LETTERLIJKE EN PRACTICALE VERKLARING VAN HET

OUDE TESTAMENT

DE PROFETIEËN

EN DE

KLAAGLIEDEREN VAN

JEREMIA

DOOR

MATTHEW HENRY

OPNIEUW UIT HET ENGELS VERTAALD

VERMEERDERD MET EEN VOORREDE VAN

DR. H. BAVINCK

TWEEDE DRUK

UITGAVE VAN
J. H. KOK TE KAMPEN
1912

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2014

Zie voor Chronologie van Jeremia's profetieën de boeken Koningen en Kronieken
Zie voor de Bijbelse chronologie van W. Westerbeke: www.theologienet.nl

EEN VERKLARING MET PRAKTISCHE AANMERKINGEN VAN

HET BOEK VAN DE PROFEET JEREMIA

De profetieën van het Oude Testament zijn, evenals de brieven in het Nieuwe, gerangschikt naar de omvang der boeken, meer dan naar hun oudheid; de langste, en niet de oudste, het eerst. Er waren verscheidene profeten, die hun godsspraken opschreven, tijdgenoten van Jesaja, zoals Micha, of korten tijd vóór hem Hoséa, en Joel, en Amos, of spoedig na hem gelijk Habakuk en, naar men onderstelt ook Nahum; maar toch is de profetie van Jeremia, die vele jaren naden dood van Jesaja leefde, dadelijk achter het boek van Jesaja geplaatst, omdat het zoveel bevat. Laat hun de voorrang gegeven worden, bij wie wij het meeste van Gods Woord vinden, en laat de minder-begaafden daarom niet geminacht of buitengesloten worden. Omtrent de profetie in het algemeen hebben we thans niets meer op te merken, maar betreffende de profeet Jeremia wijzen wij er op:

I. Hij werd spoedig tot profeet geroepen; hij begon jong, en kon daarom uit eigen ondervinding zeggen dat het goed is voor een man om het juk in zijn jeugd te dragen, zowel het juk van dienst als van droefenis; Klaagliederen 3:27. Hieronymus merkt op dat Jesaja, die meerdere jaren geleefd had eer hij geroepen werd, de tong aangeraakt werd met een kool vuurs van het altaar, om zijn onreinheid weg te nemen, Jesaja 6:7; maar toen God Jeremia's mond aanraakte, terwijl deze nog jong was, werd er niets gezegd van reiniging van onreinheid, omdat hij nog pas weinige jaren geleefd had en nog niet zoveel zonden te verantwoorden had, Jeremia 1:9.

II. Hij is gedurende langen tijd als profeet opgetreden, volgens sommigen vijftig jaren, volgens anderen veertig. Hij begon in het dertiende jaar van Josia, toen onder dien goeden koning alle dingen goed liepen; en hij ging voort onder al de slechte regeringen, die volgden; want wanneer wij ons ten diepste van God stellen, kan de wind aangenaam en gunstig zijn, maar wij weten niet hoe spoedig het kan verkeren en stormachtig worden.

III. Hij was een bestraffend profeet in Gods naam gezonden om Jakob zijn zonden voor ogen te stellen en hem te waarschuwen voor Gods oordelen, die over hem komen zouden; de taalkundigen merken op dat daardoor zien taal ronder en ruwer, minder beschaafd is dan die van Jesaja en sommige andere profeten. Zij, die gezonden worden om de zonden bloot te leggen, behoren af te zien van de behaaglijke woorden van menselijke wijsheid. Ronduit spreken is de beste manier, wanneer wij met zondaren handelen om hen tot berouw te brengen.

IV. Hij was een *wenende profeet*; zo wordt hij gewoonlijk genoemd; niet alleen omdat hij de klaagliederen geschreven heeft, maar omdat hij levenslang de aanschouwer was en de rouwdragende getuige van de zonden van zijn volk en van de vreeslijke oordelen, die het overkwamen. En waarschijnlijk was dat de reden waarom zij die meenden dat onze Zaligmaker geen van de profeten" was, meenden dat hij dan hoogstwaarschijnlijk Jeremia moest zijn, (Matth. 16:14) want hij was een man van smarten en verzocht in ziekte.

V. Hij was een lijdende profeet. Hij werd meer dan een der andere profeten vervolgd door zijn eigen volk, gelijk wij zullen zien in het geschiedkundig gedeelte van dit boek, want hij leefde en predikte juist voor de verwoesting van de Joden door de Chaldeeën. Hun karakter schijnt toen dezelfde trek gehad te hebben als gedurende de verwoesting door de Romeinen en even daarvoor toen zij de Heere Jezus doodden, en zijn discipelen vervolgden, en God niet behaagden en allen mensen tegen waren, en de toorn over hen gekomen is tot het einde (of tot het uiterste), 1 Thessalonicenzen 2:15-16. Het laatste wat wij van hem in zijn geschiedverhaal lezen is dat de overgebleven Joden hem dwongen om met hen naar Egypte te gaan; en zowel onder Joden als Christenen leeft de overlevering dat hij daar de marteldood gestorven is.
Hottinger verhaalt, op gezag van Elmakin, een Arabisch geschiedschrijver, dat hij in Egypte zijn profetieën tegen Egypte en andere landen vervolgde, en daar gestenigd is, en dat lang daarna Alexander de Grote, toen hij Egypte binnengetrokken was, de beenderen van Jeremia, die in een vergeten hoek begraven waren, opgroef, naar Alexandrië vervoerde en daar ter aarde deed bestellen.

De profetieën, welke wij hebben in de eerste negentien hoofdstukken schijnen de tekst te zijn van de redenen, die hij uitsprak ter algemene veroordeling van zonden en aankondiging van oordelen; daarna zijn ze meer bijzonder en naar de gelegenheden, vermengd met de geschiedenis van zijn lijd, maar niet in tijdsorde gebracht. Door de bedreigingen zijn veel heerlijke beloften van genade voor de boetvaardiger heen gevlochten, met voorzeggingen van de bevrijding der Joden uit hun gevangenschap, en daarvan hebben verscheidene duidelijk betrekking op het koninkrijk van de Messias. Onder de Apocriefe boeken vindt men een geschrift, wat gezegd wordt een brief van Jeremia aan de gevangenen in Babylon te zijn, waarin zij gewaarschuwd worden tegen de verering van afgoden en waarin de nietigheid der afgoden en de dwaasheid van hun aanbidders worden tentoongesteld. Het is het zesde hoofdstuk van het boek Baruch.
Maar men onderstelt dat dit niet echt is, en naar mijn mening heeft het ook niets gemeen met de stijl en de gedachtegang van Jeremia's geschriften. Nog wordt aangaande Jeremia meegedeeld (I Makkabeeën 2:4) dat hij, toen Jeruzalem door de Chaldeeën verwoest werd, op bevel van God, de ark des verbonds en het wierookaltaar nam, die naar de berg Nebo bracht, daar in een spelonk verborg en de ingang afsloot.
Enigen, die hem volgden en meenden dat zij de plaats goed onthouden hadden, konden haar niet terugvinden. Hij bestrafte hen omdat zij er naar gezocht hadden, en zei hun dat de plaats onbekend zou blijven, tot de tijd dat God Zijn volk weer bijeen vergaderen zou. Maar ik weet niet op welken grond wij dit verhaal geloven zouden, ofschoon het daar wordt meegedeeld als uit oude oorkonden afkomstig. Bij de lezing van Jeremia's profetieën kunnen wij niet andere dan onderstellen dat ze door zijn tijdgenoten weinig geacht werden, maar laat dit voor ons een reden zijn om ze des te hoger te stellen, want zij zijn geschreven ook tot onze lering en ter waarschuwing van ons en ons land.

HOOFDSTUK 1

1 De woorden van Jeremia, de zoon van Hilkia, uit de priesteren, die te Anathoth waren, in het land van Benjamin; 2 Tot welken het woord des HEEREN geschiedde, in de dagen van Josia, zoon van Amon, koning van Juda, in het dertiende jaar zijner regering. 3 Ook geschiedde het tot hem in de dagen van Jojakim, zoon van Josia, koning van Juda, totdat voleind werd het elfde jaar van Zedekia, zoon van Josia, koning van Juda; totdat Jeruzalem gevankelijk werd weggevoerd in de vijfde maand. 4 Het woord des HEEREN dan geschiedde tot mij, zeggende: 5 Eer Ik u in moeders buik formeerde, heb Ik u gekend, en eer gij uit de baarmoeder voortkwam, heb Ik u geheiligd; Ik heb u de volken tot een profeet gesteld. 6 Toen zei ik: Ach, Heere HEERE! zie, ik kan niet spreken, want ik ben jong. 7 Maar de HEERE zei tot mij: Zeg niet: Ik ben jong; want overal, waarheen Ik u zenden zal, zult gij gaan, en alles, wat Ik u gebieden zal, zult gij spreken. 8 Vrees niet voor hun aangezicht, want Ik ben met u, om u te redden, spreekt de HEERE. 9 En de HEERE stak Zijn hand uit, en roerde mijn mond aan; en de HEERE zei tot mij: Zie, Ik geef Mijn woorden in uw mond. 10 Zie, Ik stel u te dezen dage over de volken en over de koninkrijken, om uit te rukken, en af te breken, en te verderven, en te verstoren; ook om te bouwen en te planten. 11 Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende: Wat ziet gij, Jeremia? En ik zeide: Ik zie een amandelroede. 12 En de HEERE zei tot mij: Gij hebt wel gezien; want Ik zal wakker zijn over Mijn woord, om dat te doen. 13 En des HEEREN woord geschiedde ten tweeden male tot mij, zeggende: Wat ziet gij? En ik zei: Ik zie een ziedenden pot, welks voorste deel tegen het noorden is. 14 En de HEERE zei tot mij: Van het noorden zal zich dit kwaad opdoen over alle inwoners des lands. 15 Want zie, Ik roep alle geslachten der koninkrijken van het noorden, spreekt de HEERE; en zij zullen komen, en zetten een iegelijk zijn troon voor de deur der poorten van Jeruzalem, en tegen al haar muren rondom, en tegen alle steden van Juda. 16 En Ik zal Mijn oordelen tegen hen uitspreken over al hun boosheid; dat zij Mij verlaten hebben, en anderen goden gerookt, en zich gebogen hebben voor de werken hunner handen. 17 Gij dan, gord uw lendenen, en maakt u op, en spreek tot hen alles, wat Ik u gebieden zal; wees niet verslagen voor hun aangezicht, opdat Ik u voor hun aangezicht niet versla. 18 Want zie, Ik stel u heden tot een vaste stad, en tot een ijzeren pilaar, en tot koperen muren tegen het ganse land; tegen de koningen van Juda, tegen haar vorsten, tegen haar priesteren, en tegen het volk van het land. 19 En zij zullen tegen u strijden, maar tegen u niet vermogen; want Ik ben met u, spreekt de HEERE, om u uit te helpen.

In dit hoofdstuk hebben wij:
I. Het algemene opschrift of de titel van het hoek, met mededeling van de tijd gedurende welke Jeremia profeteerde vers 1-3, .
II. De roeping van Jeremia tot de profetische bediening, zijn bescheiden tegenwerping beantwoord en een bepaalde opdracht voor de uitoefening ervan hem gegeven, vers 4-10,
III. De visioenen van een amandeltwijg en een kokende pot, betekenende de naderende verwoesting van Juda en Jeruzalem door de Chaldeeën, vers 11-16.
IV. Aanmoediging, de profeet gegeven, om onverschrokken in zijn werk voort te gaan, verzekerd zijnde van Gods bijstand vers 17-19. Dus wordt hij aan het werk gezet door een, die hem zeker daarbij zal doorhelpen.

Jeremia 1:1-3

Wij hebben hier zoveel als nodig geoordeeld werd omtrent het geslacht van de profeet en de tijd van zijn profetische werkzaamheid ons te doen weten.
1. Wordt ons gezegd van welke familie de profeet was. Hij was de zoon van Hilkia, niet naar men onderstelt die Hilkia, welke ten tijde van Josia hogepriester was (want dan zou hij hier als zodanig genoemd zijn, en niet, gelijk het geval is: een van de priesters, die te Anathoth waren), maar van een ander van dezelfde naam. "Jeremia" betekent: een die door de Heere verwekt is. Van Christus wordt gezegd dat Hij is een profeet "dien de Heere onze God ulieden verwekken zal", Deuteronomium 18:15, 18. Hij was uit de priesters, en als priester was hij gemachtigd en geroepen om het volk te onderwijzen, maar aan die machtiging en roeping voegde God een buitengewone aanstelling als profeet toe. Ezechiël was ook priester. Op die wijze wilde God de eer van het priesterschap hoog houden in een tijd toen het zeer gezonken

was door hun zonden en Gods oordelen over hen. Hij was uit de priesters van Anathoth, een priesterstad, die ongeveer drie mijlen van Jeruzalem verwijderd lag. Abjathar had daar zijn landhuis, 1 Koningen 2:26.

2. Wij hebben hier de tijd van zijn profetieën, de kennis daarvan is nodig tot recht verstand van de inhoud.
1. Hij begon te profeteren in het dertiende jaar van de regering van Josia, vers 2. Josia begon in het twaalfde jaar van zijn regering het werk van de reformatie en wijdde zich met alle oprechtheid aan de reiniging van Juda en Jeruzalem van de hoogten en de bossen en de gegoten en gesneden beelden, 2 Kronieken 34:3. Zeer ter rechter tijd was dus deze jonge profeet verwekt om de jonge koning bij te staan en aan te moedigen in zijn werk. Het woord des Heeren kwam tot hem, niet alleen als een opdracht en aanstelling om te profeteren, maar ook als een openbaring van de dingen, die hij overleveren moest. Het is een aanmoediging voor leraren wanneer zij ondersteund en beschermd worden door zo'n Godvrezend vorst als Josia was. En evenzeer is het voor regeringspersonen een belangrijke hulp, indien zij in het werk van de reformatie aangemoedigd en geraden worden, ja indien een goed deel van hun werk voor hen gedaan wordt, door zulke gelovige en ijverige leraren als Jeremia er een was. Nu zou men verwacht hebben wanneer deze beide verenigde krachten, zo'n vorst en zo'n profeet, (zoals in dergelijk geval, Ezra 5:1, 2), beide jong samenwerken, dat er zo'n grondige hervorming zou tot stand komen en bevestigd worden, dat de ondergang van kerk en staat daardoor afgewend zou worden. Maar het liep geheel anders. Wij zien dat in het achttiende jaar van Josia er nog een grote menigte van afgoden en afgodische heiligdommen overgebleven was, waarvan het land niet gereinigd werd, want wat kunnen de beste vorsten en profeten doen om de ondergang te voorkomen, van een volk dat niet wil hervormd worden? En daarom, of schoon het een tijd van reformatie was, ging Jeremia voort met de voorspelling van de verwoestende oordelen, die over hen komen zouden, want er is geen erger en dreigender kenmerk voor een volk dan vruchteloze poging tot hervorming. Josia en Jeremia zouden het volk geheeld hebben, maar het wilde niet geheeld worden.

2. Hij ging voort met profeteren gedurende de regeringen van Jojakim en Zedekia, welke ieder elf jaar regeerden. Hij profeteerde tot de gevankelijke wegvoering van Jeruzalems ingezetenen, vers 3, dus totdat de grote gebeurtenis voorviel, die hij zo menigmaal voorzegd had. En daarna zette hij zijn profetie voort Hoofdstuk 40:1. Maar de berekening wordt hier gemaakt tot aan de eerste gebeurtenis, want die was de vervulling van de meeste van zijn profetieën, en van het dertiende jaar van Josia tot de gevankelijke wegvoering verliepen juist veertig jaren.
Dr. Lightfoot merkt op dat Mozes juist even lang bij het volk in de woestijn was als leraar, totdat zij in hun eigen land zouden ingaan, en Jeremia was even lang in hun eigen land bij zijn volk als leraar, alvorens het inging in de woestijn van de heidenen. En hij meent dat daarom een bijzonder stempel gedrukt is op de onreinheid van Juda gedurende de laatste veertig jaren, welke Ezechiël gedurende veertig dagen droeg, een dag voor elk jaar, omdat gedurende al die tijd Jeremia onder hen geprofeteerd had, hetgeen hun ongehoorzaamheid zeer verzwaarde. God heeft, in deze profeet, hun slechte zeden gedurende veertig jaren verdragen en ten laatste in Zijn toorn gezworen dat zij niet in Zijn rust mochten blijven.

Jeremia 1:4-10
Hier is
I. De vroegtijdige roeping van Jeremia tot het werk en de bediening van een profeet, welke God hem aanduidt als een reden voor zijn vroegtijdige aanstelling daartoe (vers 4, 5). Het

woord des Heeren kwam tot hem, met voldoende verzekerdheid voor hemzelf dat dit het woord des Heeren en geen zinsbedrog was, en God zei hem:
1. Dat Hij hem de volken tot een profeet gesteld had, of: tegen de volken, in de eerste plaats tegen het volk van de Joden, dat nu onder de volken gerekend werd, omdat zij de werken van de volken geleerd en zich met hun afgoderijen vermengd had, want anders zouden zij niet daarbij gerekend worden, (Numeri 23:9). Toch was hij tot profeet gesteld, niet voor de Joden alleen, maar ook voor de naburige volken, aan welke hij jukken moest zenden, Hoofdstuk 27:2, 3, en die hij moest laten drinken uit de beker van des Heeren toorn, Hoofdstuk 25:17. En nog is hij in zijn geschriften een profeet voor alle volken, ook voor ons volk, om hun te verkondigen welke nationale oordelen verwacht moeten worden voor nationale zonden. De volken zouden goed doen indien zij Jeremia als hun profeet beschouwden en acht sloegen op de waarschuwingen, die hij geeft.

2. Dat God hem, vóór Zijn geboorte in Zijn eeuwig raadsbesluit tot profeet bestemd had. Hij moest weten dat de God die hem deze opdracht gaf dezelfde was die hem in het aanzijn geroepen had, dat Hij hem in de moederschoot geformeerd had, dat Hij dus Zijn rechtmatige eigenaar was en hem kon gebruiken zoals het Hem behaagde, en dat de zending, die hem nu opgedragen werd, de voortzetting was van het voornemen, dat God met betrekking tot hem in zichzelf voorgenomen had nog voor Zijn geboorte. Ik heb u gekend en Ik heb u geheiligd, dat is: Ik bepaalde dat gij een profeet zou zijn en zonderde u daartoe af. Zo zegt de apostel Paulus van zichzelf dat God "hem van zijns moeders lijf aan afgezonderd heeft" om een Christen en een apostel te zijn, Galaten 1:15.
Merk op:
a. De grote Schepper weet waartoe Hij iedere mens gebruiken wil, alvorens Hij hem gemaakt heeft. Hij heeft alles om Zijns zelfs wil gemaakt en vormt uit dezelfde klomp leem "het ene vat ter eer en het andere ter oneer," Romeinen 9:21.
b. Hetgeen waartoe God een mens bestemd heeft, daartoe zal Hij hem ook roepen, want Zijn voornemen kan niet verijdeld worden. God zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend, en Zijn kennis is onfeilbaar, Zijn voornemen onveranderlijk.
c. Er is een buitengewoon voornemen en voorzienigheid Gods met betrekking tot Zijn profeten en dienaren, zij worden door afzonderlijk raadsbesluit tot hun werk aangewezen, en bekwaam gemaakt voor hetgeen waartoe zij aangewezen zijn. Ik heb u gekend en Ik heb u geheiligd. God bestemt hen voor een bepaald doel, en vormt hen er voor, want Hij formeert eerst de geest eens mans in hen. Rechtstreekse begiftiging, geen opvoeding maakt een profeet.

II. Zijn nederige afwijzing van de verrerende roeping, vers 6. Ofschoon God hem er toe verkoren had, was het voor hem iets nieuws en een geweldige verrassing, te horen dat hij een profeet zou zijn voor alle volken. Wij weten niet wat God met ons voorheeft, maar Hij weet het. Men zou denken dat hij het zou aangrijpen als een teken van voorkeur, en dat was het, maar hij verzet er zich tegen als tegen een werk, waartoe hij onbekwaam was: "Ach Heere Heere, zie ik kan niet spreken! niet spreken tot grote mannen en menigten, zoals de profeten moeten doen, ik kan niet spreken in fijne stijl en vloeiend, ik kan niet de rechte woorden vinden waarin een boodschap van God moet worden meegedeeld. "Ik kan niet met gezag spreken en mag niet verwachten dat men naar mij luistert want ik ben jong en mijn jeugd zal veracht worden." Het betaamt ons wanneer wij enig werk voor God te verrichten hebben, bevreesd te zijn dat wij het niet goed zullen doen en dat het zal lijden onder onze zwakheid en onbekwaamheid, ook is het onze plicht lage gedachten van onszelf te hebben en niet overtuigd te zijn van onze geschiktheid. Die jong zijn moeten daaraan denken en, evenals Elihu, bevreesd zijn boven hun krachten te gaan.

III. De verzekering, welke God hem genadiglijk gaf, dat Hij hem bijstaan en in zijn werk ondersteunen zou.
1. Hij mag niet tegenwerpen dat hij nog jong is, want hij zal toch profeet zijn, vers 7. Zeg niet langer ik ben jong, want:
a. Gij hebt Gods bevel, en daarom mag uw jeugd u niet verhinderen daaraan te gehoorzamen. Overal waarheen Ik u zenden zal, zult gij gaan, en alles wat Ik u gebieden zal, zult gij spreken. Of schoon een gevoel van onze eigen zwakheid en onbekwaamheid ons nederig moet maken bij ons werk, mag het ons toch niet terughouden van hetgeen, waartoe God ons roept. God vertoornde zich tegen Mozes juist om zijn nederige verontschuldigingen, Exodus 4 14.
b. Gij hebt Gods nabijheid en daarom mag uw jong-zijn u niet ontmoedigen om daarop te steunen. Ofschoon gij nog jong zijt, zult gij in staat gesteld worden om overal te gaan, waar Ik u zenden zal, al zijn de anderen ook nog zo groot en machtig. En wat Ik u gebieden zal, zult gij spreken. Gij zult daartoe oordeel, geheugen en woorden hebben om het te spreken zoals het gesproken moet worden. Samuël bracht aan Eli een boodschap van God over toen hij nog een kind was. God kan wanneer het Hem behaagt, kinderen tot profeten maken, en zich sterkte grondvesten uit de mond van kinderen en zuigelingen.

2. Hij mag niet tegenwerpen dat hij veel vijanden en veel tegenstand ontmoeten zal. God zal zijn beschermer zijn, vers 8. Vrees niet voor hun aangezicht, of schoon zij groot zijn en trachten zullen u te ontmoedigen en van uw stuk te brengen wees niet bevreesd om tot hen te spreken, zelfs niet om hun het onaangenaamste te zeggen. Gij spreekt in de naam van de Koning van de koningen en op Zijn machtiging en daarom zult ge hen tot zwijgen brengen. Ofschoon zij toornig worden, vrees niet voor hun ongenoegen en laat u niet verstoren door overweging van de mogelijke gevolgen. Zij, die een boodschap van God moeten overbrengen, mogen zich niet ontzetten voor de aangezichten van de mensen, Ezechiël 3:9. En gij hebt reden om stoutmoedig en rustig te zijn, want Ik ben met u, niet alleen om u bij te staan in uw werk, maar om u te verlossen uit de handen uwer vervolgers, en zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn? Indien God Zijn dienaren niet uit hun moeite redt, dan heeft het dezelfde uitwerking indien Hij hen in hun moeiten ondersteunt.
Mr. Gataker merkt hier terecht op, Aardse vorsten zijn niet gewoon met hun gezanten mee te gaan, maar God gaat met hen, die Hij zendt, en is met Zijn machtige bescherming altijd en overal met hen, en hiermede mogen zij zich bemoedigen. Handelingen 18:10.

3. Hij mag niet tegenwerpen dat hij niet spreken kan zoals het betaamt, want God zal hem in staat stellen om te spreken.
A. Om verstandig te spreken en als een, die gemeenschap met God heeft, vers 9. Hij had nu een visioen van de goddelijke heerlijkheid. De Heere stak Zijn hand uit, en gaf door een voelbaar teken hem zoveel van de gave van de taal als voor hem nodig was. Hij roerde zijn mond aan, en opende daardoor zijn lippen, opdat zijn mond Gods lof zou verkondigen. En door die aanraking legde God vriendelijk Zijn woorden in Jeremia's mond, zodat hij voor alle gelegenheden gereed was, en hem nooit de woorden zouden ontbreken, nu hij zo bekwaam was door Hem, die de mens de mond gemaakt heeft. God legde niet alleen kennis in zijn hoofd, maar woorden in zijn mond, want het waren woorden, "die de Heilige Geest leert," 1 Korinthe 2:13. Het betaamt dat Gods boodschap overgebracht wordt in Zijn eigen woorden, opdat ze nauwkeurig overgebracht worde, Ezechiël 3:4. Spreek met Mijn woorden. En zij, die dat doen, zullen nooit zonder het onderricht blijven dat elk bepaald geval vereist, "God zal hun in die ure mond en wijsheid geven", Mattheüs 10:19.

B. Om krachtig te spreken als iemand die daartoe door God gemachtigd was, vers 10. Het was een vreemde opdracht, die hem hier gegeven werd: Zie, Ik stel u te dezen dage over de volken

en over de koninkrijken. Dit klinkt zeer groot, en toch was en bleef Jeremia een arme verachte priester, hij is niet over de koninkrijken gesteld als een vorst om met het zwaard te regeren, maar als een profeet door de macht van Gods Woord. Zij, die hieruit bewijzen willen dat de paus hoger dan de koningen staat en door zijn gezag hen naar zijn welgevallen kan aanstellen of afzetten, moeten eerst bewijzen dat bij dezelfde buitengewone gave van profetie als Jeremia heeft, want hoe zou hij de macht hebben die Jeremia had, anders dan door dezelfde geest? En toch zou de macht, die Jeremia bezat, deze trotse mannen niet voldoen, want ondanks zijn macht leefde Jeremia in lage stand, in verachting en onder veel verdrukking.
Jeremia was gesteld over de volken, en over het Joodse volk in de eerste plaats, en daaronder zeer grote natiën, tegen welke hij profeteerde. Hij was over hen gesteld, niet om van hen schatting te vorderen of zich met hun buit te verrijken, maar om uit te rukken en af te breken, en te verderven en te verstoren, en evenzeer om te bouwen en te planten.

a. Hij moest pogen de volken te hervormen, door uit te rukken, af te breken en te verstoren hun afgoderij en andere ondeugden, deze boze gewoonten en manieren uit te roeien, die daar zo lang wortel geschoten hadden, neer te werpen het koninkrijk van de zonde, opdat godsdienst en deugd onder hen konden geplant en gebouwd worden. En ten einde die ingang te doen vinden, is het nodig dat eerst het verkeerde weggedaan worde.

b. Hij moest hun mededelen dat het hun goed of kwalijk gaan zou overeenkomstig hetgeen zij waren, al of niet hervormd. Hij moest hun voorhouden leven en dood, goed en kwaad, overeenkomstig Gods mededeling hoe Hij met koninkrijken en volken handelt, Hoofdstuk 18:7 -10. Hij moest hun, die in hun goddeloosheid volhardden, verzekeren dat zij ontworteld en verwoest zouden worden, en hun die berouw toonden, dat zij zouden worden gebouwd en geplant. Hij werd gemachtigd om het vonnis over de volken uit te spreken, en God zou het waarmerken en voltrekken, Jesaja 44:26.
God zou doen overeenkomstig Zijn woord en daarom wordt het gezegd te geschieden door Zijn woord. Het wordt zo genoemd eensdeels om aan te tonen hoe zeker het profetisch woord is, -het zal zo zeker geschieden alsof het reeds vervuld was, en ten andere om eer te leggen op de profetische bediening en haar groot aanzien te geven, opdat anderen de profeten niet verachten zullen en zij zichzelf niet onderschatten. En nog eervoller doet zich de Evangelische bediening, voor, in de uitdrukkelijke macht, welke Christus Zijn apostelen gaf om de "zonden te houden of te vergeven," Johannes 20:23, "en om te binden en te ontbinden." Mattheüs 18:18.

Jeremia 1:11-19
Hier:
I. Geeft God aan Jeremia, in een visioen, een gezicht van de voornaamste boodschap, waarmee hij gezonden werd, dat was de verwoesting van Juda en Jeruzalem door de Chaldeeën te voorzeggen, om hun zonden en voornamelijk hun afgoderij. Deze werd hem eerst voorgesteld op een wijze, die geschikt was om indruk op hem te maken, zodat hij het altijd in zijn geheugen kon hebben bij zijn omgang met het volk.
1. God toonde hem dat het volk snel rijpte voor de verwoesting en dat de verwoesting haastte om tot het volk te komen. Nadat God geantwoord heeft op zijn bezwaar dat hij nog jong was, leidt Hij hem nu in in profetisch onderricht en profetische taal. En na hem beloofd te hebben dat Hij hem zal in staat stellen om behoorlijk tot het volk te spreken onderwijst God hem thans om te verstaan hetgeen God hem te zeggen heeft. Want profeten moeten ogen in het hoofd hebben zowel als tongen, zij moeten evenzeer zieners als sprekers zijn. Daarom vraagt God hem: Jeremia, wat ziet gij? Zie om u heen en let op. En spoedig ontdekte hij hetgeen hem voorgesteld werd: Ik zie een tak, aanduidende droefenis en kastijding, een kastijdende tak

hangt over ons, en het is een amandeltak, de amandelboom is een van de vlugste bomen in de lente, spoedig staat hij in loof en bloesem, wanneer de andere bomen nog nauwelijks beginnen te botten. Plinius zegt: hij bloeit in Januari en heeft reeds in Maart rijpe vruchten. Daarom wordt hij in het Hebreeuws genoemd shekedh, dat is: de haastige boom. Of de tak, die Jeremia zag, reeds gebloeid had, zoals sommigen denken, dan wel of zij gescheld en droog was, naar anderen menen, is onzeker, maar Jeremia wist dat het een tak van een amandelboom was, evenals Aärons staf, en God verklaart in de volgende woorden, vers 12, Gij hebt wel gezien. God prees hem omdat hij zo opmerkzaam en zo vlug van begrip was, dat hij dadelijk gezien had dat het een amandeltak was, ofschoon dit zijn eerste visioen was, zijn geest was dus in staat om de dingen goed te onderscheiden. Profeten moeten goede ogen hebben, en zij, die goed zien, worden geprezen, niet zij, die alleen goed spreken. Gij hebt een haastige boom gezien, hetgeen betekent dat ik wakker zal zijn (haasten zal) over Mijn woord om dat te doen.
Jeremia zal profeteren wat hij nog zelf vervuld zien zal. Wij hebben de uitlegging hiervan in Ezechiël 7:10 en 11:"De tak heeft gebloeid, de hovaardij heeft gegroend, het geweld is op gerezen tot een tak van de goddeloosheid." De maat van Jeruzalems ongerechtigheid werd haastig gevuld, en -alsof de verwoesting te lang sluimerde- zo waken zij om haar vol te maken, nu zal Ik haasten om te vervullen hetgeen Ik tegen hen gesproken heb.

2. Hij toont hem van waar de bedoelde verwoesting opkomen zou.
Jeremia wordt ten tweeden male gevraagd: Wat ziet gij? Hij ziet een kokende pot boven het vuur, vers 13, welke Jeruzalem en Juda voorstelt in grote beroering, gelijk kokend water, door de inval, die het Chaldeeuse leger doen zal. Zij zullen gezet worden tot een vurige oven, Psalm 21:10, in de hitte zullen zij verdwijnen gelijk kokend water, dat zichtbaar verdampt en al minder en minder wordt, of dat op ‘t punt staat van over te koken, zo zullen zij uit hun stad en hun land getrokken worden als water uit een pot boven het vuur, van kwaad tot erger. Sommigen denken dat deze spotters daarop zinspeelden als zij zeiden: "Deze stad zou de pot en wij het vlees zijn," Ezechiël 11:3. Het voorste deel of de opening van het fornuis of de haard, waarboven deze pot stond te zieden, was tegen het noorden, want vandaar zou het vuur en de brandstof komen, die de pot zouden doen koken. Zo wordt dit visioen verklaard, vers 14: Van het noorden zal zich dit kwaad opdoen over alle inwoners des lands. Het was reeds lang besloten door de gerechtigheid Gods en reeds lang verdiend door de zonden des volks, en toch had tot nu toe het goddelijk geduld het uitgesteld, het, als het ware, tegengehouden. De vijanden hadden het bedoeld, maar God had hen verhinderd. Maar nu worden alle beletselen weggenomen, het kwaad zal zich opdoen, de vreeslijke zaak zal geschieden, en de vijand zal opkomen gelijk een stroom. Het zal een algemene ellende zijn, het zal komen over af de inwoners des lands, van de hoogste tot de laagste, want zij hebben allen hun weg verdorven. Merk op dat deze storm van het noorden komt, vanwaar "gewoonlijk het mooie weer komt," Job 37:22.
Toen er vriendschap bestond tussen Hizkia en de koning van Babel, beloofden zij zich veel voordeel uit het noorden, maar het komt geheel anders uit: hun ellende komt uit het noorden. De heftigste stormen komen soms van die kant, vanwaar wij mooi weer verwachtten. Dit wordt verder uitgelegd vers 15. Hier zien wij

a. Het opkomen van het leger, dat Juda zal overstromen en woest maken: Ik roep alle geslachten van de koninkrijken van het noorden, zegt de Heere. Al de noordelijke rijken zullen zich met Nebukadnézar verenigen en met hem aan deze inval deel nemen. Zij liggen verspreid, maar God, die de harten aller mensen in Zijn hand heeft, zal hen tot elkaar brengen. Zij liggen op grote afstand van Juda, maar God, die de schreden van alle mensen bestiert, zal hen roepen, en zij zullen komen, al zijn ze ook nog zo ver weg. Gods oproepingen zullen

gehoorzaamd worden, zij, die Hij roept, zullen komen. Wanneer hij werk van enige aard te doen heeft, zal Hij er de werktuigen voor vinden, al zou Hij ze van de uiterste einden van de aarde halen. En dat de legers, die in het veld zouden gebracht worden, voldoende talrijk en sterk zouden zijn, blijkt daaruit dat Hij niet alleen de koninkrijken van het noorden, maar al de geslachten in deze koninkrijken, in Zijn dienst nemen zal, niet één man, die recht van lijf en leden is, zal achtergelaten worden.
b. De optocht van dit leger. De aanvoerders van de troepen van de verschillende volken zullen ieder zijn eigen plaats innemen in de belegering van Jeruzalem en de overige steden van Juda. Zij zullen een ieder zijn troon, of zetel, zetten. Wanneer een stad belegerd wordt, noemen wij dat: De vijand ligt er voor. Zij zullen hun kampen opslaan voor de deur van de poorten van Jeruzalem en tegen al haar muren rondom, om te beletten dat de bewoners naar buiten komen of levensmiddelen binnen gebracht worden, en hen zo door gebrek te doen omkomen.

3. Hij zegt hem duidelijk wat de oorzaak was van al deze oordelen, het waren de zonden van Jeruzalem en van de steden van Juda (vers 16.) Ik zal vonnis tegen hen vellen (zo kan het gelezen worden, of: Ik zal oordelen over hen uitspreken, -een vonnis, een veroordeling, - ter wille van al hun boosheid. Dat is het waardoor de sluisdeuren worden opengezet, zodat een stroom van onheilen over hen komt. Zij hebben God verlaten, zij hebben hun verbond met Hem verbroken, zij hebben aan andere goden gewierookt, nieuwe goden, vreemde goden, en allen valse goden, indringers, overweldigers, de schepselen van hun eigen verbeelding, en zij hebben zich gebogen voor de werken hunner handen.
Jeremia was jong en had nog slechts weinig van de wereld gezien, misschien wist hij nog niet, of kon niet geloven aan hoe schandelijke afgoderij de kinderen zijns volks schuldig waren, maar God zegt het hem opdat hij mocht weten om welke redenen Hij hen moest bestraffen en waarop Zijn bedreigingen gegrond waren, en opdat hij zelf zou toestemmen dat het vonnis overeenkomstig het misdrijf was, als hij het in Gods naam over hen ging uitspreken.

II. God wekt Jeremia op en moedigt hem aan om zich met alle kracht en ernst aan zijn taak te wijden. Hem wordt een belangrijke opdracht gegeven. Hij wordt in Gods naam als wapenheraut gezonden om de oorlog aan de oproerige onderdanen te verklaren, want het behaagt God tevoren te waarschuwen voor Zijn oordelen, opdat de zondaren nog kunnen opwaken om Hem berouwvol tegemoet te komen en daardoor Zijn toorn af te wenden, zodat zij indien ze dat niet doen, niet te verontschuldigen zijn. Bij deze opdracht wordt hem het bevel gegeven, vers 17: Gij dan, gord uw lenden, maak u vrij van alle dingen die u onbekwaam zouden maken of hinderen kunnen in deze dienst, versterk u met bereidheid en vastberadenheid, en word niet door twijfelzucht omsingeld. Hij moet het vlug doen. Maak u op! Hij moet ijverig zijn: "Maak u op, spreek tot hen tijdig en ontijdig. Hij moet moedig zijn: Wees niet verslagen voor hun aangezicht, evenals vers 8. In een woord: hij moet getrouw zijn, een vereiste van gezanten is dat zij getrouw zijn.

1. In twee dingen moet hij getrouw zijn.
a. Hij moet spreken al wat hem opgedragen wordt. Spreek tot hen alles wat Ik u gebieden zal. Hij mag niets vergeten als gering, of vreemdsoortig, of de moeite niet waard, elk woord van God is gewichtig. Hij mag niets verbergen uit vrees van beledigend te zullen zijn, hij mag niets wijzigen onder voorwendsel van het fatsoenlijker of aannemelijker te maken, maar zonder er iets af of bij te doen, moet hij de gehele raad Gods verkondigen.
b. Hij moet het zeggen aan allen tot welke hij gezonden is, hij moet het niet in een hoekje aan enige weinige bijzondere vrienden in het oor fluisteren, die het goed opnemen zullen, maar hij moet tegen de koningen van Juda spreken, al zijn zij goddeloze koningen, en hij moet getuigen tegen de zonden ook van de vorsten des volks, want ook de aanzienlijkste mensen

zijn niet gevrijwaard tegen de oordelen van Gods mond en hand. Ja, hij mag ook de priesters niet sparen, ofschoon hij zelf priester was, en van hem dus verwacht werd dat hij de waardigheid van die orde ophouden zou, maar hij mag hen in hun zonden niet vleien. Hij moet staan tegen het volk des lands, voor zover dat tegenover de Heere stond, ofschoon het zijn eigen volk was.

2. Twee redenen worden hier gegeven waarom hij aldus handelen moest.
a. Omdat hij reden had om Gods toorn te vrezen, indien hij ontrouw handelde: Wees niet verslagen voor hun aangezicht, zodat ge uw werk zou verzuimen of voor de vervulling van uw plicht terugdeinzen, opdat Ik u voor hun aangezicht niet versla, door u in uw lafhartigheid te verlaten. Zij, die meer te rade gaan met hun eigen aanzien, gemak en veiligheid dan met hun werk en plicht, worden rechtvaardig door God aan zichzelf overgelaten, waardoor zij zelf de schande van hun lafheid over zich brengen. Dat Ik niet met u handel naar uw flauwhartigheid en u in stukken breek: zo lezen sommigen deze woorden. Daarom zegt de profeet: Heere, wees mij niet tot een verschrikking, (Hoofdstuk 17:17). De vreze Gods is het beste middel tegen de mensenvrees. Laat ons altijd bevreesd zijn om God te beledigen, die nadat Hij gedood heeft, macht heeft om in de hel te werpen, dan zullen wij weinig gevaar lopen van te vrezen voor het aangezicht van de mensen, die niet meer dan het lichaam kunnen doden, (Lukas 12:4, 5, zie Nehemia 4:14). Het is beter om alle mensen ter wereld dan om God alleen tot vijand te hebben.
b. Omdat hij geen reden had om voor de toorn van de mensen te vrezen, indien hij getrouw was, want de God, die hij diende, zou hem beschermen en hem er door helpen, zodat zij zijn geestdrift niet zouden doven of hem van zijn werk afkeren, zijn mond niet konden stoppen of hem het leven benemen, totdat hij zijn getuigenis geëindigd had, vers 18. Deze jonge profeet werd door God gemaakt tot een onneembare stad, versterkt met ijzeren pilaren en omringd met koperen muren, hij valt de vijand aan met bestraffingen en bedreigingen, en houdt hen in vrees. Zij vallen hem van alle zijden aan, de koningen en vorsten bestoken hem met hun macht, de priesters donderen tegen hem hun kerkelijke banvloeken, en het volk des lands schiet in de vorm van lasterlijke en harde woorden zijn pijlen op hem af, maar hij staat pal en zij vermogen tegen hem niet, hij blijft hun tegenpartij, vers 19. Zij zullen tegen u strijden, maar tegen u niet vermogen, want Ik ben met u, spreekt de Heere, om u uit te helpen. Zij, die er zeker van zijn dat God met hen is-en dat is Hij indien zij met Hem zijn-hebben nooit reden om bevreesd te zijn, en mogen het niet zijn, wie ook tegen hen is.

HOOFDSTUK 2

1 En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende: 2 Ga en roep voor de oren van Jeruzalem, zeggende: Zo zegt de HEERE: Ik gedenk der weldadigheid uwer jeugd, der liefde uwer ondertrouw, toen gij Mij nawandeldet in de woestijn, in onbezaaid land. 3 Israël was de HEERE een heiligheid, de eerstelingen Zijner inkomste; allen, die hem opaten, werden voor schuldig gehouden; kwaad kwam hun over, spreekt de HEERE. 4 Hoort des HEEREN woord, gij huis van Jakob, en alle geslachten van het huis Israëls! 5 Zo zegt de HEERE: Wat voor onrecht hebben uw vaders aan Mij gevonden, dat zij verre van Mij geweken zijn, en hebben de ijdelheid nagewandeld, en zij zijn ijdel geworden? 6 En zeiden niet: Waar is de HEERE, Die ons opvoerde uit Egypteland, Die ons leidde in de woestijn, in een land van wildernissen en kuilen, in een land van dorheid en schaduw des doods, in een land, waar niemand doorging, en waar geen mens woonde? 7 En Ik bracht u in een vruchtbaar land, om de vrucht van hetzelve en het goede er van te eten; maar toen gij daarin kwam, verontreinigde gij Mijn land, en steldet Mijn erfenis tot een gruwel. 8 De priesters zeiden niet: Waar is de HEERE? en die de wet handelden, kenden Mij niet; en de herders overtraden tegen Mij; en de profeten profeteerden door Baal, en wandelden naar dingen, die geen nut doen. 9 Daarom zal Ik nog met ulieden twisten, spreekt de HEERE; ja, met uw kindskinderen zal Ik twisten. 10 Want, gaat over in de eilanden der Chitteers, en ziet toe, en zendt naar Kedar, en merkt er wel op; en ziet, of diesgelijks geschied zij? 11 Heeft ook een volk de goden veranderd, hoewel dezelve geen goden zijn? Nochtans heeft Mijn volk zijn Eer veranderd in hetgeen geen nut doet. 12 Ontzet u hierover, gij hemelen, en zijt verschrikt, wordt zeer woest, spreekt de HEERE. 13 Want Mijn volk heeft twee boosheden gedaan; Mij, de Springader des levenden waters, hebben zij verlaten, om zichzelven bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden. 14 Is dan Israël een knecht, of is hij een ingeborene des huizes? Waarom is hij dan ten roof geworden? 15 De jonge leeuwen hebben over hem gebruld, zij hebben hun stem verheven; en zij hebben zijn land gezet in verwoesting; zijn steden zijn verbrand, dat er niemand in woont. 16 Ook hebben u de kinderen van Nof en Tachpanhes de schedel afgeweid. 17 Doet gij dit niet zelven, doordien gij de HEERE, uw God, verlaat, ten tijde als Hij u op de weg leidt? 18 En nu, wat hebt gij te doen met de weg van Egypte, om de wateren van Sihor te drinken? En wat hebt gij te doen met de weg van Assur, om de wateren der rivier te drinken? 19 Uw boosheid zal u kastijden, en uw afkeringen zullen u straffen; weet dan en ziet, dat het kwaad en bitter is, dat gij de HEERE, uw God, verlaat, en Mijn vreze niet bij u is, spreekt de Heere, de HEERE der heirscharen. 20 Als Ik van ouds uw juk verbroken, en uw banden verscheurd had, zo zeidet gij: Ik zal niet dienen; maar op allen hogen heuvel en onder allen groenen boom loopt gij om, hoererende. 21 Ik had u toch geplant, een edelen wijnstok, een geheel getrouw zaad; hoe zijt gij Mij dan veranderd in verbasterde ranken van een vreemden wijnstok? 22 Want, al wiest gij u met salpeter, en naamt u veel zeep, zo is toch uw ongerechtigheid voor Mijn aangezicht getekend, spreekt de Heere HEERE. 23 Hoe zegt gij: Ik ben niet verontreinigd, ik heb de Baals niet nagewandeld? Zie uw weg in het dal, ken, wat gij gedaan hebt, gij lichte, snelle kemelin, die haar wegen verdraait! 24 Zij is een woudezelin, gewend in de woestijn, naar de lust harer ziel schept zij de wind, wie zou haar ontmoeting afkeren? Allen, die haar zoeken, zullen niet moede worden, in haar maand zullen zij haar vinden. 25 Bedwing uw voet van ontschoeiing, en uw keel van dorst; maar gij zegt: Het is buiten hoop; neen, want ik heb de vreemden lief, en die zal ik nawandelen! 26 Gelijk een dief beschaamd wordt, wanneer hij gevonden wordt, alzo zijn die van het huis Israëls beschaamd; zij, hun koningen, hun vorsten, en hun priesters, en hun profeten; 27 Die tot een hout zeggen: Gij zijt mijn vader; en tot een steen: Gij hebt mij gegenereerd; want zij keren Mij de nek toe, en niet het aangezicht; maar ten tijde huns kwaads zeggen zij: Sta op en verlos ons. 28 Waar zijn dan uw goden, die gij u gemaakt hebt? Laat ze opstaan, of zij u ten tijde uws kwaads zullen verlossen; want naar het getal uwer steden zijn uw goden, o Juda! 29 Waarom twist gij tegen Mij? Gij hebt allen tegen Mij overtreden, spreekt de HEERE. 30 Tevergeefs heb Ik uw kinderen geslagen; zij hebben de tucht niet aangenomen; ulieder zwaard heeft uw profeten verteerd, als een verdervende leeuw. 31 O geslacht, aanmerkt toch gijlieden des HEEREN woord! Ben Ik Israël een woestijn geweest, of een land der uiterste donkerheid? Waarom zegt dan Mijn volk: Wij zijn heren, wij zullen niet meer tot U komen? 32 Vergeet ook een jonkvrouw haar versiersel, of een bruid haar bindselen? Nochtans heeft Mijn volk Mij vergeten, dagen zonder getal. 33 Wat maakt gij uw weg goed, daar gij boelering zoekt? Waarom gij ook de booste hoeren uw wegen geleerd hebt. 34 Ja, het bloed van de zielen der onschuldige nooddruftigen is in uw zomen gevonden; Ik heb dat niet met opgraven gevonden, maar aan alle die. 35 Nog zegt gij: Zeker, ik ben onschuldig; Zijn toorn is immers van mij afgekeerd. Ziet,

Ik zal met u rechten, omdat gij zegt: Ik heb niet gezondigd. 36 Wat reist gij veel uit, veranderende uw weg? Gij zult ook van Egypte beschaamd worden, gelijk als gij van Assur beschaamd zijt. 37 Gij zult ook van hier uitgaan met uw handen op uw hoofd; want de HEERE heeft al uw vertrouwen verworpen, zodat gij daarmede niet zult gedijen.

Waarschijnlijk was dit hoofdstuk Jeremia's eerste prediking na zijn aanstelling, en het is een van de levendigste en aandoenlijkste reden, die wij in de boeken van de profeten vinden. Hij moet niet zeggen: Laat mij niet spreken, want ik ben nog jong, want nu God zijn lippen aangeraakt en de woorden in zijn mond gelegd heeft, spreekt niemand beter dan hij. De bedoeling van dit hoofdstuk is om Gods volk zijn overtredingen aan te tonen, en het huis Jakobs zijn zonden, en dat wel door middel van bestraffing en overtuiging, opdat zij er toe gebracht mochten worden om berouw te hebben over hun zonden en daardoor de naderende verwoesting te voorkomen. De tegen hen opgemaakte beschuldiging is zeer zwaar, de overtredingen zijn zwart, en de beweegredenen voor hun overtuiging zeer dringend en gepast, de woorden van de profeet zeer aandoenlijk. De zonde, waarvan zij voornamelijk beschuldigd worden, is afgoderij, verzaking van de ware God, hun eigen God, voor valse goden. Hun wordt gezegd:

I. Dat dit zeer ondankbaar was jegens God, die zo vriendelijk voor hen geweest was, vers 1-8.
II. Dat het zonder voorbeeld was, dat een volk van goden veranderde, vers 9-13.
III. Dat zij daardoor zichzelf hadden verzwakt en verwoest, vers 14-19.
IV. Dat zij hun verbond verbroken en van hun goed begin afstand gedaan hadden vers 20, 21.
V. Dat hun boosheid te openbaar was om voorbijgegaan of verontschuldigd te worden, vers 22, 23, 35.
VI. Dat zij er gaarne en met opzet in volhardden, en onverbeterlijk en onvermoeibaar in hun afgoderijen waren, vers 24, 25, 33, 36.
VII. Dat zij door hun afgoderij zichzelf schandvlekten en binnen kort er door beschaamd zouden worden, wanneer zij zouden zien dat hun afgoden onmachtig waren om hen te helpen, vers 25-29, 37.
VIII. Dat zij niet overtuigd en verbeterd waren door de verwijten en oordelen, waaronder de Voorzienigheid hen gebracht had, vers 30.
IX. Dat zij God zeer vertoornd hadden vers 31, 32.
X. Dat zij hun afgoderijen verenigd hadden met de onnatuurlijkste moorden, vergietende het bloed van arme onschuldigen vers 34. Die harten waren werkelijk hard, die niet geroerd en vernederd werden, toen hun zonden hun zo duidelijk voor ogen gesteld werden. Mochten wij door de overdenking van deze verzen er toe gebracht worden om berouw te gevoelen over onze geestelijke afgoderijen door in onze zielen aan de wereld en het vlees die plaats te geven, welke God alleen toekomt!

Jeremia 2:1-8
Hier is:
I. Een gebod aan Jeremia gegeven om heen te gaan en een boodschap van God over te brengen aan de inwoners van Jeruzalem. Hem was opgedragen in het algemeen (Hoofdstuk 1:17) om te gaan en tot hen te spreken, hier wordt hem bepaald gelast om te gaan en dit tot hen te spreken. Het is goed voor predikanten om door geloof en gebed een nieuwe boodschap aan te nemen, wanneer zij zich plechtig voorbereiden voor een of ander deel van hun werk. De leraar moet hetgeen hij zeggen wil zorgvuldig vergelijken met het woord van God, en zien of het daarmee overeenstemt, opdat hij in staat zij te zeggen, niet alleen De Heere zendt mij, maar: Hij zendt mij om dit te spreken.

Jeremia moet gaan uit Anathoth, waar hij in aangename afzondering leefde en zeer waarschijnlijk met een klein aantal vrienden zijn tijd besteedde aan het onderzoeken van de wet, en moest gaan naar Jeruzalem, die drukke rumoerige stad, en voor hun oren roepen, als een man wie het hoge ernst was om gehoord te worden. "Roep overluid opdat allen het mogen horen en geen onwetendheid pleiten kunnen. Ga dicht bij hen en roep in de oren van hen, die hun oren gestopt hebben." II. De boodschap, die hem opgedragen werd te brengen. Hij moest hen bestraffen over hun schandelijke ondankbaarheid in het verzaken van een God, die van ouds af zo vriendelijk voor hen geweest was, opdat dit hen beschamen en tot berouw brengen mocht, of God zou rechtvaardigen wanneer Hij Zijn hand tegen hen keerde.

1. God brengt hen in herinnering de gunsten, die Hij hun van ouds bewezen had, toen zij tot een volk geformeerd werden, vers 2. Ik gedenk, of Ik herinner u om uwentwil, en Ik wens dat gij u herinneren zult en het tot uw bestwil goed in uw geheugen prenten, Ik kan niet vergeten de weldadigheid uwer jeugd en de liefde uwer ondertrouw.

A. Dit kan verstaan worden van de vriendschap die zij voor God gevoelden. Die was natuurlijk niet zo dat zij er zich op konden verheffen of bij God er op pleiten om hun enige gunst te bewijzen, want velen van hen waren zeer onvriendelijk en uitdagend geweest, en wanneer zij zich keerden en weer naar God vroegen, vleiden zij Hem slechts. Toch behaagde het God er melding van te maken en ertegenover hen op te pleiten, want ofschoon zij Hem slechts weinig vriendelijkheid bewezen, nam Hij het vriendelijk op. Wanneer zij geloofden in God en aan Mozes, zijn knecht, wanneer zij Gods lof zongen aan de Rode Zee, wanneer zij aan de voet van de berg Sinai beloofden: Al wat de Heere zeggen zal, zullen wij doen en wij zullen Hem gehoorzamen, dan was dat de weldadigheid hunner jeugd en de liefde hunner ondertrouw. Toen het scheen dat zij zo tot God naderden, zei Hij: Zeker, zij zijn Mijn volk, zij zullen Mij getrouw blijven, zij zijn kinderen die niet liegen zullen. Hun die goed beginnen en veel beloven, maar niet voortgaan en volharden, zal hun hoopvol en goed begin verweten worden. God gedenkt aan de weldadigheid van onze jeugd en de liefde van onze ondertrouw, aan de ijver, die wij toen voor Hem scheen te hebben, en de genegenheid, waarmee wij ons verbond met Hem maakten, aan de knoppen en bloesems, die nooit tot ontwikkeling kwamen, en het is goed voor ons ze ook te herdenken, opdat wij mogen zien van waar wij uitgevallen zijn en tot onze eerste liefde terugkeren, Openbaring 2:4, 5, Galaten 4:15.
In twee dingen bleek de weldadigheid hunner jeugd.
a. Zij volgden de weg van de wolken vuurkolom in de woestijn, en ofschoon zij soms spraken van terugkeren naar Egypte of van voorwaarts dringen naar Kanaän, deden zij dat nooit, maar gedurende veertig jaren volgden zij God door de woestijn, en vertrouwden op Hem dat Hij voor hen in alles voorzien zou, of schoon het een onbezaaid land was. God nam dit vriendelijk op en rekende er tot hun eer, nog lang daarna mee dat zij, ofschoon er veel verkeerds onder hen was, toch nooit de leiding vergaten, waaronder zij waren. Evenzo heeft Christus, ofschoon Hij Zijn discipelen meermalen had moeten bestraffen, toch toen Hij afscheid nam, het in hen geprezen dat zij altijd met Hem geweest waren, Lukas 22:28. Er moet zijn de sterke toegenegenheid van de jeugd en van de ondertrouw, die zullen er ons toe brengen om God te volgen in de woestijn, met een onbepaald vertrouwen en een onwrikbare beslistheid, en het is zeer treurig als zij, die Hem gevolgd zijn, Hem daarna verlaten.
b. Zij hebben de goddelijke instellingen onderhouden, de tabernakel opgericht en de dienst daarin waargenomen. Israël was toen een heiligheid van de Heere, zij verenigden zich met Hem als een bijzonder volk in een verbond. Zij zijn dus in de geest begonnen, en God roept dat in hun geheugen terug, opdat zij zich schamen zouden om in het vlees te eindigen.

B. Het kan ook verstaan worden van Gods vriendelijkheid voor hen, waarover Hij later breedvoerig spreekt. "Toen Israël een kind was, heb Ik hem lief gehad," Hoséa 11:1. Hij trouwde dat volk toen met al de toegenegenheid, "waarmee een jongeling een jonkvrouw trouwt," Jesaja 62:5, want die tijd was "de tijd van de minne," Ezechiël 16:8. a. God nam hen aan tot Zijn eigendom.
a. Ofschoon zij een zondig volk waren werden zij toch krachtens het met hen gemaakte verbond en de onder hen opgerichte kerk, een heiligheid de Heere, aan Zijn eer gewijd en onder Zijn bepaalde leiding genomen. Zij waren de eerste vruchten van Zijn akker de eerste kerk welke Hij in de wereld opgericht had, zij waren de eerstelingen, maar de volle oogst zou onder de heidenen ingezameld worden. De eerste vruchten van de akker waren Gods deel er van, die werden Hem geofferd, daar werd Hij door vereerd. Zo was het volk van de Joden, God ontving slechts zeer weinig vrucht en eer van de wereld, maar het meeste daarvan van hen, en het was hun eer dat God hen aldus afgezonderd had. Deze eer hebben alle heiligen, "zij zijn de eerstelingen van Zijn schepselen," Jakobus 1. 18.

b. Hen getrouwd hebbende, werd hun zaak de Zijne, en werd Hij de "vijand van hun vijanden," Exodus 23:22. Daar zij de eerstelingen van Zijn inkomst waren, werden allen die hen opaten voor schuldig gehouden, of zoals er eigenlijk staat, die allen beledigden Hem. Zij overtraden en maakten zich schuldig en kwaad overviel hen. Zij werden voor overtreders gehouden, die de eerstelingen zelf gebruikten of die enig ander ding, dat "de Heere geheiligd was," Hem ontnamen en het aanwendden tot hun eigen nut, Leviticus 5:15, Wie Gods volk enig onrecht deed ondergaan deed dat op zijn eigen gevaar. Hun God was gereed om hun twistzaak te twisten, en Hij sprak tot de hoogmoedigsten van de koningen: Raak Mijn gezalfden niet aan!" Psalm 105:14. 15, Exodus 17:14. En in zeer bijzonder opzicht was Hij een tegenstander van hen, die trachten Zijn volk te verontreinigen en het af te trekken van de roeping om "de Heere heilig te zijn" getuige de twist die Hij had met de Midianieten ter oorzaak van Peor. Numeri 25:17, 18.

c. " Hij leidde hen uit Egypte met een sterke hand" en grote verschrikking, Deuteronomium 4:34, en toch leidde Hij hen met zachte hand en grote tederheid door een uitgestrekte huilende woestijn, vers 6, een land van wildernissen en kuilen, of graven, begrafenisgrond, waar de bodem goed was, niet om hen te voeden, maar om hen te begraven, waarvan geen goeds kon verwacht worden, want het was een land van dorheid, waar alle onheil kon gevreesd worden want het was een land van schaduw des doods. In die donkere woestijn wandelden zij veertig jaren, maar "God was met hen, Zijn stok, in de hand van Mozes, en Zijn staf vertroostten hen," en zelfs richtte "God de tafel toe voor hun aangezicht," Psalm 23:4, 5, en gaf hun brood uit de wolken en water uit de steenrotsen. Het was een land door allen verlaten, want het bood nergens een weg of een rustplaats aan. Er was geen verkeer, een land waar niemand doorging, er was geen nederzetting: geen mens woonde er. Want God wil Zijn volk leren langs onbegane wegen te treden, alleen te wonen en afgezonderd te zijn. De moeilijkheden van de weg zijn er dus op berekend om de macht en de goedheid van God te verheerlijken, die ondanks alles hen het einde van de reis veilig doet bereiken. Geheel Gods geestelijk Israël moet diep zijn verplichting aan God gevoelen voor Zijn veilig geleide door de woestijn van deze wereld, die voor de ziel niet minder gevaarlijk is dan de andere was voor het lichaam.

d. Ten laatste bracht Hij hen in Kanaän, vers 7. Ik bracht u in een vruchtbaar land, hetgeen zoveel aannemelijker was, nadat zij zovele jaren in een land van dorheid geweest waren. Zij kwamen daar om de vrucht ervan en het goede ervan te eten, en het was hun geoorloofd zulks te doen. Ik bracht u in een land van Karmel, staat er in ‘t oorspronkelijke, Karmel was een

plaats van buitengewone vruchtbaarheid, en Kanaän was gelijk een groot vruchtbaar veld, Deuteronomium 8:7.

e. God gaf hun de middelen van kennis en genade en van gemeenschap met Hem. Dit wordt ontwikkeld in het achtste vers. Zij hadden hun priesters die de wet handelden, haar lazen en voor hen uitlegden, want dat was een deel van hun werk, Deuteronomium 23:8. Zij hadden leraren, om hen te leiden en voor hun belangen te zorgen, rechters en overheden, zij hadden profeten om voor hen Gods wil te vragen en hun Zijn bedoeling bekend te maken.

2. Hij verwijt hen hun schandelijke ondankbaarheid en de slechte behandeling, die zij Hem in ruil voor al deze gunsten gegeven hadden. Laat hen allen komen en antwoorden op deze beschuldiging, vers 4. Zij wordt in de naam van God geveld tegen al de geslachten van het huis Israëls, want geen hunner kan pleiten: Niet schuldig.
a. Hij daagt hen uit om enig bewijs te leveren dat God ooit jegens hen onrechtvaardig of onvriendelijk geweest was. Ofschoon Hij gunsten in vele opzichten aan hen uitgedeeld had, was Hij toch in andere gevallen hard voor hen geweest, maar daarvoor waren zij zonder verontschuldiging. En daarom vraagt Hij om aan te tonen om welke oorzaak zij Hem verlaten hadden, vers 5 : Wat voor onrecht hebben uw vaders aan Mij gevonden, of gij zelf? Hebt gij, bij onderzoek, bevonden dat God een harde meester is? Hebben Zijn geboden u enig ongemak bezorgd, of u gedwongen iets te doen dat onedel of onbetamelijk was? Hebben Zijn beloften u ooit bedrogen of bij u verwachtingen gewekt, die u daarna teleurstelden? Gij, die uw verbond met God verbroken hebt, kunt gij zeggen dat het een hard lot was en dat gij het daarbij niet kon uithouden? Gij, die de instellingen Gods verwaarloosd hebt, kunt gij getuigen dat dit geschiedde omdat die dienst zo vervelend was of werk aanbracht dat de moeite niet waard was? Neen, de teleurstellingen, die u overkwamen, waren te wijten aan uzelf, niet aan God. Het juk van Zijn geboden is licht, en in het houden van die is grote loon. Zij, die God verlaten, kunnen niet zeggen dat Hij hun ooit enige aanleiding daartoe gegeven heeft, hiervoor mogen wij ons met gerustheid beroepen op het geweten van de zondaren. De luie dienstknecht die zo iets tot zijn verontschuldiging pleitte, "werd uit zijn eigen mond geoordeeld" Lukas 19:22. Of schoon Hij ons bedroeft, kunnen wij niet zeggen dat er onrecht in Hem is of dat Hij ons onrecht doet. De wegen des Heeren zijn ontegenzeglijk rechtvaardig, al het verkeerde is in onze wegen.

b. Hij beschuldigt hen dat zij desniettegenstaande zeer onrechtvaardig en onvriendelijk jegens Hem geweest zijn.
aa. Zij hebben Zijn dienst verlaten. Zij zijn van Mij geweken, ja, zij zijn verre van Mij geweken. Zij peinsden er over hoe zij zich van God zouden losmaken, en zo ver mogelijk buiten het bereik van Zijn geboden en hun overtuiging zouden komen. Zij, die de godsdienst verlaten, plaatsen zich gewoonlijk op groter afstand en in scherper tegenkanting dan zij die nooit godsdienstig geweest zijn.
bb. Zij hadden Hem verlaten voor de dienst van afgoden, hetgeen zoveel groter belediging voor God en Zijn dienst was, zij weken van Hem niet om zich te verbeteren, maar om zich erger te maken. Zij hebben de ijdelheden nagewandeld, dat is: de afgoderij, want een afgod is een ijdel ding, "hij is niets in de wereld," 1 Korinthe 8:4, Deuteronomium 32:21, Jeremia 14:22. Afgodendienst is ijdelheid, Handelingen 14:15. Afgodendienaars zijn ijdel, want zij maken goden die "hun gelijk zijn," Psalm 115:8, zij aanbidden houten en stenen als hun goden, die voor niets deugen.
cc. Met de afgodendienst hebben zij allerlei soorten van ondeugden ingevoerd. Toen zij in het goede land kwamen, dat God hun gegeven had, hebben zij het verontreinigd, vers 7, door zichzelf te verontreinigen en onbekwaam voor de dienst van God te maken. Het was Gods

land, zij waren er slechts ingezetenen en doorreizenden, Leviticus 25:23. Het was Zijn erfenis, want het was een heilig land, Immanuels land, maar zij maakten Zijn erfenis tot een gruwel, een gruwel zelfs voor God die groten afkeer van Israël kreeg.
dd. Nadat zij God verzaakt hadden, en ofschoon zij spoedig ondervonden hoezeer zij zichzelf daardoor benadeelden dachten zij er niet aan om tot Hem terug te keren, en deden daar geen enkele poging toe. Zomin het volk als de priesters vroeg naar Hem dacht enigszins aan hetgeen zij Hem verplicht waren, of toonden enige begeerte om Zijn gunst weer deelachtig te worden.

Ten eerste: het volk zei niet: Waar is de Heere? vers 6. Ofschoon zij opgevoed waren in de erkentenis dat Hij hun God was, en hun dikwijls gezegd was dat Hij hen uit Egypteland opgevoerd had, om Zijn bijzonder volk te zijn, vroegen zij nooit naar Hem en begeerden de kennis van Zijn wegen niet.

Ten tweede. De priesters zeiden niet: Waar is de Heere? vers 8. Zij, wier bepaalde dienst het was om Hem onmiddellijk te zoeken en te vereren, dachten er niet aan om zich in Zijn gemeenschap te stellen of zich bij Hem aangenaam te maken. Zij, wier roeping het was het volk in de kennis Gods te onderrichten, deden geen moeite om zelf Hem te kennen. De Schriftgeleerden, wier taak het was de wet te handelen, kenden God noch Zijn wil, konden de Schriften in ‘t geheel niet uitleggen, of deden het verkeerd. De leraren, die de kudde van overtreden moesten terughouden, waren zelf de belhamels in allerlei overtreding. Zij hebben tegen Mij overtreden. De voorgewende profeten profeteerden bij Baäl, in zijn naam, tot zijn eer, en werden door de goddeloze koningen, gerugsteund om de ware profeten tegen te staan. Baäls profeten voegden zich bij Baäls priesters, en wandelden dingen na die geen nut doen, dat is de afgoden, die in geen enkel opzicht hun aanbidders helpen kunnen. Zie hoe de beste karakters overheerst worden en de beste bedieningen vatbaar zijn voor verderf en verwonder u niet over de zonden en de ondergang van een volk wanneer de blinden leidslieden van de blinden zijn.

Jeremia 2:9-13
Nadat de profeet aangetoond heeft hoe laaghartig ondankbaar zij waren door God te verlaten, toont hij hier hoe onvergelijkelijk lichtzinnig en dwaas dat geweest is, vers 9. Ik zal nog (nu) met u twisten. Alvorens God de zondaren straft, twist Hij met hen, ten einde hen tot berouw te brengen. Wanneer er veel over het kwaad van de zonde gezegd is, blijft er altijd nog meer te zeggen over. Wanneer een punt van de aanklacht goed gemaakt is, kan een ander aan de orde gesteld worden, wanneer wij veel in ‘t midden gebracht hebben, kan aangetoond worden "dat er nog redenen voor God zijn," Job 36:2. Zij, die met zondaren tot hun overtuiging handelen, moeten een menigte van argumenten aanvoeren en daarmee voortgaan. God had tevoren met hun vaderen gepleit en gevraagd, waarom zij de ijdelheden nagewandeld hadden en ijdel geworden waren, vers 5. Nu pleit Hij met hen die volhardden in de ijdele wandeling, die hun van de vaderen overgeleverd was en met de kinderen van hun kinderen, dat is met allen die in elke eeuw in hun voetstappen traden. Zij, die God verzaken, moeten weten dat Hij gewillig is om de zaak open met hen te behandelen, opdat Hij gerechtvaardigd worde als Hij oordeelt. Hij pleit met ons wat wij met onszelf behoorden te pleiten.

I. Hij toont aan dat zij handelden tegen de gewoonten van alle andere volken. Hun buren waren hun valse goden getrouwer dan zij aan hun ware God. Zij waren na-ijverig om te zijn gelijk de andere volken, maar hierin waren zij deze zeer ongelijk. Hij daagt hen uit om een voorbeeld bij te brengen van een volk dat zijn goden veranderd had, vers 10, 11, of geneigd was ze te veranderen. Zij mogen vrij de oude oorkonden of de tegenwoordige toestand onderzoeken van de eilanden van Chittim, Griekenland en de overige Europese landen, de gewesten die beschaafd en geleerd waren, zij mogen naar Kedar gaan (dat zuidoost van hen

lag gelijk de eerstgenoemde noordwest) dat ruwer en onbeschaafder was, maar zij zouden geen voorbeeld vinden van een volk, dat zijn goden veranderd had, ofschoon die het nooit enig nut gedaan bedden of konden doen, want zij waren geen goden. Zulk een verering gevoelden zij voor hun goden, zo goede gedachten hadden zij van hen, zoveel eerbied hadden zij voor de keus van hun vaderen, dat, al waren die goden van hout of steen zij hen niet wilden ruilen voor goden van zilver of goud, neen zelfs niet voor de ware en levende God. Zullen wie hen daarom prijzen? Wij prijzen hen niet. Maar het mag wel gebruikt worden ter beschaming van Israël, het enige volk dat geen reden had om van god te veranderen, en dat tenslotte van god veranderd was. De mensen worden met moeite afgebracht van de godsdienst, waarin zij opgevoed zijn, al is die ook nog zo onzinnig en vals. De ijver en standvastigheid van afgodendienaars moest de Christenen zich doen schamen over hun koudheid en onstandvastigheid.

II. Hij toont aan dat zij handelen tegen het voorschrift van het gezond verstand, niet alleen of zozeer daarin dat zij veranderden (dat kan meermalen onze plicht en onze wijsheid zijn) maar dat zij veranderden tot erger en dus een slechte ruil deden.
1. Zij scheidden zich van een God, die hun heerlijkheid was, die hen heerlijk gemaakt en in allerlei opzicht eer op hen gelegd had, een God, in Wien zij met ootmoedig vertrouwen roemen mochten als hun God, die in Zichzelf heerlijk is en de heerlijkheid van hen, wier God Hij is. Hij was in bijzonder opzicht de heerlijkheid van Zijn volk Israël, want Zijn heerlijkheid was hun in Zijn tabernakel dikwijls verscheen.

2. Zij sloten zich aan bij goden, die hun geen goed konden doen, goden die hun aanbidders geen nut deden. Afgodendienaars veranderen Gods heerlijkheid in schande (Romeinen 1:23), en hun eigen heerlijkheid evenzeer. Zij onteren Hem en onteren zichzelf, zij zijn vijanden van hun eigen belang. Waarheen zij, die God verzaken, zich ook wenden, het zal hun nooit enig nut doen, het kan hen vleien en aangenaam zijn, maar zij hebben er geen nut van. De hemel zelf wordt hier opgeroepen om zich te ontzetten over de zonde en dwaasheid van deze afvalligen, vers 12 en 13. Ontzet u hierover, gij hemelen. De aarde is zo algemeen verdorven, dat die er geen acht op slaat, maar de hemelen en de hemelse lichamen zullen zich er over ontzetten. De zon zal zich schamen over het zien van zoveel ondankbaarheid en er door verschrikt worden dat zij zulke slechte schepselen moet beschijnen. Zij, die God verlieten, aanbaden het heir van de hemelen, zijn, maan en sterren, maar deze, in plaats van zich daardoor vereerd te gevoelen dat hun de aanbidding gebracht werd, werden ontzet en uitermate verschrikt, zij waren verschrikt en werden zeer woest, zij zouden liever hun glans verliezen dan daardoor aan iemand aanleiding te geven om hun hulde te brengen. Sommigen menen dat dit ziet op de engelen in de hemelen. indien deze zich verheugen over het terugkeren van zielen tot God, kunnen wij veronderstellen dat zij zich ontzetten en verschrikt worden over de opstand van zielen tegen Hem.

De bedoeling is dat het gedrag van dit volk jegens God zodanig was, dat:
a. Wij wel verbaasd en verwonderd mogen zijn, wanneer mensen, die bewezen goed hun verstand te hebben, zulke ongerijmde dingen doen.
b. Dat wij heilig verontwaardigd moeten zijn over zulke schandelijke en verregaande belediging van onze Schepper, voor Wiens eer ieder Godvrezend mens behoort te ijveren.
c. Dat wij wel mogen sidderen bij het denken aan de gevolgen van zo’n daad. Wat zal er het einde van zijn? Wij mogen wel geweldig ontzet zijn bij de gedachte aan de toorn en de vloek, die het deel worden zullen van hen, die zich alzo buiten Gods gunst en genade plaatsen. Wat is het nu waaraan met zoveel ontzetting moet gedacht worden? Het is dit: "Mijn volk, dat Ik

onderwezen heb en verder wilde leiden, heeft twee grote boosheden gedaan, ondankbaarheid en dwaasheid het heeft gehandeld zowel tegen zijn plicht als tegen zijn belang.

(1). Zij hebben God, hun God, beledigd, door zich van Hem af te keren. Zij hebben Mij, de springader des levenden waters, verlaten, Mij in Wien zij een overvloedige en steeds vloeiende stroom van alle gemak en zegen, die zij behoeven, vrij zouden genoten hebben. God is de fontein des levens, Psalm 36:9. Er is in Hem een algenoegzaamheid van genade en kracht, al onze fonteinen zijn in Hem en al onze stromen uit Hem, Hem te verlaten is in werkelijkheid dit te ontkennen. Hij is voor ons een overvloedige Weldoener geweest, een springader van levende wateren overstromend, altijd stromend, in de gaven van Zijn gunst, Hem te verlaten is weigeren Zijn goedheid te erkennen en Hem de schatting van liefde en lof te onthouden, waarop Zijn vriendelijkheid aanspraak heeft.
(2). Zij hebben zichzelf bedrogen. Zij hebben hun weldadigheid verlaten voor liegende ijdelheden. Zij bezorgden zich heel wat moeite, door zichzelf bakken uit te houwen, door gaten of bakken in de aarde te graven of in de rotsen te hakken, waarheen zij het water leiden zouden of die de regen opvangen moesten. Maar die bleken gebroken bakken te zijn, met onsolide bodem, die geen water houden. Wanneer zij daarheen kwamen om hun dorst te lessen, vonden zij niets dan modder en slijk, en de schadelijke producten van stilstaand water. Dat waren de afgoden voor hun aanbidders, en zo'n ruil deden zij, die zich van God tot de afgoden wendden. Indien wij van enig schepsel-rijkdom of vermaak, of eer-onze afgod maken, stellen wij ons geluk daarin en beloven ons daarvan de zegen en de voldoening, die wij alleen in God kunnen hebben. Indien wij de afgod tot onze vreugde en onze liefde maken, daar onze hoop en ons vertrouwen in stellen, zullen wij zien dat hij een waterbak is, die we met grote moeite uitgehouwen en gevuld hebben, en die op z'n best een weinig water houdt, dat dood en vuil is, tot bederf overgaat en spoedig levensgevaarlijk wordt. Nee, het is een gebroken waterbak, die kraakt en scheurt bij warm weer, zodat het water verloren gaat juist als we het 't meest nodig hebben, Job 6:15. Laat ons daarom met een voornemen des harten de Heere alleen aanhangen, want tot Wien zullen wij anders gaan? Hij heeft de woorden des eeuwigen levens.

Jeremia 2:14-19
De profeet, voortgaande om te tonen hoe dwaas zij waren door God te verlaten, noemt hier op welke ellende zij zodoende al over zich gebracht hadden, het was hun reeds duur te staan gekomen want daaraan hadden zij al de onheilen te wijten waaronder hun land nu leed, maar die slechts het begin waren van meer en groter kwaad, indien zij zich niet bekeerden. Zie hier hoeveel smart hun dwaasheid hun reeds berokkend had.

I. Hun naburen, die hun verklaarde vijanden waren, kwamen tegen hen op, en dit hadden zij aan hun zonden te wijten.
1. Zij waren slaven geworden, en hadden hun vrijheid verloren, vers 14. "Is dan Israël een knecht?" Neen: "Israël is Mijn zoon, Mijn eerstgeborene," Exodus 4:22. Zij zijn kinderen, zij zijn erfgenamen. Zij zijn van adellijke afkomst het zaad van Abraham, de vriend van God, en van Jakob, Zijn uitverkorenen. Is hij een ingeborene des huizes? Nee, hij is de zoon van de wettige vrouw, en niet van de slavin. Zij waren bestemd om te heersen, niet om te dienen. Alles in hun gehele inrichting droeg het stempel van vrijheid en eer. Waarom is hij dan van zijn vrijheid beroofd geworden? Waarom wordt hij gebruikt als een slaaf, een ingeborene des huizes? Omdat hij zichzelf tot slaaf van zijn lusten gemaakt heeft en tot slaaf van zijn afgoden, die hun geen nut doen, vers 11. Welk een ding is dit, dat zo'n geboorterecht voor een maal linzensoep verkocht wordt, zo'n kroon onteerd en in het stof geworpen is? Waarom is hij tot slaaf van zijn verdrukker gemaakt? God had er in voorzien dat een Hebreeuwse slaaf in

het zevende jaar zijn vrijheid herkrijgen zou en dat hun "slaven zouden zijn uit de volken en niet uit hun broederen," Leviticus 25:44, 46. Maar desniettegenstaande maakten de vorsten hun onderdanen tot slaven, en de meesters maakten hun ondergeschikten tot slaven (Hoofdstuk 34:1) en zo maakten zij hun land gering en ellendig, dat God gelukkig en eervol gemaakt had. De naburige vorsten en machten vielen in het land en maakten enigen van hen tot slaven zelfs in hun eigen land, en verkochten anderen naar vreemde landen. En hoe kwam het dat zij dus hun vrijheid verloren? "Om hun ongerechtigheden waren zij verkocht," Jesaja 50:1. Wij kunnen dit geestelijk toepassen. Is de ziel van een mens een knecht? Is zij een ingeborene des huizes? Neen. Waarom is dan haar vrijheid weggenomen? Omdat zij zelf haar vrijheid verkocht heeft en zich slavin gemaakt van haar eigen lusten en hartstochten, hetgeen betreurenswaardig is.

2. Zij waren verarmd en hadden hun rijkdom verloren. God had hen gebracht in een land van overvloed, vers 7, maar al hun naburen hadden het tot hun prooi gemaakt, vers 15. De jonge leeuwen hebben over hem gebruld en hun stem verheven. Zij zijn een voortdurende schrik voor hen. Nu eens de ene machtige vijand, dan weer een andere, straks verscheidene in verbond met elkaar, hadden hen overvallen en over hen gezegevierd. Zij voerden hun vruchten het land uit, en maakten dat woest, en verbrandden de steden, na die eerst geplunderd te hebben, zodat die zonder inwoners bleven, hetzij omdat er geen bewoonbare huizen meer waren, hetzij omdat degenen, die er wonen moesten, gevankelijk weggevoerd waren.

3. Zij werden verongelijkt en beledigd en door iedereen geslagen, vers 16. Zelfs de kinderen van Nof en Tachfanes, verachtelijk volkje, niet beroemd om militaire kracht of moed, hadden hun de schedel afgeweid, of de kroon van hun hoofd verbroken. In al hun gevechten met hen waren deze te hard voor hen geweest, en zij waren er gewoonlijk met gebroken hoofd afgekomen. Het voornaamste gedeelte van hun land, dat het dichtst bij Jeruzalem lag, was hun ten prooi geworden. Hoe jammerlijk de toestand van Juda was in het laatste gedeelte van de regering van Manasse, lezen wij in 2 Kronieken 33:11, en waarschijnlijk had het land zich daarvan nog niet hersteld.

4. Dit alles was het gevolg van hun zonden, vers 17. Doet gij u dit niet zelf? Door hun zondige verenigingen met de volken, en vooral door hun gelijkvormigheid aan deze in hun afgodische zeden en gewoonten, hadden zij zich zelf zeer verlaagd en verachtelijk gemaakt, gelijk allen die eerst de godsdienst beleden en die naderhand verworpen hebben. Thans was er niets te zien van hetgeen bij hun vestiging, hen eervol en ontzaglijk gemaakt had, en daarom gevoelde niemand eerbied of vrees voor hen. Maar dit was niet alles, zij hadden God getergd om hen in handen hunner vijanden over te leveren, die voor hen tot een gesel te maken en hun de overwinning te geven en dus doet gij dit u zelf doordien gij de Heere uw God verlaat, doordien gij het verbond met Hem verbroken hebt en uzelf dus buiten Zijn bescherming gesteld, want verbond en bescherming gaan samen. In welke moeite wij ooit komen, wij hebben het onszelf te wijten, want wij brengen die zelf over ons hoofd door onze Godverzaking. Gij hebt de Heere uw God verlaten ten tijde als Hij u op de weg leidde. Hij leidde u naar een gelukkige vrede en veilige vestiging, en gij hebt Hem enige stappen gevolgd en daarna verlaten, en daardoor hebt gij uzelf de weg versperd.

II. Hun vijanden, die hun voorgewende vrienden waren, bedrogen hen, bedroefden hen en hielpen hen niet, en dat was ook het gevolg van hun zonden.
1. Zij deden hen tevergeefs hulp zoeken in Egypte en in Assyrië, vers 18. Wat hebt gij te doen met de weg van Egypte? Wanneer gij de nadering van enig gevaar vermoedt, spoedt gij u om

hulp naar Egypte, Jesaja 30:1, 2, 31:1. "Om de wateren van Sihor, dat is de Nijl, te drinken." Gij rekent op hun menigte, en verfrist u met de schone beloften, die zij u geven. Op andere tijden zijt gij op de weg van Assur, zendende met alle haast om vandaar hulptroepen te krijgen, en om de wateren van die rivier, de Eufraat, te drinken, wat hebt gij daar te doen? Wat zult gij verkrijgen door hen te hulp te roepen? Zij zullen u tevergeefs helpen, zij zullen gebroken rietstaven voor u zijn, en hetgeen gij voor een rivier aanzag, zal blijken een gebroken waterbak te zijn.

2. Ook dit was het gevolg van hun zonden. Het oordeel zal onvermijdelijk komen over hen die het met hun zonden verdiend hebben, en wat helpt het dan om daartegen bescherming bij anderen te zoeken? vers 19. Uw boosheid zal u kastijden, en het is onmogelijk dat zij u zou sparen, weet dan en zie, aan de gehele zaak, dat het kwaad en bitter is, dat gij de Heere uw God verlaat, want daardoor eerst maakt gij recht uw vijanden tot vijanden en tot valse vrienden. Zie hier
a. De aard van de zonde, zij is het verlaten van de Heere als onze God, zij is het loslaten door de ziel van Hem en de afkeer van de ziel van Hem. De zonde aanhangen is God verlaten.
b. De oorzaak van de zonde: De vreze Gods is niet bij ons. Zij is het ontbreken van een goed beginsel in ons, met name het gemis van de vreze Gods, dat ligt op de bodem van onze afval van God. De mensen verzaken hun plicht jegens God omdat zij geen eerbied voor Hem koesteren en geen vrees voor zijn ongenoegen gevoelen.
c. De slechtheid van de zonde, zij is een kwaad en bitter ding. De zonde is een slecht ding, geheel slecht, een kwaad waarin niets goeds is, een kwaad dat de wortel en oorsprong is van alle ander kwaad. Zij is inderdaad kwaad, want niet alleen is zij de grootste tegenstrijdigheid tegen de Goddelijke natuur, maar ook het grootste bederf van de menselijke natuur. Zij is bitter, een zondige toestand is een gal van bitterheid, en elke zondige weg zal ten laatste bitterheid zijn, haar bezolding is de dood, en de dood is bitter.
d. De noodlottige gevolgen van de zonde, omdat zij in zichzelf kwaad en bitter is heeft zij rechtstreeks de strekking om ons ellendig te maken. Uw eigen boosheid zal u kastijden en uw afkeringen zullen u straffen, niet alleen verwoesten hiernamaals maar reeds hier kastijden en straffen. Zij zullen zeker leed over u brengen, de straf zal zo onvermijdelijk op de zonde volgen, dat het zal schijnen alsof de zonde die zelf meebrengt. Zelfs zal de straf in haar soort en omstandigheden zo rechtstreeks beantwoorden aan de zonde, dat gij uw zonde in de straf zult zien, en de rechtvaardigheid van de straf zal zo duidelijk zijn dat gij er geen woord tegen kunt inbrengen, uw eigen ongerechtigheid zal u overtuigen en voor altijd de mond stoppen, en gij zult gedwongen worden te erkennen dat de Heere rechtvaardig is.
e. Het nut en de toepassing van dit alles: Zie dus en heb berouw over uw zonden opdat de kastijding, tot uw verbetering bedoeld, niet uw verwoesting worde! Jeremia 2:20-28 In deze verzen gaat de profeet voort met zijn beschuldigingen tegen het afgedwaalde volk. Merk op I. De zonde zelf, waarover hij hen beschuldigt, afgoderij, de grote overtreding, waaraan zij voornamelijk schuldig stonden.
1. Zij bezochten de plaatsen waar de afgoden aangebeden werden, vers 20. Op alle hoge heuvels en onder elke groene boom, op de hoge plaatsen en in de bossen, waarvoor de heidenen een dwaze voorliefde en verering koesterden. Gij loopt om, gij wandelt, van de ene plaats naar de andere, onbestemd, onrustig, onvoldaan, maar overal hoererende, de valse goden aanbiddende, hetwelk is geestelijke hoererij, en gewoonlijk vergezeld ging van lichamelijke onzedelijkheid. Zij die God verlaten lopen eindeloos rond, en zwervende begeerte is onverzadigbaar.

2. Zij maakten zelf hun afgodische beelden en brachten die goddelijke eer, vers 26, 27, niet alleen het gewone volk, maar zelfs de koningen en vorsten, die het volk hadden moeten

terughouden van zo verkeerd te handelen, en de priesters en profeten, die het hadden moeten onderwijzen om goed te doen, die waren zelf zo schandelijk dwaas en dom, en zo onder de macht van een begoocheling dat zij tot een hout zeiden: Gij zijt mijn vader, en tot een steen, tot een afgod die uit een steen gebeiteld was: gij hebt mij gegenereerd of voortgebracht, Gij zijt mijn vader, dat is, gij zijt mijn god, de oorsprong van mijn bestaan, aan u ben ik alles verplicht, van u ben ik volstrekt afhankelijk, gij hebt mij gegenereerd, dus bescherm mij, voorzie mij van het nodige, geleid mij. Welke grotere belediging kunnen mensen God aandoen, die onze Vader is en ons gemaakt heeft? Het was rechtstreekse ontkenning van onze verplichting aan Hem. En welke grotere belediging kunnen mensen zichzelf en hun eigen verstand aandoen, dan het aannemen en geloven van ongerijmdheid en onmogelijkheid, en door een hout en een steen hun ouders te maken, zichzelf tot houten en stenen te verlagen. Toen deze eerst tot voorwerpen van aanbidding verheven werden, veronderstelde men dat ze bezield waren door een of andere hemelse macht of geest, maar gaandeweg had men dat denkbeeld verloren en werden de afgodendienaars zo verijdeld in hun overleggingen, dat zelfs de vorsten en de priesters meenden dat het afgodsbeeld, ofschoon van hout of steen gemaakt, zelf hun vader was en als zodanig aangebeden werd.

3. Zij vermenigvuldigden deze drekgoden tot in het oneindige, vers 28. Naar het getal uwer steden zijn uw goden o Juda! Toen zij God verlaten hadden, die de enige en algenoegzame is:
a. Waren zij niet voldaan met de goden, die zij voor Hem in plaats hadden, maar begeerden er telkens meer. De afgoderij is in dit opzicht van dezelfde natuur als de hebzucht, die geestelijke afgoderij is, want hoe meer de mensen hebben des te meer willen zij hebben, hetgeen een duidelijk bewijs is dat de mensen afgoden maken van hetgeen zij zelf onvoldoende en ongenoegzaam achten, en hetgeen hen, die daartoe gaan, niet bevredigen kan.
b. Zij konden het niet eens worden over de verering van dezelfde god. Nadat zij het middelpunt van eenheid verlaten hadden, vervielen zij in eindeloze verdeeldheid, de ene stad bedacht die afgod en de andere stad dezen, en elke plaats was er vooral op gesteld om haar eigen god te hebben, die meer bepaald voor haar zorgdragen moest. Zo zochten zij tevergeefs in de veelheid van Goden hetgeen slechts in de éne God te vinden is.

II. Het bewijs daarvoor. Er waren geen getuigen nodig, want de feiten waren onweersprekelijk.
1. Zij waren geneigd het te ontkennen en voor zichzelf: Niet schuldig! te pleiten. Zij gaven voor dat zij zich van deze smet wensten te zuiveren, zij wiesen zich met salpeter en namen veel zeep daartoe, zij boden zeer veel verontschuldigingen en ophelderingen aan, vers 22. Zij beweerden dat zij die poppen niet aanbaden als goden, maar vereerden als demonen, als middelaars tussen de onsterflijke God en de sterfelijke mens, en dat zij hun geen goddelijke eer bewezen, maar alleen als hogere machten eerbiedigden, en daardoor trachtten zij de overtuiging door Gods Woord te ontwijken en zich te verzekeren tegen de vrees voor zijn toorn. Ja, sommigen hunner hadden de vermetelheid de gehele zaak te ontkennen en te zeggen: "Ik ben niet verontreinigd, ik heb de Baäls niet nagewandeld," vers 23. Omdat het in het geheim was en zorgvuldig verborgen gehouden werd, Ezechiël 8:12, meenden zij dat het nooit tegen hen bewezen zou kunnen worden en waren zij onbeschaamd genoeg om het te ontkennen. Hierin, gelijk in andere dingen was hun weg als die van "de overspelige vrouw, die eet en haar mond afwist en zegt: Ik heb geen kwaad gedaan" Spreuken 30:20.

2. Niettegenstaande al hun uitvluchten zijn zij op de daad betrapt en schuldig bevonden. Hoe kunt gij het feit ontkennen en zeggen, wij hebben de Baäls niet nagewandeld? Hoe kunt gij uw overtreding loochenen en zeggen: Ik heb mij niet verontreinigd? De profeet spreekt met verbazing over zoveel onbeschaamdheid. Hoe kunt gij zo iets volhouden met opgeheven

gelaat, terwijl het bewezen is. a. Godsalwetendheid is een getuige tegen hen. Uw ongerechtigheid is voor Mijn aangezicht getekend, zegt de Heere Heere, die is opgelegd en weggeborgen, op de dag des oordeels wordt die tevoorschijn gebracht, "Zij wordt bewaard als een schat," Deuteronomium 32:34, Job 21:19, Hoséa 13:12. Zij is diep ingedrukt en getekend voor mij, zo lezen sommigen het. Ofschoon gij poogt haar weg te wissen, zoals de moordenaar tracht het bloed van de door hem verslagene van zijn kleren af te wassen, het zal u nooit gelukken. Gods oog is er op en wij weten dat Zijn oordeel naar waarheid is.
b. Hun eigen geweten is een getuige tegen hen. Zie uw weg in het dal, zij hadden de afgoden aangebeden niet alleen op de hoge heuvelen, maar ook in de dalen, Jesaja 57:5, 6. Sommigen lezen hier: In het dal tegenover Baäl Peor, Deuteronomium 34:6, Numeri 25:3, waar zij Baäl aanbaden. De profeet zou hier dan terugzien naar de ongerechtigheid van Baäl Peor. Maar indien er enig bepaald dal bedoeld wordt, dan is het veeleer de vallei van de zoon van Hinnom, want die was de plaats waar zij hun kinderen de Moloch offerden, en die dus meer dan enige andere tegen hen getuigde. Zie uw weg in het dal en ken wat gij gedaan hebt.

III. De verzwaringen van de zonde, waarvan zij beschuldigd worden, en die haar buitengewoon zondig maakten.
1. God heeft grote dingen voor hen gedaan, en toch zijn zij tegen Hem in opstand gekomen, vers 20. "Van ouds heb ik uw juk verbroken en uw banden verscheurd." Dit ziet op hun uitleiding uit Egypte, "uit het huis van de dienstbaarheid," waaraan zij niet wilden gedenken, vers 6, maar God dacht er aan, want toen Hij hun gebood geen andere geboden voor Zijn aangezicht te hebben, noemde Hij dit als reden: Ik ben de Heere uw God, die u uit Egypteland, uit het diensthuis, heb uitgeleid. De banden in dat land had God verscheurd, en daardoor behoorden zij voor goed aan Hem verbonden te zijn, maar zij hadden ondankbaar de banden des plichts verbroken, waardoor zij verbonden waren aan de God, die hen uit de slavernij verlost had.

2. Zij hadden schone beloften gedaan, maar ze niet gehouden. Gij zei: ik zal niet overtreden. Toen uw verlossing nog nieuw was, waart gij zo gevoelig voor die genade dat gij gaarne de meest verbindende bepalingen op u nam om altijd uw God getrouw te blijven en Hem nooit te verlaten. Toen zeiden zij: "Neen, maar wij zullen de Heere dienen," Jozua 24:21. Hoe dikwijls hebben wij gezegd dat wij niet zouden afwijken, dat wij God niet meer zouden beledigen, en toch zijn wij afgeweken gelijk een bedrieglijke boog, en herhaalden en vermenigvuldigden onze overtredingen!

3. Zij waren schandelijk ontaard van hetgeen zij waren toen God hen eerst tot een volk geformeerd had, vers 21. Ik had u toch geplant, een edelen wijnstok. De inrichting van hun staat, zowel kerkelijk als maatschappelijk, was uitnemend, hun wetten waren rechtvaardig en al de inzettingen zeer leerzaam en veelbetekenend, en er was een geslacht van Godvrezenden in hun midden toen zij zich in Kanaän vestigden. "Israël diende de Heere," en hield zich dicht aan Hem, "al de dagen van Jozua en de oudsten die Jozua overleefden," Jozua 24:31. Zij waren toen een geheel getrouw zaad, ogenschijnlijk geschikt om de wijngaard, waarin zij geplant waren, te vervullen met uitgelezen wijnstokken. Maar het kwam anders uit, reeds het volgende geslacht "kende niet de Heere en de werken die Hij gedaan had," Richteren 2:10, en zo gingen zij van kwaad tot erger totdat zij eindelijk veranderd waren in verbasterde ranken van een vreemden wijnstok. Zij waren nu het tegenovergestelde van hetgeen zij eerst geweest waren. Hun staat was verbroken, en er was in hen niets van het goede, dat verwacht kon worden van een volk dat zo gunstig gevormd was. niets van de reinheid en de godsvrucht van hun voorouders. "Hun wijnstok was nu een wijnstok van Sodom," Deuteronomium 32:32. Dit kan goed toegepast worden op de natuur des mensen, die door haar grote Schepper geplant

was als een edele wijnstok en een geheel trouw zaad (God maakte de mens goed), maar zij is zo algemeen verdorven dat zij geworden is tot een verbasterden rank van een vreemden wijnstok, die gal en bedorven vruchten voortbrengt, en daardoor is zij voor God in de hoogste mate walgelijk en beledigend.

4. Zij waren ijverig en vurig in het bedrijven van hun afgoderijen, verknocht aan hun afgoden, kregen gaarne nieuwe, en wilden er niet afgetrokken worden door het Woord van God of door Zijn voorzienigheid, zo sterk was de drijfveer, die hen naar deze zonde joeg. Zij worden hier vergeleken bij een lichte snelle kameel die haar wegen verdraait, een wijfje van die diersoort, dat de mannetjes naloopt, vers 23, en in dezelfde zin, niet een woudezelin, gewend in de woestijn, vers 24, niet getemd tot de arbeid en daarom zeer beweeglijk, die de wind naar de lust harer ziel schept, wanneer zij in de nabijheid van de ezel komt, en bij zo'n gelegenheid kan niemand haar ontmoeting afkeren. Niemand kan haar van het opvolgen harer lusten terughouden. Allen die haar zoeken zullen niet moede worden, zij zullen niet lang behoeven te zoeken.
Brandende lust is een vreeslijk ding, en zij die er niet door genade en door hun eigen rede van teruggehouden worden en hun geweten en hun eer geen gehoor geven, worden gelijk gesteld met wilde beesten en niet hoger, zij zijn als de wilde ezels, en kunnen nauwelijks als redelijke schepselen beschouwd worden. Afgodendienst is in hoge mate bedwelmend, en zij die er door bevangen worden, kunnen er slechts met de grootste moeite van genezen worden. De neiging is sterker dan enige andere. Sommigen zijn zo hardnekkig gesteld tot het inwilligen van die begeerte, dat het vergeefse moeite is hen te willen tegenhouden of verhinderen, die dat doen vermoeien zich zonder nut. Efraïm is vergezelschapt met de afgoden, laat hem varen! De tijd zal komen dat de wildste zal getemd en de onhandelbaarste handelbaar zal gemaakt worden, wanneer droefheid en angst hen overvallen, dan zullen hun oren zich tot de tucht neigen, dat is de tijd, waarin zij gevonden kunnen worden, Psalm 141:5, 6.

5. Zij waren zeer hardnekkig in hun zonden, en daar zij niet tegengehouden konden worden, konden zij ook niet bekeerd worden, vers 25. Zie hier:
a. Ronduit waarschuwing gegeven aan hen, van de verwoesting welke deze verkeerde levensgang zeker ten laatste over hen brengen zou, met de vermaning om derhalve daarin niet voort te gaan, maar er mee te breken. Die zou hen zeker brengen in een ellendige gevangenschap, dan zou hun voet ontschoeid worden en zij zouden gedwongen worden barrevoets te reizen, dan zou hun rein drinkwater door hun verdrukkers geweigerd worden, zodat hun keel van dorst verschroeid zou worden, dat zou het einde ervan zijn. Zij die vreemde goden en vreemde wijzen van aanbidding liefhebben, zullen de gevangenen van een vreemde koning in een vreemd land worden. Denk er dus bijtijds om, uw achternalopen van de afgoden zal u de schoenen van de voeten slijten, en uw roepen achter hen zal uw keel verschroeien van dorst, houd dus uw voet terug van deze geweldige pogingen en uw keel van die brandende begeerten. Men zou denken dat dit genoeg zou zijn om iemand staande te houden op de weg van de zonden, als hij bedenkt wet er het einde van zijn zal.

b. Zij verwerpen deze waarschuwing. Zij zeiden tot hen, die hen wilden overhalen tot berouw en bekering: Het is buiten hoop! Verwacht niet dat gij invloed op ons hebben zult of ons kunt overhalen om onze afgoden weg te werpen, want wij hebben de vreemden lief en die zullen wij nawandelen. Wij zijn daartoe vast besloten, vermoeit ons dus niet met uw vermaningen, die toch geen doel treffen zullen. Er bestaat geen hoop dat wij ooit zullen breken met de bedorven gewoonten en de slechte toestand, die wij gekozen hebben, en daarom blijven wij ons er aan onderwerpen en de overheersing aannemen. Zij zijn waarlijk ongelukkig, die zichzelf zover gebracht hebben, dat hun gebreken de overhand behouden over hun

overtuiging, zij weten dat zij zich bekeren moeten, maar erkennen dat zij niet kunnen en besluiten daarom het niet te doen. Maar gelijk wij nooit mogen wanhopen aan de barmhartigheid Gods, doch geloven dat die voldoende is voor de vergeving van onze zonden, al zijn die nog zo zwaar. Zo mogen wij ook nooit wanhopen aan de genade Gods, maar moeten geloven dat die machtig is om al ons bederf weg te nemen, al is dat nog zo zwaar, indien wij er om bidden en deze genade toepassen. Iemand mag nooit zeggen: Het is hopeloos! zolang hij nog niet in de plaats des verderfs is.

6. Zij zijn zelf beschaamd over hun zonden, door vertrouwen te stellen in datgene wat hen zeker bedriegen zou ten dage hunner beproeving en door Hem te verlaten die hen zou geholpen hebben, vers 26-28. Gelijk een dief beschaamd wordt, niettegenstaande al zijn kunsten en streken om zijn diefstal te verbergen, wanneer hij gevonden wordt en ter straf wordt weggeleid. Zo zijn die van het huis Israëls beschaamd, niet met een berouwvolle schaamte over de zonde, waaraan zij schuldig staan, maar met bestraffende schaamte, over de teleurstelling welke zij in die zonde ondervonden hebben. Zij zullen beschaamd worden wanneer zij zien:
a. Dat zij genoodzaakt worden te roepen tot God, die zij met verachting op zij gezet hebben. In hun voorspoed hebben zij God de rug toegekeerd en niet het aangezicht, zij hebben Hem verwaarloosd, gehandeld alsof zij Hem vergeten hadden, of deden al wat zij konden om Hem te vergeten. Zij wilden niet tot Hem opzien maar zagen een andere weg op. Zij weken van Hem zover zij konden. Maar in tijden van moeite en van kwaad vonden zij geen voldoening dan in het aanroepen van Hem, dan zeiden zij. Sta op, verlos ons! Hun vaderen hadden menigmaal die beschaming gehad, Richteren 3:9, 4:3, 10:10, en toch lieten zij zich niet bewegen om God aan te hangen, opdat zij in hun leed met meer vertrouwen tot Hem komen mochten.
b. Dat zij geen verlichting hebben door de goden, welke zij tot nog toe vereerden. Zij zullen beschaamd worden wanneer zij bemerken dat de goden, die zij gemaakt hebben hen niet helpen kunnen, en dat de God die hen gemaakt heeft, hen niet helpen wil. Om hen tot deze schaamte te brengen, opdat zij daardoor tot berouw mochten gebracht worden, zien zij zich thans gezonden "tot de goden, die zij gediend hebben," Richteren 10:14. Zij riepen tot God: Sta op, verlos ons! God zei van de afgoden: Laat die opstaan en u verlossen!
Gij hebt geen reden om te verwachten dat Ik het doen zal. Laat hen opstaan, indien zij kunnen van de plaatsen waar gij hen vastgehecht hebt, laat hen trachten, indien ze kunnen, u te verlossen. Gij zult echter beschaamd worden, wanneer gij ondervindt dat zij geen goed en geen kwaad doen kunnen, want ofschoon gij voor elke stad een god had, thans zijn de steden verbrand en zonder inwoners, vers 15. Zodanig is de dwaasheid van de zondaren, die zich vergenoegen met hetgeen zeker hun verdriet worden zal, en zich verhovaardigen op hetgeen eenmaal hun schaamte zal zijn.

Jeremia 2:29-37
De profeet gaat op dezelfde wijze voort en tracht het zondige volk tot berouw te brengen, opdat zijn verwoesting moge voorkomen worden.

I. Hij bevestigt de waarheid van de beschuldiging. Zij was blijkbaar ontegensprekelijk, het zou de grootst denkbare ongerijmdheid van hen zijn om dat te willen ontkennen, vers 29. Waarom twist gij tegen Mij? en stelt mij op de proef, of waarom wilt gij er toe overgaan om op enige verontschuldiging te pleiten van de misdaad of enige verzachting van het vonnis? Uw pleidooi zal zeker mislukken en het vonnis tegen u uitgesproken worden. Gij weet dat gij allen tegen Mij hebt overtreden, de een zowel als de ander, waarom wilt gij dan met Mij

twisten? II. Hij bezwaart haar door de beschouwing beide van hun onverbeterlijkheid en hun ondankbaarheid.
1. Zij zijn onder de oordelen Gods, die over hen kwamen, niet verbeterd, vers 30. Tevergeefs heb Ik uw kinderen geslagen, dat is: de kinderen of het volk van Juda. Zij zijn onder verscheidene kastijdingen van Godswege geweest. God bedoelde daarmee hen tot berouw te brengen, maar het was tevergeefs. Zij beantwoordden niet aan het doel, waarmee God hen bedroefde, hun geweten was niet ontwaakt, hun harten werden niet vertederd of verzacht, zij waren er niet toe gedreven om God te zoeken, zij hebben de tucht niet aangenomen, waren er niet beter door geworden, en het is een groot verlies als op die wijze een beproeving verloren gaat. Zij ontvingen de kastijding niet, zij onderwierpen er zich niet aan, stemden er mee overeen, maar hun harten morden tegen de Heere, en zo waren zij tevergeefs geslagen. Zelfs hun kinderen, het jonge volk onder hen (zo moet men dit lezen) waren vergeefs geslagen, ook die waren zo afkerig van berouw dat ze even onhandelbaar als de volwassenen waren, die reeds lang gewend waren kwaad te doen.

2. Zij waren niet getroffen door het woord van God, dat Hij tot hen gezonden had door de mond van Zijn knechten de profeten, neen, maar zij hadden ter wille van de boodschap de boodschappers gedood. Uw eigen zwaard heeft uw profeten verteerd als een verscheurende leeuw, gij hebt hen tot loon voor hun getrouwheid ter dood gebracht met evenveel woede en hartstocht, met evenveel gretigheid en vermaak, als een leeuw zijn prooi verscheurt. Hun profeten, die hun grootste zegeningen waren, werden door hen behandeld alsof zij de voornaamste plagen van hun geslacht waren, en dit was hun zonde die de maat deed overlopen, 2 Kronieken 36:16. "Zij doodden hun eigen profeten," 1 Thessalonicenzen 2:15.

3. Zij waren niet ontroerd door de weldaden welke God hun bewezen had, vers 31. 0 geslacht! (hij spreekt hen niet aan, zoals hij rechtmatig had kunnen doen: O ongelovig en verdraaid geslacht! Of: o geslacht van adderengebroedsels! maar Hij spreekt vriendelijk: O mensen van deze tijd!) aanmerkt toch des Heeren woord, hoor het niet slechts, maar let er op, neem het ter harte. Evenals ons gezegd wordt "de roede te horen," Micha 6:9, omdat de roede een stem heeft, zo wordt ons bevolen het woord aan te merken of te zien, want het woord heeft zijn visioenen. Er wordt mee te kennen gegeven dat hetgeen hier gezegd wordt duidelijk en onweerlegbaar is, gij kunt zien dat het in ‘t oog springt, het is geschreven als met een zonnestraal, al wie er even naar ziet kan er in lezen: Ben Ik Israël een woestijn geweest of een land van de uiterste donkerheid? Niemand die ooit met God enigszins gemeenschap gehad heeft, kreeg reden om zich te beklagen dat Hij voor hem een woestijn of een land van uiterste donkerheid was. Hij heeft ons gezegend met de vruchten van het aardrijk, en wij kunnen dus niet zeggen dat Hij een wildernis voor ons was, een droog en dor land, dat Hij ons (zoals Dr. Gataker het uitdrukt) ons gevoed heeft met hard gras als het rundvee op de heigrond. Neen, Hij heeft Zijn schapen in grazige weiden geleid. Hij heeft ons gezegend met het licht des hemels en ons dat niet onthouden, zodat wij niet kunnen zeggen dat Hij voor ons een land van duisternis was. Hij heeft Zijn zon laten schijnen en Zijn regen doen nederdalen over bozen en goeden. Of de bedoeling is in het algemeen, dat de dienst van God nooit voor iemand een onaangename of onvoordelige dienst is geweest. Soms heeft God Zijn volk door een woestijn en een land van donkerheid geleid, maar dan was Hij zelf voor hen al wat zij behoefden, Hij spijsde hen zo met manna en leidde hen zo met Zijn vuurkolom, dat het voor hen een land van vruchtbaarheid en licht werd. De wereld is voor hen, die haar tot hun deel en tehuis maken, een woestijn en een land van donkerheid, ijdelheid en vermoeiing des geestes, maar voor hen, die in God zijn, vallen de snoeren in lieflijke plaatsen.

4. In plaats van door die zegeningen ontroerd te zijn, werden zij onuitstaanbaar beledigend en aanmatigend. Zij zeiden: Wij zijn heren, wij zullen niet meer tot u komen. Nu zij een machtig koninkrijk geworden waren of zich ten minste verbeeldden dat te zijn, gingen zij op eigen benen staan en schudden de afhankelijkheid van God af. Het is de taal van verharde zondaars, en zij is niet alleen zeer goddeloos en schandelijk, maar ook hoogst onredelijk en dwaas. a. Het is ongerijmd voor ons, die onderdanen zijn, om te zeggen: Wij zijn heren, dat is, regeerders, wij willen niet meer tot God komen om van Hem geboden te ontvangen, want gelijk Hij van eeuwigheid Koning is, zo zal Hij ook eeuwig Koning blijven en wij kunnen nooit voorwenden dat wij niet langer onder Zijn gezag staan.
b. Het is ongerijmd voor ons, die bedelaars zijn, om te zeggen: Wij zijn heren, dat is: wij zijn rijk en willen niet langer tot God komen om van Hem gunsten te ontvangen, alsof wij zonder Hem konden leven en niet onophoudelijk Zijn voorzienigheid nodig hebben. God wordt terecht zeer vertoornd, indien zij, voor wie Hij altijd een milde weldoener is geweest, niet meer van Hem willen spreken of horen.

III. Hij geeft de schuld van al hun goddeloosheid aan hun vergeten van God, vers 32. Mijn volk heeft Mij vergeten. Zij hebben kunstmatig alle gedachte aan God uit hun ziel verbannen, zij hebben hun hersens gevuld met gedachten aan hun ijdele afgoden, en alles vermeden wat hen aan God zou kunnen herinneren.
1. Ofschoon zij zijn eigen volk waren, in verbond met Hem en belijdende tot Hem in betrekking te staan en of schoon zij de tekenen van Zijn tegenwoordigheid en van Zijn gunst in hun midden hadden, nochtans vergaten zij Hem.

2. Zij hadden Hem verwaarloosd dagen zonder getal, wij zouden zeggen, men kan zich niet herinneren hoe lang. Zij hadden sedert vele jaren niet meer ernstig aan Hem gedacht, zodat zij Hem nu geheel scheen vergeten te hebben en besloten waren zich Zijner niet meer te herinneren. Hoeveel dagen van ons leven zijn voorbijgegaan zonder dat wij aan God gedacht hebben? Wie kan het getal van deze ledige dagen uitspreken?

3. Zij hadden niet zoveel aandacht en genegenheid voor God als een jong meisje gewoonlijk voor haar sierlijke klederen heeft. Vergeet ook een jonkvrouw haar versiersel, of een bruid haar bindselen? Neen, die stellen er het hart op, zij waarderen die zo en zijn er zo aan gehecht dat zij er voortdurend aan denken en er over spreken. Wanneer zij in het openbaar moeten verschijnen, vergeten zij haar versierselen niet, maar tooien er zich geheel mede, zoals ons beschreven is in Jesaja 3:18 v.v. Nochtans heeft Mijn volk Mij vergeten. Het is recht treurig dat iemand meer liefde kan hebben voor mooie klederen dan voor God, en eer afstand doen van zijn godsdienst dan van zijn sieraden. Is God niet ons sieraad? Is Hij niet een kroon van heerlijkheid en een diadeem van schoonheid voor Zijn volk? Indien wij Hem als zodanig beschouwden, en onze godsdienst hielden voor "een aangenaam toevoegsel voor ons hoofd en ketenen aan onze hals," Spreuken 1:9, dan zouden wij er zoveel zorg voor dragen als een jonkvrouw voor haar versiersel en een bruid voor haar bruidstooi, wij zouden even begerig zijn om hem nauwkeurig te bewaren als om er in het openbaar mee te verschijnen.

IV. Hij doet hen zien welk een slechte invloed hun zonden hebben op anderen. De zonden van Gods uitverkoren volk verharden hen, die op boze wegen wandelen en moedigen hen aan, voornamelijk wanneer Gods kinderen in de zonde optreden als voorgangers, vers 33. Wat maakt gij uw weg goed daar gij boelering zoekt? Dat is een zinspeling op lichtzinnige vrouwen, die er naar trachten zich aan te bevelen door haar wellustige blikken en opzichtige kleding, gelijk Isebel, die haar aangezicht blankette en haar hoofd kapte. Zo verlokken zij haar omgeving tot zondige gemeenschap met haar en met haar afgoderijen en leren de slechten

haar wegen, de wegen om Godsinstellingen te vermengen met haar afgodische zeden en gebruiken, hetgeen een grote belediging is van hetgeen heilig is en haar afgodische wegen erger maakt dan die van anderen. Deze hebben zeer zware verantwoording die anderen doen deelhebber aan de onvruchtbare werken van de duisternis en hen daardoor nog slechter maken dan zij zelf zijn.

V. Hij beschuldigt hen van moord gevoegd bij hun afgoderij, vers 34. Ja in uw zomen is gevonden het bloed van de zielen, het levensbloed van de onschuldige nooddruftigen, dat ten hemel schreit, en waarnaar God nu onderzoek instelt. Dit ziet op de kinderkens, die aan de Moloch geofferd waren, of meer algemeen op al het onschuldige bloed, dat Manasse vergoten had, en waarmee hij Jeruzalem vervuld had, 2 Koningen 21:16, het rechtvaardige bloed, voornamelijk dat van de profeten en anderen getuigen tegen hun ongerechtigheden. Dit bloed was niet gevonden bij nauwkeurig onderzoek, niet door opgraven, het was aan die alle, het lag boven op de bodem. Dit duidt aan dat deze schuld zeker en bewezen was, niet twijfelachtig noch betwistbaar. Het was toegestemd en voor ieder te zien, zij hadden niet eens schaamte of vrees genoeg gehad om pogingen aan te wenden om het te verbergen, en dat was een grote verzwaring van hun schuld.

VI. Hij gaat nog eens hun pleitrede: "Niet schuldig!" na. Of schoon de zaak zo duidelijk is, toch zegt gij: Zeker, ik ben onschuldig, Zijn toorn is immers van mij afgekeerd, en wederom: Gij zegt: Ik heb niet gezondigd, vers 35. Daarom, zie, Ik zal met u rechten, en u van uw vergissing overtuigen. Omdat zij de beschuldiging ontkennen en hun eigen rechtvaardigheid staande houden, daarom zal God met hen pleiten en hen overtuigen, beide door Zijn Woord en door Zijn roede. Die zullen hen bekendmaken hoezeer zij zich bedriegen.
a. Die verwachten dat God met hen verzoend zal worden ofschoon zij geen berouw hebben en zich niet bekeren.
b. Die zeggen dat zij onschuldig zijn en God niet beledigd hebben, ofschoon zij aan de grootste zonden schuldig staan. De eersten erkennen dat zij onder de tekenen van Gods ongenoegen zijn geweest, maar zij menen dat dit zonder oorzaak was, en dat zij onschuldig zijn omdat zij het betuigen te zijn, en daaruit besluiten zij dat God Zijn toorn tegen hen onmiddellijk zal inbinden en dat Zijn wraak van hen zal afgekeerd worden. Dat is zeer uitdagend, en God zal met hen rechten en hen overtuigen dat Zijn toorn rechtvaardig is, want zij hebben gezondigd en Hij zal nooit ophouden hun tegenstander te zijn, totdat zij, in plaats van aldoor zichzelf op die wijze te rechtvaardigen, nederig zichzelf oordelen en veroordelen.

VII. Hij verwijt hun de schandelijke teleurstellingen die zij ontmoet hebben, toen zij schepselen tot hun vertrouwen stelden en God tot hun vijand maakten, vers 36, 37. Dat was een soort van geestelijke afgoderij, waaraan zij zich dikwijls schuldig gemaakt hadden dat zij vlees tot hun arm stelden en daardoor hun harten van de Heere vervreemdden. Hier laat hij zien hoe dwaas dat was.
1. Zij waren rusteloos en onvoldaan door de keus van hun vertrouwen. Wat rust gij veel uit, veranderende uw weg? Zonder twijfel doet gij dat omdat gij in hen, op wie gij vertrouwd hebt, niet dat hebt gevonden wat gij uzelf beloofd had. Zij die God tot hun hoop maken en wandelen in gestadige afhankelijkheid van Hem, hebben geen behoefte om gedurig hun weg te veranderen, want hun zielen mogen tot Hem gaan en in Hem blijven als in hun rust. Maar zij, die op het schepsel vertrouwen, zijn voortdurend onrustig gelijk de duif van Noach, die geen rust vond voor de holte van haar voet. Elk ding, waarop zij betrouwen, begeeft hen, en zij denken telkens het uit te ruilen voor iets beters, maar zij worden gedurig teleurgesteld. Eerst vertrouwden zij op Assyrië, maar dat bleek een gebroken rietstaf te zijn, daarna steunden zij op Egypte, maar dat was niet beter. Aangezien schepselen ijdelheid zijn, zullen

zij de uitputting des geestes zijn voor allen die hun vertrouwen op hen stellen, deze moeten veel reizen, zoekende rust zonder die te vinden.

2. Zij waren meermalen teleurgesteld in degenen in wie zij hun vertrouwen gesteld hadden, en de profeet zegt hun dat dit weer het geval zou zijn: "Gij zult ook van Egypte beschaamd worden waarop gij nu vertrouwt, gelijk gij van Assur beschaamd zijt, dat u benauwde maar niet hielp," 2 Kronieken 28:20. De Joden waren een bijzonder volk, door de godsdienst die zij beleden, en daarom stelde geen van de naburige volken belang in hen of kon hen hartelijk liefhebben, en toch waren de Joden steeds bezig hen te behagen en op hen te vertrouwen, en lieten zich gedurig door hen bedriegen. Zie hier wat daarvan komt: Gij zult ook van hier uitgaan, uw gezanten en deputaten zullen van Egypte terugkeren teleurgesteld en daarom met de handen op het hoofd, ten teken van hun rouw over de jammerlijke toestand van hun volk. Of: Gij zult van hier gaan, dat is: in gevangenschap gaan in een vreemd land, met uw handen op uw hoofd, het vast houdende omdat het pijn doet (waar de pijn is wordt de vinger gelegd). Of omdat het volk beschaamd was, gelijk Thamar, door haar leed overstelpt, "haar hand op haar hoofd legde", 2 Samuel 13:19. En Egypte, waarop gij u verliet, zal niet in staat zijn te voorkomen dat gij in ballingschap gaat of u er uit kunnen verlossen. Zij, die niet in godvruchtig leedgevoel hun hand op hun hart willen leggen, waardoor het leven gewekt wordt, zullen genoodzaakt worden hun hand op hun hoofd te leggen in droefheid naar de wereld, die de dood werkt. En het is geen wonder dat Egypte hen niet kan helpen indien God hen niet helpen wil. Zo de Heere niet helpt, wie zal het dan doen?
De Egyptenaren zijn gebroken rietstaven, want de Heere heeft al uw vertrouwen verworpen, Hij zal hen niet van enig nut doen zijn tot uw gunste, Hij zal hen niet eens zoveel eren of zoveel uw vertrouwen op hen wettigen, dat zij enigszins zijn werktuigen u ten goede zullen zijn. En daarom zult gij daarmee niet gedijen, zij zullen u in geen enkel opzicht enige voldoening geven. Indien er geen raad of wijsheid tegen de Heere bestaan kan, dan is er ook geen die zonder Hem iets kan uitwerken. Sommigen lezen hier: De Heere heeft u om uw vertrouwen verworpen, omdat gij Hem zo ontrouw behandeld hebt door uw vertrouwen op schepselen te stellen, ja zelfs op zijn vijanden, terwijl gij op Hem alleen had moeten vertrouwen, zo heeft Hij u overgelaten aan die verwoesting, waartegen gij meende u te beveiligen, en daarom kunt gij niet voorspoedig zijn, want nooit heeft iemand zich tegen God verhard of is van Hem afgeweken, en is voorspoedig geweest.

HOOFDSTUK 3

1 Men zegt: Zo een man zijn huisvrouw verlaat, en zij gaat van hem, en wordt eens anderen mans, zal hij ook tot haar nog wederkeren? Zou datzelve land niet grotelijks ontheiligd worden? Gij nu hebt met veel boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de HEERE. 2 Hef uw ogen op naar de hoge plaatsen, en zie toe, waar zijt gij niet beslapen? Gij hebt voor hen gezeten aan de wegen, als een Arabier in de woestijn; alzo hebt gij het land ontheiligd met uw hoererijen en met uw boosheid. 3 Daarom zijn de regendruppelen ingehouden, en er is geen spade regen geweest. Maar gij hebt een hoerenvoorhoofd, gij weigert schaamrood te worden. 4 Zult gij niet van nu af tot Mij roepen: Mijn Vader! Gij zijt de leidsman mijner jeugd! 5 Zal Hij in eeuwigheid de toorn behouden? Zal Hij dien gestadig bewaren? Zie, gij spreekt en doet die boosheden, en neemt de overhand. 6 Voorts zeide de HEERE tot mij, in de dagen van de koning Josia: Hebt gij gezien, wat de afgekeerde Israël gedaan heeft? Zij ging heen op allen hogen berg, en tot onder allen groenen boom, en hoereerde aldaar. 7 En Ik zeide, nadat zij zulks alles gedaan had: Bekeer u tot Mij; maar zij bekeerde zich niet. Dit zag de trouweloze, haar zuster Juda. 8 En Ik zag, als Ik ter oorzake van alles, waarin de afgekeerde Israël overspel bedreven had, haar verlaten, en haar haar scheidbrief gegeven had, dat de trouweloze, haar zuster Juda, niet vreesde, maar ging heen, en hoereerde zelve ook. 9 Ja, het geschiedde, vanwege het gerucht harer hoererij, dat zij het land ontheiligde; want zij bedreef overspel met steen en met hout. 10 En zelfs in dit alles heeft zich haar trouweloze zuster Juda tot Mij niet bekeerd met haar ganse hart, maar valselijk, spreekt de HEERE. 11 Dies de HEERE tot mij zeide: De afgekeerde Israël heeft haar ziel gerechtvaardigd, meer dan de trouweloze Juda. 12 Ga heen, en roep deze woorden uit tegen het noorden, en zeg: Bekeer u, gij afgekeerde Israël! spreekt de HEERE, zo zal Ik Mijn toorn op ulieden niet doen vallen; want Ik ben goedertieren, spreekt de HEERE. Ik zal de toorn niet in eeuwigheid behouden. 13 Alleen ken uw ongerechtigheid, dat gij tegen de HEERE, uw God, hebt overtreden, en uw wegen verstrooid hebt tot de vreemden, onder allen groenen boom, maar gij zijt Mijner stem niet gehoorzaam geweest, spreekt de HEERE. 14 Bekeert u, gij afkerige kinderen! spreekt de HEERE, want Ik heb u getrouwd, en Ik zal u aannemen, een uit een stad, en twee uit een geslacht, en zal u brengen te Sion. 15 En Ik zal ulieden herders geven naar Mijn hart; die zullen u weiden met wetenschap en verstand. 16 En het zal geschieden, wanneer gij vermenigvuldigd en vruchtbaar zult geworden zijn in het land, in die dagen, spreekt de HEERE, zullen zij niet meer zeggen: De ark des verbonds des HEEREN, ook zal zij in het hart niet opkomen; en zij zullen aan haar niet gedenken, en haar niet bezoeken, en zij zal niet weder gemaakt worden. 17 Te dier tijd zullen zij Jeruzalem noemen, des HEEREN troon; en al de heidenen zullen tot haar vergaderd worden, om des HEEREN Naams wil, te Jeruzalem; en zij zullen niet meer wandelen naar het goeddunken van hun boos hart. 18 In die dagen zal het huis van Juda gaan tot het huis van Israël; en zij zullen tezamen komen uit het land van het noorden, in het land, dat Ik uw vaderen ten erve gegeven heb. 19 Ik zeide wel: Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen? Maar Ik zeide: Gij zult tot Mij roepen: Mijn Vader! en gij zult van achter Mij niet afkeren. 20 Waarlijk, gelijk een vrouw trouweloos scheidt van haar vriend, alzo hebt gijlieden trouweloos tegen Mij gehandeld, gij huis Israëls! spreekt de HEERE. 21 Er is een stem gehoord op de hoge plaatsen, een geween en smekingen der kinderen Israëls, omdat zij hun weg verkeerd, en de HEERE, hun God, vergeten hebben. 22 Keert weder, gij afkerige kinderen! Ik zal uw afkeringen genezen. Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE, onze God! 23 Waarlijk, tevergeefs verwacht men het van de heuvelen en de menigte der bergen; waarlijk, in de HEERE, onzen God, is Israëls heil! 24 Want de schaamte heeft de arbeid onzer vaderen opgegeten, van onze jeugd aan; hun schapen en hun runderen, hun zonen en hun dochteren. 25 Wij liggen in onze schaamte, en onze schande overdekt ons, want wij hebben tegen de HEERE, onzen God, gezondigd, wij en onze vaderen, van onze jeugd aan tot op dezen dag; en wij zijn der stem des HEEREN, onzes Gods, niet gehoorzaam geweest.

Het voorgaande hoofdstuk was geheel gevuld met bestraffingen en bedreigingen tegen het volk van God ter zake van hun afval van Hem, maar in dit hoofdstuk worden hun genadige uitnodigingen en aanmoedigingen gegeven om terug te keren en boete te doen, niettegenstaande de menigte en de grootheid van hun beledigingen, die hier afzonderlijk opgenoemd worden, om de genade van God te verheerlijken, en te tonen dat waar de zonde overvloedig is, de genade veel meer overvloedig zal zijn.

I. Hier wordt aangetoond hoe slecht zij geweest zijn en hoezeer zij verdiend hebben verlaten te worden en toch hoe bereid God is om hen op hun berouw weer in gunst aan te nemen, vers 1- 5.
II. De onboetvaardigheid van Juda en hun volharden in de zonde, zijn verzwaard na de oordelen Gods over Israël, waardoor zij zich hadden moeten laten waarschuwen vers 11,
III. Grote aanmoedigingen worden aan deze afgewekenen gegeven indien zij berouw tonen en terugkeren, grote beloften worden gedaan van de barmhartigheid die God hun bewijzen wil en die Hij hun betonen zal door hen tot zich te brengen, vers 12-19, IV. De beschuldiging van afval van God tegen hen herhaald, evenals de uitnodiging tot berouw en bekering, waarbij de woorden gevoegd en hun in de mond gelegd worden, die zij spreken zullen wanneer zij tot God wederkeren zullen, vers 20-25.

Jeremia 3:1-5
Volgens sommigen behoren deze verzen nog tot de rede in het vorige hoofdstuk. Zij openen een deur van de hope voor hen, die overtuigd werden door de vermaningen, die wij daar lazen. God wondt met het doel om te helen. Merk hier nu op:

I. Hoe laaghartig het volk God verzaakt had en van Hem afgegaan was. De beschuldiging is hier zeer zwaar.
1. Zij hadden hun afgoden en afgoderijen vermenigvuldigd. Het zou erg genoeg zijn geweest indien zij een vreemde god onder hen toegelaten hadden, maar zij waren onverzadigbaar in hun lust naar vreemde godsdiensten. Gij hebt met vele boeleerders geboeleerd, vers 1. Zij was voor de afgoden een gewone lichtekooi geworden, er kon geen enkele afgod, hoe dwaas ook, in de nabijheid opgericht worden, of de Joden moesten die spoedig ook hebben. Waar was in het gehele land een hoge plaats waar zij geen afgod gehad hadden? vers 2. Wanneer wij boete doen is het goed berouwvol de aandacht te wijden aan de bijzondere zondige daden, waaraan wij schuldig staan, aan de verschillende plaatsen en gezelschappen, waar wij ze bedreven hebben, opdat wij Gode de eer geven en ons schamen bij de bekentenis van elke zonde afzonderlijk.

2. Zij hadden gelegenheden gezocht voor hun afgoderijen, en onderzoek laten doen naar nieuwe afgoden. "Aan de wegen hebt gij voor hen gezeten, gelijk Thamar, toen zij de vermomming van een lichte vrouw aannam", Genesis 38:14, en gelijk de dwaze vrouw, "die zit om te roepen degenen, die op de weg voorbijgaan," Spreuken 9:14, 15. "Als een Arabier in de woestijn, de Arabische koopvrouw volgens sommigen, die de kopers aanlokt of op de kooplieden wacht om een goeden marktprijs te bedingen," -als een Arabische rover, volgens anderen, die op zijn prooi zit te wachten. Zo hadden zij gewacht om nieuwe goden tot zich te lokken, hoe nieuwer zoveel beter, en des te meer waren zij er verliefd op, of om anderen te lokken om aan hun afgoderijen deel te nemen. Zij waren niet alleen zondaars, maar satans, niet alleen verraders van zichzelf, maar verleiders van anderen.

3. Zij waren zeer onbeschaamd in de zonde geworden. Zij hadden niet alleen zichzelf besmet, maar zij hadden ook het land ontheiligd met hun hoererijen en hun boosheid, vers 2, want het geschiedde algemeen en ongestraft, er, werd daardoor een nationale zonde. En gij had een hoerenvoorhoofd, vers 3, gij weigerde beschaamd te worden. Gij misdeed genoeg om u voor eeuwig te schamen, en toch nam u geen schaamte aan. Het blozen is de kleur van de deugd, of althans een overblijfsel er van, maar zij die zonder schaamte zijn, zijn buiten hoop. Zij die een overspelig hart hebben, en dat laten begaan, zullen ten laatste een hoerenvoorhoofd hebben, zonder enige schaamte of eerbaarheid.

4. Zij waren op allerlei wijzen overvloedig in zonden. Zij verontreinigden het land niet alleen met hun hoererijen, dat is hun afgoderijen, maar ook met hun boosheid, vers 2, zonden tegen de tweede tafel, want hoe kunnen wij denken dat iemand, die ontrouw is aan God, getrouw zal zijn aan zijn naaste? Ja zelfs: gij spreekt en doet die boosheden en neemt de overhand, vers 5. Of: gij spreekt en doet boosheden zoveel gij kunt, en gij zou nog erger gesproken en gedaan hebben indien gij slechts geweten had hoe, uw wil was er voor, maar gij had de gelegenheid niet. Zij zijn inderdaad slecht, die zondigen zoveel zij maar kunnen, en nooit een verzoeking weerstaan omdat zij er niet aan mogen toegeven, maar omdat zij niet kunnen.

II. Hoe vriendelijk heeft God hen niet om hun zonden bestraft! In plaats van vuur en zwavel op hen te regenen, omdat zij, gelijk Sodom, hun zonden vrij uit spraken, en vreemde goden nagegaan waren, gelijk Sodom vreemd vlees, had Hij hun alleen de regendroppelen onthouden, en dat nog slechts gedurende een gedeelte des jaars. Er was geen spade regen geweest, wat hun een bewijs had moeten zijn van hun voortdurende afhankelijkheid van God. Wanneer zij de vroege regen ontvingen, was dat geen waarborg dat de spade regen ook zou komen, maar zij moesten ook daarom tot God opzien. Doch het had die uitwerking niet gehad.

III. Hoe rechtvaardig God hen geheel en al kon verlaten hebben, en geweigerd om hen ooit weer aan te nemen al waren zij ook teruggekeerd. Dat zou slechts geweest zijn volgens de gewone wet op de echtscheiding, vers 1. "Men zegt dit is een algemeen toegestemd feit zelfs is het een geval waarin de wet zeer beslist spreekt, en het is iets dat iedereen weet en toestemt", Deuteronomium 24:4), dat zo een men eens zijn vrouw wegens overspel wegzendt en zij zich aan een anderen man verbindt, haar eerste echtgenoot haar nooit, onder welk voorwendsel ook, weer tot vrouw zal nemen. Zulk loszinnig spel met de huwelijksband zou een ergerlijke verlaging van die instelling zijn en het land zou er grotelijks door verontreinigd worden. Merk op wat de wet in zo’n geval zegt. Men zegt dat is, iedereen zegt en onderschrijft daardoor van harte hetgeen de wet zegt, want iedere man gevoelt iets in zijn binnenste dat hem verbiedt zich te verbinden met een, die van een andere man is. En op dezelfde wijze zouden zij verwachten dat God altijd zou weigeren hen opnieuw als Zijn volk aan te nemen, nadat zij niet alleen zich met een vreemder god verenigd hadden maar geboeleerd hadden met vele boeleerders. indien wij met een man te doen hadden, gelijk wij zelf zijn, nadat wij hem zo getart hadden, zouden wij er aan moeten wanhopen of we ooit met hem verzoend zouden worden.

IV. Hoe vriendelijk Hij hen niet alleen uitnodigt, maar de weg aanwijst, om tot Hem terug te keren.
1. Hij moedigt hen aan om te hopen dat zij zullen gunst vinden bij Hem, indien zij berouw betonen. Gij hebt met vele boeleerders geboeleerd, keer nochtans weer tot Mij, vers 1. Dit houdt de belofte in dat Hij hen zal aannemen. "Keert terug, en gij zult welkom zijn." God heeft zichzelf niet gebonden door de wetten, die Hij voor ons gemaakt heeft, ook heeft Hij het wraakzuchtig gevoel niet, dat de mensen koesteren. Hij zal voor Israël, ter wille van het verbond, vriendelijker zijn dan ooit een beledigd echtgenoot voor zijn overspelige vrouw was, want in het ontvangen van boetelingen is Hij, evenals in alle andere dingen, God en geen mens.

2. Daarom verwacht Hij vriendelijk dat zij berouw hebben en tot Hem weerkeren zullen, en Hij zegt hun wat zij dan tot Hem zeggen moeten, vers 4. Zult gij niet van nu af tot Mij roepen? Wilt gij, die in zulke betrekking tot Mij gestaan hebt en die zoveel aan Mij verplicht zijt, wilt gij niet tot Mij roepen? Of schoon gij een afkeer van Mij gekregen hebt, zult gij toch,

zodra gij de dwaasheid daarvan inziet er zeker aan denken om tot Mij terug te keren, nu nog, nu spoedig, in deze w dag. Wilt gij op die tijd, neen, wilt gij van nu af niet tot Mij roepen? Wat gij ook tot nog toe gezegd of gedaan hebt, wilt gij van nu af u niet tot Mij wenden. Van nu aan, van deze tijd van overtuiging en kastijding, nu gij uw zonden gezien hebt, vers 2, nu gij er ongelukkig door wordt, vers 3, wilt gij nu die zonden niet laten varen en u tot Mij keren, zeggende: "Ik zal heengaan en keren weer tot mijn vorige man, want toen was mij beter dan nu," Hoséa 2:6. Of: van nu aan, van de tijd af dat deze vriendelijke uitnodiging tot u kwam om weer te keren en ge de verzekering gekregen hebt dat gij goed ontvangen zult worden? Kan deze genade Gods er u niet toe bewegen? Wilt gij nu niet komen, nu de vergeving is afgekondigd, en daar de voordelen van genieten?
Zeker zult gij willen.

A. Hij verwacht dat zij zich op hun betrekking tot God zullen beroepen. Zult gij niet van nu af tot Mij roepen: Mijn Vader, Gij zijt de leidsman mijner jeugd!
a. Zij zullen zeker tot Hem komen als tot een vader, om Hem vergeving te vragen voor hun onbetamelijk gedrag jegens Hem (Vader, ik heb gezondigd), en zij zullen hopen in Hem de tedere ontferming te vinden van een vader voor een verloren zoon. Zij zullen tot Hem komen als tot een vader, wie zij hun leed kunnen klagen en op wie zij mogen vertrouwen om verlichting en hulp. Zij zullen Hem nu als hun vader erkennen, en zichzelf als vaderloos zonder Hem, en daarom hopen bij Hem barmhartigheid te vinden, gelijk die berouwhebbenden in Hoséa 14:3.
b. Zij zullen tot Hem komen als tot "de leidsman hunner jeugd," dat is als tot hun echtgenoot, want zo wordt die uitdrukking omschreven in Maleachi 2:14. Ofschoon gij vele minnaars nagelopen hebt, zult gij u eindelijk de liefde van uw echtverbintenis herinneren, en wederkeren tot de "echtgenoot van uw jeugd."
Of men kan het meer algemeen nemen: Als mijn Vader, die de leidsman van mijn jeugd is. Gij hebt een leidsman nodig. In ons weerkeren naar God moeten wij ons dankbaar herinneren dat Hij de leidsman van onze jeugd was in de weg van vertroosting, en wij moeten gelovig verwachten dat Hij ook voortaan onze leidsman zal zijn in de weg van plicht en dat wij Zijn leiding zullen volgen en ons geheel daaraan overgeven, dat wij in alle twijfelachtige gevallen zullen geleid worden door onze godsdienst.

B. Hij verwacht dat zij zich beroepen zullen op de barmhartigheid Gods en de zegen van die barmhartigheid zullen afbidden, vers 5, dat zij tot hun aanmoediging zichzelf zullen zeggen bij hun terugkeren tot Hem. Zal Hij in eeuwigheid de toorn behouden? Zeker zal Hij dat niet, want Hij heeft afgekondigd dat Zijn naam is barmhartig en genadig. Berouwhebbende zondaren mogen zich aanmoedigen met de gedachte dat, ofschoon God kastijdt, Hij niet altijd kastijden zal, ofschoon Hij toornig is, Hij de toorn niet zal behouden, maar ofschoon Hij wondt, helen toch Zijn handen. Wij mogen dus pleiten om herstelling. Sommigen beschouwen dit als een omschrijving van hun huichelarij en kwaadaardigheid.
Ofschoon gij een hoerenvoorhoofd hebt, vers 3, en steeds zoveel kwaad doet als ge kunt, vers 5, toch blijft gij voor en na roepen: Mijn vader. Zelfs wanneer zij zich het meest met hun afgoden verbonden, beweerden zij ontzag voor God te hebben, en hielden de uiterlijke vormen van godsdienst en verering. Het is schande als mensen op die wijze God hun Vader noemen, en toch de werken des duivels doen, gelijk de Joden, Johannes 8:44, Hem de leidsman hunner jeugd noemen, en toch zich overgeven aan een wandel naar het vlees, terwijl zij zich ondertussen vleien met de verwachting dat Zijn toorn een einde zal hebben, ofschoon zij bezig zijn zich toorn te vergaderen als een schat tegen de dag des oordeels.

Jeremia 3:6-11

Wij moeten letten op de dagtekening van deze rede, ten einde haar goed te verstaan. Het was in de dagen van Josia, die het gezegende werk van de hervorming ter hand nam, waarin hij zeer ijverig was, maar het volk was niet oprecht in het deelnemen eraan. Het doel van hetgeen God hier tot de profeet zegt en hetgeen hij hun moet overleveren was hen daarover te bestraffen en hen voor de gevolgen van hun huichelarij te waarschuwen. De zaken van de beide koninkrijken van Juda en Israël worden hier vergeleken. De tien stammen waren in opstand gekomen tegen de troon van David en de tempel te Jeruzalem, en de twee stammen, die aan beide getrouw bleven. De afzonderlijke geschiedenissen van deze beide koninkrijken hebben wij gehad in de beide boeken van de koningen, en hier hebben wij de korte beschrijving ervan zover hier nodig is.

I. Hier is een kort begrip van de geschiedenis van Israël, de tien stammen. Wellicht had de profeet juist de geschiedenis van dat koninkrijk gelezen, toen God tot hem kwam en zei: Hebt gij gezien wat de afgekeerde Israël gedaan heeft? vers 6. Hij kon het niet zien dan in de geschiedbeschrijving, want zij waren in gevangenis gevoerd lang voor zijn geboorte. Maar wat wij in de geschiedenissen van de Schrift lezen, moet ons onderrichten en belang inboezemen, evengoed alsof wij ooggetuigen er van geweest waren. Het wordt genoemd de afkering van Israël, omdat dit koninkrijk was gesticht in een afval van de goddelijke instellingen, beide in kerk en staat. Nu heeft hij, betreffende hen gezien:
1. Dat zij schandelijk overgegeven waren aan afgoderij. Zij hadden gehoereerd op elke hoge berg en onder allen groene bomen vers 6, dat is, zij hadden andere goden aangebeden op hun hoge plaatsen en in hun bossen. En dat was geen wonder want zij waren begonnen God te dienen onder de vorm van de gouden kalveren te Dan en te Bethel. De weg van de afgoderij is een hellend vlak, zij die de beelden liefhebben en willen bezitten, zullen spoedig andere goden vereren en die ook hebben, want hoe zouden zij eerbied hebben voor het eerste gebod, die er geen gewetenszaak van maken om het tweede te overtreden?

2. Dat God door Zijn profeten hen heeft aangemaand en uitgenodigd om berouw te hebben en zich te bekeren, vers 7, nadat zij zulks alles gedaan hadden waarvoor God haar rechtvaardig had kunnen verlaten, zei God tot hen: Bekeer u tot mij en Ik zal u aannemen. Ofschoon zij beide het huis van David en het huis van Aäron hadden verlaten die beide hun gezag van God ontvangen hadden, en God Zijn profeten onder hen gezonden had om hen tot bekering te roepen en Hem alleen te eren, die niet zozeer als men zou verwacht hebben aandrongen op terugkeer tot het huis van David, maar de nadruk legden op terugkeer tot het huis van Aäron. Wij lezen niet dat Elia, de grote hervormer, ooit hun terugkeer tot het huis van David vorderde maar wel drong hij aan op hun terugkeer tot de echte eredienst van de ware God zoals die onder hen geweest was. Het is ernstige genade dat God eist naar Zijn eigen inzettingen gediend te worden.

3. Niettegenstaande dit alles hadden zij volhard in hun afgoderijen, maar zij bekeerden zich niet en God zag het. Hij nam er nota van en het mishaagde Hem zeer, vers 7, 8. God houdt er rekening mee, al doen wij het niet, hoe dikwijls Hij ons geroepen heeft om tot Hem weer te keren en wij geweigerd hebben.

4. Daarom heeft God hen verworpen en overgegeven in de handen van hun vijanden, vers 8. Toen Ik zag (zo kan her ook gelezen worden) dat Ik ter oorzaak van alles, waarin de afgekeerde Israël overspel bedreven had, haar moest verlaten en haar de scheidbrief gegeven had. God scheidde zich van Israël door het zijn bescherming te onttrekken en het een gemakkelijke prooi te doen zijn voor ieder, die de hand aan het volk wilde slaan, toen Hij al hun synagogen en profetenscholen liet vernielen en het van het voorrecht uitsloot om voortaan

enig beroep te mogen doen op het verbond, dat met hun vaderen gesloten was. Zij zullen rechtvaardig van God gescheiden worden die zich bij Zijn mededingers aansluiten. Het bewijs daarvan ziet men in hetgeen God Israël deed.

II. Laat ons nu zien hoe de zaak stond met Juda, het koninkrijk van de twee stammen. Juda wordt de trouweloze zuster "Juda" genoemd. Een zuster omdat zij uit hetzelfde geslacht afstamde, uit Abraham en Jakob. Maar terwijl Israël het karakter had van een afkerige, was Juda een trouweloze, of zoals men ook kan lezen, een verraderlijke. Zij toch had beleden dicht bij God zich te zullen houden toen Israël zich afkeerde, zij hield zich bij de koningen en priesters die God zelf had aangesteld, zij onttrok zich niet aan haar verbond, zodat verwacht mocht worden dat zij getrouw blijven zou. Toch bleek zij verraderlijk, vals en aan haar belijdenis en belofte ontrouw te zijn. Met het verraad van hen, die voorgeven God aan te hangen, zal even streng gerekend worden, als met de afval van hen, die openlijk tegen God opstaan. Juda zag wat Israël deed en wat er het gevolg van was, en had zich daardoor moeten laten waarschuwen. Israëls gevangenschap was bedoeld als een vermaning voor Juda, maar het had niet de begeerde uitwerking. Juda vreesde niet, maar achtte zichzelf veilig, omdat het zonen van Levi tot priesters en afstammelingen van David tot Koningen had. Het is een bewijs van grote stompzinnigheid en valse gerustheid, wanneer er in ons geen heilige vrees verwekt wordt door de oordelen Gods over anderen. Juda wordt hier beschuldigd van:

1. Dat toen zij een goddelozen koning had, die haar op de verkeerde weg leidde, zij hartelijk met hem instemde in zijn verkeerdheden. Juda was verhard genoeg om ook te hoereren, om elke afgod te vereren die haar voorgesteld werd en aan alle afgodische gebruiken deel te nemen, zodat zij het land ontheiligde door de lichtzinnigheid, of volgens andere lezing door de gemeenheid en laagheid, of door het gerucht, van haar hoererij. Zij was slecht geworden, ontheiligde het land en maakte het tot een walging voor God, want zij bedreef overspel met steen en hout, met de laagste afgoden die van steen en hout gemaakt waren. Tijdens de regeringen van Manasse en Amon, die aan afgoderij overgegeven waren, was het volk dit evenzeer, en niemand vreesde voor de verwoesting, welke Israël daardoor over haarzelf gebracht had.

2. Dat toen zij een goede koning hadden, die het volk hervormde, zij niet hartelijk met hem in die hervorming meegingen. Dit was toen het geval. God trachtte hen beter te maken door een goede regering, maar het kwaad en de toestand bleven hetzelfde. Zij bekeerde zich niet met haar gehele hart, maar valselijk, vers 10. Josia ging verder in de vernietiging van de afgoderij dan de beste van zijn voorgangers gedaan had en hijzelf "bekeerde zich tot de Heere met zijn gehele hart en met zijn gehele ziel en met zijn gehele kracht naar al de wet van Mozes," zo wordt van hem getuigd in 2 Koningen 23:25. Het volk werd genoodzaakt zich uiterlijk met hem te verenigen, en verenigde zich ook met hem in de viering van een zeer plechtig paasfeest en in de vernieuwing van het verbond met God, 2 Kronieken 34:32, 35:17, maar zij waren daarin niet oprecht en hun hart was niet recht met God. En daarom heeft God juist in die tijd gezegd: "Ik zal Juda ook van Mijn aangezicht weg doen, gelijk als Ik Israël weg gedaan heb," 2 Koningen 23:27, want Juda was niet van de zonde teruggevoerd door het zien van Israëls wegvoering uit zijn land. Huichelachtige en onwaarachtige hervorming maakt een volk slechter. Wij bedriegen onszelf, indien wij denken God te bedriegen door een geveinsd wederkeren tot Hem. Er is geen godsdienst zonder oprechtheid.

III. De gevallen van de beide zuster-koninkrijken worden met elkaar vergeleken, en daarnaar als oordeel uitgesproken dat Juda de ergste van de twee was, vers 11 :De afgekeerde Israël heeft haar ziel gerechtvaardigd meer dan de trouweloze Juda, dat is: Israël is niet zo slecht als

Juda. Bij deze betrekkelijke rechtvaardiging heeft Israël weinig baat. Wat zal het ons kunnen helpen indien wij zeggen kunnen: wij zijn niet zo slecht als anderen, indien wij niet werkelijk goed zijn? Maar het is wel een verzwaring van Juda's zonden, die in twee opzichten erger waren dan die van Israël.
1. Er werd meer verwacht van Juda dan van Israël, zodat Juda verraderlijk handelde, zij ontheiligde een meer geheiligde eed, en vervalste een ernstiger belofte dan Israël.

2. Juda had zich moeten laten waarschuwen, door de verwoesting die ter wille van de afgoderij over Israël gekomen was en had er niet naar geluisterd. Gods oordelen over anderen, indien zij niet helpen tot onze verbetering, zullen strekken om onze verwoesting zoveel zwaarder te maken. De profeet Ezechiël maakt in Hoofdstuk 23:11 dezelfde vergelijking tussen Juda en Israël, tussen Jeruzalem en Samaria, ja zelfs in Hoofdstuk 16:48 tussen Jeruzalem en Sodom, waarbij uitkomt dat Jeruzalem de ergste van de drie steden is.

Jeremia 3:12-19
Er is veel Evangelie in deze verzen, zoveel wat van ouds Evangelie was. Gods bereidvaardigheid om zonden te vergeven en terugkerende berouwhebbende zondaren te ontvangen en te vertroosten, als die zegeningen welke in zeker opzicht bewaard bleven voor de tijden des Evangelies, als de vorming en grondvesting van de kerk des Evangelies door de kinderen Gods, die verstrooid waren, daar in te brengen, als de afschaffing van de ceremonieële wet, en de vereniging van Joden en heidenen, afgebeeld door de vereniging van Juda en Israël, in hun terugkeer uit de gevangenschap. De profeet wordt bevolen deze woorden uit te roepen tegen het noorden, want zij zijn een roep tegen de afgekeerde Israël, en de tien stammen waren gevankelijk weggevoerd naar Assyrië, dat noordwaarts van Jeruzalem lag. Die weg op moest hij zien, om te tonen dat God hen niet vergeten had, ofschoon hun broederen hen wel vergeten hadden, en om de mannen van Juda te bestraffen over hun weigering om gehoor te geven aan de roepstemmen die tot hen kwamen. Men kon even goed tot hen roepen als tot hen die op honderd mijlen afstands in het land van het noorden woonden, die zouden het evengoed horen als dit ongelovig en ongehoorzaam volk. De afgekeerde Israël zal spoediger de genade aannemen en er de voordelen van genieten dan de verraderlijke Juda. En wellicht is het uitroepen van deze woorden naar het noorden een afschaduwing van "de prediking van berouw en bekering van zonden aan alle natiën, beginnende van Jeruzalem," Lukas 24:47. Een roepstem aan Israël, in het land van het noorden is een roepstem ook aan de anderen in dat land, zovelen als er uitverkoren zijn. Toen men meende dat Christus tot Joden zou gaan, die onder de heidenen verstrooid waren, besloot men daaruit dat Hij zou gaan om de heidenen te onderwijzen, Johannes 7:35.

I. Hier is een uitnodiging gezonden aan de afgekeerde Israël, en daarin aan de afgekeerde heidenen, om zich tot God te bekeren, tot God tegen Wien zij opgestaan waren, vers 12. Bekeer u, gij afkerige Israël. En nog eens, vers 14 : Bekeert u gij afkerige kinderen, het berouw over uw afkeringen, keert terug tot uw verbond, komt weer op de rechte weg, die gij verlaten hebt en waarvan gij afgeweken zijt. Door deze uitnodiging worden zij:

1. Aangemoedigd om terug te keren. "Bekeert u dan en bekeert u, opdat uw zonden mogen uitgewist worden", Handelingen 3:19. Gij hebt u Gods ongenoegen op de hals gehaald, maar bekeert u tot Mij, zo zal Ik Mijn toorn niet op u doen vallen. Gods toorn is gereed om op de zondaren te vallen, gelijk een leeuw zijn prooi bespringt, en er is niemand die verlossen kan, als een berg van lood op hen te vallen, waardoor zij onherstelbaar verzinken in de onderste hel. Maar indien zij berouw hebben zal die toorn afgewend worden, Jesaja 12:1. "Ik zal niet altijd de toorn behouden, maar zal verzoend worden, want Ik ben barmhartig". Wij zondaren

zouden voor eeuwig verloren zijn, indien God niet barmhartig was, maar de goedheid van Zijn wezen moedigt ons aan om te hopen dat Hij wanneer wij berouw hebben over hetgeen wij tegen Hem misdeden, door vergeving zal intrekken, hetgeen Hij tegen ons gesproken heeft.

2. Hun wordt aangewezen hoe zij kunnen terugkeren, vers 13 :Alleen ken uw ongerechtigheid, erken dat gij verkeerd gehandeld hebt en schaam u daarover en geef Gode de heerlijkheid. Ik zal de toorn niet in eeuwigheid behouden, (dat is de voorafgaande belofte), gij zult voor eeuwig bevrijd worden van die eeuwige toorn Gods, van de komende wraak. Maar op welke voorwaarden? Deze zijn zeer gemakkelijk en redelijk. Alleen ken uw ongerechtigheid. Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig dat Hij ons de zonden vergeve. Dit zal de veroordeling van zondaren verzwaren dat de voorwaarden van vergeving en vrede zo gemakkelijk waren, en dat zij die toch niet wilden aannemen. Indien de profeet tot u een grote zaak gesproken had, zou gij ze niet gedaan hebben? Hoeveel te meer naardien hij tot u gezegd heeft: Was u en gij zult rein zijn, 2 Koningen 5:13. In belijdenis van zonden.
a. Wij moeten het bederf van onze natuur erkennen: ken uw ongerechtigheid, de verdorvenheid en ongeregeldheid van uw natuur.
b. Wij moeten onze dadelijke zonden erkennen, dat gij tegen de Heere, uw God, hebt overtreden, dat gij Hem beledigd en smaadheid aangedaan hebt.
c. Wij moeten de menigte van onze overtredingen belijden: Dat gij uw wegen verstrooid hebt tot de vreemden, hier en ginds uw afgoden nagelopen hebt, onder elke groene boom. Waar gij ook geweest zijn, overal hebt gij de sporen van uw dwaasheid achtergelaten.
d. Wij moeten onze zonden verzwaard achten omdat zij zijn ongehoorzaamheid aan de goddelijke wet. De zondigheid van de zonde is het ergste in haar. Gij zijt Mijn stem niet gehoorzaam geweest. Erken en laat dat u meer dan iets anders verootmoedigen.

II. Hier worden kostelijke beloften gedaan aan deze afkerige kinderen, in geval zij terugkeerden, welke ten dele vervuld werden door de terugkeer van de Joden uit hun ballingschap, toen waarschijnlijk velen van de tien stammen zich gevoegd hebben bij die uit Juda om hun verlossing te delen en met hen terug te gaan. Maar de profetie zal haar volle vervulling hebben in de kerk des Evangelies en de vergadering van al de kinderen Gods die verstrooid zijn. Keert weer, of schoon gij afkerig zijt, toch zijt gij kinderen: ja ofschoon gij een trouweloze vrouw zijt, toch zijt gij een vrouw want Ik heb u getrouwd, vers 14, en zal Mijn betrekking tot u niet verloochenen. Zo gedenkt God Zijn verbond met de vaderen, het huwelijksverbond, en in verband daarmee gedenkt Hij Zijn land." Leviticus 26:42.
1. Hij belooft hen te zullen vergaderen uit alle plaatsen waarheen zij verdreven en verstrooid zijn, Johannes 11:5. Ik zal u aannemen, een uit een stad, en twee uit een geslacht, en zal u brengen te Sion, vers 14. Allen die terugkeren tot hun plicht, zullen terugkeren tot hun vorige goede toestand.
Merk op
a. God zal in genade aannemen allen, die tot Hem weerkeren, ja, door Zijn onderscheidende genade zal Hij hen van uit de overigen, die in hun afkeringen volharden, wegnemen, indien Hij hen verlaten had, zouden zij omgekomen zijn.
b. Van de velen, die zich van God afgekeerd hebben, komen er vergelijkenderwijze slechts weinigen tot Hem weer: gelijk de nalezing van een wijngaard, een uit een stad en twee uit een geslacht. Christus' kudde is een klein kuddeken, en er zijn weinigen die de rechte weg vinden.
c. Van deze weinigen, hoe verspreid ze ook mogen zijn, zal geen enkele verloren gaan. Ofschoon er slechts één in een stad is, God zal hem weten te vinden, hij zal in de menigte niet over het hoofd gezien worden, maar veilig in Sion, behouden in de hemel, gebracht worden.

De verstrooide Joden zullen te Jeruzalem gebracht worden, en die van de tien stammen zullen er even welkom zijn als die van de twee. Gods uitverkorenen, verspreid over de gehele wereld, zullen tot de kerk des Evangelies gebracht worden, tot de berg Sion, het hemelse Jeruzalem, de heilige berg, waar Christus regeert.

2. Hij belooft dat Hij over hen stellen zal mannen, die in elk opzicht een zegen voor hen zijn zullen, vers 15, Ik zal n herders geven naar mijn hart, die beantwoorden aan hetgeen van koning David gezegd werd, toen God hem verkoren had om koning te worden, 1 Samuel 13:14 "De Heere heeft zich een man gezocht naar Zijn hart."
a. Wanneer een gemeente vergaderd is moet zij ook bestuurd worden. Ik zal u brengen in Sion, niet om naar hun lust te leven, maar om onder tucht te zijn, niet als wilde beesten, die naar hun eigen welgevallen leven, maar als schapen onder geleide van een herder. Ik zal u herders geven, dat is zowel overheidspersonen als leraren, beide zijn door God verordend tot welzijn van zijn koninkrijk.
b. Het gaat goed met een volk als de herders mannen zijn naar Gods hart, zoals zij behoren te zijn, zoals wij hen gaarne hebben, die in al hun daden zijn wil tot hun wet maken, ten einde in zekere mate zich naar vermogen te gedragen naar Zijn voorbeeld en zoveel zij kunnen regeren op Zijn wijze.
c. Zij zijn herders naar Gods hart, die er hun werk van maken om de kudde te voeden, die niet zichzelf voeden en de kudde verwaarlozen, maar die alles doen wat zij kunnen tot het welzijn van hen, die aan hun zorg zijn toevertrouwd, die hen weiden met wetenschap en met verstand, dat is wijs en verstandig, gelijk David hen weidde "in de oprechtheid zijns harten en met verstandig beleid van zijn handen," Psalm 78:72. Zij, die niet alleen herders maar ook leraars zijn, moeten de kudde voeden met het Woord van God, dat de wijsheid en het verstand is, en machtig is om ons wijs te maken tot zaligheid.

3. Hij belooft dat er geen plaats meer zal zijn voor de ark des verbonds, die in zo hoge mate de heerlijkheid van de tabernakel en daarna van de eerste tempel geweest was als teken van Gods tegenwoordigheid onder hen, deze zal terzijde gezet worden, en er zal niet meer naar gevraagd of aan gedacht worden, vers 16. Wanneer gij vermenigvuldigd en vruchtbaar geworden zult zijn in het land, wanneer het koninkrijk van de Messias onder u zal opgericht zijn, die na Zijn opstanding de heidenen in de kerk zal brengen en haar daardoor zeer vermenigvuldigen (en de Joodse geleerden erkennen zelf dat hier de dagen van de Messias bedoeld worden) dan zullen zij niet meer zeggen: De ark des verbonds des Heeren. Zij zullen die niet langer hebben om hen te verheffen of er zich op te beroemen, want zij zullen een geestelijke wijze van aanbidding hebben, waarbij geen plaats is voor uitwendige verordeningen. Met de ark des verbonds zal de gehele ceremoniële wet afgeschaft worden met al haar instellingen, want Christus, de vervulling van al deze typen, ons voor ogen gesteld in het woord en de sacramenten van het Nieuwe Testament, zal in plaats van die allen komen. Het is waarschijnlijk (ofschoon de Joden het tegendeel beweren) dat de ark des verbonds in de tweede tempel was, daarheen teruggegeven door Cyrus, "met de andere vaten van het huis des Heeren," Ezra 1:7.
Maar in de kerk des Evangelies is Christus de ark des verbonds, Hij is de troon van de genade, het verzoendeksel, en het is de geestelijke tegenwoordigheid Gods in Zijn ordinantiën met welke wij nu te rekenen hebben. Verscheidene uitdrukkingen worden hier gebruikt betreffende het afschaffen van de ark, zij zal "niet in het hart opkomen, zij zullen haar niet meer gedenken, zij zullen haar niet bezoeken, en zij zal niet weer gemaakt worden, want de ware aanbidders zullen de Vader aanbidden in geest en in waarheid," Johannes 4:24. Door deze verscheidenheid van uitdrukkingen wordt aangetoond dat de ceremoniën van de wet van Mozes geheel en volkomen afgeschaft zullen zijn, nooit meer gebruikt zullen worden, maar

dat zij, die er zo lang aan verbonden waren, er met grote moeite aan ontwend zouden worden, en dat zij ze niet geheel en al zouden loslaten alvorens stad en tempel met de grond gelijk gemaakt waren.

4. Hij belooft dat de kerk des Evangelies hier Jeruzalem genoemd, voortreffelijk en algemeen gezocht zal zijn, vers 17. Twee dingen zullen haar beroemd maken.
a. God zal in haar wonen en regeren. Zij zal genoemd worden des Heeren troon, de troon van Zijn heerlijkheid, want die schittert in de gemeente de troon van zijn regering, want als zodanig is hij opgericht. Daar regeert Hij Zijn gewillig volk met Zijn woord en Geest, en leidt elke gedachte in gehoorzaamheid aan Hem. Toen het Evangelie veld won werd deze troon des Heeren opgericht overal waar vroeger de troon des Satans gestaan had. Hij is bepaaldelijk de troon Zijner genade, want zij die door het geloof tot dit Jeruzalem komen, komen daardoor tot "God, de rechter van allen, en tot Jezus, de Middelaar van het Nieuwe Verbond" Hebreeen 12:22-24.
b. De toebrenging van de heidenen. Al de heidenen zullen tot haar vergaderd worden, dus vergaderd tot de gemeenten, en zullen onderdanen worden van die troon des Heeren, welke daar opgericht is, en zij zullen gewijd worden aan de eer van de naam des Heeren, welke daar geopenbaard is en aangeroepen wordt.

5. Hij belooft dat er een wondervolle hervorming zal gewrocht worden in hen, die tot de kerk vergaderd zijn. Zij zullen niet meer wandelen naar het goeddunken van hun boze hart. Zij zullen niet meer leven naar hun lusten, maar volgens wetten, niet meer naar hun eigen bedorven begeerten, maar overeenkomstig de wil van God. Ziehier hetgeen ons tot zondigen leidt, het goeddunken van ons eigen boze hart, en hetgeen de zonde is: het wandelen naar dat goeddunken. Dan worden wij geleid door verbeelding en hartstochten. En zie wat de bekerende genade doet, zij rukt ons weg uit de wandeling naar ons eigengoeddunken en brengt ons er toe om geregeerd te worden door godsdienst en redelijkheid.

6. Juda en Israël zullen gelukkig verenigd zijn in een lichaam, vers 18. Zij waren dat in hun terugkeer uit de gevangenschap en hun vernieuwde vestiging in Kanaän. Het huis van Juda zal gaan tot (of wandelen met) het huis van Israël, zij zullen het volkomen samen eens zijn en worden tot "een stok in de hand des Heeren," gelijk Ezechiël voorzegd heeft in Hoofdstuk 37:16, 17. Assyrië en Chaldea vielen beide in handen van Cyrus, en zijn oproeping strekte zich uit tot al de Joden in zijn gehele gebied. En daarom hebben wij reden te denken dat menigeen van het huis Israëls met die van het huis van Juda kwam uit het land van het noorden. Ofschoon er bij de eerste optocht niet meer dan twee en veertig duizend teruggingen, waarvan wij de specificatie vinden in Ezra 2, zegt Josefus (Antiq. lib 1I cap. 4) dat enige jaren later onder David, Zerubbabel meer dan vier miljoen mensen terugleidde naar het land, dat hun vaderen ten erfdeel gegeven was. En wij lezen voortaan niet meer van zulke na-ijver en zulke vijandschap tussen Israël en Juda als voorheen. Deze gelukkige ineensmelting van de beide volken in Kanaän was type van de vereniging van Joden en heidenen in de gemeente des Evangelies, wanneer zij alle vijandschap vernietigd zijnde, een kudde onder een herder zouden worden.

III. Er wordt een moeilijkheid genoemd, die al deze barmhartigheid in de weg ligt, maar er wordt ook een middel gevonden om daarover heen te komen.
1. God vraagt: Hoe zal Ik dit voor u doen? Niet alsof God Zijn goedgunstigheid betoonde met enige terughoudendheid, gelijk Hij straft met de vraag: "Hoe zal Ik u overgeven?" Hoséa 11:8, 9. Neen, hoewel Hij traag is tot toorn, is Hij vlug in het bewijzen van genade. Maar het toont aan hoe geheel en al wij Zijn gunsten onwaardig zijn, dat wij in onszelf geen reden

hebben om ze te verwachten, dat er in ons niets is waardoor wij ze kunnen verdienen, dat wij er geen aanspraak op kunnen maken, en dat Hij overlegt hoe ze te bewijzen in een weg waardoor de eer van Zijn gerechtigheid en heiligheid in het regeren van de wereld gered worden. "God wil gedachten denken dat Hij de verdrevene niet van Zich verstote," 2 Samuel 14:14. Hoe zal Ik het doen?
a. Zelfs de afgekeerden en afgewekenen zullen, indien zij met berouw terugkomen onder de kinderen gezet worden. Wie zou dat ooit verwacht hebben? "Zie hoe grote liefde Hij ons gegeven heeft!" I Johannes 3:1. Hoe zouden wij, die zo gering en zwak, zo onwaardig en waardeloos, en zo beledigend zijn, ooit onder de kinderen gezet worden?
b. Hun, die God onder de kinderen zet, zal Hij het gewenste land geven, het land Kanaän, het sieraad van alle landen, de sierlijke erfenis van de heirscharen van de heidenen, hetwelke alle volken boven hun eigen landen begeren, of waarvan de heiren van de heidenen nu bezit genomen hebben. Het was een type van de hemel, waar "lieflijkheden zijn eeuwiglijk en altoos. Hoe kan hij, die dat "land zo dikwijls veracht heeft," Psalm 106:24, en die er zo onwaardig en ongeschikt voorts, verwachten in dat "heerlijk land" een plaats te krijgen? Is dat naar de wijze van de mensen?

2. God zelf geeft een antwoord op deze vraag: Gij zult tot Mij roepen: Mijn Vader! Dat heeft God gezegd. God zelf moet antwoorden op alle bedenkingen, die ontleend worden aan onze onwaardigheid, of zij zullen nooit overkomen worden.
a. Hij zal de weerkerende afkerigen zelf onder de kinderen zetten door hun "de Geest van de aanneming te geven, door welke zij roepen: Abba, Vader!" Galaten 4:6. "Gij zult tot Mij roepen: Mijn Vader! Gij zult tot Mij wederkomen en zelf Mij aanwijzen als uw Vader, en dat zal u in Mijn gunst aanbevelen."
b. Hij zal hun het heerlijke land geven, Hij zal Zijn vreze in hun harten geven, opdat zij nimmer weer van Hem afkeren, maar volharden mogen tot het einde.

Jeremia 3:20-25
Hier is:
I. De beschuldiging, door God ingebracht tegen Israël om hun verraderlijk verlaten van Hem, vers 20. Gelijk een overspelige vrouw van haar echtgenoot wegloopt, zo hebben zij trouweloos jegens Hem gehandeld. Zij waren door een huwelijksverbond met God verenigd maar zij hebben dat verbond verbroken, zij hebben trouweloos jegens God gehandeld die altijd zo vriendelijk en trouw voor hen geweest was. Het is slecht genoeg om trouweloos te handelen jegens mensen gelijk wij zelf zijn, maar trouwloosheid jegens God te handelen is hoogverraad.

II. Hun overtuiging en belijdenis van de waarheid van deze beschuldiging, vers 21. Wanneer God hen bestrafte over hun afval van Hem waren er onder hen sommigen-en wel deze die God nemen en naar Sion wederbrengen zou, wier stem gehoord werd op de hoge plaatsen, wenende en smekende, die zich vernederden voor de God hunner vaderen, hun zonden en misdaden als de oorzaken van hun ellenden betreurden, want hierover weenden en bestraften zij zichzelf dat zij hun weg verkeerd en de Heere hun God vergeten hadden.
1. De zonde is het verkeren van onze weg, het is afwijken naar kromme wegen en het buigen van hetgeen recht is.

2. Het vergeten van de Heere onze God is de grondslag van al onze zonden. Wanneer de mensen zich God wilden herinneren, en hoe Zijn oog op hen gericht is en wat zij Hem verplicht zijn, dan zullen zij niet zo vertreden als ze doen.

3. Door de zonde brengen wij onszelf in moeite, benadelen onszelf, en dat is ook onze weg verkeren, Klaagliederen 3:9.

4. Tranen en gebeden zullen verlichting geven aan hen, wier geweten hun zegt, dat zij hun wegen verkeerd en hun God vergeten hebben. "des mensen eigen dwaasheid verderft zijn weg en dan is zijn hart gramstorig op de Heere," Spreuken 19:3, terwijl het vertederd en door de Heere uitgestort worden moest.

III. Gods uitnodiging om tot Hem weer te keren vers 22 : keert weer, gij afkerige kinderen! Hij noemt hen vol tederheid en medelijden met hen, kinderen, dwaze en weerspannige kinderen, toch zijn zonen, die Hij berispt, maar niet wil onterven, want of schoon zij tegenstrevende kinderen zijn, toch zijn zij kinderen. God verdraagt zulke kinderen, en dat moeten ouders ook doen. Wanneer zij overtuigd zijn van zonden, vers 21, en er over verootmoedigd, dan zijn zij voorbereid en worden uitgenodigd om weer te keren, gelijk Christus tot Zich roept allen die vermoeid en belast zijn. De belofte aan hen, die terugkeren, is: Ik zal uw afkeringen genezen. Ik zal u vertroosten onder het leed dat gij over uw afkeringen draagt, en u genezen van uw weerspannigheid en geneigdheid om af te keren. God zal onze afkeringen genezen door Zijn vergevende genade, zijn geruststellende vrede en Zijn vernieuwde gunst.

IV. Zij geven geredelijk gehoor aan deze uitnodiging en stemmen er gaarne in toe: Zie hier zijn wij, wij komen tot U. Dat is de echo op Gods roepstem, gelijk de klank terugkeert van een gescheurde muur, zo keert deze klank terug uit verbroken harten. God zegt: keert weer, zij antwoorden: Zie, hier zijn wij! Het is een onmiddellijk antwoord, zonder enige vertraging. Niet: wij zullen straks komen, maar: Hier zijn wij! Wij komen! wij hebben geen tijd nodig om er over te denken. Niet: wij zijn bezig met naar u toe te komen! maar wij komen tot u, rechtstreeks en zonder oponthoud. Eenparig antwoorden zij: Wij komen, allen zo goed als een.
1. Zij komen zich aan God toewijden als aan hun God. Gij zijt de Heere onze God. Wij erkennen U als onze God, wij geven onszelf aan U, tot Wien zullen wij gaan dan tot U? Het is onze zonde en onze dwaasheid dat wij van U afgegaan zijn. Het is zeer troostrijk, wanneer wij na onze afkeringen tot God wederkomen, op Hem te zien als onze God door het verbond.

2. Zij komen terwijl zij alle verwachting van verlichting en hulp, behalve van God, verwerpen. Waarlijk, tevergeefs verwacht men het van de heuvelen en de menigte van de bergen, wij zien nu hoe dwaas het van ons was vertrouwen te stellen op onze medeschepselen, en zullen onszelf nooit meer op deze wijze bedriegen. Zij aanbaden hun af goden op heuvelen en bergen, vers 6, en zij hadden een menigte afgoden op hun bergen, welke zij gezocht en in welke zij vertrouwen gesteld hadden, maar nu willen zij daarmee niets meer te doen hebben. Tevergeefs zien wij uit naar enig goed van hen, terwijl wij op God mogen zien voor alles wat goed is, zelfs voor onze zaligheid.

3. Zij komen daarom in afhankelijkheid van God als hun God. Waarlijk, in de Heere onze God is Israëls heil. Hij is de Heere en Hij alleen kan verlossen, Hij kan verlossen als alle andere hulp en redding tekort schiet. En Hij is onze God, en zal op Zijn eigen tijd en wijze verlossing voor ons bewerken. Dit is zeer toepasselijk op de grote verlossing van zonde welke Jezus Christus voor ons bewerkt heeft dat is de verlossing, het heil des Heeren, Zijn grote verlossing .

4. Zij komen God rechtvaardigende in hun beproevingen en zichzelf veroordelende om hun zonden, vers 24, 25. a. Zij wijten al de ellenden, die hen getroffen hebben aan hun afgoden, die hun niet slechts geen goed gedaan, maar overvloed van ellende bezorgd hadden, alle ellende die hun aangedaan was. De schaamte (dat schandelijke ding, dat afgod heet en waarvoor men zich schamen moet) heeft de arbeid van onze vaderen opgegeten. Ware berouwhebbenden hebben geleerd de zonde schaamte te noemen, zelfs de geliefkoosde zonde, die hun als een afgod was, waarin zij het meeste genoegen gesmaakt hebben en waar zij trots op waren, zelfs die zullen zij een schandelijk ding noemen, zullen er over op zichzelf toornen en er zich voor schamen. Ware berouwhebbenden hebben geleerd de zonde dood en verwoesting te noemen, en haar te beschuldigen van al hun ellende. De zonde heeft alle goede dingen opgegeten waarvoor onze vaderen gewerkt en die zij ons achtergelaten hebben, van onze jeugd aan hebben wij ondervonden dat onze afgoderij de verwoesting van onze voorspoed geweest is. Kinderen werpen dikwijls aan hun begeerlijkheden weg hetgeen hun vaderen met veel moeite verzameld hebben, en het is nog goed indien zij (gelijk deze kinderen) eindelijk er toe komen om de dwaasheid daarvan in te zien en deze ondeugden hun schaamte te noemen, die hun bezittingen en de arbeid hunner vaderen opgegeten heeft.

Van die arbeid hunner vaderen, welke door hun afgoden verslonden werd, noemen zij bepaaldelijk hun schapen en hun runderen, hun zonen en hun dochteren.

Ten eerste: Hun afgoderijen hadden God genoodzaakt deze verwoestende oordelen over hen te brengen, welke hun land en hun gezinnen vernield hadden, hun bezittingen tot een roof gemaakt en hun kinderen tot gevangenen van de overwinnenden vijand. Zij hadden deze oordelen zelf over zich gebracht. Of:

Ten tweede. Die bezittingen en kinderen waren aan de afgoden geofferd. "Zij wijdden zich aan de schandgod" Hoséa 9:10 en deze had ze meedogenloos verslonden, zij aten het vet van hun offeranden, Deuteronomium 32-38 zelfs van de mensenoffers. Zij nemen op zich de schande van hun zonde en dwaasheid, vers 25. Wij liggen in onze schaamte, wij zijn onmachtig ons daaronder vandaan op te heffen, en onze schande overdekt ons, zowel de schande van de oordelen als die van onze zonden. De zonde heeft ons gebracht onder zulke kastijdingen van Gods voorzienigheid en zulke verwijten van ons eigen geweten, dat wij ons omringen en vervullen met schaamte. Want wij hebben gezondigd, en de schande kwam gelijk met de zonde en rust nog op ons. Wij zijn zondaren door afstamming, schuld en verdorvenheid zijn ons ingeboren. Wij en onze vaderen hebben gezondigd. Wij werden spoedig zondaars, en begonnen reeds jong aan de zonden te gewennen. Wij hebben gezondigd van onze jeugd, wij zijn voortgegaan met zondigen, wij hebben gezondigd tot op deze dag, ofschoon dikwijls geroepen om er berouw over te hebben en ze na te laten. Het slechtste en laagste in de zonde is dat wij er God door beledigd hebben. Wij zijn de stem des Heeren onzes Gods niet gehoorzaam geweest, die ons het zondigen verbood en ons beval over onze zonden berouw te betonen. Dit schijnt alles de taal van de berouwhebbenden van het huis Israëls te zijn, (vers 20) van de tien stammen, hetzij van hen die nog in ballingschap waren of van hen die reeds in hun land teruggekeerd waren. En de profeet neemt nota van hun berouw en wekt de mannen van Juda op om heilig hun voorbeeld te volgen. David gebruikte als een argument bij mannen van Juda dat het voor hen, die zijn been en vlees waren, schande zou zijn indien de mannen van de overige stammen hen voor zouden zijn in het wederbrengen van de koning, 2 Samuel 19:11, 12. Evenzo wekt de profeet Juda tot berouw op om het voorbeeld van Israël. Het zou goed zijn indien op die wijze de ijver van anderen ons aanspoorde om te trachten hen voor te komen in hetgeen goed is.

HOOFDSTUK 4

1 Zo gij u bekeren zult, Israël! spreekt de HEERE, bekeer u tot Mij; en zo gij uw verfoeiselen van Mijn aangezicht zult wegdoen, zo zwerft niet om. 2 Maar zweer: Zo waarachtig als de HEERE leeft! in waarheid, in recht en in gerechtigheid; zo zullen zich de heidenen in Hem zegenen, en zich in Hem beroemen. 3 Want zo zegt de HEERE tot de mannen van Juda, en tot Jeruzalem: Braakt ulieden een braakland, en zaait niet onder de doornen. 4 Besnijdt u de HEERE en doet weg de voorhuiden uwer harten, gij mannen van Juda en inwoners van Jeruzalem! opdat Mijner grimmigheid niet uitvare als een vuur, en brande, dat niemand blussen kunne, vanwege de boosheid uwer handelingen. 5 Verkondigt in Juda, en laat het horen te Jeruzalem, en zegt het; ja, blaast de bazuin in het land; roept met volle stem en zegt: Verzamelt ulieden, en laat ons ingaan in de vaste steden! 6 Werpt de banier op naar Sion, vlucht met hopen, blijft niet staan! want Ik breng een kwaad aan van het noorden, en een grote breuk. 7 De leeuw is opgekomen uit zijn haag, en de verderver der heidenen is opgetrokken, hij is uitgegaan uit zijn plaats, om uw land te stellen in verwoesting; uw steden zullen verstoord worden, dat er niemand in wone. 8 Hierom, gordt zakken aan, bedrijft misbaar en huilt; want de hittigheid van des HEEREN toorn is niet van ons afgekeerd. 9 En het zal te dier tijd geschieden, spreekt de HEERE, dat het hart des konings en het hart der vorsten vergaan zal; en de priesters zullen zich ontzetten, en de profeten zich verwonderen. 10 Toen zeide ik: Ach, Heere HEERE! waarlijk, Gij hebt dit volk en Jeruzalem grotelijks bedrogen, zeggende: Gijlieden zult vrede hebben; daar het zwaard tot aan de ziel raakt. 11 Te dier tijd zal tot dit volk en tot Jeruzalem gezegd worden: Een dorre wind van de hoge plaatsen in de woestijn, van de weg der dochter Mijns volks; niet om te wannen, noch om te zuiveren. 12 Er zal Mij een wind komen, die hun te sterk zal zijn. Nu zal Ik ook oordelen tegen hen uitspreken. 13 Ziet, hij komt op als wolken, en zijn wagenen zijn als een wervelwind, zijn paarden zijn sneller dan arenden; wee ons, want wij zijn verwoest! 14 Was uw hart van boosheid, o Jeruzalem! opdat gij behouden wordt; hoe lang zult gij de gedachten uwer ijdelheid in het binnenste van u laten vernachten? 15 Want een stem verkondigt van Dan af, en doet ellende horen van het gebergte van Efraim. 16 Vermeldt de volke, ziet, doet het horen tegen Jeruzalem; daar komen hoeders uit verren lande; en zij verheffen hun stem tegen de steden van Juda. 17 Als de wachters der velden zijn zij rondom tegen haar; omdat zij tegen Mij wederspannig geweest is, spreekt de HEERE. 18 Uw weg en uw handelingen hebben u deze dingen gedaan; dit is uw boosheid, dat het zo bitter is, dat het tot aan uw hart raakt. 19 O mijn ingewand, mijn ingewand! ik heb barenswee, o wanden mijns harten! mijn hart maakt getier in mij, ik kan niet zwijgen; want gij, mijn ziel! hoort het geluid der bazuin en het krijgsgeschrei. 20 Breuk op breuk wordt er uitgeroepen; want het ganse land is verstoord; haastelijk zijn mijn tenten verstoord, mijn gordijnen in een ogenblik! 21 Hoe lang zal ik de banier zien, het geluid der bazuin horen? 22 Zekerlijk, Mijn volk is dwaas, Mij kennen zij niet; het zijn zotte kinderen, en zij zijn niet verstandig; wijs zijn zij om kwaad te doen, maar goed te doen weten zij niet. 23 Ik zag het land aan, en ziet, het was woest en ledig; ook naar de hemel, en zijn licht was er niet. 24 Ik zag de bergen aan, en ziet, zij beefden; en al de heuvelen schudden. 25 Ik zag, en ziet, er was geen mens; en alle vogelen des hemels waren weggevlogen. 26 Ik zag, en ziet, het vruchtbare land was een woestijn, en al zijn steden waren afgebroken, vanwege de HEERE, vanwege de hittigheid Zijns toorns. 27 Want zo zegt de HEERE: Dit ganse land zal een woestijn zijn (doch Ik zal geen voleinding maken); 28 Hierom zal de aarde treuren, en de hemel daarboven zwart zijn; omdat Ik het heb gesproken, Ik heb het voorgenomen en het zal Mij niet rouwen, en Ik zal Mij daarvan niet afkeren. 29 Van het geroep der ruiteren en boogschutters vluchten al de steden; zij gaan in de wolken, en klimmen op de rotsen; al de steden zijn verlaten, zodat niemand in dezelve woont. 30 Wat zult gij dan doen, gij verwoeste? Al kleedde gij u met scharlaken, al versierde gij u met gouden sieraad, al schuurde gij uw ogen met blanketsel, zo zou gij u toch tevergeefs oppronken; de boelen versmaden u, zij zullen uw ziel zoeken. 31 Want ik hoor een stem als van een vrouw, die in arbeid is, een benauwdheid als van een, die in des eersten kinds nood is, de stem van de dochter Sions; zij hijgt, zij breidt haar handen uit, zeggende: O, wee mij nu, want mijn ziel is moede vanwege de doodslagers!

Het schijnt dat de eerste beide verzen van dit hoofdstuk beter als slot bij het voorgaande hoofdstuk behoren gevoegd te worden, want zij zijn tot Israël, de tien stammen, gericht bij wijze van antwoord, op hun instemming met Gods roepstem, en geven hun bestuur en

aanmoediging om daaraan te voldoen, vers 1, 2. De rest van het hoofdstuk betreft Juda en Jeruzalem.

I. Zij worden opgeroepen tot berouw en bekering, vers 3, 4.
II. Zij worden gewaarschuwd voor de nadering van Nebukadnézar met zijn krijgsmacht tegen hen, en hun wordt gezegd dat dit is vanwege hun zonden, terwijl zij worden aangespoord om zich daarvan te reinigen, vers 5-18.
III. Ten einde hun dieper indruk te geven van de rampen, die over hen komen zouden, beklaagt de profeet die bitterlijk en gevoelt diep met zijn volk de aanstaande ellende en de vernedering waarin zij gebracht zouden worden, die vergelijkende met een terugbrengen van de wereld tot haar eerste chaos, vers 19-31.

Jeremia 4:1-2
Toen God het afgekeerde Israël riep om terug te keren, Hoofdstuk 3:22, antwoordde het onmiddellijk: Heere wij komen! Thans neemt God kennis van hun antwoord en merkt daaromtrent aan het volgende.

I. Hij geeft aanwijzing hoe zij hun goede voornemen kunnen volbrengen. Zegt gij: ik zal wederkeren? dan:
1. Moet gij wederkeren tot Mij, en dat met hart en ziel doen. Keert u niet alleen af ven uw afgoderijen, maar keert terug tot de ingestelde eredienst van de God van Israël. Of: gij moet terugkeren spoedig en zonder vertraging, gelijk Jesaja 21:12. Wilt gij vragen vraagt! Zo gij tot Mij wilt wederkeren, praat er dan niet over, maar doe het.

2. Gij moet geheel en al alle zonden verlaten, en geen gedenktekenen van uw afgoderij achterwege houden, gij moet al uw verfoeiselen van Mijn aangezicht wegdoen, dat is van alle plaatsen wegdoen, want elke plaats is onder het oog van God, voornamelijk uit de tempel, het huis waarop Hij in bijzondere zin het oog had, om te zien of het rein gehouden werd. Daar wordt door aangeduid dat hun afgoderijen niet alleen ergerlijk, maar beledigend in het oog van God waren. Zij waren afschuwelijkheden waarvan Hij het gezicht niet kon verdragen, zij moesten dus van voor Zijn aangezicht weggedaan worden want zij waren een uitdaging in de reine ogen van Gods heerlijkheid. Zonden moeten weggedaan worden uit het hart, anders zijn zij niet weggedaan van voor Gods aangezicht, want het hart en al wat er in is ligt bloot voor Zijn ogen.

3. Zij moeten niet tot de zonde wederkeren, zo verstaan sommigen de uitdrukking: zo zwerf niet om, en lezen daar: Gij moogt en moet niet dwalen. Indien gij uw verfoeiselen wegdoet en die dan niet meer achterna dwaalt dan is het wel.

4. Zij moeten Gode de eer geven, die zij aan Zijn naam verschuldigd zijn, vers 2. Zweer: zo waarachtig als de Heere leeft. Zijn bestaan zal u de heiligste daadzaak zijn, want niets is meer zeker, en Zijn oordeel het opperste gerechtshof, waarop gij u kunt beroepen, want niets is ontzagwekkender. Eedzweren is een daad van godsdienstige verering, waarin wij op drieerlei wijze God de eer geven.
a. Wij moeten zweren alleen bij de ware God, en niet bij schepselen of enige valse goden, -bij de levende God, niet bij dove, stomme en dode goden, -bij Hem alleen, en niet bij de Heere en bij Malkam, Zefanja 1:5.
b. Wij moeten bezweren alleen wat waar is, in waarheid, in recht en in gerechtigheid, niet durvende verzekeren hetgeen vals is of waarin wij weten niet oprecht te zijn, niet als zeker volhouden hetgeen twijfelachtig is, of beloven hetgeen wij niet voornemens zijn te vervullen,

niet de eens gedane belofte verwringen. Onwaarheid spreken en ongerechtigheid doen is slecht, maar dat te steunen met een eed, is nog veel erger.
c. Wij moeten het plechtig doen, zweren in gerechtigheid of in de rechtzaal, dat is wanneer het door de rechter gevorderd wordt, en niet in de gewone samenleving. Onbedacht zweren is een even grote belediging van Gods naam als plechtig zweren een verering van die naam is. Zie Deuteronomium 10:20, Mattheüs 5:34, 37.

II. Hij moedigt hen aan daarin standvastig te blijven en hun besluiten na te leven. Indien de verstrooide Israëlieten aldus tot God terugkeren,
1. Dan zullen zij zelf gezegend worden, want dat is de bedoeling van de eerste woorden, die aldus kunnen gelezen worden: Zo gij tot Mij wilt terugkeren, dan zult gij terugkeren, dat is, dan zult gij uit uw gevangenschap in uw eigen land teruggebracht worden, zoals vanouds beloofd is, Deuteronomium 4:29, 30:2. Of: dan zult gij rusten in Mij, gij zult tot Mij terugkeren als uw rust, zelfs nog terwijl gij in het land uwer gevangenschap zijt.

2. Dan zullen zij een zegen zijn voor anderen, want hun terugkeer tot God zal ook een middel zijn voor anderen, die Hem nooit gekend hebben, om tot Hem te komen. Indien gij de levenden Heere wilt aannemen, dan zult gij daardoor invloed hebben op de volken, onder welke gij verkeert om hen in Hem te zegenen, zij zullen hun geluk stellen in Zijn gunst en zich gezegend achten omdat zij er toegebracht zijn om Hem te vrezen. Zie les. 65:16. Zij zullen zich zegenen in de God van de waarheid, en niet in de valse goden, zullen zichzelf de eer aandoen en de voldoening geven van zich tot Hem te voegen, en dan zal in Hem hun heerlijkheid zijn, zij zullen Hem tot hun heerlijkheid maken en zullen zich verheugen in, ja beroemen op de gelukkige ruil, die zij gedaan hebben. Zij die hun zonden verlaten om tot God terug te keren, zullen ofschoon zij eerst bij de verandering huiverden zich in Hem beroemen.

Jeremia 4:3-4
De profeet richt hier zijn rede, in de naam van God, tot de mannen van de plaats waar hij woont. Wij hebben gehoord welke woorden hij uitriep tegen het noorden, Hoofdstuk 3:12, tot vertroosting van hen die nu in de gevangenschap waren en zich onder de hand Gods vernederd hadden, laat ons nu zien wat hij zegt tot de mannen van Juda en Jeruzalem die nu in voorspoed waren, tot hun overtuiging en ontwaking. In deze beide verzen vermaant hij hen tot berouw en hervorming, als de enige weg om de jammerlijke oordelen te voorkomen die gereed waren om boven hen los te barsten.
Merk op

I. De plichten die van hen vereist werden en waartoe zij opgeroepen worden.
1. Zij moeten hun harten behandelen zoals zij het hun grond doen, wanneer zij daar enig goed van willen verwachten, zij moeten het omploegen, vers 3. Braakt ulieden een braakland of beploeg uw land, en zaait niet onder de doornen opdat gij niet tevergeefs arbeidt, maar voor uw eigen veiligheid en welvaart, niet gelijk zij, die goed zaad onder de doornen strooien, zoals gij gedurende geruime tijd gedaan hebt. Brengt uzelf in een gestalte om genade van God te ontvangen, en doet alles weg wat die verre van u houdt, en dan moogt gij verwachten genade te zullen verkrijgen en voorspoedig te zijn in uw pogingen om uzelf te helpen.
a. Een on-overtuigd, onbekeerd hart is gelijk woeste grond, die niet bewerkt of gebruikt wordt. De grond is vatbaar voor verbetering, het is onze grond, ons in bruikleen gegeven wij zijn er voor aansprakelijk, maar hij ligt woest, is niet omheind, ligt open en bloot, is onvruchtbaar en zonder nut voor de eigenaar en hetgeen waar het vooral hier op aankomt is overgroeid met doornen en distelen, welke de natuurlijke voortbrengselen zijn van het

verdorven hart, en indien het niet door genade vernieuwd wordt, zullen zegen en zonneschijn er aan verloren zijn. Hebreeën 6:7, 8.
b. Van ons wordt verwacht dat wij deze woeste grond zullen omploegen. Wij moeten onze eigen harten doorzoeken, en het Woord van God scheiding laten maken, gelijk een ploeg doet, tussen de "samenvoegselen en het merg" Hebreeën 4:12. Wij moeten "onze harten scheuren" Joël 2:13. Wij moeten met de wortel uitroeien al deze verdorvenheden, die, als doornen, onze pogingen en onze verwachtingen verstikken. Hoséa 10:12.

2. Zij moeten aan hun zielen doen hetgeen aan hun lichamen geschied is toen zij in het verbond met God opgenomen werden, vers 4. Besnijdt u de Heere en doet weg de voorhuiden van uw harten. Doodt het vlees en zijn begeerlijkheden. Legt af "die vuilheid en die overvloed van boosheid, welke u verhinderen het woord dat in u geplant wordt met zachtmoedigheid te ontvangen," Jacobus 1:21. Roemt niet op en rust niet in de besnijdenis van het lichaam, want die is slechts een teken en zal geen nut hebben zonder de betekende zaak. Doet in oprechtheid hetgeen in belijdenis gedaan is bij uw besnijdenis, wijdt uzelf en heiligt u de Heere om Hem een afgezonderd volk te zijn. De besnijdenis is een verplichting om de wet te houden, brengt uzelf bij vernieuwing onder die verplichting. Zij is een zegel van de rechtvaardigmaking door het geloof, legt dus de hand op die rechtvaardigmaking en besnijdt uzelf de Heere.

II. Het gevaar, dat hen bedreigt, en dat zij vermaand worden te ontvlieden. Hebt berouw en bekeert u, opdat Mijn grimmigheid niet uitvare als een vuur, dat nu gereed is te komen gelijk het vuur dat van de Heere uitging en het slachtoffer verteerde en dat altijd op het altaar moest brandende gehouden en nooit mocht geblust worden. Zodanig is Gods toorn tegen onboetvaardige zondaren, vanwege de boosheid hunner handelingen.
1. Hetgeen wij meer dan iets anders moeten vrezen is de toorn want die is de oorsprong en bitterheid van alle tegenwoordige ellende en zal de inhoud en volmaking zijn van de eeuwige pijn.

2. Het is de boosheid uwer handelingen, die het vuur van Gods toorn aanwakkert tegen ons.

3. De beschouwing van dit ontzaglijk gevaar, dat wij zouden vallen en vergaan onder deze toorn moet ons met alle kracht doen opwaken om te zorgen dat wij onszelf heiligen tot de heerlijkheid Gods, opdat wij mogen geheiligd worden door Zijn genade.

Jeremia 4:5-18
Gods gewone handelwijze is te waarschuwen voordat Hij wondt. Daarom geeft God in deze verzen de Joden kennis van de algemene verwoesting die binnenkort over hen zal gebracht worden door een inval van vreemden. Dit moet verkondigd en bekend gemaakt worden in alle steden van Juda en in de straten van Jeruzalem, opdat allen het mogen horen en vrezen, en door dit luid alarm tot berouw gebracht worden of niet te verontschuldigen zouden zijn. De aankondiging van dit onheil is hier breed uitgewerkt en in zeer levendige bewoordingen gegeven, zodat men denken zou dat ook de stompzinnigste er door aangedaan en opgeschrikt zou zijn.

I. De oorlog wordt aangekondigd en algemene beschrijving gegeven van de nadering van de vijand. Hij wordt nu aangekondigd door de profeet enige jaren tevoren, maar, omdat dit verwaarloosd zal worden, zal hij nog op andere wijze aangekondigd worden als het oordeel werkelijk losbarst, vers 5, 6. De bazuin moet geblazen en een banier opgeworpen worden, een oproeping moet uitgaan aan het gehele volk om zich te verzamelen en samen te trekken op Sion, zowel om dat te bewaren als om daar bewaard te worden. Er moet een algemeen

verenigingspunt zijn. De vestingwerken moeten versterkt en alle strijdkrachten gemonsterd worden. Alle strijdbare mannen moeten zich verzamelen in de vaste steden, om daar als garnizoen te liggen, en de zwakken, die alleen zouden dienen om de mondvoorraad te verminderen, maar niet om de weerbaarheid te verhogen, moeten vluchten en niet staan blijven.

II. Een afgezondene komt met de tijding van de aankomst des konings van Babel met zijn leger. Het is een kwaad, "dat God zal brengen van het noorden, gelijk hij Hoofdstuk 1:15, gezegd heeft, een grote verwoesting," groter dan alle die tot nog toe over het volk van de Joden gekomen zijn. De vijand wordt hier vergeleken met:
1. Een leeuw, die uit zijn haag opkomt, wanneer hij hongerig en prooi zoeken gaat, vers 7. De hulpeloze beesten worden door zijn gebrul zo verschrikt, dat zij hem niet kunnen ontvlieden en derhalve een gemakkelijke prooi voor hem worden. Nebukadnézar is deze brullende, verscheurende leeuw, de verderver van de heidenen die reeds vele landen verwoest heeft, en nu op zijn weg is in volle spoed naar het land van Juda. De verderver van de heidenen zal de verderver van de Joden worden, want die hebben door hun afgoderij zichzelf aan de heidenen gelijk gemaakt. Hij is uitgegaan uit Zijn plaats, uit Babel, of uit de plaats waar hij zijn leger verzameld had, met voornemen om tegen dit land, uw land, op te trekken. Dat is de prooi, waarop hij nu het oog geslagen heeft, niet alleen om het te plunderen, maar om het te verderven, en hierin zal hij zo goed slagen, dat hij de steden verstoren zal dat er niemand in wone, dat-zo lezen sommigen het-dat alles als een veld met gras begroeid zal zijn.

2. Een dorre wind van de hoge plaatsen van de woestijn, vers 11, een snijdende verschroeiende wind, die de vruchten van het aardrijk vernielt en onbruikbaar maakt, geen wind, die regen brengt, maar "een wind uit het noorden die de regen verdrijft," Spreuken 25:23, en iets ergers daarvoor in plaats brengt. Zo zal dit kwaad, dat van het noorden komt, voor dit volk zijn, een sombere, bevriezende wind, waartegen zij zich niet kunnen beschutten en die zij niet kunnen ontvlieden, maar die hen, overal waar zij gaan, zal omringen en vervolgen, die zij niet kunnen zien voordat hij komt, maar zullen gevoelen als hij gekomen is. Het is een wind van de hoge plaatsen van de woestijn, of uit het plein (het hoogland) die strijkt langs de toppen van de heuvelen, en alles op het plein voor zich wegvaagt, waartegen geen schuilplaats is. Hij zal met volle kracht komen op de weg van de dochter Mijns volks, die zo teerhartig en vertroetelend zijn opgevoed, dat zij niet kunnen hebben dat de wind op hen blaast. Nu zal deze scherpe wind tegen hen komen, niet om te wannen of te zuiveren, niet zo’n zachte wind die het koren, als het gewand wordt, zuivert, maar een volle wind, die hun te sterk zal zijn, vers 12, een sterke en geweldige wind, die vol op hen neerblaast. Deze zal Mij komen, of liever van Mij, hij zal komen als een gezondene van God en volvoeren hetgeen, waartoe hij gezonden wordt, hij is een van de stormwinden die zijn woord doet.

3. Hij komt op als de wolken en als een wervelwind, vers 13. Het leger van de Chaldeeën zal opkomen als wolken, die door de wind voortgedreven worden, zo zwaar zal het zijn, zo snel zal het voorttrekken, en het zal nutteloos zijn pogingen aan te wenden om het staande te houden, of er tegen op te treden, even nutteloos als het is om te trachten de wolken te keren of de wervelwind tegen te houden. De paarden zijn sneller dan arenden, wanneer die op hun prooi neerstorten, het is tevergeefs dat men hen wil tegenhouden of ontlopen.

4. Wachters en bewakers van een veld, vers 15-17. Ene stem verkondigt van Dan af, de stad die van alle steden van Kanaän het noordelijkst lag, en die daarom de eerste tijding kreeg van dit kwaad uit het noorden, en zich haastte om het door te zenden naar het gebergte van Efraïm, dat deel van het land van Israël, dat het dichtst bij Juda lag, deze ontvingen de

bedroevende tijding en brachten haar over naar Jeruzalem. Slecht nieuws heeft vleugelen, en een hardnekkig volk, dat weigert hervormd te worden, kan geen ander dan slecht nieuws verwachten. Nu, wat is er voor nieuws? Vermeldt de volkeren, deze gemengde volken, die nu de steden van de tien stammen bewonen, dat zij in hun eigen veiligheid moeten voorzien, maar laat het horen tegen Jeruzalem, dat het op haar gemunt is. Zij is het gejaagde wild, laat haar weten dat er hoeders uit verre landen komen, dat is krijgslieden, die elke gelegenheid aangrijpen om kwaad te doen. Zij komen in volle wapenrusting en verheffen hun stem tegen de steden van Juda, zij hebben het voornemen die te veroveren, zich er meester van te maken, en vallen ze aan met luid geschreeuw als zeker van de overwinning. Als de wachters van de velden omringen zij haar, om alles er buiten te houder, zij omringen de steden van Juda en sluiten alle ingangen en uitgangen af, totdat zij zich op genade of ongenade overgeven. Zij zijn "rondom tegen dezelve, haar van alle zijden afsluitende." Zie Lukas 19:43. Gelijk vroeger de goede engelen, die heilige wachters, de landen rondom Jeruzalem beveiligden, door haar te bewaken, opdat niets verkeerds er inkomen kon, zo zijn nu de vijanden als wachters in het veld, haar omsingelende opdat er niets zal inkomen, dat haar hulp of verlichting aanbrengt.

III. De betreurenswaardige oorzaak van dit oordeel. Hoe komt het dat Juda en Jeruzalem zo aan de verwoesting overgeleverd zijn? Ziehier hoe dat komt.
1. Zij hebben gezondigd tegen God, zij hebben het geheel aan zichzelf te wijten. Zij zijn tegen Mij weerspannig geweest, zegt de Heere, vers 17. Hun vijanden omringden hen als wachters van de velden, omdat zij de wapenen opgevat hadden tegen hun rechtmatige Heere en souverein, en dus worden zij behandeld als opstandelingen. De Chaldeeën braken op hen in, maar het was hun zonde die de poort voor deze opende, zodat zij konden binnenkomen. Uw weg en uw handelingen hebben u deze dingen gedaan, vers 18, uw boze weg en uw verkeerde handelingen. Het was geen verkeerde stap of twee, die hun dit onheil aanbrachten, maar hun gehele weg en levensrichting waren slecht. De zonde is de oorzaak van alle moeite. Zij, die in de zonde voortgaan en onderwijl trachten met de ene hand alle onheilen af te wenden, stapelen met de andere hand de onheilen op hun eigen hoofd.

2. God had een twist met hen om hun zonden. Het is de hittige toorn des Heeren, die de Chaldeeën zo vurig maakt, die is ontstoken en wordt niet van ons afgewend, vers 8. In de toorn van de mensen tegen ons en zijn hittigheid moeten wij Gods toorn tegen ons zien en erkennen. Indien die van ons afgewend werd zouden onze vijanden niet meer tegen ons vermogen.

3. In Zijn rechtvaardige en heilige toorn veroordeelde Hij hen tot deze vreeslijke straf. Nu zo zal Ik ook oordelen tegen hen uitspreken, vers 12. De terechtstelling geschiedde niet in hittigheid, maar ten gevolge van een plechtig uitgesproken vonnis, naar recht en wet en op zorgvuldige overweging. Sommigen lezen hier: nu zal ik de terechtstelling aan hen voltrekken, volgens het vroeger uitgesproken vonnis, en wij zin er zeker van dat Gods oordeel naar waarheid is, en dus ook de voltrekking van dat oordeel.

IV. De treurige uitwerkingen van dit oordeel nadat het eerste alarm gemaakt is.
1. Het volk, dat behoorde te strijden, zal geheel wanhopig worden en geen hart hebben om ook maar enigszins de vijand te weerstaan, vers 8. Hierom gordt zakken aan, bedrijft misbaar en huilt. Dat is: zo zult gij doen. Als de kreet door het koninkrijk gehoord wordt: Te wapen! Te wapen! zullen zij allen door ontzetting aangegrepen worden en in verwarring geraken. In plaats van het zwaard aan te gorden, zullen zij zakken aangorden, in plaats van elkaar op te wekken tot manmoedige tegenstand, zullen zij misbaar bedrijven en huilen en zo elkaar ontmoedigen. Terwijl de vijand nog op een afstand is, geven zij alles als verloren op en

roepen: Wee ons, want wij zijn verwoest! Wij zijn allen onmachtig, de verwoesters zullen zeker komen en het is tevergeefs hun het hoofd te bieden. Juda en Jeruzalem waren beroemd geweest om de dappere mannen, maar ziehier wat de uitwerking van de zonde is: door de mensen te beroven van hun vertrouwen op God, berooft men hen ook van hun moed tegenover de mensen.

2. Hun aanzienlijken, die voor de publieke veiligheid meesten instaan, zullen ten einde raad zijn, vers 9. Te dien tijde zal het hart des Konings en het hart van de vorsten vergaan, vers 9, zowel hun wijsheid als hun moed. Wanhopend aan het welslagen zal hij ook geen besef hebben om iets te doen, en al had hij dat gehad dan zou hij nog niet weten hoe hij het moest doen. Zijn vorsten en raadslieden die hem moesten bemoedigen en steunen, zullen even wanhopig zijn als hij en geen raad weten. Zie hoe gemakkelijk en volkomen God verwoesting kan brengen over een volk, dat daartoe veroordeeld is, alleen door hen flauwhartig te maken, door "het oordeel van de ouden en het hart van de hoofden des volks weg te nemen," Job 12:20, 24, en "de geest van de vorsten af te snijden," Psalm 76:12. Het werk van de priesters was het volk in oorlogstijd te bemoedigen, zij moesten tot het volk zeggen: "uw hart worde niet week, vreest niet en wordt niet verschrikt," Deuteronomium 20:2, 3.
Zij moesten de bazuinen plaatsen om hen in de dag van de strijd te herinneren "aan de Heere hun God," Numeri 10:9. Maar nu zullen de priesters zelf zich ontzetten en geen hart hebben om hun werk te doen, en daarom kunnen zij ook het volk geen hart onder de riem steken. Ook de profeten, de valse profeten, die voortdurend van vrede! geroepen hadden, zullen in de grootst mogelijke ontsteltenis verzinken, ziende hoe hun eigen schuldige bloed gevaar loopt door dat zwaard vergeten te worden waarvan zij verzekerd hadden dat het niet komen zou. Gods oordelen komen met de meeste verschrikking over hen, die er zich het meest verzekerd tegen achtten. Onze Zaligmaker voorzegde dat gedurende de laatste verwoesting van Jeruzalem, de mensen "het hart zou bezwijken van angst," Lukas 21:26. En het is een zeer gewoon verschijnsel dat zij die het volk hebben gevleid en in vleselijke gerustheid gesust, niet alleen dat volk in de steek laten maar het bovendien ontmoedigen als het onheil komt.

V. De profeet beklaagt het volk omdat het bedrogen is, vers 10. Ach Heere Heere, waarlijk, Gij hebt dit volk en Jeruzalem grotelijks bedrogen, zeggende: Gijlieden zult vrede hebben. Dat is een zeer sterke uitdrukking. Wij zijn er van overtuigd dat God niemand bedriegt. Niemand, wanneer hij verzocht wordt, mag zeggen: Ik word door God verzocht of misleid. Maar:
1. Het volk bedroog zichzelf met de beloften die God in het algemeen aan de natie gegeven had, van Zijn gunst en de velerlei bijzondere voorrechten, waarmee zij verwaardigd waren. Het bouwde daarop, ofschoon het geen zorg droeg om de voorwaarden te vervullen, waarvan de vervulling van deze beloften en de voortduring van deze voorrechten afhingen, en het sloeg geen acht op de bedreigingen, die in de wet tegenover deze beloften gesteld waren. Daardoor misleidden zij zichzelf en gaven boosaardig God de schuld dat Hij hen misleid had.

2. De valse profeten bedrogen hen met beloften van vrede, die zij in Gods naam deden, Hoofdstuk 23:17, 27:9. Indien God hen gezonden had, dan zou Hij inderdaad het volk grotelijks bedrogen hebben, maar dat had Hij niet gedaan. Het was de fout van het volk dat zij hun gehoor gaven, en daardoor bedroog het zichzelf.

3. God had de valse profeten toegelaten hen te bedriegen, en het volk door hen bedrogen te worden, daar Hij hen beide overgaf aan hun verkeerde overleggingen, tot straf omdat zij de waarheid niet in liefde ontvangen hadden. Hierin was de Heere rechtvaardig, maar de profeet

klaagt daarover als over het ergste van alle oordelen, want daardoor werden zij verhard in hun zonden.

4. Het kan ook als vraag gelezen worden: Hebt Gij werkelijk dit volk aldus bedrogen? Het is duidelijk dat zij grotelijks bedrogen zijn, want zij verwachten vrede, terwijl het zwaard tot aan de ziel raakt. Dat is: het moordende zwaard heeft reeds een menigte levens doen verloren gaan en er zullen waarschijnlijk nog meer volgen. Welnu, was het God die hen bedrogen had? Neen, Hij had hen menigmaal gewaarschuwd tegen Zijn oordelen in het algemeen en tegen dit oordeel in het bijzonder, maar hun eigen profeten bedriegen hen en roepen van vrede, tot degenen, tot wie God van de hemel niet van vrede spreekt. Het is een betreurenswaardig ding, dat iedere Godvrezende grotelijks bedroeft, een volk gevleid te die tot zijn eigen ondergang, en te horen hoe het vrede beloofd wordt, terwijl de oorlog voor de deur staat. En hierover mogen wij ons bij God beklagen, die alleen in staat is, zulk een noodlottige zinsbegoocheling te verhinderen.

VI. De poging van de profeet om het volk te ontgoochelen. Terwijl de profeten, die zij liefhadden en liefkoosden vals met hen handelden, ging hij, die zij haatten en vervolgden, getrouw met hen om.
1. Hij toont hen hun wond. Zij waren er afkerig van om die te zien, zeer afkerig om die te doen onderzoeken, maar indien zij ertoe konden komen om ongestoord door te denken, zouden zij de oorzaak van hun straf in hun zonden vinden, vers 18. Dit is uw boosheid dat het zo bitter is, of: Het is uw boosheid, waarom het zo bitter is. Nu ziet gij hoe bitter het is om God te verlaten, en dat het einde zeker kwaad en bitter zal zijn, Hoofdstuk 2:19. Het heeft bittere gevolgen en pijn die tot het hart raakt, het aanraakt in zijn tederste delen, en het zwaard raakt tot de ziel, vers 10. God kan maken dat het leed het hart raakt ook van hen, die niets ter harte nemen wilden. En hieraan kunt gij zien dat het uw boosheid is, die een bitter ding, een wortel van bitterheid is, die gal en alsem voortbrengt, het is het verderf van de ziel en van de binnenste gedachten en overleggingen des harten. Indien het hart niet door de zonde verontreinigd was, zou het niet verstoord en verontrust worden door leed, gelijk het nu is.

2. Hij toont hun het geneesmiddel, vers 14. Omdat uw verkeerdheid tot het hart raakt, moet ook de genezing daar aanvangen. Was uw hart van boosheid, o Jeruzalem, opdat gij behouden wordt! Door Jeruzalem bedoelt hij ieder van de inwoners van Jeruzalem, want ieder heeft zijn eigen hart, waarvoor hij zorgdragen moet en de persoonlijke bekering moet het geheel redden. Ieder moet terugkeren van zijn eigen boze weg, en daartoe zijn eigen hart reinigen. En het hart van de stad moet gereinigd worden, niet alleen de voorsteden, de buitenste omtrek. De levensgeesten van een staat moeten opgewekt worden door de hervorming van hen, die bevelende invloed hebben.
A. Hervorming is beslist noodzakelijk om redding te verkrijgen. Er is geen andere weg om oordelen te voorkomen of die af te wenden wanneer wij er mee bedreigd worden, dan het wegdoen van de zonden, waardoor wij ze ons op de hals gehaald hebben.
B. Geen hervorming is reddend dan die, welke het hart raakt. De boosheid van het hart verontreinigt de ziel, en daarvan moeten wij ons wassen. Door berouw en geloof moeten wij onze harten wassen van de schuld, die wij op ons geladen hebben door geestelijke boosheid, van deze zonden die beginnen en eindigen in het harten niet verder komen, en door doding en waakzaamheid moeten wij voor het vervolg deze boosheid des harten onderdrukken en voorkomen. De boom moet goed gemaakt worden, anders zal de vrucht niet goed zijn. Jeruzalem was geheel bedekt met de melaatsheid van de zonde. Nu komen alle geneesheren daarin overeen ten aanzien van het lichaam, dat door melaatsheid is aangetast, dat uiterlijke middelen niet helpen, en dat er op het inwendige moet gewerkt worden om de kwade stoffen,

die daar woelen, uit te drijven, en het bloed te reinigen. Evenzo is het met de ziel en met de staat, er zal geen behoorlijke hervorming van het gedrag komen zonder hervorming van de gezindheid, in de geest moeten de misstanden verwijderd en moet het verderf gedood worden, anders worden de kwade gesteldheden niet veranderd. Ofschoon gij Jeruzalem zijt en de heilige stad genoemd wordt, zal dat u niet redden, tenzij gij uw hart van de boosheid wast. In het tweede deel van dit vers vraagt hij hun: Hoelang zult gij de gedachten uwer ijdelheid in het binnenste van u laten vernachten?

Hij betreurt hier
a. Het uitstel van hun hervorming: Hoelang zult gij uw ongewassen hart zo vuil laten? Zal er nooit een einde aan komen? De God des hemels acht de tijd leng dat Zijn plaats wordt overweldigd en Zijn belang tegengestaan in onze zielen, Hoofdstuk 13:27.
b. De wortel van hun verderf: De gedachten uwer ijdelheid vernachten in het binnenste van u en verontreinigen uw harten, en daarom moet gij uw harten wassen. "Gedachten van onreinheid:" dat zijn de boze gedachten die in het boze hart ontstaan en alle andere boosheid voortbrengen, Mattheüs 15:19. Zij zijn de onze, onze eigen begeerlijkheden, Jakobus 1:15, en zij zijn het gevaarlijkst als zij in ons vernachten, wanneer zij als gasten worden ontvangen en geherbergd en hun toegestaan wordt te blijven. Sommigen lezen hier gedachten van bedroeving zulke gedachten die niets dan bedroeving en ellende veroorzaken. Sommigen menen, dat met de ijdele gedachten bedoeld worden al die nietige uitvluchten en verontschuldigingen waarmee men de vermaningen en roepstemmen van het Woord afwijst en hen van invloed berooft, terwijl men zichzelf in goddeloosheid vastzet. Was uw hart van boosheid, en denkt niet er aan om te zeggen: Wij zijn niet verontreinigd Hoofdstuk 2:23, of: Wij zijn Jeruzalem, wij hebben Abraham tot vader." Mattheüs 3:8, 9.

Jeremia 4:19-31
De profeet is hier in angst en schreeuwt het uit als in een plotselinge aanval van pijn, of als een vrouw in barensnood. De uitdrukkingen zijn zeer heftig en roerend, sterk genoeg om een stenen hart van aandoening te doen smelten. O mijn ingewand, mijn ingewand! Ik heb barenswee, o wanden van mijn hart. En toch is hij lichamelijk gezond en deert hem niets. Een godvrezend man kan, in zo'n slechte wereld als de onze is, niet anders dan een man van smarte zijn. Mijn hart maakt getier in mij, door het oproer van mijn zenuwen, ik kan niet zwijgen. Het leed en de smart kunnen soms zo hevig zijn, dat de bedaardste en voorzichtigste mens zijn klachten niet inhouden kan. Wat is dan de reden? Wat kan een goed man zo in beroering brengen? het is niet enig leed dat hem of zijn familie getroffen heeft. Het is niet anders dan de toestand van zijn volk die hem dus ter harte gaat.

I. Zij zijn zeer zondig en willen niet hervormd worden, vers 22. Dat zijn de woorden van God zelf, want daarin schetst de profeet Zijn volk, liever dan in zijn eigen woorden. Zeker, Mijn volk is dwaas. God noemt hen Zijn volk, ofschoon zij dwaas zijn. Zij hebben Hem verworpen, maar Hij heeft hen niet verworpen, Romeinen 11:1. Zij zijn Mijn volk, met hetwelk Ik in verbond geweest ben en waarvoor ik nog genade in voorraad heb. Zij zijn dwaas, want zij kennen Mij niet. Zij zijn in waarheid dwaas, die God niet kennen, voornamelijk indien zij zich Zijn volk noemen en het voorrecht hebben voortdurend met Hem in aanraking te zijn, en toch Hem niet kennen of gekend hebben. Zij zijn zotte kinderen, dom en gevoelloos, en zij zijn niet verstandig Zij kennen geen onderscheid tussen waarheid en leugen, goed en kwaad, zij kunnen de bedoeling Gods niet onderkennen, zo min in Zijn woord als in Zijn voorzienigheid, zij hebben geen begrip van hetgeen hun waarachtig belang is of waar zij dat vinden kunnen. Zij zijn wijs om kwaad te doen om onrecht te stichten in een geheel richtig land, wijs om aan al hun lusten te voldoen en die daarna te verhelen en te vergoelijken. Maar goed te doen

weten zij niet, daarvan hebben zij geen begrip, dat trekt hen niet aan, dat is hun tegen de zin, zij weten niet hoe zij een goed gebruik moeten maken van de instellingen en voorzieningen Gods, of hoe die enigszins ten bate van hun land aan te wenden. Het tegendeel daarvan behoort onze eigenschap te zijn, Romeinen 16:19 :"Ik wil dat gij wijs zijt in het goede, maar onnozel in het kwade."

II. Zij zijn zeer ellendig en kunnen geen beterschap krijgen.
1. Hij roept uit: Want gij, mijn ziel, hoort het geluid van de bazuin en het krijgsgeschrei. Gij ziet de banier en hoort het geluid van de bazuin, verzen 19 en 21. Hij zegt niet: gij hoort het, mijn oor, maar, mijn ziel, want deze gebeurtenis lag nog in de toekomst, en hij ontvangt daarvan de indruk en ziet het gebeuren door de geest van de profetie. Zijn ziel hoorde het in de woorden Gods, en daarom was hij er zo van verzekerd en er zo door ontroerd als hoorde hij het met zijn lichamelijke oren. Hij geeft uiting aan dit diepe gevoel. a. Om te tonen dat ofschoon hij dit onheil voorzegde, hij er verre van was om de dodelijke dag te begeren, want die zou ook voor hem een dag van rouw zijn. Het betaamt ons te sidderen bij de gedachte aan de ellende, waarin de zondaren zichzelf storten, al hebben wij door genade voor onszelf goede hoop dat wij zullen verlost worden van de toekomende toorn.
b. Om hen op te wekken tot een heilige vrees en daardoor tot zorg om zo’n ontzettend oordeel te voorkomen door oprecht en tijdig berouw. Zij, die anderen door het woord van God willen bewegen, moeten tonen dat zij er zelf door bewogen zijn.

2. Laat ons nu zien wat er in de hier voorzegde en vooruit aanschouwde verwoesting zo buitengewoon aandoenlijk is.
A. Het is een snelle en plotselinge verwoesting. Zij komt over Juda en Jeruzalem eer zij er op verdacht zijn, en stort zich zo geweldig over hen uit dat zij geen tijd hebben om op adem te komen. Zij hebben geen tijd om hun gedachten te verzamelen, nog veel minder om op krachten te komen. Breuk op breuk wordt er uitgeroepen, vers 20, de ene verwoesting na de andere, een groot onheil, gelijk de boodschappers bij Job elkaar op de hielen volgden. De dood van Josia brak het ijs en zette de sluisdeuren open. Nog geen drie maanden daarna werd zijn zoon en opvolger Joahaz door de koning van Egypte afgezet, twee of drie jaren later belegerde Nebukadnézar Jeruzalem en nam haar in, en van die tijd af deed hij onophoudelijk invallen in het land van Juda met zijn heirlegers, onder de regering van Jojakim, Jechonia en Zedekia, totdat hij eindelijk, na omstreeks negentien jaren hun ondergang volkomen gemaakt had door de verwoesting van Jeruzalem. Zo zijn haastelijk hun tenten verstoord en hun gordijnen in een ogenblik. Ofschoon de steden het nog enige tijd uithielden, werd het land bijna onmiddellijk woest gemaakt. De schaapherders en alle tentbewoners werden op staande voet uitgeplunderd, zij en hun bezittingen vielen in handen hunner vijanden. Daarom vinden wij de Rechabieten, die tentbewoners waren, tegen de eerste komst van het leger van de Chaldeeën in het land, binnen Jeruzalem teruggetrokken, Jeremia 35:1l. De bewoning van de dorpen hield plotseling op. In een ogenblik zijn mijn gordijnen verstoord. De bewoners van het platte land werden de eerste prooi van de vijand.

B. Deze vreeslijke oorlog duurde een lange tijd niet aan de grenzen, maar in het hart van het land, want het volk was zeer hardnekkig en wilde zich niet aan de koning van Babel onderwerpen, doch nam alle gelegenheden waar om tegen hem op te staan, waardoor zij slechts hun ongeluk verlengden, zij hadden beter gedaan met zich dadelijk, in plaats van eindelijk te onderwerpen. Hierover wordt geklaagd in vers 21. Hoe lang zal ik de banier zien, het geluid van de bazuin horen? Zal het zwaard dan altijd verteren? Godvrezende mensen scheppen geen behagen in de oorlog, want zij hebben er geen verstand van om in troebel water te vissen, zij zijn "voor de vrede, Psalm 120:7, en zullen van harte Amen" zeggen op

het gebed: Geef vrede in onze dagen, o Heere! O zwaard des Heeren, wanneer zult gij in de schede keren?

C. De verwoesting, daardoor in het gehele land aangericht, was algemeen en volkomen. Het gehele land is verstoord of leeggeplunderd, vers 20. Zo was het in de eerste tijd en eindelijk werd het een ware chaos. De verwoesting was zo groot dat zij steeg tot zekere vernietiging, niet slechts de bovenbouw, maar de fundamenten werden alle uit elkaar gerukt. De profeet ziet in visioen de uitgebreidheid en volkomenheid van deze verwoesting, en geeft er hier de levendigste beschrijving van, zodat men zou denken dat dit hen in hun zonden onrustig zou gemaakt hebben, die woonden in een land, dat veroordeeld was tot zo'n ondergang, die toch door oprecht berouw had kunnen voorkomen worden.
a. Ik zag het land aan, en zie, het was woest en ledig, vers 23, zoals het heet in Genesis 1:2, het is tobu en bohu, dezelfde woorden worden hier gebruikt ten aanzien van het land van Juda. Het is verdord en geledigd, van al zijn schoonheid ontdaan, uitgeledigd, van al zijn rijkdom en, vergeleken met wat het geweest is, was nu alles van zijn plaats en uit zijn vorm. Tot nog erger chaos dan deze zal de gehele aarde worden aan het einde des tijde, wanneer zij en al de werken die er in zijn brandende zullen vergaan.
b. Ook de hemel was zonder licht gelijk de aarde zonder vruchten. Dit verwijst naar "de duisternis, die op de afgrond was," Genesis 1:2, en vertegenwoordigt Gods misnoegen tegen hen, gelijk de zon verduisterd werd tijdens de dood van de Zaligmaker. Niet alleen de aarde begaf hen, maar ook de hemel boven hen verduisterde, en bij hun ellende hadden zij duisternis, want zij konden niet zien door al hun ellende. De rook van hun huizen en steden, die door de vijand verbrand werden en het stof dat de legers in hun marsen opwierpen, verduisterden zelfs de zon, zodat de hemelen zwart waren en geen licht hadden. Of, het moet in figuurlijke zin opgevat worden: De aarde, dat is het gewone volk, was verarmd en in verwarring, en de hemelen, dat is de vorsten en de regering, hadden geen licht. Geen wijsheid in zichzelf, en waren in geen enkel opzicht tot steun en leiding voor het volk. Zie Mattheüs 24:29.
c. Ik zag de bergen aan, en zie, zij beefden, en alle heuvelen schudden, vers 24. Zo verschrikkelijk was de verschijning van God tegen Zijn volk als zij in oude dagen voor hen geweest was, toen "de bergen sprongen als rammen de heuvelen als lammeren," Psalm 114:4. "De heuvelen van de eeuwigheid hadden zich gebogen," Habakuk 3:6. De bergen, waarop zij hun afgoden aangebeden hadden, de bergen, tot welke zij opgezien hadden om hulp, beefden alle alsof zij kennis droegen van de schuld van het volk. de bergen, diegenen onder hen, die de hoogste en sterkste scheen te zijn en die vast van besluit moesten zijn, beefden bij de nadering van het leger van de Chaldeeën. De heuvelen bewogen, of bewogen lichtelijk, alsof zij het moede waren zo'n zondig volk te dragen, Jesaja 1:24.
d. Niet alleen de aarde, maar ook de lucht was onbevolkt en bleef onbewoond, vers 25. Ik zag het land aan, en de steden, het landschap dat gewoonlijk zo dicht bevolkt was, en zie, daar was geen mens te vinden, alle bewoners waren of gedood, of gevloden, of gevankelijk weggevoerd, zo'n verwoestend en ontvolkend ding is de zonde, ja, zelfs alle vogels van de hemel, die gewoon waren er rond te vliegen en in de takken van het geboomte te rusten, waren nu weggevlogen, en werden niet meer gezien of gehoord. Het land van Juda was nu geworden gelijk de zee van Sodom, boven welke naar men zegt, geen vogel vliegt, zie Deuteronomium 29:23. De vijanden zullen zo'n wildernis van het land maken, dat er zelfs geen vogel in overgelaten wordt.
e. Beide de grond en de huizen zullen een woestijn worden, vers 26 : Zie, het vruchtbare land was een woestijn, verlaten door de inwoners, die het hadden moeten bebouwen, en daarna spoedig overgroeid met doornen en distelen, of platgetreden door het vernielende leger van de vijand. Ook de steden, met haar poorten en wallen, waren afgebroken en met de grond gelijk

gemaakt. Zij, die niet verder zien dan naar de tweede oorzaken, schrijven dat toe aan het overleg en de woestheid van de vijand, maar de profeet die verder en naar de eerste oorzaak ziet, zegt: dat is vanwege de Heere, vanwege de hitte van Zijn toorn, de toorn van Zijn aangezicht uitstralend, had dat gedaan. Zelfs toornige mensen kunnen ons geen wezenlijk kwaad doen, tenzij God toornig tegen ons is. Indien onze wegen Hem behagen, is alles wel.

f. De bedoeling van dit alles is dat het volk geheel en al verwoest zal worden, en dat elk deel ervan daarin zal begrepen worden, geen stad, geen landstreek zal er aan ontkomen.

Ten eerste. Geen landstreek, want dit gehele land zal een woestheid zijn, bouwland en weiland, eigen grond en gemeentegrond, alles zal woest liggen, vers 27, de overwinnaars zullen gelegenheid hebben om alles te verwoesten.

Ten tweede. Geen mens, want al de steden zullen vluchten, vers 29, al de inwoners zullen hun woonsteden verlaten, van het geroep van de ruiteren en van de boogschutters. Liever dan aan hun woede blootgesteld te zijn, zullen zij gaan in de wolken, of in de dichte bossen op de bergen, waar zij gevaar lopen door wild gedierte verscheurd te worden of ellendig in het doorngewas om te komen, en zij zullen klimmen op de rotsen, waar het verblijf hard en koud en het gevaar van naar omlaag te storten dreigend zal zijn. Laat ons niet al te gehecht zijn aan onze huizen en steden, want de tijd kan komen, waarin rotsen en doornbossen ons verkieslijker zullen zijn. Dit zal alom het geval zijn, want alle steden zullen verlaten worden en er zal geen mens overblijven, die er in durft wonen. Beide regering en verkeer zullen stilstaan, alle gezelschappen en kringen zullen ophouden te bestaan. Dit alles geeft een aller-treurigst vooruitzicht van de aanstaande verwoesting, maar midden tussen al deze bedreigingen komt een troostwoord, vers 27: doch Ik zal geen voleinding maken. Niet alles zal verzwolgen worden, want God zal Zichzelf een overblijfsel bewaren, dat verborgen zal worden in de dag van des Heeren toorn, geen gehele voleinding, want Jeruzalem zal herbouwd en het land weer bewoond worden. Dit wordt hier, te midden van al de bedreigingen gezegd, tot troost van hen, die voor Gods woord beven, en het toont ons de veranderingen welke Gods voorzienigheid aanbrengt, als zij neerwerpt dan richt zij ook weer op, en het einde van onze vertroosting is nooit het laatste einde, zoals wij dikwijls geneigd zijn te geloven. Het toont evenzeer de onveranderlijkheid van Gods verbond, dat zo vast staat dat hoewel Hij Zijn volk gestreng kastijdt, Hij het nooit verwerpt, Hoofdstuk 30:11.

g. Hun toestand was niet te verhelpen, er was geen geneesmiddel voor.

a. God wilde hen niet helpen, zoals Hij duidelijk zegt, vers 28. En wanneer de Heere niet helpen wil, wie zal het dan doen? Dit maakte hun toestand zo beklagenswaardig. Hierom zal de aarde treuren en de hemel daarboven zal zwart zijn, er zijn geen andere dan droevige vooruitzichten, omdat Ik het heb gesproken. Ik heb Mijn woord gezegd dat niet herroepen worden zal. Ik heb het besloten, het is een vast besloten verwoesting. Ik heb het voorgenomen en het zal Mij niet berouwen. Ik zal Mijn weg niet veranderen, maar er in voortgaan, en ik zal Mij daarvan niet afkeren. Zij wilden geen berouw hebben over hun zonden en zich daarvan afkeren, Hoofdstuk 2:25, en daarom zal het God niet berouwen en zal Hij niet van de weg van de oordelen afkeren.

b. Zij konden zichzelf niet helpen, vers 30, 31. Toen de zaak nog op een afstand was, vleiden zij zichzelf met de hoop, dat- al mocht God niet tot hun gunste verschijnen, zoals Hij voor Hiskia tegen het Assyrische leger verscheen was, zij toch wel het een of andere middel zouden vinden om zichzelf te beveiligen en de krachten van de vijand tegen te staan. Maar de profeet zegt hun, dat zij, wanneer het er op aan komt, ten einde raad zullen zijn: Wat zult gij dan doen, gij verwoeste? Welke weg zult gij dan opgaan? Zit neer en bedenk dat bijtijds! Hij verzekert hen dat, hoe hun verweer en vertrouwen ook zijn moge.

Ten eerste. Zij dan zullen veracht worden door hun bondgenoten, van wie zij hulp verwachtten. Zij had meermalen de zonden van Jeruzalem vergeleken bij hoererij, niet alleen haar afgoderij maar haar vertrouwen in schepselen, in de naburige machten. Hier vergelijkt hij haar bij een hoer, die verlaten is door allen, die haar het hof maakten. Er wordt verondersteld dat zij alles doet wat zij kan om hun belangstelling in haar levendig te houden. Zij doet wat zij kan om zich belangrijk en een waardige echtgenote in de ogen van de volken te maken. Zij vereert hen zeer hoog door haar gezanten, ten einde haar nu bij te staan in haar droefenis. Zij kleedt zich met scharlaken, alsof zij rijk ware, en versiert zich met gouden sieraad, alsof al haar schatten nog als vroeger in haar bezit waren. Zij bestrijkt haar ogen met blanketsel, strijkt de schoonste kleuren over haar tegenwoordig verdriet en doet haar uiterste best om haar verliezen te bedekken en te verbergen, en er een schoon gelaat bij te vertonen. Maar dit blanketsel, ofschoon het een korte tijd de schoonheid van het gelaat verhoogt, verderft het toch eigenlijk, voortdurend gebruik van blanketsel scheurt de huid, rimpelt haar en maakt haar ruw, zodat de toestand, die door de valse kleuren beter scheen te zijn dan hij werkelijk was, er zoveel erger uitziet, wanneer de waarheid aan het licht komt. En buitendien: tevergeefs zult gij uzelve oppronken, al uw naburen weten zeer goed hoe gij in de laagte gebracht zijt, de Chaldeeën zullen uw scharlaken en uw sieraden u afstropen, en dan zullen uw medegenoten niet alleen van u wijken en weigeren u enige hulp te bieden, maar zij zullen zich bij hen voegen die uw leven zoeken, opdat zij ook hun aandeel krijgen aan de prooi van zo'n rijk land. Dit schijnt een zinspeling te zijn op de geschiedenis van Jezebel, die meende door zichzelve een goed en schoon uiterlijk te geven, haar vonnis te kunnen ontgaan, maar tevergeefs, 2 Koningen 9:30, 33. Zie hier wat schepselen tonen te zijn als wij op hen vertrouwen, hoe verraderlijk zij zijn, in plaats van ons leven te redden, zoeken zij ons leven, zij veranderen gedurig, zodat zij ons eer enig kwaad zullen doen dan ons een dienst bewijzen. En zie tevens hoe doelloos het is van hen, die door de zonden zich in Gods ogen misvormd hebben, om te denken door enige kunsten, die zij bedenken, zich aangenaam te maken in de ogen van de wereld.

Ten tweede. Dan zullen zij in wanhoop wegzinken. Zij zullen ondervinden dat hun pijnen zijn als de smarten van een vrouw in barensnood, waaraan zij niet kunnen ontkomen. Ik hoor de stem van de dochter van Sion. Hare angstkreten beantwoorden het zegevierend geroep van het Chaldese leger, dat hij gehoord had, vers 15. Het is de stem "als van een vrouw, die in barensnood is over haar eerste kind," welke pijn buitengewoon is, de vrucht en de straf van de zonde, Genesis 3:16, en haar hartverscheurende kreten ontperst, vooral van een vrouw, die in barensnood is van haar eerste kind, die, nooit van die smart ondervinding gehad hebbende, er des te meer door verschrikt wordt.
Beproevingen zijn het smartelijkst voor hen, die er niet aan gewoon zijn. Sion in haar droefenis omdat haar naburen weigeren haar enig medelijden te betonen, beweent zichzelf en hijgt, laat diepe zuchten horen, zoals het woord eigenlijk betekent, en spreidt haar handen uit: zij wringt ze in radeloosheid of strekt ze uit smekend om redding. Al wat zij roept is: O wee mij nu! nu het bevel tegen haar uitgevaardigd is en niet herroepen zal worden, want mijn ziel is moe vanwege de doodslagers. De Chaldeeën offerden allen aan het zwaard op, die de geringste tegenstand boden, zodat het land vol moordenaars was. Sion was vermoeid door het horen van al de verschrikkelijke tijdingen uit alle delen des lands en riep uit: O wee mij! Het zou goed zijn indien haar lijden haar zonden haar in het geheugen terugriepen, de moorden in haar land gepleegd, haar eigen moorden haar herinnerden, want God was nu bezig al het onschuldig bloed te zoeken, dat in Jeruzalem vergoten was, en waarvoor Hij geen vergeving schenken wilde, 2 Koningen 24:4. Gelijk de zonde eenmaal de zondaar vinden zal, zo zal de smart vroeger of later de gerusten in de lande vinden.

HOOFDSTUK 5

1 Gaat om door de wijken van Jeruzalem, en ziet nu toe, en verneemt, en zoekt op haar straten, of gij iemand vindt, of er een is, die recht doet, die waarheid zoekt, zo zal Ik haar genadig zijn. 2 En of zij al zeggen: Zo waarachtig als de HEERE leeft! zo zweren zij toch valselijk. 3 O HEERE! zien Uw ogen niet naar waarheid? Gij hebt hen geslagen, maar zij hebben geen pijn gevoeld; Gij hebt hen verteerd, maar zij hebben geweigerd de tucht aan te nemen; zij hebben hun aangezichten harder gemaakt dan een steenrots, zij hebben geweigerd zich te bekeren. 4 Doch ik zeide: Zekerlijk, deze zijn arm; zij handelen zottelijk, omdat zij de weg des HEEREN, het recht hun Gods niet weten. 5 Ik zal gaan tot de groten, en met hen spreken, want die weten de weg des HEEREN, het recht huns Gods; maar zij hadden tezamen het juk verbroken, en de banden verscheurd. 6 Daarom heeft hen een leeuw uit het woud verslagen, een wolf der wildernissen zal hen verwoesten; een luipaard waakt tegen hun steden; al wie uit dezelve uitgaat, zal verscheurd worden; want hun overtredingen zijn vermenigvuldigd, hun afkeringen zijn machtig veel geworden. 7 Hoe zou Ik over zulks u vergeven? Uw kinderen verlaten Mij, en zweren bij hen, die geen God zijn; als Ik hen verzadigd heb, zo bedrijven zij overspel, en verzamelen bij hopen in het hoerenhuis. 8 Als welgevoederde hengsten zijn zij vroeg op; zij hunkeren een iegelijk naar zijns naasten huisvrouw. 9 Zou Ik over die dingen geen bezoeking doen? spreekt de HEERE. Of zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulk een volk, als dit is? 10 Beklimt haar muren, en verderft ze (doch maakt geen voleinding); doet haar spitsen weg, want zij zijn des HEEREN niet. 11 Want het huis van Israël en het huis van Juda hebben gans trouweloos tegen Mij gehandeld, spreekt de HEERE. 12 Zij verloochenen de HEERE, en zeggen: Hij is het niet, en ons zal geen kwaad overkomen, wij zullen noch zwaard noch honger zien. 13 Ja, die profeten zullen tot wind worden, want het woord is niet bij hen; hun zelven zal zo geschieden. 14 Daarom zegt de HEERE, de God der heirscharen, alzo, omdat gijlieden dit woord spreekt: Ziet, Ik zal Mijn woorden in uw mond tot vuur maken, en dit volk tot hout, en het zal hen verteren. 15 Ziet, Ik zal over ulieden een volk van verre brengen, o huis Israëls! spreekt de HEERE; het is een sterk volk, het is een zeer oud volk, een volk, welks spraak gij niet zult kennen, en niet horen, wat het spreken zal. 16 Zijn pijlkoker is als een open graf; zij zijn altemaal helden. 17 En het zal uw oogst en uw brood opeten, dat uw zonen en uw dochteren zouden eten; het zal uw schapen en uw runderen opeten; het zal uw wijnstok en uw vijgennboom opeten; uw vaste steden, op dewelke gij vertrouwt, zal het arm maken, door het zwaard. 18 Nochtans zal Ik ook in die dagen, spreekt de HEERE, geen voleinding met ulieden maken. 19 En het zal geschieden, wanneer gij zult zeggen: Waarom heeft ons de HEERE, onze God, al deze dingen gedaan? dat gij tot hen zeggen zult: Gelijk als gijlieden Mij hebt verlaten, en vreemde goden in uw land gediend, alzo zult gij de uitlandse dienen, in een land, dat het uwe niet is. 20 Verkondigt dit in het huis van Jakob, en laat het horen in Juda, zeggende: 21 Hoort nu dit, gij dwaas en harteloos volk! die ogen hebben, maar zien niet, die oren hebben, maar horen niet. 22 Zult gijlieden Mij niet vrezen? spreekt de HEERE; zult gij voor Mijn aangezicht niet beven? Die der zee het zand tot een paal gesteld heb, met een eeuwige inzetting, dat zij daarover niet zal gaan; ofschoon haar golven zich bewegen, zo zullen zij toch niet vermogen, ofschoon zij bruisen, zo zullen zij toch daarover niet gaan. 23 Maar dit volk heeft een afvallig en wederspannig hart; zij zijn afgevallen en heengegaan; 24 En zij zeggen niet in hun hart: Laat ons nu de HEERE, onzen God, vrezen, Die de regen geeft, zo vroegen regen als spaden regen, op Zijn tijd; Die ons de weken, de gezette tijden van de oogst, bewaart. 25 Uw ongerechtigheden wenden die dingen af, en uw zonden weren dat goede van ulieden. 26 Want onder Mijn volk worden goddelozen gevonden; een ieder van hen loert, gelijk zich de vogelvangers schikken; zij zetten een verderfelijken strik, zij vangen de mensen. 27 Gelijk een kouw vol is van gevogelte, alzo zijn hun huizen vol van bedrog; daarom zijn zij groot en rijk geworden. 28 Zij zijn vet, zij zijn glad, zelfs de daden der bozen gaan zij te boven; de rechtzaak richten zij niet, zelfs de rechtzaak des wezen, nochtans zijn zij voorspoedig; ook oordelen zij het recht der nooddruftigen niet. 29 Zou Ik over die dingen geen bezoeking doen? spreekt de HEERE; zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulk een volk als dit is? 30 Een schrikkelijke en afschuwelijke zaak geschiedt er in het land. 31 De profeten profeteren valselijk, en de priesters heersen door hun handen; en Mijn volk heeft het gaarne alzo; maar wat zult gij ten einde van dien maken?

Bestraffingen voor de zonden en bedreigingen met oordelen zijn in dit hoofdstuk dooreengemengd en tegenover elkaar gezet. met oordelen wordt gedreigd opdat de

bestraffingen zoveel eer tot berouw zouden brengen, de zonden worden ontdekt opdat God daardoor gerechtvaardigd zij als Hij de oordelen doet komen.

I. De zonden, die hun verweten worden, zijn zeer groot, en wel onrechtvaardigheid, vers 1, huichelarij in de godsdienst, vers 2, onverbeterlijkheid, vers 3, bederf en dwaasheid van rijken en armen, vers 4, 5, afgoderij en overspel, vers 7 en trouweloos verlaten van God vers 11, moedwillig verloochenen van Hem, vers 12, 13, en hetgeen aan dit alles ten grondslag ligt, gebrek aan de vreze Gods niettegenstaande zij er onophoudelijk toe geroepen zijn om Hem te vrezen, vers 20-24.
In het slot van dit hoofdstuk wordt hun geweld en verdrukking ten laste gelegd, vers 26-28, en de aanwending daarvan om het volk te verderven dat door hen hervormd had moeten worden.
II. De oordelen waarmee zij bedreigd worden, zijn zeer zwaar. In het algemeen zal er mee gerekend worden, vers g, 29. Een buitenlandse vijand zal over hen gebracht worden, vers 15-17, het zal wachten tegen hen stellen vers 6, zal hun vestingen verwoesten, vers 10, zei hen in gevangenschap voeren, vers 19, en al hun goede dingen wegnemen vers 25. Hierdoor zullen de woorden van Gods profeten vervuld worden, vers 14.
III. Maar hier wordt twee maal de verzekering gegeven dat God te midden van de toorn aan de barmhartigheid gedenken zal en hen niet geheel en al verwoesten, vers 10, 18. Dit was de strekking en inhoud van Jeremia's profetie tegen het einde van de regering van Josia en in het begin van die van Jojakim, maar de uitslag heeft niet aan de verwachting beantwoord.

Jeremia 5:1-9
Hier is:
1. Een uitdaging om een rechtvaardig en eerlijk man aan te wijzen, of enkele van hen in Jeruzalem, vers 1. Jeruzalem was aan de oude wereld gelijk geworden, waarin alle vlees zijn weg verdorven had. Er waren wellicht enkelen die zich vleiden met de hoop dat er nu verscheidene godvrezenden in Jeruzalem waren, die in de bres zouden staan om Gods toorn af te wenden. Anderen roemden er waarschijnlijk op dat Jeruzalem de heilige stad was en meenden dat zij daarom behouden zou worden. Maar God zegt hun de stad te doorzoeken, en geeft te kennen dat zij nauwelijks een man in haar zouden vinden, die recht deed en er een gewetenszaak van maakte wat hij zei of deed. Zoekt op de straten, waar zij verschijnen en met elkaar omgaan, en gaat rond door de wijken, of op de brede plaatsen dat is de ruimten waar men markt houdt, en zoekt of gij iemand vindt, bijvoorbeeld een overheidspersoon, die recht doet en onpartijdig oordeelt, die de wet zal handhaven tegen goddelozen en onheiligen. Wanneer alzo de getrouwen ophouden in de lande, is het tijd om te roepen: Wee mij! Micha 7:1, 2, en hoog tijd om te bidden: Help o Heere! Psalm 12:2. Is er nog hier en daar iemand die waarlijk nauwgezet van geweten is en de waarheid ten minste spreekt, dan zult gij hem niet in de straten en op de markten vinden, hij durft niet in het openbaar verschijnen, want hij zou beledigd ja onder de voet gelopen worden. "De waarheid struikelt op de straten," Jesaja 59:14, en is genoodzaakt zich te verschuilen. Zo aangenaam zou het God zijn indien Hij zo iemand vond, dat Hij om zijnentwil de gehele stad vergeving schenken zou. Indien er slechts tien rechtvaardigen in Sodom waren, en er slechts één op de duizend of op de tienduizend in Jeruzalem, dan zou de stad gespaard blijven. Zie hoe gereed God is om te vergeven, hoe bereid om barmhartigheid te bewijzen. Maar men zou kunnen vragen: Hoe staat het dan met hen in Jeruzalem, die voortgaan om de godsdienst te belijden en gemeenschap met God zoeken? Zijn zij dan geen mensen, om wier wil Jeruzalem kan gespaard blijven? Neen, want zij zijn niet oprecht in hun belijdenis. Zij zeggen wel, vers 2 :Zo waarachtig als de Heere leeft, en zweren alleen bij Zijn naam, maar zij zweren valselijk.
Dat is:

a. Zij zijn niet oprecht in hun belijdenis van eerbied voor God, maar zijn vals tegen Hem, zij eren Hem met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Hem.
b. Ofschoon zij alleen God aanroepen, maken zij er geen gewetenszaak van om Hem tot een getuige van leugen te maken. Of schoon zij niet bij de afgoden zweren, zweren zij toch valselijk, hetgeen niet minder een belediging van God is, want Hij is de God van de waarheid en de enige waarachtige God.

II. Een klacht over de hardnekkigheid en eigenzinnigheid van dit volk, welke de profeet tot God opheft. God had zich beroepen op hun ogen, maar hier beroept de profeet zich op Gods ogen, vers 1, 3 O Heere, zien Uw ogen niet naar waarheid? Ziet Gij niet ieder zoals hij werkelijk is? En is dit niet hun ware karakter, dat zij hun aangezicht harder gemaakt hebben dan een steenrots? Zie, Gij hebt lust aan waarheid in het binnenste, maar waar wordt die gevonden onder de mensen van dit geslacht? Want ofschoon zij zeggen: Zo waarachtig de Heere leeft! slaan zij toch nooit acht op Hem, gij hebt hen geslagen met de ene droefenis voor de andere, maar zij zijn er gelijk stokken en stenen onder gebleven, en nog veel minder hebben zij hun zonden betreurd, waardoor zij die kastijdingen over zich gebracht hebben. Gij zijt verder gegaan, en hebt hen verteerd, hebt hen gestrenger gestraft, maar zij hebben geweigerd de tucht aan te nemen, zich te schikken naar Uw bedoeling, waarmee Gij hen tuchtigde, en daaraan te beantwoorden. Zij wilden niet door Uw kastijding geleerd worden. Zij hebben er zich toe gezet om het goddelijk vonnis af te wachten en de uitvoering daarvan te trotseren, want zij hebben hun aangezicht harder gemaakt dan een rots, zij kunnen hun houding niet veranderen, niet blozen van schaamte of verbleken van vrees, zij kunnen niet teruggedreven worden van het najagen van hun lusten, hoe zij ook geslagen worden, want, ofschoon menigmaal geroepen, weigeren zij zich te bekeren, en willen, goed of niet goed, voorthollen als een paard in de strijd.

III. De proef, die op rijken en armen genomen wordt, en het slechte getuigenis, dat van beide gegeven wordt.
1. De armen waren onwetend en daarom waren zij goddeloos. Hij vond menigeen, die weigerde zich te bekeren, voor wie hij de meest verzachtende omstandigheid in aanmerking nemen wilde, en dat was: Zeker, deze zijn arm, daarom handelen zij zottelijk. Zij hebben niet het voorrecht genoten van een goede opvoeding, en zij hebben nu geen kans om zich te helpen aan de middelen van onderricht. Zij zijn genoodzaakt om hard te werken voor hun dagelijks brood, en hebben tijd noch bekwaamheid om te lezen en te horen, daarom weten zij de weg des Heeren, het recht huns Gods niet. Zij begrijpen evenmin de weg waarin God door Zijn voorschriften van hen vraagt, om in te wandelen, als de weg waarin Hij door Zijn voorzienigheid met hen wandelt. Overwegende onwetendheid is de beklagenswaardige oorzaak van grote goddeloosheid en onreinheid. Wat anders dan werken van de duisternis kan men verwachten van ruw en verdwaasd volk, dat niets weet van God en Zijn dienst, maar verkiest in duisternis te zitten? Dit is gewoonlijk de heersende zonde onder de armen. Zij zijn tegenover de duivel arm evenals tegenover God, die, ongeacht hun armoede, de weg des Heeren weten konden genoeg om daarin te wandelen en hun plicht te doen, zonder boekengeleerdheid, maar zij zijn willens onwetend en daarom zal hun onwetendheid hen niet verontschuldigen.

2. De rijken waren onbeschaamd en hooghartig, en daarom goddeloos, vers 5. Ik zal gaan tot de groten en zien of zij vatbaarder zijn voor het woord en de voorzienigheid Gods. Ik zal tot hen spreken en het hun verkondigen in de hoop van enige indruk te maken op de mensen van hoge ontwikkeling. Maar alles tevergeefs, ofschoon zij de weg des Heeren en het recht huns Gods weten, waren zij te hardnekkig om zich aan Zijn bestuur te onderwerpen. Zij hadden

tezamen het juk verbroken en de banden verscheurd. Zij kennen de wil van hun Meester, maar zijn besloten om hun eigen wil te volgen, te wandelen in de weg van hun hart en het gezicht van hun ogen. Zij houden zich voor veel te goed om nagegaan te worden, te groot om terecht gewezen te worden, zelfs door de oppermachtige Heere van allen. Zij willen hun banden verbreken, Psalm 2:3. De armen zijn zwak en de rijken eigenzinnig, en zo doet niemand zijn plicht.

IV. Sommige bijzondere zonden worden genoemd waaraan zij voornamelijk schuldig waren en welke luider dan andere ten hemel om wraak riepen. Hun overtredingen waren inderdaad vele, van allerlei aard en menigmaal herhaald, en hun afkeringen waren machtig vele geworden, en werden al meer en meer brutaal herhaald, vers 6. Maar twee zonden werden terecht als onvergeeflijke misdaden beschouwd.
1. Hun geestelijk overspel, waardoor zij aan de afgoden de eer gaven, die God alleen toekomt. Hun kinderen hadden God verlaten, ofschoon zij voor Hem geboren en aan Hem gewijd waren en opgevoed tot Zijn dienst. En zij zweren bij hen, die geen god zijn, zij roepen die aan alsof zij almachtig waren en hun rechters zijn konden. Hieronder worden alle godsdienstige verrichtingen begrepen, die men alleen aan God verschuldigd is, maar waarmee zij hun afgoden vereerd hadden. Zij hebben hun gezworen, zo kan men ook lezen, zich bij hen gevoegd en met hen een verbond gemaakt. Zij die God verlaten voor andere goden, doen een slechte ruil.

2. Hun vleselijk overspel. Omdat zij God verlieten en vreemde goden volgden, heeft God hen overgegeven aan onreine begeerten, zij die Hem onteerden werden overgelaten om zichzelf en hun gezinnen te onteren. Zij bedreven overspel van de schandelijkste aard, zonder gevoel van schaamte of vrees voor straf, want zij verzamelden zich bij hopen in het hoerenhuis, en bloosden niet wanneer zij elkaar zagen op de onreinste plaatsen. Zo onstuimig en hevig was hun begeerte, zo ongeduldig waren zij er naar, en zo gierig om ze te bevredigen, dat zij aan de beesten gelijk werden, vers 8, als welgevoederde hengsten hunkerden zij een ieder naar de huisvrouw van zijn naaste. Ongebreidelde lusten maken de mensen aan onbetoomde beesten gelijk, zo afschuwelijk worden zij. En de verzwaring van hun zonden was dat zij daardoor Gods gunsten misbruikten. Wanneer zij wel gevoed waren, kwamen zij tot die uitspattingen. Overvloed van brood was voedsel voor het vuur te Sodom. Weelderig leven is de vlam van de lusten. Vasten zou het onnatuurlijk kwaad beteugelen, dat zo vol is van dodelijk venijn en zou het lichaam in onderwerping brengen.

V. Een bedreiging van Gods wraak tegen hen voor de goddeloosheid en het algemene verval in het land.
1. Het bepaalde oordeel, waarmee zij bedreigd worden, vers 6. Een buitenlandse vijand zal hen overvallen, heerschappij over hen verkrijgen en alles verwoesten, hun land zal er uitzien alsof het overrompeld en geheel in bezit genomen was door wilde beesten. De vijand zal zijn:
a. gelijk een leeuw uit het woud, zo sterk, zo woest, zo onweerstaanbaar, en hij zal hen verslaan.
b. gelijk een wolf van de wildernissen, die des avonds, of des nachts uitkomt, zijn prooi zoekt en zeer wreed en verscheurend is. Zowel het gebrul van de leeuw als het janken en huilen van de wolf is zeer afkeerwekkend.
c. Gelijk een luipaard, die zeer vlug en zeer wreed is, en zorgt dat zijn prooi hem niet ontgaat. Het leger van de vijanden zal over hun steden waken, zo stipt en streng dat de inwoners slechts tussen deze beide te kiezen hebben, blijven zij er in, dan verhongeren zij, gaan zij er uit, dan worden zij afgemaakt. Al wie er uitgaat, zal verscheurd worden, waardoor aangeduid

wordt dat de vijand geen lijfsbehoud geeft. En al dit bloedig werk is te wijten aan hun overtredingen. De zonde veroorzaakt deze grote slachting.

2. Een beroep op hen wat het recht van deze bezoeking te kennen geeft, vers 9 :Zou Ik over deze dingen geen bezoeking doen? Kunt gij zelf u voorstellen dat God, wiens naam is ijveraar, zulke afgoderij ongestraft laten zal? Of dat God, die de heiligheid zelf is, zo vreeslijke onzedelijkheid niet bezoeken zal? Dat zijn dingen, waarvan rekenschap moet afgelegd worden, anders kan de eer van Gods regering niet worden gehandhaafd en worden Zijn wetten niet voor verachting gevrijwaard. Maar zondaren zijn geneigd altijd te denken dat Hij is gelijk zij zelf zijn, geheel tegen de inspraak van hun eigen geweten in, dat getuigt dat het recht Gods Zijn loop moet hebben, en dat zij die zulke dingen doen, des doods waardig zijn, Romeinen 1:32. Wanneer God de zonde straft, wordt van Hem gezegd dat Hij haar bezoekt of er een onderzoek naar instelt, want Hij overweegt de zaak alvorens Hij vonnis velt. Zondaren hebben reden om straf te verwachten door de overweging van Gods heiligheid, waarvoor de zonde ten hoogste beledigend is, zowel als naar aanleiding van Zijn gerechtigheid, voor welke zij onuitstaanbaar is. Dit wordt aangeduid door de woorden: Zal Mijn ziel zich niet wreken aan zo'n volk als dit is? Niet alleen het Woord Gods, maar Zijn ziel neemt wraak. En Hij heeft nationale bezoekingen om wraak te nemen over nationale zonden. Zulke volken als dit kunnen niet lang ongestraft blijven, vers 7. Hoe zou Ik u over zulks vergeven? Niet in die zin dat zij dat zich aan zulke zonden schuldig gemaakt hebben, geen barmhartigheid bij God kunnen vinden ten aanzien van hun eeuwige staat, ook Manasse die er zich zo zwaar door bezondigd had, vond genade, maar volken als zodanig, op welke alleen in dit leven vergelding en straf toegepast kan worden, kunnen, indien zij zo goddeloos worden niet zonder sprekend teken van Gods ongenoegen gelaten worden, zonder Zijn heerlijkheid tekort te doen.

Jeremia 5:10-19

In deze verzen, evenals in de vorige, vinden wij:

I. De zonden van dit volk, die de aanleiding waren tot de hun gezonden boodschap. God verloochent hen en veroordeelt hen tot verwoesting, vers 10: Maar is er geen oorzaak? Ja, want:

1. Zij hebben de wet van God verlaten, vers 11. Het huis Israëls en het huis van Juda, ofschoon dikwijls onderling onenig, zijn beide geheel trouweloos jegens God geweest. Zij verlieten de verering van Hem, en verbraken daardoor hun verbond met Hem, zij stonden tegen Hem, en waren huichelaars.

2. Zij hebben de oordelen Gods ontkend en noemden Zijn bedreigingen door de mond van Zijn profeten leugen, vers 12, 13. Hun was meermalen gezegd dat het kwaad hun zeker overkomen zou, zij moesten vreeslijke oordelen verwachten, zwaard en honger, maar zij waren gerust en zeiden: Wij zullen vrede hebben, ofschoon wij zo voortgaan. Want

a. Zij hadden geen vreze Gods. Zij belogen Hem en beoordeelden alles wat Hij hun, ook door natuurlijk licht deed weten, met: Hij is het niet, dat is, God is niet zoals men ons wil doen geloven. Hij ziet het niet, slaat er geen acht op, zal er niet naar onderzoeken, en daarom zal ons geen kwaad overkomen. Menigten zijn verloren gegaan omdat hen geleerd werd te geloven dat God het met hen zo nauw niet neemt als Zijn Woord zegt, ja door die kunstgreep heeft Satan ons allen ongelukkig gemaakt: Gij zult niet sterven! Zo ook hier: wij zullen noch zwaard, noch honger zien. Valse hoop van ongestraft te zullen blijven is de bedrieglijke grond van alle goddeloosheid.

b. Zij vreesden niet voor hetgeen God gezegd had. De profeten waarschuwden hen getrouw, maar zij wezen dat spottend af: Zij zouden zo niet spreken, als het hun beroep niet was, wat

zij zeggen zijn woorden, en woorden zijn slechts wind. Wat zij vertellen is niet het Woord des Heeren, maar alleen de uiting van hun eigen naargeestige opvatting of van hun slechte gezindheid jegens ons volk, omdat zij niet in de smaak vallen. Onbekeerlijke zondaren zijn niet geneigd enig woord van God aan te nemen, dat tegen hen gericht is en dat strekken moet om hen te scheiden van hun zonden of hen daarover te verontrusten. Zij dreigen de profeten: Zij zullen tot wind worden, zij zullen ongemerkt voorbijgaan, en dan zal het met hen gedaan zijn, hetgeen waarmee zij ons bedreigen zal, op henzelf neerkomen. Trachten zij ons te verschrikken met honger?
Laat hen, gelijk Michaju, gespijsd worden met brood van de bedruktheid, 1 Koningen 22:27. Spreken zij ons van het zwaard? Laat hen door het zwaard omkomen! Hoofdstuk 2:30. Zo bespotten en beschimpten zij Gods boodschappers en vervulden daardoor de maat hunner ongerechtigheid.

II. De straf van dit volk voor hun zonden.
1. De bedreigingen, waarom zij lachten, zullen uitgevoerd worden, vers 14. Omdat gijlieden dit woord spreekt, dit woord van verachting voor de profeten en hetgeen zij zeggen, daarom zal God deze eer op hen en op hun woorden leggen, dat er geen tittel of jota van zal ter aarde vallen, 1 Samuel 3:19. Hier keert God zich tot de profeet Jeremia, die dus beschimpt was en zich allicht daaronder min of meer onrustig gevoelde: Zie, Ik zal Mijn woorden in uw mond tot vuur maken. God erkent die woorden als de Zijne, ofschoon de mensen dat ontkenden, en zal die zoveel kracht geven als vuur heeft, dat al wat brandbaar is verteert. Uw woord zal vuur worden en dit volk hout. Zondaren maken door hun zonden zichzelf tot brandstof voor de wraak van God, die van de hemel geopenbaard zal worden tegen alle goddeloosheid en ongerechtigheid van de mensen. Het Woord van God zal zeker te sterk zijn voor degenen, die er tegen twisten. Die er niet voor buigen willen, zullen er door breken.

2. De vijand, van wie zij dachten dat geen gevaar te duchten was, zal over hen komen. God gaf hem zijn opdracht, vers 10: Beklimt haar muren en verderft haar, beklimt die en treedt die onder de voet. Muren van steen zullen voor zo'n opdracht van Godswege, als muren van klei worden. En zijt gij eenmaal meester van de wallen, verderft dan naar hartelust. Gij moogt al haar spitsen, of versterkingen, wegnemen en maken dat de versterkte steden komen open te liggen, want haar versterkingen zijn niet des Heeren, Hij erkent ze niet en zal ze dus niet beschermen of versterken. Zij waren niet opgericht in Zijn vreze of in afhankelijkheid van Hem, het volk vertrouwde er meer op dan op God, en daarom zijn zij de zijn niet. Indien een stad vol zonden is, zal God haar muren niet beschermen en dan zijn zij als papieren wallen. Wat kan ons verdedigen, indien Hij die onze verdediging en de verdediger van al onze verdedigingen is, ons verlaten heeft? Numeri 14:9.
Wat niet van God is, kan niet staande blijven, niet eens lang staande blijven, en ons geen nut doen. Welk vreeslijk werk deze vijanden zouden verrichten wordt beschreven in vers 15: Zie, Ik zat over ulieden een volk van verre brengen, o huis Israëls! Alle volken staan onder Gods bevel, Hij doet met hen wat Hem behaagt en gebruikt hen zoals Hij wil. En soms behaagt het Hem om van de volken van de aarde, de heidense volken, een gesel te maken, voor het huis Israëls, wanneer dat een huichelachtig volk geworden is. Dit volk van de Chaldeeën wordt hier gezegd een volk van verre te zijn, het wordt van verre over hen gebracht, en daarom zal het groter buit maken en langer blijven, opdat de soldaten voor al hun moeite beloond worden. Het is een volk, waarmee gij geen handel gedreven hebt, omdat de afstand te groot was, en daarom kunt gij niet verwachten enige gunst bij hen te vinden. God kan onheilen over ons brengen uit ver verwijderde landen en door geheel vreemde oorzaken. Het is een sterk volk, dat niet tegen te staan is, een zeer oud volk, dat zich veel laat voorstaan om zijn oudheid en daarom zeer hooghartig en heerszuchtig is. Het is een volk, welks spraak gij niet zult kennen,

zij spraken Syrisch, waarmee de Joden toen nog niet vertrouwd waren, zo als blijkt uit 2 Koningen 18:26. Het verschil van taal zou het zoveel moeilijker maken om met hen over vrede te onderhandelen. Vergelijk hiermede de bedreiging in Deuteronomium 28:49, welke hierop schijnt betrekking te hebben, want de wet en de profeten stemmen volmaakt met elkaar overeen. Zij zijn wel gewapend, Zijn pijlkoker is een geopend graf, hun pijlen zullen in zo grote menigte vliegen, zo zeker op het doel afgaan, zo diep wonden, dat zij niets dan dood en verderf brengen. Zij zijn allemaal helden, weerbare, machtige mannen vers 16. En wanneer zij zich eenmaal van het land meester gemaakt hebben, zullen zij alles verslinden wat voor hun aangezicht is, en alles als het hunne beschouwen, waar zij de hand slechts op leggen kunnen, vers 17.

3. Zij zullen het land afstropen, zij zullen hun krijgslieden niet alleen voeden, maar brooddronken maken met de kostelijke voortbrengselen van hun vruchtbaar land. Zij zullen niet opstapelen, (dan kon er misschien nog iets gered worden) maar zij zullen opeten uw oogst in het veld en uw brood in het huis, dat uw zonen en uw dochteren zouden eten. Hetgeen wij bezitten, hebben wij voor onze gezinnen en het is een genot onze zonen en dochteren te zien eten van hetgeen wij met moeite en zorg gewonnen hebben. Maar het is een grievende teleurstelling te zien dat het door vreemden en vijanden verslonden wordt, te zien dat zij in hun kampen voorraad brengen uit onze schuren, terwijl zij die ons zo dierbaar zijn van gebrek omkomen. Dit is overeenkomstig de vloek van de wet, Deuteronomium 28:33 Zij zullen eten uw kudden en klein vee, waaruit gij genomen hebt als offers voor hun afgoden, zij zullen geen enkele vrucht aan uw wijnstok en vijgenboom overlaten.

4. Zij zullen uw vaste steden arm maken, (en welke verdediging houdt het uit tegen armoede, wanneer die iemand als een gewapend man overvalt?) deze steden op dewelke gij vertrouwt als op een bescherming voor uw land. Het is rechtvaardig in God ons te verarmen juist in hetgeen waarop wij ons vertrouwen gesteld hadden. Zij zullen u verarmen met het zwaard, alle inbreng van levensmiddelen verhinderen, alle handel onderscheppende, en dat zal zelfs de versterkte steden verarmen.

III. Hier wordt een aanduiding van Gods teder medelijden met hen gegeven. De vijand wordt gezonden om alles te verstoren en ledig te maken, toch zullen sommigen levend overblijven, de vijand zal grote buit roven, toch moet hij iets overlaten, waarvan de overlevenden in het leven blijven kunnen, want God heeft ook van dit grote onheil een desniettegenstaande gesproken, vers 18. Nochtans zal Ik ook in die dagen geen voleinding met u maken, en indien God dat niet doen zal, kan de vijand het niet doen. God heeft barmhartigheid voor Zijn volk en daarom zal Hij deze vreeslijke oordelen beperken, en spreken: Tot hiertoe en niet verder.

IV. De rechtvaardiging van God ten aanzien van deze handelingen met hen. Gelijk Hij zal betonen genadig voor hen te zijn door geen voleinding met hen te maken, zo zal Hij zich ook rechtvaardig betonen door het kwaad zo nabij te doen komen, en Hij wil dat zij erkennen zullen dat hun geen onrecht gedaan is, vers 19. Merk op:
1. Hoe aanmatigend dit volk naar de reden vraagt: Zij zullen zeggen: Waarom heeft ons de Heere onze God al deze dingen gedaan? Welke aanleiding hebben wij Hem daartoe gegeven en waarom twist Hij met ons? Alsof tegenover zo'n zondig volk geen redenen in overvloed op te noemen waren! Niet-verootmoedigde harten zijn altijd gereed om God de schuld te geven van hun tegenheden, en voor te wenden er de oorzaak niet van te weten, al staat de overtreding ook op hun voorhoofden geschreven.

2. De reden wordt onmiddellijk opgenoemd. De profeet ontvangt opdracht welk antwoord hij hun moest geven, want God zal gerechtvaardigd zijn als Hij oordeelt, al oordeelt Hij ook in nog zo grote verschrikking. De profeet moet hun zeggen dat God zo tegen hen optreedt om hetgeen zij tegen Hem gedaan hebben, en dat zij, indien zij willen, hun zonde in hun straf lezen kunnen. Weten zij niet zeer goed dat zij God verlaten hebben, en mogen zij het daarom vreemd vinden dat God hen verlaat? Hebben zij vergeten hoe dikwijls zij vreemde goden gediend hebben in hun eigen land, dat goede land, met welks overvloed van vruchten zij God hadden moeten dienen in blijdschap des harten? En is het daarom niet rechtvaardig dat God hen vreemden laat dienen in een vreemd land, waar zij niets hun eigendom kunnen noemen, gelijk Hij gedreigd had, Deuteronomium 28:47-48. Zij die zo op vreemden gesteld waren, kunnen nu tot de vreemden gaan.

Jeremia 5:20-24
De profeet, nadat hij hen om hun zonden bestraft en hun met Gods oordelen gedreigd heeft, wordt thans tot hen gezonden met een andere boodschap, die hij moet verkondigen in Juda, de bedoeling daarvan is hen te bewegen om God te vrezen, hetgeen een sprekend bewijs van hun bekering zou zijn, gelijk het gebrek aan eerbied de oorzaak van hun afval was.

I. Hij klaagt over de schaamteloze stompzinnigheid van het volk, en over hun afwijken van God, en spreekt daarover alsof Hij niet weet wat Hij met hen moet aanvangen.
1. Hun verstand was verduisterd om de stralen van het goddelijk licht op te vangen. Zij waren een dwaas en harteloos (of onverstandig) volk, zij begrepen de bedoeling Gods niet, of schoon die hun zo duidelijk geopenbaard was in het geschreven woord, door de profeten en door Zijn voorzienigheid, vers 21. "Zij hebben ogen maar zien niet, oren maar horen niet," gelijk de afgoden die zij gemaakt hadden en aanbaden, Psalm 115:5, 6, 8. Men zou gedacht hebben dat zij op die dingen gelet hadden, maar dat deden zij niet, zij hadden verstandelijke vermogens en bekwaamheden, maar zij gebruikten en versterkten die niet zoals zij moesten doen. Hierdoor stelden zij de verwachtingen van al hun naburen teleur, die, ziende welke uitnemende middelen van kennis zij bezaten, meenden, Deuteronomium 4:6 :"Dit grote volk alleen is een wijs en verstandig volk." Wij kunnen niet over de mensen oordelen naar de voorrechten en gelegenheden, welke zij genieten, er zijn er die in duisternis zitten in een land van licht, die in zonden leven zelfs ineen heilig land, die slecht zijn in de beste plaatsen.

2. Hun wil was weerstrevend en onbekwaam om zich aan de regelen van de goddelijke wet te onderwerpen, vers 23. Dit volk heeft een afvallig en weerspannig hart, en geen wonder, want zij waren dwaas en zonder verstand. Psalm 82:5. Het is de bedorven toestand van de wil die het verstand belemmert en verdwaast. Het karakter van dit volk is het ware karakter van alle mensen van nature, totdat de genade Gods er verandering in werkt. Wij zijn dwaas, traag om te verstaan en geneigd om ons te vergissen en om te vergeten, en toch is dat nog niet het ergste. Wij hebben een afvallig en weerspannig hart, een vleselijk gezinde wil, die in vijandschap is tegen God en zich niet aan Zijn wet onderwerpt, die niet alleen in opstand komt door een ingewortelde afkeer van al wat goed is, maar ook tegen God zich verzet door een sterke neiging tot al wat kwaad is. Het afvallige hart is een opstandig hart, zij die zich aan hun verbond met God onttrekken, laten het daar niet bij maar zij scharen zich aan de zijde van zonde en Satan en nemen tegen God de wapenen op. Zij zijn opgestaan en heengegaan. Een hart in opstand zal een leven van opstand teweegbrengen. Zij zijn gegaan, en zij zullen gaan, nu zij niet meer tegengehouden worden, Genesis 11:6.

II. Hij beschrijft dit als gebrek aan de vreze Gods. Nu hij ziet dat zij onverstandig zijn vraagt hij "Zult gijlieden mij niet vrezen: spreekt de Heere en zult gij niet beven voor Mijn

aangezicht?" vers 22. Indien gij slechts enig ontzag voor God had, zou gij beter opletten op hetgeen Hij zegt tot u, en zou gij uw eigen belang beter begrijpen, gij zou meer onder de bevelende regelen van de vreze Gods zijn nu Hij ziet dat zij afgevallen en heengegaan zijn, voegt Hij er dit bij als de oorzaak van hun afval, vers 24 :Zij zeggen niet in hun hart: laat ons nu de Heere onze God vrezen. Daarom komen zoveel slechte gedachten in hun ziel op en drijven hen tot wat kwaad is, omdat zij er geen goede gedachten in willen toelaten en aankweken, en vooral niet deze goede gedachte: laat ons nu de Heere, onze God, vrezen. Het is waar dat het Gods werk is om Zijn vreze in onze harten te bewerken, maar het is onze taak om ons tot Zijn vreze op te wekken, en daaraan beschouwingen te ontlenen, die geschikt zijn om ons een heilig ontzag voor Hem in te boezemen. En omdat wij dit niet doen, zijn onze harten zo afkerig van Zijn vreze en zo geneigd om tegen Hem op te staan.

III. Hij noemt enige dingen op, die geschikt zijn om ons met heilige vreze voor God te bezielen.
1. Wij moeten vrezen voor de Heere en Zijn grootheid, vers 22. Naar aanleiding daarvan vraagt hij om onze vreze: Zult gij voor Mijn aangezicht niet beven? en bevreesd zijn om Hem te beledigen of met Hem te strijden, die in het rijk van de natuur en van de voorzienigheid zulke onweersprekelijke bewijzen van Zijn macht en soevereiniteit geeft? Hier wordt een voorbeeld uit vele gegeven: Hij heeft aan de zee het zand tot een paal gezet. Of schoon het getij elke dag tweemaal met groot geweld opkomt: en het schijnt alsof het de wereld zal overstromen, ofschoon in een storm de golven hoog rijzen en de kust beuken met ongelooflijk geweld, zij zijn onder Zijn bedwang, zij wijken en er gebeurt geen kwaad. Dit is de hand des Heeren, en indien wij er niet zo aan gewoon waren, zou het wonderlijk zijn in onze ogen. Hij heeft het zand gezet tot een beperking voor de zee niet alleen als grenssteen om aan te wijzen hoe ver zij komen mag en waar zij moet ophouden, maar als een dam, en verdediging, die haar tegenhoudt. Een muur van zand is even voldoende om de golven te breken als een muur van koper, wanneer dat God behaagt. Dat leert ons dat een zacht antwoord, evenals het zachte zand, de grimmigheid doet wijken en de razende woede stilt, terwijl grievende woorden evenals harde rotsen, maar aanhitsen, en maken dat de wateren opstuiven en des te meer modder en slijk opwerpen. Dit perk is gesteld tot een eeuwige inzetting, door een aloude instelling, zo kan men ook lezen, en wijst ons dus terug naar de schepping van de wereld toen God scheiding maakte tussen de zee en het droge, en grenzen tussen die beide stelde. Genesis 1:9, 10, hetwelk zo schoon beschreven is in Psalm 104:7 en v.v. en Job 38:9.
Of tot het tijdperk van Noachs vloed, toen God beloofde dat de aarde niet meer door het water zou vergaan, Genesis 9, 11 Een eeuwige inzetting, zo luidt onze vertaling. Zij is een eeuwige inzetting, die altijd heeft gegolden, en duren zal zolang dag en nacht zullen bestaan. De wateren van de zee kunnen deze eeuwige inzetting niet overschrijden of doorbreken. Ofschoon haar golven zich bewegen, zo zullen zij toch niet overmogen, ofschoon zij bruisen als waren zij vertoornd over de hun geboden tegenstand, zo zullen zij toch niet daarover gaan. En dit is een goede reden waarom wij God zullen vrezen.

Want
a. Hieraan zien wij dat Hij een God van almachtige kracht en onbeperkte heerschappij is, en derhalve gevreesd en geëerbiedigd moet worden.
b. Het toont ons hoe gemakkelijk Hij de aarde weer door het water zou kunnen verderven en hoe wij voortdurend afhankelijk zijn van Zijn barmhartigheid, en daarom moeten wij bevreesd zijn Hem tot onze vijand te maken.
c. Zelfs de woeste baren van de zee gehoorzamen Zijn bevel en keren terug als Hij hen tegenhoudt, en zullen wij dat dan niet doen? Waarom zijn onze harten afkerig en opstandig, indien de zee nooit tegen Hem opstaat?

2. Wij moeten de Heere en Zijn goedheid vrezen, Hoséa 3:5. De bewijzen daarvoor zijn, gelijk het vorige aan Gods algemene voorzienigheid ontleend, vers 24. Wij moeten vrezen de Heere onze God, dat is, wij moeten Hem aanbidden en Hem verheerlijken, en altijd zorgzaam zijn om in Zijn liefde te blijven, omdat Hij ons voortdurend goed doet. Hij geeft ons beide de vroege en de spade regen. De vroege even na zaaitijd en de spade kort voor de oogst, beide op hun tijd, en daardoor bewaart Hij ons de weken, de gezette tijden des oogstes. De oogst werd bij weken gerekend, omdat er in enkele weken genoeg geoogst werd om te strekken tot voorraad voor een geheel jaar. De weken van de oogst zijn voor ons vastgesteld door Gods belofte, dat zaaien en oogsten niet zullen ophouden. En ter vervulling van deze belofte worden zij nu zo door de Goddelijke voorzienigheid geregeld, anders zouden wij tekortkomen. Door de genadegaven van de oogst wordt God derhalve bekend in Zijn macht en goedheid en getrouwheid, want zij komen alle van Hem. En dit is een goede reden waarom wij Hem zouden vrezen, en onszelf in Zijn liefde bewaren, omdat wij zo afhankelijk van Hem zijn. De vruchtbare jaargetijden getuigen van God zelfs in de heidenwereld, genoeg om hun verachting van Hem niet te verschonen, Handelingen 14:17, en toch werden de Joden, die er Gods openbaring nog ter verklaring bij hadden, er niet door bewogen om de Heere te vrezen, of schoon duidelijk blijkt dat dit ons belang is.

Jeremia 5:25-31
Hier:
I. Toont de profeet hun hoeveel onheil hun zonden hun berokkend hebben. Hun ongerechtigheden wenden die dingen af, vers 25 de vroege en de spade regen, welke zij op gezette tijden gewoon waren te ontvangen, vers 24, maar die kortgeleden opgehouden had, Hoofdstuk 3:3, waardoor de vastgestelde weken van de oogst hen soms teleurgesteld hadden. Uw zonden weren dat goede van u, dat God gereed stond u te geven. De zonde verstopt de loop van Gods gunsten voor ons en berooft ons van de zegeningen, die wij gewoon waren te ontvangen. Zij maakt de hemel gelijk koper en de aarde gelijk ijzer.

II. Hij toont hun hoe groot, misdadig en tergend hun zonden waren. Toen zij de verering van de ware God verlaten hadden, was alle zedelijkheid en eerlijkheid onder hen verloren gegaan. Er worden onder Mijn volk goddelozen gevonden, (vers 26) sommigen van de slechtste soort, en dat is te erger omdat zij onder Gods volk gevonden worden.
1. Zij waren bedrieglijk en kwaadaardig. Zo zijn de eigenlijke goddelozen, zij verheugen zich in onrecht doen. Zij werden gevonden, dat is: betrapt, midden in het bedrijven van hun goddeloosheid. Gelijk jagers of vogelvangers strikken spannen voor hun wild, zo liggen zij op de loer om mensen te vangen, zij maken er hun tijdverdrijf van en doen het even gaarne als zij op de jacht van dieren gaan. Zij bedachten middelen om de Godvrezenden kwaad te doen, die zij haatten om hun goedheid, voornamelijk hun, die hen getrouw vermaand hadden, Jesaja 29:21, of die hun verkeerde plannen in de weg stonden, of die hen, naar zij meenden beledigd hadden, of hun enige onvriendelijkheid bewezen, of naar welker bezittingen zij gierden, zoals Jezebel Naboth verstrikte om zijn wijngaard te verkrijgen.

2. Zij waren vals en verraderlijk, vers 27, Gelijk een kooi vol is van gevogelte, om voor hun tafel gemest te worden, zo zijn hun huizen vol bedrog, en daarom zijn zij groot en rijk geworden door allerlei bedrieglijke praktijken. Al hun zaken worden met bedrog uitgevoerd, die met hen in aanraking komt, die zullen zij zo mogelijk afzetten, en dat is zo moeilijk niet voor hen die van hun woorden en daden geen gewetenszaak maken. Hierin gaan zij zelfs de daden van de bozen te boven, vers 28. Zij die bedrieglijk handelen, maar alles onder de schijn van wet en recht, doen misschien meer kwaad dan die goddelozen, vers 26, die alles dwingen

door openbaar geweld, zij zijn erger dan de ergste heidenen. Nochtans zijn zij voorspoedig in hun boze wegen en daarom worden hun harten er in verhard. Zij zijn begerig naar de wereld, want zij zien dat die hun voorspoed aanbrengt, en zij deinzen voor geen boos stuk terug om dat te bereiken, want zij ondervinden dat hun boosheid, wel verre van hen te hinderen hen bevordert in hun aanzien en rijkdom. Zij zijn vet en glad, worden groot in de wereld. Zij hebben al wat zij verlangen om de lusten des vleses te bevredigen, waarnaar zij voortdurend haken, en zo worden zij vet door eten en drinken en alle zinnelijke genoegens volop te genieten. Zij zijn glad, zij glimmen, zij zien er vrolijk en opgewekt uit, en ieder bewondert hen. En zij komen alle onheilen voorbij, zo lezen sommigen de volgende woorden, zij ontsnappen aan de ongelukken die men denken zou dat hun kwaaddoen over hen brengen moest. "Zij zijn niet in moeite als andere mensen," veel minder in elk geval dan men van goddelozen denken zou, Psalm 73:6 enz. Wanneer zij groot geworden zijn en de macht in handen gekregen hebben, doen zij het goede niet dat zij behoren te doen, de rechtszaak richten zij niet, zelfs de rechtszaak van de wees en het recht van de nooddruftige.
Vaderlozen zijn dikwijls behoeftig en hebben altijd bijstand en raad nodig, en er wordt voordeel getrokken van hun onbeholpenheid door hun oprecht te doen. Wie meer dan de machtigen en rijken behoren hen te helpen? Waartoe hebben de mensen hun rijkdom dan om er goed mee te doen? Maar deze willen geen kennis nemen van zulke droevige omstandigheden, daartoe hebben zij geen rechtsgevoel genoeg en geen medelijden met de ongelukkigen. En indien zij zich met de zaak bemoeiden, was het niet om recht te doen, maar om hen te bevoordelen, die onrecht deden. En toch zijn zij voorspoedig. Zeker zijn de dingen van deze wereld niet de beste, want meestal hebben de slechtste mensen er het meeste van, en wij moeten niet denken, dat God hun daden begunstigt omdat zij voorspoedig zijn. Neen, ofschoon er niet onmiddellijk over hun ongerechtige daden vonnis geveld wordt, zal het toch komen.

3. Er was een algemeen bederf onder alle rangen en standen van de mensen, vers 30, 31. Een verschrikkelijke en afschuwelijke zaak geschiedt er in het land. De ontaarding van een volk dat zo bevoorrecht en verlicht was, moet met afschuw en verbazing aangezien worden. Hoe konden zij ooit zoveel verplichtingen verbreken! Het was een verschrikkelijk ding dat verafschuwd moest worden en waarvan de gevolgen gevreesd moesten worden. Laat ons, ten einde ons van de zonden af te schrikken, zien wat het was. In het kort dit:
a. De leiders misleidden het volk. De profeten profeteerden valselijk, zij gaven voor een boodschap van de hemel te brengen, terwijl zij werktuigen van de hel waren. De godsdienst wordt nooit gevaarlijker aangevallen dan onder schijn en voorgeven van goddelijke openbaring. Maar waarom stonden de priesters, die daartoe de macht in handen hadden, die valse profeten niet tegen? Helaas, in plaats van dat te doen maakten zij hen tot werktuigen van hun naijver en tirannie. De priesters heersen door hun handen. Zij ondersteunden zichzelf in hun grootheid en rijkdom, hun luiheid en weelderigheid, hun aanmatiging en onderdrukking, door de hulp van die valse profeten en hun aanzien bij het volk. Zij hadden dus samengespannen tegen al wat goed was en sterkten elkanders handen in het kwade.
b. Het volk werd gaarne zo misleid. Zij zijn Mijn volk, zegt God, zij behoorden voor Mij op te komen en te getuigen tegen de goddeloosheid hunner priesters en profeten, maar zij hebben het gaarne alzo. Indien de priesters en profeten hen maar in hun zonden laten begaan, dan zullen zij deze in hun wandaden niet hinderen. Zij wensen met losse teugel gereden te worden, en hebben veel genoegen in regenten die hun lusten niet tegenstaan en in onderwijzers die hen niet bestraffen.

III. Hij toont aan hoe noodlottig de gevolgen van deze handelwijzen zijn zullen. Zij behoren er wel op te letten:

1. Welke afrekening voor deze goddeloosheid zal gehouden worden, vers 29. Zou Ik over deze dingen geen bezoeking doen? evenals vers 9. Hoe zou Ik u overgeven, o Efraïm! Dan roemt de barmhartigheid tegen het oordeel. Maar hier spreekt het oordeel tegen de barmhartigheid: Zou Ik geen bezoeking doen? Wij zijn er zeker van dat de oneindige wijsheid het evenwicht tussen die beide weet te houden. De wijze van uitdrukking is zeer aandoenlijk en toont aan:
a. De zekerheid en noodzakelijkheid van Gods oordelen. Zou mijn ziel zich niet wreken? Ja, zonder twijfel, de wraak zal komen, zij moet komen indien de zondaren geen berouw tonen.
b. De gerechtigheid en onkreukbaarheid van Gods oordelen, Hij beroept Zich op des zondaars eigen geweten. Behoren zij, die aan zulke zware misdaden schuldig zijn, niet gestraft te worden? Zal Hij Zich niet wreken aan zo'n volk, zo'n goddeloos en tergend volk?

2. Wat het rechtstreeks gevolg van hun goddeloosheid zal zijn. Wat zult gij ten einde van die maken? Dat is:
a. In welk een afgrond van ongerechtigheid zult gij eindelijk komen? Wat zult gij doen? Wat zult gij al niet doen dat laag en goddeloos is! Wat moet daarvan groeien? Gij zult zeker van erger tot erger gaan, totdat gij de maat van uw ongerechtigheid vervuld hebt.
b. In welk een afgrond van verwoesting zult gij eindelijk komen? Wanneer de dingen zover gekomen zijn, dat van u niets anders kan verwacht worden dan een zondvloed van zonden, dan kan er van God niets anders verwacht worden dan een zondvloed van wraak, en wat zult gij doen als die komt? Zij die op slechte wegen wandelen, mogen wel bedenken dat die leiden tot telkens groter zonden en tot uiterste verwoesting. Er zal een einde komen, een einde aan een goddeloos leven, dan zal al het gebeurde teruggeroepen worden, en zonder twijfel zal het bitterheid in het einde zijn.

HOOFDSTUK 6

1 Vlucht met hopen, gij kinderen van Benjamin! uit het midden van Jeruzalem, en blaast de bazuin te Thekoa, en heft een vuurteken op te Beth-cherem; want er kijkt een kwaad uit van het noorden, en een grote breuk. 2 Ik heb wel de dochter Sions bij een schone en wellustige vrouw vergeleken; 3 Maar er zullen herders tot haar komen met hun kudden; zij zullen tenten rondom tegen haar opslaan; zij zullen een iegelijk zijn ruimte afweiden. 4 Heiligt de krijg tegen haar, maakt u op, en laat ons optrekken op de middag; o, wee ons! want de dag heeft zich gewend, want de avondschaduwen neigen zich. 5 Maakt u op, en laat ons optrekken in de nacht, en haar paleizen verderven! 6 Want zo zegt de HEERE der heirscharen: Houwt bomen af, en werpt een wal op tegen Jeruzalem; zij is de stad, die bezocht zal worden; in het midden van haar is enkel verdrukking. 7 Gelijk een bornput zijn water opgeeft, alzo geeft zij haar boosheid op; geweld en verstoring wordt in haar gehoord, weedom en plaging is steeds voor Mijn aangezicht. 8 Laat u tuchtigen, Jeruzalem! opdat Mijn ziel niet van u afgetrokken worde, opdat Ik u niet stelle tot een woestheid, tot een onbewoond land. 9 Zo zegt de HEERE der heirscharen: Zij zullen Israëls overblijfsel vlijtiglijk nalezen, gelijk een wijnstok; breng uw hand weder, gelijk een wijnlezer, aan de korven. 10 Tot wie zal ik spreken en betuigen, dat zij het horen? Ziet, hun oor is onbesneden, dat zij niet kunnen toeluisteren; ziet, het woord des HEEREN is hun tot een smaad, zij hebben geen lust daartoe. 11 Daarom ben ik vol van des HEEREN grimmigheid, ik ben moede geworden van inhouden; ik zal ze uitstorten over de kinderkens op de straat, en over de vergadering der jongelingen tezamen; want zelfs de man met de vrouw zullen gevangen worden, de oude met dien, die vol is van dagen. 12 En hun huizen zullen omgewend worden tot anderen, met tezamen de akkers en vrouwen; want Ik zal Mijn hand uitstrekken tegen de inwoners dezes lands, spreekt de HEERE. 13 Want van hun kleinste aan tot hun grootste toe pleegt een ieder van hen gierigheid, en van de profeet aan tot de priester toe bedrijft een ieder van hen valsheid. 14 En zij genezen de breuk van de dochter Mijns volks op het lichtste, zeggende: Vrede, vrede! doch daar is geen vrede. 15 Zijn zij beschaamd, omdat zij gruwel bedreven hebben? Ja, zij schamen zich in het minste niet, weten ook niet van schaamrood te maken; daarom zullen zij vallen onder de vallenden, ten tijde als Ik hen bezoeken zal, zullen zij struikelen, zegt de HEERE. 16 Zo zegt de HEERE: Staat op de wegen, en ziet toe, en vraagt naar de oude paden, waar toch de goede weg zij, en wandelt daarin; zo zult gij rust vinden voor uw ziel; maar zij zeggen: Wij zullen daarin niet wandelen. 17 Ik heb ook wachters over ulieden gesteld, zeggende: Luistert naar het geluid der bazuin; maar zij zeggen: Wij zullen niet luisteren. 18 Daarom hoort, gij heidenen! en verneem, o gij vergadering! wat onder hen is. 19 Hoor toe, gij aarde! Zie, Ik zal een kwaad brengen over dit volk, de vrucht hunner gedachten; want zij merken niet op Mijn woorden, en Mijn wet verwerpen zij. 20 Waartoe zal dan de wierook voor Mij uit Scheba komen, en de beste kalmus uit verren lande? Uw brandofferen zijn Mij niet behaaglijk, en uw slachtofferen zijn Mij niet zoet. 21 Daarom zegt de HEERE alzo: Ziet, Ik zal dit volk allerlei aanstoot stellen; en daaraan zullen zich stoten tezamen vaders en kinderen, de nabuur en zijn metgezel, en zullen omkomen. 22 Zo zegt de HEERE: Ziet, er komt een volk uit het land van het noorden, en een grote natie zal opgewekt worden uit de zijden der aarde. 23 Boog en spies zullen zij voeren, het is een wreed volk, en zij zullen niet barmhartig zijn; hun stem zal bruisen als de zee, en op paarden zullen zij rijden; het is toegerust, als een man ten oorlog tegen u, o dochter van Sion! 24 Wij hebben zijn gerucht gehoord, onze handen zijn slap geworden; benauwdheid heeft ons aangegrepen, weedom als van een barende vrouw. 25 Gaat niet uit in het veld, noch wandelt op de weg; want des vijands zwaard is er, schrik van rondom! 26 O dochter Mijns volks! gord een zak aan, en wentel u in de as, maak u rouw eens enigen zoons, een zeer bitter misbaar; want de verstoorder zal ons snel overkomen. 27 Ik heb u onder Mijn volk gesteld, tot een wachttoren, tot een vesting; opdat gij hun weg zou weten en proeven. 28 Zij zijn allen de afvalligsten der afvalligen, wandelende in achterklap; zij zijn koper en ijzer; zij zijn altemaal verdervers. 29 De blaasbalg is verbrand, het lood is van het vuur verteerd; te vergeefs heeft de smelter zo vlijtig gesmolten, dewijl de bozen niet afgetrokken zijn. 30 Men noemt ze een verworpen zilver; want de HEERE heeft hen verworpen.

In dit hoofdstuk hebben wij, als tevoren,

I. een profetie van de inval in Juda en het beleg van Jeruzalem door het leger van de Chaldeeën, vers 1-6, met de buit, die zij in het land zouden roven, vers 9, en de schrik, waarmee allen daardoor zouden bevangen worden, vers 22. 26.

II. Een opsomming van de zonden van Juda en Jeruzalem, die God tot toorn verwekt hadden om dit oordeel van de verwoesting over hen te brengen. Hun verdrukking, vers 7, hun verachting voor Gods Woord, vers 10-12, hun wereldzin, vers 13, het verraad hunner profeten, vers 14, hun onbeschaamdheid in de zonde, vers 15, hun hardnekkigheid tegen bestraffing, vers 18, 19, waardoor hun offeranden Gode niet welbehaaglijk waren, vers 20, en waarom Hij hen overgaf aan het verderf vers 21, maar beproefde hen eerst, vers 27, en verwierp hen dan als onbekeerlijk, vers 28-30.
III. Goede raad wordt hun te midden van dat alles gegeven, maar tevergeefs, vers 8, 16, 17.

Jeremia 6:1-8
Hier is:
I. Oordeel, gedreigd over Juda en Jeruzalem. Stad en land waren in die tijd zeker en beveiligd tegen alle gevaar, men zag geen wolken aan de hemel, maar alles scheen helder en vast. Toch zegt hun de profeet, dat het land binnenkort zal overstroomd worden door een vreemde macht: een leger zal tegen hen gebracht worden van het noorden, dat alles verwoesten, en niet alleen een algemene ontsteltenis, maar ook een algehele verwoesting veroorzaken zal. Hier wordt voorspeld:
1. Dat de verschrikking, hierdoor gewekt, vreselijk zou zijn en luid uitgeschreeuwd. Dit wordt voorgesteld, vers 1. De kinderen van Benjamin, in welke stam een deel van Jeruzalem lag, worden hier opgeroepen om tot eigen veiligheid naar buiten te vluchten, want de stad (waarheen het eerst raadzaam was geacht te vlieden, Hoofdstuk 4:5, 6) zou spoedig te benauwd voor hen zijn, en het zou de wijste weg voor hen zijn, uit haar midden weg te gaan. Bij algemene verschrikking vindt men gewoonlijk iedere andere plaats veiliger dan die, waar men is, en daarom zoeken zij, die in de stad zijn, naar buiten te vlieden, en zij, die buiten zijn, naar de stad, in de hoop daar buiten gevaar te zijn. Maar alles is tevergeefs, wanneer het kwaad de opdracht heeft, de zondaars te vervolgen. Hun wordt gezegd, ook het land te verontrusten en te doen wat zij kunnen voor hun eigen veiligheid: Blaast de bazuin te Thekoa, een stad twaalf mijl noordwaarts van Jeruzalem. Laat hen opgewekt worden op hun hoede te zijn. Heft een vuurteken (dat is, steekt de seinvuren aan) op Beth-Cherem, het huis des wijngaards, dat op een heuvel tussen Jeruzalem en Thekoa lag. Bereidt u op krachtige tegenstand voor, want er kijkt een kwaad uit van het noorden. Dit kan spottend opgevat worden: Maakt gebruik van de beste manier om u zelf te behouden, maar het zal alles tevergeefs zijn, want, wanneer gij uw best zult gedaan hebben, zal een grote verwoesting komen, wijl het hopeloos is, tegen Gods oordelen te strijden.

2. Dat de aanval tegen hen stout en geducht zou zijn, zodat die hun te machtig zijn zou.
a. Zie wat de dochter Sions is, die aangevallen wordt. Zij wordt vergeleken bij een schone en wellustige vrouw, vers 2, opgevoed in het genot van al wat zacht en liefelijk is, die zelfs "niet beproefd heeft, haar voetzool op de aarde te zetten, omdat ze zich wellustig en teder hield," Deuteronomium 28:56, noch de wind op zich laten waaien, en aan geen ontbering gewoon, zoveel minder bekwaam om de vijand te weerstaan, (want wie oorlog voeren, moeten ontbering lijden), of de verwoesting te dragen met dat geduld, waardoor ze degelijk wordt. Hoe meer wij ons aan de vermaken van dit leven overgeven, zoveel onbekwamer maken wij onszelf voor de moeilijkheden ervan.

b. Zie wat de dochter van Babylon is, die de aanval doet. De aanvoerders hunner legers worden vergeleken met herders met hun kudden, vers 3, in zulke getale en in zo'n orde zullen zij komen, de krijgslieden hun aanvoerders volgende gelijk schapen hun herders. De dochter Sions woonde thuis (zoals sommigen het lezen), op liefde wachtende, maar aangevallen met woede. Deze vergelijking van de vijanden met herders maakt mij genegen een andere lezing

aan te nemen, die sommigen van vers 2 geven: De dochter Sions is gelijk een schone weidegrond en een weelderig land, dat de herders aanlokt, er hun kudden heen te leiden om er te grazen. En gelijk herders geredelijk een open veld in bezit nemen, dat (gelijk toen hier en daar gebruik was) voor ieder gereed ligt en niemand toebehoort, en er hun tenten opslaan, en hun kudden het afweiden, zo zullen de Chaldeeën het land van Juda gemakkelijk binnenvallen, zich naar welgevallen een plaats uitkiezen en binnenkort alles verteren. Om dit nader aan te tonen, wijst de profeet er op

c. Hoe God de vijand zal zenden om zelfs het heerlijk land en de heilige stad te verwoesten, die Zijn eigendom waren. Hij is het, die zegt: vers 4, Heiligt de strijd tegen haar, want Hij is de Heere van de heirscharen, die al Zijn legerscharen te van Zijn beschikking heeft en zegt, vers 6 :Hakt bomen om, en werpt een wal op tegen Jeruzalem, om de stad te kunnen aantasten. De Chaldeeën hebben grote macht tegen Juda en Jeruzalem, en toch hebben zij geen macht, dan die hun van Boven gegeven is. God heeft Jeruzalem aangewezen ter verwoesting. Hij heeft gezegd: Dit is de stad, die bezocht zal worden, bezocht in toorn, bezocht door goddelijke rechtvaardigheid, en dit is de tijd harer bezoeking. De dag komt, dat zij, die zorgeloos en zeker zijn in hun zondige wegen, gewis zullen bezocht worden.

d. Hoe zij zichzelf en anderen zullen aansporen om die zending uit te voeren. Wijl Gods raad tegen Jeruzalem is en niet veranderd of vernietigd kan worden, brengt Hij de raad van de vijanden met Zijn raad in overeenstemming. Nu God gezegd heeft: Heiligt de strijd tegen haar, worden hun besluiten ondergeschikt gemaakt aan de Zijne, en ondanks de grote afstand en de menigerlei moeilijkheden, die hun in de weg treden, is het spoedig besloten, eenstemmig, zonder iemands tegenspraak: Maakt u op, laat ons gaan. Merk op en zie hoe Gods raadsbesluiten worden verwezenlijkt in de raadslagen en plannen van de mensen, zelfs van hen die Hem niet kennen, Jesaja 10:6, 7. In deze veldtocht, ten eerste, stellen zij vast, spoed te maken. Niet zodra hebben zij er toe besloten, of zij voeren die uit, nooit mag gezegd worden, dat zij tot de volgende dag uitstelden wat zij heden zouden doen. Maakt u op, en laat ons optrekken op de middag, hoe heet de zon ook zij, ja, vers 5, maakt u op en laat ons optrekken in de nacht, hoe duister het ook wezen moge. Niets houdt hen tegen, zij zijn vastbesloten, geen tijd te verliezen.
Zij worden beschreven als mensen, die zorgen haast te maken, vers 4. "O wee ons, want de dag heeft zich gewend, want de avondschaduwen neigen zich." Wij gaan nog niet aan het werk, wij zitten stil en laten de gelegenheid voorbijgaan. O, waren wij even volijverig in ons geestelijk werk en strijden, dus bevreesd, tijd of gelegenheid te laten glippen, als wij het koninkrijk van de hemelen met geweld nemen! Het is dwaasheid te beuzelen, als de eeuwige zaligheid op het spel staat en de vijanden dier zaligheid moeten bekampt worden. Ten tweede. Zij vertrouwen op groot succes: Laat ons optrekken en haar paleizen verderven, en ons zelf meester maken van de rijkdom die daarin is. Zij bedoelen niet Gods raad te vervullen, maar schatten voor zich te verzamelen, dat spoort hen aan. En tegelijk dienen zij Gods raad en welbehagen.

II. De reden van dit oordeel wordt aangeduid. Het is alles om hun goddeloosheid, zij hebben het over zichzelf gebracht, zij moeten het oordeel en de schande dragen. Zij worden dus verdrukt, omdat zij zelf verdrukkers zijn geweest, zij hebben elkaar hard behandeld, toen zij macht hadden en voordeel beoogden, en nu zal de vijand hen allen hard behandelen. De zonde van verdrukking en geweld en onrecht wordt hun hier ten laste gelegd.
1. Als een nationale zonde, vers 6. Daarom zal deze stad bezocht worden. Het is tijd om recht te oefenen, want in het midden van haar is enkel verdrukking. Alle rangen en standen, van de

vorst op de troon tot de geringsten winkelier, verdrukten degenen, die onder hen stonden. Zie waarheen ge wilt, overal was oorzaak voor zulke klachten.

2. Als een zonde, die in zekere zin hun een natuur was geworden, vers 7. Zij geeft haar boosheid op, in allerlei kwaadheid en ondeugd, gelijk een bornput zijn water opgeeft, even overvloedig en aanhoudend, maar bitter en vergiftigt. De wateren uit de bornput zullen niet gekeerd worden, maar zich een weg banen, noch ook door wet of geweten tegengehouden in hun geweldige vaart. Dit past op de verdorven toestand van de natuurlijke mens, het geeft boosheid op, de ene boze gedachte na de andere, gelijk een bornput zijn water opgeeft, natuurlijk en gemakkelijk, altijd vloeiende, altijd overvloedig.

3. Als iets, dat dagelijkse gewoonte was geworden. Geweld en verstoring wordt in haar gehoord. De roep van die zonden was opgekomen tot God gelijk die van Sodom. Weedom en plaging is steeds voor Mijn aangezicht, de klacht dergenen, die zich gegriefd gevoelen, onrechtvaardig mishandeld naar lichaam of geest in bezitting of goede naam. Merk op, dat Hij is de Vader van het menselijk geslacht en ziet en neemt ter harte en zal vroeger of later wreken het kwaad en onrecht, dat mensen elkaar aandoen.

III. De raad hun gegeven om dit oordeel te ontgaan. Een klare vermaning wordt ten aanzien van al dit kwaad verkondigd: Laat u tuchtigen, Jeruzalem, vers 8. Neem het onderwijs aan, dat beide Gods wet en Zijn profeten u geven, wees eindelijk wijs om u zelf. Zij wisten zeer wel wat hun geraden was, er bleef niets over dan die raad op te volgen, want zonder dat kon men niet zeggen, dat zij geleerd hadden. De aandrang tot die raad lag in het onvermijdelijk verderf, dat zij tegemoet snelden, indien zij weigerden naar raad te luisteren, opdat Mijn ziel niet van u afgetrokken worde. Hieruit blijkt, welk een tedere genegenheid en belangstelling God jegens hen koestert, Zijn ziel was aan hen verbonden, en niets dan de zonde kan ze van hen aftrekken. Zie,
1. Dat de God van alle barmhartigheid traag is om zelf een weerspannig volk te verlaten en vol ijver om het tot dat uiterste niet te laten komen bij boete en bekering.

2. Van wie Gods ziel afgetrokken wordt, diens toestand is diep ellendig, het betekent niet alleen het verlies van hun tijdelijke zegeningen, maar ook van die voordelen en gunsten, welke de meer onmiddellijke en bijzondere tekenen van Zijn liefde en tegenwoordigheid zijn. Vergelijk dit met het vreselijk woord, Hebreeën 10:" Zo iemand zich onttrekt, Mijn ziel heeft in hem geen behagen."

3. Zij, die God verlaat, is zeker verloren wanneer Gods ziel Jeruzalem laat varen, wordt de stad spoedig verwoest en onbewoond, Mattheüs 23:38.

Jeremia 6:9-17
Deze afdeling heeft dezelfde strekking als de vorige, want gebod moet komen op gebod, en regel op regel.

I. De verwoesting van Juda en Jeruzalem wordt hier gedreigd. Wij wezen reeds op de haast, waarmee de Chaldeeën tot de strijd optrokken, vers 4, 5, nu vernemen wij de ellende, door de oorlog veroorzaakt. Hoe treurig zijn de verwoestingen, hier beschreven! De vijand zal zo lang over hen heersen, en zo onlesbaar zal zijn dorst naar bloed en schatten wezen, dat zij alles zullen grijpen wat zij vinden, en wat de een ontgaat zal in de hand van de andere vallen, vers 9. Zij zullen Israëls overblijfsel vlijtig nalezen, gelijk een wijnstok, als de wijnlezer, die van plan is, niets over te laten, zijn hand weer aan de korven brengt, om er nog meer in te bergen,

totdat alles opgelezen is, zo zullen zij door de vijand worden opgelezen, al zijn ze verspreid of verscholen, en niemand zal aan ‘s vijands oog en hand ontkomen. Misschien had het volk, geldgierigheid plegende, niet opgemerkt, dat Gods wet verbood, "de wijngaard na te lezen," Leviticus 19:10, en worden zij zelf op gelijke manier zorgvuldig nagelezen, en vallen door het zwaard of gaan in gevangenschap. Dit wordt verklaard in vers 11, 12, waar gezegd wordt, dat Gods grimmigheid wordt uitgestort en Zijn hand uitgestrekt, in de grimmigheid en door de hand van de Chaldeeën, want zelfs van goddeloze mensen wordt vaak gebruikt gemaakt als Gods hand, Psalm 17:14, en in hun toorn zien wij Gods toorn. Zie nu op wie de toorn met volle fiolen wordt uitgestort "op de kinderen buiten de stad, of terwijl ze spelen in de straten," Zacharia 8:5, of terwijl ze onbenut naar buiten lopen om rond te zien. Het zwaard van de onbarmhartige Chaldeeën zal ze niet sparen, Hoofdstuk 9:21. De kinderen zullen omkomen in het verderf, dat de zonden hunner vaderen over hen gebracht hebben. Eveneens zal de straf de vergadering van de jongelingen bereiken, hun vrolijke samenkomsten, de verenigingen, die ze hebben om elkaar te sterken in het goddeloze werk hunner handen, tezamen zullen ze afgesneden worden. En ziet alleen zij, die ontuchtig tezamen komen zullen in ‘s vijands handen vallen, waar zelfs de man met de vrouw zullen gegrepen worden, terwijl ze in bed liggen, en geen van hen zal achtergelaten, maar beide gevangen genomen worden.
En, zoals ze geen medelijden hebben met het zwakke maar schone geslacht, zo hebben ze het ook niet voor de gebrekkige maar waardige ouderdom: De ouden en die zat van dagen zijn wier dood evenmin kan dienen tot hun veiligheid, als ze levend voor hen kunnen werken, die niet in staat zijn om hun goed of kwaad te doen, zullen afgesneden of weggevoerd worden. Hun huizen zullen dan aan anderen gegeven worden, vers 12, de overwinnaars zullen wezen in hun woonsteden hun eigendommen gebruiken en van hun voorraden leven, "hun akkers en hun vrouwen" zullen tezamen in hun handen vallen, zoals gedreigd was, Deuteronomium 28:30 enz. Want God strekt Zijn hand over de inwoners van het land uit, en niemand kan er aan ontkomen. Nu aangaande deze aankondiging van Gods toorn.

1. De profeet geeft redenen voor deze verschrikkelijke prediking, vers 17. Ik ben vol van de grimmigheid des Heeren, mijn gedachten zijn vol vrees, en ik werd bewogen met geweldige kracht, door de geest van de profetie, om er zo heftig van te spreken. Hij vermeide zich niet in dreigingen, en het was geen vermaak voor hem om met woorden als deze, zijn omgeving ernstig te maken, maar hij kon zich niet inhouden, hij was moe geworden van inhouden, hij hield het achter, zo lang hij kon, zolang hij durfde, maar hij was zo vol kracht door de Geest des Heeren van de Heirscharen, dat hij spreken moest, of zij wilden horen of niet. Merk op: Wanneer dienaren de schrik des Heeren prediken naar de Schrift, dan hebben wij geen reden, ontevreden over hen te zijn, want zij zijn slechts boodschappers, en moeten hun boodschap overbrengen, aangenaam, of onaangenaam.

2. Hij veroordeelt de valse profeten, die aangename dingen predikten, want daarmee vleiden zij het volk en handelden niet trouwelijk, vers 13, 14:De priester en de profeet, die hun wachters en vermaners moesten zijn, hebben valsheid bedreven, zijn niet trouw geweest aan hun opdracht en hebben het volk zijn zonden niet aangezegd en het gevaar, waarin ze verkeerden, zij moesten hun geneesheren zijn, maar zij vermoorden hun patiënten door ze hun zin te geven, door ze alles te geven, waar ze lust in hadden, door hen te vleien, dat er geen gevaar was, vers 14 :Zij hebben de breuk van de dochter Mijns volks op ‘t lichtst geheeld, of zo als men een lichte breuk heelt, de wond bedekkende, zonder die te peilen, ze hebben alleen de pijn verzacht, terwijl de wond zuivering nodig had, het volk troostend in zijn zonden en het verblindende, om hen gerust te maken voor ‘t ogenblik, terwijl de ziekte de levensdelen verteerde. Zij zeiden, "Vrede, vrede-alles zal goed gaan", wanneer er onder hen waren, die nadachten, die waakzaam waren en gevaar vreesden, dan stopten zij hun de mond met hun

priesterlijk en profetisch gezag, stout bewerende, dat kerk noch staat in gevaar verkeerden, en er is geen vrede, omdat ze voortgingen met hun afgoderijen en vermetele goddeloosheid. Merk op: Tot onze valse vrienden (dat wil zeggen onze ergste en gevaarlijkste vijanden) moeten gerekend worden zij, die ons vleien op zondige wijze.

II. De zonde van Juda en Jeruzalem, die God tergde om dit verderf over hen te brengen en dat rechtvaardig, wordt hier verklaard.
1. Zij wilden in geen geval verdragen, dat men hun zonden noemde, of het gevaar, waarin zij verkeerden. God zegt de profeet hen te waarschuwen het komende oordeel, vers 9, maar, zegt hij, tot wie zal ik spreken en betuigen. Ik kan niemand vinden, om mij zelfs maar geduldig aan te horen. Ik kan getuigen zolang ik wil, meer niemand wil het ter harte nemen. Ik kan niet spreken, dat zij het horen, ik kan niet in verwachting, of met hoop van slagen, want hun oor is onbesneden, het is van vlees en vleselijk, niet bereid om Gods stem te horen, zodat ze niet kunnen toeluisteren. Hun gehoororgaan is als het ware begroeid met een dikke huid, zodat men evengoed tot een steen over goddelijke zaken kan spreken als tot hen. Ja, zij zijn er niet alleen doof voor, maar zij haten het, daarom kunnen ze niet horen, omdat ze besloten zijn, dat ze niet willen, het woord des Heeren is hun tot een smaad, zowel de bedreigingen als de verwijten van het woord, zij hielden zich voor verongelijkt en gesmaad beide, en wrokten over de openhartigheid van de profeet als over de meest redeloze laster en smaad.
Dit was "de verzenen tegen de prikkels slaan," Handelingen 9:5, zoals de wetgeleerden tegen het woord van Christus, Lukas 2:45. Als gij deze dingen zegt, zo doet gij ook ons smaadheid aan. Merk op: Zulke berispingen, die als verwijten opgenomen worden, en als zodanig gehaat, zullen gewis in de ergste rampen veranderen. Als hier gezegd wordt: Zij hebben geen lust in het woord, wordt meer bedoeld dan is uitgedrukt, "zij hebben er tegenzin in, hun hart komt er tegen in opstand, het brengt het buiten zichzelf en vertoornt hun bedorven zin, en zij zijn gereed, die hen berispen aan te vliegen en hun de ogen uit te rukken." En hoe kunnen deze verwachten, dat het woord des Heeren enige troost zou spreken tot hen, die er geen lust in hebben, maar liever overal elders zijn dan onder het gehoor? 2. Zij waren buitensporig gehecht aan de wereld, en zij hingen er aan met hun hele hart, vers 13. Van hun kleinste aan tot hun grootste toe, oud en jong, rijk en arm, hoog en laag, van wat stand, rang of beroep ook, pleegt een ieder van hen geldgierigheid, begerig naar vuil gewin, per fas per nefas-recht of onrecht, en dit maakte hen tot verdrukkers en geweldplegers, vers 6, 7, want van dat kwaad, en van alle ander kwaad, is de geldgierigheid de bittere wortel. Ja, en dit verhardde hun harten tegen het woord van God en Zijn profeten. Het waren de hebzuchtige Farizeën, die Christus beschimpten, Lukas 16:14.

3. Zij waren onbeschaamd geworden in de zonde, ongevoelig voor schande. Na ‘t bewijs van zo’n zware aanklacht van in ‘t oog lopende misdaden tegen hen, was het zeer gepast te vragen, vers 15 :Zijn zij beschaamd, omdat zij gruwelen bedreven hebben, die zo’n verwijt zijn aan hun zede en godsdienst? Bloosden zij, als ze overtuigd worden, en erkenden zij, dat het aan hen was om beschaamd van aangezicht te zijn? Zo ja, dan is er nog hoop voor hen. Maar helaas, de deugd vertoonde zich niet eens in deze kleur onder hen, hun harten waren zo verhard, dat zij zich in ‘t minst niet schaamden, en ook niet wisten van schaamrood te maken, zo hebben zij hun aangezicht verstijfd. Zelfs roemden zij in hun goddeloosheid, en stelden zich openlijk tegen de overtuiging, die hen vernedert en tot berouw gebracht moest hebben. Zij besloten om het brutaal vol te houden tegen God zelf en hun schuld niet te erkennen. Sommigen laten dit slaan op de priesters en profeten, die het volk lichtelijk geheeld hadden en hun gezegd, dat zij vrede zouden hebben, en toch niet beschaamd waren over hun verraad en valsheid, neen zelfs niet, toen de uitslag het tegendeel bewees en hen in ‘t ongelijk stelde. De schaamtelozen staan buiten de genade en hun geval is hopeloos. Maar die zich niet willen

onderwerpen aan boetvaardige schaamte, en menen, dat hun die niet past, zullen niet ontsnappen aan een volkomen verderf, want er volgt: daarom zullen zij vallen onder de vallenden: ze zullen hun deel hebben met hen, die geheel teniet gedaan zijn, en als God het volk in Zijn toorn bezoekt, zullen zij zeker bevende gemaakt en neergeworpen worden, omdat zij niet wilden blozen. Merk op: Zij, die zondigen en niet kunnen blozen, zijn er nu slecht aan toe, en binnenkort zal het nog erger met hen worden. Eerst verhardden zij zich en wilden niet blozen, daarna waren zij zo verhard, dat ze niet konden. Quod urum habebant in melis bonum perdunt peccandi verecundiam. -Zij hebben de enige goede eigenschap verloren, die eens onder hun vele slechte eigenschappen gemengd was, namelijk schaamte over hun daden. -Senec. De Vit. Beat.

III. Zij worden herinnerd aan de goede raad, die hun dikwijls, maar tevergeefs, gegeven was. Hun was veel voorgehouden, met gering resultaat.
1. Bij wijze van raad, betreffende hun plicht, vers 16. God was gewoon tot hen te zeggen: Staat op de wegen en ziet toe, dat wil zeggen:
a. Hij wilde hen tot nadenken brengen, niet haastig voortgaan, maar zoals reizigers onder weg doen, die bezorgd zijn om de goede weg te vinden, en daarom stilstaan en er naar vragen. Als zij enige reden hebben om te denken, dat zij verdwaald zijn, zijn ze niet gerust, voor hun verlangen voldaan is. Och, dat men zo wijs wilde zijn voor zijn ziel, en het pad voor zijn voet wilde overwegen, als iemand, die gelooft, dat wettig of onwettig van niet minder belang voor ons is, dan de goede weg en de verkeerde voor de reiziger.

b. Hij wilde, dat ze vroegere geslachten zouden vragen, de waarneming en ervaring van hen, die voor hen waren. Vraag toch naar het vorige geslacht, en bereid u tot de onderzoeking hunner vaderen," Job 8:8, vraag uw vader, uw ouden, Deuteronomium 32:7, en gij zult bevinden, dat de weg van de godzaligheid en rechtvaardigheid altijd de weg geweest is, die God gekozen en gezegend heeft en waarin mensen voorspoedig zijn geweest. Vraag naar de oude paden, de paden, door Gods wet geordineerd, het geschreven woord, de juiste maat van vroegere geslachten. Vraag naar de paden, die de aartsvaders voor u bewandelden, Abraham, Izak en Jakob, en als gij hoopt de beloften te erven, die hun gedaan zijn, treedt dan in hun voetstappen. Vraag naar de oude paden, waar toch de goede weg is? Wij moeten ons niet alleen laten leiden door vroegere geslachten, alsof het geschreven woord en zijn ouderdom alleen voldoende waren om ons pad voor te schrijven. Neen, er is een "pad van de eeuw, dal de ongerechtige lieden betreden hebben," Job 22:15. Maar als wij vragen naar de oude paden, dan is dat alleen om de "goede weg" te vinden, de grote weg voor de oprechte. Merk op de weg van de godsdienst en van de godzaligheid is een goede oude weg, de weg, die alle heiligen in alle eeuwen hebben gewandeld.

c. Hij wil, dat ze besluiten zullen, naar de uitkomst van dit onderzoek te handelen. Wanneer gij uitgevonden zult hebben welke de goede weg is, wandelt daarin, handelt dienovereenkomstig en volhardt daarin. Sommigen menen, dat deze raad is gegeven ten opzichte van de worsteling tussen de ware en valse profeten, tussen hen, die zeiden, dat ze vrede zouden hebben, en degenen, die moeite voorspelden, zij beweerden, dat zij niet wisten wie te geloven. Staat op de wegen, zegt God, "en zie, en onderzoekt, welke van de twee overeenstemt met het geschreven woord en de gewone gang van Gods voorzienigheid, welke van die u de goede weg wijst en handelt daarnaar".

d. Hij verzekert hun, dat, indien zij alzo doen, het welvaren en de verzadiging hunner eigene ziel verzekerd is. "Wandelt in de goede oude paden," en gij zult ondervinden, dat daarin te wandelen aangenaam en gemakkelijk zal zijn, gij zult beide God en u zelf genieten, en de weg

zal u tot uw ware rust voeren. Al kost het u enige moeite, in die weg te wandelen, gij zult aan het einde overvloedige beloning vinden.

e. Hij klaagt, dat deze goede raad, zo redelijk en zo geschikt voor hen, niet aangenomen wordt: "Maar zij zeggen: wij zullen daarin niet wandelen." Niet alleen willen wij de moeite niet doen te vragen welke de goede weg is, maar als die ons wordt gewezen en wij kunnen daar niets tegen inbrengen, toch willen wij ons zelf en onze lust niet in zoverre verloochenen, dat wij daarin wandelen. De menigte gaat haar verderf tegemoet, louter door onwilligheid.

2. Door vermaning aangaande het gevaar, omdat zij onvatbaar bleken voor redenering, gaat God anders met hen te werk, door kleinere oordelen bedreigt Hij met grotere en zendt Zijn profeten om daarvan verklaring te geven en hun zo vrees in te boezemen voor het naderend gevaar, vers 17. Ik heb ook wachters over ulieden gesteld. Gods dienaren zijn wachters, en het is grote genade, dat God ze over ons stelt.
Let nu hierop:
a. Dat deze wachters luide waarschuwen. Dit was de last hunner profetie, zij riepen telkens weer: "Luistert naar het geluid van de bazuin", God in Zijn voorzienigheid, blaast de bazuin, Zacharia 9:14, de wachters horen het en hun hart vergaat, Jesaja 4:19, en zij moeten anderen opwekken er ook naar te luisteren, te horen naar des Heeren pleitrede, de stem van de voorzienigheid op te merken en ter harte nemen.
b. Deze luide waarschuwing in de wind geslagen. Maar zij zeiden: Wij zullen niet luisteren, wij zullen niet horen, wij zullen geen acht geven, wij zullen niet geloven, de profeten kunnen zichzelf en ons de moeite wel sparen. De reden, waarom zondaars omkomen, is, dat zij niet luisteren naar het geluid van de bazuin, en de reden van hun niet-doen is dat zij niet willen, en zij willen niet omdat zij niet willen, dat is, zij zijn hoogst onredelijk. Men kan gemakkelijker met de redenering van tien dan met de wil van een klaar komen.

Jeremia 6:18-30 Hier, I. Beroept God zich op alle naburen, ja op de gehele wereld, dat Zijn behandeling van Juda en Jeruzalem rechtvaardig is, vers 18, 19. Hoort, gij heidenen, en in ‘t bijzonder, verneem o gij vergadering van de machtigen, van de grote mannen onder de volken, die acht geeft op staatszaken rondom u en daarover nadenkt. Merkt op hetgeen thans geschiedt met Juda en Jeruzalem, gij verneemt de verwoesting, die over hen komt, de aarde weerklinkt ervan, beeft er onder, gij allen verbaast u, dat Ik een kwaad breng over dit volk, dat met Mij in een verbond staat, dat Mijn eigendom is, dat Mij dient en grotelijks door Mij begenadigd is, gij wilt vragen: "Waarom heeft de Heere aan dit land alzo gedaan?" Deuteronomium 29:24. Weet dan,
1. Dat dit het natuurlijk gevolg is van hun listige handelingen. Het kwaad, over hen gebracht, is de vrucht van hun gedachten. Zij meenden zich te sterken door hun verbond met mensen, en hebben zich daardoor juist verzwakt en verminderd, zij hebben zich verraden en tentoongesteld.

2. Dat het de rechtmatige straf is voor hun ongehoorzaamheid en opstand. God brengt over hen niets dan de vloek van de wet, omdat zij de geboden van de wet hebben geschonden. Het is, omdat zij niet hebben gemerkt op Mijn woorden en Mijn wet verworpen, op geen enkel woord dat Ik tot hen gesproken heb, acht gegeven, maar alle verworpen. Zij zouden nimmer door de oordelen van Gods hand zijn getroffen indien zij niet hadden geweigerd, door de oordelen Zijns monds bestuurd te worden: daarom kunnen zij niet zeggen, dat Ik hun onrecht heb gedaan." II. God verwerpt hun pleit, als zij zich op hun uitwendige dienst beroepen als voldoende om al hun zonden te bedekken. Helaas, het is een ijdel pleiten, vers 20. Waartoe zal dan de wierook voor Mij uit Scheba komen en de beste kalmus uit verre landen, om

gebrand te worden als een reukoffer op het gouden altaar, al is dat reukwerk het beste en van verre gehaald? "Wat geef Ik om uw brandoffers en uw slachtoffers?" Zij kunnen Gode geen voordeel brengen (wat geen enkel offer kan doen), Psalm 50:9 maar zij behagen Hem ook niet, want dat doet alleen het offer van de oprechten, dat van de goddelozen is Hem een gruwel. Slachtoffer en reukoffer moesten berouw bij hen wekken, en hen wijzen op de Middelaar en hun geloof in Hem sterken. Bij dit goed gebruik waren ze Hem welbehagelijk, God nam ze aan en tevens degenen, die ze brachten. Maar werden ze aangeboden met de bedoeling, dat God daardoor hun schuldenaar werd, en dat zij daardoor een vrijbrief kochten om te zondigen, dan waren die offers Hem niet welbehaaglijk, veeleer een gruwel.

III. Hij voorspelt de verwoesting, die over hen zal komen.
1. God besluit tot hun verderf, omdat zij zich niet willen bekeren, vers 21 :Ik zal voor dit volk allerlei aanstoot stellen, niet om te zondigen, maar om in moeite te geraken. Degenen, die God getekend heeft door de verwoesting, verwart en verijdelt hij in hun raadslagen, en bemoeilijkt en verhindert alle middelen die zij voor hun eigen veiligheid uitdenken. De vijandelijke troepen, die zij ontmoeten waar zij ook gaan, zijn hun een struikelblok, in iedere hoek struikelen zij over hen en worden verbrijzeld: De vaders en de kinderen tezamen zullen omkomen. noch de vaders met hun wijsheid noch de zoons met hun kracht en moed zullen ontkomen of de vijand overmogen. De zonen, die met hun vaders hebben gezondigd, zullen met hen vallen. Zelfs de natuur en zijn metgezel zullen omkomen en niet in staat zijn, zichzelf of elkaar te helpen.

2. Hij zal de Chaldeeën gebruiken als werktuigen, wat God ook doen wil, voor alles zal Hij de juiste instrumenten uitkiezen. Dit is een volk uit het land van het noorden, uit de zijden van de aarde. Babylon lag ver weg in het noorden, en enkele van de landen, die aan de koning van Babel onderworpen waren en hulptroepen moesten leveren, lagen nog veel verder weg. Deze moeten in Zijn dienst gebruikt worden vers 22, 23. Want:
a. Het is een zeer talrijk volk, een grote natie, hetgeen hun inval nog geduchter zal maken.
b. Het is een krijgshaftig volk. Boog en spies zullen zij voeren, en ze op die tijd wel weten te hanteren, want zij zijn erin bedreven. Zij rijden op paarden, trekken daardoor te sneller voorwaarts en zijn in de strijd te voortvarender. Geen volk had toen betere ruiterij in het veld gebracht dan de Chaldeeën.
c. Het is een wreed volk. Zij zijn wreed en zullen niet barmhartig zijn, fel op buit en trots op hun zegepraal. Zij beroemen zich als ze alles rondom verschrikken, hun stem bruist als de zee. En d. Zij hebben het bijzonder op Juda en Jeruzalem voorzien en hopen zich grotelijks te verrijken met de buit van dat welbekende land. Zij zijn toegerust als een man ten oorlog tegen u, o dochter Sions! De zonden van het volk, dat God beweert te dienen, maken het een gemakkelijke prooi voor degenen, die zowel Gods als hun vijand is.

IV. Hij beschrijft de zeer grote ontsteltenis, die over Juda en Jeruzalem komen zal bij de nadering van die geduchte vijand, vers 24-26.

1. Zij erkennen zelf hun vreze, op de eerste tijden, van het aanrukken des vijands: Wij hebben zijn gerucht gehoord, onze handen zijn slap geworden, Wij hebben geen moed enige tegenstand te bieden, benauwdheid heeft ons aangegrepen, wij zijn terstond in een uiterste vrees geworpen, gelijk een barende vrouw. Zie, schuldbesef maakt een mens verslagen op de nadering van welk dringend onheil ook. Wat kunnen zij voor zichzelf hopen, die God tot hun vijand hebben gemaakt?

2. Zij blijven als bij afspraak in hun huizen en durven hun hoofd niet buiten steken, want ofschoon zij niet anders konden verwachten dan dat des vijands zwaard hen ten laatste zou vinden, toch zullen zij liever lafhartig sterven dan enig gevaar te lopen, door gevecht of vlucht. Aldus spreken zij tot elkaar: Ga niet uit in het veld, om daar enige lijftocht te halen, noch wandel op de weg, waag het niet naar kerk of markt te gaan, gij loopt gevaar als ge dat doet, want "het zwaard des vijands is er en schrik van rondom, de wegen houden op" als in Joëls dagen, Richteren 5:6. Laat dit ons opwekken, wanneer wij in veiligheid onze wegen gaan en niemand ons verschrikt, dat wij God danken voor ons aandeel aan de algemene gerustheid.

3. De profeet roept het volk op, de verwoesting, die over hen komt, droevig te betreuren: o dochter Mijns volks, hoor, hoe uw God u oproept om te wenen en te rouwen, en antwoord op Zijn roepstem: gord een zak aan, niet maar voor een dag, maar om die bestendig te dragen, strooi niet enkel as op uw hoofd, maar wentel u in de as, doe rouwklederen aan en maak bitter misbaar, niet gedwongen en slechts als uiterlijk vertoon, maar met de grootste oprechtheid, zoals ouders rouwen om een enige zoon en troosteloos zijn omdat zij kinderloos zijn geworden. Weeklaag zo, omdat de verstoorder u snel overkomt al is hij nog niet gekomen. Hij komt, het besluit is genomen, laat ons dus de uitvoering met gepaste droefheid tegemoet gaan. Gelijk heiligen zich verblijden mogen in de hoop op Gods barmhartigheden, of schoon die hun alleen maar beloofd is, zo moeten zondaars treuren over Gods oordelen, al zijn die nog slechts bedreigd.

V. Hij stelt de profeet tot een rechter over Zijn volk, dat nu verhoord wordt, Hoofdstuk 1:10. Ik stel u te deze dage over de volken en over de koninkrijken. Zo stelt God hem nu tot een wachttoren, een schildwacht, een wachter op een toren, onder Zijn volk, als een rechter over hun daden, opdat hij hun weg zou weten en keuren, vers 27. Niet dat God iemand nodig heeft om Hem bericht te geven, integendeel wist de profeet vergelijkenderwijs weinig van hen dan door de geest van de profetie. Maar God roept dus de profeet op, dat hij zelf hun gedrag moge gadeslaan en volkomen voldaan zijn over Gods rechtvaardigheid in Zijn oordelen over hen, en met te vaster overtuiging hen daartegen te waarschuwen. God zet hem tot een wachttoren, voor allen zichtbaar en door menigeen tegengesproken, maakt hem zelfs een vesting en sterke toren, geeft hem moed om tegen de volksgeest in te gaan en deszelfs ongenoegen te dragen. Zij, die getrouwe vermaners zullen zijn, moeten sterk wezen als een vesting. Wanneer hij nu hun weg beproeft, zal hij twee dingen vinden:
1. Dat zij onzettend diep gezonken zijn, vers 28. Zij zijn allen de afvalligsten van de afvalligen, de ergste afvalligen, gelijk een knecht van de knechten de diepste dienstbaarheid beduidt. Zij hebben een afvallig hart, zijn ver afgevallen en vallen immers verder af. Ze schijnen vooruit te gaan, maar zij vallen af en gaan achteruit. Zij wandelen in achterklap, beliegen en belasteren elkaar schaamteloos, ja stellen er hun vermaak in, het is hun dagelijks bedrijf, zij geloven zelf hun laster en haten de belasterden, hoe onschuldig die ook zijn. Zij zijn koper en ijzer, onedele metalen, en niets in hen heeft enige waarde. Zij waren zilver en goud, maar zijn ontaard. Ja, zoals zij allen afvalligen zijn, zo verderven zij het ook allen, leven niet alleen zelf in ontuchtigheid, maar verleiden er ook anderen toe, ze maken ze kinderen van de hel, zeven maal erger dan zij zelf zijn. Het gaat vaak zo: zondaars worden spoedig verleiders.

2. Zij wilden van geen vermaan of bekering weten, het was een ijdele verwachting, van hen vernieuwing te hopen, want allerlei was aan hen beproefd, maar zonder baat, vers 29, 30. Hij vergelijkt hen met erts, waarin goed metaal ondersteld werd en dat daarom door de louteraar in de smeltkroes wordt geworpen, die al zijn kunst en moeite gebruikt om dat metaal te

voorschijn te brengen, maar het blijkt al schuim te zijn waarin niets goeds te vinden is. God had in Zijn profeten en in Zijn voorzorgen de beste middelen gebruikt om dit volk te louteren en te zuiveren van hun goddeloosheid, maar het was alles tevergeefs. Door de onophoudelijke prediking van het woord, en een reeks van beproevingen waren zij voortdurend in het vuur gehouden, maar zonder enig resultaat. De blaasbalg is gestadig zo dicht bij het vuur gehouden, om het aan te blazen, dat hij door de hitte geschroeid is, of hij is geheel versleten door ‘t langdurig gebruik en in ‘t vuur geworpen, als waardeloos. De profeten hebben hun keel schor gepreekt door luide te getuigen tegen de zonden van Israël, en toch zijn zij niet overtuigd en vernederd. Het lood dat toen gebruikt werd om het zilver te louteren, zoals nu het kwikzilver, is door het vuur verteerd, en heeft zijn werk niet gedaan.
Tevergeefs heeft de smelter gesmolten, zijn moeite is ijdel, dewijl de bozen niet afgescheiden zijn, er wordt geen zorg besteed, om het kostbare van het waardeloze te scheiden, om het oude zuurdeeg uit te zuiveren, om uit de gemeenschap uit te werpen hen, die, zelf verdorven, een gevaar van besmetting zijn voor anderen. Of, hun goddeloosheid is niet weggedaan (zoals sommigen lezen), zij zijn nog slecht als altijd, en niets helpt om hen te scheiden van hun zonden. Zij willen zich niet laten afbrengen van hun afgoderijen en ontuchtigheden door al wat ze gehoord en gevoeld hebben, want Gods toorn is tegen hen ontstoken, en daarom wordt dat vonnis aan hen voltrokken, vers 20. Men noemt ze een verworpen zilver, onbruikbaar en waardeloos, zij blinken, alsof ze nog enigszins van zilver waren, maar er is geen wezenlijke deugd of goedheid onder hen te vinden en om deze reden heeft de Heere hen verworpen. Hij wil hen niet meer als Zijn volk erkennen, noch ook iets goeds van hen verwachten. "Hij zal ze wegdoen als schuim," Psalm 119:119, en een verterend vuur bereiden voor hen, die niet gezuiverd wilden worden door een louterend vuur.

Hieruit blijkt:
a. Dat God geen behagen heeft in de dood en het verderf van zondaren, want Hij beproeft hen op alle wegen en manieren om hun ondergang te beletten en hen tot behoudenis bekwaam te maken. Beide, Zijn ordinantiën en Zijn voorzorgen hebben deze strekking hen te scheiden van hun zonden, en toch is het bij velen verspilde moeite. "Wij hebben voor u op de fluit gespeeld en gij hebt niet gedanst, wij hebben klaagliederen voor u gezongen, en gij hebt niet geweend." Daarom,
b. God heeft geen schuld aan de dood van zondaren en al de blaam valt terug op hen zelf. Hij verwierp hen niet voordat Hij alle geschikte middelen om hen te verbeteren had uitgeput. Hij keerde Zich niet van hen af zolang er nog enige hoop voor hen was; ook deed Hij ze niet weg als schuim voordat gebleken was, dat ze verworpen zilver waren.

HOOFDSTUK 7

1 Het woord, dat tot Jeremia geschied is, van de HEERE, zeggende: 2 Sta in de poort van des HEEREN huis, en roep aldaar dit woord uit, en zeg: Hoort des HEEREN woord, o gans Juda! gij, die door deze poorten ingaat, om de HEERE aan te bidden. 3 Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Maakt uw wegen en uw handelingen goed, zo zal Ik ulieden doen wonen in deze plaats. 4 Vertrouwt niet op valse woorden, zeggende: Des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, zijn deze! 5 Maar indien gij uw wegen en uw handelingen waarlijk zult goed maken; indien gij waarlijk zult recht doen tussen de man en tussen zijn naaste; 6 De vreemdeling, wees en weduwe niet zult verdrukken, en geen onschuldig bloed in deze plaats vergieten; en andere goden niet zult nawandelen, ulieden ten kwade; 7 Zo zal Ik u in deze plaats, in het land, dat Ik uw vaderen gegeven heb, doen wonen van eeuw tot eeuw. 8 Ziet, gij vertrouwt u op valse woorden, die geen nut doen. 9 Zult gij stelen, doodslaan en overspel bedrijven, en valselijk zweren, en Baal roken, en andere goden nawandelen, die gij niet kent? 10 En dan komen en staan voor Mijn aangezicht in dit huis, dat naar Mijn Naam genoemd is, en zeggen: Wij zijn verlost, om al deze gruwelen te doen? 11 Is dan dit huis, dat naar Mijn Naam genoemd is, in uw ogen een spelonk der moordenaren? Ziet, Ik heb het ook gezien, spreekt de HEERE. 12 Want gaat nu heen naar Mijn plaats, die te Silo was, alwaar Ik Mijn Naam in het eerst had doen wonen; en ziet, wat Ik daaraan gedaan heb vanwege de boosheid van Mijn volk Israël. 13 En nu, omdat gijlieden al deze werken doet, spreekt de HEERE, en Ik tot u gesproken heb, vroeg op zijnde en sprekende, maar gij niet gehoord hebt, en Ik u geroepen, maar gij niet geantwoord hebt; 14 Zo zal Ik aan dit huis, dat naar Mijn Naam genoemd is, waarop gij vertrouwt, en aan deze plaats, die Ik u en uw vaderen gegeven heb, doen, gelijk als Ik aan Silo gedaan heb. 15 En Ik zal ulieden van Mijn aangezicht wegwerpen, gelijk als Ik al uw broederen, het ganse zaad van Efraim, weggeworpen heb. 16 Gij dan, bid niet voor dit volk, en hef geen geschrei noch gebed voor hen op, en loop Mij niet aan; want Ik zal u niet horen. 17 Ziet gij niet, wat zij doen in de steden van Juda, en op de straten van Jeruzalem? 18 De kinderen lezen hout op, en de vaders steken het vuur aan, en de vrouwen kneden het deeg, om gebeelde koeken te maken voor de Melecheth des hemels, en anderen goden drankofferen te offeren, om Mij verdriet aan te doen. 19 Doen zij Mij verdriet aan? spreekt de HEERE. Doen zij het zichzelven niet aan, tot beschaming huns aangezichts? 20 Daarom zegt de Heere HEERE alzo: Ziet, Mijn toorn en Mijn grimmigheid zal uitgestort worden over deze plaats, over de mensen en over de beesten, en over het geboomte des velds, en over de vrucht des aardrijks; en zal branden, en niet uitgeblust worden. 21 Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Doet uw brandofferen tot uw slachtofferen, en eet vlees. 22 Want Ik heb met uw vaderen, ten dage als Ik hen uit Egypteland uitvoerde, niet gesproken, noch hun geboden van zaken des brandoffers of slachtoffers. 23 Maar deze zaak heb Ik hun geboden, zeggende: Hoort naar Mijn stem, zo zal Ik u tot een God zijn, en gij zult Mij tot een volk zijn; en wandelt in al de weg, dien Ik u gebieden zal, opdat het u welga. 24 Doch zij hebben niet gehoord, noch hun oor geneigd, maar gewandeld in de raadslagen, in het goeddunken van hun boos hart; en zij zijn achterwaarts gekeerd, en niet voorwaarts. 25 Van dien dag af, dat uw vaders uit Egypteland zijn uitgegaan, tot op dezen dag, zo heb Ik tot u gezonden al Mijn knechten, de profeten, dagelijks vroeg op zijnde en zendende. 26 Doch zij hebben naar Mij niet gehoord, noch hun oor geneigd; maar zij hebben hun nek verhard, zij hebben het erger gemaakt dan hun vaders. 27 Ook zult gij al deze woorden tot hen spreken, maar zij zullen naar u niet horen; gij zult wel tot hen roepen, maar zij zullen u niet antwoorden. 28 Daarom zeg tot hen: Dit is het volk, dat naar de stem des HEEREN, zijns Gods, niet hoort, en de tucht niet aanneemt; de waarheid is ondergegaan, en uitgeroeid van hun mond. 29 Scheer uw hoofdhaar af, o Jeruzalem! en werp het weg, en verhef een weeklacht op de hoge plaatsen; want de HEERE heeft het geslacht Zijner verbolgenheid verworpen en verlaten. 30 Want de kinderen van Juda hebben gedaan, dat kwaad is in Mijn ogen, spreekt de HEERE; zij hebben hun verfoeiselen gesteld in het huis, dat naar Mijn Naam genoemd is, om dat te verontreinigen. 31 En zij hebben gebouwd de hoogten van Tofeth, dat in het dal des zoons van Hinnom is, om hun zonen en hun dochteren met vuur te verbranden; hetwelk Ik niet heb geboden, noch in Mijn hart is opgekomen. 32 Daarom ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat het niet meer zal geheten worden Tofeth, noch dal des zoons van Hinnom, maar moorddal; en zij zullen ze in Tofeth begraven, omdat er geen plaats zal zijn. 33 En de dode lichamen dezes volks zullen het gevogelte des hemels, en het gedierte der aarde tot spijze zijn, en niemand zal ze afschrikken. 34 En Ik zal uit de steden van Juda en uit de straten van Jeruzalem doen ophouden de stem der vrolijkheid en de

stem der vreugde, de stem des bruidegoms en de stem der bruid; want het land zal tot een verwoesting worden.

Nadat de profeet in Gods naam het volk heeft berispt over hun zonden en tegen hen getuigd en Gods oordelen aangekondigd, die over hen komen zouden, gaat dit hoofdstuk voort, met dezelfde bedoeling, met vernedering en opwekking.

I. Hij toont hun de krachteloosheid van de redenering, waarop ze zich zozeer verlieten, dat zij de tempel Gods onder zich hadden en volhardden in 't bijwonen van Zijn dienst, en tracht hun het vertrouwen te ontnemen in hun uiterlijke voorrechten en verrichtingen, vers 1 -11.
II. Hij herinnert hen aan de verlatenheid van Silo, en voorspelt, dat de verlatenheid van Jeruzalem even groot zal zijn, vers 12-16.
III. Hij vertoont de profeet hun gruwelijke afgoderijen, waarom hij zwaar tegen hen ontstoken was, vers 17-20.
IV. Hij zet het volk het grondbeginsel van de godsdienst uiteen dat te gehoorzamen beter is dan offerande", 1 Samuel 15:22, en dat God geen offeranden wilde aannemen van hen, die hardnekkiglijk volhardden in hun ongehoorzaamheid, vers 21-28.
V. Hij dreigt hun land geheel te verwoesten om hun afgoderij en goddeloosheid, en hun de slagen te vermenigvuldigen, zoals zij de zonden hadden vermenigvuldigd, vers 20-34.

Jeremia 7:1-15
Deze verzen zijn het begin van een nieuwe vermaning, die in dit en de twee volgende hoofdstukken wordt voortgezet, met in hoofdzaak dezelfde strekking als de vorige hoofdstukken, om hen tot berouw te bewegen. Merk op:

I. De last aan de profeet gegeven, om deze vermaning te prediken, want hij had niet alleen een algemene opdracht, maar bijzondere bevelen en aanwijzingen voor iedere boodschap, die hij overbracht. Dit was een woord, dat tot hem geschiedde van de Heere, vers 1. Er staat niet bij, wanneer deze vermaning moest worden gepredikt, maar wel,
1. Waar ze moest worden gepredikt- in de poort van het huis des Heeren, waardoor men binnen ging in het buitenhof, of het hof des volks. Het zou een belediging zijn voor de priesters, en de profeet aan hun woede blootstellen, wanneer een boodschap als deze werd overgebracht op hun terrein, maar de profeet moet niet vrezen voor het aangezicht des mensen, wanneer hij dat doet, kan hij niet getrouw zijn aan zijn God.

2. Aan wie zij moest worden gepredikt-aan de mannen van Juda, die deze poorten binnen gaan om de Heere te aanbidden, waarschijnlijk was het op een van de drie feesten, als al wat mannelijk was uit alle delen van het land moest verschijnen voor de Heere in de hoven van Zijn huis, en dat niet met lege handen, dan waren er velen bijeen, tot wie hij kon prediken, en dat was de meest gewenste tijd om hen te vermanen, niet op hun voorrechten te vertrouwen. Merk op:
a. Zelfs zij, die belijden God te dienen, hebben nodig dat hun gepredikt wordt, zo goed als zij, die zonder godsdienst zijn.
b. Het is wenselijk, dat er gelegenheid zij om tot velen tezamen te prediken. Wijsheid gebiedt te getuigen op de hoofdplaats van samenkomst, en, zoals Jeremia hier, in de deur van de poort, van de tempelpoort.
c. Als wij opgaan om God te aanbidden, hebben wij nodig om vermaand te worden. "Hem te aanbidden in de geest, en niet te vertrouwen op het vlees," Filippenzen 3:3.

II. Inhoud en doel van de vermaning zelf. Ze wordt overgebracht in de naam van de Heer van de Heirscharen, de God van Israël, die de wereld regeert, maar met Zijn volk een verbond sluit. Als schepselen zijn wij gehouden op te zien tot de Heer van de Heirscharen als christenen tot de God van Israël, wat hij tot hen zei, zegt hij tot ons, het is er mee als met wat Johannes de Doper zei tot hen, die hij doopte, Mattheüs 3:8, 9. "Brengt dan vruchten voort van de bekering waardig, en meent niet bij u zelf te zeggen: Wij hebben Abraham tot een vader." De profeet deelt hen hier mede,
1. Wat Gods eigen woorden waren, waarop zij kunnen vertrouwen. Kort gezegd, zij konden er op rekenen, dat, als zij zich wilden bekeren en hun leven beteren, en op de weg van de plicht tot God terugkeren, Hij hun vrede zou geven en die bevestigen, hun grieven tegemoetkomen, en op de weg van de genade tot hen terugkeren, vers 3. Maakt uw wegen en handelingen goed. Dit veronderstelt, dat er veel verkeerds was in hun wegen en handelingen, vele zonden, vele overtredingen. Maar het is een groot voorbeeld van Gods gunst jegens hen, dat Hij hun toelaat zich te bekeren en hun toont, waar en hoe zij zich moeten bekeren, en belooft hen, na hun betering, aan te nemen. Ik zal u rustig en vreedzaam doen wonen in deze plaats, en de bedreiging van uw uitdrijving zal opgehouden worden. Verbetering is de eeuwige weg, en een zekere weg om het verderf te voorkomen. Hij verklaart zich nader, vers 5-7, en zegt hun in ‘t bijzonder:

a. Welke betering hij van hen verwachtte. Zij moeten zich door en door verbeteren, zij moeten goed maken, hun wegen en handelingen, zij moeten zich verbeteren met beslistheid, en het moet een algehele, blijvende, volhardende verbetering zijn-niet gedeeltelijk, maar ten volle-niet gehuicheld, maar oprecht-niet weifelend, maar standvastig. Zij moeten de boom goed maken, en aldus de vrucht goed maken, ze moeten hart en hoofd goed maken, en aldus hun wegen en handelingen goed maken. In ‘t bijzonder. a. Ze moeten eerlijk en recht zijn in al hun handel. Die met macht bekleed zijn, moeten waarlijk recht doen tussen de man en zijn naaste, zonder partijdigheid, en naar de billijkheid van het gevoel meebrengt. Ze mogen noch in vonnis, noch in overeenkomst de vreemdeling onderdekken, de wees of de weduwe, noch de verdrukkers aanmoedigen of beschermen, noch weigeren recht te doen hun, die het zoeken. Zij mogen geen onschuldig bloed vergieten, en er deze plaats en het land, waarin ze wonen, mee verontreinigen.
b. Zij moeten zich stiptelijk houden aan de dienst van de enige ware God. Noch andere goden achterna wandelen, verlang er niet naar, en luister niet naar hen, die ze in gemeenschap willen brengen met de afgodendienaars, want het is, en zal zijn, tot uw eigen kwaad. Wees niet alleen zo recht tegenover God, maar zo wijs voor u zelf, uw verering niet weg te werpen voor hen, die niet in staat zijn u te helpen, en daardoor Hem te tergen, die in staat is, u te vernietigen. En dit is alles, wat God van u verlangt.

B. Hij zegt hun, welke voorrechten zij, na deze verbetering, van Hem mogen verwachten, vers 7. Wend u met allen spoed tot dit verbeteringswerk, voltooi het en blijf er bij, en Ik zal u doen wonen in deze plaats, deze tempel, het zal uw schuilplaats en toevluchtsoord blijven, de plaats van uw troostrijke samenkomst met God en elkaar, en gij zult wonen in het land, dat ik uw vaderen gegeven heb, van eeuw tot eeuw, en nooit zult gij uit Gods huis of het uw verdreven worden. Hun wordt beloofd, dat zij in stilte hun nationale en godsdienstige voorrechten zullen genieten, dat zij er zich gerust in zullen verheugen: Ik zal u hier doen wonen, en die God een woonplaats geeft, wonen vreedzaam. Zij zullen ze genieten krachtens het verbond, krachtens het recht aan hun vaderen gegeven, niet uit gunst, maar uit de belofte. Zij zullen in ‘t genot ervan blijven, zonder uitdrijving of kwelling, zij zullen niet verstoord worden, veel minder beroofd, van eeuw tot eeuw, niets dan hun zonde kon hen buiten werpen. Een blijvende erfenis in het hemelse Kanaän wordt hiermee verzekerd aan alle die godzalig en eerlijk leven.

En de Latijnse lezing noemt nog een voorrecht, vers 3, 7. Habitabo vobiscum-Ik zal met u wonen in deze plaats, en wij zouden Kanaän zelf nog een onaangename woonplaats vinden, als God daar niet bij ons woonde.

2. Dat zijn de leugenachtige woorden van hun eigen hart, waarop zij niet moesten vertrouwen. Hij waarschuwt hen tegen dit zelfbedrog, vers 4 : Vertrouwt niet op leugenachtige woorden. U is gezegd op welke wijze en onder welke voorwaarden gij gerust, veilig en gelukkig kunt zijn, vlei u nu niet met de gedachte, dat gij dat ook kunt zijn op andere voorwaarden, of op enige andere wijze. Toch beschuldigt hij hen van dit zelfbedrog, voortkomende uit ijdelheid, vers 8 :Zie het is duidelijk, dat gij op leugenachtige woorden vertrouwt, ondanks hetgeen tot u gezegd is: gij vertrouwt op woorden, die geen nut doen, gij vertrouwt op een redenering, die u geen dienst zal doen. Die de woorden van de waarheid licht achten, nemen hun toevlucht tot valse woorden, die geen nut kunnen doen. Die leugenachtige woorden nu waren, De tempel van de Heer, de tempel van de Heer, de tempel van de Heer zijn deze. Deze gebouwen, de hoven, het heilige en het heilige van de heiligen zijn de tempel van de Heer gebouwd op Zijn bevel tot Zijn verheerlijking hier woont Hij, hier wordt Hij aangebeden, hier komen wij jaarlijks drie maal tezamen om Hem als onze koning, in Zijn paleis hulde te brengen. Dat was, naar hun mening voldoende, om te maken, dat Gods gunst hun bij bleef en Gods oordelen niet over hen kwamen. Als de profeten hun zeiden, hoe zondig zij waren, en hoe ellendig waarschijnlijk tevens, beriepen zij zich steeds op de tempel: Hoe kunnen zij het een of het ander zijn, zo lang wij die heilige, gelukkige plaats onder ons hebben? De profeet herhaalt het, omdat zij het bij elke gelegenheid herhaalden. Het was de spreekwijze van die tijd, het was in hun mond bij iedere gelegenheid. Als zij een opwekkende prediking hoorden, als zij iets nieuws hoorden, dat hun een schok gaf, susten zij zich weer in slaap met: Het kan niet anders dan goed met ons zijn, want wij hebben de tempel des Heeren in ons midden. Merk op, de voorrechten van een schijn van godzaligheid zijn dikwijls de trots en het vertrouwen van hen, die vreemdelingen en vijanden van de kracht van de godzaligheid zijn. Het is een gewoon verschijnsel, dat zij, die het verst van God af zijn, zich het meest er op beroemen, dat zij dicht bij de kerk zijn. "Zij zijn hovaardig om des heiligen bergs wille," Zef. 3:11, alsof Gods genade zo vast aan hen verbonden was, dat zij Zijn rechtvaardigheid konden uittergen.

Om hen nu te overtuigen, wat een nietige redenering dit was, en hoe weinig bun die baten zou:
A. Toont hij hun de grove ongerijmdheid van de zaak op zich zelf. Als zij maar iets wisten van de tempel des Heeren, of van de Heer van de tempel, moesten zij wel denken, dat die redenering, als verontschuldiging van hun zonde tegen God, of om Gods oordeel tegen hen op te houden, de meest bespottelijke onzin was.
a. God is een heilig God, maar deze redenering maakte Hem tot de patroon van de zonde, van de ergste zonde, die zelfs door het licht van de natuur veroordeeld wordt, vers 9, 10. Wat, zegt Hij?
Zult u stelen doodslaan en overspel bedrijven, en schuldig zijn aan de laagste ontuchtigheden, en waartegen getuigd door het gemeenschappelijk belang, zowel als het gezond verstand, van het mensdom? Zult u valselijk zweren, een misdaad waarvan alle volken (die met het geloof aan God eerbied hadden voor de eed) steeds een afschuw gehad hebben? Zult u Baäl roken, een mesthoop-godheid, die poseert als mededinger van de grote Jahweh, en, niet tevreden daarmee, zult u andere goden nawandelen, die u niet kent, en door al deze misdaden God stout beledigen, beide als de Heere van de heirscharen en als de God van Israël? Wilt u een God, van Wiens macht en goedheid, u zo’n lange ervaring hebt, verwisselen voor goden van wier bekwaamheid en gewilligheid om te helpen, u niets weet? En, wanneer u aldus het ergst mogelijke tegen God gedaan hebt, zult u dan uw gelaat zozeer verstijven, om voor Hem te

komen staan in dit Huis, dat naar Zijn naam genoemd is en waarin Zijn naam aangeroepen wordt, voor Hem te staan als dienaars, die Zijn bevelen afwachten, als smekelingen, die Zijn gunst verwachten? Zult u openlijk rebelleren tegen Hem, en toch u scharen onder Zijn onderdanen, en wel onder de beste? Daartoe denkt gij, lijkt het wel, dat Hij of uw goddeloze praktijken niet ontdekt, of dat ze Hem niet mishagen, en dit te denken is hetzelfde als Hem de grootst mogelijke oneer aan te doen. Het is alsof u wilt zeggen, Wij zijn verlost om al deze gruwelen te doen. Als zij al niet de moed hadden dit te zeggen, -totidem verbis- met zoveel woorden, toch verkondigden hun handelingen het luide. Zij moesten wel erkennen, dat God, ja hun eigen God, hen menigmaal verlost had, en hen tot dadelijke hulp was geweest, terwijl zij anders hadden moeten omkomen. Door hen te verlossen toonde Hij, hen terug te willen voeren, en hen door goedheid tot berouw te brengen, maar zij besloten niettemin in hun gruwelen te volharden. Zo gauw ze verlost waren (als van ouds in de dagen van de Richteren) "deden zij weer, wat kwaad was in de ogen des Heeren," wat inderdaad wilde zeggen, in lijnrechte tegenspraak met de ware strekking en bedoeling van wat God aan hen gedaan had, dat God hen verlost had om hen in staat te stellen tegen Hem te rebelleren, door te ruimer aan hun afgoden te offeren.
Merk op: Zij, die voortgaan te zondigen omdat de genade overvloedig is geweest, of, opdat de genade te meerder worde, maken inderdaad Christus tot een dienaar van de zonde. Sommigen vatten dit aldus op: u stelt u voor God met uw brandoffers en zondoffers en zegt dan: Wij zijn verlost, wij zijn bevrijd van onze schuld, ze zal ons nu geen schade meer doen, dit alles dient slechts om de wereld te verblinden en de mond van de consciëntie te stoppen opdat u te gemakkelijker voor u zelf en te aannemelijker voor anderen, al deze gruwelen kunt doen.

b. Zijn tempel was een heilige plaats, maar uw pleitgrond maakt ervan een bescherming voor de onheiligste mensen: Is dit huis, dat naar Mijn naam genoemd is en als blijvend teken staat in Gods koninkrijk, in het midden van de mensen geplaatst tegenover het koninkrijk van zonde en satan, is dat in uw ogen een spelonk van de moordenaren? Meent gij, dat het slechts gebouwd is als verzamelen schuilplaats en toevluchtsoord voor de laagste van de misdadigers? Neen, al waren de hoornen des altaars heilig voor de man, die een ander onvoorziens doodde, dat waren zij niet voor een moordenaar met voorbedachten rade, noch voor iemand, die zich om een andere misdaad daar trachtte te redden, Exodus 21:14, 1 Koningen 2:29. Zij, die menen met een Christennaam onchristelijke praktijken te verontschuldigen, en te stouter en schaamtelozer zondigen, omdat er een zondoffer bestaat, maken inderdaad Gods Huis een moordenaarskuil, gelijk de priesters in Christus' dagen, Mattheüs 21:13. Maar zouden zij God daarmee niet misleiden? Neen, Ik heb het ook gezien, spreekt de Heere. Ik heb de werkelijke ongerechtigheid gezien achter de sluier van gehuichelde vroomheid. Zie, al kunnen mensen elkaar met een schijnvroomheid bedriegen, God kunnen ze niet bedriegen.

B. Hij toont hun de onvoldoendheid van deze pleitrede, reeds lang tevoren in het geval van Silo weerlegd.
a. Zeker was Silo verwoest, hoewel Gods heiligdom er was, toen het door zijn boosheid dat heiligdom ontheiligd had vers 12. Gaat nu heen naar mijn plaats, die te Silo was. Waarschijnlijk was de verwoesting van die eens bloeiende stad nog te zien, men kon er ten minste haar geschiedenis nog lezen, en die kon bij het zien van de ruïnes iemand aangrijpen. Daar had Hij "Zijn naam in het hart doen wonen," daar werd de tabernakel opgezet, toen Israël eerst bezit nam van het land Kanaän, (Jozua 18:1, en daarheen gingen de stammen op, maar degenen, die de dienst des tabernakels bijwoonden, verdreven zichzelf en anderen, en daaruit ontstond de boosheid van zijn volk Israël. De bron was vergiftigd en wierp boze stromen uit, en wat kwam daarvan? "Gaat en ziet, wat Ik daaraan gedaan heb! Werd Silo door

de tegenwoordigheid des tabernakels beschermd? Neen, God verliet hem," Psalm 78:60, zond Zijn ark in gevangenschap, sneed het huis van Eli af, dat daar de dienst waarnam. Het is zeer waarschijnlijk, dat de stad geheel verwoest is, want wij horen er nimmer meer van dan als een gedenkstuk van goddelijke wraak tegen heilige plaatsen, wanneer zij goddeloze lieden huisvesten. Let hierop, dat Gods oordelen tegen degenen, die inderdaad tegen Hem zijn opgestaan, ofschoon zij beleden nabij Hem te leven, een waarschuwing zijn, niet te vertrouwen op leugenachtige woorden. Het is goed, het verleden tot spiegel te nemen en zich te laten gezeggen. "Gedenk de vrouw van Lot," gedenk Silo en de zeven gemeenten van Azië, en vergeet niet, dat ark en kandelaar roerende goederen zijn, Openbaring 2:5, Mattheüs 21:43.

b. Zeker zal Silo's lot ook dat van Jeruzalem worden, als een spoedig en oprecht berouw het niet voorkomt.

Ten eerste was Jeruzalem even diep gezonken als eenmaal Silo, Gods onfeilbaar getuigenis bewijst dat, vers 13: Gij doet al deze werken, gij kunt het niet loochenen. Zij volhardden evenwel hardnekkig in hun zonde, gelijk blijkt uit de getuigenis van Gods zendelingen, die tot hen gesproken hebben van terugkeer en boeten, vroeg op zijnde en sprekende, als wie zorg dragen, in volle ernst zijn en geen tijd verliezen willen met hun vermaan, die de geschiktste tijd kiezen om tot hen te spreken, namelijk de morgen, terwijl hun herders dan ten minste nuchter zijn en vrij en helder kunnen denken, maar alles was tevergeefs geweest. God had gesproken, maar zij hadden niet gehoord, er geen acht op geslagen zich er niet om bekommerd. Hij had hen geroepen, maar zij hadden niet geantwoord, zij hadden naar Zijn roepstem niet willen luisteren. Zie, wat God tot ons spreekt, verergert zeer wat wij tegen Hem doen.

Ten tweede. Jeruzalem zal weldra even ellendig worden als Silo ooit is geweest. Zo zal Ik aan dit huis doen gelijk als Ik aan Silo gedaan heb, het verwoesten en verderven, vers 14. Zij, die treden in de voetstappen van de goddeloosheid van wie voor hen waren, moesten verwachten in hetzelfde verderf te vallen, want al die dingen zijn tot een voorbeeld geschied. De tempel te Jeruzalem hoe sterk ook gebouwd, zal, zo goddeloosheid daarin gevonden wordt, evenmin bestaan en even gemakkelijk vermeesterd worden als de tabernakel te Silo, wanneer de dag van de wrake Gods gekomen is. Dit huis, zegt God, is naar Mijn naam genoemd, en daarom kunt gij menen dat Ik het beschermen zal. Gij vertrouwt op het huis en verwacht, dat het huis u beschermen zal, dit land en deze stad zijn de plaats, die Ik uw vaderen en u heb beschoren, en nu meent gij daarin zeker te wonen, zodat niets er u uit kan verdrijven, maar de mannen van Silo vleiden zich met dezelfde ijdele hoop. Een ander voorbeeld voert God aan, vers 15 de ondergang van het koninkrijk van de tien stammen, die het zaad Abrahams waren en het verbond van de besnijdenis hadden en het land bewoonden, dat God hun en hun vaderen gegeven had, en nochtans heeft hun afgoderij hen daaruit verdreven. En denkt gij nu, dat gij voor hetzelfde oordeel zult bewaard worden? Dat zult gij ongetwijfeld ondervinden, want God verandert niet en blijft Zichzelf gelijk in Zijn richterlijke oordelen. Een regel in de rechtspraak is: ut parfum par sit ratio, dit is, in gelijke gevallen wordt hetzelfde oordeel gesproken. "Gij hebt u zelf verdorven, gelijk uw broederen, het zaad Ephraims, en zijt hun in goddeloosheid gelijk geworden, en daarom zal Ik ulieden van Mijn aangezicht wegwerpen, gelijk als Ik hun gedaan heb."

De verklaring hier van het oordeel gegeven, maakt het inderdaad verschrikkelijk: uit hun land geworpen te worden betekende van voor Gods aangezicht verworpen te worden, zodat Hij nimmermeer naar hen zou omzien. Waarheen wij geworpen worden maakt weinig uit, wanneer wij in de liefde Gods blijven, maar als wij uit Zijn gunst vallen, zijn wij ellendig, al blijven wij ook in ons eigen land wonen. De bedreiging, dat God hun huis zal maken als Silo, zullen wij meer ontmoeten en zien, hoe het volk Jeremia daarvan de schuld geeft, Hoofdstuk 26:6.

Jeremia 7:16-20
God had hun getoond, in de vorige verzen, dat de tempel en Zijn dienst, waarop zij roemden en vertrouwden, niet zouden baten om het gedreigde oordeel te voorkomen. Maar er was iets anders, dat hun enigszins helpen kon, en dat zij toch niet waardeerden, en wel de tussenkomst van de profeet, zijn gebeden zouden meer voor hen doen dan hun eigen redeneringen, deze steun wordt nu van hen weggenomen, en droevig inderdaad is het geval van hen, die geen deel meer hebben aan de gebeden van Gods dienaren en volk.

I. God verbiedt hier de profeet om voor hen te bidden, vers 16 :Het besluit is uitgevaardigd, hun verderf is besloten, daarom "bid gij niet voor dit volk, dat wil zeggen bid niet, dat dit gedreigde oordeel opgeschort zal worden, zij hebben gezondigd tot de dood, en daarom bid niet voor hun leven, maar voor het leven van hun zielen", 1 Johannes 5:16. Zie hier 1. Dat Gods profeten bidders zijn, Jeremia voorspelde de verwoesting van Juda en Jeruzalem, en toch bad hij voor hun behoudenis, niet wetende, dat het besluit onherroepelijk was, en het is Gods wil, dat wij zullen bidden voor de vrede van Jeruzalem. Zelfs als wij zondaars met verdoemenis dreigen, moeten wij bidden voor hun behoudenis, opdat zij zich mogen bekeren en leven.
Jeremia werd gehaat, vervolgd en beschimpt, door de kinderen zijns volks, en toch bad hij voor hen, want het past ons goed voor kwaad te doen.

2. Dat Gods biddende profeten grote invloed in de hemel hebben, hoe gering hun invloed ook op aarde is. Als God besloten heeft dit volk te vernietigen, verzocht Hij de profeet, niet voor hen te bidden, omdat Hij niet wil, dat zijn gebeden onverhoord blijven (zoals met gebeden van profeten zelden het geval is). God zei tot Mozes: Laat Mij toe, Exodus 32:10.

3. Het is een slecht teken voor een volk, als God de geest van Zijn dienaren en volk weerhoudt van voor hen te bidden, en hun de hopeloosheid van hun geval zo duidelijk laat zien, dat zij geen moed meer hebben een goed woord voor hen te doen.

4. Die geen acht slaan op de prediking van goede dienaren hebben ook geen goed te verwachten van hun bidden. Indien gij niet naar ons hoort, als wij Gods woord tot u spreken, zal God niet naar ons horen, als wij uw woorden tot Hem spreken.

II. Hij geeft hem de reden op van dit verbod. De adem des gebeds is te kostbaar om verspild en weggeworpen te worden aan een volk verhard in de zonde en getekend voor de ondergang.
1. Zij zijn besloten in hun rebellie tegen God te volharden, en willen zich niet bekeren op de prediking van de profeet. Hiervoor beroept Hij zich op de profeet zelf en wat Hij gezien en opgemerkt heeft, vers 17. Ziet gij niet wat zij doen, openlijk en in ‘t publiek, zonder schaamte of vrees, in de steden van Juda en in de straten van Jeruzalem? Dit betekent beide, dat de zonde openbaar was en niet geloochend kan worden en, dat de zondaren onbeschaamd waren en niet op het rechte pad gebracht wilden worden, zij bedreven hun goddeloosheid zelfs in tegenwoordigheid van de profeet en onder zijn oog, hij zag, wat zij deden, en toch deden zij het, wat een belediging was van zijn ambt, en voor Hem, wiens dienaar hij was, en trotseerden beide.
Merk nu op
A. Wat de zonde is, waarvan zij hier beschuldigd worden-het is afgoderij, vers 18. Zij bewijzen afgodische eer aan de koningin des hemels, de maan, aan haar beeld, of aan haar zelf, of beide. Zij aanbaden haar waarschijnlijk onder de naam van Astaroth, of een andere van hun godinnen, verlokt door het gezicht van haar schitterende baan, en menende, dat zij

verplicht waren aan haar weldadige invloed of uit vrees voor haar bozen invloed, Job 31:26. De aanbidding van de maan was veel in gebruik bij de heidense volken, Hoofdstuk 44:17, 19. Sommigen lezen daar de "gedaante of het gewrocht des hemels." Het heelal met al zijn sieraden en krachten was het voorwerp van hun aanbidding. Zij "aanbaden het heir des hemels," Handelingen 7:21. De hulde, die zij behoorden te brengen aan hun Vorst, brachten zij aan de standbeelden, die de gevel van Zijn paleis verfraaiden, zij aanbaden de schepselen in plaats van Hem, die ze gemaakt had die dienaren in plaats van de Meester, en de gaven in plaats van de Gever. Met de koningin des hemels aanbaden zij andere goden, beelden van wat niet alleen boven in de hemel, maar onder op de aarde, en in de wateren onder de aarde was, want zij, die de ware God verzaken, wandelen andere goden na zonder einde. Aan deze godheden van hun eigen maaksel offeren zij koeken als hefoffer, en gieten zij drankoffers uit, alsof zij spijs en drank van hen hadden en verplicht waren hun erkentelijkheid te betonen, en zie hoe druk zij zijn, en hoe iedere hand bezig is in de dienst van deze afgoden, juist zoals zij gewoonlijk bezig waren in hun eigen werk. De kinderen werden uitgezonden om hout te lezen, de vaders staken het vuur aan om deze over te verhitten, als zij van de armere klasse waren, die geen knecht konden houden om het te doen, en liever wilden ze het zelf doen, dan dat het ongedaan zou blijven, de vrouwen kneedden het deeg met haar eigen handen, want, al hadden zij meiden om het te doen, zij stelden er haar eer in, haar ijver voor de afgoden te tonen door het zelf te doen.

Laten wij ons onderrichten in de dienst van onze God, zelfs door dit slechte voorbeeld.
a. Laat ons Hem eren met ons bestaan, als die hun bestaan van Hem hebben. En eten en drinken ter ere van Hem, van wie wij ons eten en drinken hebben.
b. Laat ons niet terugdeinzen voor de zwaarste diensten, en ons niet te voornaam achten af te dalen tot de laagste, waardoor God geëerd kan worden, want niemand zal tevergeefs op Gods altaar vuur ontsteken. Laten wij het een eer rekenen, voor God ergens in bezig te zijn.
c. Laten wij onze kinderen groot brengen in godvruchtige daden, laat hen, zodra zij er toe in staat zijn, zich onledig houden met een of ander, dat dient om de eredienst in stand te houden.

B. Wat is de onmiddellijke strekking van deze zonde. "Dat zij Mij tot toorn tergen, zij kunnen er niets anders mee bedoelen. Maar vers 19, tergen zij Mij tot toorn? Is het omdat Ik moeilijk te voldoen ben, of licht getergd? Of zal de blaam van de verbolgenheid op Mij vallen? Neen, het is hun eigen werk, zij hebben het zichzelf te wijten, en zij allen zullen die dragen. Is het tegen God dat zij Hem tergen? Is Hij er slechter door? Doet het Hem enig wezenlijk nadeel? Neen, is het niet tegen hen zelf, tot beschaming huns aangezichts? Het is boosheid tegen God, maar het is onmachtige boosheid, het kan Hem niet schaden, neen, het is dwaze boosheid, het zal hun zelf schaden. Zij tonen hun wrevel tegen God, maar zij uiten die tegen zichzelf. Kunt gij iets anders denken dan dat een volk, zo roekeloos gesteld op zijn eigen ondergang, verlaten moet worden?

2. God is besloten om Zijn oordelen nog verder over hen te brengen, en wil Zich niet laten tegenhouden door de gebeden van de profeet. Zo zegt de Heere God, en wat Hij zegt, wil Hij niet herroepen, en ook kan de hele wereld het niet tegenspreken, luister er daarom naar en beef. Zie Mijn toorn en Mijn grimmigheid zal uitgestort worden over deze plaats, zoals de zondvloed over de oude wereld of de regen van vuur en zwavel over Sodom, sinds zij Mij willen vertoornen, moeten ze afwachten, wat er van komt. Ze zullen spoedig bevinden:
a. Dat er geen ontkomen is aan deze overstroming van vuur, door vlucht noch door verweer, het zal over deze plaats uitgestort worden, of schoon het een heilige plaats is, het huis des Heeren. Het zal komen over beide, man en beest, als de plagen van Egypte, en als enige daarvan, zal het de bomen des velds en de vruchten van de aarde vernielen, die zij bestemd en

bereid hadden voor Baäl, en waarvan zij koeken hadden gemaakt voor de koningin des hemels.
b. Er is geen uitblussen aan. Het zal branden en niet uitgedoofd worden, gebeden en tranen zullen niets baten. Als Zijn toorn maar een weinig is ontstoken, veel meer als Hij zo hevig ontstoken is zal er geen uitdoven zijn. Gods toorn is zo'n onuitblusselijk vuur, dat de eeuwigheid zelf er geen eind aan zijn zal. Gaat weg, gij gevloekten, in het eeuwige vuur.

Jeremia 7:21-28
Nadat Hij het volk getoond heeft, dat de tempel hen niet zal beschermen, zolang zij die met hun goddeloosheid verontreinigen, toont God hun hier, dat hun offeranden geen verzoening voor hen kunnen doen, en niet aangenomen zullen worden, zolang zij voortgaan met hun ongehoorzaamheid. Zie met welk een verachting Hij hier spreekt van hun offerdienst, vers 21. Doet uw brandofferen tot uw slachtofferen, gaat er mee voort, zolang het u behaagt, doet de ene soort offer tot de andere, maakt van brandoffers (die geheel verbrand werden ter ere Gods) dankoffers (waarvan de offeraar zelf een aanmerkelijk deel had) opdat gij vlees moogt eten, want dat is het enige dat gij waarschijnlijk van uw offeranden krijgen zult, een of twee goede maaltijden van vlees, maar verwacht er niets anders van, zolang gij op deze lichtzinnige wijze leeft. Houdt uw offeranden voor u zelf (zo begrijpen sommigen het) laat ze aan uw eigen tafel opgediend worden, want zij zijn in genen dele aannemelijk op Gods altaar. Om te beginnen,

I. Hij toont hun, dat gehoorzaamheid het enige was, dat Hij van hen verlangde, vers 22, 23. Hij beroept zich op het oorspronkelijk verbond, waardoor zij eerst tot een volk werden, toen zij uit Egypteland uitgevoerd werden. God maakte hen tot een koninkrijk van priesters voor Zich, niet om onthaald te worden op hun offeranden, zoals de duivelen, die de heidenen aanbidden, die met smaak het vet van hun offeranden eten en de wijn van hun drankoffer drinken, zoals men zich voorstelt, Deuteronomium 23:38. Nee: "Zal God het vlees van stieren eten," Psalm 1:13. "Ik heb met uw vaderen niet gesproken noch hun geboden van zaken des brandoffers of des slachtoffers, iets daarvan in de eerste plaats". De voorschriften van de zedenwet werden gegeven voor de instellingen van de plechtigheden, en die andere kwamen later, als proeven van hun gehoorzaamheid en als hulpmiddelen voor hun berouw en geloof. De wet van Leviticus begint aldus: "Als een mens uit u de Heere een offerande zal offeren, moet hij zo en zo doen", Leviticus 1:2, 2:1, alsof de bedoeling meer was het offeren te regelen dan het te eisen. Maar wat God beval, waartoe Hij ze verbond door Zijn hoogste gezag en waar Hij op aandrong als de voorwaarde van het verbond, was, "gehoorzaam Mijn stem," zie Exodus 15:26, waar dit de inzetting en de ordinantie was, waardoor God hen beproefde. "Hoort met ernst naar de stem van de Heer uw God". De voorwaarde, waarop zij Gods bijzonder volk waren, was dit, Exodus 19:5. "Indien gij naarstiglijk Mijn stem zult gehoorzamen".
"Maak ernst met de plichten van de natuurlijke godsdienst beschouw de uitdrukkelijke instellingen uit het beginsel van gehoorzaamheid, en dan wil Ik uw God zijn en gij zult Mijn volk zijn", wat de grootste eer, gelukzaligheid en voldoening is, waarvoor iemand van de mensenkinderen ontvankelijk is. "Uw wandel zij regelmatig en benaarstig u in alles te voldoen aan de wil en het woord van God, wandel binnen de perken die Ik u gesteld heb, en in al de wegen, die Ik u geboden heb, en dan moogt gij verzekerd zijn dat het wel met u zal zijn." Zeer redelijk is hier de eis, dat wij ons laten richten door de Oneindige Wijsheid naar hetgeen past, dat Hij, die ons gemaakt heeft, ons zal gebieden, en dat Hij ons de wet zal stellen, die ons het leven geeft en onderhoudt, en zeer bemoedigend is de belofte: Laat Gods wil uw regel zijn en Zijn gunst zal uw geluk zijn.

II. Hij toont hun, dat ongehoorzaamheid het enige was waarom Hij met hen twistte. "Hij wilde hen niet berispen om hun offers, omdat zij die nalieten, zij waren gedurig voor Hem geweest", Psalm 50:8, zij hoopten er God mee om te kopen, en een aflaat te kopen om voort te kunnen gaan met zondigen. Daarom waarvan God hen altijd beschuldigd had, was, de overtreding van Zijn geboden in hun handel en wandel, terwijl zij die in sommige gevallen hielden bij de waarneming van hun godsdienstige plichten, vers 24, 25 enz.
1. Zij wedijverden om hun eigen wil te doen tegen de wil van God. Zij hoorden niet naar God en Zijn wet, zij letten daar niet op, het was hun alsof die nooit gegeven of van geen kracht was, zij neigden hun oor niet om er naar te luisteren, veel minder hun hart om er aan te voldoen. Maar zij wilden hun eigen zin hebben, doen wat ze zelf verkozen en niet wat hun geboden was. Hun eigen raadslagen waren hun gids en niet de voorschriften van goddelijke wijsheid, wat zij voor nuttig en goed houden, zullen zij volgen, al spreekt Gods Woord juist andersom. Het goeddunken van hun boos hart, de lusten en begeerlijkheden van dat hart zullen hun wet zijn, om daarin te wandelen naar de lust van hun ogen.

2. Al beginnen zij goed, zij volhardden niet maar weken spoedig af. Zij keerden achterwaarts, toen zij er van spraken, een hoofd op te werpen, naar Egypte terug te keren en niet onder Gods leiding voorwaarts te gaan. Zij beloofden zo schoon: Alles wat de Heere tot ons zal zeggen, zullen wij doen, als zij daarbij maar gebleven waren, zou alles wèl geweest zijn, maar in plaats van de weg van de gehoorzaamheid te bewandelen, keerden zij zich af naar het pad van de zonde en werden erger dan ooit.

3. Wanneer God boodschappers tot hen zond om hen aan Zijn geschreven woord te herinneren, namelijk de profeten, baatte ook dat niet, zij bleven ongehoorzaam. God zond hun dienaren te allen tijde, van toen hun vaders uit Egypteland waren uitgegaan, om hen op hun zonden opmerkzaam te maken en hen aan hun plicht te herinneren, die Hij vroeg op zijde, daarmee belastte, als tevoren vers 13, gelijk mannen vroeg opstaan om hun knechten tot de arbeid te roepen, maar zij waren even doof voor de profeten als voor de wet, vers 26: Toch hebben zij niet gehoord noch hun oor geneigd. Dat was aldoor hun manier van doen geweest, zij hadden dezelfde stugge, weerspannige aard als die voor hen geweest waren, dat was altijd hun practijk geweest, door een boze geest ingegeven, die hen eindelijk in hun verderf voerde. Hun handel en wandel was nog niets veranderd. Zij waren erger, niet beter dan hun vaderen.

a.Jeremia kan zelf tegen hen getuigen, dat zij ongehoorzaam waren, of hij zal dat spoedig ervaren, vers 27 :Ook zult gij alle deze woorden tot hen spreken, zult hen vooral van ongehoorzaamheid en hardnekkigheid beschuldigen. Maar zelfs dat zal niets op hen vermogen. Zij zullen naar u niet horen, noch acht op u geven. Gij zult gaan en tot hen roepen met alle mogelijke klaarheid en ernst, maar zij zullen u niet antwoorden, zij zullen noch u een goed antwoord geven noch zelfs enig antwoord, zij zullen op uw roepen niet komen.
b. Hij moest dus erkennen, dat zij de naam van ongehoorzaam volk verdienden, rijp voor het verderf, hij moest gaan om hun dat in hun aangezicht te zeggen, vers 28 :Zeg tot hen: Dat is het volk, dat naar de stem des Heeren Zijn God niet hoort. Zij zijn bekend om hun stijve nek, zij offeren de Heere hun God, maar willen niet door Hem als hun God geregeerd worden, zij willen het onderwijs van Zijn woord niet horen, noch de bestraffing van Zijn roede aannemen, zij willen door geen van beide teruggeroepen of bekeerd worden. De waarheid is ondergegaan onder hen: zij kunnen ze niet ontvangen, zij willen er zich niet aan onderwerpen noch zich er door laten gezeggen. Zij zullen de waarheid niet spreken, men kan geen van hun woorden geloven, want ze is uitgeroeid van hun mond, en leugen heeft haar vervangen. Zij zijn beide jegens God en mensen leugenaars.

Jeremia 7:29-34
Hier is:
I. Een luide oproeping om te wenen en te treuren. Jeruzalem, dat een vrolijke stad was geweest, de vreugde van de gehele aarde, moet nu een weeklacht verheffen op de hoge plaatsen, vers 29. De hoge plaatsen waren die, waar ze hun afgoden gediend hadden, daar moesten ze nu hun ellende bewenen, ten teken van smart en dienstbaarheid beide moest Jeruzalem nu haar hoofdhaar afscheren en wegwerpen, dit woord ziet op het haar van de Nazareeërs, die het als teken en onderpand van hun heiliging. aan God lieten wassen, en wordt daarom hun kroon genoemd. Jeruzalem was een stad geweest, als een Nazareeër aan God gewijd, maar moest nu hun haar afscheren, moest ontwijd, vernederd en van God gescheiden worden, zoals ze vroeger Hem gewijd was geworden. Voor hen, die hun heiligheid verloren hebben, is het tijd hun vreugde af te leggen.

II. Rechtvaardige oorzaak voor dit grote klaaglied gegeven.
1. De zonde van Jeruzalem verschijnt hier zeer afschuwelijk, erger dan elders, en zeer zondig, vers 30. "De kinderen van Juda, Gods belijdend volk, dat uit de wateren van Juda was voortgekomen," Jesaja 48:, "hebben gedaan wat kwaad is in mijn ogen, onder Mijn oog, in Mijn tegenwoordigheid, zij hebben Mij in het aangezicht beledigd, waardoor zij hun overtreding nog erger gemaakt hebben", of: zij hebben gedaan wat zij wisten dat kwaad was in Mijn ogen, en Mij ten hoogste vertoornd. Afgoderij was de zonde, die in Gods oog alle andere zonden overtrof. Nu worden zij hier van twee dingen beschuldigd, die zij in hun afgoderij gepleegd hebben, en die zeer tergend waren.

a. Zij bedreven die zeer onbeschaamd tegenover God en trotseerden Hem: "Zij hebben hun verfoeiselen (hun afgrijselijke afgoden en derzelver altaren) gesteld in het huis, dat naar Mijn naam genoemd is, zelfs in de voorhoven des tempels, om dit te verontreinigen Manasse had het gedaan", 2 Koningen 21:7, 23:12), alsof zij meenden, dat God het door de vingers zou zien en er niet om gaf, hoezeer het Hem ook mishaagde, of alsof zij hemel en hel God en Baäl konden verzoenen. Het hart is de plaats, die God verkozen heeft, om Zijn naam daar te zetten, indien de zonde daar de hoogste en innigste plaats heeft, verontreinigen wij des Heeren tempel, en daarom tergt niets Hem meer dan "drekgoden in zijn hart op te zetten", Exodus.14:4.
b. Zij waren zeer barbaars jegens hun eigen kinderen, vers 31. Zij hebben vooral de hoogten van Tofeth gebouwd, waar het beeld van Moloch opgericht was, in het dal des zoons van Hinnom, in de buurt van Jeruzalem, en daar hebben zij hun zonen en hun dochteren met vuur verbrand, ze vermoord op de wreedst denkbare manier, om hun afgoden, die duivelen en geen goden waren, te eren of tevreden te stellen. Dit was zeker het grootste voorbeeld van Satans macht over de kinderen van de ongehoorzaamheid, en van de ontaarding en het verderf van de menselijke natuur. Men zou hopen, dat er slechts weinig gevallen van zulke barbaarse afgoderij bestonden, maar het wekt verbazing, dat er zijn, dat mensen hun natuurlijke liefde zó kunnen verloochenen en iets zó onmenselijks doen als onschuldige kinderen te verbranden, nog wel hun eigen kinderen, dat zij zó volstrekt los zelfs van natuurlijke godsdienst konden zijn om zo'n gruwel voor wettig, ja de goden aangenaam, te houden. Zeker was dit een rechtvaardig oordeel, omdat zij de heerlijkheid Gods hadden veranderd in de gelijkenis van een beest, nu had God ze overgegeven aan zulke lage neigingen, die hen erger dan het redeloze vee maakten. God zegt, dat dit was wat Hij hen niet had geboden noch in Zijn hart was opgekomen, dat wil zeggen niet alleen had Hij hun niet geboden, Moloch te dienen (dit had Hij uitdrukkelijk verboden), maar Hij had ook nooit geboden, dat Zijn dienaren Hem met zulke offers zouden verheerlijken en hun natuurlijk zozeer geweld aandoen, het was nooit in

Zijn hart opgekomen, kinderoffers te vergen en toch hadden zij Zijn dienst verlaten voor de dienst van zulke goden, die, door zulke offers te eisen, vijanden van de mens toonden te zijn.

2. De verwoesting van Jeruzalem verschijnt hier als zeer vreselijk. Dit is reeds ellende genoeg, vers 29. De Heere heeft het geslacht van Zijn verbolgenheid verworpen en verlaten. Zonde maakt voorwerpen van Zijn liefde tot voorwerpen Zijns toorns. En God zal degenen verwerpen en ganselijk verlaten, die zichzelf door hun onboetvaardigheid maken, vaten des toorns, tot het verderf toebereid. Hij kent ze niet meer als de Zijnen. Voorwaar, zeg Ik u, Ik ken u niet. Hij zal ze overgeven aan de verschrikkingen van hun eigen schuld en ze daaraan ten prooi laten.

a. De dood zal over hen triomferen, vers 32, 33. De zonde heerst tot de dood, want de dood is haar bezoldiging en haar einde. Tofeth, de vallei nabij Jeruzalem, zal moorddal geheten worden, want daar zullen menigten gedood worden, in de pogingen om uit de stad uitvallen te doen of te ontkomen, zullen zij in de handen van de belegeraars vallen. Of het zal het dal van de verslagenen heten, omdat daarheen de lijken van de verslagenen zullen vervoerd worden om ze te begraven, totdat er geen plaats meer zal zijn om graven te maken. Dit wijst op het aantal dergenen, die door het zwaard de pestilentie en de honger zullen vallen. De dood zal voorspoedig rijden, met vreselijke praal en macht, overwinnende en opdat hij overwinne. De verslagenen des Heeren zullen vele zijn. Dit dal van Tofeth was een plaats waarheen de burgers van Jeruzalem wandelen om zich te vermeien, maar het zou voor dat doel niet meer passen, want het zou zó vol graven worden dat er geen wandelplaats meer overschoot, en het gevaar van besmetting in de nabijheid van zoveel lijken. Daar hadden zij sommige van hun kinderen opgeofferd en aan Moloch gewijd, en daar zouden zij vallen als offers van de goddelijke gerechtigheid. Tofeth was vroeger de begraafplaats of de plaats van de verbranding geweest voor de dode lichamen van de belegeraars, toen de engel in het leger van de Assyriërs sloeg, en daarvoor was het van gisteren, dit is van ouds bereid, Jesaja 30:33. Maar zij hadden die uitredding vergeten en er een plaats van de zonde van gemaakt, nu zal God het verkeren in een begraafplaats voor de belegerden. Zinspelende op dit dal wordt de hel in het Nieuwe Testament Gehenna, het dal Hinnoms genoemd, want daar werden beide de ingevallen Assyriërs en de rebellerende Joden begraven, zo is de hel na de dood de ontvangplaats voor ongelovigen en huichelaars, de openlijke vijanden van Gods kerk en derzelver verraderlijke vrienden, het is de vergadering van de doden, bereid voor het geslacht van Gods toorn. Maar de slachting zal zó groot zijn dat zelfs het ruime dal van Tofeth ze niet zal kunnen bevatten, en eindelijk zullen er niet genoeg levenden overblijven om de doden te begraven, zodat de dode lichamen des volks voedsel zullen zijn voor vogelen en wilde dieren die ze zullen afweiden als krengen, en niemand zal lust of moed hebben, ze te verjagen, zoals Rispa deed ten bate van de dode lichamen van Sauls zonen, 2 Samuel 21:10. Dit was overeenkomstig de beschrijving in de wet en een deel van de vloek, Deuteronomium 28:26. "En uw dood lichaam zal aan alle gevogelte des hemels, en aan de beesten van de aarde tot spijze zijn, en niemand zal ze afschrikken," zo stemmen wet en profeten overeen aangaande de uitvoering van de oordelen. Behoorlijke begrafenis van de doden is iets menselijke, ter herinnering aan wat het dode lichaam geweest is, de tabernakel van de redelijke ziel. Ja, het is zelfs iets goddelijks, in verwachting van wat het dode lichaam ten dage van de opstanding worden zal. Het gemis van een begrafenis is soms een teken van menselijk woeden geweest tegen Gods getuigen, Openbaring 11:9. Hier wordt het bedreigd als een bewijs van Gods toorn tegen Zijn vijanden, als een teken, dat het kwaad de zondaars vervolgt tot na hun dood.

b. De vreugde zal van hen vlieden, vers 34. "Ik zal doen ophouden de stemme van de vrolijkheid. God had hen door Zijn profeten en door kleiner straffen opgeroepen om te wenen

en te rouwen, maar zij hadden het omgekeerde gedaan en wilden van niets dan vreugde en blijdschap weten", Jesaja 22:12, 13. En wat was daarvan het gevolg? Nu riep God hen tot weeklagen, vers 29, en Hij zette Zijn roepstem kracht bij, door alle reden of lust tot vreugde en blijdschap weg te nemen. Zij, die niet willen wenen zullen wenen, zij, die niet door Gods genade van hun ijdele vrolijkheid willen genezen worden, zullen door Gods gerechtigheid van alle vrolijkheid beroofd worden, want wanneer God oordeelt, overwint Hij. Hier wordt gedreigd, dat er niets zal zijn om zich over te verblijden. Er zal geen huwelijkspret zijn, want er zullen geen huwelijken meer wezen. De gemakken des levens zullen verdwijnen en alle zorg, om het menselijk geslacht op aarde in stand te houden, afgeworpen, er zal niet meer zijn de stem des bruidegoms noch die van de bruid, geen muziek, geen bruiloftsliederen. Ook de vreugde over de oogst zal ontbreken, want het land zal woest zijn, onbebouwd en onverzorgd. Zowel de steden van Juda als de straten van Jeruzalem zullen vrezen, en wanneer men er wandelt, vindt men geen oorzaak van blijdschap, geen wonder, dat men zich terugtrekt en geen lust meer voelt voor vreugde. Zo spoedig kan God de blijdschap van de blijden bederven en doen ophouden, daarom moeten wij ons altijd verheugen met beving, ons verblijden en wijs zijn.

HOOFDSTUK 8

1 Ter zelfder tijd, spreekt de HEERE, zullen zij de beenderen der koningen van Juda, en de beenderen van hun vorsten, en de beenderen der priesteren, en de beenderen der profeten, en de beenderen der inwoners van Jeruzalem, uit hun graven uithalen. 2 En zij zullen ze uitspreiden voor de zon, en voor de maan, en voor het ganse heir des hemels, die zij liefgehad, en die zij gediend, en die zij nagewandeld, en die zij gezocht hebben, en voor dewelke zij zich nedergebogen hebben; zij zullen niet verzameld noch begraven worden; tot mest op de aardbodem zullen zij zijn. 3 En de dood zal voor het leven verkoren worden, bij het ganse overblijfsel der overgeblevenen uit dit boze geslacht, in al de plaatsen der overgeblevenen, waar Ik hen heengedreven zal hebben, spreekt de HEERE der heirscharen. 4 Zeg wijders tot hen: Zo zegt de HEERE: Zal men vallen, en niet weder opstaan? Zal men afkeren, en niet wederkeren? 5 Waarom keert dan dit volk te Jeruzalem af met een altoosdurende afkering? Zij houden vast aan bedrog, zij weigeren weder te keren. 6 Ik heb geluisterd en toegehoord, zij spreken dat niet recht is, er is niemand, die berouw heeft over zijn boosheid, zeggende: Wat heb ik gedaan? Een ieder keert zich om in zijn loop, gelijk een onbesuisd paard in de strijd. 7 Zelfs een ooievaar aan de hemel weet zijn gezette tijden, en een tortelduif, en kraan, en zwaluw, nemen de tijd van hun aankomst waar; maar Mijn volk weet het recht des HEEREN niet. 8 Hoe zegt gij dan: Wij zijn wijs en de wet des HEEREN is bij ons! Ziet, waarlijk tevergeefs werkt de valse pen der Schriftgeleerden. 9 De wijzen zijn beschaamd, verschrikt en gevangen; ziet, zij hebben des HEEREN woord verworpen, wat wijsheid zouden zij dan hebben? 10 Daarom zal Ik hun vrouwen aan anderen geven, hun akkers aan andere bezitters; want van de kleinste aan tot de grootste toe pleegt een ieder van hen gierigheid; van de profeet aan tot de priester toe bedrijft een ieder van hen valsheid. 11 En zij genezen de breuk van de dochter Mijns volks op het lichtste, zeggende: Vrede, vrede! doch daar is geen vrede. 12 Zijn zij beschaamd, omdat zij gruwel bedreven hebben? Ja, zij schamen zich in het minste niet, en weten niet schaamrood te worden; daarom zullen zij vallen onder de vallenden; ten tijde van hun bezoeking zullen zij struikelen, zegt de HEERE. 13 Ik zal hen voorzeker wegrapen, spreekt de HEERE; er zijn geen druiven aan de wijnstok, en geen vijgen aan de vijgeboom, ja, het blad is afgevallen; en de geboden, die Ik hun gegeven heb, die overtreden zij. 14 Waarom blijven wij zitten? Verzamelt u, en laat ons ingaan in de vaste steden, en aldaar stilzwijgen; immers heeft ons de HEERE, onze God, doen stilzwijgen, en ons met gallewater gedrenkt, omdat wij tegen de HEERE gezondigd hebben. 15 Men wacht naar vrede, maar er is niets goeds, naar tijd van genezing, maar ziet, er is verschrikking. 16 Van Dan af wordt het gesnuif zijner paarden gehoord; het ganse land beeft van het geluid der briesingen zijner sterken; en zij komen daarheen, dat zij het land opeten en diens volheid, de stad en die daarin wonen. 17 Want ziet, Ik zend slangen, basilisken onder ulieden, tegen dewelke geen bezwering is; die zullen u bijten, spreekt de HEERE. 18 Mijn verkwikking is in droefenis; mijn hart is flauw in mij. 19 Ziet, de stem van het geschrei der dochteren mijns volks is uit zeer verren lande: Is dan de HEERE niet te Sion, is haar koning niet bij haar? Waarom hebben zij Mij vertoornd met hun gesneden beelden, met ijdelheden der vreemden? 20 De oogst is voorbijgaande, de zomer is ten einde; nog zijn wij niet verlost. 21 Ik ben gebroken vanwege de breuk der dochter mijns volks; ik ga in het zwart, ontzetting heeft mij aangegrepen. 22 Is er geen balsem in Gilead? Is er geen heelmeester aldaar? Want waarom is de gezondheid der dochter mijns volks niet gerezen?

In dit hoofdstuk gaat de profeet voort, het verderf dat God gereed was over Zijn volk te brengen, groot te maken en te rechtvaardigen, om te tonen hoe smartelijk en toch rechtvaardig het zou zijn.

I. Hij stelt de komende oordelen als zo verschrikkelijk voor, dat men naar de dood, hoezeer ook te duchten zou verlangen, vers 1-3.
II. Hij wijst de ongelukkige dwaasheid en koppigheid van dit volk aan als datgene, wat dit verderf over hen bracht, vers 4-12.
III. Hij beschrijft de grote verbijstering en ontzetting, die het hele land bij zijn nadering zou aangrijpen, vers 13-17.
IV. De profeet zelf is er zeer door getroffen en het gaat hem aan zijn hart, vers 18-22.

Jeremia 8:1-3
Deze verzen zou men gevoegelijk aan het slot van het voorgaande hoofdstuk kunnen plaatsen, als een vervolg van de beschrijving van de vreselijke verwoesting van het land door het leger van de Chaldeeën. Zij zal de gedaante van de dood zelf op wonderlijke wijze veranderen, en wel ten kwade.

I. De dood zal niet zijn, zoals hij altijd was, de rust van de doden. Wanneer Job naar het graf verlangt, is dat in de hoop, dat hij "daar zou rusten met de koningen en raadslieden van de aarde, maar nu zal de as van de doden, zelfs van koningen en vorsten, verstoord worden, en hun beenderen zullen verstrooid worden aan de mond des grafs," Psalm 141:7. Aan het slot van het vorige hoofdstuk werd gedreigd, dat de verslagenen onbegraven zouden blijven, maar hier vinden zij de graven van hen, die begraven waren door de overwinnende vijand met boosaardige ijver geopend, die hetzij uit hebzucht, in de hoop schatten te vinden in de graven, of uit haat en woede tegen het volk, de beenderen van de koningen van Juda en van zijn vorsten voor de dag bracht. De waardigheid van hun graven kon hen niet beveiligen, neen, stelde ze te meer bloot om geplunderd te worden, maar het was laag en barbaars om het koninklijke stof zo te vertreden. Wij willen hopen, dat de beenderen van de goede Josia niet verstoord worden, omdat, toen hij de beenderen verbrandde van de afgodische priesters, hij de beenderen van de man Gods vromelijk beschermde, 2 Koningen 23:18. Ook de beenderen van de priesters en profeten werden opgegraven en uitgestrooid. Sommigen denken aan de valse profeten en de priesters van de afgoden, alsof God dit teken van de schande hun indrukte, maar als het Gods profeten en Zijn priesters waren, dan is dat, wat de Psalmist bedoelt als hij klaagt over de vrucht van de gewelddadigheid van de vijand, Psalm 79:1, 2. Ja, de kwaadaardige Chaldeeën, die de graven van vorsten en priesters niet konden bereiken om die te schenden, wilden liever tot kleingeestigheid de toevlucht nemen dan niet mee doen, en daarom sleurden zij de beenderen van de gewone inwoners van Jeruzalem uit hun graven. Barbaarse volken maakten zich soms schuldig aan zulke ongerijmde en onmenselijke triomfen over hun overwonnelingen, en God liet het hier toe, als een teken van Zijn misnoegen jegens het geslacht van Zijn gramschap, en tot verschrikking van de overlevenden. De beenderen, opgegraven uit hun graven, werden verachtelijk op de grond verstrooid, om de schande groter en langduriger te maken. Zij werden uitgespreid om te drogen, om ze in triomf rond te dragen of ze als brandstof te benutten, of voor een of ander bijgelovig doel te gebruiken. Zij zullen in de zon verspreid worden, (want zij zullen zich niet schamen er op klaarlichte dag openlijk voor uit te komen), en in de maan en sterren, ja al het heir des hemels, waarvan zij afgoden gemaakt hebben, vers 2. Uit de vermelding van zon, maan en sterren, die de onverschillige toeschouwers zouden zich van dit treurspel, neemt de profeet aanleiding om te tonen hoe zij die vergood hadden, en hun de eer bewezen, die God alleen toekomt, opdat ze zouden zien, hoe weinig de aanbidding van het schepsel baat, want de schepselen, die zij aanbaden, zagen het als zij in ‘t ongeluk waren, maar gaven er niet om, en gaven hun geen verlichting, eer vonden zij het aangenaam, om beschimpt en gesmaad te zien hen, die hen beschimpt en vergood hadden. Zie hoe zij hun afgoden de eer hebben vermeerderd, om te tonen hoe wij ons moeten gedragen jegens onze God.

1. Zij hadden hen lief. Als beminnelijke wezens en onbekrompen weldoeners achtten zij hen en verheugden zich in hen en daarom deden zij al wat volgt.

2. Zij dienden hen, deden al wat zij konden ter ere van hen, en vonden niets te veel, zij hielden zich aan al de wetten van het bijgeloof, zonder tegenspraak.

3. Zij wandelden hen achterna, streefden hen na te volgen en hun te gelijken, naar de eigenschappen, die van hen overgeleverd waren, die oorzaak en aanmoediging waren van veel gruwelijke goddeloosheid onder de heidenen.

4. Zij zochten, raadpleegden hen als orakels, beriepen zich op hen als rechters, smeekten hun gunst af, en baden tot hen als hun weldoeners.

5. Zij aanbaden hen en gaven hun goddelijke eer, als hebbende absolute heerschappij over hen. In 't licht van deze hemellichamen, die zij geëerd hadden, zullen hun dode lichamen geworpen worden, en daar gelaten, om te vergaan, en als mest te zijn op het gelaat des aardrijks, en als de zon op hen schijnt, zullen ze walgelijker en weerzinwekkender zijn. Al wat wij tot een god maken buiten de enige ware God, zal ons geen baat geven aan de andere kant van het graf, voor het lichaam niet en nog veel minder voor de ziel.

II. De dood zal nu zijn, wat hij nooit geweest is - de keus van de levenden, niet omdat er iets aangenaams aan is, integendeel, nooit nog vertoonde de dood zich in afschuwelijker, schrikwekkender gedaante dan nu, dat zij zich niet kunnen vleien met een zachte dood en een menselijke begrafenis, en toch zal ieder ding in deze wereld zo ondraaglijk worden, dat men de dood zal kiezen boven het leven, vers 3, niet in de hoop op en het geloof aan gelukzaligheid in een ander leven, maar in de uiterste wanhoop aan enig geluk in dit leven. Het volk is nu geslonken tot een familie, zo klein is het overblijfsel van die er overgelaten zijn, en het is een boze familie, nog even slecht als altijd, hun hart is niet vernederd en hun lusten zijn niet bedwongen. Dezen blijven in leven (en dat is alles) in de vele plaatsen, vanwaar zij verdreven werden door de oordelen Gods, sommigen gevangen in het land van hun vijanden, anderen als bedelaars in de omliggende landen, weer anderen voortvluchtig en zwervend daar en in hun eigen land. En, schoon zij, die stierven, een ellendige dood stierven, zo leven toch de overblijvenden, aldus uitgedreven, nog ellendiger, zodat zij de dood boven het leven zouden kiezen, en duizend maal wensen, dat zij gevallen waren met hen, die door het zwaard vielen. Laat dit ons genezen van een onmatige liefde tot het leven, dat het kan gebeuren dat het ons een last en een schrik wordt, en wij in grote verzoeking kunnen komen, om verschrikking en dood voorkeur te geven.

Jeremia 8:4-12

De profeet wordt hier gelast voor dit volk te plaatsen de dwaasheid van hun onboetvaardigheid, die de oorzaak was, dat het verderf over hen kwam. Zij worden hier voorgesteld als het domste, onverstandigste volk ter wereld, dat zich niet wilde laten onderrichten door al de middelen, die de Oneindige Wijsheid te baat nam om hen tot inkeer te brengen en hun geest recht te zetten en aldus het over hen komende verderf te voorkomen.

I. Zij wilden niet luisteren naar de voorschriften van de rede. In zake hun zielen wilden zij niet handelen met de voorzichtigheid, waarmee zij in andere opzichten handelden. Zondaren zouden heiligen worden, als zij zich maar mannen toonden, en als 't gezond verstand hen regeerde, zou de godsdienst weldra eveneens doen. Kom, en laat ons samen redeneren, zegt de Heere, vers 4, 5. Zal men vallen en niet weer opstaan? Als men eens op de grond, in het stof, valt, zal men dan niet zo gauw mogelijk weer opstaan? Zo dwaas zijn zij niet om te blijven liggen, als zij vallen. Zal iemand van de rechte weg afkeren? Ja, de oplettendste reiziger kan afdwalen, maar zal hij niet wederkeren, zodra hij het gewaar geworden is? Ja, zeker zal hij dat, met alle haast, en hij zal bedanken wie hem zijn vergissing bekend maakt. Zo doet men in andere gevallen. Waarom keert dan dit volk te Jeruzalem af met een altoosdurende afkering? Waarom haasten zij zich niet, als zij in zonde vervallen zijn, weer op

te staan door berouw? Waarom, als zij zien, dat zij van de weg verdwaald zijn, herstellen zij hun dwaling en verbeteren zij zich niet? Niemand, die zijn verstand heeft, zal voortgaan op een weg, wanneer hij weet, dat die hem niet aan het doel van de reis zal brengen, waarom keert dan dit volk af met een altoosdurende afkering? Zie de aard van de zonde, zij keert af, zij keert af van de rechte weg, met alleen naar een zijpad, maar naar een verkeerd pad, van de weg af, die ten leven leidt naar dien, die tot volkomen ondergang voert. En deze afkering zal een altoosdurende afkering zijn, als de almachtige genade niet tussenbeide komt om het te beletten. De zondaar wandelt niet alleen eindeloos, maar regelrecht in zijn verderf. Dezelfde sluwheid van de verleider, die iemand tot zonde brengt, houdt hem daar ook in vast, en zij helpen mee aan hun eigen gevangenschap. Zij houden vast aan bedrog Zonde is een groot bedrog en zij houden er aan vast, zij hebben het zo lief, en zijn besloten zich er aan vast te klampen, en alle middelen, die God in ‘t werk stelt om hen van hun zonden af te scheiden, te verijdelen. De verontschuldigingen, die zij maken voor hun zonden, zijn bedrog, eveneens al hun verwachtingen van straffeloosheid, toch houden zij er aan vast, en willen niet ontgoocheld zijn, en daarom weigeren zij terug te keren. Merk op, die hardnekkig op hun zondige wegen voortgaan, houden zich altijd aan een of ander bedrog vast, hebben een leugen in hun rechterhand, waardoor ze hun zonden vasthouden.

II. Zij wilden niet luisteren naar de stem van hun geweten, naar hetgeen hun eigen verstand hun zei aangaande hen zelf en hun daden, vers 6. Let er op,
1. Welke verwachting van hen gekoesterd werd, dat zij zich zouden bedenken. Ik heb geluisterd en toegehoord. De profeet luisterde om te vernemen welke uitwerking zijn prediking op hen had, God zelf luisterde, als één, die niet de dood des zondaars begeert, die blij is iets te horen, dat berouw doet veronderstellen, die zeker zou gelet hebben op wat in die richting te beluisteren viel, en daarop onmiddellijk met Zijn troost zou geantwoord hebben, gelijk David ervoer toen hij zei: "Ik zal belijdenis doen," Psalm 32:5. "God ziet des mensen aangezicht aan," wanneer zij iets verkeerds gedaan hebben, Job 33:20, om af te wachten wat zij vervolgens zullen doen, "Hij luistert en hoort."

2. Hoe die verwachtingen teleurgesteld zijn. Zij spreken niet wat recht is, gelijk Ik dacht, dat zij zouden doen. Niet alleen deden zij onrecht, maar zij spraken ook geen recht, God vernam geen goed woord van hen, niets waarop Hij hoop of gunst kon bouwen. Daar is niemand van hen, die spreekt wat recht is, niemand die berouw heeft over zijn boosheid. Zij, die hebben gezondigd, spreken alleen dan recht, wanneer zij spreken van berouw, en het is droevig, wanneer zij, die zoveel gedaan hebben, dat berouw nodig heeft, geen woord van berouw spreken. Niet alleen heeft God geen woord van berouw over nationale zonden van hen vernomen, waardoor de mate van de nationale schuld mocht verminderd worden, maar niemand toonde zelfs berouw over de persoonlijke goddeloosheid, waaraan hij schuldig stond.
a. Ze deden zelfs de eerste schrede niet op de weg van berouw, zij zeiden zelfs niet: Wat heb ik gedaan? Geen neiging daarheen, niet het geringste teken ervan. Zie, waar berouw begint met een ernstig en onpartijdig zelfonderzoek, wat wij gedaan hebben, voortspruitende uit een overtuiging, dat wij verkeerd hebben gehandeld.
b. Zo verre waren zij van berouw over hun zonde, dat zij vastbesloten daarin volhardden: Een ieder keert zich om in zijn loop, zijn goddeloze loop, de weg van de zonde, die zij gekozen en waaraan zij zich gewend hadden, gelijk een onbesuisd paard in de strijd, tuk op actie, en onwillig om tegengehouden te worden. Hoe het paard ten strijde snelt, wordt prachtig beschreven in Job 39:21 enz. "Het belacht de vreze en wordt niet ontsteld." Zo belacht de onbeschaamde zondaar om de bedreiging van het Woord als men om een boeman lacht, en holt met alle geweld op de instrumenten van dood en verderf in, door niets gestuit.

III. Zij wilden naar de voorschriften van de voorzienigheid niet luisteren, noch Gods stem daarin opmerken, vers 7.
1. Het is een bewijs van hun dwaasheid, dat zij, Gods volk zijnde en daarvoor in staat, Zijn bedoeling met Zijn woorden te verslaan, toch het recht des Heeren niet weten: zij verstaan de betekenis van barmhartigheid noch die van beproeving, weten zich er niet naar te schikken noch aan Gods bedoeling te beantwoorden. Zij weten geen gebruik te maken van de tijden van de genade, die God hun geeft wanneer Hij Zijn profeten zendt, noch naar Zijn bestraffingen te luisteren, als "Zijn stem roept in de stad. Zij weten de tekenen van de tijden niet te onderscheiden," Mattheüs 16:3, en worden niet gewaar, dat God met hen handelt. Zij kennen de weg van de plicht niet, die God hun voorschrijft, hoewel die beide in hun hart en in Zijn boek geschreven staat.

2. Hij verergert hun dwaasheid, dat lagere schepselen zoveel scherpzinnigheid vertonen. De ooievaar aan de hemel weet zijn gezette tijden van komen en gaan, evenzo andere trekvogels, de tortelduif, kraanvogel en zwaluw. Door hun natuurlijk instinct gedreven, veranderen deze van woonplaats, naar het weer verandert, zij komen met de lente en vertrekken, wanneer de winter nadert, naar warmer klimaat, terwijl andere vogels in de lente gaan en tegen de winter weerkeren.

IV. Zij wilden niet luisteren naar het geschreven woord. Zij zeggen: Wij zijn wijs, maar hoe kunnen zij dat zeggen? vers 8. Hoe kunnen zij zo stout zijn te beweren, dat zij enige wijsheid bezitten. als zij nog dommer zijn dan de redeloze schepselen? Wel, zij achten zich wijs, omdat de wet des Heeren bij hen is, het boek van de wet en de uitleggers, en hun buren noemden hen om dezelfde reden wijs Deuteronomium 4:6. Toch missen hun beroeringen allen grond. Zie, waarlijk tevergeefs werkt de pen van de Schriftgeleerden, zeker diende de Schrift bij geen volk tot zo weinig goeds. Zij konden evengoed zonder wet zijn geweest, en zij er geen beter gebruik van hebben gemaakt. God heeft het inderdaad zo laten schrijven, dat de mensen er wijs door kunnen worden tot zaligheid, maar voor hen is het tevergeefs geschreven, want zij zijn er niet wijzer door geworden. De pen van de Schriftgeleerden, van hen, die het eerst de gewijde boeken schreven, en van hen, die ze daarna uitlegden, is vergeefs geweest, zowel de gunst Gods als de arbeid dier schrijvers is aan hen verloren, die genade Gods is hun tevergeefs geschonken. Let op, velen zijn er, die een overvloed van genade genieten, die Bijbels en predikanten genoeg hebben, maar zij hebben ze tevergeefs, zij beantwoorden niet aan het doel dier genade. Maar men kan zeggen: Er zijn toch wijze mensen onder hen, voor wie de wet en de pen van de schrijvers niet onnut zijn geweest. Hierop luidt het antwoord: De wijzen zijn beschaamd, omdat zij geen beter gebruik van hun wijsheid hebben gemaakt en niet dienovereenkomstig geleefd. Zij zijn verschrikt en gevangen, al hun wijsheid heeft hen niet teruggehouden van die wegen, die op hun verderf uitlopen. Zij zijn in dezelfde strikken gevallen als hun naburen, die niet op zoveel wijsheid stoften, en in dezelfde verdwazing gevallen. Degenen, die meer kennis hebben dan anderen en toch niet beter handelen dan zij hebben reden zich te schamen. Zij spreken van hun wijsheid: ziet, zij hebben des Heeren Woord verworpen, zij wilden er niet door geregeerd worden noch Zijn regel volgen, wilden niet doen naar hun kennis en dan, wat wijsheid is in hen? Generlei, die iets baat, generlei, die hen helpen zal in de grote dag, hoe zij er nu zich ook op verheffen. Die wijsheid beweren te bezitten en zeggen: Wij zijn wijs en des Heeren wet is bij ons, zijn de priesters en valse profeten, met hen spreekt de profeet hier onomwonden.

1. Hij dreigt hen met Gods oordelen. Hun vrouwen en akkers zullen anderen gegeven worden vers 10, wanneer zij gevangen genomen worden, hun zegevierende vijand zal ze nemen en geven aan wie ze zullen beërven niet maar voor een tijd, maar voor altijd zullen die ze

verkrijgen en hun kinderen nalaten. En vers 12, met al hun roemen op wijsheid en heiligheid, zullen ze vallen onder de vallenden, want zo de blinde de blinde leidt, zullen ze beiden in de gracht vallen. In de tijd van hun bezoeking, wanneer naar de goddeloosheid van hun land onderzoek wordt gedaan, zal bevonden worden, dat zij meer gedaan hebben dan iemand, daarom zullen zij zeker neergeworpen en uitgeworpen worden.

2. Hij geeft reden voor deze oordelen, vers 10-12, dezelfde reden, als wij tevoren vonden voor hun goddeloosheid, Hoofdstuk 6:13-15, daar spraken wij er reeds van.
a. Zij waren begerig naar de rijkdom van deze wereld, wat reeds in elkeen slecht is, maar vooral in profeten en priesters, die het best bekend moesten zijn met een andere wereld en daarom van de tegenwoordige afgestorven. Maar dezen, "van de kleinste tot de grootste, hadden zich overgegeven aan geldgierigheid. Hare priesters leren om loon, en haar profeten waarzeggen om geld," Micha 3:11.
b. Zij nemen het niet ter harte, als zij liegen, zelfs niet wanneer zij als priesters en profeten spreken: ieder spreekt valselijk ziet de ene weg uit, maar wandelt op een andere. Oprechtheid bestaat niet meer onder hen.
c. Zij vleiden het volk in zijn zonden, en bereidden het voor het verderf. Zij beweerden geneesmeesters van de staat te zijn, maar wisten geen goede middelen voor de toenemende krankheden, zij genazen ze op het lichtst, brachten de patiënt om door pijnstillende middelen en susten vrees en klachten met: Vrede, vrede, alles is wel, er is geen gevaar, terwijl de God des hemels voortgaat met hen te richten, zodat alle vrede vergaat.
d. Toen het openbaar werd, dat zij hun patiënten zo onverantwoordelijk mishandelden, schaamden zij zich niet maar beroemden er zich zelf op, vers 12. Zij weten niet schaamrood te worden, zo zeer hadden zij alle gevoel van deugd en eer uitgeschud. Wanneer zij van hun grove bedriegerijen overtuigd werden, trachtten zij ze nog te bewimpelen en lachten om degenen, die zij bedrogen hadden. Dezulken waren rijp voor het verderf.

Jeremia 8:13-22
In deze verzen hebben wij
I. God bedreigende het verderf aan een zondig volk. Hij heeft hen lang verdragen, maar zij worden nog onbeschaamder, en daarom is het kwaad over hen ten volle besloten. Ik zal ze voorzeker wegrapen, vers 13, verterende zal Ik ze verteren, niet alleen voorzeker, maar geheel en al, ze vervolgen mei het een oordeel na het andere, tot zij geheel verdaan zijn, het is een "verdelging, die vastelijk besloten" is, Jesaja 10:23.
1. Zij worden van hun voorraad beroofd vers 13. Er zullen geen druiven meer zijn aan de wijnstok. Sommigen verstaan dit als doelende op hun zonde, God kwam om naar vruchten te zoeken in Zijn wijngaard, zoeken de vrucht op deze vijgeboom, maar geen vindende (als Jesaja 5:2, Lukas 13:6), ja, er waren zelfs geen bladeren, Mattheüs 21:19. Maar het schijnt eer te spreken van Gods oordelen over hen en is dan letterlijk bedoeld. De vijand zal de vruchten van de aarde nemen, de druiven en vijgen afplukken en zelfs het loof afstropen. Of, figuurlijk, zij zullen al hun gemak verliezen en niets overhouden, dat hun hart vrolijk kan maken. Wat Ik hun gegeven heb, zal van hen voorbijgaan. Bedenk, dat Gods gaven voorwaardelijk zijn, en bij niet-vervulling van de voorwaarde teruggenomen worden. Genadegiften, die misbruikt worden, gaan verloren, en het is rechtvaardig van God, zo te doen.

2. Zij worden omringd door tegenspoed en aangegrepen door ellende, vers 17. Ik zend slangen, basilieken onder ulieden, namelijk het Chaldeeuwse leger, vurige slangen, vliegende slangen, die zullen hen met hun vergiftige tanden bijten en dodelijke wonden veroorzaken, er zal geen bezwering tegen die zijn, zoals tegen sommige slangen door muziek mogelijk is. Er zijn slangen van andere aard, tegen welke geen bezwering aangewend wordt: een dove adder,

die de oren toestopt en niet luistert naar de stem des belezers. De vijand zal zo bloedgierig zijn, dat het niet baat of men hem al vriendelijk tegenkomt of aanbiedingen doet om vrede te verkrijgen, of hun zachter te stemmen of te vertederen. Geen vrede met God, dus ook geen vrede met hen.

II. Het volk verzinkt tot wanhoop onder de druk van deze bezoekingen. Wie zonder vreze waren (toen de ellende nog ver weg was) en er mee spotten, zijn zonder hope, nu ze hen treft en hebben geen moed er zich tegen te verzetten noch ze te dragen, vers 14. Zij kunnen zich in de open dorpen niet veilig gevoelen: Waarom blijven wij zitten? verzamelt u en laat ons gezamenlijk ingaan in de vaste steden. Al konden zij niet anders verwachten dan ook daar ten laatste afgesneden te worden, toch niet zo spoedig als buiten, en daarom: laat ons ingaan en aldaar stilzwijgen, laat ons maar niets beproeven noch ook klagen, waartoe zou het dienen? Het is geen onderwerpen, maar een dof stilzwijgen, waartoe zij zichzelf veroordelen. Die in hun voorspoed het uitgelatenst zijn, tonen zich in tegenspoed het wanhopigst, en is hun ellende het somberst. Laat ons opmerken wat hen zo diep doet zinken. Zij gevoelen, dat God toornig op hen is. "De Heere onze God heeft ons doen stilzwijgen, heeft ons met verbazing geslagen, ons met galwater gedrenkt, dat zowel bitter is als verdovend werkt", Psalm 60:5 "Gij hebt ons gedrenkt met zwijmelwijn". Wij hebben beter gedaan stil te zitten dan op te staan en te vallen, beter niets te zeggen dan doelloos te spreken. Wat helpt het, zo wij met ons lot twisten, als God zelf onze vijand geworden is en tegen ons strijdt?
Omdat wij tegen de Heere gezondigd hebben, daarom zijn wij in deze nood gekomen. Dit kan gerekend worden als de uiting
a. van hun verontwaardiging. Zij schijnen met God te twisten als had Hij kwalijk met hen gehandeld, door hen te doen stilzwijgen, hun niet te vergunnen voor zichzelf te spreken en hun te zeggen, dat het was, omdat zij tegen Hem gezondigd hadden. Zo verderft van de mensen dwaasheid hun weg, en hun hart murmureert tegen de Heere. Of eer
b. van schuldbesef. Eindelijk erkennen zij Gods hand, tegen hen opgeheven en uitgestrekt, in de rampen, waaronder zij nu zuchten, zij erkennen, dat zij Hem tot toorn verwekt hebben, zodra Hij nu met hen twist. Zie, vroeger of later zal God zelfs de hardnekkigste er toe brengen, dat hij zijn vaderlijke zorg in Zijn gerechtigheid ziet in al de smarten waarin hij geleid wordt, en zegt, dat het Gods rechtvaardige hand is.

2. Zij gevoelen, dat de vijand hen al te hard zal behandelen, vers 16. Zij begrijpen spoedig dat verzet tegen zo'n macht niets zal uitrichten, alle moed ontzinkt hun, en wanneer een volk moedeloos wordt, zal zijn aantal niets betekenen. "Van Dan af wordt het gesnuif van zijn paarden gehoord," dat is de tijding van de overstelpende macht van de ruiterij was weldra door het gehele land verbreid, en "het gehele land beeft van het geluid van de briesingen van zijn sterken." Zij zijn gekomen, en geen weerstand baat. "Zij komen daarheen, dat zij het land opeten en zijn volheid, de stad en die daarin wonen." Beide land en stad worden door de vijand verwoest, niet alleen de rijkdom, maar ook de bewoners. Wanneer God tegen ons is, dan schijnt alles wat tegen ons is, vreselijk, maar is Hij voor ons, dan schijnt alles ons van luttel betekenis, Romeinen 8:31.

3. Zij zijn evenzeer teleurgesteld in hun verwachting van uitredding uit de ellende, als zij verrast waren, toen de ellende verscheen, en deze dubbele teleurstelling verergert hun smart zeer.
a. De ellende kwam, toen zij ze niet verwachtten, vers 15. Men wacht naar vrede naar behoud van de vrede, maar er is niets goeds, geen goed nieuws van buiten, men wacht naar tijd van genezing, van voorspoed voor het volk, maar zie, er is verschrikking, de verschrikking van de krijg, want, gelijk er volgt, vers 16, "van Dan af wordt het gesnuif van zijn paarden gehoord."

Hun valse profeten hadden geroepen: Vrede, vrede, waardoor de plotseling opkomende oorlog nog vreselijker werd. Deze klacht wordt wederom gehoord, Hoofdstuk 14:19.
b. De bevrijding kwam niet, toen zij die lang verwacht hadden, vers 20. De oogst is voorbij gegaan, de zomer is ten einde, dit is, een hele tijd is voorbij. Oogst en zomer vormen een belangrijk deel van het jaar, en wanneer die voorbij zijn, loopt het op zijn eind. De betekenis is dus deze: Het ene jaar na het andere verloopt, de ene veldtocht na de anderen, en het blijft al dezelfde ramp, er komt geen verlichting, niets dat er op gelijkt, wij zijn niet verlost. Ja, de goede gelegenheden zijn heen, de tijd van handelen is geweest, zomer en oogst liggen achter ons, en een treurige winter is aanstaande. De redding van Gods kerk en volk vordert vaak zeer langzaam, God houdt Zijn volk lang wachtende, om wijze en heilige redenen. Zij staan zichzelf in het licht, en grendelen hun eigen deur toe, zij worden niet verlost, omdat zij niet gereed zijn voor de verlossing.

4. Zij worden bedrogen in die dingen, waarin zij hun vertrouwen stelden en waarvan zij bevestiging van hun vrede verwachtten, vers 19. De dochter mijns volks schreit, schreit luide, uit zeer verre landen, om de vreemde vijand, die tegen haar komt, die uit een ver land nadert om van het hare bezit te nemen. Dit is oorzaak van haar geschrei, en wat schreit zij? Dit: is dan de Heere niet te Sion? is haar Koning niet bij haar? Hierop had zij al de tijd zich verstout en gerekend.
a. Dat zij in haar midden de tempel Gods had en de tekenen van Zijn bijzondere tegenwoordigheid. Men verhief zich hierop, dat de Heere te Sion was, wat gevaar had men dan te vrezen? En daaraan bleven zij zich vastklemmen, toen de ellende over het land kwam. Het zal ons zeker welgaan, want hebben wij God niet onder ons? Maar, toen het gevaar dreigender werd, deed die ijdele hoop, waarmee men zich gevleid had, de ramp slechts vergroten.
b. Dat men de troon van het huis Davids bij zich had. Men had en de tempel en een koninkrijk, jure divino - bij goddelijk recht, Is niet haar Koning bij haar? En zal Sions God, Sions koning en Zijn koninkrijk niet beschermen? Zeker zal Hij dat, maar waarom doet Hij het niet? "Wat?" zeggen zij, "heeft Sion geen God en geen koning om haar bij te staan en te helpen, dat ze dus onderligt en ondergang haar bedreigt?" Deze uitroep, die de gedachte vertolkt, als zou Zijn macht en Zijn belofte gebroken of verzwakt zijn, en daarom antwoordt Hij onmiddellijk: Waarom hebben zij Mij vertoornd met hun gesneden beelden? Zij twisten met God als had Hij onvriendelijk met hen gehandeld door hen te verlaten, terwijl zij met hun afgoderij Hem daartoe gedreven hadden, zij hadden hun verbond met Hem gebroken en zich aan Zijn bescherming onttrokken. Zij zullen zeer toornig zijn en vloeken op hun koning en hun God, Jesaja 8:21, wanneer het hun eigen zonde is, "die scheiding maakt tussen hen en hun God," Jesaja 59:2," zij hebben de Heere niet gevreesd, en wat zou hun dan een koning doen?" Hoséa 10:3.

III. Wij horen hier de profeet zelf de ellende en het verderf zijns volks bewenen, want er zijn meer klaagliederen van Jeremia in zijn profetieën dan in het boek, dat Klaagliederen heet. Merk op 1. Hoe diep het hem smartte. Hij was ooggetuige van de verwoesting zijns lands en zag de dingen, die hij door de geest van de profetie had voorzien. In dat voorzien, maar veel meer bij het gericht zelf roept hij uit: Mijn hart is flauw in mij, ik verzink, ik sterf weg bij de beschouwing van die plaag, vers 18. Mijn verkwikking is in droefenis, ik arbeid tevergeefs, ja elke poging om het leed te verzachten verzwaart het slechts. Het is onze wijsheid en onze plicht, in de droevige omstandigheden, te doen wat wij kunnen om verkwikking in droefenis te zoeken, door te overdenken wat de smart mag verlichten en de grief verminderen. Maar soms is de smart van dien aard, dat, hoe meer wij ze trachten weg te nemen, zoveel sterker grijpt ze ons weer aan. Dat kan zelfs het geval zijn met zeer goede mensen, zoals de profeet,

wiens ziel weigerde getroost te worden, Psalm 72:3. Hij noemt de oorzaak daarvan vers 21 Ik ben gebroken vanwege de breuk van de dochter mijns volks, om haar zonde en de ellende, die zij daardoor over zich gebracht heeft, daarom ben ik zwart en zie er zwart uit en ga in het zwart als een, die rouwt, en dat ontzetting mij heeft aangegrepen, zodat ik niet weet wat te doen noch waarheen mij te keren. Zie, de ellende van ons vaderland moet ons diep ter harte gaan. Een begenadigde ziel leeft met haar volk mee, is teder, treurt. Het past ons, de ellende van onze medeschepselen te betreuren, nog meer de rampen van ons vaderland mee te dragen, en vooral van de kerk des Heeren, "zich te bekommeren over de verbreking van Jozef," Amos 6:6.
Jeremia had de verwoesting van Jeruzalem geprofeteerd, en ofschoon de waarheid van zijn profetie in twijfel was getrokken, hij verheugde zich niet over haar vervulling, de welvaart van zijn vaderland hoger achtende dan zijn eigen goede naam. Als Jeruzalem zich had bekeerd en was gespaard gebleven, hij zou niet gelijk Jona gemurmureerd hebben.
Jeremia had talrijke vijanden te Jeruzalem en in Juda, die hem tartten belasterden en vervolgden. De oordelen, die God over hen bracht, rechtvaardigden de profeet, en getuigden voor hem, toch was hij er verre van af, zich daarover te verheugen. Zo oprecht vergaf hij zijn vijanden en begeerde hij, dat God hun mocht vergeven.

2. Hoe klein zijn hope was, vers 22 :"Is er geen balsem in Gilead? geen medicijn om het zieke, stervende koninkrijk te genezen? Is er geen heelmeester aldaar, geen bekwame, trouwe hand om het geneesmiddel toe te dienen?" Hij ziet, dat het geval hachelijk, ja ongeneeslijk is. Er is geen balsem in Gilead, die de ziekte van de zonde kan genezen, geen geneesheer, die de gezondheid van een volk kan herstellen, die door een vreemd heirleger als dat van de Chaldeeën wordt overstroomd. De verwoesting wordt onherstelbaar, en de ziekte heeft zo’n hoge graad bereikt, dat er geen helen aan is. Of dit vers legt al de schuld van de ongeneselijkheid op de natie zelf, en dan moet de vraag in bevestigende zin beantwoord worden: Is er geen balsem in Gilead? Is er geen heelmeester aldaar? Ja, zeker, God is machtig te helpen en te genezen, in Hem is een volheid om alle ellende weg te nemen. Gilead was een plaats in hun eigen land, niet ver weg. Zij hadden in hun midden Gods wet en zijn profeten waardoor zij tot berouw konden gebracht worden, en hun verderf ware opgehouden. Zij hadden vorsten en priesters, wier taal het was, het volk te hervormen en hun smart te helen. Wat kon nog meer gedaan worden dan gedaan was om hen te genezen? Waarom was dan de gezondheid niet weergekeerd?
Zeker niet omdat God in gebreke bleef, maar door hun eigen schuld. Het was niet, wijl er geen balsem of geen heelmeester was, maar omdat zij geen behandeling verkozen noch zich aan de voorschriften onderwerpen wilden. Geneesheer en medicijn waren gereed, maar de patiënt was eigenzinnig, en wilde zijn eigen gang gaan. Zie, wanneer zondaars aan hun wonden sterven is hun bloed op hun hoofd. Dat bloed van Christus is de balsem van Gilead, zijn Geest de Geneesmeester, beide machtig, almachtig, zodat zij hadden kunnen geheeld worden, maar zij hadden niet gewild.

HOOFDSTUK 9

1 Och, dat mijn hoofd water ware, en mijn oog een springader van tranen! zo zou ik dag en nacht bewenen de verslagenen van de dochter mijns volks. 2 Och, dat ik in de woestijn een herberg der wandelaars had, zo zou ik mijn volk verlaten, en van hen trekken; want zij zijn allen overspelers, een trouweloze hoop. 3 En zij spannen hun tong als hun boog tot leugen; zij worden geweldig in het land, doch niet tot waarheid; want zij gaan voort van boosheid tot boosheid, maar Mij kennen zij niet, spreekt de HEERE. 4 Wacht u, een iegelijk van zijn vriend, en vertrouwt niet op enigen broeder; want elk broeder doet niet dan bedriegen, en elk vriend wandelt in achterklap. 5 En zij handelen bedriegelijk, een ieder met zijn vriend, en spreken de waarheid niet; zij leren hun tong leugen spreken, zij maken zich moede met verkeerdelijk te handelen. 6 Uw woning is in het midden van bedrog; door bedrog weigeren zij Mij te kennen, spreekt de HEERE. 7 Daarom zegt de HEERE der heirscharen alzo: Ziet, Ik zal hen smelten en zal hen beproeven; want hoe zou Ik anders doen ten aanzien der dochter Mijns volks? 8 Hun tong is een moordpijl, zij spreekt bedrog; een ieder spreekt met zijn naaste van vrede met zijn mond, maar in zijn binnenste legt hij lagen. 9 Zou Ik hen om deze dingen niet bezoeken? spreekt de HEERE; zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulk een volk, als dit is? 10 Ik zal een geween en een weeklage opheffen over de bergen, en een klaaglied over de herdershutten der woestijn; want zij zijn afgebrand, dat er niemand doorgaat, en men hoort er geen stem van vee; van de vogelen des hemels aan tot de beesten toe zijn zij weggezworven, doorgegaan! 11 En Ik zal Jeruzalem stellen tot steen hopen, tot een woning der draken; en de steden van Juda zal Ik stellen tot een verwoesting, zonder inwoner. 12 Wie is de wijze man, die dit versta? En tot wien heeft de mond des HEEREN gesproken, dat hij het verkondige, waarom het land vergaan en afgebrand zij als een woestijn, dat er niemand doorgaat? 13 En de HEERE zeide: Omdat zij Mijn wet, die Ik voor hun aangezicht gegeven had, verlaten hebben, en naar Mijn stem niet gehoord, noch daarnaar gewandeld hebben; 14 Maar hebben gewandeld naar het goeddunken huns harten, en naar de Baals, hetwelk hun vaders hun geleerd hadden. 15 Daarom zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls, alzo: Ziet, Ik zal dit volk spijzen met alsem, en Ik zal hen drenken met gallewater; 16 En Ik zal hen verstrooien onder de heidenen, die zij niet gekend hebben, zij noch hun vaders; en Ik zal het zwaard achter hen zenden, totdat Ik hen verteerd zal hebben. 17 Zo zegt de HEERE der heirscharen: Merkt daarop, en roept klaagvrouwen, dat zij komen; en zendt heen naar de wijze vrouwen, dat zij komen. 18 En haasten, en een weeklage over ons opheffen, dat onze ogen van tranen nederdalen, en onze oogleden van water vlieten. 19 Want er is een stem van weeklage gehoord uit Sion: Hoe zijn wij verstoord! wij zijn zeer beschaamd, omdat wij het land hebben verlaten, omdat zij onze woningen hebben omgeworpen. 20 Hoort dan des HEEREN woord, gij vrouwen! en uw oor ontvange het woord Zijns monds, en leert uw dochters weeklagen, en elke een haar metgezellin klaagliederen. 21 Want de dood is geklommen in onze vensteren, hij is in onze paleizen gekomen, om de kinderkens uit te roeien van de wijken, de jongelingen van de straten. 22 Spreek: Zo spreekt de HEERE: Ja, een dood lichaam des mensen zal liggen, als mest op het open veld, en als een garve achter de maaier, die niemand opzamelt. 23 Zo zegt de HEERE: Een wijze beroeme zich niet in zijn wijsheid, en de sterke beroeme zich niet in zijn sterkheid; een rijke beroeme zich niet in zijn rijkdom; 24 Maar die zich beroemt, beroeme zich hierin, dat hij verstaat, en Mij kent, dat Ik de HEERE ben, doende weldadigheid, recht en gerechtigheid op de aarde, want in die dingen heb Ik lust, spreekt de HEERE. 25 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik bezoeking zal doen over alle besnedenen, met degenen, die de voorhuid hebben; 26 Over Egypte, en over Juda, en over Edom, en over de kinderen Ammons, en over Moab, en over allen, die aan de hoeken afgekort zijn, die in de woestijn wonen; want al de heidenen hebben de voorhuid, maar het ganse huis Israëls heeft de voorhuid des harten.

In dit hoofdstuk gaat de profeet getrouwelijk voort de zonde te berispen en ze met Gods oordelen te dreigen, en toch beide bitterlijk te bejammeren, als iemand, die zich niet verblijdde in de ongerechtigheid en zich niet verheugde over de rampen.

I. Hij geeft hier uiting aan zijn grote droefheid over de ellende van Juda en Jeruzalem, en zijn verfoeiing van hun zonden, die de ellende over hen bracht, vers 1-11.

II. Hij rechtvaardigt God ten aanzien van de grootheid van het verderf, dat Hij over hen bracht, vers 12-16.
III. Hij roept anderen op om het rampspoedige lot van Juda en Jeruzalem te bewenen, vers 11-22.
IV. Hij toont hun de dwaasheid en ijdelheid van het vertrouwen op hun eigen kracht of wijsheid of de voorrechten van hun besnijdenis, of iets anders dan God alleen, vers 23-26.

Jeremia 9:1-11
De profeet heeft last, beide, om het verderf, dat over Juda en Jeruzalem komt, te voorspellen en de zonde te noemen, waarom dat verderf over hen gebracht werd, en spreekt, hier als elders, met veel gevoel, over beide, wat hij zei, kwam uit zijn hart, en daarom zou men gedacht hebben, dat het ook tot de harten zou doordringen.

I. Hij geeft zich over aan de smart, om de jammerlijke toestand van zijn volk, die hij innig betreurt, als één, die Jeruzalem stelde boven zijn grootste genot en haar bezwaren boven zijn diepste smart.
1. Hij betreurt de slachting onder de mensen, het vergoten bloed en de levens, die verloren zijn gegaan, vers 1. "Och, dat mijn hoofd water ware, versmolten en opgelost in smart, zodat mijn oog een springader van tranen was, overvloedig, voortdurend en onophoudelijk wenende, en bij iedere nieuwe aanleiding nieuwe stromen van banen vergietende!" In het Hebreeuws betekent hetzelfde woord oog en fontein, alsof in dat land van de smart het oog meer bestemd was om te wenen dan om te zien.
Jeremia weende veel, en toch wenste hij, dat hij meer kon wenen, om een stompzinnig volk te treffen en het op te wekken tot recht verstand, dat Gods hand tegen hen was. Merk op: Het past ons, zolang wij hier in dit tranendal zijn, ons te schikken naar de aard van het klimaat en in tranen te zaaien. "Zalig zijn die treuren, want zij zullen hiernamaals vertroost worden," maar zolang zij hier zijn, moeten zij verwachten, dat de wolken na de regen steeds terugkeren. Zolang ons hart zo'n springader van zonde is, is het niet meer dan billijk, dat ons oog een springader van tranen is. Maar Jeremia's smart geldt hier 't algemeen, hij zou dag en nacht willen wenen, niet zozeer om de dood van zijn naaste verwanten, maar om de verslagenen van de dochter zijns volks, de menigte van zijn landgenoten, die door het oorlogszwaard vielen.
Merk op: Als wij horen van de menigte van de verslagenen in grote veldslagen en belegeringen, behoren wij ons dat nieuws zeer aan te trekken, en het niet luchthartig op te nemen, ja, ook als ze niet van de dochter van ons volk zijn, want, van welk volk zij ook zijn, zij hebben dezelfde menselijke natuur als wij en er zijn zoveel kostbare levens verloren, die hun zo lief zijn, als ons het onze, en zoveel kostbare zielen naar de eeuwigheid gegaan.

2. Hij klaagt over de verwoesting van het land. Dit voegt hij tussenin, want hartstochtelijke rouwdragers zijn meestal niet zeer systematisch in hun redeneringen. "Niet alleen steden en plaatsen, maar over de bergen, zal ik een geween en een weeklacht opheffen", (geen naakte rotsen, maar de vruchtbare heuvels, waar Judea vol van was), en over herdershutten van de woestijn, of liever de weiden van de vlakte, die steeds met kudden bekleed waren, of bedekt met koren, en een edel gezicht was het, maar nu zijn zij verbrand door het leger van de Chaldeeën (dat, naar krijgsgebruik, al wat te velde stond, vernielde en het vee wegvoerde), zodat niemand er langs durft te gaan, uit vrees, vijandelijke benden te ontmoeten, niemand gaat er graag door, alles ziet er zo treurig en schrikwekkend uit, niemand heeft nodig er door te gaan, want men hoort er geen stem van vee als gewoonlijk, het geblaat van de schapen en het geloei van de ossen, dat als muziek is in de oren van de eigenaars, ja, van de vogelen des hemels aan tot de beesten toe, zijn zij weggezworven, verschrikt door de rauwe geluiden en vreselijke vuren, die de vijanden ontsteken, of gedwongen door het gebrek aan voedsel. Merk

op, God heeft vele middelen om een vruchtbaar land in een woestenij te veranderen vanwege de goddeloosheid van zijn inwoners, en de verwoesting, die de oorlog in een land teweeg brengt, kan niet anders dan reden geven tot klachten aan tedere gemoederen, want het is een treurspel, dat het toneel verwoest, waar het opgevoerd wordt.

II. Hij geeft zich over aan de eenzaamheid, om het schandelijk karakter en gedrag van zijn volk. Hoewel hij woont in Juda, waar God bekend is, in Salem, waar Zijn tabernakel is, zou hij toch willen uitroepen: "O wee mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech," Psalm 120:5. Terwijl al zijn naburen op de vlucht zijn naar de versterkte steden, en Jeruzalem in 't bijzonder, uit vrees voor de woede van de vijanden, Hoofdstuk 4:5, 6, tracht hij zich terug te trekken in een of andere woestijn, in verfoeiing van de zonde zijns volks, vers 2. " Och, dat ik in de woestijn een herberg van de wandelaars had, een eenzame hut, zoals er in de woestijnen van Arabië zijn, onbewoond en ten diepste van doortrekkende reizigers, zo zou ik mijn volk verlaten, en van hen trekken!" Niet alleen om de mishandeling, die ze hem aandeden (hij wilde zich liever wagen onder de wilde dieren van de woestijn dan onder zo'n verraderlijk, wreed volk), maar voornamelijk, omdat zijn "rechtvaardige ziel dag aan dag gekweld werd," als die van Lot in Sodom, door "hun goddeloze werken," 2 Petrus 2:7, 8. De bedoeling of de conclusie was niet, dat hij zich aldus moest terugtrekken. God had hem werk onder hen besteld, dat hij niet in de steek mocht laten voor zijn eigen gemak. Wij mogen niet voor onze tijd uit de wereld gaan zo slecht als zij is. Kon hij hen al niet verbeteren, hij kon toch tegen hen getuigen, kon hij al geen goed doen aan velen, dan toch aan sommigen. Maar het beeldt de verzoeking af, waarin hij was om het te verlaten, en bevat een bedreiging, dat zij van zijn bediening zouden beroofd worden, en drukt in 't bijzonder de heilige verontwaardiging uit, die hij voedde tegen hun gruwelijke goddeloosheid, die geen eind nam niettegenstaande al de moeite die hij gedaan had om hen op het rechte pad te brengen. Het maakte hem zelfs levensmoede, te zien hoe ze God oneer aandeden en zichzelf in 't verderf stortten. Er was een tijd, toen de plaats, die God gekozen had om er Zijn naam te zetten, de begeerte en het genot was van goede mensen. In de wildernis verlangde David om weer in de hoven van Gods huis te zijn: maar hier wenst Jeremia, in de hoven van Gods huis (want daar was hij, toen hij dit zei), dat hij in de woestijn was. Die Gods volk en dienaren zat maakten van hen en verlangend om van hen weg te komen, hebben zichzelf zeer ongelukkig gemaakt. Om nu zijn verlangen om hen te verlaten, te rechtvaardigen, toont hij hun,

1. Wat hij zelf onder hen had opgemerkt.
A. Hij wilde er niet aan denken hen te verlaten, omdat zij arm en ellendig waren, maar, omdat zij goddeloos waren.
a. Zij waren vuil: "Zij zijn allen overspelers," dat wil zeggen, zij zijn het in 't algemeen, Hoofdstuk 5:8. Zij bedreven allen deze zonde of zagen door de vingers, dat anderen het deden. Wulpsheid en onreinheid vormden die schreiende zonde van Sodom, waardoor de ziel van de rechtvaardige Lot gekweld werd, en het is een zonde, die de mensen walgelijk maakt in het oog van alle goede mensen, ze maakt mensen tot een gruwel.

b. Zij waren vals. Dit is de zonde, waar hier het meest over uitgeweid wordt. Die ontrouw geweest waren aan hun God waren dat ook aan elkaar, en het was een deel van hun straf zowel als van hun zonde, want ook zij, die zelf graag bedriegen, hebben een afkeer van bedrogen te worden.

Ten eerste. Ga in hun plechtige samenkomsten tot godsdienstoefening, voor de rechtspraak, of voor de handel-naar de kerk, naar het hof, of naar de beurs-en zij zijn een trouweloze hoop, zij zijn het bij onderling goedvinden, zij sterken elkanders handen in alle bedrieglijke handelingen. Daar zullen zij bedriegen, opzettelijk en naarstiglijk, met een

bedoeling, met een boosaardige bedoeling, want zij spannen hun tong als hun boog tot leugen, met veel overleg, hun tongen zijn vaardig tot leugen, zoals een boog, die gespannen is om te schieten, en worden even vast voor dit doel gebruikt. Hun tong buigt even natuurlijk tot een leugen als de boog tot het koord. Zij worden geweldig in het land, doch niet tot waarheid. Hun tongen zijn gespannen als een boog, waarmee zij goede dienst konden doen, als zij de kunst, waarin zij zulke meesters zijn, met dezelfde standvastigheid wilden gebruiken ten dienste van de waarheid, maar dat willen zij niet. Zij treden niet op ter verdediging van Gods waarheden, die hun waren overgebracht door de profeten, maar ook zij, die niet konden loochenen, dat het waarheden waren, vonden het goed, dat zij vertreden werden. Bij de rechtsbedeling hebben zij geen moed om een eerlijke zaak te steunen, die het recht aan haar zijde heeft, als grootheid en macht zich aan de andere zijde bevinden. Die aan de waarheid getrouw willen zijn, moeten er geweldig toe zijn, en niet bevreesd zijn voor de tegenstand, die er aangeboden wordt, noch vrezen voor het aangezicht van de mensen. "Zij worden geweldig in het land, maar niet tot waarheid," het land, welks roem de waarheid is. De waarheid is gestruikeld in het land, en zij durven haar de hand niet te reiken om haar overeind te helpen, Jesaja 59:14, 15. Eens zullen wij niet alleen onze vijandschap en onze tegenstand tegen de waarheid, maar ook onze lafheid bij haar verdediging, moeten verantwoorden.

In de tweede plaats, treed de familiekring binnen, en gij zult bevinden, dat zij hun eigen broeders bedriegen elke broeder doet niet dan bedriegen, zij zullen elkaar de hielen lichten, als zij kunnen, want zij liggen op de loer om alle voordelen te behalen op hen, die ze hopen te kunnen plukken. Jakob kreeg zijn naam om zijn bedriegen, dat is het woord, dat hier gebruikt wordt, zij volgden hem na in zijn naam, maar niet in zijn ware karakter, zonder bedrog. Zo door en door vals zijn zij, dat een broeder niet te vertrouwen is, maar men tegen hen evenzeer op zijn hoede moet zijn, als wanneer men met een vreemde handelt, met een Kanaäniet, die een bedrieglijke weegschaal in zijn hand heeft. Het is er slecht mee gesteld, als iemand in zijn eigen broeder geen vertrouwen stellen kan. In de derde plaats. Ga in gezelschap en let op hun handel en wandel, en gij zult bevinden, dat er geen oprechtheid, geen alledaagse eerlijkheid zelfs, onder hen is. Nec hospes ab hospite tutus- "De gast en de gastheer lopen gevaar van elkaar".

De beste raad, die een wijze u geven kan, is, dat ieder op zijn hoede zij tegen zijn buurman, ja, tegen zijn vriend (zoals sommigen lezen), tegen hem, die hij vriendschap bewezen heeft, en die vriendschap jegens hem voorwendt. Niemand rekent zich verplicht om dankbaar of oprecht te zijn. Let op hun gesprekken, en elke vriend wandelt in achterklap, het is hun hetzelfde hoeveel kwaad zij van elkaar zeggen, hoe vals het ook is, de weg, die de achterklap gaat, gaan zij ook, zij wandelen in achterklap. Ook gaan zij rond van huis tot huis, de laster met zich voerende, en alle boosaardige praatjes, die zij kunnen opdoen of uitvinden om kwaad te stichten. Let op hun kopen en verkopen, en zij handelen bedrieglijk een ieder met zijn vriend, als het voordelig is, zeggen zij maar alles, hoe vals ook. Ja, zij liegen om te liegen, om hun tong in oefening te houden, want zij willen de waarheid niet spreken, maar vertellen opzettelijk een leugen, en lachen er om, als zij het gedaan hebben.

B. Wat de zonde van dit vals en leugenachtig geslacht verzwaart, is,

a. Dat zij vindingrijk zijn in de zonde: Zij leren hun tong leugen spreken, wat betekent, dat zij, door de tegenstand van hun natuurlijk geweten, het moeilijk vonden, zich er toe te brengen. Hun tong zou de waarheid gesproken hebben, maar zij leren haar leugen te spreken, en zijn gaandeweg meesters geworden in de kunst van liegen, en zijn het zo gewoon, dat de gewoonte het hun tot een tweede natuur heeft gemaakt. Zij leerden het, toen zij jong waren "want de goddelozen zijn vervreemd van de baarmoeder af aan, de leugensprekers dolen van moeders buik aan," Psalm 58:4), en nu zijn zij er bedreven in geworden.

b. Dat zij naarstig zijn in de zonde: Zij maken zich moe met verkeerd te handelen, zij oefenen geweld uit op hun geweten om er zich zelf toe te brengen, zij putten hun overtuigingen uit door ze voortdurend geweld aan te doen, en zij halen zich zeer veel moeite op de hals, totdat zij zich opgewerkt hebben met hun boosaardige plannen uit te voeren. Zij zijn vermoeid door hun zondig streven en toch zijn zij het niet moede. De dienst van de zonde is een volmaakte tredmolen, men loopt er zich buiten adem, en verricht de zwaarste arbeid om zijn eigen ziel te verdoemen.
c. Dat zij van kwaad tot erger komen, vers 3: Zij gaan voort van boosheid tot boosheid, van de ene zonde tot de andere, van de ene trap van de zonde tot de andere. Zij beginnen met geringere zonden. Nemo repente fit turpissimus-Niemand bereikt ineens het toppunt van ondeugd. Zij begonnen met niet nauwgezet te zijn, en met scherts, maar ten slotte kwamen zij ertoe rechtstreeks te liegen. En nu gaan zij voort tot nog groter zonden, want zij kennen Mij niet, zegt de Heer, en waar men geen kennis heeft van God en geen eerbied voor wat men van Hem weet, wat is daar voor goeds te verwachten? De onkunde van de mensen van God is de oorzaak van al hun boosheden tegen elkaar.

2. De profeet toont wat God hem van hun goddeloosheid had meegedeeld, en wat hij tegen hen besloten had. a. God had hun zonde opgemerkt. Hij kon de profeet vertellen (en hij spreekt er over in beklag) wat soort van mensen het waren waarmee hij te doen had. "Ik weet uw werken en waar gij woont," Openbaring 2:13. Zo hier, vers 6: "Uw woning is in het midden van bedrog, allen, die bij u zijn, zijn er aan overgegeven, daarom wees op uw hoede." Als alle mensen leugenaars zijn, is het zaak ons te wachten voor de mensen, en voorzichtig te zijn als de slangen. Het zijn bedrieglijke mensen, daarom is er weinig hoop, dat gij enig goed onder hen zult doen, want hoe klaar gij de dingen ook maakt, zij hebben altijd een of andere uitvlucht om aan hun overtuiging te ontsnappen. Over deze beschuldiging wordt uitgeweid, vers 8. Hun tong was een gespannen boog, vers 3, boosheid beramende, hier is het een moordpijl, uitvoerende wat zij beraamd hadden. Het is een moordpijl, hun tong is voor velen het werktuig tot hun dood geweest. Zij spreken vreedzaam tot hun buren, tegen wie zij terzelfder tijd op de loer liggen, zoals Joab Abner kuste, toen hij gereed stond hem te doden, en Kaïn vrij en vertrouwelijk met zijn broeder sprak, om niet verdacht te worden van boze plannen. Merk op: Schone woorden, die niet vergezeld worden van goede bedoelingen, zijn verachtelijk, als zij bedoeld zijn als dekmantel voor goddeloze plannen, zijn zij gruwelijk. En terwijl zij elkaar al dit onrecht aandeden, deden zij God grote oneer aan: "Niet alleen kennen zij Mij niet, maar vers 6, door bedrog, door de voorspiegelingen van hun valse profeten, weigeren zij Mij te kennen, zij hebben zichzelf bedrogen, totdat zij overtuigd zijn van de rechtheid van hun wegen, de wegen van hun eigen hart, dat zij niet verlangen naar de kennis van Mijn wegen. Zij zijn zo zeer verbonden aan de zondige baan die zij bewandelen, en er zo door betoverd om zijn voordelen, dat zij in geen geval de kennis van God willen toelaten, omdat dat een belemmering zou zijn voor hun zonden. Dit is het verderf van de zondaars: men zou hun de welzalige kennis van de Heer kunnen leren en zij willen die niet leren, en wat goeds ken men verwachten daar, waar geen kennis van God is? Hoséa 4:1.

3. Hij had hen uitgezocht voor het verderf, vers 7, 9, 11. Zij, die God niet kennen als hun Wetgever, zullen Hem leren kennen als hun Rechter. God besluit hier Zijn oordelen over hen te brengen, tot loutering van sommigen en tot verderf van de anderen.
a. Sommigen zullen gelouterd worden, vers 7. Omdat zij zo verdorven zijn, zie, Ik zal ze smelten en zal ze beproeven, zal ze in moeite brengen en zien of dat helpt om hen tot berouw te brengen, of de oven of de beproeving hen zal zuiveren van schuim, en of, als ze gesmolten en opnieuw gegoten zijn, zij een betere vorm hebben. Hij zal eerst de proef nemen met minder zware rampen voor Hij een volkomen verderf over hen brengt, want Hij heeft geen lust in de

dood van de zondaars. Zij zullen niet verworpen worden als verworpen zilver, voordat de smelter tevergeefs gesmolten heeft, Hoofdstuk 6:29, 30. Want hoe zou Ik anders doen ten aanzien van de dochter Mijns volk? Hij spreekt als Eén, die met Zichzelf overlegt, wat Hij tot hun bestwil doen zal, en als Eén, die het niet over Zijn hart kon krijgen hen te verstoten en aan het verderf over te geven, voordat Hij eerst alle middelen had beproefd, die hen tot berouw konden brengen. Of: "Hoe zou Ik anders te van hun aanzien doen?" Zij zijn zo diep bedorven, dat er geen ander middel voor hen is, dan ze in de oven te doen, wat is er meer aan hen te doen? Jesaja 5:4-5. "Het is de dochter Mijns volks" en ik moet iets doen om Mijn eer te handhaven, die aangetast zal worden, als Ik hun goddeloosheid door de vingers zie. Ik moet iets doen om hen op de rechte weg te brengen en te verbeteren." Een vader straft zijn eigen kinderen omdat zij zijn eigen kinderen zijn. Merk op, als God Zijn volk bedroeft, dan is dat met de genadige bedoeling om hen toegankelijk te maken voor verbetering. Hij doet het alleen, als het nodig is en als Hij weet, dat het ‘t meest bruikbare middel is.
b. De anderen zullen omkomen, Jeremia 9:9. Zou Ik ze om deze dingen niet bezoeken? Bedrog en valsheid zijn zonden, die God zwaar bezoeken zal. Zou Mijn ziel zich niet wreken aan zo’n volk als dit is, dat wil zeggen, zo geheel bedorven, en, dat, door zijn onbeschaamdheid in de zonde, zelfs de goddelijke wraak tart en uitdaagt? Het vonnis is geveld, het besluit is uitgevaardigd, vers 11: Ik zal Jeruzalem stellen tot steenhopen, en het zo geheel verwoesten dat het nergens toe dienen zal dan tot een woning van de draken, en de steden van Juda zullen tot verwoesting zijn. God stelt ze zo, want Hij geeft de vijand volmacht en kracht om het te doen, maar waarom is de heilige stad tot een steenhoop gesteld? Het antwoord is gereed. Omdat het onheilig is geworden.

Jeremia 9:12-22
Twee dingen bedoelt de profeet, in deze verzen, ten aanzien van de verwoesting van Juda en Jeruzalem, die in aantocht is:
1. Om het volk te overtuigen van Gods rechtvaardigheid daarin, dat zij die door zonde over zich gebracht hadden en daarom geen reden hadden met God te twisten, die hun in het geheel geen onrecht deed, maar alle reden om met hun zonden te twisten, die hun al dat kwaad aandeden.

2. Om het volk een diepe indruk te geven van de komende verwoesting, en haar ellendige gevolgen, opdat zij, door het verschrikkelijk vooruitzicht mochten opgewekt worden tot berouw en verbetering, hetwelk het enig middel was om ze te voorkomen, of, ten minste, hun eigen aandeel er in te verkleinen. Met deze bedoeling I. Roept hij de mannen op, die nadenken om door hen het volk de billijkheid van Gods handelingen te tonen, hoewel zij hard en streng scheen, vers 12: Wie is de wijze man, die dit versta, of de profeet, tot wie de mond des Heeren gesproken heeft? Gij beroemt u op uw wijsheid en op de profeten, die onder u zijn, wijs mij iemand, die maar het vrije gebruik van zijn verstand heeft of enige kennis van de goddelijke openbaring, en spoedig zal hij het zelf begrijpen, en het zal hem zo duidelijk zijn, dat hij bereid zal zijn aan anderen te verklaren, dat God een billijke reden voor Zijn twist met dit volk heeft. Vragen deze wijze lieden niet, Waarom gaat het land te gronde? Wat is de reden, dat de toestand des lands zo veranderd is? Het placht een land te zijn, dat God bezorgde, en Hij had Zijn ogen daarop, Deuteronomium 11:12, maar nu is het een land, dat hij verlaten en waar Hij Zijn aangezicht tegen heeft gekeerd. Het placht te bloeien als de tuin des Heeren en vervuld te zijn van inwoners, maar nu is het verbrand als een woestijn, "dat niemand er doorgaat," veel minder zich er vestigen wil. Lang geleden veronderstelde men, als het zover kwam, dat er gevraagd zou worden: "Waarom heeft de Heer aan dit land alzo gedaan? wat is de ontsteking deze grote toorn?" Deuteronomium 29:24, op welke vraag God hier een volledig antwoord geeft, waarvoor alle vlees stil moet zijn. Hij noemt:

1. De aanklacht, die tegen hen ingebracht en bewezen is, waarop zij schuldig bevonden zijn vers 13, 14. Zij worden er van beschuldigd en de aanklacht kan niet geloochend worden.

a. Dat zij zijn afgevallen van de trouw aan hun rechtmatige Soeverein. "Daarom heeft God hun land verlaten, en rechtvaardig, omdat zij Zijn wet verlaten hebben," die Hij hun zo duidelijk, zo volledig en zo herhaaldelijk gegeven had, en zij hadden "Zijn bevelen niet geacht, en Zijn stem niet gehoorzaamd, noch gewandeld in de wegen, die Hij bepaald had". Hier begon hun goddeloosheid, in de verzaking van hun plicht jegens God en de minachting van Zijn gezag. Maar zij eindigde daar niet. Zij worden verder beschuldigd:
b. Dat zij in dienst zijn getreden van pretendenten en overweldigers, en zich niet alleen aan de dienst van hun Vorst hebben onttrokken, maar de wapens tegen Hem hebben opgevat. Want:
c. Zij hebben gehandeld naar de inspraak van hun eigen lusten, hebben hun eigen wil verheven, de vleselijke begeerten van hun vleselijk hart, naast en tegenover de wil van God. "Zij hebben gewandeld naar het goeddunken huns harten," zij deden wat zij wilden, wat God en hun geweten daar tegen in brachten.
d. Zij hebben de schepselen van hun eigen fantasie aangebeden, het werk van hun handen, naar de overlevering afkomstig van hun vaders. "Zij hebben naar de Baäls gewandeld," het woord is meervoud, zij hadden vele Baäls: Baäl-Peor en Baäl-Berith, de Baäls van twee verschillende plaatsen, want zij hadden vele heren, "die hun vaders hun leerden te dienen", maar die de God van hun vaderen hun herhaaldelijk verboden had. Dat was het, waarom "het land onderging." De Koning van de koningen maakt nooit aldus oorlog tegen zijn eigen onderdanen dan wanneer zij Hem verraderlijk verlaten en tegen Hem opstaan, en het noodzakelijk is geworden door deze middelen hun opstand te kastijden en hen tot gehoorzaamheid terug te brengen, en zij zelf zullen ten laatste erkennen dat Hij rechtvaardig is in al, wat over hen gebracht is.

2. De uitspraak, op deze beschuldiging gedaan, het vonnis over de schuldig verklaarde opstandelingen, dat nu uitgevoerd moet worden, want het was rechtvaardig en niets kon in ‘t midden gebracht worden om het tegen te houden. De Heer van de heirscharen, de God van Israël heeft het gezegd, vers 15, 16, en wie kan het keren?
a. Dat alle gemakken van hun huis hun vergiftigd en verbitterd zullen worden. "Zie, Ik zal dit volk spijzen met alsem (of liever met wolfswortel," want het betekent een kruid, dat niet gezond is, zoals alsem, hoewel het bitter is, maar een kruid, dat zowel walgelijk als schadelijk is), "en Ik zal ze drenken met galwater" (of sap van dolle kervel of een ander kruid, dat vergiftig is). Alles om hen heen tot hun eten en drinken toe, zal een schrik en een kwelling voor hen zijn. "God zal hun zegeningen vervloeken, Maleachi 2:2.
b. Dat hun verstrooiing buitenslands hun ondergang zal zijn vers 16. Ik zal ze verstrooien onder de heidenen. Zij waren bedorven en verleid door hun omgang met de heidenen, met wie zij zich vermengden en wier werken zij leerden, en nu zullen zij verloren gaan onder de heidenen, waar zij hun deugd verloren, zij hadden de wetten van de waarheid geschonden, die de band en het cement vormen van de maatschappij en de handel, en gaven zich over aan bedrog en leugen, en daarom zijn zij rechtvaardig tot stof verkruimeld en verstrooid onder de heidenen. "Zij voeren goden in, die zij noch hun vaders gekend hadden," vreemde goden, nieuwe goden, Deuteronomium 32:17, en nu zal God hen brengen onder naburen, "die zij noch hun vaders gekend hebben," bij wie zij zich niet kunnen beroepen op een gemaakte kennis, en van wie zij derhalve geen gunst kunnen verwachten. En toch, schoon zo verstrooid, dat zij niet zullen weten, waar zij elkaar zoeken moeten, zal God wel weten, waar Hij ze allen zoeken moet, Psalm 21:8 met het kwaad, dat onboetvaardige zondaars steeds vervolgt: "Ik zal het zwaard achter hen zenden, het een of andere slaande oordeel, totdat Ik ze verteerd zal hebben," want als God oordeelt zal Hij overwinnen, als Hij vervolgt, zal Hij achterhalen. En

nu zien zij, waarom het land ondergaat, al deze verwoesting is het loon van hun daden en de volbrenging van Gods woorden.

II. Hij roept om de klaagvrouwen, en neemt haar aan, om met de kunsten, die zij in praktijk brengen het volk te roeren en hun hartstochten in beweging te brengen, deze droeve rampen, die gekomen waren of nog over hen komen zouden, opdat het volk ongerust en aldus voorbereid mocht worden: De Heere van de heirscharen zegt zelf: Roept klaagvrouwen, dat zij komen, vers 17. Het doel hiervan is, te tonen, hoe rampzalig en beklaaglijk de toestand van het volk zou zijn.
1. Hier is werk voor hen, die rouwklagen kunnen nabootsen: Zend heen naar de wijze vrouwen, die treurzangen kunnen maken, of ze ten minste kunnen zingen op klagende wijze en tonen, en daarom gebruikt worden bij begrafenissen om bij gebrek aan wezenlijke rouwdragers deze te vervangen. Dat zij haasten en een weeklacht over ons opheffen, vers 18. De sterfgevallen en begrafenissen waren zo talrijk, dat het volk er over weende, totdat er "geen kracht meer in hen was om te wenen" 1 Samuel 30:4. Laten daarom die het doen, wier beroep het is. Of liever. het betekent de uiterste verdwazing en stompzinnigheid van het volk, dat de oordelen, waaronder het lag, niet ter harte nam, noch het over hun hart konden krijgen, om een traan te vergieten, hoewel er toch zoveel bloed vergoten was. "Zij roepen niet, als Hij ze gebonden heeft," Job 36:13. God zond hun Zijn klagende profeten, om hen op te roepen tot wenen en klagen, maar zijn woord in hun mond werkte niet op hun geloof, laat derhalve de klaagvrouwen komen, liever dan dat zij lachende in het verderf gaan, en op hun verbeelding trachten te werken, opdat ten laatste "hun ogen van tranen mogen nederdalen, en hun oogleden van water vlieten." Zondaars moeten wenen, vooraf en naderhand.

2. Hier is werk voor de wezenlijke rouwdragers.
A. Daar is gehoord, wat een weeklacht is. Dit toneel is zeer tragisch, vers 19. Een stem van weeklacht is gehoord uit Sion. Sommigen maken hiervan het lied van de klaagvrouwen: het is er meer een echo van, die uitgaat van hen wier gevoel opgewekt is door haar klagen. In Sion placht de stem van de vreugde en des lofs gehoord te worden, zolang het volk zich dicht bij God hield. Maar de zonde heeft de toon veranderd, nu is het de stem van de weeklacht. Het lijkt wel de stem te zijn dergenen, die van alle delen van het land vluchtten onder de bescherming van het kasteel van Sion. In plaats van zich te verblijden, dat zij daar veilig aangekomen waren, beklaagden zij zich, dat zij genoodzaakt waren daar een schuilplaats te zoeken. "Hoe zijn wij verstoord! Hoe zijn wij beroofd van al onze bezittingen! Wij zijn zeer beschaamd, wij schamen ons over onszelf en onze armoede", want dat is waarover zij zich beklagen, bij de gedachte waaraan zij blozen, meer dan over hun zonde. Wij zijn beschaamd omdat wij het land hebben verlaten (gedwongen door de vijand), niet omdat wij de Heer verlaten hebben, afgetrokken en verleid door ons eigen lust-omdat onze woningen ons uitgeworpen hebben. niet omdat onze God ons uitgeworpen heeft. Zo klagen niet vernederde harten over hun rampen, maar niet over hun ongerechtigheid, de oorzaak van alles.

B. Er is nog meer op komst, ‘t welk tot een weeklacht zal zijn. De zaken staan slecht, maar zij zullen nog wel slechter worden. Zij, wier land hen uitgespuwd heeft (zoals hun voorgangers, de Kanaänieten, en rechtvaardig, omdat zij in hun voetstappen traden, Leviticus 18:28), beklagen zich, dat zij naar de stad gedreven zijn, maar nog een wijle, en die van de stad, en de anderen met hen, zullen ook uitgedreven worden. Hoort des Heeren woord, Hij heeft u nog iets te zeggen, vers 20, laat de vrouwen het horen, wier teder gemoed geschikt is om indrukken van smart en vrees te ontvangen, want de mannen willen er niet op letten, willen het niet geduldig aanhoren. De profeten zullen blijde zijn te prediken tot een vergadering van vrouwen, die beven voor Gods woord. Uw oor ontvange het woord van Gods mond, en heet

het welkom, al is het een woord van verschrikking. Laat uw dochteren weeklachten, dit betekent, dat de tegenspoed lang duren zal, de smart zal als een erfenis overgedaan worden aan het kwade geslacht. Jonge lieden zijn geneigd de vrolijkheid lief te hebben, en vrolijkheid te verwachten, en gestemd tot blijheid en luchthartigheid, maar de oudere vrouwen moeten de jongere leren ernstig te zijn, en haar vertellen, wat een tranendal zij in deze wereld zullen vinden, en haar opvoeden tot rouwklaagsters in Sion, Titus 2:4, 5. "Elkeen lere haar metgezellin klaagliederen," dit betekent, dat de tegenspoed zich ver verspreiden zal en van huis tot huis zal gaan. Men zal medelijden niet behoeven te betuigen aan zijn vrienden, iedereen zal reden genoeg hebben om over zichzelf te klagen. Merk op: Zij die zelf bewogen zijn door de verschrikkingen des Heeren moeten trachten anderen ook te bewegen.

Het oordeel dat hier gedreigd wordt, dient om schrik aan te jagen.
a. Een grote menigte zal verslagen worden, vers 21. De dood zal zijn zegetocht houden, en men zal niet kunnen ontsnappen aan zijn gevangenneming, als hij in opdracht komt, noch binnenshuis noch buitenshuis. Niet binnenshuis, want laat de deuren maar zo goed mogelijk gesloten zijn, laat ze maar zo stevig mogelijk gesloten en gegrendeld zijn, "de dood klimt in onze vensters", als een dief in de nacht, hij overvalt ons eer wij er op bedacht zijn. Ook valt hij, niet op de hutten alleen, zo stoutelijk aan, maar "hij is in onze paleizen gekomen," de paleizen van onze vorsten en grote mannen, hoe statig ook, hoe sterk ook gebouwd en bewaakt.
Merk op: Geen paleizen kunnen de dood buiten houden. Ook zijn zij, die buiten zijn niet veiliger, de dood raapt zelfs "de kinderkens van de wijken, de jongelingen van de straten." De kinderen, die misschien uit medelijden door de vijand gespaard zijn, omdat zij hun nooit kwaad gedaan hadden, en de jongelingen, die misschien gespaard zijn uit politiek, omdat zij hun dienstbaar konden zijn, zullen tezamen door het zwaard vallen. Het is nu, zelfs bij de strengste militaire executiën, gewoonte, niemand te doden dan die met de wapens in de hand betrapt zijn, maar toen werden zelfs de jongens en meisjes, die op straat speelden, aan de woede van de overwinnaar geofferd.

b. Die gedood zijn, zullen onbegraven blijven liggen, vers 22. Spreek, zo spreekt de Heere (tot bevestiging en versterking van wat tevoren gezegd was). Ja, een dood lichaam eens mensen zal liggen als mest op het open veld, verwaarloosd en overgelaten tot verrotting, zoals mest. Zuivere menslievendheid verplicht de overblijvenden de doden te begraven, ook voor hen zelf, maar zovelen zullen er verslagen worden, en dat over het hele land verspreid, dat het een onmogelijk ding zal zijn, hen allen te begraven, er zullen geen handen genoeg zijn om het te doen en de veroveraars zullen het niet toestaan, en die het doen moesten, zullen zozeer overstelpt zijn van verdriet, dat zij er het hart niet toe zullen hebben. De dode lichamen, zelfs van de schoonsten en sterksten, worden als mest, wanneer ze een tijd lang gelegen hebben, zulke bederfelijke lichamen hebben wij. En zovelen zullen er vallen, dat hun lijken even dicht zullen opeen lagen, als mesthopen op het open veld, en er zal niet meer aandacht aan gegeven worden dan aan de garve, die de maaier achter zich laat voor de arenlezers, want niemand zal ze opzamelen, maar zij zullen blijven liggen in ieders gezicht, als gedenktekenen van de goddelijke wraak, opdat het gezicht van de onboetvaardige overgeblevenen op hun hart werken mag. "Dood ze niet, begraaf ze niet, opdat Mijn volk het niet vergete," Psalm 59:12.

Jeremia 9:23-26
De profeet had lang getracht het volk met een heilige vrees voor God en Zijn oordelen te vervullen, om ze beide van zonde en toorn te overtuigen, maar zij namen steeds hun toevlucht tot een of andere uitvlucht, om zich daarachter te verschuilen tegen de overtuiging en er hun

hardnekkigheid en zorgeloosheid mee te verontschuldigen. Daarom zet hij zich hier om hen uit deze schuilplaatsen te verdrijven en de onvoldoendheid er van aan te tonen.

I. Toen hun gezegd werd, hoe onvermijdelijk het oordeel zou zijn, noemden zij de verdediging van hun politieke macht, die met behulp van hun rijkdom en schatten, naar hun mening hun stad onneembaar maakte. In antwoord hierop toont hij hun de dwaasheid van een vertrouwen op al deze steunsels, en van zich er op te beroemen, terwijl zij geen verbond met God hadden om op te steunen, vers 23, 24. Hier toont hij,
1. Waarop wij ons niet verlaten kunnen in de dag des kwaads: "Een wijze beroeme zich niet in zijn wijsheid", alsof hij met behulp daarvan de vijand schaakmat kon zetten of belagen, of in de uiterste nood een uitredding vinden, want iemands wijsheid kan te kort schieten, als hij die ‘t meest nodig heeft, en hij kan door zijn eigen list overwonnen worden. Achitofel werd te schande gemaakt, en "raadslieden worden dikwijls beroofd weggevoerd." Maar wanneer iemands maatregelen mislukken, kan hij nog winnen door moed. Neen, "de sterke beroeme zich niet in zijn sterkheid," want de strijd is niet altijd van de sterke. David, de jongeling, was de reus Goliath te machtig. Alle menselijke macht is niets zonder God en minder dan niets tegen Hem. Maar kan niet de rijkdom van de rijken zijn sterke stad zijn? (Met geld kan men alles verkrijgen.) Neen, "de rijke beroeme zich niet in zijn rijkdom," want wel verre van hem te beschutten, stellen zij hem bloot en maken hem tot een mikpunt. Laat het volk zich niet beroemen op zijn wijzen, sterken en rijken," die in hun midden wonen, als waren zij nu bestand tegen de Chaldeeën, om de wijzen die hun goede raad konden geven, om de sterken die hen verdedigen, om de rijken, die de oorlogskosten konden dragen. Laat niemand menen te ontsnappen door zijn wijsheid, kracht of geld, want al deze dingen zullen blijken "ijdele steun voor veiligheid."

2. Hij toont, waarop wij mogen vertrouwen in de dag van de ellende.
a. Onze enige troost in de nood zal zijn, dat wij onze plicht hebben gedaan. Die weigerden God te kennen, vers 6, zullen zich tevergeefs beroemen op hun wijsheid en rijkdom, maar zij, die God kennen en verstaan, dat Hij de Heere is, die niet alleen een recht inzicht hebben in Zijn natuur en eigenschappen en betrekking tot de mens, maar ook indrukken van Hem ontvangen en behouden, mogen daarin roemen. het zal hun vreugde zijn ten dage des kwaads.

b. Ons enig vertrouwen in de moeite zal zijn, dat wij door genade tot op zekere hoogte onze plicht gedaan hebben, en wij in God, voorziening in al onze tekortkomingen vinden. Wij mogen ons "daarin" beroemen, dat, waar wij ook zijn, kennis hebben aan en vertrouwen op God, die "lankmoedigheid en oordeel en rechtvaardigheid oefende op aarde," die niet alleen rechtvaardig is jegens al zijn schepselen en geen van hen kwaad zal doen, maar vriendelijk voor al zijn kinderen om te beschermen en voor hen te zorgen. Want daarin heb Ik een welbehagen." God heeft welgevallen in de betoning van vriendelijkheid en de uitvoering zijns oordeels, en heeft behagen in degenen, "die zijn navolgers zijn als zijn geliefde kinderen". Zij, die zo’n kennis van Gods heerlijkheid hebben, dat zij tot hetzelfde beeld veranderd worden en deel aan Zijn heiligheid hebben, vinden daarin hun volmaking en roem, en zij mogen blijmoedig op Hem, naar Wiens beeld zij zich hervormen, vertrouwen als hun vaste hoop. Maar de profeet wijst er op, dat zijn volk in het algemeen daarop geen acht gaf. Hun wijsheid, sterkheid en rijkdom waren hun blijdschap en hoop, die zouden eindigen in smart en wanhoop. Maar de weinigen onder hen, die kennis van God hadden, mochten zich daarover verheugen en er zich op beroemen, het zou hun beter zijn "dan duizenden van goud en zilver."

II. Toen hun gezegd werd, hoe hun zonden God tot toorn verwekten, pleitten zij alleen op het verbond van de besnijdenis. Zij waren ongetwijfeld het volk van God, gelijk de tempel des

Heeren in hun midden was, hadden zij ook zijn zegel in hun vlees. Het is waar, dat de Chaldeeën die en die volken hebben overwonnen, omdat die onbesneden waren, en dus niet onder bescherming van de goddelijke voorzienigheid, zoals wij! Daarop antwoordt de profeet, dat de dag van hun bezoeking nu aanstaande is, wanneer God alle goddeloze mensen zal straffen, zonder tussen besnedenen en onbesnedenen enig onderscheid te maken, vers 25, 26. Door hun zonde hadden zij de troon van hun voorrechten als Gods volk ontheiligd en leefden als de onbesneden volken, dus hadden zij het "voordeel van de Jood" verbeurd en niet beter te verwachten dan het lot van de heidenen. "God zal bezoeking doen over alle besnedenen met degenen die de voorhuid hebben".
Al de onwetendheid van de onbesnedenen zal hun goddeloosheid niet verontschuldigen, en de voorrechten van de besnedenen zullen de hun niet wegnemen, zij zullen tezamen gestraft worden. Let hierop: De rechter van de gehele aarde is onpartijdig, en niemand zal om zijn uiterlijke omstandigheden vrijgesproken worden, Hij zal ieder, besnedene of onbesnedene, vergelden naar zijn werk. De veroordeling van de onbekeerlijke zondaars, die gedoopt zijn, is even gewis als die van de onbekeerlijke zondaars, die niet gedoopt zijn. Het moet iemand treffen, Juda hier te vinden, geplaatst tussen Egypte en Edom, als met hen gelijk, onder hetzelfde vonnis, vers 26. Deze volken hadden geen deel aan de voorrechten van de Joden, Deuteronomium 23:3, maar de Joden wordt hier gezegd, dat zij de straf van genen wel delen zullen. "Allen, die aan de hoeken afgekort zijn, die in de woestijn wonen" worden verondersteld, de Kedarenen en de inwoners van de koninkrijken van Hagar te zijn, naar Hoofdstuk 49:28-32. Sommigen menen, dat zij zo genoemd werden, omdat zij als het ware aan een uithoek van de wereld woonden, anderen, omdat "hun hoofdhaar hoekig afgesneden was."
Hoe dat ook zij, ze waren onbesneden volken, en de Joden zouden om hun zonden derzelver lot delen, want "het gehele huis Israëls had de voorhuid des harten," het teken bezaten zij, maar de betekende zaak niet Hoofdstuk 44. Zij waren heidenen in hun hart vervreemd van God en vijanden in het verstand door de boze werken. Hun hart ging de afgoden na, zoals dat van de onbesneden heidenen. Zie, de zegelen des verbonds, al verheffen ze ons, leggen toch ons onder verplichting, zij zullen ons niet redden, tenzij hart en leven daarmee overeenstemmen. Dit is de besnijdenis en dit is de doop, namelijk die van de harten, Romeinen 2:28, 29.

HOOFDSTUK 10

1 Hoort het woord, dat de HEERE tot ulieden spreekt, o huis Israëls! 2 Zo zegt de HEERE: Leert de weg der heidenen niet, en ontzet u niet voor de tekenen des hemels, dewijl zich de heidenen voor dezelve ontzetten. 3 Want de inzettingen der volken zijn ijdelheid; want het is hout, dat men uit het woud gehouwen heeft, een werk van des werkmeesters handen met de bijl. 4 Men pronkt het op met zilver en met goud; zij hechten ze met nagelen en met hameren, opdat het niet waggele. 5 Zij zijn gelijk een palmboom van dicht werk, maar kunnen niet spreken; zij moeten gedragen worden, want zij kunnen niet gaan; vreest niet voor hen, want zij kunnen geen kwaad doen, ook is er geen goeddoen bij hen. 6 Omdat niemand U gelijk is, o HEERE! zo zijt Gij groot, en groot is Uw Naam in mogendheid. 7 Wie zou U niet vrezen, Gij Koning der heidenen? Want het komt U toe; omdat toch onder alle wijzen der heidenen, en in hun ganse koninkrijk, niemand U gelijk is. 8 In een ding zijn zij toch onvernuftig en zot: een hout is een onderwijs der ijdelheden. 9 Uitgerekt zilver wordt van Tarsis gebracht, en goud van Ufaz, tot een werk des werkmeesters en van de handen des goudsmids; hemelsblauw en purper is hun kleding, een werk der wijzen zijn zij al tezamen. 10 Maar de HEERE God is de Waarheid, Hij is de levende God, en een eeuwig Koning; van Zijn verbolgenheid beeft de aarde, en de heidenen kunnen Zijn gramschap niet verdragen. 11 (Aldus zult gijlieden tot hen zeggen: De goden, die de hemel en de aarde niet gemaakt hebben, zullen vergaan van de aarde, en van onder dezen hemel.) 12 Die de aarde gemaakt heeft door Zijn kracht, Die de wereld bereid heeft door Zijn wijsheid, en de hemel uitgebreid door Zijn verstand. 13 Als Hij Zijn stem geeft, zo is er een gedruis van wateren in de hemel, en Hij doet de dampen opklimmen van het einde der aarde; Hij maakt de bliksemen met de regen, en doet de wind voortkomen uit Zijn schatkameren. 14 Een ieder mens is onvernuftig geworden, zodat hij geen wetenschap heeft, een ieder goudsmid is beschaamd van het gesneden beeld; want zijn gegoten beeld is leugen; en er is geen geest in hen. 15 IJdelheid zijn zij, een werk van verleidingen; ten tijde van hun bezoeking zullen zij vergaan. 16 Jakobs deel is niet gelijk die, want Hij is de Formeerder van alles, en Israël is de roede Zijner erfenis; HEERE der heirscharen is Zijn Naam. 17 Raap uw kramerij weg uit het land, gij inwoneres der vesting! 18 Want zo zegt de HEERE: Ziet, Ik zal de inwoners des lands op ditmaal wegslingeren, en zal ze benauwen, opdat zij het vinden. 19 O, wee mij over mijn breuk! mijn plaag is smartelijk; en ik had gezegd: Dit is immers een krankheid, die ik wel dragen zal! 20 Mijn tent is verstoord, en al mijn zelen zijn verscheurd; mijn kinderen zijn van mij uitgegaan, en zij zijn er niet; er is niemand meer, die mijn tent uitspant, en mijn gordijnen opricht. 21 Want de herders zijn onvernuftig geworden, en hebben de HEERE niet gezocht; daarom hebben zij niet verstandiglijk gehandeld, en hun ganse weide is verstrooid. 22 Ziet, er komt een stem des geruchts, en een groot beven uit het land van het noorden; dat men de steden van Juda zal stellen tot een verwoesting, een woning der draken. 23 Ik weet, o HEERE! dat bij de mens zijn weg niet is; het is niet bij een man, die wandelt, dat hij zijn gang richte. 24 Kastijd mij, HEERE! doch met mate; niet in Uw toorn, opdat Gij mij niet te niet maakt. 25 Stort Uw grimmigheid uit over de heidenen, die U niet kennen, en over de geslachten, die Uw Naam niet aanroepen; want zij hebben Jakob opgegeten, ja, zij hebben hem opgegeten, en hem verteerd, en zijn woning verwoest.

Wij mogen veronderstellen, dat de profetie van dit hoofdstuk valt in de tijd van Jechonja of Jojakim toen velen naar Babel weggevoerd werden, want het heeft een dubbele betrekking:

I. Op hen, die naar het land van de Chaldeeën weggevoerd werden, een land, boven andere landen, bekend om zijn afgoderij en bijgeloof, en hier worden zij gewaarschuwd tegen de besmetting van de plaats, om niet de wegen van de heidenen te leren, vers 12 want hun sterrenwichelarij en afgoderij zijn beide dwaasheden, vers 3-5, en de aanbidders van de afgoden gelijk aan de dieren, vers 8, 9. Dat zal blijken op de dag van hun bezoeking vers 14, 15. Eveneens worden zij vermaand om zich vastelijk te houden aan de God van Israël, want er is niemand gelijk Hij, vers 6, 7. Hij is de ware God leeft in eeuwigheid, en heeft heerschappij over de wereld, vers 10-13, en Zijn volk is gelukkig in Hem vers 16.
II. Op hen, die nog in hun eigen land bleven. Zij worden gewaarschuwd tegen zekerheid, en hun wordt aangezegd om ellende te verwachten, vers 11, 18, en wel van een buitenlandse

vijand, die God over hen brengen zou om hun zonde, vers 20-22. Deze ramp bejammert de profeet, vers 19, en hij bidt voor een matige kastijding, vers 23-25.

Jeremia 10:1-16
Toen de profeet Jesaja de gevangenschap in Babylon profeteerde, waarschuwde hij meteen tegen afgoderij en weidde breed uit over de dwaasheid van de afgodendienaars, niet alleen omdat er gevaar bestond, dat de verzoekingen in Babylon de Joden daar tot afgoderij zouden verlokken, maar omdat de bezoekingen in Babylon bestemd waren om hen van hun afgoderij te genezen. Aldus wapent Jeremia hier het volk tegen de afgodische gebruiken en gewoonten van de heidenen, niet alleen ten dienste van hen die naar Babylon waren gegaan, maar ook van hen, die achtergebleven waren, opdat, wanneer zij overtuigd en teruggebracht waren, door het woord van God, de roede mocht ingehouden worden, en het is "geschreven tot onze onderwijzing." Merk hier op:

I. Een plechtige last, aan het volk van God gegeven om zich niet te voegen naar de wegen en gewoonten van de heidenen. Het huis van Israël hore en ontvange dit woord van der. God van Israël: "Leert de weg van de heidenen niet," geeft er geen goedkeuring aan, en denkt er niet onverschillig over, volgt hem nog minder na, gewent er u ook niet aan. Laat geen van hun gewoonten onder u insluipen (zoals ze licht onmerkbaar doen) of zich onder uw godsdienst mengen. Merk op, het past dengenen, die in Gods woord onderwezen zijn, volstrekt niet, "de weg van de heidenen te leren," en er aan te denken de ware God te aanbidden met de plechtigheden en ceremoniën, die zij gebruikten bij de aanbidding van hun valse goden. Zie Deuteronomium 12:29, 31. Het was de weg van de heidenen om het heir des hemels te aanbidden, de zon, de maan en de sterren, hun gaven zij goddelijke eer en van hen verwachtten zij goddelijke gunsten, en daarom, naar "de tekenen des hemels" waren, gunstig of ongunstig, meenden zij begunstigd of aan hun lot overgelaten te worden door hun godheden, waarom zij letten op die tekenen, zons- en maansverduistering, en alle ongewone verschijnselen van de hemelbol, met vrees en beven. De zaken werden opgeschort wanneer er iets voorviel, dat men voor een slecht voorteken hield, als het onweerde aan hun linkerhand, waren zij als van de donder getroffen. God wilde, dat Zijn volk zich niet zou "ontzetten voor de tekenen des hemels," dat zij tegen de sterren niet zouden opzien als tegen godheden, noch zichzelf schrik aanjagen met voorspellingen daarop gegrond. Laat ze de God des hemels vrezen, en Zijn voorzienigheid eren, dan behoeven zij zich niet te "ontzetten voor de tekenen des hemels," want de sterren in haar loopbaan strijden niet tegen hen, die in vrede zijn met God. De heidenen zijn ontzet voor deze tekenen, want zij weten niet beter, "maar het huis Israëls," dat door God onderricht is, moet dat niet doen.

II. Verschillende goede redenen, gegeven om deze last kracht bij te zetten.
1. De weg van de heidenen is zeer bespottelijk en ongerijmd, en wordt zelfs door de inspraak van ‘t gezond verstand veroordeeld, vers 3. De inzettingen en rechten van de heidenen zijn ijdelheid, zij kunnen de proef van een rationeel onderzoek niet doorstaan. Hierop wordt telkens en telkens aangedrongen, zoals bij Jesaja. De Chaldeeën stoften op hun wijsheid, waarin zij al hun naburen meenden te overtreffen, maar de profeet toont hier, dat zij, en alle anderen, die de afgoden aanbaden en hulp en uitkomst van hen verwachtten, verstandeloos en dwaas waren en geen gezond verstand hadden.

A. Denk eens aan, wat de afgod is, die aangebeden wordt. Het was oorspronkelijk "een hout, dat men uit het woud gehouwen" had. Het was "een werk van des werkmeesters handen," afgemeten, en gezaagd, en tot een bepaalde gedaante gevormd, zie Jesaja 44:12 enz. Maar tenslotte is het toch niets dan de stam van een boom, meer geschikt om er een hekkenpost van

te maken dan iets anders. Maar, om het hout te verbergen, "pronkt men het op met zilver en met goud," men verguldt of lakt het, of bedekt het met geplet goud en zilver, of doek van goudlaken. Zij hechten het aan de plaats, die zij zelf er voor bestemd hebben, met nagelen en met hameren, opdat het niet waggele, of omgeworpen of gestolen worde, vers 4. Het beeld is mooi genoeg gemaakt, en het kan niet ontkend worden, dat de werkmeester zijn best gedaan heeft, want zij zijn gelijk een palmboom, vers 5, het ziet er statig uit, en staat recht overeind alsof het zou gaan spreken, maar het kan niet spreken, het is een arm stom schepsel, ook kan het geen stap doen, om u bij te staan. Als er een aanleiding is om het een andere plaats te geven moet het in optocht gedragen worden, "want zij kunnen niet gaan." Zeer gepast komt hier de vermaning: "Vreest niet voor hen," zomin als voor de tekenen des hemels, vreest niet voor hun misnoegen, want zij kunnen geen kwaad doen, vreest niet hun gunst te verliezen, "want ook is er geen goeddoen bij hen." Indien gij meent de zaken beter te maken door betere materialen te nemen voor de afgod, bedriegt gij u zelf. Afgoden van goud en zilver zijn evenmin waard vereerd te worden als houten goden. Een hout is een onderwijs van de ijdelheden, vers 8. Het leert leugens, leert leugens aangaande God. Het is een lering van de ijdelheden, het is hout. Het is waarschijnlijk, dat de gouden en zilveren afgoden van hout gemaakt werden en dan "wordt uitgerekt zilver van Tarsis gebracht," van over zee aangevoerd, "en goud van Ufaz, of Phaz", wat soms overgezet wordt als "fijn of zuiver goud," Psalm 21:3.
Grote kunst wordt er bij gebruikt, en grote moeite voor gedaan. Het zijn maar geen gewone werklieden, die voor deze houten goden gebezigd worden, vers 3. Het zijn wijzen, het is een werk des werkmeesters, als het uit handen van de timmerman komt, moet de beeldhouwer er het zijn aan doen. Gene werden maar hier en daar met goud en zilver bedekt, deze zijn zilver en goud van boven tot beneden. En, opdat deze goden als koningen vereerd mogen worden is hemelsblauw en purper hun kleding, de kleur van de koninklijke kleding, vers 9, die onwetende vereerders aangenaam aandoet, maar de zaak niet beter maakt. Want wat is de afgod, als hij gemaakt is en wel zo goed als zij het kunnen? Hij zegt ons, vers 14 :zijn gegoten beeld is leugen, het is niet, wat het moet voorstellen, maar een groot wereldbedrog. Zij worden aangebeden als de goden, die ons adem en leven en verstand geven, terwijl zij zelf zonder leven en verstand zijn, en "er is geen geest in hen," zij zijn niet bezield, of bewoond, zoals men veronderstelt, door een "goddelijken geest of namen-godheid." Zij zijn er zover vandaan godheden te zijn, dat zij nog niet "de adem van de beesten hebben, die nederwaarts vaart in de aarde".
IJdelheid zijn zij, een werk van verleidingen, vers l5. Vraag naar hun nut en gij zult bevinden dat zij ijdelheid zijn, zij zijn nergens goed voor, er is geen hulp van hen te verwachten en geen vertrouwen in hen te stellen. "Zij zijn een bedrieglijk werk, een werk van hersenschimmen, of enkel bespotting," zo lezen sommigen dit vers. Zij misleiden hen, die op hen vertrouwen, ze maken hen bespottelijk, of liever, zij maken zichzelf bespottelijk. Vraag naar hun ontstaan en gij zult bevinden, dat zij "een werk van de verleidingen zijn," gegrond op de grofste fouten, waar ooit iemand, die aanspraak maakte op verstand, schuldig aan was. Zij zijn de schepselen van een misleide verbeelding, en de dwalingen, waarvan zij de voortbrengselen zijn, verbreiden zij onder hun vereerders.

B. Leid daar uit af, wat de afgodendienaars zijn, die deze afgoden aanbidden, vers 8. Zij zijn onvernuftig en zot. Zij, die ze maken, zijn hun gelijk, verstandeloos en dom, en er is geen geest in hen -zij gebruiken hun verstand niet, anders zouden ze niet in zulke goden geloven-geen eergevoel, anders zouden ze nooit voor hen buigen, vers 14. Iedereen, die afgoden maakt of dient, is "dierlijk geworden in zijn kennis," dat wil zeggen dierlijk om zijn gebrek aan kennis, of dierlijk daarin, waarmee men denken zou, dat ze volkomen bekend waren, vergelijk Judas 10. "Hetgeen zij natuurlijk weten" wat zij alleen weten kunnen bij het licht van de

natuur, hierin verderven zij zich. Schoon zij in de werken van de schepping niets kunnen zien dan de eeuwige macht en godheid van de Schepper, zijn zij toch "verijdeld geworden in hun overleggingen, daar het hun niet goed gedacht heeft God in erkentenis te houden." Zie Romeinen 1:21, 28. Ja, terwijl zij het een wijs iets vonden aldus de goden te vermenigvuldigen, was het in werkelijkheid de grootste dwaasheid, waaraan zij zich schuldig konden maken. De wereld heeft God in de wijsheid Gods niet gekend, 1 Korinthe.1:21, Romeinen 1:22. "Een ieder goudsmid is beschaamd van het gesneden beeld," als hij het in dwaling gemaakt heeft, wordt hij daardoor meer en meer in zijn dwaling bevestigd, hij is bedwelmd, betoverd, en kan zich aan de strik niet ontworstelen, of hij zal er zich bij gelegenheid over schamen.

2. De God van Israël is de enige levende en ware God, en die Hem tot een God hebben, behoeven zich niet tot een anderen te wenden, ja, een andere naast Hem te stellen is de grootste belediging en onrechtvaardigheid, die Hem aangedaan kan worden. Dat het huis van Israël de God van Israël aanhange, en Hem alleen diene en aanbidde, want,
A. Hij heeft Zijns gelijke niet. Wat mensen ook naast Hem mogen stellen, er is niemand met Hem te vergelijken. De profeet heeft eerst met de uiterste minachting van de heidenen gesproken (waar hij wel reden toe had) nu begint hij met het diepst en eerbiedigst ontzag van de God van Israël te spreken, vers 6, 7:"Omdat niemand U gelijk is, Heere! geen van al de helden, die de heidenen vergoden, en waar ze zoveel over te doen gehad hebben", de gestorven mensen, van wie zij dode beelden hebben gemaakt, en die zij vereerden. Sommigen werden vergood en vereerd om hun wijsheid, maar onder al de wijzen van de heidenen, de grootste wijsgeren of staatslieden, als Apollo of Hermes, is "niemand U gelijk." Anderen werden vergood en vereerd om hun heerschappij, "maar in hun gehele koninkrijk," onder al hun koningen als Saturnus en Jupiter, is niemand U gelijk. Wat is de roem van een man, die een nuttige kunst uitvindt of een bloeiend koninkrijk stichtte (en dit waren toereikende gronden onder de heidenen om iemand recht te geven op een verheerlijking) vergeleken met de heerlijkheid van Hem, die de Schepper van de wereld is, en "des mensen geest in zijn binnenste formeert?" Wat is de roem van de grootste vorst of potentaat, wiens koninkrijk over alles heerst. Hij erkent, vers 6: O Heere, Gij zijt groot, oneindig en onmetelijk, en groot is Uw naam in mogendheid, Gij hebt alle macht en het is bekend, dat Gij ze hebt. De naam van mensen is dikwijls groter de hun macht, men houdt ze voor groter dan zij zijn, maar "Gods naam is groot" en niet groter dan Hij werkelijk is. En daarom, "wie zou u niet vrezen, Gij koning van de heidenen?" Wie zou niet verkiezen zo'n God te dienen, die alles kan, liever dan zulke dode afgoden als de heidenen aanbidden, die niets kunnen doen? Wie zou niet vrezen een God te beledigen of te verlaten, "Wiens naam zo groot is in mogendheid?" Welk volk zou Hem niet vrezen, die de Koning van de volken is, als zij hun belangen goed begrepen? Merk op, er is een verwonderlijke gepastheid en logica in de aanbidding van God alleen. Het is gepast, dat Hij, die alleen God is, ook alleen gediend wordt, dat Hij, die de Heer van allen is, ook door allen gediend wordt, dat Hij, die groot is, grotelijks gevreesd en geprezen wordt.

B. Zijn waarachtigheid is even duidelijk als hun ijdelheid, vers 10. Zij zijn het werk van mensen handen, en daarom is niets eenvoudiger dan dat het dwaasheid is hen te aanbidden, als men dwaasheid mag noemen, wat zo'n grote oneer is voor Hem, die ons gemaakt heeft: "Maar de Heere God is de waarheid," de God van de waarheid, Hij is in waarheid God. God Jahweh is waarheid, Hij is geen namaaksel en pretendent, zoals zij zijn, maar werkelijk zoals Hij Zich geopenbaard heeft, Hij is iemand op Wien wij ons kunnen verlaten, in Wien en door Wien wij niet bedrogen kunnen worden.
a. Zie op Hem zoals Hij in Zichzelf is, en Hij is "de levende God." Hij is het leven zelf, heeft het leven in Zichzelf en is de fontein des levens voor alle schepselen. De goden van de

heidenen zijn dode voorwerpen, waardeloos en onbruikbaar, maar onze God is een levend God, en heeft de onsterfelijkheid.
b. Zie op Hem, met betrekking tot Zijn schepselen, Hij is een Koning, en een absoluut monarch, over hen allen, is hun eigenaar en heerser, en heeft een onbetwistbaar recht om beide over het schepsel te bevelen en te beschikken. Als Koning beschermt Hij de schepselen, zorgt voor hun welzijn, en bewaart de vrede onder hen. "Hij is een eeuwig koning." De raadsbesluiten van Zijn koninkrijk waren van eeuwigheid en zijn voortzetting zal zijn tot in eeuwigheid. Hij is een koning van de eeuwigheid. De afgoden, die zij hun koningen noemen, zijn maar van gisteren, en zullen spoedig uitgeroeid worden, en de koningen van de aarde, die zich laten aanbidden, zullen binnenkort in ‘t stof liggen, maar "de Heere zal in eeuwigheid regeren, uw God, o Sion, is van geslachte tot geslachte."

C. Niemand kent de geweldigheid van Zijn toorn. Laat ons vol ontzag zijn, en het niet wagen Hem te tergen, door een ander de eer te geven, die Hem alleen toekomt, want "van Zijn verbolgenheid beeft de aarde," ook de sterkste en vermetelste van de koningen van de aarde, ja de aarde, hoe vast ook gefundeerd, doet Hij schudden, en de rotsen beven, als het Hem behaagt, Psalm 104:32, Habakuk 3:6, 10. Al verenigden de volken zich om tegen Hem te strijden, en al voegden zij hun krachten tezamen, toch zouden zij ten enenmale buiten staaf zijn Hem te weerstaan niet alleen, maar zelfs "Zijn gramschap te verdragen." Niet alleen kunnen zij er het hoofd niet aan bieden, want zij zouden overmeesterd worden, maar zij kunnen er ook niet onder bestaan, want zij zouden er onder bezwijken, Psalm 126:7, 8, Nahum 1:6.

D. Hij is de God van de natuur, de bron van al wat is, en alle machten van de natuur staan onder Zijn bevel, en tot Zijn beschikking, vers 12, 13. De God, die wij aanbidden, is Hij, die de hemelen en de aarde gemaakt heeft, en soevereine heerschappij heeft over beide, zodat Zijn onzienlijke dingen openbaar en bewezen worden door de dingen die gezien worden.
a. Als wij terug zien, bevinden wij, dat de hele wereld haar oorsprong te danken heeft aan Hem als eerste oorzaak. Het was een gewoon zeggen, zelfs onder de Grieken: "Wie zichzelf tot een nieuwen God maakt, moet eerst een nieuwe wereld maken." Terwijl de heidenen goden aanbidden, die zij gemaakt hebben, aanbidden wij de God, die ons en alle dingen gemaakt heeft.

Ten eerste, de aarde is een lichaam van grote massa, heeft kostbare schatten in haar ingewanden en meer kostbare vruchten aan haar oppervlak. De een en de andere "heeft Hij gemaakt door Zijn kracht," en het is door niets minder dan een oneindige macht, dat zij "aan een niet hangt," zoals zij doet, Job 26:7, "ponderibus librata suis-door haar eigen gewicht in evenwicht.

Ten tweede, de wereld, het bewoonbare deel van de aarde, is bewonderenswaardig geschikt voor het gebruik en de dienst van de mensen, en "Hij heeft ze zo bereid door Zijn wijsheid," zodat ze dienstbaar blijft in standvastige wisseling en toch voortdurende standvastigheid van het een geslacht tot het andere. Daarom, beide aarde en wereld zijn Zijne, Psalm 24:1.

Ten derde, de hemel is wonderlijk uitgebreid door Zijn verstand tot een ongelooflijke uitgestrektheid, en door Hem worden de bewegingen van de hemellichamen bestuurd ten bate van deze lagere wereld. "Deze verkondigen Zijn eer," Psalm 19:1, en dwingen ons die te verkondigen, en ze niet te geven aan de hemelen, daar ze Hem toekomt, die hen gemaakt heeft.

b. Als wij opzien, bemerken wij, dat Zijn voorzienigheid een voortgezette schepping is, vers 13, als Hij Zijn stemme geeft (beveelt), zo is er een gedruis van wateren in de hemel, die op

de aarde uitgegoten worden, ‘t zij tot oordeel of tot zegen, zoals Hij wil. Als Hij Zijn stem geeft in de donder, volgen er onmiddellijk donderbuien, waarbij een gedruis van wateren is, ook lezen wij van "een geruis van een overvloedige regen," 1 Koningen 18:41. Ja, er hebben dagelijks wonderen plaats zonder geluid in het koninkrijk van de natuur. "Hij doet de dampen opklimmen van het einde van de aarde," van alle delen van de aarde, zelfs de verst verwijderde, en hoofdzakelijk van die dicht bij de zee liggen. De hele aarde betaalt haar schatting van dampen, omdat de hele aarde de zegen van de regen ontvangt. En aldus circuleert de vochtigheid van het heelal ten bate van het geheel, als het geld in een koninkrijk en het bloed in het lichaam. Die dampen brengen wonderen voort, want daaruit ontstaan de "bliksemen met de regen, en de wind, die God van tijd tot tijd doet voortkomen uit Zijn schatkameren," naar dat er aanleiding toe is, en Hij beschikt ze in de mate en voor het doel, die Hij gepast oordeelt, zoals betalingen uit de schatkist gedaan worden. Alle luchtverschijnselen zijn zozeer gereed voor Gods doeleinden dat Hij er schatten van schijnt te hebben, die onuitputtelijk zijn en waaruit ten allen tijde genomen kan worden, Psalm 135:7. God roemt in de schatten, die Hij er van heeft, Job 38:22, 23. God kan dat doen, maar welke van de afgoden van de heidenen kan desgelijks? Merk op, er is geen soort van weer, dat ons niet een bewijs en voorbeeld levert van de wijsheid en de macht van de groten Schepper.

E. Deze God is Israëls God naar het verbond, en inderdaad het geluk van iedere Israëliet. Dat daarom het huis van Israël Hem aanhange, en Hem niet verlate om afgoden te omhelzen, want, als zij dat doen, zal hun verandering zeker ten kwade zijn, want, vers 16, "Jakobs deel is niet gelijk die, hun rotssteen is niet gelijk onze rotssteen," Deuteronomium 32:37, noch de onze als hun molshopen. Merk op,
a. zij die de Heere tot hun God hebben, hebben een volledig en volkomen geluk in Hem. De God van Jakob is "Jakobs deel," Hij is zijn alles, en in Hem heeft hij genoeg en heeft niets anders nodig in deze noch in de toekomende wereld. In Hem hebben wij een waardig deel, Psalm 16:5.
b. Als wij een volkomen voldoening en genot in God als ons deel hebben, zal Hij een genadig behagen hebben in ons, als Zijn volk, dat Hem behoort als de "roede van Zijn erfenis" Zijn bezitting en schat, met wie Hij woont en door wie Hij gediend en geëerd wordt.
c. Het is de onuitsprekelijke troost van al het volk des Heeren, dat Hij, die hun God is, "de Formeerder is van alles", en daarom in staat is dat alles voor hen te doen, en hun dat alles te geven, wat zij nodig hebben. "Hun hulpe is in de naam des Heeren, die de hemelen de aarde gemaakt heeft." En Hij is de "Heer van de heirscharen" van alle heirscharen in de hemel en op aarde, ze staan alle onder Zijn bevel, en Hij zal ze bevelen tot de dienst van Zijn volk, als er aanleiding toe is. Dit is de naam, waarbij zij Hem kennen, waarvan zij Hem eerst de eer geven en dan zelf de troost nemen.
d. Hierin is Gods volk gelukkig boven elk ander volk, inderdaad gelukkig, "bona si sua norint- als zij hun gezegenden toestand maar kenden." De goden waarop de heidenen roemen en die ze believen, en aldus zichzelf een deel geven, zijn ijdelheid en leugen, maar "Jakobs deel is niet als die." 3. Nadat de profeet aldus de goden van de heidenen met de God van Israël vergeleken heeft (hoewel zij niet vergeleken kunnen worden), leest hij het vonnis af, het zekere vonnis, van al die pretendenten, en beveelt de Joden, in Gods naam, het voor te lezen aan de aanbidders van de afgoden, schoon ze hun heren en meesters waren, vers 11. Aldus zult gijlieden tot hen zeggen (en de God, die gij dient, zal u ondersteunen, terwijl gij het zegt): "De goden, die de hemel en de aarde niet gemaakt hebben" (en daarom geen goden zijn, maar overweldigers van de eer, die Hem alleen toekomt, die hemel en aarde gemaakt heeft) zullen vergaan, natuurlijk vergaan, omdat zij ijdelheid zijn, vergaan door Zijn rechtvaardig vonnis, omdat zij Zijn mededingers zijn. Als goden zullen zij vergaan van de aarde (zelfs al die dingen "onder op de aarde", waarvan zij goden maken) "en van onder deze hemel," zelfs al

die dingen aan het firmament, onder de hoogste hemelen, die vergood worden, naar de verdeling in het tweede gebod. De woorden in het oorspronkelijke zijn niet in ‘t Hebreeuws, zoals al de andere, maar in ‘t Chaldeeuws dialekt, opdat de Joden in de gevangenschap gereed mochten zijn, als de Chaldeeën hen verleidden tot afgoderij, in hun eigen taal antwoord te geven: "Dringt gij ons om uw goden te aanbidden?"

Wij zullen dat nooit doen, want:
(1). Het zijn nagemaakte goden, het zijn geen goden, want zij "hebben de hemel en de aarde niet gemaakt", en hebben daarin geen recht op onze hulde, ook zijn zij hun niets verschuldigd voor de voortbrengselen van de aarde noch voor de invloeden des hemels, zoals aan de God van Israël. De eerste christenen zeiden, als zij gedrongen werden zo’n god te vereren: "LaaT hem een wereld maken, en hij zal mijn god zijn." Zolang wij Hem hebben te aanbidden, die hemel en aarde gemaakt heeft, is het zeer ongerijmd om iemand anders te aanbidden.
(2). Zij zijn veroordeelde godheden. Zij zullen vergaan de tijd zal komen, dat zij niet meer vereerd zullen worden, als nu, meer in vergetelheid begraven, en zij en hun vereerders zullen tezamen wegzinken. De aarde zal hen niet langer dragen, de hemel zal hen niet langer bedekken, maar beide zullen hen verlaten." Het wordt herhaald, vers 15. "Ten tijde van hun bezoeking zullen zij vergaan." Als God er toe overgaat af te rekenen met de afgodendienaars zal Hij ze moede maken van hun afgoden, en blij ze kwijt te zijn. Zij zullen ze "voor de mollen en de vledermuizen wegwerpen," Jesaja 2:20. Wat tegen God ingaat, zal ten laatste weggedaan worden.

Jeremia 10:17-25
In deze verzen I. Dreigt de profeet, in Gods naam, met het naderend verderf van Juda en Jeruzalem, vers 17, 18. De Joden, die in hun eigen land bleven wonen, nadat sommigen in gevangenschap weggevoerd waren, waren zeer zeker, zij meenden een vesting te bewonen, hun land was hun sterkte, en in hun waan, onneembaar maar hier wordt hun gezegd het te verlaten, zij moeten zich gereed maken hun broederen achterna te gaan, en hun eigendommen vast bijeen te pakken: "Raap uw kramerij weg uit het land," breng uw zaken bijeen, pak ze zo, dat ze de kleinst mogelijke ruimte innemen. "Maakt u dan op en gaat heen, want dit land zal de ruste niet zijn," Micha 2:10. Laat niet verstrooid liggen, wat gij hebt, want de Chaldeeën zullen opnieuw over u komen, als de uitvoerders van het vonnis, dat God over u geveld heeft, vers 18, Zie, Ik zal de inwoners des lands op ditmaal wegslingeren, tot nu toe zijn ze, bij enkelen tegelijk, als weggedruppeld, maar nog een gevangenneming zal een grondige opruiming houden, en zij zullen weggeslingerd worden, als een steen uit een slinger, zo gemakkelijk, zo geheel zullen zij weggeslingerd worden, niets zal er van hen achterblijven. Zij zullen met geweld uitgeworpen worden, en in weinig tijds naar een plaats gedreven, die zeer ver is." Deze vergelijking wordt gebruikt om een volledige vernietiging te kennen te geven in 1 Samuel 25:29.
Nog eenmaal zal God hun land schudden en de goddelozen er uit werpen. Hij voegt er aan toe: "en zal ze benauwen, opdat zij het vinden." Hij zal ze niet alleen van hier uitwerpen (het kan zeer goed zijn, dat zij elders op hun gemak konden leven), maar, waarheen zij ook gaan, zal de ellende hen volgen, zij zullen voortdurend in ontsteltenis en benauwing zijn, en wie of wat kan het hun gemakkelijk maken, die God benauwen wil, "opdat zij het vinden," opdat zij mogen voelen, wat zij niet wilden geloven? Hun was vaak gesproken van het gewicht van Gods toorn en hun volkomen onbekwaamheid om die het hoofd te bieden of te verdragen. Hun was gezegd, dat hun zonde hun verderf zou zijn, en zij wilden niet achten noch geloven, wat hun gezegd was, "maar nu zullen zij het vinden", en daarom zal God hen vervolgen met Zijn oordelen, opdat zij het vinden en gedwongen worden het te erkennen. Merk op, vroeger

of later zullen de zondaars het vinden, precies zoals Gods woord hun de zaken heeft voorgesteld, beter niet, en dat de bedreigingen geen bangmakerij waren.

II. Hij laat zien, hoe het volk zijn rampen bitter beweent, vers 19. O wee mij over mijn breuke! Sommigen houden dit voor de eigen klacht van de profeet, niet over zichzelf, maar over de rampen en verwoesting van zijn land. Hij weende voor hen, die zich niet liet overreden over zichzelf te wenen, en sinds er niemand was, die verstand genoeg had om zich bij hem te voegen, weent hij in ‘t geheim en roept uit: "O wee mij!" In treurige tijden past het ons om treurig van geest te zijn. Maar men kan het ook opvatten als de taal van het volk, als een geheel beschouwd, en daarom sprekend als een enkel persoon. De profeet legt hun de woorden in de mond, die zij behoorden te zeggen, of zij ze wilden zeggen of niet, hun zou reden gegeven worden om ze te zeggen. Sommigen onder hen zouden zichzelf zo bewenen, en allen zouden ten laatste gedwongen worden het te doen.
1. Zij klagen, dat de bezoeking zeer groot is, en het valt hun zeer zwaar die te dragen, te zwaarder, omdat zij niet gewend waren aan ellende en ze nu niet verwachtten: "O wee mij over mijn breuk", niet om wat ik vrees, maar om wat ik voel, want zij zijn niet, als sommigen, meer geschrokken dan bezeerd. Ook is het geen licht zeer, maar een wond, "een plaag", die smartelijk, zeer pijnlijk en zeer dreigend is.

2. Zodat er geen middel is dan geduld. Zij kunnen zichzelf niet helpen, maar moeten stil zitten, en afwachten: en ik had gezegd, als ik wilde klagen over mijn plage, waar zal het toe dienen? "Dit is immers een ziekte, die ik wel dragen zal." Dit is meer de taal van een gedwongen dan van een gewillige onderwerping, van geduld uit noodzaak, dan uit beginsel. Als ik bezocht word, moet ik zeggen: Dit is een euvel, en ik wil het dragen, omdat het Gods wil is, dat ik het doe, omdat Zijn wijsheid het voor mij bestemd heeft, en Zijn genade het mij ten goede zal doen komen. "Dat is het kwade ontvangen uit Gods hand", Job 2:10. Maar te zeggen: "dit is een euvel, dat ik wel dragen zal", omdat er niets aan te doen is dat is een stompzinnig geduld, en bewijst gebrek aan goede gedachten van God, die wij altijd moeten hebben, zelfs onder onze bezoekingen, zeggende, niet alleen: "God kan en zal doen wat Hem behaagt", maar: "Hij doe wat Hem behaagt."

3. Dat het land geheel verstoord en verwoest was, vers 20. Mijn tent is verstoord. Hoewel een sterke stad, blijkt Jeruzalem nu zwak en beweeglijk te zijn als een tent: hun regering is ontbonden, en hun staat is uiteen gevallen, als een tabernakel of tent, die afgebroken wordt en al "de zelen, die haar moesten steunen, zijn verscheurd." Of, met tabernakel kan hier de tempel bedoeld worden, het heiligdom, dat eerst niet anders dan een tabernakel was, en nu zo genoemd wordt, terwijl het toen soms tempel genoemd werd. Hun kerk is verwoest en al haar steunselen ontbreken. Het was een algemene vernietiging van kerk en staat, stad en land, en er was niemand om deze vernietiging teniet te doen. "Mijn kinderen zijn van mij uitgegaan," sommigen zijn gevlucht, anderen gedood, weer anderen gevankelijk weggevoerd, "zodat zij er niet zijn," Ik zal wel een verworpeling worden, en omkomen bij gebrek aan schuilplaats, want "er is niemand meer, die mijn tent uitspanne," niemand van mijn kinderen die het gewoon waren te doen voor mij, niemand, die "mijn gordijnen oprichtte, niemand om mij enige dienst te doen." Jeruzalem heeft "niemand van alle de kinderen, die haar zachtkens leidt," Jesaja 51:18.

4. Dat de regeerders geen zorg droegen noch gepaste maatregelen namen, om haar wonden te verbinden, en hun verbroken staat weer op te richten, vers 21: De herders zijn onvernuftig geworden. Als de tenten, de tenten van de herders, verstoord werden, vers 20, was het aan de herders om er naar te zien: maar het waren dwaze herders. Hun koningen en vorsten hadden in

‘t geheel geen oog voor het algemeen welzijn, scheen de verwoesting van het land niet te bemerken, maar waren geheel zinloos en verdwaasd. De priesters, de herders van Gods tabernakel, hielpen grotelijks aan de ondergang van de godsdienst, maar deden niets om deze te herstellen. Zij zijn inderdaad "onvernuftig, want zij hebben de Heere niet gezocht," zij hebben zich niet met Hem verzoend en niet tot Hem gebeden, in het bestuur van de zaken hadden zij geen oog voor Hem en Zijn voorzienigheid, zij erkenden niet, dat het oordeel, en verwachtten niet, dat de verlossing van Hem was.
Merk op, "onvernuftig" zijn zij, die de Heere niet zoeken, die zonder gebed en zonder God in de wereld leven. Een ieder is een heilige of onvernuftig. Maar treurig is het inderdaad met een volk gesteld, als zijn herders, die het moesten "weiden met wetenschap en verstand," zelf zo onvernuftig zijn. En wat is het gevolg? "Hun gehele weide is verstrooid, de weide is opengebroken en de schapen zijn verstrooid."
Merk op: Geen goede herders kunnen zij zijn, die niet door geloof en gebed God met zich nemen op al hun wegen. En als de herders onvernuftig zijn, wat kan men dan anders verwachten, dan dat al hun kudden verstrooid zullen worden? Want, "indien de blinde de blinde leidt, zo zullen zij beide in de gracht vallen." De ondergang van een volk is dikwijls te wijten aan de onvernuftigheid van zijn herders.

5. Dat het bericht van ‘s vijands nadering zeer vreselijk is, vers 22 : Zie, er komt een stem des geruchts, van het bericht, dat eerst maar gefluisterd en wijd verspreid werd, daar het nog bevestiging nodig had. Nu blijkt het waar te zijn, maar al te waar, en een groot beven wordt gevoeld uit het land van het Noorden, dat dreigt, al de steden van Juda te stellen tot een verwoesting, een woning van de draken, want zij moeten allen verwachten geofferd te worden aan de hebzucht en de woede van het Chaldeeuwse leger. En wat anders kan een plaats, die zichzelf tot een hol van dieren heeft gemaakt door haar zonde, verwachten, dan tot een woning van de draken gemaakt te zullen worden?

III. Hij keert zich tot God en spreekt Hem aan, daar hij bevindt, dat het geen doel treft, tot het volk te spreken. Het is een troost voor Gods dienaren, dat, als de mensen hen niet horen willen, Hij het wel wil, en tot Hem hebben zij te allen tijde vrije toegang. Laten zij de prediking met gebed sluiten, zoals de profeet, en zij zullen geen reden hebben om te zeggen, dat zij tevergeefs gearbeid hebben.
1. De profeet erkent hier de soevereiniteit en de heerschappij van de goddelijke voorzienigheid dat daardoor, en niet door hun eigen wil en wijsheid, de zaken beide van particulieren en van volken bestuurd en bepaald worden, vers 23 Dit is een artikel van ons geloof, waarvan het zeer gepast voor ons is belijdenis te doen voor de troon van de genade, als wij klagen over een bezoeking of om een gunst smeken: "Ik weet, o Heere, en geloof, dat bij de mens zijn weg niet is, Nebukadnézar kwam niet uit zichzelf naar ons land, maar door het bevel van een Goddelijke Voorzienigheid." Wij kunnen uit onszelf niets doen voor onze verlichting, tenzij God met ons werkt en verlossing voor ons beveelt, want "het is niet bij een man, die wandelt, dat hij zijn gang richte," ofschoon hij in zijn gang volkomen vrij schijnt te zijn om zijn eigen weg te kiezen. Zij hadden zich een langdurig genot beloofd van hun goederen en bezittingen, maar door treurige ondervindingen werd hun geleerd, dat "bij de mens zijn weg niet is," toen zij door de Chaldeeën uitgeworpen werden, de plannen, die men met wijsheid maakt en voor goed-overlegd houdt, worden in een oogwenk vernietigd. Wij moeten dit op onszelf toepassen, en er geloof bijmengen, dat wij niet over onszelf kunnen beschikken, maar onder goddelijk bevel staan, waardoor de afloop vaak een andere wending heeft geheel tegenover gesteld aan onze bedoeling en verwachting. Wij zijn geen meester van onze weg, ook kunnen wij niet denken, dat alles naar onze zin zou gaan, wij moeten ons daarom tot God wenden en in Zijn wil berusten. Sommigen menen dat de profeet dit hier

vermeldt met de bedoeling er een strelend gebruik van te maken, namelijk dat bij het Chaldeeuwse leger hun weg niet is en het dus niet meer kan doen dan God hun toestaat, Hij kan deze hoge golven een grens stellen en zeggen: "Tot hiertoe zult gij komen en niet verder." En het is een geruststellende overweging, dat de meest geduchte vijanden "geen macht tegen ons hebben, indien hun die niet van boven gegeven is.

2. Hij bidt de goddelijke wraak af, dat zij niet valle op Gods Israël, vers 24. Hij spreekt niet voor zichzelf alleen, maar ten behoeve van Zijn volk. Kastijd mij, Heere, doch met mate, niet meer dan nodig is om de dwaasheid uit te drijven, die in ons hart besloten is, niet in Uw toorn (hoe streng de straf ook zij, Iaat het in liefde zijn en bestemd tot ons welzijn en ons ten goede) niet om ons teniet te doen, maar om ons bij U thuis te brengen. Laat het niet zijn naar de verdienste van onze zonde, maar naar de bedoeling van Uwe genade.
Merk op:
a. Wij kunnen niet in geloof bidden om nooit gestraft te worden, terwijl wij ons bewust zijn straf nodig te hebben en te verdienen, en dat God kastijdt, zovelen Hij er liefheeft.
b. De grote zaak, die wij vrezen moeten in beproeving, is de toorn van God. Zeg niet: "Heere, straf mij niet", maar: "straf mij niet in Uw toorn", want dat zou gal en alsem mengen bij de bezoeking en de ellende die ons te niet zouden maken. Wij kunnen de pijn van Zijn roede dragen, maar niet het gewicht van Zijn toorn.

3. Hij smeekt de goddelijke toorn af tegen de onderdrukkers en vervolgers van Israël, vers 25. Stort Uw grimmigheid uit over de heidenen, die U niet kennen. Dit gebed komt niet voort uit een gevoel van boosheid of wraakzucht, ook is de bedoeling niet om God voor te schrijven tegen wie Hij Zijn oordelen moet uitvoeren, en in welke volgorde, maar
a. het is een beroep op Zijn rechtvaardigheid. Alsof hij gezegd had: "Heere, wij zijn een volk, dat U tergt, maar zijn er geen andere volken, die dat nog meer doen? En moeten wij alleen gestraft worden? Wij zijn Uw kinderen, en mogen een vaderlijke straf verwachten, maar zij zijn Uw vijanden, en wij hebben reden te denken, dat Uw verontwaardiging hen treffen moest en niet ons." Dit is Gods gewone methode. De beker die aan Gods volk wordt gereikt, is vol bijmengsels, bijmengsels van genade, maar het grondsop wordt bewaard voor de goddelozen van de aarde, zij "zullen zijn droesem uitzuigende drinken," Psalm 75:9. Het is een voorspelling van Gods oordelen over al de onboetvaardige vijanden van Zijn kerk en koninkrijk. Wanneer het oordeel aldus begint "van het huis Gods, welk zal het einde zijn dergenen, die het Evangelie van God ongehoorzaam zijn, 1 Petrus 4:17. Zie hoe de heidenen beschreven worden, over wie Gods grimmigheid uitgestort wordt.
b. Zij zijn vreemdelingen tegenover God en tevreden, dat ze het zijn. Zij kennen Hem niet en verlangen ook niet Hem te kennen. Het zijn families, die zonder gebed leven, en geen godsdienstoefening houden, zij roepen de Heere niet aan. Zij, die het gebed inhouden, bewijzen, dat zij God niet kennen, want zij, die Hem kennen zullen Hem zoeken en Zijn gunst afsmeken.
c. Zij zijn vervolgers van het volk van God en zijn besloten dat te zijn. Zij hebben Jakob opgegeten met evenveel gretigheid als zij die honger hebben het nodige voedsel eten, ja, met meer, want zij weten niet, wanneer zij genoeg zullen hebben, zij hebben hem opgegeten, en hem verteerd, en zijn woning verwoest, dat wil zeggen het land, waarin hij leeft, of de tempel van God, die Zijn woning onder hen is. Merk op, wat de heidenen in hun woede en boosaardigheid tegen het volk van God doen, al maakt hij daarin gebruik van hen als de werktuigen van Zijn straf, zo zal hij ze toch daarom tot het voorwerp van Zijn verontwaardiging maken. Dit gebed is uit Psalm 79:6, 7.

HOOFDSTUK 11

1 Het woord, dat tot Jeremia geschied is, van de HEERE, zeggende: 2 Hoort gijlieden de woorden dezes verbonds, en spreekt tot de mannen van Juda, en tot de inwoners van Jeruzalem; 3 Zeg dan tot hen: Zo zegt de HEERE, de God Israëls: Vervloekt zij de man, die niet hoort de woorden dezes verbonds. 4 Dat Ik uw vaderen geboden heb, ten dage als Ik hen uit Egypteland, uit de ijzeroven, uitvoerde, zeggende: Zijt Mijner stem gehoorzaam, en doet dezelve, naar alles wat Ik ulieden gebiede; zo zult gij Mij tot een volk zijn, en Ik zal u tot een God zijn; 5 Opdat Ik de eed bevestige, dien Ik uw vaderen gezworen heb, hun te geven een land, vloeiende van melk en honig, als het is te dezen dage. Toen antwoordde ik en zeide: Amen, o HEERE! 6 En de HEERE zeide tot mij: Roep al deze woorden uit in de steden van Juda, en in de straten van Jeruzalem, zeggende: Hoort de woorden dezes verbonds, en doet dezelve. 7 Want Ik heb uw vaderen ernstig betuigd, ten dage als Ik hen uit Egypteland opvoerde, tot op dezen dag, vroeg op zijnde en betuigende, zeggende: Hoort naar Mijn stem! 8 Maar zij hebben niet gehoord, noch hun oor geneigd, maar hebben gewandeld, een iegelijk naar het goeddunken van hunlieder boos hart; daarom heb Ik over hen gebracht al de woorden dezes verbonds, dat Ik geboden heb te doen, maar zij niet gedaan hebben. 9 Voorts zeide de HEERE tot mij: Er is een verbintenis bevonden onder de mannen van Juda, en onder de inwoners van Jeruzalem. 10 Zij zijn wedergekeerd tot de ongerechtigheden van hun voorvaderen, die Mijn woorden geweigerd hebben te horen; en zij hebben andere goden nagewandeld, om die te dienen; het huis Israëls en het huis van Juda hebben Mijn verbond gebroken, dat Ik met hun vaderen gemaakt heb. 11 Daarom zegt de HEERE alzo: Ziet, Ik zal een kwaad over hen brengen, uit hetwelk zij niet zullen kunnen uitkomen; als zij dan tot Mij zullen roepen, zal Ik naar hen niet horen. 12 Dan zullen de steden van Juda en de inwoners van Jeruzalem heengaan, en roepen tot de goden, dien zij gerookt hebben; maar zij zullen hen gans niet kunnen verlossen ten tijde huns kwaads. 13 Want naar het getal uwer steden zijn uw goden geweest, o Juda! en naar het getal der straten van Jeruzalem hebt gijlieden altaren gesteld voor die schaamte, altaren om de Baal te roken. 14 Gij dan, bid niet voor dit volk, en hef geen geschrei noch gebed voor hen op; want Ik zal niet horen, ten tijde als zij over hun kwaad tot Mij zullen roepen. 15 Wat heeft Mijn beminde in Mijn huis te doen, dewijl zij die schandelijke daad met velen doet, en het heilige vlees van u geweken is? Wanneer gij kwaad doet, dan springt gij op van vreugde. 16 De HEERE had uw naam genoemd een groenen olijfboom, schoon van liefelijke vruchten; maar nu heeft Hij met een geluid van een groot geroep een vuur om denzelven aangestoken, en zijn takken zullen verbroken worden. 17 Want de HEERE der heirscharen, Die u heeft geplant, heeft een kwaad over u uitgesproken; om der boosheid wil van het huis Israëls en van het huis van Juda, die zij onder zich bedrijven, om Mij te vertoornen, rokende de Baal. 18 De HEERE nu heeft het mij te kennen gegeven, dat ik het wete; toen hebt Gij mij hun handelingen doen zien. 19 En ik was als een lam, als een os, die geleid wordt om te slachten; want ik wist niet, dat zij gedachten tegen mij dachten, zeggende: Laat ons de boom met zijn vrucht verderven, en laat ons hem uit het land der levenden uitroeien, dat zijn naam niet meer gedacht worde. 20 Maar, o HEERE der heirscharen, Gij rechtvaardige Rechter, Die de nieren en het hart proeft! laat mij Uw wraak van hen zien; want aan U heb ik mijn twistzaak ontdekt. 21 Daarom, zo zegt de HEERE van de mannen van Anathoth, die uw ziel zoeken, zeggende: Profeteer niet in de Naam des HEEREN, opdat gij van onze handen niet sterft. 22 Daarom, zo zegt de HEERE der heirscharen: Ziet, Ik zal bezoeking over hen doen: de jongelingen zullen door het zwaard sterven, hun zonen en hun dochteren zullen van honger sterven. 23 En zij zullen geen overblijfsel hebben; want Ik zal een kwaad brengen over de mannen van Anathoth, in het jaar van hun bezoeking.

In dit hoofdstuk,

I. herinnert God door de profeet het volk aan het verbond, dat Hij met hun vaderen gemaakt had, en hoe Hij er op had aangedrongen, dat zij, als voorwaarde van het verbond, Hem zouden gehoorzamen, vers 1-7.

II. Hij beschuldigt hen, dat zij, op het voorbeeld van hun vaderen en met onderlinge overeenkomst, hardnekkig geweigerd hadden Hem gehoorzaam te zijn, vers 8-10.

III. Hij bedreigt hen met algehele verwoesting om hun ongehoorzaamheid vooral om hun afgoderij, vers 11, 13, en zegt hun, dat hun afgoden hen niet verlossen zullen, vers 12, dat hun profeten niet voor hen bidden moeten, vers 14. Hij rechtvaardigt hierin zijn doen met hen, dat zij door hun eigen dwaasheid en onwil al deze ellende over zich gebracht hebben, vers 15-17.

IV. Een verhaal van de samenzwering tegen Jeremia, de man van Anatoth, God ontdekt hem die, vers 18, 19, zijn gebed tegen hen, vers 20, en de voorspelling van Gods oordelen over hen om deze nieuwe zonden, vers 21-23.

Jeremia 11:1-10

1. Hier spreekt de profeet als "openbaar ministerie" in Gods naam een beschuldiging tegen de Joden uit, dat zij de geboden van hun wettige Souverein met opzet overtreden hebben. Hij schepte geen vermaak in de beschuldiging van de kinderen zijns volks, maar God gebood hem te spreken tot de mannen van Juda, vers 1, 2. In ‘t oorspronkelijke staat er: spreek gij dit. Want wat Hij Jeremia zei was hetzelfde dat Hij al Zijn dienaren de profeten opdroeg. Niemand van hen zei iets anders dan wat Mozes in de wet had gezegd, daarbij sloten zij zich dus aan en onderrichten het volk: "Hoort gijlieden de woorden dezes verbonds," slaat uw Bijbel op laat die u oordelen." Jeremia moet dit nu in "de steden van Juda en op de straten van Jeruzalem" verkondigen, opdat allen wie het aanging, het horen zouden. Alle woorden van bestraffing en beschuldiging, die de profeten spraken, waren gegrond op de "woorden des verbonds," en stemden daarmee overeen. Daarom: "hoort gijlieden de woorden des verbonds en verstaat daaruit, hoe gij eerst tegenover God stondt, en wanneer gij u met het verbond vergelijkt, zult gij spoedig zien, hoe gij nu tegenover Hem staat."

II. Hij opent de grondwet, die hun staat en voorrechten had bepaald. Zij hadden de strekking ervan vergeten en leefden, alsof zij dachten dat de beloften onvoorwaardelijk waren, en zij mochten doen wat zij verkozen en toch ontvangen wat God beloofd had, of als had God niets geëist dan inwendige ceremoniën. Hij toont hun derhalve aan met alle mogelijke duidelijkheid, dat datgene waarop God stond, "gehoorzaamheid was, beter dan offeranden". Hij zei: Zijt Mijn stem gehoorzaam, vers 4, en weer in vers 7: "Erkent God als uw Heere, onderwerpt u aan Hem als Zijn onderdanen en dienaren, luistert naar alle verklaringen van Zijn geest en wil, en onderhoudt die nauwgezet. Onderhoudt Mijn geboden, niet maar enkele, maar naar alles wat Ik u geboden heb, maakt vooral ernst van uw zedelijke plichten en vergenoegt u niet met de ceremoniën alleen, hoort de woorden des verbonds en doet ze." 1. Dit was het oorspronkelijke verbond tussen God en hen, toen Hij ze eerst vormde tot een volk. Dit was wat Hij hun vaderen geboden had ten dage, toen Hij ze uit Egypte uitvoerde, vers 4, 7. Hij bedoelde nooit, ze op andere voorwaarden onder Zijn leiding en bescherming te nemen. Dat was het wat Hij van hen verlangde uit dankbaarheid, dat Hij ze uit "de ijzeroven" had uitgevoerd. Hij had ze vrij gekocht uit de slavernij van de Egyptenaren, opdat Hij ze in Zijn eigen dienst neme, die volkomen vrijheid betekent, Lukas 1:74, 75.

2. Dat werd hun niet alleen ten laste gelegd, maar hun met allen nadruk op het hart gebonden, vers 7. God gebood niet alleen, maar "betuigde bovendien ernstig", toen Hij hen in een verbond met Zich bracht. Mozes scherpte het telkens weer in, door gebod op gebod, regel op regel.

3. Dat was de voorwaarde van de betrekking tussen hen en God, voor hen een grote eer en een onuitsprekelijk voorrecht: "Zo zult gij Mijn volk zijn, en Ik zal Uw God zijn," Ik erken U als de Mijne, en gij moogt Mij dan de Uwe noemen. Hieruit volgt, dat, zo zij weigerden te gehoorzamen, zij ook niet langer de voorrechten dier betrekking konden verwachten.

4. Op deze voorwaarden was hier het land Kanaän tot erfelijke bezitting gegeven: "Zijt Mijner stem gehoorzaam, opdat Ik de eed bevestige, die Ik uw vaderen gezworen heb, hun te geven een land vloeiende van melk en honing," vers 5. God was bereid Zijn belofte te vervullen, maar dan moesten zij de voorwaarde houden, zo niet, dan was de belofte vervallen, en God

was slechts rechtvaardig, als Hij ze uit de bezitting verdreef. Wijl ze op voorwaarde van hun gehoorzaamheid ingekomen waren, was het geen onrecht, dat zij om hun slecht gedrag uitgedreven werden. Gehoorzaamheid was de rente, door de pachtbrief bepaald, met het recht van opheffing ingeval van niet-betaling.

5. Deze gehoorzaamheid was niet alleen tot voorwaarde gesteld van de zegen, maar ook gevorderd op poena van de vloek. Dat was hier eerst vermeld, vers 3, opdat zij, zo mogelijk, tot de schrik des Heeren mochten ontwaken: Vervloekt zij de man, als ware hij maar een enkele, die niet blijft in de woorden dezes verbonds. Dat klemt nog sterker, wanneer van een geheel volk sprake is. Het verbond bevatte zowel vloeken als zegeningen, en Mozes had voor hen gesteld niet alleen "het leven en het goede, maar ook de dood en het kwade," Deuteronomium 30:15, zodat zij klaar en duidelijk gewaarschuwd waren voor de gevolgen van de ongehoorzaamheid.

6. Opdat dit verbond niet vergeten werd, en dan als verouderd mocht beschouwd worden, had God hen van tijd tot tijd eraan herinnerd door Zijn knechten de profeten en telkens weer Zijn bedongen huur gevorderd. Onwetendheid of verzuim van opvraag van de huurpenningen konden ze dus niet voorwenden. "Van de dag af, toen Hij hen opvoerde uit Egypte tot op deze dag" (en dat was omstreeks duizend jaren) had Hij, "vele malen en op velerlei wijzen," op gehoorzaamheid aangedrongen. God houdt boek van de tijd en de kracht van de genademiddelen, Hij weet hoe vaak men ons heeft vermaand en opgewekt aangaande onze plicht.

7. Dat verbond was aangenomen, vers 5: Toen antwoordde ik en zei: Amen, o Heere! Dit zijn de woorden van de profeten, die uiting geven of
a. aan zijn eigen toestemming tot het verbond voor zichzelf en zijn wens, er de zegeningen van te genieten. God had Kanaän aan de gehoorzamen beloofd. "Heere", zegt hij, "ik vat U op Uw woord, ik wil gehoorzaam zijn, laat mij mijn erfenis hebben in het land van de beloften, waarvan Kanaän het type is." Of
b. Hij wenst en begeert, dat zijn volk er de zegen van moge verkrijgen. "Amen," Heere laat hen in het bezit van dit goede land blijven en niet worden uitgeworpen, volbreng aan hen Uw belofte. Of
c. ‘s Volks aanneming van het verbond: "Toen antwoordde ik, in naam des volks, Amen." In deze zin genomen, verwijzen ze naar de uitgesproken toestemming des volks, toen het verbond werd afgekondigd: "Alles wat de Heere tot ons zal zeggen, zullen wij doen, en wij zullen gehoorzamen," maar zijn ook een amen op de vloeken van Ebal. Hoe plechtiger wij ons aan God verbonden hebben, zoveel sterker is de verwachting, dat het verbond eeuwig zal zijn. En toch was het met dit verbond niet zo gegaan.

III. Hij beschuldigt hen van een breken des verbonds, een breuk gelijk staande met verbeurte van alle goed, vers 8. God had hun door de profeten herhaaldelijk laten zeggen, dat zij van Zijn stem zouden gehoorzaam zijn, doet wat u geboden is, en het zal u welgaan. Maar zij gehoorzaamden niet, en omdat zij besloten hadden, hun ziel niet te onderwerpen aan Gods geboden, wilden zij zelfs hun oor niet neigen, maar stopten hun oor toe. "Zij wandelden in de inbeeldingen van hun boze hart," volgden hun eigen verzinsel, iedereen deed naar zijn fantasie en humeur hem leidde, recht of onrecht, wettig of onwettig, zowel in hun plechtigheden als in hun wandel, zie Hoofdstuk 7:24. Wat konden zij dan anders verwachten, dan te vallen onder de vloek des verbonds, nu zij naar de geboden, de voorwaarden ervan niet horen wilden? "Daarom heb Ik over hen gebracht alle de woorden dezes verbonds," dit is alle de daarin vervatte bedreigingen, omdat "zij niet gedaan hebben wat hun bevolen was." Zie, de

woorden des verbonds zullen niet ter aarde vallen. Indien wij niet door gehoorzaamheid ons voor de zegen des verbonds geschikt maken, dan brengen wij door ongehoorzaamheid de vloek over ons. Wat hun vergrijp tegen God en hun opstand tegen Hem erger maakte, was de algemeenheid ervan, er was een verbintenis onder hen, vers 9, 10.
Jeremia zelf zag dat velen in openlijke ongehoorzaamheid jegens God leefden, maar de Heere zei hem, dat het er erger mee stond dan de profeet dacht. Er was een verbintenis bevonden onder hen, door Hem, wiens oog geopend is voor de verborgen werken van de duisternis. Er is een verbintenis tegen God en godsdienst, een gevaarlijk complot om Gods heerschappij af te schudden en de afgoden binnen te halen. Dit toont ons aan, dat de goddeloosheid welberaden en vastbesloten was, zij rebelleerden niet uit onwetendheid tegen God, maar vermetel en hooghartig. Zij waren listig en vindingrijk in goddeloosheid met veel kunst en overleg. Zij spanden samen in hun plannen, en gelijk het geval met samenzweerders is, zij waren overeengekomen om samen te leven en samen te sterven. Zij waren besloten te volharden. Een vervloekte verbintenis! O, dat zo iets in onze dagen niet te zien ware!

Merk op,
1. Welke verbintenis het was. Zij bedoelde de goddelijke openbaring op zij te zetten en omver te werpen, en het volk te overreden, niet naar God te horen noch op Zijn woorden acht te geven. Zij deden al wat zij konden om de autoriteit van de Schrift te ondermijnen en haar waarde te verkleinen, zij bedoelde het volk af te wenden "achter andere goden om die te dienen," hun te vragen als hun orakels en hun hulde te brengen als hun weldoeners. De menselijke rede zal hun god zijn, een onfeilbare rechter hun god, heiligen en engelen hun goden, de god van het een of andere volk hun god, zo is er, onder allerlei vermomming, dezelfde verbintenis "tegen de Heere en tegen Zijn Gezalfde."

2. Wie hadden deze verbintenis aangegaan? Men zou hebben verwacht, dat het enige uitlandse belhamels waren, maar niet alzo,
a. "De inwoners van Jeruzalem hebben zich verbonden met de mannen van Juda," stad en land stemmen in deze samen, hoewel ze in andere zaken mogen verschillen.
b. De mannen van dit geslacht schijnen samengezworen te hebben met die van voorbijgegane geslachten om de strijd tegen de godsdienst van eeuw tot eeuw voort te zetten: "Gijlieden zijt opgestaan in stede van uw vaderen een menigte van zondige mensen, om de hittigheid van des Heeren toorn tegen Israël te vermeerderen," Numeri 32:14. In Jozua's tijd was er een reformatie geweest, maar na zijn dood keerde het volk tot de afgoderijen terug, die ze eerst hadden laten varen.
c. Juda, het rijk van de twee stammen en Israël, dat van de tien, die dikwijls hooggaande twist met elkaar hadden, waren nu in een verbintenis getreden om "het verbond te verbreken dat God met hun vaderen gemaakt had," namelijk met de hoofden van alle twaalf stammen. Het huis Israëls begon de opstand, maar het huis van Juda werd spoedig in de samenzwering betrokken. Wat anders kon nu worden verwacht, dan dat God strenge maatregelen zou nemen beide om deze samenzweerders te kastijden en dit verbond te vernietigen, want niemand heeft ooit zijn hart tegen God aldus verhard en is gezegend geworden. Hij, die deze steen slingert, zal bevinden, dat hij op hem zelf zal terugkeren.

Jeremia 11:11-18
Deze afdeling, die zoveel van Gods wraak bevat, kan zeer wel verwacht worden te volgen op die, welke voorafgaat en zoveel over de zonde van Zijn volk bevat. Als God zoveel kwaad onder hen aantreft, kunnen wij het niet vreemd vinden als er volgt: Zie, Ik zal een kwaad over hen brengen, vers 11, het kwaad van de straf voor het kwaad van de zonde en daar is geen hulpmiddel noch verlichting voor, het is besloten en het vonnis zal uitgevoerd worden.

I. Zij kunnen zichzelf niet helpen, maar zullen te zwak bevonden worden tegen Gods oordelen de strijd aan te binden, het is "kwaad, uit hetwelk zij niet zullen kunnen uitkomen of er aan ontsnappen" door welke uitvlucht ook.
Merk op: zij, die zich niet aan Gods bestuur willen onderwerpen, zullen aan Zijn wraak niet kunnen ontkomen. Daar is geen wegvluchten voor Zijn rechtvaardigheid noch een ontwijken van Zijn rechtsgebied. Het kwaad vervolgt de zondaars, en verwart ze in strikken, waaruit ze zichzelf niet kunnen losmaken.

II. Hun God wil ze niet helpen, Zijn voorzienigheid zal ze in genen dele begunstigen: "Als zij dan tot Mij zullen roepen, zal Ik naar hen niet horen." In hun droefheid willen zij de God zoeken, die ze tevoren versmaadden en roepen tot Hem, die ze tevoren zich niet verwaardigden aan te roepen. Maar hoe kunnen ze verwachten, dat ze slagen zullen? Hij heeft immers duidelijk gezegd, dat, wie zijn oor afwendt van de wet te horen zoals zij deden want zij neigden hun oor niet, vers 9, zijn gebed Hem zelfs een gruwel zal zijn, daar nu het Woord des Heeren voor hen een aanstoot was.

III. Hun afgoden zullen hen niet helpen, vers 12. Zij zullen gaan en roepen tot de goden, wie zij gerookt hebben, en hun in herinnering brengen de kostbare diensten, waarmee zij ze vereerd hadden, verwachtend nu, dat zij van hen verlichting zouden ontvangen, maar tevergeefs. Zij zullen gezonden worden "naar de goden, die zij verkoren hebben," Richteren 10:14, Deuteronomium 32:37 en 38, en wat bracht hen dit nu? "Zij zullen hen geheel niet kunnen verlossen" zullen niets tot hun redding doen, noch enig vooruitzicht hierop geven, zij zullen ze niet de minste troost verschaffen, noch de minste verlichting, of verzachting in hun smart aanbrengen. Het is God alleen die een vriend in de nood is, "een machtige hulp in tijden van benauwdheid." De afgoden kunnen zichzelf niet helpen, hoe zouden ze dan hun aanbidders helpen? Zij, die de wereld en het vlees tot hun afgoden maken, zullen tevergeefs hun toevlucht tot deze nemen ten dage van grote smart. Als de afgoden enige ware vriendelijkheid aan hun aanbidders hadden kunnen bewijzen, zouden ze het gedaan hebben voor dit volk, dat de waarachtigen God had verlaten om hen aan te hangen, dat het getal van hun afgoden had gemaakt overeenkomstig dat van hun steden, vers 13, ja zelfs, te Jeruzalem, overeenkomstig het aantal van zijn straten. Daar zij, hun voldoende geschiktheid en hun bereidwilligheid om ze te helpen beide in twijfel trokken, moesten ze er vele hebben, uit vrees dat een paar niet voldoende zouden zijn, zij moesten ze overal verspreid hebben staan, in elke hoek en, opdat zij niet ver weg zouden zijn als zij ze nodig mochten hebben. In Jeruzalem, de stad, die God verkoren had om Zijn naam daar te stellen, publiekelijk in de straten van Jeruzalem, in elke straat zelfs hadden zij "altaren gesteld voor die schande, altaren om voor Baäl te roken." Zij behoorden hierover beschaamd geweest te zijn, oneer deden zij de Heere aan, en een oordeel brachten zij over zichzelf. Maar na in hun grote smart kwamen hun vele goden en hun vele altaren hun in ‘t geheel niet van pas.
Merk op: Zonde te bedrijven is slecht. Zij, die zich niet over ‘t doen van zonde als zodanig zullen schamen, komen toch beschaamd te staan in hun verwachtingen van de zonde, want zonde geeft geen vrucht.

IV. Jeremia’s gebed zal hen niet helpen, vers 14. Wat God tevoren tegen hem gezegd had, Hoofdstuk 7:16, zegt Hij hier weer: Gij, dan, bid niet voor dit volk. Dit is niet bedoeld als een bevel aan de profeet, evenmin als een bedreiging aan het volk, dat zij geen voordeel zouden hebben van de gebeden, door hun vrienden voor hen opgezonden. God wilde de profeten geen aanmoediging geven voor hen te bidden, wilde de geest des gebeds niet wakker schudden, maar die verzwakken, wilde het hun in ‘t hart geven niet voor ‘t gehele volk te bidden, maar

voor ‘t overblijfsel er van, te bidden voor hun eeuwige redding, niet voor de bevrijding van de tijdelijke oordelen, die over hen kwamen, en welke andere gebeden voor hen mochten opgezonden worden, zij zouden niet verhoord worden. Zij, voor wie het gebed niets vermag, zijn inderdaad in een treurigen toestand. "Als zij dan tot Mij zullen roepen, zal Ik naar hen niet horen, en daarom gij dan bid niet voor hen." Merk op: Zij, die zichzelf zo ver buiten Gods gunst hebben gebracht dat Hij naar hun gebeden niet wil horen, kunnen niet verwachten dat de gebeden door anderen voor hen opgezonden, iets te hun gunste vermogen.

V. De belijdenis, die zij van de godsdienst deden, zal hen van geen nut zijn, vers 15. Zij waren oorspronkelijk Gods beminde, Zijn bruid Hij was met hen in ‘t huwelijk getreden door het verbond van Zijn uitverkiezing, zelfs de ongelovige Joden worden gezegd te zijn: "beminden, om van de vaderen wille," Romeinen 11:28. Als zodanig hadden zij een plaats in Gods huis, werden zij toegelaten in de voorhoven van Zijn tempel te aanbidden, op Gods altaar werd ook voor hen geofferd, zij aten van ‘t vlees van hun zoenoffers, hier genoemd het "heilige vlees" waardoor God geëerd en zij getroost werden. Hierin roemden zij en hierop vertrouwden ze. Welk kwaad kon zulken treffen, die Gods beminden waren, die onder de bescherming van Zijn huis stonden? Zelfs wanneer zij "kwaad deden, dan sprongen zij op van vreugde," droegen er roem op en deden zeer veel van zich spreken. En, "wanneer hun kwaad" (dat is, hun straffe ellende) daar zou zijn, (zoals de kanttekening zegt), als zij in moeite kwamen, dan verheugden zij zich hierover en stelden hierop hun vertrouwen, maar dit vertrouwen zou hen bedriegen want God had het verworpen, daar zij zelf de voorrechten verbeurd hadden, waarop zij zich zo zeer beroemden. Zij hebben "die schandelijke daad met velen gedaan," zijn schuldig geweest aan geestelijke hoererij, hebben vele afgoden aangebeden, en daarom zal

1. Gods tempel "ze geen bescherming geven," het is recht, dat de echtbreekster, voornamelijk wanneer ze zo dikwijls haar hoererij heeft herhaald en er zo brutaal en verstokt in is geworden, weggedreven zou worden, uit ‘t huis verjaagd: "Wat heeft Mijn beminde in Mijn huis te doen". Zij doet het schande aan en daarom zal het haar niet langer tot toevlucht dienen."

2. Gods altaar zal hun geen voldoening geven, ook kunnen zij er geen troost van verwachten: "Het heilige vlees is van u geweken dat wil zeggen, aan uw offeranden zal spoedig een einde gemaakt worden, als de tempel zal worden verwoest, en waar zal dan het heilige vlees zijn, waarop gij zo trots zijt?" Een rein hart zal een troost voor ons zijn als het heilige vlees van ons weggegaan is, een beginsel van genade in ‘t hart zal het gebrek aan uitwendige genademiddelen vergoeden. Maar, wee ons, als met het verdwijnen van het heilige vlees het vertrek van de Heiligen Geest gepaard gaat.

VI. Gods vroegere gunsten zullen hen van geen nut zijn, vers 16, 17. Hun herinnering hieraan zal geen troost voor hen bevatten in hun moeilijkheden, en Gods herinnering hieraan zal geen beweegreden zijn hun smart te verlichten.
1. Het is waar, dat God grote dingen voor hen gedaan had, dat volk was begunstigd boven elk ander volk onder de zon, zij waren des hemels gunstelingen geweest. God had Israëls naam genoemd een groene olijfboom, en had ze ook zo gemaakt, want Hij geeft niets een verkeerde naam, Hij had ze geplant, vers 17, had ze tot een volk geformeerd, had ze alle voordelen gegeven, die ze tot een vruchtbaar en bloeiend volk konden maken, hun wet was zo goed en hun land zeer best. Men zou niet anders verwachten, dan dat een volk zó geplant, zó besproeid en zó gekoesterd zou zijn als de olijfboom, altijd groen, zowel wat vroomheid als welvaart betreft, Psalm 52:10. God noemt ze "schoon van liefelijke vruchten," beide, goed tot voedsel

en aangenaam om te zien, beide, beminnelijk en dienstbaar aan God en de mens, want door de groenheid en vettigheid van de olijfboom worden beide geëerd, Richteren 9:9.

2. Het is even waar, dat zij kwaad tegen God bedreven hebben. Hij had ze geplant als een groene olijfboom, als een goede olijfboom, maar zij zijn ontaard in een wilde olijf, Romeinen 11:17. Beide, "het huis Israëls en het huis van Juda hadden boosheid onder zich bedreven, hadden God vertoornd, rokende voor Baäl," aannemende andere middelaars tussen hen en de hoge God, naast de beloofde Messias, ja zelfs andere goden aannemende in mededinging met de ware en levende God, want zij hadden "vele goden, ook vele heren."

3. Als zij zichzelf zo slecht gedragen hebben, kunnen zij niets andere verwachten dan dat Hij, ondanks het goede, dat Hij voor hen gedaan en beschikt heeft, nu over hen zou brengen het kwaad, "dat Hij tegen hen heeft gesproken." Hij, die ze gemaakt heeft, zal ze niet redden. Hij, die deze groene olijfboom plantte en vrucht er van verwachtte, heeft, toen Hij hem kaal en verwilderd bevond, "vuur op hem ontstoken," om hem te verbranden, zoals hij daar stond, want, daar hij zonder vrucht is, "is hij tweemaal verstorven en ontworteld," Judas l2 hij wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen de geschiktste plaats voor bomen, die nutteloos de aarde beslaan, Mattheüs 3:10. "Zijn takken de hoge en verheven takken" (dat is de juiste betekenis van ‘t woord) worden verbroken, neergehakt, beide, vorsten en priesters worden afgesneden. En hieruit volgt, dat het kwaad tegen God gedaan, om Hem tot toorn te verwekken, zich werkelijk tegen henzelf keert, zij doen hun eigen zielen schade, God is buiten hun bereik, maar zij storten zichzelf in ‘t verderf. Zie Jeremia 7:19. Merk op: iedere zonde tegen God is een zonde tegen onszelf en aldus zal men vroeger of later vinden, dat het is. Jeremia 11:19-23 De profeet Jeremia heeft veel in zijn geschriften geklaagd, veel meer dan Jesaja, omdat de tijden waarin hij leefde zeer roerig waren. Hier hebben we (zoals het zou lijken) het begin van zijn smarten, die hem aangedaan werden door het volk van zijn eigen stad, Anathoth: Een priesterstad en toch een zondige stad.

Merk hier op:
1. Hun samenzwering tegen hem, vers 19. Zij dachten gedachten tegen hem, overlegden tezamen hoe zij het op zijn dood zouden kunnen aanleggen en dit op krachtdadige wijze en zoveel mogelijk onder de schijn van recht. Boosheid is vindingrijk in haar plannen en ook volijverig in derzelver uitvoering. Zij zeiden met betrekking tot Jeremia, "Laat ons de boom met zijn vrucht verderven", een spreekwoordelijke uitdrukking, die wil zeggen: Laat ons hem volkomen uitroeien met wortel en tak. Laat ons beide verdelgen, de vader en het gezin, (zoals, toen Naboth voor zijn vermeende lastering werd ter dood gebracht, ook zijn zonen met hem moesten sterven) of liever: "beiden de profeet en de profetie, laat ons de ene doden en de andere nul en van gener waarde maken. "Laat ons hem uit het land van de levenden uitroeien," zoals men dit deed met een valse profeet en hem overladen met oneer en schande "dat aan zijn naam niet meer gedacht wordt" met ontzag. Laten wij zijn goede naam wegnemen en zodoende de waarde van zijn voorzeggingen afbreuk doen." Dit was hun overlegging, en het was,
a. een wrede beraadslaging, maar zo wreed zijn de vervolgers van Gods profeten geweest. Zij waren op niet minder uit dan "op het verkrijgen van het kostbare leven," want kostbaar waren de levens, die zij najaagden. Maar het was
b. een beraadslaging, die tot teleurstelling leiden meest. Zij meenden een eind aan zijn dagen te stellen, maar hij overleefde het merendeel van zijn vijanden, zij meenden de gedachtenis van zijn naam uit te wissen, maar zij leeft tot op deze dag en zal gezegend zijn zolang de tijd zal zijn.

II. God gaf hem deze samenzwering tegen zijn leven te vernemen. Hij wist er zelf niets van, zo handig hadden zij het voor hem verborgen, hij kwam te Anathoth, en daar hij geen kwaad tegen hen in zin had, zo vreesde hij van hun kant ook geen kwaad "als een lam, (als) een os," als zo'n dier, dat meent, dat het zoals gewoonlijk naar het veld gedreven wordt, "wanneer het geleid wordt om geslacht te worden," zo weinig droomde de arme Jeremia van het plan dat zijn stadgenoten, die hem haatten, hadden beraamd. Geen van zijn vrienden kon en geen van zijn vijanden wilde hem waarschuwen voor 't gevaar, waarin hij was, opdat hij voor zijn eigen veiligheid zou kunnen waken, zoals de zoon van Paulus' zuster deze te kennen had gegeven, dat de Joden hem lagen legden. Daar is slechts een schrede tussen Jeremia en de dood, maar "de Heere gaf het hem te kennen," door dromen of gezichten, door indrukken op zijn geest, opdat hij zichzelf mocht redden, zoals de koning van Israël deed op de mededeling, die Elisa hem gaf, 2 Koningen 6:10.
Dus hij kwam "het te weten. God deed hem hun handelingen zien," en zodanig waren hun overleggingen, dat met de blootlegging ervan ze ook schadeloos werden. Als God hem niet had bekend gemaakt met zijn eigen gevaar, dan zouden dwaze mensen uit zijn onwetendheid van zijn eigen toestand voordeel getrokken hebben om de juistheid van zijn voorzeggingen in twijfel te trekken, want hij, die de ondergang van zijn land aankondigde, zou dan zijn eigen gevaar niet hebben kunnen voorzien noch het hebben kunnen vermijden. Let er nu eens op, welk een zorg God voor Zijn profeten heeft: "Hij laat niemand toe, hun enig kwaad te doen," al de woede van hun vijanden vermag niet ze weg te nemen, totdat zij met hun getuigenis klaar zijn. God kent alle geheimen van Zijn en van de vijanden van Zijn volk, en kan ze bekend maken, als het Hem behaagt. "Het gevogelte des hemels zou de stem wegvoeren Psalm 10:20.

III. Zijn beroep op God, vers 20. Zijn oog is op God, als de Heere van de heirscharen de rechtvaardige Rechter. Het is voor ons een zaak van troost, als de mensen onrechtvaardig tegen ons handelen, dat we een God hebben, tot Wien we gaan mogen, die de zaak van de beledigde onschuld bepleit en tegen de ongerechtige is. Gods rechtvaardigheid, die voor de goddelozen een verschrikking is, is voor degenen die God vrezen een troost. Zijn oog is op Hem geslagen als op de God, "die de nieren en het harte proeft," die volkomen ziet wat er in de mens is, wat zijn gedachten en bedoelingen zijn. Hij kende de oprechtheid, die in Jeremia's hart was, en wist, dat hij niet een man was, zoals zij zich voorstelden, dat hij was. Hij kende de verdorvenheid van hun harten, hoe listig ook verborgen en vermomd. Nu vraagt Jeremia a. om een oordeel over hen: "Laat mij Uwe wrake van hen zien," dat wil zeggen, "doe Gij recht tussen mij en hen op zo'n wijze als u behagen zal." Sommigen menen, dat er iets van menselijke zwakheid in dit gebed was, tenminste Christus heeft ons een andere les geleerd, beide door onderwijs en voorbeeld, die ons zegt voor onze vervolgers te bidden. Anderen denken, dat het voortkomt uit reine ijver voor de ere Gods en uit een vrome en profetische verontwaardiging tegen de mannen, die priesters van beroep waren, des Heeren dienstknechten en die toch zo vreselijk goddeloos waren om iemand zo boos te bejegenen, die hun geen kwaad deed, maar dit alleenlijk omdat hij God diende. Dit verzoek was een profetie, dat hij Gods wraak over hen zou zien komen.

b. Hij verwijst zijn zaak geheel naar 't oordeel van God: "Aan U heb ik mijn twistzaak ontdekt, aan U heb ik haar opgedragen, zonder verlangen, of verwachting anderen er in te mengen". Merk op: Het is onze troost, wanneer wij verongelijkt zijn, dat wij een God hebben om onze zaak aan toe te vertrouwen, en het is onze plicht ze voor Hem bloot te leggen met 't besluit ons bij Zijn definitief vonnis neer te leggen, het te onderschrijven en niet Hem voor te schrijven, hoe wij het willen hebben.

IV. Getuigenis geven tegen zijn vervolgers, de mannen van Anathoth. Het zou niets baten zich tot de gerechtshoven te Jeruzalem te wenden, daar zou men hem geen recht doen, de priesters daar zouden partij trekken voor de priesters te Anathoth en ze eerder steunen dan ze in ‘t ongelijk stellen, maar God zal "daarom" zelf kennis van de zaak nemen en wij zijn overtuigd, dat "Zijn oordeel waarachtig is".
Hier wordt
1. Hun misdaad verhaald, waarop het vonnis is gegrond, vers 21. Zij zochten het leven van de profeet, want zij verboden hem te profeteren op straffe des doods, zij waren besloten hem of het zwijgen op te leggen, of hem te verslaan. Hij tergde hen door te profeteren in de naam des Heeren zonder verlof van de bestuurders van de stad. waarvan hij een inwoner was en door niet zulke zachte dingen te profeteren als zij altijd aankondigden. Dat zij hem verboden te profeteren was inderdaad niets anders dan een zoeken van zijn leven, want het was een zoeken om hem zijn levensdoel en levenstaak te ontnemen en hem van de troost, die in ‘t vervullen hiervan ligt, te beroven. Het is even erg voor de getrouwe dienstknechten van God, dat men hun de mond stopt, als dat men hem de adem ontneemt. Maar dit te meer zo, wanneer er besloten was, dat indien gij toch profeteerde, hetgeen hij zeker zou doen, ondanks hun verbod, hij zou "sterven onder hun handen", zij zouden zijn aanklagers, rechters, uitvoerders en alles tegelijk zijn. Men placht te zeggen, dat een profeet niet dan te Jeruzalem kon omkomen," want daar hield de grote raad zitting, maar de mannen van Anathoth waren zo bitter tegen Jeremia, dat zij zelf de dood van hem op zich wilden nemen. Een profeet dan zal niet slechts geen eer vinden in zin eigen land, maar ook geen gunst.

2. Het vonnis, dat over hen kwam voor deze misdaad, vers 22 en 23. God zegt: Ik zal ze straffen, laat Mij begaan om met hen af te rekenen. Ik zal bezoeking over hen doen, zo luidt de tekst. God zal de zaak onderzoeken en de rekening vereffenen. Twee van de vier vreselijke oordelen Gods zullen dienen om hun stad ten ondergang te brengen. "De jongelingen zullen door het zwaard sterven," hoewel zij jonge priesters waren, geen krijgslieden (hun ambt zal hun geen bescherming bieden) en "hun zonen en hun dochteren" die thuis zijn, zullen van honger sterven hetwelk een nog smartelijker dood is dan die door het zwaard, Klaagliederen 4:9. De verdelging zal volkomen zijn vers 23. En zij zullen geen overblijfsel hebben er zal geen zaad zijn voor een volgend geslacht. Zij zochten Jeremia’s leven, en daarom zullen zij sterven, zij wilden hem met wortel en tak uitroeien, opdat zijns naams niet meer zou gedacht worden en daarom zullen zij geen overblijfsel hebben, en hierin is de Heere rechtvaardig. Dus kwaad is over de mannen van Anathoth gebracht (in) het jaar van hun bezoeking, en dat is kwaad in ruime mate, een vergelding in overeenstemming met wat zij verdienden. Dan zal Jeremia Gods wrake van zijn vijanden zien. Merk op, dat de toestand van degenen treurig is, die de gebeden van goede godsgezanten en van goede mensen tegen zich hebben.

HOOFDSTUK 12

1 Gij zou rechtvaardig zijn, o HEERE! wanneer ik tegen U zou twisten; ik zal nochtans van Uw oordelen met U spreken; waarom is der goddelozen weg voorspoedig, waarom hebben zij rust, allen, die trouweloos trouweloosheid bedrijven? 2 Gij hebt ze geplant, zij zijn ook ingeworteld, zij gaan voort, ook dragen zij vrucht; Gij zijt wel nabij in hun mond, maar verre van hun nieren. 3 Maar Gij, o HEERE! kent mij, Gij ziet mij, en proeft mijn hart, dat het met U is. Ruk ze uit als schapen ter slachting, en heilig ze tot de dag der doding. 4 Hoe lang zal het land treuren, en het kruid des gansen velds verdorren? Vanwege de boosheid dergenen, die daarin wonen, vergaan de beesten en het gevogelte; dewijl zij zeggen: Hij ziet ons einde niet. 5 Als gij loopt met de voetgangers, zo maken zij u moede; hoe zult gij u dan mengen met de paarden? Zo gij alleenlijk vertrouwt in een land van vrede, hoe zult gij het dan maken in de verheffing van de Jordaan? 6 Want ook uw broeders en uws vaders huis, ook diezelve handelen trouweloos tegen u; ook diezelve roepen u met volle stem achterna; geloof hen niet, wanneer zij vriendelijk tot u spreken. 7 Ik heb Mijn huis verlaten, Ik heb Mijn erfenis laten varen; Ik heb de beminde Mijner ziel in de hand harer vijanden gegeven. 8 Mijn erfenis is Mij geworden als een leeuw in het woud; zij heeft haar stem tegen Mij verheven, daarom heb Ik haar gehaat. 9 Mijn erfenis is Mij een gesprenkelde vogel; de vogelen zijn rondom tegen haar; komt aan, verzamelt, al gij gedierte des velds, komt om te eten! 10 Veel herders hebben Mijn wijngaard verdorven, zij hebben Mijn akker vertreden; zij hebben Mijn gewenste akker gesteld tot een woeste wildernis. 11 Men heeft hem gesteld tot een woestheid, verwoest zijnde treurt hij tot Mij; het ganse land is verwoest, omdat er niemand is, die het ter harte neemt. 12 Op alle hoge plaatsen in de woestijn zijn verstoorders gekomen; want het zwaard des HEEREN verteert van het ene einde des lands tot aan het andere einde des lands; er is geen vrede voor enig vlees. 13 Zij hebben tarwe gezaaid, maar doornen gemaaid; zij hebben zich gepijnigd, maar niet gevorderd; wordt alzo beschaamd vanwege ulieder inkomsten, vanwege de hittigheid van de toorn des HEEREN. 14 Alzo zegt de HEERE: Aangaande al Mijn boze naburen, die Mijn erfenis aanroeren, dewelke Ik Mijn volke Israël erfelijk gegeven heb; ziet, Ik zal hen uit hun land uitrukken, maar het huis van Juda zal Ik uit hunlieder midden uitrukken. 15 En het zal geschieden, nadat Ik hen zal uitgerukt hebben, zo zal Ik wederkeren, en Mij van hun ontfermen; en Ik zal hen wederbrengen, een iegelijk tot zijn erfenis, en een iegelijk tot zijn land. 16 En het zal geschieden, indien zij de wegen Mijns volks vlijtiglijk zullen leren, zwerende bij Mijn Naam: Zo waarachtig als de HEERE leeft! gelijk als zij Mijn volk geleerd hebben te zweren bij Baal, zo zullen zij in het midden Mijns volks gebouwd worden. 17 Maar indien zij niet zullen horen, zo zal Ik diezelve natie ten enenmale uitrukken en verdoen, spreekt de HEERE.

In dit hoofdstuk hebben wij:

I. De nederige klacht van de profeet bij God over het succes, dat goddeloze mensen hadden in hun goddeloze praktijken vers 1, 2, en zijn beroep op God betreffende zijn eigen rechtschapenheid, vers 3, met een gebed, dat God terwille van ‘t algemeen, aan de goddeloosheid van de goddelozen een eind wil maken, vers 3, 4.

II. Gods verwijt aan de profeet om zijn verdriet over zijn tegenwoordige moeilijkheden, en Zijn waarschuwing om zich gereed te houden voor nog grotere, vers 5, 6.

III. Een droeve klacht over de tegenwoordige beklagenswaardige toestand van het Israël Gods, vers 7-13.

IV. Een wenk van genade aan Gods volk en een aankondiging van toorn tegen hun naburen die aan hun beproeving meehielpen, dat zij uitgerukt zouden worden, maar met een belofte, dat als zij zich ten laatste bij het volk van God voegden, zij deel zouden hebben met hen in hun voorrechten, vers 14-17.

Jeremia 12:1-6

De profeet twijfelt niet of het zou nuttig zijn voor anderen te weten, wat had plaats gehad tussen God en zijn ziel met welke verzoekingen hij aangevallen was en hoe hij ze overwonnen had, en daarom deelt hij ons hier mede:

I. Welke vrijheid hij nederig nam, die hem ook genadiglijk werd toegestaan, om met God te handelen betreffende Zijn oordelen, vers 1.Hij gaat pleiten bij God, niet met Hem twisten, of aanmerking maken op Zijn daden, maar om naar de bedoeling ervan te vragen, dat hij meer en meer reden mocht zien om er tevreden mee te zijn, en iets te antwoorden mocht hebben op zijn eigen bedenkingen er tegen, en die van anderen. De werken des Heeren, en de redenen er van, "worden gezocht van allen, die er lust in hebben," Psalm 111:2. Wij mogen "niet twisten met onze Formeerder," maar wij mogen met Hem handelen. De profeet legt een waarheid vast van onbetwistbare zekerheid, en besluit er bij te blijven, als hij dit argument hanteert: "Gij zou rechtvaardig zijn, Heere! wanneer ik tegen U zou twisten." Aldus wapent hij zich tegen de verzoeking, waarmee hij aangevallen werd, om de voorspoed van de goddelozer te berijden, voordat hij er op ingaat. Merk op: Als wij het meest in het duister verkeren over de bedoeling van Gods beschikkingen, moeten wij toch besluiten rechtvaardige gedachten over God te hebben, en moeten hierop vertrouwen dat Hij nooit het aller-geringste onrecht deed, of zal doen aan een van Zijn schepselen, ook als "Zijn oordelen" onnaspeurlijk zijn als "een grote afgrond," en volkomen onverklaarbaar, toch is "Zijn gerechtigheid even zichtbaar en onbewegelijk als de bergen Gods," Psalm 36:7. Al zijn soms "wolken en donkerheid rondom Hem" toch zijn altijd "gericht en gerechtigheid de vastigheid Zijns troons," Psalm 97:2. En wij moeten het voor Hem erkennen, zoals de profeet hier, zelfs als wij "met Hem rechten," als die er niet aan denken met Hem te twisten, maar om te leren, ten volle verzekerd zijnde, dat Hij gerechtvaardigd zal worden in Zijn woorden. Merk op, hoeveel reden wij menen te hebben om met God te rechten voor onze verlichting, toch past het ons te erkennen, dat Hij gelijk heeft, wat Hij ook zegt of doet.

II. Wat er in de beschikkingen van de goddelijke Voorzienigheid was, waarover hij struikelde en meende te kunnen rechten. Het was dat, wat voor veel wijze en goede mensen een beproeving is geweest, en wel zulk een, dat zij die met moeite te boven gekomen zijn. Zij zien, dat de plannen en ontwerpen van de goddelozen slagen. "Der goddelozen weg is voorspoedig", zij voeren hun boosaardige plannen uit en bereiken hun doel. Zij zien dat hun zaken en belangen in goeden toestand verkeren. "Zij zijn gelukkig, zo gelukkig als de wereld ze maken kan, schoon zij trouweloos trouweloosheid bedrijven," beide, jegens God en de mensen. Hoofdzakelijk worden de huichelaars bedoeld (zoals blijkt uit vers die veinzen in hun eerlijke betuigingen, zij laten hun goed begin en schone beloften in de steek, en in beide handelen zij trouweloos, zeer trouweloos. Er is gezegd dat niemand verwachten kan voorspoedig te zijn, die onrechtvaardig en oneerlijk is in zijn handelingen, maar deze handelen trouweloos, en toch zijn zij gelukkig. De profeet toont, vers 2, beide hun voorspoed en het misbruik, dat zij er van maken. God was zeer toegeeflijk voor hen geweest en zij waren vooruitgekomen in de wereld: "Zij zijn geplant in een goed land, een land overvloeiende van melk en honing, en Gij hebt ze geplant! ja, Gij hebt de heidenen uit de bezitting verdreven, maar hen lieden geplant," Psalm 44:3 en 80:8. Menige boom wordt geplant die toch niet groeit en waar niets van terecht komt, maar "zij zijn ingeworteld," hun voorspoed schijnt bevestigd en vast te zijn. Zij schieten wortel in de aarde, want daar maken zij zich vast aan, en daaruit trekken ze al de sappen van hun tevredenheid. Vele bomen schieten wortel en worden toch niet groot, maar deze "gaan voort, ook dragen zij vrucht," hun gezin is groot, zij leven op grote voet en geven veel uit, en dat alles was te danken aan de welwillendheid van de goddelijke Voorzienigheid, die hen begunstigde, Psalm 73:7. Aldus had God hen begunstigd, schoon zij trouweloos met Hem gehandeld hadden: Gij zijt wel nabij in hun mond maar verre van hun nieren." Dit was geen liefdeloos oordeel, want hij sprak door de Geest van de profetie, zonder die is het niet goed, mensen, die uiterlijk prijzenswaardig zijn, van huichelarij te beschuldigen.

Merk op,
a. Hoewel het hun onverschillig was, of zij om God dachten, noch enige oprechte genegenheid voor Hem hadden, konden zij ‘t toch gemakkelijk over zich verkrijgen, vaak en met uiterlijke ernst van Hem te spreken. Vroomheid met de mond is niet moeilijk. Velen spreken de taal van Israël, die geen wezenlijke Israëlieten zijn.
b. Ofschoon zij bij elke gelegenheid de naam van God op de lippen hadden, en zich wenden aan zulke termen, die de smaak van vroomheid hadden, toch konden zij zichzelf niet overhalen, de vreze Gods in hun harten te bewaren. De vorm van de godzaligheid behoort voor ons een band te zijn aan de kracht daarvan, maar bij hen was het niet zo.

III. Welke troost hij had in ‘t beroep op God wat betreft zijn eigen oprechtheid, vers 3. Maar gij, o Heere, kent mij. Waarschijnlijk waren de goddelozen, over wie hij klaagt, haastig om hem verwijten te doen en aanmerkingen te maken, Hoofdstuk 18:18, waarbij het zijn troost was, dat God getuige was van zijn oprechtheid. God wist, dat hij niet zo’n man was als zij waren (die God wel nabij waren in hun mond, maar hun nieren waren ver van Hem), noch zulk een, als waarvoor zij hem hielden, en zoals zij hem voorstelden, een bedrieger en een valse profeet, die hem daarvoor uitmaakten, kenden hem niet, 1 Korinthe 2:8. "Maar Gij, o Heere, kent mij, al achten zij mij de aandacht niet waard."

1. Merk op, wat de zaak is, waarvoor hij zich op God beroept: "Gij proeft mijn hart, dat het met U is." Zie, wij zijn, zoals ons hart is en ons hart is goed of slecht, naar het al of niet met God is, en dat is het, waarnaar wij onszelf te onderzoeken hebben, om ons voor God te rechtvaardigen.

2. De kennis, waarop hij zich beroept: ""Gij kent mij, beter dan ik mij zelf ken, niet van horen zeggen of bij geruchte, want Gij ziet mij, ziet mij niet met een enkele blik, maar Gij proeft mijn hart." Gods kennis van ons is even klaar en nauwkeurig en zeker, alsof Hij het meest nauwkeurige onderzoek had ingesteld. De God, met Wien wij te doen hebben, weet volkomen of ons hart met Hem is of niet. Hij kent beide de schuld van de huichelaar en de oprechtheid van de oprechte.

IV. Hij bidt, dat God Zijn hand tegen deze goddelozen keren zal, en hen niet altijd voorspoedig zal laten zijn, schoon zij lang voorspoedig waren geweest. "Laat een oordeel over hen komen om ze uit te rukken uit deze vette weide als schapen ter slachting", opdat moge blijken, dat hun langdurige voorspoed niet anders was dan het vetmesten van lammeren op een ruime plaats, om ze "te heiligen tot de dag van de slachting", Jeremia 12:3. God liet ze voorspoedig zijn, opdat zij door hun trots en weelde de maat van hun ongerechtigheid zouden vullen en aldus rijp worden voor de ondergang, en daarom vindt hij het een noodzakelijk bestanddeel van de rechtvaardigheid, dat hem zelf het kwaad overkomt, dat zij zo lang anderen hadden gedaan, en dat zij uit hun land uitgerukt worden, omdat zij verwoesting over het land hadden gebracht, en omdat, hoe langer zij er bleven zij des te meer kwaad deden, als plagen van hun geslacht, vers 4. "Hoe lang zal het land treuren (zoals het doet onder de oordelen Gods, die het getroffen hebben) vanwege de boosheid dergenen, die daarin wonen? Heere, zullen zij, die allen om hen heen verderven zelf voorspoedig zijn?" 1. Zie hier, wat het oordeel was, waaronder het land nu zuchtte: "Het kruid des gehele velds verdort" (het gras is verbrand en alle producten van de bodem zijn mislukt) en dan volgt natuurlijk, de beesten en het gevogelte vergaan, 1 Koningen 18:5.
Dat was het gevolg van een langdurige droogte, of gebrek aan regen, naar ‘t schijnt, op ‘t laatst van Josia’s regering en in ‘t begin van die van Jojakim, zij wordt vermeld in Hoofdstuk 3:3, 8:13, 9:10, 12, en meer volledig later, Hoofdstuk 14. Indien zij door dit kleiner oordeel

tot berouw waren gebracht, zou het groter voorkomen zijn. Waarom was het nu, dat dit "vruchtbare land tot zouten grond" was gesteld, anders dan "om de boosheid dergenen, die daarin wonen?" Psalm 107:34. Daarom bidt de profeet, dat deze goddelozen mogen sterven om hun ongerechtigheid, en dat niet het hele volk er onder lijden moge.

2. Zie hier wat de taal van hun goddeloosheid was. "Zij zeggen, Hij ziet ons einde niet," of:
a. God ziet het niet. Atheïsme is de wortel van huichelarij. "God is verre van hun nieren, ofschoon nabij in hun mond, omdat zij zeggen, Hoe zou het God weten?" Psalm 73:11, Job 22:13. Hij weet niet welke weg wij nemen en waar die op uitloopt. Of:
b. "Jeremia ziet ons einde niet," wat hij ook beweert, als hij vraagt, wat zal het einde hiervan zijn, hij kan het zelf niet vooruit weten. Zij beschouwen hem als een valse profeet. "Wat het ook zij, Hij zal niet leven en het ook niet zien, want wij zullen zorgen, dat hij aan zijn eind komt" Hoofdstuk 11:21.
Merk op: c. Het plaatsen van zijn uiteinde op verre afstand, of het te beschouwen als onzeker, ligt op de bodem van al hun goddeloosheid, Klaagliederen 1:9.
d. De hele schepping zucht onder de last van de zonde des mensen, Romeinen 8:22. Hierom is het, "dat de aarde treurt" (zo kan men het lezen), "vervloekt zij het aardrijk om uwentwil."

V. Hij maakt ons bekend met het antwoord van God op zijn klachten, vers 5, 6. Wij vinden dikwijls, dat de profeten, wier werk het was anderen te vermanen, zelf vermaand worden, Jesaja 8:11. Dienaren hebben zowel lessen te ontvangen, als te geven, en moeten zelf Gods stem horen en tot zich prediken.
Jeremia beklaagde zich zeer over de goddeloosheid van de mannen van Anathoth en, dat zij voorspoedig waren, niettegenstaande dat. Nu schijnt dit een antwoord op die klacht.
1. Toegestemd wordt, dat hij reden had om te klagen, vers 6. "Ook uw broeders, de priesters van Anathoth, die van uws vaders huis zijn, die u hadden moeten beschermen en beweerden, dat zij het deden, ook die handelen trouweloos tegen u, zijn vals tegenover u geweest, en hebben u, onder ‘t mom van vriendschap, zoveel kwaad gedaan, als zij maar konden, "ook die roepen u met volle stem achterna" zij hebben achter u gescholden, totdat het gepeupel in beweging gekomen is, om u bij hen gehaat te maken, terwijl zij terzelfder tijd de schijn aannamen van geen bedoeling te hebben tot vervolging of om u van uw vrijheid te beroven. "Geloof ze niet, wanneer zij vriendelijk tot u spreken. Zij schijnen uw vrienden te zijn maar zijn werkelijk uw vijanden." Gods trouwe dienaren moeten het volstrekt niet vreemd vinden, als hun vijanden hun huisgenoten zijn, Mattheüs 10:36, en als degenen, waar zij vriendelijkheid van verwachten zodanig blijken te zijn, dat zij geen vertrouwen in hen kunnen stellen, Micha 7:5.

2. Toch wordt hem gezegd, dat hij te ver is gegaan.
A. Hij trok zich de onvriendelijkheid van zijn landgenoten te veel aan. Zij maken u moede, omdat gij alleenlijk vertrouwt in een land van vrede, vers 5. Het was zeer smartelijk voor hem zo gehaat en beschimpt te worden door zijn eigen verwanten. Hij was er in zijn ziel door verstoord, zijn geest was er door overstelpt en terneergeslagen, zodat hij er over in grote ontroering en ellende was. Ja, hij werd er door ontmoedigd in zijn werk, begon het profeteren moede te worden, en er over te denken om het op te geven.
B. Hij dacht er niet aan, dat dit maar een begin van smart was, en dat hij nog zwaarder beproevingen in ‘t vooruitzicht had, en, dat hij door een geduldig dragen van deze moeite zich voor groter moest voorbereiden, terwijl hij, door zijn ontevredenheid onder deze, zichzelf maar ongeschikt maakte voor hetgeen hem nog verder te wachten stond. "Als gij loopt met de voetgangers, zo maken zij u moe", en lopen u buiten adem, "hoe zult gij u dan mengen met de paarden?" Als het onrecht, dat de mannen van Anathoth hem aandeden, zo’n indruk op hem

maakte, wat zou hij dan doen, als de vorsten en overpriesters met hun macht zich tegen hem zouden richten, zoals zij later deden? Hoofdstuk 20:2, 32:2. Als hij spoedig vermoeid was "in een land van vrede," waar weinig gewoel en gevaar was, "hoe zult gij het dan maken in de verheffing van de Jordaan," als hij de oevers overstroomt en zelfs leeuwen uit hun schuilplaatsen uitdrijft? Hoofdstuk 49:19.

Merk op:
a. Zolang wij in deze wereld zijn, moeten wij tegenspoed en moeilijkheden verwachten. Ons leven is een wedloop, een oorlog, wij lopen gevaar onder de voet te geraken.
b. Daar Gods gewone methode is met kleinere beproevingen te beginnen, is het verstandig van ons grotere te verwachten, dan al die wij tot nu toe ontmoet hebben. Wij zullen misschien opgeroepen worden om "ons te mengen met de paarden?" en wellicht worden de zonen van Ezak bewaard voor het laatste treffen.
c. Wij hebben er het hoogste belang bij ons op zulke beproevingen voor te bereiden en te bedenken, wat wij in zo'n geval zouden doen. Hoe zullen wij onze oprechtheid en onze vrede bewaren "in de verheffing van de Jordaan?"
d. Om ons voor te bereiden op verdere en grotere beproevingen, is het ons belang ons wel te gedragen in de tegenwoordige kleinere beproevingen, om moed te houden, de belofte vast te houden, onze weg te vervolgen, met het oog op de prijs, en zo te lopen, dat wij die mogen verkrijgen. Sommige goede exegeten verstaan dit als gesproken tot het volk, dat zeer zeker was en zonder vrees voor de gedreigde oordelen. Als het zo vernederd en verarmd is door kleinere onheilen, zo uitgeput door de Assyriërs, als de Ammonieten en de Moabieten, die hun broederen waren, en met wie zij in verbond waren, vals zouden blijken tegenover hen (wat ontwijfelbaar het geval zou zijn), - hoe zouden zij dan opgewassen zijn tegen zo'n machtig tegenstander als de Chaldeeën zouden zijn? Hoe zouden zij het hoofd ophouden tegen de inval, die zou komen als "de verheffing van de Jordaan?"

Jeremia 12:7-13
Het volk van de Joden wordt hier ten ondergang gedoemd.
I. God wordt hier voorgesteld in twist met hen en hen aan verwoesting overgevende, en zij zouden nooit teniet gedaan zijn als zij God niet getergd hadden om hen te verlaten. Het is een verschrikkelijk woord, dat God hier spreekt, vers 7 :Ik heb Mijn huis verlaten- de tempel, die Zijn paleis was geweest, zij hadden het verontreinigd en hem er zo uitgedrongen: Ik heb Mijn erfenis laten varen, en zal er niet meer naar omzien. Zijn volk, dat Zijn vermaak en Zijn zorg is geweest, zijn buiten Zijn bescherming geplaatst. Het was de beminde van Zijn ziel geweest, kostbaar in Zijn oog en eervol boven enig ander volk, wat vermeld wordt tot verzwaring van hun zonde, daar zij Hem haat voor liefde hadden gegeven, en van hun ellende, daar zij zichzelf buiten de gunst plaatsten van Eén, die zoveel vriendelijkheid voor hen had, en om Gods handelwijze tegenover hen te rechtvaardigen. Hij zocht geen twist met hen, maar, als zij zich slechts met dragelijke gepastheid gedragen, zou Hij er mee tevreden zijn geweest, want zij waren "de geliefde van zijn ziel," maar zij hadden zich zo gedragen, dat zij Hem getergd hadden, om "hen in de hand van hun vijanden" te geven, om hen onbeschermd te laten, een gemakkelijke prooi, voor wie hun geen goed hert toedroegen. Maar welke was dan de twist, die God had meteen volk, dat Hem zo lang dierbaar was geweest? Welnu, om de waarheid te zeggen, zij waren ontaard. Zij waren gelijk aan de roofdieren geworden, die niemand liefheeft, maar iedereen vermijdt en wel zo ver mogelijk, vers 8.
Mijn erfenis is Mij geworden als een leeuw in het woud. Hun zonden schreien ten hemel om wraak, even luid als een leeuw brult. Ja, zij heeft haar stem tegen Mij verheven, in de dreiging en moord, die zij ademen tegen Zijn profeten, die tot hen spreken in Zijn naam, en wat tegen hen gezegd en gedaan wordt, dat rekent God als gezegd en gedaan tegen Hem zelf. Zij

lasteren Zijn naam, verzetten zich tegen Zijn gezag, dagen Zijn rechtvaardigheid uit, en verheffen aldus hun stem tegen Hem als een leeuw in het woud. "Die de schapen van Zijn weide" waren geweest, waren nu wild en roofziek geworden en even weinig te regeren als leeuwen in het woud, daarom heb Ik ze gehaat, want welk vermaak kon de God van de liefde hebben in een volk, dat nu tot brullende leeuwen en wilde dieren geworden was, die men overvalt en neerschiet, als een kwelling en marteling voor hun omgeving? Zij waren roofvogels geworden, en daarom ook een plaats in Gods huis onwaardig, waar geen wilde dieren of roofvogels mochten geofferd worden, verse. "Mijn erfenis is Mij een vogel met klauwen" (zoals sommigen lezen), zij zijn onophoudelijk met elkaar aan ‘t plukharen, door hun onnatuurlijke twisten hebben zij ‘t land tot een hanenmat gemaakt.
Of "een gesprenkelde vogel," geverfd, of besprenkeld, of bespat met het bloed van zijn prooi. Het vergieten van onschuldig bloed was de zonde, die de maat van Jeruzalem vol maakte, en haar ondergang verhaastte, daar zij niet alleen God, maar ook de naburen tegen haar in ‘t harnas joeg, want, "wier hand tegen allen is, tegen hen zal de hand van allen zijn," Genesis 16:12, zo volgt hier ook: "De vogels zijn rondom tegen haar.
Sommigen maken haar een gesprenkelde, gevlekte of bonte vogel", om reden, dat zij de bijgelovige zeden en gebruiken van de heidenen met de goddelijke instellingen vermengden in de dienst van God, zij hielden van een bontgekleurde godsdienst, en dachten dat het hun goed stond, terwijl het hen gehaat maakte. Gods tortelduif is geen gesprenkelde vogel.

II. Hier wordt voorgesteld hoe de vijanden op hen aanvallen en hen vernielen. Sommigen menen, dat het daarom is, dat zij bij een gesprenkelde vogel vergeleken worden, omdat vogels gewoonlijk drukte maken over een vogel van een vreemde, onnatuurlijke kleur. Gods kinderen zijn onder de kinderen van de wereld, mensen waarover men zich verwondert, als "een gesprenkelde vogel," maar dit volk had zich zo gemaakt door zijn eigen dwaasheid, en wilde dieren en vogels worden geroepen en belast hen tot hun prooi te kiezen. "Komt aan verzamelt, al gij gedierte des velde, komt om te eten." Die anderen tot hun prooi hebben gekozen, zullen zelf een prooi worden. Het verminderde de zonde van de heidenen niet, dat de vernieling, die zij brachten, op bevel van de hemel geschiedde, maar het deed de ellende van Juda en Jeruzalem toenemen. Vogels en wilde dieren worden misschien geroepen om zich te vergasten aan de lijken van de verslagenen als in het visioen van Johannes, Openbaring 19:17. De volkomen verwoesting van het land door het Chaldeeuwse leger wordt hier besproken als voltooid, zo zeker, zo nabij is zij. God spreekt er van als van iets, dat Hij bevolen had te doen, en waarin Hij toch geen vermaak had, zomin als in de dood van andere zondaars.

1. Zie met welk een tedere genegenheid Hij spreekt van dit land, ondanks het vol van zonde is, in herinnering aan Zijn verbond, en de schatting van eer en heerlijkheid die Hij er vroeger van ontvangen had: Het is Mijn wijngaard, Mijn akker, Mijn gewenste akker, vers 10. Merk op, God heeft nog vriendelijkheid en zorg voor Zijn kerk, al is er veel verkeerds in, en Zijn straffen zijn alleszins bestaanbaar met Zijn welbehagen in haar.

2. Zie, met welk een teder medelijden Hij spreekt van de verwoesting van dit land: "Vele herders, (de Chaldeeuwse generaals, die zich meester maakten van het land en het met hun legers opaten, zo gemakkelijk, als de Arabische herders met hun kudden de vruchten eten van een stuk grond, dat tussen hen ligt) hebben Mijn wijngaard verdorven," zonder enige rekening te houden, of met de waarde er van, of met het belang, dat Ik er bij heb, met de grootste onbeschaamdheid en verachting hebben zij die vertreden, en wat een gewenst land was hebben zij tot een woeste wildernis gesteld. De verwoesting was algemeen. Het gehele land is verwoest, vers 11. Zo is het geworden door het oorlogszwaard: De verstoorders, de Chaldeeuwse soldaten zijn op alle hoge plaatsen in de woestijn gekomen, zij hebben zich

meester gemaakt van alle natuurlijke sterkten en kunstmatige vestingen, vers 12. Het zwaard verteert van het een einde des lands tot het andere einde des lands, alle plaatsen liggen open, en het talrijke leger van de aanvallers verspreidt zich tot in elke hoek van dat vruchtbare land, zodat "er geen vrede is voor enig vlees," niemand zal vrij zijn van de ramp of in staat enige rust te genieten. Wanneer alle vlees zijn weg bedorven heeft, zal geen vlees vrede hebben, alleen, die de Geest achterna wandelen, hebben vrede.

3. Zie, waar al die ellende vandaan komt. a. Zij komt van Gods ongenoegen. Het is het zwaard des Heeren, dat verteert, vers 12. Zolang Gods volk bij Hem blijft, is het zwaard van hun beschermers en verlossers het zwaard des Heeren, getuige dat van Gideon, maar, als zij Hem verlaten hebben, zodat Hij hun vijand geworden is en tegen hen strijdt, dan wordt het zwaard van hun aanvallers en verstoorders het zwaard des Heeren, getuige dat van de Chaldeeën. Het is vanwege de hittigheid van de toorn des Heeren, vers 13, dat was het, wat het vuur aanstak en hun vijanden zo verwoed maakte. En wie zal voor zijn aangezicht bestaan, wanneer Hij toornig is? b. Het is hun zonde, die God tot hun vijand heeft gemaakt, in ‘t bijzonder hun onverbeterlijkheid onder vroegere verwijten, vers 11. Het land treurt tot Mij, de akkers, die verstoord liggen, storten als het ware, hun kracht uit voor God en vernederen zich onder Zijn hand, maar de inwoners zijn zo verstandeloos en stompzinnig, dat niemand het ter harte neemt, zij klagen niet tot God, maar blijven onaandoenlijk voor Zijn misnoegen, terwijl zelfs de grond, waarop zij lopen, hen beschaamd maakt. Merk op. Als Gods hand opgeheven is, en men die niet wil zien, zal zij neerkomen, en men zal het moeten voelen, Jesaja 26:11.

4. Zie hoe weinig zij in staat zijn zich daartegen te beschermen, vers 13 :Zij hebben tarwe gezaaid, d.w.z. zij hebben veel moeite gedaan voor hun eigen veiligheid en zich veel beloofd van hun inspanning, maar het is alles tevergeefs, "maar zij hebben doornen gemaaid," dit is wat zeer smartelijk en kwellend voor hen zal zijn. In plaats van zich te verbeteren, zullen zij verslechteren. "Zij hebben zich gepijnigd," beide door hun inspanning en hun verwachtingen, "maar zijn niet gevorderd", zij zullen er niet in slagen zich uit de moeilijkheden te redden, waarin zij zich gedompeld hebben. "Wordt alzo beschaamd vanwege ulieder inkomsten," beschaamd, dat zij zich zo volkomen verlaten hebben op hun toebereidselen tot de oorlog en in ‘t bijzonder op hun kracht om er de kosten van te dragen. Geld is de zenuw van de oorlog, zij dachten genoeg te hebben, maar zullen te schande worden, want hun zilver en goud zal hun niet baten in de dag van de toorn des Heeren.

Jeremia 12:14-17

De profeten brachten soms, in Gods naam, boodschappen over, beide van oordeel en genade, aan de volkeren, die aan het land Israëls grensden, maar hier is een boodschap in ‘t algemeen aan allen, die op hun beurt, op enigerlei wijze Gods volk onrecht aangedaan, het onderdrukt, of er over gejuicht hadden, dat het onderdrukt werd.

Merk op,

I. Wat de twist was, die God met hen had. Zij waren Zijn boze naburen, vers 14, boze naburen van Zijn kerk, en wat zij daartegen deden, beschouwde Hij als Zichzelf gedaan, en daarom noemde Hij ze Zijn boze naburen, die vriendschappelijk moesten zijn tegenover Israël, maar heel anders waren.

Merk op: Het is dikwijls het lot van goede mensen om onder boze naburen te leven, die onvriendelijk tegenover hen zijn en hen tergen, en het ziet er inderdaad slecht uit, als zij dat allemaal zijn. Die boze naburen waren de Moabieten, Ammonieten, Syriërs, Edomieten, Egyptenaren, die boze naburen voor Israël geweest waren, daar ze geholpen hadden hen te verleiden en van God af te trekken (daarom noemt God ze Zijn boze naburen) en nu hielpen ze om hen te beroven, en sloten zich bij de Chaldeeën tegen hen aan. Het is rechtvaardig van

God om hen tot de werktuigen van onze ellende te maken, die wij tot werktuigen van de zonde hebben gemaakt. Wat God hun ten laste legt is: "Zij roeren Mijn erfenis aan, dewelke Ik Mijnen volke Israël erfelijk toebedeeld heb", zij namen onrechtvaardig wat niet hun eigendom was: ja, met heiligschendende hand namen zij voor hun eigen gebruik, wat aan Gods bijzonder volk gegeven was. Hij, die gezegd heeft: "Raak Mijn gezalfde niet aan," heeft ook gezegd: "Raak hun erfenis niet aan," het is op uw verantwoording, als ge het toch doet. Niet alleen de personen, maar ook de goederen van Gods volk zijn onder Zijn bescherming.

II. Hoe Hij met hen handelen zou.
1. Hij zou de macht, die zij over Zijn volk hadden, breken, en hen dwingen om vergoeding te geven: "Ik zal het huis van Juda uit hun midden uitrekken." Dit zou een grote gunst voor Gods volk zijn, dat gedeeltelijk door hen gevangen genomen was en gedeeltelijk tot hen gevlucht om bescherming, maar vastgehouden en tot gevangenen gemaakt was, maar het zou een grote teleurstelling voor hun vijanden zijn, die als een leeuw van zijn prooi, gerukt zouden worden. Het huis van Juda kan of wil geen stoute worsteling wagen om zichzelf te verlossen, maar God zal ze met genadige macht uitrukken, zal ze door Zijn Geest dwingen om uit te gaan en door Zijn macht hun onderdrukkers dwingen om hen te laten gaan, zoals Hij Israël uit Egypte uitrukte.

2. Hij zou dezelfde rampen over hen brengen, die zij als Zijn werktuigen over Zijn volk hadden gebracht. "Ik zal ze uit hun land uitrukken." Het oordeel begon bij Gods huis, maar het eindigde daar niet. Toen Nebukadnézar het land van Israël had verwoest, keerde hij zijn hand tegen hun boze naburen en was een gesel voor hen.

III. De genade, die God in voorraad had voor degenen, die zich bij Hem wilden voegen en Zijn volk worden, vers 15, 16. Zij hadden Gods afkerig volk verleid zich aan te sluiten bij hun afgodendienst. Als zij zich nu door het volk, dat zich bekeerde, lieten overhalen zich met hen te verenigen in de dienst van de ware en levende God, zou hun niet alleen hun vijandschap tegen Gods volk vergeven worden, maar de afstand waarop zij tevoren gehouden waren, zou verdwijnen en zij zouden met Gods volk gerekend worden. Dit werd ten dele volbracht, toen na de terugkeer uit de ballingschap, velen van het volk des lands, die Israëls boze naburen geweest waren, Joden werden, en het zou volkomen in vervulling gaan door de bekering van de heidenen tot het geloof van Christus. Hoewel onrechtvaardig behandeld. moet Israël niet onverzoenlijk tegen hen zijn, want God is het ook niet.
"Nadat Ik ze zal uitgerukt hebben," rechtvaardig, om hun zonden en jaloers op de eer van Israël, "zo zal Ik wederkeren, zal Mijn weg veranderen, en Mij van hun ontfermen." Ofschoon zij als heidenen geen aanspraak kunnen maken op de voorrechten van het verbond, zullen zij er toch van genieten door de barmhartigheid van de Schepper, die niettemin op hen zal zien als het werk van Zijn handen. Merk op: Gods geschillen met Zijn schepselen, al kan men er niets tegen inbrengen, kunnen bijgelegd worden. Zij, die (als dezen) vreemdelingen zijn. geweest niet alleen, maar "vijanden door het verstand in de boze werken, kunnen verzoend worden", Colossenzen 1:21.

Merk hier op:
1. Wat de voorwaarden waren, waarop God hun gunst wilde bewijzen. Het is steeds op voorwaarde, "dat zij de wegen Mijns volks vlijtig zullen leren," dit is in ‘t algemeen, de wegen, die het bewandelt, als het zich als "Mijn volk" gedraagt (niet de kromme wegen, waarop zij verdwaald zijn), de wegen, die Mijn volk aangewezen zijn.
a. Er zijn goede wegen, die in ‘t bijzonder "de wegen van Gods volk" zijn, waarop zij allen wandelen, hoezeer zij ook mogen verschillen in de keus van hun paden. De wegen van

heiligheid en hemelsgezindheid, van liefde en vredelievendheid, de wegen van gebed en sabbathsheiliging, en een naarstig houden van de rechten en instellingen-deze, en dergelijke zijn "de wegen van Gods volk."
b. Die met Gods volk willen delen, en hetzelfde uiteinde hebben, moeten Zijn wegen leren en daarin wandelen, moeten letten op de regel volgens welke het wandelt en zich naar die regel schikken, moeten opmerkzaam zijn op de voetstappen, die het volgens die regel doet, en daarin treden. Door intiemer omgang met Gods volk moeten zij leren doen, zoals zij doen.
c. Het is onmogelijk de wegen van Gods volk te leren, zoals zij geleerd moeten worden, zonder veel moeite en smarten. Wij moeten deze wegen nauwlettend waarnemen en onszelf verplichten om er naarstig in te wandelen, wij moeten naarstig toezien, Hebreeën 12:15, en naarstig werken, Lukas 13:24. In ‘t bijzonder moeten zij leren Gods naam eer te geven door alleen Hem plechtig aan te roepen. Zij moeten leren zeggen: "Zo waarachtig als de Heere leeft" (om Hem te erkennen, te vereren, en zich hij Zijn oordeel neer te leggen), "gelijk als zij Mijn volk geleerd hebben te zweren bij Baäl." Het was al erg genoeg, dat zij zelf bij Baäl zwoeren, erger, dat zij het anderen leerden, het ergst van alles, dat zij het Gods volk leerden, dat beter onderwezen was, en toch, als zij zich ten laatste willen beteren, zullen zij aangenomen worden. Merk op:
d. Wij moeten niet wanhopen aan de bekering, ook van de slechtsten, zelfs niet van hen, die het middel zijn geweest om anderen te verleiden en te bederven, zelfs zij hun tot berouw gebracht worden en genade vinden. Die wij vlijtig tot het kwade verleid hebben, moeten wij even ijverig volgen in het goede. Het zal een heilige wraak op onszelf zijn, leerlingen te worden op de weg van de plicht van hen, wier leermeesters wij zijn geweest op de weg van de zonde.
e. De bekering van de bedrogenen kan de gelukkige aanleiding worden tot bekering zelfs van de bedriegers. Zo worden soms, die samen in de gracht gevallen zijn, samen gered.

2. Wat zullen de tekenen en de vruchten zijn van deze gunst, als zij zich tot God keren en God Zich tot hen keert.
a. Zij zullen aan hun land teruggegeven en daarin opnieuw gevestigd worden, vers 15. Ik zal ze wederbrengen een ieder tot zijn erfenis. Dezelfde hand, die ze uitrukte, zal ze weer planten.
b. Zij zullen recht krijgen op de geestelijke voorrechten van Gods Israël. "Als zij gewillig zijn, en de wegen van Mijn volk leren," zich schikken naar de regels en zich houden binnen de perken van mijn familie, "zo zullen zij in ‘t midden Mijns volks gebouwd worden." Zij zullen niet alleen gebracht worden te midden van hen, om een naam en een plaats te hebben in het huis des Heeren, waar een voorhof van de heidenen was, maar zij zullen gebouwd worden in ‘t midden van hen, zij zullen met hen verenigd worden, de vroegere vijandschap zal vernietigd worden, zij zullen onder hen, beide gebouwd en ingelijfd worden. Zie Jesaja 56:5 - 7. Zij, die vlijtig de wegen van Gods volk leren, zullen de voorrechten en vertroostingen van Zijn volk genieten.

IV. Wat er gebeuren zou met hen, die steeds onafscheidelijk waren van hun eigen boze wegen, hoevelen er ook om hen heen zich tot de Heere bekeerden, vers 17. Indien zij niet zullen horen, indien er onder hen zijn, die doorgaan en volhouden, zo zal Ik die natie ten enenmale uitrekken en verdoen, die natie, die familie of die persoon, spreekt de Heere. Die niet geregeerd willen worden door de genade van God zullen verdorven worden door de rechtvaardigheid van God. En, als ongehoorzame natiën verstuurd zullen worden, zoveel te meer ongehoorzame kerken waarvan betere dingen verwacht worden.

HOOFDSTUK 13

1 Alzo heeft de HEERE tot mij gezegd: Ga heen, en koop u een linnen gordel, en doe dien aan uw lenden, maar breng hem niet in het water. 2 En ik kocht een gordel naar het woord des HEEREN, en ik deed dien aan mijn lenden. 3 Toen geschiedde des HEEREN woord ten tweeden male tot mij, zeggende: 4 Neem de gordel, dien gij gekocht hebt, die aan uw lenden is, en maak u op, en ga heen naar de Frath, en versteek dien aldaar in de klove ener steenrots. 5 Zo ging ik heen, en verstak dien bij de Frath, gelijk als de HEERE mij geboden had. 6 Het geschiedde nu ten einde van vele dagen, dat de HEERE tot mij zeide: Maak u op, ga heen naar de Frath, en neem de gordel van daar, dien Ik u geboden heb aldaar te versteken. 7 Zo ging ik naar de Frath, en groef, en nam de gordel van de plaats, alwaar ik dien verstoken had; en ziet, de gordel was verdorven en deugde nergens toe. 8 Toen geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende: 9 Zo zegt de HEERE: Alzo zal Ik verderven de hovaardij van Juda, en die grote hovaardij van Jeruzalem. 10 Ditzelve boze volk, dat Mijn woorden weigert te horen, dat in het goeddunken zijns harten wandelt, en andere goden navolgt, om die te dienen, en voor die zich neder te buigen; dat zal worden gelijk deze gordel, die nergens toe deugt. 11 Want gelijk als een gordel kleeft aan de lenden eens mans, alzo heb Ik het ganse huis Israëls en het ganse huis van Juda aan Mij doen kleven, spreekt de HEERE, om Mij te zijn tot een volk, en tot een naam, en tot lof, en tot heerlijkheid; maar zij hebben niet gehoord. 12 Daarom zeg dit woord tot hen: Zo zegt de HEERE, de God Israëls: Alle flessen zullen met wijn gevuld worden. Dan zullen zij tot u zeggen: Weten wij niet zeer wel, dat alle flessen met wijn gevuld zullen worden? 13 Maar gij zult tot hen zeggen: Zo zegt de HEERE: Ziet, Ik zal alle inwoners deze lands, zelfs de koningen, die op Davids troon zitten, en de priesters, en de profeten, en alle inwoners van Jeruzalem, opvullen met dronkenschap. 14 En Ik zal hen in stukken slaan, de een tegen de ander, zo de vaders als de kinderen tezamen, spreekt de HEERE; Ik zal niet verschonen noch sparen, noch Mij ontfermen, dat Ik hen niet zou verderven. 15 Hoort en neemt ter ore, verheft u niet; want de HEERE heeft het gesproken. 16 Geeft eer de HEERE, uw God, eer dat Hij het duister maakt, en eer uw voeten zich stoten aan de schemerende bergen; dat gij naar licht wacht, en Hij datzelve tot een schaduw des doods stelle, en tot een donkerheid zette. 17 Zult gijlieden dat dan nog niet horen, zo zal mijn ziel in verborgene plaatsen wenen vanwege de hoogmoed, en mijn oog zal bitterlijk tranen, ja, van tranen nederdalen, omdat des HEEREN kudde gevankelijk is weggevoerd. 18 Zeg tot de koning en tot de koningin: Vernedert u, zet u neder; want uw ganse hoofdsieraad, de kroon uwer heerlijkheid, is nedergedaald. 19 De steden van het zuiden zijn toegesloten, en er is niemand, die ze opent; het ganse Juda is weggevoerd, het is geheel en al weggevoerd. 20 Hef uw ogen op, en zie, die daar van het noorden komen! waar is de kudde, die u gegeven was, de schapen uwer heerlijkheid? 21 Wat zult gij zeggen, wanneer Hij bezoeking over u doen zal, daar gij hem geleerd hebt tot vorsten, tot een hoofd over u te zijn; zullen u de smarten niet aangrijpen, als een barende vrouw? 22 Wanneer gij dan in uw hart zult zeggen: Waarom zijn mij deze dingen bejegend? Om de veelheid uwer ongerechtigheid, zijn uw zomen ontdekt, en uw hielen hebben geweld geleden. 23 Zal ook een Moorman zijn huid veranderen? of een luipaard zijn vlekken? Zo zult gijlieden ook kunnen goed doen, die geleerd zijt kwaad te doen. 24 Daarom zal Ik hen verstrooien als een stoppel, die doorgaat, door een wind der woestijn. 25 Dit zal uw lot, het deel uwer maten zijn van Mij, spreekt de HEERE; gij, die Mij hebt vergeten, en op leugen vertrouwt. 26 Zo zal Ik ook uw zomen ontbloten boven uw aangezicht, en uw schande zal gezien worden. 27 Uw overspelen en uw hunkeringen, de schandelijkheid uws hoerdoms, op heuvelen, in het veld; Ik heb uw verfoeiselen gezien; wee u, Jeruzalem! zult gij niet rein worden? Hoe lang nog na dezen?

Nog gaat de profeet voort dit zekere en hardnekkige volk wakker te roepen tot berouw, door de beschouwing van de oordelen Gods, die over hen kwamen. Hij moet hun aanzeggen,

I. Door het teken van de verdorven gordel, dat hun hoogmoed verdorven zou worden, vers 1-11.

II. Door het teken van de met wijn gevulde flessen. dat hun raadslagen niet zouden bestaan, vers 12-14.

III. Naar aanleiding daarvan moet hij hen opwekken tot berouw en zelfvernedering vers 15-21.

IV. Hij moet hen bevestigen, dat hun hardnekkigheid en onbekeerlijkheid oorzaak is, dat Gods oordelen niet ophouden, maar ten volle uitgevoerd zullen worden, vers 22-27.

Jeremia 13:1-11
Hier is, I. Een teken, het verderf van de gordel, die de profeet enigen tijd had gedragen, door die in een kloof van de steenrots nabij de rivier Eufraat te verbergen. De profeten waren gewoon, door tekenen te leren, opdat een dom onnadenkend volk tot nadenken gebracht werd en geloofde en belang ging stellen in wat hun meegedeeld werd.
1. Hij moest enige tijd een linnen gordel dragen, vers 1, 2. Sommigen menen, dat hij die onder zijn klederen droeg, omdat het linnen was, en er van gezegd wordt, dat hij die aan zijn lendenen deed, waaraan de gordel kleefde, vers 1, 11. Eer schijnt hij boven zijn klederen gedragen te zijn, want hij werd gedragen tot een naam en tot lof, en was waarschijnlijk een schone band, zoals officieren die in groot tenue dragen en ook in het Oosten gebruikelijk is. Hij moest die gordel niet in het water brengen, maar dragen gelijk die was, opdat hij sterker zou zijn en minder onderhevig aan verrotting, linnen verteert bijna evenzeer door wassen als door dragen. Wijl de gordel niet nat was, was hij te stijver en te minder buigzaam, toch moest hij hem dragen. Waarschijnlijk was het zeer fijn linnen, dat lang goed blijft zonder wassen. De profeet was, evenmin als Johannes de Doper, iemand, die gewoon was zachte klederen te dragen, en het zou daarom te opvallender zijn, hem met een linnen gordel om te zien, terwijl hij denkelijk aan een ieder gewoon was.

2. Nadat hij die linnen gordel enige tijd gedragen had, moest hij heengaan en die in de kloof van een steenrots versteken, vers 4, aan de waterkant waar hij bij hoge waterstand nat zou worden, en weer droog als het water viel, op die manier zou eer verrotting intreden dan wanneer de gordel steeds droog of altijd nat bleef.

3. Na vele dagen moest hij de gordel weer wegnemen: en zie, hij was verdorven en deugde nergens meer toe, vers 7. Het is steeds een vraag onder uitleggers geweest of de gordel inderdaad verrot was, zodat het volk het zien kon, of dat het alleen een droom of visioen van de profeet was en dus niet verder ging dan zijn geest. Men kan zich moeilijk voorstellen, dat de profeet twee zulke lange reizen naar de rivier de Eufraat zou maken, die ieder enige weken duren moesten, terwijl hij thuis zo node gemist kon worden, om deze reden zijn de meesten geneigd, aan geen wezenlijke reis te denken, maar alleen aan een visioen gelijk dat van Ezechiël omtrent Jeruzalem, toen deze zelf in Chaldea verkeerde, Ezechiël 8:3, 11:24. De verklaring van het teken wordt dan alleen de profeet gegeven, vers 8, niet het volk, wijl het teken dan alleen persoonlijk was. Maar daar een reis van Jeruzalem naar Babylon toen niet zo bezwaarlijk en de Eufraat niet overal zo ver van Kanaän af lag (ze was de uiterste grens van het Beloofde Land, Jozua 1:4), zie ik er geen moeilijkheid in, aan te nemen, dat de profeet inderdaad de beide reizen heeft gemaakt, want er wordt uitdrukkelijk gezegd, "Hij deed gelijk de Heere hem geboden had," en gaf zo een duidelijk bewijs van zijn gewillige gehoorzaamheid aan zijn God, om de hardnekkigheid van een ongehoorzaam volk te beschamen De moeite van de reis kon zeer juist de moeite voorstellen, die het volk deed om elkaar door afgoderij te verderven en van de droeve ellende van hun ballingschap. De Eufraat, de rivier van Babel, zou de plaats van hun gevangenschap zijn en daardoor de waarde van het teken verhogen.

II. De betekende zaak. De profeet was gewillig om, wat het ook kostte, het volk met het Woord des Heeren wakker te schudden. Bedienaren des Woords moeten zich geven en gegeven worden voor het heil van zielen. Wij hebben de uitlegging van dit teken in vers 9-11.
1. Het volk Israël was God als deze gordel geweest in twee opzichten:
a. Hij had ze met zich in een verbond en gemeenschap genomen, "gelijk een gordel kleeft aan de lendenen eens mans" en hem omgeeft, "alzo heb Ik het gehele huis Israëls en het gehele

huis Juda aan Mij doen kleven". Zij waren een volk "nabij God" Psalm 148:14. Zij waren Zijn eigen, een bijzonder volk voor Hem, een koninklijk priesterdom, dat toegang tot Hem had boven alle andere volken. "Hij deed hen aan Zich kleven" door de wet, die Hij hun gaf, door de profeten die Hij hun zond, door de gunsten die Zijn voorzienigheid hun schonk. Hij begeerde hun gestadige hulde in de voorhoven van Zijn Huis en de telkens herhaalde bevestiging van Zijn verbond met hen door hun offeranden. Zó deed Hij hen aan Zich kleven, dat men zou gedacht hebben: een onafscheidelijke vereniging.
b. Hij had zulks gedaan tot Zijn eer. Toen Hij ze nam om "Hem een volk te zijn," was dat, opdat zij "Hem zouden zijn tot een naam en tot lof en tot heerlijkheid," gelijk een gordel een man tot sieraad strekt. Vooral de sierlijke gordel met de Efod was de hogepriester tot glorie en schoonheid. Zie, met wie God verkiest om Zijn volk te zijn, bedoelt Hij zich lof te bereiden.
c. Het is hun plicht Hem te eren, door Zijn inzettingen te onderhouden, Zijn eer daardoor te verhogen en hun belijdenis op die wijs te versieren.
d. Het is hun geluk, dat Hij zich in hen en door hen verheerlijkt. Zij behagen Hem en Hij wordt geëerd door hun betrekking tot Hem, zo zij zich gedragen als Zijn volk betaamt. Hij noemt Zich als met een eretitel de God Israëls, 1 Kronieken 17:24. Tevergeefs menen of beweren wij Zijn volk te zijn, als wij Hem niet verheerlijken.

2. Door hun afgoderij en andere goddeloosheid hadden zij zich van Hem losgemaakt, verwijderd, Hem van de eer beroofd, die zij Hem schuldig waren, zichzelf in de aarde begraven, zich met de kinderen vermengd. Zij waren zo verdorven, dat zij "nergens meer toe deugden," zij konden voor God niet meer zijn, gelijk hun bestemming was, "een naam en een lof en een eerlijkheid," want hun plicht wilden zij niet meer doen en hun voorrecht waardeerden zij niet langer. Zij weigerden naar Godswoorden te horen, waardoor zij Hem weer hadden kunnen aankleven. "Zij wandelden in de inbeeldingen van hun hart," waar hun fantasie hen ook heen leidde, en ontzegden zich geen enkel genot, waarin zij lust hadden, vooral in hun godsverering. Zij wilden "God niet aankleven maar wandelden andere goden na om hen te dienen en hen te aanbidden". Zij huldigden de goden van de heidenen naar de zijde van de Eufraat, zodat zij geheel bedorven werden voor de dienst van hun eigen God, en waren die gordel, die verrotte gordel, gelijk, een schande en geen sieraad voor hun stand. Jammer was het, dat zo'n gordel verdorven zou worden, dat zo'n volk zo ten enenmale ontaarden zou.

3. God zou hen door Zijn oordelen van Zich scheiden, ze in ballingschap heenzenden, al hun schoonheid wegnemen en hun uitnemendheid doen ophouden, zodat ze zouden zijn als een schone gordel, die verrot is, aan flarden ligt, een waardeloos, nutteloos, verachtelijk volk. Op die wijze zou God "de hovaardij van Juda en de grote hovaardij van Jeruzalem verderven." Hij zou hun ontnemen alles waarop zij zich beroemden, of waarin zij hun betrouwen stelden, het zou niet alleen besmet en bevuild worden, maar geheel verdorven, zoals de linnen gordel. Let hierop: Hij spreekt van de hovaardij van Juda" (het landvolk verhief zich op hun heilig land, op hun groot land), maar van de "grote hovaardij van Jeruzalem." Daar stonden de tempel en het koninklijk paleis, en daarom waren derzelver inwoners hoogmoediger dan het landvolk. God let op de mate van iemands hoogmoed, hij zal daarnaar zijn oordeel richten. Hoogmoed komt voor de val, en God wederstaat de hovaardigen. Hij zal óf de hoogmoed in ons vernederen (dit is die door Zijn genade wegnemen, er ons beschaamd over maken, ons daarom, gelijk Hiskia, vernederen, en er ons zo van genezen) -gelukkig hij, die door Gods genade zó vernederd wordt! -óf Hij bederft de zaak die ons hoogmoedig maakt. Aanleg, talenten, geleerdheid, macht, uiterlijke voorrechten zal God, zo wij er ons op verheffen, rechtvaardig verderven. Zelfs de tempel werd, toen Israël er trots op was geworden, in de as gelegd. Het is Gods eer te zien op elkeen, die hoogmoedig is, en hem te vernederen.

Jeremia 13:12-21
Hier vinden wij,
I. Het volk gedreigd met een oordeel, dat ‘t zeker dronken zou maken. Het doemvonnis wordt uitgesproken in een beeld om het duidelijker en aangrijpender te maken, vers 12 :Zo zegt de Heere, de God Israëls: Alle flessen zullen met wijn gevuld worden, dit is allen, die door hun zonden zichzelf tot vaten des toorns, tot het verderf toebereid gemaakt hebben, zullen met Gods toorn vervuld worden gelijk flessen met wijn, en zoals elk "vat van de barmhartigheid met genade en heerlijkheid zal vervuld worden, zo zullen zij vol zijn van de grimmigheid des Heeren," Jesaja 51:20. Zij zullen breekbaar zijn als flessen, en gelijk oude lederzakken, waarin nieuwe wijn gedaan wordt, barsten en verderven, zo zullen zij verdorven worden, Mattheüs 9:17. Of, zij zullen hun hoofd vol wijn hebben gelijk flessen, zo wordt het in vers 19 toegepast: "Zij zullen met dronkenschap opgevuld worden," vergelijk Jesaja 51:17. Waarschijnlijk was dit een gewoon spreekwoord onder hen, op verschillende manieren gebruikt. Zij evenwel, de bedoeling van de profeten niet verstaande, lachten hen daarover uit: "Weten wij niet zeer wel, dat alle flessen met wijn zullen gevuld worden". "Wat vreemds is daarin? Vertel ons iets dat wij niet wisten." Misschien gaven zij dat bescheid, omdat zij onderstelden, dat de profeet hen om hun dronkenschap vermaande, en wellicht was deze bedoeling er onder begrepen. "Zij beminden de flessen van de druiven," Hoz. 3:1. "Zij maakten hun koning ziek door verhitting van de wijn," Hoséa 7:5. "Hun wachters haalden wijn en zopen sterke drank," Jesaja 56:12. Zij hielden van hun valse profeten, die "profeteerden voor wijn," Micha 2:11, die hen vrolijk maakte, want hun fles zou nimmer ledig worden. "Wel", zegt de profeet, "gij zult uw flessen vol wijn hebben, maar niet met zulke wijn als gij begeert". Zij vermoedden, dat hij een geheime bedoeling met zijn voorspelling had, en dat die niets goeds, maar wel kwaad betekende, en hij erkent, dat het zo is.

Wat hij bedoelde was dit:
1. Zij zouden in een roes geraken als een dronken man. Zo iemand wordt gevoegelijk vergeleken met een vat vol wijn, want als de wijn is in de man, dan is de wijsheid in de kan. Nu dreigt God, dat zij "met dronkenschap zullen opgevuld worden," hun raadslagen zullen verward worden, hun spraak stamelen en hun beweging wankelen, zij zullen niet weten wat te zeggen noch wat te doen, veel minder wat zij behoorden te zeggen of te doen. Zij zullen walgen van al hun genot en het uitspuwen als een dronken man, Job 20:15. Zij zullen insluimeren en ten enenmale onmachtig worden zich zelf te helpen, gelijk dronken lieden hebben zij het gebruik van hun verstand verloren en zijn blootgesteld aan genade of ongenade en verachting van allen rondom hen. Dat zal de toestand zijn niet slechts van enkele onder hen (waren er nuchtere mensen onder hen geweest, dan konden die de overigen geholpen hebben), maar "zelfs de koning, die op de troon Davids zit," die geweest moest zijn gelijk zijn vader David, die wijs "was als een engel Gods," zal dronken wezen. Hun priesters en profeten tevens, hun valse profeten, die beweerden hun leidslieden te zijn, gaven evenzeer aan hun lusten toe en hadden al even weinig verstand als iemand anders. Ja, al de inwoners beide van het land en van Jeruzalem, hadden zich aan hetzelfde euvel schuldig gemaakt. Wien God verderven wil, die bedwelmt Hij eerst.

2. Dat zij, in hun dronkenschap, tegen elkaar zouden botsen. De beker van Gods toorn zal ze niet alleen dronken maken, zodat zij noch zich zelf noch anderen kunnen steunen, maar ook een razernij verwekken, zodat zij elkaar kwaad zullen doen, vers 14 :Ik zal ze in stukken slaan, de een tegen de anderen. Niet alleen hun dronken onverstand, maar ook hun dronken twist zal ze te gronde voeren. Dronken mensen zijn vaak twistziek, en daarom zal "gekijf en geklag" bij hen zijn, Spreuken 23:29, 30. Hun zonde is dus zelf hun straf. God zond een bozen geest onder huisgezinnen en burgers, Richteren 19:23, die ze onderling na-ijverig en

wantrouwend maakten, zodat vader en zoon elkaar aangrepen en bevochten, waardoor de vijand een gemakkelijke prooi vond. Nu dit besluit tegen hen is uitgegaan, zegt God: "Ik zal niet verschonen noch sparen noch Mij ontfermen," want zij verschonen of sparen elkaar ook niet, noch ontfermen zich over malkaar. Zij verderven de een de ander, Habakuk 2:15, 16.

II. Hier wordt goede raad gegeven, die, indien opgevolgd, de verwoesting nog had kunnen afwenden. Het is deze: "zich te vernederen onder de krachtige hand Gods." Willen zij luisteren en het oor lenen, dan zegt de Heere tot hen: Verheft u niet, vers 15. Dat was een van de zonden, waarom God met hen twistte, vers 9. Laat ze zich vernederen en hun zonde verlaten, dan zal God ophouden met hen te twisten. Verheft u niet, wanneer God door Zijn profeten tot u spreekt, acht uzelf dan niet te goed om onderricht te worden, wordt niet toornig of eigenzinnig, verzet u niet in uw hart tegen zijn woord, noch minacht degenen, die het u brengen. Wanneer God u door Zijn dienaren tegenkomt, verhardt u dan niet als zij dreigen, en weest niet ongeduldig als zij u pijn doen, want hoogmoed ligt daaraan ten grondslag. Het is de grote God, die door hen spreekt, Wiens autoriteit vaststaat, en Wiens macht onweerstaanbaar is, buigt u dus voor wat zij zeggen en verheft u niet.
Weest niet hoogmoedig, want:

1. Zij spraken in Gods Naam en hadden Hem te eren, geef ere de Heere onze God, en niet uw afgoden. Geeft Hem eer, door uw zonden te belijden, u schuldig te erkennen voor Zijn heilig aangezicht en de rechtmatige straf te aanvaarden, vers 16. Geeft Hem ere door oprechte boete en bekering. Dan, en niet eerder beginnen wij te leven gelijk het behoort en met hoop op zegen, wanneer wij "de Heere onze God ere geven," wanneer Zijn eer onze voornaamste zorg en bedoeling is. "Doet dit haastelijk, terwijl het voor u nog de tijd is, voordat Hij het duister maakt, voordat Hij Zijn oordelen over u brengt en gij geen weg ter ontkoming meer ziet." Denkt er aan, duisternis zal het deel zijn dergenen, die zich niet bekeren om "Gode de ere te geven." Als zij, die door de vierde fiool verhit zijn, zich "niet bekeren, om God de eer te geven, wordt de volgende fiool met duisternis gevuld," Openbaring 16:9, 10. De toenemende duisternis, waarmee hier wordt gedreigd, is:
a. Dat hun pogingen om te ontkomen hun verderf verhaasten zullen. "Hun voeten zullen zich stoten," wanneer zij de meest mogelijke haast maken om over "de schemerende bergen" te komen, zij zullen vallen en onbekwaam zijn, weer op te staan. Zie, die menen Gods oordelen te kunnen ontgaan, zullen hun weg onbegaanbaar vinden, laat hen hun uiterste best doen, zij kunnen niet vooruitkomen, de oordelen, die hen vervolgen, zullen hen achterhalen, hun weg is duister en geheel slibberig, Psalm 35:6. En daarom, alvorens het tot dat uiterste komt, ligt onze wijsheid daarin, dat wij Hem de ere geven en zo vrede met Hem maken, tot Hem vluchten om genade, en dan zal het niet nodig zijn, voor Zijn gerechtigheid te vlieden.
b. Dat hun hoop op een betere toestand teleurgesteld zal worden: Wanneer "gij naar licht wacht," dat is naar troost en verlichting, stelt Hij dat "tot een schaduw des doods" somber en vreselijk, en "tot een donkerheid," gelijk die van Egypte, toen Farao voortging zijn hart te verharden, een duisternis, die men tasten kon. De verwachting van de onboetvaardige zondaars vergaat wanneer zij sterven, zonder die verwezenlijkt te zien.

2. Zij moesten zich vernederen en zich schamen, zelfs de koninklijke voorrechten van vorst en vorstin zullen daarvan niet verschonen, vers 18. Zeg tot de koning en tot de koningin, dat zij, hoe hoog zij ook gezeten zijn, zich moeten vernederen en zich neerzetten, met waar berouw, en zo Gode de ere geven mitsgaders een goed voorbeeld aan hun volk. Merk op, wie in deze wereld boven anderen verheven zijn, moeten zich voor God vernederen, die hoger is dan de hoogste, en aan Wien koningen en koninginnen verantwoording schuldig zijn. Zij moeten zich vernederen en neerzitten en bedenken wat nadert, neerzitten in het stof en klagen. Laat ze zich

vernederen, opdat God niet krachtige middelen gebruike om dat zelf te doen. "Uw gehele hoofdsieraad, de kroon uwer heerlijkheid is nedergedaald," de eer en heerlijkheid, waarop gij u beroemt en vertrouwt, zelfs de kroon uwer heerlijkheid, uw schone, heerlijke kroon, wanneer gij als gevangenen weggeleid wordt. Waar zullen die tekenen van uw koningschap dan blijven? Gezegend zij God, daar is een kroon van de heerlijkheid, die degenen beërven zullen, die zich vernederen, die kroon zal niet nederdalen.

III. Deze raad wordt aangedrongen door hetgeen in vooruitzicht staat, als zij hoogmoedig en onbekeerlijk blijven.
1. Het zal de profeet een onuitsprekelijke smart zijn, vers 17, indien hun ziel dan nog niet zal horen, zich niet aan het woord onderwerpen, maar weerspannig blijven, zijn oog zal bitterlijk tranen, ja van tranen nederdalen. Merk op: des volks hardnekkigheid, als het Gods woord niet wil horen, zal het hart van Zijn dienaren, die iets weten van de verschrikking des Heeren en de waarde van de menselijke ziel, breken. Zij zijn verre van die verschrikking te begeren, maar beven veeleer bij de gedachte aan de dood des zondaars. Zijn smart daarover was ongeveinsd (zijn ziel weende) en zonder ophef, want hij verkoos te wenen "in verborgen plaatsen," waar niemand op hem zag dan Gods alziend oog. Hij mengde zijn tranen niet alleen met zijn openbare prediking maar ook met zijn verborgen overpeinzingen. Ja, de gedachte aan hun toestand maakte hem droefgeestig, en hij liep gevaar een kluizenaar te worden. Het griefde hem,
a. dat hij hen zo onbekeerlijk vond. "Mijn ziel zal wenen vanwege de hoogmoed," uw trots, uw stijfhoofdigheid, uw ijdel vertrouwen. Zie, de zonden van anderen moeten reden zijn om ons te bedroeven. Wij moeten treuren om wat wij niet kunnen herstellen, en te meer treuren omdat wij het niet herstellen kunnen:
b. dat hun ellende onherstelbaar was: "mijn oog zal bitterlijk tranen," niet zo zeer omdat mijn betrekkingen, vrienden en buren in nood zijn, maar "omdat des Heeren kudde, Zijn volk en de schapen van Zijn weide, gevankelijk is weggevoerd." Dit moet ons altijd het meest hinderen, dat Gods ere aangerand wordt en Zijn koninkrijk geschaad.

2. Het zal hun onvermijdelijke ondergang zijn, vers 19-21.
a. Het land zal verwoest worden, "de steden van het zuiden zijn toegesloten." De steden van Juda lagen in het zuiden van het land Kanaän, die zouden rechtstreeks door de vijand belegerd worden, zodat men niet langer in of uit kon gaan, of ze zouden door de inwoners verlaten worden, zodat niemand meer in- of uitging. Sommigen passen dit toe op de steden van Egypte dat ten zuiden van Juda lag: de plaatsen daar, vanwaar men steun verwachtte, zouden hen in de steek laten en geen hulp zou hun vandaar geworden.
b. De inwoners zouden haastig weggevoerd worden naar een vreemd land om daar in slavernij te leven. "Juda zal gevankelijk weggevoerd worden". Er waren er reeds weggevoerd, waardoor zij hoopten, dat de bedreiging reeds tot volle uitvoering was gekomen, zodat de overigen konden blijven. Maar neen: Het is geheel en al weggevoerd, vers 19. God zal met geheel Juda een einde maken. Zo geschiedde inderdaad onder koning Zedekia, omdat Juda zich niet had bekeerd.
c. De vijand, die dit oordeel zou uitvoeren, was nu op de komst, vers 20. Hef uw ogen op. Ik zie ze aanmarcheren, en gij kunt ze zien, die daar van het noorden komen, van het land van de Chaldeeën, zie hoe snel zij naderen, hoe trots zij verschijnen. Hierop richt de profeet zich tot de koning of lieden (de voornaamwoorden, hier gebruikt, zijn vrouwelijk) tot de stad of tot de staat.
d. Wat zult gij nu doen met de mannen, die onder uw zorg waren gesteld, die gij beschermen moest? "Waar is de kudde, die u gegeven was, de schapen uwer heerlijkheid?" Waarheen zult gij ze nu voeren om ze te beschutten? Hoe kunnen zij de grijpende wolven ontsnappen?

Overheden moeten zichzelf als herders beschouwen, en wie onder hun hoede zijn, als hun kudde, voor wier welzijn ze aansprakelijk zijn. Zij moeten zich in hen verlustigen als de schapen van hun heerlijkheid en overwegen wat zij, in tijden van algemeen gevaar, van hun veiligheid kunnen doen. Huisvaders, die hun kinderen veronachtzamen, en ze laten omkomen door gebrek aan een goede opvoeding, en predikanten, die hun gemeente verwaarlozen, moeten bedenken, dat God die vraag ook tot hen richt. "Waar is de kudde, die u gegeven was, om ze te weiden, de schapen uwer heerlijkheid?" Zij komen om, zij zijn ten prooi van de roofdieren. Welke verantwoording denkt gij af te leggen, wanneer de opperste Herder zal verschijnen?
e. Wat hebt gij aan te merken op de rechtvaardigheid van Gods handelingen? Wat zult gij zeggen, wanneer Hij bezoeking over u zal doen? vers 21. Gij kunt niets zeggen, dan dat God rechtvaardig is in al wat Hij over u gebracht heeft. Zij, die zich met hoop op straffeloosheid vleien, wat zullen zij zeggen? Wat schaamte zal hun aangezicht bedekken, wanneer zij zich ontgoocheld zien en God hen straft!
f. Wat zult gij nu zeggen van uw eigen dwaasheid, toen gij de Chaldeeën zo'n macht over u zelf gaf, door hun bijstand te zoeken en een verbond met hen te maken? "Gij hebt hen geleerd, tot vorsten, tot een hoofd over u te zijn." Hiskia is daarmee begonnen toen hij de gezanten van de koning van Babel zijn schatten liet zien, hun daardoor aanleiding gevende, om te komen en te plunderen. Zij, die, hoewel zij een God hebben om op te vertrouwen, toch de gunst van vreemden zoeken, zich met hen verbinden en hen vertrouwen, maken zichzelf daardoor een roede en leren die vreemden, hoe zij hun meesters kunnen worden.
g. Hoe zult gij de ellende dragen die voor de deur is? "Zullen u de smarten niet aangrijpen als een barende vrouw?" Smarten, die gij noch ontgaan noch afweren kunt, vreselijke smarten, grievender dan die van een barende vrouw, omdat ze niet verwacht werden, en er geen kind geboren wordt, dat de vorige smart doet vergeten.

Jeremia 13:22-27
Hier wordt:
I. Ondergang bedreigd als tevoren, dat de Joden in ballingschap zullen gaan en de ellende van bedelarij en slavernij zullen smaken, ontkleed zullen zij worden, hun zomen ontdekt bij gebreke van opperklederen om die te bedekken, en hun hielen zullen geweld lijden, omdat zij geen schoenen bezitten, vers 22. Zo placht men krijgsgevangenen te behandelen, naakt en barrevoets, Jesaja 20:4, werden zij in ballingschap weggevoerd. Nu zo in een vreemd land te zijn gebracht, zouden zij verstrooid worden, gelijk een stoppel, die doorgaat, door een wind van de woestijn, en niemand zal ze weer samenbrengen, vers 24. Indien de stoppel het vuur ontgaat, zal de wind hem wegvoeren. Als het een oordeel hen niet bereikt, zal een ander hen treffen, die zich door zonde aan stoppelen gelijk gemaakt hebben. Zij zullen van al hun versierselen beroofd en van de schande ten prooi worden, gelijk vrouwen, die hoererij bedreven, hun schande zou gezien worden, vers 26. Zij verbergen hun hoogmoed niet, zo zal God hun schande ten toon stellen, en zo zullen allen, die aan hun zonden hebben deelgenomen, over hen beschaamd zijn.

II. Een onderzoek, door het volk ingesteld naar de oorzaak van deze rampen, vers 22. Gij zult zeggen in uw hart (en God weet een juist antwoord te geven op wat de mens in zijn hart denkt, al spreekt hij het niet uit: Jezus, kennende hun gedachten, antwoordde hun: "waarom overdenkt gij kwaad in uw harten?" Mattheüs 9:4.) Welke gedachte komt in hun hart op?
1. Dat een zondaar twist met God en weigert bestraffing te ontvangen. Zij konden niet inzien, dat zij iets hadden gedaan, waardoor zij God tot toorn verwekt hadden. Zij durfden dat niet uitspreken, maar in hun hart beschuldigden zij God van onrechtvaardigheid, als had Hij groter

ellende over hen gebracht dan zij verdienden. Zij zoeken naar de oorzaak van hun rampen, terwijl ze, als ze niet blind waren geweest, die gemakkelijk hadden kunnen zien. Of
2. Van een zondaar, die tot God wederkeert. Als er maar enige tijd een boetvaardige gedachte in hun hart opkwam (bijvoorbeeld) "Wat heb ik gedaan?" Hoofdstuk 8:6. Waarom overkomt mij deze smart? Waarom twist God met mij?) dan neemt God daar nota van, en zijn Geest is gereed om die overtuiging te verdiepen, opdat men, de zonde ontdekt hebbende er berouw over hebbe.

III. Een antwoord op dit onderzoek. God wordt gerechtvaardigd als Hij spreekt en zal ons er toe brengen, dat wij Hem rechtvaardigen, en daarom stelt Hij de zonde van de zondaars voor hun ogen, Psalm 50:21. Als zij vragen: "Waarom overkomt mij dit alles?" dan leren zij verstaan, dat dit alles hun eigen schuld is.
1. Het is om de veelheid van hun ongerechtigheden, vers 22. God vertoornt zich niet om enkele fouten, maar om grove, ergerlijke zonden, om de grootheid van hun overtredingen, om het gruwelijke daarvan, allerlei zonde en telkens en telkens weer bedreven, zwaar en menigmaal. Sommigen denken, dat de veelheid van onze kleine zonden groter gevaar opleveren dan de gruwelijkheid van onze ergere overtredingen, van beide kan men zeggen: "Wie zal de afdwalingen verstaan?"
2. Om de hardnekkigheid, waarmee zij de zonde bedreven, om hun gewoon-zijn daaraan, bleef hun zo goed als geen hope over, dat zij er van verlost werden, vers 23. Zal ook een Moorman zijn huid veranderen, of een luipaard zijn vlekken? De huid des Moormans is en blijft zwart, de vlekken van de luipaard zijn een met zijn huid. Vuil kan afgewassen worden, maar de natuurlijke kleur des haars kan niet gewijzigd worden, Mattheüs 5:36, veel min die van de huid. Even onmogelijk is het, zedelijk onmogelijk, dit volk te verbeteren.

a. Zij hadden zich zolang reeds "aan het kwade gewend." Zij waren geleerd kwaad te doen, zij waren in de zonde opgevoed en onderwezen, zij waren haar leerlingen geweest en het was hun dagelijks bedrijf geworden. Het was zo zeer hun gewone doen, dat het hun een tweede natuur was geworden.
b. Hun profeten wanhoopten daarom, of ze hen ooit tot iets goeds brengen konden. Dat toch was hun doel, zij wilden ze overreden, op te houden kwaad te doen en leren goed te doen, maar vergeefs. Zolang waren zij gewend geweest kwaad te doen, dat het zo goed als onmogelijk voor hen was, boete te doen, zich te bekeren en goed te gaan doen. Zie, "de gewoonte van te zondigen is een machtig beletsel voor bekering". Ingekankerde ziekte is haast ongeneselijk. Wie lang gewoon is geweest, zonde te doen, heeft alle hinder van vrees of schaamte overwonnen, zijn consciëntie is toegeschroeid, de gewoonte van de zonde is tweede natuur geworden, de klem van de wet wordt niet meer gevoeld. Het is van Gods zijde rechtvaardig dezulken over te geven aan de lusten van hun eigen hart, die zo lang geweigerd hebben zich aan Zijn genade over te geven. Zonde is duisternis en misvorming van de ziel, haar smet en verkleuring. Zij is ons eigen geworden, zodat wij met geen mogelijkheid in eigen kracht van haar kunnen bevrijd worden. Maar er beslaat een almachtige genade, in staat de huid van de Moorman blank te maken, en die genade zal nimmer te kort schieten bij degenen, die in het besef van hun nood naar die genade uitgaan en er om blijven roepen.

3. Het is om hun verraderlijk zich afkeren van de God van de waarheid en hun vertrouwen op leugen, vers 25: "Dit zal uw lot zijn, verstrooid en verdreven te worden, dit het deel uwer maten, de straf, u als bij maat en gewicht toegewezen, dit uw deel van de ellende van deze wereld, verwacht niet, daaraan te ontkomen. Gij hebt Mij vergeten, en op leugen vertrouwd, Gij hebt de gunsten vergeten, die Ik u heb geschonken, en de verplichting, die gij jegens Mij hebt, Gij hebt daarvan geen besef, geen gevoel." God vergeten is de grond van alle zonde, en

de herinnering aan God is het gelukkig en hoopgevend begin van een heilig leven. "Gij hebt Mij vergeten en op leugen vertrouwd", op afgoden, op een vlesen arm, op Egypte en Assyrië, op het zelfbedrog van een arglistig hart. Waarop zij ook vertrouwen, die God verlaten, het zal blijken te zijn "een gebroken rietstaf, een gebroken bak." 4. Het is al om hun afgoderij, hun geestelijke hoererij, die zonde, die onder alle zonden een na-ijverig God het meest tot toorn verwekt. Zij worden aan de schande prijsgegeven, vers 26, omdat zij schandelijk gehandeld en zich daarvoor niet geschaamd hebben, vers 27. Ik heb uw verfoeiselen gezien (uwe vreselijke voorliefde voor vreemde goden, die gij met ongeduld hebt gezocht, naar welke gij gehunkerd hebt), de schandelijkheid uws hoerdoms, uw onbeschaamdheid en onverzadelijkheid, uw ijverig aanbidden dier afgoden "op heuvelen in het veld," op hoge plaatsen. Daarom wordt het wee over u uitgesproken, o Jeruzalem, ja vele weeën.

IV. Het hoofdstuk eindigt met een teder beroep op hun eigen heil. Al wordt het zo goed als onmogelijk gekeurd, dat ze nog iets goeds leren doen, vers 23, toch: zolang er leven is, is er hoop, en daarom nog eens een pleitrede tot hun behoudenis, vers 27.
1. Hij beroept zich op hun eigen begeren: "Zult gij niet rein worden?" Zie, dat is voor degenen, die door de zonde verontreinigd zijn, de grote zaak, dat ze door berouw en geloof en algehele bekering weer rein worden. Waarom worden zondaars niet gereinigd? omdat zij niet gereinigd willen worden, en daarin handelen zij hoogst onverstandig. "Zult gij niet rein worden?" Zeker zult gij ten laatste inzien, dat het wijsheid is, gewassen en gereinigd te worden.

2. Aangaande de tijd. "Hoe lang nog na dezen?" Merk op, het is een voorbeeld van Gods wondervolle genade, dat Hij berouw en bekering van zondaars begeert, en de tijd lang vindt, eer zij daartoe besluiten. Maar het is ook een voorbeeld van wonderlijke dwaasheid van de zijde des zondaars, dat hij al maar uitstelt wat zo volstrekt noodzakelijk is, en dat hij door al dat wachten tenslotte de aangename tijd laat verlopen. Hij zegt niet, dat hij nooit gereinigd wil worden, maar nog niet hij stelt uit tot gelegener tijd, totdat het eindelijk te laat is.

HOOFDSTUK 14

1 Het woord des HEEREN, dat tot Jeremia geschied is, over de zaken der grote droogte. 2 Juda treurt en haar poorten zijn verzwakt; zij zijn in het zwart gekleed ter aarde toe, en Jeruzalems geschrei klimt op. 3 En hun voortreffelijken zenden hun kleinen naar water; zij komen tot de grachten, zij vinden geen water, zij komen met hun vaten ledig weder; zij zijn beschaamd, ja, worden schaamrood, en bedekken hun hoofd. 4 Omdat het aardrijk gescheurd is, dewijl er geen regen op de aarde is; de akkerlieden zijn beschaamd, zij bedekken hun hoofd. 5 Want ook de hinden in het veld werpen jongen, en verlaten die, omdat er geen jong gras is. 6 En de woudezels staan op de hoge plaatsen, zij scheppen de wind gelijk de draken; hun ogen versmachten, omdat er geen kruid is. 7 Hoewel onze ongerechtigheden tegen ons getuigen, o HEERE! doe het om Uws Naams wil; want onze afkeringen zijn menigvuldig, wij hebben tegen U gezondigd. 8 O Israëls Verwachting, Zijn Verlosser in tijd van benauwdheid! waarom zou Gij zijn als een vreemdeling in het land, en als een reiziger, die slechts inkeert om te vernachten? 9 Waarom zou Gij zijn als een versaagd man, als een held, die niet kan verlossen? Gij zijt toch in het midden van ons, o HEERE! en wij zijn naar Uw Naam genoemd, verlaat ons niet. 10 Alzo zegt de HEERE van dit volk: Zij hebben zo liefgehad te zwerven, zij hebben hun voeten niet bedwongen; daarom heeft de HEERE geen welgevallen aan hen, nu zal Hij van hun ongerechtigheden gedenken, en hun zonden bezoeken. 11 Wijders zeide de HEERE tot mij: Bid niet voor dit volk ten goede. 12 Ofschoon zij vasten, Ik zal naar hun geschrei niet horen, en ofschoon zij brandoffer en spijsoffer offeren, Ik zal aan hen geen welgevallen hebben; maar door het zwaard, en door de honger, en door de pestilentie zal Ik hen verteren. 13 Toen zeide ik: Ach, Heere HEERE! zie, die profeten zeggen hun: Gij zult geen zwaard zien, en gij zult geen honger hebben; maar Ik zal u een gewissen vrede geven in deze plaats. 14 En de HEERE zeide tot mij: Die profeten profeteren vals in Mijn Naam; Ik heb hen niet gezonden, noch hun bevel gegeven, noch tot hen gesproken; zij profeteren ulieden een vals gezicht, en waarzegging, en nietigheid, en bedriegerij huns harten. 15 Daarom zegt de HEERE alzo: Aangaande de profeten, die in Mijn Naam profeteren, daar Ik hen niet gezonden heb, en zij dan nog zeggen: Er zal geen zwaard noch honger in dit land zijn; diezelve profeten zullen door het zwaard en door de honger verteerd worden. 16 En het volk, tot hetwelk zij profeteren, zullen op de straten van Jeruzalem weggeworpen zijn vanwege de honger en het zwaard; en er zal niemand zijn, die hen begrave, hen, hun vrouwen, en hun zonen, en hun dochteren; alzo zal Ik hun boosheid over hen uitstorten. 17 Daarom zult gij dit woord tot hen zeggen: Mijn ogen zullen van tranen nederdalen nacht en dag, en niet ophouden; want de jonkvrouw der dochter Mijns volks is gebroken met een grote breuk, een plaag, die zeer smartelijk is. 18 Zo ik uitga in het veld, ziet daar de verslagenen van het zwaard, en zo ik in de stad kome, ziet daar de kranken van honger! Ja, zowel de profeten als de priesters lopen om in het land, en weten niet. 19 Hebt Gij dan Juda ganselijk verworpen? Heeft Uw ziel een walging aan Sion? Waarom hebt Gij ons geslagen, dat er geen genezing voor ons is? Men wacht naar vrede, maar daar is niets goeds, en naar tijd van genezing, maar ziet, daar is verschrikking. 20 HEERE! wij kennen onze goddeloosheid, en onzer vaderen ongerechtigheid, want wij hebben tegen U gezondigd. 21 Versmaad ons niet, om Uws Naams wil; werp de troon Uwer heerlijkheid niet neder; gedenk, vernietig niet Uw verbond met ons. 22 Zijn er onder de ijdelheden der heidenen, die doen regenen, of kan de hemel druppelen geven? Zijt Gij die niet, o HEERE, onze God? Daarom zullen wij op U wachten, want Gij doet al die dingen.

Dit hoofdstuk werd geschreven ter gelegenheid van een grote droogte, bij gebrek aan regen. Dit oordeel begon op het laatst van Josia's regering, maar duurde voort, naar 't schijnt, in 't eerst van Jojakims regering, want kleinere oordelen worden gezonden om te waarschuwen, dat grotere op komst zijn, als ze niet door berouw voorkomen worden. Deze ramp was herhaalde malen tevoren vermeld, maar hier, in dit hoofdstuk, meer volledig.
Hier is:

I. Een droeve beschrijving ervan, vers 1-6.
II. Een gebed tot God om een eind aan deze ramp te maken en in genade tot hun land weer te keren, vers 7-9.
III. Een scherpe dreiging, dat God zou voortgaan met Zijn twist, omdat zij voortgingen met hun ongerechtigheid, vers 10-12.

IV. De verontschuldiging van het volk door de profeet, doordat hij de blaam op hun valse profeten legt, en het vonnis uitgesproken over bedriegers en bedrogenen, vers 13-16.
V. Bevelen aan de profeet gegeven, om hen te beklagen, in plaats van voor hen tussen beide te komen. maar hij gaat niettemin voort met voor hen in de bres te springen, vers 17-22.

Jeremia 14:1-9
Het eerste vers is de titel van het hele hoofdstuk, inderdaad gaat alles over "de droogte," maar veel ervan bestaat uit de desbetreffende gebeden van de profeet, toch kunnen deze niet ongepast genoemd worden. "Het woord des Heeren, dat hierover tot hem geschied" is, want ieder aannemelijk gebed is, wat God ons in 't hart geeft, ons woord, dat tot Hem gaat is niets anders dan wat eerst als Zijn woord tot ons komt. In deze verzen hebben wij:

I. De taal van de natuur, die de ramp bejammert. Toen de hemel van koper was en geen dauwdruppels vallen liet, was de aarde van ijzer en bracht geen vrucht voort, en toen waren smart en ontsteltenis algemeen.
1. Het volk des lands smolt in tranen. Verwoest hun wijnstok en vijgeboom en gij maakt een eind aan al hun vrolijkheid, Hoséa 2:11, 12. Zonder de vreugde van de oogst, van hun koren en wijn, kennen zij geen vreugde. Juda treurt, niet om haar zonde, maar om haar ellende, omdat de regen, niet omdat Gods gunst ingehouden wordt. "Hare poorten, allen die er in en uitgaan, zijn verzwakt," zien bleek en verkwijnen, uit gebrek aan de noodzakelijke levensbehoeften en uit vrees voor verdere noodlottige gevolgen van dit oordeel. "Haar poorten, waardoor vroeger voorraad van koren in hun steden gebracht werd, zien er nu droevig uit", omdat, in plaats daarvan, de inwoners naar buiten gaan om brood te zoeken in andere landen. Zelfs die in de poorten zitten kwijnen, "zij zijn in 't zwart gekleed ter aarde toe, zoals de arme bedelaars aan de poorten verduisterd zijn van zwartigheid door gebrek aan voedsel", Klaagliederen 4:8. Hongersnood wordt voorgesteld door een zwart paard, Openbaring 6:5. Zij vallen van zwakte op de grond, niet in staat langs de straten te gaan. "Jeruzalems geschrei klimt op," dat wil zeggen van de burgers (want de stad wordt van het veld gediend), of van het volk, uit alle delen van het land te Jeruzalem samengekomen, om te bidden, dat er regen mocht komen, zo menen sommigen. Maar ik vrees, dat het meer het geschrei van hun ellende, en het geschrei van hun zonde, dan het geschrei van hun gebed was.

2. De groten des lands gevoelden dit oordeel, vers 3. Hun voortreffelijken zenden hun kleinen naar water. misschien hun eigen kinderen, daar zij gedwongen waren van hun dienaren te scheiden omdat zij niets hadden om hen te onderhouden, en zij hun kinderen, terwijl ze nog klein waren, wilden gewennen aan arbeid, vooral in een noodzakelijkheid als deze. Wij vinden Achab en Obadja, de koning en zijn hofmeester, in eigen personen, bezig naar water te zoeken in eenzelfde tijd van ellende als deze, 1 Koningen 18:5, 6. Of liever hun minderen, hun knechten en ondergeschikte dienaren, deze zonden zij uit om naar water te zoeken, zonder 't welk men niet leven kan, maar er was niets te vinden: "zij komen met hun vaten ledig weer," de bronnen waren opgedroogd als er geen regen was om ze te voeden, en dan waren zij (hun meesters, die hen gezonden hadden) "beschaamd en schaamrood bij die teleurstelling". Zij wilden zich niet schamen over hun zonde, noch schaamrood worden als ze er aan dachten, maar hielden het hoofd op onder de verwijten van de wereld, menende, dat hun rijkdom en waardigheid hen boven berouw verhief, maar God nam maatregelen om hen beschaamd te maken over hetgeen, waarop zij zo trots waren, toen zij bevonden, dat ook aan deze zijde van de hel hun adeldom geen druppel water kopen kon om hun tong mee af te koelen. Wanneer wij het verhaal van deze ramp lezen, laat ons dan dankbaar zijn voor het bezit van water, opdat wij de waarde ervan niet behoeven te leren door de ondervinding van zo'n ramp. Wat 't meest nodig is, is het overvloedigst.

3. De landbouwers waren er het pijnlijkst en het meest direct door getroffen, vers 4 : De akkerlieden zijn beschaamd, want de grond was zo verdroogd en hard, dat de ploeg er niet door kon, terwijl hij zo gespleten en gescheurd was, dat hij de ploeg niet nodig scheen te hebben. Zij waren beschaamd over hun niets doen, want er was niets te doen, en daarom niets te verwachten. "De luiaard, die in de winter niet wil ploegen," is niet beschaamd over zijn eigen dwaasheid, maar de ijverige landman, die niet ploegen kan vanwege de hitte, is beschaamd over zijn eigen tegenspoed. Zie, hoe landlieden onmiddellijk afhankelijk zijn van de goddelijke Voorzienigheid, op wie zij derhalve steeds hun oog geslagen moeten hebben, want zij kunnen niet ploegen of zaaien in hope, tenzij "God zijn opgeploegde aarde dronken maakt", Psalm 65:10.

4. Zelfs het lot van de wilde dieren was zeer te beklagen, vers 5, 6. ‘s Mensen zonde brengt zulke oordelen over de aarde, dat zelfs de lagere schepselen er onder zuchten, en de profeet merkt het op, als een pleitrede om genade bij God. Juda en Jeruzalem hebben gezondigd, maar de hinden en de wilde ezels, wat hebben zij gedaan? De hinden zijn aardige schepselen, lieflijk en liefhebbend, en in ‘t bijzonder voor haar jongen, en toch is de nood zo hoog gestegen, dat zij, in strijd met het instinct van haar natuur, haar jongen verlaten, die zij pas geworpen hebben, en die haar niet missen kunnen, om elders gras te zoeken, en, als zij niets vinden, laten zij hen in de steek, omdat zij niet in staat zijn ze te verzorgen. Het pijnigde de hinden niet zozeer, dat zij geen gras voor zichzelf hadden, als dat zij niets voor haar jongen hadden, wat hen beschaamd moet maken, die aan hun lusten uitgeven, wat zij voor hun familie moesten bewaren. Als de hinde haar jongen geworpen heeft, zegt men, dat zij haar smarten uitgeworpen heeft, Job 39:6, en toch houdt zij niet op te zorgen, maar, zoals daar verder staat, ziet zij spoedig het gunstig resultaat daarvan, want in een weinig tijds groeien haar jongen op en vallen haar niet meer lastig, vers 7. Maar hier is de grote moeilijkheid, dat zij niets voor ze heeft. Ja, men zou zelfs met de wilde ezels medelijden hebben (schoon het schepsels zijn, waar niemand grote genegenheid voor heeft), want, hoewel de wildernis hun huis is, Job 39:9, is die nu, zelfs voor hen, te heet, zo heet, dat zij er niet in kunnen ademen, maar zij "staan op de hoge plaatsen, waar de lucht het koelst is, en scheppen de wind gelijk de draken," gelijk die schepselen, die voortdurend snakken naar adem, omdat zij zo heet zijn. "Hun ogen versmachten, hun kracht verkwijnt", omdat er geen kruid is. De tamme ezel, die zijn eigenaar dient, kent zijn kribbe en wordt onderhouden voor zijn arbeid, terwijl de wilde ezel, die het geroep des drijvers versmaadt, gedwongen is van de wind te leven, en zwaar genoeg gestraft wordt, omdat hij geen dienst doet. Wie niet werkt, zal ook niet eten.

II. Dit is de taal van de genade, die jammert over de ongerechtigheid, en bij God klaagt over de ramp. Het volk is niet vlug om te bidden, maar de profeet bidt hier voor hen, en wekt ze zo op om voor zichzelf te bidden, en legt hun de woorden in de mond, waarvan ze gebruik kunnen maken, op hoop van zegen, vers 7-9.
In dit gebed,
1. Wordt nederig zonde beleden. Als zij willen bidden tot voorkoming of eindiging van een oordeel, moeten wij altijd erkennen, dat wij het verdienen en duizendmaal erger. Door de misdaad te verkleinen, kunnen wij niet hopen vermindering van straf te krijgen maar wij moeten erkennen, dat "onze ongerechtigheden tegen ons getuigen." Onze zonden zijn getuigen tegen ons, en die waarlijk berouw hebben, zien dat ook in. Zij getuigen, want zij zijn klaar en duidelijk, wij kunnen de aanklacht niet loochenen. Zij getuigen tegen ons, tot onze overtuiging, die de oorzaak is van onze tegenwoordige schaamte en beschaming, en onze toekomstige veroordeling. Zij ontzenuwen en vernietigen al onze pleidooien te onze gunste, en klagen ons dus niet alleen aan, maar weerleggen ons ook. Als wij roemen op onze eigen

voortreffelijkheden, en vertrouwen op onze eigene rechtvaardigheid, getuigen onze ongerechtigheden tegen ons, en bewijzen onze dwaling. Indien wij twisten met God, dat HU ons onrechtvaardig of onvriendelijk behandelt met ons te bedroeven, getuigen onze ongerechtigheden tegen ons, dat wij Hem onrecht doen, "want onze afkeringen zijn menigvuldig en onze overtredingen groot, waarmee wij tegen u gezondigd hebben" -te talrijk om verborgen te zijn, want zij zijn vele, te verschrikkelijk om verontschuldigd te worden, want zij zijn tegen U.

2. Genade wordt ernstiglijk afgesmeekt: "Hoewel onze ongerechtigheden tegen ons getuigen, en tegen het schenken van de gunst, waarom de noodzaak van ons geval roept, doe Gij het toch." Zij zeggen niet precies, wat zij verlangen, maar als boetelingen en bedelaars past, laten zij het aan God over: ", Doe Gij ons naar alles, dat goed is in Uw ogen, Richteren 10:15. Niet, doe Gij het op deze wijze of op deze tijd, maar, "Doe het om Uws naam wille, doe dat, wat het beste zal zijn voor de heerlijkheid van Uwen naam." Onze beste pleidooien in het gebed zijn, die wij ontlenen aan de heerlijkheid van Gods naam. Heere, doe het, opdat Uw genade mag worden groot gemaakt, Uw belofte vervuld, en Uw zaak in de wereld staande gehouden, wij hebben niets in onszelf om ons pleidooi op te gronden, maar alles in U. Er is nog een verzoek in dit gebed, en wel een zeer bescheiden, vers 9 : Verlaat ons niet, onttrek ons Uw gunst en tegenwoordigheid niet. Wij behoren Gods weggaan van ons meer te vrezen en af te bidden dan het verlies van enig of alle van onze voorrechten als schepselen.

3. Op de meest treffende wijze bepleit hij hun verhouding tot God, hun belang bij Hem, en hun verwachtingen van Hem, die daarop gegrond zijn, vers 8, 9.
a. Zij zien op Hem als Eén, van Wien zij reden hebben te denken, dat Hij hen verlossen zal, als zij in ellende zijn, al getuigen hun ongerechtigheden tegen hen, want bij Hem heeft genade vaak geroemd tegen het oordeel. De profeet is, als Mozes van ouds, gewillig in de zaak van zijn volk te doen, wat hij kan, en daarom, schoon hij erkennen moet, dat zij menige grote zonde gezondigd hebben, Exodus 32:31, pleit hij toch: "Gij zijt de verwachting Israëls". God heeft Zijn volk aangemoedigd op Hem te hopen, door Zichzelf zo vaak "de God van Israël, de rots van Israël en de Heilige Israëls" te noemen, heeft Hij Zich tot "de verwachting Israëls" gemaakt. Hij heeft Israël Zijn woord gegeven om op te hopen, en hen er op doen hopen, en er zijn er in Israël nog, die God alleen hun hoop maken, en verwachten dat Hij hun "Verlosser" zal zijn in tijd van benauwdheid, en zij zien voor verlossing naar niemand anders: "Gij zijt het zo menigmaal geweest, ten tijde van hun uiterste. Sinds God de algenoegzame Verlosser van Zijn volk is moeten zij op Hem hopen en in hun grootste benauwdheden, en sinds Hij hun enige verlosser is, moeten zij hopen op Hem alleen. Gelijkerwijs pleiten zij: "Gij zijt toch in het midden van ons, wij hebben de bijzondere tekens van Uwe tegenwoordigheid bij ons, Uw tempel, Uw ark, Uw profeten, en wij zijn naar Uw naam genoemd, het Israël van God," en daarom hebben wij reden te hopen, dat Gij ons niet zult verlaten, wij zijn de Uwen, verlos ons. Uw naam is op ons overgebracht en daarom werpen de rampen, waaronder zij gebukt gaan, oneer op U, alsof Gij niet in staat waart, te redden wat van U zelf is. De profeet had het volk vaak gezegd, dat hun belijdenis van godsdienst hen niet beschermen zou tegen de oordelen van God, toch pleit hij op deze grond bij God, zoals Mozes, Exodus 32:11. Zelfs dit kan veel afdoen aan tijdelijke straffen, bij een God van genade. "Vale at quantum valere potest- Het pleit moge uitwerken, wat billijk is."

b. Daarom smart het hun te moeten denken, dat Hij niet verschijnt tot hun verlossing, en, hoewel zij het niet tegen Hem inbrengen als een aanklacht van onrechtvaardigheid, pleiten zij daarop nederig als een reden om hun genadig te zijn, tot heerlijkheid van Zijn eigen naam. Want anders zal Hij schijnen te zijn.

c. Onverschillig voor Zijn eigen volk: Wat zullen de Egyptenaren zeggen? Zij zullen zeggen: "Israëls Verwachting en Verlosser bekommert zich om hen niet, "Hij is als een vreemdeling in het land geworden, welks belangen Hem niet meer ter harte gaan, Zijn tempel, die Hij noemde: Mijn ruste tot in eeuwigheid", is dat niet meer, maar "Hij is daar als een reiziger, die slechts inkeert om te vernachten, hij is voor Hem een herberg, waarmee Hij zich verder niet bemoeit en waarover Hij Zich niet bekommert". Ofschoon God nooit onbekommerd is over wat er met Zijn kerk gebeurt, schijnt het soms toch alsof Hij het is: Christus sliep, terwijl Zijn discipelen in de storm waren.

d. Niet in staat hun enige hulp te verlenen. De vijanden zeiden eens: Omdat de Heere dit volk niet kon brengen in dat land, zo heeft Hij ze geslacht in de woestijn, Numeri 14:16, zo zullen zij nu zeggen: "Het ontbreekt Hem aan wijsheid of aan macht, "Hij is of als een versaagd man (die, al heeft hij het verstand van een man, toch verlegen en ten einde raad is, omdat hij versaagd is) of als een held, overweldigd door die nog sterker zijn, en die daarom niet kan verlossen, schoon sterk, toch een man, en daarom van beperkte kracht." Het een als het ander zou een ondragelijke blaam zijn op de goddelijke volmaaktheden, waarom dus is God "als een vreemdeling geworden, daar wij zeker zijn, dat Hij in het midden van ons is?" Waarom schijnt het, dat God niet meer is dan een sterke man, die, als Hij versaagd is, al zou Hij het ook willen, toch niet verlossen kan? Het past ons in ‘t gebed ons meer bezorgd te tonen voor Gods heerlijkheid dan voor ons eigen gemak. Heere, wat zult Gij doen voor Uw grote naam? Jeremia 14:10-16 De handeling tussen God en Zijn profeet in dit hoofdstuk, lijkt veel op die tussen de eigenaar en de wijngaardenier over de kale vijgenboom, Lukas 13:1. De rechtvaardigheid van de eigenaar veroordeelt hem om omgehouwen te worden, de lankmoedigheid van de wijngaardenier komt tussenbeide voor een uitstel.

Jeremia had ernstig tot God gebeden om in genade tot Zijn volk terug te keren. Hier:

I. Verwerpt God het pleidooi, dat hij te hun gunste gehouden had, en toont hem, dat het onhoudbaar is. In antwoord daarop spreekt Hij aldus over dit volk, vers 10. Hij zegt niet: over Mijn volk, want Hij verloochent ze, omdat zij het verbond met Hem verbroken hadden. Het is waar, dat zij naar Zijn naam genoemd waren, en de tekenen, van Zijn tegenwoordigheid onder hen hadden, maar zij hadden gezondigd en tergden God om zich te onttrekken. Dit had de profeet erkend en desondanks had hij gehoopt genade voor hen te verkrijgen, door zijn tussenkomst en door offerande, daarom zegt God hier tegen hem:

1. Dat zij rechtens niet in aanmerking kwamen voor vergeving. De profeet had erkend, "dat hun afkeringen vele" waren, en, hoewel dat zo was, was er toch hoop voor hen, zo zij zich bekeerden. Maar "dit volk toont volstrekt geen neiging om zich te bekeren, zij hebben gedwaald en zij hebben liefgehad te zwerven," hun afkeringen zijn hun keus en hun vermaak geweest, hoewel zij hun schaamte en verdriet moesten zijn, en daarom zullen zij hun verderf zijn. Zij kunnen niet verwachten, dat God bij hen Zijn rust nemen zal, als zij er zoveel vermaak in hebben van Hem af te wijken de afgoden achterna. Het is niet door noodzaak of zorgeloosheid dat zij afzwerven, maar zij hebben lief te zwerven. Zondaars zijn zwervers van God, hun zwerven doet hun Gods gunst verbeuren, maar het is hun liefde tot zwerven, die er hen geheel van afsnijdt. Hun was gezegd, waar hun zwerven op uit zou lopen, dat de ene zonde hen tot de andere zou brengen, en alle tezamen tot ondergang, toch hebben zij zich niet laten waarschuwen en "hun voeten niet bedwongen". Zo ver waren zij er vandaan zich tot God te bekeren, dat noch Zijn profeten, noch Zijn oordelen hen konden bewegen, zich ook maar enigszins in te houden op hun zondige weg. Dat is het, wat God nu met hen afrekent.

Als Hij hun zegen van de hemel weigert, gedenkt Hij hun ongerechtigheid en bezoekt hun zonden, dat is de reden, waarom hun vruchtbaar land met onvruchtbaarheid geslagen is.

2. Dat zij geen reden hadden te verwachten, dat de God, die zij verworpen hadden, hen zou aannemen, zelfs niet, al begaven zij zich tot vasten en gebed, en al joegen zij zich op kosten door brandoffers en offerande: De Heere heeft geen welgevallen aan hen, vers 10. Want hoe kan de heilige God welgevallen hebben aan hen, die welgevallen hebben aan Zijn mededingers, aan elken dienst, aan elk gezelschap, meer dan aan het Zijne? Of zij al vasten, vers 12, hetgeen een gepaste uitdrukking is van berouw en verbetering, - of zij al brandoffer en spijsoffer offeren, die bedoeld waren als uitdrukking van het geloof in een Middelaar, - ofschoon hun gebeden aldus opgedrongen en geofferd werden, in de vorm, die wel aangenaam placht te zijn, toch zal Ik naar hun geschrei niet horen, hoe luid het ook zij, omdat het niet voortkomt uit een nederig, berouwvol, en vernieuwd hart, want zij hebben nog lief te zwerven, ook zal Ik aan hen geen welgevallen hebben, noch aan hun persoon, noch aan hun verrichtingen. Lang geleden was al verklaard: "Het offer des goddelozen is de Heere een gruwel, en alleen voor hen is er verhoging, die weldoen, Genesis IV: 7.

3. Dat zij alle weldaden verbeurd hadden door de gebeden van de profeet voor hen, omdat zij geen acht geslagen hadden op zijn prediking. Dat is de bedoeling van het verbod, herhaaldelijk aan de profeet gegeven, vers 11 : Bid niet voor dit volk ten goede, als te voren, Hoofdstuk 7:16, 11:14. Dit was geen verbod om aldus zijn genegenheid jegens hen uit te spreken, (Mozes ging voort voor Israël te spreken, nadat God gezegd had: "Laat mij toe", Exodus 32:10, maar het belette hun enig resultaat daarvan te verwachten, zolang zij hun oor afwendden "van de wet te horen." Aldus werd het vonnis van de onboetvaardigen bekrachtigd, zoals dat van Sauls verwerping door het woord tot Samuël: "Hoe lang draagt gij leed om Saul?" Daarom volgt hier, vers 12, Ik zal ze verteren niet alleen door deze hongersnood, maar door nog meer pijnlijke oordelen, door het zwaard en door pestilentie, want God heeft vele pijlen in Zijn pijlkoker en die niet door het een overtuigd en op het rechte pad gebracht worden, zullen worden verteerd door een ander.

II. De profeet komt met een andere verontschuldiging voor de hardnekkigheid van het volk, en het is ook niet meer dan een verontschuldiging, maar hij was bereid alles te zeggen, wat hun zaak toeliet, en wel: Dat de profeten, die voorgaven een last van de hemel te hebben, hen bedrogen en hen vleiden met verzekeringen van vrede, al gingen zij voort op hun zondige weg, vers 13. Hij spreekt er over op een toon van beklag: "Ach Heere, Heere, het arme volk schijnt gewillig om te letten op al wat komt in Uw naam, en er zijn er, die hun in Uwen naam zeggen, dat zij geen zwaard zullen zien, en geen honger zullen hebben, en zij zeggen het alsof het van U kwam met al het gewricht en het vertrouwen van profeten: Ik zal u een gewisse vrede geven in deze plaatse. Ik zeg hun het tegendeel, maar ik ben een tegen velen, en iedereen is geneigd te geloven, wat hem voordelig is, daarom Heere heb medelijden en spaar hen, want de "leiders dezes volks zijn verleiders." Deze verontschuldiging zou enigszins van gewicht zijn geweest, als hun te voren geen waarschuwing gegeven, was tegen valse profeten, en regels om hen te onderscheiden, zodat, als zij bedrogen werden, het geheel hun eigen schuld was. Maar dit leert ons, zover met de waarheid overeen te brengen is, het kwade zo goed mogelijk te maken, en zo liefderijk over anderen te oordelen als in hun geval mogelijk is.

III. God verwerpt deze verontschuldiging niet alleen, maar veroordeelt beide de blinde leiders en de blinde volgelingen, tezamen in de gracht te vallen, vers 14.

1. God verloochent de vleierij, vers 14 :De profeten profeteren vals in Mijn naam. Zij hadden heel geen opdracht van God om te profeteren: Ik heb ze niet gezonden, noch hun bevel gegeven, noch tot hen gesproken. Zij waren nog nooit voor enige opdracht door God gebruikt, Hij maakte Zich niet aan hen bekend, veel minder door hen aan het volk, nooit kwam enig woord van de Heere tot hen, noch oproep, noch volmacht, noch last, veel minder zond Hij hen met deze boodschap, om hen in slaap te wiegen. Neen, de mens mag zichzelf vleien, en Satan moge hem vleien, maar God doet het nooit. Het is "een vals gezicht, en nietigheid." Wat vals en zonder grond is, is ijdel en waardeloos. Het gezicht, dat niet waar is, hoe aangenaam dan ook, deugt nergens toe, het is de "bedriegerij huns harten," een spinnenweb, geweven uit hun eigen ingewanden en daarin zoeken zij hun toevlucht, maar het zal in een oogwenk weggevaagd worden en een groot bedrog blijken. Die hun eigen gedachten tegenover Gods woord plaatsen (God zegt het inderdaad zo, maar zij denken er anders over) wandelen in de "bedriegerij huns harten," en dat zal hun verderf zijn.

2. Hij spreekt het vonnis uit over de vleiers, vers 15. Aangaande de profeten, die het volk misleidden, door het te vertellen, dat het vrede hebben zou, en God beledigden, door het ze te vertellen in Gods naam, zij mogen weten, dat zij zelf geen vrede zullen hebben. Zij zullen het eerst vallen door diezelfde oordelen, met het achterwege blijven waarvan zij anderen gevleid hebben. Zij ondernamen het volk te waarborgen. dat zwaard en honger niet in het land zouden komen, maar spoedig zal blijken, hoe weinig hun waarborgen waard zijn, wanneer zij zelf door het zwaard en de honger zullen afgesneden worden. Hoe zouden zij anderen beveiligen of de vrede voorzeggen als zij zichzelf niet kunnen beveiligen, en niet zoveel voorkennis hebben van hun eigen rampen om ze te kunnen ontwijken? De ergste straffen wachten hen, die zondaren straffeloosheid beloven op hun zondige wegen.

3. Hij stelt de gevleiden onder hetzelfde vonnis: Het volk, tot wie zij profeteren, en die zich gewillig laten bedriegen, zullen weggeworpen zijn vanwege het zwaard en de honger, vers 16. Het ongeloof van de bedrogenen, met al de valsheid van de bedriegers, zal de goddelijke bedreigingen niet onvolvoerd laten, zwaard en honger zullen komen, wat zij daartegen ook inbrengen, en het minst veilig zullen zijn, die het zekerst waren. Onboetvaardige zondaars zullen de helse verdoemenis niet ontvlieden met te zeggen, dat zij niet geloven kunnen, dat er zo iets is, maar zullen voelen, wat zij niet willen vrezen. Gedreigd wordt, dat dit volk niet alleen vallen zal door zwaard en honger, maar, dat zij als het ware in kettingen opgehangen zullen zijn, als tekenen van die goddelijke rechtvaardigheid, die zij getart hebben, "hun lichamen zullen weggeworpen worden," zelfs in de straten van Jeruzalem, die toch, zou men zo denken, in elk geval vrij zouden blijven van zulke plagen, daar zullen ze liggen, onbegraven, daar hun naaste verwanten, die hun de laatsten liefdedienst moesten bewijzen zo arm zullen zijn, dat ze het niet bekostigen kunnen, of zo verzwakt door de honger, dat zij niet in staat zullen zijn, er voor te zorgen, of zo overstelpt van smart, dat zij er geen moed toe hebben of zo zonder enige natuurlijke genegenheid dat zij ze die eer niet willen bewijzen. Aldus zal God "hun boosheid over hen uitstorten," d.w.z. de straf voor hun boosheid, de volle fiolen van Gods toorn zullen over hen uitgestort worden, hetgeen zij zichzelf op de hals hebben gehaald. Als zondaars overstelpt zijn door ellende moeten zij daarin hun eigen boosheid zien, die over hen uitgestort wordt. Dit slaat op de boosheid beide van de valse profeten en van het volk, de blinde leidt de blinde, en beide vallen tezamen in de gracht, waar zij moeilijke vertroosters voor elkaar zullen zijn.

Jeremia 14:17-22

De tegenwoordige betreurenswaardige toestand van Juda en Jeruzalem wordt hier de inhoud van de klachten des profeten, vers 17, 18 en de reden van zijn gebed en tussenkomst voor hen,

vers 19, en ik wil hopen, dat de laatste, zowel als het eerste op goddelijk bevel geschiedde, en dat deze woorden, vers 17 :Daarom zult gij dit woord tot hen zeggen (of aangaande hen, of, dat ze het horen) zowel op de tussenkomst slaan als op de klachten en dan komt het neer op een herroeping van de bevelen, aan de profeet gegeven, om niet voor hen te bidden, vers 11. Evenwel, uit de gebeden, die wij in deze verzen vinden, is het duidelijk, dat de profeet het niet opvatte als een verbod, maar alleen als een ontmoediging, zoals die in Johannes 1:16 :"Voor diezelve zeg ik niet, dat hij zal bidden." Hier, I. Staat de profeet te treuren over de overblijfselen van zijn land, God beveelt hem dat te doen, opdat hij, door zichzelf getroffen te tonen, indien het mogelijk ware, hen te treffen met het vooruitzicht op de rampen, die over hen in aantocht waren.
Jeremia moest het niet alleen tot zichzelf zeggen, maar ook tot hen: Mijn ogen zullen van tranen nederdalen, vers 17. Aldus moest hij hun duidelijk maken, dat hij met zekerheid het zwaard zag naderen en een ander soort hongersnood, nog smartelijker dan die waaronder zij nu zuchtten, deze was in het land door gebrek aan zegen, die zou in de stad zijn door de strengheid van het beleg. De profeet spreekt, alsof hij reeds de ellende zag, die de inval van de Chaldeeën zou vergezellen: "De jonkvrouw van de dochter mijns volks," dat wil zeggen die mij zo dierbaar is als een dochter haar vader is gebroken met een grote breuk een plaag die zeer smartelijk is, veel groter en smartelijker dan die zij tot nu toe verdragen heeft, want, vers 18, in het veld lagen de verslagenen van het zwaard, en in de stad degenen, die stierven uit gebrek aan voedsel. Droeve taferelen. "Zowel de profeten als de priesters, de valse profeten, die hen vleiden met hun leugens en de goddeloze priesters, die de ware profeten vervolgden, lopen om in het land, daar niemand naar hen luistert en zij als oversten des volks dubbel bevreesd zijn voor de Chaldeeën en weten niet." Ze zijn radeloos, te meer, naarmate zij minder aan de toekomst gedacht hebben. De ogen van de profeet moeten "nederdalen van tranen nacht en dag," in de hoop dat het volk overtuigd mag worden, niet alleen dat deze dag van wee onfeilbaar komen zal, en inderdaad vol van wee zal zijn, maar ook, dat hij niets minder doet, dan daarnaar verlangen, en, dat hij ze even gaarne boodschappen van vrede gebracht zou hebben, als hun valse profeten, als hij maar volmacht van de hemel had gehad om dat te doen. Daar God, schoon Hij zondaars met de dood straft, er toch geen vermaak in schept, past het Zijn dienaren, schoon zij in Zijn naam de dood van de zonderen verkondigen, die toch te bejammeren.

II. Hij doet zijn best om voor hen tussenbeide te komen, want wie weet, God kan nog veranderen en berouw hebben? Zolang er leven is, is er hoop, en reden om te bidden. En hoewel er velen onder hen waren, die zelf niet baden, en de gebeden van de profeet niet waardeerden, waren er toch ook nog, die minder onverschillig waren, die zich wel met hem zouden verenigen in zijn gebeden, en er het zegel van hun amen op zetten.

1. Hij onderhoudt zich nederig met God over hun tegenwoordige betreurenswaardige toestand, vers 19. Die was zeer droevig, want
a. Hun verwachtingen van hun God feilden, zij dachten, dat Hij betuigd had, dat het Zijn Juda was, maar nu scheen het wel of Hij het ganselijk verworpen had, en weggedaan, en zijn betrekking tot Hem niet wilde erkennen noch er iets voor voelen. Zij dachten, dat Sion de beminde van zijn ziel was, zijn ruste in eeuwigheid: maar nu heeft zijn ziel een "walging aan Sion, een walging aan de diensten, die daar verricht worden, om de zonden, die daar begaan worden."
b. Dan is het ook niet te verwonderen, dat al hun andere verwachtingen feilden, "zij waren geslagen en hun wonden waren vermenigvuldigd, maar er was geen genezing." Men wacht naar vrede, omdat er gewoonlijk stilte volgt op de storm en mooi weer na een langen tijd van regen. "Maar er is niets goeds, het ging van kwaad tot erger. Men zag uit naar tijd van

genezing," maar kreeg zelfs geen tijd om op adem te komen. Zie, er staat moeite voor de deur, waardoor wij hoopten de vrede te zullen zien binnenkomen. En is het dan waar? "Hebt Gij inderdaad Juda verworpen? Het zou zeker rechtvaardig zijn. Heeft Uw ziel een walging aan Sion?" Wij verdienen het. Maar wilt Gij in Uw toorn niet ten laatste aan genade denken?

2. Hij belijdt boetvaardig zijn zonden, en spreekt de taal, die zij allen moesten spreken, al deden weinigen het, vers 20: "Wij kennen onze goddeloosheid, de overvloedige goddeloosheid van ons land en de ongerechtigheid van onze vaderen, die wij nagevolgd zijn, waarvoor wij derhalve billijk lijden. Wij weten, wij erkennen, dat wij tegen U gezondigd hebben, en daarom Gij zijt rechtvaardig in al wat over ons gebracht wordt, maar, omdat wij onze zonden belijden, hopen wij U getrouw en rechtvaardig te vinden in de vergeving van onze zonden."

3. Hij smeekt Gods ongenoegen af, en pleit gelovig op Gods eer en belofte, vers 21. Zijn smeekbede is: Versmaad ons niet, al bedroeft Gij ons, versmaad ons niet, schoon Uw hand tegen ons gekeerd is, laat toch Uw hart het niet zijn, en laat Uw geest niet van ons vervreemden. Zij erkennen, dat het rechtvaardig zou zijn, als God hen versmaadde, zij hadden zich gehaat gemaakt in Zijn ogen, en toch, als zij bidden: Versmaad ons niet, bedoelen zij: Neem ons weer in genade aan. Laat Uw ziel geen walging hebben aan Sion, vers 19. Laat onze wierook geen gruwel zijn. Zij beroepen zich,
a. Op de eer van God, op de eer van Zijn Woord, waardoor Hij zich bekend gemaakt heeft- Zijn Woord, dat Hij "vanwege Zijn gehele naam heeft groot gemaakt: Versmaad ons niet om Uws Naams wil, Uw naam", waarnaar wij genoemd zijn en die wij aanroepen. Op de eer van Zijn heiligdom wordt gepleit: Heere, versmaad ons niet, want dat zal "de troon Uwer heerlijkheid onteren (den tempel, die een troon van de heerlijkheid, een hoogheid van het eerste aan, genoemd wordt," Hoofdstuk 17:1," maak, wat eens een vreugde van de gehele aarde" was, niet tot een aanfluiting en bespotting. Wij verdienen de schande, die ons wordt aangedaan, maar laat er niet van afstralen op U zelf, laat de verwoesting van de tempel geen aanleiding zijn voor de heidenen om Hem te honen, die daar altijd gediend is, alsof Hij die niet kon, of niet wilde beschermen, of alsof de god van de Chaldeeën Hem te sterk was geweest. Goede mensen gaat het belang van de godsdienst, en zijn belijdenis in de wereld, meer ter harte dan andere of zelfs hun eigen belangen, en machtige pleidooien in ‘t gebed zijn het, die daaraan ontleend worden en tevens krachtige steunpilaren van het geloof. Wij mogen er zeker van zijn, dat God de troon van Zijn heerlijkheid op aarde niet zal nederwerpen, ook zal Hij de heerlijkheid van Zijn troon niet verduisteren door een beschikking zonder die weldra weer te laten schitteren, en meer dan tevoren, door een andere. Op de lange duur zal Gods eer niet te kort komen.
b. Op de belofte van God: zij zijn zo moedig, Hem dit nederig te herinneren: "Gedenk, vernietig niet Uw verbond met ons." Niet, dat zij Zijn trouw wantrouwden, of dat zij het nodig vonden, Hem aan Zijn belofte te herinneren, maar zij namen de vrijheid bij Hem aan te voeren, wat, naar Zijn eigen woorden, invloed op Hem hebben zou. "Dan zal Ik gedenken aan Mijn verbond," Leviticus 26:42.

4. Hij belijdt afhankelijkheid van God ten aanzien van de gunst des regens, die zij nu nodig hadden, vers 22. Indien zij hun recht hebben verbeurd op het verbond met Hem als hun God, dan willen zij Hem toch niet loslaten als de God van de natuur.
a. Zij zullen zich nooit wenden tot de afgoden van de heidenen, want dat zou dwaas en nutteloos zijn: "Zijn er onder de ijdelheden van de heidenen, die doen regenen?" Neen, in een tijd van grote droogte in Israël, in de dagen van Achab, kon Baäl hen niet helpen, hoewel heel

Israël zijn gebeden tot hem opzond, alleen die God, die antwoordde door vuur, kon ook antwoorden door water.
b. Zij willen hun blik niet beperken tot tweede oorzaken, noch van de natuur alleen toevloed verwachten: "Kan de hemel druppelen geven?" Neen, niet zonder bevelen van de God des hemels, want Hij is het, die de sleutel van de wolken heeft, die de sluizen des hemels opent en de aarde bewatert uit Zijn schatkameren. Maar
c. Al hun verwachtingen zijn van Hem en hun vertrouwen op Hem: "Zijt Gij die niet, o Heere onze God? van Wien wij hulp mogen verwachten en tot Wien wij ons moeten wenden? Zijt Gij ‘t niet, die regen geeft, die regendruppelen doet?" "Want Gij doet alle die dingen," Gij riept ze uit het niet, en daarom stelt Gij ze de wet en gebiedt ze, Gij maakte dat vocht in de natuur, dat in voortdurende circulatie is, om de bedoeling van de Voorzienigheid te dienen, en Gij bestuurt het, en maakt gebruik ervan zoals Gij wilt "Daarom zullen wij op U wachten, en op U alleen: wij willen van de Heere regen begeren," Zacharia 10:1. Wij willen vertrouwen, dat Hij ons die op tijd geven zal, en gewillig zijn om Zijn tijd af te wachten, wij behoren het te doen, en het zal niet tevergeefs zijn, als wij het doen. Gods soevereiniteit behoort onze aanhankelijkheid aan Hem te verzekeren, en Zijn algenoegzaamheid onze verwachtingen van Hem ten allen tijde aan te moediger.

HOOFDSTUK 15
1 Maar de HEERE zeide tot mij: Al stond Mozes en Samuel voor Mijn aangezicht, zo zou toch Mijn ziel tot dit volk niet wezen; drijf ze weg van Mijn aangezicht, en laat ze uitgaan. 2 En het zal geschieden, wanneer zij tot u zullen zeggen: Waarheen zullen wij uitgaan? dat gij tot hen zult zeggen: Zo zegt de HEERE: Wie ten dood, ten dode; en wie tot het zwaard, ten zwaarde, en wie tot de honger, ten honger; en wie ter gevangenis, ter gevangenis! 3 Want Ik zal bezoeking over hen doen met vier geslachten, spreekt de HEERE: met het zwaard, om te doden; en met de honden, om te slepen; en met het gevogelte des hemels, en met het gedierte der aarde, om op te eten en te verderven. 4 En Ik zal hen overgeven tot een beroering aan alle koninkrijken der aarde, vanwege Manasse, zoon van Jehizkia, koning van Juda, om hetgeen hij te Jeruzalem gedaan heeft. 5 Want wie zou u verschonen, o Jeruzalem? of wie zou medelijden met u hebben, of wie zou aftreden, om u naar vrede te vragen? 6 Gij hebt Mij verlaten, spreekt de HEERE; gij zijt achterwaarts gegaan; daarom zal Ik Mijn hand tegen u uitstrekken en u verderven; Ik ben des berouwens moede geworden. 7 En Ik zal hen wannen met een wan, in de poorten des lands; Ik heb Mijn volk van kinderen beroofd en verdaan; zij zijn van hun wegen niet wedergekeerd. 8 Hun weduwen zijn Mij meerder geworden dan zand der zeeen; Ik heb hun over de moeder doen komen een jongeling, een verwoester op de middag; Ik heb hem haastelijk hen doen overvallen, de stad met verschrikkingen. 9 Zij, die zeven baarde, is zwak geworden; zij heeft haar ziel uitgeblazen, haar zon is ondergegaan, als het nog dag was; zij is beschaamd en schaamrood geworden; en hunlieder overblijfsel zal Ik aan het zwaard overgeven, voor het aangezicht van hun vijanden, spreekt de HEERE. 10 Wee mij, mijn moeder, dat gij mij gebaard hebt, een man van twist, en een man van krakeel de gansen lande! Ik heb hun niet op woeker gegeven, ook hebben zij mij niet op woeker gegeven, nog vloekt mij een ieder van hen. 11 De HEERE zeide: Zo niet uw overblijfsel ten goede zal zijn! zo Ik niet, in de tijd des kwaads en in tijd der benauwdheid, bij de vijand voor u tussenkome! 12 Zal ook enig ijzer het ijzer van het noorden of koper verbreken? 13 Ik zal uw vermogen en uw schatten tot een roof geven, zonder prijs; en dat om al uw zonden, en in al uw landpalen. 14 En Ik zal u overvoeren met uw vijanden, in een land, dat gij niet kent; want een vuur is aangestoken in Mijn toorn, het zal over u branden.
15 O HEERE! Gij weet het, gedenk mijner, en bezoek mij, en wreek mij van mijn vervolgers; neem mij niet weg in Uw lankmoedigheid over hen; weet, dat ik om Uwentwil versmaadheid drage. 16 Als Uw woorden gevonden zijn, zo heb ik ze opgegeten, en Uw woord is mij geweest tot vreugde en tot blijdschap mijns harten; want ik ben naar Uw Naam genoemd, o HEERE, God der heirscharen! 17 Ik heb in de raad der bespotters niet gezeten, noch ben van vreugde opgesprongen; vanwege Uw hand heb ik alleen gezeten, want Gij hebt mij met gramschap vervuld. 18 Waarom is mijn pijn steeds durende, en mijn plaag smartelijk? Zij weigert geheeld te worden; zou Gij mij ganselijk zijn als een leugenachtige, als wateren, die niet bestendig zijn? 19 Daarom zegt de HEERE alzo: Zo gij zult wederkeren, zo zal Ik u doen wederkeren; gij zult voor Mijn aangezicht staan; en zo gij het kostelijke van het snode uittrekt, zult gij als Mijn mond zijn; laat hen tot u wederkeren, maar gij zult tot hen niet wederkeren. 20 Want Ik heb u tegen dit volk gesteld tot een koperen vasten muur; zij zullen wel tegen u strijden, maar u niet overmogen; want Ik ben met u, om u te behouden en om u uit te rukken, spreekt de HEERE. 21 Ja, Ik zal u rukken uit de hand der bozen, en Ik zal u verlossen uit de handpalm der tirannen.

Toen we de profeet verlieten, aan ‘t eind van het voorafgaande hoofdstuk, zijn gebeden zo gevoelvol tot God opzendend, hadden we reden te hopen, dat we in dit hoofdstuk God zouden aantreffen, verzoend met het land en de profeet in een rustige, bedaarde stemming, maar tot onze grote bevreemding vinden we dat dit met beide niet het geval is.

I. Ondanks de gebeden van de profeet, bekrachtigt God hier het vonnis, over ‘t volk uitgesproken en geeft het aan ondergang over. Hij luistert niet naar al de tussenkomst, die voor hen aangewend wordt, vers 1-9.
II. De profeet zelf was niet op zijn gemak en niet in een goede stemming, ondanks het genoegen, dat hij smaakte door intiemer omgang met God.
1. Hij klaagt tegen God over zijn voortdurende strijd met zijn vervolgers vers 10.

2. God verzekert hem, dat hij onder bijzondere bescherming zal genomen worden, hoewel er over ‘t land een algemene verlatenheid komen zal vs. 11-14.
3. Hij beroept zich op God met betrekking tot de oprechtheid, waarmee hij zijn profetisch ambt vervult en vindt het hard, dat hij niet meer troost daaruit verkrijgt, vers 15- is.
4. Opnieuw wordt hem zekerheid gegeven, dat God voort zal gaan met voor hem te zorgen en hem te begunstigen, onder voorwaarde, dat hij getrouw blijft, vers 19-21. En aldus, zo hopen we, herkreeg hij ten laatste zijn eigen gemoedsrust.

Jeremia 15:1-9
Bijna nergens vinden we aangrijpender uitdrukkingen van goddelijke gramschap tegen een tergend volk dan we hier in deze verzen aantreffen. De profeet had ernstig voor hen gebeden en enigen onder hen aangetroffen, die het met hem eens waren, en toch was er nog niet zoveel als wat uitstel gewonnen en ook niet de minste verzachting van het oordeelt Dit antwoord wordt gegeven op het gebed van de profeet, dat de beslissing gevallen, en het vonnis onherroepelijk was, en dat het binnenkort zou worden voltrokken. Merk hier nu op:

I. Welke de zonde was, waarop dit strenge vonnis berustte.
1. Een vroegere ongerechtigheid wordt hier in herinnering gebracht, dat wat Manasse deed te Jeruzalem, vers 4. Wat dat was, is ons bekend gemaakt, en ook dat het daarom was, dat Jeruzalem werd verwoest, 2 Koningen 24:3, 4. Het was om zijn afgoderij, "en het onschuldig bloed, dat hij vergoten had, zodat hij Jeruzalem met onschuldig bloed vervuld had, daarom wilde de Heere niet vergeven." Hij wordt genoemd de zoon van Jehizkia, omdat zijn verwantschap met zulk een goede vader een grote verzwaring van zijn zonde was. Zijn schuld werd er groter door in plaats dat dit als een verontschuldiging gold. Het grootste gedeelte van een geslacht was sinds Manasse’s tijd voorbijgegaan, toch wordt zijn zonde in rekening gebracht, zoals God bij de laatste verwoesting van Jeruzalem "al het rechtvaardige bloed, op de aarde vergoten," over het volk bracht om aan te tonen hoe zwaar de bloedschuld zal neerkomen op het mensdom en op voldoening blijft wachten, hetzij vroeger of later, en dat uitstel geen afstel is.

2. Dit vonnis is tevens gegrond op het in aanmerking nemen van hun tegenwoordige verhardheid. Let er op, hoe hun zonde wordt beschreven, vers 6. Gij hebt Mij verlaten, Mijn dienst en uw plicht jegens Mij verzaakt, gij zijt achterwaarts gegaan in de weg van tegenspraak, zijt geworden het tegengestelde van hetgeen gij behoorde te zijn en van hetgeen waartoe God u door Zijn wet zou hebben voorgeleid. Merk op, hoe de verhardheid wordt beschreven, vers 7: Zij zijn van hun wegen niet wedergekeerd, die wegen, waar hun eigen hart naar uitgaat, om weer te keren naar de wegen van Gods geboden. Daar is genade voor dezulken, die afgedwaald zijn, als zij willen wederkeren, maar welke gunst kunnen zij verwachten, die in hun afvalligheid volharden?

II. Wat het vonnis is. Het is zodanig, dat het niet minder inhoudt dan volkomen verdelging.
1. God zelf verlaat hen en heeft een afkeer van ze: "Mijn ziel zal tot dit volk niet wezen." Hoe kan het verwacht worden, dat de heilige God een blijvend behagen in zulken zou hebben die een ingewortelde afkeer van Hem hebben? Het is niet in hartstocht, maar met een rechtvaardige en heilige verontwaardiging, dat Hij zegt: "Drijft ze weg van Mijn aangezicht," zoals dat, hetwelk in de hoogste mate lelijk en walgelijk is, en "laat ze uitgaan, want Ik wil nooit meer door hen lastig gevallen worden."

2. Hij wil niet toestaan, dat enige bemiddeling voor hen geprobeerd worde, vers 1 : Al stond Mozes en Samuël voor Mijn aangezicht, om Mij door gebed of offerande met hen te

verzoenen, dan zou Ik Mij toch niet kunnen laten overhalen ze in Mijn gunste toe te laten. Mozes en Samuël waren even grote gunstelingen des Hemels als zegen voor deze aarde, en ze stonden in ‘t bijzonder bekend om de goeden uitslag van hun bemiddeling tussen God en Zijn overtredend volk. Menigmaal zouden ze verdelgd geworden zijn, indien Mozes niet voor hen in de bres gesprongen was en aan de gebeden van Samuël waren zij hun leven verschuldigd, 1 Samuel 12:19. Toch zou zelfs hun tussenbeiden treden hier niet baten, neen, nu niet eens al waren zij nu in een staat van volmaaktheid. Veel minder zou Jeremia’s tussenkomst helpen, die nu nog was "een man van gelijke beweging als anderen". Het stellen van dit geval: "Al stond Mozes en Samuël voor Mijn aangezicht," veronderstelt, dat zij het niet doen en bevat een aanwijzing, dat de heiligen in de hemel geen tussenpersonen zijn voor de heiligen op aarde. Het is het voorrecht van het Eeuwig Woord de enige Middelaar te zijn in "de andere wereld," wat ook Mozes en Samuël en anderen op deze wereld waren.

3. Hij veroordeelt ze allen tot de een of andere straf. Als God ze voor Zijn aangezicht wegdrijft, waarheen zullen zij uitgaan? vers 2. Zeker nergens zullen ze veilig zijn of op hun gemak maar terwijl ze door ‘t een oordeel getroffen worden, zal ‘t andere hen vervolgen tot ze aan alle kanten door kwaad zich omringd vinden zodat ze niet kunnen ontkomen: "Wie ten dood, ten dode. Met dood wordt hier de pestilentie bedoeld", Openbaring 6:8, want het is de dood zonder zichtbare middelen veroorzaakt. "Wie ten dood, ten dode, of wie tot het zwaard, ten zwaarde." leder mens zal omkomen op die wijze als God aangewezen heeft: de wet, die zegt, dat de overtreder moet sterven, bepaalt ook welke dood voor hem wordt aangewezen. Of, hij, die zelf een bepaalde straf kiest, laat hem die ondergaan, maar straf moet ieder van hen ondergaan, en niemand zal ontkomen. Het is een keuze als die David gelaten werd, waardoor hij zeer bang was, 2 Samuel 24:14. Gevangenschap wordt het laatst genoemd, omdat, zoals sommigen menen, die ‘t ergste van alle oordelen is. Het houdt in: beide een verwikkeling en een onafgebroken opeenvolging van ellenden. Het oordeel, dat wijst op een sterven door het zwaard wordt nogmaals herhaald vers 3, en het wordt daar genoemd als het eerste van een viertal vreselijke verdelgingen, waarmee God bezoeking over hen zal doen. Zoals officieren met hun soldaten kunnen doen wat ze willen, en macht over hen hebben, zo zullen deze gerichten macht hebben over ‘t volk. Evenals zij, die aan ‘t zwaard ontkomen door pestilentie, hongersnood of gevangenschap, zullen afgesneden worden, zo zullen ook degenen, die door het zwaard vallen, door de goddelijke wraak worden afgesneden, die zondaren tot aan de andere zijde van de dood vervolgt, daar zullen in de stad zijn "honden om weg te slepen en in het veld het gevogelte des hemels en het gedierte van de aarde om te verslinden". En, indien daar mochten zijn, die meenden aan dit gericht te kunnen ontkomen dan zullen ze tot een zeer sprekend voorbeeld gesteld worden: En Ik zal ze overgeven tot een beroering aan alle koninkrijken van de aarde, vers 4 evenals Kaïn, die "zwervende en dolende werd op de aardbodem", opdat hij allen tot een afschrik zou zijn.

4. Zij zullen vallen zonder dat zij ook maar enige steun ontvangen. Wie kan iets tot hun hulpe doen? want
a. God, zelfs hun eigen God (dit was Hij geweest) zegt tegen hen: "Ik zal Mijn hand tegen u uitstrekken." Dit wijst op een opzettelijke, vooraf overdachte slag, die zich ver uitstrekken en diep wonden zal. Ik ben des berouwens moede geworden vers 6, dit is een vreemde uitdrukking. Door hun gedrag hadden zij God zo tot toorn verwekt, voornamelijk door hun trouweloze betoning van berouw, dat zij zelfs grenzeloos geduld hadden uitgeput. God had Zijn gramschap dikwijls afgekeerd, wanneer zij op ‘t punt was over hen los te barsten, maar nu wil Hij geen uitstel meer verlenen. Ellendig is de toestand van hen, die zo lang tegen Gods genade hebben gezondigd, dat zij die ten laatste hebben verbeurd.

b. Hun eigen land drijft hen uit en is "bereid ze uit te spuwen zoals Hij voor hen de Kanaänieten heeft gedaan, want aldus werd gedreigd", Leviticus 18:28 :"Ik zal ze wannen met een wan in de poorten des lands in hun eigen poorten, waardoor zij verstrooi! zullen worden, of in de poorten van de aarde, in de steden van alle volken rondom hen, vers 7."

c. Hun eigen kinderen, die hen bij moesten staan, als zij met de vijand in de poort spreken zullen van hen afgesneden worden: "Ik zal Mijn volk van kinderen beroven, zodat zij weinig hoop zullen hebben, dat het volgend geslacht hun zaken weer goed zal maken, want Ik zal Mijn volk verderven." En, als de inwoners gedood worden, zal het land spoedig verlaten zijn. Over dit droevig gedeelte wordt nog uitgeweid in de verzen 8 en 9, waar we vinden.

d. Dat hun verwoester over hen komen zal. Als God bloedig werk te doen heeft, zal Hij daar ook bloedige werktuigen voor vinden: Nebukadnézar wordt hier genoemd "een verwoester op de middag," niet een dief in de nacht, die bang is ontdekt te worden, maar iemand, die zonder vreze door zal breken en alle muren van recht en eigendom zal verwoesten en dit op klaarlichte dag: "Ik heb over de moeder doen komen, een jongeling, een verwoester" (zo lezen sommigen het), want Nebukadnézar was, toen hij voor ‘t eerst in Juda viel, slechts een jongeling, in ‘t eerste jaar van zijn regering. Wij lezen het zo: "Ik heb over hen doen komen, zelfs over de moeder van de jongelingen, een verwoester," dat is over Jeruzalem, een moederstad, die een zeer talrijk gezin van jongelingen had, of wel zo: die inval was in ‘t bijzonder vreselijk voor die moeders, die vele strijdbare zonen bezaten, die nu hun leven moesten wagen op de hoge plaatsen in ‘t veld, en waarschijnlijk daar zouden vallen, daar ze een ongelijke partij voor de vijand waren. Dit natuurlijk tot onuitsprekelijke smart van hun arme moeders, die hen met zeer veel tederheid hadden grootgebracht. Dezelfde God, die de verwoester over de stad deed komen, "liet hem haar overvallen, dat is: de buit, aan de verwoester overgegeven, zal hij haastelijk en door verrassing verkrijgen, en dan komen verschrikkingen over de stad". Wat er oorspronkelijk staat is zeer kort- "de stad met verschrikkingen. Ach die stad! Welk een ontsteltenis zal er de heersen! O verschrikkingen zullen dan iedereen aangrijpen!" Dan zullen de stad en verschrikkingen, die zo ver van elkaar verwilderd scheen, tot elkaar worden gebracht. "Ik zal haastelijk op haar (op Jeruzalem) doen vallen, een wachter en verschrikkingen, zo" leest Gataker het, want het woord wordt gebruikt voor een wachter, Daniel 4:13 en 23, ook de Chaldeeuwse soldaten werden wachters genoemd, Jeremia 4:16.

e. De verwoesting aangericht door de verwoester. Een vreselijke slachting wordt hier beschreven. In de eerste plaats worden de vrouwen van haar mannen beroofd: "Hun weduwen zijn Mij meerder geworden dan zand van de zeeën", zo talrijk zijn zij nu geworden. Het was beloofd, dat de mannen van Israël (want deze werden slechts geteld) zouden zijn als het zand van de zee in menigte, maar nu zullen zij afgesneden worden en zal het getal van hun vrouwen alzo zijn. Maar merk op, God zegt "Zij zijn Mij meerder geworden." Hoewel de echtgenoten door het zwaard van de gerechtigheid werden afgesneden, werden hun arme weduwen in de armen van Zijn barmhartigheid vergaderd, van Hem, die het zich een erenaam rekende, te zijn "De God van de weduwen." De weduwen zijn onder degenen, voor wie God in bijzondere mate mededogen en bezorgdheid heeft. In de tweede plaats worden de ouders beroofd van hun kinderen. "Zij, die zeven zonen baarde, waarvan zij verwachtte, dat zij de steun en vreugde van haar ouderdom zouden zijn, is nu zwak geworden, toen zij vernam, dat ze allen door het zwaard op een dag gedood waren, haar jongens, waarvoor ze zo vele jaren gezwoegd en gezorgd had". "Zij, die vele kinderen had, is krachteloos geworden" 1 Samuel 2:5. Zie nu eens hoe onzeker het is, dat kinderen tot troost zullen zijn, en laat ons daarom ons in hen verblijden "als niet verblijdende." Als de kinderen gedood worden, "blaast de moeder

haar ziel uit, want haar leven ging geheel op in ‘t hun: Haar zon is ondergegaan, als het nog dag was": Zij wordt van al haar moedervreugd beroofd, juist nu zij meende, dat zij er ‘t meest van genieten zou. "Zij is nu beschaamd en schaamrood, nu ze bedenkt, hoe trots ze was op haar zoons, hoezeer zij ze liefhad, en hoeveel zij zichzelf van hen beloofde. Sommigen verstaan onder deze zwak geworden moeder, Jeruzalem, dat de dood van zijn inwoners even hartstochtelijk beklaagt als ooit een arme moeder haar kinderen beweerde. Velen zijn nu reeds gedood. "Hunlieder overblijfsel, dat nog ontkomen is en bewaard werd, naar men hoopte, tot zaad voor een ander geslacht, zelfs dit zal Ik aan het zwaard overgeven voor het aangezicht van hun vijanden (zo als de veroordeelde boosdoener aan de schout wordt overgegeven om terechtgesteld te worden)", zegt de Heere, de Rechter van hemel en aarde, die naar waarheid oordeelt, daar zijn we zeker van, hoewel het oordeel streng schijnt.

5. Zij zullen vallen, zonder dat men medelijden met hen heeft, vers 5. "Want wie zou medelijden met u hebben, o Jeruzalem? Als uw God u weggedreven heeft van Zijn aangezicht en Zijn barmhartigheden een einde hebben genomen en van u genomen zijn, dan zullen noch uw vijanden, noch uw vrienden enig medelijden voor u gevoelen. Zij zullen geen medegevoel voor u hebben, zij zullen u noch bewenen noch smart over u hebben, zij zullen om uwentwille niet bezorgd zijn, zij zullen niet bezorgd zijn, zij zullen niet aftreden om u naar vrede te vragen. Want:
a. Hun vrienden, waarvan zij mochten verwachten, dat zij hun deze vriendelijke diensten zouden bewijzen, waren allen in deze rampen ingewikkeld en hadden genoeg te doen om over zichzelf te jammeren.
b. Het was duidelijk voor al hun buren, dat zij al deze ellende door hun verhardheid in de zonde over zich gebracht hadden en dat zij haar gemakkelijk hadden kunnen voorkomen door berouw en bekering, waartoe ze dikwijls tevergeefs waren geroepen, en daarom "wie kan medelijden met ze hebben? O, Israël! gij hebt uzelf verwoest." Zij zullen voor altijd omkomen, die gered zouden hebben kunnen worden op zulke gemakkelijke voorwaarden en het niet hebben gewild.
c. God zal hun ellende volkomen doen zijn. Hij zal hun vrienden, zoals hij deed met die van Job op een afstand van hen houden, en Zijn hand Zijn rechtvaardige hand moet men erkennen in alle onvriendelijkheden van onze vrienden evengoed als in alle beledigingen, ons aangedaan door onze vijanden.

Jeremia 15:10-14
Jeremia is nu van zijn openbaar werk teruggekeerd en heeft zich teruggetrokken in zijn binnenkamer. Wat daar voorviel tussen hem en zijn God wordt ons verhaald in deze en de volgende verzen, die hij later algemeen bekend maakte om het volk te doordringen van het gewicht en de belangrijkheid van zijn boodschapper aan hen. Hier is,

I. De klacht, die de profeet tegen God uit over de vele teleurstellingen, die hij in zijn werk ontmoet, vers 10.
1. Hij ondervond zeer veel tegenspraak en oppositie. "Hij was een man van twist en een man van krakeel van het gehele land" zo is het beter gelezen dan "van de gehele aarde," (want zijn werk betrof slechts dat land). Beide stad en land twistten met hem en stelden zich tegen hem en zeiden en deden al wat zij konden om hem te dwarsbomen. Hij was een vreedzaam man, gaf geen aanstoot aan iemand, ook was hij niet vlug om hem aangedane beledigingen te wreken, en toch "een man van twist," geen twistend man, meer een man tegen wie getwist werd. Hij was voor vrede, maar als hij sprak, waren zij voor onvrede. En wat zij ook voorwendden, de eigenlijke oorzaak van het twisten met hem, was niets anders dan zijn getrouwheid aan God en het belang, dat hij in hun zielen stelde. Hij wees hen hun zonden aan,

die hen ten onder brachten en stelde hun de weg voor, deze ondergang te voorkomen, hetwelk de grootste vriendelijkheid was, die hij hun kon bewijzen, en toch was dit juist hetgene, waarom zij vertoornd op hem waren en hem beschouwden als hun vijand. Zelfs de Vorst des vredes zelf was dus een man van twist een teken dat wedersproken werd, voortdurend "het tegenspreken van de zondaars tegen zich verdragende," Hebreeën 12:3. Het Evangelie des vredes brengt verdeeldheid, zelfs vuur en zwaard, Mattheüs 10:34, 35, Lukas 12:49, 51. Dit nu maakte Jeremia zeer ongerust, in zekere mate zelfs ongeduldig. Hij riep uit: "Wee mij, mijn moeder, dat gij mij gebaard hebt," alsof het zijn moeders schuld was, dat zij hem baarde, en alsof het beter voor hem geweest ware nooit geboren te zijn, dan zo'n troosteloos leven te hebben. Ja, hij is zelfs boos, "dat zij hem gebaard heeft, een man van twist," alsof hij hiertoe door de sterren, die op zijn geboorte een beheersende invloed hadden, noodlottig was aangewezen. Als hij enige soortgelijke gedachte had, kwam die ongetwijfeld uit zwaarheid voort, wij hopen evenwel liever, dat deze klacht was bedoeld om uiting te geven aan zijn toestand van onvrede.

Merk op:
a. Zelfs zij die het meest voor rust en vrede zijn, worden dikwijls mannen van twist, als zij God in getrouwheid dienen. "Wij kunnen "de vrede slechts najagen, wij staan slechts aan de ene kant en kunnen daarom alleen, zoveel in ons is vrede houden met alle mensen."
b. Voor hen die een vredelievende natuur bezitten, is het erg onaangenaam te verkeren te midden van hen die voortdurend twist maken.
c. Toch moeten we ons niet zo in de war laten brengen, als we niet zo vreedzaam met onze naasten kunnen leven als we wensen, dat we onze eigene gemoedsrust verliezen en gaan kniezen.

2. Hij trof aan zeer veel verachting, smaad en verwijt. Allen, zonder onderscheid, vloekten hem, brandmerkten hem als een onstuimig, oproerig man, als een oproermaker en tweedrachtzaaier en een, die opstand zocht aan te richten. Zij behoorden hem gezegend te hebben en God te hebben gedankt, dat Hij hem hun had gegeven, maar zij waren zo diep afkerig van en vijandig tegen God en Zijn Woord geworden dat zij om Zijnentwille Zijn boodschapper vloekten, kwaad van hem spraken en hem dit toewensten, en alles deden wat ze konden om hem stinkende te maken. Zij allen handelden zo, hij had nauwelijks een vriend in Juda en Jeruzalem, die hem een goed woord wilde geven.
Merk op: Het is dikwijls het deel van de beste mensen, dat men van hen het slechtste getuigenis geeft. "Zo vervolgden zij de profeten." Maar, men zou geneigd zijn te vermoeden, dat Jeremia hun zeker de een of anderen aanstoot had gegeven, anders kon hij toch niet zo van streek zijn. Doch neen, niet in 't minst had hij, iets gedaan, dat zij hem kwalijk konden nemen: "Ik heb niet op woeker gegeven, ook hebben zij mij niet op woeker gegeven," ik ben noch crediteur noch debiteur geweest, want zo algemeen is de betekenis van de woorden hier.

a. Hierin ligt opgesloten, dat zij, die veel te doen hebben met de zaken van deze wereld, daardoor dikwijls in twist en krakeel worden gewikkeld, "meum et tuum-het mijn en het dijn" zijn de grote twistpunten, zij, die in leen geven en zij, die in leen ontvangen, vervolgen of worden in rechten vervolgd, en grote handelaars ontmoeten dikwijls zeer veel kwaadwilligheid.
b. Het was een voorbeeld van grote voorzichtigheid van Jeremia, en het staat er tot onze lering, dat, daar hij tot profeet geroepen was, hij zich niet verwarde in de zaken van dit leven, zich er niet In mengde, opdat hij zich te nauwer mocht toeleggen op het werk, dat zijn ambt meebracht en niet het minste greintje van vermoeden mocht opwekken dat hij gelijktijdig streefde naar aardse voordelen of opdat zijn naasten ook maar enige aanleiding zouden

kunnen vinden om met hem te twisten. "Hij leende geen geld uit, want hij was geen woekeraar, en hij had ook geen geld om te lenen, hij nam zelf geen geld op, want hij was geen koper, geen koopman noch doorbrenger." Hij was volkomen ongevoelig voor de dingen van deze wereld en deze wereld zelf, zeer weinig was er nodig om zijn leven in stand te houden, en wij lezen in Jeremia 16:2, dat hij geen vrouw noch kinderen had. En toch:
c. Hoewel hij zich aldus bescheiden gedroeg en de algemene achting behoorde te hebben verworven, zoals men ook zou hebben verwacht, lag hij toch door de onrechtvaardigheid van de tijden onder een algemene verdenking. God zij geprezen, dat hoe slecht het om ons heen gesteld is, het niet zo slecht kan zijn of er worden er nog gevonden, die de deugd op prijs stellen. Toch moeten zulken, die zich zeer voorzichtig gedragen, het niet vreemd vinden, als zij niet die eer en achting genieten die zij verdienen. "Verwonder u niet, mijn broederen, als u de wereld haat."

II. Het antwoord, dat God op deze klacht geeft. Hoewel er een mengeling van toom en zwakheid in was, nam God er toch genadiglijk kennis van, "omdat het om Zijnentwille was, dat de profeet schande verdroeg". In dit antwoord verzekert God hem
a. dat hij in de storm zou staande blijven en ten laatste gerustgesteld zou worden, vers 11. Hoewel zijn naasten met hem twistten om hetgeen hij deed in de uitoefening van zijn ambt, stemde God met hem in en beloofde hem bij te staan. In het oorspronkelijke staat het in de vorm van een eed. "Indien ik geen zorg voor hen draag, dan mag ik als ontrouw gerekend worden, zo niet uw overblijfsel, dit is de rest uws levens (want dat betekent het woord) ten goede zal zijn, uw overige dagen vreugdevoller dan die tot dusverre zijn geweest. Uw einde zal goed zijn," zo luidt het in het Chaldeeuws. Zie, het is een grote en voldoende steun voor Gods volk, dat, hoe moeilijk ook hun weg moge wezen, hun einde vrede zal zijn, Psalm 37:37. Zij hebben nog een rest, een overblijfsel, iets in reserve, dat genoegzaam zal zijn, om tegen al hun doorgestane ellende op te wegen, en dat vooruitzicht kan hen gerust maken. Het kan schijnen, dat Jeremia, naast de kwelling hem door zijn eigen volk aangedaan, nog onrustig was bij het vooruitzicht van zijn deel in het algemeen oordeel, dat hij aan zag komen. En, al spreekt hij dat niet uit, God geeft antwoord op de gedachte, als bij Mozes, Exodus 4:19. Jeremia dacht, Indien mijn vrienden mij dus mishandelen, wat zullen dan mijn vijanden niet doen? En God had nodig geoordeeld, in hem de verwachting van zo iets wakker te roepen, Hoofdstuk 12:5.

b. Maar hier stelt Hij diens gemoed gerust met deze belofte: "Zo ik niet, in tijd des kwaads en in de tijd van de benauwdheid, bij de vijand tussenkome!"
Merk op, God heeft aller mensen harten in Zijn hand en kan ze neigen ten gunste van Zijn knechten, die er het meest bevreesd voor zijn. En de profeten des Heeren hebben vaak edeler en beter behandeling van openlijke vijanden ondervonden dan van hen die hun eigen volk waren. Wanneer wij moeite zien naderen, die ons zeer bedreigt, laat ons niet wanhopen, maar op God blijven vertrouwen: het kan beter uitkomen dan wij verwachten. Deze belofte werd vervuld, toen Nebukadnézar, de stad genomen hebbende, de hoofdman van de wacht beval, Jeremia vriendelijk te behandelen en hem te doen gelijk hij, Jeremia, tot hem spreken zou, Hoofdstuk 39:11, 12. De volgende woorden: Zal ook ijzer het ijzer van het noorden of koper verbreken? Vers 12, vergeleken met de belofte Gods aan de profeet, Hoofdstuk 1:18, dat Hij hem tot een ijzeren pilaar, en tot koperen muren stellen zou, schijnt de strekking te hebben, hem te bemoedigen. Zij dwarsboomden hem gedurig, zij waren ruw en hard als ijzer, maar Jeremia, met kracht en moed van boven gewapend, is als ijzer van het noorden, dat natuurlijk sterker is, en als staal, dat kunstmatig gehard is, en daarom zullen zij hem niet overmogen, verg. Ezechiël 2:6, 3:8, 9. Hij kan zoveel gemakkelijker de twist met hen volhouden, nu hij zeker is van de overwinning.

2. God verzekert hem, dat zijn vijanden en vervolgers in het onweer zullen omkomen tenslotte verderven, en dat daarin het woord uit ‘s Heeren mond vervuld en Jeremia Zijn trouwe profeet bevonden zal worden, vers 13, 14. Hier wendt God zich van de profeet tot het volk. Ook op het volk kan toegepast worden: Zal ook ijzer het ijzer van het noorden of koper verbreken? Zullen hun moed en kracht en hun krachtdadigste pogingen in staat blijken, met Gods raadsbesluit of met het leger van de Chaldeeën te strijden, die even onbuigbaar en even onoverwinnelijk zijn als ijzer van het noorden of koper. Laat ze dus hun oordeel vernemen: "Ik zal uw vermogen en uw schatten tot een roof geven, en dat zonder prijs, de verdervers zullen het om niet hebben, het zal hun een goedkope en gemakkelijke prooi worden". Zie, de profeet was arm, hij leende noch ontleende, hij had niets te verliezen vermogen noch schatten en daarom zal de vijand hem goed behandelen. "Cantabit vacuus coram latrone viator", dit is: "De reiziger, die geen eigendom met zich voert, zal zich geluk wensen, wanneer een rover hem aanspreekt." Maar de lieden, die rijke bezittingen in land of geld hadden, zouden gedood worden om hetgeen zij hadden, of de vijand, die hun rijkdom ontdekte, zou hen pijnigen om hen te doen bekennen, waar nog meer was te vinden. Hun eigen ongerechtigheid zou dat rechtvaardigen: "van al uw zonden en in al uw landpalen." Alle delen des lands, zelfs de verst verwijderde, hadden deel gehad aan de nationale schuld, en allen zouden nu rekenschap moeten geven. Laat geen stam een anderen beschuldigen, maar ieder eigen zonde belijden. "Het is om al uw zonden en in al uw landpalen. Zij zullen dus thuisblijven, tot zij hun landerijen verwoest zullen zien, en dan zullen ze in ballingschap gevoerd worden om in gevangenschap het overschot van een ellendig leven te slijten. "Ik zal u overvoeren met uw vijanden, die u in triomf naar een land zullen brengen, "dat gij niet kent," en waarin ge dus geen troost verwacht te vinden. Dit alles is de vrucht van Gods toorn: Een vuur is aangestoken in Mijn toorn, het zal over u branden, en, zo het niet in tijds geblust wordt, eeuwig verteren."

Jeremia 15:15-21

Als tevoren, hebben wij hier:

I. De nederige bede van de profeet tot God, die beide een pleiten op Zijn gerechtigheid en een klacht over de harde bejegening, die hij daarom ondergaan moest, bevatte. Het is ons een oorzaak van troost, dat, wat ons ook ontbreekt, wij tot Hem mogen gaan, voor Hem onze zaak blootleggen en op Zijn alwetendheid ons beroepen, gelijk de profeet hier doet: "O Heere, Gij weet het: Gij kent mijn oprechtheid," die mensen niet willen toestemmen, Gij kent mijn ellende, waarvan mensen weigeren kennis te nemen. Merk hier op:

1. Waarom de profeet bidt, vers 15.

a. Dat God op zijn zaak wilde acht geven en ze gedenken: "0, Heere! gedenk mijner, gedenk mijner ten goede."

b. Dat God hem sterkte en troost mocht schenken: "Bezoek mij, niet alleen gedenk mij, maar laat mij weten dat Gij mij gedenkt, dat Gij mij nabij zijt".

c. Dat Hij mocht verschijnen, hem ten goede, tegen degenen, die hem verongelijkten: "Wreek mij van mijn vervolgers, of liever, twist Gij met hen mijn twistzaak," spreek een oordeel over hen uit, en laat dat oordeel uitgevoerd worden, voor zover nodig tot mijn rechtvaardiging en om hen te dwingen het onrecht te erkennen, dat zij mij hebben aangedaan. Verder zal geen Christen begeren, dat God Zijn wraak uitstrekke. Laat iets geschieden om de wereld te overtuigen, dat, wat lasteraars ook beweren, Jeremia een rechtvaardig man is, en de God, die hij dient een rechtvaardig God.

d. Dat Hij hem nog mocht sparen en in het land van de levenden laten: "Neem mij niet weg in Uw lankmoedigheid over hen," mogelijk door een plotseling ongeval, maar verleng mijn dagen. Ook de beste mensen moeten erkennen, dat hun beste werken toch nog met zonde

bezoedeld zijn, zodat zij Hem te danken hebben, als Hij in Zijn geduld hun leven spaart. Of: terwijl Gij in Uw lankmoedigheid mijn vervolgers ontziet, laat niet toe, dat zij mij wegnemen. Ofschoon hij in een mismoedig ogenblik zijn geboorte betreurt vers 10, toch begeert hij hier, dat zijn dood niet verhaast worde, want het leven is zoet, en het leven van een nuttig mens vermeerdert genade: "Ik bid niet, dat Gij ze uit de wereld wegneemt."

2. Wat gronden hij aanvoert in zijn pleiten bij God om barmhartigheid en hulp tegenover zijn vijanden, vervolgers en lasteraars.
A. Dat Gods eer daarbij op het spel stond. "Weet, en maak het bekend, dat ik om Uwentwille versmaadheid draag." Zij, die om eigen schuld en dwaasheid welverdiende verwijten moeten horen, hebben alle reden, die geduldig te dragen, maar geen reden om te verwachten, dat God te hun gunste verschijnen zal. Maar als wij lijden omdat wij wel hebben gedaan, en gelasterd werden om van de gerechtigheid wil, dan mogen wij hopen, dat God onze eer en Zijn eigene zal handhaven. Hetzelfde betekent, vers 16, Ik ben naar Uw naam genoemd, o Heere van de heirscharen! Om die reden haatten hem zijn vijanden, en om die reden mocht hij er op rekenen, dat God hem zou bevestigen en bijstaan.

B. Dat hij zelf in zijn eigen ziel de macht en de troost had ervaren van het Woord Gods, dat hij als een werktuig in Gods hand aan anderen verkondigd had, en daardoor had hij de genade des Geestes, om hem voor goddelijke gunst en giften geschikt te maken. Wij vinden, dat sommigen door God verworpen worden, hoewel zij kunnen getuigen: "Heere, wij hebben in Uw naam geprofeteerd." Maar Jeremia kon meer zeggen, vers 16: Uw woorden werden gevonden, gevonden bij mij (hij onderzocht de Schrift naarstiglijk, bestudeerde ijverig de wet, en dat alles werd leven in hem, als wij zoeken, zullen wij vinden. "Gevonden voor mij", de woorden, die hij anderen moest overbrengen waren voor hen gereed gelegd, waren hem geïnspireerd), "en ik proefde ze niet alleen maar ik at ze op," nam ze zonder voorbehoud aan, overdacht ze gestadig, zij waren mij welkom als voedsel een hongerige, ik bepeinsde ze, verteerde ze, ze werden omgezet in succum et sanguinum, in vlees en bloed," en ik werd geheel gevormd door die waarheden, die ik anderen moest verkondigen." De profeet was bevolen, "de rol te eten," Ezechiël 2:8, Openbaring 10:9. "Ik heb ze opgegeten, dit is gelijk volgt: Uw woord is mij geweest tot vreugde en tot blijdschap mijns harten," niets kan mij aangenamer zijn.
Dit is te verstaan.
a. Van de boodschap zelf, die hij moest overbrengen. Ofschoon hij de val van zijn vaderland moest voorzeggen, dat hem zo dierbaar was, en in welks ondergang hij noodzakelijk volop delen moest, toch werden alle natuurlijke genegenheden als verzwolgen in zijn ijver voor Gods glorie, en zelfs deze verkondiging van toorn, als goddelijke boodschap, was een voldoening voor hem. Hij verheugde zich eerst in de hoop, dat zijn volk naar de waarschuwing luisteren en dus het oordeel voorkomen zou. Of
b. Van de opdracht, die hij ontving van deze tijding over te brengen. Ofschoon met de hem opgedragen taak geen werelds voordeel verbonden was, maar hij integendeel daardoor aan verachting en vervolging werd blootgesteld, toch schiep hij er vermaak in, omdat hij daardoor God kon dienen en goeddoen. Hij was blijde, gebruikt te mogen worden, en het was zijn "spijze en drank, de wil Desgenen te doen, die hem gezonden had" Johannes 4:34. Of
c. Van de belofte, die God hem gaf, dat hij hem zou steunen en handhaven in zijn werk, Hoofdstuk 1:8, hij was daarmee voldaan en verliet er zich op, en hoopte daarom, dat hij er niet in zou falen.

C. Dat hij zich tot de vervulling van zijn taak met allen mogelijke ernst had geschikt, zichzelf verloochende, ofschoon hij er in de laatsten tijd weinig vreugde van beleefd had, vers 17.

a. Het was hem tot troost, dat hij zich geheel en al aan zijn dienst had overgegeven en niets gedaan, dat er mee in strijd kon zijn, niets om hem er af te brengen of er hem ongeschikt voor te maken. Hij had geen ongepast gezelschap gehad, zich zelfs onschuldig genot ontzegd, zich van alles onthouden, wat naar losbandigheid zweemde, opdat hij ook in ‘t minste geen schade aan zijn ambt zou veroorzaken. "Hij zat alleen," bracht veel van zijn tijd in zijn kamer door, omdat de hand des Heeren sterk op hem was om hem tot zijn werk te voeren, Ezechiël 3:14. "Want Gij hebt mij vervuld met gramschap, met zulke boodschappen van wraak tegen dit volk, dat ze mij steeds tot diep nadenken stemden." Zie, het zal voor Gods dienaren een troost zijn, wanneer mensen hen verachten, dat zij het getuigenis van hun consciëntie voor zich hebben, zij hebben zich op generlei wijze door een dwaas gedrag verachtelijk gemaakt, zij zijn niet alleen ongevoelig geweest voor de schatten van deze wereld, gelijk Jeremia, vers 10, maar ook voor haar genoegens. Maar
b. Hij beklaagt zich, dat hij zo weinig vreugde van zijn arbeid had. Het was eerst de wellust zijns harten geweest, maar had hem nu droefgeestig gestemd, zodat hij geen lust had "in de vergadering te zitten van hen, die zich lustig maken." Hij gaf niet om gezelschap, want geen gezelschap gaf om hem. "Hij zat alleen, bedroefd om de hardnekkigheid zijns volks en het geringe resultaat op zijn arbeid onder hen. Dit vervulde hem met een heilige gramschap." Zie, het is de dwaasheid en zwakheid van sommige godvrezende mensen, dat zij veel van de blijdschap des geloofs missen, omdat hun aard hun in de wee staat en zij daaraan toegeven, in plaats van die te overwinnen.

D. Hij werpt zich op Gods barmhartigheid en belofte in een hartstochtelijke ontboezeming, vers 18 :Waarom is mijn pijn steeds durende, en wordt er niets gedaan om ze te stillen? Waarom zijn de woorden, die mijn vijanden steeds aan mijn vrede en goede naam toebrengen, ongeneeslijk, wordt niets gedaan om of mijn pijn weg te nemen of mijn goede naam te herstellen? Ik heb weinig verwacht, zo veronachtzaamd te worden, zal God, die mij Zijn tegenwoordigheid beloofd heeft, "mij zijn als een leugenachtige," God, op Wien ik vertrouw mij zijn "als wateren, die niet bestendig zijn?" Wij zijn geneigd, deze woorden op zijn best op te vatten en ze te houden voor een beroep
a. Op Gods barmhartigheid: "Ik weet, dat Hij de pijn van Zijn dienaar niet eeuwig doet duren, maar ze lenigen zal, zijn wond niet ongeneeslijk zal doen zijn, maar weldra helen, en daarom zal ik niet wanhopen."
b. Op Zijn trouw: "Zou gij mij ganselijk zijn als een leugenachtige?" Neen, ik weet, dat Gij dat niet zult zijn. God is geen mens, dat Hij zou liegen. De bron des levens zal nimmer zijn voor zijn volk "als wateren, die niet bestendig zijn."

II. Gods genadig antwoord op zijn beroep, vers 19-21. Hoewel de profeet veel menselijke zwakheid in zijn beroep verraadt, toch verwaardigt Zich God hem met goede, troostvolle woorden te antwoorden, "want Hij weet wat maaksel wij zijn." Let hierop,
1. Wat God hier van hem eist als voorwaarde van verdere gunsten. Jeremia had voor God veel gedaan, toch is God zijn schuldenaar niet, maar wacht van hem voortzetting van zijn arbeid. God zal hem handhaven. Maar,

a. Hij moet zijn prikkelbare natuur overwinnen, met zijn werk verzoend worden, het gaarne doen en er niet meer over klagen. Hij moet wederkeren, moet deze wantrouwende ontevreden gedachten en neigingen afschudden en er niet aan toegeven, hij moet weer vreedzaam en blijmoedig zich zelf zijn en besluiten, rustig te blijven. Zie, wanneer wij aan een ontevreden gevoel hebben toegegeven, moeten wij zorg dragen, terug te keren, en trachten de rechte gemoedsstemming te herwinnen, en dan mogen wij verwachten, dat God ons helpen zal, als wij zelf de strijd aanbinden.

b. Hij moet besluiten, trouw in zijn werk te zijn, want hij kon geen goddelijke bescherming verwachten, zolang hij het daarmee niet volmaakt eens was. Al was er heel geen reden om Jeremia van ontrouw te beschuldigen, en God wist, dat zijn hart oprecht was, toch oordeelde God het nodig, hem deze waarschuwing te geven. Zij, die hun plicht doen, moeten het niet kwalijk nemen, als hun plicht hun nog eens herinnerd wordt. In twee dingen moest hij trouw zijn:
c. Hij moest bij zijn prediking onderscheid maken: "hij moest het kostelijke van het snode uittrekken. De rechtvaardigen zijn het kostelijke," hoe gering en arm zij ook zijn, de goddelozen zijn "het snode," hoe rijk en groot ze wezen mogen. In onze kerken zijn ze ondereen gemengd, tarwe en kaf op dezelfde dorsvloer, wij kunnen ze niet onderscheiden dan bij name, toch moeten wij onderscheid maken en ieder hun deel geven, troost aan de kostelijke heiligen en afschrik aan de snode zondaren, "noch het hart van de rechtvaardigen door valsheid bedroefd maken, noch de handen van de goddelozer sterker" Ezechiël 13:22, "maar het woord van de waarheid recht snijden." Predikanten moeten degenen, die zij als kostbaar leren kennen, koesteren, en niet alleen zitten gelijk Jeremia deed omgaan met hen, die goed doen, en er zelf winst te van behalen.
d. Hij moet nauwgezet bij Gods aanwijzingen blijven en er ook in het minst niet afwijken: "Laat hen tot u wederkeren, maar gij zult tot hen niet weerkeren," dat is: hij moet in zijn prediking zijn uiterste best doen om het volk terug te brengen tot de vreze Gods, hij moet hun zeggen, dat zij anders zelf in ‘t gevaar lopen. Zij, die van hen afgekeerd waren, die de voorwaarde van Gods hernieuwde gunst niet wilden aannemen, "laat hen tot u weerkeren," en bij nadere overweging, die voorwaarde billijk en recht achten en erin bewilligen. "Maar keer gij tot hen niet weer, kom hun niet in het gevlei, geef hun onrechtmatige wensen geen gehoor en tracht hun de zaak niet gemakkelijker voor te stellen dan ze is, dan Gods woord ze maakt." De harten van de mensen moeten zich naar Gods wet schikken en daaraan gewennen, want Gods wet zal zich nimmer naar de mens schikken of zich aan hem gewennen.

2. Wat God hem hier belooft, als hij aan deze voorwaarde voldoet. Als hij zich wel aanstelt,
a. zal God zijn gemoed bevredigen en zijn tegenwoordige onstuimige gedachten tot kalmte brengen. "Zo gij zult weerkeren zo zal Ik u doen weerkeren, Ik zal uw ziel verkwikken," Psalm 23:3. De beste en sterkste heiligen hebben, wanneer zij te eniger tijd de rechten weg hebben verlaten en weerkeren willen, de genade Gods nodig om weergebracht te worden.
b. God wil hem in zijn profetische dienst gebruiken, zelfs in deze boze tijden was die dienst zelf eer en troost genoeg om zijn loon te zijn. "Gij zult voor Mijn aangezicht staan, om van Mij aanwijzing te ontvangen, als een knecht van zijn meester. Gij zult als Mijn mond zijn," om Mijn boodschap aan het volk over te brengen, gelijk een gezant de mond is van de vorst, die hem zendt. Zie, trouwe predikers zijn Gods mond voor ons, zij moeten dat bewust zijn, en Gods woorden spreken als zijn dienaren betaamt. En wij moeten hen zo beschouwen en horen, wat God ons door hen te zeggen heeft. Let op, indien gij u nauwkeurig aan mijn voorschriften houdt, "zult gij als Mijn mond zijn," anders niet. Zo ver en niet verder zal God Zijn dienaren handhaven, als zij zich houden aan Zijn geschreven woord. "Gij zult als Mijn mond zijn," dat is, wat gij zegt zal waarheid blijken, even goed als had Ik zelf het gesproken. Zie Jesaja 46:26, 2 Samuel 3:19.
c. Hij zal kracht en moed hebben om de vele moeilijkheden het hoofd te bieden, die hij zal ontmoeten, en zal niet weer mistroostig worden als hij nu is, vers 20. Ik heb u tegen dit volk gesteld tot een koperen vaste muur, die door de storm hevig gerammeid, maar niet geschokt wordt. Gij zult tot hen niet wederkeren door enig zondig toegeven, en dan moogt gij God vertrouwen, dat Hij u wapent met Zijn genade en met heilige voornemens. Wees geen lafaard en God zal u moedig maken. Hij had geklaagd, "dat hij een man van twist was. Verwacht niets anders, zegt God, zij zullen wel tegen u strijden," zij zullen hun tegenstand niet opgeven,

maar "zij zullen u niet overmogen" om u van uw arbeid af te snijden of u uit het land van de levenden te verbannen.
d. Hij zal in God zijn beschermer en machtige bevrijder zien. "Ik ben met u om u te behouden." Zij, die God met zich hebben, hebben een Zaligmaker, die kracht en wijsheid genoeg bezit om de geduchtste vijand te overwinnen, en Hij zal degenen, die met Hem en Hem getrouw zijn, of in de ellende of uit de ellende behouden, vers 21. Zij zullen misschien in de handen van de goddelozen vallen, en dat kan hun vreselijk toeschijnen, maar God zal hen uit hun hand rakken. De goddelozen zullen niet vermogen, hen te doden, totdat zij hun getuigenis hebben volbracht, zij zullen hun geluk niet bederven. "God zal hen verlossen en ze bewaren voor Zijn hemels koninkrijk," 2 Timotheüs 4:18, en dat is verlossing genoeg. Er zijn vele dingen, die zeer vreselijk schijnen, maar toch blijken, de godvruchtige geen wezenlijk kwaad te doen.

HOOFDSTUK 16

1 En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende: 2 Gij zult u geen vrouw nemen, en gij zult geen zonen noch dochteren hebben in deze plaats. 3 Want zo zegt de HEERE van de zonen en van de dochteren, die in deze plaats geboren worden; daartoe van hun moeders, die ze baren, en van hun vaders, die ze gewinnen in dit land: 4 Zij zullen pijnlijke doden sterven, zij zullen niet beklaagd noch begraven worden, zij zullen tot mest op de aardbodem zijn, en zij zullen door het zwaard en door de honger verteerd worden, en hun dode lichamen zullen het gevogelte des hemels en het gedierte der aarde tot spijze zijn. 5 Want zo zegt de HEERE: Ga niet in het huis desgenen, die een rouwmaaltijd houdt, en ga niet heen om te rouwklagen, en heb geen medelijden met hen; want Ik heb van dit volk (spreekt de HEERE) weggenomen Mijn vrede, goedertierenheid en barmhartigheden; 6 Zodat groten en kleinen in dit land zullen sterven, zij zullen niet begraven worden; en men zal hen niet beklagen, noch zichzelven insnijden, noch kaal maken om hunnentwil. 7 Ook zal men hun niets uitdelen over de rouw, om iemand te troosten over een dode; noch hun te drinken geven uit de troostbeker, over iemands vader of over iemands moeder. 8 Ga ook niet in een huis des maaltijds, om bij hen te zitten, om te eten en te drinken. 9 Want zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ziet, Ik zal van deze plaats, voor ulieder ogen en in ulieder dagen, doen ophouden de stem der vreugde en de stem der blijdschap, de stem des bruidegoms en de stem der bruid. 10 En het zal geschieden, als gij dit volk al deze woorden zult aanzeggen, en zij tot u zeggen: Waarom spreekt de HEERE al dit grote kwaad over ons, en welke is onze misdaad, en welke is onze zonde, die wij tegen de HEERE, onzen God, gezondigd hebben? 11 Dat gij tot hen zult zeggen: Omdat uw vaders Mij verlaten hebben, spreekt de HEERE, en hebben andere goden nagewandeld, en die gediend, en zich voor die neergebogen; maar Mij verlaten, en Mijn wet niet gehouden hebben; 12 En gijlieden erger gedaan hebt dan uw vaderen; want ziet, gijlieden wandelt, een iegelijk naar het goeddunken van zijn boos hart, om naar Mij niet te horen. 13 Daarom zal Ik ulieden uit dit land werpen, in een land, dat gij niet gekend hebt, gij noch uw vaders; en aldaar zult gij andere goden dienen, dag en nacht, omdat Ik u geen genade zal geven. 14 Daarom, ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat er niet meer zal gezegd worden: Zo waarachtig als de HEERE leeft, Die de kinderen Israëls uit Egypteland heeft opgevoerd! 15 Maar: Zo waarachtig als de HEERE leeft, Die de kinderen Israëls heeft opgevoerd uit het land van het noorden, en uit al de landen waarheen Hij hen gedreven had! want Ik zal hen wederbrengen in hun land, dat Ik hun vaderen gegeven heb. 16 Ziet, Ik zal zenden tot veel vissers, spreekt de HEERE, die zullen hen vissen; en daarna zal Ik zenden tot veel jagers, die zullen hen jagen, van op allen berg, en van op allen heuvel, ja, uit de kloven der steenrotsen. 17 Want Mijn ogen zijn op al hun wegen; zij zijn voor Mijn aangezicht niet verborgen, noch hun ongerechtigheid verholen van voor Mijn ogen. 18 Dies zal Ik eerst hun ongerechtigheid en hun zonde dubbel vergelden, omdat zij Mijn land ontheiligd hebben; zij hebben Mijn erfenis met de dode lichamen van hun verfoeiselen en van hun gruwelen vervuld. 19 O HEERE! Gij zijt mijn Sterkte, en mijn Sterkheid, en mijn Toevlucht ten dage der benauwdheid; tot U zullen de heidenen komen van de einden der aarde, en zeggen: Immers hebben onze vaders leugen erfelijk bezeten, en ijdelheid, waarin toch niets was, dat nut deed. 20 Zal een mens zich goden maken? Zij zijn toch geen goden. 21 Daarom, ziet, Ik zal hun bekend maken op ditmaal; Ik zal hun bekend maken Mijn hand en Mijn macht; en zij zullen weten, dat Mijn Naam is HEERE.

In dit hoofdstuk

I. Wordt de grootheid van de ramp, die over het Joodse volk in aantocht was geïllustreerd door het verbod van de profeet om geen eigen huis te bouwen, vers 1-4, noch in het klaaghuis te gaan, vers 5-7, noch in het huis des maaltijds. vers 8, 9.

II. God wordt gerechtvaardigd. In deze strenge behandeling van hen door het verhaar van hun grote goddeloosheid, vers 10-13.

III. Een wenk wordt gegeven van mogelijke genade, vers 14, 15 IV. Er wordt enige hoop te kennen gegeven, dat de bestraffing van hun zonden, de verbetering van de zondaars zal blijken, en, dat zij zich tenslotte tot God zullen bekeren op de weg van de gehoorzaamheid, en aldus geschikt maakt voor Zijn terugkeer tot hen op de weg van gunst, vers 16-21.

Jeremia 16:1-9
De profeet is hier tot een teken voor het volk. Zij wilden geen acht geven op wat hij zei, dan beproefd of zij willen acht geven op wat hij doet. In ‘t algemeen moest hij zich in alles zo gedragen als paste aan iemand, die binnen zeer korte tijd zijn land verwoest meende te zullen zien. Dat voorspelde hij, maar weinigen gaven acht op de voorspelling, daarom moet hij tonen, dat hij zelf van de waarheid er van ten volle verzekerd is. Anderen gaan voort met hun gewone zaken, maar in ‘t vooruitzicht van deze droeve tijden, is hem het huwelijk, rouw om de doden en alle vrolijkheid verboden, en daarom laat hij dat alles na. Die anderen willen overtuigen en treffen door het woord van God, moeten, ook al eist dat van hen de grootste zelfverloochening, tonen, dat zij het zelf geloven en er door getroffen zijn. Als wij anderen tot zekerheid willen brengen, en hen overhalen om los te worden van de wereld, dan moeten wij zelf van de tijdelijke dingen afgestorven zijn en tonen dat wij de ontbinding ervan verwachten.

I. Jeremia mag niet huwen, en er niet aan denken een huisgezin te hebben en huisvader te zijn, vers 2. Gij zult u geen vrouw nemen, en geen zonen noch dochteren hebben in deze plaats, noch in het land van Juda, noch te Jeruzalem, noch te Anathoth. De Joden waren, meer dan enig ander volk, trots op hun vroege huwelijken en hun talrijke nakomelingschap. Maar Jeremia moet leven als vrijgezel, niet zo zeer ter ere van de ongehuwde staat als ter vermindering ervan. Hieruit blijkt, dat het alleen raadzaam en gepast was in rampspoedige tijden en tijden van aanstaande nood, 1 Korinthe 7:26. Dat het dat is, is een deel van de ramp. Er kan een tijd komen, dat er gezegd wordt: "Zalig zijn de buiken, die niet gebaard hebben," Lukas 23:29. Als wij zulke tijden zien komen, is het voor iedereen, maar vooral voor profeten, van belang, dat men zo weinig mogelijk ingewikkeld is in de zaken van dit leven en bezwaard met dingen, die hoe dierbaarder ze hun zijn, des te meer zorg geven, en vrees, en smart. De reden, die hier gegeven wordt is, dat de vaders en de moeders, de zonen en de dochteren, pijnlijke doden zullen sterven, vers 3, 4. Zij, die vrouwen en kinderen hebben,
1. Zullen daardoor zozeer belemmerd worden, dat zij die doden niet ontvlieden kunnen. Een man alleen kan ontsnappen en weet zich te redden, terwijl hij, die vrouw en kinderen heeft, de middelen niet kan vinden om ze met zich te voeren en het ook niet over zijn hart kan krijgen ze achter te laten.

2. Zij zullen onophoudelijk in verschrikking zijn, uit vrees voor die doden, en hoe meer zij er door te verliezen hebben, zoveel groter zal hun schrik en ontsteltenis zijn, als de dood overal verschijnt, in triomfantelijke praal en macht.

3. De dood van ieder kind en de verzwarende omstandigheden daarvan, zal voor de vader weer een nieuwe dood zijn. Het is beter geen kinderen te hebben, dan ze groot te brengen voor en ze uit te leveren aan "de doodslager" Hoséa 9:13, 14, dan ze in ellende te zien leven en sterven. De dood is smartelijk, maar de ene dood is smartelijker dan de andere, zowel voor hen, die sterven, als voor de betrekkingen, die hen overleven, daarvandaan lezen wij van "zulk een groots doodsgevaar," 2 Korinthe 1:10. Twee dingen dienen gewoonlijk om de schrik des doods op deze wereld een weinig te verminderen en te verlichten, en de bittere pil te verzoeten - namelijk het bewenen en het begraven van de doden, maar om het recht smartelijk te maken, zullen beide ontbreken: "Men zal ze niet beklagen, maar zij zullen weggenomen worden, alsof iedereen ze moede was, ja, zij zullen niet eens begraven worden, maar blijven liggen, alsof zij bestemd waren gedenktekenen van de rechtvaardigheid te zijn". "Zij zullen tot mest op de aardbodem zijn, niet alleen verachtelijk, maar walgelijk, alsof zij nergens toe dienden de om de grond te bemesten, en als zij verteerd zijn, sommigen door het zwaard en anderen door de honger, "zullen hun dode lichamen het gevogelte des hemels en het gedierte

van de aarde tot spijze zijn". Zou men dan niet zeggen: Het is beter zonder kinderen te zijn, dan te leven om ze zo te zien omkomen? Hoeveel reden hebben wij niet te zeggen: Het is al ijdelheid en kwelling des geestes, als die schepselen, waarvan wij onze grootste troost verwachtten, niet alleen onze grootste zorg, maar ook ons zwaarste kruis zullen blijken! II.
Jeremia mag niet in het klaaghuis gaan bij gelegenheid van de dood van een van zijn buren of betrekkingen, vers 5 : Ga niet in het huis desgenen, die een rouwmaaltijd houdt. Het was gewoonte rouw te bedrijven met hen wier verwanten dood waren, ze te bewenen zichzelf te snijden en kaal te maken, wat gewoonlijk gedaan werd als een uiting van rouw, hoewel verboden door de wet, Deuteronomium 14:1. Ja, het gebeurde, dat men de verwanten van de dode geschenken gaf, deels ter ere van de overledene, waarmee zij te kennen gaven, dat men veel aan hem verloren had, deels uit medelijden met de achterblijvende verwanten, wie op die wijze het verlies enigszins vergoed werd. Zij waren gewoon met hen te rouwen en hen "te troosten over een dode," zoals Jobs vrienden met hem deden en de Joden met Martha en Maria, en het was een vriendelijkheid hun "te drinken te geven uit de troostbeker," een versterkende drank voor hen klaar te maken en hen met ernst te dringen ervan te drinken, om zich staande te houden, wijn te geven aan hen, die bezwaard van harte zijn over hun vader of over hun moeder, opdat zij getroost mogen worden, als zij zien dat, al hebben zij hun ouders verloren, zij toch nog vrienden hebben, die om hen denken. Dat was het gebruik en het was een prijzenswaardig gebruik. Het is een goede dienst jegens anderen en nuttig voor onszelf, om naar het klaaghuis te gaan. Het schijnt, dat de profeet Jeremia overvloedig was geweest in zulk soort diensten en het paste bij zijn karakter van vroom man en van profeet, men zou denken, dat het hem meer bemind had moeten maken dan hij schijnt geweest te zijn.

Maar nu zegt God hem de dood van zijn vrienden niet te bewenen als gewoonlijk, want,
1. Zijn smart om de verwoesting van zijn land in ‘t algemeen moet geen plaats overlaten voor de smart over enkele doden in ‘t bijzonder. Zijn tranen moeten nu in een ander kanaal stromen, en daar is reden genoeg toe.

2. Hij had niet veel reden om hen te beklagen, die juist stierven, voordat de oordelen die hij voor de deur zag, hun intrede deden maar wel om hen gelukkig te achten, die bijtijds werden weggenomen voor de komst van het kwaad.

3. Dit was een teken van wat in aantocht was, als er zo’n algemene verwarring zou zijn, dat alle vriendschapsbewijzen jegens buren zouden achterwege blijven. Men zal zo dikwijls in doodsgevaar zijn en dagelijks zullen er zo veel sterven, dat zij geen tijd, geen plaats, geen moed zullen hebben voor de plechtigheden, die de dood plachten te vergezellen. De smarten zullen zo groot zijn, dat zij geen verlichting toelaten, en iedereen zo vol van zijn eigen ellende, dat hij geen gedachte zal hebben voor zijn buren. Dan zullen allen treuren en niemand troosten, iedereen zal genoeg te doen hebben met zijn eigen last te dragen: Want Ik heb van dit volk weggenomen Mijn vrede, vers 5, een volkomen einde gemaakt aan hun voorspoed, hen beroofd van gezondheid, rijkdom, rust en vrienden, en alles waarmee zij zichzelf en anderen konden troosten. Alle vrede, die wij genieten, is Gods vrede, het is Zijn gave, en als Hij rust geeft, wie zal ze verstoren? Maar, als wij geen goed gebruik van Zijn vrede maken, kan en zal Hij allen wegnemen, en waar blijven wij dan? Ik zal Mijn vrede wegnemen, zelfs "Mijn goedertierenheid en barmhartigheden," welke de levende stromen zijn, waaruit al hun levende stromen voortkomen, en dan is het gedaan. Die zichzelf buiten Gods gunst plaatsen, snijden zich af van alle ware vrede. Als God Zijn goedertierenheid en barmhartigheid van ons wegneemt, dan is alles weg.

Dan volgt er: Zodat groten en kleinen in dit land zullen sterven, vers 6, het land, dat eens het land van de levenden genoemd werd. Gods gunst is ons leven: neem die weg, en wij geven de geest, wij vergaan, wij allen vergaan.

III. Jeremia moet niet gaan in een huis des maaltijds, zo min als in een klaaghuis, vers 8. Het was zijn gewoonte geweest, en het was een onschuldige gewoonte, als een van zijn vrienden een partij gaf aan zijn huis en hem er op uitnodigde, "om bij hen te zitten, niet alleen om te drinken, maar om te eten en te drinken, matig en vrolijk". Maar nu mag hij die vrijheid niet nemen.
1. Omdat de tijd er niet naar was, en het niet overeen kwam met Gods beschikkingen ten aanzien van dat land en volk. God riep met luide stem om te wenen, te weeklagen en te vasten, Hij kwam tot hen met Zijn oordelen, en het was tijd voor hen om zich te vernederen, en wel paste het de profeet, die hun de aanzegging overbracht, hun het voorbeeld te geven, hoe zij die moesten opnemen, en er zich naar gedragen, om aldus te tonen, dat hij het zelf geloofde. Dienaren behoren voorbeelden te zijn van zelfverloochening en afsterving, en zichzelf getroffen te tonen door de schrik des Heeren, waarmee zij anderen wensen te treffen. En het betaamt allen zonen van Sion met haar te lijden in haar beproevingen, en niet vrolijk te zijn als zij verslagen is, Amos 6:6.

2. Omdat hij het volk aldus tonen moest, welke droeve tijden over hen kwamen. Zijn vrienden verwonderden zich, dat hij niet bij hen wilde komen in het huis des maaltijds, zoals hij gewoon was te doen. Maar hij laat hun weten, dat het een wenk voor hen is, dat er spoedig een eind zal komen aan hun feestmalen. "Ik zal doen ophouden de stemme van de vreugde. Gij zult niets hebben om een maaltijd te houden, niets om vrolijk over te wezen, maar gij zult omringd zijn door rampen, die uw vrolijkheid zullen vergallen en er een domper op zetten." God is in staat wegen te vinden om de uitbundigste tam te maken. "Het zal geschieden in deze plaats, in Jeruzalem, "die de vrolijk huppelende stad placht te zijn en dacht, dat al haar vreugde zeker was. Het zal geschieden voor uw ogen, in uw gezicht, om u een kwelling te zijn, die er nu zo hooghartig en vrolijk uitziet. Het zal geschieden in uw dagen, gij zult het zelf beleven." De stem des lofs hadden zij doen ophouden door hun ongerechtigheid en afgoderijen, en daarom was het billijk, dat God onder hen deed ophouden "de stem van de vreugde en de stem van de blijdschap." De stem van Gods profeet werd niet gehoord, werd niet geacht onder hen en daarom zal "de stem van de bruidegom en de stem van de bruid, de liederen, die ter ere van de bruiloft gezongen worden, niet meer onder hen gehoord worden", zie Hoofdstuk 7:34.

Jeremia 16:10-13
Hier is:
1. Een onderzoek, ingesteld naar de redenen, waarom God deze oordelen over hen brengen zou, vers 10. Als gij dit volk alle deze woorden zult aanzeggen, de woorden van deze vloek, zullen zij tot u zeggen: Waarom spreekt de Heere al dit grote kwaad tegen ons? Het ware te wensen, dat er onder hen waren, die deze vraag deden met een nederig, berouwvol hart, en begeerden te weten, wat de zonde was, waarom God met hen twistte, opdat zij die mochten wegdoen en het oordeel voorkomen. "Wijs ons de Jona, die de storm verwekt, en wij zullen hem overboord werpen." Maar het schijnt hier de taal te zijn van hen, die wrevelig waren over het woord van God, en Hem uitdaagden om aan te tonen, wat zij gedaan hadden om zo'n strenge straf te verdienen. "Welke is onze misdaad, en welke is onze zonde? Aan welke misdaad hebben wij ons ooit schuldig gemaakt, die evenredig is aan zulk een vonnis?" In plaats van zich te vernederen en te veroordelen, meenden zij zich te kunnen rechtvaardigen en gaven te kennen, dat God hun onrecht deed met dit kwaad tegen hen af te kondigen, dat Hij

hun meer oplegde dan billijk was, en, dat zij reden hadden om "tegen God in ‘t gericht te treden," Job 34:23. Het is verbazend te zien, hoe moeilijk zondaars ertoe gebracht worden om God rechtvaardig te verklaren en zichzelf te oordelen als zij in ellende zijn, en de ongerechtigheid en zonde te erkennen, die de oorzaak van hun ellende zijn.

2. Een volledig en duidelijk antwoord, op dit onderzoek gegeven. Vragen zij de profeet, waarom en om welke reden God zo vertoornd op hen is? Hij zal hun de mond niet stoppen, door hun te verzekeren, dat er een voldoende reden is, dat de rechtvaardige God nooit vertoornd is zonder reden, zonder goede reden, maar hij moet hun zeggen, wat de bijzondere reden is, opdat zij overtuigd en verzekerd mogen worden, of ten minste, opdat God rechtvaardig verklaard mag worden. Ze moeten dan weten,
a. Dat God aan hen de ongerechtigheden van hun vaderen bezoekt, vers 11 :Uwe vaders hebben Mij verlaten en mijn wet niet gehouden. Zij schudden de goddelijke inzettingen van zich af en werden ze moede (zij vonden ze te gewoon te min), en toen hebben zij andere goden nagewandeld, wier dienst leer vrolijk en prachtig was, en daar zij verzot waren op afwisseling en al wat nieuw was, "hebben zij die gediend en zich voor die neergebogen," en dat was de zonde, waarvan God in het tweede gebod gezegd had, "dat Hij ze bezoeken zou aan hun kinderen, die deze afgodische gebruiken in standhielden die hun van de vaderen overgeleverd waren", I Petrus 1:8.

b. Dat God met hen afrekende om hun eigen ongerechtigheden, vers 12 :"Gij hebt de zonden uwer vaderen tot de uw gemaakt en verdient de straf, die in hun dagen uitgesteld werd, want gijlieden hebt erger gedaan dan uw vaderen." Indien zij een goed gebruik gemaakt hadden van het uitstel van hun vaderen, en tot berouw geleid waren door Gods geduld, zouden zij er beter door gevaren zijn en het oordeel zou voorkomen zijn, het uitstel verkeerd in een nationaal pardon, maar, daar zij er een slecht gebruik van maakten en er door verhard waren in hun zonden, voeren zij er slechter door, en na afloop van het uitstel, werd het vonnis verzwaard, en met meer strengheid uitgevoerd. Zij waren onbeschaamder en hardnekkiger in de zonde dan hun vaderen, zij hadden gewandeld een ieder naar het goeddunken "van zijn boos hart, maakten dat tot hun regel en richtsnoer en waren besloten dat te volgen, om naar Mij niet te horen, noch naar de profeten". Met opzet vierden zij hun laster en hartstochten de teugel om de stem van hun geweten te versmoren. Geen wonder, dat God aldus over hen besloten heeft, vers 13. Daarom zal Ik ulieden uit dit land werpen, dit land vol licht dit dal des gezichts. Sinds gij niet naar Mij wilt horen, zult gij Mij niet meer horen. Gij zult haastig weggevoerd worden, niet naar een naburig land, waaraan gij vroeger kennis en waar gij verkeer mee had, maar naar een ver land, naar "een land dat gij niet gekend hebt, gij noch uw vaders," waar gij geen belangen hebt, en waar gij niet verwachten kunt, troostrijk gezelschap te ontmoeten, om uw ellende te verzachten." Rechtvaardig was het, dat naar een vreemd land verbannen werden zij, die op vreemde goden verzot waren, die zij noch hun vaders gekend hadden, Deuteronomium 32:17. Tweeërlei zou hun lot daar zeer ellendig maken, en beide betreffende de ziel, die meer is de het lichaam, de grootste rampen van hun gevangenschap waren die welke deze betroffen en van zegen uitsloten.

c. Het is het geluk van een ziel bezig te zijn in de dienst van God: maar "aldaar zult gij andere goden dienen dag en nacht, dat is: gij zult in voortdurende verleiding zijn ze te dienen en misschien gedwongen worden het te doen door uw wrede meesters, en wanneer gij gedwongen wordt afgoden te aanbidden, dan zult gij zo walgen van die dienst, als gij er vroeger op verzot waart, toen het u door uw godzalige koningen verboden was." Zie hoe vaak God de zonden van de mensen tot hun straf maakt, en "die afkerig is van het hart, verzadigt van zijn wegen." "Gij zult volstrekt geen openbare eredienst hebben dan de eredienst van de

afgoden, en dan zult gij met spijt er aan denken, hoe gij de dienst van de waren God hebt veronachtzaamd." d. Het is het geluk van de ziel verschillende tekens te hebben van Gods goedertierenheid, maar gij zult gaan naar een vreemd land, waar "Ik u geen genade zal geven." Indien zij Gods gunst hadden gehad, dan zou dat zelfs het land van hun gevangenschap tot een aangenaam land hebben gemaakt, maar als zij onder Zijn toorn liggen, zal het juk van hun onderdrukking ondraaglijk zijn voor hen.

Jeremia 16:14-21
Er is een vermenging van genade en oordeel in deze verzen, en het is moeilijk te weten, waarop men sommige passages er van moet toepassen, zij zijn zo dooreen gestrengeld, en sommige schijnen tot de tijd van het Evangelie vooruit te zien.

I. God zal zeker het oordeel over hen uitvoeren om hun afgoderijen. Zij moeten het verwachten, want het besluit is uitgevaardigd.
1. God ziet al hun zonden, al begaan zij die nog zo heimelijk en al bemantelen zij die nog zo listig, vers 17 :Want Mijn ogen zijn op al hun wegen. Zij hebben het oog niet op God geslagen, geven geen acht op Hem, hebben geen ontzag voor Hem, maar Hij heeft het oog op hen, zij zelf noch hun zonden "zijn verborgen voor Mijn aangezicht, voor Mijn ogen." Geen enkele zonde kan voor God verborgen worden, of zal door Hem over het hoofd worden gezien, Spreuken 5:21, Psalm 90:8, Job 34:21.

2. God is ten zeerste misnoegd, in ‘t bijzonder over hun afgoderijen, vers 18. Gelijk Zijn alwetendheid hen overtuigt, aldus veroordeelt hen Zijn rechtvaardigheid: "Ik zal hun ongerechtigheid en hun zonde dubbel vergelden," niet dubbel naar wat zij verdienen, maar dubbel naar wat zij verwachten en naar hetgeen Ik vroeger gedaan heb. "Ik zal ze overvloedig vergelden, nu zullen ze betalen voor het lange uitstel en hun misbruik van het goddelijk geduld". De zonde, waarover God een twisting met hen heeft is, "dat zij Mijn land ontheiligd hebben met hun afgoderijen, en niet alleen datgene vervreemd, waarop Hij een recht had als op Zijn erfenis, maar ook met de dode lichamen van hun verfoeiselen en van hun gruwelen vervuld," het land waarin Hij met vreugde woonde, als Zijn erfenis, de goden zelf, die zij dienden, en hun beelden al waren zij dan ook van goud of zilver, waren voor God even walgelijk als de vergane lijken van mensen en dieren voor ons zijn. "Afgoden zijn dode lichamen van verfoeiselen." God haat ze en dat behoren zij ook te doen. Misschien zinspeelt hij ook op de offers, die zij aan deze afgoden brachten, waarmee het land vervuld was, want zij hadden hoogten in alle hoeken en gaten. Dat was de zonde, die meer dan alle andere zonden God tegen hen deed ontsteken.

3. Hij zal instrumenten van Zijn toorn vinden en opwekken, die hen uit dit land zullen werpen, naar het vonnis, dat over hen geveld is, vers 16: Ik zal zenden tot vele vissers en tot vele jagers -het Chaldeeuwse leger-, dat vele middelen zal hebben om hen in de val te lokken en te vernietigen, door list als vissers, door geweld als jagers. Zij zullen hen vinden, waar zij ook zijn, en zullen hen jagen en van nabij achtervolgen, tot hun verderf. Zij zullen het ontdekken, waar zij ook verborgen zijn, "op iedere berg en elke heuvel, ja in de kloven van de steenrotsen, en zullen ze er uit drijven". God heeft verschillende wijzen om een volk met Zijn oordelen te vervolgen, dat voor de overtuiging van Zijn woord niet toegankelijk is. Hij beveelt over mensen, voor Zijn doel geschikt, zij zijn binnen Zijn bereik, en Hij kan tot hen zenden, als het Hem behaagt.

4. Hun slavernij in Babylon zal pijnlijker en veel smartelijker zijn dan die van Egypte, hun meesters zullen wreder zijn en hun leven meer verbitterd worden. Dat ligt in de belofte vers

14, 15, dat hun verlossing uit Babylon luisterrijker en welkomer zal zijn dan die uit Egypte. De slavernij in Egypte kwam over hen trapsgewijze en bijna onmerkbaar, die in Babylon kwam over hen plotseling en met al de verzwarende omstandigheden van de schrik. In Egypte hadden zij een eigen land Gosen, maar in Babylon niet. In Egypte werden zij gebruikt als bruikbare dienaren, in Babylon als gevangenen, die hatelijk geweest waren.

5. Zij zullen gewaarschuwd en God zal verheerlijkt worden door de oordelen, over hen gebracht. Deze oordelen spreken luide en geven:
a. Hun lering. Als God hen kastijdt leert Hij hen. Door de roede vermaant God hen, vers 20. "Zal een mens zich goden maken? Zal iemand zo totaal van gezond verstand ontbloot zijn, te denken, dat een god van zijn eigen maaksel hem enigszins helpen kan? Zult gij ooit weer zulke dwazen zijn om u goden te maken, die geen goden zijn, terwijl gij een God hebt, die gij uw God moogt noemen, die u gemaakt heeft, en Zelf de ware en levende God is?"
b. Eer aan God, want Hij zal bekend worden door de oordelen, die Hij volvoert. Hij zal eerst hun ongerechtigheid vergelden vers 18, en dan wil Hij ditmaal, vers 21- eens voor altijd, niet vele storingen van hun vrede, maar alleen deze een verwoesting en verstoring. "Op ditmaal, en niet meer, zal Ik hun Mijn hand bekend maken, de lengte en de zwaarte van Mijn straffende hand, hoever zij reikt en hoe diep zij wonden kan, en zij zullen weten, dat Mijn naam is Heere," een God, met Wien geen twisten is, die het aanzijn geeft aan dreigingen en het leven aan beloften."

II. Toch heeft Hij nog genade voor hen, waarvan hier wenken gegeven worden tot bemoediging van de profeet zelf en die weinigen onder hen, die beven voor Gods woord. Met een voorkomen van strengheid, vers 13, werd gezegd, dat God hen verbannen zou naar een vreemd land maar opdat zij daardoor niet tot wanhoop zullen gedreven worden, volgen er onmiddellijk woorden van troost.
1. De dagen komen, de blijde dagen, dat dezelfde hand, die hen verstrooide, hen weer vergaderen zal, vers 14, 15. Zij zijn uitgeworpen, maar niet verworpen. Ze zullen worden opgevoerd uit het land van het noorden, het land van hun gevangenschap, waar zij vastgehouden zijn met een sterke hand, en uit alle de landen, waarheen Hij ze gedreven had, en waar zij verloren en begraven scheen te zijn onder het volk, ja, Ik zal ze wederbrengen in hun land, en ze daar vestigen. Zoals de voorafgaande bedreigingen overeenkwamen met wat geschreven was in de wet, zo ook deze belofte. "Toch zal Ik hen niet verwerpen," Leviticus 26:44. "Vandaar zal u de Heere uw God vergaderen," Deuteronomium 30:4. En de volgende woorden kunnen opgevat worden als een belofte, God zal zenden tot jagers en vissers, de Meden en Perzen, die zullen hen weten te vinden in de landen waar zij verstrooid zijn en hen terugzenden naar hun eigen land, of wel Zerubbabel, en anderen van hun volk zouden hen uitvissen en opsporen om hen over te halen terug te keren, of welke werktuigen ook, waarvan de Geest van God zich bediende, om hun geest op te wekken om op te trekken, waarvan zij eerst afkerig waren. Zij beginnen zich te nestelen in Babylon maar "gelijk een arend zijn nest opwekt en over zijn jongen zweeft, zo deed God over hen", Deuteronomium 32:11.

2. Hun verlossing uit Babylon zou, in sommige opzichten, luisterrijker en merkwaardiger zijn dan hun verlossing uit Egypte was. Beide waren het werk des Heeren en wonderlijk in hun ogen, beide waren bewijzen, dat de Heere leeft, en moesten in eeuwige gedachtenis gehouden worden, tot Zijn eer, als van de levende God, maar de nieuwe genade zal zo verrassend en zo welkom zijn, dat zij zelfs de herinnering aan de vroegere zal uitwissen. Niet, dat nieuwe gunsten ons niet aan de vroegere moeten herinneren, en ons aanleiding moeten geven onze denk daarover te vernieuwen, maar toch, omdat wij geneigd zijn te denken, dat de vroegere tijd beter was dan de tegenwoordige, en te vragen: "Waar zijn alle Zijn wonderen, die onze

vaders ons verteld hebben? alsof Gods arm verkort was," en de eeuw van de wonderen te verheffen boven latere eeuwen, waarin genadegaven gewrocht worden op de weg van de gewone voorzienigheid, daarom is het ons hier toegestaan, de opvoering van Israël uit Egypte, vergelijkenderwijs te vergeten als een verlossing, door die uit Babylon verre overtroffen. "Gene werd gebracht met kracht en sterkte, deze door de Geest van de Heere van de heirscharen", Zacharia 4:6. In deze was meer vergevende genade (de heerlijkste tak van de goddelijke genade) dan in gene, want hun gevangenschap in Babylon was meer de bestraffing van hun zonde dar, de slavernij in Egypte, en daarom is de troost van Sion in haar verlossing uit Babylon dit, "dat haar ongerechtigheid vergeven" is, Jesaja 40:2. God verheerlijkt Zichzelf en wij moeten Hem verheerlijken, in die genadegaven, die geen wonderen zijn, zo goed als in die het wel zijn. En ofschoon de gunsten van God aan onze vaders niet moeten vergeten worden, toch moeten wij in ‘t bijzonder dank zeggen voor die onszelf bewezen zijn in onze dagen.

3. Hun verlossing uit de gevangenschap zal vergezeld gaan van een gezegende hervorming, en als zij terugkeren zullen zij daadwerkelijk genezen zijn van hun neiging tot afgoderij, ‘t welk hun verlossing zal voltooien en ze werkelijk tot een genade maken zal. Zij hadden hun eigen land vervuld van verfoeiselen, vers 8. Maar als zij daarvoor geleden hebben, zullen zij zich voor God komen vernederen, vers 19-21. Zij zullen tot de erkentenis gebracht worden, dat alleen hun God werkelijk God is, want Hij is een God in nood. -"Een toevlucht, om mij te steunen en te troosten, en sterkte om mij schuilplaats en dekking te geven, en een hulpe in benauwdheden." De nood drijft menigeen tot God, die zich eerst van God verwijderd had. Die Hem veronachtzaamden ten dage van hun voorspoed, zullen blij zijn tot Hem te kunnen vlieden ten dage van hun beproeving. a. Hun terugkeer tot Hem zal verhaast worden door de bekering van de heidenen. "Tot u zullen de heidenen komen van de einden van de aarde, en zullen wij dan niet komen?" Of ook: "De Joden, die door hun afgoderijen zichzelf tot heidenen hadden gemaakt (zo versta ik het liever), zullen tot U komen met berouw en bekering, zij zullen tot plicht en eed terugkeren, zelfs "van de einden van de aarde, van alle de landen waarheen ze gedreven waren." De profeet troost zich met de hoop hierop en beantwoordt in een vervoering van vreugde de kennisgeving, die God hun gedaan had. "0 Heere, gij zijt mijn sterkte en mijn sterkheid, nu ben ik gerust, sinds Gij mij het vooruitzicht hebt gegeven van menigten, die tot U zullen komen van de einde van de aarde, van beide, bekeerde Joden en heidense proselieten." Die zelf tot God gebracht zijn, kunnen niet anders dan zich grotelijks verheugen, als zij anderen tot Hem zien komen, en terugkomen.

b. Zij zullen de dwaasheid van hun vaderen erkennen, wat hun ook past, daar zij leden onder de zonden van hun vaderen. "Immers hebben onze vaders erfelijk bezeten, niet de voldoening, die zij zichzelf en hun kinderen beloofden, maar leugen en ijdelheid, waarin toch niets was, dat nut deed. Wij weten nu, dat onze vaders zich bedrogen met hun afgodendienst, hij gaf niet wat hij beloofde, en daarom wat hebben wij er nog mee van doen?" Het ware te wensen, dat de teleurstelling, die sommigen in de dienst van de zonde ondervonden hebben, en de verderfelijke gevolgen er van voor hen, de uitwerking hadden om anderen af te schrikken van in hun voetstappen te treden.

c. Zij zullen zichzelf overreden om de afgoderij te laten varen, en die verbetering zal waarschijnlijk oprecht en duurzaam zijn als het gevolg van een verstandelijke overtuiging van de grove ongerijmdheid van de zonde. Zij zullen aldus tot zichzelf redeneren (en dat is goed geredeneerd): Zal een mens zo’n dwaas, zo totaal verstoken zijn van menselijk verstand, om zichzelf goden te maken, de schepsels van zijn eigen verbeelding, het werk van zijn handen, zij zijn toch geen Goden? vers 20. Kan iemand zo verdwaasd zijn, zo volkomen afgedwaald

van menselijke begrippen, dat hij goddelijke zegen of gunst verwacht van wat geen aanspraak maakt op goddelijkheid dan wat het eerst van hem ontving? d. Hierin zullen zij Gode de eer geven, en laten blijken, dat zij beide, Zijn hand in Zijn voorzienigheid en Zijn naam in Zijn woord kennen, en dat zij tot de kennis van Zijn naam gebracht zijn door wat Zijn hand hun heeft doen ondervinden, vers 21. Op ditmaal, nu ten laatste zal men hun doen kennen wat zij niet wilden leren kennen, ondanks alle moeite, die de profeten zich voor hen getroostten. Zo stompzinnig zijn wij, dat niets minder dan de machtige hand van de goddelijke genade, bij ondervinding ons bekend, ons de naam van God recht kan leren, zoals ons die geopenbaard is.

4. Hun verlossing uit de gevangenschap zal voorbeeld en symbool zijn van de grote verlossing, gewrocht door de Messias, die de verstrooide kinderen Gods bijeen vergaderen zal. En dat is het, wat de verlossing uit Egypte zozeer overschittert, dat de glans van deze er door verduisterd wordt, en zelfs vergeten. "Hierop maken sommigen van toepassing wat er staat van vele jagers en vissers, de predikers van het Evangelie, die vissers van de mensen waren, namelijk om zielen te vangen met het Evangelie om ze uit te vinden, van op alle bergen en van op elke heuvel, en hen voor Christus te winnen. Dan kwamen ook de heidenen tot God, sommigen van de einden van de aarde," en bekeerden zich van de dienst van de stomme afgoden tot Zijn dienst.

HOOFDSTUK 17

1 De zonde van Juda is geschreven met een ijzeren griffie, met de punt eens diamants; gegraven in de tafel van hunlieder hart, en aan de hoornen uwer altaren; 2 Gelijk hun kinderen van hun altaren gedenken, en van hun bossen, bij het groen geboomte, op de hoge heuvelen. 3 Ik zal Mijn berg met het veld, uw vermogen en al uw schatten ten roof geven, mitsgaders uw hoogten, om de zonde in al uw landpalen. 4 Alzo zult gij aflaten (en dat om u zelven) van uw erfenis, die Ik u gegeven heb, en Ik zal u uw vijanden doen dienen in een land, dat gij niet kent; want gijlieden hebt een vuur aangestoken in Mijn toorn, tot in eeuwigheid zal het branden. 5 Zo zegt de HEERE: Vervloekt is de man, die op een mens vertrouwt, en vlees tot zijn arm stelt, en wiens hart van de HEERE afwijkt! 6 Want hij zal zijn als de heide in de wildernis, die het niet gevoelt, wanneer het goede komt; maar blijft in dorre plaatsen in de woestijn, in zout en onbewoond land. 7 Gezegend daarentegen is de man, die op de HEERE vertrouwt, en wiens vertrouwen de HEERE is! 8 Want hij zal zijn als een boom, die aan het water geplant is, en zijn wortelen uitschiet aan een rivier, en gevoelt het niet, wanneer er een hitte komt, maar zijn loof blijft groen; en in een jaar van droogte zorgt hij niet, en houdt niet op van vrucht te dragen. 9 Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja, dodelijk is het, wie zal het kennen? 10 Ik, de HEERE, doorgrond het hart, en proef de nieren; en dat, om een iegelijk te geven naar zijn wegen, naar de vrucht zijner handelingen. 11 Gelijk een veldhoen eieren vergadert, maar broedt ze niet uit, alzo is hij, die rijkdom vergadert, doch niet met recht; in de helft zijner dagen zal hij dien moeten verlaten, en in zijn laatste een dwaas zijn.

12 Een troon der heerlijkheid, een hoogheid van het eerste aan, is de plaats onzes heiligdoms. 13 O HEERE, Israëls Verwachting! allen, die U verlaten, zullen beschaamd worden; en die van mij afwijken, zullen in de aarde geschreven worden; want zij verlaten de HEERE, de Springader des levenden waters. 14 Genees mij, HEERE! zo zal ik genezen worden, behoud mij, zo zal ik behouden worden; want Gij zijt mijn Lof. 15 Ziet, zij zeggen tot mij: Waar is het woord des HEEREN? Laat het nu komen! 16 Ik heb toch niet aangedrongen, meer dan een herder achter U betaamde; ook heb ik de dodelijken dag niet begeerd, Gij weet het; wat uit mijn lippen is gegaan, is voor Uw aangezicht geweest. 17 Wees Gij mij niet tot een verschrikking; Gij zijt mijn Toevlucht ten dage des kwaads. 18 Laat mijn vervolgers beschaamd worden, maar laat mij niet beschaamd worden; laat hen verschrikt worden, maar laat mij niet verschrikt worden; breng over hen de dag des kwaads, en verbreek hen met een dubbele verbreking.

19 Alzo heeft de HEERE tot mij gezegd: Ga heen en sta in de poort van de kinderen des volks, door dewelke de koningen van Juda ingaan, en door dewelke zij uitgaan, ja, in alle poorten van Jeruzalem; 20 En zeg tot hen: Hoort des HEEREN woord, gij koningen van Juda, en gans Juda, en alle inwoners van Jeruzalem, die door deze poorten ingaat! 21 Zo zegt de HEERE: Wacht u op uw zielen, en draagt geen last op de sabbatdag, noch brengt in door de poorten van Jeruzalem. 22 Ook zult gijlieden geen last uitvoeren uit uw huizen op de sabbatdag, noch enig werk doen; maar gij zult de sabbatdag heiligen, gelijk als Ik uw vaderen geboden heb. 23 Maar zij hebben niet gehoord, noch hun oor geneigd; maar zij hebben hun nek verhard, om niet te horen, en om de tucht niet aan te nemen. 24 Het zal dan geschieden, indien gij vlijtiglijk naar Mij zult horen, spreekt de HEERE, dat gij geen last door de poorten dezer stad op de sabbatdag inbrengt, en gij de sabbatdag heiligt, dat gij geen werk daarop doet; 25 Zo zullen door de poorten dezer stad ingaan koningen en vorsten, zittende op de troon van David, rijdende op wagenen en op paarden, zij en hun vorsten, de mannen van Juda en de inwoners van Jeruzalem; en deze stad zal bewoond worden in eeuwigheid. 26 En zij zullen komen uit de steden van Juda, en uit de plaatsen rondom Jeruzalem, en uit het land van Benjamin, en uit de laagte, en van het gebergte, en van het zuiden, aanbrengende brandoffer, en slachtoffer, en spijsoffer, en wierook, en aanbrengende lofoffer, ten huize des HEEREN. 27 Maar indien gij naar Mij niet zult horen, om de sabbatdag te heiligen, en om geen last te dragen als gij op de sabbatdag door de poorten van Jeruzalem ingaat; zo zal Ik een vuur in haar poorten aansteken, dat de paleizen van Jeruzalem zal verteren, en niet worden uitgeblust.

In dit hoofdstuk

I. overtuigt God de Joden van hun zonde van de afgoderij, door het klaarblijkelijke feit en veroordeelt ze daarom tot ballingschap, vers 1-4.

II. Hij toont hun de dwaasheid van hun vertrouwen op het vlees, hetwelk hun niet nutten zou, wanneer Gods tijd daar was om met hen te rechten, en dit was een van de zonden, waarop Zijn twist met hen gegrond was, vers 5-11.
III. De profeet roept God aan bij gelegenheid, dat zijn vijanden in hun boosheid hem aantasten, hij beveelt zich aan de goddelijke bescherming aan en smeekt Hem te verschijnen, vers 12-18.
IV. Door Zijn profeet waarschuwt God het volk, hun Sabbatdag te heiligen en verzekert hen, dat zij, zo doende, hun rust zouden verlengen, maar zo niet dan zal Zijn vernietigend oordeel de ere van Zijn Sabbatdagen handhaven. vers 19-27.

Jeremia 17:1-4
Het volk had gevraagd, Hoofdstuk 16:10 :Welke is onze zonde? Welke is onze misdaad? Als ware er niets, waarvan zij konden beschuldigd worden, dat van de moeite waard was of waarom God toornig op hen zou zijn, hun vraag wordt hier beantwoord, uitvoerig zelfs, waarin I. De beschuldiging ten volle bewezen wordt, zowel de zonde van de overtreders als hun schuld, hun zonde is te openbaar om geloochend te worden, en zij hebben niets om hun zonde te verzachten of het oordeel te ontlasten.
1. Zij kunnen niet "onschuldig" pleiten, want hun zonden staan in Gods alwetendheid en hun eigen geweten opgetekend, ja ze zijn zichtbaar voor het oog van de gehele wereld, vers 1, 2. Zij zijn voor Gods oog geschreven met leesbare en onuitwisbare letters en "verzegeld in zijn schatten," Deuteronomium 32:34, om nimmer vergeten te worden. Zij zijn geschreven "met een ijzeren griffel, met de punt van een diamants." Wat zo geschreven is, wist de tand des tijds niet uit, maar is, gelijk Job zegt, "voor altijd in de rots gegraveerd." Zie, de zonde van de zondaars wordt nimmer vergeten, tot zij vergeven wordt. Ze is steeds voor Gods aangezicht, totdat ze door berouw steeds voor ons eigen aangezicht komt te staan, "gegraveerd in de tafel van hun hart." Hun eigen consciëntie getuigt tegen hen, sterker dan duizend andere getuigen. Wat "in het hart gegraveerd" staat, al zij het voor een tijd bedekt en opgesloten, kan, wijl het gegraveerd is, niet uitgewist worden, maar zal mee getuigen wanneer de boeken geopend worden. Ja, wij behoeven zelfs niet de tafelen van hun harten te raadplegen, misschien zullen zij het getuigenis van hun consciëntie niet bevestigen. Wij behoeven niet verder te gaan, dan "de hoornen van hun altaren", waarop het bloed van hun afgodenoffers gesprenkeld was, en misschien ook de namen ingegrift van de afgoden, tot wier eer zij waren opgericht. Hun naburen zullen tegen hen getuigen, en alle schepselen, die zij misbruikt hebben in de voldoening van hun lusten, om het getuigenis volledig te maken, zullen hun eigen kinderen tegen hen als getuigen optreden, die zullen de waarheid spreken, als hun vaders veinzen en ontkennen. Die zullen "hun altaren en hun bossen gedenken," waarheen zij werden meegenomen, toen zij nog klein waren, vers 2. Het land schijnt vol van die altaren en bossen geweest te zijn, en de kinderen er vroeg mee bekend geworden, er werd zo vaak, zo vertrouwelijk, met zoveel genot over gesproken.

2. Zij kunnen niet pleiten op boete en berouw of verbetering. Neen, gelijk de schuld van hun zonde onloochenbaar is, even onoverkomelijk en ongeneeslijk was hun begeerte om te zondigen. In deze zin verstaan velen vers 1 en 2. Hun zin is diep "gegraveerd als met een ijzeren griffel op de tafelen van hun harten". Hun zondige lust is ingeworteld, hij is in hun natuur ingeweven, hun zonde is hun dierbaar "gegraveerd in hun hart." Nog even sterk als altijd is hun ziel de afgoden toegewend, en noch het woord noch de roede Gods doen hen die vergeten of verminderen hun neiging tot die afgoden. Geschreven "aan de hoornen van hun altaren," want zij hebben hun naam en hun afgoden verbonden en zijn besloten, daarbij te blijven. Zij hebben zich als met touwen aan de hoornen van hun altaren gebonden. Vers 2 kan alleen gelezen worden: Gelijk zij van hun kinderen gedenken, zo gedenken zij hun altaren en

hun bossen, zij zijn er even verzot op en scheppen er evenveel vermaak in als mensen in hun kinderen, en even ongezind zijn zij, ze te verlaten. Zij willen leven en sterven met hun afgoden en kunnen ze evenmin vergeten als "een vrouw haar zuigeling."

II. De aanklacht is dus ten volle bewezen, en het oordeel wordt nu bevestigd en de straf vastgesteld, vers 3 en 4. Zoals zij nu, om zo te spreken, met hun zonden getrouwd zijn en ze niet verlaten willen,
1. Zo zullen ze thans van hun schatten moeten scheiden en ze in de hand van vreemden overgeven. Jeruzalem is "Gods berg in het veld," het was gebouwd als een heuvel in het midden van een vlakte. "Al de schatten dier weelderige stad zal God ten roof geven, of: mijn bergen met de velden, uw rijkdom en al uw schatten zal Ik ten roof geven." Beide de vruchten des lands en de voorraad van de stad zullen door de Chaldeeën genomen worden. Rechtvaardig zullen de mensen van datgene beroofd worden, waarmee zij hun afgoden gediend of waarmee zij hun lust verzadigd hebben. "Mijn berg (dat was het gehele land, Psalm 78:54, Deuteronomium 11:1 hebt gij gemaakt tot hoge plaatsen om te zondigen, gij hebt uw afgoden gediend op de hoge heuvelen", vers 2, en nu zullen ze ten roof worden in al uw landpalen. Datgene, waarmee wij zondigen, zal God ten roof geven, want wat troost kunnen wij verwachten van datgene, waarmee wij God onteerd hebben?

2. Zij zullen hun erfenis verliezen, hun landerijen even goed als hun persoonlijk eigendom, en zelf zullen zij weggevoerd worden in een vreemd land, vers 4. Alzo zult gij aflaten (en dat om uzelf) van uw erfenis, die Ik u gegeven heb. God bevestigt, dat het hun erfenis was en dat Hij het hun gegeven had, zij hadden er een onbetwistbaar recht op, en daarom was het juist te groter dwaasheid, zichzelf uit die bezitting te verbannen. "Het is door uzelf (zoals sommigen lezen), door uw eigen schuld, dat gij onterfd wordt. Gij zult aflaten of laten varen het bezit van het land. De wet beval hun, het land te laten rusten (dat woord wordt hier gebruikt) eens in zeven jaren", Exodus 23:11. Die wet hadden zij niet onderhouden, en nu zou God hen dwingen het land rust te geven, het land zou "aan zijn sabbatten een welgevallen hebben," Leviticus 26:34. Zij evenwel zouden geen rust genieten, zij zouden "hun vijanden dienen in een land, dat het hun niet was." Merk hierop:
a. De zonde neemt onze troost weg en verhindert het genot van hetgeen God ons gegeven heeft. Toch
b. is een ontzet uit de bezitting geen vernietiging van het recht, want hun wordt beloofd, dat zij, bij boete en berouw, weer in het bezit zullen worden gesteld. Voor het ogenblik hebben zij "een vuur aangestoken in mijn toorn, dat zo hevig brandt als zal het nimmer weer geblust worden". Dat zal zo duren, tenzij gij u bekeert, want het is de toorn van de Eeuwige tegen onsterfelijke zielen, en wie kent de sterkte Zijns toorns?

Jeremia 17:5-11
Een uitnemende leer wordt in deze verzen gepredikt, van betekenis voor ons allen, ze schijnt geen bijzondere betekenis te hebben voor de tegenwoordige toestand van Juda en Jeruzalem. De toespraken des profeten waren niet alle profetisch, enkele golden die tijd zelf. Deze toespraak evenwel, waarvan de Schrift ons waarschijnlijk alleen de hoofdinhoud geeft, was bijzonder geschikt als waarschuwing, in de dagen van de ellende hun vertrouwen niet aan de ijdelheid te geven. Laat ons allen leren, dat wij hierop gewezen worden,

I. Hoe teleurstelling en ergernis zeker het lot wordt van allen, die op het schepsel hopen, wanneer zij in rampen hulp en redding behoeven, vers 5, 6. Vervloekt is de man, die op een mens vertrouwt. God noemt die vervloekt, omdat hij daardoor God ontkent. Vervloekt (dat is ellendig) is de man, die dat doet, want hij leunt op een gebroken rietstaf, dat hem niet alleen in

de steek laat, maar bovendien zijn hand doorboort. Zie, de zonde, die hier wordt veroordeeld, is het vertrouwen op een mens. Het is, zijn vertrouwen te stellen op de wijsheid en de macht, de welwillendheid en trouw van mensen, terwijl wij dat vertrouwen alleen op God moeten zetten, terwijl wij, als wij hulp van mensen vragen, hen moeten beschouwen als werktuigen en instrumenten in de hand van de Voorzienigheid. Wij "stellen vlees tot onze arm, de arm, waarmee wij arbeiden en ons doel trachten te bereiken, waarop wij rekenen ter bescherming en verdediging. God is de arm Zijns volks", Jesaja 33:2. Wij moeten van geen schepsel verwachten wat God alleen kan en wil doen. De mens wordt "vlees" genoemd om de dwaasheid aan te tonen dergenen, die op hem vertrouwen, hij is vlees, zwak en krachteloos, zonder beenderen en zenuwen, machteloos in zichzelf. De mens is werkeloos als vlees zonder geest, iets dat dood is. Hij is sterfelijk als vlees, dat spoedig bederft en vergaat. Ja, hij is zelfs vals en zondig, hij heeft zijn gerechtigheid verloren, dat betekent zijn vlees-zijn, Genesis 6:3.

1. Het grote kwaad dat er in deze zonde ligt is, "dat het boze hart uit ongeloof de levenden God heeft verlaten." Wie op de mens vertrouwt, nadert wellicht tot God met de mond en eert Hem met de lippen, hij noemt Hem zijn hoop en zegt op Hem te vertrouwen. Maar hij wantrouwt Hem, veracht Hem en weigert met Hem in gemeenschap te treden. Gebroken bakken te kiezen betekent de fontein te verlaten en wordt niet anders beschouwd.

2. De treurige gevolgen van deze zonde. Wie op de mens vertrouwt, bedriegt zichzelf, want, vers 6, hij zal zijn als de heide in de wildernis, een dorre struik, het voortbrengsel van onvruchtbare grond, droog, nutteloos, waardeloos, troost zal hem ontvallen en zijn hoop verijdeld worden. Hij zal verflensen, verworpen worden en onder de voet gelopen. Wanneer het goede komt, zal hij het niet gevoelen, hij heeft er geen deel aan. De tijd moge veel helen, maar hem heelt hij niet. Hij zal in de dorre plaatsen in de woestijn blijven, zijn verwachting zal gedurig in rook opgaan, als anderen oogsten, is er voor hem niets te verzamelen. Zij, die op hun eigen gerechtigheid en kracht vertrouwen en menen, dat zij het zonder de genade van Christus wel kunnen stellen, maken vlees tot hun arm. Hun ziel kan van genade en barmhartigheid niet genieten, kan ook geen vruchten voortbrengen, die Gode aangenaam zijn, noch zijn zegeningen als rijpe vrucht oogsten, zij wonen in een dor land.

II. De overvloeiende verkwikking voor hen, die op God hun betrouwen stellen, die door het geloof leven, die steunen op Zijn voorzienigheid en beloften, die zich op Hem en Zijn leiding in alle omstandigheden verlaten en gerust zijn in Hem en Zijn liefde, ook in storm en onweer, vers 7, 8. Merk op:

1. Wat God van ons eist, is "op Hem te vertrouwen," om Hem te gehoorzamen en ons daarin te dragen. Wanneer schepselen of wederwaardigheden ons misleiden of bedriegen, of vals of boos tegen ons zijn, dan moeten wij ons aan God toevertrouwen, die almachtig is beide om aan te vullen wat mensen ons doen verliezen, en ons te beschermen tegen onze vijanden. Het is: "Op Hem ons vertrouwen stellen, op Zijn gunst te hopen, en op Zijn kracht te steunen."

2. De troost, die het volbrengen van onze plicht meebrengt. Wie zo doet zal zijn "als een boom, geplant bij waterbeken, een uitgelezen boom, die met grote zorg in de besten grond gepoot is, ver van de heide in de wildernis. Hij zal zijn gelijk een boom, die zijn wortelen uitschiet, en daardoor stevig bevestigd wordt, uitschiet aan een rivier, uit welke overvloedig sappen opstijgen, waardoor zowel de versterking als de troost bedoeld wordt, die zij genieten, werker vertrouwen de Heere God is". Zij hebben vrede, blijdschap en gestadige zekerheid en rust. Een boom, dus geplant en natgemaakt, zal de meest verschroeiende zomerhitte

doorstaan, er zal immer vocht genoeg zijn om hem tegen droogte te bewaren. Zij, wier vertrouwen de Heere is:
a. Zullen groeien en bloeien en vruchten dragen als een "altijd groene boom, welks blad niet afvalt, zij zullen voor zichzelf vrolijk en aangenaam in de ogen van anderen zijn". Wie God dus eert, door op Hem te betrouwen, zal zelf geëerd worden en een sieraad en vermaak zijn voor zijn woonplaats, gelijk een groene boom.
b. Innerlijke vrede en voldoening zal hun geschonken worden: "in een jaar van droogte zijn zij niet bezorgd, als de regen uitblijft, want de boom houdt niet op van vrucht te dragen, hij heeft zijn eigen sappen." Zij, wier vertrouwen de Heere is, vinden in Hem alles, wat het schepsel hun onthoudt. Wij behoeven ons niet om de gebroken bakken te bekommeren, zolang we de levende bron hebben.
c. Zij zullen vruchten van heiligheid en alle goed werk dragen. Zij, die op God vertrouwen en door het geloof kracht en genade van Hem ontvangen, "zullen niet ophouden, vrucht te dragen," Zij zullen bekwaam gemaakt worden om datgene te doen, wat God verheerlijkt, anderen ten zegen gedijt en hen zelf verkwikt.

III. Des mensen zondig hart en het goddelijk oog, dat er voortdurend acht op geeft, vers 9, 10. Het is dwaasheid op de mens te vertrouwen, want die is niet alleen zwak, maar bovendien vals en bedrieglijk. Wij menen spoedig, op God te vertrouwen en recht te hebben op de zegeningen, aan hen beloofd, die aldus handelen. Maar ons hart is arglistig. Wij menen, op God te vertrouwen, wanneer wij het toch eigenlijk niet doen, hetgeen blijkt uit het gestadig wijzen en dalen van onze hope en vreze, naar de omstandigheden gunstig of ongunstig zijn.

1. Dit is in het algemeen waar.
a. Er is goddeloosheid in ons hart, die wij zelf niet gewaar worden noch vermoeden. Ja, het is een algemeen gebrek onder de kinderen van de mensen, zichzelf, ten minste hun eigen hart, voor veel beter te houden dan in werkelijkheid is. "Het hart, de consciëntie des mensen, is zijn bedorven en gevallen toestand, is arglistig meer dan enig ding. Het is listig en vals, het is geneigd om een ander de voet te lichten (dat beduidt het woord eigenlijk), daarnaar werd Jacob genoemd, voetlichten" Het noemt goed kwaad en kwaad goed, geeft de dingen een valse kleur en roept van vrede waar geen vrede is. Wanneer mensen zeggen in hun hart (dat is, hun hart zo laten fluisteren), dat er geen God is, of dat Hij niets ziet of niets eist, of dat zij vrede zullen hebben in die weg, dan en in duizend andere gedachten is het hart arglistig. Het bedriegt de mensen tot hun eigen verderf, en dit maakt het erger, dat zij "zichzelf bedriegen en verderven. Hierin is het hart dodelijk." Het is een treurige toestand, diep-droevig en onherstelbaar, de consciëntie, die de zonden moest aanwijzen en tot bekering prikkelen, is zelf een moeder van valsheid en bedrog. Wat moet er van de mens worden, als "de kaars des Heeren zelf een vals licht geeft, als Gods gezant in zijn binnenste, die zijn belang moest ter harte nemen, hem verraadt?" Zo groot is de arglistigheid des harten, dat wij terecht mogen vragen: "Wie zal het kennen?" Wie kan beschrijven hoe boos het hart is? Wij kunnen ons eigen hart niet kennen, niet weten wat wij in het uur van de verzoeking zullen doen (Hizkia wist het niet en Petrus evenmin), wij verstaan niet welke boze aanleg daarin schuilt noch in hoe velerlei opzicht het verkeerd aangelegd is, wie kan de afdwalingen verstaan? Veel minder kennen wij het hart van anderen of kunnen wij er op vertrouwen. Maar,

b. welke goddeloosheid er ook in ons hart sluimert, God weet en ziet het, is er volkomen mee bekend en doorgrondt het. "Ik, de Heere, doorgrond het hart." Dat geldt van al wat in het hart is, alle gedachten, ook de geheimste, die wij zelf nauwelijks bewust worden, alle bedoelingen, ook de verborgenste, die niemand anders ook maar veronderstellen kan. Maar, kan de mens bedrogen worden, God niet, Hij doorschouwt ons hart met Zijn aldoordringend oog, Hij proeft

de nieren, Hij oordeelt wat Hij ziet en noemt alles bij de ware naam. Hij beproeft het, gelijk goud beproefd wordt, gelijk een beschuldigde voor de rechtbank. En dit oordeel over ons hart wordt de grondslag van Zijn oordeel over onze persoon, "Hij geeft een ieder naar zijn wegen, naar een ieder door zijn denken en doen verdient, het leven hun, die de weg des levens bewandelen, de dood dengenen, die op wegen des doods blijven volharden naar de vrucht van hun handelingen, naar de invloed, die zij op anderen uitoefenden, volgens de uitspraken van Gods Woord zegeningen aan de gehoorzamen, vloek over de ongehoorzame". Zie, daarom "is God zelf Rechter Hij alleen, omdat Hij en niemand anders het hart van de kinderen van de mensen kent."

2. Het is waar in het bijzonder van alle arglistigheid en goddeloosheid des harten, van al zijn boze raadslagen, begeerten en plannen. God ziet ze en kent ze, en (wat geen mens ooit kan doen.) Hij oordeelt iedere daad naar het hart. Merk op, dat God meer kwaad van ons weet dan wij zelf, reden waarom wij onszelf niet moeten vleien, maar altijd ontzag hebben voor Gods oordeel.

IV. De vloek, die rust op wat de mens onrechtmatig heeft verkregen. Bedrog en geweld waren publieke zonden in Juda en Jeruzalem, de profeet wil, dat zij, die daaraan schuldig stonden en van het hun beroofd werden, hun zonde in hun straf zouden lezen, vers 11: Hij, die rijkdom vergadert, maar niet met recht, al vertrouwt hij daarop, zal er nooit van genieten. Zie, wie op onrechtvaardige wijze goed verwerven, zullen er mogelijk een tijd lang voorspoed mee hebben, en daarin vinden anderen aanleiding om insgelijks zo te handelen. Wie rijkdom verzamelt door ijdelheid en een leugenachtige tong, moge zich vermeien in zijn succes en zeggen: "Ik ben rijk, en zich zelfs onschuldig noemen, Hoséa 12:8, maar hij zal die moeten verlaten in de helft van zijn dagen, zijn rijkdom wordt hem ontnomen of hij van zijn rijkdom weggerukt". God zal hem afsnijden, eer hij zulks verwacht, wanneer hij zegt: "Ziet gij hebt vele goederen, die opgelegd zijn voor vele jaren," Lukas 12:19, 20. Hij zal ze nalaten aan hij weet niet wie, en zal niet vermogen, iets van die goederen mee te nemen. Het doet ons zien welk een smart het is voor de rijke, als hij bij zijn sterven zijn goed moet achterlaten, en te groter schrik zal het voor hen zijn, die hun rijkdom onrechtvaardig hebben verkregen. De rijkdom blijft achter, maar de schuld gaat mee naar een andere wereld en de pijniging van een herinnering als deze: "Zoon, gedenk", Lukas 16:25. "Zo zal hij tenslotte een dwaas, een Nabal zijn, wiens schatten, zo moeizaam opgehoopt, hem geen nut deden, toen zijn hart als een steen werd," 1 Samuel 25:37. Hij was al door een dwaas geweest, wellicht heeft zijn consciëntie het hem nu en dan verweten, maar bij zijn einde bleek het duidelijk. Dat zijn inderdaad dwazen, die het tot hun einde toe zijn, en menigeen wordt als een wijze toegejuicht, die eindelijk blijkt zichzelf goed gedaan te hebben, Psalm 49:12, 19. Wie genade ontvangt, zal in zijn einde wijs zijn, zal er door getroost worden, als hij sterft, en in de eeuwigheid er vrucht van plukken, Spreuken 19:20. Maar wie hun geluk zoeken in de schatten van deze wereld en op eerlijke of oneerlijke manier rijk worden, zullen hun dwaasheid betreuren, wanneer het te laat zal zijn, hun noodlottige misslag goed te maken. "Het is gelijk een veldhoen, dat eieren vergadert maar broedt ze niet uit, ze worden gebroken Job 39:18, of gestolen, Jesaja 10:14, of bedorven". Een soort vogel was de Joden bekend, waarmee dit gewoonlijk het geval was. De rijke geeft zich zeer veel moeite om schatten te vergaderen, maar voldoening of zegen verwerft hij zich daardoor niet, zijn plannen om zich op onrechtmatige wijze te verrijken, mislukken of lopen op niets uit. Laat ons daarom in tijds wijs zijn, eerlijk zijn in onze handel, milddadig met wat wij hebben, opdat wij ons voor de eeuwigheid een goeden schat vergaderen en wijs zijn tot zaligheid.

Jeremia 17:12-18

Wij vinden hier, gelijk meermalen tevoren de profeet zich terugtrekkende in persoonlijke overdenking, "alleen met God." Predikers des Evangelies, die hun werk met zegen willen verrichten, moeten dat dikwijls doen. In zijn omgang met God en zijn eigen hart neemt hij de vrijheid, zoals vrome zielen wel meer in hun alleenspraak, van het een op het ander over te springen, zonder zich strikt aan wetten van methode en logica te binden.

I. Hij erkent de grote gunst van God jegens Zijn volk, door hun een geopenbaarde godsdienst te schenken en hen met goddelijke instellingen te begiftigen, vers 12 : Een troon van de heerlijkheid, een hoogheid van het eerste aan, is de plaats van ons Heiligdom. De tempel te Jeruzalem, waar God Zijn bijzondere tegenwoordigheid wilde openbaren, waar zijn orakels werden gegeven, waar het volk zijn Koning tegemoet trad, en waar het in ellende heenvluchtte, was de plaats van hun Heiligdom. Dat was een troon van de heerlijkheid. Het was een troon van de heiligheid, die het waarlijk heerlijk maakte. Jeruzalem heette de stad van de grote Koning, niet alleen van Israëls Koning, maar van de Koning van de gehele aarde, zodat Jeruzalem terecht mocht genoemd worden de hoofdstad, de metropolis, de koninklijke stad van de gehele wereld. "Het was zo van het eerste aan, van de eerste bouwplannen van David en de bouw zelf door Salomo aan," 2 Kronieken 2:9. Het was Israëls ere, dat God zo'n troon van de heerlijkheid onder hen had opgericht. "Een heerlijke en hoge troon (dit is de hemel) is de plaats van ons Heiligdoms," zo lezen sommigen die woorden. Zie, alle goeden stellen op hoge prijs en vereren de ordeningen Gods en achten de plaats des heiligdoms een troon van de heerlijkheid en van de hoogheid.
Jeremia vermeldt zulks of als een pleiten bij God om genade voor zijn land, ter ere van de "troon van Zijn heerlijkheid," Hoofdstuk 14:21, of als een verzwaring van de zonde zijns volks, als het God verliet, of schoon Zijn troon in hun midden was en dus Zijn troon en de plaats Zijns Heiligdoms ontheiligde.

II. Hij erkent Gods rechtvaardigheid, wanneer Hij het verderf brengt over degenen, die Hem hebben verlaten en hun verbond met Hem verbroken, vers 13. Hij spreekt voor de Heere uit, dat hij zowel de onvermijdelijkheid als de rechtmatigheid van Gods oordelen bijvalt: "o Heere, Israëls verwachting, van hen namelijk die, U aanhangen, allen, die u verlaten, zullen beschaamd worden." Dat kan niet anders, want zij verlaten u voor leugenachtige ijdelheid, die hen zal bedriegen en beschamen. Zij zullen terecht beschaamd worden, want zij hebben Hem verlaten, die alleen hen kon steunen wanneer zij in druk kwamen. "Laat hen beschaamd worden (zo lezen sommigen), en dan is het een rechtvaardig inroepen van goddelijke wraak of een smeken om genade, omdat ze zich berouwvol schamen". "Die van Mij afwijken, van Gods Woord, dat ik hun heb gepredikt", wijken inderdaad van God af, gelijk zij, die tot God terugkeren, gezegd worden tot de profeet terug te keren, Hoofdstuk 15:19. "Die van U afwijken, (zo leest men ook wel) zullen in de aarde geschreven worden". Zij worden weldra uitgewist als hetgeen in het stof geschreven staat. Zij worden vertreden en van de verachting prijsgegeven. Zij behoren tot de aarde en worden onder de aardse lieden geteld, die hun schat op aarde hebben en wier namen niet "geschreven zijn in de hemelen". Zij verdienen dus met de dwazen in Israël gerekend te worden, opdat hun dwaasheid openbaar worde, omdat zij "de Heere, de springader des levenden waters, verlaten hebben." Bronwater verlaten voor gebroken bakken. Zie, voor allen, die de Zijnen zijn, is God "de springader des levenden waters." Er is in Hem een volheid van troost een overvloeiende, een altijd vloeiende volheid, als van een fontein, immer fris, en herder en zuiver als bronwater, terwijl de vermaken van de zonde morsige plassen zijn. Iedereen mag er gebruik van maken, het is geen verzegelde fontein. Zij verdienen derhalve hun oordeel, gelijk Adam, rode aarde, waaraan zij door de verdorvenheid van hun natuur verwant zijn, omdat zij "de hof des Heeren verlaten hebben, die zo welbesproeid is. Zij, die God verlaten, zijn in de aarde geschreven."

III. Hij bidt God om genezende, reddende barmhartigheid voor zichzelf. Indien het er voor hen, die God verlaten, zo slecht bij staat, laat mij dan nabij U wezen, Psalm 73:27, 28 en daarom: "genees mij, vers 14. Heel mijn afdwalingen, mijn geneigdheid om af te dwalen, bewaar mij dat ik niet met de stroom meegesleept worde om u te verzaken." Hij was om menigerlei oorzaak in zijn gemoed diep gewond. Heere, genees mij met Uw heil en geef mij rust. Onophoudelijk was de profeet blootgesteld aan de boosheid van de onredelijke mensen. Heere, "behoud mij en laat mij niet in hun goddeloze handen vallen". "Genees mij, dat is: heilig mij door Uwe genade, behoud mij, dat is: voer mij in Uw heerlijkheid". Wie hiernamaals behouden wordt, wordt hier geheiligd, als niet zijn ziel gereinigd wordt van de ziekte van de zonde, kan hij niet leven.

Om deze bede aan te dringen, pleit hij,
1. Met zijn vaste geloof op Gods macht: "Genees mij, zo zal ik genezen worden," als Gij mijn genezing onderneemt, zal ze gewis slagen, het zal geen half werk, maar volkomen genezing zijn. Zij, die tot God komen om genezen te worden, moeten een onbepaald vertrouwen stellen op de onbegrensde wetenschap en macht van de groten Medicijnmeester. "Behoud mij, zo zal ik behouden worden", hoe dreigend gevaren en vijanden mij ook aanvallen. Indien God ons ondersteunt, zullen wij leven, als Hij ons beschermt, zijn wij veilig.

2. Met zijn oprechte begeerte naar Gods verheerlijking: "Want Gij zijt mijn lof, en daarom wens ik genezen en behouden te worden. Laat mijn ziel leven, en zij zal U loven," Psalm 119:175. Gij zijt het, die ik prijs, en de lof, die U toekomt, geef ik geen ander. Gij zijt het, in Wien ik mij beroem, want op U verlaat ik mij. Gij zijt het, die mij voortdurend reden geeft, U te loven, en ik heb U geloofd voor alle gunsten, die Gij mij hebt geschonken. "Gij zult mijn lof zijn," zoals sommigen lezen, genees mij, behoud mij, en Gij zult daardoor verheerlijkt worden. "Mijn lof is bestendiglijk van U", Psalm 71:6, 79:13.

IV. Hij beklaagt zich over de trouweloosheid en de onbeschaamde goddeloosheid des volks, tot hetwelk Hij predikt. Dat verontrust hem grotelijks, en hij klaagt Gode die nood, als een dienaar, die blaam inoogst van de gasten die hij moest gaan uitnodigen, terugkomt en zijn heer al die dingen toont. Hij had hun getrouwelijk Gods boodschap overgebracht, en welk antwoord moest hij wederbrengen? Zie, zij zeggen tot mij: Waar is het woord des Heeren? Laat het nu komen, vers 15, Jesaja 5:19. Zij spotten met de profeet en schertsen met wat hij in grote ernst hun verkondigt.
A. Zij ontkennen de waarheid van zijn boodschap: "Indien gij het woord des Heeren hebt gesproken, waar is het dan?" Waarom gaat het niet in vervulling? Zo wordt Gods geduld nog onbeschaamd misbruikt om zijn waarachtigheid in twijfel te trekken.

B. Zij lachen om de schrik van wat Hij zegt. Laat God de Almachtige het ergste doen, laat alles gebeuren wat Hij gezegd heeft, het zal ons nog wel gaan, de leeuw is niet zo boos als gedreigd wordt, Amos 5:18. Heere, waartoe dient het, tot mensen te spreken, die noch geloven noch vrezen? V. Hij beroept zich op God aangaande zijn trouwe plichtsvervulling, vers 16. Het volk deed alles wat het kon om hem zijn werk verdrietig te maken, om hem tot een uiterste te drijven, zijn rust weg te nemen en hem te verleiden van ontrouw aan zijn boodschap uit vrees van zijn broeders te behagen.

Heere, zegt hij, Gij weet, dat ik hun niet toegegeven heb.
1. Hij bleef in zijn arbeid volharden. Zijn dienst, in plaats van hem ere en bescherming te bezorgen, stelde hem integendeel aan verwijt, verachting en belediging bloot. "Toch, zegt hij,

als Uw woorden gevonden zijn, zo heb ik ze opgegeten," ik heb mijn arbeid niet verlaten, noch gesmeekt ervan ontheven te worden. Profeten waren herders voor het volk, om ze met het goede woord Gods te voeden, maar zij waren herders naar Gods hart, en dat moeten alle predikers zijn, Hoofdstuk 3:15, Hem volgen en de aanwijzingen en voorschriften, die Hij geeft. Zulk een herder was Jeremia, en al ontmoette hij zoveel moeilijkheden en ontmoediging als iemand anders, toch ontvluchtte hij de Heere niet gelijk Jona, noch bad hij, van verdere dienst vrijgesteld te worden. Zie, wie door God gebruikt worden, moeten, al beantwoordt de uitslag niet aan hun verwachtingen, daarom hun taak niet laten varen, maar voortgaan God te volgen, al slaat de storm hen ook in ‘t gelaat.

2. Hij behield zijn genegenheid voor het volk. Of schoon zij hem miskenden, bleef hij medelijden jegens hen koesteren: "ik heb naar de dag van de smarten niet verlangd." De dag, waarop zijn profetie zou vervuld worden, zou voor Jeruzalem inderdaad een dag van weedom zijn, en daarom betreurde hij die en wenste, dat die nimmer komen mocht, of schoon het voor hem zelf de wraak zou zijn over zijn vervolgers en het bewijs, dat hij een waar profeet geweest was, (wat zij betwijfeld hebben, vers 15). Om die redenen kon hij naar die dag verlangd hebben. Zie, God begeert niet, en dus mogen Zijn dienaren ook niet begeren, de dood van de zondaars, maar dat zij zich bekeren en leven. Ofschoon wij waarschuwen tegen de dag van de vergelding, mogen wij daarnaar niet wensen, maar moeten er liever over treuren, gelijk Jeremia heeft gedaan.

3. Hij hield zich nauwgezet aan Gods bevelen. Of schoon hij gunst bij het volk mocht verdiend of althans hun ongenoegen vermeden hebben, door zijn verwijten minder scherp en zijn bedreigingen minder ernstig te maken, toch bracht hij zijn boodschap getrouw over, en dat was hem een grote troost. "Heer, Gij weet het. Wat uit mijn lippen gegaan is, is voor Uw aangezicht geweest, het stemde nauwkeurig overeen met wat ik van U had gehoord, en daarom wanneer zij met mij twisten, gaat dat U aan."
Let hierop: indien wat wij zeggen en doen recht is voor God, dan kunnen wij beschuldigingen en verwijten van mensen licht dragen. Het is weinig, door hun oordeel geoordeeld te worden.

VI. Hij bidt nederig van God, dat die hem handhaaft en beschermt, en hem bekwaamt om blijmoedig voort te gaan in het werk, waartoe God hem zo duidelijk had geroepen en waaraan hij zich zo oprecht had gewijd.
Twee dingen begeert hij hier:
1. Dat hij troost moge hebben in de dienst van God die hem heeft gezonden, vers 17. Wees Gij mij niet tot een verschrikking. Zeker is hier meer bedoeld dan gezegd. "Wees Gij mijn troost en laat Uw gunst mijn hart verheugen en mij bemoedigen, wanneer mijn vijanden alles doen om mij te verschrikken en mij van mijn arbeid af te trekken of mij die moeilijk te maken." Zie, ook de besten zijn onvolmaakt, zodat God terecht een verschrikking voor hen kan zijn, zoals Hij soms voor Job is geweest, Hoofdstuk 6:4, voor Asaf, Psalm 77:4, voor Heman, Psalm 88:15. "En dit is wat rechtvaardigen, wetende de schrik des Heeren, meer de iets anders vrezen en zoeken te ontgaan, ja welke vreselijke omstandigheden hen ook overvallen en hoe geducht hun vijanden hen aangrijpen, zij behouden goeden moed, zolang God geen verschrikking voor hen is. Hij pleit: Gij zijt mijn Toevlucht, en dan vrees ik niets anders, ten dage des kwaads, wanneer het kwaad mij prest of benauwt. Mijn vertrouwen zijt Gij, daarom wees geen verschrikking voor mij." Zie, zij, die door het geloof op God hun vertrouwen stellen, zullen Hem tot hun troost hebben in de aller-slechtste tijd, als het niet hun eigen schuld is, als wij in Hem ons betrouwen hebben zullen wij Hem geen verschrikking vinden.

2. Dat hij moed mocht hebben, als hij tot het volk gezonden werd, vers 18. Wie hem moesten onderhouden en bemoedigd hebben, vervolgden hem. "Heere, zegt hij, laat hen verschrikt worden (laat hen overwonnen worden door de overtuigende kracht van Uw woord en beschaamd over hun hardnekkigheid, of anders, laat de aangekondigde oordelen eindelijk vervuld worden), maar laat mij niet verschrikt worden, laat mij niet bevreesd worden door hun dreigementen, zodat ik Uw vertrouwen zou beschamen." Zie, Gods dienaren hebben een taak te volbrengen, waarover zij noch beschaamd noch bevreesd behoeven te zijn, maar zij hebben nodig, door goddelijke genade gesterkt te worden om zonder vrees of schaamte voort te gaan.
Jeremia had de dag van de ellende voor zijn vaderland niet gewenst, maar wat zijn vervolgers aangaat, in een rechtvaardige en heilige verontwaardiging bidt hij: "Breng over hen de dag des kwaads." In de hoop, dat hun oordeel het oordeel over het gehele land mocht ophouden, indien zij weggenomen werden, mocht het land misschien bewaard blijven, daarom "verbreek ze met een dubbele verbreking, laat ze geheel en al verbroken worden, met wortel en tak, en laat het vooruitzicht dier verbreking hen nu reeds ontzetten." Dit bidt de profeet, volstrekt niet om zelf gewroken te worden, noch om rust te vinden, maar opdat de Heere bekend moge worden door de oordelen, die Hij over hen brengt.

Jeremia 17:19-27
Deze verzen vormen een rede over sabbatsheiliging. Het is een woord, dat de profeet van de Heere had ontvangen, en dat hij op plechtige wijze en het openbaar aan het volk moest verkondigen. Dat woord moest niet maar in het algemeen de zonde bestraffen en op gehoorzaamheid aandringen, maar in bijzonderheden afdalen. Deze boodschap omtrent de Sabbat was waarschijnlijk in de dagen van Josia reeds overgebracht, om het werk van de reformatie te steunen, dat Josia had aangevangen, want de beloften, hier gedaan, vers 25, 26, zijn nauwelijks toepasselijk op een tijd, zo nabij het einde. Deze boodschap moest verkondigd worden op alle plaatsen, waar het volk samenkwam, dus "in de poorten," niet maar omdat het volk daardoor aanhoudend in- en uitging, maar omdat het daar zijn vergaderingen hield en zijn voorraad oplegde. Ze moest verkondigd worden (gelijk de koning of de koningin gewoonlijk hun proclamatie afkondigden) eerst aan de poort des hofs, de poort, door dewelke de koningen van Juda ingaan en door dewelke zij uitgaan, vers 19. Zij moeten het eerst met de boodschap in kennis gesteld worden, vooral met hun plicht, want zo de Sabbatten niet behoorlijk geheiligd werden, dan moeten de heersers in Juda in de eerste plaats daarvan bestraft worden, Nehemia 13:17 want zij zijn zeker de meest schuldiger. Voorts moest hij prediken in alle poorten van Jeruzalem." Het is een zaak van algemene betekenis, Iaat dus allen er acht op geven. Laat de "koningen van Juda des Heeren woord horen (want al staan deze hoog, God is hoger en staaf boven hen), en dan alle inwoners van Jeruzalem, want, al staan deze zoveel lager, God houdt rekening met hen en met wat zij op de Sabbatdag doen".

Let op,
I. Hoe de Sabbat geheiligd moest worden, en wat de wet daaromtrent zegt, vers 21, 22.
1. Zij moeten op de Sabbat rusten van hun wereldse arbeid en geen werk doen. Zij mogen geen last dragen, de stad in noch eruit, in noch uit hun huizen. Geen koren mocht binnengevoerd noch mest uitgebracht worden, geen handelswaren naar een andere plaats getransporteerd. Geen beladen paard, of wagen of kar mocht op Sabbatdagen in de straten noch op de wegen gezien worden, geen pakjesdragers aan ‘t werk gezet of dienstboden om levensmiddelen of brandstof uitgestuurd worden. Het was een dag van de ruste, en geen arbeidsdag, tenzij in geval van noodzaak.

2. Zij moeten zich toeleggen op datgene, waarvoor de Sabbat was bestemd. "Gij zult de Sabbatdag heiligen," dat is aan de dienst van God wilden, Hem ter ere." Daarom moet alle wereldse arbeid ter zijde gelaten, opdat wij enig en alleen de dag daaraan geven, en dat vereist en verdient de gehele mens.

3. Zij moesten daarin zeer voorzichtig zijn. "Wacht u op uw ziel, waakt tegen alles wat aanleiding kan geven tot ontheiliging van de Sabbat. Wanneer God na-ijverig is, moeten wij dubbel toezien. En wacht u op uw zielen, want het is uw eigen schade, zo gij een deel van de tijd, die Hem behoort, voor u zelf neemt." "Wacht u op uw zielen, opdat gij de Sabbat op de rechte wijze heiligt". Wij moeten acht geven op onze gemoedsgesteldheid en op de begeerten van ons hart. Laat uw ziel niet bezwaard zijn met aardse zorg, maar geef u geheel over aan de plicht van de Sabbatdag. En,

4. Hij wijst hen op de wet, het statuut, dat in dit geval voorziet. Het is geen nieuwe inzetting, maar wat ik reeds "uw vaderen geboden heb, het is de oude wet, ja reeds de aartsvaders bekend." II. Hoe de Sabbat ontheiligd was, vers 23. "Uw vaderen was geboden, de Sabbat heilig te houden, maar zij hebben niet gehoord, zij hebben hun nek verhard tegen dit, gelijk ook tegen andere geboden, die hun gegeven waren." Dat wordt gezegd om aan te tonen, dat een reformatie hoognodig, en dat God terecht toornig was over de zo langdurige overtreding van deze wet. Zij hadden hun nek verhard tegen dit gebod, opdat zij omtrent de andere geboden niet mochten horen of onderricht ontvangen. Wanneer de Sabbat veronachtzaamd wordt, komt van het dienen van God in het algemeen weinig terecht.

III. Welke zegeningen God wilde schenken, zo men de Sabbatsheiliging ter harte wilde nemen. Of schoon hun vaderen schuldig stonden aan ontheiliging van de Sabbat, zij zouden daarom niet lijden, maar het volk zou zijn oude luister herwinnen, indien het de Sabbat beter wilde houden, vers 24-26. Laat hen zorgen, "de Sabbat te heiligen en geen werk te doen," dan, 1. Het hof zal bloeien, koningen zullen elkaar opvolgen, de koninklijke familie zal talrijk zijn, en zij zullen op de troon des gerichts zitten, de tronen van het huis Davids, Psalm 122:5, Zij zullen met grote pracht rijden "door de poorten van Jeruzalem," deze op paarden, gene op wagens, omstuwd door een talrijk gevolg van de edelen van Juda. Zie, de eer van de heersers is de vreugde des koninkrijks, en de steun van de godsdienst zou beide grotelijks helpen.

2. De stad zal bloeien. Laat de godsdienst in Jeruzalem in ere zijn, door Sabbatsheiliging zodat ze beantwoordt aan haar naam "heilige stad, en ze zal bewoond worden in eeuwigheid, ze zal niet ontvolkt of verwoest worden, zoals gedreigd is". En,

3. Het land zal bloeien. "De steden van Juda en de plaatsen rondom Jeruzalem en uit het land van Benjamin" zullen vervuld worden met inwoners in groten getale, en hun menigten zullen in vrede leven, wat blijken zal uit de veelheid en waarde van hun offeranden, die zij de Heere zullen brengen. Hieraan kan de welvaart des lands getoetst worden. Wat doet het volk voor Gods ere? Zij, die voor hun godsdienst niets over hebben, zullen ook hun tijdelijke welvaart zien afnemen.

4. De kerk zal bloeien. Spijsoffer, wierook lofoffers zullen ten huize des Heeren gebracht worden, om de dienst en de dienaren des Heeren te onderhouden, Gods inzettingen zullen nauwgezet in acht genomen worden, geen offer of wierook aan afgoden gebracht noch de Heere onthouden, maar alles gaan gelijk het betaamt. Men zal met lust en bij iedere gelegenheid Gode lofoffers brengen. Hun welvaart zal daartoe meehelpen, want een volk bloeit, als zijn godsdienst bloeit. Dit is de uitwerking van Sabbatsheiliging, als die wordt

onderhouden, dan leeft men ook anderen geboden van de wet na, wordt die evenwel verwaarloosd, dan treedt of bijgeloof of verachtering in. Terecht is opgemerkt, dat de stroom van de religie dieper of oppervlakkiger vloeit, naarmate de Sabbat naarstiger of slordiger onderhouden wordt.

IV. Welke oordelen zij hadden te wachten, indien zij de Sabbat bleven ontheiligen, vers 27. "Indien gij naar Mij niet zult horen in deze zaak de poorten op Sabbat niet gesloten houdt zodat ieder vrijelijk in en uit kan gaan, indien gij de perken van de goddelijke wet overschrijdt en maakt Mijn heiligen dag gemeen, weet dan dat God een vuur in de poorten uwer stad zat aansteken." Dat wil zeggen, de vijand zal de stad belegeren, de poorten openbreken om zich met geweld toegang te verschaffen en uw stad met vuur verbranden. Met recht zullen poorten in de as gelegd worden, die niet gesloten werden om de zonde buiten te houden, en het volk aan Sabbatsheiliging te gewennen. Dat vuur zal zelfs de paleizen van Jeruzalem verteren, waar de vorsten en edelen wonen, die hun macht en invloed niet gebruikt hebben om de heiliging van de Sabbat te bevorderen. Dat vuur zal niet uitgeblust worden totdat de gehele stad in de as is gelegd. Dat is vervuld door de legerscharen van de Chaldeeën, Hoofdstuk 52:13. De ontheiliging van de Sabbat is een zonde, die God menigmaal met vuur heeft gestraft.

HOOFDSTUK 18

1 Het woord, dat tot Jeremia geschied is van de HEERE, zeggende: 2 Maak u op, en ga af in het huis des pottenbakkers, en aldaar zal Ik u Mijn woorden doen horen. 3 Zo ging ik af in het huis des pottenbakkers; en ziet, hij maakte een werk op de schijven. 4 En het vat, dat hij maakte, werd verdorven, als leem, in de hand des pottenbakkers; toen maakte hij daarvan weder een ander vat, gelijk als het recht was in de ogen des pottenbakkers te maken. 5 Toen geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende: 6 Zal Ik ulieden niet kunnen doen, gelijk deze pottenbakker, o huis Israëls? spreekt de HEERE; ziet, gelijk leem in de hand des pottenbakkers, alzo zijt gijlieden in Mijn hand, o huis Israëls! 7 In een ogenblik zal Ik spreken over een volk en over een koninkrijk, dat Ik het zal uitrukken, en afbreken, en verdoen; 8 Maar indien datzelve volk, over hetwelk Ik zulks gesproken heb, zich van zijn boosheid bekeert, zo zal Ik berouw hebben over het kwaad, dat Ik hetzelve gedacht te doen. 9 Ook zal Ik in een ogenblik spreken over een volk en over een koninkrijk, dat Ik het zal bouwen en planten; 10 Maar indien het doet, dat kwaad is in Mijn ogen, dat het naar Mijn stem niet hoort, zo zal Ik berouw hebben over het goede, met hetwelk Ik gezegd had hetzelve te zullen weldoen. 11 Nu dan, spreek nu tot de mannen van Juda en tot de inwoners van Jeruzalem, zeggende: Zo zegt de HEERE: Ziet, Ik formeer een kwaad tegen ulieden, en denk tegen ulieden een gedachte; zo bekeert u nu, een iegelijk van zijn bozen weg, en maakt uw wegen en uw handelingen goed. 12 Doch zij zeggen: Het is buiten hoop; maar wij zullen naar onze gedachten wandelen, en wij zullen doen, een iegelijk het goeddunken van zijn boos hart. 13 Daarom, zo zegt de HEERE: Vraagt nu onder de heidenen; wie heeft alzulks gehoord? De jonkvrouw Israëls doet een zeer afschuwelijke zaak. 14 Zal men ook om een rotssteen des velds verlaten de sneeuw van Libanon? Zullen ook de vreemde, koude, vlietende wateren verlaten worden? 15 Nochtans heeft Mijn volk Mij vergeten, zij roken der ijdelheid; want zij hebben hen doen aanstoten op hun wegen, op de oude paden, opdat zij mochten wandelen in stegen van een weg, die niet opgehoogd is; 16 Om hun land te stellen tot een ontzetting, tot eeuwige aanfluitingen; al wie daar voorbijgaat, zal zich ontzetten, en met zijn hoofd schudden. 17 Als een oostenwind zal Ik hen verstrooien voor het aangezicht des vijands; Ik zal hun de nek en niet het aangezicht laten zien, ten dage huns verderfs.

18 Toen zeiden zij: Komt aan, laat ons gedachten tegen Jeremia denken; want de wet zal niet vergaan van de priester, noch de raad van de wijze, noch het woord van de profeet; komt aan, en laat ons hem slaan met de tong, en laat ons niet luisteren naar enige zijner woorden! 19 HEERE! luister naar mij, en hoor naar de stem mijner twisters. 20 Zal dan kwaad voor goed vergolden worden? want zij hebben mijn ziel een kuil gegraven; gedenk, dat ik voor Uw aangezicht gestaan heb, om goed voor hen te spreken, om Uw grimmigheid van hen af te wenden. 21 Daarom, geef hun zonen de honger over, en doe ze wegvloeien door het geweld des zwaards, en laat hun vrouwen van kinderen beroofd en weduwen worden, en laat hun mannen door de dood omgebracht, en hun jongelingen met het zwaard geslagen worden in de strijd. 22 Laat er een geschrei uit hun huizen gehoord worden, wanneer Gij haastelijk een bende over hen zult brengen; dewijl zij een kuil gegraven hebben om mij te vangen, en strikken verborgen voor mijn voeten. 23 Doch Gij, HEERE! weet al hun raad tegen mij ten dode; maak geen verzoening over hun ongerechtigheid, en delg hun zonde niet uit van voor Uw aangezicht; maar laat hen nedergeveld worden voor Uw aangezicht; handel alzo met hen, ten tijde Uws toorns. In dit hoofdstuk hebben wij:

I. Een algemene verklaring van Gods wegen, als Hij handelt met volken en koninkrijken, dat Hij gemakkelijk met hen kan doen wat Hij wil zo gemakkelijk als de pottenbakker met de klei, vers 1-6, maar dat Hij zeker met hen zal doen, wat recht en billijk is. Als Hij met hun ondergang dreigt, zal Hij toch op hun berouw in genade tot hen wederkeren, en, als Hij in genade tot hen komt, zal niets dan hun zonde de voortgang van Zijn gunsten belemmeren, vers 7-10.

II. Een bijzondere uiteenzetting van de dwaasheid van de mannen van Juda en Jeruzalem, in hun afdwalen van God naar de afgoden, en aldus zichzelf het verderf op de hals halen, ondanks de edele waarschuwingen hun gegeven, en Gods vriendelijke bedoelingen met ben vers 11-17.

III. De klacht van de profeet bij God over de lage ondankbaarheid en onredelijke boosaardigheid van Zijn vijanden, vervolgers en lasteraars, en gebeden daartegen, vers 18-23.

Jeremia 18:1-10
De profeet wordt hier gezonden naar het huis van de pottenbakker (hij wist waar hij het vinden moest), om geen preek te houden als vroeger voor de poorten van Jeruzalem, maar zich op een voor te bereiden, of liever om er een te ontvangen, kant en klaar. Die hun preken, zoals hij, door onmiddellijke inspiratie hadden, behoefden hun preken niet te bestuderen. "Ga af in het huis des pottenbakkers, en merk, hoe hij zijn werk verricht, en aldaar zal Ik u, stil fluisterend, Mijn woorden doen horen." Daar zult gij een boodschap ontvangen, die gij zult overbrengen aan het volk. Die Gods bedoeling willen weten, moeten letten op Zijn vingerwijzingen, en daarheen gaan, waar zij Zijn woorden kunnen horen. De profeet was nimmer ongehoorzaam aan het hemels gezicht, en ging daarom in des pottenbakkers huis, vers 3, en gaf acht, hoe hij een werk op de schijven maakte, juist zoals hem behaagde, met groot gemak, en in weinig tijds vers 4, En als een klomp leem, die hij in een vorm wilde kneden, te stijf bleek, of, dat er een steen inzat, of op een of andere manier in zijn hand verdorven werd, draaide hij die terstond in een anderen vorm, zal het niet dienen tot een vat ter ere, dan zal het dienen tot een vat ter oneer, gelijk als het recht was in de ogen des pottenbakkers. Het is waarschijnlijk, dat Jeremia zeer goed wist, hoe de pottenbakker zijn werk deed, en hoe gemakkelijk hij het in elke begeerde vorm draaide, maar hij moet gaan en het nu waarnemen, opdat, terwijl hij het begrip ervan vers in zijn geest had, hij te gereder en te duidelijker de waarheid mocht leren, die God hem daarmee wilde beduiden, en hij het te begrijpelijker mocht uitlegger aan het volk. "Door de dienst van de profeten zal Ik gelijkenissen voorstellen," Hoséa 12:11, en het was een vereiste, dat zij zelf de gelijkenissen zouden verstaan, die zij gebruikten. Dienaren zullen een goed gebruik maken van hun aanraking met de zaken, en de dingen van dit leven als zij daardoor leren duidelijker en meer vertrouwelijk tot het volk te spreken over de dingen van God, en Bijbelse gelijkenissen te verklaren. Want zij behoren al hun kennis op een of andere wijze dienstbaar te maken aan hun beroep. Laat ons nu zien, wat de boodschap is, die Jeremia ontvangt, en waarvan de overbrenging hem is toevertrouwd, in het huis van de pottenbakker. Terwijl hij zorgvuldig let op het werk van de pottenbakker, geeft God hem deze twee grote waarheden in de geest, die hij aan "het huis van Israël" prediken moet.

I. Dat God beide, een onbetwistbaar recht en een onweerstaanbare macht heeft om koninkrijken en volken te vervormen, naar Hem behaagt, om Zijn eigen plannen te bevorderen: Zal Ik ulieden niet kunnen doen, gelijk deze pottenbakker, spreekt de Heere? vers 6. Heb Ik geen even absolute macht over u ten aanzien van beide, kracht en recht? Neen God heeft een klaarder recht op heerschappij over ons dan de pottenbakker over zijn klei, want de pottenbakker geeft er alleen vorm aan, terwijl wij beide, inhoud en vorm, van God ontvangen. "Gelijk leem in de hand des pottenbakkers gekneed en gevormd wordt, gelijk hem behaagt, alzo zijt gijlieden in Mijn hand." Dit wil zeggen:
1. Dat God een onbetwistbare soevereiniteit over ons heeft, onze schuldenaar niet is, over ons beschikken mag, zoals Hem goeddunkt, niet verantwoordelijk is aan ons, en dat het even ongerijmd zou zijn voor ons om dit te betwisten, als voor het leem om met de pottenbakker te twisten.

2. Dat het heel gemakkelijk voor God is van ons het gebruik te maken, dat Hem behaagt, en dat wij Hem niet kunnen weerstaan. Een handomdraaien, een wenteling van het wiel, verandert de vorm van het leem geheel en al maakt het tot een vat, vernietigt het, maakt het opnieuw. Zo zijn onze tijden in Gods hand, en niet in de onze, en het is tevergeefs, dat wij met

Hem strijden. Hier wordt gesproken van volken, de politiek sterksten, de machtigsten zijn, wat God behaagt er van te maken, en niet anders. Zie dit uitgelegd bij Job, Hoofdstuk 12:23:"Hij vermenigvuldigt de volkeren en verderft ze, Hij breidt de volkeren uit en leidt ze." Zie Psalm 107:33 enz. en vergelijk Job 34:29. "Zie de volkeren zijn geacht als een druppel van een emmer, snel weggevaagd, en als een stofken van de weegschaal," spoedig weggeblazen, Jesaja 40:15, en worden daarom, zonder twijfel, even gemakkelijk behandeld als het leem door de pottenbakker.

3. Die God wil zich door niemand Zijn heerlijkheid laten ontnemen, en, als Hij, op de lange duur, niet door hen verheerlijkt wordt, zal Hij zichzelf verheerlijken te hun koste. Als des pottenbakkers vat verdorven wordt voor het een doel, dan moet het dienst doen voor een ander, die geen gedenktekenen van genade willen wezen, zullen gedenktekenen van rechtvaardigheid zijn. "De Heere heeft alles gewrocht om Zijns zelfs wille, ja ook de goddeloze tot de dag des kwaads," Spreuken 16:4. God formeerde ons uit het stof, Job 33:6, en wij zijn nog steeds als leem in Zijn handen, Jesaja 64:8 en heeft Hij niet evenveel macht over ons ais de pottenbakker over het leem? Romeinen 9:21, en zijn wij niet als het leem, gebonden ons te onderwerpen aan de wijsheid en de wil van de pottenbakker? Jesaja 29:15, 16, 45:9.

II. Dat Hij in de uitoefening van Zijn recht en macht, altijd handelt volgens vaste regels van billijkheid en goedheid. Inderdaad Hij schenkt gunsten weg op de wijze van een soeverein, maar straft nooit door willekeurige machtsuitoefening. Uw rechterhand is hoog, maar, zoals daar volgt, gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Uws troons," Psalm 89. 14, 15. God betuigt U Zijn oppermacht, en vertelt ons wat Hij kan doen, maar ter zelfder tijd verzekert Hij ons, dat Hij zal handelen als een rechtvaardig en genadig Rechter.
1. Als God ons tegenkomt op de weg des oordeels, kunnen wij zeker zijn, dat het om onze zonde is, ‘t geen hieruit blijken zal, dat een nationaal berouw de voortgang van de oordelen stuiten zal, vers 7, 8: Een ogenblik zal Ik spreken over een volk, dat Ik het zal uitrukken, zijn muren omverwerpen, zijn vruchtbomen uitroeien en dan aan zijn lot overlaten -zijn versterkingen neerhalen, opdat de vijand er vrijelijk binnen komen kan, en zijn huizen, opdat zijn inwoners genoodzaakt worden er uit te gaan, en het verdoen, zoals een wijngaard of een stad verdaan wordt- als het volk ontsteld wordt, zijn zonden betreurt en zijn leven betert, als iedereen zich afkeert van zijn bozen weg en tot God terugkeert, zal God ze genadiglijk aannemen, niet voortgaan met Zijn twist, in genade tot hen wederkeren, en schoon Hij Zijn gedachten niet veranderen ken, zal Hij Zijn weg veranderen, zodat men zeggen kan: "Het berouwt Hem over het kwaad, dat hij zei aan hen te zullen doen." Aldus geschiedde vaak in de tijd van de Richteren, wanneer het onderdrukte volk zich boetvaardig toonde, verwekte God hun verlossers, en als zij zich bekeerden tot God, namen hun zaken terstond een anderen keer. Zo ging het met Ninevé, en wij zouden wensen, dat het vaker zo met Jeruzalem was geweest, 2 Kronieken 7:14. Het is een ontwijfelbare waarheid, dat een oprechte bekering van de boosheid van de zonde een wezenlijke belemmering zal zijn van het kwaad van de straf, en God kan even gemakkelijk een boetvaardig volk uit zijn vernietiging opheffen als de pottenbakker een vat van leem opnieuw maken kan, wanneer het verdorven werd in zijn hand.

2. Als God tot ons komt op de weg van de genade, kan niets dan zonde de voortgang dier genade stuiten, vers 9, 10:"Als Ik spreek over een volk, dat Ik het zal bouwen en planten," al zijn wezenlijke belangen bevorderen en bevestigen zal, dan is dat "Gods akkerwerk, Gods gebouw", 1 Korinthe 3:9, en als Hij spreekt ten gunste van dat volk, dan wordt het gezegend, vermeerderd, verrijkt, uitgebreid, zijn handel bloeit, zijn regering is in goede handen en al zijn zaken bloeien en zijn ondernemingen slagen. Maar als dit volk, dat God aldus met weldaden

overlaadt, "doet wat kwaad is in Zijn ogen en Zijn stem niet gehoorzaamt, als het zijn deugd verliest, en losbandig en goddeloos wordt, als de godsdienst in minachting raakt, en de ondeugd in de mode komt en aldus de steun van een goede naam geniet, en er onder hen een algemeen verval van ernstige godzaligheid is, dan zal God Zijn hand tegen hen keren, zal uitrukken, wat Hij bezig was te planten, en neerhalen, wat Hij aan 't bouwen was," Hoofdstuk 45:4, het goede werk, dat in wording was, zal stilstaan en achterwege blijven, en alle verdere bedoelde gunsten zullen ingehouden worden, en dit wordt genoemd Zijn "berouw over het goede, met hetwelk Hij gezegd had het te zullen weldoen," zoals Hij van plan veranderde met het huis van Eli, I Samuel 2:30, en zoals Hij Israël haastig weer in de woestijn voerde, toen Hij het reeds in 't gezicht van Kanaän had gebracht. Zonde is de grote kwaadstichtster tussen God en een volk, zij verbeurt de weldaad van Zijn beloften en bederft de uitwerking van hun gebeden. Zij vernietigt Zijn goede bedoelingen met hen, Hoséa 7:7, en stelt hun aangename verwachtingen van Hem teleur. Zij maakt een einde aan hun gelukkige toestand, verlengt hun moeilijkheden, brengt hen in 't nauw, en stelt hun verlossing uit, Jesaja 49:12.

Jeremia 18:11-12
Deze verzen schijnen de toepassing te zijn van de algemene waarheden, in het voorafgaande deel van het hoofdstuk neergelegd, op het volk van de Joden en hun tegenwoordige toestand.

I. God sprak nu over "uitrekken en afbreken en verdoen" in verband met hen, want het is dat deel van de regel des oordeels, dat op hun geval betrekking heeft, vers 11. "Nu dan spreek nu tot de mannen van Juda" (zegt God). "Ziet, Ik formeer een kwaad tegen ulieden, en denk tegen ulieden een gedachte. De Voorzienigheid neemt klaarblijkelijk alle maatregelen om uw ondergang te bewerkstelligen. Let op uw gedrag tegen God, en gij zult moeten zien, dat gij het verdient, Iet op Zijn handelingen met u, en gij zult moeten zien, dat dát Zijn oogmerk is." Hij formeert kwaad, zoals de pottenbakker het vat formeert, om Zijn doel te bereiken.

II. Hij nodigt hen uit om door berouw en bekering Hem tegemoet te komen op de weg van Zijn oordelen en aldus Zijn verdere maatregelen tegen hen te voorkomen: "Bekeert u nu, een ieder van zijn boze weg, opdat aldus (naar de regel, tevoren vastgesteld) God zich mag afwenden van het kwaad, dat Hij zich voorgenomen had aan u te doen, en die beschikking, die als een vat op de schijven tegen u geformeerd scheen te worden zal onmiddellijk in een nieuwen vorm gedraaid worden, en de afloop zal in uw voordeel zijn." De waarschuwingen van Gods Woord en de bedreigingen van Zijn daden, moeten door ons aangegrepen worden als krachtige motieven om ons leven te verbeteren, want het is niet voldoende "ons van onze bozen weg te bekeren, maar wij moeten onze wegen en handelingen goed maken, in overeenstemming met de regel, met de wet."

III. Hij voorziet hun hardnekkigheid en hun onhandelbare weigering om op deze uitnodiging in te gaan, schoon de strekking ervan zozeer tot hun eigen voordeel was, vers 12 : Doch zij zeggen: Het is buiten hope. Als zij niet verlost kunnen worden, tenzij zij zich bekeren van onze boze wegen, dan moeten zij wel wanhopen ooit verlost te zullen worden, want zij zijn besloten te wandelen, "een ieder naar het goeddunken van zijn boos hart." Het dient nergens toe, dat de profeten nog iets zeggen, dat zij nog argumenten bezigen of de zaak verder aandringen, wij willen onze zin hebben, wat het ook koste: "wij zullen naar onze gedachten wandelen, en willen niet staan onder de dwang van de goddelijke wet." Wat zondaren in 't verderf stort, is te willen leven naar hun lust. Los te leven, noemen zij vrijheid, terwijl een slaaf van zijn lusten te zijn de ergste slavernij voor een man is. Zie hoe wonderlijk de harten van sommige mensen verhard zijn door de bedrieglijkheid van de zonde dat zij niet eens zoveel als verbetering beloven willen, ja, zij tergen de oordelen van God uit: "Wij willen

voortgaan met onze gedachten en God mag voortgaan met de Zijne, en de afloop zullen wij afwachten."

IV. Hij werpt hun de monsterachtige dwaasheid voor de voeten van hun hardnekkigheid, en hun haat tegen verbetering. Zeker was nooit enig volk schuldig aan zo'n ongerijmdheid, nooit handelde er een, dat aanspraak maakte op verstand, zo onredelijk, vers 13 : Vraagt nu onder de heidenen, zelfs zij, die niet de weldaad van de goddelijke openbaring hadden gehad, geen godsspraken, geen profeten, zoals Juda en Jeruzalem, en toch: Wie van hen heeft alzulks gehoord? Toen de Ninevieten zo gewaarschuwd werden, bekeerden zij zich van hun boze weg. Sommigen, die tot de slechtste mensen behoren, zullen, als men ze hun fouten vertelt, vooral als ze er voor gaan boeten, ten minste verbetering beloven, en zeggen, dat zij zullen pogen anders te worden. "Maar de jonkvrouw Israëls verzet zich tegen de gedachte aan berouw, is besloten weerspannig te blijven, wat ook haar geweten en de Voorzienigheid er tegen zeggen, en doet aldus een afschuwelijke zaak". Zij moest zichzelf kuis en onbevlekt bewaren voor God, die haar aan zichzelf gehuwd had, maar zij heeft zich van Hem vervreemd en weigert tot Hem terug te keren. "Het is een zaak, afschuwelijk genoeg, om iemand te doen sidderen bij de gedachte er aan, dat zij die hun toestand treurig hebben gemaakt door te zondigen, die wanhopig zouden maken door te weigeren zich te bekeren". Opzettelijke onboetvaardigheid is de grofste zelfmoord, en dat is "een afschuwelijke zaak, de gedachte daaraan moeten wij verafschuwen."

V. Hij toont hun dwaasheid in twee opzichten:
1. In de aard van de zonde zelf, waaraan zij schuldig waren. Zij verlieten God voor afgoden wat het afschuwelijkst mogelijke was, want zij bedrogen zichzelf op een uiterst gevaarlijke wijze, vers 14, 15 "Zal een dorstig reiziger de sneeuw verlaten, die gesmolten van de bergen van Libanon afvloeit, en dat om een steenrots des velde?" Zal hij deze verlaten, voorbij gaan, en zich beter menen te helpen met water uit een modderpoel? "Zullen ook de vreemde, koude, vlietende wateren verlaten worden in de hitte des zomers?" Neen, als men van hitte en droogte versmacht, en koele verfrissende stromen ontdekt, zal men er gebruik van maken en ze niet de rug toekeren. In de kanttekening staat: "Zal een man, die langs de weg reist mijn velden verlaten, die vlak en effen zijn, voor een steenrots, die ruw en hard is, of voor de sneeuw van de Libanon, die tot hopen opgewaaid, de weg onbegaanbaar maakt? Of zullen de vlietende wateren verlaten worden voor de vreemde, koude wateren?" Neen, in deze opzichten weten de mensen wel, wanneer ze goed af zijn en blijven daar bij, zij nemen het onzekere niet voor het zekere. Nochtans heeft Mijn volk Mij vergeten, vers 15, zij hebben een fontein van levend water verlaten voor gebroken bakken. Zij roken van de ijdelheid, dat is afgoden, die even ijdel zijn als zij zelf, die niet zijn, wat zij moeten voorstellen, noch kunnen doen, wat van hen verwacht wordt. Zij hadden niet het gewone verstand van reizigers, maar ook hun leiders deden hen dwalen, en zij waren er tevreden mee, misleid te worden.
a. Zij verlieten de oude paden, die aangewezen waren door de goddelijke wet, waarin al de heiligen gewandeld hadden, die daarom de goede weg is naar het doel van hun reis, een veilige weg en daar er vele voetsporen stonden, gemakkelijk te vinden en gemakkelijk te bewandelen. Maar als hun geraden werd, de goeden oude weg te houden, zeiden zij beslist, dat zij niet wilden, Hoofdstuk 6:16.

b. "Zij verkozen zijpaden, zij wandelden op een weg die niet opgehoogd is, ziet op de hoofdweg, de koninklijke weg, waarlangs zij veilig konden reizen, en die hen zeker aan hun doel zou brengen, maar op een vuile weg, een ruwe weg, een weg, waarop zij wel moesten struikelen, zodanig was de weg van de afgoderij (zodanig is de weg van alle ongerechtigheid-

het is een valse weg, een weg vol van struikelblokken), en toch verkozen zij deze weg zelf te bewandelen en anderen die te wijzen".

2. In de boze gevolgen daarvan. Hoewel de zaak op zichzelf slecht was, zouden ze er enige verontschuldiging voor hebben, als ze er zich wat goeds van konden beloven. Maar de onmiddellijke strekking ervan, was, om "hun land woest te maken," en bij gevolg, hen zelf ellendig (want dat moeten de inwoners noodzakelijkerwijs zijn, als hun land verwoest is) en beide hen zelf en hun land tot "eeuwige aanfluitingen." Die ruimschoots waarschuwingen hebben gehad, en er zich niet aan storen, verdienen een aanfluiting te zijn. Al wie daar voorbijgaat, zal zijn opmerkingen over hen maken, en "zal zich ontzetten, en met zijn hoofd schudden, sommigen met verwondering, anderen met medelijden, weer anderen juichende over de verwoesting van een land, dat de heerlijkheid van alle landen was". Zij zullen het hoofd schudden ter bespotting, en hun de dwaasheid verwijten, van hun verzaken van God en plicht, en dat ze zo zichzelf de ellende op de hals hebben gehaald. Die tegen God opstaan, zullen rechtvaardig tot verachting zijn van allen om hen heen, en daar zij de Heere hebben verworpen, zullen zij zelf verworpen worden. Als dan hun land verwoest is, wordt als vervolg op de verwoesting, gedreigd, vers 17 : Als een oostenwind zal Ik ze verstrooien die hevig en geweldig is, daardoor zullen zij voor het aangezicht des vijands heen en weer gedreven worden, en geen uitweg vinden om te ontsnappen. Zij zullen niet alleen vlieden voor de vijand (het was mogelijk om dat te doen in een geregelde terugtocht), maar zij zullen verstrooid worden, sommigen hierheen en anderen daarheen. Wat hun ellende voltooit is: "Ik zal hun de nek en niet het aangezicht laten zien ten dage huns verderfs." Onze rampen zijn gemakkelijk te dragen, als God ons Zijn aangezicht zien laat en ons bestraalt, terwijl wij er onder gebukt gaan, als Hij ons steunt en Zijn gunst schenkt, maar als Hij ons de rug toekeert, als Hij Zijn misnoegen toont, als Hij doof is voor onze gebeden en ons Zijn hulp weigert als Hij ons verzaakt, en ons aan onszelf overlaat, en zich van ons verwijdert, zijn wij teniet gedaan. "Als Hij het aangezicht verbergt, wie zal Hem dan aanschouwen?" Job 34:29. Hierin zou God met hen handelen, zoals zij met Hem gehandeld hadden, Hoofdstuk 2:27. "Zij keren mij de nek toe en niet het aangezicht." Het is rechtvaardig van God, dat Hij zich vreemd houdt ten dage van hun ellende, tegenover hen, die ten dage van hun voorspoed zich ruw en ongevoelig voor hun plicht hebben getoond tegenover Hem. Dit zal zijn volkomen vervulling hebben ten dage dat God tot hen, die, schoon vroom met de mond, toch werkers van de ongerechtigheid waren zeggen zal: "Gaat weg van mij, Ik ken u niet, ja, Ik heb u nooit gekend." Jeremia 18:18-23 De profeet brengt hier, als soms tevoren, zijn eigen zaken ter sprake, maar zeer tot onze onderwijzing.

I. Ziehier wat de gewone manieren van vervolgers zijn. Wij kunnen dat zien aan Jeremia's vijanden in vers 18.
1. Zij staken de hoofden bijeen om te beraadslagen, wat zij tegen hem zouden doen om beide, zich op hem te wreken om wat hij gezegd had, en zijn mond te stoppen voor de toekomst. "Zij zeiden: Komt aan, laat ons gedachten tegen Jeremia denken." De vijanden van Gods volk en dienaren zijn vaak zeer sluw, en verbinden zich om hun kwaad te doen. Wat zij niet afzonderlijk kunnen doen ten nadele van de godsdienst, dat trachten zij in overleg met elkaar te doen. De goddeloze bedenkt listige aanslagen tegen de rechtvaardige. Kájafas, en de overpriesters en ouderlingen deden aldus tegen onze gezegende Zaligmaker zelf. De tegenstand, die de poorten van de hel aan het koninkrijk van de hemelen bieden, wordt met heel wat gevloekt overleg geleid. God had gezegd, vers 11 : "Ik denk tegen ulieden een gedachte," en nu, alsof zij besloten waren hetzelfde te doen als Hij, en de oneindige Wijsheid te overtreffen, besluiten zij "gedachten te denken tegen Gods profeet, niet alleen tegen zijn persoon, maar ook tegen het woord, dat hij hun overgebracht heeft, 't geen zij door sluw

beleid meenden teniet te doen". Hoe wonderbaarlijk is de dwaasheid van hen, die Gods raad hopen te schande te maken!

2. Hiertoe wendden zij grote ijver voor ten dienste van de kerk, welke, waar zij voorgaven, in gevaar verkeerde, als Jeremia toegelaten werd te blijven preken, zoals hij deed. "Komt", zeiden zij, maten wij hem tot zwijgen brengen en verpletteren "want de wet zal niet vergaan van de priester, de wet van de waarheid was in zijn mond," Maleachi 3:6, en daar zullen wij naar zoeken, de handhaving van de inzettingen, naar de wet, is in hun handen, en noch het een noch het ander zal hun ontrukt worden. "De raad zal niet vergaan van de wijze, het bestuur van de staatszaken zal altijd zijn bij de geheime raad en de ministers van staat, aan wie het toekomt, ook zal het woord niet vergaan van de profeet" zij bedoelden de profeten van hun eigen keus, die hun aangename dingen profeteerden en hen vleiden met gezichten van vrede. Twee dingen gaven zij te kennen:
a. Dat Jeremia geen ware profeet kon zijn, maar dat hij zich het profeet -zijn aangematigd had, omdat hij niet gemachtigd was door de priesters en met de andere profeten niet samenstemde, wiens gezag daarom veracht zal worden als men hem voort laat gaan. Als Jeremia als een orakel beschouwd moet worden dan vaarwel de reputatie van onze priesters, onze wijzen, en onze profeten, maar die moet toch geschraagd worden, wat voldoende reden is om hem te verdekken."
b. Dat de inhoud van zijn profetieën niet van God kan zijn, omdat hij soms betrekking had op de profeten en de priesters, hij had hen beschuldigd de belhamels te zijn van al het kwaad, Hoofdstuk 5:31, en het volk te bedriegen, Hoofdstuk 14:14, hij had voorspeld, "dat hun hart zou vergaan, en ontzet zou zijn, Hoofdstuk 4:9, dat de wijzen beschaamd, Hoofdstuk 8:9, 10, dat de priesters en profeten met dronkenschap opgevuld zouden zijn", Hoofdstuk 13:13. Meer dan iets anders wekte dit hun gal op. Zich verlatende op de belofte van Gods tegenwoordigheid bij hun priesters en profeten, konden zij niet geloven, dat Hij hen ooit zou verlaten. De leidslieden van de kerk moesten noodzakelijk onfeilbaar zijn, en wie daarom voorspelde, dat zij tot dwaasheid zouden worden, moest als valse profeet veroordeeld worden. Aldus zijn onder de vlag van ijver voor de kerk, haar beste vrienden verslagen.

3. Zij kwamen overeen te doen al wat zij konden om zijn goeden naam te bezwalken. "Komt aan, en laat ons hem slaan met de tong, hem in een slechten reuk brengen, zijn karakter in diskrediet brengen, hem aan sommigen voorstellen als verachtelijk en als iemand, die vermeden moet worden, aan anderen als gevaarlijk en als iemand, die vervolgd moet worden, aan allen als hatelijk en onverdraaglijk." Dat was hun gedachte, "fortiter calumniari, oliquid adhaerebit- hem met de vurigste laster te overladen in de hoop, dat iets ervan hem zou aankleven," hem in een berenhuid te kleden, bij wijze van lokaas. Zij, die dit plan maakten waren waarschijnlijk mannen van naam, wier laster niet weinig betekende, wier voorstellingen, hoe vals ook, beide door vorsten en volk zou geloofd worden, zodat hij gevaar liep voor ‘t gerecht van de ene en door de woede van de andere. De gesel van zulke tongen geeft niet alleen pijnlijke striemen, maar ook diepe wonden, zodat het een grote genade is "er voor verborgen te wezen," Job 5:21.

4. Om anderen een voorbeeld te geven, besloten zij, zelf niet te letten op iets, dat hij zei, al scheen het nog zo gewichtig en bevestigd als een boodschap van God: "Laat ons niet luisteren naar enige van zijn woorden, want, waar of onwaar, zij zullen ze beschouwen als zijn woorden, en niet als die van God". Wat is er te beginnen met hen, die het woord van God horen, vastbesloten er niet naar te luisteren en het niet te geloven? Ja, 5. Om hem definitief tot zwijgen te brengen besluiten zij zijn dood te zijn, vers 23. Gij weet al hun raad tegen mij ten

dode. Zij maken jacht op zijn kostbaar leven, het laaghartig karakter van Jeruzalem is langen tijd geweest: Gij, die velen van de profeten doodt, en ze allen hebt willen doden.

II. Ziehier, wat de gemeenschappelijke toevlucht is voor alle vervolgden. Wij kunnen het zien in de weg, die Jeremia insloeg, toen hij deze harde behandeling ondervond. Hij wendde zich tot God met gebed en verlichtte zichzelf op die wijze.
1. Hij droeg zichzelf en zijn zaak op aan God, vers 19. Zij wilden niet luisteren naar een van zijn woorden, wilden zijn klachten niet horen en geen kennis nemen van zijn grieven, maar, zegt hij, Heere, luister naar mij. Het is een troost voor trouwe dienaren, dat, als de mensen niet willen luisteren naar hun prediking, God niet wil luisteren naar hun gebed. Hij beroept zich op God als op een onpartijdig rechter, die beide partijen wil horen, zoals ieder rechter behoort te doen. Luister niet alleen naar mij, "maar hoor ook naar de stemme mijner twisters, hoor, wat zij tegen mij en voor zichzelf hebben te zeggen, en maak het dan duidelijk, dat Gij op de troon zit, o Rechter van de gerechtigheid."
Hoor de stem mijner twisters, wat zijn ze luidruchtig en druk, hoe vals en boosaardig is alles, wat zij zeggen, en, "dat zij uit hun mond geoordeeld worden, dat hun tong ze doe aanstoten tegen zichzelf."

2. Hij klaagt over hun lage ondankbaarheid jegens hem, vers 20 : Zal dan kwaad voorgoed vergolden worden, en zal het ongestraft blijven? Zult Gij mij geen goed voor dat kwaad vergelden? 2 Samuel 16:12. Goed voor goed te vergelden is menselijk, kwaad voor kwaad is dierlijk, goed voor kwaad is christelijk, maar kwaad voor goed is duivels, het is zo iets ongerijmds en zo goddeloos, dat wij niet anders kunnen denken, dan dat God het wreken zal. Zie hoe groot het kwaad was, dat zij tegen hem deden: "Zij hebben mijn ziel een kuil gegraven," zij bedoelden zijn leven te nemen (met minder waren zij niet te voldoen), en dat niet op een grootmoedige wijze, door een openlijken aanval, waartegen hij gelegenheid kon hebben zich te verdedigen, maar op een lage, lafhartige, heimelijke manier, zij groeven putten voor hem, waartegen hij zich niet hoeden kon. Maar zie, hoeveel goeds hij voor hen gedaan had: "Gedenk, dat ik voor Uw aangezicht gestaan heb, om goed voor hen te spreken," hij was hun bemiddelaar bij God geweest, had zijn invloed in de hemel te hun bate gebruikt, wat de grootste vriendelijkheid was, die zij van iemand van zijn karakter konden verwachten. "Hij is een profeet en hij zal voor u bidden," Genesis 20:7. Mozes deed dat dikwijls voor Israël, en toch twistten zij met hem en spraken er soms van hem te stenigen. Hij was zo vriendelijk voor hen als zij in dreigend gevaar van vernietiging waren en zijn tussenkomst het meest nodig hadden. Zij hadden zelf Gods toorn tegen hen uitgedaagd, en die stond op het punt over hen los te barsten, maar hij stond in de bres (zoals Mozes, Psalm 106:2) en keerde Zijn grimmigheid af.

a. Dat was zeer laag van hen. Noem iemand ondankbaar en gij kunt hem niet slechter noemen. Maar het was niet vreemd, dat zij, die hun God vergeten hadden, hun beste vrienden niet kenden.
b. Het was zeer smartelijk voor hem, zoals het voor David was, Psalm 35:13, 109:4. "Voor mijn liefde staan zij mij tegen." Zo onoprecht handelen zondaars met de grote Middelaar, daar zij Hem opnieuw kruisigen, en tegen Hem getuigen op aarde, terwijl Zijn bloed voor hen getuigt in de hemel, Johannes 10:32. Maar
c. het was een troost voor de profeet, dat, terwijl zij zo vol wrevel tegen hem waren, hij het getuigenis van zijn geweten voor zich had, dat hij zijn plicht aan hem gedaan had, en dat zal ook onze verheuging zijn in zo’n dag des kwaads. "Bloedgierige lieden haten de vrome maar de oprechten zoeken zijn ziel", Spreuken 29:10.

3. Hij smeekt Gods oordelen over hen af niet uit wraakzuchtige neigingen, maar in profetische verontwaardiging over hun afschuwelijke goddeloosheid. vers 21-23. Hij bidt
a: Dat hun gezinnen van honger mogen sterven: "Geef hun zonen de honger over, de honger, op het land door gebrek aan regen, in de stad door de strenge belegering. De ongerechtigheid van de vaderen moge aldus aan de kinderen gewroken worden."
b. Dat zij mogen afgesneden worden "door het geweld des zwaards, ‘t welk, wat het ook was in ‘s vijands hand, in Gods hand, een zwaard van de gerechtigheid zou zijn: Doe ze wegvloeien (zo staat er) door het geweld des zwaards, Iaat hun bloed overvloedig vergoten worden als water, laat hun vrouwen van kinderen beroofd en weduwen worden, laat hun mannen door de dood omgebracht worden (sommigen menen, dat de profeet pestilentie bedoelt), Iaat hun jongelingen die de kracht van dit en de hoop van het volgend geslacht zijn, met het zwaard geslagen worden in de strijd."
c. Mogen de verschrikkingen en de verwoestingen van de oorlog hen plotseling en bij verrassing aangrijpen, opdat hun straf aldus moge beantwoorden aan hun zonde, vers 22 : Laat er een geschrei uit hun huizen gehoord worden, luide kreten, wanneer Gij haastelijk een bende Chaldeeën over hen zult brengen, om hen te grijpen en al wat zij hebben, om hen gevangen en hun goederen een prooi te maken, want dat wilden zij aan Jeremia doen, zij dachten hem in eens te verderven, voor hij er erg in had: "Zij hebben een kuil voor mij gegraven, als voor een wild dier, en strikken voor mij verborgen, als voor een vraatzuchtige schadelijke vogel". Die anderen denken te verstrikken, zullen rechtvaardig, te kwader ure, zelf in de strik vallen.
d. Dat het hun vergaan mocht, zoals zij door hun zonde verdiend hadden, die niet te verontschuldigen was: "Maak geen verzoening over hun ongerechtigheid, en delg hun zonde niet uit van voor Uw aangezicht, dat is: laat hen de rechtvaardige straf er voor niet ontsnappen, laat ze gebukt gaan onder al de ellenden van hen, wier zonden niet vergeven zijn."
e. Dat Gods wraak tegen hen hun ondergang zijn moge: "laat ze neergeveld worden voor Uw aangezicht." Dit betekent, dat zij vervolgd worden door de rechtvaardigheid, dat zij die poogden te ontsnappen, maar tevergeefs, men zal ze doen struikelen op hun vlucht, en eenmaal gevallen, zullen zij zeker achterhaald worden. En dan, Heere, "ten tijde van Uw toorn, doe hun (hij zegt niet wat hij wilde, dat hun gedaan zou worden, maar) doe hun, naar het recht is bij U, zoals gij gewoon zijt te doen aan hen, -op wie Gij toornig zijt- handel alzo met hen". Nu is dit niet geschreven voor ons tot navolging.

Jeremia was een profeet en onder de invloed van de geest van de profetie, en bij het vooruitzicht van het verderf, dat met zekerheid voor zijn vervolgers in aantocht was, mocht hij gebeden opzenden, die wij niet mogen bidden en als wij met dit voorbeeld ons menen te rechtvaardigen, wanneer wij zodanige dingen afsmeken, dan "weten wij niet van hoedanigen geest wij zijn, onze Meester heeft ons door Zijn voorschrift en voorbeeld geleerd, te zegenen, die ons vervloeken en te bidden voor hen, die ons geweld aandoen". Toch is het geschreven voor onze onderwijzing en is van nut om ons te leren.
a. Dat zij, die de gunst verbeurd hebben, dat Gods profeten voor hen bidden, naar recht mogen verwachten, dat die gebeden tegen hen zullen zijn.
b. Laat vervolging een zonde is, die de maat van de ongerechtigheid van een volk zeer snel vol maakt, en een zekerder en smartelijker verwoesting over hen brengen zal dan iets anders.
c. Die niet gewonnen willen worden door Gods vriendelijkheid en die van Zijn profeten, zullen ten laatste zeker het rechtvaardige misnoegen gevoelen van beide.

HOOFDSTUK 19

1 Zo zegt de HEERE: Ga heen en koop een pottenbakkerskruik, en neem tot u van de oudsten des volks, en van de oudsten der priesteren. 2 En ga uit naar het dal des zoons van Hinnom, dat voor de deur der Zonnepoort is, en roep aldaar uit de woorden, die Ik tot u spreken zal; 3 En zeg: Hoort des HEEREN woord, gij koningen van Juda en inwoners van Jeruzalem! Alzo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ziet, Ik zal een kwaad brengen over deze plaats, van hetwelk een ieder, die het hoort, zijn oren klinken zullen; 4 Omdat zij Mij verlaten, en deze plaats vervreemd, en anderen goden daarin gerookt hebben die zij niet gekend hebben, zij, noch hun vaders, noch de koningen van Juda; en hebben deze plaats vervuld met bloed der onschuldigen. 5 Want zij hebben de hoogten van Baal gebouwd, om hun zonen met vuur te verbranden, aan Baal tot brandofferen; hetwelk Ik niet geboden, noch gesproken heb, noch in Mijn hart is opgekomen? 6 Daarom, ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat deze plaats niet meer zal genoemd worden het Tofeth, of dal des zoons van Hinnom, maar Moorddal. 7 Want Ik zal de raad van Juda en Jeruzalem in deze plaats verijdelen, en zal hen voor het aangezicht van hun vijanden doen vallen door het zwaard, en door de hand dergenen, die hun ziel zoeken; en Ik zal hun dode lichamen het gevogelte des hemels en het gedierte der aarde tot spijze geven. 8 En Ik zal deze stad zetten tot een ontzetting en tot een aanfluiting; al wie voorbij haar gaat, zal zich ontzetten en fluiten over al haar plagen. 9 En Ik zal hunlieden het vlees van hun zonen en het vlees van hun dochteren doen eten, en zij zullen eten, een iegelijk het vlees zijns naasten, in de belegering en in de benauwing, waarmede hen hun vijanden, en die hun ziel zoeken, benauwen zullen. 10 Dan zult gij de kruik verbreken voor de ogen der mannen, die met u gegaan zijn; 11 En gij zult tot hen zeggen: Zo zegt de HEERE der heirscharen: Alzo zal Ik dit volk en deze stad verbreken, gelijk als men een pottenbakkersvat verbreekt, dat niet weder geheeld kan worden; en zij zullen hen in Tofeth begraven, omdat er geen andere plaats zal zijn om te begraven. 12 Zo zal Ik deze plaats doen, spreekt de HEERE, en haar inwoners; en dat om deze stad te stellen als een Tofeth. 13 En de huizen van Jeruzalem en de huizen der koningen van Juda zullen, gelijk alle plaatsen van Tofeth, onrein worden, met al de huizen, op welker daken zij aan al het heir des hemels gerookt en aan vreemde goden drankofferen geofferd hebben. 14 Toen nu Jeremia van Tofeth kwam, waarheen hem de HEERE gezonden had, om te profeteren, stond hij in het voorhof van des HEEREN huis, en zeide tot al het volk: 15 Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ziet, Ik zal over deze stad, en over al haar steden, al het kwaad brengen, dat Ik over haar gesproken heb; omdat zij hun nek verhard hebben, om Mijn woorden niet te horen.

Dit hoofdstuk handelt over dezelfde droevige zaak als het vorige: de naderende ondergang van Juda en Jeruzalem, om hun zonden.
Jeremia had dit dikwijls voorspeld, nu ontvangt hij bijzondere opdracht, zijn profetie te herhalen.

I. Hij moet hen hun zonden ordelijk voor ogen stellen, gelijk hu reeds dikwijls had gedaan, vooral hun afgoderij, vers 4, 5.
II. Hij moet de bijzondere oordelen beschrijven, die nu al spoedig, om hun zonden, over hen komen zouden, vers 6-9.
III. Hu moet dit doen in het dal van Tofeth, met grote plechtigheid en om bijzondere redenen, vers 2, 3.
IV. Hij moet een aantal oudsten oproepen om daarvan getuigen te zijn, vers 1.
V. Hij moet dit bevestigen en trachten het zijn hoorders op het hart te binden, namelijk door een teken, het breken van een andere kruik, wat aantonen moest hoe zij, gelijk die pottenbakkerskruik, in stukken gebroken zullen worden, vers 10-13.
VI. Wanneer hij zulks in het dal van Tofeth gedaan had, moest hij zulks in de tempelhof bevestigen, vers 14-15. Zo werden alle mogelijke middelen beproefd om dit domme zinneloze volk te doen ontwaken tot boete, opdat hun ondergang mocht verhoed worden, maar alles tevergeefs.

Jeremia 19:1-9 De verdorvenheid des mensen had het nodig gemaakt, "dat gebod op gebod, regel op regel gegeven werd (zo onbekwaam zijn wij om goddelijke dingen op te nemen en zo gereed ze te laten slippen), opdat de onbekeerlijken geen uitvlucht zouden hebben". Om deze reden wordt de profeet gezonden met dezelfde boodschap, die hij reeds zo vaak had gebracht, maar ditmaal onder omstandigheden, die de aandacht in hoger mate mochten boeien. Iets waarop predikers moeten letten omdat een overigens onbeduidende omstandigheid soms een groot voordeel geeft, en wie zielen wil vangen, moet wijs zijn.

I. Hij moet van de oudsten en voornaamsten nemen, mannen, die in kerk en staat vooraan staan, om hoorders en getuigen te zijn van wat hij gaat zeggen, "de oudsten des volks en de oudsten van de priesters, opdat die als getrouwe getuigen zouden kunnen spreken," Jesaja 8:2. Het is vreemd, dat die grote mannen achter de arme profeet aankomen en zijn oproeping om mee de stad uit te gaan gehoorzamen, terwijl zij niet weten, waarheen de profeet hun zal leiden noch waarom hij ze meeneemt. Maar, ofschoon de oudsten in het algemeen hem niet genegen waren, is het mogelijk, dat sommigen hem voor een profeet des Heeren hielden en dus zijn hemelse zending eerbiedigden.
Let hierop: wie in de maatschappij een hoge plaats inneemt, heeft gelegenheid God te eren door getrouw de bediening des Woords en andere plechtigheden bij te wonen. Zij moeten dat voor zichzelf een eer achten en geen vernedering, zelfs al zijn de gelegenheden eenvoudig en gering. Zeker is de grootste mens kleiner dan de minste van Gods ordinantiën.

II. Hij moet gaan "naar het dal des zoons van Hinnom en daar zijn boodschap overbrengen, want des Heeren woord is aan geen plaats gebonden, dat kan evengoed in de poort des tempels als in het dal van Tofeth gepredikt worden". Christus heeft op een berg en op een schip gepredikt. Dit dal lag ten dele ten zuiden van Jeruzalem, des profeten weg daarheen was door "de deur van de Zonnepoort," in het oosten, vers 2, zo genoemd omdat aan die zijde de zon opging, anderen verstaan daaronder de Pottenbakkerspoort, gelegen tegen het zuiden. De prediking moet geschieden in het dal des zoons van Hinnom.
1. Omdat dat dal getuige was geweest van de laagste afgoderij, het offeren van kinderen aan Moloch, een vreselijke goddeloosheid, zodat het gezicht van de plaats bij Jeremia's prediking daaraan mocht herinneren.

2. Omdat daar de grootste ramp het volk treffen zou, daar zou de grootste slachting plaats grijpen. Daar het als het ware de vuilnisbelt van de stad was, kon die aanblik doen vooruitzien, hoe ellendig het Jeruzalem gaan zou, als het het dal van Tofeth gelijk gemaakt werd. God gebiedt de profeet daarheen te gaan en "uit te roepen de woorden, die God tot hem spreken zou". Het blijkt dus (zoals Gataker opmerkt) dat God menigmaal zijn profeten niet mededeelde wat zij te zeggen hadden, alvorens zij op de plaats waren en de tijd gekomen was, dat zij spreken zouden.

III. Hij moest een algemene aankondiging doen van de algemene verwoesting, die binnenkort over Juda en Jeruzalem zou komen, vers 3. Hij moest, gelijk zij, die een proclamatie uitvaardigen, beginnen met een hoort: Hoort des Heeren woord, of schoon het een geducht woord is, want gij moogt dankbaar zijn dat het dat is. Beide heersers en onderdanen moeten ernaar luisteren, zo niet, dan is het hun schade. De koningen van Juda, koningen en koningszonen, prinsen en raadslieden, moeten luisteren naar de Koning van de koningen, want hoe hoog ze ook zijn, Hij is verre boven hen. Ook de inwoners van Jeruzalem moeten luisteren naar hetgeen God huri te zeggen heeft. Beide vorst en volk hebben deel aan de nationale schuld en moeten zich samen verootmoedigen, tenzij ze willen delen in de rationale verwoesting. Laat hen allen weten, "dat de Heere van de heirscharen in staat is, Zijn

bedreiging te volvoeren, ofschoon Hij de God Israëls is, ja, omdat Hij dat is, zal Hij in de eerste plaats hun ongerechtigheden bezoeken, Amos 3:2. Hij zal een kwaad brengen over deze plaats, over Juda en Jeruzalem, zo verrassend, zo vreselijk, dat een ieder, die het hoort, zijn oren klinken zullen." Op een iegelijk, die de profetie van deze ellende, de mededeling en voorstelling ervan, hoort, zal dat zulk een verschrikkelijke indruk maken, dat het geluid nog lang in zijn oren zal naklinken en hij het niet kwijt kan raken. Zo wordt de straf over Eli's huis beschreven, 1 Samuel 3:11, en over Jeruzalem, 2 Koningen 21:12.

IV. Hij moet hun klaar voor ogen stellen, welke hun zonden waren, waarover God met hen twist, vers 4, 5. Zij worden beschuldigd van afval van God, "zij hebben Mij verlaten." En van misbruik van de voorrechten van de zichtbare kelk, waarmee zij begiftigd waren. "Zij hebben deze plaats vervreemd. Jeruzalem (de heilige stad), de tempel (het heilige huis des Heeren), die de ere Gods dienen moesten en Zijn koninkrijk onder de mensen onderhouden, hadden zij vervreemd van dit doel en (gelijk sommigen vertalen) ergerlijk misbruikt". Met hun goddeloosheid hadden zij beide zo verontreinigd, dat God beide losliet en aan de verwoesting prijs gaf. Hij beschuldigt hen, dat zij valse goden liefhebben en aanbidden, "die noch zij noch hun vaders gekend hadden, die nooit door enig vertoon van macht of goedheid recht op zulk vertrouwen en zodanige achting verworven hadden, terwijl God, die zij verlieten, hun en hun vaderen, overvloedig Zijn macht en goedheid had bewezen". Toch stelden zij die vreemde goden boven hun God. 't Was als eerden zij die vreemde goden, belust op verandering en nieuwigheid, te meer naarmate zij minder betekenden en als volgden zij in hun godsdienst evenzeer hun grillen als in andere dingen. Zij worden voorts beschuldigd van moord, opzettelijken moord, uit kwaadwilligheid: "Zij hebben deze plaats vervuld met het bloed van de onschuldigen. Het was Manasse's zonde, 2 Koningen 24:4, die de Heere niet wilde vergeven". Ja, alsof afgoderij en doodslag, afzonderlijk begaan, niet erg genoeg waren en God en mens niet genoeg beledigden, hebben zij die zonden verbonden tot een ingewikkelde misdaad, als zij hun kinderen door het vuur aan Baäl offerden, vers 5, hetwelk de onbeschaamdste verkrachting was van beide natuurlijke en geopenbaarde godsdienst, die ooit door mensen bedreven is, en waardoor ze openlijk verklaarden, dat zij hun nieuwe goden meer liefhadden dan zij ooit de ware God hadden bemind. En toch waren die zulke harde meesters, dat ze mensenoffers eisten (onmenselijke offers zou ik ze eer noemen), die de Heere God, wiens alle leven en alle ziel is, nooit van Zijn dienaren had gevorderd, "Hij had hun zulks niet geboden, noch was het in zijn hart opgekomen, Hoofdstuk 7:31.

V. Hij moest trachten hun een denkbeeld te geven van de omvang van de verwoesting, die over hen komen zou. Hij moet hun zeggen (gelijk hij tevoren had gedaan, Hoofdstuk 7:3, dat "het dal des zoons van Hinnom een nieuwe naam zal krijgen, namelijk Moorddal," vers 6, want, vers 7, menigten zullen daar "vallen door het zwaard, wanneer zij een uitval tegen de belegeraars wagen of teruggeworpen worden en beproeven te ontsnappen en gegrepen worden". "Zij zullen vallen voor het aangezicht van hun vijanden, die niet slechts zullen trachten zich meester te maken van hun huizen en bezittingen, maar zo'n haat tegen hen koesteren, dat zij ook neer hun leven zullen staan". Zij dorsten naar bloed, en, wanneer de slachtoffers gevallen zijn, zullen zij zelfs geen begrafenis toestaan: "hun dode lichamen zullen aan het gevogelte des hemels en het gedierte van de aarde tot spijze gegeven worden." Wat een plaats van de ellende zal het dal van Tofeth dan zijn! En aangaande hen, die in de stad blijven en zich niet aan de belegeraars overgeven, die zullen omkomen door gebrek aan voedsel, wanneer zij eerst "het vlees van hun zonen en dochteren en liefste vrienden zullen gegeten hebben, door de benauwing, waarmee hun vijanden hen benauwen zullen," vers 9. Dit was in de wet gedreigd als een voorbeeld, tot welke uiterste de oordelen Gods hen brengen zouden, Leviticus 26:29, Deuteronomium 28:43, en gebracht hebben, Klaagliederen 4:10. "En

eindelijk, de gehele stad zou verwoest worden, de huizen in de as gelegd, de inwoners gedood of gevangengenomen, geen toevluchtsoord zou overblijven, overal zou men ellende en afschuwelijke dingen zien, zo dat ieder die voorbij haar ging, zich ontzetten zou," vers 8, gelijk tevoren betuigd was, Hoofdstuk 18:16. De plaats, wier heiligheid haar een "vreugde van de gehele aarde had gemaakt, zou een aanfluiting en schande van de gehele aarde worden."

VI. Hij moest hen verzekeren, dat al hun pogen om die verwoesting te voorkomen of te verhinderen, zolang zij onboetvaardigen onbekeerlijk bleven, vruchteloos en ijdel zouden blijken, vers 7. Ik zal de raad van Juda n Jeruzalem in deze plaats verijdelen (den raad van vorsten en rijksgroten, in het koninkrijk paleis, dat ten zuiden van de stad lag, niet ver van de plaats, waar de profeet nu stond. Zie, daar is geen ontvluchten aan Gods rechtvaardigheid dan door te vluchten naar Zijn barmhartigheid en genade. Zij, die weigeren naar Gods raad te luisteren, door zich te vernederen onder Zijn machtige hand, zullen ervaren, dat God hun raad verijdelt en in hun plannen blaast, die zij meenden, dat zij wel overdacht en verzekerd waren. "Er is geen raad noch sterkte tegen de HEERE."

Jeremia 19:10-15
De boodschap van vergelding, in de vorige verzen aangekondigd, wordt hier versterkt, om ingang te doen vinden, op dubbele wijze:

I. Door een zichtbaar teken. De profeet moet een aarden kruik, vers 1, nemen, en toen hij zijn boodschap had overgebracht, moest hij de kruik in stukken breken, vers 10, en dezelfden die de rede hadden gehoord, moesten nu ook het teken zien. Hij had, in het vorige hoofdstuk, het volk met pottenbakkersklei vergeleken, die gemakkelijk gekneed kon worden. Maar sommigen konden zeggen: Het is met ons gedaan, wij hebben te lang ons verhard. En al zij dat zo, zegt de profeet, de pottenbakkerskruik wordt in de hand van een man even spoedig gebroken als de kruik misvormd, wanneer ze in de hand des bakkers is. Alleen is het veel erger, dat de gedroogde en geharde kruik, wanneer die gebroken is, niet weer kan geheeld worden, terwijl de kruik in des bakkers hand, hoewel verkeerd gekneed, nog kan goedgemaakt worden. Misschien zal wat ze zien, meer indruk maken dan wat zij alleen horen bespreken, dat is de bedoeling van de sacramenten en het symbolisch onderwijs van de oude dag. In de verklaring van dit teken meest hij de tevoren uitgesproken beschuldiging herhalen, met een herinnering aan de plaats, waar ze was genoemd, namelijk het dal van Tofeth.

1. Gelijk de kruik gemakkelijk, onweerstaanbaar en onherstelbaar gebroken werd, zo zei Juda en Jeruzalem door de Chaldeeuwse heirscharen gebroken worden, vers 11. Zij steunden zeer op de kracht van hun gestel en de onwankelbaarheid van hun moed, die zij zo gehard achtten als een koperen vat, maar de profeet toont hun aan, dat door dat alles een hardheid was ontstaan als die van een harde kruik, die bros en spoediger gebroken wordt dan een minder harde. Al waren zij vaten ter ere, toch waren zij vaten van klei, en zo moesten zij beseffen, dat zij God en zichzelf onteerd hebben en niet aan het doel beantwoord, waartoe zij geschapen waren. God zelf is het die hen had gemaakt en hen nu aan het verderf overlevert. "Ik zal dit volk en deze stad verbreken in stukken breken als een pottenbakkerskruik, het vonnis van de heidenen", Psalm 2:9, Openbaring 2:27 maar nu Jeruzalems vonnis, Jesaja 30:14. "Een pottenbakkerskruik, eens gebroken, kan niet weer geheeld worden." De verwoesting van Jeruzalem zal een algehele verwoesting zijn, geen hand kan ze herstellen dan die ze gebroken heeft.

2. Dit werd in Tofeth gedaan, om tweeërlei te beduiden:

a. Dat Tofeth de verslagenen zou ontvangen: "Zij zullen ze in Tofeth begraven, omdat er geen andere plaats zal zijn om te begraven". Als er een andere plaats geweest ware, zouden zij ze daar begraven, en niet op een plaats, waar het vuil van de stad heengevoerd werd. Ook werd wel gelezen: "Zij zullen ze in Tofeth begraven, totdat er geen plaats meer zal zijn om te begraven. Men zal als twisten om een plek voor de doden, slechts een enge plaats zal gelaten worden voor degenen, die bij hun leven huis aan huis, en akker aan akker trokken." "Degenen, die wensten alleen geplaatst te worden in het midden van de aarde, toeft zij boven de grond verkeerden, en anderen op een afstand hielden, zullen met een grote menigte samenliggen, nu ze onder de grond komen, want hun aantal zal ontelbaar zijn".
b. Dat Tofeth zou zijn een beeld van de gehele stad, vers 12. Ik zal de stad stellen als een Tofeth. Gelijk zij het dal van Tofeth hadden vervuld met de verslagenen, die zij de afgoden hadden geofferd, zo zal God de gehele stad vervullen met verslagenen, die zouden vallen als slachtoffers van Gods rechtvaardigheid. Wij lezen, 2 Koningen 23:10, van Josia, die Tofeth ontwijdde omdat het tot afgoderij misbruikt was, door het namelijk met mensenbeenderen te vervullen, vers 14. Wat het tevoren ook geweest zij voortaan was het een verfoeilijke plaats. Dode lichamen en andere afval uit de stad werd daar heen gevoerd, en een vuur werd brandende gehouden om alles te verteren. Zulk een dal was het, waarheen Jeremia gezonden werd om te profeteren, en voor zo'n afschuwelijke plaats werd het aangezien, dat het in de taal van Jezus' dagen werd genoemd, "Gehenna, het dal van Hinnom". "Nu", zegt God, "wijl die gezegende reformatie, toen Tofeth ontheiligd werd, geen behoorlijker voortgang gehad heeft noch doorgedrongen is, maar de afgoden van Tofeth, die afgeschaft en tot verfoeiing gemaakt waren, toch te Jeruzalem gebleven zijn, daarom zal Ik met de stad doen wat Josia met Tofeth heeft gedaan, namelijk ze met dode lichamen vervullen en tot een hoop vuilnis maken". Zelfs de huizen van Jeruzalem en die van de koningen, de koninklijke paleizen niet uitgezonderd, zullen, gelijk de plaatsen van Tofeth, onrein worden, vers 13, en dat om dezelfde reden, namelijk de daar bedreven afgoderij. Wijl zij de afgoden niet door reformatie willen ontwijden, zal God hen door verwoesting verderven "omdat zij op de daken van de huizen gerookt hebben voor al het heir des hemels." De platte daken van hun huizen werden door vrome lieden soms gebruikt als geschikte plaatsen voor het gebed, Handelingen 10:9, en door afgodendienaars om vreemde goden te offeren, vooral "het heir des hemels: zon, maan en sterren, opdat zij er daar zo veel dichter bij waren en ruimer, helderder gezicht op hadden. Wij lezen van hen, die zich nederbuigen op de daken voor het heir des hemels, Zefanja 1:5, en van altaren op het dak van de opperzaal van Achaz", 2 Koningen 23:12. Die zonde op de daken van de huizen bracht de vloek in de huizen, die er door verteerd en tot een mesthoop gemaakt werden gelijk Tofeth.

II. Door een plechtige herhaling en bevestiging van hetgeen hij in het voorhof van des Heeren huis had gesproken, vers 14, 15. De profeet keerde van Tofeth naar de tempel terug, die op de heuvel boven dat dal stond en bevestigde daar, wat hij in het dal van Tofeth had gezegd, ten diepste dergenen, die het daar niet gehoord hadden, wat hij had gezegd, had hij in volle ernst gesproken. Gelijk menigmaal tevoren, verzekert hij hun het oordeel, dat over hen komt en wijst op de oorzaak: hun zonde. Beide worden hier in weinige woorden samengevat, met verwijzing naar wat was voorafgegaan.
1. De vervulling van de profetie is het gedreigde oordeel. Het volk vleide zich met de illusie dat God beter zou zijn dan Zijn woord, dat Zijn bedreiging bedoeld was om hen bang te maken en in bedwang te houden. De profeet zegt hun evenwel, dat wie zo denken zich misleiden. "Want, zo zegt de Heere van de heirscharen, die Zijn woord gestand kan doen, Ik zal over deze stad en over al haar steden, alle kleinere steden die bij Jeruzalem als de hoofdstad behoren, al het kwaad brengen, dat Ik over haar gesproken heb." Zie, wat men ook in tegenovergestelde zin moge denken, de oordelen van Gods voorzienigheid zullen aan de

bedreigingen van Zijn woord beantwoorden, en God zal tegen de zonde en de zondaren even geducht optreden als de Schrift voorzegt. Het ongeloof van de mensen zal noch Zijn beloften noch Zijn dreigementen van kracht beroven of enigszins doen verslappen.

2. De verachting voor de profetie is hier de zonde, waarvan zij worden beschuldigd, als de naaste oorzaak van dit oordeel. Het is, "omdat zij hun nek verhard hebben, en niet wilden buigen en bukken onder het juk van Gods wet, om Zijn woorden niet te horen, dat is: er geen acht op wilden slaan noch gehoorzaamheid betonen". Zie, de hardnekkigheid des zondaars in hun zondige wegen is geheel hun eigen schuld, als hun nek verhard is, is dat hun eigen doen, zij hebben die verhard, als zij doof zijn voor het woord van God, is het omdat zij hun oren toegestopt hebben. Wij moeten derhalve God bidden, dat Hij, door Zijn genade, ons verlosse van de hardheid onzes harten en van de verachting voor Zijn woord en ordinantiën.

HOOFDSTUK 20

1 Als Pashur, de zoon van Immer, de priester (deze nu was bestelde voorganger in het huis des HEEREN), Jeremia hoorde, diezelve woorden profeterende, 2 Zo sloeg Pashur de profeet Jeremia, en hij stelde hem in de gevangenis, dewelke is in de bovenste poort van Benjamin, die aan het huis des HEEREN is. 3 Maar het geschiedde des anderen daags, dat Pashur Jeremia uit de gevangenis voortbracht; toen zeide Jeremia tot hem: De HEERE noemt uw naam niet Pashur, maar Magor-missabib. 4 Want zo zegt de HEERE: Zie, Ik stel u tot een schrik voor uzelven en voor al uw liefhebbers; die zullen vallen door het zwaard van hun vijanden, dat het uw ogen aanzien; en Ik zal gans Juda geven in de hand des konings van Babel, die hen naar Babel gevankelijk zal wegvoeren, en slaan hen met het zwaard. 5 Ook zal Ik geven al het vermogen dezer stad, en al haar arbeid, en al haar kostelijkheid, en alle schatten der koningen van Juda, Ik zal ze geven in de hand van hun vijanden, die zullen ze roven, zullen ze nemen, en zullen ze brengen naar Babel. 6 En gij, Pashur, en alle inwoners van uw huis! gijlieden zult gaan in de gevangenis; en gij zult te Babel komen, en aldaar sterven, en aldaar begraven worden, gij en al uw vrienden, denwelken gij valselijk geprofeteerd hebt.
7 HEERE! Gij hebt mij overreed, en ik ben overreed geworden; Gij zijt mij te sterk geweest, en hebt overmocht; ik ben de gansen dag tot een belachen, een ieder van hen bespot mij. 8 Want sinds ik spreke, roep ik uit, ik roep geweld en verstoring; omdat mij des HEEREN woord de gansen dag tot smaad en tot schimp is. 9 Dies zeide ik: Ik zal Zijner niet gedenken, en niet meer in Zijn Naam spreken; maar het werd in mijn hart als een brandend vuur, besloten in mijn beenderen; en ik bemoeide mij om te verdragen, maar konde niet. 10 Want ik heb gehoord de naspraak van velen, van Magor-missabib, zeggende: Geef ons te kennen, en wij zullen het te kennen geven; al mijn vredegenoten nemen acht op mijn hinking; zij zeggen: Misschien zal hij overreed worden, dan zullen wij hem overmogen, en onze wraak van hem nemen. 11 Maar de HEERE is met mij als een verschrikkelijk Held; daarom zullen mijn vervolgers struikelen, en niets vermogen; zij zijn zeer beschaamd geworden, omdat zij niet verstandiglijk gehandeld hebben; het zal een eeuwige schande zijn, zij zal niet vergeten worden. 12 Gij dan, o HEERE der heirscharen, Die de rechtvaardige proeft, Die de nieren en het hart ziet, laat mij Uw wraak van hen zien, want ik heb U mijn twistzaak ontdekt. 13 Zingt de HEERE, prijst de HEERE; want Hij heeft de ziel des nooddruftigen uit de hand der boosdoeners verlost. 14 Vervloekt zij de dag, op welken ik geboren ben; de dag, op welken mijn moeder mij gebaard heeft, zij niet gezegend!
15 Vervloekt zij de man, die mijn vader geboodschapt heeft, zeggende: U is een jonge zoon geboren, verblijdende hem grotelijks! 16 Ja, dezelve man zij, als de steden, die de HEERE heeft omgekeerd, en het heeft Hem niet berouwd; en hij hore in de morgenstond een geroep, en op de middagtijd een geschrei. 17 Dat Hij mij niet gedood heeft van de baarmoeder af! Of mijn moeder mijn graf geweest is, of haar baarmoeder als van een, die eeuwiglijk zwanger is! 18 Waarom ben ik toch uit de baarmoeder voortgekomen, om moeite en droefenis te zien, en dat mijn dagen in beschaamdheid vergaan?

De openhartigheid van Jeremia in het vorige hoofdstuk, men kon het gemakkelijk voorzien, moest hen tergen en buiten zichzelf brengen, als hij hen niet kon overtuigen en nederig maken, dat was dan ook het geval, want hier vinden wij:

I. Jeremia vervolgd door Pashur om het houden van die preek, vers 1, 2.
II. Hoe Pashur bedreigd wordt om wat hij doet, en het woord, dat Jeremia gepredikt had, bevestigd wordt, vers 3-6.
III. Hoe Jeremia zich beklaagde bij God daarover en over andere voorbeelden van harde behandeling, die hij ondervonden had sinds hij voor 't eerst optrad als profeet, van de smartelijke beproevingen, wanneer hij geworsteld had, vers 7-10, en hoe hij nieuwe moed schept, uit zijn beroep op God, niet twijfelde, of hij zal Hem toch nog prijzen, waaruit blijkt, dat hij in grote gunst stond, vers 11 -13, en hoe hij toch gemelijk de dag van zijn geboorte vloekt, vers 14-18, waaruit blijkt, dat hij ook nog zekere droevige overblijfsels van verdorvenheid bezat, en dat hij een man was, onderhevig aan dezelfde hartstochten als zij.

Jeremia 20:1-6
Hier is:
I. Pashurs onbillijk misnoegen tegen Jeremia, en de gevolgen van dat misnoegen, vers 1, 2. Deze Pashur was priester, en daarom behoorde hij Jeremia te beschermen, zou men zo zeggen, die ook priester, en dus van dezelfde klasse was, en te meer, omdat hij een profeet des Heeren was, wiens belangen de priesters Zijn dienaars moeten raadplegen. Maar deze priester was een vervolger van hem, die hij de hand boven 't hoofd had moeten houden. "Hij was de zoon van Immer," dit is: hij was van de zestiende dagorde, waarvan Immer de vader was, toen David deze geslachten voor 't eerst regelde, 1 Kronieken 24:14, zoals Zacharia van de dagorde van Abia, Lukas 1:5. Zo wordt deze Pashur onderscheiden van een ander van dezelfde naam, vermeld in Hoofdstuk 21:1, die van de vijfde dagorde was. Deze Pashur was bestelde overste in het huis des Heeren," misschien was hij dat alleen "pro tempore-voor een bepaalde tijd," omdat de dagorde, waarvan hij het hoofd was, nu de wacht had, of hij was helper van de hogepriester of misschien hoofdman des tempels of van de wachten om de tempel, Handelingen 4:1.
Dit was Jeremia's grote vijand. De grootste vijandschap tegen Gods profeten werd gevonden onder hen, die in het heilig ambt stonden en ontzag voor God en de kerk voorwendden. Wij kunnen niet veronderstellen, dat Pashur een van de oudsten van de priesters was, die met Jeremia naar het dal Tofeth gingen om hem te horen profeteren, tenzij het was met de boze bedoeling oorzaak tegen hem te zoeken, maar het is waarschijnlijk, dat toen hij in het huis des Heeren kwam, hij zelf getuige was van wat hij zei, en dan kan het aldus gelezen worden, vers 1 :Hij hoorde, dat Jeremia deze dingen profeteerde. Een andere lezing is, dat anderen het hem overbrachten, die hij ondervroeg. Hij hoorde, dat Jeremia deze dingen geprofeteerd had, en kon het niet verdragen, inzonderheid, dat hij het waagde in de hoven van het huis des Heeren, waarvan hij bestelde overste was, en dat zonder zijn verlof. Wanneer macht in de kerk misbruikt wordt, is het de gevaarlijkste macht, die er tegen gebruikt kan worden. Daar hij vertoornt was tegen Jeremia,

1. Sloeg hij hem, sloeg hem met zijn hand, of ambtsstaf. Misschien was het een slag, alleen bedoeld om hem te onteren, zoals die welke de hogepriester Paulus liet geven, Handelingen 23:2. Hij sloeg hem op de mond, en beval hem te zwijgen. Of misschien gaf hij hem vele slagen, met de bedoeling hem pijn te doen, hij sloeg hem met strengheid, als een boosdoener. In Mattheüs 21:35 wordt de landlieden verweten, dat zij de dienstknechten sloegen. De manier van handelen hier was onwettig, de hogepriester en de andere priesters behoorden geraadpleegd te worden, Jeremia's geloofsbrieven onderzocht, en er moest uitgemaakt

worden, of hij op gezag gesproken had of niet. Maar deze rechtregels worden op zij gezet en, als formaliteiten, veracht, goed of kwaad, met Jeremia moet afgerekend worden. De vijanden van de vroomheid zouden zich nooit laten binden door de wetten van de billijkheid.

2. "Hij stelde hem in de gevangenis." Sommigen denken hierbij aan een plaats van opsluiting alleen, hij sloot hem op. Maar het schijnt meer de bedoeling te zijn van een nauwere opsluiting, met de intentie van beide pijn en schande aan te doen. Sommigen denken, dat het een plank met gaten voor hoofd en armen was, anderen (als wij), dat het er een voor zijn benen was, maar wat het ook was, hij bleef er in de hele nacht, en wel op een publieke plaats, "in de bovenste poort van Benjamin, die aan het huis des Heeren is," waarschijnlijk een doorgang tussen de stad en de tempel. Pashur bedoelde hem zo te kastijden, dat hij afgeschrikt werd van het profeteren, en hem aldus prijs te geven aan de verachting en hem gehaat te maken, opdat men niet op hem letten zou, als hij toch profeteerde. Zo hebben de beste mensen de slechtste behandeling ondervonden van deze ruwe, ondankbare wereld, en die de grootste zegen waren van hun tijd zijn beschouwd als aller afschrapsel. Moet het geen vrome verontwaardiging wekken, een man als Pashur op ‘t kussen en een man als Jeremia in de gevangenis te zien? Het is goed, dat er nog een leven na dit leven is, als wanneer personen en zaken een ander uiterlijk zullen vertonen.

II. Gods rechtvaardig misnoegen tegen Pashur en de tekens daarvan. Des anderen daags ontsloeg Pashur Jeremia, bracht hem uit de gevangenis voor, vers 3, het is waarschijnlijk, dat hij hem daar in zijn ongemakkelijk verblijf liet, zolang als men gewoonlijk iemand die straf liet ondergaan. En nu heeft Jeremia een boodschap van God aan hem. Wij vinden niet, dat, toen Pashur Jeremia in de gevangenis bracht de laatste hem enige berisping gaf om wet hij deed, hij schijnt zich stil en rustig aan de mishandeling onderworpen te hebben, als hij leed, dreigde hij niet. Maar, toen hij hem uit de gevangenis leidde, gaf God hem een woord in de mond, dat zijn geweten tot ontwaken zou brengen, als hij er een had. Want, was de profeet van God gebonden, het woord van God was het niet. Wat moeten wij denken van Pashurs bedoeling, waarom sloeg en mishandelde hij Jeremia? Wat het ook zij, wij zien door wat God tot hem zegt, dat hij zijn doel niet bereikt.

1. Was het zijn bedoeling zichzelf te bevestigen en het zich makkelijk te maken door iemand tot zwijgen te brengen, die hem zijn fouten zei en waarschijnlijk zijn reputatie bij het volk zou verminderen? Dat zal hem niet gelukken, want:
a. Al zou de profeet stil zijn, zijn eigen geweten zal hem slaan en altijd onrustig maken. Om dit te bevestigen zal hij een naam ontvangen. "Magor-missabib -Schrik van rondom-, of vrees van alle kanten." God zelf zal hem die naam geven, en als Hij hem zo noemt, zal Hij hem zo maken ook. Het schijnt een spreekwoordelijke uitdrukking te zijn, waarmee iemand aangeduid wordt, die niet alleen in moeite, maar in wanhoop is, niet alleen in gevaar aan alle kanten (men kan daar in zijn en toch door het geloof zonder vrees, zoals David, Psalm 3:6, 27:3, maar in vrees aan alle kanten, en dat kan niemand zijn, al is er ook geen gevaar. De goddelozen vlieden, waar geen vervolger is, en zij zijn vervaard geworden, waar geen vervaardheid was. Dit zal met Pashur het geval zijn, vers 4. "Zie, Ik stel u tot een schrik voor uzelf, dat is: gij zult onderworpen zijn aan voortdurende verschrikkingen, en uw eigen fantasie en verbeelding zullen u een voortdurende onrust in ‘t leven roepen." God kan de meest vermetele zondaar tot een schrik voor zichzelf maken, en zal gelegenheid vinden om te verschrikken, die zijn volk afschrikken van hun plicht te doen. En die hun fouten niet willen horen van Gods profeten, de boetpredikers in de poort, zullen ze moeten horen van hun geweten, de boetprediker in hun boezem, die niet te verschrikken of tot zwijgen te brengen is. En ellendig is de man die aldus tot een schrik voor zichzelf wordt gemaakt. Toch is dit niet

alles, sommigen zijn een grote schrik voor zichzelf, maar zij verbergen het en schijnen anderen toe op hun gemak te zijn, "Ik stel u tot een schrik voor alle uw liefhebbers, gij zult u bij elke gelegenheid, met zoveel schrik en ontsteltenis uitdrukken, dat al uw vrienden bevreesd zullen zijn met u te spreken en er de voorkeur aan geven zich van uw kwellingen te verwijderen." Mensen, verdiept in zwartgallige afgetrokkenheid, zijn een schrik voor zichzelf en voor allen om hen heen, wat een goede reden is om zeer dankbaar te zijn, zolang God ons het gebruik van ons verstand en de vrede van ons geweten laat.

b. Zijn vrienden, in wie hij vertrouwen stelde en die hij misschien zocht te verplichten door wat hij tegen Jeremia deed, zullen hem allen in de steek laten. God laat hem geen ogenblikkelijke dood sterven om wat hij tegen Jeremia deed, maar laat hem ellendig leven, zoals Kaïn in het land van de beving, in zo'n voortdurende ontsteltenis dat hij overal, waar hij gaat, een gedenkteken van de goddelijke rechtvaardigheid zal zijn, en als er gevraagd wordt: "Wat is de oorzaak van diens mans onophoudelijke angst?" zal men antwoorden: "Gods hand rust op hem, omdat hij Jeremia in de gevangenis gezet heeft." Zijn vrienden, die hem zouden bemoedigen zullen allen afgesneden worden, "zij zullen vallen door het zwaard van hun vijanden, dat het uw ogen aanzien, en dat vreselijk gezicht zal zijn schrik vergroten." c. Aan het einde zal hij vinden dat zijn angst niet zonder grond is, maar dat de goddelijke wraak hem wacht, vers 6, hij en zijn familie zullen gaan in de gevangenis naar Babel, hij zal niet sterven voor het kwaad komt, zoals Josia, en het ook niet overleven, zoals sommigen, maar hij zal als gevangene sterven, en zal letterlijk in banden begraven worden, hij en al zijn vrienden. Zover gaat het vonnis van Pashur. Vervolgers mogen sidderen, als zij het lezen, sidderen tot berouw, voordat zij moeten sidderen tot verderf.

2. Was het zijn bedoeling om het volk rustig te houden, om de verwoesting, die Jeremia voorspelde, te voorkomen, en zijn woorden op de grond te doen vallen door zijn goede naam te doen verdwijnen? Het is wel waarschijnlijk, want het blijkt uit vers 6, dat hij zelf als profeet optrad, en het volk wijsmaakte, dat het vrede zou hebben. Hij profeteerde hun vals, en omdat Jeremia's profetie met de zijn in strijd was, en de strekking had om op te wekken, die hij in slaap poogde te wiegen in hun zonden, daarom stelde hij zich tegen hem. Maar kon hij zijn doel bereiken? Neen, Jeremia blijft bij wat hij tegen Juda en Jeruzalem gezegd heeft, en door zijn mond herhaalt God het. Men wint niets door het zwijgen op te leggen aan hen, die verwijten en waarschuwen, want het woord moet zijn loop hebben, zo ook hier. a. Het land zal verwoest worden, vers 4. Ik zal geheel Juda geven in de hand des konings van Babel. Het was lang Gods eigen land geweest, maar Hij zal nu Zijn recht er op overdoen aan Nebukadnézar. Deze zal meester van het land zijn en over de inwoners oordelen, sommigen tot het zwaard, en anderen tot gevangenschap, zoals hem behaagt, maar niemand zal hem ontsnappen.
b. De stad zal ook verwoest worden, vers 5. De koning van Babylon zal ze verstoren, en al haar schatten meenemen naar Babylon.
c. Hij zal haar magazijnen en arsenalen (hier "het vermogen van deze stad" genoemd) nemen en ze tegen haar keren. Hierop vertrouwden zij als haar vermogen, maar wat konden die hun helpen, als zij zich buiten Gods bescherming geplaatst. hadden, en als Hij, die inderdaad hun kracht was, van hen gegaan was?
d. Hij zal meenemen al hun voorraden, hun goederen en hun koopwaar, "hier al haar arbeid" genoemd, omdat zij ze zelf gemaakt hadden en ze het resultaat van hun arbeid waren.
e. Hij zal hun fraaie huizen plunderen, en de sierlijke meubelen wegnemen, "hier haar kostelijkheid" genoemd, omdat zij ze in waarde hielden en hun hart er zozeer op zetten. Gelukkig, die zich kostelijke dingen hebben verworven in Gods kostelijke belofte, die buiten het bereik van de soldaten zijn. Hij zal de schatkist ledigen en de kroonjuwelen en "alle

schatten van de koningen van Juda" wegnemen. Dit was de vervulling van de ramp, waarmee Hizkia ‘t eerst, lang geleden, bedreigd werd, als zijn straf, omdat hij zijn schatten aan de gezanten van de koning van Babel getoond had, Jesaja 39:6. De schatkist was hun verdediging, zo dachten zij, maar zij verried hen, en zij werden een lichte prooi voor de vijand.

Jeremia 20:7-13
Pashurs vonnis was, dat hij een schrik zou zijn voor zichzelf, Jeremia daarentegen, is daar verre vandaan, zelfs in dit uur van beproeving, en toch valt niet te ontkennen, dat hij hier, door de zwakheid des vleses, zonderling beroerd is in zichzelf. Goede mensen zijn op zijn best toch maar mensen. God let niet ten uiterste op wat er verkeerd is in hun handelen en spreken, en daarom moeten wij het ook niet doen, maar het beste er van hopen. Uit deze verzen blijkt, dat bij gelegenheid van de grote schande en het onrecht, dat Pashur Jeremia aandeed, in zijn borst een strijd werd gevoerd tussen zijn betere en zijn slechtere gevoelens. Zijn gesprek met zichzelf en met zijn God, was bij deze gelegenheid enigszins verward, laat ons trachten er wat orde in te brengen.

I. Hier is een droeve voorstelling van het onrecht, hem aangedaan en de beledigingen, hem toegevoegd, en deze voorstelling was zonder twijfel in overeenstemming met de waarheid en verdient geen blaam, maar werd zeer terecht en zeer te pas gegeven aan Hem, die hem gezonden had en hem zonder twijfel niet zou verloochenen. Hij klaagt,
1. Dat hij bespot en uitgelachen werd, zij maakten een grap van alles wat hij zei en deed, en dat kan niet anders dan een groot verdriet zijn voor een oprecht gemoed, vers 7, 8 Ik ben tot een belachen, een ieder bespot mij . Zij hielden hem voor de gek, en maakten zichzelf en elkaar vrolijk over hem, alsof hij een nar was, die nergens toe deugde dan om hen te vermaken. Dat was hij voortdurend: Ik ben de gehele dag tot een belachen. Dat was hij voor iedereen: Een ieder bespot mij, de grootste vergeten zover hun eigen ernst, en de kleinsten vergeten zover de mijne. Zo werd onze Heere Jezus aan het kruis, beschimpt door beide, de priesters en het volk, en de schimp van ieder van hen bracht zijn bijzondere verzwaring mee. En wat was het, dat Hem aldus blootstelde aan schande en verachting? Het was niets anders dan de trouwe en ijverige vervulling van zijn ambtsplicht, vers 8. Zij konden niets vinden om hem te bespotten dan zijn prediking, het was het woord des Heeren, dat tot smaad was geworden. Waarom zij hem hadden moeten eren en achten, dat hem het woord des Heeren was toevertrouwd om hun over te brengen, dat was juist hetgeen waarom zij hem smaadden en beschimpten. Nimmer hield hij een preek, of zij vonden er iets in om hem te bespotten en uit te scheiden, hoewel hij zich zo dicht mogelijk bij zijn opdracht hield. Het is treurig te moeten denken, dat, schoon de goddelijke openbaring een van de grootste zegeningen en eerbewijzen is, die ooit aan de wereld geschonken zijn, men er de ijverigste predikers en gelovigen mee gehoond en gesmaad heeft.

Om twee dingen belachten zij hem:
a. Om zijn manier van prediken. "Sinds ik spreek, roep ik uit." Hij was altijd een levendig, dierbaar prediker geweest, en sinds hij in Gods naam begon te spreken, sprak hij altijd als een ernstig man, hij riep luide en spaarde niet, hij spaarde noch zichzelf, noch hen, tot wie hij predikte, en dit was genoeg om te lachen voor die alle ernst haatten. Het is heel gewoon, dat zij, die zelf door de dingen Gods niet getroffen worden er tegenzin in hebben, hen te bespotten, die er zeer door getroffen worden. Levendige predikers zijn de verachting van zorgeloze, ongelovige hoorders.
b. Om de inhoud van zijn prediking: "Ik roep geweld en verstoring". Hij verweet hun het geweld en de verstoring, waaraan zij schuldig waren tegenover elkaar, en hij profeteerde het

geweld en de verstoring, die over hen gebracht zouden worden als de straf voor die zonde, om het eerste bespotten zij hem als te consciëntieus, om het laatste als al te lichtgelovig, beide was tergend voor hen, en daarom besloten zij hem te vernietigen. Dat was al erg genoeg, toch heeft hij nog meer te klagen.

2. Dat men tegen hem samenspande om zijn ondergang te bewerkstelligen, hij werd niet alleen belachelijk gemaakt als een zwak man maar gesmaad en voorgesteld als een slecht man, die gevaarlijk was voor de regering. Daarover beklaagt hij zich, dat is zijn grief vers 10. Uitgelachen te worden, al treft het iemand in zijn eergevoel, is toch niet iets, waar men niet eveneens om lachen kan, want, zoals te recht opgemerkt is, het is geen schande om uitgelachen te worden, maar wel het te verdienen. Maar er waren er, die een ernstiger rol speelden en met meer overleg.
a. Zij spraken kwaad van hem achter zijn rug, als hij geen gelegenheid had zich te zuiveren, en waren ijverig in het verspreiden van onware berichten, hem betreffende: "Ik heb gehoord, uit de tweede hand, de naspraak van velen Magor-missabib (van velen als Magor-missabib, lezen sommigen) van velen zoals Pashur, en die daarom zijn vonnis kunnen verwachten". Of het was de inhoud van hun laster, zij stelden Jeremia voor als een man, die "aan alle kanten vrees en nijd verspreidde in het gemoed des volks, en hen aldus onrustig maakte onder de regering, en tot oproer geneigd". Of hij bemerkte dat zij zo boosaardig tegen hem waren, dat hij wel bevreesd moest zijn "aan alle kanten," waar hij ook was, had hij reden om spionnen te vrezen, zodat zij hem bijna een "Magor-missabib" maakten.
Deze woorden worden letterlijk gevonden in Psalm 31:14, "Want ik hoorde de naspraak van velen, vreze is van rondom." Jeremia verkiest, in zijn beklag, gebruik te maken van dezelfde woorden, die David voor hem gebruikt had, opdat het hem mocht troosten, te denken, dat andere goede mensen soortgelijke behandeling ondergaan hadden voor hem en om ons te leren gebruik te maken van de psalmen van David, op ons zelf toegepast, als er gelegenheid toe is. Wat zij ook te zeggen hebben, wij kunnen daar uit onze woorden nemen. Zie hoe Jeremia's vijanden de zaak aanpakken: "Geeft ons te kennen, en wij zullen het te kennen geven." Zij besluiten een blaam op hem te werpen en dit is hun manier van doen: Laat er iets zeer slechts van hem gezegd worden, dat hem in een ongunstig daglicht brengen kan bij de regering, en hoe vals het ook is, wij zullen het steunen, en verspreiden en er bijvoegen. (Want de smaad van goede mensen verliest niets onder 't rondgaan.) Wie wel in staat is, iets gelofelijks te verzinnen, of beweren kan hem enigszins te kennen, moet het uitstrooien, en wij zullen allen het van hem overnemen, en overal brengen, waar wij komen. Gij moet het zeggen, en wij zullen het bezweren, begin gij en wij zullen volgen. En zo zijn zij even schuldig, die het valse bericht hl de wereld brengen, en die het verspreiden. De heler is zo goed als de steler.

b. Zij vleiden hem in zijn gezicht, opdat zij iets van hem mochten horen, waarop zij een aanklacht konden gronden, zoals de spionnen, die tot Christus kwamen, veinzende oprechte lieden te zijn, Lukas 20:20, 11:53, 54. Zijn goede kennissen, waarmee hij ronduit sprak en in wie hij vertrouwen stelde, "nemen acht op mijn hinking", letten op wat hij zei, waaraan zij een ergerlijke uitlegging konden geven, door de betekenis er van ten kwade te verdraaien, en brachten het zo over aan zijn vijanden. Zijn zaak stond er slecht voor, als hij verraden werd door hen, die hij voor zijn vrienden hield. Zij zeiden onder elkaar: Als wij hem vriendelijk aanspreken, en onze kennis aan hem opdringen, zal hij misschien verleid worden te bekennen dat hij met de vijand in verbond staat en bezoldigd wordt door de koning van Babylon, of wij zullen hem zien te verlokken, om woorden te spreken die als verraad kunnen uitgelegd worden, en "dan zullen wij hem overmogen, en onze wrake van hem nemen, dat hij ons onze fouten gezegd en ons met Gods oordelen gedreigd heeft". Noch de oprechtheid van de duiven,

noch de voorzichtigheid van de slangen, noch beide tezamen, kunnen iemand beveiligen tegen onrechtvaardige kritiek en valse beschuldigingen.

II. Hier is het verhaal van de verzoeking waaraan hij blootstond in deze beproeving, "zijn voeten waren bijna uitgeweken, als die van de psalmist", Psalm 73:2. En dat is het, wat in beproeving het meest te vrezen is, dat zij ons tot zonde drijven zal, Nehemia 6:13.
1. Hij werd verzocht met God te twisten omdat Hij hem tot profeet had gemaakt. Hiermee begint hij, vers 7. Heere, Gij hebt mij overreed, en ik ben overreed geworden. Het is hetzelfde woord, dat gebruikt werd in Genesis 9:27, kanttekening: "God zal Jafet overreden". En Spreuken 25:15 :"Een overste wordt door lankmoedigheid overreed. En Hoséa 2:13 :"Ik zal ze lokken." Dit komt het best overeen met wat volgt. Maar anderen lezen: "Heere! Gij hebt mij bedrogen en ik ben bedrogen geworden. Dat klinkt zeer hard. Gods knechten zijn altijd bereid geweest te erkennen, dat Hij een trouw Meester is en hen nooit bedrogen heeft, dit is daarom de taal van Jeremia's dwaasheid en verdorvenheid. Indien, toen God hem riep om profeet te zijn en hem zei, dat Hij hem zou stellen "over de koninkrijken en tot een vaste stad", Hoofdstuk 1, hij zichzelf gevleid had met de verwachting, dat hij de algemene achting genieten zou als een bode van de hemel, en veilig en rustig leven zou, en het kwam later anders uit, dan kon hij niet zeggen, dat God hem bedrogen had, maar dat hij zichzelf bedrogen had: want hij wist hoe de profeten voor hem vervolgd waren, en had geen reden een betere behandeling te verwachten. Ja, God had hem uitdrukkelijk gezegd, dat al de "vorsten, de priesters en het volk des lands tegen hem zouden strijden," Hoofdstuk 1:18, 19, wat hij vergeten was, anders zou hij niet aldus de blaam op God gelegd hebben. Zo voorspelde Christus Zijn discipelen de tegenstand, die zij zouden ontmoeten, "opdat gij niet geërgerd wordt," Johannes 6:1, 2."gij zijt mij te sterk geweest en hebt overmocht, gij overrede mij met argumenten, ja, Gij overweldigde mij door de invloed van Uw Geest op mij".
Jeremia was zeer afkerig om het ambt van profeet op zich te nemen, hij voerde minderjarigheid aan en ongeschiktheid voor die dienst, maar God wierp zijn redenering omver en zei hem," dat hij moest gaan," Hoofdstuk 7:6, 7. "En nu Heere, zegt hij, sinds Gij mij dit ambt hebt opgelegd, waarom staat Gij mij er niet in bij? Had ik het mij zelf opgelegd, dan zou ik billijk bespot zijn, maar waarom gebeurt het, terwijl Gij het mij toch opgelegd hebt?" Het was een zwakheid van Jeremia aldus te klagen, dat God hem een last op de schouders legde met hem te roepen om profeet te zijn, 't geen hij niet gedaan zou hebben, als hij gezien had op de duurzame eer, die hem daarmee gedaan werd, en die groot genoeg was om een tegenwicht te vormen tegen de ogenblikkelijke verachting, waaronder hij gebukt ging. Zolang wij zien, dat wij op de weg van God en van onze plicht zijn, is het zwakheid en dwaasheid, als wij moeilijkheden en tegenspoed ondervinden, te wensen, dat wij nooit een voet op die weg hadden gezet.

2. Hij was in verzoeking zijn werk te verlaten en het over te geven, ten dele omdat het hem zelf zoveel zwarigheid berokkende en ten dele, omdat zij, tot wie hij gezonden was, in plaats van gesticht en verbeterd te worden, uitzinnig waren en nog slechter werden, vers 9. "Dies zei ik: Omdat ik met het profeteren in des Heeren naam niets win voor Hem of mij zelf dan oneer en ongenade, zal ik Hem niet meer gedenken als mijn lastgever in alles wat ik zeg, en niet meer in Zijn naam spreken, sinds mijn vijanden alles doen, wat zij kunnen om mij tot zwijgen te brengen, zal ik mij zelf het zwijgen opleggen, en niet meer spreken, want ik kan evengoed tot stenen spreken als tot hen." Het is een sterke verzoeking voor arme predikanten om te besluiten maar niet meer te prediken, als zij zien, dat op hun prediking geen acht wordt geslagen en zij in 't geheel geen uitwerking heeft. Maar het volk moet vrezen zijn predikanten in deze verzoeking te brengen. Laat hun arbeid niet vergeefs voor ons zijn, opdat wij ze niet tergen, om te zeggen, dat zij geen moeite meer voor ons willen doen, en God tergen om te

zeggen: zij mogen het niet meer doen. Toch mogen predikanten niet meer naar deze verzoeking luisteren, maar moeten ze voortgaan hun plicht te doen, ondanks alle ontmoediging, want dat is te meer dank waard, en "wordt Israël ook niet vergaderd, toch zullen zij verheerlijkt worden."

III. Desniettemin is hier een verslag van zijn trouwe volharding in zijn werken zijn blijmoedige afhankelijkheid van God.
1. Hij bevond, dat de genade van God in hem machtig was om hem bij zijn werk te houden ondanks de verzoeking, waarin hij was om het neer te leggen. "ik zei, in mijn haasten, ik zal niet meer in Zijn naam spreken, wat mij in ‘t hart gegeven is om te zeggen, dat zal ik smoren en voor mij houden". Maar ik bevond spoedig, dat "het in mijn hart werd als een brandend vuur, besloten in mijn beenderen, dat inwendig gloeide en een uitweg zocht het was onmogelijk het te verstikken, ik was als iemand die hoge koorts heeft, onrustig en in voortdurende gewondenheid, terwijl ik zweeg van het goede, werd mijn hart heet in mijn binnenste mijn smart werd verzwaard, en ik moest spreken om mij zelf te verhitten", Psalm 39:3-4. Zie ook Job 32:20. "Toen ik zweeg, werden mijn beenderen verouderd", Psalm 32:3. Zie de kracht van de geest van de profetie in hen, die er door gedreven werden, en zo verteert hen zelfs een heilige ijver voor God, en doet hen zichzelf vergeten. "Ik heb geloofd, daarom sprak ik." Jeremia was het spoedig moede, het prediken na te laten, hij kon zichzelf niet inhouden, niets veroorzaakt getrouwe dienaren zoveel smart, als tot zwijgen gebracht te worden, en niets verschrikt hen zozeer als dat zij zichzelf het zwijgen opleggen. Hun overtuiging zal spoedig triomferen over verzoekingen van die aard, "want wee mij, indien ik het Evangelie niet verkondig," 1 Korinthe 9:16, wat het mij ook kosten moge. En het is werkelijk een genade, als het woord van God zo machtig in ons is, dat het al onze gebreken overweldigt.

2. Hij was verzekerd van Gods tegenwoordigheid bij hem, die voldoende zou zijn alle aanslagen van zijn vijanden tegen hem te verijdelen, vers 11. "zij zeggen: wij zullen hem overmogen, de dag zal ons zijn, zonder twijfel. Maar ik ben zeker, dat zij niet zullen overmogen en niet voorspoedig zullen zijn. Ik kan veilig hen allen trotseren, "want de Heere is met mij is aan mijn zijde, om het voor mij tegen hen op te nemen", Romeinen 8:31, om mij te beschermen tegen al hun boze plannen. Hij is met mij om mij te ondersteunen en staande te houden onder de last, waaronder ik nu gebukt ga. Hij is met mij om het woord, dat ik predik, het doel te doen bereiken, dat Hij gesteld heeft schoon niet het doel, dat ik verlang. Hij is "met mij als een verschrikkelijk held, om hen te verschrikken, en te overweldigen." Zelfs de verschrikking van God is een wezenlijke troost voor Zijn knechten, die op Hem vertrouwen, want zij zal vallen op hen, die Zijn volk zoeken te verschrikken. Dat God een machtig God is, betekent, dat Hij een verschrikkelijk God is voor allen, die de wapens opnemen tegen Hem of tegen iemand, die, als Jeremia, van Hem een opdracht heeft. Hoe schrikkelijk zal de toorn Gods zijn over hen, die allen om hen heen denken vrees aan te jagen, en zelf voor niets bevreesd menen te zijn! De meest geduchte vijanden, die tegen ons over staan, schijnen verachtelijk, als wij de Heere voor ons zien als een "groten en vreselijke Heere," Nehemia 4:14.
Jeremia spreekt nu met volle verzekerdheid: "Als de Heere met mij is, zullen mijn vervolgers struikelen, zodat als zij mij vervolgen, zij mij niet zullen inhalen, Psalm 27:2, en de zullen zij zeer beschaamd worden vanwege hun machteloze boosheid en vruchteloze pogingen". Ja, hun "eeuwige schande en beschaming zal niet vergeten worden, zij zullen die zelf niet vergeten, maar ze zal hun een onophoudelijke en blijvende kwelling zijn, zo vaak zij er aan denken, anderen zullen ze niet vergeten, maar op hen zal zij een onuitwisbare smet werpen."

3. Hij beroept zich tegenover hen op God, als een rechtvaardig Rechter, en smeekt een oordeel af over zijn twistzaak, vers 12.
a. Hij ziet op God, als de God, die de rechtvaardige proeft, die kennis neemt van hen, en van iedere zaak, waar zij belang bij hebben. Hij oordeelt niet met partijdigheid ten gunste van hen, maar proeft ze, en als Hij bevindt, dat zij het recht op hun zijde hebben, en dat hun vervolgers hun onrecht doen en onbillijk zijn tegen hen, geeft Hij een vonnis ten gunste van hen. Hij, die de rechtvaardige proeft, proeft de onrechtvaardige ook, en Hij is zeer bevoegd voor beide, want "Hij ziet de nieren en het hart, Hij kent ‘s mensen gedachten en gevoelens, zijn bedoelingen en zijn plannen en kan daarom een onfeilbaar oordeel vellen over hun woorden en handelingen". En dit is de God, tot Wien de profeet zich richt, en op Wiens lof hij zich beroept: "U heb ik mijn twistzaak ontdekt". Niet, dat God zijn zaak niet volkomen kende zonder zijn mededelingen, en al wat er voor te zeggen was, maar de zaak die wij God opdragen, moeten wij voor Hem uiteen zetten. Hij kent ze, maar Hij wil ze van ons horen, en staat ons toe in bijzonderheden te treden, niet om Hem te treffen, maar om onszelf te verlichten. Het zal een verlichting voor ons gemoed zijn, als wij beladen en belast zijn, onze zaak voor God te ontvouwen en onze klachten voor Hem uit te storten.

b. Door Wien hij verwacht in ‘t gelijk gesteld te worden: "Laat mij Uw wraak van hen zien zo’n wraak, als U gepast voorkomt te nemen tot hun overtuiging en tot mijn onschuldig verklaring, de wraak, die Gij gewoon zijt te nemen op vervolgers". Welk onrecht ons ook gedaan is, wij moeten trachten onszelf te wreken, maar aan God overlaten het te doen Wien de wraak toekomt, en die gezegd heeft, Ik zal het vergelden." 4. Hij verheugt zich grotelijks en prijst God, in volkomen vertrouwen, dat God tot zijn verlossing verschijnen zal, vers 13. Zo vervuld is hij van de troost van Gods tegenwoordigheid bij hem, en de goddelijke bescherming, waaronder hij staat, en de goddelijke belofte, waarop hij zich verlaten kan, dat hij, in een vervoering van blijdschap, zichzelf en anderen aanspoort, Gode de heerlijkheid er van te geven: "Zingt de Heere, prijst de Heere." Hier is een grote verandering in hem merkbaar, sinds hij deze prediking begon, de wolken zijn weggedreven, zijn klachten verstomd en veranderd in dankzegging. Hij heeft nu een volkomen vertrouwen in die God, die hij wantrouwde, vers 7, hij spoort zichzelf aan, de naam te prijzen, die hij reeds besloot niet meer te gedenken. Het was de invloed van het levend geloof, die deze gelukkige verandering tot stand bracht, die zijn zuchten in zangen en zijn trillen in triomf deed verkeren. Het is gepast onze hoop op God te uiten door Hem te prijzen en God te prijzen door Hem te zingen. De inhoud van zijn prijzen is: "Hij heeft de ziel van de nooddruftigen uit de hand van de boosdoeners verlost" hij bedoelt in het bijzonder zichzelf, zijn eigen arme ziel. Hij heeft mij vroeger verlost, als ik in ellende was, en nu pas uit de hand van Pashur, en Hij zal voortgaan mij te verlossen, 2 Korinthe 1:10. Hij zal mijn ziel verlossen van de zonde, waarin ik gevaar loop te vallen, als ik zo vervolgd word. "Hij heeft mij verlost uit de hand van de boosdoeners, zodat zij hun doel niet bereikt en hun zin niet gekregen hebben". Die getrouw zijn in wel te doen behoeven niet te vrezen voor hen, die wrevelig zijn in kwaad te doen, want zij hebben een God om op te vertrouwen, die onder Zijn bescherming heeft hen, die goed doen en de boosdoeners onder Zijn bedwang.

Jeremia 20:14-18
Wat is de bedoeling hiervan? Komt uit dezelfde mond zegening en vervloeking voort? Kon hij, die zo blijmoedig zei: Zingt de Heere, prijst de Heere, vers 13, zo hartstochtelijk zeggen: Vervloekt zij de dag, op welke ik geboren ben? Hoe moeten wij dit rijmen? Wat in deze verzen staat, vermeldt de profeet, denk ik, tot zijn eigen schande, zoals hij wat in de voorgaande verzen staat tot Gods eer vermeldt. Het schijnt in verband te staan tot de stemming, waarin hij was in de gevangenis, waaraan hij zich door geloof en hoop ontworsteld

had, veeleer door een nieuwe verzoeking, waarin hij later viel, en dan is de betekenis hier als in Psalm 31:23, "Ik zei wel in min haasten: ik ben afgesneden:" dat is ook opgesloten in Psalm 77:7. Als genade overwonnen heeft, is het goed om ons de worsteling te herinneren met onze verdorvenheid, opdat wij beschaamd mogen zijn over onszelf en onze dwaasheid, opdat wij de goedheid van God mogen bewonderen, dat Hij ons niet bij ons woord neemt, en opdat wij gewaarschuwd mogen zijn om een ander maal dubbel op onze hoede te wezen tegenover onze gevoelens. Ziehier hoe groot de verzoeking was die de profeet, met goddelijke bijstand, overwon, en in hoever hij er voor bezweek, opdat wij niet zullen wanhopen als wij door de zwakheid des vleses te eniger tijd aldus verzocht worden. Laat ons hier zien:

I. Wat de taal van de profeet was in deze verzoeking.
1. Hij drukte een brandmerk van schande op zijn geboortedag, zoals Job in zijn drift deed, Job 3:1 :"Vervloekt zij de dag, op welke ik geboren ben." "Het was een kwade dag voor mij omdat hij het begin was van mijn smarten, en de ingang tot al deze ellende." Hij wenst, dat hij nooit geboren was. Judas heeft reden om dat te wensen, als hij in de hel is, Mattheüs 46:24, maar niemand op aarde heeft reden om dat te wensen, omdat hij niet weet, of hij kan nog wel een vat van de barmhartigheid worden veel minder heeft een goed man reden om dat te wensen. Terwijl sommigen hun geboortedag, bij de wederkomst des jaars, met blijdschap vieren, beschouwt hij steeds zijn geboortedag als een treurige dag, en viert die met smart, en wil hen aanzien als een dag van slechte voortekens.

2. Hij vervloekte de bode, die zijn vader het bericht van zijn geboorte bracht, vers 15. Het maakte zijn vader blij te horen, dat hem een zoon geboren was (misschien was het zijn eerstgeborene), vooral dat het een zoon was want dan zou hij, als hij in leven bleef, de eer hebben Gods altaar te bedienen, en toch is hij bereid om de man te vervloeken, die hem de tijding bracht, terwijl zijn vader, wie het bericht bracht, hem misschien een geschenk gaf. Terecht merkt hier Gataker op: "Dat ouders dikwijls zeer verheugd zijn bij de geboorte van hun kinderen, maar als zij voorzagen voor welke ellende zij geboren worden, zouden zij hen eer beklagen dan zich over hen verblijden." Hij is zeer los en zeer heftig in de vervloekingen, die hij uitspreekt over de boodschapper van zijn geboorte, vers 16 : "Die man zij als de steden die de Heere heeft omgekeerd, en het heeft Hem niet berouwd, hij matigde en verlichtte hun ellende in ‘t minst niet. Hij hore in de morgenstond een geroep van de inval en de belegering van de vijanden, zodra hij is opgestaan, dan moet hij door schrik bevangen worden, en op de middagtijd een geschrei van overwinning. "Aldus moet hij leven in voortdurende vrees.

3. Hij is boos, dat het lot van de kinderen van de Hebreeën in Egypte het zijn niet was, dat hij niet gedood is van de baarmoeder af, dat zijn eerste adem niet zijn laatste was, en dat hij niet gesmoord werd zodra hij ter wereld kwam, vers 17. Hij wenst, dat de boodschapper van zijn geboorte voor beter werk was gebruikt, en zijn moordenaar geweest was, ja, dat zijn moeder, uit wie hij geboren was, tot haar grote smart altijd zwanger van hem was gebleven, zodat de baarmoeder, waarin hij besloten was, hem, zonder meer, tot graf gediend had, om in begraven te worden. Job zinspeelt op een nauwe betrekking en gelijkenis tussen de baarmoeder en het graf, Job 1:21 :"Naakt ben ik uit mijner moeders buik gekomen, en naakt zal ik daarheen wederkeren."

4. Hij vindt zijn tegenwoordige rampen voldoende om deze hartstochtelijke wensen te rechtvaardigen, vers 18 : "Waarom ben ik toch uit de baarmoeder voortgekomen, waar ik verborgen lag, niet gezien, niet gehaat werd, waar ik veilig lag en geen kwaad kende, om al deze moeite en droefenis te zien, ja, dat mijn dagen in beschaamdheid vergaan, om zonder ophouden gekweld en mishandeld te worden, om mijn leven niet alleen door te brengen in

ellende, maar om het door ellende te laten verteren en wegkwijnen?" II. Welk gebruik wij hiervan kunnen maken. Het is niet vermeld tot onze navolging, en toch kunnen wij er goede lering in vinden.
1. Let op de ijdelheid van het menselijk leven en de geesteskwelling, die het vergezelt. Als er geen leven na dit leven was, zouden wij menigmaal verzocht worden te wensen, dat wij dit nooit gekend hadden, want onze dagen hier zijn weinig in getal en vol moeite.

2. Zie de dwaasheid en ongerijmdheid van zondigen hartstocht, en hoe onredelijk die spreekt, als men hem laat afdwalen. Welk een onzin is het een dag te vervloeken - een bode te vervloeken om zijn boodschap! Hoe dom en wreed van een kind te wensen dat zijn moeder nooit van hem verlost warei Zie ook Jesaja 45:10. In anderen kunnen wij de dwaasheid er van gemakkelijk zien, en moeten ons daardoor laten waarschuwen al die onmatige drift en die hartstochten in ons te onderdekken, ze in de kiem te verstikken, en die boze geesten niet aan ‘t woord te laten komen. Als het hart brandt, laat dan de tong gebreideld zijn, Psalm 39:1, 2.

3. Let op de zwakheid, zelfs van goede mensen, die op zijn best maar mensen zijn. Zie hoezeer zij, die menen te staan, op hun hoede moeten zijn om niet te vallen en dagelijks te bidden: "Vader in de hemel leid ons niet in verzoeking!"

HOOFDSTUK 21
1 Het woord, dat van de HEERE geschied is tot Jeremia, als koning Zedekia tot hem zond Pashur, de zoon van Malchia, en Zefanja, de zoon van Maaseja, de priester, zeggende: 2 Vraag toch de HEERE voor ons, want Nebukadnézar, de koning van Babel, strijdt tegen ons; misschien zal de HEERE met ons doen naar al Zijn wonderen, dat hij van ons optrekke. 3 Toen zeide Jeremia tot hen: Zo zult gijlieden tot Zedekia zeggen: 4 Zo zegt de HEERE, de God Israëls: Ziet, Ik zal de krijgswapenen omwenden, die in ulieder hand zijn, met dewelke gij strijdt tegen de koning van Babel en tegen de Chaldeeën, die u belegeren, van buiten aan de muur; en Ik zal ze verzamelen in het midden van deze stad. 5 En Ik Zelf zal tegen ulieden strijden, met een uitgestrekte hand en met een sterken arm, ja, met toorn, en met grimmigheid, en met grote verbolgenheid. 6 En Ik zal de inwoners dezer stad slaan, zowel de mensen als de beesten; door een grote pestilentie zullen zij sterven. 7 En daarna spreekt de HEERE, zal Ik Zedekia, de koning van Juda, en zijn knechten, en het volk, en die in deze stad overgebleven zijn van de pestilentie, van het zwaard en van de honger, geven in de hand van Nebukadnézar, de koning van Babel, en in de hand van hun vijanden, en in de hand dergenen, die hun ziel zoeken; en hij zal ze slaan met de scherpte des zwaards; hij zal ze niet sparen, noch verschonen, noch zich ontfermen. 8 En tot dit volk zult gij zeggen: Zo zegt de HEERE: Ziet, Ik stel voor ulieder aangezicht de weg des levens en de weg des doods. 9 Die in deze stad blijft, zal sterven door het zwaard, of door de honger, of door de pestilentie; maar die er uitgaat en valt tot de Chaldeeën, die ulieden belegeren, die zal leven, en zijn ziel zal hem tot een buit zijn. 10 Want Ik heb Mijn aangezicht tegen deze stad gesteld ten kwade en niet ten goede, spreekt de HEERE; zij zal gegeven worden in de hand des konings van Babel, en hij zal ze met vuur verbranden.
11 En aangaande het huis des konings van Juda, hoort des HEEREN woord. 12 O huis Davids! zo zegt de HEERE: Richt des morgens recht, en verlost de beroofde uit de hand des verdrukkers; opdat Mijn gramschap niet uitvare als een vuur, en brande, dat niemand blussen kunne, vanwege de boosheid uwer handelingen. 13 Ziet, Ik wil aan u, gij inwoneres des dals, gij rots van het plein! spreekt de HEERE; gijlieden, die zegt: Wie zou tegen ons afkomen, of wie zou komen in onze woningen? 14 En Ik zal over ulieden bezoeking doen naar de vrucht uwer handelingen, spreekt de HEERE; en Ik zal een vuur aansteken in haar woud, dat zal verteren al wat rondom haar is.

Het is duidelijk, dat de profetieën van dit boek niet In dezelfde orde gesteld zijn als waarin ze uitgesproken werden. Er zijn namelijk hoofdstukken na dit die Jehoahaz, Jehojakim en Jehojachim betreffen, die allen vóór Zedekia regeerden, in wiens tijd de profetie van dit hoofdstuk geplaatst is. Wij vinden hier
I. de boodschap, die Zedekia de profeet zendt, om van hem te verzoeken, dat hij de Heere voor hen vrage, vers 1, 2.
II. Het antwoord, dat Jeremia in Gods naam op deze boodschap geeft, waarin Hij de gewisse en onvermijdelijke ondergang van de stad aanzegt, en de vruchteloosheid van alle pogingen om ze te behouden voorspelt, vers 3 -7.

1. Hij vermaant het volk om van de nood een deugd te maken, door over te gaan tot de koning van Babel, vers 8-10.
2. Hij vermaant de koning en diens gezin, zich te bekeren en boete te doen, vers 11, 12, en niet te vertrouwen op de sterkte van de stad en zich veilig te wanen.

Jeremia 21:1-7
Wij hebben hier
I. Een zeer nederige, bescheiden boodschap die koning Zedekia, toen hij in benauwdheid was, tot Jeremia de profeet zond. Zedekia wordt beschuldigd, "dat hij zich niet verootmoedigde voor het aangezicht van de profeet Jeremia, sprekende uit de mond des Heeren," 2 Kronieken 36:12. Alleen soms verootmoedigde hij zich, hij deed dat slechts wanneer de nood hem dreef, hij verootmoedigde zich in zoverre, dat hij des profeten bijstand inriep, maar niet tot het aanvaarden van zijn raad en Gods gebod. Let hier op:

1. De ellende, waarin Zedekia zich nu bevond: "Nebukadnézar voerde oorlog tegen hem," drong niet alleen in zijn land door, maar belegerde ook de stad, die nu geheel werd ingesloten. Zij, die de kwade dag ver stellen zullen te meer verschrikken, als die komt, en zij, die tevoren de spot dreven met Gods dienaren zullen wellicht blij zijn, als zij in kennis niet hen mogen komen.

2. De boodschappers, die hij zond: "Pashur en Zefanja," de een behorende tot de vijfde priesterorde, de ander tot de vierentwintigste, 1 Kronieken 24:9, 18. Het was goed, dat hij iemand zond, en dat hij aanzienlijke personen zond, maar beter zou het geweest zijn, indien hij een persoonlijk onderhoud met hem had begeerd, wat zeker gemakkelijk had kunnen plaats hebben, als hij zich zo ver had willen vernederen. Wellicht waren deze priesters niet beter, dan de overigen, en toch, nu hebben zij een eerbiedige boodschap tot de profeet te brengen, die hun een ergernis en de profeet een eer was. Hij had in zijn haast gezegd, Hoofdstuk 20:18 : "mijn dagen vergaan in beschaamdheid", en hier zien wij, dat hij betere dagen mag beleven dan die waarin hij zijn klacht uitte, thans wordt hij geëerd en gezocht. Het is dus dwaasheid, te zeggen, wanneer de dingen ons tegen zijn "Zo zal het wel altijd gaan." Mogelijk zullen zij, die nu veracht worden, eens gerespecteerd worden, beloofd is, dat zij, "die God eren, door Hem geëerd zullen worden, en allen, die hen gelasterd hebben, zullen zich neerwerpen aan Uw voeten," Jesaja 60:14.

3. De boodschap zelf. Vraag toch de Heere voor ons, vers 2. Nu het Chaldeeuwse leger de grenzen overschreden heeft en dieper in het land doordringt, worden zij eindelijk overtuigd, dat Jeremia een waar profeet was, al aarzelen zij het te erkennen, en al komen ze er vrij laat mee. In deze overtuiging begeren zij, dat hij bij God voor hen spreken zal, in de mening dat hij in de hemel meer invloed heeft dan hun andere profeten, die hen met hoop op vrede hadden gevleid. Zij gebruiken Jeremia nu:
a. Om Gods gezindheid jegens hen te vernemen. "Vraag toch de Heere voor ons, vraag Hem, wat wij in de tegenwoordige moeilijke omstandigheden moeten doen, want de tot nu toe genomen maatregelen hebben gefaald." Zie, degenen die Gods gebod niet wilden aannemen om van hun zonde bevrijd te worden zijn blij Zijn gebod te vernemen om van hun ellende vrij te komen.
b. Om Gods gunst voor hen te zoeken. "Vraag de Heere voor ons, wees onze voorspraak bij Hem." Zie, wie de gebeden van Gods volk en dienaren verachten, als zij voorspoed hebben, zullen ernaar verlangen, wanneer rampspoed hen treft. "Geeft ons van uw olie." Het voordeel, dat zij zichzelf beloven, is: "Misschien zal de Heere met ons doen naar al Zijn wonderen, dat hij, Nebukadnézar, van ons optrekke, dat hij het beleg opbreke".
Merk op: c. Hun enige zorg is, van hun ellende verlost te worden, niet vrede met God te maken en met Hem zich te verzoenen. "Dat onze vijand van ons optrekke", niet, "dat God tot ons terugkere." Zo bad Farao, Exodus 10:17. Bidt vuriglijk tot de Heere uw God, dat Hij slechts deze dood van mij wegneme." d. Al hun hoop is gevestigd op de wonderen, die God vroeger gedaan had, toen Hij Jeruzalem van Sanherib, die het belegerde, bevrijdde, toen Jesaja voor hen gebeden gehad, 2 Kronieken 32:20, 21. Wie weet, of Hij ook nu niet de belegeraars op Jeremia's gebed zal verstrooien. Maar zij bedenken niet, hoe verschillend de wandel van Zedekia en zijn volk was, vergeleken met de dagen van Hiskia en het toenmalige Juda. Gene was een tijd van algemene reformatie en bekering, deze van algemene verdorvenheid en afval. Jeruzalem verschilt nu van het Jeruzalem van toen als nacht en dag. Zie, het is dwaasheid te geloven dat God voor ons, als wij onze ongerechtigheid vasthouden, doen zal wat Hij gedaan heeft, toen wij aan godsvrucht ons vastklemden.

II. Een scherp, diep teleurstellend antwoord geeft God door Zijn profeet op die boodschap. Had Jeremia uit zichzelf een antwoord moeten bedenken, dan konden wij een geruststellend bescheid verwacht hebben, in de mening, dat hun zending een teken van goede voornemens was, wat hij gaarne zag, omdat hij de dag van de wrake niet begeerde. Maar God kent hun hart beter dan Jeremia en zendt hun een antwoord, waarin nauwelijks een enkel woord van troost. Hij zendt het hun in de naam van de Heere de God Israëls, vers 3, om hun aan te zeggen, dat, hoewel Hij zich door hen de God Israëls liet noemen, vroeger grote dingen voor Israël gedaan had, en nog grote dingen zou doen als Hij een nieuw verbond met hen zou oprichten, dit het tegenwoordige geslacht niet zou baten, dat slechts in naam Israëlieten waren, niet metterdaad, daar zij hun betrekking tot de God Israëls afgesneden hadden. Hier wordt hun dan voorspeld,

1. Dat God al hun maatregelen voor hun eigen veiligheid te schande zal maken, vers 4 : "Wel verre van uw handen tot de krijg te bekwamen en uw zwaarden te scherpen, zal Ik de krijgswapenen omwenden, die in ulieder hand zijn, wanneer gij een uitval zult doen om de belegeraars te verjagen". Ze zullen falen in uw hand, ja, u zelf kwetsen, tegen u zelf gekeerd worden. Wanneer God tegen ons is, wie zal dan voor ons zijn?

2. Dat de belegeraars binnen korte tijd zich meester zullen maken van Jeruzalem en van al haar weelde en sterkte: "Ik zal ze, de vijanden, verzamelen in het midden van deze stad, die ze nu omsingelen". Zie, zo deze plaats, die een middelpunt van godsvrucht had moeten zijn een middelpunt van goddeloosheid geworden was, kan het niet bevreemden, dat God ze vervult met verwoesters.

3. Dat God zelf hun vijand zal zijn, en dan kan niemand hun enig goed doen, zelfs Jeremia niet, vers 5. Ik zal verre zijn van u te beschermen, gelijk Ik tevoren in gelijk geval gedaan heb, Ik zelf zal tegen ulieden strijden. Zie, degenen, die tegen God zich verheffen, kunnen niets anders verwachten dan dat Hij zich tegen hen verheft, en dat,
a. met de macht van een God, die onweerstaanbaar overwint. "Ik zal tegen ulieden strijden met een uitgestrekte hand, die ver reikt, en met een sterke arm, die felle slagen toebrengt en diep wondt."
b. Met het ongenoegen van een God, die onkreukbaar rechtvaardig is. Het is geen kastijding meer uit liefde, maar een gericht "in toorn en grimmigheid en grote verbolgenheid." Het is een oordeel, in toorn bezworen, tegen hetwelk geen uitzondering zal gelden, en men zal spoedig gewaar worden, hoe vreselijk het is, te vallen in de handen van de levende God.

4. Dat wie voor eigen veiligheid, geen uitval zal willen doen tegen de belegeraars en zo hun zwaard ontgaan, toch het zwaard van Gods gerechtigheid niet zal ontkomen, vers 6. Ik zal degenen, die in de stad blijven (gelijk men ook kan lezen), slaan zowel de mensen als de beesten die voor voedsel dienen, en die in de oorlog gebruikt worden, door een grote pestilentie zullen zij sterven, een pestilentie, die binnen de wallen zal woeden, terwijl de vijanden buiten de stad gelegerd zijn. Al houden Jeruzalems poorten en muren de Chaldeeën voor een tijd tegen, zij kunnen Gods oordelen niet ophouden. De pijlen van zijn pestilentie kunnen zelfs hen bereiken, die zich daartegen veilig rekenen.

5. De koning zelf en al het volk, dat aan het zwaard, de honger en de pestilentie ontkomt, zullen vallen in de hand van de Chaldeeën die ze in koelen bloede zullen vermoorden vers 7. Zij zullen ze niet sparen, noch verschonen noch zich ontfermen. Laat niemand wanen, barmhartigheid te mogen verwachten voor lieden, die Gods lankmoedigheid verbeurd en zich

buiten Zijn genade gesloten hebben. Dus was het besluit uitgegaan, en wat zou het dan Jeremia baten, de Heere voor hen te vragen?

Jeremia 21:8-14
Uit de beleefde boodschap, die de koning aan Jeremia zendt, zou men opmaken, dat zowel de vorst als het volk eerbied beginnen te krijgen voor de profeet, en deze zou daarvan hebben kunnen gebruikmaken om voor zichzelf enig voordeel te behalen. Maar het antwoord dat God hem in de mond legt, is voldoende om alle eerbied voor hem weg te nemen en ze nog meer tegen hem te verbitteren. Niet alleen de voorspellingen in de vorige verzen maar ook de aanwijzingen, die de profeet nu gaat geven, prikkelen hen, want I. Hij raadt het volk aan zich over te geven en uit te gaan naar de Chaldeeën, als het enige middel om hun leven te redden, vers 8-10. Deze raad mishaagde ten zeerste degenen, die door hun valse profeten waren aangespoord tot het wanhopig besluit om ten uiterste vol te houden, vertrouwende op de sterkte van de muren en de moed van de krijgslieden om de vijand buiten de stad te houden, of op hulp van vreemden om ze te ontzetten. De profeet verzekert hen: "Deze stad zal gegeven worden in de hand des konings van Babel, en hij zal ze niet alleen plunderen, maar bovendien met vuur verbranden, want God zelf heeft zich tegen deze stad gesteld ten kwade, en niet ten goede, om ze te verwoesten en niet te verschonen, ten kwade, waarmee geen goed zal verbonden worden geen verzachting of barmhartige verkorting". Daarom, zo gij van twee kwaden het beste wilt kiezen, vraagt gratie van de Chaldeeën en wordt krijgsgevangenen. Tevergeefs trachtte Rabsaké de Joden daartoe over te halen, toen God vóór hen was, Jesaja 36:16, maar het was nu de beste weg, daar God nu tegen hen was. Zowel de wet als de profeten hadden hun menigmaal beide leven en dood voorgesteld maar in een andere zin: het leven, indien zij Gods stem zouden gehoorzamen, de dood zo ze in ongehoorzaamheid bleven volharden, Deuteronomium 30:19. Maar zij hadden dat leven versmaad, hetwelk hen waarlijk gelukkig zou gemaakt hebben, om hun dat te verwijten, gebruikt de profeet hier dezelfde uitdrukking, vers 8. Ziet ik stel voor ulieder aangezicht de weg des levens en de weg des doods. Die woorden geven nu niet een heerlijk vooruitzicht, maar een treurige keuze, hun aanradende, van twee kwaden het minste te kiezen, en dat minste, een schandelijke en ellendige ballingschap, is al het leven dat zij nu voor zichzelf kunnen verwerven. "Hij die in de stad blijft, en daarin heil zoekt, zal zeker sterven of door het zwaard des vijands of door honger of pestilentie". "Maar hij, die zich daartoe kan vernederen, dat hij, de ijdelheid van zijn hoop inziende, uitgaat en valt tot de Chaldeeën die zal leven en zijn ziel zal hem tot een buit zijn." Hij zal er het leven afbrengen, maar met moeite en als bij toeval, als een prooi de machtigen ontnomen. Hij wordt "behouden doch alzo als door vuur." Hij zal ternauwernood ontkomen, het zal hem een vreugde en voldoening vol verbazing zijn, als hij zijn leven redt van zo'n algehele verwoesting als door een, die de buit uitdeelt. Zij meenden het kamp van de Chaldeeën ten buit te hebben, zoals hun vaderen dat van de Assyriërs, Jesaja 33:23, maar zij zullen deerlijk ontnuchterd worden. Zich op genade of ongenade overgeven, ziedaar al de buit, die hun ten deel zou vallen. Niemand kon veronderstellen, dat deze raad van de profeet in Gods naam, enige instemming zou ontmoeten of gevolgd worden. Het schijnt ook, dat niemand, of slechts een enkele daaraan gehoor heeft gegeven, zo zeer waren hun harten tot hun eigen verderf, verhard.

II. Hij raadt de koning en de vorsten, de plichten, aan hun rang verbonden, ter harte te nemen. Omdat het de koning was, die een boodschap had gezonden, bevat ook het antwoord een woord bijzonder tot "het huis des konings" gericht. Niet om hem te vleien of te behagen (dat was des profeten werk niet, zelf niet wanneer men hem eerde, door hem een boodschap te zenden), maar om hem heilzamer raad te geven vers 11, 12. "Richt des morgens recht, doe dat zorgvuldig en volijverig. Die overheden, die hun ambt waardiglijk wilden bekleden, moesten

vroeg opstaan. Haast u, vertoeft niet, recht te doen, wanneer men tot u komt en vermoei hen, die recht zoeken, niet langer, gelijk gij gedaan hebt. Blijft niet in uw slaapkamer om de door uw uitspattingen van de vorige avond verloren slaap in te halen, en brengt uw morgens niet door met uw lichaam te verzorgen (zoals de vorsten in Prediker 10:16), maar gebruikt ze om uw ambt waar te nemen. Dan zult ge verlost worden uit de hand dergenen, die u verdrukken, en mogen verwachten, dat God u recht zal doen. Ziet dus, dat gij recht doet dengenen, die er u om vragen, en "verlost de beroofde uit de hand des verdrukkers, opdat mijn gramschap niet uitvare als een vuur tegen u op een bijzondere wijze, en zij, die het best dachten te varen, er het slechtst afkomen, vanwege de boosheid uwer handelingen."
Nu

1. Tonen deze woorden aan, dat de veronachtzaming van hun plicht al deze ellende over het volk had gebracht. Het was de boosheid van hun handeling, die het vuur van Gods toorn had ontstoken". Zo duidelijk spreekt hij zich ten opzichte van des konings huis uit, want wie het voorrecht van des profeten gebeden begeerden, moesten ook dankbaar zijn vermaningen aanhoren.

2. Dit leert hun de rechte manier om een nationale reformatie op touw te zetten. Zij moeten beginnen en een goed voorbeeld geven, en dan het volk tot reformatie opwekken. Zij moeten hun macht gebruiken om wie onrecht deden, te straffen, en dan zou het volk tot reformatie moeten komen. Hij herinnert hun, dat "zij het huis Davids" zijn en daarom in Zijn voetstappen moeten wandelen. die ook recht en gerechtigheid onder Zijn volk handhaafde 3. Dit geeft hun aanmoediging om te hopen, dat er verlenging van hun rust mocht zijn, Dan 4:27. Als iets hen van de rand des verderfs kan terugvoeren, dan is het dat.

III. Hij toont hun aan, hoe ijdel al hun hoop is, zolang zij van geen bekering weten willen, vers 13, 14. Jeruzalem is een inwoner van het dal, aan alle zijden door bergen beschermd, die haar natuurlijke versterkingen uitmaakten, zodat een leger de stad moeilijk naderen kon. "Ze is de rots van de vlakte," die het voor een vijand moeilijk maakte, ze te ondermijnen. Op deze lokale voordelen vertrouwden ze meer dan op de macht en de beloften Gods, en menende, dat de stad daardoor onneembaar werd, spotten zij met Gods oordelen, zeggende: "Wie zou tegen ons afkomen? Niemand van onze buren zal dat durven bestaan, of, indien al, wie zou komen in onze woningen?" Er was enige reden voor dit vertrouwen, want allen rondom hen schijnen van mening geweest te zijn, "dat geen vijand tot de poorten van Jeruzalem zou ingaan," Klaagliederen 4:12. Maar zij zijn het minst veilig, die het zekerst zijn. Spoedig zou God hun de holheid van deze vraag laten zien, Wie zou tegen ons afkomen? wanneer Hij zegt, vers 13, zie, Ik wil aan u. Door hun goddeloosheid hadden zij inderdaad God uit hun stad verdreven, toen Hij als hun Vriend met hen zou gebleven zijn, maar hun bolwerken zouden Hem er niet buiten houden, wanneer Hij tegen hen kwam als een vijand. Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn? Maar, zo Hij tegen ons is, wie kan voor ons zijn, om ons te helpen? Ja, Hij komt niet tegen hen als een vijand, die wettig en met enige hoop op goede uitslag bestreden kan worden, maar als een rechter, die men niet weerstaan kan. Hij zegt namelijk, vers 14 : Ik zal, door het recht zijn loop te laten, over ulieden bezoeking doen naar de vrucht uwer handelingen, dat is: naar derzelver verdienste en bedoelingen. Wat over u gebracht wordt, is het natuurlijk gevolg uwer zonde. Ja, Hij zal over hen komen niet alleen met de toorn van een vijand en de rechtvaardigheid van een rechter, maar ook met de macht van een verterend vuur, dat van geen sparen weet, gelijk een rechter soms maar verteert alles brandbaars, dat onder zijn bereik komt. Jeruzalem is een woud geworden, waarin God "een vuur zal aansteken, hetwelk alles zal verteren. Want God zelf is een verterend vuur, en wie kan voor Hem bestaan, wanneer Zijn toorn ontstoken is?"

HOOFDSTUK 22

1 Alzo zegt de HEERE: Ga af in het huis des konings van Juda, en spreek aldaar dit woord. 2 En zeg: Hoor het woord des HEEREN, gij koning van Juda, gij, die zit op Davids troon, gij, en uw knechten, en uw volk, die door deze poorten ingaan! 3 Zo zegt de HEERE: Doet recht en gerechtigheid, en redt de beroofde uit de hand des verdrukkers; en onderdrukt de vreemdeling niet, de wees noch de weduwe; doet geen geweld en vergiet geen onschuldig bloed in deze plaats. 4 Want indien gijlieden deze zaak ernstiglijk zult doen, zo zullen door de poorten van dit huis koningen ingaan, zittende de David op zijn troon, rijdende op wagens en op paarden, hij, en zijn knechten, en zijn volk. 5 Indien gij daarentegen deze woorden niet zult horen, zo heb Ik bij Mij gezworen, spreekt de HEERE, dat dit huis tot een woestheid worden zal. 6 Want zo zegt de HEERE van het huis des konings van Juda: Gij zijt Mij een Gilead, een hoogte van Libanon; maar zo Ik u niet zette als een woestijn en onbewoonde steden! 7 Want Ik zal verdervers tegen u heiligen, elk met zijn gereedschap; die zullen uw uitgelezen cederen omhouwen, en in het vuur werpen. 8 Dan zullen veel heidenen voorbij deze stad gaan, en zullen zeggen, een ieder tot zijn naaste: Waarom heeft de HEERE alzo gedaan aan deze grote stad? 9 En zij zullen zeggen: Omdat zij het verbond des HEEREN, huns Gods, hebben verlaten, en hebben zich voor andere goden nedergebogen, en die gediend.

10 Weent niet over de dode, en beklaagt hem niet; weent vrij over dien, die weggegaan is, want hij zal nimmermeer wederkomen, dat hij het land zijner geboorte zie. 11 Want zo zegt de HEERE van Sallum, de zoon van Josia, koning van Juda, die in de plaats van zijn vader Josia regeerde, die uit deze plaats is uitgegaan: Hij zal daar nimmermeer wederkomen. 12 Maar in de plaats, waarheen zij hem gevankelijk hebben weggevoerd, zal hij sterven, en dit land zal hij niet meer zien. 13 Wee dien, die zijn huis bouwt met ongerechtigheid, en zijn opperzalen met onrecht; die zijns naasten dienst om niet gebruikt, en geeft hen zijn arbeidsloon niet! 14 Die daar zegt: Ik zal mij een zeer hoog huis bouwen, en doorluchtige opperzalen; en hij houwt zich vensteren uit, en het is bedekt met ceder, en aangestreken met menie. 15 Zou gij regeren, omdat gij u mengt met de ceder? Heeft niet uw vader gegeten en gedronken, en recht en gerechtigheid gedaan, en het ging hem toen wel? 16 Hij heeft de rechtzaak des ellendigen en nooddruftigen gericht, toen ging het hem wel; is dat niet Mij te kennen? spreekt de HEERE. 17 Maar uw ogen en uw hart zijn niet dan op uw gierigheid, en op onschuldig bloed, om dat te vergieten, en op verdrukking en overlast, om die te doen.

18 Daarom zegt de HEERE alzo van Jojakim, zoon van Josia, koning van Juda: Zij zullen hem niet beklagen: Och mijn broeder! of, och zuster! Zij zullen hem niet beklagen: Och, heer! of, och zijn majesteit! 19 Met een ezelsbegrafenis zal hij begraven worden; men zal hem slepen en daarheen werpen, verre weg van de poorten van Jeruzalem. 20 Klim op de Libanon en roep, en verhef uw stem op de Basan; roep ook van de veren; maar al uw liefhebbers zijn verbroken. 21 Ik sprak u aan in uw groten voorspoed, maar gij zeidet: Ik zal niet horen. Dit is uw weg van uw jeugd af, dat gij Mijner stem niet hebt gehoorzaamd. 22 De wind zal al uw herders weiden, en uw liefhebbers zullen in de gevangenis gaan; dan zult gij zekerlijk beschaamd en te schande worden, vanwege al uw boosheid. 23 O gij, die nu op de Libanon woont, en in de cederen nestelt! hoe begenadigd zult gij zijn, als u de smarten zullen aankomen, het wee als ener barende vrouw! 24 Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de HEERE, ofschoon Chonia, de zoon van Jojakim, de koning van Juda, een zegelring ware aan Mijn rechterhand, zo zal Ik u toch van daar wegrukken. 25 En Ik zal u geven in de hand dergenen, die uw ziel zoeken, en in de hand dergenen, voor welker aangezicht gij schrikt, namelijk in de hand van Nebukadnézar, de koning van Babel, en in de hand der Chaldeeën. 26 En Ik zal u, en uw moeder, die u gebaard heeft, uitwerpen in een ander land, waarin gijlieden niet geboren zijt, en daar zult gij sterven. 27 En in het land, naar hetwelk hun ziel verlangt om daar weder te komen, daarheen zullen zij niet wederkomen. 28 Is dan deze man Chonia een veracht, verstrooid, afgodisch beeld? Of is hij een vat, waaraan men geen lust heeft? Waarom zijn hij en zijn zaad uitgeworpen, ja, weggeworpen in een land, dat zij niet kennen? 29 O land, land, land! hoor des HEEREN woord! 30 Zo zegt de HEERE: Schrijft dezen zelfden man kinderloos, een man, die niet voorspoedig zal zijn in zijn dagen; want er zal niemand van zijn zaad voorspoedig zijn, zittende op de troon Davids, en heersende meer in Juda.

Naar aanleiding van de boodschap, in het vorige hoofdstuk aan het huis des konings gezonden, worden hier enige preken vermeld, die Jeremia aan het hof hield, onder vorige

regeringen, opdat blijken zou, dat zij ruimschoots waarschuwing hadden gehad lang voordat het noodlottige vonnis over hen uitgesproken werd, en, dat zij in de gelegenheid gesteld waren om het te voorkomen. Hier is:

I. Een boodschap aan de koninklijke familie gezonden, naar ‘t schijnt onder de regering van Jojakim, dat ten dele betrekking heeft op Joahaz, die gevankelijk weggevoerd werd naar Egypte, ten dele op Jojakim, die hem opvolgde en nu op de troon zat. De koningen de vorsten werden vermaand, recht te doen, en hun wordt verzekerd dat, als zij dat doen, de koninklijke familie zal bloeien, maar anders zal zij uitgeroeid worden, vers 1-9, Joahaz hier Sallum genoemd, wordt beklaagd vers 10-12. Jojakim wordt berispt en gedreigd, vers i3-19.
II. Nog een boodschap, tot hen gezonden onder de regering van Jojachin (Chonja), de zoon van Jojakim. Hem wordt ten laste gelegd een hardnekkige weigering om te horen, en hij wordt bedreigd met ondergang, en hem voorspeld, dat Salomo’s huis met hem zal ophouden te regeren, vers 20-30.

Jeremia 22:1-9
Hier hebben wij:

I. Bevelen aan Jeremia gegeven om te gaan prediken voor de koning. In het voorgaande hoofdstuk is ons meegedeeld, dat Zedekia boden zond tot de profeet, maar hier wordt de profeet gelast in hoogst eigen persoon, in het huis des konings te gaan, en aandacht te vragen voor het woord van de Koning van de koningen, vers 2. Hoor het woord des Heeren, gij koning van Juda! 1. Onderdanen moeten erkennen, dat, waar het woord van de koning is, daar macht over hen is, maar koningen moeten erkennen, dat, waar het woord des Heeren is, daar macht over hen is. De koning van Juda wordt hier toegesproken als "die zit op Davids troon," die een man was naar Gods hart, als die zijn waardigheid en macht bezat door het verbond met David gemaakt, daarom moet hij gelijk worden aan zijn voorbeeld, opdat hij mag genieten van de beloften, aan hem gedaan. Met de koning worden zijn knechten toegesproken, omdat een goede regering afhankelijk is van een goed ministerie zowel als van een goed koning.

II. Wat hem bevolen wordt te prediken.
1. Hij moet hun zeggen, wat hun plicht is, welke goede dingen het waren, die God de Heere van hen verlangde, vers 3. Zij moeten zorg dragen,
a. Dat zij al het goede doen, dat zij kunnen doen met de macht, die zij hebben. Zij moeten recht doen, ter verdediging van hen, die verongelijkt zijn, en moeten "de beroofde redden uit de hand des verdrukkers." Dat was hun plicht om de plaats, die zij innamen, Psalm 82:3. Hierin moeten zij Gods ministers zijn voor ‘t goede.
b. Dat zij er geen kwaad mee doen, "geen onrecht, geen geweld." Het grootste onrecht en geweld is wat geschiedt onder bedekking van wet en gerechtigheid, en door hen, wier taak het is te straffen en te beschermen tegen onrecht en geweld. Zij moeten de vreemdeling, de wees, noch de weduwe onderdrukken, want deze neemt God op bijzondere wijze onder zijn bescherming en opzicht, Exodus 22:21, 22.

2. Hij moet hun verzekeren, dat de getrouwe vervulling van hun plicht hun voorspoed zal bevorderen en hen beveiligen, vers 4. Dan zal er een opeenvolging van koningen zijn, een onafgebroken opeenvolging van koningen, "op Davids troon, en van zijn geslacht, ze zullen een volmaakte rust genieten, en in groten staat en waardigheid leven, rijdende op wagens en op paarden," als tevoren, Hoofdstuk 17:15. De meest krachtdadige wijze om de waardigheid van de regering te bewaren is haar plicht te doen.

3. Eveneens moet hij hun verzekeren, dat de ongerechtigheid van hun familie, indien zij er in volharden, de ondergang van hun familie zal zijn, hoewel het een koninklijke familie is, vers 5 :Indien gij deze woorden niet zult horen, niet wilt gehoorzamen, zal dit huis tot een woestheid worden, met het paleis van de koningen van Juda zal het niet beter gaan dan met andere woningen in Jeruzalem. Zonde is dikwijls de ondergang geweest van koninklijke paleizen hoe statig, hoe sterk ook. Dit vonnis wordt bekrachtigd door een eed: "Ik heb bij Mij gezworen en bij niemand groter kan God zweren, Hebreeën 6:1, dat dit huis tot een woestheid worden zal". Zonde verwoest zowel de huizen van de vorsten als die van gewone lieden.

4. Hij moet tonen hoe noodlottig hun goddeloosheid voor het koninkrijk zal zijn, zowel als voor hen zelf, in ‘t bijzonder voor Jeruzalem, de koninklijke stad, vers 6-9.
a. Toegegeven wordt, dat Juda en Jeruzalem waardevol geweest zijn in Gods ogen en belangrijk in de hun: "Gij zijt mij een Gilead, een hoogte van Libanon." Hun lot was gevallen op een plaats, rijk en lieflijk als Gilead, Sion was een sterkte, even statig als Libanon, daarop vertrouwden zij als hun beveiliging. Maar,

b. Dat zal hen niet beschermen, het land, dat nu vruchtbaar is als "Gilead, zal tot een woestijn gesteld worden. De steden, die nu sterk zijn als Libanon, zullen onbewoonde steden zijn, en, als het land verwoest is moeten de steden ontvolkt worden". Zie, hoe gemakkelijk Gods oordelen een volk kunnen verderven, en hoe zeker de zonde het doet. Als dit verwoestingswerk gedaan moet worden.

c. Zullen er gevonden worden, die het krachtdadig zullen doen, vers 7 :"Ik zal verdervers tegen u heiligen, Ik zal ze voor deze dienst aanwijzen en gebruiken." Als de verwoesting beraamd is, worden er ook verdervers in gereed gemaakt, en zijn al klaar, en alles is in voorbereiding voor de beraamde verwoesting, of is reeds lang van tevoren gereed. En wie kan strijden tegen verdervers, die God geheiligd heeft? Zij zullen de steden verwoesten met evenveel gemak als men bomen in een woud velt: zij zullen uw uitgelezene cederen omhouwen, en toch, als ze neerliggen, zullen zij ze niet meer achten dan doornen en distelen, zij zullen ze in het vuur werpen, want hun uitgelezene ceders zijn verrot en deugen nergens meer voor."

d. Er zullen er gevonden worden, die bereid zullen zijn God te rechtvaardigen in ‘t geen Hij gedaan heeft, vers 8, 9. Dan zullen vele heidenen voorbij deze stad gaan, en zullen vragen: "Waarom heeft de Heere alzo gedaan aan deze grote stad? Hoe kwam het, dat zo’n sterke stad overweldigd werd? Dat zo’n rijke stad verarmde? Dat een zo dicht bevolkte stad ontvolkt werd? Dat zo’n heilige stad ontheiligd werd? En dat een stad, die zo dierbaar geweest was aan God, door Hem verlaten werd?" De reden ligt zozeer voor de hand, dat ze iedereen op de tong zal liggen. "Vraag de voorbijgaande op de weg, Job 27:29. Vraag de eerste de beste, en hij zal u vertellen, dat het was, omdat zij andere goden namen, wat andere volken niet gewoon waren te doen. "Zij verlieten het verbond met Jahweh, hun eigen God, schonden hun trouw aan hem en aan de plicht, waartoe zij gebonden waren door het verbond met Hem, en hebben zich voor andere goden neergebogen, en die gediend," Hem tot verachting, en daarom gaf Hij hen over aan deze verwoesting. God verwerpt nooit iemand, die Hem niet eerst verworpen heeft. "Ga heen", zegt God tot de profeet, "en predik dit aan de koninklijke familie."

Jeremia 22:10-19
Koningen zijn voor God mensen, al zijn ze goden voor ons, en zij moeten "sterven als een mens," dat blijkt uit deze verzen, waar wij een doodvonnis zien uitgesproken over twee

koningen, die achtereenvolgens te Jeruzalem regeerden, twee broeders, en beide de onverschillige zonen van een vrome vader.

I. Hier is het vonnis van Sallum, die zonder twijfel dezelfde is als Joahaz, want hij is die zoon van Josia, de koning van Juda, die in de plaats van zijn vader Josia regeerde, vers 11, wat Joahaz deed, door het optreden van het volk, dat hem koning maakte, hoewel hij niet de oudste zoon was, 2 Koningen 23-30, 2 Kronieken 36:1. Onder de zonen van Josia wordt Sallum vermeld en niet Joahaz, 1 Kronieken 3:15. Misschien gaf het volk aan hem de voorkeur boven zijn oudere broeder, omdat zij dachten, dat hij een energieker, stoutmoediger jonge man was, en meer geschikt om te regeren, maar God toonde hun spoedig de dwaasheid van hun onrechtvaardigheid, en dat hij niet voorspoedig zou zijn, want binnen drie maanden kwam de koning van Egypte over hem, en voerde hem als gevangene naar Egypte, zoals God gedreigd had, Deuteronomium 28:68. Het blijkt niet, dat iemand uit het volk die gevangenschap met hem deerde. Deze geschiedenis staat in 2 Koningen 23:34 en 2 Kronieken 36:4. Hier

1. Wordt het volk bevolen hem liever te beklagen dan zijn vader Josia: "Weent niet over de dode, weent niet langer over Josia".
Jeremia was zelf een oprecht rouwdrager geweest, en had het volk aangespoord, rouw over hem te dragen, 2 Kronieken 35:25, toch wil hij nu, dat zij niet meer om hem zullen rouwen, hoewel het pas drie maanden na zijn dood was, om hun tranen een andere bestemming te geven. Zij moesten bitterlijk wenen om Joahaz, die naar Egypte gegaan was, niet dat het algemeen veel aan hem verloren had, zoals aan zijn vader, maar omdat zijn lot veel beklagenswaardiger was. Josia daalde ten grave in vrede en in ere, hij was verhinderd het kwaad in deze wereld te zien komen, en weggenomen om het goede in een andere wereld te aanschouwen, en daarom "beklaagt hem niet, maar zijn ongelukkige zoon, die waarschijnlijk leven zal en leven in schande en ellende. als een ongelukkige gevangene". Stervende heiligen mogen met recht benijd worden, en levende zondaars met recht beklaagd. En zo somber kan het vooruitzicht in de toekomst soms zijn, dat men zijn tranen, zelfs voor een Josia, zelfs voor Jezus, moet inhouden om ze te bewaren voor onszelf en voor onze kinderen, Lukas 23:28.

2. De reden, daarvoor opgegeven, is dat hij nooit uit zijn gevangenschap zal terugkeren, zoals hij en zijn volk verwachten, maar aldaar zal sterven. Zij waren traag om dat te geloven, daarom wordt het hier telkens en telkens herhaald. Hij zal nimmermeer wederkeren, vers 10. Hij zal nooit het genoegen hebben het land van zijn geboorte weer te zien, maar zal het verdriet hebben voortdurend van zijn verwoesting te horen. Hij is uit deze plaats uitgegaan, en zal daar nimmermeer wederkomen, vers 11. Maar in de plaats waarheen zij hem gevankelijk hebben weggevoerd, zal hij sterven, vers 12. Dat kwam omdat hij het goede voorbeeld van zijn vader niet volgde, en het recht van zijn oudere broeder zich aanmatigde. In Ezechiëls klaaglied over de koningen van Israël wordt deze Joahaz voorgesteld als een "jonge leeuw, die spoedig leerde roof te roven," maar gevangen werd, en in ketenen naar Egypte gebracht werd, vanwaar men verlangend zijn terugkomst verbeidde, maar tevergeefs. Zie Ezechiël 19:3-5.

II. Hier is het vonnis van Jojakim, die hem opvolgde. Wij weten niet, of hij meer recht op de kroon had dan Sallum, want, hoewel hij ouder was dan zijn voorganger, schijnt er nog een andere zoon van Josia geweest te zijn, ouder dan hij en Johanan genoemd, 1 Kronieken 3:15. Maar wij weten, dat hij niet beter regeerde, en het hem niet beter verging, ten slotte. Hier hebben wij:

1. De getrouwe bestraffing van zijn zonden. Voor een bijzonder persoon is het niet gepast tot een koning te zeggen: Gij goddeloze, maar een profeet, die een boodschap van God heeft pleegt verraad, als hij zijn last niet volbrengt, hoe onaangenaam die wezen mag, en zelfs als hij aan koningen gericht is. Jojakim wordt hier niet van afgoderij beticht, en waarschijnlijk had hij Uria, de profeet, nog niet ter dood gebracht (zoals wij lezen, dat hij later deed, Hoofdstuk 26:22, 2, want dan zou het hem hier aangezegd zijn, maar de misdaden, waarvoor hij hier berispt wordt, zijn:

a. Trots, en liefde tot pracht en praal, alsof alles wet een koning troeft te doen, niets anders was dan een vertoon van grootheid maken, en goed te doen zijn minste zorg was. Hij moest zich een statig paleis bouwen, "een zeer hoog huis, en doorluchtige opperzalen, vers 14. hij houwt zich vensteren uit naar de laatste mode, misschien schuiframen zoals wij hebben". De kamers moeten een zoldering van cederhout hebben, de kostbaarste soort van hout. Zijn huis moet een even goed dak en beschot hebben als de tempel zelf anders bevalt het hem niet, 1 Koningen 6:15, 76. Ja, nog sterker, het moet geverfd worden met menie, die rood kleurt, of, als sommigen lezen, met indigo, dat blauw kleurt. Zonder twijfel is het vorsten en groten geoorloofd te bouwen, te verfraaien, en hun huizen te meubileren, zoals hun waardigheid toekomt, maar Hij, die weet wat in ‘s mensen hart omgaat, wist, dat Jojakim het deed in de trots van zijn hart, die tot zonde tot grote zonde maakt, wat op zichzelf geoorloofd is. Daarom, die hun huizen vergroten en ze weelderiger inrichten, mogen wel toezien op de toestand van hun gemoed, terwijl zij dat doen, en nauwlettend waken tegen elke uiting van ijdelheid. Maar wat bijzonder verkeerd was in Jojakims geval, was, dat hij het deed, terwijl hij wel moest bemerken, beide door het woord van God en door Zijn leiding, dat goddelijke oordelen over hem in aantocht waren.
De eerste drie jaren regeerde hij met verlof en toestemming van de koning van Egypte, en de volgende met verlof en toestemming van de koning van Babel, en toch begeert hij, die niet meer is dan een onderkoning, in gebouwen en meubilair te wedijveren met de grootste monarchen. Zie hoe aanmatigend hij is in dit besluit: "Ik zal mij een zeer hoog huis bouwen," ik ben besloten, ik wil, wie mij ook het tegendeel aanraadt. Het is de gewone dwaasheid van zinkende regeringen, dat zij begeren een vertoon van macht te scheppen. Velen hebben onvernederde harten onder vernederende leidingen, en tonen zich het hooghartigst, als God bezig is ze omlaag te brengen. Dat is twisten met onze Maker.

b. Vleselijke zekerheid en vertrouwen op zijn rijkdom, die afhankelijk was van de voortduring van zijn voorspoed, alsof zijn berg nu vast stond, zodat hij nimmer bewogen kon worden. Hij meende, dat hij onafgebroken en zonder stoornis moest regeren, omdat hij zich had bedekt met cederhout, vers 15, alsof dat te fraai was om te beschadigen en te sterk om doorbroken te worden, en alsof God zelf niet, uit medelijden, zo’n statig huis kon overgeven om verbrand te worden. Zo kwamen de discipelen van Christus, toen Hij van de verwoesting van de tempel sprak, tot Hem, om Hem te laten zien, wat een prachtig gebouw het was, Mattheüs 23:38, 24:1. Vreselijk bedriegen zichzelf die menen, dat hun tegenwoordige voorspoed een blijvende zekerheid is, en dromen, dat ze regeren, omdat zij cederhout boven hun hoofd hebben. Alleen in zijn eigen waan is "des rijken goed een stad van zijn sterkte."

c. Sommigen menen, dat hij hier beticht wordt van heiligschennis en van het beroven van Gods huis om zijn eigen huis op te sieren en te verfraaien. "Hij houwt zich mijn vensteren uit, (staat in de kanttekening) wat sommigen verstaan alsof hij vensters uit de tempel had genomen om die in zijn eigen paleis te plaatsen, en ze dan geverfd met menie (zoals daar volgt), opdat men het niet zou ontdekken, maar denken, dat ze bij het paleis hoorden. Zij

bedriegen en verderven zichzelf ten laatste, die zich denken te verrijken door God en Zijn huis te beroven, en hoe zij het ook mogen vermommen, God ontdekt het.

d. Hij wordt hier beticht van afpersing, onderdrukking, geweldenarij en onrechtvaardigheid. Hij bouwde zijn huis met ongerechtigheid, met geld, onrechtvaardig verkregen, en bouwstoffen, waar hij niet eerlijk aangekomen was, en misschien op grond, verkregen, zoals Achab Naboths wijngaard verkreeg. En, omdat hij boven zijn middelen ging, bedroog hij de werklieden met het loon, wat een van die zonden is, waarvan het geschrei doordringt "tot in de oren van de Heere Zebaoth," Jakobus 5:4. God neemt kennis van het onrecht, door de grootsten onder de mensen hun armen knechten en werklieden aangedaan, en zal ‘t rechtvaardig vergelden hem die geen billijk loon wil geven aan de zodanigen, die hij in zijn dienst heeft, maar "zijns naasten dienst om niet gebruikt." De grootsten onder de mensen moeten de geringsten beschouwen als hun naasten en dienovereenkomstig rechtvaardig jegens hen zijn, en hen liefhebben als zichzelve. Jojakim was een onderdrukker, niet alleen als hij bouwde, maar ook in de uitoefening van zijn bestuur. Hij deed geen recht, maakte er geen gewetenszaak van om onschuldig bloed te vergieten als dat dieper, kon om het doel van zijn eerzucht, hebzucht of wraakzucht te bereiken. "Hij was een en al onderdrukking en geweld, niet alleen in zijn bedreigingen, maar ook in zijn daden, en als hij zich een of andere onrechtvaardigheid in ‘t hoofd had gezet, kan niets hem tegenhouden, maar hij ging er mee door". En wat op de bodem van dat alles lag, dat was gierigheid, de liefde tot geld, "die de wortel is van alle kwaad. Uw ogen en Uw hart zijn niet dan op uw geldgierigheid," daarop waren zij gericht en op niets anders. Bij gierigheid wandelt het hart de ogen achterna, daarom wordt zij genoemd: "de begeerlijkheid van de ogen," 1 Johannes 2:16, Job 31:7. "Het is uw ogen laten vliegen op hetgene dat niets is," Spreuken 23:5. De ogen en het hart zijn dan tot gierigheid, als de rijkdom van deze wereld het enige doel en de enige liefde is, en waar dat zo is, is de verzoeking groot tot moord, onderdrukking, en alle soorten van geweld en schelmerij.

2. Wat al zijn zonden verzwaarde, was, dat hij de zoon was van een goede vader, die hem een goed voorbeeld gegeven had, als hij dat maar gevolgd had, vers 15, 16: Heeft niet uw vader gegeten en gedronken? Terwijl Jojakim zijn huis vergrootte en verlichtte, heeft hij waarschijnlijk met minachting gesproken van zijn vader, omdat die zich tevreden stelde met zo’n gering en ongeschikt huis, beneden de grootheid van een soeverein vorst en hem bespot als iemand met weinig verbeeldingskracht, weinig opgewektheid en die het niet over zijn hart kon krijgen zijn geld uit te geven, noch veel gaf om zijn fatsoen, dat wat zijn vader beviel, beviel hem niet, maar God zegt hem door de profeet dat, al had hij geen lust om te bouwen, hij een man was van een uitmuntend karakter, en een beter man, dan hij was, en beter zorgde voor zichzelf en zijn familie. De kinderen, die de ouderwetsheid van hun ouders verachten, bezitten in de regel weinig van hun goede eigenschappen.

Jeremia zegt hem:
a. Dat hem bevolen wordt zijn plicht te doen naar al wat zijn vader gedaan had: "Hij heeft recht en gerechtigheid gedaan," hij deed nooit een van zijn onderdanen onrecht, onderdrukte ze nooit, en legde hun geen lasten op, maar was nauwlettend in ‘t ontzien van al hun rechten en hun eigendommen. Ja, niet alleen misbruikte hij zijn macht niet tot ondersteuning van het onrecht, maar hij gebruikte ze tot handhaving van het recht. "Hij heeft de rechtszaak des ellendige en nooddruftige gericht, "was bereid om naar de zaak van de geringste van zijn onderdanen te horen en hem recht te doen. De zorg van overheden moet zijn, niet de handhaving van hun grootheid en het nemen van hun gemak, maar om goed te doen, niet alleen om de armen zelf niet te onderdekken, maar om de onderdrukten te verdedigen.

b. Dat zijns vaders voorspoed een aanmoediging is voor hem om zijn plicht te doen.

Ten eerste, God nam hem aan: "Is dat niet mij te kennen? spreekt de Heere." Bleek daar niet duidelijk uit, dat hij God recht kende, en Hem vereerde, en bijgevolg door Hem gekend, en erkend werd? De rechte kennis van God bestaat in het doen van onze plicht, in ‘t bijzonder de plicht van onze plaats en stand in de wereld.

Ten tweede, hij zelf genoot er de voorrechten van. "Heeft hij niet gegeten en gedronken, matig en opgeruimd, zoveel als nodig was om hem bekwaam te maken voor zijn werk, tot sterkte en niet tot drinkerij," Prediker 10:17. Hij at en dronk en deed recht, hij deed niet (zoals Jojakim en zijn vorsten misschien deden) drinken, de inzettingen vergeten, en de rechtzaak van alle verdrukten veranderen. Hij at en dronk, dat is, God zegende hem met overvloed, en hij had er zelf het voordeel en het genoegen van en gaf zijn vrienden feestelijke partijen, was zeer gastvrij en liefdadig. Jojakims trots was het, dat hij een prachtig huis gebouwd had, maar Josia’s ware lof was, dat hij een goed huis gehouden had. Veeltijds hebben zij, die de grootste neiging voelen tot pracht en praal, de minste ware edelmoedigheid, want, om hun buitensporige uitgaven te dekken, moeten zij wel uitzuinigen op de gastvrijheid, mildheid jegens de armen, ja op de gerechtigheid zelf. Het is beter met Josia in een ouderwets huis te wonen, en goed te doen, dan met Jojakim in een statig huis te wonen, en zijn schulden onbetaald te laten. Josia deed recht en gerechtigheid, en het ging hem wel, vers 15, en in vers 16 wordt het herhaald. Hij leefde zeer goed, zijn eigen onderdanen en al zijn naburen achtten hem, en hij was voorspoedig in al wat hij deed. Zolang wij wel doen, kunnen wij verwachten, dat het ons wel zal gaan. Deze Jojakim wist, dat zijn vader ondervonden had, dat de weg van de plicht die van de voorspoed was, en toch wilde hij niet in zijn voetstappen wandelen. Dat onze godzalige ouders de godsdienst staande hielden in hun dagen en ons dat aanbevalen om hun ervaring van de voorrechten daarvan, moest ons verplichten om die in stand te houden in onze dagen. Zij zeiden ons, dat zij bevonden hadden, dat de beloften, "die de godzaligheid heeft des tegenwoordigen levens," vervuld zijn geworden en dat godsdienst en vroomheid gunstig zijn voor uiterlijke voorspoed. Zodat wij niet te verontschuldigen zijn, als wij ons van die goede weg afkeren.

3. Hier hebben wij Jojakims vonnis getrouwelijk aangezegd, vers 18, 19. Wij mogen veronderstellen, dat het met het grootste levensgevaar was, dat Jeremia hier de schandelijker dood van Jojakim voorspelde, maar "alzo zegt de Heere van hem, en daarom zegt hij aldus.

a. Hij zal onbetreurd sterven, hij zal zich zo gehaat maken door zijn onderdrukking en wreedheid, dat allen, die hem kennen, blij zullen zijn van hem te scheiden, en niemand zal hem de eer aandoen, een traan om hem te laten, terwijl zijn vader, die "recht en gerechtigheid deed, algemeen betreurd werd, en Zedekia wordt beloofd, dat hij betreurd zal worden bij zijn dood, want hij gedroeg zich beter dan Jojakim gedaan had", Hoofdstuk 34:5. Zijn verwanten zullen hem niet betreuren, zelfs niet met de gewone uitingen van smart, zelfs bij de begrafenis van de geringste, waarbij men riep: "Och mijn broeder, of och zuster!" Zijn onderdanen zullen hem niet betreuren, en niet luide klagen, zoals men gewoon was bij de graven van zijn vorsten: "Och heer, of och zijn majesteit! "Het is treurig voor iemand om zo te leven, dat, als hij sterft, niemand er spijt van heeft, dat hij van hem moet scheiden. Ja,

b. Hij zal onbegraven blijven. Dit is erger dan het voorafgaande. Zelfs die geen tranen hebben om de begrafenis van de doden te eren zouden ze graag willen begraven om ze niet te moeten zien, maar "Jojakim zal begraven worden met een ezelsbegrafenis, dat is hij zal in ‘t geheel geen begrafenis hebben, maar zijn dood lichaam zal in een gracht geworpen worden of op een mesthoop, men zal hem slepen en daarheen werpen, ver weg van de poorten van Jeruzalem. In de geschiedenis van Jojakim, 2 Kronieken 36:6, wordt gezegd, dat Nebukadnézar hem met twee koperen ketenen bond om hem te voeren naar Babel, en in Ezechiël 19:9, dat hij in

gesloten bewaring gesteld werd, opdat zij hem brachten tot de koning van Babel." Maar het is waarschijnlijk, dat hij als gevangene stierf, voordat hij naar Babel gevoerd werd, zoals het plan was, misschien stierf hij van smart, of verhaastte hij zijn einde, in de trots van zijn hart, en werd hem om die reden een betamelijke begrafenis geweigerd, zoals men zelfmoordenaars onder ons pleegt te doen. Josefus zegt, dat Nebukadnézar hem doodde te Jeruzalem, en zijn lijk aldus liet liggen, ergens op grote afstand "van de poorten van Jeruzalem." En er wordt gezegd, dat hij "ontsliep met zijn vaderen," 2 Koningen 24:6. Toen hij zichzelf een statig huls bouwde, bestemde hij ongetwijfeld een statig graf voor zichzelf, maar zie, hoe hij teleurgesteld werd. Die zich opheffen met groten trots worden gewoonlijk bewaard voor een of andere grote schande, tijdens hun leven of na hun dood.

Jeremia 22:20-30
Deze profetie schijnt berekend te zijn geweest voor de weinig eervolle roemloze regering van Jechonia, de zoon van Jojakim, die hem in de regering opvolgde, slechts drie maanden regeerde en toen gevankelijk naar Babel werd gevoerd, waar hij vele jaren leefde, Hoofdstuk 52:31. Wij hebben in deze verzen, een profetie,

I. Van de verwoesting van het koninkrijk, die nu met snelheid naderde, vers 20-23. Jeruzalem en Juda worden hier toegesproken, of de Joodse staat, als een enkel persoon, en wij vinden haar hier in tweeërlei karakter:
1. Hooghartig ten dage des vredes en van de veiligheid, vers 21 :"Ik sprak u aan in uw groten voorspoed, sprak door mijn knechten de profeten, verwijten, vermaningen, raad, maar gij zei: Ik zal niet horen, ik zal er niet naar luisteren, gij hebt mijn stem niet gehoorzaamd, en waart besloten niet te willen, en had de onbeschaamdheid mij dat ook te zeggen." Het is niet vreemd, dat zij, die in vrede leven, in verachting leven van Gods woord. "Als Jeschurun vet werd, sloeg hij achteruit." Het is zoveel te erger, dat zij het van nature hadden: "Dat is uw weg van uw jeugd af. Zij werden genoemd een overtreder van de buik af," Jesaja 48:8.

2. Vreesachtig bij geruchten van tegenspoed vers 20 : Als gij al uw liefhebbers verbroken ziet, als gij bevindt, dat al uw afgoden buiten staat zijn om u te helpen en uw buitenlandse bondgenoten u in de steek laten, dan zult gij op de Libanon klimmen, en roepen, als iemand, die krachteloos is, en alles als verloren opgeeft, roepen met een bitter geroep, gij zult roepen: Help, help, of zij zijn verloren, "gij zult uw stem verheffen met angstig geroep op de Libanon en op de Basan, twee hoge bergen, in de hoop vandaar gehoord te worden door de verheffing van de grond. Gij zult roepen van de veren, van de wegen, waar gij telkens in wanhoop zult zijn". Gij zult roepen van Abarim, zoals sommigen lezen, een beroemde berg op de grens van Moab. "Gij zult roepen als die in grote ontsteltenis zijn, gewoonlijk doen, tot allen om u heen, maar tevergeefs want, vers 22, de wind zal al uw herders weiden, of de heersers, die u moeten beschermen en leiden, en voor uw veiligheid zorgen, zij zullen verdorren en verschrompelen, en teniet gedaan worden, zoals knoppen en bloesems sterven van een koude wind, die vorst meebrengt, zij zullen plotseling, onmerkbaar, en onweerstaanbaar vernietigd worden, als vruchten door de wind". "Uw liefhebbers, op wie gij u verliet en voor wie gij genegenheid hebt, zullen in de gevangenis gaan, en zullen er zo ver vandaan zijn u te redden, dat zij niet eens in staat zullen zijn zichzelf te redden."

3. Gebroken onder de zware en blijvende druk van de ellende: "Wanneer er geen hulp komt van een uwer bondgenoten, en uw eigen priesters verlegen zijn, dan zult gij zeker beschaamd worden vanwege alle uw boosheid, vers 22. Velen zullen zich nooit schamen over hun zonden, totdat zij er door op de rand van hun verderf zijn gebracht, en het is wel als dit goede voortkomt uit onze benauwdheid, dat wij er door gebracht worden tot schaamte over onze

zonden". De Joodse staat wordt hier genoemd een, "die nu als op de Libanon woont," omdat dat beroemde bos binnen zijn grenzen lag, vers 23, en het hele land rijk was, en wel verdedigd als met Libanons natuurlijke sterkte, maar zo trots en hooghartig waren zij, dat gezegd wordt, dat zij "in de cederen nestelen, waar zij dachten, dat zij buiten bereik van alle gevaar waren, en vanwaar zij met verachting op allen om hen heen, neerzagen". "Maar, hoe begenadigd zult gij zijn, als u de smarten zullen aankomen! Dan zult gij u vernederen voor God en beterschap beloven. Als gij neergeworpen zijt in steenachtige plaatsen, zult gij blijde zijn deze woorden te horen, die gij in uw voorspoed niet wilde horen. Dan zult gij pogen u zelf aangenaam te maken hij die God, van Wien gij u tevoren afmaakte". Velen hebben vrome pijn, die als de pijn over is, tonen geen ware vroomheid te bezitten. Sommigen leggen hier een andere betekenis in: "Wat zal al uw praal en staat en rijkdom u baten? Wat zal er van dat alles worden, of welke troost zult gij er van hebben, als gij in deze ellende zijt? Niet meer dan een barende vrouw vol pijn en vrees, troost kan hebben van haar sieraden, terwijl zij in die toestand is." Aldus Gataker. Die trots zijn op hun wereldse voordelen, zouden goed doen, met te overwegen, hoe die hun aanstaan, als de smarten hen overvallen, en hoe ze dan al hun schoonheid verloren hebben.

II. Hier is een profetie van de ongenade van de koning, zijn naam was Jechonia, maar hij wordt hier telkens met verachting, Chonja genoemd. De profeet verkort zijn naam, of geeft hem een bijnaam, misschien om er mee aan te duiden, dat hij van zijn waardigheid beroofd, zou worden, en het getal van zijn maanden in het midden afgesneden. Tweeërlei schande wordt hem hier opgelegd:
1. Hij zal worden weggevoerd in gevangenschap en zal zijn dagen doorbrengen en eindigen in slavernij. Hij werd geboren voor een kroon, maar zij zou spoedig van zijn hoofd vallen, en hij zou ze verwisselen voor boeien. Dit oordeel komt trapsgewijs.

a. God zal hem verlaten, vers 24. De God van de waarheid zegt het en bevestigt het met een eed: "ofschoon hij als een zegelring was aan mijn rechterhand (zijn voorgangers zijn het geweest, en hij kon het ook geweest zijn, als hij zich goed gedragen had, maar daar ontaard is) zo zal ik u van daar wegrukken." De godzalige koningen van Juda waren als een zegelring aan Gods rechterhand geweest, nabij Hem en Hem dierbaar, Hij was in hen verheerlijkt en had hen gebruikt als werktuigen van Zijn bestuur, zoals de vorst doet met zijn zegelring, of handtekening, maar Chonja heeft zichzelf de eer volkomen onwaardig gemaakt, en daarom zal het voorrecht van zijn geboorte hem geen zekerheid gaven, desniettegenstaande zal hij weggerukt worden. Een tegenhanger van deze bedreiging tegen Jechonia is Gods belofte aan Zerubbábel, toen Hij hem tot de leidsman maakte van Zijn volk, bij hun terugkeer uit de gevangenschap, Haggaï 2:24. "Ik zal u nemen, o Zerubbábel, Mijn knecht, en Ik zal u stellen als een zegelring." Die zich houden voor een zegelring aan Gods rechterhand, moeten niet zeker zijn, maar vrezen, dat zij van daar weggerukt zullen worden.

b. De koning van Babel zal hem grijpen. Zij weten niet van welke vijanden en welk kwaad zij gevaar lopen die zich buiten Gods bescherming hebben gesteld, vers 25. Hier wordt gezegd, dat de Chaldeeën Chonja haat toedroegen, zij zochten hem te doden, niets minder dan dat, dachten zij, zou hun woede bevredigen, zij waren van de zodanigen, waarvoor hij vreesde (zij zijn, voor welker aangezicht gij schrikt), wat het voor hem zoveel te verschrikkelijker zou maken in hun handen te vallen, in ‘t bijzonder, als het God zelf was, die hem in hun hand gaf. En, als God hem aan hen overgeeft, wie kan hem dan van hen verlossen?

c. Hij en zijn familie zullen naar Babel gevoerd worden, waar zij vele vervelende jaren van hun leven zullen verslijten in ellendige gevangenschap, u en uw moeder, vers 26 hij en zijn

zaad. vers 28. dat is. hij en de hele koninklijke familie (want hij had zelf geen kinderen, toen hij in gevangenschap ging), of hij en de kinderen in zijn lendenen, zij zullen uitgeworpen worden in een ander land, in een vreemd land, een land, waarin gijlieden niet geboren zijt, en ook niet zo'n land, als waarin zij geboren waren, een land, dat gij niet gekend hebt, waarin zij geen kennis hebben om mee te spreken, of van wie ze enige vriendschap verwachten kunnen. Daarheen zullen zij gevoerd worden, uit een land, waar zij recht hadden op heerschappij, naar een land waar zij gedwongen zullen worden tot slavernij. Maar hebben zij geen hoop hun eigen land terug te zullen zien? Nee: in het land naar hetwelk hun ziel verlangt, om daar weer te komen, daarheen zullen zij niet wederkomen, vers 27. Zij gedroegen zich slecht, toen zij daarin waren, en daarom zullen zij het nooit terugzien. Joahaz werd naar Egypte gevoerd, het land van het Zuiden, Jechonia naar Babel, het land van het Noorden, beide ver weg, in tegenovergestelde richtingen, en mogen niet verwachten elkaar ooit weer te zullen ontmoeten, of een van beide de lucht van zijn geboortegrond weer in te zullen ademen. Zij, die de heerschappij over anderen hadden misbruikt, werden naar billijkheid onder de heerschappij van anderen gebracht. Die hun zondige verlangens hadden ingewilligd en bevredigd, door hun onderdrukking, weelde, en wreedheid, werden te recht verstoken van het voldoen aan hun onschuldig verlangen hun eigen geboorteland weer te zien.
Wij kunnen iets zeer nadrukkelijks zien in dat deel van de bedreiging, vers 26. In een land, waarin gij niet geboren zijt, daar zult gij sterven. Zoals er "een tijd is om geboren te worden en een tijd om te sterven, zo is er ook een plaats om geboren te worden en een plaats om te sterven". Wij weten, waar wij geboren zijn, maar waar wij sterven zullen, weten wij niet, het is genoeg, dat onze God het weet. Laten wij zorgen in Christus te sterven, dan zal het wel met ons zijn, waar wij ook sterven, al zou het ook in een ver land zijn.

d. Dit zal hem zeer laag en verachtelijk maken in de ogen van al zijn naburen. Zij zullen zeggen: "Is dan deze man Chonja, een veracht, verstrooid, afgodisch beeld?.Ja, zeker is hij dat, en zeer vervallen van wat hij was."

e. Er was een tijd, toen hij geëerbiedigd, ja bijna vergood werd. Het volk, dat zijn vader pas had zien afzetten, was bereid hem te vereren, toen het hem op de troon zag, "maar nu is hij een veracht, verstrooid, afgodisch beeld," dat aangebeden werd, toen het nog heel was, maar, nu het verrot en gebroken is, wordt het weggeworpen en veracht, en niemand let er op, of herinnert zich wat het geweest is. Wat vergood is, zal, vroeger of later, verachten gebroken worden, wat ten onrechte geëerd is, zal te recht veracht worden, en mededingers van God zullen tot verachting van de mensen zijn. Wij zullen teleurgesteld worden in wat wij vergoden en dan zullen wij het verachten.

f. Er was een tijd, dat men trots op hem was, maar nu is hij een vat, waaraan men genen lust heeft, of omdat het uit de mode is geraakt of omdat het gebarsten en vervuild is, en zodoende onbruikbaar. In wie God geen behagen heeft, zullen, bij gelegenheid, zo gekweld worden, dat men geen lust in hen hebben zal.

2. Hij zal geen nakomelingschap achterlaten om zijn eer te erven. De voorspelling hiervan wordt ingeleid met een woord vooraf, vers 29. *O land, land, land! hoor des Heeren woord.* Al de inwoners van de aarde moeten kennis nemen van deze oordelen Gods over een volk en een familie, die Hem nabij en dierbaar geweest waren, en daar uit afleiden, dat God onpartijdig is in de rechtsbedeling.
Of het is een beroep op de aarde zelf, die wij betreden, sinds zij, die op aarde waren, zo doof en onverschillig zijn, Jesaja 1:2. "Hoort gij hemelen, neem ter ore, gij aarde!" Hoezeer veronachtzaamd, zal Gods woord toch gehoord worden, de aarde zelf zal het moeten horen, en

ervoor wijken, als zij, en al wat er op is, verbranden zal. Of het is een beroep op mensen, die "aardse dingen bedenken, die in die dingen opgaan en ze hartstochtelijk najagen, dezulken hebben nodig telkens en telkens geroepen te worden, om het woord des Heeren te horen. Of het is een beroep op mensen, die voor sterfelijk gehouden worden, van de aarde, en haastig tot de aarde terugkerende. Dat zijn wij allen, aarde zijn wij, stof zijn wij, en met het oog daarop, hebben wij er belang bij "het woord des Heeren" te horen en er acht op te geven, opdat, schoon wij uit de aarde zijn, wij gevonden mogen worden onder hen, wier namen zijn geschreven in de hemel.
Waar hierop gelet moet worden, is dat Jechonia kinderloos geschreven wordt, vers 30, dat is, zoals volgt: Niemand van zijn zaad zal voorspoedig zijn, zittende op de troon Davids. Met hem stierf de lijn van David als koninklijke lijn, uit.
Sommigen denken, dat hem kinderen geboren werden te Babel, omdat melding gemaakt wordt van zijn zaad, dat daarheen weggeworpen werd, vers 28, en dat zij voor hem sterven. Wij lezen in de geslachtslijst, 1 Kronieken 3:17, van zeven zoons van Jechonia Assir (dat is: Jechonia, de gevangene) van wie Salathiel de eerste is.
Sommigen menen, dat het slechts aangenomen zoons waren, en dat, als gezegd wordt, Mattheüs 1:1 2: Jechonia gewon Salathiel, niet meer bedoeld wordt, dan dat hij hem naliet alle rechten en vermeende rechten, die hij op de regering had, te meer omdat Salathiel genoemd wordt de zoon van Neri, van het huis van Nathan Lukas 3:27, 31. Of hij kinderen gewonnen, of alleen aangenomen had, in zoverre was hij kinderloos, dat niemand van zijn zaad als koning in Juda regeerde. Hij was de Augustulus van dat rijk, met wie het eindigde. Wie kinderloos is, God schrijft hem zo en zij, die geen goed willen doen in hun dagen, kunnen niet verwachten voorspoedig te zijn in hun dagen.

HOOFDSTUK 23

1 Wee de herderen, die de schapen Mijner weide ombrengen en verstrooien! spreekt de HEERE. 2 Daarom zegt de HEERE, de God Israëls, alzo van de herderen, die Mijn volk weiden: Gijlieden hebt Mijn schapen verstrooid, en hebt ze verdreven, en hebt ze niet bezocht; ziet, Ik zal over u bezoeken de boosheid uwer handelingen, spreekt de HEERE. 3 En Ik zal het overblijfsel Mijner schapen Zelf vergaderen uit al de landen, waarheen Ik ze verdreven heb; en Ik zal ze wederbrengen tot hun kooien, en zij zullen vruchtbaar zijn, en vermenigvuldigen. 4 En Ik zal herderen over hen verwekken, die ze weiden zullen; en zij zullen niet meer vrezen, noch verschrikt worden, noch gemist worden, spreekt de HEERE. 5 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik aan David een rechtvaardige Spruit zal verwekken; Die zal Koning zijnde regeren, en voorspoedig zijn, en recht en gerechtigheid doen op de aarde. 6 In Zijn dagen zal Juda verlost worden, en Israël zeker wonen; en dit zal Zijn naam zijn, waarmede men Hem zal noemen: De HEERE: ONZE GERECHTIGHEID. 7 Daarom, ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat zij niet meer zullen zeggen: Zo waarachtig als de HEERE leeft, Die de kinderen Israëls uit Egypteland heeft opgevoerd. 8 Maar: Zo waarachtig als de HEERE leeft, Die het zaad van het huis Israëls heeft opgevoerd, en Die het aangebracht heeft uit het land van het noorden, en uit al de landen, waarheen Ik ze gedreven had! want zij zullen wonen in hun land.

9 Aangaande de profeten. Mijn hart wordt in mijn binnenste gebroken, al mijn beenderen bewegen zich; ik ben als een dronken man, en als een man, dien de wijn te boven gaat; vanwege de HEERE, en vanwege de woorden Zijner heiligheid. 10 Want het land is vol overspelers, want het land treurt vanwege de vloek, de weiden der woestijn verdorren, omdat hun loop boos is, en hun macht niet recht. 11 Want beiden profeten en priesters zijn huichelaars; zelfs in Mijn huis vind Ik hun boosheid, spreekt de HEERE. 12 Daarom zal hun weg hun zijn als zeer gladde plaatsen in de donkerheid; zij zullen aangedreven worden en daarin vallen; want Ik zal een kwaad over hen brengen in het jaar van hun bezoeking, spreekt de HEERE. 13 Ik heb wel ongerijmdheid gezien in de profeten van Samaria, die door Baal, profeteerden, en Mijn volk Israël verleidden. 14 Maar in de profeten van Jeruzalem zie Ik afschuwelijkheid; zij bedrijven overspel, en gaan om met valsheid, en sterken de handen der boosdoeners, opdat zij zich niet bekeren, een iegelijk van zijn boosheid; zij allen zijn Mij als Sodom, en haar inwoners als Gomorra. 15 Daarom zegt de HEERE der heirscharen van deze profeten alzo: Ziet, Ik zal hen met alsem spijzigen, en met gallewater drenken; want van Jeruzalems profeten is de huichelarij uitgegaan in het ganse land. 16 Zo zegt de HEERE der heirscharen: Hoort niet naar de woorden der profeten, die u profeteren; zij maken u ijdel; zij spreken het gezicht huns harten, niet uit des HEEREN mond. 17 Zij zeggen steeds tot degenen, die Mij lasteren: De HEERE heeft het gesproken, gijlieden zult vrede hebben; en tot al wie naar zijns harten goeddunken wandelt, zeggen zij: Ulieden zal geen kwaad overkomen. 18 Want wie heeft in des HEEREN raad gestaan, en Zijn woord gezien of gehoord? Wie heeft Zijn woord aangemerkt en gehoord? 19 Ziet, een onweder des HEEREN, een grimmigheid is uitgegaan, ja, een pijnlijk onweder, het zal blijven op der goddelozen hoofd. 20 Des HEEREN toorn zal zich niet afwenden, totdat Hij zal hebben gedaan, en totdat Hij zal hebben daargesteld de gedachten Zijns harten; in het laatste der dagen zult gij met verstand daarop letten. 21 Ik heb die profeten niet gezonden, nochtans hebben zij gelopen; Ik heb tot hen niet gesproken, nochtans hebben zij geprofeteerd. 22 Maar zo zij in Mijn raad hadden gestaan, zo zouden zij Mijn volk Mijn woorden hebben doen horen, en zouden hen afgekeerd hebben van hun bozen weg, en van de boosheid van hun handelingen. 23 Ben Ik een God van nabij, spreekt de HEERE, en niet een God van verre? 24 Zou zich iemand in verborgene plaatsen kunnen verbergen, dat Ik hem niet zou zien? spreekt de HEERE; vervul Ik niet de hemel en de aarde? spreekt de HEERE. 25 Ik heb gehoord, wat de profeten zeggen, die in Mijn Naam leugen profeteren, zeggende: Ik heb gedroomd, ik heb gedroomd. 26 Hoe lang? Is er dan een droom in het hart der profeten, die de leugen profeteren? Ja, het zijn profeten van huns harten bedriegerij. 27 Die daar denken om Mijn volk Mijn Naam te doen vergeten, door hun dromen, die zij, een ieder zijn naaste, vertellen; gelijk als hun vaders Mijn Naam vergeten hebben door Baal. 28 De profeet, bij welken een droom is, die vertelle de droom; en bij welken Mijn woord is, die spreke Mijn woord waarachtiglijk; wat heeft het stro met het koren te doen? spreekt de HEERE. 29 Is Mijn woord niet alzo, als een vuur? spreekt de HEERE, en als een hamer, die een steenrots te morzel slaat? 30 Daarom, ziet, Ik wil aan de profeten, spreekt de HEERE, die Mijn woorden stelen, een ieder van zijn naaste; 31 Ziet, Ik wil aan de profeten, spreekt de HEERE, die hun tong nemen, en spreken: Hij heeft het gesproken; 32 Ziet, Ik wil aan degenen, die valse dromen profeteren, spreekt de HEERE, en vertellen die, en verleiden Mijn volk met hun leugenen en met hun

lichtvaardigheid; daar Ik hen niet gezonden, en hun niets bevolen heb, en zij dit volk gans geen nut doen, spreekt de HEERE. 33 Wanneer dan dit volk, of een profeet, of priester u vragen zal, zeggende: Wat is des HEEREN last? Zo zult gij tot hen zeggen: Wat last? Dat Ik ulieden verlaten zal, spreekt de HEERE. 34 En aangaande de profeet, of de priester, of het volk, dat zeggen zal: Des HEEREN last; dat Ik bezoeking zal doen over dien man en over zijn huis. 35 Aldus zult gijlieden zeggen, een iegelijk tot zijn naaste, en een iegelijk tot zijn broeder: Wat heeft de HEERE geantwoord, en wat heeft de HEERE gesproken? 36 Maar des HEEREN last zult gij niet meer gedenken; want een iegelijk zal zijn eigen woord een last zijn, dewijl gij verkeert de woorden van de levenden God, de HEERE der heirscharen, onzen God. 37 Aldus zult gij zeggen tot de profeet: Wat heeft u de HEERE geantwoord en wat heeft de HEERE gesproken? 38 Maar dewijl gij zegt: Des HEEREN last; daarom, zo zegt de HEERE: Omdat gij dit woord zegt: Des HEEREN last, daar Ik tot u gezonden heb, zeggende: Gij zult niet zeggen: Des HEEREN last; 39 Daarom, ziet, Ik zal u ook ganselijk vergeten, en u, mitsgaders de stad, die Ik u en uw vaderen gegeven heb, van Mijn aangezicht laten varen. 40 En Ik zal u eeuwige smaadheid aandoen, en eeuwige schande, die niet zal worden vergeten.

In dit hoofdstuk deelt de profeet in Gods naam zijn bestraffingen en bedreigingen uit.

I. Onder de zorgeloze vorsten, of herders des volks, vers 1, 2, toch belovende zorg te dragen voor de kudde, tegenover wie zij hun plicht hadden verzuimd, vers 3-8.
II. Onder de goddeloze profeten en priesters, wier slecht karakter hier in de brede, met meerdere voorbeelden, wordt uiteengezet, vooral omdat zij het volk met hun voorgewende inspiraties hadden bedrogen, waarover de profeet verbaasd staat en waarvoor zij verwachten konden, gestraft te worden, vers 9-30.
III. Onder het onheilige volk, die met Gods profeten spotte en schertste, vers 33-40. Indien allen dus hun weg verdorven hebben, moeten allen er zich ook op voorbereiden, dat het hun voor ogen gesteld worde.

Jeremia 23:1-8
I. Hier lezen wij een woord van verschrikking voor de onachtzame herders. De dag is aanstaande, dat God rekening met hen zou houden aangaande de hun toevertrouwde taak: "Wee de herders (dit is die in kerk en staat regeren), die gesteld zijn om als herders het volk te leiden, te voeden, te beschermen en er voor te zorgen. Zij zijn niet de eigenaars Mijner schapen. God noemt ze de schapen Mijner weide," waarin Ik belang stel en waarvoor Ik een goede weide heb bereid. Wee daarom dengenen, wie bevolen was Gods volk te voeden, en die wel beweren dat te doen, maar die niettemin, "de schapen van Zijn weide ombrengen en verstrooien door hun geweld en verdrukking, en ze niet bezocht hebben, noch zorg gedragen voor hun welvaart, noch zich om hun belang bekommerd". Door hen niet te bezoeken en hun plicht jegens hen te volbrengen, hebben zij ze inderdaad omgebracht en verstrooid. De roofdieren hebben ze verstrooid en de herders zijn in gebreke gebleven, ze te behoeden. "Wee dengenen, wanneer God aan hen bezoeken zal het kwaad van hun daden en handelingen, naar zij verdienen". Zij wilden de kudde niet bezoeken als hun plicht en daarom zal God hen bezoeken met Zijn wraak.

II. Nu volgt een woord van troost voor de verwaarloosde schapen. Ofschoon de onderherders geen zorg voor hen dragen en geen moeite voor hen doen, zal de Opperherder naar hen omzien. "Als mijn vader en mijn moeder mij verlaten, neemt de Heere mij aan." Al worden de belangen van Gods kerk in deze wereld veronachtzaamd door degenen, die voor haar moesten zorgen, maar hun eigen werelds belang op de voorgrond stelden, toch zullen die belangen daarom niet geheel verzuimd worden. God zal Zijn belofte vervullen, al doen zij, die Hij wil gebruiken hun plicht niet.

1. De verstrooide Joden zullen eindelijk naar hun eigen land terugkeren en daar gelukkig wonen onder een goede regering, vers 3, 4 Al blijft slechts een rest van Gods kudde over, een kleine rest, die het verderf ternauwernood ontkomt, Hij zal die rest verzamelen uitvinden waarheen zij ook verdreven moge zijn, en middelen en wegen gebruiken om ze weer te brengen van "waar Hij ze verdreven had." Het was Gods gerechtigheid, die om de zonden van de herders de kudde verstrooide, maar Gods barmhartigheid zal ze weer vergaderen, wanneer de haar verradende herders afgesneden zullen zijn. "Zij zal weergebracht worden tot haar vroegere woningen, gelijk schapen naar hun kooi, daar zal zij vruchtbaar zijn en zich vermenigvuldigen." En al droegen haar vorige herders geen zorg voor haar, daaruit volgt niet, dat zij geen herders meer zullen hebben. Als sommigen hun heilig ambt misbruikt hebben ligt daarin nog geen reden dat het ambt moet afgeschaft worden. Zij verstrooiden de schapen, maar Ik zal herders over hen zetten, die ze nauwgezet zullen voeden. Vroeger waren ze aanhoudend blootgesteld aan angst en vrees of verstoord door tegenspoed, maar nu zullen ze "niet meer vrezen noch verschrikt worden," geen gevaar van buiten zal ze bedreigen, geen verschrikking van binnen. Vroeger werd nu het een dan het andere schaap door een roofdier weggerukt, "maar nu zullen ze niet meer gemist worden".
Al heeft de kerk lang slechte tijden moeten doormaken, daarom behoeft het niet immer zo te zijn. Zulke herders als Zerubbabel en Nehemia, al leefden zij niet zo prachtig als Jojakim en Chonja, noch zoveel opzien baarden, toch waren ze even grote zegeningen voor het volk als deze plagen voor hen geweest waren. De vrede van de kerk is niet gebonden aan de praal van haar voorgangers.

2. Vorst Messias, de grote en goede Herder van de schapen, zal in de laatste dagen verwekt worden om Zijn kerk te zegenen, en de roem van Zijn volk Israël te zijn, vers 5, 6. Het huis van David scheen geheel verzonken en uitgeroeid te zijn door de bedreigingen tegen Chonja, Hoofdstuk 22:3, zodat geen van hun zaad ooit op Davids troon zou zitten. Maar hier ligt een belofte, die desniettemin de eer van het met David gemaakte verbond zal verzekeren, want door deze belofte zal het, uit zijn vernedering verheven tot groter luister dan ooit, heerlijker schitteren dan in Salomo's dagen. Dit boek bevat minder Messiaanse profetieën dan dat van Jesaja. Maar hier hebben wij er een, en wel een zeer luisterrijke. Ongetwijfeld spreekt de profeet hier van Hem en van niemand anders. De eerste woorden wijzen erop dat de belofte eerlang zou vervuld worden: "De dagen komen, maar zijn er nog niet, ik zal hem zien. maar niet nu." Maar de overige woorden betuigen, dat de vervulling heerlijk zal zijn.

a. Christus wordt hier genoemd "een Spruit van David, mijn knecht, de Spruit, Zacharia 3:8, Zijn verschijning onaanzienlijk, Zijn begin gering, als van een knop of loot, en Zijn ontstaan als uit de aarde, maar groeiende om groen en groot te worden en met vruchten beladen. "Een spruit uit Davids huis, een wortel uit een dorre aarde", begraven zonder kans op herleving. "Christus is de wortel uit het geslacht Davids, Openbaring 22:16. In Hem spruit David een hoorn uit," Psalm 132:17, Hij is een spruit, door God gekweekt, Hij heiligde Hem, zond Hem in de wereld en gat Hem Zijn macht en Zijn arbeid. "Hij is een rechtvaardige Spruit," want Hij is zelf rechtvaardig, en door Hem zullen velen, ja al de Zijnen, rechtvaardig gemaakt worden. Als een voorspraak is Hij "Jezus Christus de Rechtvaardige.

b. Hier wordt van Hem gesproken als de Koning van Zijn Kerk. Dit rijsken zal zo hoog stijgen als de troon van zijn vader David, en daar zal Hij "regeren en voorspoedig zijn," niet gelijk het huis Davids, dat al dieper en dieper was gedaald. Neen, Hij zal in de wereld een koninkrijk stichten, dat allen tegenstand zal teniet doen. In de wagen van Zijn eeuwig Evangelie zal Hij voortgaan, "overwinnende en opdat Hij overwinne." Als God Hem doet opgaan, zal Hij Hem ook voorspoedig maken, want Hij zal Hem het werk van Zijn handen

geven, wat "het welbehagen des Heeren is," zal voorspoedig zijn in de handen desgenen, wie het is toevertrouwd. Hij zal voorspoedig zijn, want "Hij komt om de aarde te richten, Hij zal de wereld richten met rechtmatigheid," Psalm 96:1. De toenmalige koningen uit Davids huis waren onrechtvaardig en verdrukkers, en het is daarom geen wonder, dat zij niet voorspoedig waren. Maar Christus zal, door Zijn Evangelie, de aangematigde macht van Satan breken, een volmaakten regel voor een heilig leven geven, en zover Hij regeert, de wereld rechtvaardig maken. De uitwerking daarvan zal zijn een heilige veiligheid en blijdschap des gemoeds in al Zijn getrouwe onderdanen. "In Zijn dagen onder Zijn heerschappij, zal Juda verlost worden en Israël zeker wonen," dit is: al het geestelijke zaad van de gelovigen Abraham en de biddenden Jacob zal beschermd worden tegen de wraak des hemels en de boosheid van de hel zal de oordelen van Gods wet ontkomen en van Satans aanvallen verlost worden, van de zondeschuld en heerschappij bevrijd. "Dan zal het zeker wonen en alle vrees des kwaads verdwijnen". Zie Lukas 1:74, 75. Zij, die van de toekomende toorn verlost worden, kunnen nu zeker wonen, want "zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?" In de dagen van Christus' heerschappij in de ziel, wanneer Hij daar het oppergezag voert, woont de ziel in vrede.

c. Ook wordt Hij hier genoemd "de Heere onze Gerechtigheid."
Merk op:
a. Wie en wat Hij is. Als God is hij Jahweh de enige naam van God, die Zijn eeuwigheid en zelfstandig bestaan aanduidt. Als Middelaar is Hij onze Gerechtigheid. Door voor de zonde van de mensen aan de gerechtigheid Gods te voldoen, heeft Hij een eeuwige gerechtigheid aangebracht en zo een genadeverbond met ons opgericht, opdat, door het geloof in Hem, dat verbond het onze zou worden. Dat Hij "Jahweh onze Gerechtigheid is," betekent ook, dat Hij zo volkomen onze gerechtigheid is als geen schepsel zou kunnen zijn. Hij is souverein, algenoegzaam, eeuwige gerechtigheid, al onze gerechtigheid komt van Hem, ze bestaat door Hem, en wij worden "gemaakt gerechtigheid Gods in Hem."
b. Deszelfs belijdenis en verklaring. "Dit zal Zijn naam zijn, waarmee men Hem zal noemen, Hij zal dat niet alleen zijn, maar men zal Hem ook zo noemen". God zal Hem bij die naam noemen, want Hij zal Hem tot onze gerechtigheid stellen. Met die naam zal Israël Hem noemen, als ook iedere ware belijder. Dat is onze gerechtigheid, waardoor wij, als onze pleitgrond, voor God gerechtvaardigd worden, de schuld ons kwijtgescholden en wij in gunst aangenomen. Op niets anders kunnen wij pleiten: Christus is gestorven, ja, is ook opgestaan, en wij hebben Hem als onze Heere aangenomen.

3. Deze grote verlossing, die de Joden later geschonken zou worden, namelijk na hun terugkeer uit Babylon, zal de verlossing van Israël uit Egypte verre, zeer verre overtreffen, vers 7, 8. Zij zullen niet meer zeggen: Zo waarachtig als de Heere leeft, die de kinderen Israëls uit Egypteland heeft opgevoerd, maar: zo waarachtig als de Heere leeft, die het zaad van het huis Israëls heeft opgevoerd en die het aangebracht heeft uit het land van het Noorden. Dit komt ook voor in Hoofdstuk 16:11, 15. Maar het schijnt hier nog duidelijker op de dagen van de Messias te slaan, en niet zo zeer de twee verlossingen zelf te vergelijken (waarbij de laatste hoger wordt gesteld) als wel de toestanden, waartoe de kerk door die verlossingen zou komen. Geef op deze verhouding acht: Juist vierhonderd en tachtig jaren na de uittocht uit Egypte werd Salomo's tempel gebouwd, 1 Koningen 6:1, te die tijde had het volk, dat zo wonderlijk uit Egypte uitgeleid was, zijn hoogtepunt bereikt. Juist vierhonderd en negentig jaren (zeventig weken), nadat ze (MET EZRA) uit Babel wedergekeerd waren, zou Vorst Messias Zijn Evangelie brengen, de grootste heerlijkheid van het volk, dat zo wonderlijk uit Babel was uitgeleid. Zie Daniel 9:24, 25.
Nu is de geestelijke heerlijkheid van het tweede tijdperk van de Israëlietische geschiedenis, de Evangelietijd, veel bewonderenswaardiger en glorievoller dan al de stoffelijke heerlijkheid uit

de dagen van Salomo's tempel, want die glorie was niets, vergeleken met die, welke later zou volgen.

Jeremia 23:9-32
Wij vinden hier een lange les voor de valse profeten. Gelijk niemand bitterder en bozer tegen Gods ware profeten was dan zij, zo was er ook niemand, tegen wie de ware profeten strenger en meer terecht optreden. De profeet had zich bij God beklaagd over die valse profeten, Hoofdstuk 14:13, en dikwijls voorspeld, dat ze in de algemene ondergang zouden begrepen worden, maar hier spreekt hij bovendien van hun bijzonder wee.

I. Hij spreekt zijn diepe smart uit, die hij om hunnentwille leed, en hoe zwaar het hem viel, mannen te zien, die een goddelijke zending en ingeving voorwendden, en zichzelf en het volk, in welks midden zij woonden, door hun valsheid en verraad ten verderve brachten, vers 9. Mijn hart wordt in mijn binnenste gebroken, ik ben als een dronken man. Zijn hoofd was verward door verbazing en verwondering, zijn hart was neergedrukt door smart en kwelling.
Jeremia was een man, die alles zeer ter harte nam, en wat op enigerlei wijze zijn land bedreigde, maakte diepe indruk op zijn gemoed. Hij is neergedrukt,
1. Om de profeten en hun zonde, de valse leer, die zij predikten, en hun goddeloze leven, vooral vervulde het hem met afschuw, als hij ze Gods naam hoorde misbruiken met hun voorgeven, dat zij van Hem openbaringen hadden ontvangen. Nooit werd de Heere zo gehoond, noch "de woorden van Zijn heiligheid," als door deze mannen. Zie, de oneer, die Gods naam wordt aangedaan, en de ontheiliging van Zijn heilig woord, zijn de grootste smart, die een begenadigde ziel heeft te verduren.

2. Om de Heere en Zijn oordelen, die daardoor als een zondvloed over de mensen worden gebracht. Hij beefde als hij dacht aan de ondergang en de verwoesting, die "van het aangezicht des Heeren" (zo staat er letterlijk) en van het aangezicht van de woorden van Zijn heiligheid kwamen door de macht van Gods wraak, naar de bedreigingen van Zijn woord, bevestigd "door Zijn heiligheid." Zie, wie God voor hun deel hebben, kunnen slechts beven, als zij denken aan de ellende dergenen, die Hem tegen zich hebben.

II. Hij betreurt de overvloeiende afschuwelijke ongerechtigheid des lands en de tegenwoordige tekenen van Gods ongenoegen, vers 10. Het land is vol overspelers, in letterlijke en figuurlijke zin. Zij hoereren van God af, en nu zij alle vreze Gods weggeworpen hebben kan het niemand verwonderen dat zij alle kuisheid overboord hebben geslingerd, dat zij zich zelf en hun lichamen onterende, ook God onteren, dat zij door hun valse eden zijn naam ontheiligen, "waarover het land treurt." Zowel vloeken als meineed zijn zonden, waarover een land in oprecht berouw moet treuren, als het niet treuren wil onder de oordelen Gods. Het land treurde nu onder het oordeel van de hongersnood, "de weiden van de woestijn verdorren, zij zijn verdroogd bij gebrek aan regen, en toch zien wij geen tekenen van boete". Zij beantwoorden niet aan het doel van de kastijding. De inhoud om het streven van 's mensen wandel is zondig, "hun loop is boos," even boos als altijd, en zij willen er zich niet van bekeren. Zij tonen vastberadenheid, maar ten kwade, zij zijn vol ijver, maar niet in een goede zaak. "Hun macht is niet recht," hun hart is op niets uit dan om kwaad te doen, zij zijn niet dapper voor de waarheid, hebben geen moed genoeg om met hun zondige gewoonten te breken, ofschoon zij zien, hoe God met hen twist.

III. Hij beschuldigt daarvan de profeten en priesters, vooral de eersten. Zij zijn beide huichelaars, vers 11. De priesters ontheiligen de verordeningen Gods, die zij beweren te bedienen, en het is dus geen wonder, dat het volk zich aan losbandigheid overgeeft. Zij beide

spelen de huichelaar (zoals sommigen lezen), onder heilige voorwendsels voeren zij hun laagste plannen uit, ja, niet alleen in hun eigen huizen en in de slechte huizen, die zij bezoeken, maar zelfs "in mijn huis vind ik hun boosheid". In de tempel, waar de priesters hun dienst verrichten, waar de profeten profeteren, maken beide zich schuldig aan afgoderij en onzedelijkheid. Zie een vreselijk voorbeeld in Hofni en Pinehas, 1 Samuel 2:22. God doorzocht zijn huis, en alle goddeloosheid, die daar is, vindt Hij uit, hoe dichter bij Hem, zoveel grievender.

Twee zaken werden hun verweten:
1. Dat zij het volk, door hun voorbeeld leerden zondigen. Hij vergelijkt hen bij de profeten van Samaria, de hoofdstad van het koninkrijk van de tien stammen, dat lang geleden verwoest was. Het was de dwaasheid van de profeten van Samaria, dat zij in Baäls naam profeteerden: zo handelden de profeten van Achab, en zo deden zij Israël dwalen! de dienst van de waren God verlaten en Baäl dienen, vers 13. Zo handelden de profeten van Jeruzalem niet: zij profeteerden in de naam van de ware God en verhieven er zich op, dat zij niet gelijk de profeten van Samaria waren, die in Baäls naam profeteerden. Maar wat hielp dat, als zij het volk evenzeer door hun onzedelijkheid verdierven als gene, het door hun afgoderij hadden gedaan? Het is iets afgrijselijks en de profeten van Jeruzalem, dat zij de naam van de heilige God op de lippen namen en zich toch in allerlei onreinheid omwentelden, hun overspel was hun iets zeer gewoons. Zo maakten zij gebruik van de naam van de God van de waarheid en "wandelden evenwel in leugens." Niet alleen profeteerden zij leugens, maar ook in hun dagelijkse omgang kon men hun woord niet geloven. Het was al scherts en spot of bedrog en misleiding. Zij bemoedigden zo de zondaars in hun boze wegen voort te gaan, want iedereen kon zeggen: "Zeker mogen wij doen wet de profeten doen, wie kan verwachten, dat wij beter zijn dan onze leermeesters? Op die manier keert niemand zich van zijn goddeloosheid af, allen zeggen, dat zij vrede zullen hebben ofschoon zij voort zondigen, omdat hun profeten hen zo voorgaan. In die weg zijn Juda en Jeruzalem als "Sodom en Gomorra geworden, die goddeloos waren, en grote zondaars voor de Heere." Dus zag de Heer op hen neer als mensen, die voor niets deugden dan voor het verderf door vuur en zwavel.

2. Dat zij het volk tot zondigen aanzetten door hun valse profetieën. Zij maakten zichzelf wijs, dat zij daarmee geen kwaad konden, dat de zonde niet gevaarlijk was, geen wonder, dat hun eigen doen ook anderen bedroog, vers 16. Zij spreken het gericht huns harten, de uitvinding van hun eigen brein, naar hun eigen lust, maar niet uit des Heeren mond. Hij heeft hun dat nooit gezegd, noch was het overeenkomstig de wet of de profeten. Zij zeggen de zondaar, dat het hun wel zal gaan, hoewel zij in hun zonden volharden, vers 17. Zie hier wie zij zijn, die zij aanmoedigen: degenen, die God lasteren, zijn gezag verachten, zijn inzettingen geringschatten en naar de inbeeldingen van hun eigen hart wandelen, die afgoden vereren en slaven zijn van hun eigen lust. Wie voor zijn genot leeft, smaadt zijn God. En toch worden die profeten gevleid en gezocht, zij hadden veeleer moeten zeggen: Er is geen vrede voor hen, die in hun boze wegen volharden. "Zij, die God versmaden, zullen licht geacht worden." Wee, duizendmaal wee hun, want zij gaan voort te zeggen: "Gij zult vrede hebben, geen kwaad zal u overkomen. En, het ergst van alles, zij beweerden, dat God zo gesproken had," zij maakten God tot een vriend van de zonde, brachten Hem in tegenspraak met zichzelf. Merk op: degenen, die besloten zijn in hun boze wegen voort te gaan, zullen overgegeven worden om de krasse misleiding te geloven dergenen, die hun vrede voorspellen op hun goddeloze paden.

IV. God weerspreekt al wat die valse profeten zeggen om het volk met zijn zonden in slaap te sussen, vers 21. Ik heb die profeten niet gezonden, zij hebben nooit van God enige zending ontvangen. Niet alleen heeft God ze niet met die boodschap gezonden, maar nooit, met geen

enkele boodschap. Hij heeft hun nooit enige dienst of zaak opgedragen. En wat betreft hun voorwendsel, dat zij van God de opdracht hadden om aan het volk vrede te verzekeren. Hij verklaart, dat Hij hun nooit iets dergelijks heeft bevolen. Toch waren zij zeer haastig: zij liepen hard, zij waren stout: zij profeteerden zonder enig bezwaar, terwijl ware profeten daarmee soms te kampen hebben. Zij zeiden tot de zondaars: Gij zult vrede hebben. Maar vers 18 : Wie heeft in des Heeren raad gestaan? Wie van u, die zo vol vertrouwen zijt? Gij brengt deze boodschap met zeer grote verzekerdheid over, maar hebt gij er God naar gevraagd? Neen, gij hebt nooit overwogen, of het Gode aangenaam zou zijn, naar hetgeen Hij van zichzelf heeft geopenbaard, of het met Zijn heiligheid en rechtvaardigheid bestaanbaar is dat de zondaar ongestraft uitgaat. Gij hebt Zijn woord niet vernomen noch gehoord noch opgemerkt, gij hebt uw woord niet met de Schrift vergeleken. Als gij daarop had gelet en daarmee gerekend, zou gij nooit zo'n boodschap hebben overgebracht." De profeten zelf moeten de geesten beproeven met de hoeksteen van Gods wet en getuigenis, zowel als degenen, die hun profetie horen, maar wie deden zo met uw vredesprofetieën? Dat zij in des Heeren raad niet hadden gestaan noch Zijn woord gehoord, wordt later bewezen, vers 22. Indien zij in Mijn raad gestaan hadden, gelijk zij beweren

1. Zo zouden zij de Schrift tot hun vraagbaak gesteld hebben: "zij zouden Mijn volk Mijn woorden hebben doen horen" en zich daaraan nauwgezet gehouden. Maar, nu zij naar die regel niet hebben gehandeld, ligt daarin een klaar bewijs, dat in hen geen licht is.

2. Zij zouden hoofdzakelijk op de bekering van zielen hebben aangestuurd, en al hun prediking zou dat doel gehad hebben. Zij zouden gedaan hebben wat in hun vermogen was om "het volk van zijn boze weg af te keren, zo wel in het algemeen, als een ieder in het bijzonder". Zij zouden een reformatie van hun volk hebben aangemoedigd en gesteund, hiervan de inhoud van hun prediking gemaakt, namelijk de scheiding tussen de mens en zijn zonde. Maar het blijkt, dat ze daarop nooit gedoeld hebben, wel om de zondaars in hun zonden te stijven.

3. Hun bediening zou op de een of andere manier bezegeld zijn. Zo is de zin van deze woorden: "Indien zij in Mijn raad gestaan hadden, en de woorden, die zij gesproken hadden, Mijn woorden waren geweest, de zouden zij het volk van zijn bozen weg afgekeerd hebben." Goddelijk machtsbetoon zou hun woord vergezeld hebben tot overtuiging van zondaren. God gebiedt de zegen over wat Hij zelf verordend heeft. Toch is dit geen vaste regel.
Jeremia zelf, of schoon door God gezonden, kan slechts enkelen bewegen "van hun boze weg terug te keren." V. God bedreigt, deze profeten voor hun goddeloosheid te straffen. Zij beloofden het volk vrede, en om hun de dwaasheid daarvan aan te tonen, zegt God hun, dat zij zelf geen vrede zullen hebben. Zij waren geheel ongeschikt om het volk verzekering te geven en te beloven, dat geen kwaad hun tent zou naderen, dat blijkt, nu het kwaad hun eigen tent nadert en zij het zelfs niet bemerken, vers 12. Omdat de profeten en priesters onheilig zijn, daarom zal hun weg hun zijn als zeer gladde plaatsen in de donkerheid. Zij, die de leiding van anderen op zich nemen, en ze dan misleiden en dat willens en wetens, zullen zelf allen troost derven.

1. Zij beweren, anderen de weg te wijzen, maar wankelen zelf in de donkerheid, in de mist, hun licht of gezicht faalt, zodat zij niet weten waar zij gaan en hun eigen weg niet kunnen onderscheiden.
2. Zij beweren, anderen zekerheid te verschaffen, maar wandelen zelf op geen vasten grond: "hun weg is hun als zeer gladde plaatsen, waar zij gaan zonder stevigheid, veiligheid of voldoening."

3. Zij beweren het volk met hun vleierijen gerust te stellen, maar hebben zelf geen rust: "zij worden aangedreven, voortgejaagd als gevangenen, of, zo zij in de vervolging ontsnappen, vallen ze toch in des vijands handen."
4. Zij beweren, het kwaad te bezweren, dat anderen overkomt, maar "God zal een kwaad over hen brengen in het jaar van hun bezoeking" de tijd voor hun verantwoording bepaald een tijd komende voor allen, die verzuimd hebben zich zelf te oordelen, en dat zal een boze tijd zijn. Het jaar van hun bezoeking is het jaar van de vergelding. Voorts wordt gedreigd, vers 15 : Ik zal ze met alsem spijzigen, vergif, dat niet alleen walgelijk maar ook schadelijk is, en met galwater drenken of (zoals sommigen lezen) met sap van dolle kervel, Hoofdstuk 9:15. Terecht wordt eerst een beker van de verschrikking hun op de hand gezet, want "van Jeruzalems profeten, die voorbeelden moesten zijn van godsvrucht en alles goeds, is de huichelarij uitgegaan in het gehele land." Niets went een volk meer aan uitspatting, dan de uitspatting van zijn voorgangers.

VI. Het volk wordt hier gewaarschuwd, de valse profeten geen gehoor te geven, want, ofschoon zij hen vleien met hoop op straffeloosheid, de oordelen Gods zullen zeker over hen komen, tenzij ze zich bekeren, vers 16 :Let op wat God zegt: Hoort niet naar de woorden van de profeten, gij zult tenslotte zien dat Gods Woord stand houdt en niet het hun. Gods Woord maakt u ernstig, maar het hun maakt u ijdel, voedt u met ijdele hoop, die u ten laatste zal begeven. Zij zeggen u: Geen kwaad zal u overkomen, maar hoor nu wat God zegt, vers 19 :Zie, een onweder des Heeren, een grimmigheid is uitgegaan. Zij zeggen u: alles zal helder en kalm blijven, maar God zegt u: Een onweder komt op, een grimmigheid des Heeren, dat komt van Hem, en dus kan niemand daarvoor bestaan. Het is een onweder door Zijn Goddelijke toorn verwekt, een grimmigheid, voortgebracht uit de schatkameren van Zijn goddelijke wraak, en daarom een vreselijk onweder des Heeren. Dat zal neerkomen met hagel en vuur op van de goddelozen hoofd. Zij kunnen het noch ontlopen noch beschutting vinden. Het zal vallen op de goddeloze profeten zelf, die het volk misleid hebben, en op het goddeloze volk, dat zich heeft laten misleiden. "Een geweldige stormwind zal het deel huns bekers zijn," Psalm 11:6. Dit oordeel wordt als onherroepelijk aangekondigd, vers 20, "des Heeren toorn zal zich niet afwenden, want het besluit is uitgegaan, God zal zich niet bedenken, noch Zijn toorn afkeren, totdat Hij zal hebben gedaan, en totdat Hij zal hebben daargesteld de gedachten zijns harten." Gods onweder, wanneer het "van de hemel nederdaalt, keert derwaarts niet weer, maar zal voorspoedig zijn in hetgene, waartoe Hij het zendt," Jesaja 55:11. Dat zullen zij nu overdenken, maar in "het laatste van de dagen zult gij met verstand, met klaar bewustzijn, daarop letten." Ziet zij, die op de bedreiging niet vrezen, zullen de volvoering ondervinden, en zullen dan ten volle verstaan wat zij nu ondenkbaar achten want "het is vreselijk, te vallen in de handen van de levende God," van een rechtvaardig en ijverig God. Wie niet in tijds naar de waarschuwing horen wil, zal ze verstaan wanneer het te laat is. Bedenk dat!

VII. De valse profeten wordt hier allerlei ter overweging gegeven, om hen te overtuigen, opdat zij, zo mogelijk, hun dwaling mochten inzien en het bedrog erkennen, dat zij jegens Gods volk gepleegd hebben.

1. Laat ze bedenken, dat, zo ze al het volk om de tuin leiden, God te wijs is om bedrogen te worden. De mens kan hun valsheid niet doorzien, maar God wel. Hier:
A. Bevestigt God in het algemeen Zijn alomtegenwoordigheid en Zijn alwetendheid, vers 23, 24. Toen zij aan het volk verkondigden, dat hun geen kwaad zou overkomen, al bleven ze in hun boze wegen volharden, rekenden zij buiten God, als ziet Hij de zonde niet, als kan Hij door wolken en donkerheid niet oordelen zodat geen straf kan volgen. Daarom moest het volk

met de eerste beginselen van de godsdienst bekend gemaakt worden en hun de ontegensprekelijkste en klaarblijkelijkste waarheden voorgehouden.

a. Dat, hoewel Gods troon in de hemel is en ver van de aarde verwijderd schijnt, Hij toch deze lage wereld kent evengoed als de hogere gewesten, waar Hij woont, vers 23. Het oog Gods ziet even helder op aarde als in de hemel. "Mijn ogen doorlopen de gehele aarde, 2 Kronieken : 16:9, evenzeer als de gehele hemel, en wat in de geest van de mensen leeft, al is dat in een sluier van vlees en bloed verborgen, ligt even open voor Hem als wat in de geest van de engelen woont, die Zijn troon omringen, waar geen vlees iets zou kunnen verbergen". Gods macht is dezelfde onder de bewoners van de aarde als te midden van de hemelse heirscharen. Bij ons maakt nabijheid en verwijdering een grootverschil, zowel ten aanzien van onze beschouwingen als van onze handelingen, maar zo is het bij God niet. Voor Hem zijn lichten duisternis, nabij en verre, gelijk
b. Dat, hoe behendig de mens zijn eigen karakter en raadslag ook tracht te verhelen, voor Gods alziend oog kan niets verborgen zijn, vers 14. Zou, zich iemand in verborgen plaatsen kunnen verbergen, dat Ik hem niet zou zien? kan iemand zijn plannen en bedoelingen in het verborgene van zijn hart verschuilen, dat Ik ze niet zien zou? Geen kunst van verberging kon iets aan Gods oog onttrekken of zijn oordeel verschalken.
c. Dat Hij alomtegenwoordig is, niet alleen regeert Hij hemel en aarde en bewaart Hij beide door Zijn algemene voorzienigheid, maar Hij vervult hemel en aarde met Zijn wezenlijke tegenwoordigheid, Psalm 139:7, 8 enz. Geen plaats kan hem in- of uitsluiten.

B. Hij past dit toe op die profeten, die bijzonder bekwaam scheen, zich te verbergen, vers 25, 26. Ik heb gehoord wat de profeten zeggen die in Mijn naam leugen profeteren. Zij meenden, dat God zo druk bezig was met de andere wereld, dat Hem geen tijd overbleef om kennis te nemen van wat hier op aarde geschiedt. Maar God zal hun tonen, dat Hij al hun bedreigingen kent, al de misleiding, die zij onder de schijn van goddelijke openbaring gepleegd hebben. Datgene, waardoor zij het volk poogden in slaap te wiegen, beweerden zij in de droom van God te hebben ontvangen, hoewel er van droom geen sprake geweest was. Dit konden zij maar niet inzien, als iemand zegt, dat hij dit of dat gedroomd heeft, kan ik hem niet tegenspreken, en dat weet hij ook wel. Maar God ontdekt het bedrog. Misschien fluisterden de valse profeten wat zij te zeggen hadden, hun vertrouwelingen in het oor, zeggende, zo en zo heb ik gedroomd. Maar God had het gehoord. Het hart-onderzoekende oog des Heeren ging alle pogingen na, waardoor zij het volk zochten te bedriegen, en Hij roept uit: "Hoe lang? Zal ik ze immer verdragen? Is er van een droom in het hart van de profeten, die de leugen profeteren? Ja, het zijn profeten van huns harten bedriegerij." Zullen zij nimmer verstaan, hoe diep zij God beledigen, hoe zij het volk ten verderve voeren, en welk oordeel zij zichzelf op de hals halen?

2. Laat hen bedenken, dat hun volksbedrog en voorgewende openbaringen, hun verzonnen goddelijke inspiratie de juiste weg was, om alle godsdienst verachtelijk en de mensen tot godloochenaars en ongelovigen te maken. Dit was ook inderdaad hun doel, al namen ze ook telkens Gods naam op hun lippen en begonnen zij hun toespraken gedurig met: "Dus spreekt de Heere. Toch zegt God, zij denken om Mijn volk Mijn naam te doen vergeten door hun dromen." Zij bedoelen, het volk van de dienst des Heeren af te trekken en van Gods wetten, verordeningen en ware profeten afkerig te maken, "gelijk al hun vaderen Mijn naam vergeten hebben door Baäl." Zie, de grote zaak, die Satan op het oog heeft, is God te doen vergeten, met alles waardoor Hij zich heeft geopenbaard, en daartoe gebruikt hij listige middelen. Nu eens doet hij dat, door valse goden in te voeren (zo de mensen Baäl leerden liefhebben, vergaten ze God spoedig), dan weer geeft hij een valse voorstelling van God als ware Hij een

van ons. Voorgewende nieuwe openbaringen kunnen even gevaarlijk blijken voor de godsdienst als de ontkenning van alle openbaring, en valse profeten, in Gods naam sprekende, doen misschien de godzaligheid meer schade dan Baälsprofeten, daar men tegen geen minder op zijn hoede is.

3. Laat hen bedenken, welk groot verschil er bestaat tussen hun profetieën en die van de ware profeten des Heeren, vers 28. De profeet bij welke een droom, (de manier, waarop de valse profeten gewoonlijk beweerden, hun openbaringen te ontvangen), die vertelle de droom, of die vertelle dat als een droom, gelijk Gataker vertaalt. Laat hem er niet meer nadruk op leggen dan een droom waard is, noch meer oplettendheid er voor vragen. Laat hem niet zeggen, dat die van God komt, en hun dwaze dromen geen godsspraken noemen. "Bij welke Mijn woord is, die spreke Mijn woord waarachtiglijk, of: spreke het als een waarheid, gelijk sommigen lezen". Laat hij zich nauwkeurig houden bij zijn ingeving, en gij zult weldra een duidelijk verschil opmerken tussen de dromen van de valse profeten en de goddelijke openbaringen van de ware. Wie beweert, een boodschap van God te hebben, door een droom of stem meegedeeld, laat hem dat zeggen, en het zal gemakkelijk onderkend worden wat van God is en wat niet. Hij, wiens geestelijke zin geoefend is, zal in staat zijn, te onderscheiden, want "wat heeft het stro met het koren te doen, spreekt de Heere." De beloften van vrede, die deze profeten geven, zijn, met Gods beloften vergeleken, niets meer dan stro naast koren. Menselijke verbeelding is licht, ijdel, waardeloos, als "het kaf, dat de wind heendrijft." Maar het Woord van God heeft een inhoud, heeft waarde, is voedsel voor de ziel, het brood des levens. Koren was een houtproduct van Kanaän, Deuteronomium 8:8, Ezechiël 27:17. Er is evenveel onderscheid tussen tarwe en kaf als tussen het zuivere Woord Gods en de inbeeldingen van de mensen.
Er volgt, vers 29, Is Mijn woord niet alzo, als een vuur? spreekt de Heere. Is hun woord zo? Heeft het de macht en uitwerking van Gods Woord? Neen, allerminst, het is als geschilderd vuur naast werkelijk vuur. Het hun is als een "ignis fatuus, een dwaallicht", dat de mensen op zijpaden en naar gevaarlijke afgronden leidt. Zie, Gods Woord is als vuur. "De wet was een vurige wet," Deuteronomium 33:21, en Christus zegt van het Evangelie: "Ik ben gekomen, om vuur op de aarde te werpen," Lukas 12:49. Vuur heeft verschillende uitwerking, naar het voorwerp, waarmee het in aanraking komt, het maakt klei hard en was week, het verteert de droesem en loutert het goud. Zo is Gods Woord sommigen "een reuk des doods ten dode, en anderen een reuk des levens ten leven." God doet hier een beroep op de consciëntie dergenen, tot wie Zijn Woord gezonden werd. "Is niet Mijn Woord alzo als een vuur? Is het dat niet voor u geweest?" Zacharia 1:6. Spreek naar hetgeen ge gevonden hebt. Ook wordt het vergeleken met een hamer, die een steenrots te morzel slaat." Het niet vernederde hart des mensen is als een rots, als Gods Woord het niet kan smelten als vuur, wordt het verbroken als door een hamer. Welken tegenstand het Woord ook ontmoet, die wordt neergeworpen en te morzel geslagen.

4. Laat hen bedenken, dat God tegen hen was, toen zij die weg opgingen. Driemaal wordt hun dat gezegd, vers 30, 31, 32. Zie, Ik wil aan de profeten, dat is, Ik stel Mij tegen hen. Zij beweerden voor God te zijn en gebruikten Zijn naam, maar waren inderdaad tegen Hem, Hij ziet ze gelijk ze werkelijk zijn en stelt zich tegen hen. Hoe kunnen zij veilig, of zelfs gerust zijn, die de almachtige God tegen zich hebben? Terwijl die profeten het volk vrede beloofden, verklaarde God hun de oorlog. Zij worden hier beschuldigd van

a. roof. "Zij stalen Mijn woorden, een ieder van zijn naaste."
Sommigen verstaan dit van het Woord Gods, dat de ware profeten predikten, zij stalen hun toespraken, hun termen en vermengden die onder hun eigen woord, als vervalsers goede waar

onder slechte mengen en dan aan de man brengen. Degenen, die aan de geest van de ware profeten vreemd waren, aapten hun taal na, namen enige goede gezegden over en gebruikten die tegenover het volk als hun eigen vinding, maar opgepast. Het kwam niet overeen met hun eigen taal. "De benen van de kreupele zijn ongelijk, alzo is een spreuk in de mond van de zotten." Anderen verstaan er Gods Woord onder, gelijk het Woord ontvangen en bewaard door enigen uit het volk, zij stalen dat uit het hart dier vromen, gelijk de boze in de gelijkenis het goede zaad des Woords wegneemt, Mattheüs 13. 19 Door hun misbruik deden zij afbreuk aan het gezag van Gods Woord en dus ook aan deszelfs invloed, ten aanzien dergenen, die er eerbied voor hadden.

b. Namaak van het grootzegel. Hierom wil God aan hen, vers 31, omdat zij hun tong in hun spreken tot het volk naar eigen goeddunken gebruiken, zij zeggen wat zij zelf gepast achten, en noemen dat Gods Woord als hadden ze het van Hem, en beweren: "Alzo zegt de Heere." Sommigen lezen: zij maken hun tong glad, zij spreken vleiende woorden tot het volk en zeggen alleen aangename en welwillende woorden, nooit bestraffen noch bedreigen zij, hun woorden zijn zachter dan boter. Zo maken zij zich gezien en verdienen geld, daarbij zijn zij onbeschaamd genoeg om God tot auteur van hun leugens te stellen, als zij beginnen: "Alzo spreekt de Heere." Kan de God van de waarheid groter smaad worden aangedaan, dan Hem tot vader van hun leugens te stellen?

c. Van bedriegerij, vers 32. Ik wil aan degenen, die valse dromen profeteren, en daarbij beweren, dat zij een goddelijke ingeving ontvangen hebben, hoewel zij niets dan hun eigen vinding voor de dag brengen. Het is een vreselijk bedrog, het zal niet baten zo zij zeggen: "Caveat emptor. Laat de koper zelf toezien, en Si populus vult decipi, decipiatur". Zo het volk wil bedrogen zijn, het zij zo". Neen, het is wel de zonde van het volk, zo het dwaalt, dat het te goeder trouw alles aanneemt en "de geesten niet beproeft, maar het is nog groter zonde in de valse profeten, dat zij Gods volk doen dwalen met hun leugens en met hun lichtvaardigheid, en door de vleierij van hun zoete prediking, die de zonden verbloemt en door de ongebondenheid en lichtzinnigheid van hun wandel het volk aanmoedigen, er in te volharden." d. God ontkent, dat Hij ze met enige zending heeft belast, "Ik heb ze niet gezonden en hun niets bevolen, zij zijn Gods boodschappers niet noch wat zij zeggen Zijn boodschap".

e. Terecht ontzegt Hij hun daarom zijn zegen: "Zij doen dit volk geheel geen nut". Al het nut, dat zij beogen, is het volk gerust te stellen, maar zelfs dat zal hun niet gelukken, want God zal hun onrust in het hart zenden. "Zij doen dit volk geheel geen nut," daar ligt meer in dan oppervlakkig schijnt, niet alleen doen zij het volk geen goed, maar zelfs veel kwaad. Zie, die het Woord Gods vervalsen terwijl zij beweren het te prediken, zijn zo verre van de kerk te stichten, dat zij integendeel het grootste onheil bewerken.

Jeremia 23:33-40

De onheiligheid van volk, priesters en profeten wordt hier in een bijzonder geval gewraakt, en wel in een geval, dat schijnbaar klein is in vergelijking met groter misdaden. Maar omdat onheiligheid in de alledaagse taal en de ontaarding van de spreekmanier van een volk een duidelijk bewijs is van de omvang van zijn goddeloosheid, moeten wij het niet vreemd vinden, dat hier zo breed en met zoveel nadruk over gehandeld wordt. Merk op:

I. De zonde, die hun hier ten laste wordt gelegd, is, dat zij met Gods profeten de gek steken en heilige dingen voor scherts gebruiker. Zij vragen: Wat is des Heeren last? vers 33, 34. Zij zeggen: Des Heeren last, vers 38. Dit is het woord, hetwelk de Heere grotelijks vertoornt, dat

zij, sprekende van het Woord des Heeren, het spottend en glimlachend des Heeren last noemen. Nu,
1. Dat is een woord, dat de profeten vaak gebruiken, en wel in volle ernst, om aan te tonen, hoe zwaar hun Gods Woord woog, hoe belangrijk het was en welke diepe invloed het op de hoorders moest maken. De woorden van de valse profeten hadden in zichzelf generlei kracht, maar wel die van God, deze waren als tarwe tegenover die als kaf. De onheilige spotters gebruikten die naam, woorden Gods, en maakten die tot een spot en aanfluiting, zij maakten er het volk vrolijk mee, opdat, wanneer de profeten die naam gebruikten, het volk er niets ernstigs in zien zou. Zie, het is alle eeuwen door Satans list geweest, de betekenis van de heilige dingen te verkleinen, door ze belachelijk te maken. Spot met Gods dienaren was hun boodschappen krachteloos maken.

2. Misschien werd dat woord wel opgevangen en door de spotters als een onbetamelijk woord aan de kaak gesteld, als ware het door de profeten verzonnen, maar nooit vroeger door een van de Bijbelschrijvers gebruikt. Eerst in deze laatste eeuw werd het "Woord des Heeren de last des Heeren genoemd, een uitdrukking, die tevoren niet voorgekomen was". Maar zo mensen de vrijheid nemen op ander terrein nieuwe uitdrukkingen te vormen, die zij juister of krachtiger vinden, waarom dan niet op dat van de godgeleerdheid? Maar vooral moeten wij opmerken, dat de Geest Gods niet gebonden is aan onze gewone manier van spreken.

3. Sommigen menen, dat de naam last voor het "Woord des Heeren een berisping of bedreiging inhoudt, aan het adres van de hoorders (toch weet ik niet, of deze mening altijd doorgaat), daarom beweren zij, dat het gebruik dier uitdrukking last des Heeren in een onwelwillende zin God steeds voorstelt als hard voor hen, hen plagende, hun vrees aanjagende, en zo maken zij Gods Woord een gedurige plaag voor hen". Zij maken het Woord Gods een last voor zichzelf en twisten dan met Gods dienaren, omdat die het een last voor hen maken. Zo verwijten spotters van later dagen, terwijl zij met hemel en zaligheid de gek staken, getrouwe predikers, dat zij hel en verdoemenis prediken. In het algemeen mogen wij opmerken, dat, hoe licht men er ook over denkt, de grote God er acht op geeft en het Hem grotelijks mishaagt, wanneer men heilige dingen belachelijk maakt en Schriftuurlijke waarheden in scherts gebruikende, de taal van Gods Woord tot een aanstoot stellen. In zulke geestigheid steekt geen wijsheid, dat zal ten laatste wel blijken. "Drijft de spot niet, opdat uw banden niet vaster gemaakt worden," Jesaja 28:22. Zij, die aan die zonde schuldig stonden, behoorden tot de valse profeten, die wellicht kwamen om het woord van de ware profeten te stelen, of tot de priesters, die oorzaak tegen hen zochten om hen te kunnen beschuldigen, of tot het volk dat van de onheilige priesters en profeten geleerd had, met de dingen Gods te spelen. Het volk zou de profeet en zijn God niet beledigd hebben, zo niet deze belhamels hun de weg daartoe hadden gewezen.

II. Wanneer zij bestraft worden over deze manier van spreken, wordt hun ook de weg gewezen om zich betamelijker uit te drukken. Wij vinden geen aanwijzing, als zouden de profeten worden vermaand, dit woord niet langer te gebruiken, wij vinden het nog lang daarna, Zacharia 9:1, Maleachi 1:1, Nehemia 1:1, Hábakuk 1:1. Bij Jeremia vinden wij het geen enkele maal, tevoren noch later, gebezigd. Het is inderdaad zo, dat het in vele gevallen raadzaam is, zulke misbruikte termen niet meer aan te wenden, het kan ook voorzichtig zijn, zulke uitdrukkingen, hoe onschuldig op zich zelf ook, te vermijden, als ze gevaar opleveren, verkeerd verstaan en cen struikelblok te worden. Maar hier wil God, dat de profeet deze regel volge, Hoofdstuk 15:19 : "Laat hen tot u wederkeren, maar gij zult tot hen niet wederkeren." Laat het gebruik van dit woord niet varen, maar laat hen het niet langer misbruiken. "Des Heeren last zult gij niet meer gedenken, niet meer op uw onheilige, lichtzinnige manier

gebruiken, vers 36, want gij verkeert de woorden des levenden Gods, gij misbruikt ze, een goddeloos en gevaarlijk bedrijf, bedenkt, dat Hij is de levende God, de Heere van de heirscharen, onze God." Zie, wanneer wij God willen beschouwen, gelijk ons betaamt, in Zijn grootheid en goedheid, en onze betrekking tot en verplichting jegens Hem levendig beseffen, dan mogen wij hopen, dat wij Hem niet durven krenken door Zijn woorden te misbruiken. Het is een goddeloos ding, het Woord te misbruiken van "de levenden God, de Heere van de heirscharen, onze God". Hoe moeten zij zich dan wel uitdrukken? Hij zegt hun, vers 37, Aldus zult gij zeggen tot de profeet, wanneer gij hem ondervraagt: Wat heeft u de Heere geantwoord, en wat heeft de Heere gesproken? Zo moeten zij ook tot hun naasten spreken, vers 35. Let hierop: Wij moeten over de dingen Gods immer met eerbied en ernst spreken, gelijk tegenover Hem past. Het is een prijzenswaardig iets, Gods bedoeling te onderzoeken, te vragen wat onze broeders gehoord hebben, aan te horen wat onze profeten van Hem te zeggen hebben, maar dat moet geschieden met reine bedoeling en op de juiste wijze. Gods dienaren kunnen hier leren, wanneer zij het volk om wat het verkeerd doet of zegt, bestraffen, hun te leren, beter te spreken en te handelen.

III. Dewijl zij die spottaal niet wilden nalaten, ondanks des profeten vermaning, bedreigt God hen met algehele ondergang. Zij zouden blijven zeggen: De last des Heeren, hoewel Hij hun gelast had, dat niet langer te doen, vers 38. Hoe weinig achting hebben diegenen voor goddelijk gezag, die zich niet laten gezeggen, hun ijdeler praat op te gevent Maar zie, wat daarvan het gevolg zijn zal.
1. Zij zullen gerekend worden "Gods Woord te verkeren, die het verkeerd uitleggen of er een verkeerd gebruik van maken". Het zal ook openbaar worden, dat wie Gods boodschappers bespot, Hem zelf tot toorn verwekt. Ik zal bezoeking doen over die man en over zijn huis, hij zij priester of profeet, of een uit het volk, het zal aan hem gewroken worden, vers 34. Gods Woord te verkeren en de predikers van Gods Woord bespottelijk te maken, zijn zonden die verwoestende oordelen brengen over huisgezinnen en een vloek over een huis. Ene andere bedreiging vinden wij vers 36. Een ieder zal zijn eigen woord tot een last zijn, dit is: de schuld van deze zonde zal zo zwaar op hem drukken, dat ze hem in de kuil des verderfs doet verzinken. "God zal hun tong doen aanstoten tegen zichzelve Psalm 64:9. God zal hen hun spot zo walgelijk maken, dat zij geen lust meer gevoelen, om van de last des Heeren weer te spreken, die last zal hun te zwaar vallen". Zij zijn als de onzinnige, die uit louter vermaak brandhouten, pijlen en dood om zich heen werpt.

2. De woorden Gods, hoe ook misbruikt, zullen tenslotte vervuld worden. Vragen zij: "Wat is de last des Heeren? Laat de profeet hen vragen: Wat last bedoelt gij?" Het is deze: Dat Ik ulieden verlaten zal, spreekt de Heere, vers 33. Dit is de last, die ik op hen leggen en binden zal, vers 39, 40. Zie, Ik zal u ook ganselijk vergeten en van mijn aangezicht laten varen. Ik zal u verlaten en er niet aan denken, tot u terug te keren. Zij, die door God worden verlaten en vergeten, zal wel diep ellendig, en als mensen met Gods oordelen de spot drijven, zal hen dat niet troosten. Jeruzalem had God zich tot een heilige stad verkoren en toen hun en hun vaderen gegeven, maar nu wordt ze verlaten en vergeten. God had het volk zich tot een volk verkoren, maar nu zal het uit Zijn tegenwoordigheid verdreven werden. Zij waren groot en geëerd geweest onder de volken, maar nu zou hun God "een eeuwige smaadheid en een eeuwige schande aandoen." Beide, hun zonde en hun straf, zullen hun eeuwige ongenade zijn. Het staat hier neergeschreven en zal er blijven staan tot ‘s werelds einde. Zie Gods Woord zal groot en heerlijk gemaakt worden, wanneer zij, die er mee spotten, vernederd en verachtelijk zullen worden. "Zij, die Mij versmaden, zullen licht geacht worden."

HOOFDSTUK 24

1 De HEERE deed mij zien, en ziet, er waren twee vijgenkorven, gezet voor de tempel des HEEREN; nadat Nebukadnézar, koning van Babel, gevankelijk had weggevoerd Jechonia, de zoon van Jojakim, de koning van Juda, mitsgaders de vorsten van Juda, en de timmerlieden, en de smeden van Jeruzalem, en hen te Babel gebracht had. 2 In de enen korf waren zeer goede vijgen, als de eerste rijpe vijgen zijn; maar in de anderen korf waren zeer boze vijgen, die vanwege de boosheid niet konden gegeten worden. 3 En de HEERE zeide tot mij: Wat ziet gij, Jeremia? En ik zeide: Vijgen; de goede vijgen zijn zeer goed, en de boze zeer boos, die vanwege de boosheid niet kunnen gegeten worden. 4 Toen geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende: 5 Zo zegt de HEERE, de God Israëls: Gelijk die goede vijgen, alzo zal Ik kennen de gevankelijk weggevoerden van Juda, die Ik uit deze plaats naar het land der Chaldeeën heb weggeschikt, ten goede. 6 En Ik zal Mijn oog op hen stellen ten goede, en zal hen wederbrengen in dit land; en Ik zal hen bouwen, en niet afbreken; en zal hen planten, en niet uitrukken. 7 En Ik zal hun een hart geven om Mij te kennen, dat Ik de HEERE ben; en zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn; want zij zullen zich tot Mij met hun ganse hart bekeren. 8 En gelijk de boze vijgen, die vanwege de boosheid niet kunnen gegeten worden (want aldus zegt de HEERE), alzo zal Ik maken Zedekia, de koning van Juda, mitsgaders zijn vorsten, en het overblijfsel van Jeruzalem, die in dit land zijn overgebleven, en die in Egypteland wonen; 9 En Ik zal hen overgeven tot een beroering ten kwade, allen koninkrijken der aarde; tot smaadheid, en tot een spreekwoord, tot een spotrede, en tot een vloek, in al de plaatsen, waarheen Ik hen gedreven zal hebben; 10 En Ik zal onder hen zenden het zwaard, de honger en de pestilentie, totdat zij verteerd zullen zijn uit het land, dat Ik hun en hun vaderen gegeven had.

Aan het slot van het vorige hoofdstuk hadden wig een algemene voorspelling van de volkomen ondergang van Jeruzalem, dat het verlaten en vergeten zou zijn, wat, naar wij reden hebben te denken, de profeet zelf zeer droefgeestig maakt, onverschillig welke uitwerking het op anderen had. In dit hoofdstuk bemoedigt God hem, door hem te tonen, dat, ofschoon de verwoesting algeheel scheen, niet allen er gelijk in delen zouden, maar God wist hoe te onderscheiden, hoe te scheiden tussen hen, die wel en hen die geen waarde hadden. Sommigen waren reeds met Jechonia in gevangenschap gegaan, over hen treurde Jeremia, maar God zegt hem, dat het voor hen zou veranderen in geluk. Anderen bleven nog verhard in hun zonden, tegen wie Jeremia te recht verontwaardigd was, maar zij zullen, zegt God hem, in gevangenschap gaan, en, het zal blijken tot hun ongeluk Om de profeet dit mee te delen en hen het levendig te doen gevoelen, is hier:

I. Een visioen van twee vijgenkorven ten dele zeer goed, ten dele zeer slecht vers 1-3.
II. De uitlegging van dit visioen, de goede vijgen zijn degenen, die al in gevangenschap gezonden waren tot hun geluk (vers 4-7)), de slechte vijgen zijn zij, die hierna in gevangenschap zullen gezonden worden tot hun ongeluk vers 8-10.

Jeremia 24:1-10

Dit korte hoofdstuk helpt ons een troostrijke uitlegging te geven aan een groot aantal lange hoofdstukken, door ons te tonen, dat dezelfde beschikking, die voor sommigen "een reuk des dood ten dode is, door de genade en de zegen van God voor anderen een reuk des levens ten leven" kan worden, en dat, hoewel Gods volk met anderen in dezelfde ramp deelt, ze voor hen toch niet hetzelfde is als voor anderen, maar voor hun geluk bedoeld en op hun geluk zal uitlopen, voor hen is het een straffende roede in de hand van een teder vader, terwijl het voor anderen een wrekend zwaard is in de hand van een rechtvaardig rechter. Let op:

I. De datum van deze prediking. Na korte tijd, na Jechonia's gevangenneming, vers 1. Jechonia zelf was een veracht, verstrooid afgodisch beeld, maar met hem werden sommige zeer gewaardeerde personen weggevoerd, onder anderen Ezechiël, Ezechiël 1:12, velen van

de "vorsten van Juda" gingen toen in gevangenschap, Daniël en zijn vrienden werden een weinig vroeger weggevoerd, van het volk werden alleen de timmerlieden en de smeden gedwongen mee te gaan 't zij omdat de Chaldeeën vernuftige lieden voor deze ambachten nodig hadden (zij hadden groten overvloed van sterrenwichelaars en sterrenkijkers, maar groot gebrek aan smeden en timmerlieden) of opdat de Joden hun verlies ernstig zouden gevoelen, en bij gebreke van hen, niet in staat zouden zijn hun steden te versterken en zich van wapens te voorzien. Nu had het al de schijn, dat er vele goede mensen in die gevangenschap weggevoerd waren, die de vrome profeet na aan het hart lagen, terwijl er waren, die er in juichten, en hen hoonden, wier lot het was in gevangenschap te gaan. Wij moeten niet tot het besluit komen, dat de eerste en grootste lijders de ergste en grootste zondaars waren, want misschien zal het heel anders uitkomen, zoals hier het geval was.

II. Het visioen, waardoor dit onderscheid tussen de gevangenen aan de geest van de profeet werd voorgesteld. Hij zag, "en zie, er waren twee vijgenkorven, gezet voor de tempel gereed om geofferd te worden, als eerstelingen ter ere van God". Misschien weren de priesters in hun laksheid, niet klaar om ze te ontvangen en er mee te handelen naar de wet, en daarom ziet Jeremia ze staan voor de tempel. Maar wat de betekenis was van het visioen, dat was dat de vijgen in de ene korf buitengewoon goed, en die in de andere korf uiterst slecht waren. De kinderen van de mensen zijn allen als de vruchten van de vijgenboom, geschikt om bruikbaar gemaakt te worden voor God en mensen, Richteren 9:11, maar sommigen zijn als goede vijgen, en er is niets aangenamer dan die, anderen als beschadigde verrotte vijgen en er is niets walgelijkers dan die. Welk schepsel is lager dan een goddeloos man, en welk meer gewaardeerd dan een godzalig man! De goede vijgen waren als die vroeg rijp zijn, die 't beste zijn, Micha 7:1, en het meeste waard als het seizoen pas begonnen is. De slechte vijgen zijn zulke, die vanwege de slechtheid niet kunnen gegeten worden, zij konden niet beantwoorden aan het doel van hun schepping, ze waren noch aangenaam zich geschikt voor voedsel, en waar waren ze dan goed voor? Als God geen eer ontvangt van de mensen, noch hun geslacht enige dienst van hen, dan zijn zij als de slechte vijgen, die aan geen enkel goed doel beantwoorden. "Als het zout smakeloos geworden is, is noch tot het land noch tot de mesthoop bekwaam." Van de personen, die aan de Heere worden voorgesteld aan de deur van Zijn tabernakel, zijn sommigen oprecht, en die zijn zeer goed, anderen veinzen voor God, en zij zijn zeer slecht. Zondaren zijn de slechtste van de mensen, huichelaars de slechtste van de zondaren. "Corruptio optimi est pessima- "Wat het best is, wordt, als het bederft, het slechtste.

III. De uitlegging en toepassing van het visioen. God bedoelde er mee, de terneergeslagen geest op te wekken van hen, die in gevangenschap gegaan waren, door hun een gelukkige terugkeer te verzekeren, en de trotse en zekere geesten van hen, die nog in Jeruzalem gebleven waren, te vernederen en op te wekken, door hun een ellendige gevangenschap te verzekeren.
1. Hier is de moraal van de goede vijgen, die zeer goed waren, als vroegrijpe. Deze stelden de vrome gevangenen voor, die het eerst rijp scheen te zijn voor de ondergang, want zij gingen het eerst in gevangenschap, maar zouden blijken het eerst rijp te zijn voor genade, en hun gevangenschap zou helpen om hen rijp te maken, deze zijn aangenaam voor God, zoals goede vijgen voor ons, en zullen zorgvuldig voor 't gebruik bewaard worden.

A. Die reeds in gevangenschap gevoerd waren, waren de goede vijgen, die God erkennen zou. Dit toont,
a. dat wij niet kunnen besluiten tot Gods liefde of haat uit wat voor onze ogen is. Als Gods oordelen volvoerd worden, zijn niet altijd het slechtst er aan toe, die er het eerst door getroffen worden.

b. Dat vroeg te lijden soms het beste voor ons blijkt te zijn. Hoe spoediger het kind gestraft wordt, te beter uitwerking zal de straf waarschijnlijk hebben. Die het eerst in gevangenschap gingen, waren als de zoon, die de vader liefheeft en bijtijds kastijdt, kastijdt terwijl er nog hoop is, en zij voeren er wel bij. Maar die achterbleven waren als een kind, dat lang aan zichzelf overgelaten is geweest, dat, als het later gestraft wordt, koppig is, en er slechter van wordt, Klaagliederen 3:27.

B. God erkent, dat hun gevangenschap Zijn werk is. Wie er ook de werktuigen van waren Hij beval en gelastte ze, vers 5 : Ik heb ze uit deze plaats naar het land van de Chaldeeën weggezonden. Het is God, Die Zijn goud in de oven plaatst, om beproefd te worden, Zijn hand moet op bijzondere wijze opgemerkt worden in de beproevingen van goede mensen. De rechter geeft de boosdoener in de hand van de scherprechter over, maar de vader straft het kind met zijn eigen hand.

C. Juist deze ongemakkelijke gevangenschap vol schande bedoelde God voor hun welzijn, en wij zijn zeker, dat Zijn bedoelingen nooit verijdeld worden "Ik heb ze uit deze plaats naar het land van de Chaldeeën weggezonden, ten goede." Het scheen in ieder opzicht tot hun ongeluk te zijn, daar het niet alleen de verwoesting van hun goederen, eretitels en vrijheid was, hen scheidde van hun verwanten en vrienden, en hen in de macht plaatste van hun vijanden en onderdrukkers, maar ook hun geest neerdrukte, hun geloof ontmoedigde, hen beroofde van het voorrecht van Gods orakels en ordinantiën, en hen blootstelde aan verzoekingen, en toch was het bedoeld voor hun geluk, en bleek dat ook te zijn voor velen, bij de afloop. "Spijze ging uit van de eter." Door hun beproevingen werden zij overtuigd van zonde vernederd onder de hand van God, afgezonderd van de wereld, ernstig gemaakt, werd hun geleerd te bidden, en werden zij bekeerd van hun ongerechtigheid, in ‘t bijzonder werden zij genezen van hun neiging tot afgoderij "het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest," Psalm 119:71.

D. God belooft hun, dat Hij hen in hun gevangenschap wil erkennen. Al schijnen ze verlaten, zij zullen erkend worden, de verwanten, die zij achtergelaten hebben, en die hen verachten, zullen hen of hun verwantschap, zelden erkennen, maar God zegt: "Ik zal ze kennen. De Heere kent degenen, die van Hem zijn," en zal ze erkennen in alle omstandigheden, naaktheid noch het zwaard zal ze scheiden van Zijn liefde.

E. God verzekert hen van Zijn bescherming in hun ellende en een heerlijke verlossing daaruit te rechter tijd, vers 6. Daar ze in gevangenschap gezonden worden "ten goede", zullen zij daar niet verloren gaan, maar het zal met hen gaan als met het goud, dat de goudsmid in de oven plaatst.
(1). Hij heeft Zijn oog er op, terwijl het daar is, en het is een nauwlettend oog, om te zien, dat het niet beschadigd wordt: "Ik zal Mijn oog op hen stellen ten goede", om alles ten goede te bevelen, opdat alle omstandigheden van de beproeving mogen samenwerken om aan het grote doel te beantwoorden.
(2). Hij zal het zeker weer uit de oven nemen, zodra het werk, dat er mee bedoeld was, gedaan is: "en zal ze weerbrengen in dit land." Zij werden tot verbetering een tijd lang buitenslands gezonden, onder strenge tucht, maar zij zullen teruggebracht worden naar huns vaders huis, als hun proeftijd aldaar om is. En als Hij Zijn goud gezuiverd heeft, zal Hij het vormen, zal Hij er een vat ter ere van maken, geschikt voor Zijn gebruik, zo wanneer God ze teruggebracht heeft van hun beproeving, "zal Hij ze bouwen, en ze tot een woonplaats maken voor Zichzelf, en zal ze plaatsen, en zal ze tot een wijngaard maken voor Zich". Hun gevangenschap diende om de ruwe stenen te behouwen, en pasklaar te maken voor Zijn gebouw, om de jonge bomen te snoeien en geschikt te maken voor Zijn boomgaard.

F. Hij verbindt zich om hen op deze wereldlijke zegeningen voor te bereiden, die Hij voor hen op ‘t oog had, door hun geestelijke zegeningen te schenken, vers 7. Dat is het wat de gevangenschap voor hen ten goede zal doen keren, het zal beide, de volmaking van hun beproeving en de voorbereiding voor hun verlossing zijn. Als onze ellende aan ons geheiligd wordt, dan kunnen wij zeker zijn dat zij tot een goed einde zal komen. Wat hun beloofd wordt, is,
(1). Dat zij beter bekend zullen worden met God, zij zullen meer van God leren door Zijn leidingen te Babel, dan zij door al Zijn orakels en ordinantiën te Jeruzalem hadden geleerd, dank zij de goddelijke genade, want als die niet met macht in hen gewerkt had te Babel, zouden zij God voor altijd vergeten hebben. Hier wordt beloofd: "Ik zal hun geven, niet zozeer een hoofd om Mij te kennen, maar een hart om Mij te kennen", want de ware kennis van God bestaat niet uit begrip en bespiegeling, maar in de overtuiging van het praktisch oordeel, dat de wil en de neigingen beveelt en beheerst. "Allen, die ze doen, hebben goed verstand," Psalm.111:10. Waar God een oprecht verlangen en neiging geeft, om Hem te kennen daar zal Hij die kennis geven. Het is God zelf die een hart geeft om Hem te kennen, anders zouden wij voor altijd in onze onwetendheid verzinken.
(2). Dat zij geheel tot God bekeerd zullen worden, tot Zijn wil als hun regel, Zijn dienst als hun bezigheid en Zijn heerlijkheid als hun doel: "Zij zullen zich tot Mij met hun gehele hart bekeren." God verbindt zich voor hen, dat zij het zullen, en als Hij ons bekeert, zullen wij bekeerd zijn. Dit volgt op het voorafgaande, want zij, die een hart hebben om God recht te kennen, zullen zich niet alleen tot Hem bekeren, maar zullen dat doen met hun hele hart, want die hardnekkig zijn in hun verzet, of godsdienst veinzen, kunnen met recht onbekend met God genoemd worden.
(3). Dat zij aldus weer opgenomen zullen worden in het verbond met God, nog meer tot hun troost, dan ooit: "Zij zullen Mij tot een volk zijn en Ik zal hun tot een God zijn." God zal ze, gelijk vroeger, als Zijn volk erkennen, in Zijn openbaringen aan hen, in de aanneming van hun dienst, en in Zijn genadige verschijningen ten bate van hen, en zij zullen de vrijheid hebben Hem als hun God te eigenen in hun gebeden tot Hem en hun verwachtingen van Hem. Die zich van God hebben afgekeerd, worden, als zij zich in oprechtheid tot Hem bekeren, even vrij als anderen, toegelaten tot al de voorrechten en vertroostingen van het eeuwig verbond, dat hierin wel geregeld is, zodat iedere overtreding van het verbond ons er niet uitwerpt, en beproevingen niet alleen bestaanbaar zijn met, maar voortvloeien uit de liefde des verbonds.

2. Hier is de moraal van de slechte vijgen. Zedekia en zijn vorsten en partijgangers waren nog achtergebleven, trots en zeker genoeg Ezechiël 11:3. Velen waren naar Egypte gevlucht, om daar veilig te zijn en zij meenden, dat zij een goede keus hadden gedaan voor zich en hun veiligheid, en roemden erin, dat, ofschoon het rechtstreeks tegen Gods gebod was, zij toch verstandig hadden gehandeld. Tegen beide groepen, die zo minachtend neerzagen op degenen, die in gevangenschap gegaan waren wordt hier gedreigd.
a. Dat, terwijl de reeds weggevoerden in een ander land gevestigd waren, waar ze, ofschoon in gevangenschap, de troost van elkaars gezelschap genoten, deze verstrooid en verdreven zullen worden in alle koninkrijken van de aarde, waar zij geen vreugde zullen hebben aan elkaar.
b. Dat, terwijl deze gevankelijk weggevoerd werden ten goede, zij in alle landen verdreven zullen worden ten kwade. Hun beproevingen, wel verre van hen te vernederen, zullen hen verharden, hen niet nader tot God brengen, maar hen verder van Hem verwijderen.
c. Dat terwijl genen de eer zullen hebben, in hun ellende door God erkend te worden, deze de schande zullen ondergaan, door iedereen verlaten te worden. "Ik zal ze overgeven tot een smaadheid en tot een spreekwoord in alle de plaatsen, waarheen Ik ze gedreven zal hebben".

"Hij is zo vals en trots als een Jood. -Hij is zo arm en ellendig als een Jood." Al hun naburen zullen zich vrolijk maken over hen en hun rampen.
d. Dat, terwijl genen zullen terugkeren naar hun eigen land, deze verteerd zullen worden uit dat land, om het nooit weer te zien, en het zal hun niet baten te pleiten, dat het toch het land is, dat God hun vaderen gegeven had, want zij kregen het van God, en Hij gaf het hun op voorwaarde van hun gehoorzaamheid.
e. Dat, terwijl genen bewaard werden voor beter tijden, deze bewaard werden voor slechte, waarheen zij ook gedreven worden, het zwaard, de honger en de pestilentie zullen hun achterna gezonden worden, en zullen hen overweldigen, waar zij de last toe hebben. God heeft verschillende oordelen om hen mee te vervolgen, die vlieden voor Zijn gerechtigheid, en die aan het een ontsnapt zijn kunnen een ander verwachten, totdat zij tot berouw en verbetering gebracht zijn. Zonder twijfel werd deze profetie vervuld, reeds bij het leven van dat geslacht, en toch, omdat wij niet lezen van enig opmerkelijk verschil tussen degenen van Jechonia's gevangenschap en die van Zedekia, is het waarschijnlijk, dat de zinnebeeldige voorstelling slaat op de laatste vernietiging van de Joden door de Romeinen, toen zij, die geloofden, beschermd werden, maar die hardnekkig waren in hun ongeloof, naar alle landen verdreven werden, tot "een spotrede en tot een vloek", en dat zijn zij gebleven tot op deze dag.

HOOFDSTUK 25

1 Het woord, dat tot Jeremia geschied is over het ganse volk van Juda, in het vierde jaar van Jojakim, zoon van Josia, koning van Juda (dit was het eerste jaar van Nebukadnézar, koning van Babel); 2 Hetwelk de profeet Jeremia gesproken heeft tot het ganse volk van Juda, en tot al de inwoners van Jeruzalem, zeggende: 3 Van het dertiende jaar van Josia, de zoon van Amon, de koning van Juda, tot op dezen dag toe (dit is het drie en twintigste jaar) is het woord des HEEREN tot mij geschied; en ik heb tot ulieden gesproken, vroeg op zijnde en sprekende, maar gij hebt niet gehoord. 4 Ook heeft de HEERE tot u gezonden al Zijn knechten, de profeten, vroeg op zijnde en zendende (maar gij hebt niet gehoord, noch uw oor geneigd om te horen); 5 Zeggende: Bekeert u toch, een iegelijk van zijn bozen weg, en van de boosheid uwer handelingen, en woont in het land, dat de HEERE u en uw vaderen gegeven heeft, van eeuw tot in eeuw; 6 En wandelt andere goden niet na, om die te dienen, en u voor die neder te buigen; en vertoornt Mij niet door uwer handen werk, opdat Ik u geen kwaad doe. 7 Maar gij hebt naar Mij niet gehoord, spreekt de HEERE; opdat gij Mij vertoorndet door het werk uwer handen, u zelven ten kwade. 8 Daarom, zo zegt de HEERE der heirscharen: Omdat gij Mijn woorden niet hebt gehoord; 9 Ziet, Ik zal zenden, en nemen alle geslachten van het noorden, spreekt de HEERE; en tot Nebukadnézar, de koning van Babel, Mijn knecht; en zal ze brengen over dit land, en over de inwoners van hetzelve, en over al deze volken rondom; en Ik zal ze verbannen, en zal ze stellen tot een ontzetting, en tot een aanfluiting, en tot eeuwige woestheden. 10 En Ik zal van hen doen vergaan de stem der vrolijkheid en de stem der vreugde, de stem des bruidegoms en de stem der bruid, het geluid der molens en het licht der lamp. 11 En dit ganse land zal worden tot een woestheid, tot een ontzetting; en deze volken zullen de koning van Babel dienen zeventig jaren. 12 Maar het zal geschieden, als de zeventig jaren vervuld zijn, dan zal Ik over de koning van Babel, en over dat volk, spreekt de HEERE, hun ongerechtigheid bezoeken, mitsgaders over het land der Chaldeeën, en zal dat stellen tot eeuwige verwoestingen. 13 En Ik zal over dat land brengen al Mijn woorden, die Ik daarover gesproken heb; al wat in dit boek geschreven is, wat Jeremia geprofeteerd heeft over al deze volken. 14 Want van hen zullen zich doen dienen, die ook machtige volken en grote koningen zijn; alzo zal Ik hun vergelden naar hun doen, en naar het werk van hun handen. 15 Want alzo heeft de HEERE, de God Israëls, tot mij gezegd: Neem dezen beker des wijns der grimmigheid van Mijn hand, en geef dien te drinken al de volken, tot welke Ik u zende; 16 Dat zij drinken, en beven, en dol worden, vanwege het zwaard, dat Ik onder hen zal zenden. 17 En ik nam de beker van des HEEREN hand, en ik gaf te drinken al de volken, tot welke de HEERE mij gezonden had; 18 Namelijk Jeruzalem en de steden van Juda, en haar koningen, en haar vorsten; om die te stellen tot een woestheid, tot een ontzetting, tot een aanfluiting en tot een vloek, gelijk het is te dezen dage; 19 Farao, de koning van Egypte, en zijn knechten, en zijn vorsten, en al zijn volk; 20 En de gansen gemengden hoop, en allen koningen des lands van Uz; en allen koningen van der Filistijnen land, en Askelon, en Gaza, en Ekron, en het overblijfsel van Asdod; 21 Edom, en Moab, en de kinderen Ammons; 22 En allen koningen van Tyrus, en allen koningen van Sidon; en de koningen der eilanden, die aan gene zijde der zee zijn. 23 Dedan, en Thema, en Buz, en allen, die aan de hoeken afgekort zijn; 24 En allen koningen van Arabie; en allen koningen des gemengden hoops, die in de woestijn wonen; 25 En allen koningen van Zimri, en allen koningen van Elam, en allen koningen van Medie; 26 En allen koningen van het noorden, die nabij en die verre zijn, de een met de anderen; ja, allen koninkrijken der aarde, die op de aardbodem zijn. En de koning van Sesach zal na hen drinken. 27 Gij zult dan tot hen zeggen: Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Drinkt, en wordt dronken, en spuwt, en valt neder, dat gij niet weder opstaat, vanwege het zwaard, dat Ik onder u zal zenden. 28 En het zal geschieden, wanneer zij weigeren zullen de beker van uw hand te nemen om te drinken, dat gij tot hen zeggen zult: Zo zegt de HEERE der heirscharen: Gij zult zekerlijk drinken! 29 Want ziet, in de stad, die naar Mijn Naam genoemd is, begin Ik te plagen, en zou gij enigszins onschuldig gehouden worden? Gij zult niet onschuldig worden gehouden; want Ik roep het zwaard over alle inwoners der aarde, spreekt de HEERE der heirscharen. 30 Gij zult dan al deze woorden tot hen profeteren, en gij zult tot hen zeggen: De HEERE zal brullen uit de hoogte, en Zijn stem verheffen uit de woning Zijner heiligheid; Hij zal schrikkelijk brullen over Zijn woonstede; Hij zal een vreugdegeschrei, als de druiven treders, uitroepen tegen alle inwoners der aarde. 31 Het geschal zal komen tot aan het einde der aarde; want de HEERE heeft een twist met de volken, Hij zal gericht houden met alle vlees; de goddelozen heeft Hij aan het zwaard overgegeven, spreekt de HEERE. 32 Zo zegt de HEERE der heirscharen: Ziet, een kwaad gaat er uit van volk tot volk. en een groot onweder zal er verwekt worden van de zijden der

aarde. 33 En de verslagenen des HEEREN zullen te dien dage liggen van het ene einde der aarde tot aan het andere einde der aarde; zij zullen niet beklaagd, noch opgenomen, noch begraven worden; tot mest op de aardbodem zullen zij zijn. 34 Huilt, gij herders! en schreeuwt, en wentelt u in de as, gij heerlijken van de kudde! want uw dagen zijn vervuld, dat men slachten zal, en van uw verstrooiingen, dan zult gij vervallen als een kostelijk vat. 35 En de vlucht zal vergaan van de herders, en de ontkoming van de heerlijken der kudde. 36 Er zal zijn een stem des geroeps der herderen, en een gehuil der heerlijken van de kudde, omdat de HEERE hun weide verstoort. 37 Want de landouwen des vredes zullen uitgeroeid worden, vanwege de hittigheid des toorns des HEEREN. 38 Hij heeft, als een jonge leeuw, Zijn hutte verlaten; want hunlieder land is geworden tot een verwoesting, vanwege de hittigheid des verdrukkers, ja, vanwege de hittigheid Zijns toorns.

De profetie van dit hoofdstuk draagt een vroegere datum dan de profetieën in de voorafgaande hoofdstukken, want men heeft ze niet nauwkeurig naar de tijdsorde, waarin zij gegeven zijn, achter elkaar geplaatst. Deze profetie dagtekent uit het eerste jaar van Nebukadrezar, dat merkwaardige jaar, toen God beschikte, dat het zwaard komen zou en ook alrede gewet werd. Hier is:

I. Een overzicht van de profetieën, die aan Juda en Jeruzalem vele jaren geleden zijn gegeven door Jeremia zelf en door andere profeten met de weinige aandacht, die men er aan gaf en het weinige resultaat, dat er mee bereikt is, vers, -7.
II. Een zeer duidelijke bedreiging met de verwoesting van Juda en Jeruzalem, door de koning van Babel om hun verachting van God en hun verharding in de zonde, vers 8-11, waaraan gepaard gaat een belofte van hun bevrijding uit hun ballingschap in Babel, na zeventig jaar, vers 12-14.
III. Een voorzegging van de verwoesting van verschillende naburige volken door Nebukadrezar, dit wordt voorgesteld door een "beker van de grimmigheid", in hun handen gegeven, vers 15-28, door een zwaard, over hen geroepen, vers 29-33 en door een verstrooiing van de herders, en een gehuil van de kudden en een verwoesting des lands, vers 34-38, zodat wij hier hebben een oordeel, dat uitgaat van het huis Gods, maar daar niet ophoudt.

Jeremia 25:1-7
Wij hebben hier een boodschap van God, die het gehele volk van Juda aangaat, vers 1, die Jeremia in Zijn naam, aan al het volk van Juda, overbracht, vers 2. Let er op, dat alles wat van algemeen belang is ook ter algemene kennis behoort te worden gebracht. Het is recht, dat het woord, dat het gehele volk aangaat, zoals Gods Woord doet, in ‘t bijzonder het Evangeliewoord, allen in ‘t algemeen worde verkondigd en voor zoverre dit kan, ook aan ieder in ‘t bijzonder.
Jeremia werd in Hoofdstuk 22:1 naar het huis des konings gezonden en hij schepte moed om daar zijn boodschap over te brengen. Hier wordt hij gezonden naar het gehele volk, en hij ontziet de moeite niet aan al die mensen zijn boodschap te zeggen, waarschijnlijk deed hij dit, toen ze allen naar Jeruzalem waren opgekomen om op een van de plechtige feesten te aanbidden, dan had hij ze bijeen en dan ook, indien ooit, was het te verwachten, dat zij geneigd zouden zijn raad aan te nemen en onderwijs te ontvangen. Deze profetie dagtekent uit het vierde jaar van Jojakim en uit het eerste jaar van Nebukadrezar. Nebukadrezar nam, in het laatst van Jojakims derde regeringsjaar, zelf de regering op zich (hij had enigen tijd samen met zijn vader geregeerd), zoals blijkt uit Daniel 1:1.
Maar het vierde jaar van Jojakim was ingetreden, voor ‘t eerste jaar van Nebukadrezar aan ‘t eind was. Nu die werkzame, vermetele, krijgshaftige vorst begon te streven naar de wereldheerschappij, laat God door Zijn profeet hem weten, dat hij Zijn dienaar is, en geeft hem te verstaan voor welk werk Hij hem denkt te gebruiken, opdat zijn toenemende

grootheid, zo geducht voor alle volken, niet zo zal worden uitgelegd, dat er ook maar enige schaduw valt op de macht en voorzienigheid van Gods wereldbestuur. Nebukadrezar zou niet zo'n grote kans hebben alleenheerser te worden, of liever gezegd, de tiran te worden over zo'n groot koninkrijk, indien God geen redenen uit zichzelf had om zich van hem te bedienen. De wereld zal door de uitvoering van Gods raadsbesluiten verstaan, waartoe God veroorloofde, ja zelfs iets beval, dat zo'n schaduw op Zijn soevereiniteit en goedheid scheen te werpen. Nu kunnen we in deze boodschap opmerken, dat er zeer veel moeite gedaan is om het volk tot berouw te brengen, hetwelk hun hier herinnerd wordt en als een verzwaring van hun zonde wordt aangemerkt, waardoor ook Gods rechtvaardigheid in Zijn handelingen tegen hen in 't licht treedt.

I. Wat Jeremia betreft, hij had aanhoudend onder hen gepredikt drie en twintig jaren lang, in het dertiende jaar van Josia, die een en dertig jaren regeerde, was hij er mee begonnen, zodat hij ongeveer achttien of negentien onder zijn regering profeteerde, daarna onder de regering van Joahaz en dan vier jaren onder Jojachin. Merk op: God tekent aan, of wij het doen of niet, hoelang wij onder de genademiddelen hebben verkeerd, en hoe langer wij ze genoten hebben, zoveel zwaarder zal onze verantwoordelijkheid zijn, als wij er geen gebruik van hebben gemaakt. "Ik kom nu drie jaren" (drie en twintig jaren) zoekende vracht op deze vijgenboom, Lukas 13:7. Al die tijd was God,

1. Getrouw geweest in 't zenden van boodschappen tot hen, als daar behoefte voor was: "Van die tijd tot op deze dag is het Woord des Heeren tot mij geschied, voor ulieder nut." Hoewel zij in de boeken van Mozes reeds het hoofdbestanddeel van de waarschuwingen hadden ontvangen, zond God, toch, daar er niet genoeg acht op werd geslagen en men ze ook verkeerd toepaste, meer waarschuwingen om ze te versterken en meer in bijzonderheden, opdat zij geen uitvluchten zouden kunnen bedenken. Aldus was Gods geest twistende met hen, zoals in vroeger tijd, Genesis 6:3.

2. Jeremia is getrouw en ijverig geweest in het overbrengen van zijn boodschappen. Hij kon zich op henzelf zowel als op God en zijn eigen geweten beroepen, wat deze zaak betreft: "Ik heb tot ulieden gesproken, vroeg op zijnde en sprekende. Hij had hun de wet Gods verklaard, hij had zeer veel zorg en moeite besteed aan de manier waarop hij zijn opdracht mocht volbrengen, opdat hij hun mocht winnen en op de juiste plaats treffen". Wanneer mensen ergens naar streven en dit ook zeer wensen te bereiken, dan staan ze vroeg op om er naar te jagen. Het duidt hier aan, dat zijn hoofd zo vol gedachten daarover was, en zijn hart zo sterk verlangend was goed te doen, dat het zijn slaap verkortte, en hem vroeg op deed staan om plannen te vormen op welke manier hij te werk zou gaan, opdat hij tot hun nut onder hen werkzaam mocht zijn. Hij stond vroeg op omdat hij geen tijd wilde verliezen en ook omdat hij beslag wilde leggen en gebruik wilde maken van de besten tijd om onder hen te werken. Indien al, dan was de morgenstond de tijd, dat zij nuchter en kalm waren. Christus kwam "vroeg in de morgen om in de tempel te prediken, en het volk kwam even vroeg om Hem te horen", Lukas 21:38. Morgendiensten hebben hun voordeel." Gij zult Mijn stem in de morgen horen."

II. Naast hem, had God ook andere profeten met dezelfde boodschap tot hen gezonden, vers 4. Van de profeten, die alles te boek stelden, waren Micha, Nahum en Hábakuk enige tijd vóór hem geweest en was Zefánja zijn tijdgenoot. Maar behalve deze waren er vele anderen van "Gods knechten, de profeten," die door hun predikingen het volk tot bekering riepen, maar deze leerredenen zijn niet opgetekend. En hier wordt van God zelf gezegd, "dat Hij vroeg op was en Zijn knechten zond. Dit duidt aan hoe ook zijn hart begerig was, dat dit volk zich zou

bekeren en leven mocht en niet sterven zou," Exodus 33:11 III. Al de hun gezonden boodschappen leidden tot een doel en waren ongeveer van gelijke inhoud, vers 5, 6.
1. Werden hun gebreken vermeld, "hun boze weg en de boosheid van hun handelingen." Zulke boodschappen, waarin zij gevleid werden, alsof er geen kwaad onder hen was, zond God hen niet.

2. Zij, allen, berispten hen in ‘t bijzonder over hun afgoderij, dit was een zonde, die in bijzondere mate Gods toorn opwekte, hun "nawandelen van andere goden om die te dienen en voor die neer te buigen."

3. Zij, allen, vermaanden hen tot berouw over hun zonden en tot bekering huns levens. Bekeert u toch, een ieder van zijn bozen weg", was het refrein van elk lied. Let er op, dat er op een persoonlijk en bijzonder herstel moet aangedrongen worden, wil men een uitredding voor het gehele volk: "een ieder moet zich van zijn bozen weg bekeren." De straat is niet schoon of iedereen moet de straat voor zijn eigen deur reinigen.

4. Zij, allen, gaven hun de verzekering, dat indien zij er naar deden, zij zeker zouden zijn van "verlenging van hun vrede." Zij zouden bij voortduur genieten van de genadegiften: "Gij zult wonen in het land, in gerustheid, in vrede wonen, in dit goede land, hetwelk de Heere u en aan uw vaders gegeven heeft." Niets dan zonde zal er u uit verdrijven en gij zult niet verdreven worden, indien gij verre blijft van ‘t kwade." De gevreesde oordelen zouden tegengehouden worden. "Vertoornt Mij niet door het werk van uw handen, opdat ik u geen kwaad doe," of (naar de Engelse vertaling): Vertoornt Mij niet en ik wil u geen kwaad doen. Let er op. God zou ons nooit door ‘t kwade van de straf treffen, indien wij Hem niet door ‘t kwade van de zonde vertoornden. God handelt goedgunstig met ons tuchtigt Zijn kinderen nooit zonder oorzaak of doet ons smart aan, tenzij wij Hem aanstoot geven.

IV. Toch was alles vergeefs. Zij waren niet te bewegen de enige en rechte weg te kiezen, die hen zeker leiden zou tot het afwenden van Gods gramschap.
Jeremia was een zeer levendige, hartelijke prediker, maar toch, zij hebben niet gehoord, noch hun oor geneigd om te horen, vers 4. Van alle zonden was deze zonde, die hun voorgehouden werd, in bijzondere mate de Heere een gruwel en deed hen in ‘t gericht komen voor God. Zij gingen moedwillig in die zonde voort: Gij vertoornt Mij door het werk van uw handen, u zelf ten kwade. Merk op. Waarmee wij God vertoornen zal ten laatste blijken te zijn: kwaad over onszelf gebracht en wij moeten er zelf de schuld van dragen. "O Israël! gij hebt uzelf verdorven."

Jeremia 25:8-14
Hier wordt het vonnis geveld op de vooraf uitgesproken beschuldiging: "Omdat gij Mijn woorden niet hebt gehoord, moet Ik een andere weg met u inslaan", vers 8. Als de mensen geen acht willen slaan op ‘t geen God hun laat aanzeggen, dan kunnen zij verwachten, dat God hen bezoeken zal met de oordelen van Zijn handen, te weten met de roede, niet gehoord hebbende naar Zijn woorden. Want òf de zondaar moet aflaten van de zonde òf hij zal er door omkomen. De afdwaling is niet zozeer de oorzaak van ‘s mensen verderf als wel het niet terugkeren tot ‘t goede.
1. De ondergang van het land van Juda door het leger van de koning van Babel wordt hier bepaald, vers 9. God zond tot hen Zijn knechten, de profeten, en men sloeg geen echt op hen en daarom zal God Zijn knecht, de koning van Babel, zenden, met wie zij niet kunnen spotten en die zij niet kunnen verachten en vervolgen zoals zij met Zijn knechten, de profeten, gedaan hadden. Merk op, dat de boden van Gods gramschap gezonden zullen worden naar diegenen

die de boodschappers van Zijn genade niet wilden ontvangen. God wil, dat op de een of andere manier met Hem rekening zal worden gehouden, en wil de mensen doen weten dat "Hij de Heere is." Hoewel Nebukadrezar de ware God, de God van Israël, niet kende, ja zelfs Hem vijandig was en later met Hem wedijverde, was hij toch, in de aanval, die hij op dit land deed, "Gods knecht," volvoerde hij Zijn oogmerk, werd door Hem gebruikt en was een instrument in Zijn hand om het volk tot inkeer te brengen. Inderdaad diende hij Gods plannen, terwijl hij dacht voor zichzelf bezig te zijn. Daarom noemt God Zichzelf hier terecht De Heere van de heirscharen, vers 8, want hier vinden we een voorbeeld van Zijn soevereine heerschappij, niet slechts over de inwoners maar over de legers van deze aarde, waarvan Hij naar Zijn welgevallen gebruik maakt. Zij staan alle onder Zijn bevelen. De machtigste en de meest absolute heersers zijn Zijn knechten. Nebukadnézar, die een instrument is om Zijn gramschap uit te storten, is evengoed Zijn knecht als Cyrus, die gebruikt wordt om Zijn genade te betonen. Het land van Juda zou woest gemaakt worden. God monstert hier Zijn leger, dat dit moet doen, verzamelt het, neemt "alle geslachten van het noorden," als Hij dit nodig oordeelt, en voert ze aan als hun opperbevelhebber. "Hij brengt ze over dit land, doet ze overwinnen niet alleen in Juda en Jeruzalem, maar in alle landen van de volken rondom:" opdat zij geen bondgenoten of helpers zouden vinden tegen deze dreigende macht. De volkomen verwoesting van dit en alle omringende landen wordt hier beschreven, vers 9 -11. Zij zal volkomen zijn: "Het gehele land zal worden tot een woestheid," niet slechts woest, maar een woestheid, stad en land beide zullen verwoest worden, en hun welvaart ten prooi vallen aan de overweldiger.

Het zal een langdurige, zelfs een eeuwigdurende verwoesting zijn, zij zullen zolang in hun ondergang blijven, en na zeer lang wachten zal er zo weinig uitzicht op verlichting zijn, dat iedereen het eeuwigdurend zal noemen. Deze verwoesting zal hen onder hun naburen hun ‘t vertrouwen doen verliezen, zij zal hun eer in het stof begraven, "zal ze stellen tot een ontzetting en een aanfluiting." Iedereen zal zich over hen ontzetten en ze terecht niet meer mee tellen in ‘t wereldgebeuren, en dit alles omdat ze een God hadden verlaten, die hun schild had willen zijn tegen elke indringer, die van plan was hen zeker te verdelgen. Zij zal ook de troost en de vreugde onder hen wegnemen, al hun blijdschap zal ten einde zijn: "Ik zal van hen doen vergaan de stemme van de vrolijkheid en de stemme van de vreugde, hun harpen aan de wilgen hangen en ze de lust tot zingen benemen". "Ik zal van hen doen vergaan de stemme van de vrolijkheid," zij zullen geen reden noch lust hebben om vrolijk te zijn. Zij hadden de stem van Gods Woord niet willen horen, en daarom zal nu de stem van de vrolijkheid onder hen niet vernomen worden. Zij zullen van voedsel worden beroofd: "Het geluid van de molens zal niet gehoord worden," want, toen de vijand hun voorraden had weggenomen, moest er zijn een nederig geluid van de maling, Prediker 12:4.

Aan alle bezigheid zal een einde gemaakt worden, daar zal niet gezien worden "het licht van de lamp, want daar zal geen werk te doen vallen, dat het licht van de lamp waard is". En, tenslotte, zal hen hun vrijheid ontnomen worden: "Deze volken zullen de koning van Babel dienen zeventig jaar." Het vaststellen van de tijd, die hun gevangenschap duren zou, zou van groot nut zijn, niet alleen ter bevestiging van de profetie als het feit (dat door geen menselijke wijsheid zo nauwkeurig kon worden aangegeven) precies aan de voorzegging beantwoorden zou, maar ook zou het ‘t volk Gods in hun ramp tot troost zijn en geloof en gebed aanwakkeren. Daniël, die zelf een profeet was, had hier oog voor, Daniel 9:2. Ja, God zelfs lette er op 2 Kronieken 36:22, "want daarom verwekte Hij de geest van Cores, opdat het woord gesproken door de mond van Jeremia vervuld zou worden. Aan God zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend, waaruit blijkt dat wanneer Hij het nodig acht, sommige van Zijn werken aan Zijn knechten, de profeten zijn bekend gemaakt en door deze weer aan Zijn kerk."

II. De verwoesting van Babylon wordt hier, ten laatste, gelijkelijk voorzegd, zoals dit lang geleden ook geschied was door Jesaja 14:12 -14. De verwoesters moeten zelf ook vernietigd worden, en de roede in ‘t vuur geworpen worden, als er alles mee is gedaan, wat tot verbetering dienen moet. Dit zal geschieden "als de zeventig jaar vervuld zijn," want de verwoesting van Babylon moet aan de bevrijding van de ballingen vooraf gaan. Daar is verschil over de tijd, waarop deze "zeventig jaar" beginnen. Sommigen menen, dat ze beginnen bij de gevangenschap in het vierde jaar van Jehojakim en ‘t eerste jaar van Nebukadrezar, anderen tellen van de gevangenschap van Jehojakim acht jaar later. Mijn mening helt tot ‘t eerstgenoemde over, omdat toen deze volken "de koning van Babel begonnen te dienen," en ook omdat God gewoonlijk van de eersten tijd af gerekend heeft, wanneer ‘t een belofte op genade geldt, zoals ook uit de berekening van de vierhonderdjarige dienstbaarheid in Egypte blijkt. En indien dit zo is, zijn er achttien of negentien van de zeventig jaar verlopen, voordat Jeruzalem en de tempel geheel verwoest werden in het elfde jaar van Zedekia. Hoe dat nu ook moge zijn, toen de tijd, de vastgestelde tijd voor het gunstig gedenken van Sion, was aangebroken, moest de koning van Babylon bezocht worden en ter verantwoording geroepen worden over alle voorbeelden van zijn tirannie. Dan zal dat volk gestraft worden voor zijn ongerechtigheid zoals de andere volken voor de hun gestraft zijn. Dan moet dat land tot "een eeuwige verwoesting gesteld worden, zoals zij het andere landen gedaan hadden, want de Rechter van de aarde zal beide recht doen en het kwade vergelden als Koning van de volken en Koning van de vromen". Laten trotse overwinnaars en verdrukkers gematigd zijn in ‘t gebruik van hun macht en heerschappij, want ook zij zullen voor hun daden verantwoording moeten doen, ook hun dag zal eens ten einde spoeden. In deze verwoesting van Babel, die door de Perzen en Meden zou worden aangericht, zal gewezen worden,

1. Op hetgeen God gezegd had: "Ik zal over dat land brengen alle Mijn woorden", want eerder zal al de welvaart en eer van Babel opgeofferd worden aan de waarheid van de goddelijke voorzeggingen, en al zijn macht verbroken worden, dan dat een jota of tittel van Gods Woord zou voorbijgaan. Dezelfde Jeremia, die de verwoesting van andere volken door de Chaldeeën profiteerde, heeft ook de verwoesting van de Chaldeeën zelf voorzegd, en deze moest over hen komen, vers 13. Naar ditzelfde feit wordt verwezen, waar God zelf zegt: "Ik zal het woord van Mijn knecht bevestigen, en de raad van Mijn boden volbrengen," Jesaja 44:26. 2 Op hetgeen zij gedaan hadden, vers 14 : Ik zal hun vergelden naar hun doen, en naar het werk van hun handen. Door hun daden overtraden zij de wet Gods, zelfs toen zij gebruikt werden tot volvoering van zijn plannen. Zij hadden vele volken aan zich dienstbaar gemaakt, en hen vertrapt met de grootst denkbare brutaliteit maar nu de maat van hun ongerechtigheid vol is, zullen zich "machtige volken en grote koningen, die zich verbonden hebben met en te hulp komen aan Cores, koning van Perzië, van hen doen dienen, zich meester maken van hun land, zich met hun buit verrijken en zich van hen als van een voetbankje gebruiken om de troon van de wereldheerschappij te bereiken". Zij zullen hen tot knechten en soldaten zijn. "Wie in de gevangenis leidt, zal zelf in de gevangenis gaan."

Jeremia 25:15-29

Door het beeld van een rondgaande beker waaruit allen moesten drinken, wordt hier voorgesteld de algemene verwoesting, die over dat gedeelte van de wereld komen zou, waartoe Nebukadnézar, die juist nu begon te regeren en te handelen, het instrument moest zijn, terwijl zijn eigen land tenslotte eenzelfde lot zou treffen. Onder de beker wordt het zwaard verstaan zo wordt het ons verklaard in vers 16. Het is het zwaard, dat Ik onder hen zenden zal, het zwaard des oorlogs, dat onweerstaanbaar sterk en onverbiddelijk wreed zou zijn.

I. Wat de omstandigheden van dit oordeel betreft, moeten we opmerken:
1. Waar dit verwoestende zwaard vandaan zou komen, -"van Gods hand. Het is het zwaard des Heeren," Hoofdstuk 47:6, "dronken geworden in de hemel," Jesaja 34:5. God gebruikt goddelozen als een zwaard in Zijn hand, Psalm 17:14. "Het is de beker des wijns van de grimmigheid". Het is Gods rechtvaardige toorn, die dit oordeel zendt. De volkeren hebben Hem vertoornd door hun zonden en nu moeten zij vallen onder de tekenen van Zijn gramschap. Deze worden vergeleken met de een of anderen dronken makende drank, die zij gedwongen worden te drinken, zoals kwaaddoeners in vroeger tijd veroordeeld werden tot het drinken van de giftbeker. Van de goddelozen wordt gezegd, dat "zij drinken van de grimmigheid des Almachtigen," Job 21:20 en Openbaring 14:10. Hun deel aan ‘s werelds moeiten wordt voorgesteld door een beker rode wijn, die troebel is en vol van mengeling, Psalm 75:9, zie ook Psalm 11:7. Gods grimmigheid op deze wereld is slechts als een beker in vergelijking met de volle stromen, hiernamaals.

2. Door wiens hand het hun gezonden zou worden door Jeremia’s hand als de rechter gesteld over de volken, Hoofdstuk 1:10, om ‘t vonnis over hen uit te spreken en door Nebucadrezars hand als de uitvoerder van ‘t vonnis. Als wij nu letten op beider verhouding tot God, wat staat dan de arme profeet veel hoger dan de machtige vorst, hoewel het in ‘t oog van de wereld juist andersom scheen te zijn! Jeremia moest "de beker nemen van Gods hand en de volken dwingen er uit te drinken." Niets anders dan wat God heeft bepaald voorzegt hij hun en wat door goddelijke autoriteit wordt aangekondigd, zal zeker door goddelijke macht worden volbracht.

3. Naar wie het zou gezonden worden naar alle volken, die met Israël in betrekking stonden en met hen verkeerden. Jeremia nam de beker en "gaf te drinken aan alle de volken," dat wil zeggen, hij profeteerde met betrekking tot elk van deze hier genoemde volken, dat zij delen zouden in deze grote verwoesting, die op handen was. Jeruzalem en de steden van Juda worden ‘t eerst genoemd, vers 18 want "het oordeel begint van het huis Gods, 1 Petrus 4:17, van Mijn Heiligdom," Ezechiël 9:6. Het blijkt niet of Nebukadnézar zijn oog voornamelijk op Jeruzalem en Juda in deze onderneming had gericht, maar waarschijnlijk was dit zo, want zij waren in even groot aanzien als de andere hier genoemde landen. Hoe ‘t ook zij, God had voornamelijk op hen ‘t oog. En dit gedeelte van de profetie was alreeds begonnen vervuld te worden, dit wordt aangetoond door de treurige bijvoeging: "gelijk het is te deze dage," want in het vierde jaar van Jehojakim had alles een dreigend aanzien aangenomen en was alles ontwricht. Farao, de koning van Egypte, wordt dan genoemd, omdat de Joden op dat gebroken riet vertrouwden, vers 19. Het overblijfsel vluchtte naar Egypte, en daar voorspelde Jeremia in ‘t bijzonder de verwoesting van Egypteland, Hoofdstuk 43:10 en 11. Al de volken om Kanaän heen moesten met Jeruzalem uit die bittere beker drinken, die beker van beroering. "De gemengde hoop, volgens sommigen de Arabieren, volgens anderen zwervers uit verschillende volkeren, die van plundering leefden, alle koningen des lands van Ur, verbonden met het land van de Edomieten". De Filistijnen hadden Israël last veroorzaakt, doch nu worden hun steden en hun heren een prooi van deze machtigen veroveraar. Edom, Moab, Ammon, Tyrus en Sidon zijn welbekende grenslanden van Israël, "van de eilanden, die aan de andere kant van de zee zijn" veronderstelt men, dat ze die delen van Phoenicië en Syrië zijn, die aan de Middellandse zee gelegen zijn. Dedan en de andere in vers 23 en 24 genoemde landen schijnen te hebben gelegen op de grenzen van Idumea aan de Arabische woestijn. Elam is het land van de Perzen, met wie de Meden zich verbonden.
Deze volken werden toen als onaanzienlijk beschouwd, en toch zijn ze later in staat weer wraak op Babylon te nemen voor zichzelf en al hun buren. De koningen van het noorden, die

nabij en die op enigen afstand lagen van Babel, zullen zeker genomen worden en buit gemaakt door het zegevierend zwaard van Nebukadnézar. Ja, hij zal zijn overwinningen voortzetten met zulk een buitengewone drift en zo succesvol, dat alle toen bekende koningen aan zijn eerzucht zullen opgeofferd worden. Van Alexander wordt gezegd, "dat hij de wereld veroverd heeft, en het Romeinse keizerrijk wordt de wereld genoemd", Lukas 2:1. Of men kan het ook zo nemen, dat "het 't doemvonnis van alle koninkrijken van de aarde inhoudt". De wereld is geweest en zal blijven een groot strijdperk, waar des mensen wellusten strijd voeren, zoals zij doen in uw leden, Jakobus 4:1. Maar, aan 't eind van dit vers staat, dat de veroveraars eenzelfde lot zal wedervaren als de overwonnenen: "En de koning van Sesach zal na hen drinken," dat is: de koning van Babel zelf, die zijn naburen al die moeite en dat verdriet heeft aangedaan, zal tenslotte dit alles op zijn eigen hoofd zien terugkomen. Dat met Sesach, Babel bedoeld wordt blijkt duidelijk uit hoofdstuk 51:41 : maar of het een andere naam voor dezelfde stad was of een andere stad van hetzelfde koninkrijk, is niet zeker. De ondergang van Babylonië werd voorzegd in vers 12, 13. Daar het geprofiteerd was, dat het de verwoester van zo vele volken zou zijn, is de herhaling hier zeer op haar plaats.

4. Wat het gevolg zou wezen. De verwoestingen, in al deze koninkrijken door 't zwaard aan te richten, worden voorgesteld door onmatig drinken, vers 16 : Dat zij drinken, en beven, en dol worden, en vers 27. Drinkt en wordt dronken, en spuwt en valt neer, dat gij niet weer opstaat. Dit nu kan dienen,
a. Om ons te doen walgen van de zonde van de dronkenschap, waarvan de gevolgen worden genoemd om duidelijk de ellendige en ongelukkige toestand aan te tonen van hen, die er zich aan overgeven. Dronkenschap berooft de mens tijdelijk van het gebruik zijns verstands en maakt hem dol. Zij ontneemt hem eveneens, wat hem na 't verstand zo'n grote zegen is, namelijk zijn gezondheid, zij maakt hem ziek en brengt zijn leven in gevaar. "Dronken lieden vallen dikwijls en staan niet meer op." Het is een zonde, die zichzelf straft. Hoe ellendig zijn die lieden er aan toe, die zich zo nu en dan aan drank te buiten gaan, maar veel erger is 't nog met diegenen, die aan de drank verslaafd zijn geraakt.

b. Om ons te doen vrezen voor de vreselijke bezoeking van de oorlog. Als God met het zwaard een volk tegenkomt om het te verdelgen, wordt het spoedig een dronken man gelijk, in de war gebracht door de plotselingen schrik van de oorlog, zijn raadgevers zullen dol zijn, ten einde raad, aarzelend in al hun maatregelen en wankelend in hun doen, droevig gestemd door voortdurende kwellingen, uitspuwende, wat zij met grote gretigheid hebben ingeslikt Jeremia 20:15, neer vallend voor de vijand en even onbekwaam om weer op te staan of ook maar iets te doen om zichzelf te helpen als een stomdronken man, Hábakuk 2:16.

c. De ontwijfelbare zekerheid van zijn komst en de reden er voor, vers 28, 29. Zij zullen weigeren de beker van uw hand te nemen, niet dat zij er afkerig van waren, dat het oordeel zou komen, maar zij wilden ook liever niet geloven, dat het ooit over hen komen zou, zij willen geen waarde hechten aan de voorzegging van zo'n verachtelijke man als Jeremia is. Maar hij moet hun aanzeggen, dat het is: "het Woord van de Heere van de heirscharen" en dit heeft hij ook gedaan. Tevergeefs is het te strijden met de Almachtige: "Gij zult zeker drinken." En nu moet hij hun de reden opgeven: Het is een tijd van bezoeking, een dag van afrekening, en Jeruzalem is alreeds ter verantwoording geroepen: "In de stad, die naar Mijn naam genoemd is, begin Ik te plagen, de onderlinge band tussen ons zal haar niet van straf vrijwaren, zou gij enigszins onschuldig gehouden worden? Neen: Als dit aan het groene hout gedaan wordt, wat zal dan aan het dorre geschieden?" Als zij, die enig goed in zich hebben, zo streng moeten boeten voor het kwaad, dat bij hen gevonden wordt, kunnen dan anderen, bij wie meer kwaad gevonden wordt en geen goed, dan verwachten, dat zij ontkomen zullen? Als

Jeruzalem gestraft wordt, omdat het de afgoderij van de volken leerde, zullen dan de volkeren, van wie het ze leerde, niet gestraft worden? Ongetwijfeld zal dat gebeuren: "Ik roep het zwaard over alle inwoners van de aarde," want zij hebben de inwoners van Jeruzalem helpen verleiden.

II. Over deze hele zaak kunnen we opmerken,
1. Dat er een God is, die op de aarde vonnis geeft, aan Wien alle volkeren rekenschap schuldig zijn en in Wiens oordeel zij moeten berusten.

2. Dat God de grootste volken gemakkelijk tot ondergang kan brengen, hoe groot en machtig en sterk zij ook mogen wezen.

3. Dat met hen, die tot een kwelling en plaag voor Gods volk geweest zijn, ten laatste afrekening gehouden wordt. Vele van deze volken hadden op hun beurt Israël kwaad aangedaan, maar nu komt verwoesting over hen. Het jaar van de verlosser zal aanbreken, zelfs het "jaar van de vergeldingen om Sions twistzaak."

4. "Dat de last van het woord des Heeren" tenslotte de last van Zijn oordelen worden zal. Jesaja had lang geleden reeds tegen de meeste van deze volken geprofeteerd, Hoofdstuk 13 enz. en nu zullen al die profetieën tenslotte in vervulling komen.

5. Dat dezulken, die ijverzuchtig naar macht en heerschappij zijn, gewoonlijk de wereld in beroering brengen en de plagen van hun geslacht worden. Nebukadnézar was zo trots op zijn macht, dat hij geen gevoel voor recht had. Dit zijn de lieden, die de wereld in opschudding brengen en toch verwachten, dat men ze zal bewonderen en verafgoden. Alexander meende een groot vorst te zijn, maar anderen zagen in hem slechts een grote rover, en niets meer.

6. Dat de grootste pracht en macht hier op aarde slechts een onzeker bezit zijn. Voor Nebukadnézars grote kracht moesten koningen zich buigen en gevangenen worden.

Jeremia 25:30-38
In deze verzen vinden wij een verdere beschrijving van de vreselijke verwoesting, die de koning van Babel in alle landen en onder alle volken rondom Jeruzalem zou aanrichten. In Jeruzalem had God Zijn tempel gesticht, daar waren Zijn Godsspraken en inzettingen, waarop de naburige natiën hadden moeten letten en waardoor zij een zegen hadden kunnen verkrijgen, daarheen hadden zij moeten opgaan om kennis van God en van hun plicht te verkrijgen. Dan zouden ze reden gehad hebben om God te danken voor de nabijheid van die stad. Maar in plaats daarvan hadden zij gelegenheid gevonden om de heilige stad te verleiden en te verstoren, en toen God kwam om met Jeruzalem te richten, omdat het zoveel van "de wegen van de heidenen" had geleerd, heeft Hij ook de heidenen gericht omdat zij zo weinig van de prediking van Jeruzalem hadden geleerd. Spoedig zullen zij vernemen, dat Nebukadnézar oorlog tegen hen gaat voeren, maar de profeet wordt hier bevolen hun duidelijk te maken, dat God zelf oorlog tegen hen voert, God, tegen Wien geen verweer mogelijk is.

1. De oorlog wordt hier verklaard, vers 30 :De Heere zal brullen uit de hoogte, niet "van de berg Sion en uit Jeruzalem Joël 3:16, Amos 1:2, maar uit de hemel, uit Zijn heilige woning, want nu is Jeruzalem een van de plaatsen, tegen welke Hij brult. Hij zal verschrikkelijk brullen over Zijn woonstede op de aarde". Hij heeft lang gezwegen, en het scheen als lette Hij niet op de goddeloosheid van de volken, God heeft de tijden van de onwetendheid overgezien, maar nu "zal Hij een vreugdegeschrei uitroepen, gelijk die aanvallen in de strijd, tegen alle

inwoners van de aarde," voor wie het een geduchte strijdkreet zal wezen. Maar een vreugdegeroep in de hemel, "als van druiventreders." Want, wanneer God de trotse vijanden Zijns Koninkrijks onder de mensen richt, "dan wordt er een grote stem van een grote schare in de hemel gehoord, zeggende: Hallelujah," Openbaring 19:1. "Hij brult als een leeuw", Amos 3:4, 8, als een leeuw, die zijn hut verlaten heeft, vers 38, en rondgaat om zijn prooi te zoeken, waartegen hij brult om die te gemakkelijker te grijpen.

2. De proclamatie wordt uitgevaardigd, die de oorzaken en redenen ontvouwt waarom God deze oorlog verklaart, vers 31: De Heere heeft een twist met de volken, Hij heeft rechtvaardige reden om met hen te twisten en wil met hen richten. Zijn aanklacht is, in een woord, hun goddeloosheid, omdat zij Hem gesmaad en Zijn gezag over Hem en Zijn lankmoedigheid met hen veracht hebben. "Hij heeft de goddelozen aan het zwaard overgegeven." Zij hebben God tot toorn verwekt, vandaar al die verwoesting, het is vanwege de hittigheid des toorns des Heeren, vers 37, 38. De hittigheid des verdrukkers, of (gelijk beter gelezen wordt) de hittigheid van het verdrukkende zwaard (want het Hebreeuwse woord is vrouwelijk) is vanwege de hittigheid Zijns toorns. En wij zijn zeker, dat Hij nooit zonder reden toornig is, maar "wie kent de sterkte Zijns toorns?" Psalm 10:11.

3. Hier wordt alarm geslagen: Het geschal zal komen tot aan het einde van de aarde, zo ver zal het brullen gehoord worden, vers 31. Dat alarm geschiedt niet door trompetgeschal of trommelslag, maar door een groot onweder, en dat zal verwekt worden van de zijden van de aarde, vers 32. Het Chaldeeuwse leger zal zijn gelijk een orkaan, uit het noorden aanstormende, met ongelooflijke hevigheid en snelheid en alles verwoestende. Het is gelijk het onweder, waaruit God Job antwoordde, en dat buitengewoon vreselijk was, Job 38:1. Wanneer de toorn Gods dus brult als een leeuw, geen wonder als de angstkreten van de aarde als een echo antwoorden, want wie zou niet beven, als God dus in Zijn ongenoegen spreekt? Zie Hoséa 11:10. "Nu zullen de herders huilen en schreeuwen, de koningen en vorsten en groten van de aarde, de heerlijken van de kudde."
Zij waren gewoonlijk de moedigsten en zekersten, maar nu zullen zij zich in de as wentelen, vers 34. Zij zien, dat zij ten enenmale onmachtig zijn de vijand het hoofd te bieden, en dat het land, hetwelk zij moesten bewaren en beschermen, een onvermijdelijk verderf tegemoet gaat, en geven zich daarom aan de smart over. Daar zal zijn een stem des geroeps van de herders, en een gehuil van de heerlijken van de kudde, vers 36. Grote rampen inderdaad, die de groten van de aarde met zo'n schrik vervullen, en geheel verbijsteren. De Heere heeft hun weide verstoord, waarin zij hun kudde weidden, en waarvan zij zich zelf weidden, die verwoesting doet hen dus schreeuwen. Misschien vervolgt dit woord de vergelijking met de brullenden leeuw en zinspeelt op de grote schrik van de herders wanneer zij een leeuw brullende de kudden horen naderen, en zien dat de vlucht van hen vergaan zal dat is dat zij geen weg vinden om te vluchten vers 35, noch voor zich zelf noch voor hun kudde. De vijand zal zo talrijk zijn zo woest en zo haastig, dat het onmogelijk zal wezen, niet in zijn hand te vallen. Zie gelijk wij Gods oordelen niet kunnen weerstaan zo kunnen wij ze evenmin ontlopen. Daarom "huilen en schreeuwen" de herders.

4. De voortgang van deze oorlog wordt hier beschreven, vers 32 : Zie, een kwaad gaat er uit van volk tot volk, gelijk de beker rondgaat, iedere natie zal haar deel en haar beurt hebben, omdat men op elkanders bezoeking geen acht slaat noch boete doet en zich bekeert. Ja, alsof dit een kleine voorproef ware van het laatste en algemene oordeel, zal het reiken van het een einde van de aarde tot aan het andere einde van de aarde, vers 33. De dag van de wrake is in Zijn hart en nu "zal zijn hand al Zijn vijanden vinden," Psalm 21:9. Als het huis van onze

buurman in brand staat, is het tijd om aan het onze te denken. Als een volk in oorlog is, moet het aangrenzende volk horen en vrezen en vrede met God maken.

5. De droevige gevolgen van de krijg worden hier voorspeld: Uw dagen zijn vervuld, dat men slachten zal, en van uw verstrooiingen, dat is, hij is eindelijk gekomen, vers 34, de tijd in Gods raad bepaald voor de slachting van sommigen en de verstrooiing van de overigen, zodat de volken geheel zullen ondergaan. Menigten zullen vallen door het zwaard van de meedogenloze Chaldeeën, en de verslagenen des Heeren zullen overal gevonden worden. Zij worden verslagen op Zijn bevel en opgeofferd aan Zijn gerechtigheid. Om de ellende nog te vergroten, zullen ze niet beweend worden zo algemeen zal de slachting zijn. Ja, zij zullen niet opgenomen noch begraven worden, want er zullen geen vrienden overblijven om dat te doen, en de vijanden zullen daartoe niet barmhartig genoeg zijn. Zij zullen zijn tot mest op de aardbodem. Gelijk mest de grond verbetert en vruchtbaar maakt, zo zullen deze afzichtelijke lijken als tekenen van de goddelijke rechtvaardigheid mogelijk een middel zijn, om de inwoners van de aarde gerechtigheid te leren. Het gevolg van deze oorlog zal zijn de verwoesting van het gehele land vers 38, van het ene land na het andere, waar de oorlog gewoed heeft.
Maar er zijn nog een paar uitdrukkingen, die de ellende nog aanmerkelijk groter maken.

a. Gij zult vervallen als een kostelijk vat, vers 34. De begeerlijksten onder hen, die door zich zelf en anderen het hoogst geschat worden, die voor vaten van de ere golden, zullen door het zwaard vallen. Gij zult vallen als een Venetiaans glas of een Chinese schotel, die gemakkelijk in stukken gebroken worden. Zelfs de zwakke en tedere zal in de algemene ellende delen het zwaars verteert zowel de een als de ander.
b. Zelfs "de landouwen des vredes zullen uitgeroeid worden." Die rustig en ongestoord woonden, die lang in vrede geleefd hadden, zullen niet ontkomen, maar door de oorlog uitgeroeid worden. Of: zij, die in rust plechten te leven, die niemand lastig vielen, die vrede hielden met iedereen en geen schepsel overlast aandeden, zelfs zij zullen niet ontsnappen. Dit is een van de treurige gevolgen van de oorlog, dat zelfs de onschuldigsten en vreedzaamsten hard behandeld worden. Gezegend zij God, "dat er boven een woonstede des vredes voor alle zonen des vredes is, buiten het bereik van vuur en zwaard."

HOOFDSTUK 26

1 In het begin des koninkrijks van Jojakim, de zoon van Josia, koning van Juda, geschiedde dit woord van de HEERE, zeggende: 2 Zo zegt de HEERE: Sta in het voorhof van het huis des HEEREN, en spreek tot alle steden van Juda, die komen om aan te bidden in het huis des HEEREN, al de woorden, die Ik u geboden heb tot hen te spreken, doe er niet een woord af. 3 Misschien zullen zij horen, en zich bekeren, een iegelijk van zijn bozen weg; zo zou Ik berouw hebben over het kwaad, dat Ik hun denk te doen vanwege de boosheid van hun handelingen. 4 Zeg dan tot hen: Zo zegt de HEERE: Zo gijlieden naar Mij niet zult horen, dat gij wandelt in Mijn wet, die Ik voor uw aangezicht gegeven heb; 5 Horende naar de woorden Mijner knechten, de profeten, die Ik tot u zende, zelfs vroeg op zijnde en zendende; doch gij niet gehoord hebt; 6 Zo zal Ik dit huis stellen als Silo, en deze stad zal Ik stellen tot een vloek allen volken der aarde. 7 En de priesters, en de profeten, en al het volk, hoorden Jeremia deze woorden spreken in het huis des HEEREN. 8 Zo geschiedde het, als Jeremia geëindigd had te spreken alles, wat de HEERE geboden had tot al het volk te spreken, dat de priesters en de profeten en al het volk hem grepen, zeggende: Gij zult de dood sterven! 9 Waarom hebt gij in de Naam des HEEREN geprofeteerd, zeggende: Dit huis zal worden als Silo, en deze stad zal woest worden, dat er niemand wone? En het ganse volk werd vergaderd tegen Jeremia, in het huis des HEEREN. 10 Als nu de vorsten van Juda deze woorden hoorden, gingen zij op uit het huis des konings naar het huis des HEEREN; en zij zetten zich bij de deur der nieuwe poort des HEEREN. 11 Toen spraken de priesters en de profeten tot de vorsten en tot al het volk, zeggende: Aan dezen man is een oordeel des doods, want hij heeft geprofeteerd tegen deze stad, gelijk als gij met uw oren gehoord hebt. 12 Maar Jeremia sprak tot al de vorsten en tot al het volk, zeggende: De HEERE heeft mij gezonden, om tegen dit huis en tegen deze stad te profeteren al de woorden, die gij gehoord hebt; 13 Nu dan, maakt uw wegen en uw handelingen goed, en gehoorzaamt de stem des HEEREN, uws Gods; zo zal het de HEERE berouwen over het kwaad, dat Hij tegen u gesproken heeft. 14 Doch ik, ziet, ik ben in uw handen; doet mij, als het goed, en als het recht is in uw ogen; 15 Maar weet voorzeker, dat gij, zo gij mij doodt, gewisselijk onschuldig bloed zult brengen op u, en op deze stad, en op haar inwoners; want in der waarheid, de HEERE heeft mij tot u gezonden, om al deze woorden voor uw oren te spreken.

16 Toen zeiden de vorsten en al het volk tot de priesteren en tot de profeten: Aan dezen man is geen oordeel des doods, want hij heeft tot ons gesproken in de Naam des HEEREN, onzes Gods. 17 Ook stonden er mannen op, van de oudsten des lands, en spraken tot de ganse gemeente des volks, zeggende: 18 Micha, de Morastiet, heeft in de dagen van Hizkia, koning van Juda, geprofeteerd, en tot al het volk van Juda gesproken, zeggende: Zo zegt de HEERE des heirscharen: Sion zal als een akker geploegd, en Jeruzalem tot steen hopen worden, en de berg dezes huizes tot hoogten des wouds. 19 Hebben ook Hizkia, de koning van Juda, en gans Juda hem ooit gedood? Vreesde hij niet de HEERE, en smeekte des HEEREN aangezicht, zodat het de HEERE berouwde over het kwaad, dat Hij tegen hen gesproken had? Wij dan doen een groot kwaad tegen onze zielen.

20 Er was ook een man, die in de Naam des HEEREN profeteerde, Uria, de zoon van Semaja, van Kirjath-jearim; die profeteerde tegen deze stad en tegen dit land, naar al de woorden van Jeremia. 21 En als de koning Jojakim, mitsgaders al zijn geweldigen, en al de vorsten zijn woorden hoorden, zocht de koning hem te doden; als Uria dat hoorde, zo vreesde hij, en vluchtte, en kwam in Egypte; 22 Maar de koning Jojakim zond mannen naar Egypte, Elnathan, de zoon van Achbor, en andere mannen met hem, in Egypte; 23 Die voerden Uria uit Egypte, en brachten hem tot de koning Jojakim, en hij sloeg hem met het zwaard, en hij wierp zijn dood lichaam in de graven van de kinderen des volks.

24 Maar de hand van Ahikam, de zoon van Safan, was met Jeremia, dat men hem niet overgaf in de hand des volk, om hem te doden.

Zoals in de geschiedenis van de Handelingen van de Apostelen die van hun prediking en die van hun lijden dooreen gevlochten zijn, zo is het ook in het verhaal dat we hebben van de profeet Jeremia, getuige dit hoofdstuk, waarin ons gezegd wordt,

I. Hoe getrouwelijk hij predikte, vers 1-6.
II. Met hoeveel haat hij vervolgd werd door de priesters en de profeten, omdat hij dat deed, vers 7 -11.
III. Hoe moedig hij pal stond voor zijn leer, in ‘t aangezicht van zijn vervolgers, vers 12-15.

IV. Hoe wonderlijk hij beschermd en verlost werd door de wijsheid van de vorsten en de oudsten, vers 16-19. Hoewel Uria, een ander profeet, in dezelfde tijd door Jojakim ter dood gebracht werd, vers 10-23, waren toch degenen, die Jeremia vonden, met hem en beschermden hem, vers 24.

Jeremia 26:1-6
Hier hebben wij de prediking, door Jeremia gehouden, die zoveel aanstoot gaf, dat Hij er door in gevaar kwam zijn leven te verliezen. Er wordt hier verslag van gedaan als ‘t ware, als beroep op het oordeel van de onpartijdige mannen van alle tijden, of Jeremia waardig was te sterven om het overbrengen van een boodschap als deze van God, en of zijn vervolgers geen zeer goddeloze en onredelijke mensen waren.

I. God beval hem, waar hij deze prediking moest houden, en wanneer, en voor welk gehoor, vers 2. Dat niemand Jeremia onbescheiden oordele in de keuze van plaats en tijd, of zegge, dat hij zijn boodschap wel wat meer particulier had kunnen doen, in een hoek, onder zijn vrienden, op wie hij kon vertrouwen, en dat hij verdiende te lijden, omdat hij niet voorzichtiger handelde, want God gaf hem bevelen om te prediken "in het voorhof van het huis des Heeren," dat binnen het bijzonder rechtsgebied was van zijn gezworen vijanden de priesters, en die zich daarom in zeer bijzondere mate beledigd zouden gevoelen. Hij moest, schijnt het wel, prediken ter gelegenheid van een van de meest plechtige feesten, wanneer er kwamen uit al de steden van Juda om te aanbidden in het huis des Heeren. Deze aanbidders hadden, mogen wij veronderstellen grote verering voor hun priesters, geloofden wat zij van de mensen zeiden, en zouden hevig verbitterd zijn tegen hen, die door hen in een kwaad daglicht gesteld werden, bij gevolg zouden zij zich aan hun zijde scharen en hun handen sterken tegen Jeremia. Maar niets van dit alles moet hem bewegen of verschrikken, in het aangezicht van al deze gevaren moet hij deze prediking houden, die, als zij overtuigde, zeer kwetsend moest zijn. En omdat de profeet in verzoeking zou zijn, om de inhoud wat te verzachten, en die aangenamer te maken voor zijn hoorders dan God die voor hen gemaakt had, om een aanstotelijke uitdrukking te verwisselen voor een, die minder aanstoot gaf, daarom gelast God hem ‘t bijzonder, "doe er niet één woord af," maar spreek alle de dingen, ja alle de woorden, die Ik u bevolen heb. Gods gezanten moeten zich nauw aan hun instructies houden, en er niet ‘t minst van afwijken, om mensen te behagen of om zich tegen gevaar te beveiligen. Zij moeten er niet toe doen en er niet af doen, Deuteronomium 4:2.

II. God had hem bevolen, wat te prediken, en wel zulks, dat het niemand aanstoot geven kon dan de zodanigen, die besloten waren toch door te gaan met hun overtredingen.
1. Hij moest hun verzekeren, dat, als zij zich wilden bekeren van hun zonden, en zich er van afkeren, hoewel zij in dreigend gevaar verkeerden van ondergang, en oordelen van verwoesting direct voor de deur stonden, deze oordelen toch zouden ophouden en God Zijn twist met hen niet verder zou drijven, vers 3. Dit was de hoofdzaak van de bedoeling, waarmee God hem tot hen zond, om te beproeven, of zij zich van hun zonden wilden afkeren, opdat God Zich van Zijn toom mocht afwenden, en de oordelen die hen dreigden, te weerhouden, waartoe Hij niet alleen geneigd, maar hetgeen Hij ook zeer verlangend was, te doen, zodra Hij het doen kon, zonder tekort te doen aan de eer van Zijn rechtvaardigheid en heiligheid. Zie hoe God wacht, "opdat Hij u genadig zij," wacht totdat wij er met recht voor in aanmerking komen, totdat wij voor Zijn genade geschikt zijn, en tegelijkertijd verschillende manieren beproeft om het ons te maken.

2. Aan de andere kant moest hij hun verzekeren, dat, als zij voortgingen hardnekkig te zijn tegenover elke oproep, die van Godswege tot hen kwam, en volharden zouden in hun

ongehoorzaamheid, dat zeker eindigen zou met de ondergang van hun stad en tempel, vers 4-6.

a. Wat God van hen verlangde, was, dat zij in acht zouden nemen, wat Hij hun gezegd had, beide door het geschreven woord en door Zijn dienaren, "dat gij wandelt in Mijn wet, die Ik voor uw aangezicht gegeven heb, de wet van Mozes en de rechten en inzettingen er in vervat, horende naar de woorden Mijner knechten, de profeten," die hun niets op het hart drukten dan wat volgens de wet van Mozes was, die hun gegeven was als een toetssteen, om de geesten te beproeven, en hierdoor waren zij te onderscheiden van de valse profeten die hen van de wet af, in plaats van naar de wet toe trokken. De wet was, wat God zelf aan hen gaf. De profeten waren Zijn eigen dienaren, en werden onmiddellijk door Hem tot hen gezonden, en gezonden met grote zorg en bezorgdheid, "vroeg op zijnde en zendende" opdat zij niet te laat zouden komen, als hun vooroordelen over hen heersten en onoverwinnelijk waren geworden. Zij waren tot nu toe doof geweest beide voor de wet en de profeten: "Gij hebt niet gehoord." Al wat hij nu verwacht, is, dat zij tenslotte zouden in acht nemen, wat Hij zei, en Zijn woord tot hun regel maken een redelijke eis.

b. Waarmee gedreigd wordt in geval van weigering is, dat deze stad en de tempel daarin het lot zullen delen van hun voorgangers, Silo en de tabernakel aldaar, wegens eenzelfde weigering om in Gods wet te wandelen en naar Zijn profeten te horen, ten tijde toen de tegenwoordige bedeling van de profetie juist begon met Samuël. Kon er nu een vonnis uitgesproken worden met minder uitzonderingen? Is het geen rechtsregel "ut parfum par ut ratio-"dat zij, wier geval gelijk staat, gelijk behandeld worden? Als Jeruzalem in zonde gelijk is aan Silo, waarom zou het dan ook niet gelijk zijn aan Silo ten opzichte van straf? Kan men iets anders verwachten? Het was niet de eerste maal, dat Hij hen op deze wijze waarschuwde, zie Hoofdstuk 7:12, 14. Toen de tempel, die de heerlijkheid van Jeruzalem was, verwoest werd, werd de stad daarmee tot een vloek gesteld, want de tempel was het, die ze tot een zegen maakte. "Indien het zout smakeloos wordt, deugt het nergens meer toe." Het zal tot een vloek zijn, dat is: het zal het voorbeeld van een vloek zijn, als iemand een stad wil vloeken zal hij zeggen. God stelle ze als Jeruzalem! Die niet onderworpen willen zijn aan Gods geboden, maken zichzelf aan Gods vloek onderworpen.

Jeremia 26:7-15

Men kon gehoopt hebben, dat een prediking als die in de voorgaande verzen, zo klaar en zo toepasselijk, zo redelijk en zo vol gevoel en gehouden in Gods naam, zelfs op dit volk uitwerking zou hebben, in ‘t bijzonder daar zij samenviel met hun godsdienstige verrichtingen, en hen zou brengen tot berouwen verbetering, maar, in plaats van hun betere gevoelens op te wekken, verbitterde zij hun verdorvenheid, als blijkt uit het verhaal van haar uitwerking.

I. Het wordt Jeremia als een misdaad aangerekend, dat hij zulk een prediking had gehouden, en hij wordt daarom als een misdadiger gegrepen. De priesters, en de valse profeten, en al het volk, hoorden Jeremia deze woorden spreken, vers 7. Het schijnt, dat zij geduld hadden, om hem ten einde toe te horen, hem niet stoorden onder de prediking, en hem niet in de rede vielen, totdat hij geëindigd had te spreken alles, wat de Heere geboden had te spreken, vers 8. Tot zover behandelden zij hem nobeler dan sommige vervolgers van Gods dienaren gedaan hebben: zij lieten hem zeggen, al wat hij te zeggen had, en toch misschien met een slecht oogmerk, in de hoop nog iets ergers te horen om hem ten laste te leggen, maar niets ergers hebbende zal dit volstaan om een aanklacht op te gronden: Hij heeft gezegd: Dit huis zal worden als Silo, vers 9. Zie hoe onjuist zij zijn woorden weergeven. Hij had gezegd in Gods

naam: Zo gijlieden naar Mij niet zult horen, zo zal Ik dit huis stellen als Silo, maar zij laten Gods hand in de verwoesting (Ik zal dat doen) achterwege en hun eigen hand, daarin, dat zij niet geluisterd hebben naar de stem van God, en leggen hem ten laste dat hij de heilige plaats lasterde, hetzelfde wat onze Heere Jezus en Stefanus tot misdaad gerekend werd. Hij zei: "Dit huis zal worden als Silo". Wel mocht hij klagen, met David, Psalm 56:6 :"De gehele dag verdraaien zij mijn woorden," wij moeten het niet vreemd vinden als wij, en wat wij zeggen en doen, zo verkeerd verstaan worden. Waar de beschuldiging zo'n zwakke grond had, is het geen wonder, dat het gevelde vonnis onrechtvaardig was: "Gij zult de dood sterven." Wat hij gezegd had stemde overeen met wat God gezegd had, toen Hij bezit nam van de tempel, 1 Koningen 9:6, 8:"Zo gijlieden u ten enenmale afkeren zult, van Mij na te volgen, zo zal Ik dit huis van Mijn aangezicht wegwerpen," en toch wordt hij veroordeeld te sterven, omdat hij het zegt. Het is niet uit overweging van de eer van de tempel, dat zij zich zo warm maken, maar omdat zij besloten zijn geen afstand te doen van hun zonden, waarin zij zichzelf vleien en zichzelf bedriegen, dat de tempel des Heeren hen beschermen zal, daarom, of het recht of onrecht is, "gij zult de dood sterven." Deze uitroep van de priesters en profeten beroerden het gepeupel, en "het gehele volk werd vergaderd tegen Jeremia, in een volksbeweging, gereed om hem in stukken te scheuren, waren om hem heen vergaderd" (lezen sommigen), liepen te hoop, roepende, de een dit, de ander dat. Degenen, die eerst tegenwoordig waren, waren verwoed tegen hem, vers 8, maar hun kreten deden er meer toelopen, alleen om te zien, wat er aan de hand was.

II. Hij werd gedaagd en beschuldigd voor het hoogste gerechtshof, dat zij kenden.
1. De vorsten van Juda waren zijn rechters, vers 10. Zij, die de zetels van de rechtspraak innamen, de stoelen van het huis Davids, de oudsten van Israël, van dit tumult in de tempel horende, gingen op uit het huis des konings, waar zij gewoonlijk zaten bij het hof, naar het huis des Heeren, om deze zaak te onderzoeken, en toe te zien, dat niets wanordelijks plaats had. Zij zetten zich bij de deur van de nieuwe poort des Heeren, en spraken recht als op speciaal bevel van het hoogste gerechtshof.

2. De priesters en profeten waren zijn vervolgers en aanklagers, en waren hevig tegen hem ingenomen. Zij beriepen zich op de vorsten en al het volk, op het hof en op de jury, of deze man niet waardig was te sterven, vers 11. De verdorven priesters en de valse profeten zijn altijd de bitterste vijanden geweest van de profeten des Heeren, zij hadden hun eigen bedoelingen na te streven, waarvoor een prediking als deze, naar hun mening een belemmering was. Toen Jeremia in het huis des konings profeteerde aangaande de val van de koninklijke familie, Hoofdstuk 22:1 enz., verdroeg het hof, hoewel zeer verdorven, dat toch geduldig, en wij vinden niet, dat zij hem er om vervolgden, maar als hij in het huis des Heeren komt, en het heilig huisje van de priesters aanraakt, en de leugens en vleierijen van de valse profeten tegenspreekt, dan wordt hij waardig geoordeeld om te sterven. "Want de profeten profeteren valselijk en de priesters heersen door hun handen," Hoofdstuk 5:31. Als Jeremia wordt beschuldigd voor de vorsten, wordt de nadruk van de beschuldiging gelegd op wat hij zei ten opzichte van de stad, omdat zij meenden, dat de vorsten zich dat het meest zouden aantrekken. Maar voor de woorden, die gesproken zijn, beroepen zij zich op het volk: "Gelijk als gij met uw oren gehoord hebt, men legge er getuigenis van af."

III. Jeremia houdt zijn pleidooi voor de vorsten en het volk. Hij gaat niet te rade om zijn woorden te verloochenen, noch om er iets af te doen, wat hij gezegd heeft, daar wil hij voor staan, al kost het hem het leven, hij erkent, dat hij geprofeteerd had "tegen dit huis en tegen deze stad," maar,

1. Hij beweert, dat hij dit deed op goedgezag, niet uit boosheid, of om oproer te maken, niet uit enige haat tegen zijn land, noch uit vijandschap tegen de regering in kerk of staat, maar: De Heere heeft mij gezonden om aldus te profeteren: zo begint hij zijn verdediging, vers 12, en zo besluit hij ze, want hier is hij besloten bij te blijven als voldoende om zich te rechtvaardigen, vers 15 :In van de waarheid, de Heere heeft mij tot u gezonden om al deze woorden te spreken. Zolang dienaren zich nauwkeurig houden aan de last, die zij van de hemel hebben, behoeven zij de tegenstand niet te vrezen, die zij van de hel of van de aarde mogen ontmoeten. Hij zegt tot zijn verdediging, dat hij slechts een boodschapper is, en dat hem geen blaam mag treffen, als hij zijn boodschap getrouwelijk overbrengt, maar hij is een bode van de Heere, aan Wien zij, zowel als hij, verantwoording schuldig waren, en daarom kan hij achting van hen eisen. Als hij slechts spreekt, wat God hem beval te spreken is hij onder de goddelijke bescherming, en elke belediging, die zij de gezant aandoen, zal door de Vorst, die hem zond, als een belediging degens Hem zelf opgenomen worden.

2. Hij toont hun, dat hij het met een goede bedoeling deed, en dat het hun schuld was, als zij er geen goed gebruik van maakten. En het werd gezegd, niet als onherroepelijk vonnis, maar opnieuw als waarschuwing, wanneer zij de waarschuwing ter harte wilden nemen, konden zij de uitvoering van het vonnis voorkomen, vers 13. Zal ik het iemand kwalijk nemen, dat hij van mijn gevaar spreekt? Terwijl ik nog gelegenheid heb het te vermijden, zal ik hem er niet veeleer mijn dank voor betuigen als voor de grootste vriendelijkheid, die hij mij bewijzen kan? "Ik heb inderdaad (zegt Jeremia) tegen deze stad geprofeteerd, maar, "maakt uw wegen en handelingen goed, dan zal het gedreigde verderf voorkomen worden, en dat was het, wat ik bedoelde met u deze waarschuwing te geven." Zeer onbillijk zijn die klagen over predikanten, omdat zij hel en verdoemenis prediken, terwijl het toch alleen is om hen buiten die plaats van foltering te houden en hen in de hemel en tot zaligheid te brengen.

3. Daarom waarschuwt hij hen voor het gevaar, dat zij lopen, als zij de handen aan hem slaan, vers 14. "Wat mij betreft, wat er mij gebeurt, doet er niet veel toe, ziet, ik ben in uw handen, gij weet, dat ik het ben, ik heb geen macht, en geen invloed, om u tegen te staan, ook is het niet zozeer van belang voor mij, om mijn leven te redden: doet mij als het recht is in uw ogen, als ik ter slachtbank geleid word, zal het zijn als een lam". Het past Gods dienaren, die vurig zijn in hun prediking, kalm te lijden en zich onderdanig te gedragen jegens de over hen gestelde wachten, al vervolgen zij hen. Maar, wat hen betreft, zegt hij hun, dat zij zelf gevaar lopen, als zij hem ter dood brengen: gij zult gewis onschuldig bloed brengen op u, vers 15. Zij konden denken, dat het doden van de profeet zou helpen om de profetie teniet te doen, maar het zou een ellendig bedrog blijken te zijn, het zou slechts hun schuld verzwaren en hun ondergang verhaasten. Hun eigen geweten moest hun wel voorhouden, dat, als Jeremia door God gezonden was (wat zeker het geval was) om hun deze boodschap over te brengen, zij het grootste gevaar liepen, wanneer zij hem als een boosdoener behandelden. Die Gods dienaren vervolgen, benadelen niet zozeer hen, als zichzelf.

Jeremia 26:16-24

Hier is, I. De vrijspraak van Jeremia van de beschuldiging, tegen hem ingebracht. Hij had inderdaad de woorden gesproken, die in de aanklacht vervat waren, maar zij worden niet beschouwd als oproerig of verraderlijk, slecht bedoeld, of van een kwade intentie, en daarom zijn het hof en het volk het eens om hem niet schuldig te verklaren. De priesters en de profeten gaan voort vonnis tegen hem te eisen, ondanks zijn redelijk pleidooi voor zichzelf, maar de vorsten en al het volk zijn beslist daarin, dat aan deze man geen oordeel des doods is, vers 16, want (zeggen zij) hij heeft tot ons gesproken in de naam des Heeren onzes Gods. En zijn zij bereid te erkennen, dat hij inderdaad tot hen sprak in de naam des Heeren, en dat die

Heere hun God is? Waarom maakten zij dan hun wegen en handelingen niet goed, en volgden zij zijn voorschrift niet om de ondergang van hun land te voorkomen? Indien zij zeggen: Zijn profetie is "uit de hemel," kan men met recht vragen: Waarom hebt gij hem dan niet geloofd? Mattheüs 21:25. Het is jammer, dat zij, die in zoverre overtuigd zijn van de goddelijke oorsprong van de Evangelie-prediking, dat zij die beschermen tegen de boosheid van anderen, zichzelf niet onderwerpen aan de macht en de invloed ervan.

II. Een precedent, aangehaald om het te rechtvaardigen in de vrijspraak van Jeremia. Enigen "van de oudsten des lands," ‘t zij de meer genoemde vorsten of de meer verstandigen uit het volk, stonden op, en herinnerden de vergadering aan een vroeger geval, zoals bij onze rechtspraak gewoonte is, want de wijsheid van onze voorgangers is een bevel voor ons. Het hier bedoelde geval is dat van Micha. Wij bezitten het boek van zijn profetie onder de kleine profeten.
1. Werd het vreemd gevonden, dat Jeremia tegen deze stad en de tempel profeteerde? Micha deed hetzelfde voor hem, en nog wel onder de regering van Hizkia, de regering van verbetering, vers 18. Micha sprak even openbaar, als Jeremia nu gesproken had, en ook de inhoud van zijn woorden was dezelfde: Sion "zal als een akker geploegd worden, het gebouw zal geheel verwoest worden, zodat niets beletten zal om het te ploegen, Jeruzalem zal tot steenhopen worden, en de berg dezes huizes, waarop de tempel gebouwd is, zal zijn tot hoogte van een woud, door doornen en distelen bezet". Die profeet sprak het niet alleen, maar beschreef het, en liet dat geschrift achter, wij vinden dat in Micha 3:11. Hieruit blijkt, dat iemand als Micha een waar profeet des Heeren kan zijn en toch de verwoesting van Sion en Jeruzalem voorspellen. Wanneer wij zondaars, die zeker zijn, dreigen met de wegneming van Gods Geest en het koninkrijk Gods van hen, en kwijnende kerken met het weren van de kandelaar, dan zeggen wij niet meer, dan wat reeds vaak gezegd is, en waartoe wij volmacht hebben om het zeggen van Gods Woord, 2. Werd het billijk geoordeeld door de vorsten Jeremia te rechtvaardigen in ‘t geen hij gedaan had? Het was hetgeen Hizkia in eenzelfde geval tevoren gedaan had. Klaagden Hizkia en het volk van Juda (dat is: de vertegenwoordigers van het volk) over Micha de profeet? Werd hij aangeklaagd, en een vonnis tegen hem uitgesproken en hij ter dood gebracht? Neen integendeel, zij namen de waarschuwing ter harte, die hij hun gaf. Hizkia, die beroemde vorst, gezegende gedachtenis, gaf een goed voorbeeld aan zijn opvolgers, want hij vreesde de Heere, vers 19, als Noach, die door goddelijke aanspraak vermaand zijnde van de dingen, die niet gezien werden, bevreesd geworden is. Micha’s prediking bracht hem op de knieën, hij smeekte de Heere het gedreigde oordeel af te wenden en Zich met hem te verzoenen, en hij bevond, dat het niet tevergeefs was zulks te doen, want "het berouwde de Heere over het kwaad en Hij keerde in genade tot hen weer, Hij zond een engel, die het leger van de Assyriërs sloeg, dat Sion dreigde te ploegen als een akker." Hizkia voer wel bij de prediking, en men kan er zeker van zijn, dat hij de prediker geen kwaad deed. Deze oudsten besluiten, dat het gevaarlijke gevolgen zou hebben voor de staat, wanneer zij de heerszucht van priesters en profeten tegemoet kwamen en Jeremia ter dood brachten. "Wij dan doen een groot kwaad tegen onze zielen." Het is goed onszelf van de zonde af te schrikken door de overweging van de schade, die wij onszelf zeker aandoen en het onherstelbaar verlies, dat onze zielen er door lieden zullen.

III. Hier is een voorbeeld van een ander profeet, die door Jojakim ter dood gebracht werd omdat hij profeteerde, zoals Jeremia gedaan had, vers 20 en verv. Sommigen menen, dat dit door de aanklagers werd aangehaald als een geval, dat in ‘t voordeel van de beschuldigers was, een geval van jonge datum, waarbij dergelijke woorden als Jeremia gesproken had, als verraad beschouwd werden.

Anderen menen, dat de oudsten, die als verdedigers voor Jeremia optraden, dit bijbrachten om te tonen, dat zij aldus "groot kwaad zouden doen tegen hun zielen", want het zou zijn zonde tot zonde toedoen. Jojakim, de tegenwoordige koning, had al een profeet gedood, laat men dan de maat niet vol maken door er nog een te doden. Hizkia, die Micha beschermde, was voorspoedig, maar was Jojakim voorspoedig, die Uria doodde? Neen, zij zagen allen het tegendeel. Zoals goede voorbeelden en de goede gevolgen ervan, ons behoren aan te moedigen in hetgeen goed is, zo moeten de voorbeelden van slechte mensen en de slechte gevolgen ervan ons afschrikken van wat kwaad is.
Maar sommige goede uitleggers houden het voor het verhaal van de geschiedschrijver, die het boek schreef, Jeremia zelf, of Baruch, die om de verlossing van Jeremia door de vorsten wonderlijker te maken, zijn aandacht vestigt op wet terzelfder tijd gebeurde, want beide vonden plaats onder de regering van Jojakim, en dit in het begin des koninkrijks, vers 1.

Merk nu op,
1. Uria's profetie. "Hij profeteerde tegen deze stad en tegen dit land, naar alle woorden van Jeremia." De profeten van de Heere stemden overeen in hun getuigenis, en men zou denken, dat het woord uit de mond van zoveel getuigen de aandacht trekken zou.

2. Hoe hij daarom vervolgd wordt, vers 21. Jojakim en zijn hovelingen waren verbitterd tegen hem, en zochten hem te doden, in dit boze plan was de koning voornamelijk zelf betrokken.

3. Hoe hij zich daarop verborg toen hij hoorde, dat de koning zijn vijand geworden was, en hem naar het leven stond, "zo vreesde hij, en vluchtte en kwam in Egypte." Dat was zeker een fout, en een gevolg van de zwakheid van zijn geloof, en de afloop was ermee in overeenstemming. Hij wantrouwde God en Zijn macht om hem te beschermen en hem te steunen, hij was te zeer onder de macht van de vrees voor mensen, die ten val brengt. Het leek wel, dat hij niet durfde te blijven bij wat hij gezegd had of zich schaamde over zijn meester. Het was bijzonder opgepast voor hem "naar Egypte" te vluchten, en aldus inderdaad het land van Israël te verlaten en zichzelf buiten staat te stellen om nuttig te zijn. Er zijn er velen, die veel genade hebben, maar weinig moed, die zeer eerlijk zijn, maar daarbij zeer vreesachtig.

4. Hoe hij niettemin gedood wordt. Jojakims boosheid, zou men denken, kon tevreden zijn met zijn verbanning, en hij kon volstaan met hem uit het land verdreven te hebben, maar "bloedgierige lieden haten de vrome," Spreuken 29:10. Het was zijn ziel, zijn kostbare ziel, die hij zocht, en niets minder dan dat kon hem bevredigen. Zo onverzoenlijk is zijn wraakzucht dat hij een troep soldaten zendt naar Egypte enige honderden mijlen ver, en met wapengeweld brengen zij hem terug. Het was hem niet genoeg voldoening, dat hij in Egypte gedood werd, maar hij wil zijn ogen verlustigen aan het bloedig schouwspel. "Zij brachten hem tot Jojakim en hij sloeg hem met het zwaard niet beter te weten met zijn eigen handen". Toch bevredigde ook dit zijn onverzadelijke boosheid niet, maar hij overlaadt het lijk van de goede man met schande, hij wilde het de voegzame eerbied niet gunnen, die gewoonlijk en terecht bewezen werd aan de overblijfselen van aanzienlijke personen, maar "wierp het in de graven van de kinderen des volks", alsof hij geen profeet des Heeren was geweest; aldus werd het schild van Saul smadelijk weggeworpen, alsof hij niet gezalfd ware geweest met olie".
Zo hoopte Jojakim beide zijn reputatie onder het volk te vernietigen, opdat men geen acht zou geven op zijn voorspellingen, en anderen af te schrikken van op dezelfde manier te profeteren, maar tevergeefs: Jeremia zegt hetzelfde.
Met het Woord van God valt niet te twisten. Herodes dacht, dat hij het gewonnen had, toen hij Johannes de Doper onthoofd had, maar bemerkte, dat hij zich bedrogen had, toen hij spoedig daarna van Jezus Christus hoorde, en zei, verschrikt. Het is Johannes de Doper.

IV. Hier is Jeremia's verlossing. Hoewel Uria pas ter dood was gebracht, en vervolgers, als zij het bloed van de heiligen hebben geproefd, geneigd zijn naar meer te dorsten (zoals Herodes, Handelingen 12:2, toch bewaarde God Jeremia wonderlijk, schoon hij niet vlood, zoals Uria deed, maar stand hield. Gewone dienaren mogen gewone middelen gebruiken, mits zij wettig zijn, voor hun eigen behoud, maar die een buitengewone zending hebben, mogen een buitengewone bescherming verwachten. God verwekte Jeremia een vriend, wiens hand met hem was hij nam hem op vriendelijke wijze bij de hand bemoedigde hem, gaf hem bijstand, en trad voor hem op. Het was Ahikam, de zoon van Sephan, die staatsdienaar was in Josia's tijd, wij lezen van hem in 2 Koningen 22:12.
Sommigen denken, dat Gedálja de zoon van deze Ahikam was. Het schijnt, dat hij grote invloed op de vorsten had, en hij gebruikte allen ten gunste van Jeremia, om de verdere plannen van de priesters en profeten tegen hem te beletten, die hem wilde overgeven in de hand des volks niet het volk, vers 16, dat hem onschuldig had verklaard, maar het ruwe onbeschaamde gepeupel, dat zij konden overhalen door hun vervloekten laster, niet alleen om te roepen: "Kruis hem, kruis hem," maar om het stenigen in een volksoploop, want misschien had Jojakim zoveel gewetenswroeging, dat hij Uria gedood had, dat zij er aan wanhoopten, hem tot het werktuig van hun boosheid te maken. Als het Hem behaagt, kan God grote mannen verwekken om goede te beschermen, en het is een bemoediging voor ons in de weg van de plicht op Hem te vertrouwen, dat Hij de harten van alle mensen in Zijn hand heeft.

HOOFDSTUK 27

1 In het begin des koninkrijks van Jojakim, zoon van Josia, koning van Juda, geschiedde dit woord tot Jeremia, van de HEERE, zeggende: 2 Alzo zeide de HEERE tot mij: Maak u banden en jukken, en doe die aan uw hals. 3 En zend ze tot de koning van Edom, en tot de koning van Moab, en tot de koning der kinderen Ammons, en tot de koning van Tyrus, en tot de koning van Sidon; door de hand der boden, die te Jeruzalem tot Zedekia, de koning van Juda, komen. 4 En beveel hun aan hun heren te zeggen: Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Zo zult gij tot uw heren zeggen: 5 Ik heb gemaakt de aarde, de mens en het vee, die op de aardbodem zijn, door Mijn grote kracht, en door Mijn uitgestrekte arm, en Ik geef ze aan welken het recht is in Mijn ogen. 6 En nu, Ik heb al deze landen gegeven in de hand van Nebukadnézar, de koning van Babel, Mijn knecht; zelfs ook het gedierte des velds heb Ik hem gegeven, om hem te dienen. 7 En alle volken zullen hem, en zijn zoon, en zijns zoons zoon dienen, totdat ook de tijd zijns eigenen lands kome; dan zullen zich machtige volken en grote koningen van hem doen dienen. 8 En het zal geschieden, het volk en het koninkrijk, dat hem, Nebukadnézar, de koning van Babel, niet zal dienen, en dat zijn hals niet zal geven onder het juk des konings van Babel; over datzelve volk zal Ik, spreekt de HEERE, bezoeking doen door het zwaard, en door de honger, en door de pestilentie, totdat Ik ze zal verteerd hebben door zijn hand. 9 Gijlieden dan, hoort niet naar uw profeten, en naar uw waarzeggers, en naar uw dromers, en naar uw guichelaars, en naar uw tovenaars, dewelke tot u spreken, zeggende: Gij zult de koning van Babel niet dienen. 10 Want zij profeteren u valsheid, om u verre uit uw land te brengen, en dat Ik u uitstote, en gij omkomt. 11 Maar het volk, dat zijn hals zal brengen onder het juk des konings van Babel, en hem dienen, datzelve zal Ik in zijn land laten, spreekt de HEERE, en het zal dat bouwen en daarin wonen. 12 Daarna sprak ik tot Zedekia, de koning van Juda, naar al deze woorden, zeggende: Brengt uw halzen onder het juk des konings van Babel, en dient hem en zijn volk, zo zult gij leven. 13 Waarom zou gij sterven, gij en uw volk door het zwaard, door de honger en door de pestilentie, gelijk als de HEERE gesproken heeft van het volk, dat de koning van Babel niet zal dienen. 14 Hoort dan niet naar de woorden der profeten, die tot u spreken, zeggende: Gij zult de koning van Babel niet dienen; want zij profeteren u valsheid. 15 Want Ik heb ze niet gezonden, spreekt de HEERE, en zij profeteren valselijk in Mijn Naam; opdat Ik u uitstote, en gij omkomt, gij en de profeten, die u profeteren. 16 Ook sprak ik tot de priesteren, en tot dit ganse volk, zeggende: Zo zegt de HEERE: Hoort niet naar de woorden uwer profeten, die u profeteren, zeggende: Ziet, de vaten van des HEEREN huis zullen nu haast uit Babel wedergebracht worden; want zij profeteren u valsheid. 17 Hoort niet naar hen, maar dient de koning van Babel, zo zult gijlieden leven; waarom zou deze stad tot een woestheid worden? 18 Maar zo zij profeten zijn, en zo des HEEREN woord bij hen is, laat hen nu bij de HEERE der heirscharen voorbidden, opdat de vaten, die in het huis des HEEREN, en in het huis des konings van Juda, en te Jeruzalem zijn overgebleven, niet naar Babel komen. 19 Want zo zegt de HEERE der heirscharen, van de pilaren, en van de zee, en van de stellingen, en van het overige der vaten, die in deze stad zijn overgebleven. 20 Die Nebukadnézar, de koning van Babel, niet heeft weggenomen, als hij Jechonia, de zoon van Jojakim, koning van Juda, van Jeruzalem, naar Babel gevankelijk wegvoerde, mitsgaders al de edelen van Juda en Jeruzalem; 21 Ja, zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls, van de vaten, die in het huis des HEEREN, en in het huis des konings van Juda, en te Jeruzalem zijn overgebleven: 22 Naar Babel zullen zij gebracht worden, en aldaar zullen zij zijn, tot de dag toe, dat Ik ze bezoeken zal, spreekt de HEERE; dan zal Ik ze opvoeren, en zal ze wederbrengen tot deze plaats.

Terwijl Jeremia de profeet het volk niet kan bewegen om zich aan Gods gebod te onderwerpen, en aldus de verwoesting van hun land door de koning van Babel te voorkomen, tracht hij hen hier te overreden zich te onderwerpen aan Gods leiding, door gedwee voor de koning van Babel te buigen, en zijn schatplichtigen te worden, wat de wijste weg was, die zij nu konden nemen, en die de ramp minder zou maken, en verhinderen, dat het land te vuur en te zwaard verwoest werd, de opoffering van hun vrijheden zou het behoud van hun lever, zijn.

I. Hij geeft deze raad in Gods naam, aan de koningen van de naburige volken, opdat zij het kwaad zo gering mogelijk konden maken terwijl hij hen verzekerde, dat er niets aan te doen was, dat zij de koning van Babel moesten dienen, en toch zou er na verloop van tijd uitkomst zijn, want zijn heerschappij zou slechts zeventig jaar duren vers 1-11.

II. Hij geeft deze raad in ‘t bijzonder aan Zedekia, koning van Juda, vers 12-15, en aan de priesters en het volk, en verzekerde hun, dat de koning van Babel tot het uiterste zou voortgaan tegen hen te krijgen, en, dat een geduldige onderwerping het enige middel was om de ramp te verzachten en draaglijk te maken, vers 16-22. Zo zou de profeet, als zij meer naar hem hadden willen luisteren, hen geleid hebben op de paden van een juiste staatkunde en tevens van ware vroomheid.

Jeremia 27:1-11
Enige moeilijkheid doet zich hier voor met betrekking tot de tijd van de profetie. Er staat dat dit kwam tot Jeremia in het begin des koninkrijks van Jojakim, vers 1, en toch staat er dat de boodschappers, wie hij de tekens van de slavernij moet geven, tot Zedekia, de koning van Juda, komen, die pas regeerde elf jaar na het begin van Jojakims regering. Sommigen denken aan een fout van de afschrijver, en lezen aldus, vers 1 : In het begin des koninkrijks van Zedekia, in plaats waarvan een onoplettend schrijver, die naar de titel van het vorige hoofdstuk zag, Jojakim schreef. En, als men ergens een fout veronderstelt, dan moet het hier zijn, want Zedekia wordt opnieuw genoemd vers 12, en de volgende profetie is gedateerd van hetzelfde jaar, en in het begin des koninkrijks van Zedekia, Hoofdstuk 28:1.
Dr. Lightfoot geeft deze oplossing: In het begin van Jojakims regering moet Jeremia deze banden en jukken maken, en aan zijn hals doen, ten teken van Juda’s onderwerping aan de koning van Babel, die om die tijd begon, maar hij moet ze naar de naburige koningen zenden later, onder de regering van Zedekia, van wie bij wijze van voorspelling, vermeld wordt, dat hij Jojakim opvolgde, en, dat hem gezanten gezonden werden.

I. Jeremia moet een teken in gereedheid brengen van de algemene onderwerping van al deze landen aan de macht van de koning van Babel, vers 2 : Maak u banden en jukken, jukken met banden om ze vast te maken, opdat het dier zijn hals niet uit het juk zal trekken. Deze moet Jeremia aan zijn eigen hals doen, opdat men er acht op geven zou als op een profetische voorstelling, want iedereen zou vragen: Wat is de bedoeling van Jeremia’s jukken? Wij vinden, dat Jeremia ze aan heeft in Hoofdstuk 28:10. Hiermee gaf hij te kennen dat hij hun aanried niets te doen dan wat hij zelf besloten was te doen: want hij was niet van hen, die "lasten binden op de schouders van anderen, die zij zelf niet met hun vinger willen verroeren." Zo moeten predikanten zichzelf de last en de verplichting opleggen, die zij aan anderen prediken.

II. Hij moet deze, met een prediking eraan toegevoegd, tot al de naburige vorsten zender, die het dichtst bij het land Kanaän woonden worden hier vermeld, vers 3. Het schijnt wel, dat er een verdrag van bondgenootschap op til was, tussen de koning van Juda en die andere kringen. Jeruzalem was aangewezen als de plaats van onderhandeling. Daarheen zonden zij allen hun gevolmachtigden, en men was overeengekomen, een offensief en defensief verbond te sluiten om elkaar bij te staan, tegen de groeiende en dreigende macht van de koning van Babel, en zijn buitensporige macht te knotten. Zij hadden groot vertrouwen in hun aldus verenigde kracht, en waren gereed zich de hoge bondgenoten te noemen, maar, als de zendelingen, ieder naar zijn eigen meester terugkeren met de bekrachtiging van dit verdrag, geeft Jeremia aan ieder van hen een juk om naar zijn meester te brengen, om hen te beduiden, dat hij, vrijwillig of gedwongen, een knecht van de koning van Babel moet worden, hij moge dan kiezen, wat hij wil. In de prediking bij dit teken,

1. Betuigt God Zijn onbetwistbaar recht om over de koninkrijken te beschikken naar Hem behaagt, vers 5. Hij is de Schepper van alle dingen, "Hij schiep de aarde in de beginne, stelde ze vast, en dat blijft ze: het is nog steeds zo, hoewel het ene geslacht gaat en het andere komt."

Door een voortzetting van de schepping brengt Hij nog steeds "de mens en het vee voort, die op de aardbodem zijn, en dat door Zijn grote kracht en uitgestrekten arm." Zijn arm heeft onbepaalde kracht, al is hij uitgestrekt. Wat dat betreft, kan hij eigendom en heerschappij geven en schenken aan wie Hij wil. Zoals Hij genadiglijk "de aarde van de mensen kinderen gegeven heeft" Psalm 115:16, in ‘t algemeen, zo geeft Hij aan ieder zijn deel, ‘t zij meer of minder. Al wat iemand heeft van de goederen van de aarde, is hetgeen God voor hen gepast oordeelt, daarom moeten wij zelf tevreden zijn, al hebben wij nog zo weinig, en niemand zijn aandeel benijden, al is het ook nog zoveel.

2. Hij kondigt af, dat Hij al deze landen aan Nebukadnézar schenkt. Dat allen het weten door hen, die tegenwoordig zijn. "Suant praesentes et futuri- Dat die van de tegenwoordige, en die van de toekomende tijd het weten." Bij deze betuig Ik, aan allen, wie het aangaat, dat "Ik al deze landen en al hun rijkdom heb gegeven, in de hand van de koning van Babel, zelfs ook het gedierte des velde, tam of wild, heb Ik hem gegeven, bossen en weiden, zij zijn alle zijne". Nebukadnézar was een trots, goddeloos man, een afgodendienaar, en toch geeft God hem, in Zijn voorzienigheid dit grote gebied, deze uitgestrekte bezittingen. De dingen van deze wereld zijn niet de beste, want God geeft dikwijls het grootste deel aan slechte mensen, die Zijn mededingers en tegen Hem in opstand zijn. Hij was een goddeloos man, en toch wat hij had, had hij door goddelijke schenking. Heerschappij is niet gefundeerd op genade. Zij, die geen aannemelijk recht hebben op eeuwige gelukzaligheid, kunnen toch in ‘t rechtmatig bezit zijn van hun tijdelijke goederen. Nebukadnézar is een zeer slecht man, en toch noemt God hem Zijn knecht, omdat Hij hem gebruikte als een werktuig van Zijn voorzienigheid ter kastijding van de volken, en in ‘t bijzonder Zijn eigen volk, en voor zijn diensten in die zaak wordt hij zo ruim beloond. Die God gebruikt, zullen er niet bij verliezen, veel meer zal Hij bevonden worden de overvloedige beloner van allen, die Hem welbewust en oprecht gediend hebben.

3. Hij verzekert hun, dat zij allen onvermijdelijk een tijd lang onder de heerschappij van de koning van Babel gebracht zouden worden, vers 7 : Alle volken, al deze en vele andere, zullen hem, en zijn zoon, en zijns zoons zoon dienen. Zijn zoon was Evil-Merodach, en zijns zoons zoon Belsazar, met wie het koninkrijk eindigde: toen kwam de tijd van afrekening met dit land, de kans keerde, en "machtige volken en grote koningen, ingelijfd in het rijk van de Meden en Perzen, deden zich van hem dienen, als tevoren", Hoofdstuk 25:14. Aldus werd Adonibezek vertrapt, zoals hij zelf andere koningen vertrapt had.

4. Hij dreigt met straf van oorlog hen, die zich schrap zetten en zich niet wilden onderwerpen aan de koning van Babel, vers 8 :het volk, dat zijn hals niet zal geven onder zijn juk, over dat volk zal Ik bezoeking doen door het zwaard, en door de honger, het ene oordeel na het andere, totdat het verteerd zal zijn door zijn hand. Nebukadnézar toonde zich zeer onrechtvaardig en onbeschaafd met aldus inbreuk te maken op de rechten en vrijheden van zijn naburen, en ze te dwingen tot onderwerping aan hen toch had God rechtvaardige en heilige bedoelingen, daar Hij hem toestond dat te doen, om namelijk deze volken te straffen voor hun afgoderij en grove onzedelijkheid. Zij, die de God, die hen gemaakt had, niet wilden dienen, werden rechtvaardig gedwongen hun vijanden te dienen, die hun verderf zochten.

5. Hij toont hun de ijdelheid van de hoop, die zij koesteren, dat zij hun vrijheden zullen bewaren, vers 9, 10. Deze volken hadden ook hun profeten, die toekomstige gebeurtenissen beweerden te voorspellen uit de sterren, uit dromen, of tovenarij, en om hun beschermers te behagen en omdat zij het zelf graag wilden, vleiden zij zich met verzekeringen, dat zij de koning van Babel niet zouden dienen. Zo wilden zij hen bezielen tot een krachtige tegenstand, en, hoewel zij er geen grond voor hadden, hoopten zij hun hiermee een dienst te doen. Maar

hij zegt hun, dat het tot hun verderf zou blijken te zijn, want door weerstand zouden zij de overwinnaar tarten om hen streng te behandelen, om hen verre uit hun land te brengen, en uit te stoten in een ellendige gevangenschap, waarin zij allen verdwijnen en in vergetelheid begraven worden zouden. Bijzondere profetieën tegen de volken, die aan Israël grensden, afzonderlijk, wier ondergang hier in ‘t algemeen wordt voorspeld, zullen wij ontmoeten in Hoofdstuk 49 en 50, en in Ezech. 25, die door dezelfde gebeurtenissen vervuld werden. Als God oordeelt, overwint Hij ook.

6. Hij doet hun een goed middel aan de hand, om hun onderwerping te voorkomen, een rustige en kalme onderwerping, vers 11. De volken, die de koning van Babel gewillig zullen dienen, en hem schatting betalen zeventig jaar lang, die zal Hij in hun land laten. Die buigen willen, zullen niet breken. Misschien zal de heerschappij van de koning van Babel niet zwaarder op hen drukken dan die van hun eigen koningen gedaan had. Het is dikwijls meer een punt van eer dan ware wijsheid, de vrijheid te verkiezen boven het leven. Het wordt niet vermeld tot schande van Issaschar, dat, omdat hij zag, "dat de rust goed was en, dat het land lustig was, dat hij er vreedzaam van kon genieten, hij zijn schouder boog om te dragen en was dienende onder tribuut," Genesis 49:14, 15 zoals hier hun geraden wordt te doen: "Brengt uw halzen onder het juk des konings van Babel en gij zult uw land bouwen en daarin wonen." Sommigen wilden dit veroordelen als de uiting van een laag karakter, maar de profeet beveelt het aan als uiting van een zacht karakter, dat voor de noodzakelijkheid wijkt, en door een rustige onderwerping aan de hardste veranderingen van de Voorzienigheid, zich in zijn lot schikt: het is beter dat te doen. dan het erger te maken door er tegen in te gaan. -Levius fit patientia Quicquid corrigere est nefas-Hor. - Geduld maakt lichter. Wat ons niet voegt te veranderen. Menigeen had de straf van de Voorzienigheid kunnen voorkomen door zich te buigen onder vernederende leidingen. Het is beter een licht kruis op te nemen, dat op onze weg is, dan onszelf een zwaar op de hals te halen.

Jeremia 27:12-22

Wat tot alle volken gezegd wordt, wordt hier met bijzondere tederheid toegepast op het Joodse volk, dat Jeremia innig genegen was. Het geval stond op het ogenblik zo: Juda en Jeruzalem hadden dikwijls gestreden met de koning van Babel, en waren steeds verslagen, velen van hun aanzienlijken en vele van hun kostbare goederen waren reeds naar Babel gevoerd, en in ‘t bijzonder van "de vaten van het huis des Heeren." Nu was de vraag, hoe deze worsteling zou aflopen. Er waren er onder hen te Jeruzalem, die beweerden profeten te zijn, welke hen aanspoorden vol te houden, en in korte tijd zouden zij de koning van Babel te sterk zijn, en alles terugkrijgen, wat zij verloren hadden. Nu wordt Jeremia gezonden om hen aan te sporen toe te geven en de minste te zijn, want in plaats van terug te krijgen, wat zij verloren hadden, zouden zij anders allen verliezen, wat er nog over was, en hen daartoe te dringen is de bedoeling van deze verzen.

I. Jeremia spreekt de koning van Juda nederig aan, om hem te overreden zich aan de koning van Babel over te geven. Zijn daad zou die van het volk zijn en hun houding bepalen en daarom spreekt hij tot hem als tot hen allen vers 12 : Brengt uw haken onder het juk des konings van Babel, zo zult gij leven. Is het wijs van hen onder het zware ijzeren juk te gaan van een wreed tiran. om het leven van hun lichaam te redden? En is het niet veel wijzer van ons, te buigen onder het zachte, lichte juk van onze rechtmatige Heere en Meester Jezus Christus, om het leven van onze zielen te redden? Buig uw geest tot berouw en geloof, en gij zijt op de weg om uw geest op te heffen tot de hemel en zijn heerlijkheid. En wij kunnen zielen, die anders verloren gaan met veel meer overtuigende kracht en mededogen vermanen dan Jeremia hier een volk vermaant, dat verloren gaat: "Waarom zou gij sterven door het

zwaard, door de honger een ellendigen dood, die gij u onvermijdelijk op de hals haalt, onder voorwendsel een ellendig leven te vermijden?" Wat God in ‘t algemeen gesproken had van al degenen, die zich niet wilden onderwerpen aan de koning van Babel, wilde Hij, dat zij op zichzelf zouden toepassen en er voor vrezen. Het ware te wensen, dat zondaars op dezelfde wijze bevreesd waren voor de ondergang, waarmee bedreigd worden allen, die niet willen, dat Christus koning over hen zij, en aldus bij zich zelf redeneerden: "Waarom zouden wij de tweede dood sterven, die duizend maal erger is dan die door het zwaard en de honger, als wij ons kunnen onderwerpen en leven?"

II. Op dezelfde wijze spreekt hij de priesters aan en het volk, vers 16, om hen te overreden de koning van Babel te dienen, opdat zij mochten leven, en de verwoesting van de stad voorkomen, vers 17 :Waarom zou deze stad tot een woestheid worden, wat zij zeker worden zal, als gij volhoudt? De priesters waren Jeremia’s vijanden geweest, en hadden zijn ziel gezocht om hem te doden, toch bewijst hij hun vriend te zijn, en zoekt hun ziel, om hen te bewaren en te beveiligen, wet een voorbeeld is voor ons om kwaad met goed te vergelden. "Als bloedgierige lieden de vrome haten, zoeken toch de oprechten zijn ziel, en haar welzijn". Spreuken 29:10. Zij waren een heel eind heen, zij waren op de rand van hun ondergang, waartoe zij niet gekomen zouden zijn, als zij Jeremia’s raad hadden willen opvolgen, toch zet hij zijn vriendelijke vermaningen aan hen voort, om de laatste inzet te redden en dat met wijsheid te doen, en nu, ten laatste, op deze hun dag te verstaan "de dingen, die tot hun vrede dienen, terwijl zij nog maar een dag hadden, om er acht op te geven." III. In beide deze aanspraken waarschuwt hij om geen geloof te hechten aan de valse profeten, die hen in slaap wiegden in hun zekerheid, omdat zij zagen, dat zij liefhadden te sluimeren: Hoort dan niet naar de woorden van de profeten, vers 14, uwer profeten, vers 16. Zij zijn Gods profeten niet, Hij heeft ze niet gezonden, zij dienen Hem niet, en zoeken Hem niet te behagen, zij zijn uwe, want zij zeggen wat gij wilt, dat zij zullen zeggen, en bedoelen niets dan u te behagen. Twee dingen deden hun profeten hem geloven door hun vleierij:

1. Dat de macht, die de koning van Babel over hen gekregen had, binnenkort gebroken zou worden. Zij zeiden, vers 14 : Gij zult de koning van Babel niet dienen, gij behoeft u met vrijwillig te onderwerpen, want gij zult er niet toe gedwongen worden. Dat voorspelden zij in de naam des Heeren, vers 15, alsof God hen met deze boodschap tot het volk gezonden had, uit vriendelijkheid, om zichzelf niet te onderschatten door een roemloze overgave. Maar het was een leugen. Zij zeiden, dat God hen gezonden had, maar dat was vals, Hij loochent het "Ik heb ze niet gezonden, spreekt de Heere." Zij zeiden, dat zij nooit tot onderwerping aan de koning van Babel gebracht zouden worden, maar dat was ook vals, de afloop bewees het. Zij zeiden, dat stand te houden tot het laatste het middel zou zijn om zichzelf en hun stad te beveiligen, maar dat was vals, want het zou zeker daarmee eindigen, dat zij uitgedreven werden en omkwamen. Zodat alles gelogen was, van a tot z, en de profeten, die het volk met deze leugens bedrogen, bedrogen tenslotte zichzelf, de blinde leiders en de blinde volgelingen vieren tezamen in de gracht: "Opdat gij omkomt, gij en de profeten, die u profeteren, die zo weinig uw veiligheid kunnen waarborgen, dat zij niet eens in staat zijn, zichzelf te beveiligen". Die zondaars aanmoedigen om voort te gaan op hun zondige wegen, zullen in het eind met hen omkomen.

2. Zij profeteerden, dat de vaten van de tempel, die de koning van Babel reeds weggevoerd had, binnenkort teruggebracht zouden worden, vers 16, met deze hoop streelden zij de priesters, wetende, hoe aangenaam dat zou zijn voor hen, die het goud van de tempel meer liefhadden dan de tempel, die het goud heiligde. Deze vaten waren weggenomen, toen Jechonia gevankelijk naar Babel was gevoerd, vers 20. Wij vinden de geschiedenis, en zij is

treurig, in 2 Koningen 24:13, 15, 2 Kronieken 36:10. Alle gouden vaten, die in het huis de Heeren waren, met alle schatten, werden buit gemaakt, en naar Babel gebracht. Dit was smartelijk voor hen, meer dan iets anders, want de tempel was hun trots en hun vertrouwen, en de beroving daarvan was een te duidelijke aanwijzing van wat de ware profeet hun zei, dat God hen verlaten had. Daarom konden de valse profeten hen op geen andere wijze geruststellen dan door hun te zeggen, dat de koning van Babel gedwongen zou worden ze binnen korten tijd terug te brengen.

Hier,
a. Verzoekt Jeremia hun er liever aan te denken om de vaten te bewaren, die op hun gebed gebleven waren, dan om terug te brengen, die door hun profetieën weggevoerd waren, vers 18. Zo zij profeten zijn, zoals zij beweren, en zo des Heeren woord bij hen is-als zij enige gemeenschap hebben met de hemel en enige invloed in die plaats, dat zij die dan gebruiken om de voortgang van het oordeel te doen ophouden, dat zij dan in de bres springen, en met hun wierookvat gaan staan tussen de doden en tussen de levenden, tussen hetgeen weggevoerd is en hetgeen overgebleven is, opdat de plaag ophoude, "laaf ze nu bij de Heere van de heirscharen er voor bidden, opdat de vaten, die overgelaten zijn, de andere niet volgen."
b. Laat ze bidden, in plaats van te profeteren. Profeten moeten bidders zijn, door veel in ‘t gebed te zijn moeten zij laten blijken, dat zij gemeenschap houden met de hemel. Wij kunnen niet geloven, dat zij, als profeten, ooit iets vandaar te horen krijgen, als zij niet vaak hun gebed daarheen opzenden. Door te bidden voor de veiligheid en de voorspoed van het heiligdom, moeten zij laten blijken, dat zij, zoals profeten betaamt, van het algemeen belang doordrongen zijn, en uit het resultaat van hun gebeden zal blijken dat God hen begunstigt.
c. In plaats van zich warm te maken om terug te krijgen wat zij verloren hadden, moeten zij zich inspannen om te beveiligen, wat overgelaten was, en het als een grote gunst te beschouwen, als zij daarin slagen. Als Gods oordelen komen, moeten wij niet naar grote dingen zoeken, maar dankbaar zijn voor weinig.
d. Hij verzekert hun, dat zij zelfs daarin niet zullen slagen, maar dat de koperen vaten de gouden zullen volgen, vers 19, 22. Nebukadnézar had eens zo’n grote buit gevonden, dat hij zeker terug zou komen, en alles nemen, wat hij vinden kon, niet alleen in "het huis des Heeren, maar ook in des konings huis". Zij zullen allen in triomf naar Babel gevoerd worden, en "aldaar zullen zij zijn". Maar hij besluit met de genadige belofte, dat de tijd zal komen, dat alles teruggebracht zal worden. "Tot de dag toe dat Ik ze bezoeken zal, zoals bepaald is, dan zal Ik ze opvoeren, en zal ze weerbrengen tot deze plaats, hun eigen plaats".
Zij waren stellig onder bescherming van een bijzondere Voorzienigheid, anders zouden ze versmolten zijn en voor iets anders gebruikt, maar er zou een tweede tempel zijn, waarvoor ze bewaard werden. Wij lezen bijzonderheden van hun terugkeer in Ezra 1:8. Al valt de terugkeer van de voorspoed van de kerk niet binnen onze tijd, daarom moeten wij er niet aan wanhopen, want hij zal komen op Gods tijd. Hoewel zij, die zeiden: De vaten van des Heeren huis zullen nu haast uit Babel weergebracht worden, valsheid profeteerden, vers 16, toch profeteerde hij de waarheid, die zei: zij zullen ten laatste weergebracht worden. *Wij zijn geneigd onze klok bij die van God voor te zetten, en dan te morren omdat zij niet gelijk lopen, maar de Heere is een God des oordeels, en het voegt ons op Hem te wachten.*

HOOFDSTUK 28

1 Voorts geschiedde het in hetzelfde jaar, in het begin des koninkrijks van Zedekia, koning van Juda, in het vierde jaar, in de vijfde maand, dat Hananja, zoon van Azur, de profeet, die van Gibeon was, tot mij sprak, in het huis des HEEREN, voor de ogen der priesteren en des gansen volks, zeggende: 2 Zo spreekt de HEERE der heirscharen, de God Israëls, zeggende: Ik heb het juk des konings van Babel verbroken. 3 In nog twee volle jaren zal Ik tot deze plaats wederbrengen al de vaten van het huis des HEEREN, die Nebukadnézar, de koning van Babel, uit deze plaats heeft weggenomen, en dezelve naar Babel gebracht. 4 Ook zal Ik Jechonia, de zoon van Jojakim, koning van Juda, en allen, die gevankelijk weggevoerd zijn van Juda, die te Babel gekomen zijn, tot deze plaats wederbrengen, spreekt de HEERE; want Ik zal het juk des konings van Babel verbreken. 5 Toen sprak de profeet Jeremia tot de profeet Hananja, voor de ogen der priesteren, en voor de ogen des gansen volks, die in het huis des HEEREN stonden; 6 En de profeet Jeremia zeide: Amen, de HEERE doe alzo! de HEERE bevestige uw woorden, die gij geprofeteerd hebt, dat Hij de vaten van des HEEREN huis, en allen, die gevankelijk zijn weggevoerd, van Babel wederbrenge tot deze plaats! 7 Maar hoor nu dit woord, dat ik spreek voor uw oren, en voor de oren des gansen volks: 8 De profeten, die voor mij en voor u van ouds geweest zijn, die hebben tegen veel landen en tegen grote koninkrijken geprofeteerd, van krijg, en van kwaad, en van pestilentie. 9 De profeet, die geprofeteerd zal hebben van vrede, als het woord van dien profeet komt, dan zal die profeet bekend worden, dat hem de HEERE in der waarheid gezonden heeft. 10 Toen nam de profeet Hanánja het juk van de hals van de profeet Jeremia, en verbrak het. 11 En Hanánja sprak voor de ogen des gansen volks, zeggende: Zo zegt de HEERE: Alzo zal Ik verbreken het juk van Nebukadnézar, de koning van Babel, in nog twee volle jaren, van de hals al der volken. En de profeet Jeremia ging zijns weegs. 12 Doch des HEEREN woord geschiedde tot Jeremia (nadat de profeet Hanánja het juk van de hals van de profeet Jeremia verbroken had), zeggende: 13 Ga heen en spreek tot Hanánja, zeggende: Zo zegt de HEERE: Houten jukken hebt gij verbroken, nu zult gij in plaats van die, ijzeren jukken maken. 14 Want zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ik heb een ijzeren juk gedaan aan de hals van al deze volken, om Nebukadnézar, de koning van Babel, te dienen, en zij zullen hem dienen; ja, Ik heb hem ook het gedierte des velds gegeven. 15 En de profeet Jeremia zeide tot de profeet Hanánja: Hoor nu, Hanánja! de HEERE heeft u niet gezonden, maar gij hebt gemaakt, dat dit volk op leugen vertrouwt. 16 Daarom, zo zegt de HEERE: Zie, Ik zal u wegwerpen van de aardbodem; dit jaar zult gij sterven, omdat gij een afval gesproken hebt tegen de HEERE. 17 Alzo stierf de profeet Hanánja in datzelfde jaar, in de zevende maand.

In het voorgaande hoofdstuk had Jeremia van leugen beschuldigd de profeten, die de spoedige verbreking voorspelden van het juk van de koning van Babel, en de spoedige terugkeer van de vaten des heiligdoms, nu hebben wij hier zijn strijd tegen een profeet afzonderlijk over deze zelfde zaken.

I. Hanánja, die zegt een profeet te zijn, voorspelt, in tegenspraak met Jeremia, de inzinking van Nebukadnézars macht en de terugkeer beide van de personen en van de vaten, die weggevoerd waren, vers 1-4 en ten teken daarvan verbrak hij het juk van de hals van Jeremia vers 10, 11.
II. Jeremia wenste, dat zijn woorden waar mochten blijken, maar beriep zich op de afloop, niet twijfelende, dat die ze in het ongelijk zou stellen, vers 5-9.
III. Het vonnis beide van de bedrieger en de bedrogene wordt hier geveld. De mensen, die bedrogen waren, zouden in plaats van een houten juk een ijzeren dragen, vers 12-14, en de profeet, die de bedrieger was, zou binnenkort door de dood afgesneden worden, en dienovereenkomstig geschiedde ook. binnen twee maanden, vers 15-17.

Jeremia 28:1-9

Deze worsteling tussen een ware profeet en een valse profeet, zoals hier gezegd wordt, had plaats gehad "in het begin des koninkrijks van Zedekia" en toch in het vierde jaar, want de eerste vier jaren van zijn regering mogen wel "het begin genoemd worden, of eerste deel,"

omdat hij gedurende die jaren, onder de heerschappij van de koning van Babel regeerde en hem schatplichtig was, terwijl hij de rest van zijn regering, die men ter onderscheiding van het "het eerste, het tweede deel zou kunnen noemen", afvallig van de koning van Babel regeerde. In het vierde jaar van zijn regering ging hij in persoon naar Babel (zoals wij vinden in Hoofdstuk 51:59), en het is waarschijnlijk, dat dit het volk enige hoop gaf, dat zijn onderhandeling in persoon de oorlog tot een goede afloop zou brengen, in welke hoop de valse profeten hen bemoedigden, in ‘t bijzonder deze Hanánja, die van Gibeon was, een stad van priesters, en daarom waarschijnlijk zelf een priester, zowel als Jeremia. Hier hebben wij:

I. De voorspelling, die Hanánja deed, en wel in ‘t openbaar, plechtig, "in het huis des Heeren, en in de naam des Heeren, in een verheven vergadering, voor de ogen van de priesters en van het gehele volk, die waarschijnlijk in afwachting waren van een boodschap uit de hemel". Terwijl hij deze profetie deed, stond hij tegenover Jeremia, hij zei het tot hem, vers 1, met de bedoeling tegen hem op te treden en hem tegen te spreken, zoveel als te zeggen: "Jeremia, gij liegt." De inhoud van deze voorspelling is, dat de macht van de koning van Babel, ten minste over Juda en Jeruzalem haastig verbroken zou worden, dat "in nog twee volle jaren" de vaten van de tempel teruggebracht zouden worden, en, dat Jechonja en alle de gevangenen, die met hem weggevoerd waren, zouden terugkeren, terwijl Jeremia voorspeld had, dat het juk van de koning van Babel nog zwaarder zou worden en dat de vaten en de gevangenen niet zouden terugkeren dan na 70 jaar, vers 2-4. Wanneer wij nu deze voorgewende profetie lezen, en die vergelijken met de boodschappen, die God door de ware profeten zond, kunnen wij opmerken wat een groot verschil er tussen is. Hier is niets van de geest en het leven, de majesteit van stijl en verhevenheid van uitdrukking, die te vinden zijn in de redenen van Gods profeten, niets van die goddelijke vlam en aanblazing. Maar wat hier vooral ontbreekt, is een stemming van vroomheid, hij spreekt met groot vertrouwen in de terugkeer van de voorspoed, maar geen woord van goede raad wordt hun hier gegeven om berouw te hebben, en zich te verbeteren, en zich tot God te bekeren, te bidden, en Zijn aangezicht te zoeken, opdat zij voorbereid mogen worden voor de gunsten, die God voor hen gereed hield. Hij belooft hun in Gods naam tijdelijke zegeningen, maar maakt geen melding van die geestelijke zegeningen, die naar Gods herhaalde belofte er altijd mee gepaard gaan, als in Hoofdstuk 24:7 "Ik zal hun een hart geven om Mij te kennen." Uit dit alles blijkt, dat, wat hij ook voorwendde, hij slechts "de geest van de wereld had, en niet de Geest die uit God is," 1 Korinthe 2:12, dat zijn doel was om te behagen, en niet om te stichten.

II. Jeremia’s antwoord op deze voorgewende profetie.
1. Hij wenst van harte, dat ze waar mag blijken. Zoveel genegenheid heeft hij voor zijn land, en zo oprecht verlangt hij, dat het voorspoedig zal zijn, dat hij tevreden zou zijn de blaam te dragen van een valse profeet te zijn, als daarmee zijn ondergang voorkomen kon worden. Hij zei: Amen, de Heere doe alzo! De Heere bevestige uw woorden, vers 5, 6. Dit was niet de eerste maal, dat Jeremia voor zijn volk had gebeden, ofschoon hij tegen hen had geprofeteerd, en de oordelen verbeden, die hij toch zeker wist, dat komen zouden, zoals Christus bad: "Mijn vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan," terwijl Hij toch wist, dat hij niet van Hem voorbij moest gaan. Hoewel hij als een trouw profeet de verwoesting van Jeruzalem voorzag en voorspelde, toch bad hij, als een trouw Israëliet ernstig voor het behoud ervan, in gehoorzaamheid aan het gebod: "Bidt om de vrede van Jeruzalem." Ofschoon God wil, dat Zijn bedoeling de regel zal zijn van profetie en geduld, wil Hij toch, dat Zijn voorschrift de regel zal zijn van gebed en praktijk. God zelf verlangt de dood van de zondaars niet, al heeft Hij er toe besloten, maar wil, "dat alle mensen zalig worden." Jeremia kwam dikwijls voor zijn volk tussenbeide, Hoofdstuk 18:20. De valse profeten dachten zichzelf bij het volk aangenaam te maken door het vrede te beloven, nu toont de profeet, dat hij hun een

even goed hart toedroeg als hun profeten, waarvan zij zoveel hielden, en hoewel hij geen volmacht had van God, om hun vrede te beloven, toch verlangde hij het ernstig en bad er voor. Hoe zonderling verdwaasd waren zij, om lief te hebben, die hun het grootst denkbare kwaad deden door hen te vleien, en hem te vervolgen die hun de grootst denkbaren dienst bewees door als hun bemiddelaar op te treden. Zie Hoofdstuk 27:18.

2. Hij beroept zich op de afloop, om de valsheid te bewijzen, vers 7-9. De valse profeten berispten Jeremia, zoals Achab Micha deed, omdat hij niets goeds, maar kwaad profeteerde over hen. Nu betoogt hij, dat het de inhoud van de profetieën was geweest, van andere profeten, zodat men het niet als iets vreemds moest beschouwen, of als iets, dat zijn zending twijfelachtig maakte want vanouds profeteerden profeten "tegen vele landen en grote koninkrijken", zo stoutmoedig waren zij in ‘t overbrengen van de boodschappen, die God door hen zond, en zo verre er vandaan om mensen te vrezen, of om te zoeken hun te behagen, zoals Hanánja deed. Zij zagen er geen bezwaar in, zo min als Jeremia, om te dreigen met oorlog, hongersnood en pestilentie, en wat zij zeiden werd beschouwd als van God te komen, waarom moest Jeremia dan uit de weg geruimd worden "als een pest, als één, die oproer verwekt," terwijl hij niet anders predikte dan Gods profeten altijd voor hem gedaan hebben? Andere profeten hadden verwoesting voorspeld, en soms kwam de verwoesting niet, wat toch geen bewijs was tegen hun goddelijke zending, als in het geval van Jona, want God is genadig, en bereid Zijn toorn af te keren van hen, die zich van hun zonden afkeren. Maar de profeet, die vrede en voorspoed voorspelt, vooral zo als Hanánja het deed, volstrekt en onvoorwaardelijk, zonder toevoeging van die noodzakelijke voorwaarde, dat zij niet door hardnekkige zonde hun eigen toegang versperren en de stroom van Gods gunsten tegenhouden, zal slechts dan een waar profeet blijken te zijn, als zijn voorstelling in vervulling gaat: "als het woord van die profeet komt, dan zal die profeet bekend worden, dat hem de Heere in van de waarheid gezonden heeft," maar zo niet, dan zal hij een bedrieger en een leugenaar blijken te zijn.

Jeremia 28:10-17

Wij hebben hier een voorbeeld,

I. Van de onbeschaamdheid van de valse profeet. Om de belediging van Jeremia volkomen te maken, "nam hij het juk van de hals van Jeremia, dat deze droeg als een herinnering aan wat hij geprofeteerd had aangaande de onderwerping van de volken aan Nebukadnézar, en hij verbrak het, om een teken te geven van de vervulling van zijn profetie". Zie, hoe de leugengeest, in de mond van de valse profeet, de taal van de Geest van de waarheid nabootst: "Zo zegt de Heere: Alzo zal Ik verbreken het juk van Nebukadnézar, de koning van Babel, niet alleen van de hals van dit volk, maar van de hals van alle volken in nog twee volle jaren." Of Hanánja door de kracht van een verhitte verbeelding zichzelf overtuigd had, en het geloofde, of dat hij wist, dat het vals was, en alleen hen overreedde van het te geloven, blijkt niet maar het is duidelijk, dat hij spreekt met overvloedige zekerheid. Het is niets nieuws om het vaderschap van leugens aan God toe te schrijven.

II. Van het geduld van de ware profeet. "Jeremia ging bedaard zijns weegs, en als hij gescholden werd, schold hij niet weer," en wilde niet twisten met een, die op het toppunt van woede was, en te midden van de priesters en het volk, die hevig tegen hem ingenomen waren. De reden, waarom hij heenging, was niet, dat hij niets te antwoorden had, maar, omdat hij bereid was te wachten, totdat het God zou behagen hem een direct en onmiddellijk antwoord te geven, dat hij tot nu toe nog niet ontvangen had. Hij verwachtte, dat God hem een bijzondere boodschap geven zou voor Hanánja, en hij wilde niets zeggen totdat hij die ontvangen had. "Ik ben als een dove, ik hoor niet. Want op U, Heere, hoop ik, Gij zult

verhoren." Het kan soms wijs zijn kever terug te trekken dan te twisten. "Currenti cede furiri- Geef de toorn plaats."

III. Van de rechtvaardigheid Gods, als Hij oordeelt tussen Jeremia en zijn tegenstander.
Jeremia ging zijns weegs als een, in wiens mond geen schelden is, maar spoedig legde God hem een woord op de tong: want Hij openbaart Zich aan hen, die Hem in stilte hun zaak opdragen.
1. Het woord van God, in de mond van Jeremia, wordt bekrachtigd en bevestigd.
Jeremia moet zelf de waarheid niet mistrouwen van wat hij in Gods naam overgebracht heeft, omdat het zo'n vermetele tegenstand en tegenspraak ontmoet heeft. Indien, wat wij gesproken hebben, de waarheid van God is, moeten wij het niet loochenen, omdat mensen het tegenspreken, want groot is de waarheid, en zij zal triomferen. Zij zal standhouden, Iaat ons daarom stand houden voor haar, en niet vrezen, dat het ongeloof of de laster van de mensen ze te niet zal doen. Hanánja heeft houten jukken verbroken, maar Jeremia moet ijzeren jukken voor hen maken, die niet verbroken kunnen worden, vers 13, want (zegt God): Ik heb een ijzeren juk gedaan aan de hals van alle deze volken, dat zwaarder zal drukken, en vaster binden, om Nebukadnézar, de koning van Babel te dienen, en opdat zij niet in staat zullen zijn het juk af te schudden, hoe zij er ook tegen worstelen, want zij zullen hem dienen, of zij willen of niet, en wie is er, die twisten kan met Gods raad? Wat tevoren gezegd werd, wordt herhaald: "Ik heb hem ook het gedierte des velds gegeven," alsof daar iets belangrijks in was. De mensen hadden door hun goddeloosheid zichzelf gemaakt "als de beesten, die vergaan," en daarom verdienden zij door een willekeurige macht geregeerd te worden zoals de dieren geregeerd worden, en met zulk een macht regeerde Nebukadnézar, want "die hij wilde, doodde hij, en die hij wilde, behield hij in het leven."

2. Hanánja wordt veroordeeld om te sterven voor zijn tegenspraak, en Jeremia zegt hem dat stoutmoedig in het gezicht, als hij daartoe last bekomen heeft van God, hoewel hij tevoren wegging en niets zei, toen hij die last nog niet ontvangen had.
a. De misdaden, waarvan Hanánja overtuigd is, zijn: bedrog van het volk en hoon tegen God: "Gij hebt gemaakt, dat dit volk op leugen vertrouwt," daar gij hen aanmoedigt te hopen, dat zij vrede zullen hebben, 't geen hun vernietiging te verschrikkelijker zal maken, als die komt, toch was dit niet het ergste: "Gij hebt afval gesproken tegen de Heere," gij hebt hun geleerd alle goede raad te verachten, die hun in Gods naam gegeven is door de ware profeten, en hebt die krachteloos gemaakt. Veel hebben te verantwoorden, die, door zondaars te zeggen dat zij vrede zullen hebben, al gaan zij ook voort, hun harten verharden, tot minachting van de verwijten en vermaningen van het woord, en van de middelen en wegen, die God gebruikt om hen tot berouw te brengen.
b. Het oordeel, tegen hem uitgesproken, is: "Ik zal u wegwerpen van de aardbodem, als onwaardig er op te leven, gij zult er in begraven worden. Dit jaar zult gij sterven, en sterven als een opstandeling tegen God, tot wie de dood zal komen met smart en met een vloek". Dit vonnis werd voltrokken, vers 17. Hanánja stierf in hetzelfde jaar, binnen twee maanden, want zijn profetie is gedateerd van de vijfde maand. vers 1. en zijn dood van de zevende. Goede mensen mogen soms weggenomen worden door de dood in het midden van hun dagen, en als een genade, zoals Josia, maar, wijl dit voorspeld was als de straf voor zijn zonde, en daarnaar plaats vond, kan men het veilig uitleggen als een getuigenis van de Hemel tegen hem en als een bevestiging van Jeremia's zending. En, als het hart des volks niet ellendig verhard was geweest door de bedrieglijkheid van de zonde, dan zou dit hebben verhinderd, dat het nog meer verhard werd door de bedrieglijkheid van de profeten.

HOOFDSTUK 29

1 Voorts zijn dit de woorden des briefs, dien de profeet Jeremia zond van Jeruzalem tot de overige oudsten, die gevankelijk waren weggevoerd, mitsgaders tot de priesteren, en tot de profeten, en tot het ganse volk, dat Nebukadnézar van Jeruzalem gevankelijk had weggevoerd naar Babel. 2 (Nadat de koning Jechonia, en de koningin, en de kamerlingen, de vorsten van Juda en Jeruzalem, mitsgaders de timmerlieden en smeden van Jeruzalem waren uitgegaan); 3 Door de hand van Elasa, de zoon van Safan, en Gemarja, de zoon van Hilkia, die Zedekia, de koning van Juda, naar Babel zond, tot Nebukadnézar, de koning van Babel, zeggende: 4 Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls, tot allen, die gevankelijk zijn weggevoerd, die Ik gevankelijk heb doen wegvoeren van Jeruzalem naar Babel: 5 Bouwt huizen en woont daarin, en plant hoven en eet de vrucht daarvan; 6 Neemt vrouwen, en gewint zonen en dochteren, en neemt vrouwen voor uw zonen, en geeft uw dochteren aan mannen, dat zij zonen en dochteren baren; en wordt aldaar vermenigvuldigd, en wordt niet verminderd. 7 En zoekt de vrede der stad, waarheen Ik u gevankelijk heb doen wegvoeren, en bidt voor haar tot de HEERE; want in haar vrede zult gij vrede hebben. 8 Want zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Laat uw profeten en uw waarzeggers, die in het midden van u zijn, u niet bedriegen, en hoort niet naar uw dromers, die gij doet dromen. 9 Want zij profeteren u valselijk in Mijn Naam; Ik heb hen niet gezonden, spreekt de HEERE. 10 Want zo zegt de HEERE: Zekerlijk, als zeventig jaren te Babel zullen vervuld zijn, zal Ik ulieden bezoeken, en Ik zal Mijn goed woord over u verwekken, u wederbrengende tot deze plaats. 11 Want Ik weet de gedachten, die Ik over u denk, spreekt de HEERE, gedachten des vredes, en niet des kwaads, dat Ik u geve het einde en de verwachting. 12 Dan zult gij Mij aanroepen, en heengaan, en tot Mij bidden; en Ik zal naar u horen. 13 En gij zult Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij zult vragen met uw ganse hart. 14 En Ik zal van ulieden gevonden worden, spreekt de HEERE, en Ik zal uw gevangenis wenden, en u vergaderen uit al de volken, en uit al de plaatsen, waarheen Ik u gedreven heb, spreekt de HEERE; en Ik zal u wederbrengen tot de plaats, van waar Ik u gevankelijk heb doen wegvoeren.

15 Omdat gij zegt: de HEERE heeft ons profeten naar Babel verwekt; 16 Daarom zegt de HEERE alzo van de koning, die op Davids troon zit, en van al het volk, dat in deze stad woont, te weten, uw broederen, die met u niet zijn uitgegaan in de gevangenis; 17 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ziet, Ik zal het zwaard, de honger en de pestilentie onder hen zenden; en Ik zal ze maken als de afschuwelijke vijgen, die vanwege de boosheid niet kunnen gegeten worden. 18 En Ik zal ze achterna jagen met het zwaard, met de honger en met de pestilentie; en Ik zal ze overgeven tot een beroering, allen koninkrijken der aarde, tot een vloek, en tot een schrik, en tot een aanfluiting, en tot een smaadheid, onder al de volken, waar Ik ze heengedreven zal hebben; 19 Omdat zij naar Mijn woorden niet gehoord hebben, spreekt de HEERE, als Ik Mijn knechten, de profeten, tot hen zond, vroeg op zijnde en zendende; maar gijlieden hebt niet gehoord, spreekt de HEERE.

20 Gij dan, hoort des HEEREN woord, gij allen, die gevankelijk zijt weggevoerd, die Ik van Jeruzalem naar Babel heb weggezonden! 21 Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls, van Achab, zoon van Kolaja, en van Zedekia, zoon van Maaseja, die ulieden in Mijn Naam valselijk profeteren: Ziet, Ik zal hen geven in de hand van Nebukadnézar, de koning van Babel, en hij zal ze voor uw ogen slaan. 22 En van hen zal een vloek genomen worden bij al de gevankelijk weggevoerden van Juda, die in Babel zijn, dat men zegge: De HEERE stelle u als Zedekia, en als Achab, die de koning van Babel aan het vuur braadde; 23 Omdat zij een dwaasheid deden in Israël, en overspel bedreven met de vrouwen van hun naasten, en spraken het woord valselijk in Mijn Naam, dat Ik hun niet geboden had; en Ik ben Degene, Die het weet, en een getuige daarvan, spreekt de HEERE.

24 Tot Semaja nu, de Nechlamiet, zult gij spreken, zeggende: 25 Zo spreekt de HEERE der heirscharen, de God Israëls, zeggende: Omdat gij brieven in uw naam gezonden hebt tot al het volk, dat te Jeruzalem is, en tot Zefanja, de zoon van Maaseja, de priester, en tot al de priesteren, zeggende: 26 De HEERE heeft u tot priester gesteld, in plaats van de priester Jojada, dat gij opzieners zou zijn in des HEEREN huis over allen man, die onzinnig is, en zich voor een profeet uitgeeft, dat gij dien stelt in de gevangenis en in de stok. 27 Nu dan, waarom hebt gij Jeremia, de Anathothiet, niet gescholden, die zich bij ulieden voor een profeet uitgeeft? 28 Want daarom heeft hij tot ons naar Babel gezonden, zeggende: Het zal lang duren; bouwt huizen, en woont daarin, en plant hoven, en eet de vrucht daarvan.

29 Zefanja nu, de priester, had dezen brief gelezen voor de oren van de profeet Jeremia. 30 Daarom geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia, zeggende: 31 Zend heen tot allen, die gevankelijk

weggevoerd zijn, zeggende: Zo zegt de HEERE van Semaja, de Nechlamiet: Omdat Semaja ulieden geprofeteerd heeft, daar Ik hem niet gezonden heb, en heeft gemaakt, dat gij op leugen vertrouwt; 32 Daarom zegt de HEERE alzo: Ziet, Ik zal bezoeking doen over Semaja, de Nechlamiet, en over zijn zaad; hij zal niemand hebben, die in het midden dezes volks wone, en zal het goede niet zien, dat Ik Mijn volke doen zal, spreekt de HEERE; want hij heeft een afval gesproken tegen de HEERE.

De twist tussen Jeremia en de valse profeten, eerst in gesproken woorden bestaande, wordt hier door schrijven voortgezet. Eerst hadden we toespraak tegenover toespraak, hier brief tegen brief, want sommigen van de valse profeten waren naar Babel in ballingschap weggevoerd, en Jeremia was in zijn eigen land gebleven. Hier is nu,

I. Een brief, die Jeremia schreef aan de gevangenen in Babel, tegen de profeten die zij daar hadden, vers 1-3, in welke brief,

1. Hij allereerst tracht, hen met hun gevangenschap te verzoenen, ze te aanvaarden en er zich zo goed mogelijk in te schikken, vers 4 -7.
2. Hij waarschuwt ze, heel geen geloof te schenken aan hun valse profeten die ze met hoop op een spoedige bevrijding voedden, vers 8, 9.
3. Hij verzekert hen, dat God hen in barmhartigheid in hun eigen land zal terugvoeren, ten einde van zeventig jaren, vers 10-14.
4. Hij voorspelt de ondergang dergenen, die nog voortgingen, dat ze door het ene oordeel na het andere zullen vervolgd worden, en eindelijk insgelijks in ballingschap zullen gaan, vers 15- 19 5. Hij profeteert het verderf over twee van hun valse profeten, die zij in Babel hadden die ze in hun zonden in slaap wiegden en hun slechte voorbeelden waren, vers 21-23, dit is de strekking van Jeremia's brief.

II. Een brief, die Semaja, een valse profeet te Babel, de priesteren te Jeruzalem schreef en ze aan te sporen, tegen Jeremia op te treden, vers 24-29 en aankondiging van Gods wrake over hen, omdat zij zo'n brief hadden geschreven, vers 30-32. Zulke vijandschap had altijd tussen het zaad van de vrouw en dat van de slang bestaan.

Jeremia 29:1-7

Hier wordt ons meegedeeld:

I. Dat Jeremia, in de naam des Heeren, naar de ballingen in Babel schreef. Jechonia had zich gevangen gegeven met de koningen en kamerlingen, "de vorsten van Juda en Jeruzalem, die toen tot de bedrijvigste lieden behoorden, de timmerlieden en smeden, naar de koning van Babel geëist had, opdat de overblijvenden geen macht zouden behouden om de stad te versterken en zich van wapentuig te voorzien". Door deze gedeeltelijke onderwerping hoopte Nebukadnézar het volk gedwee te maken. "Satis est prostrasse leoni. Het is de leeuw voldoende zijn tegenpartij neergelegd te hebben." Maar de oorlogszuchtige veroveraar wordt door dit toegeven begerig, gelijk Benhadad tegenover Achab, 1 Koningen 20:5-6. Hiermede niet tevreden komt hij, na die uittocht uit Jeruzalem, terug en haalt meer oudsten, priesters, profeten en volk weg, vers 1. Zulke namelijk als hij geschikt achtte en zijn soldaten konden machtig worden. De toestand van deze gevangenen was diep treurig, te meer, omdat ze, in onderscheiding van hun broeders, die noch achterbleven, groter zondaars scheen dan die nog te Jeruzalem woonden.

Jeremia schrijft hun daarom een brief om hen te troosten, en verzekert hen, dat zij geen reden hadden, te wanhopen aan verlossing, of hun broederen die niet in ballingschap gezonden waren, te benijden. Zie,

1. Het geschreven woord Gods is even gewis "door ingeving Gods geopenbaard als het gesproken, en op deze wijze verbreidde de profeet de kennis van Gods wil aan de kinderen in de verstrooiing."

2. Wij kunnen God dienen door onze vrienden, die ver weg zijn, godzalige brieven met gepaste troost en goede raad te schrijven. Zij, tot wie wij niet kunnen spreken, kunnen wij met schrijven bereiken, wat geschreven is blijft staan. De brief van Jeremia werd de gevangenen in Babel toegezonden door de hand van de gezanten, die koning Zedekia naar Nebukadnézar zond, waarschijnlijk om cijns te betalen en zijn onderwerping te vernieuwen of over vrede met hem te onderhandelen, in welks vredesverdrag de bannelingen konden hopen begrepen te zijn, vers 3.
Jeremia verkoos zijn brief door zulke gezanten te sturen om zijn schrijven belangrijker te maken, omdat het een boodschap van God was, of misschien omdat er geen geregelde manier bestond om brieven naar Babel te krijgen, dan bijzondere gelegenheden als deze. Dan was de toestand de, gevangenen nog treuriger, zo zij slechts zelden iets konden horen van hun achtergelaten vrienden en betrekkingen, waardoor anders de smart van de scheiding voor beide partijen zeer verlicht wordt.

II. Ons wordt meegedeeld, dat hij schreef. Een afschrift van zijn brief volgt hier tot vers 24. In deze verzen 1. Verzekert hij hen dat hij schreef in de naam des Heeren van de heirscharen, de God van Israël, die de brief dicteerde, Jeremia was slechts secretaris of amanuensis. Het zou hun in hun ballingschap een troost zijn, te vernemen, dat God is de God van de heirscharen, en daarom in staat hen te helpen, en dat Hij nog is de God Israëls, die Zijn verbond met Zijn volk houdt, al heeft Hij een twist met hen, en al heersen hun vijanden voor het tegenwoordige over hen. Dat zou ook een vermaning voor hen zijn om op hun hoede te zijn tegen alle verleiding van de afgoderij van Babel, omdat "de God Israëls, die zij dienden, de God van de heirscharen is." Gods boodschap aan hen kan hun in hun gevangenschap een aanmoediging zijn, omdat ze blijk gaf, dat God hen nog niet had afgesneden, verlaten of onterfd, hoewel Hij een mishagen aan hen had en hen kastijdde. Indien de Heere hen had willen doden, had Hij hun geen brief doen schrijven.

2. Door die brief wijst God er op, dat Hij het is, die hen in ballingschap heeft gezonden. Ik heb u gevankelijk doen wegvoeren, vers 4, 7. Al de macht des konings van Babel was daartoe onmachtig geweest, zo God het hem niet geboden had, ook kon Babel geen macht tegen Juda hebben, zo die niet van Boven gegeven ware. Indien God hen gevankelijk had doen wegvoeren, dan konden zij er zeker van zijn, dat Hij hun geen onrecht deed noch hen verderven wilde. Zie, het zal ons helpen, ons met onze rampen te verzoenen en geduldig te maken, als wij bedenken, dat het God is, die ze ons toezendt. "Ik heb mijn mond niet geopend, want &ij hebt het gedaan."

3. Hij gebiedt hun, aan niets anders te denken dan te Babel zich te vestigen en er zich zo goed mogelijk thuis te gevoelen, vers 5, 6. Bouwt huizen en woont daarin, enz. Daardoor wordt hun te kennen gegeven,
a. Dat zij geen hoop moesten koesteren op een spoedige terugkeer uit hun ballingschap, want dat zou hen onrustig en een kalm leven onmogelijk maken. Zij zouden zich dan aan geen bezigheid met alle macht overgeven, geen gemak hebben, maar zich immer vermoeien en hun onderdrukkers prikkelen door verwachtingen van bevrijding. Hun teleurstelling zou hen eindelijk wanhopig en hun toestand veel ellendiger maken dan die anders nog zijn kon. Laat ze derhalve er op rekenen, nog jaren lang in Babel te blijven en zich in de omstandigheden zo goed zij kunnen schikken. Laat hen bouwen, en planten, en trouwen, en hun kinderen uithuwelijken, als waren zij in hun eigen land. Laat hen genoegen scheppen in de welvaart en de vermenigvuldiging van hun gezinnen, want al kunnen zij zelf niet beter verwachten dan in ballingschap te sterven, wellicht zullen hun kinderen betere dagen beleven. Indien zij God vreesden, wat zou hen verhinderen, in Babel rustig en vreedzaam te leven? "Zij kunnen soms

alleen wenen als zij gedenken aan Sion". Maar laat dat wenen hen niet verhinderen te zaaien, "laat ze niet treuren als die geen hope hebben," want hoop en blijdschap hebben ze beide. Zie, in alle levensomstandigheden is het wijs en onze plicht, zo wij ons daarin schikken en de troost niet wegwerpen, die wij genieten kunnen, om hetgeen wij moeten ontberen. Wij hebben een ingeschapen voorliefde voor ons vaderland, ze beheerst ons op onweerstaanbare wijze, maar het is met een "nescio qua dulcedine, wij kunnen van die zoete aantrekking geen rekenschap geven." Daarom, wanneer de Voorzienigheid ons naar een ander land overbrengt, moeten wij besluiten daar rustig te wonen, ons aan de omstandigheden te gewennen, al zijn die niet in ieder opzicht naar onze smaak. "Zo de aarde des Heeren is, dan verlaat een kind Gods nooit zijns Vaders bezitting, waarheen het ook gaat. Patria est ubicunque bene est, ons vaderland is overal waar het goed is." Al zijn vele dingen niet wat zij plachten, wij moeten, in plaats van daarover ontevreden te zijn, in de hoop leven, dat ze beter zullen worden dan ze nu zijn. "Non si male nunc, et olim sic erit, al lijden wij nu, wij zullen niet immer lijden."

b. Dat ze zich niet ongerust mochten maken met vrees voor onduldbare verdrukking in hun gevangenschap. Zij konden gemakkelijk onderstellen (gelijk mensen, die in moeilijkheden verkeren, altijd het ergste vrezen), dat het vergeefs zou zijn, huizen te bouwen, want hun heren en meesters zouden hen daarin niet laten wonen, noch de vrucht van de wijngaarden eten, die zij zouden geplant hebben. "Vreest niet", zegt God, "indien gij vreedzaam in hun midden verkeert, zullen zij u welwillend behandelen." Zachtmoedige en bedaarde lieden, die hun eigen werk doen en zich daarbij bepalen, ontmoeten vaak betere behandeling, zelfs onder vreemdelingen en vijanden, dan ze verwachten, en "God gaf hun barmhartigheid voor het aangezicht van allen, die hen gevangen hadden," Psalm 106:46. Te bejammeren zou het zijn, huizen te bouwen en daarin niet te mogen wonen.

Ja, 4. Hij vermaant ze zelfs, het goede te zoeken voor het land, waarin ze als ballingen verkeerden, vers 7, daarvoor te bidden en deszelfs belangen te behartigen. Daardoor werd hun verboden, iets te ondernemen tegen het welvaren van Babel, zolang zij onderdanen van Babels koning waren. Ofschoon deze een heiden, een afgodendienaar, een onderdrukker, een vijand Gods en van Zijn kerk was, toch moesten zij hem zolang hij hun bescherming verleende, gehoorzaamheid bewijzen, gerust en vreedzaam onder Zijn oppermacht verkeren, "in alle godzaligheid en eerbaarheid," geen plannen smeden om zijn juk af te werpen, maar het geduldig aan God overlaten, wanneer Hij op zijn tijd verlossing zenden zou. Ja, zij moesten God bidden om de vrede voor de plaatsen, waar zij woonden, opdat de vriendelijkheid van de Babyloniërs bestendigd werd, en de kwade naam weggenomen, als waren ze "de koningen en landschappen schade aanbrengende en afval stichtende," Ezra 4:15. Beide, de voorzichtigheid van de slang en de oprechtheid van de duiven werden vereist om de heerschappij, waaronder zij leefden, getrouw te zijn, Want in haar vrede zult gij vrede hebben, vers 7. Mocht het land van hun ballingschap in oorlog gewikkeld worden, de zouden ze in de ellende van die krijg in de eerste plaats begrepen zijn. Zo hebben de eerste Christenen, naar het voorschrift van hun heiligen godsdienst, gebeden voor de gestelde machten, al waren dat ook vervolgende machten. En, zo zij bidden moesten en het goede zoeken voor de landen, waarheen zij gebannen waren, des te meer reden hebben wij hetzelfde voor ons vaderland te doen, nu wij onder een goed bestuur staan, in welks vrede wij vrede hebben. Ieder passagier heeft belang bij de veiligheid van het vaartuig.

Jeremia 29:8-14

Om het volk in zijn gevangenschap gerust te stellen,

I. Leert God hen, af te laten van te bouwen op de valse gronden, die de gewaande profeten geleerd hadden, vers 8, 9. Die hadden hun wijsgemaakt, dat hun gevangenschap kort zou

duren en daarom moesten zij in Babel geen wortel schieten, maar voortdurend gereed staan om weer te keren. Want hierin "bedriegen zij u, zegt God, zij profeteren u leugen, ofschoon zij profeteren in Mijn naam. Laat ze u niet bedriegen, laat u niet door hen misleiden". Zolang wij het woord van de waarheid hebben om de geesten te beproeven, is het onze schuld als wij bedrogen worden, want dat kan ons de waarheid bekend maken. "Hoort niet naar uw dromers, die gij doet dromen." Hij bedoelt of de dromen of inbeeldingen, waarmee het volk zich vermaakt en het hoofd vervult, door aan niets te denken of van niets te spreken dan een nabijzijnde verlossing, zodat zij in wakende toestand hun droom geloofden en dat voor een goed teken hielden, waarmee hun ijdele verwachting nog versterkt werd, of de dromen, die de profeten droomden, en waarop die hun profetieën grondden. God zegt het volk: "‘ t Zijn uw dromers, die gij doet dromen, omdat zij u behagen, gij doet ze dromen, omdat gij ze begeert en wenst. Gij doet ze dromen, dit is, gij luistert er naar en spoort de profeten aan om u daarmee te misleiden, ge wilt, dat zij u slechts zachte dingen zullen zeggen, Jesaja 30:10". Het waren dromen van hun eigen vinding. Valse profeten zouden het volk in zijn zonden niet gevleid hebben, zo het dat zelf niet begeerde, zij spraken zacht tot hun profeten, opdat die wederkerig zachte dingen meedeelden.

II. Geeft God hun een goede grond, om daarop hun hoop te bouwen. Wij zouden niemand overhalen het op zand gebouwde huis af te breken, als er geen rots was om daarop te bouwen. God belooft hun hier, dat Hij hen wel niet dadelijk, maar toch na verloop van tijd zal wederhalen, "nadat de zeventig jaren zullen vervuld zijn." Hieruit blijkt, dat die zeventig jaren van de ballingschap niet van de laatste, maar van de eerste wegvoering moeten gerekend worden. Zie, ofschoon de bevrijding van de kerk niet in onze tijd moge komen, ze zal op Gods tijd komen, en wij weten zeker, dat Gods tijd de beste is. De belofte houdt in, dat God hen in barmhartigheid zal bezoeken, al heeft Hij hun lang als een vreemde geschreven, Hij zal onder hen komen en hun verschijnen en hen vereren, gelijk grote mannen hun minderen doen als zij hen bezoeken. "Hij zal hun gevangenis wenden en alle ellende van de ballingschap wegnemen". Al zijn zij verstrooid, de een hier, de ander in een ander vreemd land, Hij zal ze "weerbrengen uit alle plaatsen, waarheen Hij ze gedreven heeft," Hij zal een banier oprichten, waaromheen allen zich kunnen verzamelen, en ze weer een volk maken. En hoe ver zij ook verwijderd mogen zijn, zij zullen weer in hun eigen land heengevoerd worden, tot de plaats, vanwaar Hij ze gevankelijk heeft doen heenvoeren, vers 14. Nu,

1. Zal dit de vervulling van Gods belofte jegens hen zijn, vers 10, Ik zal Mijn goed woord over u verwekken. Laat niet het uitblijven van de voorzeggingen, die valselijk aan God werden toegeschreven, de kracht van die voorzeggingen verminderen, die inderdaad van Hem zijn. Wat inderdaad Gods Woord is, is een goed woord, en daarom zal het vervuld worden, en "geen jota of tittel zal op de aarde vallen. Heeft hij gesproken, en zou Hij het niet doen?" Dit zal hun uittocht uit de ballingschap straks heerlijk maken, dat het de vervulling zal wezen van Gods goede woord jegens hen, het gevolg van een genaderijke belofte.

2. Het zal de voortzetting zijn van Gods plannen met hen, vers 11 : Ik weet de gedachten die Ik over u denk. Gode zijn alle Zijn werken bekend en al van Zijn gedachten eveneens Handelingen 15:18, Zijn gedachten en Zijn werken stemmen nauwkeurig overeen, Hij doet alles "naar de raad van Zijn welbehagen". Wij kennen dikwijls onze eigen gedachten niet, noch weten wat wij eigenlijk bedoelen maar God is Zichzelf volkomen bewust. Wij zijn soms maar al te zeer geneigd, te menen, dat Gods doen tegen ons gekeerd is, maar Hij weet, dat het tegendeel waar is, Hij denkt "goed en geen kwaad," zelfs wat kwaad schijnt, is ten goede bedoeld. Zijn gedachten strekken alle tot het vastgestelde doel, dat Hij te van Zijner tijd zal bereiken. Het einde, dat zij verwachten, zal komen, misschien niet op de door hen verwachte

tijd. Laat hen geduld hebben totdat de vrucht rijp is, en dan zullen zij ze hebben. Hij zal hun geven "het einde en de verwachting." a. "Hij zal hun het einde te zien geven (de troostvolle oplossing) van hun smart, al duurt die lang, ze duurt niet immer. De tijd om Sion genadig te zijn, de bestemde tijd zal komen". Als de nood op het hoogst is, is de redding nabij, Hij zal hun de heerlijke vervulling van Zijn heilsbeloften doen zien, want Gods werk is volmaakt. Hij die in de beginne "de hemel en de aarde volbracht en al hun heir, zal ook aan Zijn volk de zegen vermenigvuldigen". Wat Hij in de weg van barmhartigheid begint, voltooit Hij ook. God doet geen ding half.
b. Hij zal hun de verwachting geven, waarnaar zij lang begeerd en gewacht, waarop zij zo lang gehoopt hebben. Hij zal hun geven, niet de verwachting van hun vreze, maar de verwachting huns geloofs, de verwachting, die Hij had toegezegd, en die op hun best zal uitlopen.

3. Dit zal het antwoord zijn op hun gebeden en smekingen voor God, vers 12-14.
a. God zal ze tot bidden opwekken: Dan zult gij Mij aanroepen en heengaan en tot Mij bidden. Zie, wanneer God Zijn volk de verwachte zegen gaat geven, dan giet Hij een geest des gebeds uit, en dat is een goed teken van Zijn komen en barmhartigheid. "Wanneer gij dan het verwachte einde ziet naderen, dan zult gij Mij aanroepen." Zie, beloften worden niet gegeven om het gebed overbodig te maken, maar aan te moedigen, en als de verlossing komt, moeten wij voortgaan met bidden om algehele vervulling. Toen Daniel verstond dat de 70 jaren ten einde liepen, "zette hij zijn aangezicht met te meer ijver om de Heere te zoeken, Daniel 9:2, 3.
b. Dan zal God als ‘t ware nog sneller Zijn beloften vervullen, "Ik zal naar u komen en Ik zal door u gevonden worden". God heeft gezegd, en wij mogen er op bouwen: Zoek, en gij zult vinden. Wij hebben een vaste regel, neergelegd in vers 13 : Gij zult Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij zult vragen met uw gehele hart. Als wij God zoeken, moeten wij ijverig zoeken, zoeken naar aanwijzingen hoe te handelen en bemoedigingen voor ons geloof en onze hoop. Wij moeten voortgaan met zoeken en moeite doen om te zoeken, en dit met ons hart, (dat is in oprechtheid) met ons gehele hart (dat is met kracht en vuur, al onze energie in ons gebed leggende), die dus God zoeken, zullen Hem vinden en in Hem vinden een Beloner dergenen, die Hem zoeken, Hebreeën 11:6. Hij heeft nooit tot de zulke gezegd: Zoekt Mij nu tevergeefs.

Jeremia 29:15-23
Nadat Jeremia grote bemoediging had gegeven aan hen onder de gevangenen, die hij kende als ernstig en welgezind, hen verzekerende, dat God jegens hen vriendelijke en gunstige bedoelingen had, wendt zich nu tot diegenen, die de raad en de troost van Jeremia versmaadden en vertrouwden op hetgeen, waarmee de valse profeten hen gevleid hadden. Als deze brief van Jeremia kwam, zouden zij aanstonds zeggen: "Waarom zou hij zoveel drukte maken, om ons raad te geven? De Heere heeft ons profeten naar Babel verwekt, vers 15. Wij zijn met deze profeten tevreden en verlaten ons op hen, wij hebben geen behoefte aan profeten in Jeruzalem." Welk een onbeschaamde goddeloosheid tonen deze lieden! Zoals de profeten, wanneer ze leugenen profeteerden, zeiden dat ze die van God hadden, zo zei het volk, als het die profeten aanhing om door hen gevleid te worden, eveneens, dat de Heere hun die profeten had verwekt. Wij kunnen integendeel zeker zijn, dat zij, die het volk in zijn zonden stijven, en hen met ongegronde hoop op Gods barmhartigheid misleiden, geen profeten zijn, door God gezonden. Deze eigenmachtige profeten verkondigden, dat niemand meer gevankelijk zou weggevoerd worden, en dat de reeds weggevoerden welhaast zouden terugkeren.
In antwoord hierop,

1. Voorspelt de profeet thans de algehele ondergang dergenen, die te Jeruzalem waren gebleven, ondanks hetgeen die valse profeten anders verkondigden. "Wat de koning aangaat en het volk, dat in de stad woont, die, naar gij meent gereed staan om u bij uw terugkomst te verwelkomen, gij zult bedrogen uitkomen". Het een oordeel na het andere zal over hen komen, zwaard, honger en pestilentie die menigten zullen afsnijden, en de arme en ellendige overblijvenden, zullen alle koninkrijken van de aarde overgegeven worden, vers 16, 18. God zal ze maken tot, of liever: behandelen als slechte vijgen. Zo hebben zij zichzelf gemaakt door hun goddeloosheid, en als zodanig zal God ze behandelen, daar het zout smakeloos geworden is, en nergens toe deugend, buitengeworpen wordt gelijk verrotte vijgen. Dit ziet op het visioen en de profetie van Hoofdstuk 24. En de reden van deze bezoeking over hen is dezelfde, als die reeds vaak genoemd is, en die God rechtvaardigen zal in het eeuwig verderf van onboetvaardige zondaars, vers 19. Omdat zij naar Mijn woorden niet gehoord hebben. Ik heb geroepen, maar zij hebben geweigerd.

2. Hij voorspelt het oordeel Gods over de valse profeten in Babel, die Gods volk aldaar bedrogen. Hij richt zich tot alle kinderen van de gevangenschap, die zich over hen beroemden als profeten, door God verwekt, vers 20 :Staat stil en hoort de vloek over de profeten, waarop gij zo gesteld zijt, Achab en Zedekia, vers 21.
Merk op:
a. De misdaden, waarvan zij beschuldigd worden, goddeloosheid en zedeloosheid: Zij profeteren u valselijk in mijn naam, vers 21. En wederom, vers 23 : Zij hebben het woord valselijk in mijn naam gesproken Liegen was slecht, het volk Gods beliegen om het met een valse hoop in slaap te sussen, erger, maar hun leugens als Gods Woord aan de man te brengen het ergst van alles. Geen wonder, dat zij zulks durfden doen, die zich lieten meeslepen door die lage lusten, waaraan God ze, in Zijn rechtvaardig oordeel, had overgegeven. "Zij hadden een dwaasheid in Israël gedaan en overspel bedreven met de vrouwen van hun naasten." Overspel is dwaasheid, zoveel erger, wanneer ze in Israël begaan wordt, nog erger, wanneer diegenen er zich aan schuldig maken, die profeten heten, en door zulke goddeloosheid hun eigen beweringen logenstraffen. Nooit zendt God zulke losbandige ellendelingen om Zijn boodschappers te zijn. "Hij is de Heere God van Zijn heilige profeten, en niet van zulke zedeloze lieden". Het blijkt nu duidelijk, waarom zij anderen in hun zonden vleiden, namelijk omdat hen te bestraffen hun eigen veroordeling zou zijn. Hun ontuchtig gedrag wisten ze behendig voor het oog van de wereld te verbergen, op hun goeden naam te bewaren, maar "Ik ben degene, die het weet, en een getuige daarvan spreekt de Heere." De geheimste zonden zijn Gode bekend, Hij ziet de ontucht, ook al wordt zij met de dichtste mantel van huichelarij bedekt. De dag komt, dat God aan het licht zal brengen al de verborgen werken van de duisternis, en ieder mens met al zijn doen en denken openbaar worden.

b. De oordelen waarmee zij bedreigd worden: Nebukadnézar de koning van Babel, zal ze voor uw ogen slaan, ja, hij zal ze een ellendige dood doen sterven, namelijk aan het vuur braden, vers 22. Wij kunnen veronderstellen, dat Nebukadnézar ze niet om hun goddeloosheid en ontuchtigheid zo streng strafte, maar om opstand en de pogingen van enige woelgeesten om zich tegen de koning te verzetten. Zoveel van hun goddeloosheid zal dan openbaar worden, en op zo’n ellendige wijze zullen zij hun leven verliezen, dat hun naam ten vloek zal zijn onder de ballingen in Babel, vers 22. Wanneer men iemand, die men haatte, het grootst mogelijke kwaad wilde toewensen, dan kon men geen groter vloek in minder woorden uiten dan: "De Heere stelle u als Zedekia en als Achab." Zo werden zij beschaamd over de profeten, waarop zij zo trots waren geweest, en ten laatste overtuigd van de dwaasheid, naar hen geluisterd te hebben. Gods getrouwe profeten werden soms beschuldigd, het land te beroeren, en daarom gepijnigd en gedood, maar hun naam was een zegen, wanneer zij heengegaan waren en hun

gedachtenis een verkwikking. Niet alzo de valse profeten. Gelijk misdadigers schande en verachting oogsten, zo ontvangen martelaren eer en eerlijkheid.

Jeremia 29:24-32
Wij hebben de inhoud van Jeremia's brief aan de gevangenen in Babel doorgelezen, en deze hadden God en de profeet daarvoor te danken, de goede ontvangst te berichten en de brief zelf als een schat te bewaren. Maar het kan ons niet verwonderen, dat de valse profeten, die in hun midden woonden, er woedend om waren, want ze werden daarin aan de kaak gesteld. Nu wordt ons hier omtrent een van hen bericht:

I. Hoe hij zijn boosheid tegen Jeremia aan de dag legde. Deze man heet Semaja de Nehelamiet of de Dromer (naar de Engelse kanttekening), omdat hij beweerde al zijn profetieën in de droom van God te hebben ontvangen. Hij had een afschrift gekregen van Jeremia's brief aan de gevangenen of die horen lezen, of er iets uit vernomen, en dat prikkelde hem vreselijk. Hij zal de pen ter hand nemen, ja dat zal hij. Maar hoe? Hij schrijft niet aan Jeremia om zijn eigen zending te rechtvaardigen of degelijke argumenten bij te brengen voor zijn profetieën aangaande de spoedige terugkeer van de ballingen, maar hij schrijft aan de priesters, de trouwe beschermers van de valse profeten en spoort hen aan Jeremia te vervolgen. Hij schrijft in zijn eigen naam en beweert geenszins, door het volk daartoe gemachtigd te zijn, maar als ware hij tot dictator van het gehele menselijk geslacht verkoren, zendt hij een rondschrijven (naar het schijnt te zijn) aan de priesters en het overige volk te Jeruzalem, waarschijnlijk door de hand van dezelfde zendboden, die Jeremia's brief naar Babel gebracht hadden. Het schrijven is voornamelijk gericht tot Zefánja, die of de eigen zoon van Maäséja was of van de 24ste priesterorde, aan welker hoofd Maäséja stond. Hij was de hogepriester niet, maar een soort onder-hogepriester of anders met een belangrijke opzienerspost in de tempel bekleed, gelijk Pashur, Hoofdstuk 24.

1. Misschien was hij de voorzitter van die afdeling priesters, meer bepaald belast met het toezicht op degenen, die zich als profeten aanmeldden, zo als er toen zo velen waren, en over hen te oordelen. Nu,
2. Hij herinnert zich en de andere priesters aan de plicht van hun ambt, vers 26 : De Heere heeft u tot een priester gesteld, in plaats van de priester Jojada. Sommigen menen, dat dit doelt op de welbekenden Jojada, de grote hervormer in de dagen van Joas, en (zegt Gataker) hij wil doen geloven, dat deze Zefánja in ijver en geestkracht met hem gelijk staat, en, gelijk hij, verwekt ter ere Gods en tot heil van zijn kerk. Daarom werd van hem verwacht, dat hij tegen Jeremia zou optreden. Dus, (zegt hij) er is geen daad zo goddeloos of kwetsend of die ellendige, valse profeten zullen ze niet alleen beproeven te volbrengen, maar ook verbloemen met een bijzondere schijn van vroomheid en ijver voor Gods eer, Jesaja 66:5, Johannes 16:2. Of eerder: hij was een andere Jojada, zijn onmiddellijke voorganger in het priesterambt, die misschien onder de priesters naar Babel gevoerd was, vers 1. Zefánja is, eer hij zulks verwachtte, tot deze rang van vertrouwen en macht bevorderd, en Semaja wilde hem doen geloven, dat de Voorzienigheid hem had verkoren om Gods profeten te vervolgen, dat hij juist daarom om die tijd aan de regering was gekomen, en dat hij onrechtvaardig en ondankbaar zou zijn, zo hij niet op deze wijze zijn macht gebruikte, of juister: misbruikte. De harten dergenen zijn verschrikkelijk verhard, die het bedrijven van kwaad daarmee goedpraten, dat zij de macht daartoe bezitter.
De taak van deze priesters was, "opzieners te zijn over allen man die onzinnig is en zich voor een profeet uitgeeft." Gods getrouwe profeten worden hier voorgesteld als eigengemaakte profeten, die zich dat ambt aangematigd hadden, maar eigenlijk niet tot de priesterklasse behoorden, als onzinnigen, door de duivel bezetenen en niet door de geest bezield, of als

dwaalgeesten, die niet wel bij het hoofd waren. Zo werden de eigenschappen van de valse profeten aan de ware profeten toegeschreven, indien zulks terecht geschiedde, zouden zij ook inderdaad verdiend hebben, als krankzinnigen en onbevoegden gestraft te worden, daarom besluit hij, dat Jeremia die behandeling verdient. Hij zegt hun niet, dat zij onderzoeken zullen, of Jeremia zijn goddelijke roeping kon bewijzen, en aantonen, dat hij niet onzinnig was. Neen, dat wordt bij voorbaat aangenomen, en nu hem eenmaal dat euvel aangewreven is, moet hij uit de weg geruimd worden.

3. Hij meldt hun de brief, die Jeremia aan de ballingen geschreven had, vers 28. Hij heeft tot ons naar Babel gezonden, met het gezag eens profeten, zeggende: Het zal lang duren, namelijk deze ballingschap, en daarom, schikt er u zo goed mogelijk in. Welk kwaad stak er in deze raad, dat die hem als een misdaad moest toegerekend worden? De valse profeten hadden tevoren geprofeteerd, dat de ballingschap nimmer zou komen, Hoofdstuk 14:13.
Jeremia had gezegd, dat ze wel zou komen, en de ervaring had hem in dit opzicht reeds in het gelijk gesteld. Ze hadden hem dus ook moeten geloven, nu hij zei, dat ze lang zou duren, daarvoor was meer reden dan hun te vertrouwen die een korte gevangenschap voorspelden maar reeds leugenaars bevonden waren.

4. Hij eiste een vonnis over Jeremia, en nam voor bewezen aan, dat Jeremia onzinnig was en zich zelf tot profeet gemaakt had. Hij verwacht, dat zij zullen bevelen, Jeremia in de gevangenis en in de stok te stellen, vers 26, dat ze hem dus zullen straffen, en door zijn ongenade het volk tegen hem innemen, zijn goede naam bezwalken en verhinderen, dat men zijn profetieën te Jeruzalem gelove. Zij hoopten, dat, indien ze op dat punt konden winnen, ook de ballingen in Babel aan zijn invloed onttrokken werden. Ja, hij onderstaat, Zefánja te berispen, omdat hij zulks verzuimd had, vers 27. Waarom hebt gij Jeremia, de Anathothiet, niet gescholden? Zie, hoe onbeschaamd en heerszuchtig deze valse profeten waren geworden, dat zij, hoewel in gevangenschap, de vrije en zelfs met macht beklede priesters bevelen durfden geven! Zij, die beweren meer kennis te bezitten dan hun naasten, zijn gewoonlijk zo aanmatigend. Wij vinden hier een merkwaardig voorbeeld van hardheid des harten bij zondaars, en dat is genoeg om ons allen te doen vrezen, dat "onze harten te eniger tijd verhard worden." Want hier ontmoeten wij:
a. Dat deze zondaars zelfs door het klaarblijkelijkste bewijs niet overtuigd werden. God had het woord uit de mond van Jeremia bevestigd, "het had hen getroffen," Zacharia 1:6, en toch, omdat hij niet de aangename dingen profeteert, die zij wensen, komen zij er toe, hem te beschouwen als niet werkelijk tot het profetenambt geroepen. Niemand is zo blind als hij, die niet zien wil.
b. Dat zij zelfs niet door de strengste kastijding tot terugkeer en bekering waren te brengen. Zij hadden nu een ellendige gevangenschap te verduren, omdat zij "met de boodschappers des Heeren gespot en Zijn profeten verguisd hadden". "Dat was de zonde, waarom God nu met hen twistte, en toch, toen men hen benauwde, maakten zij des overtredens tegen de Heere nog meer," 2 Kronieken 28:22. Juist deze zonde maakte hen zo vreselijk schuldig in hun gevangenschap, hetgeen bewijst, dat beproevingen alleen de mens niet van zijn zonde bevrijden, tenzij de genade Gods medewerkt, maar zijn verdorvenheid, in plaats van die uit te roeien, nog verergert, zo waar is het wat Salomo zegt, Spreuken 27:22 : "Al stiet gij de dwaas in een mortier met een stamper, in het midden van het gestoten graan, zijn dwaasheid zou van hem niet afwijken.

II. Hoe dit Jeremia ter kennis kwam, vers 29 : Zefánja had deze brief gelezen voor de oren van de profeet Jeremia. Hij bedoelde niet te handelen gelijk Semaja het begeerde, maar had, naar het schijnt, eerbied voor de profeet (wij vinden hem bezig met boodschappen aan hem

als "een profeet," Hoofdstuk 21:1, 37. en beschermde hem daarom. Hij, die nog waardigheid en macht bezat, had meer ontzeg voor God en Zijn oordelen dan die nu een balling was. Ja, hij maakte Jeremia bekend met de inhoud van de brief, opdat deze mocht zien welke vijanden hij zelfs onder de ballingen had. Zie, het is vriendelijkheid voor onze vrienden, zo wij hun mededelen wie hun vijanden zijn.

III. Het was het vonnis over Semaja voor het schrijven van deze brief. God zond hem een antwoord, want Hem had Jeremia Zijn zaak opgedragen. Dat antwoord moest niet hem, maar deze gevankelijk weggevoerden gezonden worden, die in Semaja de profeet zagen, door God verwekt, vers 31, 32, en hem daarom steunden en aanmoedigden. Hij liet hun weten,
1. Dat Semaja hen om de tuin had geleid. Hij had in Gods naam vrede beloofd, maar God had hem niet gezonden, hij had een boodschap verzonnen en het grootzegel des hemels nagemaakt. Hij had het volk op "leugens doen vertrouwen," door het valse troost te prediken, en zo van de ware troost te beroven. Ja, hij had het niet alleen bedrogen, maar zelfs tot verraders gemaakt, hij had een afval gesproken tegen de Heere, zoals Hanánja gedaan had, Hoofdstuk 28:16. En zo wrake degenen zou treffen, die opgestaan waren, veel meer zou wrake genomen worden op hen, die de opstand door woord en daad gepredikt hadden.

2. Dat hij ten laatste "ook een dwaas zal zijn gelijk de uitdrukking luidt," Hoofdstuk 17:11, zijn naam en geslacht zal uitgedelgd en in vergetelheid begraven worden. Hij zal geen zaad nalaten om zijn naam te dragen, en zijn geslacht zal met hem uitsterven. "Hij zal niemand hebben, die in het midden dezes volks wone, en evenmin zal hij of iemand van zijn geslacht het goede zien, dat de Heere aan Zijn volk doen zal." Zie, zij zijn onwaardig, in Gods gunst over Zijn kerk te delen, die onwillig zijn om haar in Gods weg te dienen. Semaja was vertoornd over Jeremia's raad aan de ballingen, om hun huis in Babylon te bouwen, opdat zij mochten toenemen en niet verminderen. Daarom zal hij, naar recht, kinderloos sterven. Zij, die de zegeningen van Gods Woord niet achten verdienen ze ook te verliezen. Zie Amos 7:16, 17.

HOOFDSTUK 30

1 Het woord, dat tot Jeremia geschied is van de HEERE, zeggende: 2 Zo spreekt de HEERE, de God Israëls, zeggende: Schrijf u al de woorden, die Ik tot u gesproken heb, in een boek. 3 Want zie, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik de gevangenis van Mijn volk, Israël en Juda, wenden zal, zegt de HEERE; en Ik zal hen wederbrengen in het land, dat Ik hun vaderen gegeven heb, en zij zullen het erfelijk bezitten. 4 En dit zijn de woorden, die de HEERE gesproken heeft van Israël en van Juda. 5 Want zo zegt de HEERE: Wij horen een stem der verschrikking; er is vrees en geen vrede. 6 Vraagt toch en ziet, of een manspersoon baart? Waarom zie Ik dan eens iegelijken mans handen op zijn lenden, als van een barende vrouw, en alle aangezichten veranderd in bleekheid? 7 O wee! want die dag is zo groot, dat zijns gelijke niet geweest is; en het is een tijd van benauwdheid voor Jakob; nog zal hij daaruit verlost worden. 8 Want het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEERE der heirscharen, dat Ik zijn juk van uw hals verbreken, en uw banden verscheuren zal; en vreemden zullen zich niet meer van hem doen dienen. 9 Maar zij zullen dienen de HEERE, hun God, en hun koning David, dien Ik hun verwekken zal. 10 Gij dan, vrees niet, o Mijn knecht Jakob! spreekt de HEERE, ontzet u niet, Israël! want zie, Ik zal u uit verre landen verlossen, en uw zaad uit het land van hun gevangenis; en Jakob zal wederkomen, en stil en gerust zijn, en er zal niemand zijn, die hem verschrikke. 11 Want Ik ben met u, spreekt de HEERE, om u te verlossen; want Ik zal een voleinding maken met al de heidenen, waarheen Ik u verstrooid heb; maar met u zal Ik geen voleinding maken; maar Ik zal u kastijden met mate, en u niet gans onschuldig houden. 12 Want zo zegt de HEERE: Uw breuk is dodelijk, uw plaag is smartelijk. 13 Er is niemand, die uw zaak oordeelt, aangaande het gezwel; gij hebt geen heelpleisters. 14 Al uw liefhebbers hebben u vergeten, zij vragen niet naar u; want Ik heb u geslagen met eens vijands plage, met de kastijding eens wreden; om de grootheid uwer ongerechtigheid, omdat uw zonden machtig veel zijn. 15 Wat krijt gij over uw breuk, dat uw smart dodelijk is? Om de grootheid uwer ongerechtigheid, omdat uw zonden machtig veel zijn, heb Ik u deze dingen gedaan. 16 Daarom, allen, die u opeten, zullen opgegeten worden, en al uw wederpartijders, zij allen zullen gaan in gevangenis; en die u beroven, zullen ter beroving zijn, en allen, die u plunderen, zal Ik ter plundering overgeven. 17 Want Ik zal u de gezondheid doen rijzen, en u van uw plagen genezen, spreekt de HEERE; omdat zij u noemen: De verdrevene. Het is Sion, zeggen zij; niemand vraagt naar haar. 18 Zo zegt de HEERE: Ziet, Ik zal de gevangenis der tenten Jakobs wenden, en Mij over hun woningen ontfermen; en de stad zal herbouwd worden op haar hoop, en het paleis zal liggen naar zijn wijze. 19 En van hen zal dankzegging uitgaan, en een stem der spelenden; en Ik zal hen vermeerderen, en zij zullen niet verminderd worden, en Ik zal hen verheerlijken, en zij zullen niet gering worden. 20 En zijn zonen zullen zijn als eertijds, en zijn gemeente zal voor Mijn aangezicht bevestigd worden; en Ik zal bezoeking doen over al zijn onderdrukkers. 21 En zijn Heerlijke zal uit hem zijn, en zijn Heerser uit het midden van hem voortkomen; en Ik zal hem doen naderen, en hij zal tot Mij genaken; want wie is hij, die met zijn hart borg worde, om tot Mij te genaken? spreekt de HEERE. 22 En gij zult Mij tot een volk zijn, en Ik zal u tot een God zijn. 23 Ziet, een onweder des HEEREN, een grimmigheid is uitgegaan, een aanhoudend onweder; het zal blijven op het hoofd der goddelozen. 24 De hittigheid van des HEEREN toorn zal zich niet afwenden, totdat Hij gedaan, en totdat Hij daargesteld zal hebben de gedachten Zijns harten; in het laatste der dagen zult gij daarop letten.

De prediking, die wij in dit en het volgend hoofdstuk hebben, is van geheel verschillende aard dan die van alle vorige hoofdstukken. Op bevel van God verandert de profeet inderdaad zijn geluid. Wat hij tot nu toe gezegd had was merendeels in de vorm van berisping en bedreiging, maar deze twee hoofdstukken worden geheel ingenomen door kostelijke beloften van terugkeer uit de gevangenschap, en door een afbeelding van de heerlijke dingen, bewaard voor de kerk in de dagen van de Messias. De profeet wordt gezegd, het niet alleen te prediken, maar op te schrijven, omdat het bedoeld is tot troost voor de komende geslachten, vers 1-3. Hier wordt beloofd

I. Dat na deze een blijde herstelling hun deel zou zijn.

1. Hoewel zij in grote smart en vrees waren vers 4 -7.
2. Hoewel hun onderdrukkers zeer sterk waren, vers 8-10.

3. Hoewel een voleinding gemaakt was met alle de heidenen, en die niet hersteld werden vers 11.
4. Hoewel alle middelen voor hun verlossing scheen te ontbreken en afgesneden te zijn, vers 12-14.
5. Hoewel God zelf hen in gevangenschap gezonden had, en terecht om hun zonden, vers 15, 16.
6. Hoewel allen om hen heen hun geval als hopeloos beschouwden, vers 17.

II. Dat na hun blijde herstelling zij gelukkig gevestigd zouden worden, dat hun stad herbouwd zou worden, vers 18, hun getal zou toenemen, vers 19-20, hun regering bevestigd, vers 21 Gods verbond met hen vernieuwd, vers 22, en hun vijanden afgesneden zouden worden vers 23, 24.

Jeremia 30:1-9

Hier,

I. Wordt Jeremia bevolen te schrijven, wat God hem geboden had, wat misschien van toepassing is op al de voorafgaande profetieën. Hij moet ze schrijven en bekend maken, in de hoop, dat zij, die hun voordeel niet gedaan hadden met wat hij zei, na het eenmaal gehoord te hebben, er meer acht op mochten slaan, als ze, het lezende, de tijd hadden voor een meer nauwkeurige kennisneming. Of, veeleer slaat het op de beloften van hun uitbreiding, die dikwijls gemengd waren onder andere onderwerpen. Hij moet ze verzamelen en bijeenvoegen en God zal er nog vele woorden aan toevoegen. Hij moet ze schrijven voor de komende geslachten, die de vervulling er van zouden zien en daardoor hun geloof in de profetie bevestigd. Hij moet ze niet schrijven in een brief, zoals die in het vorige hoofdstuk aan de gevangenen maar in een boek, om zorgvuldig in de archieven bewaard te worden, of onder de rollen en documenten van de staat. Daniel verstond uit deze boeken, wanneer de gevangenschap ten einde liep, Daniel 9:2. Hij moet ze in een boek schrijven, niet op losse bladen: Want de dagen komen, en zijn toch nog ver weg, dat Ik de gevangenis van Mijn volk, Israël en Juda, wenden zal, grote getalen van de tien stammen met die van de twee, vers 3. En deze profetie moet geschreven worden, opdat zij dan ook gelezen worde, opdat moge blijken, hoe nauwkeurig de vervulling beantwoordt aan de voorspelling wat een van de doeleinden is, waarmee profetieën geschreven worden. Er wordt een wenk gegeven, dat zij "beminden zullen zijn, om van de vaderen wille, Romeinen 11:28, want daarom zal God ze wederbrengen naar Kanaän, omdat het ‘t land is, "dat Ik hun vaderen gegeven heb, ’t welk zij daarom zullen bezitten."

II. Hem wordt bevolen, wat hij schrijven moet. Het zijn dezelfde woorden, die de Heilige Geest ingeeft, vers 4. Dit zijn de woorden, die God beval te schrijven, en de beloften, die op Zijn bevel geschreven zijn, zijn even waarachtig Zijn woord, als de tien geboden, die met Zijn vinger geschreven waren.

1. Hij moest een beschrijving geven van de schrik en de ontsteltenis, waarin het volk nu was, en waarschijnlijk nog steeds was bij iedere nieuwe aanval van de Chaldeeën, waardoor beide, het wonder en de zegen van hun verlossing groot gemaakt zullen worden, vers 5. Wij horen een stem van de verschrikking- de angstkreten beantwoorden het geroep van gevaar. De valse profeten zeiden hun, dat zij vrede zouden hebben, maar er is vrees en geen vrede. Geen wonder, dat als er buiten strijd gevoerd werd, er van binnen vreze was. De mannen, zelfs de krijgslieden, zullen geheel overstelpt worden door de rampen van hun volk, zij zullen er onder ineenzinken, er onder bezwijken, en zullen er uitzien als barende vrouwen, wier weeën over haar komen op ‘t laatste, en zij weten dat zij er niet aan ontkomen kunnen, vers 6. Men heeft nog nooit gehoord van een man in barensnood, en toch vindt men, niet hier en daar een bevreesd man, "maar eens iegelijke mans handen op zijn lendenen, in de uitersten angst en

pijn, als van een barende vrouw," als zij hun steden verbrand en hun land verwoest zien. Maar deze pijn wordt vergeleken met die van een barende vrouw, niet met die van een sterfbed, omdat zij tenslotte zal eindigen in blijdschap, en de pijn, als die van een barende vrouw, zal vergeten zijn. "Alle aangezichten zijn veranderd in bleekheid."
Het woord betekent niet alleen een bleekheid, die ontstaat uit een plotselinge schrik, maar ook die ‘t gevolg is van een ziekelijke lichaamsgesteldheid, geelzucht of bleekzucht. De profeet bejammert het onheil, als hij de komst er van voorzie", vers 7 : O wee! want die dag is groot, een dag des oordeels, die genoemd wordt de grote dag, "die grote en vreselijke dag des Heeren, Joël 2:31, Judas :6, zó groot, dat zijns gelijke niet geweest is".
Van de laatste verwoesting van Jeruzalem wordt aldus door onze Zaligmaker gesproken als ongeëvenaard, Mattheüs 24:21. "Het is een tijd van benauwdheid voor Jakob," een treurige tijd, als het gelovige volk van God in ellende zal zijn meer dan anderen. De gehele tijd van de gevangenschap was een tijd van jammer voor Jakob, en zulke tijden moeten grotelijks betreurd worden door allen, die belang stellen in het welzijn van Jakob en de ere van de God van Jakob.

2. Hij moet de verzekeringen opschrijven, die God gegeven had, dat er tenslotte een gelukkig einde zou komen aan deze rampen.
a. Jakobs ellende zal ophouden: "hij zal daaruit verlost worden." Ofschoon de beproevingen van de kerk lang kunnen duren, zullen ze niet altijd duren. "Het heil is des Heeren, en zal voor Zijn kerk gewrocht worden."
b. Jakobs pijnigers zullen buiten staat gesteld worden hem nog meer kwaad te doen, en met hen zal afgerekend worden voor al het kwaad, dat zij hem gedaan hebben, vers 8. De Heere van de heirscharen, die alle macht in Zijn handen heeft, onderneemt het te doen: Ik zal zijn juk van uw hals verbreken, dat zo lang zwaar gedrukt en u zo smartelijk gepijnigd heeft. Ik zal uw banden verscheuren, en u uw rust en vrijheid herstellen, en gij zult niet meer onder het bevel en de gehoorzaamheid van vreemden zijn, gij zult hen niet meer dienen, en ook zullen zij zich niet meer van u doen dienen, zij zullen zich niet meer verrijken met uw bezittingen of met uw arbeid. En
c. Wat de bekroning en voltooiing van alle gunstbewijzen is, de vrije uitoefening van hun godsdienst zal hun hersteld worden, vers 9. Zij zullen verlost worden van hun vijanden te dienen, niet om los te leven, en te doen, wat hun behaagt, maar om "de Heere hun God, en David hun koning te dienen," opdat de orde onder hen hersteld moge worden, onder een gevestigd bestuur, in kerk en staat beide. Daarom werden zij in ellende gebracht en in de dienst van hun vijanden, omdat zij de Heere hun God niet gediend hadden, zoals zij behoorden te doen, "met vrolijkheid en goedheid des harten." Maar, als de tijd zal komen, "om u te verlossen," zal God hen daartoe bereiden en bekwaam maken door hun een hart te geven om Hem te dienen, en zal het dubbel goed maken door hun gelegenheid te geven Hem te dienen. "Verlost zijnde uit de hand van onze vijanden, dat wij Hem dienen zouden," Lukas 1:74. En verlossingen uit tijdelijke rampen zijn inderdaad zegeningen voor ons, wanneer wij bevinden, dat wij daardoor verbonden worden tot en verrijkt in de dienst van God.
d. Zij zullen hun eigen God dienen, en niet geneigd zijn, zoals zij in de dagen van hun afvalligheid geweest waren, noch gedwongen worden, zoals onlangs ten dage van hun gevangenschap, om andere goden te dienen. "Zij zullen David hun koning dienen, regeerders zoals God van tijd tot tijd over hen zetten zal, uit het huis van David (zoals Zerubbábel), of ten minste zittende op de stoelen des gerichts, de stoelen van het huis Davids" (zoals Nehemia). Maar zeker heeft dit een diepere betekenis. De Chaldeeuwse vertaling heeft dit: "Zij zullen gehoorzamen (of luisteren naar) de Messias (of Christus), de zoon van David, hun koning." Op Hem passen de Joodse vertalers dit toe. De bedeling, die begon met hun terugkeer uit de gevangenschap, bracht hen tot de Messias. "Hij wordt genoemd David hun

koning, omdat hij Davids zoon was", Mattheüs 22:42, en op die naam antwoordde, Mattheüs 20:31, 32. David was een luisterrijk voorbeeld van Hem! beide in Zijn vernedering en in Zijn verheffing. Het verbond des koninkrijks, met David gemaakt, had voornamelijk betrekking op Hem, en in Hem kwamen de beloften van dat verbond volkomen tot vervulling. God gaf Hem "de troon van Zijn vader David," Hij had Hem verwekt, Hij had Hem "gezalfd over Sion, de berg van Mijn heiligheid."
In het Nieuwe Testament wordt vaak gezegd, dat God Jezus opgewekt (verwekt) heeft, Hem opgewekt heeft om koning te zijn, Handelingen 3:26, 13:23, 24.

a. Die de Heere als hun God dienen, moeten zichzelf overgeven aan Jezus Christus, om door Hem geregeerd te worden. Want alle mensen moeten "de Zoon eren, gelijk zij de Vader eren," en door Hem als Middelaar in de dienst en tot aanbidding van God komen.

b. Die verlost zijn uit de geestelijke slavernij moeten dat tonen, door zich te geven aan de dienst van Christus. Wien Hij rust geeft, die moeten Zijn juk op zich nemen.

Jeremia 30:10-17
In deze verzen, als in de voorgaande, wordt het betreurenswaardig lot van de Joden in de gevangenschap beschreven, maar vele kostelijke beloften worden hun gegeven, dat zij te rechter tijd zouden bevrijd en een heerlijke verlossing voor hen gewrocht zou worden.

I. God zelf trad hen tegen, Hij verstrooide hen, vers 11, Hij had hun al deze dingen gedaan, vers 15. Al hun onheilen kwamen van Zijn hand, wie ook de werktuigen waren, Hij alleen deed het. En dat maakte hun lot zeer treurig, dat God, ja hun eigen God, van hen sprak, om neer te werpen en te verwoesten.
1. Dit was bedoeld als een vaderlijke kastijding en anders niet, vers 11 :"Ik zal u kastijden met mate, of met oordeel, met beleid, niet meer dan gij verdient, ja niet meer de gij verdragen kunt." Wat God tegen Zijn volk doet, doet Hij bij wijze van kastijding, en die kastijding is altijd gematigd en altijd uit liefde: "Ik zal u niet geheel onschuldig houden, zoals gij gaarne van Mij gelooft, om uw betrekking tot Mij." Een belijdenis van geloof, hoeveel lof zij ook verdient, zal ons op verre na niet verzekeren van straffeloosheid in ‘t zondigen. God is geen aannemer des persoons, maar toont Zijn haat tegen de zonde, waar Hij die vindt, en dat Hij ze het meeste haat in hen, die Hem het naaste zijn. God bestraft hier Zijn volk om de grootheid uwer ongerechtigheid, omdat uw zonden machtig veel zijn, vers 14, 15. Zijn onze smarten groot te eniger tijd en machtig veel? Wij moeten erkennen, dat het is omdat onze zonden groot en machtig veel zijn. De ongerechtigheid wordt groot in ons, en daarom worden onze smarten groot. Maar
2. Wat God bedoelde als een vaderlijke kastijding werd door hen en anderen uitgelegd als een daad van vijandschap, zij zagen Hem er op aan, dat Hij hen geslagen had met eens vijands plage, met de kastijding eens wrede, vers 14, alsof Hij hun ondergang bedoeld had, en de straf niet gematigd, noch enige genade voor hen bewaard had. Het scheen inderdaad, alsof God zo streng met hen gehandeld had, alsof Hij hun vijand geworden was en tegen hen gestreden had, Jesaja 63:10. Job klaagde, dat God wreed tegen hem geworden was, en zijn wonden vermenigvuldigde. Als de smarten groot en langdurig zijn, is het ons nodig nauwlettend te waken over ons hart, dat wij geen slechte gedachten koesteren van God en Zijn leiding. Zijn kastijdingen zijn die eens Genadigen en niet eens wreden, wat zij ook mogen schijnen.

II. Hun vrienden verlieten hen en vermeden hen. Geen van die hen gevleid hadden in hun voorspoed, wilde nu, in hun ellende, met hen te doen hebben, vers 13. Het is gewoonlijk zo als families vervallen, hun aanhangers vallen van hen af. In twee gevallen zijn wij blij met de bijstand van onze vrienden en hebben hun dienst nodig.

1. Als wij aangeklaagd, beschuldigd of gesmaad worden, verwachten wij, dat onze vrienden zullen voorkomen tot onze verdediging, en een goed woord voor ons spreken, wanneer wij de moed niet hebben om voor ons zelf te spreken, maar "er is niemand, die uw twist twist, (Engelse Vertaling), niemand die uw verdediging op zich neemt, niemand, om het voor u op te nemen bij uw verdrukkers, daarom zal God uw twist twisten." Hoofdstuk 50:34, want Hij mocht zich wel verwonderen, dat er niemand was om een volk te ondersteunen, dat zozeer de gunsteling des hemels was geweest, Jesaja 63:5.

2. Als wij pijn hebben, of ziek, of gewond zijn, verwachten wij, dat onze vrienden ons oppassen, ons raad geven, met ons meegevoelen en, als er gelegenheid is, de helpende hand uitsteken om geneesmiddelen ter heling toe te passen, maar hier is niemand om dat te doen, niemand om uw wonden te verbinden, en door raad of troost de juiste middelen voor uw geval aan te wenden, ja, vers 14, al uw liefhebbers hebben u vergeten, uit het oog, uit het hart, in plaats van u te zoeken, verlaten zij u. Zoiets is vaak het lot geweest van de godsdienst en ernstige godzaligheid in de wereld, die om bun opvoeding, beroep en veelbelovende eerste stappen, verwacht konden worden haar vrienden en liefhebbers te zijn, haar beschermers en handhavers, verlaten ze, vergeten ze, en hebben niets tot haar verdediging te zeggen, en willen ook niets doen tot heling van haar wonden. "Uwe liefhebbers hebben u vergeten, want Ik heb u geslagen". Als God tegen een volk is, wie zal er voor zijn? Wie kan voor hen zijn, om hun enige vriendelijkheid te bewijzen? Zie Job 30:11.
Nu, wat dit betreft, hun geval scheen hopeloos, onherstelbaar, vers 12. Uw breuk is dodelijk, uw plaag is smartelijk, en vers 15 uw smart is dodelijk. De toestand van de Joden in hun gevangenschap was zodanig, dat geen menselijke macht de bezwaren er van kon wegnemen, zij waren daar als "een vallei vol doodsbeenderen," die niemand minder dan de Almachtige in ‘t leven roepen kan. Wie kon zich voorstellen dat een volk, zo gedund, zo verarmd, ooit teruggegeven zou worden aan zijn land en daar weer opgericht? Zoveel waren hun rampen, dat hun smart geen verlichting toeliet, maar zij scheen er verhard te worden, en hun ziel weigerde getroost te worden, totdat de goddelijke vertroostingen sterk bleken te zijn, te sterk om weggenomen te worden door de stromen van smart, die hen overstelpten. "Uw smart is dodelijk, omdat uw zonden, in plaats, dat gij er berouw over hebt en ze verlaat, machtig vele zijn." Dodelijke smart vindt zijn oorzaak in dodelijke lusten. In deze treurige toestand ziet men met verachting op hen neer, vers 17 :Zij noemen u: de verdrevene, door allen verlaten, overgegeven aan het verderf, zij zeiden: Het is Sion, niemand vraagt naar haar.
Als zij zagen naar de plaats waar de stad en de tempel gebouwd waren, noemden zij die een verdrevene, alles lag nu in puinhopen, er was nu geen schuilplaats, geen woning, niemand vroeg, als vroeger, de weg naar Sion, "niemand vraagt naar haar." Als zij zagen naar het volk, dat vroeger te Sion woonde, maar nu in gevangenschap (en wij lezen, dat "Sion woont bij de dochter van Babel", Zacharia 2:7, noemden zij het de verdrevene, dat zijn zij, die bij Sion horen, en gewoon zijn er veel over te spreken en te wenen bij de herinnering eraan, maar niemand vraagt naar haar, of onderzoekt naar hen". Het is dikwijls het lot van Sion, verlaten en veracht te zijn bij allen om haar heen.

III. Om dit alles zal God hun verlossing en heil bewerken, te rechter tijd. Hoewel geen andere hand, neen, omdat geen andere hand hun wond kan helen, wil en zal de zijn het doen.
1. Hoewel Hij verre van hen scheen te zijn, verzekert Hij hun toch van Zijn tegenwoordigheid bij hen, Zijn machtige en genadige tegenwoordigheid: Ik ben met u, om u te verlossen, vers 11. Als zij in smarten zijn, is Hij met hen, om hen te helpen, dat ze er niet onder verzinken, als de tijd voor hun verlossing gekomen is, is Hij met hen, om gereed te zijn, bij de eerste gelegenheid, hen te verlossen uit hun smarten.

2. Hoewel zij ver weg waren, verwijderd van hun eigen land, in de vreemde, in het land van hun gevangenis, toch zal het heil hen daar vinden, vandaar zal het hen halen, hen en hun zaad, want ook dat zal bekend zijn onder de heidenen, en van hen onderscheiden, en het zal wederkomen, vers 10.

3. Hoewel ze nu vol vrees waren, en voortdurend opgeschrikt, toch zal de tijd komen, dat zij stil en gerust zullen zijn, veilig, en zonder gevaar, en er zal niemand zijn, die hen verschrikke, vers 10.

4. Hoewel de volken, waarheen zij verstrooid waren, in ‘t verderf gestort zouden worden, toch zouden zij voor dat verderf bewaard worden vers 11 :Ik zal een voleinding maken met alle de heidenen, waarheen Ik u verstrooid heb, maar al is er gevaar dat gij met hen verloren gaat met u zal Ik geen voleinding maken. Het was beloofd, dat zij vrede zouden hebben gedurende de vrede van deze volken, Hoofdstuk 19:7, en toch bij de ondergang van deze volken, daaraan zouden ontsnappen. Gods kerk mag soms in grote benauwdheid gebracht worden, maar Hij zal er geen voleinding mee maken, Hoofdstuk 5:10, 18.

5. Hoewel God hen, en te recht, straft om hun zonden, hun menigvuldige overtredingen en machtig vele zonden, toch zal Hij in genade tot hen wederkeren, en ook hun zonde zal hun verlossing niet verhinderen, als Gods tijd komen zal.

6. Hoewel hun tegenstanders machtig waren, zal God ze neerwerpen en hun macht breken vers 16 : Allen, die u opeten, zullen opgegeten worden, en aldus zal Sions twist getwist worden, en het zal aan iedereen duidelijk worden, dat haar zaak een rechtvaardige zaak is. Aldus zal Sions verlossing teweeggebracht worden door de ondergang van haar onderdrukkers, en aldus zal aan haar vijanden vergolden worden, al het kwaad, dat zij haar gedaan hebben, want "er is een God, die op de aarde richt, een God, Wiens de wrake is. Zij allen, zonder uitzondering, zullen gaan in de gevangenis, en de dag zal komen, dat die u beroven, ter beroving zullen zijn. Indien iemand in de gevangenis leidt, die gaat zelf in de gevangenis," Openbaring 13:10. Dit zou kunnen dienen om de overwinnaars van vandaag te verplichten hun gevangenen goed te behandelen, omdat het rad zou ronddraaien, en de dag komen, dat ook zij gevangenen zouden zijn, en nu moeten zij doen zoals zij dan zelf behandeld zouden willen worden.

7. Al schijnt de wond dodelijk, God zal ze genezen, vers 17: Ik zal u de gezondheid doen rijzen. Al is de ziekte nog zo gevaarlijk, de zieke is buiten gevaar, als God de genezing op zich neemt.

IV. Over ‘t geheel worden zij gewaarschuwd tegen onmatige vrees en smart, want in deze kostelijke beloften is genoeg om beide tot zwijgen te brengen.
1. Zij moeten niet sidderen als die geen hoop hebben door de vrees voor nog meer ellende in de toekomst, die hen zou kunnen dreigen, vers 10 : Vrees niet, o Mijn knecht Jakob, ontzet u niet, Israël. Die Gods dienaren zijn moeten niet toegeven aan verontrustende vrees, welke moeilijkheden en gevaren zij ook voor zich mogen hebben.

2. Zij moeten niet treuren, als die geen hoop hebben om de smarten waar zij op ‘t ogenblik onder gebukt gaan, vers 13 : Wat krijt gij over uw breuk? Het is waar, uw vertrouwen op ‘t vlees laat u in de steek, schepselen zijn geneesheren zonder enige waarde, maar Ik zal u van uw plagen genezen, en daarom: Wat krijt gij? Waarom zijt gij gemelijk en klaagt aldus? Het is

om uw zonde, vers 14-15 en daarom, in plaats van te morren, moest gij berouw hebben. Dan zal tenslotte het einde goed zijn, en daarom verblijdt u in de hope.

Jeremia 30:18-24
Wij hebben hier nog meer wenken van de gunst, die God voor hen bewaarde, totdat de dagen van hun onheilen voorbij zouden zijn. Beloofd wordt:

I. Dat stad en tempel herbouwd zouden worden, vers 18. Jakobs tenten en zijn woningen voelden de gevolgen van de gevangenis. want zij lagen in puinhopen, toen de inwoners gevankelijk werden weggevoerd, maar, als zij teruggekeerd zijn, zullen de woningen hersteld worden, en uit hun puinhopen herrijzen, en daarin zal God Zich over zijn woningen ontfermen die gedenktekenen van Zijn rechtvaardigheid geweest waren. Dan zal de stad Jeruzalem herbouwd worden op haar hoop, haar eigen heuvel, al is hij nu niet meer dan een puinhoop. De ligging was onverbeterlijk, en daarom zal zij herbouwd worden op dezelfde plek grond. Hij, die van de stad een steenhoop maken kan, kan, als ‘t Hem behaagt, van een steenhoop weer een stad maken. Het paleis (de tempel, Gods paleis) zal liggen naar zijn wijze, het zal gebouwd worden naar het oude plan, en de dienst van God zal daar bij voortduring in stand gehouden worden en waargenomen als vroeger.

II. Dat de heilige feesten weer gevierd zouden worden, vers 19 :Van de stad en van de tempel en van alle woningen Jacobs zal dankzegging uitgaan, en een stem van de speellieden. Met woorden van blijdschap zullen zij naar de tempeldienst opgaan, en er van terugkeren. De stem van de dankzegging is dezelfde als de stem van de speellieden, want wat ons een reden tot blijdschap is, behoort er ook een te zijn tot gezang. Is iemand goedsmoeds? Dat hij psalmen zinge. Wat ons blijde maakt, behoort ons dankbaar te maken. Dient de Heere met blijdschap.

III. Dat het volk vermeerderd, en talrijk en aanzienlijk zou worden. "Zij zullen niet verminderd en zij zullen niet gering worden," maar talrijk en luisterrijk, en zij zullen een positie innemen onder de volken, want "Ik zal ze vermeerderen en zal ze verheerlijken." Het is een eer voor de kerk, als er velen aan toegevoegd worden, die zalig worden. Dit zou hun enige invloed geven onder hun naburen. Laat een volk nog zo verminderd en veracht zijn, God kan het vermeerderen en verheerlijken. Zij zullen hersteld worden tot hun vroegere eer: "Zijn zonen zullen zijn als eertijds (zie ook Zacharia 8:5), zij zullen de goederen en de eer van hun ouders erven als tevoren, en zijn gemeente zal, in burgerlijke en heilige zaken beide, bevestigd worden voor Mijn aangezicht." Er zal een voortdurende opeenvolging van getrouwe overheden in de vergadering van de oudsten zijn, om die te vestigen, en van getrouwe aanbidders in de vergadering van de heiligen. Terwijl het ene geslacht gaat, zal een nieuw opgewekt worden, en zo zal de gemeente voor God bevestigd worden.

IV. Dat zij gezegend zullen zijn met een goede regering, vers 21. Zijn edelen en rechters zullen uit hen zijn, van hun eigen volk, en zij zullen niet langer geregeerd worden door vreemdelingen en vijanden, zijn heerser zal uit het midden van hen voortkomen, zal een zijn, die met hen gedeeld heeft in de beproevingen van hun gevangen staat, en dit heeft betrekking op Christus onze Heere David onze koning, vers 9, Hij is uit ons, in alles de broederen gelijk geworden. En Ik zal hem doen naderen, dit kan verstaan worden

1. Van het volk, Jakob en Israël: Ik zal hem doen naderen tot Mij in de tempeldienst, als tevoren, om met Mij in het verbond te treden als Mijn volk, vers 22, om in gemeenschap tot Mij te genaken, want wie is hij, die met zijn hart borg worde, die er een verbond mee gemaakt en een verdrag mee gesloten heeft, om tot Mij te genaken? Hoe weinigen zijn er, die dat doen!

Niemand kan dat doen dan door de bijzondere genade van God, die hem tot Zich doet naderen. Telkens, wanneer wij God met een plechtige heiligheid naderen, moeten wij met ons hart borg worden om het te doen het hart moet voorbereid worden tot zijn plicht, het moet er mee bezig en er bij gehouden worden. Het hart is het voornaamste, waar God naar ziet, en dat Hij verlangt, maar het is bedrieglijk en zal ter zijde afwijken, als men geen grote zorg en moeite besteedt om het te verbinden, om dit offer met touwen te binden.

2. Het kan ook verstaan worden van de heerser, want het is een enkel persoon, waarvan gesproken wordt. Hun heerser zal plichtmatig tot zijn ambt geroepen worden, zal tot God naderen om Hem bij alle gelegenheden te raadplegen. God zal hem tot Zich doen naderen, want wie zou het anders op zich nemen om te zorgen voor zo'n zwak volk, en dit verderf te laten komen onder zijn bestaan?
Maar als God werk te doen heeft, al is daarin veel reden tot ontmoediging, dan verwekt Hij werktuigen om het te doen. Maar de zin is dieper, het ziet op Christus, op Hem als Middelaar.

a. Het eigenlijke werk en ambt van Christus, als Middelaar, is om tot God te naderen en te genaken, niet voor Zichzelf alleen, maar voor ons, en in onze naam en plaats, als de Hogepriester van onze belijdenis. Er staat, dat de priesters tot God naderen, Leviticus 10:3, 21:17. Mozes naderde, Exodus 20:21.
b. God de Vader deed Jezus Christus, als Middelaar, aldus tot Hem naderen en genaken Hij gebood en beval Hem het te doen, Hij heiligde en bevestigde Hem, zalfde Hem met dit doel, nam Hem aan en betuigde Zijn welbehagen in Hem.
c. Jezus Christus, die de Vader tot zich deed naderen als Middelaar, is met Zijn hart borg geworden om het te doen, dat is: "Hij verbond en verplichtte Zich er toe, ondernam het voor Zijn hart (zoals sommigen lezen), voor Zijn ziel, dat deze, in de volheid van de tijden, tot een schuldoffer gesteld zou worden". Zijn vrijwillig ondernemen, in onderwerping aan de wil Zijns Vaders en uit medelijden met de gevallen mens, verplichtte, en daarna was Zijn eer er mee gemoeid om woord te houden. Het houdt ook in, dat Hij van harte besloten was, vrijwillig en blijmoedig, en de moeilijkheden, die op Zijn weg lagen, niet telde, Jesaja 63:3-5.
d. Jezus Christus was in dit alles waarlijk wonderlijk. Wel mogen wij, met bewondering vragen: Wie is Hij, die met Zijn hart borg wordt voor zulk een onderneming?

V. Dat zij opnieuw in het verbond met God zullen opgenomen worden, maar het verbond, met hun vaderen gemaakt, vers 22 :Gij zult Mij tot een volk zijn, en het is Gods goede werk in ons, dat ons Hem "tot een volk maakt, een volk voor Zijn naam," Handelingen 15:14. "Ik zal u tot een God zijn." Het is Zijn welbehagen in ons, dat de samenvatting is van dat deel van het verbond.

VI. Dat met hun vijanden zal afgerekend, en dat ze ten onder gebracht zullen worden vers 20 : Ik zal bezoeking doen over al zijn onderdrukkers, zodat het aan een ieder blijken zal, hoe gevaarlijk het is "Gods gezalfden," Psalm 105:15, aan te tasten. De laatste twee verzen horen hier bij. "Een onweder des Heeren is uitgegaan, het zal blijven op het hoofd van de goddelozen." Deze twee verzen hebben wij ook gehad in Hoofdstuk 23:19, 20, daar waren zij een aankondiging van Gods toorn tegen de goddeloze huichelaars in Israël, hier tegen de goddeloze onderdrukkers van Israël. De uitdrukkingen, die nauwkeurig overeenstemmen, zijn van dezelfde betekenis als Jesaja 51:22, 23, "Ik neem de beker van de zwijmeling van uw hand, maar zal hem dien, die u bedroefd hebben, in de hand zetten." Gods grimmigheid tegen de goddelozen wordt hier voorgesteld als:
1. Zeer verschrikkelijk, als een onweder, dat overvalt en onweerstaanbaar is.

2. Zeer smartelijk. "Het zal blijven op het hoofd van de goddelozen, zij zullen evenzeer gepijnigd als verschrikt worden." 3. Het zal hen vervolgen. Onweders zijn gewoonlijk kort van duur, maar dit zal een aanhoudend onweder zijn.

4. Het zal volbrengen, waartoe het gezonden is: "De hittigheid van des Heeren toorn zal zich niet afwenden, totdat Hij gedaan zal hebben. Het doel van Zijn toorn, zowel als dat van Zijn liefde, zal bereikt worden, Hij zal de gedachten Zijns harten volbrengen."

5. Die dit nu niet ter harte willen nemen zullen dan de gedachte er aan niet kunnen bannen: "in het laatste van de dagen zult gij daarop letten; als het te laat is om het te voorkomen."

HOOFDSTUK 31

1 Ter zelfder tijd, spreekt de HEERE, zal Ik allen geslachten Israëls tot een God zijn; en zij zullen Mij tot een volk zijn. 2 Zo zegt de HEERE: Het volk der overgeblevenen van het zwaard heeft genade gevonden in de woestijn, namelijk Israël, als Ik heenging om hem tot rust te brengen. 3 De HEERE is mij verscheen van verre tijden! Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid. 4 Ik zal u weder bouwen, en gij zult gebouwd worden, o jonkvrouw Israëls! gij zult weder versierd zijn met uw trommelen, en uitgaan met de rei der spelenden. 5 Gij zult weder wijngaarden planten op de bergen van Samaria; de planters zullen planten, en de vrucht genieten. 6 Want er zal een dag zijn, waarin de hoeders op Efraims gebergte zullen roepen: Maakt ulieden op, en laat ons opgaan naar Sion, tot de HEERE, onzen God! 7 Want zo zegt de HEERE: Roept luide over Jakob met vreugde, en juicht vanwege het hoofd der heidenen; doet het horen, lofzingt, en zegt: O HEERE! behoud Uw volk, het overblijfsel van Israël. 8 Ziet, Ik zal ze aanbrengen uit het land van het noorden, en zal hen vergaderen van de zijden der aarde; onder hen zullen zijn blinden en lammen, zwangeren en barenden tezamen; met een grote gemeente zullen zij herwaarts wederkomen. 9 Zij zullen komen met geween, en met smekingen zal Ik hen voeren; Ik zal hen leiden aan de waterbeken, in een rechte weg, waarin zij zich niet zullen stoten; want Ik ben Israël tot een Vader, en Efraim is Mijn eerstgeborene. 10 Hoort des HEEREN woord, gij heidenen! en verkondigt in de eilanden, die verre zijn, en zegt: Hij, Die Israël verstrooid heeft, zal hem weder vergaderen, en hem bewaren als een herder zijn kudde. 11 Want de HEERE heeft Jakob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost uit de hand desgenen, die sterker was dan hij. 12 Dies zullen zij komen, en op de hoogte van Sion juichen, en toevloeien tot des HEEREN goed, tot het koren, en tot de most, en tot de olie, en tot de jonge schapen en runderen; en hun ziel zal zijn als een gewaterde hof, en zij zullen voortaan niet meer treurig zijn. 13 Dan zal zich de jonkvrouw verblijden in de rei, daartoe de jongelingen en ouden tezamen; want Ik zal hunlieder rouw in vrolijkheid veranderen, en zal hen troosten, en zal hen verblijden naar hun droefenis. 14 En Ik zal de ziel der priesteren met vettigheid dronken maken; en Mijn volk zal met Mijn goed verzadigd worden, spreekt de HEERE. 15 Zo zegt de HEERE: Er is een stem gehoord in Rama, een klage, een zeer bitter geween; Rachel weent over haar kinderen; zij weigert zich te laten troosten over haar kinderen, omdat zij niet zijn. 16 Zo zegt de HEERE: Bedwing uw stem van geween, en uw ogen van tranen; want er is loon voor uw arbeid, spreekt de HEERE; want zij zullen uit des vijands land wederkomen. 17 En er is verwachting voor uw nakomelingen, spreekt de HEERE; want uw kinderen zullen wederkomen tot hun landpale. 18 Ik heb wel gehoord, dat zich Efraim beklaagt, zeggende: Gij hebt mij getuchtigd, en ik ben getuchtigd geworden als een ongewend kalf. Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn, want Gij zijt de HEERE, mijn God! 19 Zekerlijk, nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik mijzelven ben bekend gemaakt, heb ik op de heup geklopt, ik ben beschaamd, ja, ook schaamrood geworden, omdat ik de smaadheid mijner jeugd gedragen heb. 20 Is niet Efraim Mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstelijk aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem; Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de HEERE. 21 Richt u merktekenen op, stel u spitse pilaren, zet uw hart op de baan, op de weg, dien gij gewandeld hebt; keer weder, o jonkvrouw Israëls, keer weder tot deze uw steden! 22 Hoe lang zult gij u onttrekken, gij afkerige dochter? Want de HEERE heeft wat nieuws op de aarde geschapen: de vrouw zal de man omvangen. 23 Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Dit woord zullen zij nog zeggen in het land van Juda, en in zijn steden, als Ik hun gevangenis wenden zal: De HEERE zegene u, gij woning der gerechtigheid, gij

berg der heiligheid! 24 En Juda, mitsgaders al zijn steden, zullen tezamen daarin wonen; de akkerlieden, en die met de kudde reizen. 25 Want Ik heb de vermoeide ziel dronken gemaakt, en Ik heb alle treurige ziel vervuld. 26 (Hierop ontwaakte ik, en zag toe, en mijn slaap was mij zoet.) 27 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik het huis van Israël en het huis van Juda bezaaien zal met zaad van mensen en zaad van beesten. 28 En het zal geschieden, gelijk als Ik over hen gewaakt heb, om uit te rukken, en af te breken, en te verstoren, en te verderven, en kwaad aan te doen; alzo zal Ik over hen waken, om te bouwen en te planten, spreekt de HEERE. 29 In die dagen zullen zij niet meer zeggen: De vaders hebben onrijpe druiven gegeten, en der kinderen tanden zijn stomp geworden. 30 Maar een iegelijk zal om zijn ongerechtigheid sterven; een ieder mens, die de onrijpe druiven eet, zijn tanden zullen stomp worden. 31 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik met het huis van Israël en met het huis van Juda een nieuw verbond zal maken; 32 Niet naar het verbond, dat Ik met hun vaderen gemaakt heb, ten dage als Ik hun hand aangreep, om hen uit Egypteland uit te voeren, welk Mijn verbond zij vernietigd hebben, hoewel Ik hen getrouwd had, spreekt de HEERE; 33 Maar dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis van Israël maken zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn. 34 En zij zullen niet meer, een iegelijk zijn naaste, en een iegelijk zijn broeder, leren, zeggende: Kent de HEERE! want zij zullen Mij allen kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe, spreekt de HEERE; want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven, en van hun zonden niet meer gedenken. 35 Zo zegt de HEERE, Die de zon ten lichte geeft des daags, de ordeningen der maan en der sterren ten lichte des nachts, Die de zee klieft, dat haar golven bruisen, HEERE der heirscharen is Zijn Naam: 36 Indien deze ordeningen van voor Mijn aangezicht zullen wijken, spreekt de HEERE, zo zal ook het zaad Israëls ophouden, dat het geen volk zij voor Mijn aangezicht, al de dagen. 37 Zo zegt de HEERE: Indien de hemelen daarboven gemeten, en de fondamenten der aarde beneden doorgrond kunnen worden, zo zal Ik ook het ganse zaad Israëls verwerpen, om alles, wat zij gedaan hebben, spreekt de HEERE. 38 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat deze stad de HEERE zal herbouwd worden, van de toren Hananeel af tot aan de Hoekpoort. 39 En het meetsnoer zal wijders nevens dezelve uitgaan tot aan de heuvel Gareb, en zich naar Goath omwenden. 40 En het ganse dal der dode lichamen en der as, en al de velden tot aan de beek Kidron, tot aan de hoek van de Paardenpoort tegen het oosten, zal de HEERE een heiligheid zijn; er zal niets weder uitgerukt, noch afgebroken worden in eeuwigheid.

Dit hoofdstuk vervolgt de goede, troostvolle woorden, in het vorige begonnen, ter bemoediging van de gevangenen, hen verzekerende, dat God te zijner tijd hen tot hun kinderen zou wederbrengen naar hun eigen land en ze opnieuw tot een groot en gelukkig volk maken, vooral door de zending van de Messias, in Wiens koninkrijk van genade vele van deze beloften haar volle vervulling zonden erlangen.

I. Zij zullen wederom vrede en ere, vreugde en groten overvloed beërven vers 1-14.
II. Hun smart over het verlies van hun kinderen zal ophouden, vers 15-17.
III. Zij zullen berouw hebben over hun zonden, en God zal hun berouw genadiglijk aannemen, vers 18-20.
IV. Zij zullen toenemen en vermenigvuldigen, zowel wat kinderen als vee aangaat, en niet, als vroeger verminderd en afgesneden worden, vers 21, 30.
V. God zal Zijn verbond met hen vernieuwen en ze met geestelijke zegeningen verrijken, vers 31-34.
VI. Deze zegeningen zullen bevestigd worden aan hun nakomelingen, zelfs aan het geestelijk Israël, tot in eeuwigheid, vers 35, 37.
VII. Deze buitengemeen grote en dierbare beloften waren een vaste grond van de hope en een rijke bron van vreugde voor de arme gevangenen, en wij mogen ze op onszelf toepassen en ze in geloof aannemen.

Jeremia 31:1-9
Hier verzekert God Zijn volk:

I. Dat Hij het weer in een verbondsbetrekking tot Hem wil brengen, waaruit zij gevallen waren. tegelijker tijd, wanneer Gods toorn tegen de goddelozen ontbrandt, Hoofdstuk 30:24, wordt Zijn eigen volk door Hem erkend als de kinderen van Zijn liefde: Ik zal tonen een God te zijn (dit is Ik zal tonen, God te zijn), allen geslachte Israëls, niet alleen voor de twee stammen, maar alle stammen, niet van het huis Aärons of Levi's alleen, maar alle huisgezinnen, niet alleen voor het land in het algemeen, maar iedere familie in het bijzonder, met haar belangen zal de vruchten van deze bijzondere betrekking tot God plukken. Zie, de huisgezinnen van de Godvrezenden mogen ook voor hun familie-aangelegenheden op Gods beloften pleiten en op Hem hopen als hun God. Zo wij en onze huizen de Heere dienen zullen wij door Hem beschermd en gezegend worden, Spreuken 3:33.

II. Dat Hij voor hen wil doen, ze uit Babel opvoerende, wat Hij voor hun vaderen heeft gedaan, toen Hij ze uit Egypte bevrijdde, naar Zijn voornemen, toen Hij ze het eerst tot Zijn volk aannam.
1. Hij herinnert hen wat Hij voor hun vaderen had gedaan, toen Hij ze uit Egypte uitleidde, vers 2. Die waren toen, gelijk deze nu, een volk, overgebleven van het zwaard, het zwaard van Farao, waarmee deze alle mannelijke kinderen, zodra zij geboren waren, doodde (een bloedig zwaard inderdaad, waaraan Israël ternauwernood ontkomen is), en waarmee hij ze zocht af te snijden, toen hij ze aan de Rode Zee vervolgde. Zij kwamen toen in de woestijn waar zij verloren en vergeten scheen, gelijk deze nu in een vreemd land, en toch hadden ze genade bij God gevonden, waren door Hem erkend en geëerd, en gezegend met wonderbare bewijzen van Zijn bijzondere gunst, toen Hij heenging om hen tot rust te brengen in Kanaän. Zie, wanneer wij vernederd worden, en onoverkomelijke bezwaren stellen zich in de weg van onze bevrijding, dan is het goed te bedenken dat het van de aloude kerk evenzo gegaan is, en dat ze desondanks gerezen is en in Kanaän gekomen door al de bezwaren van de woestijnreis heen. En God is nog Dezelfde.

2. Zij herinneren Hem aan al wat Hij voor hun vaderen had gedaan, en wijzen er op, dat zij zulke tekenen niet zien, gelijk Gideon deed: Waar zijn al zijn wonderen, die onze vaderen ons verteld hebben? Het is waar, de Heere was hun verscheen van verre tijden, vers 3, in Egypte, in de woestijn, was hun en voor hen verscheen, had hun Zijn heerlijkheid getoond. De jaren van de oude tijden waren heerlijke jaren geweest maar nu was het anders. Wat baat het ons of Hij vroeger verscheen is, als Hij nu een God is, die Zich voor ons verbergt? Jesaja 45:15. Zie, het is moeilijk, onder tegenwoordig leed zich met vroegeren zegen te troosten.

3. Daarop antwoordt Hij met de verzekering van Zijn onveranderde liefde. Ja, "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid, zelfs met een eeuwige liefde, een liefde, die nimmer falen zal, al moge de troost dier liefde voor een tijd ophouden. Het is een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid, die Ik uw vaderen zowel als u heb bewezen". Ik heb u met goedertierenheid tot Mij getrokken als uw God, van al de afgoden af, waarheen gij u had afgewend. Zie, de troost voor degenen die door genade Gods liefde hebben leren kennen, bestaat daarin, dat het een "eeuwige liefde is (van eeuwig in de goddelijke raadsbesluiten, tot eeuwig in de voortduur en de gevolgen ervan), en dat niets hen van die liefde kan scheiden". Degene, die God liefheeft, brengt Hij in een verbond en gemeenschap met Hem, door de werking Zijns Geestes in hun ziel, Hij trekt ze met goedertierenheid, met de koorden eens mensen, met koorden van de liefde, waaraan niets weerstand kan bieden.

III. Dat Hij hen weer tot een volk zal maken en ze in hun eigen land zal brengen, vers 4, 5. Is Gods kerk Zijn huis, Zijn tempel? Ligt die nu verwoest? Dat is zo, maar Ik zal u weer bouwen en gij zult gebouwd worden. Zijn de delen van dit gebouw verstrooid? Zij zullen weer saamgebracht en saamgevoegd worden, ieder deel op zijn eigen plaats. Als God ze bouwen zal, dan zullen ze gebouwd worden en wat kan die bouw dan verhinderen? Is Israël een schone jonkvrouw? Is zij nu van haar sieraden beroofd en tot een toestand van moedeloosheid gebracht? Zeker maar gij zult weer versierd zijn met uw trommelen, uw vroeger sieraad, waarmee gij vrolijk geweest zijt. Zij zullen de harpen van de wilgen nemen, waaraan ze gehangen waren, ze stemmen en er weer muziek op maken. Zij zullen versierd worden met hun trommelen, want hun muziek en vreugde zal dan alle reden hebben. Het zal de welaangename tijd zijn, God zal ze in Zijn voorzienigheid ertoe roepen, de trommelen zullen hun sieraad zijn, terwijl die muziekinstrumenten, ten tijde van algemene ellende, als God tot treuren roept, niet te pas komen. Ook kan het slaan op het gebruik van de trommelen bij hun plechtige godsdienstige feesten, wanneer "de dochteren Sions uitgingen in de rei van de spelenden," Richteren 21:19, 20. Onze vrolijkheid is dan inderdaad een versiersel voor ons, wanneer wij God dienen en Hem ermede verheerlijken. Wordt de vreugde van de stad onderhouden door de voortbrengselen des velde? Inderdaad, en daarom worden die beloofd, vers 5. Gij zult weer wijngaarden planten op de bergen van Samaria, dat de hoofdstad van het rijk dertien stammen was geweest, in tegenstelling met Juda. Maar nu zullen ze verenigd worden, Exodus 37:22, en daar zal zo'n volmaakte vrede en veiligheid zijn, dat men zich geheel en al aan de landbouw zal kunnen wijden. "De planters zullen planten, geen vijandelijker inval vrezende, om de vrucht van hun arbeid te verstoren en te genieten". Die zullen ze ongestoord genieten als iets gewoons (Engelse vertaling), geen verboden vrucht, niet verboden door de wet Gods (gelijk zij die mochten eten voor het vijfde jaar, Leviticus 19:23-25), niet verboden door de eigenaars omdat er zo'n overvloed zal wezen, dat er voor allen meer dan genoeg is.

IV. Dat zij vrijheid en gelegenheid zouden hebben om God te dienen naar zijn eigen inzettingen, men zal hen daartoe uitnodigen, en van binnen zal er lust toe zijn, vers 6. Daar zal een dag zijn, en een heerlijke dag zal het wezen, waarin de hoeders op Efraïms gebergte, die daar zijn geplaatst om wacht te houden en de nadering van een vijand te melden, bevindende, dat alles rustig is en zelfs de schijn van gevaar ontbreekt, zullen begeren van hun post afgelost te worden, opdat zij mogen opgaan naar Sion, om God voor de algemene vrede te prijzen. Of: de wachters zullen de wijngaarden verzorgen (waarvan vers 5 spreekt), zij zullen zichzelf en anderen opwekken met al hun buren, om op te gaan en de plechtigheden te Jeruzalem te vieren. Hieruit blijkt, dat de dienst van God op Sion weer begonnen is, en dat men algemeen daarheen opgaat, met evenveel geestdrift en wederzijdse aanmoediging als in Davids tijd, Psalm 122:1. Maar wat hier het merkwaardigste is, "de hoeders op Efraïms gebergte zijn de voorsten om de dienst van God te Jeruzalem te vernieuwen, terwijl tevoren de wachter van Efraïm een haat was in het huis zijns Gods", Hoséa 9:8, en, in plaats van het volk aan te sporen naar Sion te gaan, dengenen, die hun aangezicht derwaarts gericht hadden, strikken spanden, Hoséa 5:1. Zie, God kan hen, die vijanden waren van Hem en Zijn dienst, tot voorgangers en leiders in Zijn dienst maken. Deze belofte zou haar volle vervulling verlangen in de dagen van de Messias, wanneer het Evangelie zou gepredikt worden aan al deze landen, en de kerk van Christus, waarvan Sion een type was, daartoe allen zou uitnodigen.

V. Dat God de eer en Zijn kerk de heerlijke troost van deze gezegende verandering zal hebben, vers 7 :Roept luide over Jacob met vreugde, dat is: laat al zijn vrienden en gunstgenoten zich met hem verblijden, Deuteronomium 32:43. "Wees vrolijk, gij heidenen met zijn volk," Romeinen 15:10. Het herstel van Jacob zal door alle buren opgemerkt worden,

het zal hun allen een oorzaak van vreugde zijn, zij zullen met Jacob instemmen, als hij zich verheugt, hem Beren en hoogachten. "Zelfs de overste van de volken, die allen te boven gaat, zal het zich een ere rekenen, Jacob met zijn herstel geluk te wensen, en zal hem vereren met een gezantschap om die boodschap over te brengen". "Doet het horen en lofzingt." Door deze heugelijke gebeurtenis te vermelden prijst gij de God Israëls en het Israël Gods, looft gij beide. De verkondigers van het Evangelie moeten het prijzen, en daarom wordt het vaak in de Psalmen vermeld als verbonden met lof en prijs, Psalm 67:3, 4, 96:2, 3. Waarmee wij anderen ook mee troosten of door hen getroost worden, daarvan moeten wij gewis Gode de lof geven. "Looft gij en zegt: O Heere, behoud Uw volk, dat is: volmaak zijn zaligheid: ga voort het overblijfsel van Israël te verlossen, dat nog in slavernij zucht", Psalm. 126:3, 4. Zie, wanneer wij God prijzen voor wat Hij ons gedaan heeft, moeten wij op Hem hopen voor toekomstige gunstbewijzen, die Zijn kerk behoeft en verwacht. In het gebed daarom prijzen wij Hem en geven Hem heerlijkheid, en zo beschouwt Hij het. VI. Dat zij, om zich weer gelukkiglijk in hun eigen land te kunnen vestigen, een blijde uittocht uit het land van hun ballingschap en een voorspoedige reis naar huis zullen hebben, vers 8, 9.

Dit begin van goedertierenheid zal hun een onderpand zijn voor alle andere hier beloofde zegeningen.
1. Ofschoon zij naar ver verwijderde plaatsen verstrooid zijn, zullen zij samengevoerd worden "van het noorden en van de zijden van de aarde, waar zij ook mogen zijn. God zal ze uitvinden."

2. Al zijn velen onder hen ongeschikt voor de reis, toch zal hun dat geen hinderpaal zijn: "blinden en lammen zullen komen, zo gewillig en verlangend zullen zij zijn om de tocht te ondernemen, dat hun blindheid en lamheid hun geen beletsel zal zijn om de plaats te verlaten, waar zij zo lang gewoond hebben". Hun reismakkers zullen bereid zijn, hen te helpen, zullen ogen voor de blinden en voeten voor de lammen wezen, gelijk goede Christenen elkaar op hun reis naar de hemel moeten steunen, Job 29:15. Maar, bovenal, God zal met hen zijn, niemand behoeft zich met blindheid te verontschuldigen, die God tot leidsman heeft, noch met lamheid, wiens sterkte de Heere is. "Zwangeren zijn niet in staat, zo'n reis te ondernemen, veel min barenden, en toch, als het er op aankomt, naar Sion terug te keren, zal noch de ene noch de andere bezwaar maken". Zie, wanneer God roept, behoeven wij geen onbekwaamheid voor te wenden, Hij, die ons roept, zal ons helpen en sterken.

3. Ofschoon zij verminderd en weinigen in getal schijnen, toch zullen zij, als allen samengestroomd zijn, "één grote gemeente vormen, zo zal het ook zijn met het geestelijk Israël, wanneer dat vergaderd wordt, al schijnt het slechts een kleine kudde te zijn".

4. Hoewel hun terugkeer een oorzaak van grote vreugde voor hen zal zijn, zullen gebeden en tranen hen vergezellen, vers 9 : Zij zullen komen met geween, en met smekingen zal Ik ze voeren, geween over hun zonden, en smekingen om vergeving, want de goedertierenheid Gods zal ze tot bekering leiden, en zij zullen bitterder en oprechten om hun zonden schreien, nu zij uit hun ballingschap verlost werden, dan zij ooit gedaan hadden, toen ze er onder zuchtten. Wenen en bidden gaat heel wel samen, tranen geven levendigheid aan het gebed en zijn tekenen van innigheid, en gebeden helpen de tranen afwissen. Ik zal ze met gunstbewijzen leiden (zo luidt de Engelse kanttekening), op hun reis zullen zij met Gods gunst omringd worden als uitvloeisels van Zijn goedheid.

5. Al zullen zij een gevaarvolle reis doen, toch zijn zij veilig onder goddelijk geleide. Is het land, waardoor zij trekken, droog en dorstig? "Ik zal ze leiden aan de waterbeken, niet de

wateren van een rivier die in de zomer uitdroogt. Is er een woestijn, waarin geen pad of weg is te vinden? Ik zal ze leiden in een rechten weg, zodat ze niet verdwalen. Is het een ruw, rotsig land? Zij zullen zich niet stoten". Zie, wanneer God Zijn volk duidelijk roept, zal Hij hun of een gebaande weg aanwijzen of er een voor hen maken, en wanneer wij de Voorzienigheid volgen, kunnen wij zeker zijn, dat de Voorzienigheid ons geen ogenblik in de steek zal laten. Eindelijk wordt hier de reden genoemd waarom God al de zorg voor Zijn volk zal dragen "Want Ik ben Israël tot een Vader, een Vader die hen genereerde, en hen daarom onderhouden, en hun de zorg en het medelijden eens Vaders tonen zal", Psalm 103:13. "En Efraïm, die is Mijn eerstgeborene. Efraïm, dat van God afgezworven, niet meer waard was een zoon genaamd te worden, zal zelfs de eerstgeborene zijn, bijzonder dierbaar en erfgenaam van een dubbel deel van de zegeningen".
Dezelfde reden was gegeven voor hun uittocht uit Egypte als nu voor hun verlossing uit Babylon: zij zijn vrijgeborenen en mogen daarom geen slaven zijn, zij zijn geboren voor God en mogen dus geen dienstknechten van mensen wezen, Exodus 4:22, 23. "Mijn zoon, Mijn eerstgeborene, is Israël. Laat Mijn en zoon trekken, dat hij Mij diene". Als wij God onze Vader mogen noemen en ons voegen bij "de gemeente van de eerstgeborenen," dan kunnen wij gewis zijn, dat ons niets ontbreken zal van hetgeen waarlijk goed voor ons is.

Jeremia 31:10-17
Deze verzen staan in strekking vrijwel gelijk met de vorige: ze verkondigen aan wereld en kerk de bedoelingen van Gods liefde voor Zijn volk. "Dit is een woord des Heeren, dat de heidenen moeten horen, want het is de profetie van een werk des Heeren, waarvan de natiën noodzakelijk kennis moesten nemen". Laat ze de profetie horen, opdat ze de vervulling zoveel beter mogen verstaan en genieten, en laat degenen, die ze horen, ze wederom aan anderen verhalen en "verkondigen in de eilanden, die verre zijn." Het zal iets nieuws zijn, dat door de gehele wereld verspreid wordt. Het zal een grote gebeurtenis in de geschiedenis wezen. Laat ons zien, hoe het in de profetie luidt. Er wordt voorspeld,
1. Dat degenen, die verstrooid zijn, uit hun verstrooiing zullen samengebracht worden: Hij die Israël verstrooid heeft, zal hem weer vergaderen, want Hij weet waarheen Hij ze verstrooid heeft en waar Hij ze vinden kan, vers 10. "Una cademque manus vulnus opemque tulit, - de hand, die de wond sloeg, zal ze ook helen." En wanneer Hij ze tot een lichaam, tot een kudde vergaderd heeft, zal Hij ze bewaren als een herder zijn kudde, zodat ze niet weer verstrooid worden.

2. Zij, die verkocht en vervreemd waren, zullen vrijgekocht en teruggebracht worden, vers 11. Hoezeer de vijand, die Israël in bezit heeft genomen, sterker was dan hij, toch heeft de Heere, die sterker is dan allen, hem vrijgekocht en verlost, niet tegen een prijs, maar door Zijn macht, gelijk vanouds uit de hand van de Egyptenaren.

3. Met hun vrijheid zullen ze overvloed en vreugde hebben, en God zal daarmee verheerlijkt en gediend worden, vers 12, 13. Wanneer zij naar hun eigen land zullen teruggekeerd zijn, zullen zij komen en op de hoogte van Sion juichen, op de top van die heiligen berg zullen zij zingen tot eer en prijs van God. Wij lezen, dat zij zulks deden, toen de fundamenten van de tempel gelegd waren, zij zongen bij beurten, met de Heere te loven en te danken, Ezra 3:11. "Zij zullen toevloeien tot des Heeren goed, dat is: zij zullen in groten getale samenkomen, gelijk waterstromen, tot des Heeren goed," om te bidden, dat te genieten en te blijven genieten. Zij zullen komen om Hem voor Zijn goed te danken, wanneer Hij hun koren, most en olie, jonge schapen en runderen zal geven die, nu zij hun vrijheid herkregen hebben, een onbetwist eigendom zijn, dat zij in rust en vrede mogen genieten. Daarvoor zullen ze God vereren met de eerstelingen, die zij op Zijn altaar offeren. Zie, het is troostrijk, de goedheid

des Heeren in de giften van Zijn algemene voorzienigheid op te merken, en ook daarin Zijn verbondsliefde te smaken. In hun overvloed (overvloed na zoveel gebrek en schaarsheid) zullen zij zich grotelijks verheugen, "hun ziel zal zijn als een gewaterde hof, bloeiende en vruchtbaar, Jesaja 58:11, aangenaam en welriekend en overvloeiende van al wat goed is". Zie, onze zielen zijn als een hof, maar alleen dan, wanneer zij met de dauw van Gods Geest en genade bevochtigd werden. Het is een kostelijke belofte, die volgt, en die aan deze zijde van het hemelse Sion nimmer ten volle vervuld wordt: "zij zullen voortaan niet meer treurig zin, want eerst in het nieuwe Jeruzalem zal God alle tranen van hun ogen afwissen, Openbaring 21:4.
Ze zou evenwel in zover vervuld worden, dat de teruggekeerde gevangenen heel niet meer die oorzaak van smart zouden hebben, die ze te voren gehad hadden. Daarom vers 13, zullen de jongelingen en de ouden zich tezamen verblijden, de vreugde van de jongelingen zal ernstig genoeg zijn om de ouden gezelschap te kunnen houden, en de ouden zullen zo blijde zijn, dat zij zich bij de jongeren scharen. "Salva res est, saltat senex, de staat vaart wel, de ouden springen." God zal hun rouw in vreugde veranderen, hun vasten in plechtige feestviering, Zacharia 8:19. Het was in de terugkeer uit Babel, dat degenen, "die in tranen gezaaid hadden, met gejuich maaiden," Psalm 126:5, 6. Zij, die God troost, worden inderdaad getroost en kunnen al hun ellende vergeten, wanneer Hij ze na hun smart doet juichen, niet alleen na, maar ook om hun smart, want hun vreugde zal te groter zijn door hun smart, die de tegenstelling te heerlijker doet uitkomen. Hoe meer zij aan hun geleden smart denken, zoveel inniger zullen zij zich in hun verlossing verheugen.

4. Zowel de voorgangers als de volgelingen zullen overvloedige voldoening genieten in wat God hun geeft, vers 14 :Ik zal de ziel van de priesters met vettigheid dronken maken, dit is verzadigen, er zal zo’n menigte slachtoffers naar het altaar gebracht worden, dat degenen, die van het altaar leven, er overvloedig van leven kunnen, zij en hun huisgezinnen zullen met vettigheid verzadigd worden. Zij zullen van het beste hebben, en Mijn volk zal met Mijn goed verzadigd worden. Daarin is voldoende om allen gelukkig te maken. Gods volk vindt een overvloedige voldoening in Zijn goed, al hebben zij ook weinig in deze wereld. Laat hen verzadigd worden met Gods goedertierenheid, en zij verlangen niets beters noch meer om gelukkig te zijn. Dat alles is toepasselijk op de geestelijke zegeningen, die de verlosten des Heeren door Jezus Christus genieten, oneindig hoger in waarde dan koren en most en olie.

5. Zij vooral, die treurden over het verlies van hun kinderen, die in gevangenschap gevoerd waren, zouden hun treuren zien veranderen in blijdschap, als zij terugkeerden, vers 15-17. Hier vinden wij:
a. De droeve klacht, die de moeders aanhieven om het verlies van hun kinderen, vers 15 :Daar is een stemme gehoord in Rama, ten tijde van de algemene wegvoering in ballingschap, niets dan een klagen en een zeer bitter geween, in Rama meer dan ergens elders, omdat Nebuzaradan daar zijn gevangenen samenbracht, naar Hoofdstuk 40:1, waar van Jeremia wordt gezegd, dat men hem van Rama terugzond. Rachel wordt hier gezegd, te wenen om haar kinderen. Het graf van Rachel lag tussen Rama en Bethlehem. Benjamin, een van de twee stammen, en Efraïm het hoofd van de tien stammen, stamden beide van Rachel af. Zij had slechts twee zoons gehad, om wille van de oudste had zijn vader smart gekend en was geweigerd getroost te worden, Genesis 37:35, de anderen had zij zelf Benoni, zoon mijner smart, genoemd. "Nu treurden de inwoners van Rama op gelijke manier om hun zonen en dochteren, die weggevoerd waren, zie 1 Samuel 30:6, en zo’n stem des geweens werd daar gehoord, dat, om een dichterlijke uitdrukking te bezigen, Rachel uit haar graf had kunnen opstaan om mee te klagen. De liefhebbende ouders weigerden over hun kinderen getroost te worden, omdat zij niet meer waren," niet meer in hun omgeving, maar in de handen des

vijands gevallen, hoogst waarschijnlijk zouden zij hen nimmermeer zien. Dat wordt door de Evangelisten toegepast op de kindermoord van Herodes te Bethlehem, Mattheüs 2:17, 18, en deze Schrift wordt gezegd, daarin vervuld te zijn. Zij weenden over hen "en wilden niet getroost worden, daar hun geen oorzaak van troost gelaten was, omdat zij niet meer waren." Zie, smart over het verlies van kinderen moet wel grote smart zijn, vooral als men meent, dat zij niet meer zijn.

b. Een gepaste troost wordt hun desondanks geboden, vers 16, 17. Hun wordt geraden, hun smart te matigen en in te binden: Bedwing uw stem van geween en uw ogen van tranen. Ons wordt niet verboden, in zo'n geval te treuren, natuurlijke genegenheid behoeft niet uitgeroeid te worden. Maar wij mogen die smart niet over ons laten heersen of ons verhinderen ons in God te verblijden en onze plicht jegens Hem te vervullen. Al treuren wij, we mogen niet murmureren, noch wenen, gelijk Jacob deed, dat wij, rouw bedrijvende, in het graf zullen nederdalen. Om onmatige smart te keren moeten wij bedenken, dat "daar verwachting is voor onze nakomelingen, verwachting, dat er een einde zal komen aan hun ellende, die niet eeuwig zal duren, dat er een gelukkig, vreedzaam einde zal zijn". Zie, dit moet ons steunen onder onze rampen, dat wij reden hebben te verwachten, dat het einde goed zal zijn. "De rechtvaardige hoopt in zijn dood, dat zal het gezegende besluit van zijn smart en de gezegende overgang tot zijn vreugde zijn". "Er is verwachting voor uw nakomelingen," al beleeft gij die glorierijke dagen zelf niet meer, daar is verwachting, dat uw nakomelingen ze zullen zien. Al valt een geslacht in de woestijn, het volgende zal Kanaän binnengaan.

Tweeërlei verwachting kan u troosten:
a. De beloning op uw arbeid. "De arbeid uws lijdens zal beloond worden. De troost van de bevrijding zal groot genoeg wezen, om al de smart van de ballingschap in de schaduw te stellen. God verblijdt Zijn volk naar de dagen, in dewelke Hij het verdrukt had," Psalm 90:15, en zo is er evenwicht tussen de vreugde en de smart, als tussen de arbeid en het loon. "De heerlijkheid, die geopenbaard zal worden, waarop de heiligen eindelijk hopen, zal overvloedig opwegen tegen het lijden van de tegenwoordige tijde," Romeinen 8:18.
b. Het herstel uwer kinderen: Zij zullen wederkomen tot hun landpalen, vers 17, uit het land van hun vaderen, vers 16. Daar is verwachting, dat kinderen, die afgedwaald waren, weer thuis komen. Jacob smaakte een onuitsprekelijk genot, toen hij zijn zoon Jozef, aan wie hij gewanhoopt had, weer ontmoeten mocht. Daar is verwachting voor kinderen, door de dood weggenomen, dat zij tot hun landpaal zullen wederkomen, tot het zalig lot, dat hun in de opstanding in het hemels Kanaän, de landpaal van zijn heilige woning, beschoren wordt. Wij hebben reden om onze smart te matigen over de dood van onze kinderen, die in Gods verbond zijn begrepen, wanneer wij bedenken, dat wij verwachting hebben ze ten eeuwigen leven te zien opstaan. Zij zijn niet verloren, maar ons voorgegaan.

Jeremia 31:18-26
I. Hier vinden wij Efraïms berouw en terugkeer tot God. Niet alleen Juda, maar ook Ephraim, het rijk van de tien stammen, zou hersteld worden en er derhalve op voorbereid en voor bekwaam gemaakt worden, Hoséa 14:9. "Efraïm, wat heb Ik meer met de afgoden te doen?" Efraïm, als volk, wordt hier als een enkele persoon toegesproken om hun eensgezindheid uit te drukken, zij zullen één zijn in hun berouw, en God verheerlijken met één gemoed, uit één mond, één en allen. Door dit enkelvoud wordt eveneens aangewezen, dat die eensgezindheid het tevens ieder afzonderlijk gemakkelijker maakt terug te keren, door aller voorbeeld voorgegaan en aangemoedigd. Efraïm wordt hier voorgesteld als wenende om zijn zonden, misschien omdat Efraïm, de zoon van Jozef, naar wie de stam genoemd was, een gevoelig

hart bezat: "hij droeg vele dagen leed en zijn broeders kwamen om hem te troosten," 1 Kronieken 7:22. En smart om de zonde wordt vergeleken met "rouw om een enige zoon."

De boetvaardige wordt hier voorgesteld,
1. Bewenende zichzelf en zijn tegenwoordige ellendige toestand. Zo treuren waarlijk boetvaardigen.

2. Zichzelf beschuldigende, een zondaar, een groot zondaar te zijn. Hij beschuldigt zich in de eerste plaats van de zonde, die zijn consciëntie hem toen meer bepaaldelijk verweet, namelijk ongeduld onder de kastijding. "Gij hebt mij getuchtigd, ik ben onder uw hoede geweest, en ik verdiende het, ik had het nodig. Ik werd terecht getuchtigd, als een ongewend kalf, dat de roede nooit zou gevoeld hebben, als het niet weerspannig was geweest." Ware boetvaardigen beschouwen hun beproevingen als vaderlijke kastijdingen: "Gij hebt mij getuchtigd, en ik ben getuchtigd geworden. Dat is, het was goed, dat ik getuchtigd werd, anders ware het verkeerd met mij afgelopen. Het deed mij goed, bedoelde dat althans, en toch ben ik er ongeduldig onder geweest". Of het geeft het gebrek aan gevoel onder de tuchtiging te kennen. "Gij hebt mij getuchtigd, en ik ben getuchtigd geworden, dat was alles". Ik werd er niet door gewekt of verbeterd, ik lette alleen op de tuchtiging en zag niet verder. Ik ben onder de tuchtiging geweest "als een ongewend kalf, ongewend aan het juk, ongeregeld en onhandelbaar, slaande tegen de prikkels, gelijk een wilde os in het net," Jesaja 51:20. Dit is de zonde, waaraan hij zich schuldig weet, maar, vers 19, hij bedenkt die vorige zonden en herinnert zich de dagen van zijn jeugd. De ontdekking van een zonde brengt ons meerdere in herinnering, "hij gedenkt de smaadheid van zijn jeugd". Efraïm als volk denkt na over het wangedrag van zijn vaderen, toen het eerst tot een volk werd. Ook is dit toepasselijk op de enkele persoon. Zie, de zonde van onze jonkheid was de smaadheid van onze jeugd, en wij moeten, zo vaak wij er aan denken, dat met smart en schaamte doen.

3. Hij is hier boos op zichzelf en gevoelt een heilige verontwaardiging over zijn zonde en dwaasheid. "Hij heeft op de heup geklopt," gelijk de tollenaar zich op de borst sloeg. Hij is verbaasd over zichzelf, over zijn eigen dwaasheid en onwilligheid. "Hij is beschaamd, ja ook schaamrood geworden, kan niet met vertrouwen tot God opzien noch met gerustheid aan zichzelf denken."

4. Hij beveelt zich aan Gods barmhartigheid en genade. Hij bevindt in zich een neiging om van God af te dwalen en kan zichzelf met geen mogelijkheid bij God houden, veel min, wanneer hij afgeweken is, weer terugkeren. "Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn, wat betekent dat, tenzij Gods genade hem terugbrengt, hij zich nooit bekeren zal". Daarom begeert hij die genade, en bouwt erop, en twijfelt niet, of ze zal machtig genoeg zijn om hem door alle moeilijkheden heen te brengen, die hij op de weg van de bekering zal ontmoeten. Zie Hoofdstuk 17:14. "Genees mij, Heere, zo zal ik genezen worden." God werkt met macht, Hij kan de onwillige gewillig maken, als Hij de bekering van een ziel onderneemt, zo wordt ze bekeerd.

5. Hij vermaakt zich met de ervaring van de gezegende werking van de goddelijke genade: "Zeker, nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad." Zie, al het vrome verlangen onzes harten naar God, is de vrucht van de machtige werking van de genade in ons.
Merk op, "hij werd bekeerd, hij werd onderwezen, zijn wil werd naar Gods wil omgebogen, doordat hij verstand kreeg aangaande goddelijke waarheden". Zie, de wijze, waarop God zondaars tot zich bekeert is dat Hij de ogen huns verstands opent, en daarop volgt alle goeds. "Nadat ik mijzelf ben bekend gemaakt, heb ik mij overgegeven, heb ik op de heup geklopt."

Wanneer zondaars tot de rechte kennis komen, komen zij ook in een rechte weg. Efraïm was getuchtigd, maar zonder het gewenste gevolg, en het bleef er bij: "Hij was getuchtigd en dat was alles". Maar toen het onderwijs van Gods Geest de kastijding van de goddelijke voorzienigheid vergezelde, toen werd er vrucht gezien, toen "sloeg hij op de heup, toen kreeg hij zo'n berouw over de zonde, dat hij er niet meer mee te doen wilde hebben." II. Gods mededogen over Efraïm en de vriendelijke ontvangst, die hem van Godswege ten deel valt, vers 20.

1. God erkent hem als zijn kind, al is hij een ondeugend en ongehoorzaam kind geweest: Is niet Efraïm mij een dierbare zoon? Is hij Mij niet een troetelkind? Wanneer Efraïm dus over zichzelf treurt, treurt ook God over hem, als over "een, die zijn moeder troost, al heeft zij hem bestraft, Jesaja 66:13. Is deze Efraïm Mij een dierbare zoon? Is hij Mij niet een troetelkind?" Is hij het, die nu bedroefd is van geest en bitterlijk weent? Het is als horen wij de stem van Saul, 1 Samuel 26:17 :"Is dit uw stem, mijn zoon David?" Ja, nu is hij een dierbare zoon, een troetelkind, nu hij zich bekeert. Zie, degenen, die ondeugende afgedwaalde kinderen geweest zijn, zullen, als ze oprecht terugkeren en berouw hebben, hoe ze ook onder de kastijding van de roede zich hebben gedragen, door God als dierbare zonen, als troetelkinderen aangenomen worden. Efraïm had getreurd, maar God geneest hem, hij heeft zich vernederd, maar God eert hem, gelijk de verloren zoon, die zich zelf niet meer waardig acht, "een zoon genaamd te worden. Zijn vader doet hem het beste kleed aan en een ring aan zijn vinger."

2. Hij laat zijn toorn varen en spreekt met teder mededogen over hem: "sinds ik tegen hem gesproken heb, door de bedreigingen van mijn woord en de kastijding mijner voorzienigheid, denk Ik nog ernstig aan hem, mijn gedachten jegens hem zijn gedachten des vredes." Zie, wanneer God Zijn volk bedroeft, vergeet Hij het niet, wanneer Hij het uit zijn land bant, verliest hij het niet uit het oog noch uit het hart. Zelfs dan, wanneer God "tegen" ons optreedt, arbeidt Hij "voor" ons en bedoelt met alles alleenlijk het goede, en dit is onze troost in onze beproeving, dat "Hij aan ons denkt, al hebben wij Hem vergeten. Ik denk nog ernstiglijk aan hem, en daarom rommelt Mijn ingewand voor hem, gelijk Jozefs ingewand over zijn broeders, zelfs toen hij hard met hen sprak".
Toen Israëls beproeving tot berouwvolle belijdenis en onderwerping uitdreef, "werd des Heeren ziel verdrietig over de arbeid aan Israël" Richteren 10:16, want Hij is altijd bezield met de grootste tederheid. Gods barmhartigheid was het, die Efraïms straf matigde: "Mijn hart is in Mij omgekeerd," Hoséa 11:8, 9, en dezelfde barmhartigheid had een welgevallen aan Efraïms berouw. Efraïm had gepleit, vers 18 : Gij zijt de Heere mijn God, daarom wil ik tot U terugkeren, en mij op Uw barmhartigheid en genade verlaten. En God toont, dat Hij die pleitgrond aanneemt, want Hij betuigt, dat Hij God is en geen mens, omdat Hij zijn God is.

3. Hij besluit, hem goed te doen: Ik zal Mij zeker ontfermen, zegt de Heere. Zie, God heeft een rijke voorraad van barmhartigheid gewisse en verblijdende barmhartigheid, voor allen, die Hem oprecht zoeken en zich aan Hem onderwerpen. Hoe meer wij onze zonden bewenen, zoveel beter voorwerpen zijn wij voor de troost dier barmhartigheid.

III. Genaderijke opwekking en bemoediging wordt Gods volk in Babel gegeven, om het voor de terugkeer naar zijn eigen land voor te bereiden. Laat het niet beven en de moed verliezen, laat het zijn tijd wel gebruiken en zich met kloek besluit en grote ijver gereed maken voor zijn reis, vers 21, 22.
1. Zij moesten aan niets dan aan hun terugkeer naar hun vaderland denken, waaruit zij verdreven waren, "Keer weer o jonkvrouw Israëls! jonkvrouw, wier Man God weer zijn wil, keer weer tot deze uw steden, al zijn ze verwoest en tot puin geworden. Ze zijn uw steden, die

uw God ze gegeven heeft, daarom keer tot uw steden weer". Zij moesten niet langer in Babel willen blijven dan totdat zij vrijheid verlangden, naar Sion terug te keren.

2. Zij moeten door dezelfde weg terugkeren, die zij gegaan zijn, opdat de herinnering aan de smart, die zij geleden of waarvan hun vaders hun verteld hadden, en het gezicht van de plaatsen, die dat alles in herinnering brachten, hen zoveel denkbaarder zouden maken voor de verlossing. Zij, die God verlaten en dienstknechten van de zonde zijn geworden, moeten langs dezelfde weg terugkeren, waardoor zij afgedwaald zijn, naar de verzuimde plichten, "en doen de eerste werken."

3. Zij moeten zich met al wat in hen is, aan die terugtocht wijden. "Zet uw hart op de baan geef er al uw aandacht aan, bedenk uw plicht, uw belang, en volg van ganser harte". Zie de weg van Babylon naar Sion, van de slavernij van de zonde naar de heerlijke vrijheid van Gods kinderen, is een baan, een gebaande weg, hij is recht, vlak, veilig en begaanbaar, Jesaja 35:8, toch zal niemand lichtelijk die weg bewandelen, tenzij hij "zijn hart er op zet."

4. Zij moeten zich toerusten met alle reisbenodigdheden: "Richt u merktekenen op, stel u spitse pilaren, zend mannen vooruit, om overal wanneer gevaar dreigt te verdwalen, merktekenen op te richten". Laat diegenen voorop gaan, die de weg het best kennen en dengenen, die volgen, wijzen hoe en waar te gaan.

5. Zij moeten met hart en ziel op reis gaan: "Hoe lang zult ge u onttrekken, gij afkerige dochter?" Laat uw gemoed niet weifelen of onzeker zijn, maar vorm een vast besluit, laat zorg noch vrees u afleiden, zoek geen steun bij schepselen, noch ga herwaarts en derwaarts om ze te believen, dat is vaak een teken, dat men van God afkeert. Houd u volstrekt aan God en heb een vaste geest.

6. Zij worden daartoe aangemoedigd door een verzekering, die God hun geeft: "Hij heeft wat nieuws op de aarde geschapen, een vreemd en wonderlijk ding: de vrouw zal de man omvangen." De kerk Gods, zwak en krachteloos als een vrouw, geheel onbekwaam voor militaire diensten en vreesachtig van gemoed, Jeremia 54:6, zal een machtige man omringen, aanvallen en overwinnen. De kerk wordt met een vrouw vergeleken, Openbaring 12:1. En terwijl wij lezen van heirlegers, die de legerplaats van de heiligen omringen, Openbaring 20:9, zal nu het heirleger van de heiligen hen omringen. Vele uitleggers verstaan onder dat nieuws, dat de Heere in dat land scheppen zou, de vleeswording van Christus, die God op het oog had, toen Hij Zijn volk naar hun land wederbracht, en die soms als een teken gegeven wordt, Jesaja 7:14, 9:6. Een maagd, Maria, zou de Almachtige baren, want dat betekent het hier gebruikte woord Geber, en God wordt Gibbor, de geweldige, machtige God genoemd, Hoofdstuk 32:18, wat ook Christus heet in Jesaja 9:6, dat van Zijn vleeswording spreekt. Hij is El-Gibbor, de machtige God. Laat dit hen verzekeren, dat God Zijn volk niet verstoot, want Zijn zegen zou onder hen wonen, Jesaja 65:8.

IV. Een aangenaam vooruitzicht wordt hun gegeven van een gelukkige nederzetting in hun eigen land.
1. Zij zullen bij hun naburen achting en goedwilligheid vinden, die hun een goed woord toevoegen en voor hen bidden zullen, vers 23 : Nog, of liever: weer (ofschoon Juda en Jeruzalem langen tijd tot verbazing en aanfluiting geweest waren), zullen zij dit woord zeggen zoals vroeger het geval is geweest, in het land van Juda en in zijn steden, De Heere zegene u, gij woning van de gerechtigheid, gij berg van de heiligheid. Daarin ligt opgesloten, dat zij zullen terugkeren, hervormd en in ieder opzicht beter, en deze hervorming zal zo in-het-oog-

lopend zijn, dat iedereen het ziet. "De steden, broeinesten van roverij voorheen, zullen woningen van de gerechtigheid zijn, de berg Israëls" (zo wordt het gehele land genoemd, Psalm 78:54) en vooral de berg Sion, zal een "berg van de heiligheid zijn." Merk op, gerechtigheid jegens mensen en heiligheid jegens God moeten samengaan. Godzaligheid en eerlijkheid heeft God samengevoegd laat niemand menen ze te kunnen scheiden noch denken, dat het een een gebrek in het andere goedmaakt. Het staat goed met een volk, dat dus gelouterd uit de druk te voorschijn komt, en het is een zeker voorteken van verder geluk. Wij mogen met een goed toeverzicht om de zegen Gods bidden over die "woningen van de gerechtigheid, over die steden en landen, die bergen van de heiligheid zijn". Daar zal de Heere zonder twijfel "de zegen gebieden."

2. Er zal overvloed van allerlei goeds onder hen wezen, vers 24, 25. En Juda mitsgaders al zijn steden zullen daarin wonen, ofschoon zij lang woest geweest zijn, beide de landman en de herder, de twee oude en eerbiedwaardige bedrijven van Kaïn en Abel, Genesis 4:2. Het is goed huizen in een woning van de gerechtigheid en op een berg van de heiligheid. De akkerlieden en die met de kudden reizen, de herders, zullen de vrucht van hun arbeid genieten, want Ik heb de vermoeide ziel dronken gemaakt, dat is verzadigd, en Ik heb alle treurige ziel vervuld. Zij, die van de lange reis vermoeid waren en in hun gevangenschap ellende gekend hadden, zullen nu groter overvloed ontvangen. Dit is van toepassing op de geestelijke zegeningen, die God bewaard heeft voor alle ware boetvaardige, voor alle rechtvaardigen en heiligen. Zij zullen overvloedig vervuld worden met goddelijke genade en troost. In de liefde en gunst van God zal de moede ziel rust en de bedroefde blijdschap vinden.

V. De profeet meldt ons welk een blijdschap deze tijdingen in het land brachten, vers 26. De profetieën, die God soms had gegeven aangaande de rampen, die Juda en Jeruzalem zouden treffen, waren zeer smartend geweest, zie Hoofdstuk 4:19, maar deze voorspellingen zijn, reeds op een afstand, verkwikkend. Hierop ontwaakte ik en zag toe, als overstort met vreugde, werd mijn slaap afgebroken, en ik dacht na over mijn droom, die mijn slaap zoet gemaakt had. Ik was verfrist als iemand, die gerust heeft geslapen. Diegenen kunnen zoet slapen, die zich neerleggen en opstaan in de gunst van God en in de gemeenschap met Hem. Geen enkel uitzicht in deze wereld is zoeter voor godvrezende mensen, ook voor godvrezende predikanten, dan dat van de voorspoed van Gods kerk. Wat kunnen wij met meer voldoening aanschouwen dan het goede van Jeruzalem, al de dagen onzes levens en vrede over Israël?

Jeremia 31:27-34

Nadat de profeet zijn slaap zoet bevonden heeft door de openbaringen van de goddelijke genade, valt hij weer in slaap, in hope op verdere mededelingen, en wordt niet teleurgesteld. Want verder wordt beloofd:

I. Dat Gods volk talrijk en welvarend zal worden. Israël en Juda zullen bezaaid worden met zaad van mensen en zaad van beesten, als waren beide planten, vers 27. Zij zullen toenemen en vermenigvuldigen als een met koren bezaaide akker, en dat in de vrucht van Gods zegen, vers 23. Want wie God zegent, tot die zegt Hij: Wees vruchtbaar. Dit zou een beeld van de wondervolle vermeerdering van de kerk zijn. God zal ze bouwen en planten, vers 28. Hij zal over hen waken om te bouwen en te planten, geen gelegenheid zal ongebruikt voorbijgaan, die hun welvaart kan bevorderen. Lange tijd had zich alles tegen hen gekeerd, en alles had zo samengewerkt tot hun verderf, dat het scheen, of God over hen waakte om uit te rakken en af te breken en te verstoren en kwaad aan te doen. Maar nu zal alles meewerken om hen te sterken en hun belang te bevorderen. God zal degenen, die over hun zonden berouw hebben

en zich deswege verootmoedigen, even gewillig troosten, als Hij degenen straft, die in hun zonden willen blijven leven en zich daarin verharden.

II. Dat de zonden van hun vaderen hun niet meer toegerekend zullen worden, vers 29, 30. Zij zullen niet meer zeggen (dat is: zij zullen geen reden meer hebben om te zeggen): De vaderen hebben onrijpe druiven gegeten, en de tanden van de kinderen zijn stomp geworden. Dat is God bezoekt niet langer aan de kinderen de misdaad van de vaderen, hetgeen in de ballingschap geschied was. De zonden van de voorvaderen, vooral die van Manasse, waren aan hen bezocht, daarover hadden zij zich als een hardheid beklaagd. Andere Schriftuurplaatsen rechtvaardigen God in deze wijze van bezoeking, en onze Heiland zegt de goddeloze Joden van Zijn dagen, dat aan hen bezocht zullen worden de zonden van hun vaderen, omdat zij daarin volhardden, Mattheüs 23:35, 36. Maar nu belooft de Heere, dat Hij deze strenge wijze van vergelding niet toepassen zal, God gedenkt de zonden van hun vaderen niet meer, maar herinnert zich Zijn verbond met die vaderen, en zal hen, overeenkomstig dat verbond, allerlei goeds doen: Zij zullen niet meer zeggen, gelijk ze gedaan hebben, de vaders hebben onrijpe druiven gegeten, en van de kinderen tanden zijn stomp geworden. Maar een ieder zal nog om zijn ongerechtigheid sterven Wat altijd had gegolden blijft gelden: een ieder zal om zijn ongerechtigheid sterven, en evenzeer, dat God de misdaad van de vaderen bezoekt aan de kinderen, maar God heeft nu als het ware afgerekend, en de misdaad van de vaderen gedenkt Hij niet meer. Zie, een algemene vergiffenis waarborgt de enkelen zondaar geen straffeloosheid, geen veiligheid, een ieder mens, die de onrijpe druiven eet zijn tanden zullen stomp worden. Wie verboden vrucht eet, hoe verleidelijk die er ook uitziet, zal ervaren, dat het een onrijpe druif is, en zijn tanden zullen stomp worden, dat wordt hij vroeger of later gewaar en wel met smart. In de zonde zelf ligt wat de mens onrustig maakt, gelijk onrijpe druiven de tanden verstompen.

III. God zal Zijn verbond met hen vernieuwen, zodat zij al die zegeningen, niet slechts uit kracht van Zijn voorzienigheid, maar naar Zijn belofte zullen ontvangen en daardoor verzekerd en verkwikt worden. Maar dit verbond wijst op het Evangelie, de latere dagen, die "komen zullen," want de Apostel past deze woorden op het Evangelie van de genade toe, Hebreeen 8:9 enz. waar de gehele passage wordt aangehaald als een kort begrip van Gods genadeverbond met die in Jezus Christus geloven.
Merk op
1. Wie zij zijn, met wie dit verbond gemaakt wordt: "met het huis Israëls en met het huis van Juda, de kerk, het Israëls Gods, waarover vrede en barmhartigheid zijn zal," Galaten 6:16, met het geestelijke zaad van de gelovige Abraham en van de biddende Jacob. Juda en Israël waren twee gescheiden koninkrijken geweest, maar werden na hun terugkeer verenigd door gemeenschappelijke gunsten Gods, hun geschonken, zo waren Joden en heidenen één door het Evangelie en het genadeverbond.

2. Van welke aard is dit verbond? "Het is een nieuw verbond, niet naar het verbond, dat de Heere met hun vaderen gemaakt had ten tijde als Hij hun hand aangreep om hen uit Egypteland te voeren." Het verbond van de berg Sinai was geen verbond van natuurlijke onschuld, zoals dat met Adam, toen hij geschapen was, neen, het was in de grond een verbond van genade, hoewel in die oude bedeling de genade lang niet zo helder schitterde als in de nieuwe. Zondaars werden ook naar dat verbond zalig, als zij zich bekeerden, maar zij moesten geloven in een Messias, die nog komen moest, wiens bloed werd afgeschaduwd door de wettelijke offeranden, Exodus 24:7, 8. Dit moet evenwel nieuw genoemd worden, in vergelijking met het oude verbond, dat de verordeningen en beloften van meer geestelijke en hemelse aard zijn en de waarheid duidelijker ontvouwd wordt. In het oude verbond "nam God

Zijn volk bij de hand, als waren zij blinden of lammen of zwakkelingen, om hen uit Egypteland te voeren, welk verbond met God zij vernietigd hadden." Merk op, dat God dit verbond gemaakt, en Israël het gebroken had, onze zaligheid is uit God, maar onze zonde en de daaruit voortvloeiende ellende uit onszelf. Het verergerde die bondsbreuk, dat God "ze getrouwd had, dat Hij Israëls Man" was, dat er dus een huwelijksband bestond tussen Hem en Zijn volk, en dat Zijn volk die door afgoderij, door geestelijk overspel verbroken had. Ons trouweloos overtreden tegen God wordt daardoor van ernstige aard, dat God als een liefhebbend, teder, zorgvol echtgenoot getrouw en ons trouw is geweest, en dat wij Hem ontrouw zijn geworden.

3. Wat zijn de voornaamste artikelen van dit nieuwe verbond? Ze bevatten alle geestelijke zegeningen. Niet: "Ik zal hun het land Kanaän en een talrijke nakomelingschap geven" maar: "Ik zal hun vergeving van de zonden, en vrede, en genade, goed verstand en een nieuw hart geven". Hij belooft,
a. dat Hij hen gewillig zal maken, Hem te dienen: "Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven en die in hun hart schrijven." Niet: "Ik zal hun een nieuwe wet geven (gelijk Gataker terecht opmerkt), want Christus kwam niet om de wet te ontbinden maar om die te vervullen. De wet zal door de vinger des Geestes in hun binnenste geschreven worden, gelijk die tevoren in twee stenen tafelen gegrift stond. God schrijft Zijn wet in het hart van alle gelovigen, maakt het bereid tot gehoorzaamheid en gewent het aan Hem. Hij maakt hen Zijn wil indachtig, wanneer zij daaraan behoefte hebben, als iets dat in het hart geschreven staat, Spreuken 3:3.
Hij maakt ze ijverig in Zijn dienst, want datgene, waarom wij ons het meest bekommeren, hoort het naast aan ons hart te liggen. Hij werkt in hen een lust om Hem te dienen, overeenstemming van gedachte en lust met de voorschriften van de heilige wet, als die van de copie met het origineel. Dit wordt hier beloofd, en daarom moet gebeden worden, dat wij Hem gehoorzamen mogen met opgewektheid en nauwgezetheid.

b. Hij stelt zich in nauwe betrekking tot hen: "Ik zal hun tot een God zijn, een algenoegzamen God voor hen, en zij zullen Mij tot een volk zijn, een trouw, dienstvaardig volk". Dat God ons tot een God is, is het toppunt van geluk, de hemel kent niets hogere, Hebreeën 11:16, Openbaring 21:3. Dat wij Zijn volk zijn, kan opgevat worden in de zin van een voorwaarde onzerzijds (zij en zij alleen zullen God tot een God hebben, die gewillig zijn, Hem tot een volk te wezen), of als een verdere belofte dat God ons door Zijn genade tot Zijn volk wil maken, "een gewillig volk in de dag van Zijn heirkracht," en wie ook tot Zijn volk behoren, het is Gods genade, die hen daartoe verwaardigt.

c. Er zal overvloed van kennis Gods zijn onder alle soorten van volk, en dit zal allerlei goeds in de hand werken, want zij, die God wel kennen, zullen Hem zoeken en dienen en hun vertrouwen op Hem stellen, vers 34. Zij zullen Mij allen kennen, allen zal de kennis Gods gaarne meegedeeld worden en allen zullen die kennis kunnen verwerven. Zijn weg zal op aarde gekend worden, onder alle volken zijn heil, terwijl in de voorbijgegane eeuwen de kennis des Heeren tot Israël beperkt was. Heel wat meerderen zullen God kennen dan in de dagen van het oude verbond, die voor de heidenen tijden van de onwetendheid waren, daar de ware God hun een onbekende God was. De dingen Gods zullen onder het Evangelie duidelijker en verstaanbaarder gepredikt worden en aller bevattelijkheid verhogen, geheel anders dan toen Mozes "een deksel op zijn aangezicht" moest leggen. De kennis zal zo algemeen zijn, dat er minder behoefte aan onderricht zal bestaan. Sommigen houden dit voor een ietwat overdreven uitdrukking (en de stompheid der Joden maakte dan zo iets nodig om hem wakker te schudden), alleen bedoeld om aan te tonen, dat de kennis van God onder het Evangelie verre zou te boven gaan die, welke men onder de wet had. Of het wil zeggen, dat er

onder het Evangelie zo'n overvloed van openbare prediking zal wezen, duidelijk en aanhoudend, door mannen, bevoegd en aangesteld om "het Woord te prediken tijdig en ontijdig," veel meer dan onder de wet, dat er minder dan vroeger behoefte zal zijn aan onderricht van "naasten of broeders." De priesters leerden alleen nu en dan, in de tempel, voor betrekkelijk weinigen, maar nu zullen of kunnen allen God kennen door het deelnemen aan vergaderingen van Christenen, in welke op alle plaatsen, waar de kerk zich bevindt, de kennis Gods zal worden onderwezen. Enkelen zijn deze mening toegedaan (gelijk Gataker meldt): Velen zullen zo'n duidelijk inzicht in de dingen Gods hebben, dat zij eer door onmiddellijke bestraling dan door gewoon onderricht onderwezen schijnen.
Kortom, de dingen Gods zullen door het Evangelie van Christus tot helderder licht gebracht worden dan ooit, 2 Timotheüs 1:1 en Gods volk zal door de genade van Christus tot een klaarder inzicht dan ooit opgevoed worden, Efeziers 1:17, 18.

d. Als voorbereiding voor al deze zegeningen, zullen de zonden vergeven worden. Dit wordt de oorzaak van al het overige: "Ik zal hun ongerechtigheid vergeven" en hun niet meer toerekenen, noch hen behandelen naar verdienste. Ik wil vergeven en vergeten. "Ik zal hun zonde niet meer gedenken." Het is de zonde, die het goede van ons verwijderd houdt, die de stroom van Gods gunstbewijzen doet opdrogen. Wordt de zonde door vergevende genade uitgedelgd, dan is de hindernis uit de weg geruimd, en de goddelijke genade vloeit als een rivier, als een machtige stroom.

Jeremia 31:35-40
Heerlijke dingen zijn in de voorgaande verzen behandeld aangaande de dagen van het Evangelie, waarin de periode van de Joodse kerk, welke met de terugkeer uit de ballingschap begon, zou uitlopen, want alsdan zouden al die beloften haar volle vervulling krijgen. Maar kunnen wij op die beloften staat maken?
Ja, wij vinden hier haar bevestiging, en de uiterst denkbare verzekering, dat die zegeningen duurzaam zouden zijn. Het grote, dat ons hier verzekerd wordt, is dat, zolang de wereld bestaat, God er ook Zijn kerk zal hebben, al ziet het daarmee soms minder rooskleurig uit, ze zal weer opleven "ze is op een rots gebouwd, en de poorten van de hel zullen ze niet overweldigen."
Twee dingen worden hier aangevoerd ter bevestiging van ons geloof in dit opzicht: de bouw van de wereld, en: de herbouw van Jeruzalem.

I. De bouw van de wereld, en de stevigheid en duurzaamheid van dit gebouw, zijn bewijzen van Gods macht en trouw, die de vestiging van Zijn kerk heeft gewrocht. Let,
a. op de onophoudelijke en regelmatige beweging van de hemellichamen, die God heeft geschapen en nog bestuurt: Hij geeft de zon ten licht des daags vers 35. Dat was zo bij de schepping en is nog zo want licht en warmte met al wat de zon verder uitwerkt? hangt voortdurend van de Schepper af. "Hij geeft de ordeningen van de maan en van de sterren, haar bewegingen worden ordeningen genoemd, omdat ze regelmatig en bepaald zijn". Zie Job 38:31-33.
b. Let op de heerschappij van de zee en de beteugeling harer trotse golven. "De Heere van de heirscharen klieft de zee (of, gelijk sommigen vertalen, bedwingt de zee), dat haar golven bruisen (divide et impera, verdeel en heers)". Al bruisen die nog zo woest, de Heere beteugelt ze, Jeremia 5:22, Hij maakt ze weer rustig en kalm. Wij moeten de macht Gods verheerlijken, die zich zowel in de loop van de hemellichamen als in het stillen van de golven van de zee toont.

c. Let op de uitgestrektheid des hemels en de onmetelijkheid van het firmament, wie zo'n grote wereld bestuurt, moet noodzakelijk een groot God zijn. De hemelen daarboven kunnen niet gemeten worden, vers 27, en toch vervult God ze.
d. Let op de ondoorgrondelijkheid zelfs van dat gedeelte van het heelal, hetwelk wij bewonen en dat we dus het best kennen. "De fundamenten van de aarde beneden kunnen niet doorgrond worden, want de Schepper hangt de aarde aan een niet, Job. 26:7, en wij weten niet, waarop haar grondvesten zijn neergezonken," Job 38:6.

e. Let op de onveranderlijkheid van deze ordeningen, vers 36. Deze ordeningen zullen van voor Mijn aangezicht niet wijken. Het gehele heir des hemels en van de aarde heeft Hij voortdurend in het oog. Hij heeft ze gevestigd, en zij blijven, "naar Zijn ordinantiën blijven zij nog heden staan, want zij allen zijn Zijn knechten" Psalm 119:90, 91. De hemel is vaak bewolkt en zon en maan menigmaal verduisterd, de aarde moge beven en de zee bruisen, maar alle bewaren zij haar plaats, zij worden bewogen, maar niet uit haar baan gerukt. Hierin moeten wij de macht, de goedheid, de trouw van de Schepper erkennen. De vastheid van het rijk van de genade wordt hier aangetoond. Wij kunnen vertrouwen, dat "het zaad Israëls niet ophouden zal, dat het geen volk zij voor Mijn aangezicht alle de dagen". Het geestelijke Israël, de kerk des Nieuwen Verbonds, zal zijn "een heilig volk, een verkregen volk," 1 Petrus 2:9.
Wanneer Israël naar het vlees niet langer een volk zal zijn, "worden de kinderen van de beloftenis voor het zaad gerekend", Romeinen 9:8, en de Heere zal het gehele zaad Israëls niet verwerpen om alles wat zij gedaan hebben, vers 27, al hebben zij ook zeer goddeloos gehandeld. Hij kon ze naar recht allen verwerpen, maar dat wil Hij niet. Hoewel Hij ze uit hun land gebannen en voor een tijd ter neergeworpen had, toch zal Hij ze niet verwerpen. Sommigen uit hen verwerpt Hij, maar niet allen, hierop schijnt de apostel te zinspelen, Romeinen 11:1. Heeft God Zijn volk verstoten? Dat zij verre. Want, vers 5, er is dan ook in deze tegenwoordige tijd een overblijfsel geworden, voldoende om de belofte gestand te doen, dat God niet het gehele zaad Israëls verwerpt, of schoon Hij velen heeft verworpen om hun ongeloof.

Dit geloof kan bij ons gesterkt worden door de overweging,
(1) Dat die God die het behoud van de kerk heeft besloten, een almachtig God is, "die alle dingen draagt door het Woord van Zijn macht. Onze hulpe is in de naam des Heeren, die hemel en aarde gemaakt heeft en dus alles vermag."
(2). Dat God al deze zorg voor de wereld draagt, omdat Hij zich daardoor heerlijkheid bereidt, hoe kan dat, zo Hij niet Zijn kerk in stand houdt, een volk, "dat Hem zal zijn tot een naam en lof?"
(3). Dat indien de ordinantiën van de schepping zo wel bevestigd zijn, dat alles tot op de huidige dag voortbestaat en geen wijziging ondergaan, wijl ze geen wijziging behoeven, ook het rijk van de genade onveranderlijk zal blijven bestaan, gelijk Hij het heeft ingesteld.
(4). Dat Hij, die beloofd heeft, Zich een kerk te bewaren, Zijn woord is getrouw gebleven, dat Hij gesproken heeft aangaande de duurzaamheid van de wereld. Hij, die het verbond met Noach en zijn zonen heeft gehouden, omdat het "een verbond was tot eeuwige geslachten," Genesis 9:11, 12, zal Die ontrouw worden van Zijn verbond met Abraham en zijn zaad, zijn geestelijk zaad, want ook dit verbond is "een eeuwig verbond." Zelfs hun zonden, al zijn ze vele en groot, zullen Zijn genadevolle bedoelingen met Zijn verbond niet vernietigen, zie Psalm 89:30 enz.

II. De wederopbouw van Jeruzalem, dat nu in puin lag, en de herstelling en bevestiging van de stad zou een teken zijn van de grote dingen, die God aan de kerk des Nieuwen Verbonds, het hemelse Jeruzalem, vers 38-40 doen zou. De dagen komen, al blijven zij nog lang uit, dat,
1. Jeruzalem geheel herbouwd zal worden, zo groot als het ooit is geweest. De afmetingen worden hier nauwkeurig aangegeven, die de grens vormden. Ongetwijfeld besloot de muur, die Nehemia bouwde, en, om de profetie stipt te vervullen, bij de toren Hananeël begon, Nehemia 3:1, zoveel ruimte als hier staat aangewezen, hoewel wij niet in staat zijn, te zeggen, waar al die gebouwen, "de Hoekpoort, de heuvel Garob" enz. gestaan hebben.

2. Wanneer het gebouwd was, zou het aan God en Zijn dienst toegewijd worden. Deze stad zal de Heere herbouwd worden, vers 38, zelfs de voorsteden en aangrenzende velden, zullen de Heere een heiligheid zijn. Het zal niet meer, als vroeger, door afgoden verontreinigd worden, maar God zal er geprezen en geëerd worden. De gehele stad zal als het ware een tempel, een heilige plaats zijn, gelijk het nieuwe Jeruzalem, dat daarom geen tempel heeft, omdat het geheel en al tempel is.

3. Krachtens Gods belofte gebouwd en aan Zijn dienst gewijd, "zal niets weer uitgerukt noch afgebroken worden in eeuwigheid", dat is: het zal zeer lang blijven bestaan. De tijd van de herbouw van de stad tot haar eindelijke verwoesting zal niet korter wezen dan die van David tot aan de ballingschap. Maar deze belofte zou haar volle vervulling verlangen in de kerk des nieuwen verbonds. Die is, als het geestelijk Israël, dat God nimmermeer zal verwerpen, de heilige stad, en daarom "zal daar niets weer uitgerekt noch afgebroken worden in eeuwigheid." Ze moge, gelijk het aardse Jeruzalem, een tijd lang woest liggen, maar ze zal weer opgebouwd worden, zal alle stormen en onweders trotseren, en "de poorten van de hel zelfs zullen ze niet overweldigen."

HOOFDSTUK 32

1 Het woord, dat tot Jeremia geschied is van de HEERE, in het tiende jaar van Zedekia, koning van Juda; dit jaar was het achttiende jaar van Nebukadnézar. 2 (Het heir nu des konings van Babel belegerde toen Jeruzalem, en de profeet Jeremia was besloten in het voorhof der bewaring, dat in het huis des konings van Juda is. 3 Want Zedekia, de koning van Juda, had hem besloten, zeggende: Waarom profeteert gij, zeggende: Zo zegt de HEERE: Ziet, Ik geef deze stad in de hand des konings van Babel, en hij zal ze innemen; 4 En Zedekia, de koning van Juda, zal van de hand der Chaldeeën niet ontkomen; maar hij zal zekerlijk gegeven worden in de hand des konings van Babel, en zijn mond zal tot deszelfs mond spreken, en zijn ogen zullen deszelfs ogen zien; 5 En hij zal Zedekia naar Babel voeren, en aldaar zal hij zijn, totdat Ik hem bezoek, spreekt de HEERE; ofschoon gijlieden tegen de Chaldeeën strijdt, gij zult toch geen geluk hebben.) 6 Jeremia dan zeide: Des HEEREN woord is tot mij geschied, zeggende: 7 Zie, Hanámeël, de zoon van Sallum, uw oom, zal tot u komen, zeggende: Koop u mijn veld, dat bij Anathoth is, want gij hebt het recht van lossing, om te kopen. 8 Alzo kwam Hanámeël, mijns ooms zoon, naar des HEEREN woord, tot mij, in het voorhof der bewaring, en zeide tot mij: Koop toch mijn veld, hetwelk is bij Anathoth, dat in het land van Benjamin is; want gij hebt het erfrecht, en gij hebt de lossing, koop het voor u. Toen merkte ik, dat het des HEEREN woord was. 9 Dies kocht ik van Hanámeël, mijns ooms zoon, het veld, dat bij Anathoth is; en ik woog hem het geld toe, zeventien zilveren sikkelen. 10 En ik onderschreef de brief en verzegelde dien, en deed het getuigen betuigen, als ik het geld op de weegschaal gewogen had. 11 En ik nam de koopbrief, die verzegeld was naar het gebod en de inzettingen, en de open brief; 12 En ik gaf de koopbrief aan Baruch, de zoon van Nerija, de zoon van Machseja, voor de ogen van Hanámeël, mijns ooms zoon, en voor de ogen der getuigen die de koopbrief hadden onderschreven; voor de ogen van al de Joden, die in het voorhof der bewaring zaten. 13 En ik beval Baruch voor hun ogen, zeggende: 14 Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Neem deze brieven, dezen koopbrief, zo de verzegelden als dezen open brief, en doe ze in een aarden vat, opdat zij vele dagen mogen bestaan. 15 Want zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Er zullen nog huizen, en velden, en wijngaarden in dit land gekocht worden. 16 Voorts, nadat ik de koopbrief aan Baruch, de zoon van Nerija, gegeven had, bad ik tot de HEERE, zeggende: 17 Ach, Heere HEERE! Zie, Gij hebt de hemelen en de aarde gemaakt, door Uw grote kracht en door Uw uitgestrekten arm; geen ding is U te wonderlijk. 18 Gij, Die goedertierenheid doet aan duizenden, en de ongerechtigheid der vaderen vergeldt in de schoot van hun kinderen na hen; Gij grote, Gij geweldige God, Wiens Naam is HEERE der heirscharen! 19 Groot van raad en machtig van daad; want Uw ogen zijn open over alle wegen der mensenkinderen, om een iegelijk te geven naar zijn wegen, en naar de vrucht zijner handelingen. 20 Gij, Die tekenen en wonderen gesteld hebt in Egypteland, tot op dezen dag, zo in Israël, als onder andere mensen, en hebt U een Naam gemaakt, als Hij is te dezen dage! 21 En hebt Uw volk Israël uit Egypteland uitgevoerd, door tekenen en door wonderen, en door een sterke hand, en door een uitgestrekten arm, en door grote verschrikking. 22 En hebt hun dit land gegeven, dat Gij hun vaderen gezworen had hun te zullen geven, een land vloeiende van melk en honig; 23 Zij zijn er ook ingekomen en hebben het erfelijk bezeten, maar hebben Uwer stem niet gehoorzaamd, en in Uw wet niet gewandeld; zij hebben niets gedaan van alles, wat Gij hun geboden had te doen; dies hebt Gij hun al dit kwaad doen bejegenen. 24 Zie, de wallen! zij zijn gekomen aan de stad, om die in te nemen, en de stad is gegeven in de hand der Chaldeeën, die tegen haar strijden; vanwege het zwaard en de honger en de pestilentie; en wat Gij gesproken hebt, is geschied, en zie, Gij ziet het. 25 Evenwel hebt Gij tot mij gezegd, Heere HEERE! koop u dat veld voor geld, en doe het getuigen betuigen; daar de stad in der Chaldeeën hand gegeven is.

26 Toen geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia, zeggende: 27 Zie, Ik ben de HEERE, de God van alle vlees; zou Mij enig ding te wonderlijk zijn? 28 Daarom zegt de HEERE alzo: Zie, Ik geef deze stad in de hand der Chaldeeën, en in de hand van Nebukadnézar, de koning van Babel, en hij zal ze innemen. 29 En de Chaldeeën, die tegen deze stad strijden, zullen er inkomen, en deze stad met vuur aansteken, en zullen ze verbranden, met de huizen, op welker daken zij aan Baal gerookt, en anderen goden drankofferen geofferd hebben, om Mij te vertoornen. 30 Want de kinderen Israëls en de kinderen van Juda hebben van hun jeugd aan alleenlijk gedaan, dat kwaad was in Mijn ogen; want de kinderen Israëls hebben Mij door het werk van hun handen alleenlijk vertoornd, spreekt de HEERE. 31 Want tot Mijn toorn en tot Mijn grimmigheid is Mij deze stad geweest, van de dag af, dat zij haar gebouwd hebben, tot op dezen dag toe; opdat Ik haar van Mijn aangezicht wegdeed; 32 Om al de

boosheid der kinderen Israëls en der kinderen van Juda, die zij gedaan hebben om Mij te vertoornen, zij, hun koningen, hun vorsten, hun priesteren, en hun profeten, en de mannen van Juda, en de inwoners van Jeruzalem; 33 Die Mij de nek hebben toegekeerd en niet het aangezicht; hoewel Ik hen leerde, vroeg op zijnde en lerende, evenwel hoorden zij niet, om tucht aan te nemen; 34 Maar zij hebben hun verfoeiselen gesteld in het huis, dat naar Mijn Naam genoemd is, om dat te verontreinigen. 35 En zij hebben de hoogten van Baal gebouwd, die in het dal des zoons van Hinnom zijn, om hun zonen en hun dochteren de Molech door het vuur te laten gaan; hetwelk Ik hun niet heb geboden, noch in Mijn hart is opgekomen, dat zij dezen gruwel zouden doen; opdat zij Juda mochten doen zondigen. 36 En nu, daarom zegt de HEERE, de God Israëls, alzo van deze stad, waar gij van zegt: Zij is gegeven in de hand des konings van Babel, door het zwaard, en door de honger, en door de pestilentie; 37 Ziet, Ik zal hen vergaderen uit al de landen, waarheen Ik hen zal verdreven hebben in Mijn toorn, en in Mijn grimmigheid, en in grote verbolgenheid; en Ik zal hen tot deze plaats wederbrengen, en zal hen zeker doen wonen. 38 Ja, zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn. 39 En Ik zal hun enerlei hart en enerlei weg geven, om Mij te vrezen al de dagen, hun ten goede, mitsgaders hun kinderen na hen. 40 En Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun weldoe; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken. 41 En Ik zal Mij over hen verblijden, dat Ik hun weldoe; en Ik zal hen getrouwelijk in dat land planten, met Mijn ganse hart en met Mijn ganse ziel. 42 Want zo zegt de HEERE: Gelijk als Ik over dit volk gebracht heb al dit grote kwaad, alzo zal Ik over hen brengen al het goede, dat Ik over hen spreke. 43 En er zullen velden gekocht worden in dit land, waarvan gij zegt: Het is woest, dat er geen mens noch beest in is; het is in der Chaldeeën hand gegeven. 44 Velden zal men voor geld kopen, en de brieven onderschrijven, en verzegelen, en getuigen doen betuigen, in het land van Benjamin, en in de plaatsen rondom Jeruzalem, en in de steden van Juda, en in de steden van het gebergte, en in de steden der laagte, en in de steden van het zuiden; want Ik zal hun gevangenis wenden, spreekt de HEERE.

In dit hoofdstuk,
I. Wordt Jeremia gevangen gezet wegens het voorspellen van de verwoesting van Jeruzalem en de gevangenneming van Zedekia, vers 1-5.
II. Vinden wij hem, op goddelijke aanwijzing, bezig land te kopen, als een verzekering, dat de tegenwoordige ellende te rechter tijd een gelukkig eind zou nemen, vers 6-15.
III. Vinden wij het gebed, dat hij bij die gelegenheid tot God opzond, vers 16-25.
IV. Komt een boodschap voor, die God hem daarop toevertrouwde, om aan het volk over te brengen.

1. Hij moet de volkomen verwoesting van Juda en Jeruzalem om hun zonden, voorspellen, vers 26-35. Maar
2. Ter zelfder tijd moet hij hun verzekeren, dat, hoewel de verwoesting volkomen was, ze niet blijvend zou zijn, maar dat hun nakomelingschap het vreedzame bezit van hun eigen land zou herkrijgen, vers 36-44.

De voorspellingen in dit hoofdstuk, beide, bedreigingen en beloften, zijn vrijwel dezelfde als die wij reeds herhaaldelijk tegengekomen zijn, maar hier zijn sommige eigenaardigheden, die zeer bijzonder en opmerkelijk zijn.

Jeremia 32:1-15

Uit de tijdsbepaling in dit hoofdstuk blijkt, dat wij nu dicht genaderd zijn tot dat noodlottige jaar, waarin de verwoesting van Juda en Jeruzalem door de Chaldeeën voltooid werd. Trapsgewijze kwamen Gods oordelen over hen, maar, daar zij Hem niet met berouw tegemoet kwamen op de weg van Zijn oordelen, ging Hij voort met hen te twisten totdat alles verwoest was, in het elfde jaar van Zedekia, wat hier vermeld wordt, vond plaats in het tiende. Het leger van de koning van Babel had Jeruzalem omsingeld en zette het beleg krachtig voort, niet twijfelende of zij zouden in weinig tijd zich er meester van maken, terwijl de belegerden het wanhopig besluit genomen hadden zich niet over te geven, maar vol te houden tot het laatste.

I. Jeremia profeteert, dat beide de staat en het hof in handen zullen vallen van de koning van Babel. Hij zegt hun uitdrukkelijk, dat de belegeraars de stad zullen innemen, want God, Wiens stad het is in zeer bijzondere zin, zal die in hun hand geven en Zijn bescherming er aan onttrekken, vers 3, dat, al beproeft Zedekia te ontsnappen, hij ingehaald zal worden, en als gevangene overgeleverd aan Nebukadnézar, dat hij in zijn tegenwoordigheid gebracht zal worden, tot zijn grote schrik en ontsteltenis, daar hij zich gehaat heeft gemaakt, door zijn woord aan hem te breken, hij zal de koning van Babel zijn vonnis horen uitspreken, en de woede en verontwaardiging moeten aanschouwen, waarmee hij hen aanziet (Zijn ogen zullen diens ogen zien, vers 4), dat Zedekia naar Babel gevoerd zal worden, en daar als een ellendige gevangene blijven, totdat Ik hem bezoeke, totdat God een eind aan zijn leven maakt door een natuurlijken dood, zoals Nebukadnézar lange tijd daarvoor een einde aan zijn dagen had gemaakt door zijn ogen uit te steken. Die in ellende leven kunnen naar waarheid zeggen, in genade door God bezocht te worden, als God ze door de dood tot Zich neemt in Zijn huis. En, tenslotte, voorspelt hij, dat al hun pogingen om de belegeraars te dwingen de loopgraven te verlaten vergeefs zullen zijn: "Of gijlieden al tegen de Chaldeeën strijdt gij zult toch geen geluk hebben," hoe zouden zij ook, als God niet voor hen streed? Zie Hoofdstuk 34:2, 3.

II. Omdat hij dit profeteert, wordt hij gevangen gezet, niet in de algemene gevangenis, maar in de meer fatsoenlijke gevangenis, die binnen de omtrek van het paleis was, "In het huis des konings van Juda", en dat niet bepaald opgesloten, maar in -"custodia libera- in het voorhof van de bewaring," waar hij goed gezelschap, en verse lucht kon hebben, en nieuws horen en waar hij geborgen was tegen het gejouw van het gepeupel, maar toch, het was een gevangenis, en Zedekia sloot hem daarin, om hetgeen hij geprofeteerd had, vers 23. Zover was het er van af, dat hij zich "verootmoedigde voor het aangezicht van de profeet Jeremia," zoals hij had moeten doen, 2 Kronieken 36:12, dat "hij zijn nek verhardde tegen hem".
Hoewel hij tevoren in zover had erkend, dat hij een profeet was, dat hij hem verzocht had, "de Heere te vragen," Hoofdstuk 21:2, berispt hij hem nu, omdat hij geprofeteerd heeft, vers 3, en sluit hem in de gevangenis, misschien niet met de bedoeling om hen nog meer te straffen, maar alleen om hem te beletten nog meer te profeteren, wat al misdaad genoeg was. Gods profeten tot zwijgen te brengen, is niet zo slecht als ze te bespotten en te doden, maar toch een grote belediging voor God in de hemel. Zie, hoe treurig het hart van de zondaars verhard wordt door de bedrieglijkheid van de zonde. Vervolging was een van de zonden, waarom God nu met hen twistte, en toch volhardt Zedekia er in, zelfs nu hij in de diepte van ellende is. Geen leidingen, geen beproevingen kunnen op zichzelf de mens van zijn zonde scheiden, tenzij de genade Gods daarin meewerkt. ja, sommigen worden slechter door diezelfde oordelen, die hen beter moesten maken.

III. In de gevangenis zijnde, koopt hij van een van zijn naaste bloedverwanten, een stuk grond, dat in Anathoth lag, vers 6 enz.
1. Men zou niet gedacht hebben,
a. Dat een profeet zich zozeer met de zaken van deze wereld bemoeien zou, maar waarom niet? Hoewel predikanten zich er niet in mogen verwikkelen, toch mogen zij zich wel inlaten met de zaken van dit leven.
b. Dat iemand, die geen vrouw en kinderen had, land zou kopen. Wij vinden Hoofdstuk 16:2, dat hij zelf geen gezin had, toch kan hij wel land kopen, voor zijn eigen gebruik, terwijl hij leeft, en het aan de kinderen van zijn verwanten nalaten, als hij sterft.
c. Men zou zich nauwelijks kunnen denken, dat een gevangene iets kopen zou, hoe zou hij tevoren geld krijgen om er land mee te kopen? Het is waarschijnlijk, dat hij sober leefde, en wist over te houden van wat hem als priester toekwam, wat in ‘t geheel geen blaam op zijn

karakter is, maar wij hebben geen reden om te denken, dat de mensen vriendelijk waren, of dat hij zijn kontanten aan hun edelmoedigheid verschuldigd was. Maar
d. het vreemdste van alles was, dat hij een stuk grond kocht, terwijl hij zelf wist, dat het hele land zou verwoest worden, en in de handen van de Chaldeeën vallen zou, en wat zou hij er dan aan hebben? Maar het was Gods wil, dat hij het kopen zou, en hij onderwierp zich, hoewel het geld weggeworpen scheen te zijn. Zijn bloedverwant kwam het hem aanbieden, hij zocht het zelf niet, hij begeerde niet huis aan huis en akker aan akker te trekken, maar de Voorzienigheid bracht het tot hem, en het was waarschijnlijk een goede koop, bovendien, het recht van lossen behoorde hem, vers 8, en als hij weigerde, zou hij niet handelen als een bloedverwant. Het is waar, dat hij, volgens de wet, mocht weigeren, maar, als profeet, moest hij doen, wat tot eer van zijn beroep strekken zou. "Want aldus betaamt het ons alle gerechtigheid te vervullen," Mattheüs 3:15. Het was land, dat binnen het gebied van een priesterlijke stad lag, en als hij weigerde, was er gevaar, in die tijden van beroering, dat het aan iemand van een anderen stam verkocht werd, wat in strijd met de wet was, en om dit te voorkomen was het voegzaam, dat hij het kocht. Ook zou het een vriendelijkheid jegens zijn bloedverwant zijn, die op dit ogenblik waarschijnlijk groot gebrek aan geld had.
Jeremia had slechts weinig, maar wat hij had, was hij bereid zo te beleggen, als het meest strekken kon ter ere Gods en ten beste van zijn vrienden en zijn land, dat hij boven zijn eigen bijzondere belangen stelde.

2. Twee dingen zijn er op te merken betreffende deze koop.
A. Hoe rechtschapen de koop gesloten werd. Toen Jeremia merkte, "dat het des Heeren woord was," doordat Hanameël tot hem kwam, zoals God hem vooruit gezegd had, en hij besloten was deze koop te sluiten, wierp hij geen bezwaren op, maar kocht de akker. En
a. Hij was zeer eerlijk en nauwgezet in de betaling van het geld. Hij woog het geld "op de weegschaal," hij drong hem niet, hem op zijn woord te geloven, hoewel hij hem na bestond, maar woog het hem het uit, in gangbaar zilver. Het waren "zeventien zilveren sikkelen," ongeveer evenveel als vier en twintig gulden van onze munt. Het was waarschijnlijk maar een kleine akker en van geringe opbrengst, daar de koopprijs zo laag was: bovendien had Jeremia het erfrecht, zodat hij alleen het leven van zijn bloedverwant moest uitkopen, daar de opvolging hem al verzekerd was. Sommigen menen, dat dit alleen het onderpand van een groter som was, maar wij zullen niet verwonderd zijn over de kleinheid van de som, als wij bedenken wat een geldschaarste er te dien tijde heerste en hoe weinig waarde landbezit had.

b. Hij was zo verstandig en voorzichtig de brief te bewaren. Hij werd onderschreven ten overstaan van getuigen. Hij werd verzegeld, maar het afschrift niet, misschien was de verzegelde brief voor hem zelf, en de open brief bestemd om geborgen te worden in het openbaar register van overdrachten, voor ieder, die er belang bij had het te raadplegen. Nauwlettendheid en voorzichtigheid in zulk soort zaken zou heel wat onrecht en twist kunnen voorkomen. De actestukken werden in de hand van Baruch gegeven, ten overstaan van getuigen, en hem werd bevolen ze te doen in een "aarden vat" (een zinnebeeld van de aard van iedere zekerheid, waarop de wereld aanspraak kan maken ons te geven, bros en licht te breken), "opdat zij vele dagen mogen bestaan," ten dienste van Jeremia's erfgenamen, na de terugkeer uit de gevangenschap, want dan konden zij het profijt hebben van deze koop. Het kopen van erfgoederen kan een vriendelijkheid zijn jegens hen, die na ons komen, en een goed man "zal van zijn kinds kinderen doen erven."

B. Met welke bedoeling hij deze koop gesloten heeft. Het was om te betekenen, dat hoewel Jeruzalem nu belegerd werd, en het hele land voor verwoesting bloot lag, de tijd toch komen zou, dat huizen en velden en wijngaarden in dit land gekocht zouden, vers 15. Evenals God

aan Jeremia opgedragen had om zijn voorspellingen van de naderende verwoesting van Jeruzalem te bevestigen door zijn eigen voorbeeld en ongehuwd te leven, zo droeg Hij hem nu op zijn voorspellingen van de toekomstige herstelling van Jeruzalem te bevestigen door zijn eigen voorbeeld en deze akker te kopen. Het voegt predikanten door hun hele houding te laten uitkomen, dat zij zelf geloven, wat zij anderen prediken, en om dat te kunnen doen, en te dieper indruk te maken op hun hoorders, moeten zij vaak zichzelf verloochenen, zoals Jeremia in beide deze gevallen deed. Daar God beloofd heeft, dat dit land opnieuw in 't bezit van Zijn volk komen zal, wil Jeremia daar aandeel in nemen, ten behoeve van zijn erfgenamen.
Het is goed om ook onze wereldse zaken waar te nemen in het geloof, en onze gewone bezigheden te verrichten met het oog op de voorzienigheid en belofte van God. Lucius Florus verhaalt als een groots voorbeeld van de dapperheid van de Romeinse burgers, dat ten tijde van de tweede Punische oorlog, terwijl Hannibal Rome belegerde en het niet veel scheelde, of hij zich er van meester gemaakt had, een akker, waarop een deel van zijn leger gekampeerd was, die juist toen te koop geboden werd, onmiddellijk gekocht werd, in de vaste overtuiging dat de Romeinse dapperheid het beleg zou doen opbreken (lib 2 cap. 6). En hebben wij niet veel meer reden om al het onze te wagen in vertrouwen op het woord van God, en te treden in de dienst van Sions belangen, die ongetwijfeld tenslotte de grootste waarde zullen hebben? Non si male nunc et olim sic erit-Al lijden wij nu, wij zullen niet altijd lijden.

Jeremia 32:16-25
Hier hebben wij Jeremia's gebed tot God ter gelegenheid van de onthullingen, die God van zijn plannen met dit volk, aan hen gedaan had om het namelijk neer te werpen en in verloop van tijd weer op te richten, wat de profeet zelf in de war bracht, die, hoewel hij zijn boodschappen getrouwelijk overbracht, toch, als hij er over nadacht, het volstrekt niet met zichzelf eens was hoe hij ze rijmen moest, in die verlegenheid stortte hij zijn ziel uit voor God in 't gebed en werd zo weer gerust. Wat hem hinderde was niet de onvoordelige koop, die hij voor zichzelf scheen gesloten te hebben door een akker te kopen, waarvan hij waarschijnlijk geen voordeel zou trekken, maar het lot van zijn volk, voor wie hij steeds een vriendelijke getrouwe bemiddelaar was, en hij was bereid te hopen, dat, als God zoveel genade tot later voor hen bewaarde, als Hij beloofd had, Hij nu ook niet met zoveel strengheid tegen hen op zou treden, als Hij gedreigd had. Voordat Jeremia in 't gebed ging, gaf hij eerst de stukken, die betrekking hadden op de pas gesloten koop, aan Baruch over, wat een wenk is voor ons, dat, als wij opgaan om God te aanbidden, wij de zorgen en beslommeringen van deze wereld zo goed mogelijk uit onze gedachte moeten bannen.
Jeremia was in de gevangenis, in ellende, in het duister aangaande de bedoeling van Gods leidingen, en nu bidt hij. Het gebed is een balsem voor iedere smart. Wat ons tot last is, mogen wij in 't gebed op de Heere werpen en gerust zijn. In dit gebed, of overdenking, I. Aanbidt Jeremia God en Zijn onbegrensde volmaaktheid, en geeft Hem de eer van Zijn naam, als de Schepper, Onderhouder en Weldoener van de hele schepping, waarbij hij Zijn onweerstaanbare macht erkent, zodat Hij kan doen, wat Hij wil, en Zijn onbetwistbare soevereiniteit, zodat Hij het recht heeft, te doen wat hij wil, vers 11-19. Als wij te eniger tijd in 't onzekere zijn omtrent de bijzondere wegen en beschikkingen van de Voorzienigheid is het goed onze toevlucht te nemen tot onze eerste beginselen en onszelf te bevredigen met de algemene leerstellingen van Gods wijsheid macht en goedheid.

Laat ons bedenken, zoals Jeremia hier doet,
1. Dat God de bron is van al wat bestaat van alle macht, leven, beweging en volmaaktheid: "Gij hebt de hemelen en de aarde gemaakt, door uw uitgestrekte arm," en daarom wie kan Hem nagaan? Wie durft Hem tegenstaan?

2. Dat bij Hem niets onmogelijk is, geen moeilijkheid onoverkomelijk, "geen ding is U te wonderlijk." Als menselijke wijsheid en kracht ten einde raad zijn bij God is kracht en wijsheid genoeg, om allen tegenstand te overwinnen.

3. Dat Hij een God is van onbeperkte, grondeloze barmhartigheid, barmhartigheid is Zijn lievelingseigenschap, Zijn goedheid is Zijn heerlijkheid, Gij zijt niet alleen goed, maar. "Gij doet goedertierenheid, niet aan weinigen, niet aan deze en genen, maar aan duizenden, duizenden personen, duizenden geslachten." 4. Dat Hij een God is van onpartijdige en onbuigzame rechtvaardigheid. Zijn uitstel is geen kwijtschelding, maar als Hij de ouders in genade spaart, opdat het tot hun berouw mag leiden, toch heeft Hij zo'n haat tegen de zonde, en zo groot misnoegen tegen de zondaars, dat Hij hun "ongerechtigheid vergeldt in de schoot van hun kinderen," en hun toch geen onrecht doet, zo afschuwelijk is de ongerechtigheid des mensen, en zo ijverig op Zijn eigen eer is de rechtvaardigheid Gods.

5. Dat Hij een God is van algehele macht en heerschappij: "Hij is de grote God, want Hij is de machtige God, en onder de mensen is macht grootheid." Hij is de "Heere van de heirscharen, "van alle heirscharen, dat is Zijn naam, en Hij antwoordt op deze naam, want alle de heirscharen van hemel en aarde, van mensen en engelen, zijn tot Zijn beschikking.

6. Dat Hij alles ten beste beschikt, en alles uitvoert, zoals Hij beschikt. "Hij is groot van raad, "zo groot zijn de diepten en zo uitgestrekt zijn de plannen van Zijn wijsheid, en "Hij is machtig van daad" naar de raad van Zijn wil. Met zo'n God is niet te twisten. Wie Hem dient, moet er standvastig in blijven, en in al Zijn beschikkingen blijmoedig berusten.

II. Hij erkent de algehele kennis, die God neemt van al de handelingen van de kinderen van de mensen en het onfeilbaar oordeel, dat Hij over hen velt, vers 19: Uw ogen zijn open over alle wegen van de mensenkinderen, waar zij ook zijn aanschouwende het boze en het goede, beide, de weg die zij nemen, en iedere stap, die zij doen niet als een belangeloos toeschouwer, maar ais een nauwlettend scheidsrechter, om een ieder te geven naar zijn wegen, en naar de vrucht van zijn handelingen, want de mens zal God vinden, zoals hij door Hem gevonden wordt.

III. Hij brengt in herinnering de grote daden, die God tevoren voor Zijn volk Israël gedaan had.
1. Hij voerde ze op uit Egypte, het diensthuis, met tekenen en wonderen, die, ook zonder sporen na te laten, toch in de gedenkschriften bewaard gebleven zijn, "tot op deze dag", want het zou nooit vergeten worden, niet alleen "in Israël," dat er ieder jaar aan herinnerd werd door de instelling van het Paasfeest, "maar ook onder andere mensen," al de naburige volken spraken ervan, als iets, dat uitermate tot verheerlijking van de God van Israël strekte, en Hem een naam maakte, als hij is te deze dage. Dit wordt herhaald, vers 21, dat God hen opvoerde, niet alleen tot hun troost en blijdschap, maar tot Zijn ere, met tekenen en wonderen (getuige de tien plagen), met een sterke hand, te sterk, zelfs voor de Egyptenaars, en met een uitgestrekte arm, die Farao bereikte, zo trots als hij was, "en door grote verschrikking" van hen en allen om hen heen. Dit schijnt te slaan op Deuteronomium 4:34.

2. Hij bracht hen in 't Land Kanaän, dat goede land, dat land, vloeiende van melk en honing. Dat Gij hun vaderen gezworen heeft te zullen geven, en omdat Hij Zijn eed wilde houden, gaf Hij het aan hun kinderen, vers 22, Zij zijn er ook ingekomen en hebben het erfelijk bezeten.

Jeremia vermeldt dat, beide, als een verzwaring van hun zonde en ongehoorzaamheid en ook als een reden voor God om hun verlossing te werken. Het is goed voor ons na te denken over de grote dingen, die God vroeger voor Zijn kerk gedaan heeft, in ‘t bijzonder in de eerste oprichting, dat wonderwerk.

IV. Hij beweent de ongehoorzaamheid, waaraan zij zich schuldig hadden gemaakt tegen God, en de oordelen, die God wegens deze ongehoorzaamheid over hen gebracht had. Het is een droevig verslag, dat hij hier geeft van het ondankbaar gedrag van dat volk tegenover God. Hij had alles gedaan, wat Hij hun beloofd had (zij hadden het erkend, I Koningen 8:56), maar zij hadden niets gedaan van alles, wat Gij hun geboden had te doen, vers 23- Zij maakten ernst met geen enkele van Zijn wetten, zij wandelden er niet in, toonden geen ontzag voor de waarschuwingen, die Hij gaf door de profeten, want zij hebben uw stem niet gehoorzaamd. En daarom erkent hij, dat God rechtvaardig was, dat Hij hun al dit kwaad had doen bejegenen. De stad wordt belegerd, wordt aangevallen, van buiten door het zwaard, van binnen verzwakt en kwijnt ze door de honger en de pestilentie, zodat zij op het punt staat in de hand van de Chaldeeën te vallen, die tegen haar strijden, vers 24, zij is in hun hand gegeven, vers 25.

Nu,
1. Vergelijkt hij de tegenwoordige toestand van Jeruzalem met de Goddelijke voorspellingen, en vindt, dat, "wat Gij gesproken hebt, is geschiedt". God had hen tevoren en bijtijds gewaarschuwd, en als zij het waargenomen hadden zou hun ondergang voorkomen zijn, maar, als zij niet willen doen, wat God geboden heeft, kunnen zij niet anders verwachten, dan dat Hij doen zal, wat Hij gedreigd heeft.

2. Hij draagt de tegenwoordige toestand van Jeruzalem aan God op ter overweging en tot barmhartigheid, vers 24. Zie, de wallen! of bolwerken, of de werktuigen, waarvan zij gebruik maken om de stad te rammeien en de muren te beuken. En wederom: "En zie, Gij ziet het, en neemt er kennis van. Is dit de stad, die Gij gekozen hebt om uw naam daar te stellen? En zal ze aldus verlaten worden?" Hij klaagt niet over wat God gedaan had, en schrijft Hem niet voor, wat Hij doen moet, maar verlangt, dat Hij hun toestand zal bezien, en het doet hem goed te denken, dat Hij zulks doet. In alle moeilijkheden, van persoonlijker zowel als van publieke aard, kunnen wij onszelf hiermee troosten, dat God ze ziet en weet, hoe ze te verhelpen.

V. Hij schijnt verlangend dieper in de bedoeling ingeleid te worden van het bevel, dat God hem nu gegeven had om de akker van zijn bloedverwant te kopen, vers 25. Daar de stad in van de Chaldeeën hand gegeven is, en niemand waarschijnlijk profijt zal hebben van wat hij heeft, evenwel hebt Gij tot mij gezegd: "Koop u dat veld." Zodra hij begreep, dat het Gods bedoeling was, deed hij het, en maakte geen tegenwerpingen, was niet ongehoorzaam aan het hemels gezicht, maar toen hij het gedaan had, verlangde hij beter te verstaan, waarom God hem bevolen had zulks te doen, want het scheen zo vreemd en onverklaarbaar. Hoewel wij verplicht zijn God te volgen met onvoorwaardelijke gehoorzaamheid, toch moeten wij meer en meer trachten niet te gehoorzamen zonder te begrijpen. Wij mogen Gods inzettingen en rechten nimmer betwisten, maar wij mogen en moeten vragen: "Wat zijn dat voor inzettingen en rechten?" Deuteronomium 6:21.

Jeremia 32:26-44
Hier hebben wij Gods antwoord op Jeremia’s gebed, bestemd om zijn gemoed te ontlasten en hem gerust te maken, en het is een volledige onthulling van de bedoelingen van Gods toorn tegen het tegenwoordig geslacht en de bedoelingen van Zijn barmhartigheid met de toekomstige geslachten.

Jeremia wist niet hoe van beide te "zingen, van goedertierenheid en recht," maar God leert hem hier, Hem van beide te zingen. Als wij niet weten hoe het ene woord van God met het andere te rijmen, kunnen wij er toch zeker van zijn, dat beide waar zijn, dat beide zuiver zijn, dat beide in vervulling zullen gaan, en dat niet een tittel of jota ter aarde zal vallen. Toen Jeremia bevolen werd de akker in Anathoth te kopen, was hij bereid te hopen, dat God op 't punt stond het vonnis van Zijn toorn te herroepen en de Chaldeeën te gebieden het beleg op te breken. Neen, zegt God, de uitvoering van het vonnis zal voortgang hebben, Jeruzalem zal tot puinhopen worden. Verzekeringen van toekomstige genade moeten niet uitgelegd worden als beveiliging tegen tegenwoordige ellende. Maar, opdat Jeremia niet zou denken, dat het bevel om deze akker te kopen, de betekenis had, dat de genade, die God voor Zijn volk, na hun terugkeer, bewaarde, alleen daarin bestond, dat Zij opnieuw hun eigen land in bezit zouden hebben, verklaart Hij hem, dat dat maar een type in afbeelding was van de geestelijke zegeningen, die hun dan overvloedig geschonken zouden worden, onnoemelijk veel meer waard dan akkers en wijngaarden, zodat zij in het "woord des Heeren," dat tot Jeremia kwam, eerst even vreselijke bedreigingen en daarna even kostelijke beloften hebben als misschien ergens anders in het Oude Testament, leven en dood, goed en kwaad, worden hier voor ons gesteld, bedenken wij ons en kiezen wij met wijsheid.

I. De ondergang van Juda en Jeruzalem wordt hier afgekondigd. Het besluit is uitgevaardigd en zal niet herroepen worden.
1. God betuigt hier Zijn eigen soevereiniteit en macht, vers 27 : Zie, Ik ben de Heere, een Wezen, dat uit Zichzelf bestaat en Zichzelf genoegzaam is, Ik zal zijn, die Ik zijn zal, Ik ben de God van alle vlees, dit is van alle mensen, hier vlees genoemd, omdat zij zwak zijn en niet in staat met God te twisten, Psalm 56:5, en omdat zij goddeloos en bedorven zijn, en ongeneigd God te gehoorzamen. God is de Schepper van alles, en gebruikt alles naar Zijn welbehagen. Hij, die de God van Israël is, "is de God van alle vlees," en van de geest van alle vlees, en, indien Israël weggeworpen werd, zou Hij een volk kunnen verwekken tot Zijn naam uit een ander volk. Als Hij "de God van alle vlees" is, mag Hij wel vragen: "Zou Mij enig ding te wonderlijk zijn?" Wat zou Hij niet kunnen, aan Wien de kracht van alle mensen ontleend is, van Wien zij afhangen, en door Wien al hun handelingen worden bestuurd en geregeerd? Wat Hij van plan is te doen in toorn of in genade, dat kan niets verhinderen, en niets kan zijn plannen verstoren.

2. Hij blijft bij wat Hij reeds zo vaak gezegd heeft van de verwoesting van Jeruzalem door de koning van Babel, vers 28, Ik geef deze stad in de hand van Nebukadnézar, nu hij er de hand naar uitstrekt, en hij zal ze innemen en ze buit maken. vers 29. De Chaldeeën zullen er inkomen en deze stad met vuur aansteken met de huizen, Gods huis niet uitgezonderd noch dat van de koning.

3. Hij geeft de reden aan van dit strenge optreden tegen de stad, die zo bij Hem in de gunst had gestaan. Het is de zonde, dat en niets anders, wat haar verderf is.
a. Ze waren vermetel en onbeschaamd in het zondigen. Zij rookten aan Baäl, niet in een hoek, als iemand die bang is ontdekt te worden, maar op de daken van de huizen, om Gods rechtvaardigheid te tergen.
b. Zij bedoelden hiermee een belediging van God. Zij deden het, om Mij te vertoornen, vers 29. Door het werk van hun handen hebben zij Mij alleenlijk vertoornd, vers 30. Zij konden er zich geen genoegen, voordeel of eer van beloven, maar deden het opzettelijk om God te beledigen. En wederom, vers 32, Alle de boosheid, die zij gedaan hebben om Mij te vertoornen. Zij wisten, dat Hij een ijverig God was in alles, wat Zijn dienst betrof, en daar

besloten zij Zijn ijver te treffen en Hem in het aangezicht te tarten. Tot Mijn toorn en tot Mijn grimmigheid is Mij deze stad geweest, vers 31. Hun gedrag was in ieder opzicht uitdagend.
c. Zij begonnen. bijtijds en waren steeds doorgegaan met God te tergen: Zij hebben van van de jeugd aan alleenlijk gedaan wat kwaad was in Mijn ogen, vers 30, getuige hun murmurering en weerspannigheid in de woestijn. En aangaande Jeruzalem, hoewel het een heilige stad was, is het tot Mijn grimmigheid geweest, van de dag af, dat zij haar gebouwd hebben, tot op deze dag toe, vers 31. O, hoeveel reden hebben wij om de geringe eer te betreuren, die God van deze wereld ontvangt, en de grote oneer, die Hem aangedaan wordt als zelfs in Juda, waar "Hij gekend wordt, en waar "Zijn naam groot is," en in Salem, waar Zijn tabernakel is, altijd gevonden werd wet een prikkel tot Zijn toorn was.
d. Alle rangen en standen onder de mensen droegen bij tot de gezamenlijke schuld en deelden daarom rechtvaardig in de algemenen ondergang. Niet alleen "de kinderen Israëls," die zich van de tempel afgekeerd hadden, maar evenzeer "de kinderen van Juda," die hem trouw bleven-niet alleen het gewone volk, "de mannen van Juda en de inwoners van Jeruzalem," maar zij, die de zonde in anderen hadden moeten berispen en bedwingen, waren de belhamels, "hun koningen, hun vorsten, hun priesteren en hun profeten".
e. God had hen herhaaldelijk tot berouw gemaand, maar zij luisterden niet naar Zijn woorden, maar keerden Hem lomp, de nek toe, die hen vermaande, hoewel Hij hun Meester was, aan Wien zij door hun plicht verbonden waren, en hun Weldoener, aan Wien zij door dankbaarheid en hun belang verbonden waren, vers 33. Ik leerde ze beter manieren, met evenveel zorg als ooft een teder vader een kind leerde, vroeg op zijnde en lerende, met overleg het onderwijs naar hun bevatting regelende, hen vroeg bij de hand nemende, als ze nog het meest buigzaam waren, maar alles tevergeefs, zij hebben Mij niet het aangezicht toegekeerd, zij wilden Mij niet eens aanzien, ja zij hebben Mij de nek toegekeerd, een gebaar van de grootste verachting. "Gelijk zij henlieden riepen als ondeugende kinderen, alzo gingen zij van hun aangezicht weg," Hoséa 11:2. Zij hoorden niet om tucht aan te nemen, zij namen geen acht op een woord, dat tegen hen gezegd werd, hoewel het tot hun eigen bestwil bedoeld was.
f. Er was in hun afgoderij een goddeloze verachting van God, want, vers 34, zij stelden hun verfoeiselen (hun afgoden, die, zo zij wisten, in de hoogste mate gruwelijk waren voor God) in het huis, dat naar Mijn naam genoemd is, om dat te verontreinigen. Zij hadden afgoden, niet alleen op de hoge plaatsen en in de bossen, maar zelfs in Gods tempel.
g. Zij waren schuldig aan de meest onnatuurlijke wreedheid tegen hun eigen kinderen, want zij offerden ze aan Moloch, vers 35. Omdat het hun niet goed gedacht heeft, God in erkentenis te houden, maar hebben de heerlijkheid Gods veranderd in schande werden zij rechtvaardig overgegeven aan lage hartstochten en beroofd van natuurlijke genegenheid, en hun heerlijkheid werd veranderd in schande. En
h. Wat was het gevolg van dit alles?
i. Zij deden Juda zondigen, vers 35. Het hele land was aangestoken door de besmettelijke afgoderijen en ongerechtigheden van Jeruzalem.
j. Zij brachten het verderf over zichzelf. Het was, of zij het met opzet gedaan hadden, opdat Ik haar van Mijn aangezichte wegdeed, vers 31, zij wilden, dat Hij Zijn gunst aan hen onttrekken zou.

II. Het herstel van Juda en Jeruzalem wordt hier beloofd, vers 36, In het oordeel wil God Zijn genade gedenken, en er zal een tijd komen, een bepaalde tijd, om Sion te begunstigen. Ziehier,
1. De wanhoop, waartoe het volk ten laatste gebracht werd. Zolang het oordeel gedreigd werd van verre, hadden zij geen vrees, toen het over hen kwam, hadden zij geen hoop. Zij zeiden van de stad, vers 36 :Zij is gegeven in de hand des konings van Babel, niet door onze lafheid,

of ons slecht gedrag, maar door het zwaard, en door de honger en door de pestilentie. Van het land zeiden zij, met spijt, vers 43 :Het is woest, dat er geen mens noch beest in is er is geen hulp, geen redmiddel. Het is in der Chaldeeën hand gegeven. Diepe rust eindigt gewoonlijk in diepe wanhoop, terwijl zij, die te allen tijd een heilige vrees koesteren, goede hoop hebben, zich in de moeilijkste tijd staande te kunnen houden.

2. De hoop, die God hun geeft op de genade, die Hij voor hen bewaart tot later. Hoewel zij sterven moeten in gevangenschap, zullen toch hun kinderen na hen dit goede land en daarin de goedheid Gods weerzien.
a. Zij zullen uit hun gevangenschap opgevoerd worden en zullen komen en zich opnieuw in dit land vestigen vers 37. Zij waren onder Gods toorn, grimmigheid en grote verbolgenheid geweest, maar nu zullen zij deelhebber aan Zijn genade, liefde en grote gunst. Hij had ze verstrooid en naar alle landen verdreven. Die vluchtten, verstrooiden zich, die in handen van de vijanden vielen, werden door deze verstrooid, uit politiek, om samenspanningen onder hen te voorkomen. Gods hand was in beide. Maar nu zal God hen weten terug te vinden, en hen vergaderen "uit alle de landen, waarheen Ik ze zal verdreven hebben" zoals Hij beloofd had in de wet, Deuteronomium 30:4, en wat de heiligen afgebeden hadden, Psalm 106:47, Nehemia 1:9. Hij had hen verbannen, maar "Hij zal ze weerbrengen tot deze plaats" waarvoor zij wel genegenheid moesten hebben. Vele jaren lang, terwijl zij in hun eigen land waren, waren zij voortdurend blootgesteld aan, en verschrikt door de schrik van de oorlog, maar nu "zal Ik ze zeker doen wonen". Daar zij zich verbeterd hebben, en tot God zijn teruggekeerd, zullen noch hun geweten van binnen noch hun vijanden van buiten een schrik voor hen zijn. Hij belooft, vers 41 : Ik zal ze getrouwelijk in dit land planten, niet alleen zal Ik het zeker doen, maar zij zullen hier een heilige zekerheid en rust genieten, en zij zullen wortel schieten, zij zullen geplant worden in standvastigheid, en niet meer worden ontworteld en aan ‘t wankelen gebracht.

b. God zal Zijn verbond met hen vernieuwen, een verbond van genade en geestelijke zegeningen, die het goede werk in hen zullen verrichten om hen te bereiden voor de grote dingen, die God van plan is voor hen te doen. Het wordt een eeuwig verbond genoemd, vers 40, niet alleen omdat God er voor eeuwig trouw aan blijven zal, maar omdat de gevolgen er van eeuwig zullen zijn. Want zonder twijfel reiken deze beloften verder dan tot Israël naar het vlees, en zijn vast voor alle gelovigen, voor iederen wezenlijke Israëliet. Goede Christenen mogen ze op zichzelf toepassen, en op die grond pleiten voor God, zij mogen hun recht er op laten gelden, en de troost er van zich toeëigenen.

c. God zal hen erkennen als de Zijnen en Zich aan hen geven om hun God te zijn, vers 38. Zij zullen Mij tot een volk zijn. Hij zal ze dat maken, door in hen te werken al de eigenschappen en neigingen van Zijn volk, en dan zal Hij ze leiden, beschermen en regeren als Zijn volk. "En om ze waarlijk, volkomen, eeuwig zalig te maken, zal Ik hun tot een God zijn." Zij zullen God dienen en aanbidden als hun God, en Hem alleen aankleven, en Hij zal Zichzelf als God bevestigen. Al wat Hij is, en al wat Hij heeft, zal in dienst staan en gebruikt worden hun ten goede. God zal hun een hart geven om Hem te vrezen, vers 39. Wat hij verlangt van hen, die Hij, als Zijn volk, opneemt in ‘t verbond met Hem, is, dat zij Hem vrezen, dat zij Zijn majesteit eerbiedigen, Zijn toorn duchten, ontzag hebben voor Zijn macht, Hem hulde brengen, en hem de ere geven, die Zijn naam toekomt. Nu belooft God hier wat Hij van hen verlangt, in hen te werken, in overeenstemming met Zijn verkiezing van Zijn volk. Zoals het Gods souvereine voorrecht is om de harten van de mensen te kneden, zo is het Zijn belofte aan Zijn volk, om het hun in een goede vorm te kneden, en een hart om God te vrezen is inderdaad een goed hart, en welgekneed. Dit wordt herhaald, vers 40, Ik zal Mijn vrees in hun

hart geven, dat is de beginselen en neigingen van Mijn genade in hen werken, die hun gehele gedrag zullen doordringen en beheersen. Leraars kunnen het goede zaad in ons hoofd, maar God alleen kan het in ons hart brengen. Die in ons kan werken beide het willen en het volbrengen.

d. "Ik zal hun enerlei hart en enerlei weg geven." Opdat zij in enerlei weg kunnen wandelen, zal Hij hun enerlei hart geven, zoals het hart is, zo zal de weg zijn, en beide zullen enerlei zijn, dat is:

Ten eerste: Zij zullen een ieder enerlei zijn met zichzelf. "Enerlei hart is hetzelfde als een nieuwe geest", Ezechiël 11:19. In dat geval is het hart enerlei wanneer het ten volle beslist is voor God en geheel gewijd aan God. Wanneer het oog eenvoudig is en de ere Gods het enige doel, waarop gemikt wordt, wanneer ons hart vast is, in vertrouwen op God en wanneer onze gehoorzaamheid aan Hem algeheel is en zonder uitzondering, "dan is het hart enerlei en de weg enerlei," en als het niet zo vast is, zullen zijn daden ook onzeker zijn. Uit deze belofte mogen wij aanleiding nemen en moed vatten om met David te bidden, Psalm 86:11, "Verenig mijn hart tot de vreze Uws naams, want God zegt: Ik zal hun enerlei hart geven om Mij te vrezen."

Ten tweede: Zij zullen allen één zijn met elkaar. Alle goede christenen zullen in één lichaam ingelijfd worden, Joden en heidenen zullen één schaapskooi worden, en zij zullen allen, zo ver zij geheiligd zijn, geneigdheid hebben elkaar lief te hebben, daar het Evangelie, dat zij belijden, in zich de krachtigste drijfveren bevat tot wederzijdse liefde. en de Geest die in hen woont, de Geest van de liefde is. Hebben zij ook al verschillende opvattingen in kleine dingen, zij zullen toch allen één zijn in de grote dingen Gods, daar zij vernieuwd zijn naar hetzelfde beeld. Al hebben zij vele paden, zij hebben maar één weg, die van de ernstige goddeloosheid.

e. Hij zal op afdoende wijze voorzien in hun volharding en de genade en de voortduring van het verbond tussen hen en tussen Hem zelf. Zij zouden gelukkig zijn geweest, toen zij in het eerst in Kanaän geplant worden, zoals Adam in het paradijs, wanneer zij zich niet van God afgekeerd hadden. En daarom, nadat zij in hun geluksstaat hersteld zijn, zullen zij er in bevestigd worden, doordat het hun onmogelijk gemaakt wordt zich van God af te keren, en dit zal hun zaligheid volkomen maken.

Ten eerste, God zal hen nimmer begeven of verlaten: "Ik zal van achter hen niet afkeren, opdat Ik hun weldoe." Aardse vorsten zijn wispelturig, en hun grootste gunstelingen zijn gevallen onder hun voorhoofdfronsen, maar "Gods goedertierenheid is tot in eeuwigheid". Wien Hij liefheeft, "die heeft Hij liefgehad tot het einde." Het mag schijnen dat God zich van Zijn volk afkeert, Jesaja 54:8 maar zelfs dan keert Hij van achter hen om het goede voor hen te doen en te bedoelen.

Ten tweede: Zij zullen God niet verzaken noch verlaten, dat is het waarvoor wij gevaar lopen. Wij hebben geen reden om Gods trouw en standvastigheid te wantrouwen, maar die van onszelf, en daarom wordt hier beloofd, dat God hun een hart geven zal om Hem te vrezen alle de dagen, om in Zijn vreze te wandelen iederen dag en de helen dag, Spreuken 23:17, en zo voort te gaan tot het einde van hun dagen. Hij zal zo’n beginsel in hun hart leggen, "dat zij niet van Mij afwijken." Zelfs zij, die hun naam gegeven hebben aan God, zullen Hem verlaten, als zij zichzelf overgelaten zijn, maar als de vreze Gods in hun harten heerst, zal die hun afval beletten. Die zal het doen en anders niets. Als wij dicht bij God leven en Hem getrouw blijven, dan is dat louter te danken aan Zijn almachtige genade en niet aan enige kracht of besluit van onszelf.

f. Hij zal hun zaad de zegen doen beërven, zal hun genade geven om Hem te vrezen, hun ten goede, "mitsgaders hun kinderen na hen." Evenals hun afval van God ten nadele van hun kinderen was geweest, zo zou ook hun vasthouden aan God ten voordele van hun kinderen zijn. Wij kunnen de belangen van onze nakomelingschap niet beter behartigen, dan door de vreze en de dienst van God in ons gezin in te stellen en daarin te volharden.

g. Hij zal Zich verheugen over hun voorspoed en zal alles doen om allen te bevorderen, vers 41 :Ik zal Mij over hen verblijden, dat Ik hun weldoe. God zal hen zeker weldoen, omdat Hij zich over hen verblijdt. Zij zijn Hem dierbaar, Hij maakt hen tot Zijn roem en daarom zal Hij ze niet alleen goed doen maar zal Zich daarin ook verheugen. Als Hij ze straft, is dat met weerzin. Hoe zou Ik u overgeven, o Ephraim? Maar, als Hij hen herstelt is het met voldoening, Hij verblijdt Zich over hen, dat Hij hun weldoe. Wij behoren Hem daarom te dienen met blijdschap en ons te verheugen in alle gelegenheden om Hem te dienen Hij is zelf een blijmoedig gever, en heeft daarom een blijmoedigen knecht lief. "Ik zal ze planten (zegt God) met Mijn gehele hart en met Mijn gehele ziel." Hij zal er ijverig in zijn, en er genot in smaken, Hij zal het tot de zorg van Zijn Voorzienigheid maken om hen weer in Kanaän te vestigen, en de verschillende leidingen van de Voorzienigheid zullen daartoe samenwerken. Tenslotte zal blijken dat alle dingen zozeer hebben medegewerkt voor het welzijn van de kerk, dat gezegd zal worden: De Heerser van de wereld is geheel in beslag genomen door de zorg voor Zijn kerk.

h. Deze beloften zullen even zeker vervuld worden als de voorafgaande bedreigingen vervuld zijn, en de vervulling daarvan, ondanks de zekerheid van het volk, zou hun verwachting van de vervulling van deze kunnen bevestigen, ondanks hun tegenwoordige wanhoop, vers 42 : Gelijk als Ik over dit volk gebracht heb al dit grote kwaad, in overeenstemming met de bedreigingen, en tot verheerlijking van de Goddelijke rechtvaardigheid, alzo zal Ik over hen brengen al het goede in overeenstemming met de belofte, en tot verheerlijking van de goddelijke genade. Hij, die getrouw is aan Zijn bedreigingen, zal dat nog veel meer zijn aan Zijn beloften, en Hij zal Zijn volk vertroosten, naar de dagen in dewelke Hij hen gedrukt heeft. De kerken zullen rust hebben na de dagen van tegenspoed.

I. Als een begin van dat alles, zullen huizen en akkers opnieuw een hogen prijs opbrengen in Juda en Jeruzalem, en hoewel zij nu niets waard zijn, zal er opnieuw een voldoend aantal kopers zijn, vers 43, 44: Er zullen velden gekocht worden in dit land, en men zal liever hier akkers hebben dan ergens anders. Waar ze ook liggen, zij zullen verkocht worden, niet alleen in de plaatsen rondom Jeruzalem, maar in de steden van Juda en van Israël ook, of zij op het gebergte liggen of in de laagte, of in het zeiden, in alle delen van het land, zal men voor geld kopen, en de brieven onderschrijven. De handel zal herleven, want zij zullen geld genoeg hebben om er land mee te kopen. De landbouw zal herleven, want die geld hebben zullen begerig zijn het in, landerijen te beleggen. De wetten zullen weer gehandhaafd worden, want men zal brieven onderschrijven en verzegelen. Dit wordt vermeld om Jeremia met zijn pas gekocht bezit te verzoenen. Hoewel hij een stuk grond gekocht had, en het niet kon gaan zien, moest hij toch geloven, dat dit het onderpand was van zo, menige hoop, en die alle weer flauwe gelijkenissen van de gekochte bezittingen in het hemelse Kanaän, bewaard voor al degenen, die Gods vrees in hun harten hebben, en niet van Hem afvallen.

HOOFDSTUK 33
1 Voorts geschiedde des HEEREN woord ten tweeden male tot Jeremia, als hij nog in het voorhof der bewaring was opgesloten, zeggende: 2 Zo zegt de HEERE, Die het doet, de HEERE, Die dat formeert, opdat Hij het bevestige, HEERE is Zijn Naam; 3 Roep tot Mij, en Ik zal u antwoorden, en Ik zal u bekend maken grote en vaste dingen, die gij niet weet. 4 Want zo zegt de HEERE, de God Israëls, van de huizen dezer stad, en van de huizen der koningen van Juda, die door de wallen en door het zwaard zijn afgebroken: 5 Er zijn er wel ingekomen, om te strijden tegen de Chaldeeën, maar het is om die te vullen met dode lichamen van mensen, die Ik verslagen heb in Mijn toorn en in Mijn grimmigheid; en omdat Ik Mijn aangezicht van deze stad verborgen heb, om al hunlieder boosheid. 6 Zie, Ik zal haar de gezondheid en de genezing doen rijzen, en zal henlieden genezen, en zal hun openbaren overvloed van vrede en waarheid. 7 En Ik zal de gevangenis van Juda en de gevangenis van Israël wenden, en zal ze bouwen als in het eerste. 8 En Ik zal hen reinigen van al hun ongerechtigheid, met dewelke zij tegen Mij gezondigd hebben; en Ik zal vergeven al hun ongerechtigheden, met dewelke zij tegen Mij gezondigd en met dewelke zij tegen Mij overtreden hebben. 9 En het zal Mij zijn tot een vrolijken naam, tot een roem, en tot een sieraad bij alle heidenen der aarde; die al het goede zullen horen, dat Ik hun doe; en zij zullen vrezen en beroerd zijn over al het goede, en over al de vrede, dien Ik hun beschikke. 10 Alzo zegt de HEERE: In deze plaats (waarvan gij zegt: Zij is woest, dat er geen mens en geen beest in is), in de steden van Juda, en op de straten van Jeruzalem, die zo verwoest zijn, dat er geen mens, en geen inwoner, en geen beest in is, zal wederom gehoord worden, 11 De stem der vrolijkheid en de stem der blijdschap, de stem des bruidegoms en de stem der bruid, de stem dergenen, die zeggen: Looft de HEERE der heirscharen, want de HEERE is goed, want Zijn goedertierenheid is in eeuwigheid! de stem dergenen, die lof aanbrengen ten huize des HEEREN; want Ik zal de gevangenis des lands wenden, als in het eerste, zegt de HEERE.
12 Zo zegt de HEERE der heirscharen: In deze plaats, die zo woest is, dat er geen mens, zelfs tot het vee toe, in is, mitsgaders in al derzelver steden, zullen wederom woningen zijn van herderen, die de kudden doen legeren. 13 In de steden van het gebergte, in de steden der laagte, en in de steden van het zuiden, en in het land van Benjamin, en in de plaatsen rondom Jeruzalem, en in de steden van Juda, zullen de kudden wederom onder de handen des tellers doorgaan, zegt de HEERE.
14 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik het goede woord verwekken zal, dat Ik tot het huis van Israël en over het huis van Juda gesproken heb. 15 In die dagen, en te dier tijd zal Ik David een SPRUIT der gerechtigheid doen uitspruiten; en Hij zal recht en gerechtigheid doen op aarde. 16 In die dagen zal Juda verlost worden, en Jeruzalem zeker wonen; en deze is, die haar roepen zal: De HEERE, onze GERECHTIGHEID.
17 Want zo zegt de HEERE: Aan David zal niet worden afgesneden een Man, Die op de troon van het huis Israëls zitte. 18 Ook zal de Levietische priesteren, van voor Mijn aangezicht, niet worden afgesneden een Man, Die brandoffer offere, en spijsoffer aansteke, en slachtoffer bereide al de dagen. 19 En des HEEREN woord geschiedde tot Jeremia, zeggende: 20 Alzo zegt de HEERE: Indien gijlieden Mijn verbond van de dag; en Mijn verbond van de nacht kondt vernietigen, zodat dag en nacht niet zijn op hun tijd; 21 Zo zal ook vernietigd kunnen worden Mijn verbond met Mijn knecht David, dat hij geen zoon hebbe, die op zijn troon regere, en met de Levieten, de priesteren, Mijn dienaren.
22 Gelijk het heir des hemels niet geteld, en het zand der zee niet gemeten kan worden, alzo zal Ik vermenigvuldigen het zaad van Mijn knecht David, en de Levieten, die Mij dienen.
23 Voorts geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia, zeggende: 24 Hebt gij niet gezien, wat dit volk spreekt, zeggende: De twee geslachten, die de HEERE verkoren had, die heeft Hij nu verworpen? Ja, zij versmaden Mijn volk, zodat het geen volk meer is voor hun aangezicht. 25 Zo zegt de HEERE: Indien Mijn verbond niet is van dag en nacht; indien Ik de ordeningen des hemels en der aarde niet gesteld heb; 26 Zo zal Ik ook het zaad van Jakob en van Mijn knecht David verwerpen, dat Ik van zijn zaad niet neme, die daar heerse over het zaad van Abraham, Izak en Jakob; want Ik zal hun gevangenis wenden en Mij van hun ontfermen.

Het doel van dit hoofdstuk is vrijwel hetzelfde als dat van het voorgaande hoofdstuk, namelijk de belofte van het herstel van de Joden te bevestigen ondanks de tegenwoordige verwoesting van hun land en de verstrooiing van hun volk. En de toepassing, voor deze beloften gaat,

beide in type en strekking zover in de toekomst, tot aan de kerk van het Evangelie, aan wie deze tweede editie van de Joodse kerk tenslotte haar waardigheden en voorrechten moest afstaan. Hier wordt beloofd,

I. Dat de stad herbouwd en hersteld zal worden "in statuquo-in haar vroegere toestand", vers 1-6.
II. Dat de gevangenen, nadat zij vergeving van zonden ontvangen hebben terug zullen komen, vers 7, 8.
III. Dat dit ten zeerste strekken zal tot verheerlijking van God, vers 9.
IV. Dat het land beide vreugde en overvloed zal hebben vers 10-14.
V. Dat de weg gebaand zal worden voor de komst van de Messias, vers 15, 16.
VI. Dat het huis van David, het huis van Levi, en het huis van Israël opnieuw zullen bloeien, en gevestigd worden, en alle drie in het koninkrijk van Christus, dienaren van het Evangelie en de kerk van het Evangelie zullen er zijn, zolang de wereld bestaat. vers 17-26.

Jeremia 33:1-9
Hier moet gelet worden op
I. De tijdsbepaling van deze troostrijke profetie, die God aan Jeremia toevertrouwde. Zij is niet nauwkeurig, alleen in zover, dat zij na die van het vorige Hoofdstuk valt, toen de toestand van dag tot dag slechter werd, het was "ten tweeden male. God spreekt eens of tweemaal" tot bemoediging van Zijn volk. Wij zijn niet alleen zo ongehoorzaam, dat wij behoefte hebben aan "gebod op gebod," om ons tot onze plicht te brengen, maar zo wantrouwend, dat wij behoefte hebben aan belofte op belofte, om ons vertroosting te schenken. Dit woord, zowel als het vorige, "geschiedde tot Jeremia, als hij nog was opgesloten." Geen opsluiting kan Gods volk beroven van Zijn tegenwoordigheid, geen sloten of grendels kunnen Hem uitsluiten om hen niet met goedertierenheid te bezoeken, ja, dikwijls, als hun beproevingen overvloedig zijn zijn hun vertroostingen veel meer overvloedig, en zij hebben de meest levendige deelneming in Zijn gunst, als de wereld hen terugstoot. De liefelijkste brieven van Paulus waren die, welke in de gevangenis geschreven waren.

II. De profetie zelf. Zij bevat zeer veel troost tot verlichting van de gevangenen, om te verhinderen, dat ze ondergingen in wanhoop. Ziehier,
1. Wie het is, die hun deze troost verzekert, vers 2. Het is de Heere, die het doet, de Heere, die dat formeert. Hij is de formeerder van de hemel en de aarde, en heeft daarom alle macht in handen, dit slaat dus op Jeremia's gebed, Hoofdstuk 32:17. Hij is de Formeerder van Jeruzalem, van Sion, Hij bouwde ze in het eerst, en daarom kan Hij ze herbouwen, bouwde ze tot Zijn lof, en daarom zal Hij het doen. Hij formeert, opdat Hij het bevestige, en daarom zal het bevestigd worden, totdat datgene gekomen is, wat niet wankelen kan, maar eeuwig zal bestaan. Hij heeft deze belofte gedaan, Hij heeft het plan gemaakt voor Jeruzalems herstel en Hij die het gemaakt heeft, zal het bevestigen, Hij, die de belofte gedaan heeft, zal ze ook vervullen, want "Heere" is Zijn Naam, een God, die Zijn beloften leven geeft door ze te vervullen en als Hij dat doet, is Hij bekend met die naam, Exodus 6:3, een God, die het volbrengt. Toen de hemel en de aarde geschapen waren toen en niet eerder, werd de Schepper "Heere" genoemd. Genesis 2:4.

2. Hoe deze troost verkregen en bereikt moet worden door het gebed, vers 3 : *Roep tot Mij en Ik zal u antwoorden.* Als de profeet enige wenken van deze aard ontvangen heeft, moet hij in nederige ernst tot God gaan om verdere onthullingen van Zijn vriendelijke bedoelingen. Hij had gebeden, Hoofdstuk 32:16 maar hij moet weer bidden. Die verwachten troost van God te ontvangen, moeten in het gebed volharden. Wij moeten Hem aanroepen, dan zal Hij ons

antwoorden. Christus zelf moet eisen, en het zal Hem gegeven worden, Psalm 2:8. *"Ik zal u bekend maken grote en vaste dingen* (u een klaar en volledig beeld ervan geven), die gij, hoewel ten dele alreeds onthuld, niet weet, *die gij niet verslaan en geloven kunt*".
Dit kan betrekking hebben niet alleen op de voorspelling van deze dingen, waarmee Jeremia, als hij het verlangt, begunstigd zal worden, maar op de vervulling van deze dingen waarvoor het volk van God, bemoedigd door deze voorspelling, moet bidden. Beloften worden gegeven, niet om het gebed te vervangen, maar om het te bespoedigen en aan te moedigen. Zie Ezechiël 36:37.

3. Hoe betreurenswaardig de toestand van Jeruzalem was, dat hij het nodig maakte, vertroostingen als deze te geven, en ondanks welke zijn herstel te rechter tijd tot stand zou komen, vers 4, De huizen van deze stad, niet uitgezonderd die van de koningen van Juda, zijn door de wallen, of werptuigen, of stormram, en door het zwaard, of bijlen of mokers, afgebroken. Het is hetzelfde woord, dat gebruikt wordt in Ezechiël 26:9. "Hij zal uw torens met zijn zwaarden afbreken." De sterkste, statigste huizen, en die het best gemeubileerd waren, werden met de grond gelijk gemaakt. Het vijfde vers is een tussenzin, die een uitvoeriger beschrijving geeft van de tegenwoordige rampzalige toestand van Jeruzalem. Zij, die er "ingekomen zin om te strijden tegen de Chaldeeën," om het beleg te doen opbreken, deden meer kwaad doen goed, lokten de vijand uit tot hevige en woedende aanvallen, zodat de huizen te Jeruzalem opgevuld werden met dode lichamen van mensen, die stierven aan de wonden, die zij ontvingen bij de uitvallen tegen de belegerden. God zegt: "die Ik verslagen heb in Mijn toorn," want het zwaard van de vijanden was Zijn zwaard, en hun toorn was Zijn toorn. Maar het schijnt, dat zij, die verslagen werden, in ‘t algemeen die waren, die zich onderscheiden hadden door hun goddeloosheid, want zij waren dezelfden, "om wier boosheid Ik Mijn aangezicht van deze stad verborgen heb," zodat Hij rechtvaardig was in al wat Hij over hen bracht.

4. Wat de zegeningen zijn, die God bewaard heeft voor Juda en Jeruzalem, en die al hun bezwaren zullen opheffen.
A. Verkeren zij in een ziektetoestand? Zijn zij gewond? God zal krachtdadig voorzien in hun genezing, al dacht men, dat de ziekte dodelijk en ongeneeslijk was, Hoofdstuk 8:22. "Het gehele hoofd is ziek en het gehele hart is mat, Jesaja 1:5, maar, vers 6 : Ik zal haar de gezondheid en de genezing doen rijzen, Ik zal de dood verhinderen, de ziekte genezen, en alles recht maken", Hoofdstuk 30:17. Al is het geval nog zo wanhopig, als God de genezing beproeft, zal Hij ze ook bewerken. De zonde van Jeruzalem was zijn ziekte, Jesaja 1:6, zijn bekering zal derhalve zijn herstel zijn. En de volgende woorden zeggen ons, hoe die wordt gewerkt: "Ik zal hun openbare overvloed van vrede en waarheid, Ik zal hun die te rechter tijd geven en intussen zal Ik hun een bemoedigend vooruitzicht daarvan geven."
"Vrede" staat hier voor al wat goed is, vrede en waarheid zijn vrede, overeenkomstig de belofte, of vrede en waarheid zijn vrede en de ware godsdienst, vrede en de ware aanbidding van God, in tegenstelling met de vele valsheden en bedriegerijen, waardoor zij van God verwijderd waren". Wij kunnen het ook meer algemeen toepassen, en opmerken,

a. Dat vrede en waarheid het grote onderwerp van de goddelijke openbaring zijn. De beloften hier leiden ons tot het Evangelie van Christus, en daarin heeft God ons "vrede en waarheid" geopenbaard- de waarheid om ons te leiden, de vrede om ons tot rust te brengen. "Genade en waarheid, en overvloed van beide, zijn door Jezus Christus geworden." Vrede en waarheid zijn het leven van de ziel, en Christus is "gekomen, opdat wij het leven en overvloed zouden hebben." Christus heerst door de macht van de waarheid, Johannes 18:37, en daardoor heeft hij "veelheid van vrede." Psalm 72:1, 85:11.

b. Dat de goddelijke openbaring van vrede en waarheid, gezondheid en genezing brengt aan allen, die ze in geloof ontvangen, zij geneest de ziel van de ziekten, die deze heeft opgedaan, daar zij een middel tot heiligmaking is, Johannes 17:17. "Hij zond Zijn woord uit en heelde ze," Psalm 107:20. En dat brengt de ziel tot welstand en houdt ze in een goede stemming, om bezig te zijn en te genieten in het geestelijk en goddelijk leven.

B. Zijn zij verstrooid en onder het juk gebracht, en heeft hun volk opgehouden te bestaan? " Ik zal de gevangenissen wenden", vers 7, "beide die van Israël en die van Juda" (want hoewel die onder Zerubbábel terugkeerden, hoofdzakelijk van Juda, Benjamin en Levi waren toch keerden later ook velen van de andere stammen terug), "en zal hen bouwen als in het eerste." Als zij berouwvol hun eerste werken doen, zal God hen herstellen en Zijn eerste werken doen.

C. Is zonde de bewerker en de oorzaak van al hun ellende? Zij zal vergeven en gedood worden, en zo zal de wortel van de oordelen uitgerukt worden, vers 8.
a. Door de zonde zijn zij bezoedeld en hebben Gods heiligheid beledigd, maar "God zal ze reinigen, en zuiveren van al hun ongerechtigheid." Evenals zij, die naar de wet onrein waren, en daarom buiten de tabernakel gesloten werden, zodra zij besprenkeld waren met water van de ontzondiging, weer vrijen toegang hadden, zo hadden zij ook weer vrije toegang tot hun land, en al de voorrechten daarvan, zodra God hen van al hun ongerechtigheid gereinigd had. Met toespeling op die besprenkeling bidt David: Ontzondig mij met hysop.
b. Door zonde zijn zij schuldig geworden, en strafbaar voor Zijn gerechtigheid, maar "Hij zal alle hun ongerechtigheden vergeven," zal de straf doen ophouden, waaraan zij overgegeven waren om hun zonden. Allen, die door heiligmakende genade gereinigd zijn van de smet van de zonde, worden door vergevende genade bevrijd van de schuld van de zonde.

D. Hebben beide, hun zonde en hun lijden, de ere Gods verkeerd in oneer? Hun bekering en herstel zal op dezelfde wijze tot Zijn lof strekken, vers 9. Aldus herbouwd en opnieuw bevolkt, zal Jeruzalem Mij zijn tot een vrolijken naam, even welbehagelijk aan God, als hij ooit tergend is geweest, tot een roem en tot een sieraad bij alle heidenen van de aarde. Wanneer zij aldus hersteld zijn, zullen zij God verheerlijken door hun gehoorzaamheid aan Hem, en Hij zal zichzelf verheerlijken door Zijn gunsten aan hen. Het vernieuwde volk zal evenzeer een aanbeveling van de godsdienst zijn, als het vroeger een bespotting daarvan was. De volken zullen al het goede horen, dat God door Zijn genade in hen heeft gewerkt, en al het goede, dat Hij door Zijn zorg voor hen heeft gewrocht. De wonderen van hun terugkeer uit Babel zullen evenveel beweging maken in de wereld als de wonderen van hun verlossing uit Egypte vroeger gedaan hadden. En zij zullen vrezen en beroerd zijn over al het goede.
a. Het volk van God zal zelf vrezen en beven, zij zullen er zeer door verrast zijn, zij zullen bevreesd zijn zo'n goede God te beledigen en Zijn gunst te verbeuren. "Zij zullen vrezende komen tot de Heere en tot Zijn goedheid," Hoséa 3:5.
b. De naburige vorken zullen vrezen wegens de voorspoed van Jeruzalem, zij zullen tegen de toenemende grootheid van het Joodse volk opzien, als wezenlijk geducht, en zullen bevreesd zijn hen tot hun vijanden te maken. Wanneer de kerk schoon is gelijk de maan, en "zuiver als de zon, dan is zij schrikkelijk als slagorden met banieren."

Jeremia 33:10-16
Hier is een vervolg van de voorspelling van de gelukkige toestand van Juda en Jeruzalem na hun heerlijke terugkeer uit de gevangenschap, die tenslotte uitloopt op de heerlijkheid van het koninkrijk van de Messias.

I. Beloofd wordt, dat het volk, dat lang in ellende was, weer met vreugde vervuld zal worden. Iedereen kwam nu tot het besluit, dat het land voor altijd woest zou liggen, dat geen beest gevonden zou worden in Juda, geen inwoner op de straten van Jeruzalem, en dat er bijgevolg niets zou zijn dan algehele en altijddurende somberheid, vers 10 maar al duurt het wenen enigen tijd, de blijdschap zal terugkeren. Gedreigd was, Hoofdstuk 7:34, 16:9, dat "de stem van de vreugde en de stem van de blijdschap daar zou ophouden, maar hier wordt beloofd, dat zij zullen herleven, dat de stemme van de vrolijkheid en de stemme van de blijdschap daar wederom gehoord zal worden, omdat Hij de gevangenis wenden zal, want toen werd onze mond vervuld met lachen," Psalm 126:2.

1. Daar zal onderlinge vreugde zijn, de stem van de bruidegom en de stem van de bruid, huwelijken zullen opnieuw gevierd worden, met liederen, die zij in Babel niet hadden willen zingen, want zij hadden hun harpen aan de wilgen gehangen.

2. Er zal daar godsdienstige blijdschap zijn, tempelliederen zullen herleven, "het gezang des Heeren, dat zij niet konden zingen in een vreemd land". In hun particuliere huizen en in de steden van Juda, zowel als in de tempel, zal gehoord worden: "de stem dergenen, die zeggen: Looft de Heere van de heirscharen." Niets strekt meer tot lof en eer van een volk, dan dat God onder hen geloofd en geprezen wordt. Dit zal de genade van hun terugkeer en herstel voltooien, dat zij tevens een hart zullen hebben om dankbaar te zijn, en God de eer te geven, de eer beide van de macht en de goedheid waardoor hun heil bewerkt is, zij zullen Hem loven, beide als "de Heere van de heirscharen, en als de God, die goed is, en Wiens goedertierenheid in eeuwigheid is". Hoewel een oud lied, zal het toch, bij deze nieuwe gelegenheid een nieuw lied zijn. We vinden dit letterlijk vervuld bij hun terugkeer uit Babel, Ezra 3:11. Zij zongen tezamen tot lof van de Heere, "dat Hij goed is, dat Zijn weldadigheid tot in eeuwigheid is". De openbare dienst van God zal nauwgezet en ijverig waargenomen worden: Zij zullen "lof aanbrengen ten huize des Heeren." Al de offers waren bestemd tot lof van God maar dit schijnt bedoeld te zijn als geestelijke offers van nederige verering en blijde dankzegging, "de varren van onze lippen," Hoséa 14:2, en het zal de Heere aangenamer zin dan een rund of var". De Joden zeggen, dat in de dagen van de Messias alle offers zullen ophouden behalve "de offerande des lofs, en verder moet deze belofte op die dagen toegepast worden.

II. Beloofd wordt, dat het land, ‘t welk lang woest gelegen had, opnieuw vervuld en bevolkt zal zijn. Nu was het woest, er was "geen mens en geen beest in, maar na hun terugkeer zullen de weiden opnieuw bekleed zijn met kudden," Psalm 65:13. In het land van Benjamin en in de steden van Juda zullen woningen van herders zijn, vers 12, 13. Dit betekent,
1. De rijkdom van het land na hun terugkeer. Het zal geen woning zijn van bedelaars die niets hebben, maar van herders en landlieden, bezitters van goederen, en van veel vee, in het land, waarnaar zij teruggekeerd zijn.

2. De vrede van het land. Het zal geen verblijfplaats van soldaten zijn, ook zullen er geen tenten en barakken opgeslagen worden om hen te huisvesten, maar er zullen herderstenten zijn, want zij zullen geen krijgsrumoer meer horen, en ook zal er niets zijn, om zelfs herders bevreesd te maken. Zie Psalm 144:13, 14.

3. De werkzaamheid van het land, en hun terugkeer tot hun oorspronkelijke eenvoud en natuurlijkheid, waarvan zij, in de tijd van hun bedorvenheid droevig ver afgeweken waren. In het begin roemde het zaad van Jakob daarin dat zij herders waren, Genesis 47:3, en dat zullen zij nu weer zijn zij zullen zich geheel aan die onschuldige bezigheid overgeven, zij zullen de kudden doen legeren en de kudden onder de hand des tellers doen doorgaan, vers 12, 13,

want, hoewel hun kudden talrijk zijn, zijn zij niet ongeteld, en ook vergeten zij niet ze te tellen, om te kunnen weten of er een gemist wordt en dat te kunnen zoeken. Het is voorzichtig van hen, die ook maar iets ter wereld bezitten, rekening te houden van wat zij hebben. Sommigen menen, dat ze "onder de hand des tellers door gaan," om verdiend te worden, Leviticus 27:32. Dan mogen wij genieten van wat wij hebben, als God heeft gehad, wat Hem toekomt. Omdat het nu ongelofelijk scheen, dat een volk versmolten, zoals zij nu waren, ooit zo'n mate van vrede en overvloed zou herkrijgen, wordt hier een bekrachtiging van deze beloften, aan toegevoegd, vers 14 : Ik zal het goede woord verwekken, dat Ik gesproken heb. Hoewel de belofte soms lang werk heeft om vervuld te worden, komt de vervulling toch zeker. De dagen komen, al duurt het lang eer zij komen.

III. Om al deze zegeningen te bekronen, die God voor hen bewaard heeft, is hier een belofte van de Messias, en van die altijddurende gerechtigheid, die hij doen zal, vers 15, 16, en waarschijnlijk is dit het goede woord, die grote en vaste dingen, die God in later dagen, die nog komen moesten, zou volbrengen, zoals Hij aan Israël en Juda beloofd had, en waartoe hun terugkeer uit de gevangenschap en hun wederoprichting in hun eigen land een voorbereiding was. "Van de Babylonische overvoering tot Christus is een van de bekende tijdperken", Mattheüs 1:17. Deze belofte van de Messias vonden wij reeds eerder, Hoofdstuk 23:5, 6, en daar was het de bevestiging van de belofte van de herders, die God over hen stellen zou hetgeen doet denken dat de belofte hier van de herders en hun kudden, die er aan voorafgaat, figuurlijk verstaan moet worden. Hier wordt Christus geprofeteerd,
1. Als een wettig koning. Hij is een "Spruit van de gerechtigheid," geen overweldiger, want Hij spruit uit David, komt voort uit Zijn lendenen, met wie het verbond des koninkrijks gemaakt was, en is dat Zaad, met Wien het verbond zou opgericht worden, zodat Zijn recht onaantastbaar is.

2. Als een rechtvaardig Koning, rechtvaardig in het geven van wetten, in het voeren van oorlog, is de rechtspraak, rechtvaardig in het herstel van hen, die onrecht lijden en in het straffen van hen, die onrecht doen: "Hij zal recht en gerechtigheid doen op aarde." Dit kan wijzen op Zerubbabel, het type van een, die rechtvaardig regeert, niet zoals Jojakim gedaan had, Hoofdstuk 22:17, maar het heeft een diepere betekenis in Hem, wie alle oordeel is toevertrouwd en die "de wereld zal richten in gerechtigheid."

3. Als een Koning, die Zijn onderdanen tegen alle onrecht zal beschermen. "Door Hem zal Juda verlost worden van de toorn en van de vloek, en aldus verlost, zal Jeruzalem zeker wonen, bevrijd van de vrees voor kwaad, en een heilige zekerheid en vrolijkheid van gemoed genieten, in afhankelijkheid van het gedrag van deze Vredevorst, de vorst van hun vrede."

4. Als een Koning, die geloofd zal worden door Zijn onderdanen: "Deze is de naam waarmee zij Hem noemen zullen (dat is de Chaldeeuwse en Syrische lezing en die van het volks-Latijn), deze Zijn naam zullen zij uitroepen, en erin roemen, en met deze naam zullen zij Hem aanroepen". Meer in overeenstemming met het oorspronkelijke is de lezing: "Deze is het, die haar roepen zal:" DE HEERE ONZE GERECHTIGHEID. Zoals Mozes' altaar genoemd wordt: "De Heere is mijn banier," Exodus 11:15, en Jeruzalem: DE HEERE IS ALDAAR Ezechiël 48:35, betekenende, dat zij roemen in de Heere, als bij hen tegenwoordig en hun banier, zo wordt hier de stad genoemd: DE HEERE ONZE GERECHTIGHEID, omdat zij roemen in de Heere als hun gerechtigheid. Wat tevoren gezegd werd te zijn de naam van Christus (zegt Gataker), wordt hier Jeruzalem als naam gegeven, de stad van de Messias, de kerk van Christus. Hij is het, die haar gerechtigheid toebedeelt, want "Hij is ons geworden rechtvaardigheid van God," en door die naam te dragen, belijdt zij, dat zij al haar

rechtvaardigheid niet heeft van zichzelf, maar van Hem. "In de Heere zijn gerechtigheden en sterkte, Jesaja 45:24. En ons heeft Hij gemaakt "rechtvaardigheid Gods in Hem." De inwoners van Jeruzalem zullen deze Naam van de Messias zo veel in de mond hebben, dat zij er zelfs naar genoemd zullen worden.

Jeremia 33:17-26
Het drievoudig verbond van God, dat des koninkrijks met David en zijn zaad, dat van het priesterschap met Aaron en zijn zaad, en dat van de uitverkiezing met Abraham en zijn zaad, scheen geheel verbroken en verloren te zijn, zolang de gevangenschap duurde, maar hier wordt beloofd, dat, ondanks de afbreking en die tijdelijke schorsing, het in zijn drie delen zijn plaats hernemen zal, en dat aan de ware bedoeling en intentie er van zal ruimschoots beantwoord worden door de Nieuw-Testamentische zegeningen, afgebeeld door die geschonken worden aan de Joden, na hun terugkeer uit de gevangenschap.

I. Het verbond des koninkrijks zal bevestigd worden en de beloften daarvan zullen hun volledige vervulling hebben in het koninkrijk van Christus, de zoon van David, vers 17. De troon van Israël was omvergeworpen in de gevangenschap, de kroon was van haar hoofd gevallen, er was niemand, zittende op de troon Davids, Jechonia was kinderloos gestorven. Na hun terugkeer nam het huis van David weer een plaats van betekenis in, maar in de Messias is het, dat deze belofte vervuld wordt. Aan David zal niet afgesneden worden een man, die op de troon van het huis Israëls zitte. Want zolang de mens Jezus Christus ter rechterhand van de troon van God zit, de wereld regeert, en ze regeert tot welzijn van de kerk, wier levenwekkend Hoofd Hij is, en een verheerlijkt Hoofd over alles, zolang Hij is Koning over Sion, de berg Mijner heiligheid, heeft David een opvolger, en is het verbond met hem niet verbroken. Toen de Eerstgeborene ter wereld werd gebracht, werd van Hem verklaard: "God de Heere zal Hem de troon van Zijn vader David geven, en Hij zal over het huis Jakobs Koning zijn in van de eeuwigheid", Lukas 1:32, 33.

Tot bekrachtiging hiervan wordt beloofd,
1. Dat het verbond met David even vast zal zijn als de wetten des hemels, met welker standvastigheid die van Gods beloften vergeleken wordt, Hoofdstuk 31:35, 36. Er is een verbond van de natuur, waarbij in de gewone loop van de natuur voorzien en waarbij zij geregeld is, hier een verbond van de dag en van de nacht genoemd, vers 20, 25, omdat dit een van de artikelen ervan is. Dat er zal zijn dag en nacht op hun tijd, naar de scheiding, bij de schepping tussen die beide gemaakt, toen God het licht van de duisternis scheidde, en hun onderlinge opvolging vaststelde, en voor ieder zijn regel, "dat grote licht tot heerschappij des daags en dat kleine licht tot heerschappij des nachts, ook de sterren," Genesis 1, 4, 5, 16, welke regeling hernieuwd werd na de zondvloed, Genesis 8:21, en sinds die steeds zo gebleven is, Psalm 19:2. De morgen en de avond hebben sinds hun geregelde uitgangen, Psalm 65:8, de dageraad kent zijn plaats, kent zijn tijd, en houdt beide, zo ook de schaduwen van de avond, en zolang de wereld bestaat zal deze loop niet veranderd, dit verbond niet verbroken worden. De ordeningen des hemels en van de aarde (van deze gemeenschap tussen hemel en aarde, de heerschappij van deze ordeningen des hemels op de aarde) die God gesteld heeft, vers 25, vergelijk Job 38:33, zullen nimmer verstoord worden. Zo vast zal het verbond van de verlossing zijn met de Verlosser, Gods knecht, en David onze koning, vers 21. Dit betekent, dat Christus een kerk zal hebben op aarde tot het einde van de wereld, Hij zal een zaad zien, waarin Hij Zijn dagen verlengen zal, totdat er geen tijd en geen dag meer zijn zal. Het koninkrijk van Christus is een koninkrijk van alle eeuwen, en wanneer het einde zal zijn, en niet eerder, zal Hij het koninkrijk Gode, ja de Vader overgeven. Maar het betekent ook, dat zijn toestand in deze wereld gemengd en afwisselend zal zijn, voorspoed en tegenspoed zullen

elkaar opvolgen, evenals licht en duisternis, dag en nacht. Maar dit wordt ons duidelijk geleerd, dat, zo zeker als wij er zijn kunnen dat, hoewel de zon van avond onder zal gaan zij morgenochtend weer op zal gaan, ‘t zij, dat wij leven en het zien, of niet, wij even zeker mogen zijn, dat, hoewel het koninkrijk van de Verlosser in deze wereld voor een tijd bewolkt en verduisterd kan worden, door zonde en door vervolgingen, het toch weer schitteren zal, en zijn luister hernemen, op de bepaalde tijd.

2. Dat het zaad van David talrijk zal zijn gelijk het heir des hemels, dat is het geestelijk zaad van de Messias, dat Hem geboren zal worden door de kracht van Zijn evangelie en de medewerking van Zijn Geest. "Uit de baarmoeder des dageraads zal U de dauw Uwer jeugd zijn om Uw zeer gewillig volk te zijn", Psalm 110:3. Christus’ zaad, dat zijn niet, als dat van David, Zijn opvolgers, maar Zijn onderdanen, toch zal de dag komen, dat zij ook met Hem zullen regeren, vers 22 : Gelijk het heir des hemels niet geteld kan worden, alzo zal Ik vermenigvuldigen het zaad van David, zodat er geen gevaar zal zijn, dat het koninkrijk uitgeroeid of vernietigd zal worden, bij gebrek aan erfgenamen. De kinderen zijn talrijk, en indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen.

II. Het verbond des priesterschaps zal bevestigd worden, en zijn beloften zullen ook hun volledige vervulling vinden. Dit scheen eveneens vergeten te zijn in de gevangenschap, waar geen altaar was, en geen tempeldienst, door de priesters waar te nemen, maar ook dit zal herleven. Dat gebeurde ook, onmiddellijk na hun terugkomst te Jeruzalem waren er priesters en Levieten gereed, "om brandofferen te offeren, brandofferen des morgens en des avonds," Ezra 3:2, 3, zoals hier beloofd wordt, vers 18. Maar die priesterschap ging spoedig tot bederf over, "het verbond met Levi werd verdorven," Maleachi 2:8, en bij de verwoesting van Jeruzalem door de Romeinen werd er voor goed een eind aan gemaakt. Wij moeten daarom elders zoeken naar de vervulling van dit woord, dat het verbond met de Levieten, de priesters, Gods dienaren, even vast zal zijn, even lang zal duren als het verbond van de dag en van de nacht, En wij vinden het overvloedig vervuld,
1. In het priesterschap van Christus, ‘t welk dat van Aaron vervangt, en waarvan het laatste de afschaduwing is. Zolang die grote Hogepriester van onze belijdenis nog voortgaat voor het aangezicht Gods voor ons te verschijnen, met Zijn bloed, waardoor Hij verzoening heeft teweeggebracht, met het reukwerk van Zijn voorspraak, kan naar waarheid gezegd worden, dat "de Levietischen priesteren niet zal worden afgesneden van voor Mijn aangezicht, een van die slachtoffers bereide alle de dagen." Hij is een Priester in eeuwigheid, Hebreeën 7:3, 11. Het verbond des priesterschaps wordt genoemd een "verbond des vredes," Numeri 25:12, "het leven en de vrede," Maleachi 2:5. Nu zijn wij zeker, dat dit verbond niet verbroken is, noch in het minst verzwakt, zolang Jezus Christus zelf ons leven en onze vrede is. Dit verbond des priesterschaps wordt hier herhaaldelijk verbonden met dat des koninkrijks, want Christus is een "Priester op Zijn troon," gelijk Melchizédek.

2. In een geordende bediening van het Evangelie. Zolang er getrouwe dienaren zijn om voor te gaan in de godsdienstige samenkomsten, en de geestelijke offeranden van gebed en lof te offeren, zal de Levietische priesteren niet worden afgesneden een man, die offere, en deze hebben "zoveel uitnemender bediening gekregen." De apostel stelt hen, die het Evangelie prediken, in de plaats van hen, die het altaar bedienden 1 Korinthe 9:13, 14.

3. In alle ware gelovigen, die een "heilig priesterdom, en een koninklijk priesterdom" zijn, 1 Petrus 2:5, 9, "Die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters Gode," Openbaring 1:6, zij offeren "geestelijke offeranden, die Gode aangenaam zijn," en zichzelf in de eerste plaats, een levende offerande. Van deze Levieten moet de belofte verstaan worden, vers 22, dat zij talrijk

zullen zijn, gelijk het zand van de zee, hetzelfde, dat in het algemeen van Israël beloofd wordt Genesis 22:17, want heel het geestelijk Israël Gods zijn geestelijke priesters, Openbaring 5:9, 10, 7:9, 15.

III. Het verbond van de uitverkiezing zal eveneens bevestigd worden en de beloften van dat verbond zullen haar volkomen vervulling vinden in het Israël van het Evangelie. Zie,
1. Hoe dit verbond gedurende de gevangenschap verbroken werd geacht, vers 24. God vraagt de profeet: Hebt gij niet gehoord en hebt gij niet gezien, wat dit volk spreekt? ‘t zij de vijanden van Israël, die triomfeerden in de uitvoering van een volk, dat zoveel beroering in de wereld veroorzaakt had, of de ongelovige Israëlieten zelf, "dit volk, onder wie gij woont, zij hebben hun verbond met God verbroken en twisten dan met Hem, alsof Hij niet getrouwelijk met hen gehandeld had." De twee geslachten, die de Heere verkoren had, Israël en Juda, terwijl zij een waren, toen Hij ze verkoos die heeft Hij nu verworpen. Ja, zij versmaden Mijn volk, dit is zij versmaden het voorrecht Mijn volk te zijn, alsof het een voorrecht zonder enige waarde was. De naburige volken versmaadden hen, alsof het geen volk meer is, maar de overblijfselen van een volk, en beschouwden al hun roem als stof en as, maar zie ook,

2. Hoe vast het verbond niettemin staat, zo vast, als dat van de dag en de nacht, eer zal God toestaan, dat dag en nacht ophouden dan dat Hij het zaad Jakobs zal verwerpen. Dit kan geen betrekking hebben op het zaad van Jakob naar het vlees, want dat is verworpen maar op de christelijke kerk, aan welke al deze beloften zouden te beurt vallen, als blijkt uit de verhandeling van de apostel, Romeinen 11:1, enz.,
Christus is dat zaad van David, dat de eeuwige heerser zal zijn over het zaad van Abraham, Izak en Jakob, en evenals dit volk zulk een koning nimmer ontbreken zal, zo zal ook deze koning zo’n volk nimmer ontbreken. Het christendom zal voortgezet worden in de heerschappij van Christus, en de onderwerping van de christenen aan Hem, totdat dag en nacht niet meer zijn zullen. En als onderpand daarvan wordt de belofte opnieuw herhaald: Ik zal hun gevangenis wenden, en als Ik ze wedergebracht heb, zal Ik Mij van hun ontfermen. Op wie deze belofte betrekking heeft, blijkt uit Galaten 6:16, waar allen, die "naar deze regel zullen wandelen, het Israël Gods" genoemd worden, "over deze zal zijn vrede en barmhartigheid."

HOOFDSTUK 34

1 Het woord, dat tot Jeremia geschied is van de HEERE (als Nebukadnézar, koning van Babel, en zijn ganse heir, en alle koninkrijken der aarde, die onder de heerschappij zijner hand waren, en al de volken tegen Jeruzalem streden, en tegen al haar steden), zeggende: 2 Zo zegt de HEERE, de God Israëls: Ga heen en spreek tot Zedekia, de koning van Juda, en zeg tot hem: Zo zegt de HEERE: Zie, Ik geef deze stad in de hand des konings van Babel, en hij zal ze met vuur verbranden. 3 En gij zult van zijn hand niet ontkomen, maar zekerlijk gegrepen, en in zijn hand gegeven worden; en uw ogen zullen de ogen des konings van Babel zien, en zijn mond zal tot uw mond spreken, en gij zult te Babel komen. 4 Maar hoor des HEEREN woord, o Zedekia, koning van Juda! zo zegt de HEERE van u: Gij zult door het zwaard niet sterven. 5 Gij zult sterven in vrede, en naar de brandingen van uw vaderen, de vorige koningen, die voor u geweest zijn, alzo zullen zij over u branden, en u beklagen, zeggende: Och heer! want Ik heb het woord gesproken, spreekt de HEERE. 6 En de profeet Jeremia sprak al deze woorden tot Zedekia, de koning van Juda, te Jeruzalem. 7 Als het heir des konings van Babel streed tegen Jeruzalem, en tegen al de overgeblevene steden van Juda, tegen Lachis en tegen Azeka; want deze, zijnde vaste steden, waren overgebleven onder de steden van Juda.

8 Het woord, dat tot Jeremia geschied is van de HEERE, nadat de koning Zedekia een verbond gemaakt had met het ganse volk, dat te Jeruzalem was, om vrijheid voor hen uit te roepen. 9 Dat een iegelijk zijn knecht, en een iegelijk zijn maagd, zijnde een Hebreeër of een Hebreïnne, zou laten vrijgaan; zodat niemand zich van hen, van een Jood, zijn broeder, zou doen dienen. 10 Nu hoorden al de vorsten en al het volk, die het verbond hadden ingegaan, dat zij, een iegelijk zijn knecht, en een iegelijk zijn maagd zouden laten vrijgaan, zodat zij zich niet meer van hen zouden doen dienen; zij hoorden dan, en lieten hen gaan; 11 Maar zij keerden daarna wederom, en deden de knechten en maagden wederkomen, die zij hadden laten vrijgaan, en zij brachten hen ten onder tot knechten en tot maagden. 12 Daarom geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia, van de HEERE, zeggende: 13 Zo zegt de HEERE, de God Israëls: Ik heb een verbond gemaakt met uw vaderen, ten dage, als Ik hen uit Egypteland, uit het diensthuis uitvoerde, zeggende: 14 Ten einde van zeven jaren zult gij laten gaan, een iegelijk zijn broeder, een Hebreer, die u zal verkocht zijn, en u zes jaren gediend heeft; gij zult hem dan van u laten vrijgaan; maar uw vaders hoorden niet naar Mij, en neigden hun oor niet. 15 Gijlieden nu waart heden wedergekeerd, en had gedaan, dat recht is in Mijn ogen, vrijheid uitroepende, een iegelijk voor zijn naaste; en gij had een verbond gemaakt voor Mijn aangezicht, in het huis, dat naar Mijn Naam genoemd is. 16 Maar gij zijt weder omgekeerd, en hebt Mijn Naam ontheiligd, en doen wederkomen, een iegelijk zijn knecht, en een iegelijk zijn maagd, die gij had laten vrijgaan naar hun lust; en gij hebt hen ten ondergebracht, om ulieden te wezen tot knechten en tot maagden. 17 Daarom zegt de HEERE alzo: Gijlieden hebt naar Mij niet gehoord, om vrijheid uit te roepen, een iegelijk voor zijn broeder, en een iegelijk voor zijn naaste; ziet, zo roep Ik uit tegen ulieden, spreekt de HEERE, een vrijheid ten zwaarde, ter pestilentie, en ten honger, en zal u overgeven ter beroering allen koninkrijken der aarde. 18 En Ik zal de mannen overgeven, die Mijn verbond hebben overtreden, die niet bevestigd hebben de woorden des verbonds, dat zij voor Mijn aangezicht gemaakt hadden, met het kalf, dat zij in tweeën hadden gehouwen, en waren tussen zijn stukken doorgegaan: 19 De vorsten van Juda, en de vorsten van Jeruzalem, de kamerlingen, en de priesteren, en al het volk des lands, die door de stukken des kalfs zijn doorgegaan. 20 Ja, Ik zal hen overgeven in de hand van hun vijanden, en in de hand dergenen, die hun ziel zoeken; en hun dode lichamen zullen het gevogelte des hemels en het gedierte der aarde tot spijze zijn. 21 Zelfs Zedekia, de koning van Juda, en zijn vorsten, zal Ik overgeven in de hand van hun vijanden, en in de hand dergenen, die hun ziel zoeken, te weten, in de hand van het heir des konings van Babel, die van ulieden nu zijn opgetogen. 22 Ziet, Ik zal bevel geven, spreekt de HEERE, en zal hen weder tot deze stad brengen, en zij zullen tegen haar strijden, en zullen ze innemen, en zullen ze met vuur verbranden; en Ik zal de steden van Juda stellen tot een verwoesting, dat er niemand in wone.

In dit hoofdstuk hebben wij twee boodschappen, die God door Jeremia zendt.

I. Eén om het lot van Zedekia, de koning van Juda, te voorspellen, dat hij namelijk zou vallen in de hand van de koning van Babel, dat hij als gevangene leven zou, maar tenslotte in vrede sterven, in zijn gevangenschap, vers 1-7.

II. De tweede om het vonnis te verkondigen beide van vorst en volk, vanwege hun verraad tegenover God, daar zij hun dienstknechten, die zij naar de wet hadden vrijgelaten, opnieuw tot dienstbaarheid brachten, en aldus met God hun spel dreven. Zij hadden God bedrogen, vers 8- 11, en daarom zou God hen bedriegen, door het leger van de Chaldeeën opnieuw over hen te brengen, als zij begonnen te hopen, dat zij, van hen af waren, vers 12- 22.

Jeremia 34:1-7
Deze profetie betreffende Zedekia werd aan Jeremia gegeven en door hem aan de betreffende personen overgebracht, voordat hij in de gevangenis gesloten werd, want wij vinden, dat hij om deze voorspelling gevangen gezet werd als blijkt uit sommige passages, Hoofdstuk 32:4. Hier valt op te merken, I. In welke tijd deze boodschap tot Zedekia gezonden werd, het was, toen de koning van Babel en zijn hele leger, en alle koninkrijken van de aarde, die onder de heerschappij van zijn hand waren, tegen Jeruzalem streden en tegen alle haar steden, vers 1, met het doel ze te verwoesten, daar zij reeds vaak geplunderd waren. De steden, die nog overgebleven waren, en het nog uithielden, worden genoemd, vers 7, Lachis en Azeka. Dit betekent, dat het einde nabij was, en toch hield Zedekia hardnekkig vol, daar zijn hart verhard was, tot zijn verderf.

II. De boodschap zelf, die tot hem gezonden werd.
1. Hier is een bedreiging van toorn. Hem wordt opnieuw gezegd, wat hem tevoren reeds zo vaak gezegd was, dat de stad door de Chaldeeën zal gewonnen worden en met vuur verbrand, vers 2, dat hij zelf in des vijands hand vallen zal, dat hij gevangen genomen, voor Nebukadnézar, die grimmige vorst, gevoerd en gevankelijk naar Babel weggevoerd zal worden, vers 3, toch profeteerde Ezechiël, dat hij Babel niet zien zou, wat ook gebeurde, want zijn ogen worden uitgestoken, Ezechiël 12:13. Dit bracht Zedekia over zich van Godswege door zijn andere zonden, en van Nebukadnézars zijde door zijn woord aan hem te breken.

2. Hier is een bijmengsel van genade. Hij zal als gevangene sterven, maar hij zal door het zwaard niet sterven, hij zal een natuurlijke dood sterven, vers 4 hij zal zijn dagen niet troosteloos eindigen, hij zal in vrede sterven, vers 5. Hij was nooit een van de slechtste koningen geweest, maar wij zijn bereid te geloven, dat hij in zijn gevangenschap berouw had over het kwaad, dat hij voor het aangezicht des Heeren gedaan had, zoals Manasse en het was hem vergeven, en, als God met hem verzoend was, kon naar waarheid gezegd worden, dat hij in vrede stierf. Iemand kan in de gevangenis sterven en toch sterven in vrede. Ja, hij zal zijn dagen niet eindigen zonder eer zelfs met meer eer dan men verwachten zou, alles wel beschouwd. Zij zullen over hem branden, "naar de brandingen van uw vaderen," dat is, met de eerbied, gewoonlijk aan hun koningen bewezen, in ‘t bijzonder, die recht gedaan hadden in Israël. Het schijnt, dat hij zich in zijn gevangenschap zo goed gedragen had jegens zijn eigen volk, dat zij bereid waren hem deze eer te doen, en jegens Nebukadnézar, dat hij het toeliet. Indien Zedekia voorspoedig gebleven was, dan zou hij misschien slechter geworden en heengegaan zijn, "zonder begeerd te zijn", maar zijn beproevingen bewerkten zo’n grote verandering in hem, dat zijn dood als een groot verlies beschouwd werd. Het is beter berouwvol in een gevangenis te leven en te sterven, dan onboetvaardig in een paleis te leven en te sterven. "Zij zullen u beklagen, zeggende: Och heer! een eer die niet te beurt viel aan zijn broeder Jojakim" Hoofdstuk 22:18. De Joden zeggen, dat zij aldus over hem klaagden: Helaas! Zedekia is dood, die de droesem dronk van alle eeuwen, die hem voorafgingen dit is, die leed voor de zonden van zijn voorouders, daar de maat van de ongerechtigheid in zijn dagen vol was. Aldus zullen zij hem beklagen, "spreekt de Heere, want Ik heb het woord gesproken," en wat God gesproken heeft, zal ongetwijfeld gebeuren.

III. Jeremia's getrouwheid in het overbrengen van deze boodschap. Hoewel hij wist, dat het ondankbaar zou zijn jegens de koning, en gevaarlijk voor hem zelf kon blijken te zijn, zoals inderdaad ook het geval was (want hij werd er om gevangen gezet, toch sprak hij alle deze woorden tot Zedekia, vers 6. Het is een geluk voor aanzienlijke mannen, dezulken bij zich te hebben, die getrouwelijk met hen handelen, en hen waarschuwen voor de boze gevolgen van hun boze daden, zodat zij zich kunnen verbeteren en leven.

Jeremia 34:8-22
Wij hebben hier nog een profetie bij een bijzondere gelegenheid, op de geschiedenis waarvan wij onze aandacht moeten vestigen, daar dat noodzakelijk is, om licht te laten schijnen op de profetie.

I. Toen Jeruzalem nauw ingesloten was door het leger van de Chaldeeën, stemden de vorsten en het volk in eerste instantie met een hervormingsmaatregel in, betreffende hun dienstbaren.
1. De wet van God bepaalde zeer uitdrukkelijk, dat die van hun eigen volk niet langer dan zeven jaren in dienstbaarheid gehouden zouden worden, maar na die diensttijd ontslagen en in vrijheid gesteld moesten worden, ja, al hadden zij zichzelf tot betaling van hun schulden als slaaf verkocht, of waren zij ook tot straf voor hun misdaden door de rechter verkocht. Dit onderscheid was er gemaakt tussen hun broeders en de vreemdelingen, dat die van andere volken, in de oorlog gevangen genomen, of met geld gekocht, in eeuwige slavernij gehouden mochten worden, zij en het hun, maar hun broeders mochten op zijn langst maar zeven jaar dienen. Dit noemt God het verbond, dat Hij met hen had gemaakt, als Ik ze uit Egypteland uitvoerde, vers 13, 14. Dit was de eerste van de rechterlijke wetten, die God hun gaf, Exodus 21:2, en voor die wet bestonden goede redenen.
a. God had dat volk eer aangedaan, en Hij wilde, dat zij die eer zouden bewaren en onderscheid maken tussen hun eigen volk en andere volken.
b. God had hen uit de slavernij van Egypte opgevoerd, en Hij wilde, dat zij op deze wijze hun dankbaarheid voor die gunst zouden uiten, door te laten gaan voor wie hun huis een diensthuis was, zoals Egypte voor hun voorvaderen. Daarom wordt die verlossing hier vermeld, vers 13, als de grond van die wet. Gods medelijden met ons behoort ons te verplichten tot medelijden met onze broeders, wij moeten verlossen, zoals wij verlost zijn, vergeven, zoals ons vergeven is, en helpen zoals wij geholpen worden. En dit wordt "een verbond" genoemd, want, dat wij de plicht volbrengen, die van ons geëist wordt, is de voorwaarde, waarop God voortgaat met de gunsten, die Hij heeft verleend.

2. Deze wet hadden zij en hun vaderen overtreden. Hun voordeel in deze wereld heerst meer over hen dan Gods gebod of verbond. Als hun dienstbare zeven jaren bij hen gewoond hadden, kenden zij hun werk en wisten, hoe zij dat het best konden doen, veel beter dan toen zij voor het eerst bij hen kwamen, en daarom wilden zij dan in geen geval van hen scheiden hoewel God zelf hen door Zijn wet had vrijgemaakt. Uw vaders hoorden niet naar Mij in deze zaak, vers 14, zodat zij deze overtreding begaan hadden van de dagen van hun vaderen af, en zij dachten, dat zij het mochten doen, omdat hun vaderen het gedaan hadden en hun dienstbaren hadden dit voorrecht verloren door het in onbruik raken van de gunstige bepaling, die God voor hen gemaakt had, hoewel tegen een uitdrukkelijke wet, vooral tegen een uitdrukkelijke wet van God, geen gewoonte, gebruik of voorschrift als verontschuldiging toelaatbaar is. Om deze zonde van hen en hun vaderen, bracht God hen nu in slavernij, en naar recht.

3. Toen zij belegerd werden, en nauw ingesloten waren door het leger van de Chaldeeën, en zij gewezen werden op hun fout in deze zaak, gingen zij onmiddellijk tot herstel over, en

lieten al hun dienstbaren gaan, die volgens de wet van God recht op vrijheid hadden, evenals Farao, die, zolang de plaag op hem was, toestemde om "het volk te laten trekken," en verplichtten zich door een verbond om dat te doen. a. De profeten vermaanden hen getrouwelijk aangaande hun zonden. Van hen hoorden zij, dat zij hun Israëlietische dienstbaren zou de laten vrijgaan, vers 10. Zij hadden het zelf kunnen lezen in het boek van de wet. Zie, welk een behoefte er was aan de prediking van het woord, de mensen moeten het woord horen prediken, omdat zij van het geschreven woord niet het gebruik willen maken, dat zij moesten.
b. Alle rangen en standen namen deel aan deze hervorming. De koning en "alle de vorsten en al het volk" kwamen overeen, hun dienstbaren te laten gaan, hoeveel verlies of schade zij daardoor ook zouden lijden. Terwijl de koning en de vorsten in dit goede werk voorgingen, kon het volk met schaamtegevoel niet anders dan volgen. Het voorbeeld en de invloed van aanzienlijke mannen zou ver reiken in het uitroeien van de meest ingewortelde gebreken.
c. Zij verbonden zich met een plechtige eed en verbond, waarbij zij zich verplichtten tegenover God en tegenover elkaar. Het is goed, dat wij ons door een belofte verbinden om te doen, waartoe God ons door Zijn gebod verbonden heeft. Dit verbond was zeer plechtig: het werd gesloten in een heilige plaats, voor Mijn aangezicht, in het huis, dat naar Mijn naam genoemd is, vers 15, in de bijzondere tegenwoordigheid Gods, welker tekenen in de tempel hun ontzag moesten inboezemen en hen zeer oprecht maken bij hun beroep op Hem. Het werd bekrachtigd door een veelbetekenende plechtigheid, met het kalf dat zij in tweeën hadden gehouwen, en waren tussen zijn stukken doorgegaan, vers 18, 19 met deze vreselijke eed: Mogen wij op dezelfde wijze in stukken gehouwen worden, als wij niet volbrengen, wat wij nu beloven. Dit kalf werd waarschijnlijk aan God geofferd die daardoor tot deelgenoot van het verbond werd gemaakt. Toen God het verbond met Abraham sloot, "was daar een rokende oven en vurige fakkel, die tussen die stukken doorging, ter bekrachtiging daarvan", Genesis 15:17.
Om ons krachtig aan onze plicht te verbinden, is het goed, onszelf te verschrikken met de schrikbeelden van de toorn en de vloek, waaraan wij ons blootstellen, als wij die blijven verachten, die toorn, die de zondaars afhouwen zal, Mattheüs 24:51, en zichtbare tekenen kunnen nuttig zijn om diepe en duurzame indrukken te maken, zoals hier.
d. Zij richtten zich hier naar Gods gebod en hun verbond met Hem, zij lieten werkelijk hun dienstbaren gaan, hoewel zij ze op deze tijd, nu de stad belegerd werd, zeer slecht konden missen. Aldus deden zij, wat recht is, voor Gods aangezicht, vers 15. Hoewel het de tegenspoed was, die er hen toe dreef, had Hij er toch welbehagen in, en indien zij niet teruggekomen waren op deze daad van barmhartigheid jegens de armen, jegens hun arme dienstbaren, zou dat tot verlenging van hun vrede zijn geweest, Daniel 4:27.

II. Toen er enige hoop kwam, dat het beleg zou opgebroken worden en het gevaar voorbij zijn, hadden zij berouw over hun berouw, maakten het goede, dat zij gedaan hadden, ongedaan, en brachten hun dienstbaren, die zij vrij hadden laten gaan, weer ten onder, ieder in zijn dienst.
1. Het heir des konings van Babel was nu van hen opgetogen, vers 21. Farao naderde met een leger van Egyptenaars om aan de overwinningen van de koning van Babel paal en perk te stellen, op het bericht hiervan braken de Chaldeeën voor een tijd het beleg op, zoals wij vinden in Hoofdstuk 37:5. De Chaldeeën waren van Jeruzalem opgetogen. Zie, hoezeer God bereid was om Zijn oordelen te beëindigen, op het eerste teken van verbetering, zo lang wacht Hij met Zijn toorn, en zo spoedig toont Hij Zijn barmhartigheid. Zodra zij hun dienstbaren vrijlieten, liet God hen ook vrij.

2. Toen zij dachten, dat zij van de belegeraars af waren, brachten zij hun dienstbaren weer ten onder, vers 11, herhaald in vers 16. Dit was een groot onrecht tegenover hun dienstbaren, wie de slavernij knellender zou zijn, nadat zij iets van de genoegens van de vrijheid hadden gesmaakt. Het was een grote schande voor hen zelf, dat zij niet in de goede stemming konden blijven, waarin zij waren. Maar het was vooral een belediging voor God, met dat te doen hebben zij Mijn naam ontheiligd, vers 16. Het was een verachten van het gebod, dat Hij hun gegeven had, alsof dat niet van kracht was, en zij het konden gehoorzamen of overtreden, naar goeddunken. Het was een verachten van het verbond, dat Hij met hen gemaakt had, en van die toorn, die zij over zich ingeroepen hadden in geval zij dat verbond zouden verbreken. Het was spotten met God almachtig, alsof zij Hem konden bedriegen met valse beloften, waaraan zij zich niet langer gebonden hielden, als zij hun doel bereikt hadden. "Zij vleiden Hem met hun mond en logen Hem met hun tong". Het was eveneens een verachting en terging van de oordelen Gods, alsof zij, een ogenblik in hun loop gestuit, nooit meer hun loop konden hernemen en het oordeel nimmer hervat kon worden, terwijl een uitstel toch zo weinig vergeving is, dat het, aldus misbruikt, zodat zondaren er moed uit scheppen om tot de zonde terug te keren, slechts de voorbereiding is tot zwaarder slagen van de goddelijke wraak.

III. Om dit verraad tegen God worden zij hier met strengheid gedreigd. "Dwaalt niet, God laat Zich niet bespotten." Zij, die God denken te bedriegen met een gehuicheld berouw, een schijnschoon verbond, en een gedeeltelijke, tijdelijke verbetering, zullen in ‘t eind blijken hun eigen ziel het meest bedrogen te hebben, want "des Heeren naam is IJveraar, een ijverig God" is Hij. Met opmerkelijke blijken van misnoegen tegen hen, wordt hier gedreigd,
1. Dat, sinds zij hun dienstbaren geen vrijheid wilden geven te gaan, waarheen zij wilden, God al Zijn oordelen vrijheid geven zou, om hun loop tegen hen te hernemen, zonder enige beperking, vers 17 :Gij hebt naar Mij niet gehoord om vrijheid uit te roepen. Al hadden zij het gedaan, vers 10 toch kon men naar waarheid zeggen, dat zij het niet gedaan hadden, omdat zij het niet zo lieten, maar ongedaan maakten, en -"factum non dicitur quad non perseverat- wat niet duurzaam is, wordt geacht niet gedaan te zijn". De rechtvaardigheid, die men verzaakt, en waarvan men zich afkeert, zal vergeten worden, en niet meer gedacht worden, dan alsof zij nooit bestaan had, Ezechiël 18:24. "Ziet, zo roep Ik uit tegen ulieder een vrijheid," Ik zal u uit Mijn dienst ontslaan, en u buiten mijn bescherming plaatsen, die verbeurd wordt door hen, die zich aan hun plicht jegens Mij onttrekken. Gij zult de vrijheid hebben te kiezen door welke van deze oordelen gij afgesneden wilt worden, "het zwaard, de honger of de pestilentie," die keus werd aan David gesteld, en viel hem zeer zwaar, 2 Samuel 24:14. Die zich niet willen onderwerpen aan de wet van God, onderwerpen zich aan de toorn en de vloek van God. Maar dit toont, wat vrijheid om te zondigen werkelijk is het is slechts een vrijheid tot de smartelijkste oordelen.

2. Dat, sinds zij hun dienstbaren weer ten onder gebracht hadden, God "hen zou overgeven allen koninkrijken van de aarde," waar zij zouden leven in slavernij en, als vreemdelingen, de voorrechten van vrijgeboren onderdanen niet konden verwachten.

3. Dat sinds zij het verbond verbroken hadden, dat zij door een plechtige eed bekrachtigd hadden, God over hen het kwaad brengen zou, dat zij over zichzelf ingeroepen hadden, in geval zij het zouden verbreken. Uit hun eigen mond zal Hij hen oordelen en dat zal hun vonnis zijn, de straf, bij hun verbond bepaald, zal uitgevoerd worden, omdat zij de voorwaarde niet vervuld hebben, want zo lezen sommigen vers 18 : Ik zal met de mannen, die Mijn verbond geschonden hebben, doen, als het kalf, dat zij in tweeën gehouwen hebben, Ik zal hen overal heen verdelen, zoals zij het kalf verdeeld hebben.

4. Dat, sinds zij hun dienstbaren uit hun handen niet wilden laten gaan, God hen zou overgeven in de hand dergenen, die hen haatten ook de vorsten en edelen, beide van Juda en van Jeruzalem (uit het land en uit de stad), de kamerlingen, de priesters en at het volk, vers 19. Zij hadden allen verraad gepleegd tegen God en zullen daarom, zonder uitzondering delen in het algemeen verderf. Zij zullen allen overgegeven worden in de hand van hun vijanden, die hun ziel zoeken, en zij zullen hebben, wat zij zoeken, maar ook dat zal hen niet tevreden stellen, wanneer zij hun ziel hebben, zullen zij hun dode lichamen onbegraven laten, een walgelijk schouwspel voor iedereen en een lichte prooi voor het gevogelte en het gedierte, waardoor hun een blijvend merkteken van schande wordt ingedrukt, vers 20.

5. Dat, sinds zij zich, na de aftocht van het Chaldeeuwse leger, verstokt hadden tot de zonde terug te keren, in strijd met hun verbond, God de vijand daarom opnieuw over hen brengen zou: Zij zijn van ulieden opgetogen, en uw schrik is voor het ogenblik voorbij, maar Ik zal ze bevel geven, terug te keren, zoals zij zijn, Ik zal ze weer tot deze stad brengen, zij zullen ze innemen en met vuur verbranden, vers 22.
a. Zoals vertrouwen in God een hoopvol voorteken is in naderende verlossing, zo is zekerheid in de zonde een treurig voorteken van naderende vernietiging. Als oordelen van een volk verwijderd worden, voordat zij hun werk gedaan hebben, hen verlaten, maar niet vernederd en niet verbeterd, dan is het - "cum animo reventendi- met het doel om terug te keren," zij worden afgetrokken om met zoveel te groter kracht weer te komen, want als God oordeelt, zal Hij overwinnen.
b. Het is rechtvaardig van God onze verwachting van genade teleur te stellen, waartoe Zijn leiding reden gegeven had, als wij de verwachting van plichtsvolbrenging teleurstellen, waartoe onze belijdenis, onze uitspraken en schone beloften reden hadden gegeven. Als wij berouw hebben van het goede, dat wij ons voorgenomen hadden, zal God berouw hebben van het goede, dat Hij Zich voorgenomen had. "Bij de verkeerde houdt Gij u verkeerd."

HOOFDSTUK 35

1 Het woord, dat tot Jeremia geschied is van de HEERE, in de dagen van Jojakim, de zoon van Josia, de koning van Juda, zeggende: 2 Ga heen tot der Rechabieten huis, en spreek met hen, en breng hen in des HEEREN huis, in een der kameren, en geef hun wijn te drinken. 3 Toen nam ik Jaazanja, de zoon van Jeremia, de zoon van Habazzinja, mitsgaders zijn broederen, en al zijn zonen, en het ganse huis der Rechabieten; 4 En bracht hen in des HEEREN huis, in de kamer der zonen van Hanan, de zoon van Jigdalia, de man Gods; welke is bij de kamer der oversten, die daar is boven de kamer van Maäseja, de zoon van Sallum, de dorpelbewaarder. 5 En ik zette de kinderen van het huis der Rechabieten koppen vol wijn en bekers voor; en ik zeide tot hen: Drinkt wijn. 6 Maar zij zeiden: Wij zullen geen wijn drinken; want Jonadab, de zoon van Rechab, onze vader, heeft ons geboden, zeggende: Gijlieden zult geen wijn drinken, gij, noch uw kinderen, tot in eeuwigheid. 7 Ook zult gijlieden geen huis bouwen, noch zaad zaaien, noch wijngaard planten, noch hebben; maar gij zult in tenten wonen al uw dagen; opdat gij veel dagen leeft in het land, alwaar gij als vreemdeling verkeert. 8 Zo hebben wij der stemme van Jonadab, de zoon van Rechab, onzen vader, gehoorzaamd in alles, wat hij ons geboden heeft; zodat wij geen wijn drinken al onze dagen, wij, onze vrouwen, onze zonen, en onze dochteren; 9 En dat wij geen huizen bouwen tot onze woning; ook hebben wij geen wijngaard, noch veld, noch zaad; 10 En wij hebben in tenten gewoond; alzo hebben wij gehoord en gedaan naar alles, wat ons onze vader Jonadab geboden heeft. 11 Maar het is geschied, als Nebukadrezar, de koning van Babel, naar dit land optoog, dat wij zeiden: Komt, en laat ons naar Jeruzalem trekken vanwege het heir der Chaldeeën, en vanwege het heir der Syriers; alzo zijn wij te Jeruzalem gebleven.
12 Toen geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia, zeggende: 13 Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ga heen en zeg tot de mannen van Juda en tot de inwoners van Jeruzalem: Zult gijlieden geen tucht aannemen, dat gij hoort naar Mijn woorden? spreekt de HEERE. 14 De woorden van Jonadab, de zoon van Rechab, die hij zijn kinderen geboden heeft, dat zij geen wijn zouden drinken, zijn bevestigd; want zij hebben geen gedronken tot op dezen dag, maar het gebod huns vaders gehoord; en Ik heb tot ulieden gesproken, vroeg op zijnde en sprekende, maar gij hebt naar Mij niet gehoord. 15 En Ik heb tot u gezonden al Mijn knechten, de profeten, vroeg op zijnde en zendende, om te zeggen: Bekeert u toch, een iegelijk van zijn bozen weg, en maakt uw handelingen goed, en wandelt andere goden niet na, om hen te dienen, zo zult gij in het land blijven, dat Ik u en uw vaderen gegeven heb; maar gij hebt uw oor niet geneigd, en naar Mij niet gehoord. 16 Dewijl dan de kinderen van Jonadab, de zoon van Rechab, het gebod huns vaders, dat hij hun geboden heeft, bevestigd hebben, maar dit volk naar Mij niet hoort; 17 Daarom alzo zegt de HEERE, de God der heirscharen, de God Israëls: Ziet, Ik zal over Juda en over alle inwoners van Jeruzalem brengen al het kwaad, dat Ik tegen hen gesproken heb; omdat Ik tot hen gesproken heb, maar zij niet gehoord hebben, en Ik tot hen geroepen heb, maar zij niet hebben geantwoord. 18 Tot het huis nu der Rechabieten zeide Jeremia: Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Omdat gijlieden het gebod van uw vader Jonadab zijt gehoorzaam geweest, en hebt al zijn geboden bewaard, en gedaan naar alles, wat hij ulieden geboden heeft; 19 Daarom alzo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Er zal Jonadab, de zoon van Rechab, niet worden afgesneden een man, die voor Mijn aangezicht sta, al de dagen.

Verschillende manieren worden beproefd en geen middel ongedaan gelaten, om de Joden op te wekken tot schuldbesef en hen tot berouw en verbetering te brengen. Het doel en de strekking van vele redenen van de profeet was om hen door schrik tot gehoorzaamheid te brengen, door hun voor te stellen wat het eind zou zijn, als zij hardnekkig bleven. Het doel van de prediking in dit hoofdstuk is, hen door schaamte tot gehoorzaamheid te leiden, als zij nog enig eergevoel hadden, waar een rede als deze indruk op maken kan.

I. Hij stelt hun voor ogen de gehoorzaamheid van de familie van de Rechabieten aan de vermaningen, die hun nagelaten waren door Jonadab, hun voorvader, en hoe zij volhardden in die gehoorzaamheid en zich niet lieten verleiden, vers 1-11.
II. Hiermede verzwaart hij de ongehoorzaamheid van de Joden aan God en hun verachting van Zijn voorschriften vers 12-15.

III. Hij voorspelt de oordelen van God over de Joden om hun goddeloze ongehoorzaamheid tegen God, vers 16, 17.
IV. Hij belooft de Rechabieten de zegen van God wegens hun, vrome gehoorzaamheid aan hun vader, vers 18, 19.

Jeremia 35:1-11
Dit hoofdstuk is van vroegere datum dan vele, die er aan voorafgaan, want wat er in vervat is, werd gezegd en gedaan in de dagen van Jojakim, vers 1, maar dan moet het in het laatste gedeelte van zijn regering zijn want het is geschied, als Nebukadnézar naar dit land optoog, vers 11, wat betrekking schijnt te hebben op de inval, vermeld in 2 Koningen 24:2, die plaats vond ter gelegenheid van Jojakims rebellie tegen Nebukadnézar. Nadat de oordelen van God tegen dit oproerige volk uitgegaan waren, ging Hij voort, met hen te handelen door Zijn profeten, om hen van de zonde af te trekken, opdat Zijn toorn van hen mocht afgewend worden. Met dit doel stelt Jeremia hun het voorbeeld van de Rechabieten voor ogen, een geslacht, dat zich op zichzelf hield en evenmin met de geslachten van Israël gerekend werd, als die met de volken. Het waren oorspronkelijk Kenieten zoals blijkt uit 1 Kronieken 2:55. "Deze zijn de Kenieten, die gekomen zijn van Hamath, de vader van het huis Rechab." De Kenieten, ten minste die van hen, welker vestiging in het land van Israël toegelaten werd, waren van de nakomelingschap van Hobab, Mozes' schoonvader, Richteren 1:16, Wij vinden ze gescheiden van de Amalekieten, 1 Samuel 15:6. Zie ook Richteren 4:11. Eén van de geslachten van de Kenieten werd naar Rechab genoemd. Zijn zoon, of een afstammeling van hem in de rechte lijn, was Jonadab, een man, die in zijn tijd beroemd was om zijn wijsheid en zijn vroomheid. Hij bloeide in de dagen van Jehu, koning van Israël, bijna drie honderd jaar voor deze gebeurtenissen, want daar vinden wij hem gevleid door die opkomende vorst, toen deze de schijn aannam van ijver voor God 2 Koningen 10:15, 16, want hij meende het volk hiervan niet beter te kunnen overtuigen dan door een goed man als Jonadab in zijn wagen mee te nemen. Hier wordt ons gezegd,

I. Wat de leefregels waren, die Jonadab, waarschijnlijk door zijn uiterste wil en testament, geschreven, en uitgevoerd naar de wet, zijn kinderen opdroeg, en zijn nakomelingschap na hem, door alle geslachten, waar te nemen als een godsdienstige handeling, en wij hebben reden te geloven, dat hij zelf ze al zijn dagen waargenomen had.
1. Zij waren samengevat in twee opmerkelijke voorschriften:
a. Hij verbood hun wijn te drinken, naar de wet van de Nazireeërs. De wijn is inderdaad gegeven om het hart van de mensen vrolijk te maken, en het is ons geoorloofd er een sober en matig gebruik van te maken, maar wij zijn zo geneigd hem te misbruiken en er ons schade door te doen, en een goed man, wiens hart voortdurend vrolijk gemarkt wordt door "het licht Uws aanschijns," heeft er zo weinig behoefte aan voor dat doel, Psalm 4:67, dat het een aanbevelenswaardige zelfverloochening is, om die of in het geheel niet te gebruiken, of zeer matig, als geneesmiddel zoals Timotheüs deed, 1 Timotheüs 5:23.
b. Hij beval hun, in tenten te wonen, en geen huizen te bouwen en geen land te kopen, noch te huren, noch in bezit te nemen, vers 7. Dit was een voorbeeld van strengheid en zelfkastijding, dat ver overtrof hetgeen, waartoe de Nazireeërs verplicht waren. Tenten waren lege woningen zodat dit hun leren zou nederig te zijn, het waren koude woningen, wat hun leren zou gehard te zijn en niet toegeeflijk te zijn voor het lichaam, het waren bewegelijke woningen, hetgeen hun leren zou er niet aan te denken, zich ergens ter wereld te vestigen of wortel te schieten. Zij moesten in tenten wonen, al hun dagen, niet enkele dagen, zoals Israël bij het Loofhuttenfeest, niet alleen in de zomer, als soldaten en herders, maar al hun dagen. Zij moeten er zich van 't begin af aan gewennen, alles te verdragen, en dan zou het hun niet moeilijk vallen in het verval van ouderdom.

2. Waarom schreef Jonadab deze leefregels voor aan zijn nakomelingschap? Het was niet alleen om bewijs te geven van zijn gezag, en heerschappij over hen uit te oefenen, door hun op te leggen, wat hij wilde, maar het was om een blijk te geven van zijn wijsheid, en van het wezenlijk belang, dat hij in hun welzijn stelde, door hun op 't hart te drukken, wat hij wist dat hun tot voordeel zou zijn, toch bond hij hen niet door een eed of een belofte, of door bedreiging van straf, om naar deze regels te leven, maar ried hun alleen aan zich aan deze tucht te onderwerpen, in zover zij er zich wel bij bevonden, terwijl ze er van konden afwijken in een noodzakelijk geval, zoals hier, vers 11.

Hij schreef hun deze regels voor,
a. Opdat zij het aloud karakter van hun familie mochten bewaren, 't geen hij, hoezeer sommigen er ook met verachting op neerzagen, als haar wezenlijke roem beschouwde. Zijn voorouders hadden zich aan het herdersleven gewijd, Exodus 2:16, en hij wilde, dat zijn nakomelingschap zich daaraan houden zou, en er niet van ontaarden zoals Israël gedaan had, dat oorspronkelijk uit herders bestaan en in tenten gewoond had, Genesis 46:34. Wij moeten ons niet schamen voor de eerlijke bezigheden van onze voorouders, al waren die maar nederig.
b. Opdat zij zich mochten gedragen naar hun lot en hun geest In overeenstemming brengen met hun stand. Mozes had de hoop bij hen opgewekt, dat zij genaturaliseerd zouden worden, Numeri 10:32, maar het schijnt, dat dit niet gebeurd is, zij waren als vreemdelingen in het land, vers 7, zij hadden er geen erfenis in en moesten daarom leven van hun arbeid, wat een goede reden was, waarom zij zich moesten gewennen aan soberen kost en een primitieve woning, want vreemdelingen, als zij waren, moeten niet verwachten te kunnen leven als landbezitters, in weelde en overvloed. Het is wijs van ons en onze plicht, ons te voegen naar onze rang en stand, en er niet boven uit te willen. Waarom zouden wij niet tevreden zijn met het lot, dat het lot van onze vaders is geweest, en dienovereenkomstig leven? Tracht niet naar de hoge dingen,
c. Opdat zij niet benijd en verstoord mochten worden door hun naburen onder wie zij leefden. Indien zij, die vreemdelingen waren, groot leefden, gebouwen oprichtten, en weelderig aten, zouden de ingezetenen hen hun overvloed benijden, en met een afgunstig oog naar hen zien, zoals de Filistijnen naar Izak, Genesis 26:14, en een aanleiding zoeken om met hen te twisten en hun kwaad te doen, daarom zou het wijs van hen zijn, laag bij de grond te blijven, want dat zou de weg zijn, om het lang vol te houden, nederig te leven, opdat zij vele dagen mochten wonen in het land, waar zij vreemdelingen waren. Nederigheid en tevredenheid in onbekendheid zijn dikwijls de beste politiek en de beste bescherming van de mens.
d. Opdat zij gewapend mochten zijn tegen verzoekingen tot weelde en zinnelijkheid, de grote zonde van die tijd en de plaats waar zij woonden. Jonadab zag een algemeen zedenbederf, Ephraim was vol dronkaards, en hij was bevreesd, dat zijn kinderen door hen verleid en bedorven zouden worden, en daarom legde hij hun de plicht op, met elkaar te leven, in afzondering op het land, en opdat zij zich niet tot ongeoorloofde genoegens zouden begeven, zich ook het genot van geoorloofde te ontzeggen. Zij moesten zeer sober, matig en gehard zijn, wat hun gezondheid naar lichaam en geest zou bevorderen, hun vele en rustige levensdagen zou geven, dagen van troostrijke overdenkingen in het land van hun vreemdelingschap. De overweging, dat wij vreemdelingen en pelgrims zijn, moet voor ons een reden zijn, ons te onthouden van alle vleselijke lusten, om ons te verheffen boven het zinnelijke leven, en er op neer te zien met een edelaardige verachting, waartoe wij door genade bekwaamd worden. Opdat zij voorbereid mochten zijn op tijden van ramp en onheil. Jonadab, kon, zonder de geest van de profetie, de vernietiging van een volk voorzien, dat zo treurig ontaard was, en hij wilde, dat zijn geslacht zou zorgen, dat zij vrede hadden, zo al niet

door de vrede van Israël dan toch te midden van zijn ellende. Daarom moeten zij weinig te verliezen hebben, dan zouden de tijden, waarin alles verloren ging, te minder vreselijk zijn, zij moesten zich niet hechten aan wat zij hadden, dan zou het hun minder pijn doen er van beroofd te worden. In de beste conditie om te lijden zijn zij, die van de wereld afgestorven zijn, en een leven van zelfverloochening leven.
e. Opdat zij in 't algemeen mochten leren te leven naar vaste regels en onderworpen aan tucht. Het is voor ons allen goed om dat te doen, en onze kinderen te leren dat ook te doen. Zij, die lang leven zoals Jonadab waarschijnlijk gedaan had, toen hij deze last aan zijn nakomelingschap achterliet, kunnen uit ervaring spreken van de ijdelheid van de wereld en van de gevaarlijke strikken, die zij spant in overvloed van rijkdom en genoegens, en daarom moet men met eerbied naar hen luisteren, als zij waarschuwen, die na hen komen, om op hun hoede te zijn.

II. Hoe strikt zijn nakomelingschap deze regels in acht nam, vers 8- 10. Allen hadden zij, ieder in zijn geslacht, het gebod van hun vaders bevestigd en gedaan naar alles, wat hij hun geboden heeft. Zij dronken geen wijn hoewel zij in een land woonden, waar overvloedig wijn was, hun vrouwen en kinderen dronken geen wijn, want, die zelf matig zijn, moeten zorgen, dat allen, onder hun toezicht, het ook zijn. Zij bouwden geen huizen, bebouwden geen grond, maar leefden van de voortbrengselen van hun vee. Dit deden zij, deels uit gehoorzaamheid aan hun voorvader, en om de verering, die zij voor zijn naam en gezag hadden, en deels om de ervaring die zij zelf hadden van het voordeel van zo'n leven van zelfverloochening. Zie de kracht van de overlevering, en de invloed, die hoge ouderdom, een goed voorbeeld, en grote namen op de mensen hebben, en hoe hetgeen zeer moeilijk schijnt door langdurige gewoonte en toepassing gemakkelijk en tot een tweede natuur wordt.
1. Betreffende een van de bijzondere regels, die hij hun gegeven had, wordt ons hier gezegd, hoe zij, door de omstandigheden gedwongen, zich veroorloofden er van af te wijken, vers 11. Als de koning van Babel naar dit land optoog met zijn leger, verlieten zij hun tenten, hoewel zij er tot nu toe in gewoond hadden, en kwamen naar Jeruzalem om daar te wonen, in de huizen, die zij krijgen konden. De regels van een strikte tucht moeten niet te strikt gemaakt worden, maar zo, dat zij geschorst kunnen worden, als de noodzakelijkheid dat eist, waarin het wijsheid is, uitdrukkelijk te voorzien bij het afleggen van zo'n gelofte, opdat de weg te duidelijker moge zijn, en wij niet later gedwongen worden te zeggen: "Het was een dwaling," Prediker 5:6 Geboden van die aard moeten met zulke beperkingen verstaan worden. Deze Rechabieten zouden God verzocht en Hem niet vertrouwd hebben, als zij niet de juiste middelen hadden aangewend voor hun eigen veiligheid in een tijd van algemenen rampspoed, ondanks de wet en gewoonte van hun geslacht.

2. Aangaande de andere bijzondere regel, wordt ons hier verhaald, dat zij, ondanks de grootste aandrang, vromelijk er aan vasthielden.
Jeremia bracht hen in de tempel, in de kamer van een profeet, met opzet niet in de kamer van de oversten, die er naast was, omdat hij een boodschap van God had, die beter als zodanig zou begrepen worden, als zij overgebracht werd in de kamer van een "man Gods." Daar vroeg hij de Rechabieten niet alleen, of zij wijn wilden drinken, maar hij zette hun "koppen vol wijn en bekers voor," om uit te drinken, hij maakte de verzoeking zo sterk mogelijk, en zei: "Drinkt wijn," het zal u niets kosten. Gij hebt een van de regels van uw wet verbroken, door te Jeruzalem te komen wonen, waarom kant gij deze ook niet verbreken, en zolang gij in de stad zijt, doen, zoals iedereen daar doet? Maar zij weigerden beslist. Zij weigerden eenstemmig. Neen, wij "zullen geen wijn drinken," want dat is tegen onze wet. De profeet wist zeer goed, dat zij het zouden weigeren, en toen zij het deden, drong hij niet verder aan, want hij zag, dat zij vast stonden in hun besluit. Verzoekingen, die dagelijks te sterk blijken voor hen, die,

ondanks hun overtuiging, niet vast staan op het pad van de deugd, zijn krachteloos tegenover mensen van beproefde matigheid.

Jeremia 35:12-19
De beproeving van de standvastigheid van de Rechabieten was slechts bedoeld als een teken, hier hebben wij de toepassing er van.

I. De waarneming van huns vaders gebod door de Rechabieten wordt gebruikt tot verzwaring van de ongehoorzaamheid van de Joden aan God. Ze moeten zien en beschaamd zijn. De profeet vraagt hun in Gods naam: Zult gijlieden tenslotte geen tucht aannemen, vers 13 Zal dan niets helpen? Zal niets indruk op u maken? Zal niets in staat zijn uw zonde en plicht aan u te ontdekken? Gij ziet hoe gehoorzaam de Rechabieten zijn aan het gebod van hun vader, vers 14, maar gij hebt naar Mij niet gehoord, vers 15, hoewel er meer reden was om te verwachten, dat het volk van God Hem gehoorzamen zou, dan dat de zonen van Jonadab hem zouden gehoorzamen, de verzwaring is niet gering, want,
1. De Rechabieten waren gehoorzaam aan één, die slechts een mens was, als zij zelf die slechts de wijsheid en de macht had van een mens, en hun vader was, naar het vlees alleen, maar de Joden waren ongehoorzaam aan een oneindig en eeuwig God, die een volstrekt gezag over hen had, als de Vader van de geesten.

2. Jonadab was al lang gestorven, en kende hen niet, en kon geen kennis nemen van hun ongehoorzaamheid aan zijn bevelen noch hen er voor straffen, maar God leeft eeuwig, om te zien hoe Zijn wetten worden opgevolgd, en is gereed om alle ongehoorzaamheid te vergelden.

3. De Rechabieten werden nooit herinnerd aan hun verplichtingen jegens hun vader, maar God zond dikwijls Zijn profeten tot Zijn volk, om hen aan hun plicht jegens Hem te herinneren en toch wilden zij die niet doen. Daar wordt nu bij stilgestaan als een grote verzwaring van hun ongehoorzaamheid: Ik heb tot ulieden gesproken, vroeg op zijnde en sprekende door het geschreven woord en door de inspraak en vermaningen van uw eigen geweten, vers 14 ja, Ik heb tot u gezonden alle Mijn knechten de profeten, mensen als gij, wier verschrikkingen u niet bevreesd zullen maken, vroeg op zijnde en zendende, vers 15, en toch alles tevergeefs.

4. Jonadab heeft nooit voor zijn zaad gedaan wat God voor Zijn volk deed. Hij liet hun een schuld na, maar geen goederen, om de kosten te bestrijden, maar God had Zijn volk een goed land gegeven, en hun beloofd, dat als zij Hem gehoorzaam waren, zij er zouden wonen, zodat zij door beide, dankbaarheid en eigen belang, gebonden waren, gehoorzaam te zijn, en toch wilden zij hun oor niet neigen, noch naar Hem horen.

5. God dwong Zijn volk niet tot zo'n hard leven, en tot zoveel zelfkastijding, als waartoe Jonadab zijn zaad verplichtte, en toch werden Jonadabs geboden gehoorzaamd en die van God niet.

II. Met oordelen wordt gedreigd, als dikwijls tevoren tegen Juda en Jeruzalem, om hun aldus verzwaarde ongehoorzaamheid. De Rechabieten zullen opstaan in het oordeel tegen hen en zullen hen veroordelen, want zij bevestigden het gebod huns vaders met nauwgezetheid, en gingen voort en volhardden in hun gehoorzaamheid er aan, vers 16, maar dit volk, dit oproerig en tegenstrevend volk, hoort niet naar Mij, en daarom, vers 17, omdat zij de geboden van het woord niet gehoorzaamd hebben, zal God de bedreigingen er van ten uitvoer brengen: Ik zal, door het leger van de Chaldeeën, al het kwaad over hen brengen, dat Ik tegen hen gesproken

heb, beide in de wet en in de profeten, want Ik heb tot hen gesproken en Ik heb tot hen geroepen met zachte stem gesproken tot degenen, die dicht bij waren en luid geroepen tot hen, die op een afstand waren, Ik heb alle middelen en wegen beproefd om hen te overtuigen en terecht te brengen, gesproken door Mijn woord, geroepen door Mijn leidingen, en met dezelfde strekking, en toch zonder enig resultaat, zij hebben niet gehoord en niet geantwoord.

III. Barmhartigheid wordt hier beloofd aan het geslacht van de Rechabieten om hun standvastig en eenstemmig vasthouden aan de wetten van hun huis. Hoewel het alleen was ter beschaming van Israël, dat hun standvastigheid op de proef werd gesteld, toch werd zij bevonden te zijn tot lof en ere en heerlijkheid, daar zij onwankelbaar was, en God neemt er aanleiding uit, om hun te zeggen, dat Hij gunst voor hen bewaarde, vers 18, 19, en dat zij er de troost van zouden hebben. Beloofd wordt,
1. Dat het geslacht even lang bestaan zal als een van de geslachten van Israël, waar zij vreemdelingen en bijwoners onder waren. "Er zal niet van worden afgesneden een man," die erve, wat zij bezitten, hoewel zij geen erfenis na te laten hadden. Soms hebben zij het talrijkst kroost, die de minste goederen hebben, maar Hij, die monden zendt, zal zeker ook brood zenden.

2. Dat het geslacht bij de godsdienst blijven zal: "Hem zal niet worden afgesneden een man, die voor Mijn aangezicht sta," om Mij te dienen. Hoewel zij geen priesters noch Levieten zijn, noch enige plaats hebben in de tempeldienst, toch staan zij voor God, in een onafgebroken reeks van regelmatige godsdienstoefeningen, om Hem te dienen.
a. De grootste zegen, die in een familie erfelijk kan zijn, is, dat God er gediend wordt van geslacht tot geslacht.
b. Matigheid, zelf verloochening, en van de wereld afgestorven te zijn, hebben gunstige invloed op vrome oefeningen, en helpen mee om de waarneming ervan aan de nakomelingschap over te doen. Hoe meer wij dood zijn voor zinnelijke genietingen, te beter zijn wij gestemd voor de dienst van God, maar niets is meer noodlottig voor de overerving van godsdienst in een geslacht dan trots en weelde.

HOOFDSTUK 36

1 Het gebeurde ook in het vierde jaar van Jojakim, de zoon van Josia, de koning van Juda, dat dit woord tot Jeremia geschiedde van de HEERE, zeggende: 2 Neem u een rol des boeks, en schrijf daarop al de woorden, die Ik tot u gesproken heb, over Israël, en over Juda, en over al de volken, van de dag aan, dat Ik tot u gesproken heb, van de dagen van Josia aan, tot op dezen dag. 3 Misschien zullen die van het huis van Juda horen al het kwaad, dat Ik hun gedenk te doen; opdat zij zich bekeren, een iegelijk van zijn bozen weg, en Ik hun ongerechtigheid en hun zonde vergeve. 4 Toen riep Jeremia Baruch, de zoon van Nerija; en Baruch schreef uit de mond van Jeremia alle woorden des HEEREN, die Hij tot hem gesproken had, op een rol des boeks. 5 En Jeremia gebood Baruch, zeggende: Ik ben opgehouden, ik zal in des HEEREN huis niet kunnen gaan. 6 Zo ga gij heen, en lees in de rol, in dewelke gij uit mijn mond geschreven hebt, de woorden des HEEREN, voor de oren des volks, in des HEEREN huis, op de vastendag; en gij zult ze ook lezen voor de oren van gans Juda, die uit hun steden komen. 7 Misschien zal hunlieder smeking voor des HEEREN aangezicht neervallen, en zij zullen zich bekeren, een iegelijk van zijn bozen weg; want groot is de toorn en de grimmigheid, die de HEERE tegen dit volk heeft uitgesproken. 8 En Baruch, de zoon van Nerija, deed naar alles, wat hem de profeet Jeremia geboden had, lezende in dat boek de woorden des HEEREN, in het huis des HEEREN.

9 Want het geschiedde in het vijfde jaar van Jojakim, de zoon van Josia, de koning van Juda, in de negende maand, dat zij een vasten voor des HEEREN aangezicht uitriepen, allen volke te Jeruzalem, mitsgaders allen volke, die uit de steden van Juda te Jeruzalem kwamen. 10 Zo las Baruch in dat boek de woorden van Jeremia in des HEEREN huis, in de kamer van Gemarja, de zoon van Safan, de schrijver, in het bovenste voorhof, aan de deur der nieuwe poort van het huis des HEEREN, voor de oren des gansen volks. 11 Als nu Michaja, de zoon van Gemarja, de zoon van Safan, al de woorden des HEEREN uit dat boek gehoord had; 12 Zo ging hij af ten huize des konings in de kamer des schrijvers; en ziet, aldaar zaten al de vorsten: Elisama, de schrijver, en Delaja, de zoon van Semaja, en Elnathan, de zoon van Achbor, en Gemarja, de zoon van Safan, en Zedekia, de zoon van Hananja, en al de vorsten. 13 En Michaja maakte hun bekend al de woorden, die hij gehoord had, als Baruch uit dat boek las voor de oren des volks. 14 Toen zonden al de vorsten Jehudi, de zoon van Nethanja, de zoon van Selemja, de zoon van Cuschi, tot Baruch, om te zeggen: De rol, waarin gij voor de oren des volks gelezen hebt, neem die in uw hand, en kom. Alzo nam Baruch, de zoon van Nerija, de rol in zijn hand, en kwam tot hen. 15 En zij zeiden tot hem: Zit toch neder, en lees ze voor onze oren; en Baruch las voor hun oren. 16 En het geschiedde, als zij al de woorden hoorden, dat zij verschrikten, de een tegen de ander; en zij zeiden tot Baruch: Voorzeker zullen wij al deze woorden de koning bekend maken. 17 En zij vraagden Baruch, zeggende: Verklaar ons toch, hoe hebt gij al deze woorden uit zijn mond geschreven? 18 En Baruch zeide tot hen: Uit zijn mond las hij tot mij al deze woorden, en ik schreef ze met inkt in dit boek. 19 Toen zeiden de vorsten tot Baruch: Ga heen, verberg u, gij en Jeremia; en niemand wete, waar gijlieden zijt. 20 Zij dan gingen in tot de koning in het voorhof; maar de rol leiden zij weg in de kamer van Elisama, de schrijver; en zij verklaarden al die woorden voor de oren des konings. 21 Toen zond de koning Jehudi, om de rol te halen; en hij haalde ze uit de kamer van Elisama, de schrijver; en Jehudi las ze voor de oren des konings, en voor de oren van al de vorsten, die omtrent de koning stonden. 22 (De koning nu zat in het winterhuis in de negende maand; en er was een vuur voor zijn aangezicht op de haard aangestoken.) 23 En het geschiedde, als Jehudi drie stukken, of vier gelezen had, versneed hij ze met een schrijfmes, en wierp ze in het vuur, dat op de haard was, totdat de ganse rol verteerd was in het vuur, dat op de haard was. 24 En zij verschrikten niet, en scheurden hun klederen niet, de koning noch al zijn knechten, die al deze woorden gehoord hadden. 25 Hoewel ook Elnathan, en Delaja, en Gemarja bij de koning daarvoor spraken, dat hij de rol niet zou verbranden; doch hij hoorde niet naar hen. 26 Daartoe gebood de koning aan Jerahmeel, de zoon van Hammelech, en Zeraja, de zoon van Azriel, en Selemja, de zoon van Abdeel, om de schrijver Baruch en de profeet Jeremia te vangen. Maar de HEERE had hen verborgen.

27 Toen geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia, nadat de koning de rol en de woorden, die Baruch geschreven had uit de mond van Jeremia, verbrand had, zeggende: 28 Neem u weder een andere rol, en schrijf daarop al de eerste woorden, die geweest zijn op de eerste rol, die Jojakim, de koning van Juda, verbrand heeft. 29 En tot Jojakim, de koning van Juda, zult gij zeggen: Zo zegt de HEERE: Gij hebt deze rol verbrand, zeggende: Waarom hebt gij daarop geschreven, zeggende: De koning van Babel zal zekerlijk komen, en dit land verderven, en maken, dat mens en beest daarin

ophouden? 30 Daarom zegt de HEERE alzo van Jojakim, de koning van Juda: Hij zal geen hebben, die op Davids troon zitte; en zijn dood lichaam zal weggeworpen zijn, des daags in de hitte, en des nachts in de vorst. 31 En Ik zal over hem, en over zijn zaad, en over zijn knechten hunlieder ongerechtigheid bezoeken; en Ik zal over hen, en over de inwoners van Jeruzalem, en over de mannen van Juda, al het kwaad brengen, dat Ik tot hen gesproken heb; maar zij hebben niet gehoord.
32 Jeremia dan nam een andere rol, en gaf ze aan de schrijver Baruch, de zoon van Nerija; die schreef daarop, uit de mond van Jeremia, al de woorden des boeks, dat Jojakim, de koning van Juda, met vuur verbrand had; en tot dezelve werden nog veel dergelijke woorden toegedaan.

Hier wordt nog een middel beproefd om op dit onverschillige en hardnekkige volk te werken, maar tevergeefs. Een boekrol wordt gemaakt die een verkorting of overzicht bevat van al de preken die Jeremia tot hen gehouden had, opdat zij zich herinneren mochten, wat zij gehoord hadden en het te beter verstaan, wanneer zij alles met een blik konden overzien. Hier hebben wij dan:

I. Het schrijven van deze rol door Baruch, door Jeremia gedicteerd, vers 1-4
II. Het voorlezen van de rol van Baruch in ‘t openbaar aan al ‘t volk op een vastendag, vers 5-10 daarna aan de vorsten in ‘t bijzonder, vers 11-19, en tenslotte door Jehudi aan de koning, vers 20, 21.
III. Het verbranden van de rol door de koning, met bevel om Jeremia en Baruch te vervolgen, vers 22-26.
IV. Het schrijven van een andere rol, met toevoeging van vele woorden, in ‘t bijzonder van Jojakims vonnis wegens het verbranden van de vorige, vers 27-32.

Jeremia 36:1-8
In het begin van Ezechiëls profeten ontmoeten wij een geschreven rol in een visioen, tot onthulling van de dingen, daarin vervat, aan de profeet zelf, die ze moest ontvangen en overdenken, Ezechiël 2:9, 10, 3:1. Hier, op het eind van Jeremia’s profetie, ontmoeten wij een werkelijk geschreven rol, tot onthulling van de dingen, daarin vervat, aan het volk, dat ze moest horen en er acht op geven, want het geschreven woord en andere goede boeken zijn van groot nut, beide voor predikanten en het volk. Wij hebben hier

I. Het gebod, dat God aan Jeremia gaf om een beknopte inhoud van zijn preken te schrijven, van alle berispingen en al de vermaningen, die hij, in Gods naam tot het volk had gesproken, van het ogenblik af, dat hij begon te prediken, in het dertiende jaar van Josia, tot op deze dag, dat is in het vierde jaar van Jojakim, vers 2, 3. Wat alleen gesproken was, moest nu ook geschreven worden, opdat het onderzocht mocht worden, en te verder verspreid, en dat het te langer duren mocht. Wat breedvoerig gesproken was, met veelvuldige herhaling van dezelfde dingen, misschien met dezelfde woorden (wat aan de ene zijde een voordeel is), moet nu samengevat en in minder woorden gezegd worden, opdat de verschillende delen er van beter met elkaar vergeleken worden, wat een voordeel is aan de andere zijde. Wat zij eenmaal gehoord hadden, moet herhaald worden, en nog eens herhaald, opdat wat vergeten was, herinnerd mocht worden, en wat geen indruk op hen maakte, toen zij het de eerste maal hoorden, vat op hen mocht krijgen, als zij het voor de tweede maal hoorden. En wat misschien al geschreven was, en als afzonderlijke preken, bekend gemaakt, moet in een boek verzameld worden, opdat er geen een verloren ga. Het schrijven van de Schrift is geschied op goddelijk bevel. En let op de reden, die hier gegeven wordt voor het schrijven van de rol: "Misschien zullen die van het huis van Juda horen." Niet, dat de goddelijke voorzienigheid enigszins onzeker was aangaande de uitkomst: daarin is geen onzekerheid, God wist zeker, dat zij "geheel trouweloos" handelen zouden, Jesaja 48:8. Maar de goddelijke wijsheid gaf dit aan als het juiste middel om het gewilde doel te bereiken: en als het mislukte, zouden zij te minder te

verontschuldigen zijn. En, hoewel God voorzag, dat zij niet zouden horen, zei Hij dat niet tot de profeet, maar schreef hem deze handelwijze voor als geschikt voor het doel, in de hoop, dat zij zouden horen, dat is: acht geven en letten op wat zij hoorden, er kennis van nemen, en hun geloof er mee vermengen: want anders zal het niet helpen, dat wij het woord horen, al zou een engel uit de hemel het ons voorlezen of voorprediken.

Hier is op te merken,
1. Wat gehoopt wordt, dat zij aldus zullen horen: "Al het kwaad, dat Ik hun gedenk te doen." De ernstige overweging van de zekere noodlottige gevolgen van de zonde zal van groot nut zijn om ons tot God te brengen.

2. Wat gehoopt wordt, dat er uit voortkomen zal: "Zij zullen horen, opdat zij zich bekeren, een ieder van zijn boze weg." De bekering van de zondaars van hun boze wegen, moet het doel van de prediking van de dienaren zijn, en tevergeefs horen de mensen het woord, als dat doel niet bereikt wordt. Waar dient het toe, dat wij horen al het kwaad, dat God om onze zonde over ons brengen zal, als wij desondanks kwaad tegen Hem doen?

3. Van hoe groot voordeel hun overweging en bekering voor hen zal zijn: "Opdat Ik hun ongerechtigheid vergeve." Hieruit spreekt duidelijk de eer van Gods rechtvaardigheid, waarmee niet bestaanbaar is de zonde te vergeven, tenzij dat de zondaar er berouw van heeft en zich bekeert, maar tevens spreekt er duidelijk uit, de eer van Zijn genade, dat Hij altijd bereid is de zonde te vergeven en alleen wacht, totdat de zondaar bereid is om vergeving te ontvangen, en daarom verschillende middelen gebruikt om ons tot berouw te brengen, "opdat Hij vergeve."

II. De bevelen, die Jeremia aan zijn secretaris Baruch, gaf, naar het bevel, dat hij van God ontvangen had, en het schrijven van de rol, overeenkomstig dat bevel, vers 4. God beval Jeremia te schrijven, maar het schijnt, dat hij niet de pen van een vaardige schrijver had, hij kon niet zo snel en schoon schrijven, als Baruch, en daarom maakte hij gebruik van hem als zijn secretaris. Paulus schreef maar weinige van zijn brieven met eigen hand, Galaten 6:11, Romeinen 16:22. God deelt Zijn gaven verschillend uit, sommigen hebben een goed talent om te spreken, anderen om te schrijven, en niemand kan tot de ander zeggen: "Ik heb u niet van node," 1 Korinthe 12:21. De geest van God dicteerde Jeremia, en Jeremia dicteerde Baruch, die door Jeremia gebruikt was als getuige bij de aankoop van de akker, Hoofdstuk 32:12, en nu bevorderd werd tot zijn secretaris en plaatsvervanger in het profetisch ambt, en, als het apocriefe boek, dat zijn naam draagt, geloof verdient, was hij zelf later profeet bij de gevangenen in Babel. Zij, die laag beginnen, hebben kans hoog te stijgen, en het is goed voor hen, die voor profeet bestemd zijn, om hun opvoeding onder de profeten te ontvangen en hun van dienst te zijn. Baruch schreef, wat Jeremia dicteerde in een boekrol op vellen perkament, die samengevoegd werden, de bovenkant van het een met de onderkant van het andere, om een lange rol te maken, die misschien om een stok gerold werd.

III. De bevelen, die Jeremia aan Baruch gaf, om wat hij geschreven had, aan het volk voor te lezen.
Jeremia werd, naar het schijnt, opgehouden, hij kon zelf in des Heeren huis niet gaan, vers 5. Hoewel hij geen gevangene was, want dan zou er geen reden geweest zijn, dienaren te zenden om hem te grijpen, vers 26, toch was hem door de koning verboden in de tempel te verschijnen, hij was buitengesloten, waar hij God dienen en goeddoen kon, wat even erg voor hem was, alsof hij opgesloten ware in een kerker. Jojakim rijpte snel voor het verderf, toen hij Gods trouwe boodschappers aldus tot zwijgen bracht, Maar, daar Jeremia zelf niet naar de

tempel kon gaan, zond hij iemand, die door hem werd afgevaardigd om het volk voor te lezen, wat hij zelf had willen zeggen. Zo schreef Paulus brieven aan de kerken die hij in persoon niet kon bezoeken. Ja, het was, wat hij hun zelf vaak gezegd had. Het opschrijven en herhalen van preken, die gehouden zijn, kan er zeer veel toe bijdragen, om het grote doel van de prediking te bereiken. Het is goed voor ons, wat wij gehoord en geweten hebben, weer te horen, opdat wij het beter mogen weten. Hetzelfde te prediken en te schrijven is veilig en voordelig, en vaak zeer noodzakelijk, Philipp. 3:1, en wij moeten blijde zijn een goed woord van God te hoven, al hebben wij het, zoals hier, uit de tweede hand. Beiden, predikanten en toehoorders, moeten doen, wat zij kunnen, als zij niet kunnen, wat zij zouden willen. Toen God het lezen van de rol beval, zei Hij: Misschien zullen zij horen en zich bekeren een ieder van zijn boze weg, vers 3. Als Jeremia het gelast, zegt hij: Misschien zal hunlieder smeking voor het aangezicht des Heeren nedervallen, en zij zullen zich bekeren. een ieder van zijn bozen weg. Het gebed tot God om genade en bekering is noodzakelijk voor onze bekering, en zij, die door het woord van God overtuigd zijn van de noodzakelijkheid van hun bekering tot hem, zullen hun smekingen tot Hem richten om die genade. En de overweging hiervan dat "groot is de toorn, die de Heere heeft uitgesproken" tegen deze zonde, moet beide, ons gebed en onze inspanning verhaasten. Overeenkomstig deze bevelen, las Baruch in dat boek de woorden des Heeren, zo vaak er een heilige samenkomst was. vers 8.

Jeremia 36:9-19
Het schijnt, dat Baruch vaak uit het boek gelezen had, voor iedereen, die het horen wilde vóór de hoogst plechtige lezing, waarvan hier gesproken wordt, want de bevelen, die hem daaromtrent gegeven waren, zijn van het vierde jaar van Jojakim, terwijl deze plaats vond in het vijfde jaar, vers 9. Maar sommigen menen dat het voluit opschrijven van het boek zoveel tijd in beslag nam, dat het niet vóór het volgende jaar voltooid was, en toch zou het niet langer hebben behoeven te duren dan een paar maanden, misschien was hij begonnen op het eind van het vierde jaar, en had hij het geëindigd in het begin van het vijfde, want de negende maand is die van het lopende jaar, en niet die van Jojakims regering.

I. De regering schreef een openbare vastendag uit, om die godsdienstig te vieren, vers 9, om de treurige toestand, waarin zij gebracht waren door het leger van de Chaldeeën of om het uitblijven van de regen, Hoofdstuk 14:1. Zij riepen een vasten uit allen volken, of de koning en de vorsten, of de priesters dit vasten uitriepen, is onzeker, maar het was duidelijk, dat God door Zijn leiding hen luide toe riep. Groot vertoon van vroomheid en godsdienstigheid kan gevonden worden zelfs onder hen, die, of schoon zij "een gedaante van godzaligheid hebben, vreemd en vijandig zijn aan de kracht er van." Maar wat zullen zulke huichelachtige diensten baten? Vasten, zonder verbetering en bekering van zonde, zal nimmer de oordelen Gods afwenden, Jona 3:10. Ondanks dit vasten, hield God niet op te twisten met dit volk.

2. Baruch herhaalde de preken van Jeremia in het openbaar in het huis des Heeren, op de vastendag. Hij stond in een kamer, die aan Gemarja behoorde, en las uit een venster, of van een balkon voor het volk, dat in de voorhof stond, vers 17. Als wij tot God spreken, moeten wij bereid zijn, naar Hem te horen, en daarom is het op dagen van vasten en gebed, een vereiste, dat het woord gelezen en gepredikt wordt. "Hoort naar mij en God zal naar u horen," Richteren 9:7. Als een hulp bij het smeken om genade en barmhartigheid, is het goed, dat ons gesproken wordt van zonde en plicht.

3. Een verhaal hiervan werd gedaan aan de vorsten, die aan het hof waren en nu op het bureau van de secretaris bijeen waren, dat hier genoemd wordt, de kamer des schrijvers, vers 12. Het schijnt, dat, hoewel de vorsten het volk hadden opgeroepen om samen te komen in het huis

Gods, om te vasten en te bidden en het Woord te horen, zij het niet nodig vonden, om er zelf bij te zijn, wat een bewijs is, dat zij het niet uit een beginsel van ware vroomheid hadden gedaan, maar alleen uit gewoonte dit vasten hadden uitgeroepen. Wij willen hopen, dat het niet met een slechte bedoeling was, om namelijk Jeremia in moeilijkheden te brengen wegens zijn prediking, maar met de goede bedoeling, de vorsten in moeilijkheden te brengen om hun zonden, dat Michaja de vorsten meedeelde, wat Baruch gelezen had, want zijn vader Gemarja hielp Baruch in zover dat hij hem zijn kamer leende om voor te lezen. Michaja vindt de vorsten, zittende in "de kamer des schrijvers," en zegt tot hen, dat zij beter hadden gedaan naar een goede preek in de tempel te luisteren, waar hij geweest was, en geeft hun de hoofdzaak er uit weer. Als wij goede woorden gehoord hebben, die ons getroffen en gesticht hebben, moeten wij bereid zijn om die aan anderen, die ze niet gehoord hebben, tot hun stichting, mee te delen. "Uit de overvloed des harten spreekt de mond."

4. Baruch wordt gehaald, en hem bevolen bij hen te gaan zitten en hun alles voor te lezen, vers 14, 15, wat hij gaarne deed, zonder zich te beklagen, dat hij moe was van zijn openbare werkzaamheid en dus te bidden, dat men hem voor verontschuldigd houden mocht, en zonder de vorsten te berispen, dat zij niet in de tempel waren geweest, waar zij het hadden kunnen horen, toen hij daar voorlas. Gods dienaren moeten "allen alles worden, opdat zij immers enigen behouden", ze moeten zich in bijzaken naar hen schikken, om de hoofdzaak niet uit het oog te verliezen. Paulus predikte in ‘t bijzonder voor de aanzienlijken, Galaten 2:2.

5. De vorsten waren voor ‘t ogenblik zeer getroffen door het woord dat hun voorgelezen werd, vers 16. Zij hoorden alle de woorden, zij vielen hem niet in de rede, maar luisterden geduldig naar het voorlezen van het hele boek, want hoe zouden zij anders bevoegd zijn zich er een opinie over te vormen? en toen zij ze gehoord hadden, verschrikten zij, de een tegen de ander, zoals Felix sidderde onder Paulus’ rede. De verwijten waren billijk, de bedreigingen verschrikkelijk, en de voorspellingen reeds op weg naar de vervulling, zodat ze, alles bijeengenomen, in grote ontsteltenis waren. Ons wordt niet gezegd, welke indrukken het lezen van deze rol op het volk maakte, vers 10, maar de vorsten waren er door verschrikt, en (zoals sommigen lezen) keken elkaar aan, niet wetende wat te zeggen. Zij waren allen overtuigd, dat het waard was er acht op te geven, maar niemand had de moed het te zeggen, alleen kwamen zij overeen, deze woorden de koning bekend te maken, en als hij er geloof aan hechten wilde, dan wilden zij het ook, anders niet, neen, al ware het om de ondergang van het volk te voorkomen. En toch kenden zij de denkwijze des konings in zover dat zij Baruch en Jeremia de raad gaven zich te verbergen, vers 19, en voor hun eigen veiligheid te zorgen, daar zij niet andere verwachtten dan dat de koning, in plaats van overtuigd te zijn, buiten zichzelf zou wezen. Het is een gewoon iets, dat zondaars een overtuiging van zich trachten af te schudden door de voortzetting ervan anderen op de hals te schuiven, zoals deze vorsten hier, of tot "gelegener tijd" uit te stellen, zoals Felix.

6. Zij deden Baruch een kleine vraag: hoe hebt gij alle deze woorden geschreven? vers 17 alsof zij vermoedden, dat er iets buitengewoons stak: maar Baruch geeft hun een duidelijk antwoord, dat alles zeer gewoon in zijn werk was gegaan. Jeremia dicteerde en hij schreef vers 18. Maar dat is iets gewoons bij hen, die de overtuiging van het woord van God willen vermijden, om nodeloze vragen te doen betreffende de wijze en manier, waarop het geïnspireerd is.

Jeremia 36:20-32

Wij zijn de rol nagegaan voor het volk en voor de vorsten, en hier zullen wij ze volgen voor de koning, en wij vinden,

I. Dat hij ze liet halen, nadat hij er kennis van gekregen had, en beval ze hem voor te lezen, vers 20, 21. Hij verlangde niet, dat Baruch komen zou en zelf voorlezen, die ze met meer verstand, met meer gezag en met meer gevoel kon lezen dan iemand anders, ook beval hij geen van zijn vorsten het te doen (hoewel het geen vernedering zou geweest zijn voor de grootste van hen), veel minder wilde hij zich verwaardigen ze zelf te lezen, maar Jehudi, een van zijn knapen, die juist dienst heeft, en die gezonden was om ze te halen, wordt verzocht voor te lezen, hoewel hij misschien nauwelijks begrijpen kon wat erin stond. Maar zij, die aldus Gods Woord verachten, zullen spoedig laten blijken, zoals deze koning deed, dat zij het ook haten, en er niet alleen lage, maar ook slechte gedachten van hebben.

II. Dat hij geen geduld had om ten einde toe naar het voorlezen te luisteren zoals de vorsten, maar toen hij drie of vier bladen had horen lezen, versneed hij ze met een schrijfmes in woede, en wierp ze in het vuur, stuk voor stuk, om zeker te zijn, dat alles verteerd werd, vers 22, 23. Dit was een zo vermetel, goddeloos stuk, als waaraan niemand zich ooit schuldig gemaakt had, en een alleronbeschaamdste belediging aan de God des hemels, wiens boodschap dit was.
1. Daarmee toonde hij geen berisping te kunnen horen, daar hij besloten was in de zonde te volharden, wilde hij in geen geval dulden, dat hem zijn fouten getoond werden.

2. Daarmee toonde hij zijn verontwaardiging jegens Baruch en Jeremia, hij zou hen in stukken gehouwen en verbrand hebben, als zij in zijn bereik geweest waren, toen hij in deze woede was.

3. Daarmee gaf hij uiting aan een hardnekkig besluit om immer gehoor te geven aan doel en strekking van de hem gegeven waarschuwingen, hij zal doen, wat hij wil, wat God door Zijn profeten daartegen zegt.

4. Zo hoopte hij dwaselijk de dreigingen te niet te doen, die tegen hem afgekondigd waren, alsof God het vonnis niet kon uitvoeren, omdat de rol, waar het vonnis in opgetekend stond, weg was.

5. Zo dacht hij op doelmatige wijze gezorgd te hebben, dat hetgeen in deze rol stond, niet verder verspreid werd, wat ook de zorg was van de overpriesters ten aanzien van het Evangelie, Handelingen 4:17. Zij hadden hem gezegd, hoe deze rol voorgelezen was aan het volk en aan de vorsten. Maar, zegt hij, ik wil een weg inslaan, die beletten zal, dat ze nog meer gelezen wordt. Zie, welk een vijandschap tegen God er is in het vleselijk hart, en verwonder u over het geduld van God, dat Hij onwaardige handelingen tegen Hem verdraagt.

III. Dat noch de koning zelf, noch een van zijn vorsten in de grond bewogen was door het woord: Zij verschrikten niet, vers 24, neen, zij niet, deze vorsten, die voor het woord beefden, toen zij het voor het eerst hoorden vers 16. Zo spoedig, zo licht, slijten goede indrukken af. Zij toonden enig ontzag, totdat zij zagen, hoe licht de koning het opnam, en toen schudden zij al dat ontzag van zich af. Zij scheurden hun klederen niet, zoals Josia, de eigen vader van deze Jojakim, deed, toen hem het boek van de wet werd voorgelezen, hoewel dat niet zo in bijzonderheden afdaalde als de inhoud van deze rol, noch zo onmiddellijk betrekking had op de tegenwoordigen stand van zaken.

IV. Dat drie van de vorsten nog zoveel verstand en wellevendheid hadden, dat zij pogingen deden om het verbranden van de rol te beletten, maar tevergeefs, vers 25. Als zij van ‘t begin af getoond hadden, zoals zij hadden moeten doen, dat zij door ‘t woord getroffen waren, dan

zouden zij misschien de koning tot betere gedachten gebracht en hem overreed hebben, geduld te hebben en te verdragen, maar dikwijls maken zij, die het goede niet willen doen, dat zij moesten doen, het zich onmogelijk om het goede te doen, dat zij wel willen doen.

V. Dat Jojakim, toen hij Gods vonnis, waardoor hij veroordeeld werd, inderdaad verbrand had, en nu hij dacht het gewonnen te hebben, als ‘t ware bij manier van wraakneming, een volmacht tekende tot inhechtenisneming van Jeremia en Baruch, Gods dienaren, vers 26 : Maar de Heere had ze verborgen. De vorsten verzochten hun, zich te verbergen, vers 19, maar het was noch de zorg van de vorsten voor hen, noch die van hen zelf, die hen beveiligde, maar zij waren veilig onder de goddelijke bescherming. God vindt steeds een schuilplaats voor Zijn volk, al zijn hun vervolgers nog zo ijverig om hen in hun macht te krijgen, totdat hun uur gekomen is, en dan, zal Hij Zelf hun toevlucht zijn.

VI. Dat Jeremia last en bevelen had, in een andere rol dezelfde woorden te schrijven, die geschreven waren in de rol, die Jojakim verbrand had, vers 27, 28. Hoewel de aanvallen van de hel tegen Gods Woord zeer vermetel zijn toch zal er geen tittel of jota van ter aarde vallen, ook zal het ongeloof des mensen het Woord Gods niet te niet doen. De vijanden mogen er in slagen menige Bijbel te verbranden, maar zij kunnen het Woord Gods niet vernietigen, ook kunnen zij het niet uitroeien noch de vervulling ervan onmogelijk maken. Hoewel de tafelen van de wet verbroken waren, werden zij vernieuwd, en zo verrees uit de as van de rol die verbrand was, weer een Phoenix. "Het Woord des Heeren blijft in eeuwigheid."

VII. Dat met de koning van Juda, al was hij dan een koning, op strenge wijze afgerekend werd door de Koning van de koningen, omdat hij het geschreven woord deze hoon had aangedaan. God merkte wat het was, dat Jojakim zozeer ergerde in de rol: Jojakim was toornig, omdat daarin geschreven was, zeggende: De koning van Babel zal zeker komen en dit land verderven, vers 29. En kwam niet de koning van Babel twee jaar voor dezen, en ging hij niet zeer ver met "het verderven van dit land?" Hij deed dat in zijn derde jaar, Daniel 1:1. Zie ook 2 Kronieken 36:6, 7. Zodat God en Zijn profeten daarom Zijn vijanden geworden waren, omdat zij hem de waarheid zeiden, de verwoesting, die komen zou, voorspelden, maar hem terzelfder tijd in de gelegenheid stelden om die te voorkomen.
Maar, als dat het is, wat hij zo kwalijk neemt, dan moet hij weten

1. Dat de toorn van God over hem en zijn familie komen zal, in de eerste plaats door de hand van Nebukadrezar. Hij zal afgesneden worden, en in weinige weken zal zijn zoon onttroond worden, en zijn koninklijke kleding afleggen voor gevangeniskleren, zodat hij "geen hebben zal, die op Davids troon zitte, de roem van dat luistervolle huis zal verduisterd worden en in zijn persoon ondergaan, zijn dood lichaam zal onbegraven blijven, of, wat op hetzelfde neerkomt, met een ezelsbegrafenis zal hij begraven worden, dit is: in de eerste de beste sloot geworpen worden, het zal blootgesteld zijn aan "alle hitte en vorst," die zijn verrotting zullen veroorzaken, zodat het te spoediger walgelijk wordt. Niet, dat zijn lichaam (zegt Gataker) er iets van gewaar zou worden, of hij zelf, als hij overleden was, iets van wat zijn lichaam overkwam, maar, dat het lichaam van de koning in zo’n toestand een afzichtelijk schouwspel zou zijn, en een schrikkelijk gedenkteken van Gods hevige toorn en verontwaardiging tegen hem, voor allen, die het zouden zien. Zelfs zijn zaad en zijn knechten zullen boeten voor hun betrekking tot hem, vers 31, want zij zullen gestraft worden, niet om zijn ongerechtigheid, maar zoveel te eerder om hun eigene.

2. Dat al het kwaad, in die rol, tegen Juda en Jeruzalem gesproken, over hen gebracht zal worden. Al wordt de kopie verbrand, het origineel blijft in de goddelijken raad, en dat zal

weer gekopieerd worden, op een andere wijze, namelijk in bloedige lettertekens. Er valt aan Gods oordelen niet te ontsnappen, door er tegen in te gaan. "Wie heeft zich tegen Hem verhard en vrede gehad?"

VIII. Dat, toen de rol opnieuw geschreven werd, er nog vele dergelijke woorden toegedaan werden, vers 32, nog vele dreigingen van toorn en wraak, want, sinds zij met God, in tegenheid willen wandelen, zal Hij de oven zevenmaal heet maken. Evenals God onveranderlijk is en niemand Zijn wil kan buigen, zo heeft Hij ook meer pijlen in Zijn koker, en die met Gods plagen twisten, halen zich slechts grotere van dezelfde soort op de hals.

HOOFDSTUK 37

1 En Zedekia, zoon van Josia, regeerde, koning zijnde, in plaats van Chonja, Jojakims zoon, welken Zedekia Nebukadrezar, de koning van Babel, koning gemaakt had in het land van Juda. 2 Maar hij hoorde niet, hij, noch zijn knechten, noch het volk des lands, naar de woorden des HEEREN, die Hij sprak door de dienst van de profeet Jeremia. 3 Nochtans zond de koning Zedekia Juchal, de zoon van Selemja, en Sefanja, de zoon van Maaseja, de priester, tot de profeet Jeremia, om te zeggen: Bid toch voor ons tot de HEERE, onzen God! 4 (Want Jeremia was nog ingaande en uitgaande in het midden des volks, en zij hadden hem nog in het gevangenhuis niet gesteld. 5 En Farao's heir was uit Egypte uitgetogen; en de Chaldeeën, die Jeruzalem belegerden, als zij het gerucht van hen gehoord hadden, zo waren zij van Jeruzalem opgetogen). 6 Toen geschiedde des HEEREN woord tot de profeet Jeremia, zeggende: 7 Zo zegt de HEERE, de God Israëls: Zo zult gijlieden zeggen tot de koning van Juda, die u tot Mij gezonden heeft, om Mij te vragen: Ziet, Farao's heir, dat u ter hulpe uitgetogen is, zal wederkeren in zijn land, in Egypte; 8 En de Chaldeeën zullen wederkeren, en tegen deze stad strijden; en zij zullen ze innemen, en zullen ze met vuur verbranden. 9 Zo zegt de HEERE: Bedriegt uw zielen niet, zeggende: De Chaldeeën zullen zekerlijk van ons wegtrekken; want zij zullen niet wegtrekken. 10 Want al sloegt gijlieden het ganse heir der Chaldeeën, die tegen u strijden, en er bleven van hen enige verwonde mannen over, zo zouden zich die, een iegelijk in zijn tent, opmaken, en deze stad met vuur verbranden.

11 Voorts geschiedde het, als het heir der Chaldeeën van Jeruzalem was opgetogen, vanwege Farao's heir; 12 Dat Jeremia uit Jeruzalem uitging, om te gaan in het land van Benjamin, om van daar te scheiden door het midden des volks. 13 Als hij in de poort van Benjamin was, zo was daar de wachtmeester, wiens naam was Jerija, de zoon van Selemja, de zoon van Hananja; die greep de profeet Jeremia, zeggende: Gij wilt tot de Chaldeeën vallen! 14 En Jeremia zeide: Het is vals, ik wil niet tot de Chaldeeën vallen. Doch hij hoorde niet naar hem; maar Jerija greep Jeremia aan, en bracht hem tot de vorsten. 15 En de vorsten werden zeer toornig op Jeremia en sloegen hem; en zij stelden hem in het gevangenhuis, ten huize van Jonathan, de schrijver; want zij hadden dat tot een gevangenhuis gemaakt. 16 Als Jeremia in de plaats des kuils, en in de kotjes gekomen was, en Jeremia aldaar veel dagen gezeten had; 17 Zo zond de koning Zedekia heen, en liet hem halen; en de koning vraagde hem in zijn huis, in het verborgene, en zeide: Is er ook een woord van de HEERE? En Jeremia zeide: Er is; en hij zeide: Gij zult in de hand des konings van Babel gegeven worden. 18 Voorts zeide Jeremia tot de koning Zedekia: Wat heb ik tegen u, of tegen uw knechten, of tegen dit volk gezondigd, dat gijlieden mij in het gevangenhuis gesteld hebt? 19 Waar zijn nu ulieder profeten, die u geprofeteerd hebben, zeggende: De koning van Babel zal niet tegen ulieden, noch tegen dit land komen. 20 Nu dan, hoor toch, o mijn heer koning! laat toch mijn smeking voor uw aangezicht nedervallen, en breng mij niet weder in het huis van Jonathan, de schrijver, opdat ik aldaar niet sterve.

21 Toen gaf de koning Zedekia bevel; en zij bestelden Jeremia in het voorhof der bewaring, en men gaf hem des daags een bol broods uit de Bakkerstraat, totdat al het brood van de stad op was. Alzo bleef Jeremia in het voorhof der bewaring.

Dit hoofdstuk brengt ons zeer nabij de verwoesting van Jeruzalem door de Chaldeeën, want deze vindt plaats in de laatste jaren van Zedekia's regering. In dit hoofdstuk staat ons vermeld

I. Hoe slecht en goddeloos die regering was, vers 1, 2.

II. De boodschap, die Zedekia nochtans aan Jeremia zond om hem te verzoeken om voorbede bij God, vers 3.

III. Dat het volk zich vleide met de hoop, dat de Chaldeeën het beleg van Jeruzalem zouden opgeven, vers 5.

IV. De verzekering, die God hem gaf door Jeremia, (die nu in vrijheid was), vers 4, dat het leger van de Chaldeeën opnieuw de stad zou belegeren en haar innemen vers 6, 10.

V. De gevangenneming van Jeremia, onder voorwendsel, dat hij tot de vijand had willen overlopen, vers 11-15.

VI. De vriendelijkheid, die Zedekia hem bewees, toen hij in gevangenschap was, vers 16-21.

Jeremia 37:1-10

Hier wordt
1. Jeremia's prediking versmaad, vers 1, 2. Zedekia volgde Chonja of Jechonja op en, hoewel hij in zijn voorganger zag, welke noodlottige gevolgen het in de wind slaan van Gods woord met zich mee sleept, toch spiegelde hij zich niet daaraan of gaf er ook maar enige aandacht meer aan dan anderen vóór hem er aan gegeven hadden. "Hij hoorde niet, hij, noch zijn knechten, noch het volk des lands, naar de woorden des Heeren, hoewel zij alrede begonnen vervuld te worden", Merk op: Dezulken, die Gods oordelen over anderen hebben gezien en voelen, dat zij er ook onder liggen en zich toch niet willen vernederen en aandacht schenken aan 't geen Hij zegt, moeten inderdaad wel zeer verhard zijn. Daar waren bewijzen genoeg voor hen, dat 't de "Heere" was, die tot hen sprak door Jeremia, de profeet, en toch wilden zij niet naar deze horen.

2. Wordt Jeremia verzocht om voor hen te bidden. Zedekia zond boodschappers naar hem, zeggende: Bid toch voor ons tot de Heere onze God. Hij had dit al eens eerder gedaan, Hoofdstuk 21:1, 2, en Zefánja, een van de boodschappers, werd beide keren daarvoor gebruikt. Dit is te prijzen in Zedekia en het toont aan dat er nog enig goed in hem was, wat gevoel van behoefte aan Gods gunst en van eigen onwaardigheid om daarom zelf te vragen. Ook blijkt, dat hij goede mensen en dienaren op prijs stelde, die zich met hemelse dingen bezig hielden. Laten we er om denken, dat wanneer we in droefheid zijn, wij om de voorbede van onze leraars en broeders in Christus behoren te verzoeken, want zodoende doen we het gebed eer aan en achten we onze broederen. Koningen moeten in hun biddend volk de kracht van de natie zijn, Zacharia 12:5, 10. En toch veroordeelt dit alles Zedekia te meer en spreekt hij zichzelf schuldig. Als hij inderdaad Jeremia voor een profeet hield, wiens gebeden hem en zijn volk konden baten, waarom geloofde hij hem dan niet en "hoorde hij niet naar de woorden des Heeren," die Hij sprak door hem? Hij verzocht hem, goed voor hem te bidden, maar hij wilde zijn goede raad niet aannemen, noch door hem geregeerd worden, hoewel hij in Gods naam sprak en het blijkt, dat Zedekia dit ook wist.
Merk op: het komt vaak voor, dat dezulken, die niet geraden willen zijn, verzoeken om voorbede, maar hiermee bedriegen zij zichzelf want hoe kunnen ze verwachten, dat God het gebed van anderen voor ons zou horen, indien wij niet willen, dat zij ons van Hem spreken en in Zijn naam? Velen, die een afkeer van bidden hebben als 't hun voorspoedig gaat, zullen er zich in verheugen als de tegenspoed daar is. Dan is het: "Geef ons van uw olie". Zedekia zond naar de profeet om voor hem te bidden, maar 't was beter geweest, wanneer Gij naar de profeet gezonden had om met hem te bidden, doch dat achtte hij beneden zich. Hoe kan men de troost van de godsdienst verwachten, als men niet wil buigen en dienen?

3. Jeruzalem vleide zich door het terugtrekken van 't leger van de Chaldeeën.
Jeremia was nu in vrijheid, vers 4, hij was ingaande en uitgaande in het midden des volks, mocht vrijelijk tot hen spreken en zij ook tot hem. Jeruzalem was ook, voor 't ogenblik althans, vrij, vers 5. Zedekia had, hoewel hij schatplichtig was aan de koning van Babel, een verbond aangegaan met Farao, koning van Egypte.
Ter oorzaak van dit onderhandse verbond kwam de koning van Babel om hem voor zijn verraad te straffen. De koning van Egypte nu, zond strijdknechten om Jeruzalem te ontzetten, toen het belegerd werd. Na die grote nederlaag, die Nebukadnézar hem toegebracht had onder de regering van Jojakim, 2 Koningen 24:7, toog hij zelf niet meer uit zijn land. Toen het bekend werd, dat de Egyptische troepen naderden, braken de Chaldeeën het beleg op, waarschijnlijk niet uit vrees, maar met de bedoeling ze op een afstand te verslaan voordat nog de Joodse strijdkrachten zich met hen konden verenigen. Dit opbreken van 't beleg moedigde de Joden aan om te hopen, dat Jeruzalem voor goed en geheel van vijanden bevrijd zou zijn en dat de storm nu volkomen overgewaaid was.

Merk op: Door de tijdelijke afbreking van de oordelen en het langzame in de uitvoering er van worden de zondaars gewoonlijk verhard in hun valse gerustheid. Zij, die door het Woord Gods niet wakker geschud willen worden, zouden door Gods Voorzienigheid weleens terecht in slaap gebracht kunnen worden.

4. Wordt Jeruzalem bedreigd met de terugkeer van het leger van de Chaldeeën, die het verwoesten zal. Zedekia zendt naar Jeremia om hem te verzoeken voor hen te bidden, dat het leger van de Chaldeeën niet mocht wederkeren, doch Jeremia geeft hem te kennen, dat het vonnis al voltrokken wordt en dat het van hen een dwaasheid was vrede te verwachten, want God had een twistzaak met hen die Hij tot een einde wilde brengen: Zo zegt de Heere: bedriegt uw zielen niet, vers 9. Let er op, dat Satan zelf, hoewel hij de grote verleider is, ons niet zou kunnen bedriegen, indien wij ons zelf niet bedrogen en dus is de zondaar zijn eigen verwoester, daar hij zich zelf bedriegt en wat het nog erger maakt is dit, dat hij hiertegen zo dikwijls gewaarschuwd wordt en vermaand zichzelf niet te bedriegen. En heeft hij niet het Woord van God, dat gegeven is om hem de ogen te openen? Jeremia gebruikt geen duistere overdrachtelijke taal, maar zegt hun eenvoudig

a. dat de Egyptenaars zullen wijken en of zelf teruggaan of teruggedreven worden naar "hun eigen land," Ezechiël 17:17, hetgeen vroeger al gezegd is, Jesaja 30:7 en hier weer wordt herhaald, vers 7. De Egyptenaars zullen vergeefs ter hulpe snellen, zij zullen het leger van de Chaldeeën niet durven ontmoeten, maar zullen met haast terugtrekken. Merk op, dat indien God ons niet helpt, geen schepsel iets voor ons kan doen. Daar er geen macht boven Gods macht is, zo kan niemand ons helpen buiten God om of het ons vergoeden, wanneer wij door Hem verlaten zijn.
b. Dat de Chaldeeën terug zullen komen en het beleg weer om Jeruzalem slaan en het met grotere kracht voortzetten. Zij zullen niet wegtrekken voor goed, vers 9. Zij zullen wederkeren, vers 8, zij zullen tegen deze stad strijden. Let er op, dat God de opperheerschappij heeft over alle heirscharen van mensen, zelfs over diegenen, die Hem niet kennen en niet erkennen, en Hij gebruikt ze allen waarvoor Hij wil. Hij bestuurt hun opmars, hun frontverandering, hun nederlagen, hun terugkeer, zoals het Hem behaagt, en strijdlustige legers brengen in al hun bewegingen, evenals de stormwinden, Zijn woord in vervulling.
c. Dat Jeruzalem zeker in de handen van de Chaldeeën zal overgeleverd worden. Zij zullen deze stad nemen en zullen ze met vuur verbranden, vers 8. Het gevelde vonnis zal aan haar voltrokken worden en zij zullen de uitvoerders zijn. "Ja, maar," (zeggen zij) "De Chaldeeën zijn weggetrokken, zij hebben de onderneming als hopeloos opgegeven." "En hoewel zij dit gedaan hebben," zegt de profeet, "ja zelfs, al sloeg gijlieden hun gehele heir en er bleven van hen enige verwonde mannen over, zo zouden zich die, een ieder in zijn tent, opmaken, en deze stad met vuur verbranden," vers 10. Hiermee wordt aangetoond, dat het vonnis, over Jeruzalem uitgesproken, onherroepelijk vast staat en de verwoesting van de stad onvermijdelijk is: zij moet in puin gelegd worden en deze Chaldeeën zijn de mensen, die dit moeten doen, en nu is het nutteloos te denken die slag nog te voorkomen of zich er tegen te verzetten.
Let er op, dat God de instrumenten, die Hij besloten heeft te gebruiken, hoe onbekwaam en ongeschikt die in zich zelf ook mogen zijn, dat zal laten volbrengen, waartoe ze aangewezen zijn, welke dienst dan ook, hetzij Hij ze gebruikt om Zijn oordelen uit te voeren of in de dienst van de genade. Zij, die tot uitredders aangewezen zijn, zullen dit ook zijn, en die God tot verwoesters gebruiken wil, zullen verwoesting aanrichten, ja, al waren zij ook allen gewonden. Heeft God werk te doen, dan ontbreekt het Hem niet aan instrumenten, hoewel zij soms ver te zoeken schijnen te zijn, en dus, als God Zijn instrumenten gekozen heeft, dan zullen zij het werk doen, hoe onwaarschijnlijk zij het ook volbrengen kunnen.

Jeremia 37:11-21
Hierin treffen we nog meer bijzonderheden betreffende Jeremia aan, die meer van zichzelf verhaalt dan enig ander profeet, want evenals hun prediking en geschriften zijn ook hun levensbeschrijvingen de kerk zeer tot nut.

I. Hier wordt ons verhaald, dat Jeremia toen hij gelegenheid vond, Jeruzalem wilde verlaten om naar het land van Benjamin te gaan, vers 11, 12. Als het heir van de Chaldeeën van Jeruzalem was opgetogen vanwege Farao's heir, dat tegen hen optrok, naar zij hadden vernomen, besloot Jeremia, de stad uit te gaan, om (zoals de kanttekening zegt) van Jeruzalem te ontglippen, zachtjes weg gaan, onder de menigte van het volk, die nu naar hun woonplaats, ten gevolge van het aftrekken van de Babyloniërs, weerkeerde om haar zaken te regelen. Hij trachtte weg te sluipen tussen de menigte in, want hij was bereid zich in de menigte te verliezen en levend begraven te zijn in een hoek of hut, hoewel hij één uit de duizend was, hij kon 't heel best verdragen, als men hem niet telde, hoewel hij een man van grote gaven was. Of hij van plan was naar Anathoth te gaan of niet, blijkt niet, zijn belangen mochten hem daarheen roepen, maar zeker niet de mensen uit zijn omgeving daar, die zouden hem veeleer afschrikken er heen te gaan (tenzij zij in hun voordeel veranderd waren, naar wat er van hen vermeld staat in Hoofdstuk 11:21.) Misschien ook wilde hij zich ergens, waar men hem niet kende, schuil houden en aan zijn eigen wens gehoor geven, Hoofdstuk 9:2. Och dat ik in de woestijn een herberg van de wandelaars had! Jeremia meende, dat hij in Jeruzalem geen goed kon doen, hij werkte tevergeefs onder 't volk en besloot daarom het te laten.
Merk op: Daar zijn tijden, dat het wijs is, zich in stilte terug te trekken, "in de binnenste kamers te gaan en de deuren na zich toe te sluiten," Jesaja 26:20.

II. Dat hij, toen hij trachtte te ontvluchten, werd gegrepen en naar de gevangenis gebracht beschuldigd een overloper te zijn, vers 13-15. Hij was in de poort van Benjamin, zover had hij zijn doel reeds bereikt, toen een wachtmeester, die waarschijnlijk deze poort moest bewaken, hem ontdekte en hem in gevangenschap nam. Dit was de kleinzoon van Hanánja, volgens de Joden de valse profeet, die met Jeremia twistte, Hoofdstuk 28:10, en zij voegen er aan toe, dat deze jonge wachtmeester een wrok daarover tegen Jeremia koesterde. Hij kon hem niet arresteren zonder enig voorwendsel, en wet hij hem nu ten laste legt is dit: "Gij wilt tot de Chaldeeën overlopen", een onwaarschijnlijk iets, want de Chaldeeën waren nu weg, Jeremia kon ze niet bereiken, en indien al, wie zou overlopen tot een teleurgesteld leger? Daarom ontkent Jeremia rond, maar vriendelijk, zoals een onschuldig man spreken kan, terecht hetgeen hem ten laste wordt gelegd: "Het is vals, ik wil niet naar de Chaldeeën overlopen ik ga om mijn eigen wettige redenen."
Let er op, dat het niets nieuws is voor de beste vrienden van de kerk, dat ze voorgesteld worden te handelen in 't belang van haar ergste vijanden. Aldus heeft men de schoonste, edelste karakters zwart gemaakt, en in deze boze wereld is onschuld, ja zelfs uitnemendheid geen schild tegen lage lastertaal. Als wij te eniger tijd vals beschuldigd worden, moeten we doen zoals Jeremia deed, vrijmoedig de beschuldiging tegenspreken en dan onze zaak Hem overgeven, die rechtvaardig oordeelt. Met Jeremia's plechtige verklaring van onschuld wordt geen rekening gehouden, hoewel hij een profeet is, een man Gods, een man van eer en getrouwheid, hoewel hij een priester is en bereid is het in zijn kwaliteit van priester (in verbo sacerdotis) te verklaren. Doch men bracht hem voor een bijzondere raad, die zonder hem te ondervragen en de bezwaren tegen hem te onderzoeken, maar op de lage aantijging van de wachtmeester, zeer toornig op hem werd: "zij werden zeer toornig." Wat kon men voor rechtvaardigheid verwachten van mensen, die in toorn ontstoken, maar geen rede wilden horen? Zij "sloegen hem, zonder enig ontzag verschuldigd aan zijn kleed en persoon, en sloot

hem op in het gevangenhuis," in de ellendigste kerker, die zij hadden, namelijk die "in het huis van Jonathan, de schrijver".
Nu was dit of zijn woonplaats geweest, dat hij verlaten had om zijn ongeriefelijkheid, maar dat toch nog goed genoeg voor een gevangenis werd beschouwd, of hij woonde er toen in, en mogelijk was hij een hard en streng man, waardoor zijn gevangenen in zijn huis een wrede gevangenschap moesten verduren. In deze gevangenis werd Jeremia geworpen, "in dat gevangenhuis," zo donker en koud, zo vochtig en vuil en dan nog wel in de somberste, ongezondste plaats ervan. In de cellen of in de plaatsen des kuils, waartussen weinig onderscheid is, want zij zijn alle even ellendige verblijfplaatsen, daar moest hij verblijven. "Aldaar heeft hij vele dagen gezeten," en voor zover het blijkt, kwam niemand bij hem of informeerde naar hem. Merk nu eens op, hoe het in deze wereld toegaat. Zondige vorsten, die tegen God rebelleren, zitten rustig, in staatsie in hun paleizen, terwijl de godzalige Jeremia, die in Gods dienst staat, in smart in een afschuwelijke kerker zit. Het is goed, dat er een hiernamaals komt.

III. Dat Zedekia tenslotte om hem zendt en hem enige gunst betoont, doch waarschijnlijk was dit niet voordat het leger van de Chaldeeën teruggekeerd was en opnieuw het beleg om de stad geslagen had. Toen hun ijdele hoop, waarmee zij zichzelf gevoed hadden (en waarop zij zo vertrouwd hadden, dat ze hun knechten weer tot slavernij hadden teruggebracht, Hoofdstuk 34:1, geheel vervlogen was, waren zij in groter ontsteltenis en beroering dan ooit tevoren. "O", zegt Zedekia, "zend toch in alle haast om de profeet, ik wil een onderhoud met hem hebben." Toen de Chaldeeën teruggetrokken waren, zond hij slechts naar de profeet om voor hem te bidden, maar nu ze weer voor de stad verscheen waren, zond hij naar hem om hem te raadplegen. Zo minzaam plegen de mensen te worden, als ze in de angst zitten.

1. De koning zond om hem, om met hem een geheim onderhoud te hebben, als gezant Gods. Hij vroeg hem in zijn huis, in het verborgen, daar hij beschaamd was in zijn gezelschap te worden gezien. "Is er ook een woord van de Heere? vers 17, enig woord van troost? Kunt gij ons enige hoop geven, dat de Chaldeeën weer zullen wegtrekken?"
Let er op, dezulken, die in hun voorspoed niet naar Gods vermaningen willen horen, zouden in hun tegenspoed blij zijn met Zijn bemoedigingen en verwachten dat Zijn dienaren dan woorden van vrede tot hen zullen spreken. Maar hoe kunnen ze dat nu verwachten? Wat hebben zij met vrede uit te staan? Jeremia's leven en vrijheid zijn in Zedekia's hand en nu zou hij hem wel om zijn gunst kunnen vragen en toch, ondanks deze schone gelegenheid, zegt hij hem eenvoudig dat "daar is een woord van de Heere," maar 't is geen troostwoord voor hem of zijn volk. "Gij zult in de hand des konings van Babel gegeven worden." Had Jeremia met vlees en bloed geraadpleegd, dan zou hij hem een antwoord gegeven hebben, dat aangenaam in zijn oren moest geklonken hebben, en zonder hem nu juist voor te liegen, zou hij toch hebben kunnen overleggen of hij hem nu al 't ergste zou meedelen, wat voor reden was er nu voor om de volle waarheid te zeggen, hij had die immers al zo dikwijls tevoren tot hem gezegd? Maar Jeremia was zodanig een, die "van de Heere genade had ontvangen om getrouw te zijn," en wilde niet, om de gunst van een mens te verwerven, ontrouw worden noch aan zijn God noch aan zijn vorst, daarom zegt hij hem de waarheid, de volle waarheid. Daar er niets aan te veranderen viel, was het voor de koning het aangenaamst zijn vonnis te weten, en daar het hem dan niet meer overvallen kon, zou de schrik minder zijn en kon hij alles in zijn macht nog aanwenden om het kwade zo onschadelijk mogelijk te maken.
Jeremia grijpt deze gelegenheid aan om hem en zijn volk te berispen over het dwaze van aan de valse profeten hun vertrouwen te hebben geschonken die hun vertelden dat de koning van Babel, in 't geheel niet komen zou, en toen hij teruggetrokken was, niet tegen ulieden, noch tegen dit land komen zou, vers 19. "Waar zijn nu ulieder profeten die u zeiden, dat ge vrede

hebben zou?" Merk op: Zij, die zichzelf bedriegen met zonder grond op genade te hopen, zullen terecht berispt worden over hun dwaasheid als de uitkomst ze heeft ontnuchterd.

2. Hij maakte van deze gelegenheid gebruik om voor zichzelf, als arme gevangene, een verzoek in zijn eigen belang te doen, vers 18 en 20. Het was niet in Jeremia's macht het vonnis dat God over Zedekia had uitgesproken, te keren, maar 't was wel in Zedekia's macht, het vonnis door de vorsten over Jeremia geveld, te vernietigen, en dus, nu hij hem als profeet waardig keurde om zijn diensten te bewijzen, zou hij 't zeker ook verre van geschikt oordelen, dat Jeremia even ruw behandeld werd als de grootste misdadiger. Hij onderhoudt de koning ernstig, doch bescheiden en zegt: "Wat heb ik tegen u of tegen uw knechten of tegen dit volk gezondigd," welke wet heb ik overtreden, welke schade heb ik aan 't algemeen welzijn toegebracht, "dat gijlieden mij in het gevangenhuis gesteld hebt?" En menigeen, die zeer slecht behandeld werd, is in de gelegenheid geweest eenzelfde verzoek te doen en met succes.
Hij verzoekt het ook zeer ernstig en zeer treffend, vers 20. Breng mij niet weer naar gindse walgelijke gevangenis, in het huis van Jonathan de schrijver, opdat ik aldaar niet sterve. Dit was de taal van een onschuldige, gevoelig voor zijn smart en begerig naar 't behoud zijns levens. Hoewel hij in 't geheel niet onwillig was als martelaar voor Gods zaak te sterven, toch wilde hij de zo schone gelegenheid om vrij te komen, niet laten voorbijgaan, opdat hij niet de schuld van zijn eigen dood zou worden. Toen Jeremia Gods boodschap overbracht, sprak hij als iemand van autoriteit, met de grootste kloekheid, maar nu hij zijn eigen zaak voordraagt, spreekt hij als een onderdanige, met de grootste onderworpenheid: "Nu dan, hoor toch, o mijn heer Koning! laat toch mijn smeking voor uw aangezicht neervallen."
Hier treft men geen enkel woord van aanklacht aan tegen de vorsten, die hem onrechtvaardig weg hadden doen brengen naar 't gevangenhuis, geen verzoek om rechtsvervolging ter oorzake van 't onrechtvaardig vonnis, maar hij zegt alles bescheiden en smeekt de koning om vrijheid. Dit staat ons vermeld om ons te leren, dat zelfs wanneer wij handelen met de moed, die de getrouwen dienaren van God past, we toch ons gedragen moeten met de nederigheid en bescheidenheid, die gehoorzame onderdanen aan de regering, die God boven ons geplaatst heeft, verschuldigd zijn. Een leeuw waar 't God geldt, en een lam moeten we zijn, als 't ons zelf aangaat. En nu zien we, dat God Jeremia genade gaf in de ogen des konings.

a. Hij willigde zijn verzoek in, zorgde er voor dat hij niet in de kerker zou omkomen en beval daarom, dat hij de vrijheid van "het voorhof van de bewaring zou hebben, waar hij eens aangenaam kon wandelen en een fris luchtje scheppen."

b. Hij gaf hem meer dan hij vroeg, zorgde er voor, dat hij niet stierf door gebrek aan voedsel, zoals velen, die hun vrijheid hadden, vanwege de nauwe insluiting van 't beleg. Hij beval, dat men hem geven zou "een bol brood per dag uit de algemene voorraad (want de gevangenis lag op 't grondgebied van het paleis), totdat al het brood van de stad op was." Zedekia had hem zijn vrijheid moeten teruggegeven hebben, ja, moest hem zelfs tot zijn bijzondere raadsman hebben verkozen, zoals Jozef uit zijn gevangenschap werd bevrijd om de tweede heerser in het koninkrijk te worden. Maar hij had de moed niet daartoe, het was al mooi, dat hij deed zoals hij gedaan had, en wij vinden hier een voorbeeld in van Gods zorg voor Zijn lijdende dienstknechten, die hem getrouw zijn. Hij kan gevangenschap zelfs profijtelijk voor hen maken en het voorhof van de bewaring voor hen maken tot groene weiden en hun zulke zorgzame vrienden verwekken, dat zij "in de dagen van honger zullen verzadigd worden. Om het verderf en de honger zult gij lachen."

HOOFDSTUK 38

1 Als Sefatja, de zoon van Matthan, en Gedalia, de zoon van Pashur, en Juchal, de zoon van Selemja, en Pashur, de zoon van Malchia, de woorden hoorden, die Jeremia tot al het volk sprak, zeggende: 2 Zo zegt de HEERE: Wie in deze stad blijft, zal door het zwaard, door de honger of door de pestilentie sterven; maar wie tot de Chaldeeën uitgaat, die zal leven, want hij zal zijn ziel tot een buit hebben, en zal leven. 3 Zo zegt de HEERE: Deze stad zal zekerlijk gegeven worden in de hand van het heir des konings van Babel, datzelve zal ze innemen; 4 Zo zeiden de vorsten tot de koning: Laat toch dezen man gedood worden; want aldus maakt hij de handen der krijgslieden, die in deze stad zijn overgebleven, en de handen des gansen volks slap, alzulke woorden tot hen sprekende; want deze man zoekt de vrede dezes volks niet, maar het kwaad. 5 En de koning Zedekia zeide: Ziet, hij is in uw hand; want de koning zou geen ding tegen u vermogen. 6 Toen namen zij Jeremia en wierpen hem in de kuil van Malchia, de zoon van Hammelech, die in het voorhof der bewaring was, en zij lieten Jeremia af met zelen; in de kuil nu was geen water, maar slijk; en Jeremia zonk in het slijk.

7 Als nu Ebed-melech, de Moorman, een der kamerlingen, die toen in des konings huis was, hoorde, dat zij Jeremia in de kuil gedaan hadden (de koning nu zat in de poort van Benjamin); 8 Zo ging Ebed-melech uit het huis des konings uit, en hij sprak tot de koning, zeggende: 9 Mijn heer koning! deze mannen hebben kwalijk gehandeld in alles, wat zij gedaan hebben aan de profeet Jeremia, dien zij in de kuil geworpen hebben; daar hij toch in zijn plaats zou gestorven zijn vanwege de honger, dewijl geen brood meer in de stad is. 10 Toen gebood de koning de Moorman Ebed-melech, zeggende: Neem van hier dertig mannen onder uw hand, en haal de profeet Jeremia op uit de kuil, eer dat hij sterft. 11 Alzo nam Ebed-melech de mannen onder zijn hand, en ging in des konings huis tot onder de schatkamer, en nam van daar enige oude verscheurde en oude versleten lompen; en hij liet ze met zelen af tot Jeremia in de kuil. 12 En Ebed-melech, de Moorman, zeide tot Jeremia: Leg nu deze oude verscheurde en versleten lompen onder de oksels uwer armen, van onder aan de zelen. En Jeremia deed alzo. 13 En zij trokken Jeremia bij de zelen, en haalden hem op uit de kuil; en Jeremia bleef in het voorhof der bewaring.

14 Toen zond de koning Zedekia heen, en liet de profeet Jeremia tot zich halen, in de derden ingang, die aan des HEEREN huis was; en de koning zeide tot Jeremia: Ik zal u een ding vragen, verheel geen ding voor mij. 15 En Jeremia zeide tot Zedekia: Als ik het u verklaren zal, zult gij mij niet zekerlijk doden? En als ik u raad zal geven, gij zult toch naar mij niet horen. 16 Toen zwoer de koning Zedekia aan Jeremia in het verborgene, zeggende: Zo waarachtig als de HEERE leeft, Die ons deze ziel gemaakt heeft: Indien ik u zal doden, of indien ik u zal overgeven in de hand dezer mannen, die uw ziel zoeken! 17 Jeremia dan zeide tot Zedekia: Zo zegt de HEERE, de God der heirscharen, de God Israëls: Indien gij gewilliglijk tot de vorsten des koning van Babel zult uitgaan, zo zal uw ziel leven, en deze stad zal niet verbrand worden met vuur; en gij zult leven, gij en uw huis. 18 Maar indien gij tot de vorsten des konings van Babel niet zult uitgaan, zo zal deze stad gegeven worden in de hand der Chaldeeën, en zij zullen ze met vuur verbranden; ook zult gij van hunlieder hand niet ontkomen. 19 En de koning Zedekia zeide tot Jeremia: Ik ben bevreesd voor de Joden, die tot de Chaldeeën gevallen zijn, dat zij mij misschien in derzelver hand overgeven, en zij de spot met mij drijven. 20 En Jeremia zeide: Zij zullen u niet overgeven; wees toch gehoorzaam aan de stem des HEEREN, naar dewelke ik tot u spreek; zo zal het u welgaan, en uw ziel zal leven. 21 Maar indien gij weigert uit te gaan, zo is dit het woord, dat de HEERE mij heeft doen zien; 22 Ziedaar, al de vrouwen, die in het huis des konings van Juda zijn overgebleven, zullen uitgevoerd worden tot de vorsten des konings van Babel; en dezelve zullen zeggen: Uw vredegenoten hebben u aangehitst, en hebben u overmocht; uw voeten zijn in de modder gezonken; zij zijn achterwaarts gekeerd! 23 Zij zullen dan al uw vrouwen en al uw zonen tot de Chaldeeën uitvoeren; ook zult gij zelf van hun hand niet ontkomen; maar gij zult door de hand des konings van Babel gegrepen worden, en gij zult deze stad met vuur verbranden.

24 Toen zeide Zedekia tot Jeremia: Dat niemand wete van deze woorden, zo zult gij niet sterven. 25 En als de vorsten zullen horen, dat ik met u gesproken heb, en tot u komen, en tot u zeggen: Verklaar ons nu, wat hebt gij tot de koning gesproken? verheel het niet voor ons, zo zullen wij u niet doden; en wat heeft de koning tot u gesproken? 26 Zo zult gij tot hen zeggen: Ik wierp mijn smeking voor des konings aangezicht neder, dat hij mij niet zou weder laten brengen in Jonathans huis, om aldaar te sterven. 27 Als dan al de vorsten tot Jeremia kwamen, en hem vraagden, verklaarde hij hun, naar al deze woorden, die de koning geboden had; en zij lieten van hem af, omdat de zaak niet was gehoord.

28 En Jeremia bleef in het voorhof der bewaring tot op de dag, dat Jeruzalem werd ingenomen; en hij was er nog, als Jeruzalem was ingenomen.

In dit hoofdstuk, evenals in het vorige, vinden wij Jeremia grotelijks vernederd onder de ontevredenheid van de vorsten, en toch grotelijks geëerd door de gunst des konings. Zij behandelden hem als een misdadiger, hij behandelde hem als een geheim-raadslid. Hier,

I. Wordt Jeremia om zijn getrouwheid door de vorsten in de gevangenis gezet, vers 1-6.
II. Door de tussenkomst van Ebed-Melech, de Moorman, en op bijzonder bevel van de koning, wordt hij uit zijn gevangenis opgetrokken en in het voorhof van de bewaring opgesloten, vers 7-13.
III. Hij heeft een particulier onderhoud met de koning over de tegenwoordige crisis, vers 14-23.
IV. Er worden maatregelen genomen om dat onderhoud geheim te houden, vers 24-28.

Jeremia 38:1-13
Hier,
1. Volhardt Jeremia in zijn duidelijke prediking, wat hij al vaak gezegd had, zegt hij nog steeds, vers 3, Deze stad zal in de hand des konings van Babel gegeven worden, al houdt zij het lang uit, zij zal ten slotte genomen worden. Hij zou deze onwelkome boodschap niet zo dikwijls herhaald hebben als het niet was om hun een zekere weg te wijzen, zo niet om de stad te redden, dan toch om zichzelf te redden, zodat iedereen zijn ziel tot een buit kon hebben, als hij zich liet raden, vers 2. Hij moet niet in de stad blijven, in de hoop die te verdedigen, want dat zal niet baten maar hij moet "tot de Chaldeeën" uitgaan, en zich aan hun barmhartigheid overgeven, voordat de zaken tot het uiterste gekomen zijn, en de zal hij leven, zij zullen hem niet over de kling jagen, maar hem kwartier geven "(satis est prostrasse leoni-de leeuw is er tevreden mee zijn tegenstander neergelegd te hebben)," en hij zal "de honger en de pestilentie" ontsnappen, die de dood zullen zijn van menigten in de stad. Zij zullen er beter aan toe zijn, die zich geduldig onderwerpen aan de straffen van de voorzienigheid dan die er zich tegen verzetten. En, als wij geen vrijheid kunnen hebben, moeten wij dankbaar zijn ons leven te behouden, en het niet dwaselijk aan ons eergevoel opofferen, het kan voor betere tijden bewaard blijven.

2. De vorsten volharden in hun boosheid tegen Jeremia. Hij was getrouw aan zijn land en aan zijn profetische taak, hoewel hij vele malen geleden had om zijn getrouwheid, en hoewel hij op het ogenblik des konings brood at, toch werd zijn mond daardoor niet gestopt. Maar zijn vervolgers waren nog bitter tegen hem, en klaagden, dat hij de vrijheid om in de voorhof van de gevangenis te wandelen, misbruikte, want, hoewel hij niet naar de tempel kon gaan om te prediken, toch uitte hij dezelfde dingen in bijzondere gesprekken met degenen, die hem kwamen bezoeken, en daarom, vers 4 stelden zij hem aan de koning voor als een gevaarlijk man, vervreemd van zijn land en van de regering waaronder hij leefde: Hij zoekt van dit volk de vrede niet, maar het kwaad, een onbillijke aantijging, want niemand had zich meer ingespannen ten bate van Jeruzalem dan hij gedaan had. Zij stellen zijn prediking voor als van noodlottige strekking. Het doel er van was eenvoudig de mensen tot berouw en tot bekering tot God te brengen, wat evenveel als iets anders geweest zou zijn tot sterking van de handen, beide van de soldaten en van de burgers, en toch stelden zij het voor, alsof die "hun handen slap" maakte en hen ontmoedigde, en, als het dat deed, was het hun eigen schuld. Het is iets gewoons dat goddeloze mensen Gods trouwe dienaren als hun vijanden beschouwen, alleen, omdat zij hun tonen, hoe vijandig zij zichzelf zijn, zolang zij onboetvaardig blijven.

3. Hierop wordt Jeremia, met toestemming van de koning, in de gevangenis gezet, met de bedoeling, hem te laten omkomen. Zedekia had geen moed om het te erkennen, hoewel hij zich overtuigd gevoelde, dat Jeremia een profeet, en van God gezonden was, maar bezweek voorde woede van zijn vervolgers, vers 5. Hij is in uw hand, en een erger vonnis kon hij niet over hem uitgesproken hebben. Wij vonden onder Jojakims regering, dat de vorsten de profeet beter genegen waren dan de koning, Hoofdstuk 36:25, maar nu waren zij feller tegen hem, een teken, dat zij snel rijp werden voor hun verderf. Was het in een zaak geweest, die zijn eigen eer of voordeel betrof, dan had hij hun laten weten, dat het de koning is, die doen kon, wat hem behaagt, of zij het goedvonden of niet, maar in de zaak van God en Zijn profeet, waarvoor hij niet warm was, kruipt hij laaghartig, en onderwerpt zich aan hen, "de koning zou geen ding tegen u vermogen." Zij zullen veel te verantwoorden hebben, die, hoewel zij in ‘t geheim vriendelijk zijn jegens goede mensen, er in tijd van nood niet voor uit durven komen, en niet willen doen, wat in hun macht staat, om het kwaad te voorkomen, dat tegen hen beraamd is. Zodra de vorsten deze algemene volmacht van de koning hebben, zetten zij terstond de arme Jeremia in "de kuil van Malchia, die in het voorhof van de bewaring was," vers 6, een diepe kerker, want "zij lieten hem met zelen af, en een vuile, want er was geen water in, maar slijk, en hij zonk in het slijk tot aan de hals" zegt Josephus. Die hem daar brachten bedoelden ongetwijfeld, dat hij er sterven zou, sterven van honger, sterven van kou, ellendig en in ‘t verborgene, vrezende, dat, als zij hem openlijk ter dood brachten, het volk getroffen zou worden door wat hij zeggen zou en tegen hen verbitterd worden. Velen van Gods getuigen zijn zo in ‘t geheim uit de weg geruimd, en aan de hongerdood prijs gegeven in gevangenissen, en wier bloed verantwoord zal moeten worden op de dag van de openbaring. Hier wordt ons niet gezegd, wat Jeremia deed in deze ellende, maar hij verhaalt het in Klaagliederen 3:55, 57:"Heere, Ik heb Uw naam aangeroepen uit de onderste kuil, en Gij zijt genaderd, Gij hebt gezegd: Vrees niet."

4. Een eerlijk hoveling, Ebed-Melech, een van de kamerheren, wendde zich tot de koning ten behoeve van de arme lijder. Hoewel de vorsten de zaak zo geheim behandeld hadden, als zij maar konden, toch kwam het deze goede man ter ore, die waarschijnlijk iedere gelegenheid te baat nam om goed te doen. Misschien kwam het te van zijn kennis, door het horen van Jeremia’s gekreun uit de kerker, want het was in des konings huis, vers 7. Ebed-Melech was een Moorman, een vreemdeling van het burgerschap Israëls, en toch was er in hem meer menselijkheid, en meer godsvrucht ook, dan de geboren Israëlieten bezaten. Christus vond meer geloof onder de heidenen dan onder de Joden. Ebed-Melech leefde aan een goddeloos hof en in een bedorven, ontaarde tijd, en toch had hij veel gevoel voor billijkheid en voor vroomheid, God heeft Zijn overblijfsel in alle plaatsen, onder alle soorten van mensen. Er waren zelfs heiligen "in het huis des keizers. De koning nu zat in de poort van Benjamin, om recht te spreken, en te luisteren naar hen, die zich op hem beriepen of een gunst wilden vragen, of misschien om een krijgsraad te houden". Daar ging Ebed-Melech terstond tot hem, want het geval liet geen uitstel toe, de profeet had kunnen omkomen, als hij getalmd of het uitgestald had, totdat er gelegenheid was de koning alleen te spreken. Er mag geen tijd verloren gaan, als er een leven in gevaar is, vooral zo’n kostbaar leven. Hij betuigt moedig, dat Jeremia een groot onrecht aangedaan is, en is niet bevreesd het de koning te zeggen, al waren het dan ook vorsten, die het gedaan hadden, hoewel zij nu aan het hof tegenwoordig waren en hoewel zij volmacht van de koning hadden om het te doen. Waarheen zal verdrukte onschuld om bescherming vluchten, zo het niet is tot de troon, vooral als de onderdrukkers aanzienlijke mannen zijn? Ebed-Melech blijkt waarlijk dapper te zijn in deze zaak. Hij wimpelt de zaak niet af, hoewel hij een plaats aan het hof had, die hij gevaar liep te verliezen door zijn openhartigheid, toch zegt hij het de koning getrouwelijk, hij moge het dan opvatten zoals hij wil. Deze mannen hebben kwalijk gehandeld in alles wat zij gedaan hebben aan de

profeet Jeremia. Zij hadden onbillijk gehandeld, want hij had in ‘t geheel geen straf verdiend, en zij hadden hem wreed behandeld, zoals zij niet gewoon waren de gemeenste misdadigers te behandelen. En het was ook niet nodig, dat zij hem zo’n ellendige dood lieten sterven, want als zij hem rustig gelaten hadden, waar hij was, zou hij toch in zijn plaats gestorven zijn vanwege de honger, dat is: in het voorhof van de bewaring, waar hij opgesloten was, dewijl geen brood meer in de stad was, de voorraad waarvan hij zijn portie moest hebben, Hoofdstuk 37:21, was, in zekere mate, verbruikt. Zie hoe God Zijn volk vrienden kon verwekken in de benauwdheid, waar zij weinig dachten aan die mogelijkheid, en mensen voor Zijn dienst bezielen, zelfs boven verwachting.

5. Terstond worden bevelen gegeven voor zijn invrijheidstelling, en Ebed-Melech draagt zorg, dat zij uitgevoerd worden. De koning, die voor deze niets tegen de vorsten durfde te doen, was plotseling wonderlijk van mening veranderd, en wil Jeremia nu loslaten, ten spijt van de vorsten, want daarom beveelt hij niet minder dan dertig man, en wel van zijn lijfwacht, te nemen, om hem uit de kerker te halen, opdat de vorsten geen mannen zouden verzamelen om er zich tegen te verzetten, vers 10. Laat dit ons bemoedigen om stoutmoedig voor God te verschijnen-wij kunnen beter slagen dan wij verwacht hadden, want het hart van de koningen is in Gods hand. Ebed-Melech bereikte zijn doel, en bracht Jeremia spoedig het goede nieuws, en het is opmerkelijk hoe nauwkeurig de manier waarop hij uit de kerker getrokken werd, verhaald wordt, "want God is niet onrechtvaardig, dat Hij de arbeid van de liefde zou vergeten," die Zijn volk of dienaren bewezen is, neen, geen enkele omstandigheid er van, Hebreeen 6:10, bijzondere aandacht wordt geschonken aan zijn grote tederheid om oude lompen te halen voor Jeremia om onder zijn okselen te doen, om daaronder de zelen te bevestigen, waarmee hij opgetrokken moest worden, zonder hem pijn te doen, daar zijn oksels waarschijnlijk gekwetst waren door de zelen waarmee hij neergelaten was. Ook wierp hij de lompen niet naar beneden, opdat zij niet in het slijk zouden vallen, maar hij liet ze zorgvuldig af, vers 11, 12. Die in ellende zijn, moeten niet alleen geholpen worden, maar geholpen met liefde en tekenen van eerbied, van al ‘t welk aantekening gehouden zal worden en goede getuigenis gegeven ten dage van de vergelding. Zie welk een goed gebruik gemaakt kan worden zelfs van oude versleten lompen, die derhalve niet weggeworpen moeten worden, zomin als broodkruimels, zelfs in des konings huis, en wel "onder de schatkamer," werden deze zorgvuldig bewaard, ten dienste van de armen of zieken.
Jeremia wordt opgetrokken uit de kerker, en bevindt zich nu, waar hij eerst was, in het voorhof van de bewaring, vers 13. Misschien kon Ebed-Melech zijn invloed bij de koning gebruikt hebben, om hem ook daaruit te bevrijden, nu hij des konings oor had, maar hij bevond, dat hij daar veiliger en beter verzorgd zou zijn dan ergens anders. God kan, als het Hem behaagt, van een gevangenis een toevluchtsoord en een schuilplaats maken voor Zijn vork, als het in ellende en gevaar verkeert.

HOOFDSTUK 39

1 In het negende jaar van Zedekia, koning van Juda, in de tiende maand, kwam Nebukadrezar, de koning van Babel, en al zijn heir, tegen Jeruzalem, en zij belegerden haar. 2 In het elfde jaar van Zedekia, in de vierde maand, op de negenden der maand, werd de stad doorgebroken. 3 En alle vorsten des konings van Babel togen heen in, en hielden bij de middelste poort; namelijk Nergal-sarezer Samgar-nebu, Sarsechim Rab-saris, Nergal-sarezer Rab-mag, en al de overige vorsten des konings van Babel. 4 En het geschiedde, als Zedekia, de koning van Juda, en al de krijgslieden hen zagen, zo vloden zij, en togen bij nacht uit de stad, door de weg van des konings hof, door de poort tussen de twee muren; en hij toog uit door de weg des vlakken velds. 5 Doch het heir der Chaldeeën jaagde hen achterna; en zij achterhaalden Zedekia in de vlakke velden van Jericho, en vingen hem, en brachten hem opwaarts tot Nebukadrezar, de koning van Babel, naar Ribla, in het land van Hamath; die sprak oordelen tegen hem uit. 6 En de koning van Babel slachtte de zonen van Zedekia te Ribla voor zijn ogen; ook slachtte de koning van Babel alle edelen van Juda. 7 En hij verblindde de ogen van Zedekia, en bond hem met twee koperen ketenen, om hem naar Babel te voeren. 8 En de Chaldeeën verbrandden het huis des konings en de huizen des volks met vuur; en zij braken de muren van Jeruzalem af. 9 Het overige nu des volks, die in de stad waren overgebleven, en de afvalligen, die tot hem gevallen waren, met het overige des volks, die overgebleven waren, voerde Nebuzaradan, de overste der trawanten, gevankelijk naar Babel. 10 Maar van het volk, die arm waren, die niet met al hadden, liet Nebuzaradan, de overste der trawanten, enigen overig in het land van Juda; en hij gaf hun te dien dage wijngaarden en akkers. 11 Maar van Jeremia had Nebukadrezar, de koning van Babel, bevel gegeven in de hand van Nebuzaradan, de overste der trawanten, zeggende: 12 Neem hem, en stel uw ogen op hem, en doe hem niets kwaads; maar gelijk als hij tot u spreken zal, doe alzo met hem. 13 Zo zond Nebuzaradan, de overste der trawanten, mitsgaders Nebuschazban Rab-saris en Nergal-sarezer Rab-mag, en al de oversten des konings van Babel; 14 Zij zonden dan heen en namen Jeremia uit het voorhof der bewaring, en gaven hem over aan Gedalia, de zoon van Ahikam, de zoon van Safan, dat hij hem heen uitbracht naar huis; alzo bleef hij in het midden des volks.
15 Het woord des HEEREN was ook tot Jeremia geschied, als hij in het voorhof der bewaring besloten was, zeggende: 16 Ga heen, en spreek tot Ebed-melech, de Moorman, zeggende: Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Zie, Ik zal Mijn woorden brengen over deze stad, ten kwade en niet ten goede; en zij zullen te dien dage voor uw aangezicht zijn. 17 Maar Ik zal u te dien dage redden, spreekt de HEERE; en gij zult niet overgegeven worden in de hand der mannen, voor welker aangezicht gij vreest. 18 Want Ik zal u zekerlijk bevrijden, en gij zult door het zwaard niet vallen; maar gij zult uw ziel tot een buit hebben, omdat gij op Mij vertrouwd hebt, spreekt de HEERE.

Evenals de profeet Jesaja, nadat hij de bevrijding van Jeruzalem uit de handen van de koning van Assyrië nauwkeurig had voorzegd, in bijzonderheden alles weergaf, opdat duidelijk zou blijken hoe de feiten aan de voorzegging beantwoordden zo gaf Jeremia ook, na de overgave van Jeruzalem in de handen van Babel uitvoerig te hebben voorzegd, een nauwkeurig verslag van die droeve gebeurtenis om dezelfde reden. Die treurige geschiedenis treffen we in dit hoofdstuk aan, dat dient om de valse, vleiende profeten te weerleggen en het woord van Gods dienaren te bevestigen. Ons wordt hier verhaald,

I. Dat Jeruzalem na een beleg van achttien maanden door het leger van de Chaldeeën werd ingenomen, vers 1-3.
II. Dat koning Zedekia werd gegrepen, toen hij trachtte te ontvluchten en In ellendige gevangenschap bij de koning van Babel kwam, vers 4-7.
III. Dat Jeruzalem tot de grond afbrandde en het volk, de armen uitgezonderd, als gevangenen werd weggevoerd, vers 8-10.
IV. Dat de Chaldeeën zeer vriendelijk voor Jeremia waren en hem hun bijzondere zorg wijdden vers 11-14.
V. Dat Ebed-Melech door God ook om zijn vriendelijkheid beschermd werd in die dag van de verwoesting, vers 15-17.

Jeremia 39:1-10
In het vorige hoofdstuk staat ons in ‘t eind vermeld, dat "Jeremia bleef in het voorhof van de bewaring tot op de dag, dat Jeruzalem werd ingenomen." Hij maakte het de vorsten niet verder lastig door zijn profetieën en zij ‘t hem ook niet meer door hun vervolgingen, want hij had niets aan ‘t geen hij gezegd had toe te voegen, en daar ‘t beleg snel in zijn werk ging, maakte God, dat zij hun handen vol hadden. Zie maar eens waar ‘t op uitliep.

I. De stad werd tenslotte stormenderhand ingenomen. Hoe kon zij ‘t ook uithouden, daar God zelf tegen haar streed? Nebukadnézars leger kwam tegen Jeruzalem in het negende jaar van Zedekia, in de tiende maand, vers 1, in ‘t hartje van de winter Nebukadnézar zelf keerde spoedig terug om zich aan zijn vermaken over te geven, maar hij liet zijn veldheren achter om ‘t beleg voort te zetten: zij braken ‘t voor een tijdje op, maar sloegen spoedig opnieuw ‘t beleg ervoor met verdubbelde kracht en hernieuwden ijver. Eindelijk kwamen zij de stad binnen in het elfde jaar, in de vierde maand in ‘t hartje van de zomer. Daar de soldaten zo verzwakt door de honger en al hun voorraden verbruikt waren, konden zij in ‘t geheel geen weerstand bieden, vers 2. Jeruzalem was zo’n sterke plaats, dat niemand geloofd zou hebben, dat de vijand ooit binnen zijn muren kon komen, Klaagliederen 4:12. Maar de zonde had God uitgedaagd om zijn bescherming weg te nemen en toen werd het, evenals Simson toen zijn haar geschoren was, zwak als andere steden.

II. De vorsten van de koning van Babel nemen bezit van de middelste poort, vers 2. Sommigen menen, dat deze poort dezelfde was, die in Zefanja 1:10, het tweede gedeelte wordt genoemd, die verondersteld wordt in de middelmuur te zijn, die scheiding maakt tussen het een en het andere gedeelte van de stad. Hier hielden zij zeer voorzichtig stand en durfden niet voort te rukken in zo’n grote stad, te midden van mensen, die misschien hun levens zo deur mogelijk wilden verkopen totdat zij alle plaatsen zouden hebben laten doorzoeken, opdat ze niet door hinderlagen verrast mogen worden. Zij zaten "in de middelste poort" om vandaar een gezicht over de stad te hebben en hun bevelen te geven. De namen van de vorsten zijn hier gegeven, ‘t zijn ruwe en onbesneden namen om aan te duiden welk een treurige verandering de zonde had veroorzaakt. Daar waar Eljakim en Hilkia plachten te ziften, die de namen van Israëls God droegen, zitten nu Nergal-Sarezer, en Sarsechim, en Samgar Nebu, enz, die de namen droegen van de heidense goden. Rab-Saris en Rab-Mag worden verondersteld te zijn de titels dergenen, die tevoren genoemd zijn en dus geen aparte personen. Sarsechim was Rab-Saris, dat wil zeggen "kapitein van de wacht," en Nergal-Sarezer om hem te onderscheiden van zijn naamgenoot, die eerder wordt vermeld, wordt Rab-Mag, dat wil zeggen kampmeester genoemd, hetwelk of kwartiermeester of inspecteur van de troepen betekent, deze en andere grote generaals zaten in de poort. En nu werd vervuld wat Jeremia lang geleden geprofeteerd had Hoofdstuk 1:15, dat de geslachten van de koninkrijken van het noorden zouden komen en zetten een ieder zijn troon voor de deur van de poorten van Jeruzalem. Terecht zetten de vorsten van de heidenen zich daar neer, waar de goden van de heidenen zo dikwijls werden neergezet.

III. Zedekia, die misschien vermomd had gezien, dat de vorsten des konings van Babel bezit hadden genomen van een van de stadspoorten, dacht dat het hoog tijd werd op zijn eigen veiligheid bedacht te zijn, en hij toog uit de stad, beladen met schuld en vol vrees, onder geen andere bescherming dan die van de nacht, vers 4. Maar spoedig baatte hem de duisternis niet meer, want hij werd ontdekt, achternagezet en ingehaald. Hoewel hij al zijn krachten inspande, hielp ‘t hem niet, hij kon niet vooruitkomen, maar hij viel in de vlakke velden van Jericho, in de handen van zijn vervolgers, vers 5. Vandaar werd hij als gevangene naar Ribla

gebracht, waar de koning van Babel hem vonniste als een oproerling en een erger vonnis dan de doodstraf werd over hem uitgesproken. Want

1. Hij slachtte zijn zonen voor zijn ogen en dit moeten nog zeer jeugdige kinderen geweest zijn, daar Zedekia zelf nu slechts twee en dertig jaar oud was. De dood van zijn lieve kleinen moet hemzelf wel zovele doden geweest zijn en dit te meer, als hij bedacht, dat zijn eigen hardnekkigheid de oorzaak ervan was want dit was hem duidelijk voorzegd: Zij zullen alle uw vrouwen en alle uw zonen tot de Chaldeeën uitvoeren, Hoofdstuk 38:23.

2. Slachtte hij alle edelen van Babel, vers 6, waarschijnlijk niet die vorsten van Jeruzalem die hem hadden aangeraden zo te handelen, (het zou een voldoening voor hem geweest zijn ze nu te zien onthoofd), maar de voorname mannen des lands, die aan de zaak onschuldig waren.

3. Beval hij, dat men de ogen van Zedekia verblinden zou, vers 7, hem zo tot levenslange duisternis veroordelend, hem, die zijn ogen voor het heldere licht van Gods Woord gesloten had en een van die vorsten was, die niet willen verstaan, maar steeds in duisternis wandelen Psalm 82:5.

4. "Bond hij hem met twee koperen ketenen" om hem naar Babel weg te voeren en daar de rest van zijn dagen in ellende te slijten. Geheel deze droeve geschiedenis is reeds vermeld in 2 Koningen 25:4, enz.

IV. Enige tijd daarna werd de tempel, het paleis en alles verbrand, en de muren afgebroken, vers 8. O, Jeruzalem, Jeruzalem! Dit komt van het doden van de profeten en van ‘t stenigen dergenen, die tot u gezonden werden. O, Zedekia, Zedekia! Dit had gij kunnen voorkomen, indien gij slechts Gods raad had opgevolgd en bijtijds toegegeven.

V. Het overige des volks die overgebleven waren, werden allen gevankelijk naar Babel gevoerd, vers 9. Nu moesten zij voor goed afscheid nemen van het land, waar zij geboren waren, dat aangename land en van al hun bezittingen en genoegens, nu moesten zij enige honderden mijlen voortgedreven worden als beesten voor de veroveraars, die nu hun wrede meesters waren, moesten van hun genade afhangen in een vreemd land en dienstknechten worden van zulken die hen zeker zouden regeren met hardheid. "Het woord tiran is" oorspronkelijk een Chaldeeuws woord en wordt dikwijls door de Chaldeeuwse woord-verklaarders gebruikt voor "meesters," alsof de Chaldeeën, als zij meesters waren, meer tiranniseerden dan enig ander volk, wij hebben reden om aan te nemen, dat de arme Joden het recht hadden dit te zeggen. Enige weinigen werden achtergelaten, maar zij waren "de armsten van de armen," die niets te verliezen hadden en daarom ook helemaal geen weerstand boden. En zij behielden niet alleen hun vrijheid en mochten thuis blijven, maar de oversten van de trawanten gaf hun te die dage wijngaarden en akkers, zodanige, die ze nooit nog bezeten hadden, vers 10. Merk hier nu op 1. De wondervolle veranderingen van de Voorzienigheid. Sommigen zijn vernederd, anderen verhoogd, 1 Samuel 2:5. "De hongerigen zijn met goederen vervuld en de rijken ledig weggezonden." Wat sommigen doet ondergaan is oorzaak van anderer welvaart. Laten we daarom in voorspoed blijde zijn alsof wij niet blijde waren en in onze tegenspoed wenen als niet wenende.

2. De rechtvaardige vergelding van de Voorzienigheid. De rijken waren trotse verdrukkers geweest en nu werden ze rechtvaardig gestraft voor hun overheersing, de armen waren geduldig in hun lijden geweest en nu werden ze vorstelijk beloond voor hun geduld en werden

al hun verliezen vergoed, want "zeker, daar is een God, die op de aarde vonnis geeft," in deze wereld zelfs, hoeveel te meer dan in de toekomende.

Jeremia 39:11-18
Hierin beluisteren we een toon van genade, terwijl in het eerste gedeelte van dit hoofdstuk van oordeel sprake is, over beide moeten we God lof toebrengen. We kunnen hier opmerken:

I. Een genadige voorzienigheid met betrekking tot Jeremia. Toen Jeruzalem in puin was gelegd en aller "mensen hart vervuld was van vreze, toen kon hij zijn hoofd getroost opheffen, omdat hij wist, dat zijn verlossing nabij was," evenals Christus' navolgers toen de tweede verwoesting van Jeruzalem op handen was, Lukas 21:28. Nebukadnézar had bijzondere bevelen gegeven om voor hem te zorgen en dat hij in alle opzichten goed behandeld moest worden vers 11, 12. Nebuzaradan en al de vorsten van de koning van Babel gehoorzaamden aan deze bevelen, ontsloegen hem uit de gevangenis en deden alles voor hem om hem op zijn gemak te zetten, vers 13, 14.
Nu kunnen we dit aanmerken
1. Als een zeer edelmoedige daad van Nebukadnézar, die, hoewel hij een trots potentaat was, toch aandacht schonk aan deze arme profeet. Ongetwijfeld had hij van hem gehoord door de overlopers, die van hem vertelden, dat hij had voorzegd, dat de koning van Babel de overwinning zou behalen op Juda en op andere landen, dat hij zijn vorst en volk gedrongen had, zich aan die koning over te geven en dat hij daarom zeer veel geleden had, en dit alles in aanmerking genomen hebbende gaf hij hem deze buitengewone blijken van zijn gunst (hoewel hij misschien ook wel vernomen had, dat hij de ondergang van Babel ten laatste ook had voorspeld). Merk op, dat iemand met veel karakter altijd aandacht schenkt aan de bewezen diensten en het geleden leed zelfs van de minste. Het was zeer edel van de koning dat hij deze order zelfs gaf voordat de stad was ingenomen, en ook de trawanten zijn te prijzen, daar zij zelfs in de hitte van de strijd dit bevel niet ongehoorzaam waren. Het staat ter navolging vermeld.

2. Als een verwijt aan Zedekia en de vorsten van Israël. Zij zetten hem in de gevangenis, en de koning van Babel en zijn oversten haalden hem er uit. Gods volk en Gods dienaren hebben dikwijls onder vreemden en ongelovigen beter en vriendelijker behandeling aangetroffen dan onder dezulken, die zichzelf onderdanen van 't Godsrijk noemen. Paulus vond meer gunst en rechtvaardigheid bij koning Agrippa dan bij Ananias, de hogepriester.

3. Als de vervulling van Gods belofte aan Jeremia als beloning voor zijn diensten. Ik zal, in tijd des kwaads en in tijd van de benauwdheid, bij de vijand voor u tussenkomen, Hoofdstuk 15:11.
Jeremia had het vertrouwen, in hem als profeet gesteld, niet beschaamd en nu betoont God zich ook getrouw jegens hem en houdt Zijn belofte. Nu wordt hij getroost overeenkomstig de maat van zijn lijden in de tijd, die vooraf ging en ziet duizenden rondom hem vallen terwijl hij zelf veilig staat. De valse profeten vielen door die oordelen, waarvan ze gezegd hadden, dat ze nooit zouden komen, hoofdstuk 14:5, hetwelk hun ellende vreselijker deed zijn. De ware profeet ontkwam aan de oordelen, die hij voorzegd had, en dat deed hem zijn ontkoming te heerlijker zijn. Waar de verdrukkers mee gestraft werden, werd de verdrukte door verlost, en de inwoners van Jeruzalem onderschatten zijn bevrijding niet, al werd die door de koning van Babel bewerkstelligd, maar zij zagen er te meer Gods hand in. Een meer volledige beschrijving van deze zaak treffen we in het volgende hoofdstuk aan.

II. Een aangename boodschap aan Ebed-Melech om hem een stellige verzekering te geven, dat hij beloond zou worden voor zijn vriendelijkheid aan Jeremia betoond. Deze boodschap moest Jeremia zelf hem brengen, die, nadat hij hem bedankt had, het aan God overliet zijn belofte te betalen. Hij had hulp verleend aan "een profeet in de naam eens profeten, en dus ontving hij eens profeten beloning." Deze boodschap was hem overgebracht onmiddellijk nadat hij Jeremia die vriendschapsdienst had bewezen, maar ‘t staat hier vermeld na de inneming van de stad, om aan te duiden, dat waar God goed voor Jeremia was op die tijd, Hij ‘t ook voor Ebed-Melech was, om zijnentwil, en ‘t was een teken van speciale gunst aan beide en zij moeten ‘t als zodanig opvatten, dat zij niet werden betrokken in een van de algemene rampen.
Jeremia wordt bevolen hem te zeggen,
1. Dat God zeker over Jeruzalem de ondergang zou brengen, waarmee lang en dikwijls gedreigd was en omdat hij vriendelijk voor Jeremia geweest was, zou hij duidelijk zien, dat deze een ware profeet was, vers 16.

2. Dat God lette op zijn vrees voor de komende oordelen. Hoewel hij dapper was in de dienst van God, was hij toch bevreesd voor Gods roede. De vijanden waren mannen, voor welker aangezicht hij vreesde. God weet hoe hij aan de angsten en smarten van Zijn volk Zijn vertroostingen het best kan aanpassen, want "Hij kent hun zielen in benauwdheid." 3. Dat hij bewaard en niet in de algemene rampen gewikkeld zal worden: "Ik zal u te die dage redden, Ik zal u zeker bevrijden." Hij was een instrument geweest om Gods profeet uit de kerker te bevrijden en nu belooft God hem te redden, want Hij is een beloner van hen, die direkt of indirekt hem dienen en wil daarin bij niemand achterstaan: Gij hebt Jeremia’s leven gered, dat u dierbaar was en daarom "zult gij uw ziel (dat is, uw leven) tot een buit hebben."

4. De reden, waarom hem deze onderscheidende gunst, die God voor hem weggelegd had, te beurt viel, is deze: "omdat gij op Mij vertrouwd hebt, spreekt de Heere." Wanneer God de diensten van de mensen beloont, let Hij wel degelijk op het motief van hun handelingen en beloont overeenkomstig deze drijfveren. Daar is geen reden voor gehoorzaamheid aangenamer aan God of nuttiger voor ons, dan een gelovig vertrouwen in God. Ebed-Melech vertrouwde, dat God hem wilde aannemen, hem bijstaan, en toen was hij niet langer bevreesd voor het aangezicht van de mensen. En zij, die op God hun betrouwen stellen, zoals deze goede man deed, in de weg van plicht, zullen ondervinden, dat hun hoop hen niet beschaamd zal maken in tijden van het grootste gevaar.

HOOFDSTUK 40

1 Het woord, dat van de HEERE geschied is tot Jeremia, nadat Nebuzaradan, de overste der trawanten, hem had laten gaan van Rama; als hij hem had laten halen, daar hij met ketenen gebonden was in het midden aller gevangenen van Jeruzalem en Juda, die naar Babel gevankelijk werden weggevoerd. 2 Want de overste der trawanten liet Jeremia halen, en zeide tot hem: De HEERE, uw God, heeft dit kwaad over deze plaats gesproken. 3 En de HEERE heeft het doen komen, en gedaan, gelijk als Hij gesproken had; want gijlieden hebt gezondigd tegen de HEERE, en Zijner stem niet gehoorzaamd; daarom is ulieden deze zaak geschied. 4 Nu dan, zie, ik heb u heden losgemaakt van de ketenen, die aan uw hand waren; indien het goed is in uw ogen met mij naar Babel te komen, zo kom, en ik zal mijn oog op u stellen; maar indien het kwaad is in uw ogen met mij naar Babel te komen, zo laat het; zie, het ganse land is voor uw aangezicht, waarheen het goed en recht in uw ogen is te gaan, ga daar. 5 En dewijl hij nog niet zal wederkeren, zo keer gij tot Gedalia, de zoon van Ahikam, de zoon van Safan, dien de koning van Babel over de steden van Juda gesteld heeft; en woon bij hem in het midden des volks; of overal, waar het in uw ogen recht is te gaan, ga er heen. En de overste der trawanten gaf hem reiskost en een geschenk, en liet hem gaan. 6 Alzo kwam Jeremia tot Gedalia, de zoon van Ahikam, te Mizpa; en hij woonde bij hem in het midden des volks, die in het land waren overgelaten. 7 Toen nu alle oversten der heiren, die in het veld waren, zij en hun mannen, hoorden, dat de koning van Babel Gedalia, de zoon van Ahikam, over het land gesteld had, en dat hij aan hem bevolen had de mannen, en de vrouwen, en de kinderkens, en van de armsten des lands, van degenen, die niet naar Babel gevankelijk waren weggevoerd; 8 Zo kwamen zij tot Gedalia te Mizpa, namelijk, Ismaël, de zoon van Nethanja, en Johanan en Jonathan, de zonen van Kareah, en Seraja, de zoon van Tanhumeth, en de zonen van Efai, de Netofathiet, en Jezanja, de zoon eens Maachathiets, zij en hun mannen. 9 En Gedalia, de zoon van Ahikam, de zoon van Safan, zwoer hun en hun mannen, zeggende: Vreest niet van de Chaldeeën te dienen; blijft in het land, en dient de koning van Babel, zo zal het u welgaan. 10 En ziet, ik woon te Mizpa, om te staan voor het aangezicht der Chaldeeën, die tot ons zullen komen; gijlieden dan verzamelt wijn, en zomervruchten, en olie, en doet ze in uw vaten, en woont in uw steden, die gij hebt ingenomen. 11 Als ook al de Joden, die in Moab, en onder de kinderen Ammons, en in Edom, en die in al die landen waren, hoorden, dat de koning van Babel in Juda een overblijfsel gelaten had; en dat hij Gedalia, de zoon van Ahikam, de zoon van Safan, over hen gesteld had; 12 Zo keerden al de Joden weder uit al de plaatsen, waarheen zij gedreven waren, en kwamen in het land van Juda tot Gedalia te Mizpa; en zij verzamelden zeer veel wijns en zomervruchten. 13 Doch Johanan, de zoon van Kareah, en alle oversten der heiren, die in het veld waren, kwamen tot Gedalia te Mizpa; 14 En zeiden tot hem: Weet gij wel, dat Baalis, de koning der kinderen Ammons, Ismaël, de zoon van Nethanja, uitgezonden heeft, om u aan het leven te slaan? Maar Gedalia, de zoon van Ahikam, geloofde hen niet. 15 Johanan nochtans, de zoon van Kareah, sprak tot Gedalia, in het verborgene, te Mizpa, zeggende: Laat mij toch heengaan, en Ismaël, de zoon van Nethanja, slaan, en niemand zal het weten; waarom zou hij u aan het leven slaan, en gans Juda, die tot u vergaderd zijn, verstrooid worden, en het overblijfsel van Juda verloren gaan? 16 Maar Gedalia, de zoon van Ahikam, zeide tot Johanan, de zoon van Kareah: Doe deze zaak niet, want gij spreekt vals van Ismaël.

Wij zijn bij de verbranding van Jeruzalem geweest, hebben afscheid genomen van de gevangenen, die naar Babel gevoerd werden, en verwachten in dit boek niets meer van hen te horen, misschien in Ezechiël, in dit en de vier volgende hoofdstukken moeten wij de geschiedenis volgen van de weinige Joden, die in het land achtergebleven waren, nadat hun broeders weggevoerd waren, en een zeer treurige geschiedenis is het, want, hoewel er in het eerste een hoopvol vooruitzicht was, dat zij wel zouden doen, bleek het spoedig, dat zij even hardnekkig in de zonde waren als ooit, niet vernederd, en niet verbeterd, totdat, als alle andere oordelen over hen gebracht waren, waarmee gedreigd wordt in Deuteronomium 28, vervuld werd, hetgeen in het laatste vers van dat vreselijke hoofdstuk de bedreigingen voltooit: "De Heere zal u naar Egypte doen wederkeren" In dit hoofdstuk hebben wij,

I. Het verhaal van Jeremia's persoonlijk ontslag en zijn vestiging in de nabijheid van Gedálja, vers 1-7.

II. De grote verzameling van de Joden, die in de naburige streken verstrooid waren, om Gedálja die tot stadhouder was aangesteld, onder de koning van Babel, en de gunstige toestand, waarin zij een tijd lang onder hem waren vers 7-12.
III. Een verraderlijk plan, door Ismaël tegen Gedálja gevormd, dat wij in het volgende hoofdstuk zullen zien uitvoeren. vers 13-16.

Jeremia 40:1-6
De titel van dat deel van het boek, waarmee dit Hoofdstuk begint, schijnt misplaatst. (Het woord, dat tot Jeremia geschiedde), want in dit hoofdstuk is niets wat op profetie gelijkt, maar wel in Hoofdstuk 42:7, waar wij een boodschap vinden, die God door Jeremia zond aan de oversten en aan het volk, dat overgebleven was. De geschiedenis daartussen dient alleen om de profetie in te leiden en de omstandigheden aan te geven, opdat zij beter verstaan worden en daar Jeremia zelf in de geschiedenis betrokken is, was hij te beter in staat het verhaal er van te doen. In deze verzen voegt Jeremia zich, op raad van Nebuzaradan, bij Gedálja. Het schijnt, dat Jeremia op eervolle wijze uit het voorhof van de bewaring gehaald was door de vorsten van de koning van Babel, Hoofdstuk 39:14, maar, dat hij later, onder het volk in de stad gevonden toen bevel gegeven werd aan ondergeschikte dienaren om iedereen, die zij vonden, en die van enig aanzien was, te binden, om hen gemakkelijk naar Babel te voeren, door onwetendheid en bij vergissing, met de anderen gebonden en weggedreven werd. Arme man! hij schijnt geboren te zijn voor hardheid en mishandelingen, werkelijk "een man van smarten!" Maar, toen de gevangenen geboeid naar Rama waren gebracht, nog niet ver weg, waar een krijgsraad gehouden werd, om bevelen aangaande hen te geven, werd Jeremia spoedig tussen de anderen uitgehaald, en op bijzondere last van het hof, in vrijheid gesteld.

1. De overste van de trawanten verklaart plechtig, dat hij waarlijk een profeet is, vers 2, 3:"De Heere, uw God, Wiens boodschapper gij geweest zijt en in Wiens naam gij gesproken heeft, heeft door u dit kwaad over deze plaats gesproken, zij waren ruimschoots gewaarschuwd maar zij wilden het niet ter harte nemen, en nu heeft de Heere het doen komen en, zoals Hij het door uw mond gezegd heeft, zo heeft Hij door mijn hand gedaan, gelijk als Hij gesproken had. Hij schijnt aldus te rechtvaardigen, wat hij gedaan had, en erin te roemen, dat hij Gods werktuig geweest was, om te volbrengen, wat Jeremia als Zijn boodschapper voorspeld had, en in dat opzicht was het inderdaad de roemrijkste daad, die hij ooit verricht had. Hij voegt al het volk, dat nu in boeien voor hem staat, toe: "Gijlieden hebt gezondigd tegen de Heere, daarom is ulieden deze zaak geschied" De vorsten van Israël konden er nooit toe gebracht worden dit te erkennen, hoewel het zo duidelijk was, alsof het met een zonnestraal geschreven ware, maar deze heidense vorst ziet het klaar, dat zij begunstigd door de goddelijke goedheid, als zij geweest waren, nooit aldus verlaten zouden zijn geworden, als zij Hem niet meer getergd hadden. Dit was het volk van Israël vaak gezegd door hun profeten, maar zij wilden er geen acht op slaan, nu wordt het hun gezegd door hun overwinnaar, die zij niet durven tegenspreken en die hun wel leren zal er acht op te slaan. Iedereen zal vroeger of later moeten voelen dat de zonde de oorzaak is van al zijn ellende.

2. Hij geeft hem verlof, om over zichzelf te beschikken, zoals hij wil. Ten tweeden male werd hij ontslagen, vers 4, en uitgenodigd met hem mee te gaan naar Babel, niet als gevangene, maar als vriend, als makker, en "ik zal mijn oog op u stellen, ik zal u eer bewijzen, u steunen en zorgen, dat gij veilig en welverzorgd zijt." Als hij niet geneigd was naar Babel te gaan dan kon hij in zijn eigen land wonen, waar hij wilde, want het was nu geheel ter beschikking van de overwinnaars. Hij kan naar Anathoth gaan, als het hem bevalt, en genieten van de akker, die hij daar gekocht heeft. Een grote verandering voor deze goede man! Hij, die nog pas van

de ene gevangenis naar de andere zwierf, kan nu vrijelijk van zijn ene bezitting naar de andere lopen.

3. Hij raadt hem aan naar Gedálja te gaan, en zich bij hem te vestigen. Deze Gedálja die "de koning van Babel over het land gesteld had," was een eerlijke Jood, die (zoals waarschijnlijk is) bijtijds met zijn vrienden tot de Chaldeeën overliep, en zo goed in de smaak viel, dat deze belangrijke zaak hem toevertrouwd werd, vers 5. Terwijl Jeremia nog niet weggegaan was, maar stond te overwegen, wat hij doen zou, bracht Nebuzaradan, bemerkende, dat hij niet geneigd was om naar Babel te gaan en ook niet besloten waarheen dan wel, hem tot een besluit, en ried hem aan in ieder gevel tot Gedálja te gaan. Plotselinge gedachten blijken soms wijze gedachten te zijn. Maar toen hij hem deze raad gaf, bedoelde hij niet hem er aan te binden, en ook zal hij het niet kwalijk nemen als hij die niet volgt. "Waarheen het goed en recht in uw ogen is te gaan, daar ga." Het is vriendelijk in zulke gevallen raad te geven, maar onvriendelijk voor te schrijven, en boos te worden, als onze raad niet gevolgd wordt.

Jeremia kan zijn koers richten, waarheen hij wil. Nebuzaradan vindt het goed, en zal geloven, dat hij het om bestwil deed. Ook geeft hij hem niet alleen zijn vrijheid, en zijn goedkeuring op de maatregelen, die hij nemen zal, maar hij voorziet ook in zijn onderhoud, "Hij gaf hem reiskost en een geschenk, 't zij in klederen of geld, en liet hem gaan." Zie hoe zorgzaam "de overste van de trawanten" was in zijn vriendelijkheid voor Jeremia. Hij stelde hem in vrijheid, maar het was in een verwoest land, en waarin hij, zoals de toestand nu was, had kunnen omkomen, hoewel het zijn eigen land was, als men niet zo vriendelijk in zijn nooddruft had voorzien.
Jeremia nam zijn vriendelijk geschenk niet alleen aan, maar hij volgde ook zijn raad, en ging naar Gedálja te Mizpa, en hij woonde bij hem vers 6. Ik weet niet, of wij hierin zijn wijsheid kunnen prijzen, de uitkomst heeft het niet bewezen, want het bleek in ‘t geheel niet in zijn voordeel te zijn. Evenwel kunnen wij zijn vrome genegenheid voor het land van Israël loven dat hij het niet wilde verlaten, tenzij hij er uit verdreven werd, zoals Ezechiël en Daniël, en andere goede mannen, maar wilde liever met de armen in het Heilige Land wonen dan met vorsten in een onheilig land.

Jeremia 40:7-16
In deze verzen,
I. Breekt een lichtstraal door de wolken boven het overblijfsel van de Joden, dat in het land gelaten was, en een troostrijk vooruitzicht opent zich voor hen, van vrede en rust, na de vele jaren van schrik en ellende, waardoor zij beproefd waren. Wel had Jeremia in zijn profetieën nooit gesproken van goede dagen, die komen zouden, onmiddellijk na de gevankelijke wegvoering, maar de voorzienigheid scheen zo’n verwachting op te wekken en aan te moedigen, en het ongelukkige volk zou als van de dood herrezen zijn.
Let op de bijzonderheden.
1. Gedálja, één uit hen, wordt door de koning van Babel tot stadhouder over het land benoemd, vers 7. Om te tonen, dat hij van plan was, hen verder met rust te laten, gaf hij deze post niet aan een van de vorsten van Babel, maar aan een van hun broeders, die, zij konden er zeker van zijn, hun vrede zoeken zou. Hij was de zoon van Ahikam, de zoon van Saphan, een van de vorsten. Wij lezen van zijn vader, Hoofdstuk 26:24, dat hij Jeremia’s partij koos tegen het volk. Hij schijnt een man geweest te zijn van grote wijsheid en zacht karakter, en onder wiens bestuur, de weinigen, die overgelaten waren, zeer gelukkig hadden kunnen zijn. De koning van Babel had goede gedachten van hem en stelde vertrouwen in hem, en "had aan hem bevolen allen, die gebleven waren."

2. Er is grote toeloop tot hem van alle kanten, en allen, die na de Joden van de verstrooiing waren, kwamen en stelden zich onder zijn bestuur en bescherming.
a. De aanzienlijken, die gewapend, aan de Chaldeeën ontsnapt waren, kwamen en onderwierpen zich rustig aan Gedálja voor hun eigen veiligheid en gemeenschappelijk heil. Verscheidene worden hier genoemd, vers 8. Zo kwamen zij en hun mannen, hun knechten, hun soldaten, en sterkten zo elkaar, en de koning van Babel had zulke goede gedachten van zijn plaatsvervanger, Gedálja, dat hij niet afgunstig was op hun toeneming in getal, maar eer voldaan ermee.
b. De armen, die door de vlucht naar de naburige landen, van Moab, Ammon en Edom, ontsnapt waren, werden aangelokt door de liefde, die zij hun land toedroegen om er heen terug te keren, zodra zij hoorden, dat Gedálja met het gezag bekleed was, vers 11, 12. Kanaän zelf zou een onveilig onaangenaam land zijn, als er geen bestuur, noch bestuurders waren, en zij, die het innig lief hadden, wilden niet terugkomen, voordat zij daarvan bericht hadden gekregen. Het zou een grote vooruitgang zijn voor hen, die verstrooid waren, weer bijeen te komen, voor hen die in vreemde landen verstrooid waren, bijeen te komen in hun eigen land, voor hen, die onder vreemde koningen stonden, onder een stadhouder van hun eigen volk te staan. Ziehier hoe God in Zijn toorn, gedacht aan Zijn barmhartigheid, en sommigen van hen opnieuw aan een beproeving van hun gehoorzaamheid onderwierp.

3. De grondslag van dit nieuwe bestuur wordt gelegd, en bevestigd door een oorspronkelijke overeenkomst, die Gedálja met een eed, een plechtige eed bevestigde, vers 9. Hij zwoer hun en hun mannen, waarschijnlijk in overeenstemming met de volmacht en bevelen, die hij van de koning van Babel ontvangen had, die hem machtigden deze verzekeringen te geven.

a. Zij moesten de heerschappij van de Chaldeeën over hun land erkennen. "Komt, zegt Gedálja, vreest niet de Chaldeeën te dienen." Vreest niet, dat gij daarmee zondigt. Hoewel de goddelijke wet hun verboden had een verbond te maken met de heidenen, toch had het goddelijk vonnis hem verplicht zich te onderwerpen aan de koning van Babel. Vrees niet voor de smaad en de vernedering, die het zijn zal voor uw volk, het is waar dat God u er toe gebracht heeft, u er aan gebonden heeft, en het is geen schande u daaraan te onderwerpen. Vreest niet voor de gevolgen, alsof het u en de uwen ongelukkig maken zou, neen, gij zult de koning van Babel niet zo'n harde meester vinden, als gij vreest, als gij maar in vrede wilt leven, dan zult gij ook vreedzaam leven, maak 't het bestuur niet lastig en het zal u niet verontrusten. "Dient de koning van Babel, zo zal het u welgaan." Wanneer zij enig bezwaar opwierpen omtrent het brengen van persoonlijke hulde, of voor gevaar vreesden, als de Chaldeeën onder hen zouden komen, dan neemt Gedálja op zich, waarschijnlijk op last van de koning van Babel, bij alle gelegenheden voor hen te handelen, en hun verzoeken bij de koning een gunstig oor te doen vinden, vers 10 : En ziet, ik woon te Mizpa, om te staan voor het aangezicht van de Chaldeeën, die tot ons zullen komen, om hun hulde te brengen, als er aanleiding toe is, in naam van allen, om bevelen te ontvangen, en om hun schatting te betalen. Alle verkeer tussen hen en de Chaldeeën, zal door zijn hand gaan, en, als de Chaldeeën zoveel vertrouwen in hem stellen, dan kunnen zijn eigen handelslieden het toch zeker met hem wagen. Gedálja is bereid met een eed te bevestigen, dat hij het zijn zal doen, om hen te beschermen, maar, daar hij geneigd was (zoals vele goede mensen zijn) om al te goed te zijn, verlangde hij geen eed van hen, dat zij hem trouw zouden zijn, anders had hij al het kwaad, dat gebeurde, kunnen voorkomen. Maar, uit bescherming volgt van zelf onderdanigheid, al is er geen eed op gedaan, en door zich aan te sluiten bij Gedálja onderwierpen zij zich metterdaad aan de voorwaarden van bestuur, namelijk dat zij de koning van Babel zouden dienen. Maar,

b. Hoewel zij de heerschappij van de Chaldeeën over hun land erkennen, zullen zij toch vrijelijk al de vruchten ervan kunnen genieten, vers 10 : Verzamelt wijn en zomervruchten, en neemt ze voor uw eigen gebruik, doet ze in uw vaten, als voorraad voor de winter, als die in een land van vrede leven en die de arbeid van hun handen horen te eten, ja de arbeid van andere handen, want gij maait, wat gij niet gezaaid hebt. Of misschien waren het producten, die de vruchtbare bodem van zelf opleverde, waarvoor niemand gearbeid had. En zo vinden wij, vers 12, dat zij zeer veel wijn en zomervruchten verzamelden, die namelijk waarvan het op dat ogenblik de tijd was, want de graanoogst was al enige tijd voorbij, toen Jeruzalem genomen werd. Terwijl Gedálja zorgde voor de openbare veiligheid, liet hij hun de voordelen genieten van de algemenen overvloed, en, zover blijkt, vroeg hij geen schatting van hen, want hij zocht niet zijn eigen voordeel, maar het voordeel van velen.

II. Verzamelen zich donkere wolken boven deze staat in wording, en dreigt een vreselijke storm. Hoe spoedig is dit hoopvol vooruitzicht vervlogen! Want als God met Zijn oordeel begint, dan zal Hij voleindigen. Hier wordt ons te verstaan gegeven,
1. Dat Baälis, de koning van de Ammonieten, een bijzondere wrok voedde jegens Gedálja, en pogingen aanwendde om hem uit de weg te ruimen, hetzij uit boosaardigheid tegen het volk van de Joden, wier toekomstig welzijn hij zelfs haatte, of uit persoonlijken haat tegen Gedálja, vers 14. Sommigen menen dat Baälis betekent: de moeder van de koning van de Ammonieten, of de koningin-moeder, alsof zij de eerste aanlegger van dit bloedig en verraderlijk plan was. Men zou denken, dat dit kleine overblijfsel veilig was, als de grote koning van Babel het beschermde, en toch verongelukt het door de kunstgrepen van deze kleine vorst of vorstin. Gelukkig zijn zij, die de Koning van de koningen op hun zijde hebben. "Die de wijzen vangt in hun arglistigheid," want de grootste aardse koning met al zijn macht kan ons niet beveiligen tegen verraad en bedrog.

2. Dat hij Ismaël, de zoon van Nethanjahu, gebruikte als het werktuig van zijn boosheid, hem aanhitste om Gedálja te vermoorden, en hem beval heen te gaan en zich bij zijn onderdanen te scharen en trouw te beloven, opdat hij gelegenheid zou hebben, het plan uit te voeren. Niets kon barbaarser zijn dan het plan zelf, en niets lager dan de wijze van uitvoering. Hoe vreselijk bedorven is de menselijke natuur en hoe ontaard (zelfs van hen, die prat gaan op hun hoge afkomst), wanneer zij in staat is de gedachte aan zo'n gruwelijke goddeloosheid voet te geven! Ismaël was van koninklijken zade, en kwam daardoor licht in verzoeking iemand te benijden en te haten, die optrad als heerser in Juda, die niet, zoals hij, van Davids geslacht was, hoewel hij een deel van Davids talenten had.

3. Dat Johanan, een levendig en voortvarend man, dit complot op het spoor was gekomen, en Gedálja ervan op de hoogte bracht, terwijl hij het toch voor zeker hield dat hij er van weten moest, daar het openlijk bekend was: Weet gij wel? vers 14. Hij sprak er met hem over in 't geheim, in de hoop, dat hij er dan meer aandacht aan schenken zou. Hij bood zijn diensten aan om het te voorkomen, om namelijk Ismaël, wiens naam zelfs hatelijk was bij al het zaad van Izak, uit de weg te ruimen: laat mij Ismaël slaan. "Waarom zou hij u aan het leven slaan?" Hij toonde in deze zaak meer moed en ijver dan verstand en rechtvaardigheid, want, als het wettig is om te doden, ten einde een misdaad te voorkomen, wie zal dan veilig zijn, sinds boosheid altijd het ergste vermoedt.

4. Dat Gedálja, zelf een oprecht man, in geen geval geloof wilde hechten aan het bericht van Ismaëls verraad. Hij zei: Gij spreekt vals van Ismaël. Hij openbaarde hierin meer goedheid van karakter dan verstand, meer van de oprechtheid van de duiven, dan van de voorzichtigheid van de slangen. Vorsten worden lastig voor zichzelf en hun hele omgeving,

als zij afgunstig zijn. Koningin Elizabeth zei, dat zij evenmin kwaad wilde geloven van haar volk, als een moeder van haar eigen kinderen, toch hebben velen schipbreuk geleden door al te goedgelovig te zijn ten opzichte van de trouw van die hen omringden.

HOOFDSTUK 41

1 Maar het geschiedde in de zevende maand, dat Ismaël, de zoon van Nethanjahu, de zoon van Elisama, van koninklijken zade, en de oversten des konings, te weten tien mannen, met hem kwamen tot Gedalia, de zoon van Ahikam, te Mizpa; en zij aten aldaar brood tezamen, te Mizpa. 2 En Ismaël, de zoon van Nethanja, maakte zich op, mitsgaders de tien mannen, die met hem waren, en zij sloegen Gedalia, de zoon van Ahikam, de zoon van Safan, met het zwaard; alzo doodde hij hem, dien de koning van Babel over het land gesteld had. 3 Ook sloeg Ismaël al de Joden, die met hem, namelijk met Gedálja, te Mizpa waren, en de Chaldeeën, de krijgslieden, die aldaar gevonden werden. 4 Het geschiedde nu op de tweeden dag, nadat hij Gedalia gedood had, en niemand het wist; 5 Zo kwamen er lieden van Sichem, van Silo, en van Samaria, tachtig man, hebbende de baard afgeschoren, en de klederen gescheurd, en zichzelven gesneden; en spijsoffer en wierook waren in hun hand, om ten huize des HEEREN te brengen. 6 En Ismaël, de zoon van Nethanja, ging uit van Mizpa hun tegemoet, al gaande en wenende; en het geschiedde, als hij hen aantrof dat hij zeide: Komt tot Gedalia, de zoon van Ahikam! 7 Maar het geschiedde, als zij in het midden der stad gekomen waren, dat Ismaël, de zoon van Nethanja, hen keelde, en wierp hen in het midden des kuils, hij en de mannen, die met hem waren. 8 Doch onder hen werden tien mannen gevonden, die tot Ismaël zeiden: Dood ons niet, want wij hebben verborgen schatten in het veld, van tarwe, en gerst, en olie, en honig. Zo liet hij af, en doodde ze niet in het midden van hun broederen. 9 De kuil nu, waarin Ismaël al de dode lichamen der mannen, die hij aan de zijde van Gedalia geslagen had, heenwierp, is dezelfde, dien de koning Asa maakte vanwege Baesa, de koning Israëls; dezen vulde Ismaël, de zoon van Nethanja, met de verslagenen. 10 En Ismaël voerde het ganse overblijfsel des volks, dat te Mizpa was, gevankelijk, te weten des konings dochteren, en al het volk, die te Mizpa waren overgelaten, die Nebuzaradan, de overste der trawanten, aan Gedalia, de zoon van Ahikam, bevolen had; Ismaël dan, de zoon van Nethanja, voerde ze gevankelijk weg, en toog heen, om over te gaan tot de kinderen Ammons. 11 Toen nu Johanan, de zoon van Kareah, en al de oversten der heiren, die met hem waren, al het kwaad hoorden, dat Ismaël, de zoon van Nethanja, gedaan had; 12 Zo namen zij al de mannen, en togen heen, om met Ismaël, de zoon van Nethanja, te strijden; en zij vonden hem aan het grote water, dat bij Gibeon is. 13 En het geschiedde, als al het volk, dat met Ismaël was, Johanan zag, de zoon van Kareah, en al de oversten der heiren, die met hem waren, zo werden zij verblijd. 14 En al het volk, dat Ismaël van Mizpa gevankelijk had weggevoerd, wendde zich om; en zij keerden zich en gingen over tot Johanan, de zoon van Kareah. 15 Doch Ismaël, de zoon van Nethanja, ontkwam van Johanans aangezicht, met acht mannen, en hij toog tot de kinderen Ammons. 16 Toen nam Johanan, de zoon van Kareah, mitsgaders al de oversten der heiren, die met hem waren, het ganse overblijfsel des volks, dat hij wedergebracht had van Ismaël, de zoon van Nethanja, van Mizpa, (nadat hij Gedalia, de zoon van Ahikam, geslagen had) te weten de mannen, die krijgslieden waren, en de vrouwen, en kinderkens, en kamerlingen, die hij van Gibeon had wedergebracht; 17 En zij togen heen, en sloegen zich neder te Geruth-chimham, dat bij Bethlehem is, om voort te trekken, dat zij in Egypte kwamen. 18 Voor het aangezicht der Chaldeeën; want zij vreesden voor hunlieder aangezicht, omdat Ismaël, de zoon van Nethanja, Gedalia, de zoon van Ahikam, geslagen had, dien de koning van Babel over het land gesteld had.

Een zeer tragische geschiedenis wordt ons in dit hoofdstuk geschilderd, die toont welk kwaad de zondaars vervolgt. De duistere wolk, die zich in het vorige hoofdstuk samenpakte, barst hier in een vreselijken storm los. De weinige Joden, die van de gevangenschap ontsnapt waren, werden hoogmoedig, nu zij in hun eigen land waren gebleven, en terwijl hun broederen wie weet waarheen gevoerd waren, genoten zij van de wijn en de zomervruchten, die zij verzamelden, en gevoelden zich veilig onder Gedálja's beschermheerschappij, toen plotseling deze overgeblevenen een nieuwe ramp trof.

I. Gedálja wordt door Ismaël meedogenloos vermoord, vers 1, 2.

II. Al de Joden, die bij hen waren, worden eveneens om het leven gebracht, vers 3, en een kuil met hun dode lichamen gevuld, vers 9.
III. Enige vrome mannen tachtig in getal, die naar Jeruzalem op weg waren worden door Ismaël gelokt en ook gedood, vers 4-7. Slechts tien van hen ontkwamen, vers 8.
IV. Wie aan het zwaard ontsnapte, werd door Ismaël gevangen genomen en naar het land van de Ammonieten heengebracht, vers 10.
V. Door het moedig gedrag van Johanan werden de gevangenen bevrijd, hoewel de gedoden ongewroken bleven, hij wordt nu hun hoofdman, vers 11-16.
VI. Zijn plan om hen naar Egypte te geleiden, vers 17, 18, wordt in het volgende hoofdstuk nader behandeld.

Jeremia 41:1-10
Het is moeilijk te zeggen wat meer verbaast, Gods toelating of het begaan van mensen van zulke laagheden als hier beschreven worden. Zulk een ontaard, barbaars, bloedig werk wordt hier gedaan door mensen, wier geboorte hen riep, mannen van eer te zijn, wier godsdienst hen tot rechtvaardigheid maande, en dat aan mensen van hun eigen volk, van hun eigen godsdienst, en thans hun broeders in de verdrukking, daar zij allen door de macht van de zegevierende Chaldeeën onder de druk derzelfde oordelen Gods gebracht waren. En zulks zonder aanleiding, zonder enig uitzicht of voordeel, in koelen bloede, met overleg en list. Wij vinden nauwelijks een voorbeeld van zulke gewetenloze wreedheid in de gehele Schrift, zodat Johannes, toen hij "de vrouw zag, dronken van het bloed van de heiligen, wel mocht zeggen, dat hij zich verwonderde met grote verwondering," Openbaring 17:6. Maar God gedoogde dat ten algehele ondergang van een niet-vernederd volk, dat de maat van zijn ongerechtigheden had volgemeten. Laat dat ons vervullen met verontwaardiging over de goddeloosheid van de mensen en met ontzag van Gods rechtvaardigheid.

I. Ismaël en zijn bende vermoordt eerst verraderlijk Gedálja. Of schoon de koning van Babel hem een groot man had gemaakt en aangesteld tot landvoogd over het veroverde gebied, ofschoon God hem een goed man gemaakt en tot een grote zegen voor zijn land gesteld had en zijn bestuur als het leven uit de dood was toch kon noch het een noch het ander hem vrijwaren. Ismaël was van het koninklijke zaad, vers 1, en daarom na-ijverig op Gedálja's toenemende grootheid, en woedend, dat hij onder de koning van Babylon een ambt verdiende en aannam. Hij had tien mannen bij zich, die ook van koninklijke zade en oversten des konings waren, met dezelfde kleingeestige jaloersheid bezield als hij zelf, deze waren tevoren bij Gedálja geweest, om zich onder zijn bescherming te stellen, Hoofdstuk 40:8, en kwamen nu terug om hem een bezoek te brengen, zij aten aldaar brood tezamen, te Mispa. Hij betoonde hun edelmoedige gastvrijheid en niet het minste wantrouwen, hoewel Johanan hem gewaarschuwd had. Zij veinsden vriendschap voor hem en lichtten hem niet in, dat hij op zijn hoede moest zijn. Hij was in oprechtheid vriendelijk voor hen en deed wat hij kon om hen goed te ontvangen. Die met hem brood aten, verhieven de verzenen tegen hem. Zij maakten geen twist met hem, maar wachtten de gelegenheid af, dat hij alleen was om hem te vermoorden, vers 2.

II. Zo vermoordden zij ook met het zwaard allen, die zij gewapend vonden, beide Joden en Chaldeeën, allen die onder Gedálja enig ambt bekleedden of hem zouden kunnen wreken, vers 3. Als ware er nog niet genoeg bloed van Israëlieten door de Chaldeeën gestort, mengden hun eigen oversten het hier met dat van de Chaldeeën. De wijnlezers en akkerlieden waren bezig in de velden en wisten niets van het bloedbad, zo behendig was alles overlegd, bedekt gehouden en uitgevoerd.

III. Enkele goede, eerlijke lieden, die wenende opgingen om de verwoesting van Jeruzalem te betreuren, worden door Ismaël naar het midden van de stad gelokt en daar met de overigen om het leven gebracht. Let op.
1. Vanwaar zij kwamen, vers 5 : van Sichem, Silo en Samaria, eens beroemde plaatsen, maar die nu vervallen waren. Zij behoorden tot de tien stammen, maar daar waren er gebleven, die gaarne de God Israëls dienden.

2. Waarheen zij gingen: naar "het huis des Heeren," de tempel te Jeruzalem, van welks verwoesting ze ongetwijfeld gehoord hadden, en bij welks as en puin zij nu hun hulde aan de Heere en Zijn tempel kwamen brengen, opdat hun oog de smart mocht verlevendigen. Zij "hadden medelijden" met haar puin, Psalm 102:15. Zij brachten "spijsoffer en wierook in hun hand" opdat zij, zo zij nog eer. altaar mochten vinden en een priester om de dienst waar te nemen, niet met ledige handen verscheen. Zo niet dan toonden zij ten minste hun goeden wil, gelijk Abraham, toen hij kwam "ter plaatse des altaars," hoewel het altaar weg was. Gods volk was gewend, met vrolijkheid "ten huize des Heeren" op te trekken, maar deze gingen in het gewaad van de treurenden, "de baard afgeschoren en de klederen gescheurd." Gods oordeel riep hen luide op te wenen en rouw te bedrijven, omdat het nu met de trouwe aanhangers van God zo geheel anders stond dan maanden geleden.

3. Hoe zij door Ismaëls verraad in een dodelijke val werden gelokt. Hun nadering vernemende, besloot hij in zijn bloeddorst hen te vermoorden. Hij scheen iedereen te haten, die de naam van Israëliet of het gelaat van een eerlijk man droeg. Hij droeg deze pelgrims naar Jeruzalem een kwaad hart toe om het doel van hun reize, Ismaël ging uit hun tegemoet met geveinsde droefheid, als beweende hij de verwoesting van Jeruzalem niet minder dan zij, en om hen te beproeven, hoe zij Gedálja en diens bestuur gezind waren noodde hij ze in de stad en bevond, dat zij de landvoogd achtten, hetgeen zijn plan om hen te vermoorden, versterkte. Hij zei: "Komt tot Gedálja, de zoon van Ahikam", voorwendende dat zij met hem zouden komen wonen, maar bedoelende, dat zij mee zouden komen om door hem gedood te worden, vers 6. Zij hadden zoveel goeds van Gedálja gehoord, dat zij gaarne nader met hem kennis wilden maken, maar Ismaël toen hij ze in het midden van de stad had, keelde ze (gelijk onze vertaling luidt), vers 7. Ongetwijfeld nam hij hun offeranden weg voor zijn eigen gebruik. Wie voor zo'n moord niet terugdeinst, beeft evenmin voor heiligschennis terug. Wij vinden vermeld waar hij de dode lichamen van deze mannen en van de overige slachtoffers liet, hij wierp ze in het midden des kuils, hij en de mannen, die met hem waren, vers 7, in de kuil die Asa, koning van Juda, lang tevoren had gegraven, in of dicht bij de stad, toen hij Mizpa had gebouwd of versterkt, 1 Koningen 15:22, om een grensvesting te zijn tegenover Baëza, de koning van Israël, en uit vreze voor hem, vers 9.
Zie, degenen, die met een goede bedoeling een put graven, weten niet, welk slecht gebruik er ooit van kan worden gemaakt. Hij doodde er zovelen, dat niet voor ieder een afzonderlijk graf kon gedolven worden, of hij achtte hen die eer onwaardig en wierp ze daarom verachtelijk bij elkaar. Onder de laatst ten dode gedoemden waren er toch, die begenadigd werden, niet door zijn medelijden maar door zijn begerigheid op te wekken, vers 8. Zij zeiden tot Ismaël, die, als een onverzadelijke bloedzuiger, op het punt stond, ook hun bloed te vergieten, nadat hun reismakkers al vermoord waren: Dood ons niet, want wij hebben verborgene schatten in het veld, veldvruchten, grote voorraden in de grond verborgen van wat het land oplevert, van tarwe, en gerst, en olie, en honing, bedoelende dat zij het hem alles zouden aanwijzen en overgeven, indien hij hen wilde sparen. "Huid voor huid, al wat een mens heeft, zal hij geven voor zin leven." Dit lokaas werkte. Ismaël spaarde hen, niet uit barmhartigheid, maar uit geldgierigheid. Hier waren rijkdommen bewaard niet tot schade van de eigenaars, Psalm 5:13, zodat zij hun leven verliezen, Job 31:39, maar tot hun voordeel en tot behoud huns levens.

Salomo merkt op, dat "het rantsoen voor eens mensen leven soms zijn rijkdom is". Maar degenen, die dus de dood menen om te kopen, als die met een opdracht komt, en bij hem pleiten, zeggende: "Dood ons niet, want wij hebben verborgene schatten in het veld", zullen de dood onverbiddelijk en zichzelf droevig teleurgesteld vinden.

IV. Hij voerde het volk als gevangenen weg. "Des konings dochteren" (die de Chaldeeën stil hadden laten blijven waar zij waren, nu ze des konings zonen hadden) en de armen van het land, de wijnlezers en akkerlieden, die aan Gedálja's zorg waren toevertrouwd, werden allen als gevangenen naar het land van de Ammonieten afgevoerd, vers 10. Ismaël bedoelde waarschijnlijk, hen als een geschenk en buit uit deze barbaarse zegepraal de koning van dat volk aan te bieden, die hem tot deze daad had aangezet. Deze sombere historie waarschuwt ons, om zich nimmer in deze wereld veilig te wanen. Het ergst komt soms als wij menen, dat het ergste voorbij is, en het einde van de ene ramp, die wij voor de laatste houden, kan het begin van een nieuwe, misschien van een nog grotere zijn. Deze gevangenen dachten: "Gewis de bitterheid des doods, en van de gevangenschap, is geweken," en toch stierven sommigen van hen door het zwaard en anderen kwamen in gevangenschap. Als wij ons zelf veilig rekenen en op ons gemak gaan gevoelen, kan verwoesting komen langs een weg, die wij niet gedacht hadden. Menig schip is in de haven vergaan. Aan deze zijde des grafs zijn wij nooit zeker van rust en vrede.

Jeremia 41:11-18

Het zou goed geweest zijn indien Johanan, toen hij Gedálja kennis gaf van Ismaëls verraderlijke bedoelingen, ofschoon hij geen verlof kon bekomen om Ismaël te doden en op deze wijze die bedoelingen te verijdelen, bij Gedálja gebleven ware. Hij en zijn hoofdlieden en zijn strijdmacht konden een lijfwacht voor Gedálja en een afschrik voor Ismaël geweest zijn. Maar, naar het schijnt, waren zij op de een of andere tocht uit, wellicht geen goede, en dus afwezig, toen zij hem hadden kunnen dienen. Zij, die zo gaarne rondzwerven, zijn dikwijls niet tegenwoordig, wanneer men ze het meest nodig heeft. Eindelijk evenwel hoorden zij al het kwaad, dat Ismaël, de zoon van Nethanja, gedaan had, vers 11, en besluiten hem op zijn beurt te verrassen, waarvan deze verzen een verhaal geven.

1. Wij wensen hartelijk, dat het Johanan mocht gelukt zijn, op de moordenaars wraak te nemen, maar hij kon niet meer dan de gevangenen bevrijden. Het is jammer, dat zij, die zoveel bloed hadden gestort, niet eveneens gedood zijn, en het is vreemd, dat de wraak hen liet leven. Johanan zocht zijn leger zo sterk mogelijk te maken en toog heen om met Ismaël te strijden, vers 12, toen hij de tijding van de gruweldaad had ontvangen (want, al wist de moordenaar het voor een tijd te verbergen, het kwam toch uit), en welke weg hij genomen had, vervolgde hij hem en haalde hem in "aan het grote water, dat bij Gibeon" is, waarvan wij lezen 2 Samuel 2:13. Toen hij met zo'n macht verscheen, ontzonk Ismaël de moed, zijn schuldige consciëntie klaagde hem aan, en hij durfde een vijand, die hem stond, niet aantasten. De wreedsten zijn dikwijls de lafsten. De arme gevangenen werden verblijd! toen zij Johanan en al de oversten van de legers, die met hem waren, zagen, vers 13, want zij beschouwden ze als verlossers en vonden terstond gelegenheid om zich te keren en over te gaan tot Johanan, vers 14. Ismaël had geen moed, hen tegen te houden, toen hij Johanan zag. Zie, degenen die geholpen willen worden, moeten zich zelf helpen. Deze gevangenen bleven niet wachten totdat hun overwinnaars geslagen waren, maar namen de eerste de beste gelegenheid waarom te ontvluchten, zodra zij hun vrienden zagen verschijnen en de moedeloosheid van hun vijand bemerkten. Ismaël liet zijn prooi in de steek om zijn leven te redden, en ontkwam met acht mannen, vers 15. Het schijnt, dat twee van zijn tien mannen, die zijn bandieten of sluipmoordenaars waren (van wie, vers l, gesproken wordt) of hen verlieten of in de strijd gesneuveld zijn. Hij redde zich zo goed hij kon en vluchtte naar de

Ammonieten, als een volslagen afvallige die alle gemeenschap met de republiek Israël had afgebroken, of schoon hij van koninklijk zaad was. Wij horen niet meer van hen.

2. Wij zouden even hartelijk wensen, dat Johanan, na de gevangenen bevrijd te hebben, ze in vrede bij zich gehouden en geregeerd had zoals Gedálja gedaan had. Maar in plaats daarvan voert hij ze naar het land van Egypte, gelijk Ismaël ze naar de Ammonieten gevoerd had. Wel werd hij op eerlijker wijze de Ismaël hun aanvoerder, maar hij maakte er geen beter gebruik van. Gedálja, een zachtmoedige en vreedzame natuur, was een grote zegen voor hen geweest. Maar Johanan, een driftige en rusteloze geest, werd hun landvoogd tot hun schade, hij voltooide hun ellende, toen zij meenden juist uit hun ellende verlost te zijn. "Zo wandelde God met hen in tegenheden."
a. Het beluit van Johanan en zijn hoofdlieden was zeer overhaast, niets kon hem weerhouden van naar Egypte te gaan, vers 17, en daartoe kampeerden zij voor een tijd te Geruth-Chimham (of woning van Chimham), dat bij Bethlehem is. Waarschijnlijk was dat een stuk land, dat David aan Chimham, de zoon van Barsillai gaf, dat wel in het jubeljaar tot Davids geslacht terugkeerde, maar de naam van Chimham bleef dragen. Hier sloeg Johanan zijn hoofdkwartier op en richtte zijn aangezicht naar Egypte, hetzij uit persoonlijke voorliefde voor dat land, hetzij hij van de Egyptenaren hulp in moeilijkheid wachtte. Enige van de mannen, krijgslieden, waren, naar het schijnt, ontkomen. Dezen gingen met hem, en "de vrouwen en kinderkens en kamerlingen, die hij van Gibeon had weergebracht," die dus van de ene hand in de andere overgingen.
b. De reden van dit besluit was zeer ijdel. Zij beweerden, te vrezen voor de Chaldeeën, dat die zouden komen en hun ik weet niet wat doen, omdat Ismaël Gedálja geslagen had, vers 18. Ik kan niet geloven, dat zij werkelijk uit die hoek enig gevaar vreesden, want, ofschoon de Chaldeeën reden genoeg hadden om de moord van de landvoogd betaald te zetten, toch waren zij niet onredelijk noch onrechtvaardig om die misdaad aan hen te wreken, die zo vijandig tegenover de moordenaars stonden. Zij maken van die uitvlucht alleen gebruik om die zondige neiging van hun ongelovige voorvaderen te bedekken die eens zo sterk was geweest, om "weer te keren naar Egypte." Zij, die zich met voorgewende vrees verontschuldigen, zullen terecht bij wezenlijke vrees troost derven.

HOOFDSTUK 42

1 Toen traden toe alle oversten der heiren, Johanan, de zoon van Kareah, en Jezanja, de zoon van Hosaja, en al het volk, van de kleinste tot de grootste toe; 2 En zij zeiden tot de profeet Jeremia: Laat toch onze smeking voor uw aangezicht neervallen, en bid voor ons tot de HEERE, uw God, voor dit ganse overblijfsel; want wij zijn weinigen van velen overgelaten, gelijk als uw ogen ons zien; 3 Dat ons de HEERE, uw God, bekend make de weg, dien wij zullen ingaan, en de zaak, die wij zullen doen. 4 En de profeet Jeremia zeide tot hen: Ik heb het gehoord; ziet, ik zal tot de HEERE, uw God, bidden naar uw woorden; en het zal geschieden, het ganse woord, dat de HEERE u zal antwoorden, zal ik u bekend maken, ik zal u niet een woord onthouden. 5 Toen zeiden zij tot Jeremia: De HEERE zij tussen ons tot een waarachtig en gewis Getuige: indien wij niet naar alle woord, met hetwelk u de HEERE, uw God, tot ons zal zenden, alzo zullen doen! 6 Hetzij dan goed of kwaad, wij zullen der stem des HEEREN, onzes Gods, tot Welken wij u zenden, gehoorzaam zijn; opdat het ons welga, wanneer wij der stem des HEEREN, onzes Gods, zullen gehoorzaam zijn. 7 En het gebeurde ten einde van tien dagen, dat des HEEREN woord tot Jeremia geschiedde. 8 Toen riep hij Johanan, de zoon van Kareah, en alle oversten der heiren, die met hem waren, en al het volk, van de kleinste af tot de grootste toe; 9 En hij zeide tot hen: Zo zegt de HEERE, de God Israëls, tot Welken gij mij gezonden hebt, om uw smeking voor Zijn aangezicht neder te werpen: 10 Indien gijlieden in dit land zult blijven wonen, zo zal Ik u bouwen en niet afbreken, en u planten en niet uitrukken; want Ik heb berouw over het kwaad, dat Ik u aangedaan heb. 11 Vreest niet voor het aangezicht des konings van Babel, voor wiens aangezicht gij vreest; vreest niet voor hem, spreekt de HEERE; want Ik zal met u zijn, om u te behouden en u van zijn hand te redden. 12 En Ik zal ulieden barmhartigheid geven, dat hij zich uwer erbarme, en u weder in uw land brenge. 13 Maar zo gijlieden zult zeggen: Wij zullen in dit land niet blijven; opdat gij der stem des HEEREN, uws Gods, niet gehoorzaam zijt, 14 Zeggende: Neen, maar wij zullen gaan in Egypteland, alwaar wij geen krijg zullen zien, noch het geluid der bazuin horen, noch naar brood hongeren, en daar zullen wij blijven;

15 Nu dan, daarom hoort des HEEREN woord, gij overblijfsel van Juda! Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Indien gij ganselijk uw aangezichten zult stellen om in Egypte te gaan, en zult heen ingaan, om aldaar als vreemdelingen te verkeren; 16 Zo zal het geschieden, dat het zwaard, waar gij voor vreest, u aldaar in Egypteland zal achterhalen; en de honger, waar gij voor zorgt, zal u aldaar in Egypte achter aankleven, en gij zult aldaar sterven. 17 Zo zullen al de mannen zijn, die hun aangezichten stellen, om in Egypte te gaan, om aldaar als vreemdelingen te verkeren; zij zullen sterven door het zwaard, door de honger en door de pestilentie; en zij zullen niemand hebben, die overblijve of ontkome van het kwaad, dat Ik over hen zal brengen. 18 Want zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Gelijk als Mijn toorn, en Mijn grimmigheid is uitgestort over de inwoners van Jeruzalem, alzo zal Mijn grimmigheid over ulieden uitgestort worden, als gij in Egypte zult gekomen zijn; en gij zult wezen tot een vervloeking, en tot een ontzetting, en tot een vloek, en tot smaadheid, en zult deze plaats niet meer zien. 19 De HEERE heeft tegen ulieden gesproken, gij overblijfsel van Juda! Gaat niet in Egypte; weet zekerlijk, dat ik heden tegen u betuigd heb. 20 Gewisselijk, gij hebt uw zielen verleid; want gij hebt mij tot de HEERE, uw God, gezonden, zeggende: Bid voor ons tot de HEERE, onzen God, en naar alles, wat de HEERE, onze God, zal zeggen, alzo maak het ons bekend, en wij zullen het doen. 21 Nu heb ik het u heden bekend gemaakt; maar gij hebt niet gehoord naar de stem des HEEREN, uws Gods, noch naar al hetgeen, met hetwelk Hij mij tot u gezonden heeft. 22 Zo weet nu zekerlijk, dat gij door het zwaard, door de honger en door de pestilentie sterven zult, ter plaatse, waar het u gelust heeft heen te gaan, om aldaar als vreemdelingen te verkeren.

Daar Johanan en de oversten een sterke neiging hadden om naar Egypte te gaan, ‘t zij dat sympathie of politieke overwegingen hen leidden bij ‘t nemen van dit besluit, verlangden zij, dat God hun bevelen zou dat te doen, evenals Bileam, die besloten zijnde Israël te gaan vloeken, God om toestemming vroeg.

I. De voortreffelijke afspraak, die tussen hen en Jeremia gemaakt werd, om God over deze zaak te vragen, vers 1-6.
II. De boodschap, die God hun zond, in antwoord op hun vragen, waarin,

1. Zij bevel ontvangen en aanmoediging om in het land van Juda te blijven, en hun verzekerd wordt, dat als zij dat doen, het hun wel zal gaan, vers 7-12.
2. Hun wordt verboden, naar Egypte te gaan, en duidelijk gezegd, dat als zij het toch doen, het hun ondergang zal zijn, vers 13-18.
3. Zij worden beschuldigd van huichelarij, omdat zij vroegen wat Gods wil in deze zaak was, en van ongehoorzaamheid, toen hun die was meegedeeld, dienovereenkomstig wordt het vonnis over hen geveld, vers 19-22.

Jeremia 42:1-6
Wij hebben reden ons te verbazen, hoe de profeet Jeremia aan het zwaard van Israël ontsnapte, het schijnt, dat hij ontvluchtte, en het was niet de eerste maal, dat de Heere hem verborg. Het is ook vreemd, dat hij niet eerder geraadpleegd werd bij deze gewelddadige veranderingen, en dat zijn raad niet gevolgd werd. Maar het leek wel, dat zij niet wisten, dat er een profeet onder hen was. Hoewel deze mensen waren "als een brandhout uit het vuur gerukt," toch hebben zij zich niet tot de Heere bekeerd. Dit volk heeft "een afvallig en weerspannig hart," en verachting van God en Zijn leidingen, van God en Zijn profeten, is nog steeds "de zonde, die hen ‘t meest lichtelijk omringt." Maar nu tenslotte is de beurt aan Jeremia, hij wordt opgezocht, en "alle oversten, Johanan zelf niet uitgezonderd, en al het volk van de kleinste tot de grootste toe," brengen hem een bezoek, zij traden toe, vers l, wat betekent, dat zij zich tot nu toe op een afstand van de profeet gehouden en hem geschuwd hadden. Nu

I. Verlangen zij van hem, dat hij tot God zal bidden en Hem vragen, wat Hij wil, dat zij doen zullen in de tegenwoordige noodlottige samenloop van omstandigheden, vers 2, 3. Zij drukken zich verwonderlijk goed uit.
1. Met grote eerbied voor de profeet. Hoewel hij arm en nederig was, en onder hun macht stond, toch spreken zij hem aan met nederigheid en onderworpenheid, als die zijn bijstand inroepen, die zij betuigen niet waardig te zijn: Laat toch onze smeking voor uw aangezicht neervallen. Zij vleien hem dus in de hoop hem te overreden, te zeggen, wet zij graag wilden.

2. Met de beste gedachten van zijn invloed in de Hemel. Bid voor ons, die niet weten, hoe voor onszelf te bidden. Bid de Heere uw God, want wij zijn onwaardig Hem onze God te noemen, ook hebben wij geen reden enige gunst van Hem te verwachten.

3. Met een juist begrip van hun behoefte aan goddelijke leiding. Zij spreken over zichzelf, als een voorwerp van medelijden: Wij zijn weinigen van velen overgelaten, hoe licht zal zo’n overblijfsel verzwolgen worden, en toch zou het jammer zijn, als dat gebeurde. Uw ogen zien, in welk een ellende wij zijn, en in welk een nood, als gij iets voor ons kunt doen, help ons dan.

4. Met het verlangen naar goddelijke leiding: "Dat de Heere uw God deze ramp indachtig zij en er Zijn hand over uitstrekke en ons de weg bekend make, die wij zullen ingaan," en waarop wij mogen verwachten, dat Hij met ons zal zijn, "en de zaak die wij zullen doen," de koers, die wij nemen zullen tot ons behoud. In ieder moeilijk twijfelachtig geval moet ons oog op God gericht zijn om ons te leiden. Toen mocht men verwachten geleid te worden door een "geest van de profetie," die nu heeft opgehouden, maar nog mogen wij in geloof bidden om geleid te worden door een geest van de wijsheid in onze harten en de wenken van de Voorzienigheid.

II. Jeremia belooft hun getrouw om leiding voor hen te bidden, en, welke boodschap God hem ook voor hen geven zou hun die over te brengen, precies, zoals hij die ontvangen had, zonder iets toe te voegen, te veranderen of weg te laten, vers 4.
Predikanten kunnen hiervan leren,
1. Nauwgezet te bidden voor wie het verlangen: "Ik zal bidden naar uw woorden." Hoewel zij hem verwaarloosd hadden, toch wilde hij, evenals Samuël, toen hij verwaarloosd werd, niet zondigen tegen de Heere, "dat ik zou aflaten voor ulieden te bidden," 1 Samuel 12:23.
2. Met nauwgezetheid raad te geven aan wie het verlangen, zoveel mogelijk naar Gods wil, zonder hun "een woord te onthouden, of het hun aangenaam is of niet, maar hun het gehele woord, dat de Heere zal antwoorden, bekend te maken," om te tonen, dat zij getrouw zijn in hun werk.

III. Beloven zij met zoveel woorden, dat Gods wil hun richtsnoer zal zijn, zodra zij die vernomen hebben, vers 5, 6, en zij hadden de onbeschaamdheid, God tot getuige te nemen van hun oprechtheid in deze zaak, hoewel zij terzelfder tijd veinsden: De Heere zij tussen ons tot een waarachtig en betrouwbaar getuige, zeg gij ons, in de vreze Gods, naar waarheid wet Zijn wil is, dan zullen wij in de vreze Gods daarnaar handelen, en hiervan zij "de Heere, die Rechter is, Rechter tussen ons". Die gebaat willen worden door de gebeden van goede predikanten, moeten nauwgezet luisteren naar hun prediking en er zich door laten leiden, zover die in overeenstemming is met Gods wil. Zij konden het niet beter zeggen, dat zij deden: "Het zij dan goed of kwaad, wij zullen van de stem des Heeren onzes Gods gehoorzaam zijn, opdat het ons welga."

1. Zij noemen nu God hun God, want Jeremia had hen aangemoedigd, om Hem zo te noemen, vers 4 :Ik zal tot de Heere uw God bidden. Hij is onze God en daarom zullen wij van Zijn stem gehoorzaam zijn. Onze betrekking tot God maakt het tot onze duren plicht Hem te gehoorzamen.

2. Zij beloven gehoorzaam te zijn. omdat zij de profeet zonden, om Hem te vragen. Wij verlangen niet waarlijk te weten, wat de wil des Heeren is, als wij niet ten volle besloten zijn, die te doen, zodra wij het weten.

3. Het is een algehele gehoorzaamheid, die zij hier stilzwijgend beloven. Zij zullen doen wat God hun beveelt te doen, "hetzij dan goed of kwaad:" Al mag het ons kwaad toeschijnen, toch willen wij geloven, dat, als God het beveelt, het zeker goed is, en wij moeten het niet beredeneren, maar doen. Wat God ook beveelt, of het gemakkelijk of moeilijk is, in overeenstemming met onze neigingen, of er mee in strijd, of het goedkoop of kostbaar is, gewoon of ongewoon, of onze wereldse belangen er voordeel of nadeel van ondervinden, als het onze plicht is, zullen wij het doen.

4. Het is op grond van een zeer juiste overweging, dat zij dit beloven, een verstandige en verstrekkende overweging, "opdat het ons welga" waaruit de overtuiging spreekt, dat zij niet konden verwachten, dat het hun wel zou gaan op andere voorwaarden.

Jeremia 42:7-22
Wij hebben hier het antwoord, dat Jeremia ontving om over te brengen aan degenen, voor wie hij God gevraagd had.

I. Het kwam niet onmiddellijk, niet dan ten einde van tien dagen, vers 1. Zo lang werden zij in onzekerheid gehouden, misschien om hen te straffen voor hun huichelarij of om te tonen, dat

Jeremia niet uit zichzelf sprak, en niet, wat hij wilde, want hij kon niet spreken, wanneer hij wilde, maar moest wachten op bevelen. Maar, het leert ons op God te blijven wachten voor leiding op onze weg. "Het gezicht zal nog tot een bestemde tijd zijn, dan zal Hij het op het einde voortbrengen."

II. Toen het kwam, maakte hij het in ‘t openbaar bekend, beide aan "al de vorsten en aan al het volk, van de kleinste af tot de grootste toe", hij bracht het getrouwelijk en volledig over, zoals hij het ontvangen had, daar hij beloofd had, dat hij hun niets onthouden zou. Als Jeremia hun uit zijn eigen wijsheid bevel had moeten geven, dan zou hij misschien niet hebben geweten, welke raad hij hun geven moest, zo moeilijk was het geval, maar wat hij hun te raden heeft, is, wat "de Heere, de God Israëls, zegt," tot Wien zij hem gezonden hadden en daarom waren zij door eer en plicht gebonden, dat te doen. En dat zegt hij hun,
1. Dat het de wil van God is, dat zij zullen blijven, waar zij zijn, met de belofte, dat, als zij het doen, het hun ongetwijfeld wel zal gaan, indien gijlieden in dit land zult blijven wonen, vers 10. Hun broeders waren er uit verdreven, en dat was een beproeving voor hen, daarom moeten zij, die er in blijven mogen, het als een goedheid, en als hun plicht beschouwen om er in te blijven wonen. Dat zij, wier deel in Kanaän is, het nimmer verlaten, zolang zij er kunnen blijven. Het zou al genoeg geweest zijn om het hun tot plicht te maken, als God alleen gezegd had: "Als Mijn onderdanen gelast Ik u in dit land te blijven wonen", maar Hij overreedt hen liever als een Vriend, dan hun als Vorst te bevelen.

a. Hij spreekt Zijn tedere belangstelling voor hen uit in hun tegenwoordige rampzalige toestand: "Ik heb berouw over het kwaad, dat Ik u aangedaan heb." Hoewel zij niet veel bewijs hadden gegeven van berouw over hun zonden, toch begint God, als Eén, Wiens "ziel verdrietig is over de arbeid van Israël," Richteren 10:16, berouw te hebben over de oordelen, die Hij om hun zonde over hen had gebracht. Niet, dat Hij veranderd was, maar Hij was bereid Zijn weg te veranderen en in genade tot hen terug te keren. Gods tijd om berouw te hebben over Zijn knechten, is dan, als Hij ziet, dat, zoals hier, hun kracht is vergaan, en dat "de beslotene en verlatene niets is", Deuteronomium 32:36.
b. Hij bestrijdt het argument, dat zij opwerpen tegen een blijven wonen in het land: zij vreesden de koning van Babel Hoofdstuk 41:18, dat hij komen zou en de dood van Gedálja op hen wreken, hoewel zij er in geen enkel opzicht schuld aan hadden, ja er zelfs tegen getuigd hadden. De veronderstelling is zonderling en onredelijk, meer als er enige grond voor geweest was, dan wordt er hier genoeg tegen ingebracht, om ze te verwerpen, vers 11 : "Vreest niet voor het aangezicht des konings van Babel, hoewel hij een man is van grote macht en van weinig genade, en een zeer willekeurig vorst, wiens wil wet is, en daarom zijt gij bevreesd, dat hij, onder dit voorwendsel, hoewel zonder enige schijn van reden, naar uw leven zal staan, "vreest niet voor hem, want die vrees zal u een strik zijn, vreest hem niet, want Ik ben met u, en als God voor u is om u te behouden, wie kan dan tegen u zijn, om u kwaad te doen?" Zo heeft God zorg gedragen, om zelfs de redeloze vrees van Zijn volk uit de weg te ruimen en te stillen, die het ontmoedigde op de weg van de plicht, en in Zijn beloften is genoeg om hen te bemoedigen.
c. Hij verzekert hun, dat, als zij nog in dit land blijven wonen, zij niet alleen veilig zullen zijn voor de koning van Babel, maar gelukkig worden gemaakt door de Koning van de koningen: "Ik zal u bouwen en u planten, gij zult opnieuw wortel schieten, en de grondslag zijn voor een nieuwen staat, een phoenix-koninkrijk, dat verrijst uit de as van het vorige." Er wordt aan toegevoegd, vers 12 : Ik zal ulieden barmhartigheid geven. In al wat ons tot troost is, mogen wij Gods genade zien. God wil hun hierin genade tonen, dat de koning van Babel hen niet alleen niet zal vernietigen, maar Ik zal geven, dat hij zich over u erbarme en u weer in uw land brenge. De vriendelijkheid, die de mensen ons bewijzen, moeten wij toeschrijven aan Gods

vriendelijkheid. Hun, wie Hij barmhartig is, geeft Hij, dat zelfs degenen hun barmhartig zijn, die hen gevangen hadden, Psalm 106:46. "De koning van Babel, wie het land nu ter beschikking staat, zal u naar uw eigen land doen wederkeren, zal u opnieuw in uw eigen woonplaatsen vestigen, en u in bezit stellen van het land, dat u vroeger toebehoorde." God heeft tot onze plicht gemaakt, wat inderdaad een voorrecht is, en onze gehoorzaamheid zal haar eigene beloning met zich brengen. "Blijft in dit land, en het zal opnieuw uw eigen land zijn, en gij zult er blijven wonen. Verlaat het niet, nu gij zulk een schone gelegenheid hebt, om er weer van te genieten. Wees niet zo onwijs, als die de valse ijdelheden onderhouden, en hunlieder weldadigheid verlaten."

2. Dat, als zij gesteld zijn op de gunst van God en hun eigen geluk, zij er in geen geval aan moeten denken naar Egypte te gaan, daarheen in geen geval, niet naar het land, waaruit God hun vaderen verlost en waartegen Hij hen zo vaak gewaarschuwd had, dat zij er geen verbond mee maken, en geen vertrouwen in stellen zouden. Hier valt op te merken,
a. De zonde, waaraan zij verondersteld worden schuldig te zijn (en voor Hem, die hun harten kende, was het meer dan een veronderstelling): "Gij begint met te zeggen: Wij zullen in dit land niet blijven, vers 13, wij zullen nooit geloven, dat wij er veilig kunnen zijn, neen, al neemt God zelf onze bescherming op zicht Wij zullen er niet blijven, zelfs niet om van de stem des Heeren onzes Gods gehoorzaam te zijn. Hij kan zeggen wat Hij wil, maar wij zullen doen wat wij wijlen. Wij zullen gaan naar Egypteland en daar zullen wij blijven" ‘t zij, dat God ons verlof geeft, en met ons is of niet, vers 14. Verondersteld wordt, dat zij hun hart er op gezet hadden: "Nadien gij ganselijk uw aangezichten zult stellen om naar Egypte te gaan", als gij hardnekkig besloten zijt, daarheen te gaan en daar te blijven, hoewel God tegen u is, beide door Zijn woord en Zijn leiding, dan moet gij de gevolgen maar dragen. Wat hun dit besluit heeft doen nemen, is, dat zij menen: aldaar zullen wij geen strijd zien, noch naar brood hongeren, zoals wij lang in dit land hebben gedaan, vers 14. Het is dwaasheid onze plaats te verlaten, vooral het Heilige Land te verlaten, omdat niet alles ons voor de wind gaat, maar nog groter dwaasheid te denken, dat wij door van plaats te veranderen, aan Gods oordelen kunnen ontkomen, en aan dat kwaad, dat zondaars op iedere weg van ongehoorzaamheid achtervolgt, en dat niet te ontkomen is dan door tot gehoorzaamheid terug te keren.

b. Het vonnis, om deze zonde over hen uitgesproken, wanneer zij er in volharden. Het wordt uitgesproken in Gods naam, vers 15 :"Hoort des Heeren woord, gij overblijfsel van Juda gij, die denkt, dat, omdat gij een overblijfsel zijt, gij natuurlijk gespaard moet worden, vers 2, en uw eigen zin moet hebben." Verschrikte hen het zwaard en de honger? Diezelfde oordelen zullen hen naar Egypte volgen, hen achterhalen en hen daar overweldigen, vers 16-17, Gij denkt, omdat honger en oorlog lang in dit land gewoed hebben, dat zij er erfelijk zijn, en toch als gij op God vertrouwt, kan Hij dit land tot een land van vrede voor u maken, gij denkt, dat die rampen tot dit land beperkt blijven, en als gij slechts uit dit land kunt komen, dat gij ze dan ook kwijt zijt, maar God zal ze u achterna zenden, waar gij ook heengaat." Het kwaad, waaraan wij door zonde menen te ontsnappen zullen wij op die wijze zeker en onvermijdelijk tegemoet gaan. De mannen, die naar Egypte gaan, in strijd met Gods wil, "om het zwaard en de honger te ontkomen, zullen door het zwaard en door de honger in Egypte sterven". Wij kunnen dit toepassen op de gewone rampen van het menselijk leven, zij, die er ongeduldig onder zijn, en er aan denken te ontkomen door van plaats te veranderen, zullen ondervinden dat zij zich bedrogen hebben en er niet beter van worden. Het verdriet en de tegenspoeden, die aan alle mensen gemeen zijn, zullen zij overal vinden, waar ze ook heengaan. Iedere verplaatsing is er een van de ene woestijn naar de andere, en dan zijn wij nog precies even ver.

c. Verschrikte hen de verwoesting van Jeruzalem? En waren zij bereid, er zover als zij konden vandaan te gaan? Een gelijk lot zal hun in Egypte treffen, vers 18 :Gelijk Mijn toorn is uitgestort over Jeruzalem, alzo zal hij over ulieden uitgestort worden in Egyptland. Die God door zonde tot hun vijand gemaakt hebben, zullen Hem een verterend vuur vinden, waarheen zij ook gaan. En dan zult gij zijn "tot een vervloeking en tot een ontzetting." De Hebreeën waren van ouds de Egyptenaren een gruwel, Genesis 43:32, en nu zullen zij dat nog meer worden dan zij het ooit geweest zijn. Als het gelovige volk van God zich mengt met de ongelovigen, en hun het hof maakt, dan verliezen zij hun waardigheid, en maken zichzelf tot een smaad.

3. Dat God hun huichelarij kende, toen zij Hem vroegen, en, dat, toen zij Hem vroegen, wat Hij wilde, dat zij zouden doen, zij besloten waren, hun eigen weg te volgen, en daarom wordt het vonnis, dat tevoren slechts een voorwaardelijke veroordeling was, onherroepelijk verklaard. Nadat hij hun heeft voorgesteld, goed en kwaad, de zegen en de vloek maakt hij tot besluit de toepassing van wat hij gezegd heeft.
a. Hij betuigt plechtig, dat hij zijn boodschap getrouwelijk heeft overgebracht, vers 19. Het besluit van alles is: Gaat niet naar Egypte, als gij het doet, zijt gij Gods gebod ongehoorzaam, en wat ik u gezegd heb, zal tegen u getuigen, want weet zeker, dat hetzij dat gij het horen zult, of hetzij dat gij het zult laten, ik duidelijk tegen u getuigd heb, gij kunt geen onbekendheid met de wil van God voorwenden.
b. Hij verwijt hun lage huichelarij in hun beroep op hem om God voor hen te vragen, vers 20 : Gij hebt uw zielen verleid, want die menen God te bedriegen zullen tenslotte blijken zichzelf bedrogen te hebben ter verdoemenis.
c. Hij weet reeds, dat zij besloten zijn te gaan in strijd met Gods gebod, waarschijnlijk toonden zij het reeds in hun gelaat en door een half luid gemor, voordat hij uitgesproken was. Maar hij sprak uit naam van Hem, die hun harten kende: "Gij hebt niet gehoord naar de stem des Heeren uws Gods," gij hebt geen lust om te gehoorzamen. Zo had ook Mozes tot hen gesproken aan het slot van zijn afscheidsrede, Deuteronomium 31:27, 29:"Ik ken uw weerspannigheid en uw harden nek, en dat gij het zult verderven." Bewonder het geduld van God, dat het Hem behaagt te spreken tot hen, die Hij weet, dat er geen acht op willen geven, en, dat Hij handelen wil met hen, die Hij weet, dat geheel trouweloos handelen zullen, Jesaja 48:8.
d. Daarom houdt hij hun vonnis aan hen voor, en bekrachtigt, wat hij tevoren had gezegd: Weet zeker dat gij sterven zult door het zwaard, vers 22. Gods bedreigingen mogen gesmaad, maar zij kunnen niet teniet gemaakt worden. "Honger en pestilentie zullen deze zondaars vervolgen, want er is geen vrijplaats tegen goddelijke vonnissen, en een misdadiger kan niet buiten Gods rechtsgebied gaan. Gij zult sterven ter plaatse, waar het u gelust heeft heen te gaan." Wij weten zelf niet wat goed voor ons is, en vaak blijkt een ramp te zijn, en soms zelfs een noodlottige, wat wij het liefste hadden, en waar wij het meest ons hart op gesteld hadden.

HOOFDSTUK 43
1 En het geschiedde, als Jeremia geëindigd had tot het ganse volk te spreken al de woorden des HEEREN, huns Gods, met dewelke hem de HEERE, hun God, tot hen gezonden had, te weten al die woorden, 2 Zo sprak Azaria, de zoon van Hosaja, en Johanan, de zoon van Kareah, en al de trotse mannen, zeggende tot Jeremia: Gij spreekt leugen; de HEERE, onze God, heeft u niet gezonden, om te zeggen: Gijlieden zult niet gaan in Egypte, om aldaar als vreemdelingen te verkeren. 3 Maar Baruch, de zoon van Nerija, hitst u tegen ons op, opdat hij ons overgeve in de hand der Chaldeeën, dat zij ons doden en ons gevankelijk naar Babel wegvoeren. 4 Alzo gehoorzaamde Johanan, de zoon van Kareah, en al de oversten der heiren, en al het volk, der stem des HEEREN niet, om in het land van Juda te blijven. 5 Maar Johanan, de zoon van Kareah, en al de oversten der heiren namen het ganse overblijfsel van Juda, die van al de heidenen, waar zij waren heengedreven, wedergekeerd waren, om in het land van Juda te wonen; 6 De mannen, en de vrouwen, en de kinderkens, en des konings dochteren, en alle ziel, die Nebuzaradan, de overste der trawanten, bij Gedalia, de zoon van Ahikam, de zoon van Safan, gelaten had, ook de profeet Jeremia, en Baruch, de zoon van Nerija; 7 En zij togen in Egypteland, want zij waren der stem des HEEREN niet gehoorzaam; en zij kwamen tot Tachpanhes. 8 Toen geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia te Tachpanhes, zeggende: 9 Neem grote stenen in uw hand, en verberg ze in de klei in de ticheloven, die bij de deur van Farao's huis te Tachpanhes is, voor de ogen der Joodse mannen; 10 En zeg tot hen: Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ziet, Ik zal heenzenden, en Nebukadrezar, de koning van Babel, Mijn knecht, halen, en Ik zal zijn troon zetten boven op deze stenen, die Ik verborgen heb; en hij zal zijn schone tent daarover spannen. 11 En hij zal komen en Egypteland slaan: wie ten dood, ten dode; en wie ter gevangenis, ter gevangenis; en wie ten zwaard, ten zwaarde. 12 En Ik zal een vuur aansteken in de huizen der goden van Egypte, en hij zal ze verbranden, en gevankelijk wegvoeren; en hij zal Egypteland aantrekken, gelijk als een herder zijn kleed aantrekt, en hij zal van daar uittrekken in vrede. 13 En hij zal de opgerichte beelden van Beth-semes, hetwelk in Egypteland is, verbreken; en hij zal de huizen der goden van Egypte met vuur verbranden.

Jeremia heeft trouw Gods boodschap uit het vorige hoofdstuk overgebracht, en daarmee de zaak zo duidelijk voorgesteld, dat men daarover geen woord meer zou verwachten, maar wij vinden hier heel wat anders.

I. Het volk veracht de boodschap, het loochent, dat het Gods Woord is, vers 1-3, en maakt dan geen bezwaar, er rechtstreeks tegen in te gaan. Het trekt naar Egypte en neemt Jeremia mede, vers 4 -7.
II. God zendt het een nieuwe boodschap, profetie van een vervolging des konings van Babel tot in Egypte, vers 8-13.

Jeremia 43:1-7
Wat God had gezegd omtrent de bouwlieden aan Babels toren, mag ook wel gezegd worden van de lieden, waarmee Jeremia nu te doen heeft: "Zou hun niet afgesneden worden al wat zij bedacht hebben te maken?" Genesis 11:6 Zij hebben lust naar Egypte te trekken en zij zullen naar Egypte gaan, wat de Heere daartegen ook inbrengen moge.
Jeremia deelde hun mee al wat hem geboden was, hoewel hij zag, dat het hun niet behaagde, het was datgene, hetwelk de Heere hem had te kennen gegeven, en daarom moesten zij het horen. Laat ons nu zien, wat ze daartegen hebben te zeggen.

I. Zij ontkennen, dat het een boodschap van God is. Johanan en alle de trotse mannen zeiden tot Jeremia: Gij spreekt leugen, vers 2. Zie hier,
1. Wat de oorzaak van hun ongehoorzaamheid was: het was hoogmoed, daaruit alleen ontstaat twist met God en met mensen. Het waren trotse mannen, die de profeet voor een leugenaar uitmaakten. Zij konden niet velen, dat hun gevoelen werd tegengesproken en hun plannen verijdeld, zelfs niet door goddelijke wijsheid, zij zelf alleen waren wijs. Farao had gezegd:

"Wie is de Heere, dat ik Hem zou gehoorzamen" Exodus 5:2. Het trotse, onbuigzame hart des mensen is een van de brutaalste vijanden, die God heeft.

2. Waarmee praten zij hun ongehoorzaamheid goed? Zij wilden niet erkennen, dat Jeremia Gods Woord sprak: "De Heere heeft niet met deze boodschap tot ons gezonden." Zij waren of niet overtuigd, dat wat Jeremia zei van God kwam, òf (wat ik eerder geloof) zij waren wel overtuigd maar wilden het niet erkennen. Het licht scheen hun helder in het gelaat, maar zij sloten er het oog voor, òf wilden niet erkennen, dat het scheen. Zie, de reden waarom mensen de Bijbel niet als Gods Woord willen aannemen, ligt daarin, dat zij zich niet naar dat woord willen schikken, die hardnekkige ontkenning is het voorwendsel voor vrijwillige ongehoorzaamheid. Had God door een engel tot hen gesproken gelijk van de berg Sinaï, dan zouden zij het verbeelding genoemd hebben. Hadden zij niet Jeremia als een profeet ondervraagd? Had hij niet gewacht op Gods mededeling wat hij spreken zou? Had niet al wat hij zei, de gewone kenmerken van profetie? Was de profeet niet in dezelfde omstandigheden als zij zelf? Waarom zou hij dan hun belang uit het oog verliezen? Had hij niet steeds getoond, een ware Israëliet te zijn? En God niet getoond, dat Jeremia zijn profeet was? Was ooit één zijner woorden ter aarde gevallen? Inderdaad dachten zij over Jeremia zelf nog zo kwaad niet, maar zeiden: Baruch hitst u tegen ons op, vers 3. Hoe onwaarschijnlijk, dat Baruch aan een samenzwering zou deelnemen om hen in de handen van de Chaldeeën over te geven, wat zou hij daarbij te winnen hebben? Indien Jeremia en Baruch de Chaldeeën zo welgezind waren als men het voorstelde, zouden zij wel dadelijk met Nubazaradan naar Babylon meegegaan zijn, die hen zeer vriendelijk had behandeld, en niet met dit verachte, ondankbare overblijfsel achtergebleven. Maar de beste diensten zijn geen beschutting tegen kwaadwilligheid en laster.
Of, gesteld dat Baruch zulke boze bedoelingen had, konden zij verwachten, dat Jeremia zó onder Baruchs invloed stond, dat hij Gods naam zou misbruiken om zulk laag bedoelen te dekken? Zie, degenen, die de bediening des Woords tegen willen werken, zijn ijverig in de weer, het in een kwaad daglicht te stellen. Wanneer men in de zonde wil volharden, dan stelt men hen, die ze bestraffen, voor als zichzelf bedoelende, als het kwade zoekende voor hun naburen.

II. Zij besluiten, ondanks de vermaning, naar Egypte te trekken. Zij besluiten, niet in het land van Juda te blijven, gelijk God hun bevolen had, vers 4. Zij gaan eensgezind weg en nemen al het hun mee naar Egypte. Zij namen het gehele overblijfsel van Juda, die van alle de heidenen, waar zij waren heengedreven, wedergekeerd waren om in het land van Juda te wonen, uit oprechte begeerte naar dat land. Zij lieten deze hun vrijheid niet, maar dwongen ze, mee te gaan naar Egypte, vers 5, mannen, vrouwen en kinderen, vers 6, een lange reis naar een vreemd land, vol afgoderij, een land dat Israël nooit met vriendelijkheid of trouw had behandeld (zie echter Genesis 45:17-20). Daarheen wilden zij gaan, en daarvoor verlieten zij hun eigen land en onttrokken zich aan Gods bescherming. Het is dwaasheid van een mens niet te weten wanneer hij het goed heeft, dikwijls ruïneert hij zich door zijn pogingen om een betere positie te krijgen. Het is de hoogmoed van vooraanstaande mannen, dat ze degenen, die onder hen staan, aanmanen hen te volgen, al gaat dat ook tegen recht en plicht in. Deze trotse mannen noodzaakten zelfs Jeremia en Baruch, met hen mee te gaan naar Egypte, zij voerden hen mee als gevangenen, ten dele om zo te straffen (en groter straf konden zij hun niet opleggen, dan ze te dwingen, tegen hun consciëntie te handelen, dat zijn de ergste tirannen, die over uw ziel regeren willen, zeggende: "Buig u neer, dat wij over u gaan," Jesaja 57:2, ten dele om zelf naam te maken. Ofschoon de beide mannen gedwongen werden, wilden die dwingelanden de wereld doen geloven, dat zij vrijwillig meegingen, en wie zou hun beticht hebben van ongehoorzaamheid aan het woord des Heeren, zo de profeten zelf aldus hadden

gehandeld? "Zij kwamen te Thachpanhes, een beroemde stad in Egypte (zo genoemd naar een Koningin van die naam)", I Koningen 11:19, hetzelfde als Chanes, Jesaja 30:4, het was nu de hoofdstad, want Farao's hof was daar, vers 9. Geen plaats paste deze trotse mannen beter dan de koninklijke stad en nabij het hof, zo weinig dachten zij aan Jozefs wijsheid, die zijn broederen in Gosen liet wonen. Hadden zij de zin van ware Israëlieten gehad, zij zouden liever in de woestijn van Juda gewoond hebben dan in de meest bevolkte steden van Egypte.

Jeremia 43:8-13
Wij vinden hier, gelijk ook in het volgende hoofdstuk, Jeremia profeterende in Egypte.
Jeremia was nu in Thachpanhes, want daar woonden zijn heren en meesters, hij verkeerde te midden van afgodische Egyptenaren en verraderlijke Israëlieten. Maar hier

1. Ontving hij het Woord des Heeren, het geschiedde tot hem. God kan Zijn volk met Zijn genade bezoeken, waar het zich ook bevindt. Wanneer de dienaren gebonden zijn, is het Woord des Heeren nog niet gebonden. De geest van de profetie was niet aan het land Israëls gebonden. Voor Jeremia naar Egypte trok, niet bij keuze maar door dwang, trok God Zijn gewone gunst niet van hem af.

2. Wat hij van de Heere ontving, gaf hij het volk over. Waar wij ook verkeren, moeten wij trachten goed te zijn, want dat is onze taak in de wereld. Wij lezen van twee boodschappen, die Jeremia toevertrouwd werden, om ze in Egypte over te brengen. Wij mogen veronderstellen, dat hij zijn landgenoten in Egypte zoveel mogelijk goed deed, althans voor zover ze daarvan gediend waren. Als profeet deed hij zijn gewone werk, bad hij voor hen onderrichtte en troostte hen. Maar twee boodschappen, die hij onmiddellijk van God had ontvangen, zijn opgetekend, de ene in dit hoofdstuk, aangaande Egypte zelf en deszelfs ondergang voorspellende, de andere in het volgende hoofdstuk, betreffende de Joden in Egypte. God had hun tevoren gezegd, dat het zwaard, hetwelk zij in Egypte meenden te ontgaan, hen daar zou volgen. Hier zegt hij hun voorts, dat het zwaard van Nebukadnézar, dat zij juist zozeer vreesden, hen hier zou treffen.

I. Dit wordt door een teken aangewezen.
Jeremia moest grote stenen in zijn hand nemen, zoals voor fundamenten gebruikt werden, en ze in de klei in de ticheloven verbergen, die op de openbare weg, bij de deur van Farao's huis was, vers 9, een in het oog lopende plaats nabij het koninklijke paleis. Egypte was beroemd om zijn tichelovens, getuige de slavernij van de kinderen Israëls, die gedwongen waren, tichelstenen te maken, Exodus 5:7, waaraan zij mogelijk door dit teken herinnerd werden. De grondslag van Egypte's verwoesting werd in deze tichelovens, in die klei gelegd. Dit moest hij doen, niet voor de ogen van de Egyptenaren, die Jeremia niet kenden, maar "voor de ogen van de Joodse mannen," tot wie hij gezonden was, opdat hij, nu hij ze niet had kunnen verhinderen, naar Egypte te gaan, ten minste leren zou, daarover boete te doen.

II. Het wordt in klare woorden geprofeteerd, zo duidelijk mogelijk.
1. Dat de koning, de tegenwoordige koning van Babylon, Nebukadnézar, dezelfde die Jeruzalem had verwoest, zich meester zou maken van deze koninklijke stad, en zijn troon zetten boven op deze stenen, die Ik verborgen heb, spreekt de Heere, vers 10. Deze zeer bijzondere omstandigheid wordt voorspeld, opdat, wanneer die komen zou, de profetie in herinnering zou komen en het geloof in de omvang en de zekerheid van de goddelijke voorwetendheid, voor wie de kleinste en toevalligste gebeurtenissen geopend zijn, bevestigd. God noemt Nebukadnézar Zijn knecht, omdat hij hierin Gods wil volbrengt, Zijn voornemen volvoert en dus Zijn werktuig is. Zie, de vorsten van de wereld zijn Gods dienaren, Hij

gebruikt ze tot wat Hij wil en zelfs die onder hen, welke Hem niet kennen noch Zijn eer bedoelen, zijn instrumenten, waarvan Hij zich bedient.

2. Hij zou vele Egyptenaren doden en allen aan zich onderwerpen, vers 11. Hij zal komen en Egypteland slaan, en of schoon Egypte steeds een krijgshaftige natie geweest is, zal het tegen Babel niet bestand zijn. Wien hij wil, zal hij doden, hetzij door pestilentie (want dat betekent dood hier, als in hoofdstuk 15, als hij ze in besmette plaatsen opsluit, hetzij door het zwaard des oorlogs of van de gerechtigheid in koelen bloede of in toorn. En wie hij wij zal hij in het leven behouden en in gevangenschap wegvoeren. Door naar Egypte te gaan, hadden de Joden de Chaldeeën daarheen gelokt, en dus het volk, dat ze ontvangen had, een slechte dienst bewezen. Zij, die beloofden Israël tegen de koning van Babel te beschermen, stelden zich aan zijn wraak bloot.

3. Hij zou de afgoden van Egypte, beide tempels en afgodsbeelden, verderven, vers 12. Hij zal een vuur aansteken in de huizen van de goden van Egypte, maar het zal een vuur zijn, door God gezonden, het vuur van Gods toorn die haast aankwam, Jesaja 46:1. "Beth-Semes, of huis van de zon", zo genoemd, omdat daar een tempel stond, ter ere van de zon gebouwd, waar op gezette tijden de aanbidders van de zon een algemene vergadering hielden. De standbeelden of staande beelden of opgerichte beelden zal Hij verbreken, vers 13, en nemen de rijke bouwstoffen mede. Het betekent, dat hij alles verwoesten zou, zelfs de tempel en de beelden zouden de woede van zijn overwinnend leger niet ontsnappen. De koning van Babylon was zelf een groot afgodendienaar en een beschermer van de afgoderij, hij had zijn tempels en beelden ter ere van de zon even goed als de Egyptenaren, maar hij wordt hier gebruikt om de afgoden van Egypte te vernielen. Zo maakt God soms een goddeloos man of goddeloos volk de gesel en de plaag van een ander.

4. Hij zal zich meester maken van Egypte, en niemand vermogen, deszelfs zaak te bepleiten of zijn ongelijk te erkennen, vers 12. Hij zal Egypteland aan trekken gelijk als een herder zijn kleed aantrekt. Hij zal de rijke buit van het land meenemen, om er zijn eigen land mee te verfraaien en te versterken. Hij zal ze aantrekken gelijk een krijgsman zijn harnas, en al is de buit rijk en gewichtig en de eigenaar bedreven in de oorlog, toch zal Nebukadnézar die even gemakkelijk en even snel bemachtigen als een herder zijn kleed aantrekt, wanneer hij in de morgenstond zijn kudde uitleidt. Beladen met de rijkdom van vele andere volken, de vrucht van zijn veroveringen, zal hij met de buit van Egypte niet meer moeite hebben als een herder met zijn kleed. En wanneer hij genomen heeft wat hem behaagt (zoals Benhadad dreigde te doen, 1 Koningen 20:6), dan zal hij "van daar uittrekken in vrede," zonder dat iemand het hem belet of hij voor enige moeilijkheid vreest, zo weerloos laat hij Egypte achter. Deze verwoesting van Egypte door de koning van Babylon is voorspeld door Ezechiël, hoofdstuk 29:19, 30:10. Babylon lag zeer ver weg van Egypte, en toch zou vandaar de verwoesting komen, want God ordineert de oordelen van waar Hij wil.

HOOFDSTUK 44

1 Het woord, dat tot Jeremia geschiedde aan al de Joden, die in Egypteland woonden, die te Migdol woonden, en te Tachpanhes, en te Nof, en in het land Pathros, zeggende: 2 Alzo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Gij hebt gezien al het kwaad, dat Ik gebracht heb over Jeruzalem en over alle steden van Juda; en ziet, zij zijn een woestheid te deze dage, en niemand woont daarin; 3 Vanwege hun boosheid, die zij gedaan hebben, om Mij te tergen, gaande om te roken en andere goden te dienen, die zij niet kenden, zij, gij, noch uw vaders. 4 En Ik heb tot u gezonden al Mijn knechten, de profeten, vroeg op zijnde en zendende, om te zeggen: Doet toch deze gruwelijke zaak niet, die Ik haat. 5 Maar zij hebben niet gehoord, noch hun oor geneigd, om zich van hun boosheid te bekeren, dat zij anderen goden niet roken. 6 Daarom is Mijn grimmigheid en Mijn toorn uitgestort, en heeft gebrand in de steden van Juda en in de straten van Jeruzalem; zodat zij tot eenzaamheid en tot verwoesting geworden zijn, gelijk het is te dezen dage. 7 En nu, zo zegt de HEERE, de God der heirscharen, de God Israëls: Waarom doet gij zulk een groot kwaad tegen uw zielen, opdat gij u de man en de vrouw, het kind en de zuigeling uit het midden van Juda uitroeit, opdat gij u geen overblijfsel overlaat? 8 Tergende Mij door de werken uwer handen, rokende anderen goden in het land van Egypte, alwaar gij gekomen zijt, om daar als vreemdeling te verkeren; opdat gij uzelven uitroeit, en opdat gij wordt tot een vloek, en tot een smaadheid onder alle volken der aarde? 9 Hebt gij vergeten de boosheden uwer vaderen, en de boosheden der koningen van Juda, en de boosheden van hun vrouwen, en uw boosheden, en de boosheden uwer vrouwen, die zij gedaan hebben in het land van Juda en in de straten van Jeruzalem? 10 Zij zijn tot op dezen dag nog niet verbrijzeld van hart, en zij hebben niet gevreesd, noch gewandeld in Mijn wet en in Mijn inzettingen, die Ik voor ulieder aangezicht en voor het aangezicht uwer vaderen gegeven heb. 11 Daarom, zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ziet, Ik zal Mijn aangezicht tegen ulieden stellen ten kwade, en om gans Juda uit te roeien. 12 En Ik zal het overblijfsel van Juda wegnemen, die hun aangezichten gesteld hebben, om in Egypteland te gaan, om aldaar als vreemdelingen te verkeren; en zij zullen allen in Egypteland verteerd worden; door het zwaard zullen zij vallen, door de honger zullen zij verteerd worden, van de kleinste tot de grootste toe; door het zwaard en door de honger zullen zij sterven; en zij zullen worden tot een vervloeking, tot een ontzetting en tot een vloek, en tot een smaadheid. 13 Want Ik zal bezoeking doen over degenen, die in Egypteland wonen, gelijk als Ik bezoeking gedaan heb over Jeruzalem, door het zwaard, door de honger en door de pestilentie; 14 Zodat het overblijfsel van Juda, die in Egypteland gekomen zijn, om aldaar als vreemdelingen te verkeren, geen zal hebben, die ontkome, of overblijve; te weten om weder te keren in het land van Juda, waarnaar hun ziel verlangt weder te keren, om aldaar te wonen; maar zij zullen er niet wederkeren, behalve die ontkomen zullen. 15 Toen antwoordden aan Jeremia al de mannen, die wisten, dat hun vrouwen anderen goden rookten, en al de vrouwen, die daar stonden, zijnde een grote hoop, mitsgaders al het volk, die in Egypteland, in Pathros, woonde, zeggende: 16 Aangaande het woord, dat gij tot ons in des HEEREN Naam gesproken hebt, wij zullen naar u niet horen. 17 Maar wij zullen ganselijk doen al hetgeen uit onzen mond is uitgegaan, rokende aan Melecheth des hemels, en haar drankofferen offerende, gelijk als wij gedaan hebben, wij en onze vaders, onze koningen en onze vorsten, in de steden van Juda en in de straten van Jeruzalem; toen werden wij met brood verzadigd, en waren vrolijk, en zagen geen kwaad. 18 Maar van toen af, dat wij opgehouden hebben aan Melecheth des hemels te roken, en haar drankofferen te offeren, hebben wij van alles gebrek gehad, en zijn door het zwaard en door de honger verteerd. 19 Ook wanneer wij aan Melecheth des hemels roken en haar drankofferen offeren, maken wij haar gebeelde koeken, om haar af te beelden, en offeren wij haar drankofferen, zonder onze mannen?

20 Toen sprak Jeremia tot al het volk, tot de mannen en tot de vrouwen, en tot al het volk, die hem zulks geantwoord hadden, zeggende: 21 Het roken, dat gijlieden in de steden van Juda en in de straten van Jeruzalem gerookt hebt, gij en uw vaderen, uw koningen en uw vorsten, en het volk des lands, heeft de HEERE daaraan niet gedacht, en is het niet in Zijn hart opgekomen? 22 Zodat het de HEERE niet meer kon verdragen, vanwege de boosheid uwer handelingen, vanwege de gruwelen, die gij deedt; daarom is uw land geworden tot een woestheid, en tot ontzetting, en tot een vloek, dat er niemand in woont, gelijk het is te dezen dage; 23 Vanwege dat gij gerookt hebt, en dat gij tegen de HEERE gezondigd hebt, en des HEEREN stem niet gehoorzaam zijt geweest, en in Zijn wet en in Zijn inzettingen, en in Zijn getuigenissen niet hebt gewandeld; daarom is u dit kwaad wedervaren, gelijk het is te dezen dage. 24 Voorts zeide Jeremia tot al het volk, en tot al de vrouwen: Hoort des HEEREN woord, gij gans Juda, die in Egypteland zijt! 25 Zo spreekt de HEERE der heirscharen, de God Israëls,

zeggende: Aangaande u en uw vrouwen, zij hebben toch met uw mond gesproken, en gij hebt het met uw handen vervuld, zeggende: Wij zullen onze geloften, die wij beloofd hebben, ganselijk houden, rokende aan Melecheth des hemels, en haar drankofferen offerende; nu, zij hebben uw geloften volkomenlijk bevestigd en uw geloften volkomenlijk gehouden.
26 Daarom hoort des HEEREN woord, gij gans Juda, die in Egypteland woont! Ziet, Ik zweer bij Mijn groten Naam, zegt de HEERE, zo Mijn Naam met de mond van enig man van Juda in gans Egypteland meer zal genoemd worden, die zegge: Zo waarachtig als de Heere HEERE leeft! 27 Ziet, Ik zal over hen waken ten kwade en niet ten goede; en alle mannen van Juda, die in Egypteland zijn, zullen door het zwaard en door de honger verteerd worden, totdat zij ten einde zijn. 28 Maar die van het zwaard ontkomen, zullen uit Egypteland wederkeren in het land van Juda, weinig in getal; en het ganse overblijfsel van Juda, die in Egypteland gekomen zijn, om aldaar als vreemdelingen te verkeren, zullen weten, wiens woord bestaan zal, het Mijn of het hunne. 29 En dit zal ulieden het teken zijn, spreekt de HEERE, dat Ik in deze plaats over u bezoeking zal doen; opdat gij weet, dat Mijn woorden zekerlijk over u bestaan zullen ten kwade; 30 Alzo zegt de HEERE: Ziet, Ik zal Farao Hofra, de koning van Egypte, geven in de hand zijner vijanden, en in de hand dergenen, die zijn ziel zoeken, gelijk als Ik Zedekia, de koning van Juda, gegeven heb in de hand van Nebukadrezar, de koning van Babel, zijn vijand, en die zijn ziel zocht.

In dit hoofdstuk hebben wij:

I. Een opwekkende prediking, die Jeremia voor de Joden in Egypte hield, tot berisping van hun afgoderij, ondanks de waarschuwingen, hun gegeven beide, door het woord en door de roede Gods, en om hen te bedreigen met de oordelen Gods over dat alles, vers 1-14.
II. De onbeschaamde en goddeloze minachting, die het volk voor deze vermaning toonde, en hun verklaard besluit om desondanks in hun afgoderij te volharden, ten spijt van God en Jeremia, vers 15-19.
III. Het vonnis, van hun hardnekkigheid over hen geveld, dat zij allen, op een klein getal na, zouden afgesneden worden, en omkomen in Egypte, en als een teken en onderpand daarvan zou de koning van Egypte binnen kort in handen van de koning van Babel vallen, en niet langer in staat zijn hen te beschermen, vers 20-30.

Jeremia 44:1-14
De Joden in Egypte waren nu verstrooid naar verschillende delen van het land, naar Migdol, Noph en andere plaatsen, en Jeremia werd door God met een boodschap tot hen gezonden, die hij overbracht, hetzij, toen hij de meesten van hen bijeen had te Pathros, vers 15, of in zijn preken, die hij met dit doel van plaats tot plaats hield. Hij bracht hun deze boodschap in de naam des Heeren van de heirscharen, de God van Israël, en daarin, I. God brengt hun de verwoesting van Juda en Jeruzalem in herinnering, want, hoewel de gevangenen bij de rivier van Babel er dagelijks aan dachten, Psalm 137:1, schijnen de vluchtelingen in de steden van Egypte het vergeten te hebben en behoefte te hebben er aan herinnerd te worden hoewel men denken zou, dat zij nog niet zo lang weg waren, dat het bij hen kon zijn: uit het oog, uit het hart, vers 2. Gij hebt gezien, in welk een treurige toestand Juda en Jeruzalem gebracht zijn, wilt gij nu bedenken, vanwaar die verwoesting kwam? Van de toorn Gods: Zijn toorn en Zijn grimmigheid was het, die het vuur ontstak, dat Jeruzalem en alle steden van Juda een woestheid maakte, vers 6, wie en wat de werktuigen ter verwoesting waren, zij waren maar werktuigen, het was een verwoesting van de Almachtige.

II. Hij brengt hun de zonde in herinnering, die deze verwoesting over Juda en Jeruzalem bracht. Het was vanwege hun boosheid, om Mij te tergen, en vooral hun afgoderij, en andere goden te dienen, vers 3, en, dat zij aan valse goden, de schepselen van hun eigen verbeelding en het werk van hun eigen handen, de ere gaven, die zij aan de ware God alleen hadden moeten geven. Zij verlieten de God, die onder hen bekend was, en Wiens naam groot was,

voor goden, die zij niet kenden, plotseling opgekomen goden, wier afkomst duister en niet de moeite waard was er kennis van te nemen. "Zij, gij, noch uw vaders" konden een aannemelijke reden opgeven, waarom de God Israëls voor zulke bedriegers op zijde was gezet. Zij wisten niet, dat het goden waren, ja, zij moesten weten, dat het geen goden waren.

III. Hij brengt hun in herinnering de vele ernstige waarschuwingen om geen andere goden te dienen, die Hij hun door Zijn woord gegeven had, en, dat zij deze waarschuwingen in de wind geslagen hadden, was een overtreding te meer bij hun afgoderij, vers 4. Met grote zorg waren de profeten uitgezonden, om tot hen te roepen, zeggende: Doet toch deze gruwelijke zaak niet, die Ik haat. Het past ons van de zonde te spreken met de uiterste vrees en afschuw, als van een gruwelijke zaak, want dat is het, wat God haat, en wij zijn zeker, "dat het oordeel Gods naar waarheid is." Noem ze ergerlijk, noem ze hatelijk, opdat wij in elk geval, bij onszelf, en bij anderen de liefde daartoe uitroeien. Het past ons te waarschuwen tegen het gevaar van zonde, en de noodlottige gevolgen er van, met allen ernst en met aandrang: "Doet het toch niet. Indien gij God liefhebt, doet het niet, want het is een terging voor Hem, indien gij uw eigene zielen liefhebt, doet het niet, want het is uw verderf." Moge het geweten dit voor ons doen in een uur van verzoeking als wij op ‘t punt staan te bezwijken. Wees op uw hoede! "doet deze gruwelijke zaak niet", die de Heere haat, want, als God ze haat, behoort gij ze ook te haten. Maar sloegen zij acht op ‘t geen God tot hen zei? Neen: "Zij hebben niet gehoord, noch hun oor geneigd, vers 5, zij hielden zich hardnekkig bij hun afgoderijen, en gij ziet, wat er van kwam, daarom is Mijn toorn uitgestort over hen, gelijk het is te deze dage. Dit was bedoeld als een waarschuwing voor u, die niet alleen de oordelen uit Gods mond hebt gehoord, zoals zij, maar eveneens de oordelen van Zijn hand hebt gezien, welke u moeten doen opschrikken en opwekken, want zij worden volbracht "in terrorem," opdat anderen er van zouden horen en vrezen en aflaten te doen wat zij deden, opdat het hun niet eveneens verga."

IV. Hij berispt hen over en verwijt hen hun voortdurende afgoderijen, nu zij in Egypte gekomen waren, vers 8 :Gij rookt andere goden in het land van Egypte. Daarom verbood God hun naar Egypte te gaan, omdat Hij wist, dat het hun tot een valstrik zou zijn. Die God naar het land van de Chaldeeën zond, waren daar, hoewel het een afgodisch land was, door de macht van Gods genade, gespeend aan alle afgoderij, maar zij, die tegen Gods wil naar het land van de Egyptenaars gingen, waren daar, door de macht van hun eigen verdorvenheid, meer dan ooit, overgegeven aan hun afgoderijen, want, als wij onszelf, zonder reden of roeping, naar plaatsen van verzoeking begeven, dan is het rechtvaardig van God, dat Hij ons aan onszelf overlaat. Met dit te doen, deden zij zichzelf en hun gezinnen veel kwaad: "Gij doet zo’n groot kwaad tegen uw zielen, vers 1, gij doet hun onrecht, gij bedriegt hen met hetgeen vals is, gij verderft hen, want het zal hun noodlottig zijn." Met tegen God te zondigen, zondigen wij tegen onze eigen zielen. Het is precies de weg, waarop gij uzelf uitroeit, vers 8, waarop gij uw naam en eer uitroeit, zodat gij beide door uw zonde en door uw ellende, tot een vloek en tot een smaadheid wordt onder alle volken van de aarde. Het zal een spreekwoord worden: Zo ellendig als een Jood. Het is precies de weg om al uw verwanten uit te roeien, allen die uw blijdschap zouden zijn, en die uw gezinnen zouden opgebouwd hebben de man en de vrouw, het kindeke en de zuigeling, zodat Juda verloren zal gaan, omdat er geen erfgenamen zijn. Zij maakten de maat van de ongerechtigheid van hun vaderen vol, en, alsof dat nog te weinig voor hen was, voegden zij daar nog aan toe, vers 3 : "Hebt gij vergeten de boosheden van hen, die voor u waren, dat gij u daarom niet vernederd hebt, zoals toch behoorde, en zijt gij niet bevreesd voor de gevolgen ervan?" "Hebt gij vergeten de straffen uwer vaderen", zo lezen sommigen. "Weet gij niet, hoe duur hun de afgoderij te staan gekomen is? En durft gij toch voort te gaan met dat ijdele leven, dat gij bij overlevering van uw vaderen ontvangen hebt, hoewel gij er de vloek bij ontvingt?"

Hij herinnert hen aan de zonden en de straffen "van de koningen van Juda," die, groot als ze waren, niet aan de oordelen Gods om hun afgoderij konden ontkomen, zij hadden zich moeten laten waarschuwen door "de boosheden van hun vrouwen," die hen tot afgoderij verleid hadden. In het oorspronkelijke staat: "En van zijn vrouwen," waar zoals Dr. Lightfoot denkt, stilzwijgend Salomo's vrouwen mee bedoeld worden, in 't bijzonder zijn Egyptische vrouwen, van wie de afgoderij van de koningen van Juda haar oorsprong nam. "Hebt gij dat vergeten, en wat de gevolgen waren, dat gij dezelfde goddeloze wegen durft te bewandelen?" Zie Nehemia 13:18, 26. Ja, ook in uw eigen tijd, hebt gij vergeten uw boosheid, en de boosheid van uw vrouwen, toen gij in voorspoed te Jeruzalem leefde", en welk een verderf het over u gebracht heeft? Maar, helaas! wat helpt het ook, of Ik al tegen hen spreek zegt God tot de profeet, vers 10, Zij zijn tot op deze dag niet verbrijzeld van hart, door al de vernederende leidingen, waarmee Ik ze geleid heb. Zij hebben niet gevreesd, noch gewandeld in Mijn wet." Die niet in de wet van God wandelen, tonen daarmee, dat zij zonder de vreze Gods zijn.

V. Hij dreigt met hun volkomen ondergang, om hun hardnekkige afgoderij, nu zij in Egypte zijn. Als tevoren, Hoofdstuk 42:22, wordt tegen hen het oordeel uitgesproken, dat zij zullen omkomen in Egypte, het besluit is uitgevaardigd en zal niet herroepen worden. Zij hebben hun aangezicht en gesteld om naar Egypteland te gaan. vers 12, zij waren vastbesloten in hun plan tegen God, en nu is God vastbesloten in Zijn plan tegen hen: Ik zal Mijn aangezicht stellen om geheel Juda uit te roeien, vers 11. Die God almachtig niet alleen denken te beledigen, maar ook tegen te staan, zullen eenmaal het onderspit delven, "want het aangezicht des Heeren is tegen degenen, die kwaad doen", Psalm 34:16. Tegen de afgodische Joden in Egypte wordt hier gedreigd,
1. Dat zij allen verteerd zullen worden, zonder uitzondering, geen enkele rang of stand zal ontkomen: zij zullen vallen van de kleinste tot de grootste toe, vers 12, hoog en laag, rijk en arm.

2. Dat zij verteerd zullen worden door precies dezelfde oordelen, waarvan God gebruik maakte om Jeruzalem te straffen, het zwaard, de honger, en de pestilentie, vers 12, 13. Zij zullen niet weggenomen worden door een natuurlijke dood, zoals Israël in de woestijn maar door deze pijnlijke oordelen, waarvoor zij, door hun vlucht naar Egypte, onbereikbaar dachten te zijn.

3. Dat niemand van hen, enige weinigen uitgezonderd, die ternauwernood ontsnappen zullen, ooit in het land van Juda weer zal keren, vers 14. Zij dachten, dat zij meer kans hadden naar hun eigen land terug te keren, omdat zij er dichter bij waren, dan die naar Babel gevoerd waren, toch zullen die terugkeren en zij niet, want de weg, waarop God ons troost heeft beloofd, is veel zekerder dan die, waarop wij die voor onszelf verwacht hebben. Zij, die wrevelig en ontevreden zijn, zullen dat blijven, waar zij ook heengaan. Toen de Israëlieten in het land van Juda waren, verlangden zij naar Egypte te gaan, Hoofdstuk 42:22, maar toen zij in Egypte waren, verlangden zij weer te keren "in het land van Juda, zij verhieven hun ziel daarheen", zo staat in de kanttekening, wat een ernstig verlangen betekent. Maar, omdat zij daar niet wilden wonen, toen God het beval, zullen zij er ook niet wonen, nu zij het zelf verlangen. Als wij wandelen tegen Gods wil, zal Hij tegen ons handelen. Hoe kunnen zij verwachten, dat het hun wel zal gaan, die er niet van wilden weten toen het werkelijkheid was, hoewel God het hun zei?

Jeremia 44:15-19
Hier hebben wij de hardnekkige weigering van zich aan de macht van het Woord Gods, in de mond van Jeremia, te onderwerpen. Er is nauwelijks ergens een voorbeeld te vinden van zo'n

vermetele rechtstreekse tegenspraak van God zelf, of zo'n verklaarde rebellie van het vleselijk hart. Hier dient gelet op,
I. De personen, die aldus God en Zijn oordelen verachtten, het was niet de een of ander, die zo hardnekkig was, maar het waren de Joden in hun geheel, en zij wisten, dat zij allen, zij zelf of hun vrouwen schuldig weren aan de afgoderij, die Jeremia hun verweten had, vers 15. Wij vinden,
1. Dat de vrouwen schuldiger waren geweest aan afgoderij en bijgeloof dan de mannen, niet omdat de mannen zich dichter bij God en de ware godsdienst hielden, maar, ik vrees, omdat zij, over 't algemeen, atheïsten, en voor geen enkele God en voor geen enkele godsdienst waren, en daarom gemakkelijk hun vrouwen konden toestaan een valse godsdienst te hebben en valse goden te vereren.

2. Dat het bewustheid van schuld was: "Zij wisten, dat hun vrouwen anderen goden rookten, en dat zij dat bevorderd hadden, en de vrouwen, die daar stonden, wisten, dat zij aan die afgodische gebruiken hadden meegedaan, zodat, wat Jeremia zei, hen op een pijnlijke plaats trof wat hen de verzenen tegen de prikkels deed slaan, als kinderen Belials, die het juk niet zullen dragen." II. Het antwoord, dat deze personen Jeremia geven, en door hem aan God zelf, die de onbeschaamdheid hadden tot de Almachtige te zeggen: "Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust."

(1). Zij verklaren besloten te hebben om niet te doen, zoals God hun had geboden, maar wat zij zelf wilden, dat is: zij wilden voortgaan met de maan te aanbidden, hier Melecheth des hemels genoemd, toch houden sommigen haar voor de zon, die veel vereerd werd in Egypte, Hoofdstuk 43:13, en vereerd was te Jeruzalem, 2 Koningen 23:11, en zij zeggen, dat het Hebreeuwse woord voor zon vrouwelijk is, en zij dus zeer gevoegelijk Melecheth (koningin) des hemels genoemd kan worden. Anderen menen, dat de bedoeling is al het heir des hemels, of het firmament, de hemel met al wat er in is, Hoofdstuk 7:8. Deze vermetele zondaars zoeken geen uitvluchten ter verontschuldiging van hun weigering om te gehoorzamen, en ook beweren zij niet, dat Jeremia van zichzelf en niet uit naam van God sprak (zoals vroeger, Hoofdstuk 43, maar zij erkennen, dat hij tot hen sprak in de naam des Heeren, en toch zeggen zij ronduit, met zoveel woorden: "Wij zullen naar u niet horen, wij zullen doen, wat verboden is en het er op wagen, ondanks alle bedreigingen". Die in ongehoorzaamheid aan God leven, gaan gewoonlijk van kwaad tot erger, en hun hart wordt meer en meer verhard door de verleiding van de zonde. Dat is werkelijk de taal van het weerspannige hart: Wij zullen ganselijk doen, al hetgene, dat uit onze mond is uitgegaan. God en Zijn profeten mogen daartegen zeggen, wat zij willen. Wat zij zeiden, dat denken velen, die nog niet zo'n graad van onbeschaamdheid hebben bereikt, dat zij het uitspreken. Dat is het, wat "de jongeling begeert in de dagen van zijn jongelingschap, hij wil wandelen in de wegen zijns harten en in de aanschouwing van zijn ogen en wil alles hebben en doen, waar hij lust in heeft", Prediker 11:9.

(2). Zij geven enige reden aan voor hun besluit, want de meest ongerijmde en onredelijke goddelozen hebben nog iets voor zich te zeggen, totdat de dag komt, dat "alle mond gestopt zal worden."
A. Zij hebben veel van die argumenten, die de verdedigers van Rome de merktekenen van de ware kerk noemen, en waar zij zichzelf niet alleen mee rechtvaardigen, maar waar zij zich ook op verheffen, en deze Joden hebben er evenveel recht op als de vrienden van Rome.
a. Zij beroepen zich op de overlevering: Wij zijn besloten Melecheth des hemels te roken, gelijk als onze vaders gedaan hebben, het is een beroep op de gewoonte en waarom zouden wij wijzer zijn dan onze vaders?

b. Zij beroepen zich op het gezag. Die macht hadden, deden het zelf en schreven het anderen voor. "Onze koningen en onze vorsten," die God over ons gesteld heeft, deden het, en zij waren van het zaad van David.
c. Zij beroepen zich op hun aantal. Het was er niet hier en daar een, die het deed, maar wij, met aller instemming, wij, die een grote hoop zijn, vers 15, wij deden het.
d. Zij beroepen zich op de algemeenheid er van. Het werd niet hier en daar gedaan, maar in de steden van Juda.
e. Zij beroepen zich op de openbaarheid er van. Het werd niet in een hoek gedaan, niet alleen in donkere schaduwrijke bossen, maar in de straten, openlijk en publiek.
f. Zij beroepen zich er op, dat het de gewoonte is van de moederkerk van de heiligen stoel, zij leerden het niet nu eerst in Egypte, maar zij hadden het ook al gedaan in Jeruzalem.
g. Zij beroepen zich op hun voorspoed. "Toen werden zij met brood verzadigd, en met al wat goed is, zij waren vrolijk en zagen geen kwaad." de eerste argumenten waren, vrees ik, maar al te waar, inderdaad, Godsgetuigen tegen hun afgoderij waren weinige en verborgen, Elia dacht, dat hij alleen overgebleven was, en het laatste argument was misschien waar ten opzichte van bijzondere personen, maar het volk als zodanig, lag nog steeds onder de vloek van zijn weerspannigheid, en er was "een vrede voor degene, die uitging, en degene, die inkwam," 2 Kronieken 15:5. Maar, verondersteld, dat alles waar was, dan was dat toch geen verontschuldiging voor hun afgoderij, het is de wet van God, waardoor wij moeten beheerst en waarnaar wij moeten geoordeeld worden, niet de gewoonte onder de mensen.

B. Zij beweren, dat de oordelen, waaronder zij kortelings gebukt gingen, over hen gebracht waren, omdat zij opgehouden hebben aan Melecheth des hemels te roken, vers 18. Zulk een verkeerde uitlegging gaven zij aan Gods leiding, hoewel Hij door Zijn profeten, het hun reeds vaak had uitgelegd, en de feiten die uitlegging lijnrecht weerspraken. "Van toen af hebben wij van alles gebrek gehad en zijn door het zwaard verteerd," de ware oorzaak daarvan was, dat zij hun afgoden nog steeds in hun hart bewaarden, en daarbij de neiging tot hun oude zonden, maar zij beschouwden het zo, alsof het was, omdat zij hun oude zonden verlaten hadden. Aldus legden zij de beproevingen, die tot hun welzijn moesten dienen, om hen namelijk van hun zonden te scheiden, verkeerd uit, hetgeen hen in hun zonde bevestigde. Zo deden ook de heidenen, in de eerste eeuwen van het Christendom, wanneer God hen door algemene rampen kastijdde, omdat zij de christenen tegenstonden en hen vervolgden, legden zij die rampen precies verkeerd uit, alsof ze gezonden waren om hen te straffen, wegens het oogluikend toelaten van het christendom, en riepen: "Christianos ad leones - Werpt de Christenen voor de leeuwen." En al was het waar geweest, zoals zij hier zeiden, dat, sinds zij teruggekeerd waren tot de dienst van de ware God, de God van Israël, zij gebrek en tegenspoed hadden gehad, was dat een reden, waarom zij tegen Hem moesten opstaan? Dat zou zoveel willen zeggen, als dat zij niet Hem dienden, maar hun eigen buik. Zij, die God kennen, en op Hem hun vertrouwen stellen, dienen Hem onder alle omstandigheden, als Hij hen laat hongeren, als Hij hen slaat, als zij geen enkele gelukkige dag beleven in deze wereld, daar zij verzekerd zijn, dat zij tenslotte bij Hem niet zullen verliezen.

3. Zij zeggen, dat, al waren de vrouwen vooraan en ijverig bij de afgoderij, zij dat deden met toestemming en goedkeuring van haar mannen, de vrouwen maken gebeelde koeken, als spijsoffer voor Melecheth des hemels en maken drankofferen gereed en offeren die, vers 19. Wij vonden vroeger dat dit haar werk was, Hoofdstuk 7:18. "Maar deden wij het zonder onze mannen, in ‘t geheim en zonder dat zij het wisten, om hun aanleiding te geven afgunstig op ons te zijn? Neen, de vaders staken het vuur aan, terwijl de vrouwen het deeg kneedden, de mannen die ons hoofd waren, van wie wij verplicht waren te leren, en wie wij verplicht waren te gehoorzamen, leerden ons door hun voorbeeld het te doen." Het is droevig, als zij, die in de

nauwste betrekking tot elkaar staan, die elkaar meesten aansporen om te doen, wat goed is, en elkaar zo op weg naar de hemel helpen, elkaar in de zonde doen verharden en zo rijp maken voor de hel. Sommigen menen, dat dit gezegd wordt door mannen, vers 15, die zeggen, dat zij het niet zonder hun mannen deden, dat is: hun oudsten en heersers, hun aanzienlijken, en die met gezag bekleed waren, maar, omdat uitdrukkelijk gezegd is, dat het maken van de koeken en het offeren van drankofferen, het werk van de vrouwen was, Hoofdstuk 7:18, schijnt dit eer door de vrouwen gezegd te worden: doch het was een nietige uitvlucht. Wat zou het hun kunnen helpen, te zeggen, dat het met goedvinden van haar mannen was, als zij wisten, dat het tegen Gods wil was?

Jeremia 44:20-30
Vermetele zondaars mogen menig stout en groot woord zeggen, maar tenslotte zal God het laatste woord hebben, want als Hij spreekt, zal Hij gerechtvaardigd worden, en alle vlees, ook het meest trotse, zal stil zijn voor Hem. Profeten kunnen uit de weg geruimd worden, maar God niet, hier zou het zelfs de profeet niet overkomen.

I. Jeremia heeft iets te zeggen van zich zelf wat hij kon doen zonder de geest van de profetie, en dat was om hun fout te verbeteren (een opzettelijke fout was het) inzake de rampen, die over hen gegaan waren, en hun ware strekking en bedoeling. Zij zeiden, dat deze ellende hun overkomen was, omdat zij opgehouden hadden "aan Melecheth des hemels te roken." "Neen, zei hij, het was omdat gij het vroeger gedaan had, niet, omdat gij nu ermee opgehouden hebt." Toen zij hem dat antwoord gaven, antwoordde hij onmiddellijk, vers 20, dat het roken, dat zij en hun vaderen gedaan hadden, inderdaad lang ongestraft gebleven was, want God was zeer goedertieren jegens hen, en gedurende de dag van Zijn geduld was het misschien, zoals zij zeiden, wel met hen en zagen zij geen kwaad, maar tenslotte werd hun terging zo erg, dat het de Heere niet meer kon verdragen, vers 22, maar begon te twisten met hen, waarop sommigen van hen zich een weinig verbeterden, men zou eer kunnen zeggen, dat hun zonden hen verlieten dan dat zij hun zonden verlieten. Maar daar hun oude schuld nog niet afgedaan was, en hun verdorven neigingen nog dezelfde waren, herinnerde God zich de afgoderijen "van hun vaders, hun koningen en hun vorsten in de straten van Jeruzalem," in hun nadeel, waarin ze roemden als een rechtvaardiging van hun eigen afgoderij in plaats van zich er over te schamen, Hij dacht aan dat alles, aan de gruwelen, die zij gedaan hadden, vers 22, en aan al de ongehoorzaamheid aan des Heeren stem, vers 23, dat alles werd in rekening gebracht, en daarom, om hen voor dit alles te straffen, is hun land tot een woestheid en tot een vloek, gelijk het is ten deze dage, vers 22, daarom, niet om hun vorige verbetering, maar om hun oude overtredingen, is al dit kwaad hun wedervaren, gelijk het is ten deze dage, vers 23. Het recht verstaan van de oorzaak van onze ellende zou men zo denken, is een grote stap in de richting van genezing van onze zonden. Overkomt ons kwaad, het is "omdat wij gezondigd hebben tegen de Heere, en daarom: Zijt beroerd en zondigt niet."

II. Jeremia heeft hun iets te zeggen, tot de vrouwen in ‘t bijzonder van de Heere van de heirscharen, de God Israëls. Zij hebben hun antwoord gegeven, nu moeten zij Gods wederwoord horen, vers 24. God spreekt tot Juda, dat in Egypteland woont, ook daar, dat is hun voorrecht. Zij moeten acht geven op wat Hij zegt dat is hun plicht, vers 26. In Zijn antwoord zegt Hij hun duidelijk,
1. Dat, wijl zij ten volle besloten waren, hardnekkig voort te gaan met hun afgoderij Hij ten volle besloten was nog voort te gaan met hen te twisten, als zij voortgingen Hem te tergen, dan zou Hij voortgaan hen te straffen, en zien wie het zou winnen tenslotte. God herhaalt, wat zij gezegd hadden, vers 25 : Aangaande u en uw vrouwen, gij zijt het eens in uw hardnekkigheid: zij hebben toch met uw mond gesproken, en gij hebt het met uw handen

vervuld, zij hebben het gezegd en gij beaamt het, en gij gaat voort er naar te handelen. "Wij zullen onze geloften, die wij beloofd hebben, ganselijk houden, rokende aan Melecheth des hemels," alsof het, ofschoon ‘t zonde was, voldoende was om het daarmee te rechtvaardigen, dat zij het beloofd hadden, terwijl toch niemand door zijn gelofte wettig maken kan, veel minder tot zijn plicht, wat God reeds tot zonde heeft gemaakt. Nu, zegt God, "gij hebt uw goddeloze geloften volkomen gehouden:" hoor nu, wat Mijn gelofte is, wat "Ik zweer bij Mijn grote naam," en, als de Heere gezworen heeft, zal het Hem niet berouwen, sinds zij gezworen hebben en het heeft hun niet berouwd. "Bij de verkeerde bewijst Gij U een worstelaar, "Psalm 18:26.

a. Hij had gezworen, dat het kleine overblijfsel van godsdienst, dat er nog bij hen was, verdwijnen zou, vers 26. Hoewel zij zich verenigden met de Egyptenaars in hun afgoderij, toch gingen zij voort bij menige gelegenheid de naam des Heeren te vermelden, vooral bij een plechtige eed, zij zeiden: "Zo waarachtig als de Heere Heere leeft, Hij is de levende God," zij erkenden Hem als zodanig, hoewel zij dode afgoden aanbaden, zij zweren: Zo waarachtig als de Heere leeft, Hoofdstuk 5:2, maar ik vrees, dat zij deze eedsvorm meer behielden ter ere van hun volk dan ter ere van hun God. Maar God verklaart, "dat Zijn naam niet meer zal genoemd worden met de mond van enig man van Juda in geheel Egypteland," dat is: er zullen geen Joden overblijven om de taal van hun land te gebruiken, of, als er nog zijn, dan zullen ze die vergeten zijn, en zullen leren te zweren, zoals de Egyptenaren doen, "bij het leven van Farao" en niet bij dat van de Heere. Zeer ongelukkig zijn zij, die God zozeer aan zich zelf overgelaten heeft, dat zij hun godsdienst geheel vergeten zijn, en ook de laatste overblijfsels van hun goede opvoeding verloren hebben. Het kan ook betekenen, dat God het als een belediging van Zijn persoon zou opvatten, als zij melding maakten van Zijn naam en durfden zeggen, dat zij nog in enige betrekking tot Hem stonden.

b. Hij heeft gezworen, dat het kleine overblijfsel van ‘t volk, dat er nog was, verteerd zou worden, vers 27 :Ik zal over hen waken ten kwade, geen gelegenheid zal Hij laten glippen, om enig oordeel over hen te brengen, totdat zij ten einde zin, totdat zij geheel uitgeroeid zijn. Voor hen, die bevonden worden onboetvaardige zondaars te zijn, zal Hij een onverzoenlijk Rechter blijken te zijn. En, als het zover komt, "zullen zij weten, wiens woord bestaan zal, het mijn of het hunne." Zij zeiden, dat ‘t hun ten nutte zou zijn, als zij er toe terugkeerden om Melecheth des hemels te dienen, God zei, dat zij zichzelf zouden verderven, de uitkomst zal tonen, wie gelijk had. Het is een strijd tussen God en de zondaars, wiens wil gedaan zal worden, wie het zal winnen. De zondaars zeggen, dat zij vrede zullen hebben, als zij voortgaan met zondigen, God zegt, dat zij geen vrede zullen hebben. Maar als God oordeelt, zal Hij overwinnen, Gods Woord houdt stand, en niet dat van de zondaars.

2. Hij zegt, dat zeer weinigen van het zwaard zullen ontkomen, en na verloop van tijd weerkeren in het land van Juda, weinig in getal, vers 28, zo goed als niemand, vergeleken met de grote getalen, die uit het land van de Chaldeeën zouden terugkeren. Dit schijnt bedoeld als een verwijt aan hen, die roemden in het grote getal, waarmee zij zondigden, er was zo te zeggen niemand, die niet meedeed aan de afgoderij. En, zegt God, en even weinig zullen het zijn, die zullen ontkomen van het zwaard en de honger.

3. Hij geeft hun een teken, dat al deze bedreigingen nog in hun tijd vervuld zullen worden, dat zij hier in Egypte verteerd zullen worden en geheel zullen omkomen: "Farao Hophra, de tegenwoordige koning van Egypte, zal Ik geven in de hand van zijn vijanden die zijn ziel zoeken van zijn eigen oproerige onderdanen," lezen sommigen, onder Amasis, die zich van de troon meester maakte, "van Nebukadnézar de koning van Babel," lezen anderen, die een inval

deed in het koninkrijk, het eerste wordt verhaald door Herodotus, het laatste door Josephus. Het is waarschijnlijk, dat deze Farao de Joden door beloften van zijn gunst tot afgoderij verleid heeft, evenwel, zij waren van zijn bescherming afhankelijk, en het zou meer dan een voorteken van hun ondergang, het zou een stap in die richting zijn, als hij weg was. Zij verwachtten meer van hem dan van Zedekia, de koning van Juda, hij was een machtiger en meer politiek vorst. Maar, zegt God, "Ik zal hem in de hand van zijn vijanden geven," gelijk als Ik Zedekia gedaan heb. De troost van en het vertrouwen op schepselen, waar wij ons het meest van beloven, kunnen ons even gemakkelijk ontschieten als die waarvan wij ons het minste beloven, want ze zijn, wat God er van maakt, en niet wat wij er ons van voorstellen. De heilige geschiedenis vermeldt de vervulling van deze profetie niet, maar het zwijgen is voldoende, wij horen niet meer van deze Joden in Egypte, en daaruit besluiten wij dat zij, in overeenstemming met deze voorspelling, daar verdwenen zijn, want geen woord van God zal ter aarde vallen.

HOOFDSTUK 45

1 Het woord, dat de profeet Jeremia gesproken heeft tot Baruch, de zoon van Nerija, als hij die woorden uit de mond van Jeremia in een boek schreef, in het vierde jaar van Jojakim, de zoon van Josia, de koning van Juda, zeggende: 2 Alzo zegt de HEERE, de God Israëls, van u, o Baruch! 3 Gij zegt: Wee nu mij, want de HEERE heeft droefenis tot mijn smart gedaan; ik ben moede van mijn zuchten, en vind geen rust! 4 Zo zult gij tot hem zeggen: Zo zegt de HEERE: Zie, dat Ik gebouwd heb, breek Ik af, en dat Ik geplant heb, ruk Ik uit, zelfs dit ganse land. 5 En zou gij u grote dingen zoeken? Zoek ze niet; want zie, Ik breng een kwaad over alle vlees, spreekt de HEERE; maar Ik zal u uw ziel tot een buit geven, in alle plaatsen, waar gij zult heentrekken.

De profetie in dit hoofdstuk geldt wel alleen Baruch maar strekt toch ook tot steun en bemoediging vooral het volk des Heeren, dat Hem getrouw dient en in moeilijke tijden zich dicht bij Hem houdt. Ze vindt hier een plaats na de geschiedenis van de verwoesting van Jeruzalem en de verstrooiing van de Joden, maar werd lang tevoren uitgesproken, en wel in het vierde jaar van Jojakim, evenals de profetie in het volgende en waarschijnlijk ook in meer volgende hoofdstukken. Wij lezen hier,

I. Hoe men Baruch vrees aanjoeg, toen hij om zijn schrijven en lezen van Jeremia's rol in moeite was gebracht, vers 1-3.
II. Hoe zijn vrees werd weggenomen met een berisping over zijn grote verwachtingen en door een belofte van bijzondere bewaring, vers 4, 5 Hoewel Baruch slechts schrijver van Jeremia was, toch wordt op zijn vrees acht geslagen en voor zijn troost zorg gedragen, want God veracht geen van zijn dienaren, maar ziet de zwakste en minste genadevol aan, evenzeer Jeremia als Baruch.

Jeremia 45:1-5

In Hoofdstuk 36 vonden wij, hoe Baruch Jeremia's profetieën opschreef en voorlas, en hoe de koning hem daarom bedreigde. Men zond heen om hem gevangen te nemen, en hij werd gedwongen zich te verschuilen, door goddelijke bescherming ontsnapte hij, ternauwernood. Aan die geschiedenis sluit dit hoofdstuk aan, maar het is, als betrekking hebbende op een bijzonder persoon, aan het einde van het boek geplaatst, gelijk Paulus' brief aan Filémon na zijn andere brieven. Merk op:

I. De angst, die de arme Baruch uitstond, toen 's konings dienaren hem zochten en hij zich verschuilen moest, en de zorg, die de Heere voor hem droeg. Hij had uitgeroepen: Wee nu mij! vers 3. Hij was een jonge man, die zijn loopbaan in de wereld eerst begon, hij stelde belang in de dingen Gods en was gewillig om God en Zijn profeet te dienen, maar toen het lijden kwam, zou hij gaarne verschoond blijven. Wijl hij een vindingrijk en een geleerd man was, wilde hij gaarne vooruitkomen in de wereld, maar nu in de engte gedreven te worden en in gevaar van in de gevangenis te geraken, was een grote teleurstelling voor hem. Toen hij de rol in het openbaar las, hoopte hij daardoor naam te maken, de aandacht op zich te vestigen en arbeid te vinden. In plaats daarvan werd hij aan bespotting blootgesteld hij viel bij de menigte in ongenade en riep uit Het is met mij gedaan, ik zal in de hand van de vervolgers vallen, gevangenis en dood of verbanning tegemoet gaan. "De Heere heeft droefenis tot mijn smart gedaan," heeft mij de een smaad op de anderen geladen. Na het verdriet van de profetieën omtrent de ondergang mijns vaderlands geschreven en voorgelezen te hebben, komt nu de smart van daarvoor als misdadiger behandeld te worden. Een ander moge zich daarvan niets aantrekken, ik kan dat niet dragen, het is een last te zwaar voor mij. "Ik ben moe van mijn zuchten (of: mijn zuchten brengt mij er onder, het vermoordt mij) en ik vind geen rust, geen voldoening voor mijn gemoed". Ik kan er geen vrede mee hebben en het niet dragen gelijk ik

moest, ook heb ik geen uitzicht op troost of verlichting. Baruch was een goed man, maar, moeten wij zeggen, dit was zich zwakke zijde.
Zie,
1. Beginners in de godsdienst, gelijk rekruten, worden licht ontmoedigd door de kleine moeilijkheden, die zij gewoonlijk in de aanvang van ‘s Heeren dienst ontmoeten. "Zij lopen met de voetgangers en die maken hen moe, zij vertonen zich slap bij het aanbreken van de dag van de benauwdheid, en daaruit blijkt dat hun kracht nauw, dat is: klein is", Spreuken 24:10. Hun geloof is zwak, zij zijn nog jonge kinderen, die om alles schreien.

2. Sommige van Gods beste en liefste heiligen waren verschrikt, wanneer zij de storm zagen opsteken, dan vreesden zij het ergste en maakten zich vreselijk ongerust, als er geen reden voor was.

3. God geeft acht op die vreze en ontevredenheid van Zijn volk, en deze mishaagt Hem. Baruch moest zich verblijd hebben, dat hij waardig geacht werd om zo’n goede zaak en in zulk goed gezelschap te lijden. In plaats daarvan wordt hij korzelig, ontevreden met zijn lot en vindt, dat God hem wel hard behandelt. Wat hij zei werd in drift gesproken, maar God was beledigd, zoals Hij eens over Mozes ontevreden was, toen "hij met zijn lippen wat onbedacht voortbracht," hetgeen Mozes duur te staan kwam. Baruch had niet wel gesproken, en God houdt rekening met wat wij zeggen, al is het ook in haast.

II. De bestraffing, die God hem daarvoor liet geven.
Jeremia was ontsteld, toen hij Baruch zo opgewonden zag, en wist niet goed wat hij tot hem zeggen zou. Hij wilde hem niet gaarne wat onvriendelijks zeggen, en toch verdiende Baruch dat, hij zou hem gaarne troosten, maar wist niet hoe. Nu zegt hem God wat hij tot hem spreken zal, vers 4.
Jeremia kon niet goed onderscheiden, wat aan deze klachten en vrees ten grondslag lag, maar God zegt het. Het kwam voort uit zijn verdorvenheid. Die wond kan niet licht geheeld worden, hij peilt de wond en toont hem, dat hij van deze wereld te grote verwachting had gehad, en dat daardoor zijn smart en moeite zo moeilijk te dragen was. Zie, wanneer de wereld de wenkbrauw tegen ons fronst, zouden wij niet ongerust worden, als wij ons niet met hoop op haar glimlach vleiden en daarnaar begerig waren. Het is te grote begeerte naar de goede dingen van de tegenwoordige tijd, die ons onder tegenspoed ongeduldig maakt. Nu troost God hem dat dit zijn fout en dwaasheid was, vooral in die tijd, op overvloedige welvaart en eer in deze wereld te rekenen.

Want,
1. Het schip was zinkende. Het verderf kwam over het Joodse volk, een uiterst en algemeen verderf. "Zie, wat Ik gebouwd heb breek Ik af, en wat Ik geplant heb, ruk Ik uit zelfs dit gehele land". Dat gebouw moest Mij dienen, en die geplante wijngaard was voor Mij, en dit gehele land, de Joodse kerk en staat mijn eigendom, en "zou gij u grote dingen zoeken" Verwacht gij rijk en geëerd te worden en naam te maken?
2. "Het is onzinnig, nu uw eigen huis te schilderen. Kunt gij hopen groot te worden, als alles vernederd wordt, vervuld als alles ledig wordt?" Ons zelf meer te zoeken dan het algemeen belang, vooral grote dingen voor ons te begeren, wanneer het volk in nood verkeert, dat voegt geen Israëliet. Wij kunnen dat toepassen op deze wereld en onze positie daarin. God breekt dat in Zijn voorzienigheid af en haalt het omver, alles is onzeker en voorbijgaande, wij kunnen hier geen blijvende stad verwachten. Wat dwaasheid is het dus, "hier grote dingen voor ons zelf" te zoeken, terwijl alles klein en onzeker is.

III. De bemoediging, die God hem geeft om te hopen dat hij, hoewel niet groot, dan toch veilig zal zijn. "Ik breng een kwaad over alle vlees, over alle volkeren, alle rangen en standen van de maatschappij maar Ik zal u uw ziel tot een buit geven, in alle plaatsen, waar gij zult heen trekken. Gij moet verwachten, van de ene plaats naar de andere verjaagd te worden, en waarheen gij ook gaat, in gevaar te verkeren, maar gij zult ontsnappen, al zij het ook ternauwernood, gij zult uw leven behouden, maar als een buit, die met moeite en gevaar behaald wordt, gij zult behouden doch alzo als door vuur." Zie, het behoud en de verlenging des levens zijn zeer grote gaven, en wij moeten ze als zodanig aannemen, daar zij de gelegenheid bestendigen om God te verheerlijken in deze wereld en ons voor te bereiden voor een betere. Soms, vooral wanneer de pijlen des doods dicht om ons heen gonzen, is het leven bijzonder zoet. Daarvoor moeten wij zeer dankbaar zijn, en zolang wij het genieten, niet klagen over teleurgestelde verwachting. Is "het leven niet meer dan het voedsel?"

HOOFDSTUK 46

1 Het woord des HEEREN, dat tot de profeet Jeremia geschied is tegen de heidenen. 2 Tegen Egypte; tegen het heir van Farao Necho, koning van Egypte, dat aan de rivier Frath, bij Karchemis was, dat Nebukadrezar, de koning van Babel, sloeg, in het vierde jaar van Jojakim, de zoon van Josia, de koning van Juda. 3 Rust het schild en de rondas toe, en nadert tot de strijd! 4 Spant de paarden aan, en klimt op, gij ruiters! en stelt u met helmen; veegt de spiesen, trekt de pantsiers aan! 5 Waarom zie Ik, dat zij versaagd en achterwaarts gedreven zijn? Zelfs hun helden zijn verslagen, en nemen de vlucht, en zien niet om; er is schrik van rondom, spreekt de HEERE. 6 De snelle ontvliede niet, en de held ontkome niet; tegen het noorden, aan de oever der rivier Frath zijn zij gestruikeld en gevallen. 7 Wie is deze, die optrekt als een stroom, wiens wateren zich bewegen als de rivieren? 8 Egypte trekt op als een stroom, en zijn wateren bewegen zich als de rivieren; en hij zegt: Ik zal optrekken, ik zal de aarde bedekken, ik zal de stad, en die daarin wonen, verderven. 9 Trekt op, gij paarden! en raast, gij wagens! en laat de helden uittrekken: de Moren, en de Puteers, die het schild handelen, en de Lydiers, die de boog handelen en spannen. 10 Maar deze dag is des HEEREN, des HEEREN der heirscharen, een dag der wrake, dat Hij zich wreke van Zijn wederpartijders, en het zwaard zal vreten, en verzadigd, en dronken worden van hun bloed; want de Heere, HEERE der heirscharen, heeft een slachtoffer in het land van het noorden, aan de rivier Frath. 11 Ga heen op naar Gilead, en haal balsem, gij jonkvrouw, dochter van Egypte! Tevergeefs vermenigvuldigt gij de medicijnen, er is geen heling voor u. 12 De volken hebben uw schande gehoord, en het land is vol van uw gekrijt; want zij hebben zich gestoten, held tegen held, zij zijn beiden tezamen gevallen. 13 Het woord, dat de HEERE tot de profeet Jeremia sprak, van de aankomst van Nebukadrezar, de koning van Babel, om Egypteland te slaan. 14 Verkondigt in Egypte, en doet het horen te Migdol; doet het ook horen te Nof en Tachpanhes; zegt: Stelt er u naar, en maakt u gereed, want het zwaard heeft verteerd, wat rondom u is. 15 Waarom zijn uw sterken weggeveegd? Zij stonden niet, omdat hen de HEERE voortdreef. 16 Hij maakte der struikelenden veel; ja, de een viel op de ander; zodat zij zeiden: Staat op en laat ons wederkeren tot ons volk, en tot het land onzer geboorte, vanwege het verdrukkende zwaard. 17 Daar riepen zij: Farao, de koning van Egypte, is maar een gedruis; hij heeft de gezetten tijd laten voorbijgaan. 18 Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Koning, Wiens Naam is HEERE der heirscharen; hij zal voorzeker, als Thabor onder de bergen, en als Karmel bij de zee, aankomen!

19 Maak voor u gereedschap der gevankelijke wegvoering, gij inwoneres, gij dochter van Egypte! want Nof zal ter verwoesting worden, en zal verbrand worden, dat er niemand in wone. 20 Egypte is een zeer schone vaarze; de slachter komt, hij komt van het noorden. 21 Zelfs haar gehuurden in haar midden zijn als gemeste kalveren; maar die hebben zich ook gewend, zij zijn tezamen gevlucht, zij hebben niet gestaan; want de dag huns verderfs is over hen gekomen, de tijd van hun bezoeking. 22 Haar stem zal gaan als van een slang; want zij zullen met krijgsmacht daarheen trekken, en tot haar met bijlen komen, gelijk houthouwers. 23 Zij hebben haar woud afgehouwen, spreekt de HEERE, hoewel het niet is te onderzoeken; want zij zijn meerder dan de sprinkhanen, zodat men hen niet tellen kan. 24 De dochter van Egypte is beschaamd; zij is gegeven in de hand des volks van het noorden.

25 De HEERE der heirscharen, de God Israëls, zegt: Ziet, Ik zal bezoeking doen over de menigte van No, en over Farao, en over Egypte, en over haar goden, en over haar koningen, ja, over Farao, en over degenen, die op hem vertrouwen. 26 En Ik zal hen geven in de hand dergenen, die hunlieder ziel zoeken, en in de hand van Nebukadrezar, de koning van Babel, en in de hand zijner knechten. Maar daarna zal zij bewoond worden als in de dagen van ouds, spreekt de HEERE. 27 Maar gij, Mijn knecht Jakob! vrees niet, en ontzet u niet, o Israël! want zie, Ik zal u verlossen uit verre landen, en uw zaad uit het land van hun gevangenis; en Jakob zal wederkomen, en stil en gerust zijn, en niemand zal hem verschrikken.

28 Gij dan Mijn knecht Jakob! vrees niet, spreekt de HEERE; want Ik ben met u; want Ik zal een voleinding maken met al de heidenen, waarheen Ik u gedreven zal hebben, doch met u zal Ik geen voleinding maken, maar u kastijden met mate, en u niet gans onschuldig houden.

Hoe het oordeel begon bij het huis van God, hebben wij in de vorige profetie en geschiedenis gevonden, maar nu zullen wij vinden, dat het daar niet eindigde. In dit en de volgende hoofdstukken hebben wij voorspellingen van de verwoesting van naburige landen, merendeels over hen gebracht door de koning van Babel, tot tenslotte met Babel zelf afgerekend wordt.

De profetie tegen Egypte is hier het eerst geplaatst en neemt dit hele hoofdstuk in, hierin hebben wij:

I. Een profetie van de nederlaag van Farao Necho's leger bij Carchemis tegen de Chaldeeën, die spoedig daarop, in het vierde jaar van Jojakim, vervuld werd, vers 1-12.
II. Een profetie van de inval, die Nebukadnézar zou doen in het land van Egypte, en zijn voorspoed daarmee, die vervuld werd enige jaren na de verwoesting van Jeruzalem, vers 18-26.
III. Een woord van troost aan het Israël Gods, te midden van deze rampen, vers 27, 28.

Jeremia 46:1-12
Het eerste vers is de titel van dat deel van dit boek, dat betrekking heeft op de naburige landen, en volgt hier. Het is: "Het woord des Heeren, dat tot Jeremia geschied is tegen de heidenen," want God is de Koning en Rechter van de volken, Hij kent hen, die Hem niet kennen, en Hem geen aandacht schenken, en zal hen ter verantwoording roepen. Beide Jesaja en Ezechiël profeteerden tegen deze volken, tot wie Jeremia hier nog iets bijzonders te zeggen heeft, en wel ten opzichte van dezelfde gebeurtenissen. In het Oude Testament hebben wij "het woord des Heeren" tegen de heidenen, in het Nieuwe Testament hebben wij "het woord des Heeren" voor de heidenen, dat zij, "die eertijds verre waren, nabij geworden zijn". Hij begint met Egypte, omdat de Egyptenaars vanouds Israëls onderdrukkers waren en nog pas hun verleiders, toen zij vertrouwen in hen stelden. In deze verzen voorspelt hij de overwinning van Nebukadnézar op "het leger van Farao Necho, in het vierde jaar van Jojakim, welke overwinning zo volkomen was, dat de koning van Babel daardoor van de rivier van Egypte af tot aan de rivier Phrath alles veroverde, wat van de koning van Egypte was," 2 Koningen 24:7, en die hem zijn tocht tegen de koning van Assyrië vier jaren tevoren, waarop hij Josia doodde, 2 Koningen 23:29, daar betaald zette. Dit is de gebeurtenis, die hier voorspeld wordt in verheven, triomfantelijke bewoordingen, omdat Egypte dus overwonnen was, waarvan Jeremia met bijzonder genoegen spreken moest, omdat de dood van Josia, die hij betreurd had, nu gewroken was op Farao Necho.

Hier worden,
I. De Egyptenaars bestraft om de grote toebereidselen, die zij voor deze tocht maakten, waarop de profeet hen aanspoort hun uiterste best te doen, want dat zou het geval zijn. "Kom aan, rust het schild toe, laat de krijgswapenen gereed maken", vers 3. Egypte was beroemd om zijn paarden, spant ze aan en klimt op, gij ruiters, en stelt u met helmen, enz., vers 4. Zie welke toebereidselen de kinderen van de mensen maken, met overvloedige zorg en inspanning, en met grote kosten, om elkaar te doden, alsof zij toch al niet gauw genoeg stierven. Hij vergelijkt hun uittrekken on deze tocht met het stijgen van hun rivier de Nijl, vers 18. Egypte trekt op als een stroom, die zijn oevers veracht en al de naburige landen dreigt te overstromen. Het is een zeer geducht leger, dat de Egyptenaren bij deze gelegenheid in het veld brengen. De profeet roept ze op, vers 9 : Trekt op, gij paarden, raast, gij wagens. Hij roept ze op om al de troepen van hun bondgenoten bijeen te brengen, de Moren, die dezelfde afstamming hadden als de Egyptenaars, Genesis 10:6, en hun naburen en bondgenoten waren, de Puteërs en de Lydiërs, beide woonachtig in Afrika, ten westen van Egypte, en van wie de Egyptenaars hulptroepen ontvingen. Laten zij zich sterken met al de kunst en de macht, waarover zij beschikken, toch zal alles tevergeefs zijn, zij zullen desondanks schandelijk verslagen worden, want God zal tegen hen strijden, en tegen Hem is er geen wijsheid en geen raad, Spreuken 21:30, 31. Die ten oorlog gaan, hebben er niet alleen belang bij, het schild toe te rusten, en de paarden aan te spannen, maar berouw te hebben over hun zonden, en God te bidden met hen te zijn, en dat Hij hen van alle goddeloosheid moge afhouden.

II. Zij worden bestraft om de grote verwachtingen, die zij van deze tocht hadden, die geheel in strijd waren met de bedoeling, waarmee God hen bijeen bracht. Zij kenden hun eigen gedachten, en God kende ze ook, en zat in de hemel, en belachte ze, "maar zij weten de gedachten des Heeren niet, dat Hij ze vergaderd heeft als garven tot de dorsvloer," Micha 4:11, 12. Egypte zegt, vers 8 :Ik zal optrekken, ik zal de aarde bedekken, en niemand zal het mij beletten, ik zal de stad verderven, die mij in de weg staat. Als Farao vanouds: ik zal najagen, ik zal achterhalen. De Egyptenaars zeggen, dat het hun dag zal zijn, maar God zegt, dat het Zijn dag zal zijn: Deze dag is des Heeren van de heirscharen, vers 10, de dag, dat Hij verheerlijkt zal worden in de nederlaag van de Egyptenaars. Zij bedoelden het ene, en God bedoelde het andere, zij bedoeld en de vergroting van hun roem en hun heerschappij maar God bedoelde de grote vernedering en verzwakking van hun koninkrijk. Het is een dag van de wrake over Josia's dood, het is een dag van de offerande aan de goddelijke rechtvaardigheid, als slachtoffers waarvan menigten van de Egyptische zondaars zullen vallen. Als de mensen zichzelf groot denken te maken door onrechtvaardige ondernemingen door te zetten kunnen ze verwachten, dat God Zichzelf verheerlijken zal door ze teniet te doen en af te snijden.

III. Zij worden bestraft om hun lafheid en roemloze vlucht, als het tot een strijd komt vers 5, 6: Waarom zie ik, ondanks al deze grote en uitgebreide toebereidselen en al die uitingen van dapperheid en vastberadenheid, als het Chaldeeuwse leger hen ontmoet, dat ze verlangd en achterwaarts gedreven zijn, volkomen ontmoedigd, en zonder enige geestkracht?"
1. Zij nemen een schandelijken terugtocht aan. "Zelfs hun helden, van wie men verwachten zou dat zij stand zullen houden, nemen de vlucht, vluchten als bij afspraak, zien zoveel mogelijk weg te komen, vluchten in verwarring en met de grootste overhaasting, zij hebben geen tijd en geen moed om om te zien, maar er is schrik van rondom, want dat vrezen zij". En toch,
2. Kunnen zij niet ontsnappen. Zij hebben de schande van hun vlucht, en toch niet de voldoening zichzelf door de vlucht te redden, zij hadden evengoed kunnen standhouden en op de plaats sterven, want zelfs "de snelle ontvliede niet." De lichtheid van hun voeten zal hun in de steek laten, als zij op de proef wordt gesteld, evenzeer als de stoutheid van hun harten, de helden zullen niet ontkomen, ja, "zij zijn verslagen en verbroken, Zij zijn gestruikeld. op hun vlucht, en gevallen tegen het noorden, want zij waren in zo'n verwarring, toen zij het hazenpad kozen, dat, in plaats van de richting van hun land in te slaan zoals men in zo'n geval gewoonlijk doet zij rechtdoor liepen. De loop is niet van de snellen, noch de strijd van de helden." Dappere mannen zijn niet altijd overwinnaars.

IV. Zij worden bestraft om hun volkomen machteloosheid, deze slag, die noodlottig zou zijn voor hun volk, ooit weer te boven te komen vers 11, 12. "De jonkvrouw, dochter van Egypte, die in grote praal leefde, is door deze nederlaag, diep gewond. Dat zij opga naar Gilead om balsem en geneesheren, laat zij gebruik maken van alle medicijnen die haar wijzen kunnen voorschrijven tot heling van deze kwetsuur, en tot herstel van het verlies, door deze nederlaag geleden, het is alles tevergeefs, er is geen heling voor u, zij zullen nooit meer in staat zijn zo'n machtig leger in het veld te brengen. De volken, onder wie uw roem en kracht weergalmden, hebben uw schande gehoord, hoe schandelijk gij verslagen werd en hoe gij er door verzwakt zijt." Het nieuws behoeft niet verspreid te worden door de triomfen van de overwinnaars, de kreten van schrik en angst van de overwonnenen zullen het verkondigen, "het land is vol van uw gekrijt". Want, daar zij naar verschillende kanten vluchten, "hebben zij zich gestoten held tegen held door hun grote ontsteltenis, zodat zij beide tezamen een gemakkelijke prooi van de vervolgers zijn geworden." Duizend zulke vreselijke gevallen vervulden het land met de kreet

van de stervenden. "De sterke beroeme zich daarom niet in zijn sterkheid, want de tijd kan komen, dat zij hem niet helpen zal."

Jeremia 46:13-28
I. In deze verzen wordt schrik en ontsteltenis over Egypte uitgesproken. De vervulling van de voorspelling in het eerste deel van dit hoofdstuk stelde de Egyptenaars buiten staat aanvallen op andere volken te doen, want wat konden zij doen, als hun leger vernietigd was? Maar toch waren zij nog sterk in hun eigen land, en niemand van hun naburen durfde een aanval op hen te doen. Hoewel de koning van Egypte niet meer "uit zijn land toog," 2 Koningen 24:7, was hij in zijn eigen land toch veilig en rustig, en wat zou men meer verlangen dan het zijn in vrede te genieten? Men zou denken dat iedereen daarmee tevreden zou zijn, en niet begeren een inval te doen bij zijn naburen. Maar de maat van Egypte's ongerechtigheid is vol, en zij zullen niet lang meer van het hunne genieten, zij, die anderen besprongen, zullen nu zelf besprongen worden. Het doel van deze profetie is te tonen de spoedige aankomst van de koning van Babel , om Egypteland te slaan, en de oorlog, die zij vroeger naar zijn grenzen hadden gebracht, in hun eigen land over te brengen, vers 13. Dit werd vervuld door dezelfde hand als de vroegere profetie, die van Nebukadnézar, maar vele jaren later, minstens twintig en waarschijnlijk was de voorspelling er van lang na de vroegere voorspelling, en misschien omstreeks dezelfde tijd als die andere voorspelling van dezelfde gebeurtenis, die wij vonden in Hoofdstuk 43:10.
1. Hier wordt het krijgsrumoer in Egypte gehoord, tot hun grote ontsteltenis, vers 14, het land wordt bekend gemaakt, dat de vijand op komst is, het zwaard heeft verteerd wat rondom u is in de naburige landen, en daarom is het tijd voor de Egyptenaren om een verdedigende houding aan te nemen, zich ten oorlog toe te rusten, om de vijand een warme ontvangst te bereiden. Dit moet in alle delen van Egypte verkondigd worden, vooral te Migdol, Noph en Thachpanhes, omdat in deze plaatsen vooral de Joodse uitgewekenen, of liever vluchtelingen, zich neergezet hadden, Gods gebod verachtende, Hoofdstuk 44:1, en zij moeten horen, wat een armzalige schuilplaats Egypte voor hen worden zal.

2. De aftocht van de strijdkrachten van andere volken, die in soldij waren van de Egyptenaars, wordt hier voorspeld. Het is waarschijnlijk, dat een aanzienlijk getal van deze troepen geposteerd was aan de grenzen, om die te bewaken, waar zij door de invallers verslagen en op de vlucht gedreven worden. Toen werden de sterken weggevaagd, vers 15, als met een wegvagenden regen (dat woord wordt gebruikt in Spreuken 28, niemand kan stand houden, omdat "hen de Heere voortdreef," een ieder van zijn standplaats, Hij drijft ze voort door Zijn verschrikkingen, Hij drijft hen door de Chaldeeën in staat te stellen hen voort te drijven. Het is niet mogelijk, dat zij vast zouden staan, die de toorn van God voortjaagt. Hij was het, vers 16, die van de struikelenden vele maakte, ja, als hun dag, om te vallen, komt, behoeft de vijand hen niet neer te werpen, zij zullen vallen "de een op de ander," iedereen zal een struikelblok zijn voor zijn makker, voor zijn volgeling. "Haar gehuurden, de troepen, die Egypte in haar dienst heeft, zijn inderdaad in haar midden als gemeste kalveren, vette mannen, krachtig van lichaam en hoog van moed, die geschikt zijn voor de strijd, en hoop geven, ieder zijn man te zullen doden, maar die hebben zich gewend, de moed ontzonk hun, en in plaats van te strijden, zijn zij tezamen gevlucht." Hoe konden zij ook standhouden tegen hun noodlot, daar "de dag huns verderfs over hen gekomen is" de dag, dat God hen in Zijn toorn bezoeken zal? Sommigen menen, dat zij vergeleken worden met gemeste kalveren om hun weelde, zij hadden gedarteld in vermaken, zodat zij volstrekt niet tegen moeilijkheden bestand waren en zich daarom hebben gewend en geen stand konden houden. In deze ontsteltenis,

a. Gingen zij allen op weg naar hun eigen land, vers 16 :"Zij zeiden: staat op, en laat ons wederkeren tot ons volk, waar wij beveiligd zullen zijn tegen het verdrukkende zwaard van de Chaldeeën, dat alles voor zich neervalt." In tijd van nood kan weinig vertrouwen gesteld worden in huurtroepen, die uitsluitend tegen betaling strijden, en geen belang stellen in degenen, voor wie zij vechten.
b. Zij voeren hevig uit tegen Farao, aan wiens lafheid of verkeerde maatregelen hun nederlaag waarschijnlijk te wijten was. Toen hij hen aan de grenzen van zijn land plaatste, beloofde hij hun waarschijnlijk, dat hij binnen zoveel tijd zelf zou komen met een dapper leger van zijn eigen onderdanen om hen te ondersteunen, maar hij stelde hen teleur, en toen de vijand naderde, vonden zij niemand om hen te helpen, zodat zij overgeleverd waren aan de woede van de aanvallers. Geen wonder, dat zij hun post verlieten en uit de dienst wegliepen zeggende: Farao, de koning van Egypte, is maar een gedruis, vers 17, hij kan een grote mond opzetten, en met grote woorden spreken van de grote dingen, die hij doen zal, maar dat is ook alles, hij doet niets. Alle beloften aan zijn bondgenoten, of die in zijn dienst staan, gaan in rook op. Hij brengt de hulptroepen, waartoe hij zich verbonden heeft, in ‘t geheel niet, of niet voor het te laat is: "hij heeft de gezette tijd laten voorbijgaan," hij hield zijn woord niet, hij hield zich niet aan de bepaalde dag, en daarom zeggen zij hem vaarwel, zij willen nooit meer onder hem dienen. Die in een of andere zaak het hoogste woord hebben, zijn veelal maar een gedruis. Grootsprekers doen weinig.

3. De geduchte macht van de Chaldeeën wordt hier beschreven als een, die alles voor zich verwerpt. "De Koning van de koningen, Wiens naam is Heere van de heirscharen," en in Wiens ogen de machtigste koningen op aarde, schoon goden in onze ogen, slechts sprinkhanen zijn. Hij heeft het gezegd, Hij heeft het gezworen: Zo waarachtig als Ik leef, spreekt deze Koning, evenals Thabor de bergen en als Karmel de zee beheerst, zo zal de koning van Babel voorzeker aankomen en de gehele macht van Egypte overweldigen, zo groot zal zijn macht zijn en zo’n overwicht zal hij uitoefenen, vers 10. Hij en zijn krijgsmacht zullen tot haar komen met lijken, gelijk houthakkers, vers 22, en de Egyptenaars zullen evenmin in staat zijn hun weerstand te bieden, als de boom aan de man, die hem met een bijl komt afhouwen, zodat Egypte geveld zal worden als een woud door de houthakkers wat (als er velen zijn, en wel voorzien van doelmatige instrumenten) in korten tijd gedaan zal zijn. Egypte is zeer bevolkt, vol grote en kleine steden, als een woud, welks bomen "men niet tellen kan," en zeer rijk, vol van verborgen schatten, waarvan veel aan het onderzoekend oog van de Chaldeeuwse soldaten ontsnappen zal, toen zullen zij grote buit maken in het land, want zij "zijn meerder dan de sprinkhanen," die in grote zwermen komen en het land bedekken, en de groene spruiten opeten, zie Joël 1:6, 7, zo zullen de Chaldeeën ook doen, want "men kan ze niet tellen." De Heere van de heirscharen heeft talloze scharen tot Zijn beschikking.

4. De verwoesting van Egypte wordt hier voorspeld, en de schade, die het rijke land zal toegebracht worden. Egypte is nu een zeer schone vaars, of kalf, vers 20, vet en glanzig, en dat aan het juk nog niet gewend is, dartel als een weldoorvoede vaars en speelziek. Sommigen denken, dat dit een toepassing is op Apis, de stier of het kalf, dat de Egyptenaars aanbaden, van wie de kinderen Israëls het gouden kalf leerden aanbidden. Egypte is schoon als een godin, en aanbidt zichzelf, maar "de slachter komt, hij komt van het noorden," vandaar zullen de Chaldeeuwse soldaten komen, als zovele slagers of offeraars, om deze schone vaars te doden en in stukken te hakken. De Egyptenaars zullen vernederd en getemd worden, en een anderen toon aanslaan: De dochter van Egypte is beschaamd, vers 24, zij is vol ontzetting. Haar stem zal gaan als van een slang, dat is, zacht en onderdanig, zij zullen niet loeien, als een schone vaars, die een groot geluid geeft, maar als slangen uit hun holen sissen. Zij zullen niet

luide durven klagen over de wreedheid van hun overwinnaars, maar hun smarten in zacht gefluister lucht geven. Zij zullen nu niet, zoals zij gewoon waren, een ruw antwoord geven, maar, evenals "de arme smekingen" spreken, en om hun reven smeken.
a. Zij zullen gevankelijk naar ‘s vijands land weggevoerd worden, vers 19 : Gij, dochter, die veilig en keurig woont in Egypte, dat vruchtbare, aangename land, denk niet, dat het altijd duren zal, maar maak voor u gereedschap van de gevankelijke wegvoering, in plaats van rijke klederen, die de vijand maar zullen verzoeken u te beroven, moet gij u eenvoudige en warme klederen aanschaffen, zorg voor sterke schoenen, in plaats van mooie, en hardt u zelf, opdat gij alles te beter moogt dragen. Wij hebben er belang bij, onder al onze voorzorgen, ons voor te bereiden op ellende. Wij nemen maatregelen om onze vrienden te onderhouden, laat ons niet verzuimen maatregelen te nemen om onze vijanden te onderhouden, en bij onze uitrusting niets te vergeten voor de gevangenschap. De Egyptenaars moeten zich gereed maken te vluchten, want hun steden zullen ontruimd worden. Noph vooral, zal verlaten zijn, zonder inwoners, zo algemeen zal de slachting en de gevangenschap zijn.
b. Er zijn sommige straffen, waarvan wij kunnen zeggen, dat de koning en de menigte vrij zijn, maar hier zijn ook deze eraan onderworpen: "Ik zal bezoeking doen over de menigte van No, het wordt genoemd": (de volkrijke stad), Nahum 3:8. "Hand aan hand" zullen zij niet ontkomen, en niemand kan er aan denken onder de menigte te verdwijnen. Hoeveel er ook zijn, zij zullen bevinden, dat God altijd nog meer is. Hun koningen en al hun kleine vorsten zullen vallen, en hun goden ook, Hoofdstuk 43:12, 13, hun afgoden en hun aanzienlijken, die zij hun beschermgoden noemen, zullen hun geen bescherming geven. Farao zal vernederd worden, en allen, "die op hem vertrouwen," in ‘t bijzonder de Joden, die in zijn land kwamen wonen, en meer op hem vertrouwden dan op God. Deze allen zullen gegeven worden in de hand des volks van het noorden, vers 24, in de hand, niet alleen van Nebucadnezar, die machtige potentaat, maar ook in de hand "van zijn knechten," naar de vloek over de nakomelingschap van Cham, waartoe de Egyptenaars behoorden, dat hij zou zijn "een knecht van de knechten." Deze zoeken hun leven, en in hun hand zullen zij gegeven worden.

5. Er wordt kennis van gegeven, dat Egypte in vervolg van tijd zich herstellen zal vers 26 : Daarna zal zij bewoond worden, terwijl zij door deze verwoesting bijna ontvolkt was. Ezechiël voorspelt, dat dit zou zijn ten einde van 40 jaren, Ezechiël 29:13. Zie aan welke veranderingen de volken van de aarde onderworpen zijn, hoe zij verminderd worden, en weer toenemen, laten de volken, die bloeien, niet zeker zijn en zij, die op ‘t ogenblik in slavernij verkeren niet wanhopen.

II. Troost en vrede worden hier toegezegd aan het Israël Gods, vers 27, 28. Sommigen verstaan dit van hen, die de koning van Egypte met Joahaz gevankelijk had weggevoerd, maar wij lezen niet, dat er met hem gevankelijk weggevoerd zijn, daarom zal het eer betrekking hebben op de gevangenen te Babel, voor wie God genade bewaard had, of, meer in ‘t algemeen op al het volk van God, en bestemd voor hun bemoediging in de moeilijkste tijden, als de oordelen Gods over de volken komen. Wij vonden deze woorden van troost tevoren, Hoofdstuk 30:10, 11.
1. De goddelozen van de aarde mogen sidderen, zij hebben er reden voor, "maar gij Mijn knecht Jakob, vrees niet, en ontzet u niet, o Israël! en wederom: Mijn knecht Jakob, vrees niet!" God wilde niet, dat Zijn volk een vreesachtig volk zou zijn.

2. "De goddelozen van de aarde doet Hij weg als schuim," er zal nooit meer naar omgezien worden, maar Gods volk zal, om gered te worden, gevonden en vergaderd worden, al zijn zij ook ver weg, het zal verlost worden, al worden zij gevangen gehouden, en het zal terugkeren.

3. De goddeloze is "als een voortgedrevene zee, die niet kan rusten, zij vlieden waar geen vervolger is." Maar Jakob, die rust in God, "zal stil en gerust zijn, en niemand zal hem verschrikken, want ten dage als hij zal vrezen, zal hij op God vertrouwen."

4. De goddeloze "ziet God van verre," maar waar gij ook zijt, o Jakob, "Ik ben met u, een hulp in benauwdheden."

5. De volken, die Gods Israël onderdrukken zoals Egypte en Babel, zullen voleindigd worden, maar genade zal bewaard worden voor het Israël Gods, zij zullen gekastijd worden maar niet verworpen, het zal een kastijding zijn met mate, ten opzichte van graad en duur. Volken hebben hun tijd, het Joodse volk is als volk ten einde, maar de kerk van het Evangelie, Gods geestelijk Israël, blijft bestaan totdat aan de tijd zelf een einde komt, daarin zal deze belofte volkomen vervuld worden, dat God, hoewel Hij het kastijdt, "er geen voleinding mee maken zal."

HOOFDSTUK 47

1 Het woord des HEEREN, dat tot de profeet Jeremia geschiedde, tegen de Filistijnen; eer dat Farao Gaza sloeg. 2 Zo zegt de HEERE: Ziet, wateren komen op van het noorden, en zullen worden tot een overlopende beek, en overlopen het land en de volheid van hetzelve, de stad en die daarin wonen; en de mensen zullen schreeuwen, en al de inwoners des lands zullen huilen; 3 Vanwege het geluid van het geklater der hoeven zijner sterke paarden, vanwege het geraas zijner wagenen, en het bulderen zijner raderen; de vaders zien niet om naar de kinderen, vanwege de slappigheid der handen; 4 Vanwege de dag, die er komt om alle Filistijnen te verstoren, om Tyrus en Sidon allen overgeblevenen helper af te snijden; want de HEERE zal de Filistijnen, het overblijfsel des eilands van Kafthor, verstoren. 5 Kaalheid is op Gaza gekomen; Askelon is uitgeroeid, met het overblijfsel huns dals; hoe lang zult gij uzelven insnijdingen maken? 6 O wee, gij zwaard des HEEREN! Hoe lang zult gij niet stil houden? Vaar in uw schede, rust en wees stil! 7 Hoe zou gij stil houden? De HEERE heeft toch aan het zwaard bevel gegeven; tegen Askelon en tegen de zeehaven, aldaar heeft Hij het besteld.

Dit hoofdstuk stelt ons het vonnis van de Filistijnen voor, gelijk het vorige dat van de Egyptenaren, en wel door dezelfde hand, die van Nebukadnézar. Het is kort, maar vreselijk, en Tyrus en Sidon, hoewel die steden op enige afstand vandaar lagen, zullen in het hier gedreigde oordeel delen.

I. Voorspeld wordt, dat de strijdkrachten van de noordelijke volken over hen komen zullen, tot hun grote ontzetting vers 1-5.
II. Dat de oorlog lang zal duren en alle pogingen om die te doen eindigen, vergeefs.

Jeremia 47:1-7

Gelijk de Egyptenaren gebleken waren, valse vrienden te zijn, zo waren de Filistijnen steeds voor het Israël Gods gezworen vijanden geweest, en te lastiger en te gevaarvoller, omdat ze zo dicht bij woonden. In Davids tijd waren zij diep vernederd, maar, naar het schijnt, hadden ze het hoofd weer opgestoken en waren een aanzienlijk volk geworden, totdat Nebukadnézar ze met hun naburen onderwierp, welke gebeurtenis hier voorspeld wordt. De datum van deze profetie is opmerkelijk: het was "voordat Farao Gaza sloeg." Wanneer deze slag plaats greep, is niet zeker, hetzij op Farao's tocht tegen Carchemis of op zijn terugtocht vandaar, of nadat hij Josia had geslagen, of toen hij later kwam om Jeruzalem te bevrijden. Maar dit wordt hier gemeld om aan te tonen, dat dit woord des Heeren tegen de Filistijnen tot Jeremia kwam, toen zij nog sterk en heerlijk waren en hun steden welvarend, zonder gevaar van tegenstander of boze buur. Toen geen verstoring van hun rust bij menselijke mogelijkheid was te voorzien, voorspelde Jeremia hun ondergang, waarvan Farao's slaan van Gaza een ernstig voorteken, als het ware een begin was. Hier wordt geprofeteerd.
1. Dat een buitenlandse vijand en een zeer geduchte, over hen gebracht zal worden. Zie, wateren komen op van het Noorden, vers 2. Wateren betekenen soms menigten van volken en natiën, Openbaring 17:15, soms grote en dreigende rampen, Psalm 69:1, hier beduiden ze beide. "Zij komen op uit het noorden," vanwaar men gewoonlijk mooi weer en eerder regen-verdrijvende wind wachtte, maar nu een geducht onweer uit een koud klimaat nadert. Het Chaldeeuwse leger zal het land als een zondvloed overstromen. Waarschijnlijk gebeurde dit juist voor de verwoesting van Jeruzalem, want het schijnt, dat in Gedálja's tijd de Chaldeeën geheel uit die streken weggetrokken waren. Het land van de Filistijnen was klein van ruimte, zodat het door zo'n ontzaglijk leger spoedig overstelpt zou zijn.

2. Grote ontsteltenis zal allen bevangen. Mannen zullen geen moed meer hebben om te vechten, maar bij de pakken neerzitten en schreien als kinderen: Alle de inwoners des lands zullen huilen, zodat overal niets dan geklag wordt gehoord. De aanleiding tot die schrik wordt treffend beschreven, vers 3, voor het tot doden en slachten komt, wordt het volk verschrikt

vanwege het geluid van het geklater van de hoeven van zijn sterke paarden, vanwege het geraas van zijn wagenen en het bulderen van zijn raderen, wanneer de vijand nadert, en dit zal zo'n schrik onder het volk teweegbrengen, dat ouders hun natuurlijke liefde voor hun kroost verliezen, en de vaders niet meer omzien naar de kinderen, om ze in veiligheid te brengen of te zien wat van hen wordt. Hun handen zullen slap zijn, zodat zij hen niet wel kunnen dragen, zij zullen zozeer door ontzetting bevangen zijn, dat ze niet meer naar hun kroost kijken, maar ze aan hun lot overlaten, of helemaal vergeten. Laat niemand zijn kinderen te zeer liefhebben of ze vertroetelen, nu zo'n ellende over hen komen zal, dat men zou wensen, ze niet te bezitten, of ze ten enenmale uit de gedachte verliest of geen moed behoudt om op hen te letten.

3. Dat het land van de Filistijnen verdorven en verwoest zal worden tezamen met andere aangrenzende landen, die zich met hen hadden verbonden. Het is een dag om alle Filistijnen te verstoren, want de Heere zal ze verstoren, vers 4. Zie, degenen, die God verstoren wil, moeten verstoord worden, want zo God tegen hen is, wie zal voor hen zijn. Tyrus en Sidon waren sterke, rijke steden, en gewoon de Filistijnen in gevaar te helpen nu zullen ze in de algemene ellende meegesleept worden, want God zal alle overgebleven helpers afsnijden. Zie, wie op het schepsel vertrouwt, zal die steun verliezen, juist wanneer hij die het meest behoeft, en daardoor in de uiterste moeilijkheid geraken. "Wie het overblijfsel van het eiland Kaphtor" zijn, is onzeker, alleen lezen wij, Genesis 10:14, dat de Kaphtorieten aan de Filistijnen nauw verwant waren. Waarschijnlijk zijn, toen hun eigen land veroverd werd, de overgeblevenen naar de hun verwante Filistijnen gevlucht, daar deelden ze in diens lot. Enkele plaatsen worden in 't bijzonder geroemd: Gaza, Askelon, vers 5. Kaalheid is op ze gekomen, de overwinnaars hebben ze van alle sieraden beroofd, of ze hebben zichzelf kaal gemaakt als teken van diepe droefheid, zij zijn afgesneden met de andere steden, die rondom hen in de vlakte lagen. De voortbrengselen van hun vruchtbaar dal zijn "verdorven" en de veroveraars ten buit geworden.

4. Dat deze rampen lang zouden duren. De profeet, die dit voorziet, vraagt eerst, naar zijn gewone zachtheid, vers 5 :Hoe lang zult gij uzelf insnijdingen maken, gelijk mensen in de uiterste nood en angst doen? O hoe vreselijk zal de ellende zijn, niet alleen grievend, maar ook langdurig! Maar hij keert zich van de uitwerking tot de oorzaak: "Zij maken zichzelf insnijdingen," omdat het zwaard des Heeren hen afsnijdt. En daarom,
a. Hij smeekt dat zwaard stil te houden, vers 6 :o wee, gij zwaard des Heeren, hoe lang zult gij niet stilhouden. Hij bidt: Vaar in uw schede, rust en wees stil. Het dode niet meer vlees, vergiete geen bloed meer. Hierin spreekt de profeet zijn ernstige begeerte uit, dat de oorlog spoedig eindige, gelijk een mens betaamt ziet hij met deernis het lot zelfs van de Filistijnen, wanneer hun land door het zwaard verwoest wordt. Zie, de oorlog is "het zwaard des Heeren," daarmee straft Hij de misdaden van Zijn vijanden en bepleit Hij de zaak van Zijn volk. Als de oorlog eenmaal uitgebroken is, duurt hij vaak lang, het zwaard, eenmaal uitgetrokken, vindt niet zo spoedig de weg naar de schede terug. Ja, sommigen werpen, wanneer wij het zwaard hebben getrokken, de schede weg, omdat zij "zich verlustigen in de strijd." Zo betreurenswaardig zijn de verwoestingen van de oorlog, dat de zegeningen daardoor te begeerlijker worden. "O, dat alle zwaarden tot spaden geslagen werden!"

b. Toch geeft hij een bevredigende reden voor de voortduur van de strijd en legt eigen klacht het stilzwijgen op, vers 7. Hoe zou gij stilhouden? De Heere heeft toch aan het zwaard bevel gegeven tegen die en die plaats, in zijn opdracht met name genoemd. Aldaar heeft Hij het besteld. Zie, c. Het oorlogszwaard heeft zijn last van de Heere van de heirscharen. Iedere kogel heeft zijn taak, men mag ze blind noemen maar elke kogel wordt door een alziend God

bestuurd. De oorlog zelf heeft ook zijn bedoeling, Hij gebiedt die: "Ga, en hij gaat, kom en hij komt, doe dat en hij doet het," want Hij is de opperbevelhebber.
d. Wanneer het zwaard getrokken is, kunnen wij niet verwachten, dat het weer in zijn schede wordt gestoken, alvorens het zijn taak heeft volbracht. Evenals Gods Woord, moeten ook Zijn roede en Zijn zwaard de taak volbrengen, waartoe Hij ze uitzendt.

HOOFDSTUK 48

1 Tegen Moab zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls, alzo: Wee over Nebo, want zij is verstoord; Kirjathaim is beschaamd, zij is ingenomen; de stad des hogen vertreks is beschaamd en verschrikt. 2 Moabs roem van Hesbon is er niet meer; zij hebben kwaad tegen haar gedacht, zeggende: Komt, en laat ons haar uitroeien, dat zij geen volk meer zij; ook gij, o Madmen! zult nedergehouwen worden, het zwaard zal achter u heengaan. 3 Er is een stem des gekrijts van Horonaim; verstoring en een grote breuk! 4 Moab is verbroken; haar kleine kinderen hebben een gekrijt laten horen. 5 Want in de opgang van Luhith zal geween bij geween opgaan, want in de afgang van Horonaim hebben Moabs wederpartijders een jammergeschrei gehoord. 6 Vlucht, redt ulieder ziel! en wordt als de heide in de woestijn; 7 Want om uw vertrouwen op uw werken, en op uw schatten, zult gij ook ingenomen worden; en Kamos zal heen uitgaan in gevangenis, zijn priesteren en zijn vorsten tezamen. 8 Want de verstoorder zal komen over elke stad, dat niet een stad ontkomen zal; en het dal zal verderven, en het effen veld verdelgd worden; want de HEERE heeft het gezegd. 9 Geeft Moab vederen, want al vliegende zal zij uitgaan; en haar steden zullen ter verwoesting worden, dat niemand in dezelve wone. 10 Vervloekt zij, die des HEEREN werk bedriegelijk doet; ja, vervloekt zij, die zijn zwaard van het bloed onthoudt! 11 Moab is van zijn jeugd aan gerust geweest, en hij heeft op zijn heffe stil gelegen, en is van vat in vat niet geledigd, en heeft niet gewandeld in gevangenis; daarom is zijn smaak in hem gebleven, en zijn reuk niet veranderd. 12 Daarom, ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik hem vreemde gasten zal toeschikken, die hem in vreemde plaatsen zullen voeren, en zijn vaten ledigen, en hunlieder flessen in stukken slaan. 13 En Moab zal beschaamd worden vanwege Kamos, gelijk als het huis Israëls beschaamd is geworden vanwege Beth-el, hunlieder vertrouwen. 14 Hoe zult gij zeggen: Wij zijn helden en dappere mannen ten strijde? 15 Moab is verstoord, en uit zijn steden opgegaan, en de keur zijner jongelingen is ter slachting afgegaan, spreekt de Koning, Wiens Naam is HEERE der heirscharen. 16 Moabs verderf is nabij om te komen, en zijn kwaad haast zeer. 17 Beklaagt hem, gij allen, die rondom hem zijt, en allen, die zijn naam kent; zegt: Hoe is de sterke staf, de sierlijke stok verbroken? 18 Daal neder uit uw heerlijkheid, en woon in dorst, gij inwoneres, gij dochter van Dibon! want Moabs verstoorder is tegen u opgetogen, hij heeft uw vestingen verdorven. 19 Sta aan de weg, en zie toe, gij inwoneres van Aroer! Vraag de vluchtenden man en de ontkomene vrouw; zeg: Wat is er geschied? 20 Moab is beschaamd, want hij is verslagen; huilt en krijt! verkondigt te Arnon, dat Moab verstoord is. 21 En het oordeel is gekomen over het vlakke land; over Holon, en over Jahza, en over Mefaath, 22 En over Dibon, en over Nebo, en over Beth-diblathaim, 23 En over Kirjathaim, en over Beth-gamul, en over Beth-meon, 24 En over Kerioth, en over Bozra; ja, over alle steden van Moabs land, die verre en die nabij zijn. 25 Moabs hoorn is afgesneden, en zijn arm verbroken, spreekt de HEERE. 26 Maak hem dronken, omdat hij zich groot gemaakt heeft tegen de HEERE; zo zal Moab met de handen klappen in zijn uitspuwsel, en hij zelf zal ook ter belaching zijn. 27 Want is u niet Israël ter belaching geweest? Was hij onder de dieven gevonden, dat gij u zo bewoogt, van de tijd af, dat uw woorden van hem waren? 28 Verlaat de steden, en woont in de steenrots, gij inwoners van Moab! en wordt gelijk een duif, die in de doorgangen van de mond eens hols nestelt. 29 Wij hebben Moabs hovaardij gehoord (hij is zeer hovaardig), zijn trotsheid, en zijn hovaardij, en zijn hoogmoed, en zijns harten hoogheid. 30 Ik ken zijn verbolgenheid, spreekt de HEERE, maar niet alzo; zijn grendelen doen het zo niet. 31 Daarom zal Ik over Moab huilen, ja, om gans Moab zal Ik krijten; over de lieden van Kir-heres zal men zuchten. 32 Boven het geween van Jaezer zal Ik u bewenen, gij wijnstok van Sibma! uw wijnranken zijn over zee gegaan, zij hebben gereikt tot aan Jaezers zee; maar de verstoorder is gevallen op uw zomervruchten en op uw wijnoogst; 33 Zodat de blijdschap en verheuging uit het vruchtbare veld, namelijk uit Moabs land, weggenomen is; want Ik heb de wijn doen ophouden uit de kuipen; men zal geen druiven treden met vreugdegeschrei; het vreugdegeschrei zal geen vreugdegeschrei zijn. 34 Vanwege Hesbons gekrijt tot Eleale toe, tot Jahaz toe, hebben zij hun stem verheven, van Zoar tot aan Horonaim, die driejarige

vaarze; want ook de wateren van Nimrim zullen tot verwoestingen worden. 35 En Ik zal in Moab doen ophouden, spreekt de HEERE, dien, die op de hoogte offert, en die zijn goden rookt. 36 Daarom zal Mijn hart over Moab getier maken als de fluiten; ook zal Mijn hart over de lieden van Kir-heres getier maken als de fluiten, omdat het overschot, dat hij gemaakt had, verloren is. 37 Want alle hoofden zijn kaal, en alle baarden afgekort; op alle handen zijn insnijdingen, en op de lenden is een zak. 38 Op alle daken van Moab, en op al haar straten is overal misbaar; want Ik heb Moab verbroken als een vat, waar men geen lust aan heeft, spreekt de HEERE. 39 Hoe is hij verslagen! zij huilen; hoe heeft Moab de nek met schaamte gewend! Alzo zal Moab allen, die rondom hem zijn, tot belaching en tot een ontzetting worden. 40 Want zo zegt de HEERE: Ziet, hij zal snel vliegen als een arend, en hij zal zijn vleugelen over Moab uitbreiden. 41 Elk een der steden is gewonnen, en elk een der vastigheden is ingenomen; en het hart van Moabs helden zal te dien dage wezen, als het hart ener vrouw, die in nood is. 42 Want Moab zal verdelgd worden, dat hij geen volk zij, omdat hij zich groot gemaakt heeft tegen de HEERE. 43 De vreze, en de kuil, en de strik, over u, gij inwoner van Moab! spreekt de HEERE. 44 Die van de vreze ontvliedt, zal in de kuil vallen, en die uit de kuil opkomt, zal in de strik gevangen worden; want Ik zal over haar, over Moab, het jaar van hunlieder bezoeking brengen, spreekt de HEERE. 45 Die voor des vijands macht vluchtten, bleven staan in de schaduw van Hesbon; maar een vuur is uitgegaan van Hesbon, en een vlam van tussen Sihon, en heeft de hoeken van Moab en de schedel der kinderen van het gedruis verteerd. 46 Wee u, Moab! het volk van Kamos is verloren; want uw zonen zijn weggenomen in gevangenis; ook zijn uw dochters in gevangenis. 47 Maar in het laatste der dagen, zal Ik Moabs gevangenis wenden, spreekt de HEERE. Tot hiertoe is Moabs oordeel.

Moab is de volgende, die voor de balie van Jeremia de profeet verschijnt, die God tot rechter heeft gesteld over volken en koninkrijken, om uit zijn mond hun vonnis te horen. Jesaja's voorspellingen betreffende Moab (wij vonden die in Jesaja 15:16, zie Ook Amos 2) werden vervuld, toen de Assyriërs onder Salmaneser in Moab vielen en het verwoestten. Maar dit is een profetie van de verwoesting van Moab door de Chaldeeën, die vervuld werd onder Nebuzaradan omstreeks vijf jaar nadat hij Jeruzalem verwoest had. Hier is,

I. Een voorspelling van de grootheid en algemeenheid van de verwoesting, die zich zal uitstrekken over alle delen van het land, vers 1-6, 8, en wederom vers 21-25, 34, dat de verdervers over hen zouden komen en sommigen dwingen te vluchten, vers 9, er velen in gevangenschap zouden voeren, vers 12, 46, dat de vijand binnenkort zou komen, vers 16, snel zou komen en hen verrassen, vers 40, 41, dat hij geen half werk zou doen, vers 10, en het land geheel woest maken, hoewel het zeer sterk was, vers 14, 15, dat er geen ontkomen zou zijn, vers 42, 45, dat dit hen dwingen zou hun afgoden te laten varen, vers 13, 35, en een eind zou maken aan al hun blijdschap, vers 33, 34, dat hun buren over hen zouden weeklagen, vers 17-19, en de profeet zelf doet het, vers 31, 36, enz.
II. De oorzaken van de verwoesting, het was de zonde, die dit verderf over hen bracht, hun trots, hun zekerheid, hun vertrouwen op het vlees, vers 7, 11, 14, 29, en hun verachting van en vijandschap jegens God en Zijn volk, vers 26, 27, 30.
III. Een belofte van het herstel van Moab, vers 47.

Jeremia 48:1-13
In deze verzen kunnen wij opmerken, I. De auteur van Moabs verwoesting, het is de Heere van de heirscharen, die legers, alle legers tot Zijn beschikking heeft, en de God Israëls, vers 1, die hier de zaak van Israël zal opnemen tegen een volk, dat altijd lastig voor hen is geweest, en die hen nu zal straffen voor het onrecht, dat zij Israël vanouds aangedaan hebben, hoewel het Israël verboden was, zich met hen te bemoeien, Deuteronomium 2:9, daarom wordt de verwoesting van Moab het werk des Heeren genoemd, vers 10, want Hij is het, die het voor Israël opneemt, en Zijn werk zal nauwkeurig overeenstemmen met Zijn woord, vers 8.

II. De werktuigen er van: De verstoorder zal komen, zal komen met een zwaard, een zwaard, dat achter hen heen zal gaan, vers 2. "Ik zal hem vreemde gasten toezenden, dezulken, die van verre komen, alsof zij zwervers waren, of verdwaald, maar zij zullen hem in vreemde plaatsen voeren, zij schijnen zelf vreemdelingen te zijn, maar zij zullen de Moabieten inderdaad tot vreemdelingen maken, want sommigen zullen vluchten en anderen in gevangenschap gevoerd worden." Deze verstoorders wekken zich zelf op om de straf te voltrekken", zij hebben kwaad tegen Hesbon gedacht, een van de voornaamste steden van Moab, en zij bedoelen niets minder dan het verderf van het koninkrijk: Komt en laat ons haar uitroeien, dat zij geen volk meer zij, vers 2, niets minder dan dat zal de invallers bevredigen, zij komen, niet om te plunderen, maar om het te verderven. De profeet draagt hun in Gods naam op, geen half werk te doen, vers 10 :Vervloekt zij, die des Heeren werk bedrieglijk doet, het bloedige werk, het werk van de vernieling, hoewel het medelijdende mensen tegen de borst stuit, het is het werk des Heeren, en moet niet ten halve gedaan worden. De Chaldeeën hebben de opdracht door een geheim instinct, zegt Gataker, om de Moabieten te verderven, en daarom mogen zij niet sparen, ze mogen niet uit een dwaas medelijden, hun zwaard van het bloed onthouden, daardoor zouden zij een zwaard, en een vloek er bij, over zich zelf brengen, zoals Saul deed, door de Amalekieten te sparen, en Achab door Benhadad te laten gaan. "Uw ziel zal zijn in de plaats van zijn ziel". Op dit werk wordt toegepast de algemene regel, die aan allen gesteld wordt, die in de dienst van God werkzaam zijn: "Vervloekt zij, die des Heeren werk bedrieglijk doet," of zorgeloos, die beweert het te doen, maar het niet inderdaad doet, die de schijn aanneemt Gods ere te bevorderen, maar in werkelijkheid zijn eigen bedoelingen bevordert en het werk des Heeren in zoverre doet, als dienstbaar is aan zijn eigen belangen, of die traag is in de dienst van God en zich moeite noch inspanning getroost om het te doen, zoals het behoort gedaan te worden, Maleachi 1:14. Laat dezulken zich niet bedriegen, want God laat Zich niet aldus bespotten.

III. De droeve voorbeelden en resultaten van de verwoesting. De steden zullen met de grond gelijk gemaakt worden, zij zullen verstoord, vers 1, en in puin gelegd worden, vers 2, zij zullen eenzaam worden, dat niemand daarin wone, vers 9, er zullen geen huizen zijn, om in te wonen, of geen volk om er in te wonen, of geen veiligheid en rust voor hen, die er in zouden willen wonen. Elke stad zal verwoest worden, niet één stad zal ontkomen. De sterkste stad zal niet in staat zijn zich zelf te beveiligen tegen de macht van de vijanden, ook zal de schoonste stad niet in staat zijn, zich het medelijden en de gunst van de vijanden te verzekeren. Het land zal ook verwoest worden, het dal zal verderven, en het effen veld verdelgd worden, vers 8. Het graan en de kudden, die de vlakten bedekten en de dalen deden juichen, zullen alle vernield opgegeten, vertreden, of meegevoerd worden. De heiligste personen zullen niet ontkomen: De priesteren en vorsten zullen tezamen uitgaan in gevangenis. Ja, Camos, de god, die zij dienen, die hen, naar zij hopen, beschermen zal, zal in hun ondergang delen, zijn tempels zullen in de as gelegd worden en zijn beeld met de overigen buit meegenomen worden. Het gevolg van dit alles zal zijn,

I. Grote beschaming en ontsteltenis: Kirjathaim is beschaamd, en de stad des hogen vertreks is beschaamd. Zij zullen beschaamd zijn over de grote roem, die zij op hun steden gedragen hebben: Moabs roem van Hesbon is er niet meer, vers 2, zij zullen niet meer pochen op de sterkte van de stad, wanneer het kwaad, dat men er tegen gedacht heeft, er over gebracht wordt. Ook zullen zij niet meer roemen in hun goden, vers 12, zij zullen beschaamd worden vanwege Camos (beschaamd vanwege de gebeden, die zij tot hem gericht hebben en vanwege het vertrouwen, dat zij gesteld hebben op die drekgod), gelijk als het huis Israëls beschaamd is geworden vanwege Beth-El, dat is het gouden kalf, dat zij te Beth-El hadden, waarop zij vertrouwden als hun beschermer, maar waar zij bedrogen mee uitkwamen want het was niet in

staat hen van de Assyriërs te redden, evenmin zal Camos in staat zijn de Moabieten van de Chaldeeën te redden. Die niet overtuigd willen worden van en beschaamd over hun afgoderij, door het Woord van God, zullen overtuigd en beschaamd worden door de oordelen Gods, als zij door droeve ervaringen de volkomen onbekwaamheid zullen bemerken, van de goden, die zij gediend hebben, om hun enige dienst te bewijzen.

1. Er zal grote smart zijn, er is een stem van gehuil gehoord, vers 3, en het geschrei is niet anders dan verstoring en een grote breuk. Helaas, helaas! Moab is verbroken, vers 4. De volwassenen hebben de steden verlaten, om voor hun eigen veiligheid te zorgen, en nu hebben de kleine kinderen een geschei laten horen de lagere standen, of de kleine kinderen, de onnozelen, en onschuldigen, wier kreten in zulke tijden het meest beklagenswaardig zijn. Klim op de heuvels, daal af in de valleien, en gij vindt geween bij geween, allen zijn in tranen, gij vindt niemand met droge ogen. Zelfs de vijanden hebben het gehuil gehoord, voor wie zij het geheim gehouden zouden hebben, als zij wijs waren geweest, want zij zullen er door bezield en bemoedigd worden, maar het gekrijs is zo groot, dat het wel gehoord moet worden.

2. Er zal grote haast zijn, zij zullen de een tot de ander roepen: "Weg, weg! vlucht, redt uw ziel, vers 6, zorgt met de meest mogelijke spoed voor uw eigen veiligheid, al ontkomt gij bloot en "naakt als de heide, of de dorre struiken in de woestijn," denk er niet aan iets met u mee te nemen, want de poging kan uw leven kosten, Mattheüs 24:16-18. Verschuil u al is het in een naakte woestijn, opdat gij uw ziel tot een buit moogt hebben. Het gevaar zal plotseling en snellijk komen, daarom, geeft Moab vleugels, vers 9, dat zou de grootste vriendelijkheid zijn, die gij ze kondt bewijzen, daarom zullen ze roepen: Och, dat mij iemand vleugels, als van een duif gaf! want als zij geen vleugels hebben, om te vliegen, zal er geen ontkomen voor hen zijn."

IV. De zonden, waarom God nu met Moab afrekenen zal, en die God rechtvaardigen in dit strenge optreden tegen hen.
1. Het is, omdat zij zeker geweest zijn, en vertrouwd hebben op hun rijkdom en kracht, hun werken en schatten, vers 7. Zij hadden zich veel moeite getroost om hun steden te versterken en er grote werken om aan te leggen, en hun schatkist en geldkisten te vullen, zodat zij dachten, dat zij even goed in staat waren oorlog te voeren als enig ander volk, en dat niemand een inval bij hen zou durven wagen, en daarom tartten zij het gevaar. "Die vertrouwde op de veelheid zijns rijkdoms, hij was sterk geworden door zijn beschadigen", Psalm 52:9. Om deze reden, en opdat zij op voelbare wijze overtuigd mogen worden van de ijdelheid en dwaasheid van hun vleselijk vertrouwen, zal God een vijand zenden, die hun werk zal vermeesteren en hun schatten roven. Wij verbeuren de troost van het schepsel, waarin wij ons vertrouwen stellen, dat wij in God alleen stellen moesten. De rietstaf, waarop men leunt, zal breken.

2. Het is, omdat zij geen goed gebruik hebben gemaakt tot verbetering, van de degen van hun vrede en voorspoed, vers 11.
a. Zij zijn lang met rust gelaten: Moab is van zijn jeugd aan gerust geweest. Het was een oud koninkrijk, van vóór Israëls tijd, en had grote rust genoten, hoewel een klein land en omringd door machtige naburen. Gods Israël was beproefd geworden van zijn jeugd af aan, Psalm 129:1, 2 "maar Moab is gerust geweest van zijn jeugd aan." Hij is niet van vat in vat geledigd, heeft geen moeitevolle veranderingen, gepaard met verzwakking, gekend, maar is als wijn op de droesem gelaten, en niet afgetapt of afgeschonken, waardoor hij zijn kracht en geur behoudt. Hij is niet opgejaagd, of op enigerlei wijze verontrust, "hij heeft niet gewandeld in gevangenis" zoals Israël vaak gedaan heeft, en toch is Moab een goddeloos, afgodisch volk,

en een van de samenspanners tegen Gods verborgenen, Psalm 83:47. Er zijn er velen, die hardnekkig blijven in onboetvaardige ongerechtigheid en toch een onafgebroken voorspoed genieten.
b. Al die tijd waren zij verdorven en onbekeerd gebleven: "Hij heeft op zijn uitvaagsel stil gelegen," hij is zeker en zinnelijk in zijn voorspoed geweest, heeft er in gerust, en al zijn kracht en geest daaruit geput, zoals de wijn uit de droesem. "zijn smaak is in hem gebleven en zijn reuk niet veranderd," hij is steeds dezelfde, zo slecht als altijd. Zolang slechte mensen zo gelukkig zijn in de wereld als altijd, is het geen wonder, als zij zo slecht zijn als altijd. Er is geen verandering in hun vrede en voorspoed, daarom vrezen zij God niet, hun hart en wandel zijn niet veranderd.

Jeremia 48:14-47
De profetie van de verwoesting wordt hier zeer breedvoerig vervolgd, met grote rijkdom en veel afwisseling van woorden, zeer gevoelvol en in roerende taal, bestemd niet alleen om hen op te wekken tot een nationaal berouw en verbetering, ter voorkoming van die rampen, of tot persoonlijk berouw en verbetering om zich er op voor te bereiden, maar om ons te treffen door de rampzalige toestand van het menselijk leven, dat aan zulke vreselijke rampen onderhevig is, en door de kracht van Gods toorn en de schrik van Zijn oordelen, als Hij optreedt om met een volk, dat Hem tergt, te twisten. Bij het lezen van deze lange lijst met bedreigingen, en bij het nadenken over de verschikkelijkheid ervan, zal het voor ons nuttiger zijn, dit in het oog te houden, en ons hart daardoor te vervullen van een heilig ontzag voor God en Zijn toorn, dan de levendige figuren en beelden hier gebruikt, kritisch te ontleden.

I. Het is een verwoesting, die zeer plotseling komen en hen verrassen zal, waarmee hier gedreigd wordt. Zij waren zeer zeker, en hielden zichzelf voor helden ten strijde, in staat de machtigste vijand het hoofd te bieden vers 14, en toch is het onheil nabij, en zij zijn niet in staat het te keren, noch om de vijand op te houden met onderhandelingen, want zijn kwaad haast zeer, vers 16, en zal spoedig zijn hoogtepunt bereiken. De vijand zal vliegen als een arend, zo snel, met zoveel kracht zal hij komen, vers 40, zoals een arend zich op zijn prooi werpt, en zal zijn vleugelen over Moab uitbreiden, hij zal het omringen, dat niemand ontkome. De vastigheden zijn ingenomen, vers 41, zodat al hun sterkte hun niet baten kon, en dat maakte het hart zelfs van Moabs helden als water, want zij hadden om zich alles te herinneren wat hen bezielen kon. Het vereist een meer dan gewone mate van moed, om niet door een plotselinge schrik aangegrepen te worden.

II. Het is een volkomen verwoesting, en een, die geheel Moab tot puinhopen maken zal: Moab is verstoord, vers 15, geheel verstoord hij is beschaamd, want hij is verslagen, vers 2 zijn steden zijn in de as gelegd, of door de vijand genomen, zodat zij gedwongen zijn die te verlaten, vers 15. Verschillende steden worden hier genoemd, waarover het oordeel gekomen is, en de lijst besluit met een "etcetera- en dergelijke." Welke reden was er ook, meer bijzonderheden te vermelden, als het over alle steden van Moabs land komt, in ‘t algemeen, die veraf en die nabij zijn? vers 21-24. Als de ongerechtigheid algemeen is, hebben wij reden te verwachten, dat het onheil ook algemeen zal zijn. Het koninkrijk is beroofd van zijn waardigheid en gezag: Moabs hoorn is afgesneden, de hoorn van zijn kracht en macht, beide tot aanval en tot verdediging, zijn arm is verbroken, zodat hij geen slag kan geven en er geen kan afweren, vers 25. Is de jeugd van het koninkrijk zijn kracht en schoonheid? De keur van zijn jongelingen is ter slachting afgegaan, vers 15. Zij gingen in de slag en beloofden zichzelf als overwinnaars weer te keren, maar God zei hun, dat zij afgingen ter slachting, zo zeker zullen zij vallen, tegen wie God strijdt. In een woord, Moab zal verdelgd worden, dat hij geen volk zij, vers 42. Die de vijanden van Gods volk zijn, zullen spoedig geen volk meer zijn.

III. Het is een beklagenswaardige verwoesting, zij zal met recht betreurd worden, en de blijdschap in bedruktheid veranderen.
1. De profeet, die ze voorspelt, betreurt ze zelf, en klaagt er reeds over bij het vooruitzicht, uit een beginsel van medelijden met zijn medeschepselen en van algemeen menselijk gevoel. De profeet zelf zal huilen over Moab, vers 31, hij zal de wijnstok van Sibma bewenen vers 32, zijn hart zal over Moab getier maken als de fluiten, vers 36. Hoewel de verwoesting van Moab bewijzen zou, dat hij waarlijk een profeet was, toch kon hij er niet aan denken zonder smart. Het verderf van de zondaars is geen genoegen voor God, en behoort ons daarom pijn te doen, ook zij, die er voor waarschuwen, moeten het ter harte nemen. Deze passages en vele andere in dit hoofdstuk, zijn vrijwel gelijk aan die in de profetieën van Jesaja tegen Moab, Jesaja 15:1, want, al was er een grote tijdsruimte tussen die profetie en deze, toch waren beide ingegeven door een en dezelfde Geest, en het past Gods profeten de taal te spreken van hen, die hen voorafgingen. Het is niet altijd plagiaat, als men gebruik maakt van oude uitdrukkingen, mits met nieuwe gevoelens en toepassingen.

2. De Moabieten zelf zullen er over weeklagen, het zal de grootst denkbare vernedering en smart voor hen zijn. Zij, die in heerlijkheid zaten, te midden van rijkdom, en vrolijkheid en alle soorten van genoegen, zullen in dorst wonen, in een droog en dorstig land, waar geen water en geen gemakken zijn, vers 18. Het is tijd voor hen om in dorst te wonen, en zich te harden, wanneer de verstoorder opgetogen is die hen van alles zal beroven en ontledigen. De Moabieten in de verste hoeken van het land, die het minste gevaar lopen, zullen nieuwsgierig zijn om te weten, hoe het er mee staat welk nieuws er is van het leger, zij zullen de vluchtenden en de ontkomene vragen: Wat is er geschied? vers 19. En als hun verteld wordt, dat alles weg is, dat de invaller overwinnaar is, zullen zij huilen en schreeuwen, in de bitterheid en de angst huns harten, vers 20, zij zullen zich aan de eenzaamheid overgeven, om de verwoesting van hun land te betreuren, zij zullen de steden verlaten, die steeds vol van vrolijkheid waren, en in de steenrots wonen, waar hun maat gevuld zal worden met droefgeestigheid, zij zullen niet langer zingende vogels, maar "treurende vogels zijn, gelijk een duif, de duiven van de dalen," Ezechiël 7:16. Zij, die zich overgeven aan vrolijkheid, moeten weten, dat God hun spoedig een anderen toon kan doen aanslaan.
Hun smart zal het hoogste punt bereiken, zodat zij hun hoofd kaal en zichzelf insnijdingen zullen maken, vers 37, wat uitingen waren van wanhopige smart, zo groot, dat zij een verzoeking zal zich om zichzelf te verderven. "Job scheurde, weliswaar zijn mantel en schoor zin hoofd," maar hij maakte geen insnijdingen. Als de stroom van de hartstocht zo hoog stijgt, moeten wijsheid en genade hem inperken, er dijken tegen opwerpen, om zulke barbaarsheden te beletten. De smart zal algemeen zijn. vers 38 :Er is overal misbaar, op alle daken van Moab, waar zij hun afgoden vereerden, voor wie zij zich tevergeefs zullen bewenen, en op alle haar straten, waar zij elkaar spraken, want het zal hun vrij staan, elkaar hun smart en vrees mee te delen en die te verbreiden, want zij zien, dat alles verloren is. "Ik heb Moab verbroken als een vat, waar men geen lust aan heeft, waar men niet meer naar zien zal, en dat niet gemaakt kan worden." Waar Moab zich steeds in verblijdde, waren zijn smakelijke vruchten en de overvloed van zijn fijne wijnen. Het genot van de zinnen was al hun vreugde. Neem deze weg, verniel zijn tuinen en wijngaarden, en gij doet al haar vrolijkheid ophouden, Hoséa 2:10, 11. Er is een groot geween, als hun planten overgeplant worden, als zij over zee zijn gegaan, vers 32, naar andere landen gevoerd, om daar geplant te worden. De verstoorder is gevallen op uw zomervruchten en op uw wijnoogst, en dat is het, wat Hesbons gekrijt tot Eleale toe hoorbaar maakt, vers 34. Neem de blijdschap en verheuging uit het vruchtbare veld en gij neemt ze uit Moabs land, vers 33. Als zij de wijn doen ophouden uit de kuipen, die men gewoon was te treden met vreugdegeschrei, is al hun blijdschap afgesneden. Neem dat

vreugdegeschrei weg en er zal in ‘t geheel geen vreugdegeschrei zijn. Die zinnelijke genietingen tot hun voornaamste vreugde, tot hun grote vreugde maken, onderwerpen zich aan de tirannie van de grootste smart, sinds het dingen zijn, waarvan zij in weinig tijds zo gemakkelijk beroofd kunnen worden, terwijl zij, die zich in God verblijden dat kunnen doen ook, als de vijgenboom niet bloeien zal, en er geen vrucht aan de wijnstok zal zijn. Deze Moabieten verloren niet alleen hun wijn, maar ook hun water: Ook de wateren van Nimrim zullen tot verwoestingen worden, vers 34, en daarom werd hun smart buitensporig groot en luidruchtig, hun weeklachten werden in alle plaatsen gehoord, als "het loeien van een driejarige vaars." Deze uitdrukkingen zijn ontleend aan Jesaja 15:5, 6.

3. Al hun naburen worden opgeroepen om met hen te klagen en met hen te treuren over hun ondergang, vers 17 : Beklaagt hem, gij allen, die rondom hem zijt. Laat hij die verzachting van zijn smart hebben, laat hen zien, dat de naburige landen medelijden met hen hebben. Ja, laat ook, die op een afstand zijn, ieder, die maar zijn naam kent, en van zijn roem gehoord heeft, kennis nemen van zijn val, en zeggen: "Hoe is de sterke staf verbroken," wiens sterkte de schrik van zijn vijanden was, "en de sierlijk stok" wiens schoonheid de trots van zijn vrienden west Dat de volken hiervan kennis nemen en zich laten onderrichten. Dat niemand opgeblazen zij over of vertrouwen stelle in zijn kracht of schoonheid want geen van beide zal een beveiliging zijn tegen Gods oordelen.

IV. Het is een schandelijke verwoesting, en een, die hen aan verachting zal blootstellen: Maakt hem dronken, vers 26, want dat zal hem vernederen, hij zal klappen in zijn uitspuwsel, en tot een hatelijk schouwspel worden, en met recht ter belaching zijn. Dat de Moabieten dronken worden van de beker van Gods toorn, zodat zij waggelen en vallen, en al hun wijsheid wordt verslonden, en zij zichzelf bespottelijk maken door de woestheid niet alleen van hun hartstochten, maar ook van hun gedachten. En wederom, vers 39 :Moab zal allen, die rondom hem zijn, tot belaching en tot een omzetting worden, men zal lachen bij de val van de praal en de macht, waarop hij zo trots was Die hooghartig zijn, bereiden zichzelf smaad en schande.

V. Het is de verwoesting van hetgeen hun dierbaar is, niet alleen van hun zomervruchten en wijnoogst, maar van hun rijkdom, vers 36 : Het overschot, dat hij gemaakt had is verloren, hoewel hij dacht, dat hij het veilig bewaard had, en er zich een langdurig genot van beloofde, toch is het verloren. Het geld, dat in een kist wordt opgespaard, is evenzeer onderhevig aan vernietiging als de zomervruchten, die open en bloot in ‘t veld staan. Rijkdom is vloeibaar, en glijdt ons als stof door de vingers, terwijl wij juist ons uiterste best doen om ze vast te houden en stevig te grijpen. Toch is dit niet het ergste, juist degenen, wier godsdienst vals en dwaas was, waren er aan gehecht, meer dan aan iets anders, en wilden er, juist zoals hij was, geen afstand van doen, en daarom, hoewel het inderdaad een belofte was, was het toch voor hen een bedreiging, vers 35, dat God zal doen ophouden, degene, die op de hoogten offert, waar de hoogten zullen weggedaan en de velden van de offeren verwoest, en de priesters zelf, die hun goden rookten, gedood, of in gevangenschap gevoerd worden, vers 7. Het is alleen de ware godsdienst, en de aanbidding en dienst van de waren God, die ons van nut zullen zijn ten dage des kwaads.

VI. Het is een billijke en rechtvaardige verwoesting, en die zij door hun zonde verdiend en over zich gebracht hebben.
1. De zonde, waaraan zij zich bovenal schuldig gemaakt hadden en waarom zij berucht waren, en waarom God nu met hen afrekende, was hoogmoed. Hij wordt zes maal vermeld, vers 29 : Wij hebben Moabs hovaardij gehoord, zijn naburen letten er op, hij getuigde in zijn gezicht

tegen hem, zoals die van Israël, Hij is zeer hovaardig, en wordt het hoe langer hoe meer. Zie zijn hovaardij, zijn trotsheid, zijn hoogmoed en de hoogheid van zijn hart, de vermenigvuldiging van de woorden van dezelfde betekenis, beduidt op hoeveel manieren hij zijn trots bloot gegeven had, en hoe aanstotelijk die was, beide voor God en mensen. Dit werd hun ten laste gelegd in Jesaja 16:6, maar hier wordt er breder over uitgeweid. Sinds die waren zij onder vernederende leiding geweest en toch waren zij niet vernederd, ja, zij werden aanmatigender en hoogmoediger hetgeen hen duidelijk tekende voor die volkomen verwoesting, waarvan trots de voorloper is.

Twee voorbeelden worden hier van de trots van Moab gegeven:
a. Hij had zich onbeschaamd gedragen jegens God. Hij moet met schande ten onder gebracht worden, vers 26, omdat hij zich groot gemaakt heeft tegen de Heere, en wederom, vers 42 :Hij zal verdelgd worden, dat hij geen volk zij, om deze zelfde reden. De Moabieten verkozen Camos boven Jahweh, en hielden zich voor de gelijken van Israëls God, die zij uittergden.
b. Hij had zich hoogmoedig gedragen tegen Israël, in ‘t bijzonder in hun jongste tegenspoeden, daarom zal Moab in dezelfde tegenspoeden en in dezelfde handen vallen, en ter belaching zijn, want Israël was hem ter belaching, vers 26, 27. Toen de Moabieten hoorden van de rampen en verwoesting van hun naburen de Joden, verblijdden zij zich daarover, in plaats van hen te beklagen, alsof zij dieven, en op heterdaad betrapt waren, zo vaak zij over hen spraken, dansten zij van blijdschap. In zo’n geval, hebben velen in hun hart een heimelijk vermaak over de val van degenen, die zij niet mogen lijden, terwijl zij toch de tact hebben het te verbergen, omdat het zo iets hatelijke is. Maar de Moabieten legden zich er op toe, hun blijdschap openbaar te maken, en kwamen er voor uit, dat zij Israël vijandig waren en juichten over iedere Israëliet, die zij in ellende zagen, en belachten hem, wat even onmenselijk als goddeloos was en een onbeschaamde belediging beide voor de menselijke natuur, die zij zelf deelachtig waren, en voor God naar Wiens naam zij genoemd waren. Zij, die anderen in hun ellende uitlachen, zullen met recht en zeker, vroeger of later, zelf in ellende komen, en ter belaching zijn. "En die zich verblijdt in het verderf, vooral in het verderf van Gods kerk, zal niet onschuldig zijn."

2. Behalve dit, waren zij schuldig aan boosheid tegen Gods volk, en aan verraderlijk handelen tegen hen, vers 30. Zij maakten een grap van de verwoesting van Juda en Jeruzalem, en, als zij over hen lachten, beweerden zij, dat het maar voor de aardigheid was en om zich vrolijk te maken, maar, zegt God: "Ik ken zijn verbolgenheid" Ik weet, dat die voortkomt uit zijn oude vijandschap tegen het zaad van Abraham en de aanbidders van de waren God. Ik weet, dat hij denkt, dat deze rampen van het Joodse volk zullen eindigen met hun volkomen uitroeiing. Hij zegt nu aan de Chaldeeën, wat een slecht volk de Joden zijn, en hitst ze tegen hen op, "maar niet alzo, het zal niet gebeuren, wat hij verwacht, zijn leugens doen het zo niet." Het volk, over welks val zij juichen, zal zich herstellen. Sommigen lezen: "Ik ken zijn woede. Is het zo niet?" Is hij niet zeer verwoed tegen het volk van God? "En zijn leugens ken Ik ook. Doen zij het zo niet?" Beliegen zij hen niet? Al de woede en al de valsheid van de vijanden van de kerk zijn volkomen bekend bij God, wat ook de voorwendsels zijn, waarmee zij die willen bedekken, zie Jesaja 37:28.

VII. Het is een samengestelde verwoesting en zal, stuk voor stuk, ten laatste voltooid worden, want die aan het een oordeel ontkomen, zullen door een ander omkomen: De vreze, en de kuil, en de strik over u, vers 43. De angst zal hen in de kuil drijven, en de strik zal hen vasthouden als zij er in zijn: zodat zij niet voor de verwoesting zullen ontkomen en niet uit de verwoesting zullen ontsnappen. Wat van de zondaars in ‘t algemeen gezegd werd, Jesaja 24:17, 18, "dat die van de vreze ontvliedt, in de kuil zal vallen, en die uit de kuil opkomt, in

de strik gevangen zal worden," wordt hier in ‘t bijzonder voorspeld van de Moabietische zondaars, vers 44. Want het is het jaar van hunlieder bezoeking, als God komt om met hen af te rekenen en bekend zal worden door de gerichten, die Hij oefent, want Hij is de Koning, wiens naam is Heere van de heirscharen, vers 15, Hij is niet alleen de Koning, die gezag heeft om gericht te oefenen, maar Hij is de Heere van de heirscharen, die in staat is te doen, wat Hij besloten heeft. De figuurlijke uitdrukkingen, gebruikt in vers 44, worden door een voorbeeld verduidelijkt, vers 45 : Die vluchten uit de dorpen voor des vijands macht, bleven staan in de schaduw van Hesbon, waar wij veilig dachten te zijn, zoals tegenwoordig soms legers terugtrekken onder bescherming van de kanonnen van een versterkte stad, maar deze hier zouden teleurgesteld worden, want, als zij uit de kuil opkomen, vallen zij in de strik, Hesbon, dat hen, zoals zij dachten, beschermen zou, verslindt hen, zoals Mozes lang van tevoren voorspeld had, Numeri 21:28 :"Een vuur is uitgegaan van Hesbon, en een vlam van tussen Sihon, en verteert al wat van de hoeken van Moab komt, en heeft de schedel van de kinderen van het gedruis verteerd," dit betekent niet: van de ruwe luidruchtige menigte, maar: van de aanzienlijken, die bluffen en snoeven en getier maken, de oordelen Gods zullen op hen neerkomen. Zullen wij luisteren naar het slot van deze zaak? Hier is het, vers 46 :Wee u, Moab! gij zijt teniet gedaan, het volk, dat Camos dient, is verloren, is verdwenen, vaarwel Moab. Uw zonen, ook uw dochters, de hoop van het volgende geslacht, zijn in gevangenschap gegaan, na de Joden, in wier rampen zij zich verblijdden.

VIII. Toch is het geen altijddurende verwoesting. Het hoofdstuk besluit met een korte belofte van hun terugkeer uit de gevangenschap in het laatste van de dagen. God, die hen in gevangenschap voert, zal Moabs gevangenis wenden, vers 47. Zo teder handelt God met de Moabieten, hoeveel te meer dan niet met Zijn eigen volk. Zelfs met de Moabieten zal Hij niet eeuwiglijk twisten, en ook niet gedurig verbolgen zijn. Toen Israël terugkeerde, kwam Moab ook, en misschien was de profetie hoofdzakelijk bedoeld als bemoediging van Gods volk, om te hopen op die verlossing, waarin zelfs Moab delen zal. Toch reikt de bedoeling verder, tot de tijden van het Evangelie, de Joden zelf houden ze toepasselijk op de dagen van de Messias, dan zal Hij de gevangenis onder de heidenen, onder het juk van zonde en Satan, door de goddelijke genade, wenden, en dat zal hen "vrij, waarlijk vrij maken." Deze profetie over Moab is lang, maar hier eindigt zij, zij eindigt troostrijk. "Tot hiertoe is Moabs oordeel."

HOOFDSTUK 49

1 Tegen de kinderen Ammons zegt de HEERE alzo: Heeft dan Israël geen kinderen? Heeft hij geen erfgenaam? Waarom is dan Malcham erfgenaam van Gad, en waarom woont zijn volk in deszelfs steden? 2 Daarom ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik over Rabba der kinderen Ammons een krijgsgeschrei zal doen horen, en zij zal tot een woesten hoop worden, en haar onderhorige plaatsen zullen met vuur aangestoken worden; en Israël zal erven degenen, die hem geërfd hadden, zegt de HEERE. 3 Huil, o Hesbon! want Ai is verstoord; krijt, gij dochteren van Rabba, gordt zakken aan, drijft misbaar, en loopt om bij de tuinen; want Malcham zal wandelen in gevangenis, zijn priesteren en zijn vorsten tezamen. 4 Wat roemt gij op uw dalen? Uw dal is weggevloten, gij afkerige dochter! die op haar schatten vertrouwt, zeggende: Wie zou tegen mij komen? 5 Ziet, Ik zal vreze over u brengen, spreekt de Heere, de HEERE der heirscharen, van allen, die rondom u zijn, en gijlieden zult, een iegelijk voor zich heen, uitgedreven worden, en niemand zal de omdolende vergaderen. 6 Maar daarna zal Ik de gevangenis der kinderen Ammons wenden, spreekt de HEERE. 7 Tegen Edom zegt de HEERE der heirscharen alzo: Is er dan geen wijsheid meer te Theman? Is de raad vergaan van de verstandigen? Is hunlieder wijsheid onnut geworden? 8 Vliedt, wendt u, woont in diepe plaatsen, gij inwoners van Dedan! want Ik heb Ezau's verderf over hem gebracht, de tijd, dat Ik hem bezocht heb. 9 Zo er wijnlezers tot u gekomen waren, zouden zij niet een nalezing hebben overgelaten? Zo er dieven bij nacht gekomen waren, zouden zij niet verdorven hebben zoveel hun genoeg ware? 10 Maar Ik heb Ezau ontbloot, Ik heb zijn verborgene plaatsen ontdekt, dat hij zich niet zal kunnen versteken; zijn zaad is verstoord, ook zijn broeders, en zijn naburen, en hij is er niet meer. 11 Laat uw wezen achter, en Ik zal hen in het leven behouden, en laat uw weduwen op Mij vertrouwen. 12 Want zo zegt de HEERE: Ziet, degenen, welker oordeel het niet is de beker te drinken, zullen ganselijk drinken; en zou gij enigszins onschuldig gehouden worden? Gij zult niet onschuldig worden gehouden, maar gij zult ganselijk drinken. 13 Want Ik heb bij Mijzelven gezworen, spreekt de HEERE, dat Bozra worden zal tot een ontzetting, tot een smaadheid, tot een woestheid, en tot een vloek; en al haar steden zullen worden tot eeuwige woestheden. 14 Ik heb een gerucht gehoord van de HEERE, en er is een gezant geschikt onder de heidenen, om te zeggen: Vergadert u, en komt aan tegen haar, en maakt u op ten strijde. 15 Want zie, Ik heb u klein gemaakt onder de heidenen, veracht onder de mensen. 16 Uw schrikkelijkheid heeft u bedrogen, en de trotsheid uws harten, gij, die woont in de kloven der steenrotsen, die u houdt op de hoogte der heuvelen! Al zou gij uw nest zo hoog maken als de arend, zo zal Ik u van daar neerstoten, spreekt de HEERE. 17 Alzo zal Edom worden tot een ontzetting; al wie voorbij haar gaat, zal zich ontzetten, en fluiten over al haar plagen. 18 Gelijk de omkering van Sodom en Gomorra en haar naburen, zal het zijn, zegt de HEERE; niemand zal daar wonen, en geen mensenkind daarin verkeren. 19 Ziet, gelijk een leeuw van de verheffing der Jordaan, zal hij opkomen tegen de sterke woning; want Ik zal hem in een ogenblik daaruit doen lopen; en wie daartoe verkoren is, dien zal Ik tegen haar bestellen; want wie is Mij gelijk, en wie zou Mij dagvaarden, en wie is die herder, die voor Mijn aangezicht bestaan zou?

20 Daarom hoort des HEEREN raadslag, dien Hij over Edom heeft beraadslaagd, en Zijn gedachten, die Hij gedacht heeft over de inwoners van Theman: Zo de geringsten van de kudde hen niet zullen nedertrekken! Indien hij hunlieder woning niet boven hen zal verwoesten! 21 De aarde heeft gebeefd van het geluid huns vals, van het gekrijt, welks geluid gehoord is bij de Schelfzee. 22 Ziet, hij zal opkomen en snel vliegen, als een arend, en zijn vleugelen over Bozra uitbreiden; en het hart van Edoms helden zal te dien dage wezen, als het hart ener vrouw, die in nood is.

23 Tegen Damaskus. Beschaamd is Hamath en Arpad; omdat zij een boos gerucht gehoord hebben, zijn zij gesmolten; bij de zee is bekommernis, men kan er niet rusten. 24 Damaskus is slap geworden, zij heeft zich gewend, om te vluchten, en siddering heeft haar aangegrepen; benauwdheid en smarten als van een barende vrouw hebben haar bevangen; 25 Hoe is de beroemde stad niet gelaten, de stad Mijner vrolijkheid! 26 Daarom zullen haar jongelingen vallen op haar straten; en al haar krijgslieden zullen te dien dage nedergehouwen worden, spreekt de HEERE der heirscharen. 27 En Ik zal een vuur aansteken in de muur van Damaskus, en het zal Benhadads paleizen verteren.

28 Tegen Kedar, en tegen de koninkrijken van Hazor, die Nebukadrezar, de koning van Babel, sloeg, zegt de HEERE alzo: Maakt u op, trekt op tegen Kedar, en verstoort de kinderen van het oosten. 29 Zij zullen hun tenten en hun kudden nemen, hun gordijnen en al hun gereedschap, en hun kemelen voor zich wegnemen; en zij zullen tegen hen uitroepen: Schrik van rondom! 30 Vliedt, zwerft fluks heen weg, woont in diepe plaatsen, gij inwoners van Hazor! spreekt de HEERE; want Nebukadrezar, de

koning van Babel, heeft een raadslag tegen ulieden beraadslaagd, en een gedachte tegen hen gedacht. 31 Maakt u op, trekt op tegen het volk, dat rust heeft, dat in zekerheid woont, spreekt de HEERE; dat geen deuren noch grendel heeft, die alleen wonen. 32 En hun kemelen zullen ten roof zijn, en de menigte van hun vee zal ten buit zijn; en Ik zal hen verstrooien in alle winden, te weten degenen, die aan de hoeken afgekort zijn; en Ik zal hunlieder verderf van al zijn zijden aanbrengen, spreekt de HEERE. 33 En Hazor zal worden tot een drakenwoning, een verwoesting tot in eeuwigheid; niemand zal daar wonen, en geen mensenkind daarin verkeren.
34 Het woord des HEEREN, dat tot de profeet Jeremia geschied is tegen Elam, in het begin des koninkrijks van Zedekia, de koning van Juda, zeggende: 35 Zo zegt de HEERE der heirscharen: Ziet, Ik zal verbreken Elams boog, het voornaamste van hunlieder geweld. 36 En Ik zal de vier winden uit de vier hoeken des hemels over Elam aanbrengen, en zal hen in al diezelve winden verstrooien; en er zal geen volk zijn, waarheen Elams verdrevenen niet zullen komen. 37 En Ik zal Elam versaagd maken voor het aangezicht van hun vijanden, en voor het aangezicht dergenen, die hun ziel zoeken, en zal een kwaad over hen brengen, de hittigheid mijns toorns, spreekt de HEERE; en Ik zal het zwaard achter hen zenden, totdat Ik hen verteerd zal hebben. 38 En Ik zal Mijn troon in Elam stellen; en zal de koning en de vorsten van daar vernielen, spreekt de HEERE; 39 Maar het zal geschieden in het laatste der dagen, dat Ik Elams gevangenis wenden zal, spreekt de HEERE.

De beker van de verschrikking gaat nog rond, en de natiën moeten die alle drinken, volgens de last, die Jeremia gegeven is Hoofdstuk 25:15. Dit hoofdstuk zet hem op de hand, I. van de Ammonieten, vers 1- II. van de Edomieten, vers 7-22.

III. van de Syriërs, vers 23-29, IV. van de Kedarenen en van de koninkrijken van Hazor, vers 28-33.

V. van de Elamieten, vers 34-39. Wanneer Israël nauwelijks zalig wordt, waar zullen deze verschijnen? Jeremia 49:1-6 De Ammonieten waren, naar afstamming en woonplaats, het naast aan de Moabieten verwant, en volgen dus op hen in het oordeel. Hun land grensde aan dat van de tweeëneenhalve stam aan de overzijde van de Jordaan, voor wie ze slechts naburen waren geweest. Als buur zullen ze het lot van deze rondgaande profetieën delen.
1. In Gods naam wordt hier een beschuldiging tegen Ammon ingebracht, dat het namelijk onwettig inbreuk heeft gemaakt op de bezettingen van de stam van Gad, die aan hun land grensden, vers 1. Een schriftelijk onderzoek wordt ingesteld naar de aanspraken, die Ammon had op dit gebied, dat na de wegvoering van de Gileadieten door de koning van Assyrië, 2 Koningen 15:29, 1 Kronieken 5:26, zo goed als onbevolkt was gebleven, althans onbeschermd, een gemakkelijke buit voor de eerste, de beste indringer. Wat? vervalt het "ob defectum sanguinis, bij ontstentenis van een erfgenaam? Heeft dan Israël geen kinderen? Heeft hij geen erfgenaam?" Zijn er geen Gadieten over, wie het recht van bezit toekomt? Of, indien die er niet waren, zijn er dan geen Israëlieten, geen mannen van Juda, nader erfgenamen dan gij? "Waarom is dan Malcam, hun koning, erfgenaam van Gad," als had hij aanspraak op de verbeurde steden, of Milcom, hun afgod, als had die recht om dat land voor zijn dienst op te eisen? "Waarom woont zijn volk in hun steden?" Bij het lot zijn ze die stam onder Gods volk ten deel gevallen. Ja, er waren zonen en erfgenamen van zijn eigen stam "en ventre deleur mère, in huns moeders ingewand," en de Ammonieten vermoordden die op de gruwelijkste wijze, om die aanspraken te voorkomen, Amos 1:13. "Zij hebben de zwangere vrouwen van Gilead opengesneden, om hun landpale te verwijden," opdat daarna niemand zou opstaan om hun roof te bestrijden. "Zij hebben zich groot gemaakt tegen deszelfs landpale en geschimpt, dat het hun eigen was", Zefanja 2:8. Zie, al zegeviert onder mensen menigmaal macht over recht, die macht wordt door de Almachtige, "die op Zijn troon zit, recht richtende," ter verantwoording geroepen. En zij zullen bedrogen uitkomen, die menen, dat alles waarop zij de hand leggen, het hunne is, waartegen niemand zich verzet. Gelijk de eigenaars hun eigendom toekomt, zo ook hun erfgenamen wanneer zij overleden zijn. Het is

grote zonde die te beroven, al kennen ze ook hun recht niet of weten niet hoe het te handhaven. Vooral zal de goddelozen zulk onrecht aangerekend worden, wanneer het Gods volk geldt.

2. Over dit gepleegd geweld wordt een vonnis geveld.
a. Verschrikking zal over hen komen: De Heere zal over Rabba van de kinderen Ammons een krijgsgericht doen komen, vers 2. Rabba was hun zeer versterkte hoofdstad. De Heere, de Heere van de heirscharen zal vreze over hen brengen van allen, die rondom hen zijn vers 5. Zie, God heeft vele middelen om hen te verschrikken, die zijn volk verschrik" hebben.
b. Hun steden zullen tot een puinhoop worden "Rabba, de moederstad, zal tot een woeste hoop worden, en haar onderhorige plaatsen zullen met vuur aangestoken worden, zodat de inwoners gedwongen worden ze te verlaten. Zij zullen schreeuwen en zich met een zak omgorden, omdat zij alles wat zij hadden, verloren hebben en niet weten, waarheen ze zich begeven moesten."
c. Hun land, waarop zij zo trots waren zal verwoest worden, vers 4 : Wat roemt gij op uw dalen? en vertrouwt op uw schatten, gij afkerige dochter? Zij worden beschuldigd, zich van God te hebben afgekeerd en Zijn dienst verlaten, want zij waren de nakomelingschap van de rechtvaardige Lot. Weliswaar hadden zij nooit, gelijk Israël, in een verbond met God gestaan, toch worden alle afgodendienaars "afkerigen" genoemd, omdat de dienst van de waren God ouder was dan die van de valse goden: "Zij waren onwillig en weerspannig (gelijk sommigen vertalen), toen zij hun God verzocht hadden, roemden zij op hun dalen," omdat daar allerlei goeds te vinden was. Zij hadden het gewelddadig aan Israël ontrukt en beroemden zich daarop. Zij waren trots op de sterke ligging van hun dalen, door onneembare bergen omgeven, op de voortbrengselen van die dalen, op de schatten, die ze er vonden, zeggende: "Wie zou tegen mij komen?" Terwijl zij zich baadden in de wellusten van hun land, vleiden ze zich met de illusie, dat ze dat genot nimmer zouden derven: "morgen zal zijn als de dag van heden. Daarom spotten zij met God en Zijn oordelen, zij waren trots weelderig en gerust, maar waarom? Zie, degenen, die afdwalen en zich van God afkeren, hebben weinig reden, hetzij om gerust te zijn, hetzij om hun vertrouwen op enig aards genot te stellen, Hoz. 9:1.
d. Hun volk, van de minste tot de grootste, zal uit hun land verdreven worden. Enigen zullen vluchten om beschutting te zoeken, anderen in ballingschap weggevoerd worden, zodat het land geheel ontruimd wordt, zijn koning en zijn vorsten tezamen, ja ook Milcom, hun afgod, en zijn priesteren zullen wandelen in de gevangenis, vers 3. Een ieder zal voor zich heen uitgedreven worden, zal de kortste weg kiezen en zo goed mogelijk zoeken te vluchten, vers 5, vergetende zijn dalen, zijn weggevloten dalen die hij moest achterlaten. En, om hun ellende te voltooien, niemand zal de omdolende vergaderen, niemand zal hem de deur openen, als eens Joël voor Sisera, om hem te ontvangen. De vluchtenden hebben zoveel met zichzelf te doen, dat ze anderen geen aandacht wijden zelfs hun naasten bloedverwanten niet die ook niet weten waarheen te vlieden, Hoofdstuk 47:3.
e. Dan zal het land van de Ammonieten vallen in de hand van de overgebleven Israëlieten, vers 2 : Israël zal erven degenen, die hem geërfd hadden zal het land bezitten, dat hem vroeger ontroofd was. Let hierop: de rechtvaardigheid van de goddelijke voorzienigheid wordt erkend, wanneer de verliezen van de verongelijkten worden vergoed uit de onrechtmatige winsten van de overweldigers. Of schoon Israëls vijanden voor een tijd hem ten buit hebben, de rollen worden spoedig omgekeerd.

3. Toch wordt Ammon hier nog uitzicht gegeven op een naderende barmhartigheid, vers 6 gelijk tevoren Moab. De dag zal komen, dat Ik de gevangenis van de kinderen Ammons wenden zal. Zo gaat het in de geschiedenis van de mensheid: voorspoed en tegenspoed wisselen elkaar voortdurend af.

Jeremia 49:7-22
Vervolgens komen de Edomieten aan de beurt om uit Jeremia's mond, Gods doemvonnis te vernemen, ook zij waren erfvijanden van het volk Gods. De dag van de afrekening nadert en is nabij, hij wordt voorspeld, niet alleen tot hun waarschuwing maar ook tot troost voor het Israël Gods, wiens beproeving zeer verzwaard is door Edoms zegepraal over hen en genot in hun vernedering, Psalm 37:7. Vele uitdrukkingen in deze profetie aangaande Edom zijn ontleend aan die van Obadja. Aangezien alle profeten geïnspireerd zijn door een en dezelfde Geest, moet er noodzakelijk harmonie zijn in haar voorzeggingen. Hier nu wordt voorspeld, I. Dat het land Edom geheel verwoest zal worden, dat Ezau's verderf over hen gebracht wordt, het verderf, dat hij verdiend en God reeds lang om zijn zonde voor hem bestemd had, vers 8. De tijd is nabij, dat God hem zal bezoeken om ter verantwoording roepen. Dan zullen zij allen vlieden voor het zwaard, zich wenden van de strijd en wonen in diepe plaatsen, waar zij zich verborgen hebben. Al wat zij hebben zal door de overwinnaar weggevoerd worden, wijnlezers zouden nog een nalezing overgelaten hebben, en dieven zouden alleen verdorven hebben zoveel hun genoeg was, maar deze zullen onverzadiglijk zijn, vers 9, 10 zij zullen Edom ontbloten, ja alles ontnemen. Zij zullen middelen en wegen vinden om zelfs hun verborgenste schatten op te sporen waar de rijkdom veilig verborgen geacht wordt. Niemand zal iets van zijn schatten overhouden, noch ook zijn kinderen behouden, die hij in een geheime kamer mocht verstoken hebben. Hij zal zich niet hun versteken, zijn zaad is verstoord.
Ook zijn broeders, de Moabieten, en zijn naburen, de Filistijnen, van wie hij hulp verwacht kon hebben of ten minste enige steun, zijn onmachtig iets te zijn behoeve te doen. Hij is niet meer, hem is niemand gelaten, die zeggen zou: vers 11 : Laat uw wezen achter, Ik zal ze in het leven behouden. Wanneer zij vlieden of sterven, zo blijft geen vriend of verwante over, zelfs geen overheid om de achtergelaten vrouwen en kinderen te verzorgen. Edom is niet meer, hij is afgesneden en weggegaan, daar is geen een om te zeggen: "Laat mij uw wezen." Wanneer een huisvader gedood wordt of vluchten moet, dan is het een troost, zo hij de zijnen aan een vriend kan toevertrouwen, maar zij zullen zulk een vriend missen, want allen zullen in dezelfde ellende delen. De Chaldeeërs spraken in Gods naam deze woorden tot Zijn volk, onderscheid makende in deze rampen tussen hen en de Edomieten: "Want gij, o huis Israëls, gij zult uw wezen niet verlaten, Ik zal hen zeker stellen, en laat uw weduwen op Mijn woord vertrouwen. Wat de weduwen en wezen van de Edomieten ook overkomt, Ik zal voor de uw zorg dragen". Zie, het is een onuitsprekelijke troost voor Gods kinderen, wanneer zij sterven, dat zij hun overlevende betrekkingen aan God mogen overlaten en ze in het geloof Hem toevertrouwen. En al kunnen ze zich voor hen in deze wereld geen grote dingen beloven, toch mogen ze hopen, dat God ze in het leven zal behouden, wanneer namelijk ook zij op Hem vertrouwen. Laat de Edomieten voor hun deel op niets anders rekenen dan tot een ontzetting, tot een smaadheid, want het besluit is uitgegaan, God heeft bij Zichzelf gezworen, vers 13, dat hun steden zullen worden tot eeuwige woesternij. Zij zullen gering en verachtelijk worden, ze hadden een groots voorkomen, maar God zal ze klein maken onder de heidenen, degenen, die Gods volk veracht hebben, zullen zelf veracht zijn onder de mensen, vers 15. Obadja 1:2. Ja, zij zullen tot een ontzetting worden, vers 17. Alzo zal Edom worden tot een ontzetting, en al wie voorbij haar gaat zal zich ontzetten en fluiten over alle haar plagen. Erger nog: het zal een schrik worden. Edom zal worden gelijk Sodom en Gomorra, niemand zal zijn puinhopen bezoeken, niemand zal daar wonen vers 18, zo'n vreselijke plaats zal het worden.

II. Dat de werktuigen van deze verwoesting voortvarend en geducht zouden zijn. Zij hebben hun zending van God, Hij roept ze op tot Zijn dienst, vers 14, Ik heb een gerucht gehoord van de Heere, door de profetie van Obadja, heb het mij horen toefluisteren, dat daar een gezant is gezonden onder de heidenen, die Edom moeten verwoesten, zeggende: Vergadert u en komt

aan tegen haar, en maakt u op ten strijde, want vers 20, dit is de raadslag, die Hij over Edom heeft beraadslaagd. De zaak is vastgesteld, het besluit uitgevaardigd, en daar is geen tegenhouden mogelijk. God heeft besloten, dat Edom zal verwoest worden, en hij, die daartoe gebruikt wordt, zal met haast en met geweld komen. Nebukadnézar is de man, die hier bedoeld wordt.
1. Hij zal komen gelijk een leeuw, met kracht en woestheid, gelijk een woedende leeuw van de verheffing van de Jordaan, die haar oevers overstroomt, zodat zij haar gewone bedding verlaat en de hogere gronden bedekt, vers 19. Hij zal komen brullende, om te verslinden al wat hem in de weg treedt. Hij zal opkomen tegen de sterke woning, tegen forten en kastelen want Ik zal hem in een ogenblik daaruit doen lopen, zodat hij onverwacht verschijnt en de Edomieten onvoorbereid en weerloos vindt. Wie daartoe verkoren is, die zal Ik tegen haar doen snellen, om Mijn oordeel uit te voeren, een man voor dit doel geschikt. Als God werk te doen heeft, kiest hij daartoe de geschiktste instrumenten uit: "Wie is Mij gelijk in de keuze van werktuigen en wie bekwaamt ze voor hun taak, gelijk Ik? En wie zal Mijn tijd bepalen? Wie zal Mij dagvaarden, en tijd en plaats vaststellen om Mij te ontmoeten? Wie zal in de krijg tegen mij vermogen? En wanneer Ik een leeuw onder de kudden zend, wie is de herder, die voor Mijn aangezicht bestaan zou? die deze leeuw durft weerstaan en de kudde, of ook maar een enkele dier kudde kan redden?"
Zie, als God een taak te volbrengen heeft van welke aard ook, dan vindt Hij degenen, die daartoe in staat zijn, en de gehele wereld vindt niemand, die Gods gezant weerstaat. Indien God besluit Edom te verwoesten, en Zijn volk te verstrooien, dan is er zelfs geen leeuw, geen fiere leeuw nodig: zelfs de geringste van de kudden zullen hen neertrekken, vers 20. De minste dienaar in Nebukadnézars gevolg, de zwakste onder hen, die hem volgen, zal ze neertrekken voor de slachting, zal ze dwingen tot de vlucht of de overgave, en hunlieder woning boven hen verwoesten. God kan de grootste dingen zelfs door de onaanzienlijkste werktuigen uitvoeren. Als de Chaldeeën tegen de Edomieten aanrukken, zullen alle handen gebruikt worden, en zelfs de armste soldaat zal vol moed zijn.

2. Nebukadnézar zal komen, niet alleen gelijk een leeuw, de koning van de dieren, maar ook gelijk een arend. de koning van de vogelen. vers 22. Hij zal opkomen en snel vliegen als een arend naar zijn prooi, zo snel, zo krachtig, hij zal zijn vleugelen over Bozra uitbreiden, om het te bemachtigen, Hoofdstuk 48:40, en terstond zal het hart van Edoms helden wezen als het hart van een vrouw, die in nood is. Zij zullen zien, dat het tevergeefs is met die vijand te strijden.

III. Dat alle vertrouwen van de Edomieten ten dage van hun ellende zal falen.
1. Zij vertrouwden op hun wijsheid, maar die zal hun niet baten. Dit wordt in de profetie tegen Edom eerst genoemd, vers 7. Dat volk was bekend om zijn wijsheid, en zijn staatslieden waren beroemd om hun beleid. En toch zullen zij nu zo verkeerde en dwaze maatregelen nemen, dat al hun plannen verijdeld worden, en men met verbazing vragen zal: "Wat is er met de Edomieten? Is er dan geen wijsheid meer in Theman? Zijn de wijzen uit het Oosten dwazen geworden, 1 Koningen 4:30. Zijn diegenen ten einde raad, die geacht worden, de voorzichtigheid in pacht te hebben? Is de raad vergaan van de verstandigen?" Zo is het, wanneer God de ondergang van een volk heeft vastgesteld, want die Hij wil verderven, die verdwaast Hij. Zie Job 12:20. Is hun wijsheid vergaan? Is ze versleten? "Is ze onnut geworden?" Ja, ze zal hun geen nut doen, wanneer God komt om met hen te twisten.

2. Zij vertrouwden op hun kracht, maar ook die zal niet helpen, vers 16. Zij waren een schrik geweest voor al hun naburen, ieder vreesde en ontzag hen, en dit maakte hen trots en verwaand en zelfgenoegzaam. Geen naburig volk dorst zich met hen meten, en zij meenden

dat geen enkel volk in de gehele wereld het dorst. Hun land was voor een groot gedeelte bergachtig, en de passen, die er heenleidden, geloofden ze tegen elke indringer te kunnen verdedigen. Maar hun schrik rondom bedroog hen, en de ontoegankelijkheid van hun land bleek een inbeelding. Zij waren niet zo sterk als zij gewaand hadden, noch zo veilig als het scheen. Hoe hoog zij ook waren, God zou ze vernederen, want "daar is geen wijsheid en daar is geen macht tegen de Heere." Zie Obadja: 3, 4, 8.

IV. Dat hun verderf onafwendbaar en zeer opmerkelijk zou zijn.
1. God heeft het besloten, vers 12- Hij heeft het gesproken, ja, vers 12. Hij heeft het gezworen dat de Edomieten niet enigszins onschuldig zullen gehouden worden, maar dat zij de beker van de verschrikking ganselijk zullen drinken, die alle naburige volken was te drinken gegeven. Zelfs degenen, wier vonnis of oordeel niet was, die beker te drinken, die die niet zo verdiend hadden als zij, niet zo felle vijanden van Israël, of Israël zelf, dat Gods uitverkoren volk was (en onder hen waren nog velen, zeer velen, die Gods geboden onderhielden en dus konden verwacht hebben, een uitzondering te maken): -zullen toch die beker drinken, en zal Edom dan daarvan verschoond worden? Neen, "het zal die beker ganselijk drinken". Zie, wanneer God de minder schuldigen straft, is het dwaasheid, zo de meer schuldigen straffeloosheid verwachten. En wanneer het oordeel van het huis Gods begint, wat zal het dan voor de vreemden zijn?
2. De gehele wereld zal er getuige van zijn, vers 21. De aarde heeft gebeefd, en alle volken zijn ontsteld, van het geluid van hun val, de tijding zal hen doen sidderen. Het geluid van hun val, van het gekrijt is gehoord bij de Schelfzee die niet ver van Edom af lag. Zo luid zal het gejuich van de overwinnaars en het geschreeuw van de overwonnenen wezen, en zo’n diepen indruk zal het nieuws van de val van Edom op de volken maken dat het zal vernomen worden op de schepen, die in de Rode Zee liggen om hun lading in te nemen, 1 Koningen 9:26- en die zullen het bericht meevoeren naar de verst verwijderde stranden. Zie de val dergenen die met pracht en macht gepraald hebben, zei des te meer geraas maken.

Jeremia 49:23-27
Het koninkrijk Syrië lag ten noorden van Kanaän, en dat van Edom ten zuiden. Daarheen wenden wij nu onze blikken en letten op het naderend lot van het koninkrijk, dat het Israël Gods zo vaak benauwd had. Damascus was de hoofdstad, en de val van het land is begrepen in die van de stad. Toch worden Hamath en Arpad, twee andere belangrijke steden, bijzonder genoemd, en de paleizen van Benhadad, die hij gebouwd had, bij zonder aangewezen ter verwoesting, vers 27. Zie ook Amos 1:4. Sommigen menen, dat Benhadad (de zoon van Hadad) òf voor een afgod, òf voor één van de oude koningen, (van wie het tegenwoordige koningshuis afstamde), een gewone naam was van de Syrische koningen, gelijk Farao in Egypte. Let nu, aangaande Damascus, hierop:
1. Het begint met een vreselijke schrik en verslagenheid. "Zij horen een boos gerucht", dat de koning van Babylon met al zijn strijdkrachten tegen hen komt, en "zij zijn gesmolten", zij weten niet welke maatregelen te nemen voor hun eigen veiligheid. Hun ziel heeft alle moed verloren, zij zijn slap geworden, geen geest is in hen overgebleven zij zijn "gelijk een voortgedreven zee, die niet kan rusten," Jesaja 57:20. De smart, die in de stad begint, gaat naar het strand van de zee. Zij zijn als mannen "in een storm op zee," Psalm 107:27. Zie, hoe gemakkelijk God die volken moedeloos maakt, die om hun moed bekend stonden. Damascus is slap geworden, vers 24, een stad, die geloofde de geduchtste vijand in het aangezicht te kunnen zien, het heeft zich nu gewend om te vluchten en erkent, dat het even voorspoedig met zijn noodlot strijden kan als een vrouw, die in arbeid is en daaraan onmogelijk kan ontkomen. Het was een beroemde stad, vers 25, niet beroemd voor God, maar bij de mensen, door vreemdelingen, die haar bezochten, bewonderd en hogelijk geprezen. "Het was een stad

mijner vrolijkheid, waar alle werelds genot samenstroomde en overvloed van genoegens te vinden was. Wij lezen (ofschoon men ook lezen kan: een stad van de vrolijkheid) van mijn vrolijkheid," die de profeet soms met genot bezocht had. Het kan ook de klacht des konings zijn, die de ondergang "van de stad van zijn vrolijkheid" betreurt. Maar thans is alles overstelpt met vrees en droefheid. Zie, zij misleiden zich zelf, die hun vreugde in vleselijk genot zoeken, want God kan in Zijn voorzienigheid daarop een domper zetten en er een einde aan maken. Hij kan "een stad van de vreugde" weldra veranderen in een stad van de aanfluiting, en "een beroemde stad veracht maken".

2. Het eindigt met een vreselijke val en brand.
a. De inwoners worden gedood, vers 26, de jongelingen, die de vijand moesten bestrijden en de stad verdedigen, vallen op haar straten door het zwaard, de krijgslieden, dappere mannen en bekwaam ten oorloge, zullen neergehouwen worden.
b. De stad wordt in de as gelegd, vers 27. Het vuur is aangestoken door de belegeraars in de muur van Damascus, het zal alles verteren, vooral de paleizen van Benhadad, waar tevoren zoveel kwaad is gebrouwen tegen het Israël Gods, dat nu gewroken wordt.

Jeremia 49:28-33
Deze verzen voorspellen de verwoesting, die Nebukadnézar en zijn heirscharen zouden aanrichten onder het volk van Kedar (dat afstamde van Kedar, de zoon van Ismaël, en een gedeelte van Steenachtig Arabië bewoonden), en onder de koninkrijken, de kleine rijkjes van Hazor, die zich ermede verbonden hadden. Misschien waren zij oorspronkelijk Kanaänieten uit het koninkrijk Hazor, in het noorden van Kanaän, die Jabin tot koning hadden, maar, verdreven, zich hadden neergezet in de woestijn van Arabië en met de Kedarenen een verbond gesloten. Aangaande dit volk kunnen wij opmerken:

I. Wat was hun tegenwoordige staat en toestand? Zij woonden in tenten en hadden geen muren, vers 29, geen versterkte steden, zij hadden deuren noch grendel, vers 31. Zij waren herders en bezaten geen schatten maar land geen geld maar kudden en kamelen. Zij hadden geen krijgslieden, want zij vreesden geen inval, geen kooplieden, want zij woonden alleen, vers 31. Van andere volken kwam niemand hen bezoeken of handel met hen drijven. Zij leefden onderling, tevreden met de voortbrengselen en genoegens van hun eigen land. Dit was hun levenswijze, zeer verschillend van die van de omwonende volken. En,
1. Zij waren zeer rijk, al hadden zij geen handel, geen schatten, toch werden zij een welvarend volk genoemd, vers 31, omdat zij overvloed hadden van wat voor hun stoffelijk leven nodig was, en zij zich daarmee tevreden stelden. Zie, die zijn waarlijk rijk, die genoeg hebben om in hun behoefte te voorzien, en weten wanneer zij genoeg hebben. Wij behoeven geen schatten van koningen en vorsten, geen rijkdom van kooplieden, om welvarende mensen te zijn. Zulken worden ook gevonden onder herders, die in tenten wonen.

2. Zij hadden het zeer gemakkelijk: "zij woonden in zekerheid." Hun rijkdom werd hun door niemand benijd, en indien al, men kon komen en hetzelfde genieten. En daarom vreesden zij niemand. Zie, wie onschuldig en eerlijk leven, kunnen zeker wonen, "al hebben zij geen deuren noch grendel."

II. Het voornemen van die koning van Babel en zijn inval in hun land. Hij heeft een raadslag tegen ulieden beraadslaagd, vers 30. De trotsaard besluit, dat men nimmer moet kunnen zeggen, dat hij, die zoveel sterke steden heeft bemachtigd, die tentbewoners niet heeft kunnen bedwingen. Het was vreemd, dat de adelaar neerstreek om enkele vliegen te vangen, dat zo'n machtig vorst zulk kinderachtig spel speelde, maar het zijn alle vissen, die in het net van de

eer- en hebzuchtige zwemmen. Zie, het bewaart niet iedereen voor onrecht, dat men zelf geen onrecht heeft gedaan, niemand gehinderd te hebben, is geen beschutting tegen vorsten als Nebukadnézar. Ja, hoe onrechtvaardig deze was in zijn aanval, God was rechtvaardig, toen Hij die beschikte. Deze mensen hadden zonder aanstoot te midden van hun naburen gewoond, gelijk nog veren doen, die toch voor God schuldig staan als zij. En het was om hen voor hun kwaad te straffen, dat God zei, vers 28 : Maakt u op, trekt op tegen Kedar, en verstoort de kinderen van het oosten. Zij zullen het doen om eigen begeerlijkheid en eerzucht te bevredigen, maar God bedoelt er mee de kastijding van een ondankbaar volk, en ter waarschuwing voor een zorgeloze wereld, moeite te verwachten, wanneer ze zo veilig meent te zijn. God zegt tot de Chaldeeën, vers 31 : Maakt u op, trekt op tegen het volk, dat rust heeft, dat in zekerheid woont, gaat en verontrust het, opdat niemand meent dat zijn berg zo vast staat, dat die kan bewogen worden.

III. De grote verbazing, die zich nu van hen meester maakt, en de grote verwoesting onder hen: "zij zullen tegen hen uitroepen," die aan de grenzen wonen zullen de tijding naar het binnenland zenden en overal schrik en ontsteltenis verspreiden. Zij zullen roepen: "Schrik van rondom," de vijand omringt ons. Die schrik zal ze voor de voeten van de vijanden neerwerpen en geen moed doen overblijven om zich te verweren. De vijand zal schrik onder hen en tegen hen verspreiden, aan alle zijden. Hij behoeft geen slag te slaan, zijn krijgsgeschrei zal ze uit hun tenten halen, vers 29. Op het eerste alarm zullen zij vlieden, vlug weggaan, zwerven en in diepe plaatsen wonen, vers 30, gelijk de Edomieten. Men zal bevinden, dat die schrik van rondom niet ongegrond is, want Ik zal hun verderf van alle zijden aanbrengen, vers 32. Geen wonder, dat er schrik is van rondom, als er vijanden zijn aan alle zijden. De afloop zal zijn,
1. Wat zij bezitten wordt de buit van de Chaldeeën, die zullen hun gordijnen en al hun gereedschap nemen, al is dat alles ruw en eenvoudig en al hebben zij het thuis beter, want zij roven om te roven. Zij zullen ook hun tenten en hun kudden nemen, vers 29. Hun kamelen zullen een welkome prooi zijn voor hen, die om niets anders kwamen, vers 32.

2. Er wordt niet gezegd, dat iemand van hen zal gedood worden, want zij doen generlei poging om weerstand te bieden, en hun tenten en kudden worden als een losprijs voor hun leven genomen, maar zij worden verjaagd en verstrooid. "Al zijn zij nu aan de hoeken afgekort, of aan de uithoeken, afgelegen en daarom naar hun mening, uit de weg" (daardoor onderscheidden deze lieden zich) Hoofdstuk 9, 26, 25-2, toch "zullen zij in alle winden verstrooid worden," naar alle delen van de wereld. Zie, eenzaamheid en afgelegenheid zijn niet altijd een waarborg voor bescherming en veiligheid. Velen, die voor de wereld vreemdelingen menen te zijn, worden soms door ongedachte omstandigheden in de wereld gedreven, en wie het meest verborgen plekje bewonen, delen wel eens het zelfde lot met hen, die vooraan staan, aan alles blootgesteld.

3. Hun land zal onbewoond liggen, want, daar het afgelegen is en aan geen heirweg te vinden, en geen steden noch andere aantrekkelijkheden heeft, zal niemand er zich heen begeven, zodat Hazor een verwoesting zal worden tot in eeuwigheid, vers 33. Als bedrijvige lieden verplaatst worden, willen velen hen vervangen, omdat zij groot leefden, maar hier worden stille mensen verstrooid, en niemand begeert in hun plaats te wonen, omdat er niets bekoorlijke is.

Jeremia 49:34-39
Deze profetie is gedateerd in het begin van Zedekia's regering, waarschijnlijk zijn de voorafgaande profetieën tegen de heidenen om dezelfde tijd uitgesproken. De Elamieten waren de Perzen, afstammende van Elam, de zoon van Sem, Genesis 10:22. Sommigen menen echter, dat het slechts een deel van Perzië was het dichtst bij het land van de Joden gelegen,

dat Elymais heette, grenzende aan Media Elam, dat, naar zij beweren, het Israël Gods had geplaagd "de pijlkoker genomen had in een tocht tegen Israël", Jesaja 22:6, en daarom met de rest wordt gerekend. Hier wordt in het algemeen voorspeld, dat God kwaad over hen brengen zal, de hitte Zijns toorns, en dat is erg genoeg, als alle kwaad in zich bevattende, vers 37. In het bijzonder
1. Zal hun legermacht machteloos gemaakt worden, onbekwaam om nog enige dienst te verrichten. De Elamieten waren beroemde boogschutters, maar: Zie, Ik zal verbreken Elams boog, vers 35, zal hun boogschutters verdoen, en dan is het voornaamste van hunlieder geweld dit is, macht, weg, God beschikt het zo, dat datgene, waarop wij het meest ons vertrouwen stellen, ons het eerst ontvalt, opdat wat het voornaamste was, blijkt de geringste hulp te bieden.

2. Het volk zal verstrooid worden. Er zullen van alle delen van de wereld vijanden tegen hen komen, en die zullen sommigen van hen in gevangenschap wegvoeren naar hun eigen land. Anderen zullen vlieden, deze hierheen, geen daarheen, ieder op eigen gelegenheid, zodat daar geen volk zal zijn, waarheen Elams verdrevenen niet zullen komen, vers 36. De vier winden zullen over hen komen, onweer zal nu uit deze, dan uit gene hoek opkomen, om ze overal heen te verstrooien. Wij weten niet, met welke wind of uit welke hoek de ellende kan komen. Maar wanneer God ons met Zijn gunst omringt, dan zijn wij veilig en kunnen wij gerust zijn, vanwaar de storm ook nadert. Vrees zal hen in andere landen drijven, zij zullen versaagd gemaakt worden voor het aangezicht van hun vijanden, maar, als ware dat niet genoeg, Ik zal het zwaard achter hen zenden vers 37. Zie, God kan Zijn oordelen hun achterna zenden, die menen door de vlucht te zullen ontsnappen en buiten het bereik van de vijand te komen. Het kwaad vervolgt de zondaars.

3. Hun vorsten zullen verdelgd, en de regering geheel veranderd worden, vers 38. Ik zal mijn troon in Elam zetten. Nebukadnézars troon zal daar staan, of die van Cyrus, die zijn veroveringen met Elymais begonnen is. Het kan ook betekenen de troon, waarop God zit ten oordeel, Hij zal hen doen weten, dat Hij regeert, dat "de rechters van de aarde, de koningen en vorsten" aan Hem verantwoordelijk zijn, en dat, hoe hoog zij ook staan, Hij boven hen verheven is. De koning van Elam was van oudsher beroemd, Genesis 14:1. Kedor-Laomer was koning van Elam, een machtig vorst in zijn tijd, de volken rondom dienden hem, zijn opvolgers, kunnen wij veronderstellen, waren evenzeer van betekenis, maar de koning van Elam hangt evengoed van God af als ieder ander man. "Als God Zijn troon in Elam zet, zal Hij de koning en de vorsten van daar verdelgen en in hun plaats stellen wie Hij verkiest."

4. Toch zal de verwoesting van Elam niet eeuwig zijn, vers 29. In het laatste van de dagen zal de Heere Elams gevangenis wenden. Toen Cyrus Babel had overwonnen en het rijk in de hand van de Perzen gebracht, zijn de Elamieten ongetwijfeld in triomf uit alle landen, waarheen zij verstrooid waren, teruggekeerd en hebben zich opnieuw in hun vaderland gevestigd.
Maar deze belofte zou ten volle vervuld worden in de dagen van de Messias, als wanneer wij de Elamieten met name genoemd vinden onder degenen, wie de Heilige Geest werd geschonken, "toen men hen in hun eigen taal de grote werken Gods hoorde spreken," Handelingen 2:9-11. Dat is de begeerlijkste terugkeer uit de ballingschap. "Wanneer de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn."

HOOFDSTUK 50

1 Het woord, dat de HEERE gesproken heeft tegen Babel, tegen het land der Chaldeeën, door de dienst van de profeet Jeremia. 2 Verkondigt onder de heidenen, en doet horen, en werpt een banier op, laat horen, verbergt het niet; zegt: Babel is ingenomen, Bel is beschaamd, Merodach is verpletterd, haar afgoden zijn beschaamd, haar drekgoden zijn verpletterd! 3 Want een volk komt tegen haar op van het noorden; dat zal haar land zetten in verwoesting, dat er geen inwoner in zal zijn; van de mensen aan tot de beesten toe zijn zij weggezworven, doorgegaan! 4 In dezelve dagen en ter zelver tijd, spreekt de HEERE, zullen de kinderen Israëls komen, zij en de kinderen van Juda tezamen; wandelende en wenende zullen zij heengaan, en de HEERE, hun God, zoeken. 5 Zij zullen naar Sion vragen; op de weg herwaarts zullen hun aangezichten zijn; zij zullen komen en de HEERE toegevoegd worden, met een eeuwig verbond, dat niet zal worden vergeten. 6 Mijn volk waren verloren schapen, hun herders hadden hen verleid, zij hadden hen gevoerd naar de bergen, zij gingen van berg tot heuvel, zij vergaten hun legering. 7 Allen, die hen vonden, aten hen op, en hun wederpartijders zeiden: Wij zullen geen schuld hebben; daarom dat zij gezondigd hebben tegen de HEERE, in de woning der gerechtigheid, ja, tegen de HEERE, de Verwachting van hun vaderen. 8 Vliedt weg uit het midden van Babel, en gaat uit der Chaldeeën land; en weest als de bokken voor de kudde heen. 9 Want ziet, Ik zal een verzameling van grote volken uit het land van het noorden verwekken, en tegen Babel opbrengen; die zullen zich tegen haar rusten; van daar zal zij ingenomen worden; hun pijlen zullen zijn als eens kloeken helds, geen zal ledig wederkeren. 10 En Chaldea zal ten roof zijn; allen, die het beroven, zullen verzadigd worden, spreekt de HEERE. 11 Omdat gij u verblijd hebt, omdat gij van vreugde hebt opgesprongen, gij plunderaars Mijner erfenis! omdat gij geil geworden zijt als een grazige vaars, en hebt gebriest als de sterke paarden; 12 Zo is uw moeder zeer beschaamd; die u gebaard heeft, is schaamrood geworden; ziet, zij is geworden de achterste der heidenen, een woestijn, dorheid en wildernis. 13 Vanwege de verbolgenheid des HEEREN zal zij niet bewoond worden, maar zij zal geheel een verwoesting worden; al wie aan Babel voorbijgaat, zal zich ontzetten, en fluiten over al haar plagen. 14 Rust u tegen Babel rondom, gij allen, die de boog spant! schiet in haar, en spaart de pijlen niet; want zij heeft tegen de HEERE gezondigd. 15 Juicht over haar rondom, zij heeft haar hand gegeven; haar fondamenten zijn gevallen, haar muren zijn afgebroken; want dat is des HEEREN wraak, wreekt u aan haar, doet haar, gelijk als zij gedaan heeft! 16 Roeit uit van Babel de zaaier, en dien, die de sikkel handelt in de oogsttijd; laat hen vanwege het verdrukkende zwaard, zich keren, een iegelijk tot zijn volk, en vlieden, een iegelijk naar zijn land. 17 Israël is een verbijsterd lam, dat de leeuwen verjaagd hebben; de eerste, die hem heeft opgegeten, was de koning van Assur, en deze de laatste, Nebukadrezar, de koning van Babel, heeft hem de beenderen verbrijzeld. 18 Daarom, zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ziet, Ik zal bezoeking doen over de koning van Babel en over zijn land, gelijk als Ik bezoeking gedaan heb over de koning van Assur. 19 En Ik zal Israël weder tot zijn woning brengen, en hij zal weiden op de Karmel en op de Basan; en zijn ziel zal op het gebergte van Efraim en Gilead verzadigd worden. 20 In die dagen en te dier tijd, spreekt de HEERE, zal Israëls ongerechtigheid gezocht worden, maar zij zal er niet zijn, en de zonden van Juda, maar zullen niet gevonden worden; want Ik zal ze dengenen vergeven, die Ik zal doen overblijven.

21 Tegen het land Merathaim, trek tegen hetzelve op, en tegen de inwoners van Pekod; verwoest en verban achter hen, spreekt de HEERE, en doe naar alles, wat Ik u geboden heb. 22 Er is een krijgsgeschrei in het land, en een grote breuk. 23 Hoe is de hamer der ganse aarde zo afgehouwen en verbroken! Hoe is Babel geworden tot een ontzetting onder de heidenen. 24 Ik heb u een strik gesteld, dies zijt gij ook gevangen, o Babel! dat gij het niet wist; gij zijt gevonden, en ook gegrepen, omdat gij u tegen de HEERE in strijd gemengd hebt. 25 De HEERE heeft Zijn schatkamer opengedaan, en de instrumenten Zijner gramschap voortgebracht; want dat is een werk van de Heere, de HEERE der heirscharen, in het land der Chaldeeën. 26 Komt aan tegen haar van het uiterste, opent haar schuren, vertreedt haar als korenhopen, en verbant ze; laat ze geen overblijfsel hebben. 27 Doodt met het zwaard al haar varren, laat ze afgaan ter slachting; wee over hen, want hun dag is gekomen, de tijd van hun bezoeking! 28 Er is een stem der gevluchten en ontkomenen uit het land van Babel, om in Sion te verkondigen de wraak des HEEREN, onzes Gods, de wraak Zijns tempels. 29 Laat u horen tegen Babel, gij schutters! gij allen, die de boog spant! legert u tegen haar rondom, laat niemand van hen ontkomen; vergeldt haar naar haar werk, doet haar naar alles, wat zij gedaan heeft; want zij heeft trotselijk gehandeld tegen de HEERE, tegen de Heilige Israëls. 30 Daarom zullen haar jongelingen vallen op haar straten, en al haar krijgslieden te dien dage uitgeroeid worden, spreekt de HEERE. 31

Ziet, Ik wil aan u, gij trotse! spreekt de Heere, de HEERE der heirscharen; want uw dag is gekomen, de tijd, dat Ik u bezoeken zal. 32 Dan zal de trotse aanstoten en vallen, en er zal niemand zijn, die hem opricht; ja, Ik zal een vuur aansteken in zijn steden, dat zal alle plaatsen rondom hem verteren. 33 Zo zegt de HEERE der heirscharen: De kinderen Israëls en de kinderen van Juda zijn tezamen verdrukt geweest; en allen, die hen gevangen hadden, hebben hen vast gehouden; zij hebben hen geweigerd los te laten. 34 Maar hun Verlosser is sterk, HEERE der heirscharen is Zijn Naam; Hij zal hun twist zekerlijk twisten, opdat Hij het land in rust brenge, maar de inwoners van Babel beroere. 35 Het zwaard zal zijn over de Chaldeeën, spreekt de HEERE; en over de inwoners van Babel, en over haar vorsten, en over haar wijzen. 36 Het zwaard zal zijn over de leugenaars, dat zij zot worden; het zwaard zal zijn over haar helden, dat zij versagen; 37 Het zwaard zal zijn over zijn paarden en over zijn wagenen, en over de gansen gemengden hoop, die in het midden van hen is, dat zij tot wijven worden; het zwaard zal zijn over haar schatten, dat zij geplunderd worden. 38 Droogte zal zijn over haar wateren, dat zij uitdrogen; want het is een land van gesneden beelden, en zij razen naar de schrikkelijke afgoden. 39 Daarom zo zullen de wilde dieren der woestijnen met de wilde dieren der eilanden daarin wonen; ook zullen de jonge struisen daarin wonen; en men zal er geen verblijf meer hebben in eeuwigheid, en zij zal niet bewoond worden van geslacht tot geslacht. 40 Gelijk God Sodom en Gomorra en haar naburen heeft omgekeerd, spreekt de HEERE, alzo zal niemand aldaar wonen, en geen mensenkind in haar verkeren. 41 Ziet, daar komt een volk uit het noorden; en een grote natie, en geweldige koningen zullen van de zijden der aarde opgewekt worden. 42 Boog en spies zullen zij voeren; wreed zijn zij, en zullen niet barmhartig zijn; hun stem zal bruisen als de zee, en op paarden zullen zij rijden; het is toegerust als een man ten oorlog, tegen u, o dochter van Babel! 43 De koning van Babel heeft hunlieder gerucht gehoord, en zijn handen zijn slap geworden; benauwdheid heeft hem aangegrepen, weedom als van een barende vrouw. 44 Ziet, gelijk een leeuw van de verheffing der Jordaan, zal hij opkomen tegen de sterke woning; want Ik zal hen in een ogenblik daaruit doen lopen; en wie daartoe verkoren is, dien zal Ik tegen haar bestellen; want wie is Mij gelijk, en wie zou Mij dagvaarden? En wie is de herder, die voor Mijn aangezicht bestaan zou? 45 Daarom hoort de raadslag des HEEREN, dien Hij over Babel heeft beraadslaagd, en Zijn gedachten, die Hij gedacht heeft over het land der Chaldeeën: Zo de geringsten van de kudde hen niet zullen nedertrekken! Zo hij de woning boven hen niet zal verwoesten! 46 De aarde is bevende geworden van het geluid der inneming van Babel, en het gekrijt is gehoord onder de volken.

In dit hoofdstuk en het volgende hebben wij het oordeel van Babel, dat aan het einde van Jeremia's profetieën tegen de heidenen staat, omdat zij het laatst vervuld werd, en toen de beker van Gods grimmigheid rondging, Hoofdstuk 25:17, dronk de koning van Sesach, Babel, het laatst. Babel was gebruikt als een roede in Gods hand om al de andere volken te kastijden, en nu tenslotte zal die roede in het vuur geworpen worden. De verwoesting van Babel door Cyrus werd voorspeld, lang voordat het zijn toppunt bereikte, door Jesaja, en nu het zijn toppunt heeft bereikt, opnieuw, door Jeremia, want, hoewel hij in zijn tijd het koninkrijk zag bloeien "als een groene inlandse boom", toch voorzag hij tegelijkertijd, dat het verwelkt en neergehouwen werd. En evenals Jesaja's profetieën van de verwoesting van Babel en de verlossing van Israël daaruit bestemd schijnen om de Evangelische triomfen van alle gelovigen over de machten van de duisternis en de grote verlossing, door onze Heere Jezus Christus gewrocht, af te beelden, zo schijnen Jeremia's profetieën van dezelfde gebeurtenissen bestemd, om te wijzen op de apocalyptische triomfen van de kerk van het Evangelie over het Nieuw- Testamentische Babel, in het laatste van de dagen, daar vele passages in de Openbaring hieraan ontleend zijn. Terwijl het koninkrijk Babel veel groter en sterker was dan enig ander van de koninkrijken, tegen welke hier geprofeteerd wordt, was zijn val op zichzelf te belangwekkender, en, daar het het volk van God meer onderdrukt had dan een van de andere, is de profeet zeer uitvoerig over dit onderwerp, om de gevangenen te troosten, en wat reeds dikwijls in 't algemeen voorspeld was, Hoofdstuk 25:12, 27:7, wordt hier meer in 't bijzonder beschreven, met veel profetisch vuur, en profetisch licht De verschrikkelijke oordelen, die God voor Babel en de heerlijke zegeningen, die Hij voor Zijn volk, dat daar gevangen was, bewaard had, zijn door elkaar gemengd en wisselen elkaar in de

profetie van dit hoofdstuk af, want Babel werd verwoest om de gelegenheid te openen, de gevangenis van Gods volk te wenden Hier is,

I. De ondergang van Babel, vers 1-3, en opnieuw, vers 9-16, en wederom vers 21-32, en wederom, vers 35-46.
II. De verlossing van Gods volk, vers 4-8, en opnieuw vers 17-20 en weer in vers 33, 34 En als men deze beide tegenover elkaar plaatst, dan is het niet moeilijk te zeggen, wiens lot men zou willen delen, dat van de vervolgende Babyloniërs, die, hoewel nu groot in macht, voor zo'n groot verderf bewaard worden, of dat van de vervolgde Israëlieten, die, hoewel nu in slavernij, voor zo'n grote heerlijkheid bewaard worden.

Jeremia 50:1-8
I. Hier wordt een woord tegen Babel gesproken door Hem, Wiens woorden alle overeenstemmen met Zijn werken, en van Wiens woorden geen enkel ter aarde vallen zal. De koning van Babel was zeer vriendelijk geweest jegens Jeremia, en toch moet hij de ondergang van dat koninkrijk voorspellen, want Gods profeten moeten niet beheerst worden door gunst of genegenheid. Wie onze vrienden ook zijn, als ze desondanks Gods vijanden zijn, mogen wij niet van vrede tot hen spreken.
1. De verwoesting van Babel wordt hier besproken als iets, dat gedaan is, vers 2. Laat het bekend worden aan de volken als een nieuwsbericht, als een waar bericht en een groot nieuws, een nieuws, waarbij zij allen belang hebben, laat hen de vlag uithangen zoals de gewoonte is op de dag van de overwinning, om er kennis van te geven, laat iedereen er kennis van nemen: "Babel is ingenomen." Laat God er de eer, en Zijn volk de troost ervan hebben, en daarom verbergt het niet. Zorgt, dat het bekend wordt opdat "de Heere bekend mag worden door de gerichten die Hij oefent, Psalm 9:16.

2. Zij wordt besproken als iets, dat niet ten halve gedaan is. Want,
a. Zelfs de afgoden van Babel, die het volk met de meest mogelijke zorg beschermde, en van wie het bescherming verwachtte, zullen vernietigd worden. Bel en Merodach waren hun voornaamste goden, "zij zullen beschaamd en hun beelden verpletterd worden."
b. Het land zal verwoest worden van het noorden, van Medië, dat ten noorden van Babel lag, en van Assyrië, waardoor Cyrus zijn aanval op Babel richtte vandaar zal het volk komen, dat "haar land zal zetten in verwoesting." Hun land was ten noorden van de landen, die zij verwoestten, die daarom bedreigd werden met kwaad van het noorden. "Omne malum ab aquiline- Alle kwaad komt uit het noorden," maar God zal nog noordelijker volken vinden, die over hen zullen komen. De pracht en praal van het oude Rome werden neergehaald door noordelijke volken, de Gothen en Vandalen.

II. Hier wordt een woord gesproken voor het volk van God, en om hen te troosten, beide "de kinderen Israëls, en die van Juda", want velen waren er onder de tien stammen, die zich voegden bij die van de twee stammen op hun terugkeer uit Babel.
1. Hier wordt beloofd, dat zij zullen terugkeren, eerst tot God, en dan naar hun eigen land, en de belofte van hun bekering en verbetering is het, die de weg baant voor alle andere beloften, vers 4, 5
a. "Zij zullen de Heere achterna klagen," zoals het hele huis van Israël deed in Samuels tijd, 1 Samuel 7:2, zij zullen wenende heengaan. Deze tranen vloeien niet van wereldse smart, zoals toen zij in gevangenschap gingen, maar uit godzalige smart, het zijn tranen van berouw over de zonde, tranen van vreugde over de goedheid van God, bij het aanbreken van de dag van hun verlossing, wat, voor zover blijkt er meer toe bijbrengt, dat zij treuren over hun zonde dan al de rampen van hun gevangenschap, wat in staat is hen tot berouw te voeren, terwijl het

andere hen niet tot berouw vermocht te drijven Het is een goed teken, wanneer God op de weg van de genade tot een volk komt, dat zij onder Zijn hand tederlijk geroerd beginnen te worden.

b. Zij zullen de Heere zoeken zij zullen niet onder hun smarten bezwijken maar zich opmaken om troost te zoeken, waar die te vinden is: Zij zullen wenende heengaan, en de Heere hun God zoeken. Die de Heere zoeken, moeten Hem zoeken met angst, zoals Christus' ouders Hem zochten, Lukas 2:48. En zij, die angst hebben, moeten de Heere zoeken, en dan zal hun angst weldra veranderen in blijdschap, want Hij zal gevonden worden van degenen, die Hem aldus zoeken. "Zij zullen de Heere als hun God zoeken", en zullen nu niets meer te maken hebben met afgoden. Wanneer zij horen dat de afgoden van Babel "beschaamd en verpletterd" zijn, zal het tijd zijn voor hen om hun eigen God te zoeken, en zich te bekeren tot Hem, Die eeuwig leeft. Daarom worden de mensen in hun valse goden bedrogen, opdat zij zich op de waren God alleen zullen verlaten.

c. Zij zullen er aan denken naar hun eigen land terug te keren, zij zullen er aan denken, niet alleen als een genade, maar ook als een plicht, omdat daar alleen de heilige berg Sion is, waarop eens het huis van de Heere hun God stond, vers 5 : Zij zullen naar Sion vragen, op de weg herwaarts zullen hun aangezichten zijn. Sion was de stad van hun plechtige feesten, zij dachten er dikwijls aan in de diepte van hun gevangenschap, Psalm 137:1, maar nu de ondergang van Babel hun enige hoop geeft op bevrijding, spreken zij nergens meer over, dan over hun terugkeer naar Sion. Tevoren was hun hart er op gezet, en nu zijn hun aangezichten derwaarts gericht. Zij verlangen er te zijn, zij gaan op weg naar Sion en besluiten zich niet op te houden, voordat zij er zijn. De reis is lang en zij kennen de weg niet, maar zij zullen de weg vragen, want zij zullen zich voorthaasten totdat zij te Sion komen, en, daar zij besloten zijn niet terug te keren, zijn zij bezorgd om de weg niet te missen. Dit is een voorstelling van de terugkeer van arme zielen tot God. De hemel is het Sion, dat hun doel is, daar hebben zij hun hart op gezet, derwaarts zijn hun aangezichten, en daarom vragen zij de weg daarheen. Zij vragen de weg naar de hemel niet om hun aangezicht naar de wereld te richten, en ook richten zij hun aangezichten niet naar de hemel, om op goed geluk te wandelen zonder de weg te vragen. Maar alle ware bekeerden hebben beide, een oprecht verlangen om hun doel te bereiken, en een voortdurende bezorgdheid om op de weg te blijven, en het is een gezegend gezicht, mensen aldus de weg naar de hemel te zien vragen met hun aangezicht derwaarts.

d. Zij zullen hun verbond vernieuwen om in 't vervolg dichter bij God te wandelen: "Komt en laten wij ons de Heere toevoegen met een eeuwig verbond". Zij hadden hun verbond met God verbroken, zij hadden zich inderdaad van Hem gescheiden, maar nu besluiten zij zich Hem weer toe te voegen, door zich opnieuw te verbinden de Zijnen te zijn. Wanneer zij, die zich afgekeerd hebben, zich bekeren, moeten zij de eerste werken doen, en het verbond, dat zij eerst gemaakt hadden, vernieuwen, en het moet een eeuwig verbond zijn, dat niet meer verbroken mag worden, en om dat te bereiken mag het nimmer vergeten worden, want een behoorlijke herinnering eraan zal het middel zijn tot een behoorlijke waarneming ervan.

2. Hun tegenwoordig lot wordt beklaagd als een, dat zeer droevig is, en, omdat het dat lang geweest is: Mijn volk (want Hij erkent ze weer nu zij zich tot Hem bekeren) waren verloren schapen, vers 6, zij gingen van berg tot heuvel, zij zijn opgejaagd van plaats tot plaats, en konden geen weide vinden, zij vergaten hun legering in hun eigen land, en kunnen de weg daarheen niet vinden. En wat hun ellende verzwaarde, was,
a. Dat "hun herders ze verleid hadden," hun eigen vorsten en priesters, zij deden hen van hun plicht afwijken, en zo tergden zij God, die hen uit hun land deed uitwijken. Een volk is er

slecht aan toe, als zijn leiders het doen dwalen, als zij, die hen moesten leiden en verbeteren, hen verleiden en bederven, en als zij, die hun belangen moesten beveiligen en bevorderen, die verraden.
b. Dat zij op hun omzwerving ten prooi waren aan de roofdieren, die meenden dat zij recht op hen hadden, enz. als op onbeheerd goed, of als op een verdwaald dier, vers 7, het ging hun als dwalende schapen, allen, die hen vonden, aten hen op, beschouwden hen als hun prooi, en wanneer zij hun het grootste oprecht aandeden, lachten zij hen uit, en zeiden, dat hun eigen profeten hun vele malen gezegd hadden, dat zij het verdienden, dat was lang geen rechtvaardiging van hen, die hun onrecht deden, maar toch plaagden zij hen met deze verontschuldiging: "Wij zullen geen schuld hebben, daarom, dat zij gezondigd hebben tegen de Heere," maar zij konden niet beweren, dat zij tegen hen gezondigd hadden. En zie hoe zij dachten aan de Heere, tegen Wien zij gezondigd hadden, met als aan de enige ware en levende God, maar alleen als aan "de woning van de gerechtigheid en de verwachting van hun vaderen," zij hadden de tempel en de overlevering van hun voorouders veracht, en daarom verdienden zij deze harde dingen te lijden. En toch was het inderdaad een verzwaring van hun zonde, en rechtvaardigde het God, al rechtvaardigde het hun tegenstanders niet in wat zij hun aandeden, dat zij "de woning van de gerechtigheid verlaten hadden en Hem, die de verwachting van hun vaderen was".

3. Zij worden opgeroepen zich te haasten om weg te komen, zodra de deur van de vrijheid voor hen geopend werd, vers 8. " Vliedt weg, niet alleen van de grenzen, maar uit het midden van Babel, al zijt gij nog zo welgezeten, denk er niet aan er u te vestigen, maar haast u naar Sion, en weest als de bokken voor de kudde heen, wedijvert wie de eerste zal zijn wie zal voorgaan in het goede werk", een bok maakt een goede gang, Spreuken 30:31, omdat hij voorgaat. Het is een genadegave voor te gaan in een goed werk en anderen een goed voorbeeld te stellen.

Jeremia 50:9-20
Hier gaat God voort, bij monde van Zijn profeet, zoals later door Zijn leiding, met Babel te twisten. Let op, I. De last en de opdracht, die gegeven wordt aan de werktuigen, die gebruikt zouden worden, om Babel te verwoesten. Het leger, dat zulks doen zal, wordt genoemd een verzameling van grote volken, vers 9, de Meden en Perzen, en al hun bondgenoten en hulptroepen, het wordt een verzameling genoemd, omdat zij door de Goddelijke wil en raad verzameld worden om deze straf te voltrekken, "God zal ze verwekken om het te doen, Hij zal ze geneigd maken en in staat stellen tot Zijn dienst, en dan zal Hij ze opbrengen, want al hun bewegingen staan onder Zijn leiding en bevel". Hij zal het commando geven, zal de order geven: Rust u tegen Babel rondom, vers 14, en dan zullen die zich tegen haar rusten, vers 9, want wat God gelast te doen, dat zal gedaan worden, van daar zal zij snel ingenomen worden, van het eerste ogenblik af, dat zij zich voor haar legeren zullen zij gestadig vorderingen maken, totdat zij ingenomen wordt. God zal hun bevelen: Schiet in haar en spaart de pijlen niet, vers 14, en dan zullen hun pijlen zijn als een kloeke held, die beide, geoefendheid en kracht, een goed oog en een vaste hand heeft, vers 9, geen zal ledig wederkeren. Als God bevel geeft, geeft hij ook welslagen. Niet alleen beveelt Hij hun in haar te schieten, vers 14, maar ook beveelt Hij: Juicht over haar rondom, vers 15, met een triomfantelijk gejuich, als degenen, die reeds zeker zijn van de overwinning. Die God beveelt te schieten, kunnen dat doen met gejuich want zij zijn zeker hun doel niet te missen.

II. De verwoesting en verlatenheid zelf, die over Babel gebracht zal worden. Hierover wordt met grote rijkdom van woorden uitgeweid.

1. De rijkdom van Babel zal een rijke en gemakkelijke prooi zijn voor de veroveraars vers 10. Chaldea zal ten roof zijn voor alle haar verstoorders, die zich zullen verrijken door haar te plunderen, en, wat vreemd is, allen, die het beroven, zullen verzadigd worden, zij zullen zoveel hebben, dat zij zelf zullen zeggen, dat zij genoeg hebben.

2. Het land van Babel zal ontvolkt worden en onbewoond blijven: Zij zal geheel een verwoesting worden, vers 13, in zo'n mate, dat, al wie voorbijgaat, juichen zal over haar val, en, in plaats van medelijden met hen te hebben, over alle haar plagen fluiten zal, vers 13.

3. Hun voorouders zullen beschaamd zijn over hun lafheid, omdat zij vluchtten voor de aanval, vers 12, of: Uw moeder, Babel zelf, de moederstad, is beschaamd, als zij ziet, dat zij verlaten wordt door degenen, die haar bewakers hadden moeten zijn. Zo zouden ook de eerste eeuwen van het christendom beschaamd en schaamrood worden, als zij zien konden, hoe weinig de latere eeuwen hun gelijken, en hoe droevig zij ontaard zijn, en geen zonde brengt een zekerder en smartelijker verderf over personen en volken dan afvalligheid.

4. De grote bewonderaars van Babel zullen zien, dat het zeer verachtelijk geworden is, het laatste van de koninkrijken, de achterste van de heidenen is zij geworden, een woestijn, dorheid en wildernis, vers 12. Het land, dat volkrijk was, zal ontvolkt worden, dat verrijkt was door een vruchtbaren bodem, zal kaal worden.

5. De grote stad, het hoofd er van, zal geheel tot puinhopen worden. "Haar fundamenten zijn gevallen, en daarom zijn haar muren afgebroken," want hoe kunnen de muren staande blijven, als de goddelijke wraak aan de deur staat en de fundamenten zelf doet schudden? Het is de wraak des Heeren, waar niets mee twisten kan, in het recht noch in de strijd.

6. Er zullen in Babel niet overgelaten worden van de armsten des lands tot wijngaardeniers en tot akkerlieden, vers 16. Roeit uit van Babel de zaaier, en hij, die de sikkel hanteert het land zal zo volkomen ontvolkt worden, dat er niemand zal zijn, om de grond te bebouwen en de vruchten er van te verzamelen. De oogsttijd zal komen, en er zullen geen maaiers zijn, de zaaitijd zal komen, maar er zal geen zaaier zijn, God zal het zijn doen, maar er zullen geen mensen zijn, om het hun te doen.

7. Al de hulptroepen, die ze gehuurd hadden, zullen hen in de steek laten, zoals huurlingen dikwijls doen bij de nadering van het gevaar, vers 16 : Laat hen, vanwege het verdrukkende zwaard, zich keren, een ieder tot zijn volk. Dit werd ook voorspeld aan Egypte, Hoofdstuk 46:16.

III. Hun tergingen, die de oorzaak waren van de verwoesting. Ze is volbracht om Gods misnoegen, het is vanwege de verborgenheid des Heeren, dat zij geheel een verwoesting worden zal, vers 13, en Zijn toorn is rechtvaardig, want, vers 14, zij heeft tegen de Heere gezondigd, daarom, spaart de pijlen niet. Het is de zonde, die de mensen tot het doelwit maakt van de pijlen van Gods oordelen. Overvloed van afgoderij en onzedelijkheid waren in Babel te vinden, en toch worden die niet opgegeven als de oorzaak van Gods misnoegen tegen hen, maar het onrecht, dat zij Gods volk hadden aangedaan, uit een beginsel van vijandschap tegen hen als Zijn volk. Zij zijn de plunderaars Mijner erfenis geweest, vers 11, hierin maakte God wel is waar gebruik van hen voor de noodzakelijke kastijding van Zijn volk, maar toch wordt het hun ten laste gelegd als een snode misdaad, omdat zij niets anders bedoelden dan hun volkomen uitroeiing.

1. Wat zij tegen Jeruzalem deden, deden zij met genoegen, vers 11 :Gij hebt u verblijd, gij zijt van vreugde opgesprongen. God kastijdt Zijn volk niet uit leedvermaak, en daarom neemt Hij het zeer kwalijk, als de werktuigen, die Hij gebruikt, hen uit leedvermaak kastijden. Toen Titus Jeruzalem verwoestte, weende hij erover maar deze Chaldeeën juichten er over.

2. De roof van Jeruzalem gebruikten zij om hun genotzucht te bevredigen: "Gij zijt geil geworden als een grazige vaars, en hebt gebriest als de sterke paarden," dat gij Jeruzalem veroverd hebt, heeft u dartel en trots gemaakt toegeeflijk voor u zelf, en geducht voor allen om u heen, en daarom moet gij "ten roof zijn." Zij, die rijkdommen hebben verzwolgen, moeten ze ook weer uitbraken. Daarom heeft zij haar hand gegeven, vers 15, zij hebben zich overgegeven aan de overwinnaar, zij hebben zich gedwee onderworpen, dat wreekt u nu aan haar nu kunt gij het haar vergelden, doet haar gelijk als zij gedaan heeft.

3. Zij bedoelden niets minder dan de volkomen uitroeiing van Gods Israël: Israël is een verbijsterd lam, zie vers 6, dat niet alleen gekweld wordt door de honden, die er tegen blaffen, maar zelfs leeuwen, zijn machtigste tegenstanders, hebben tegen hem gebruld en hem verjaagd, vers 17. Een koning van Assyrië voerde de tien stammen in hun geheel weg en verteerde ze, een andere deed een inval in Juda plunderde het en maakte het arm, rukte dit arme schaap vel en vlees af, en nu tenslotte heeft deze Nebukadnézar, die de schrik en de plaag van al zijn buren is, gebruik gemaakt van de treurige toestand, waarin het geraakt is, en is er op aangevallen en heeft het de beenderen verbrijzeld, heeft de verwoesting voltooid, en daarom moet de koning van Babel gestraft worden evenals de koning van Assyrië gestraft is, vers 18. Zij, die de zonden van hun voorgangers volgen en vervolgen, kunnen verwachten door hun plagen gevolgd en vervolgd te worden, wanneer zij doen, wat die deden, dan zal het hun ook gaan, zoals het die gegaan is.

IV. De genade beloofd aan het Israël Gods, die met de verwoesting van Babel niet alleen gepaard zal gaan, maar er uit voortkomen.
1. God zal hun gevangenis wenden, zij zullen uit de slavernij verlost worden, en weer tot hun woning gebracht, als verstrooide schapen tot hun kudde, vers 19. Zij hadden nog steeds recht op het land Kanaän, nog steeds is het hun woning. De schorsing van hun bezit was geen vernietiging van hun eigendom. Maar nu zullen zij in het genot er van hersteld worden.

2. Hij zal hun voorspoed herstellen, zij zullen niet alleen weer leven in hun eigen land, maar er een ruim bestaan hebben, "Hij zal weiden op de Carmel en op de Basan, de rijkste en vruchtbaarste delen van het land". Deze schapen zullen vergaderd worden uit de woestijnen, waarheen zij verstrooid waren, en weer in een vette weide gebracht, waarin hun ziel verzadigd zal worden, hoewel zij er hongerig komen zullen, daar zij zo lang beperkt, kort gehouden en op rantsoen gesteld zijn geweest, zullen zij er genoeg vinden om hen te verzadigen en zullen lust hebben om er zich mee te verzadigen. Zij vroegen de weg naar Sion, vers 5, waar God gediend en aangebeden zou worden. Dat was het wat zij hoofdzakelijk bedoelden bij hun terugkeer, maar God zal hen niet alleen daarheen brengen, maar ook naar Carmel en Basan, waar zij overvloedig voedsel zullen vinden. Die tot God en hun plicht terugkeren, zullen daarin ware zielsvoldoening vinden, en zij, die eerst "het koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid" zoeken, wier bedoeling het is in Sion te gaan wonen, de berg van Gods heiligheid, "zullen al deze dingen toegeworpen worden, ook de voortbrengselen van Efraim en Gilead de vruchtbare heuvels."

3. God zal hun ongerechtigheid vergeven, dat is de wortel van al het overige, vers 20 : In die dagen zal Israëls ongerechtigheid gezocht worden, maar zij zal er niet zijn. Niet alleen de straf

van hun ongerechtigheid zal weggenomen worden, maar de ergernis, die het God gaf, zal vergeten zijn, en Hij zal met hen verzoend zijn. Hun zonde zal voor Hem zijn, alsof zij er nooit geweest was, zij zal weggevaagd worden als een wolk, doorgehaald als een schuld, achter Zijn rug geworpen, ja, zij zal in de diepte van de zee geworpen worden, zij zal niet langer in Gods schatkamer verzegeld zijn, noch dreigen weer te verschijnen en tegen hen op te staan. Dit beduidt, hoe volkomen God de zonde vergeeft: "Hij gedenkt er niet meer aan." Verlossing uit ellende is werkelijk een zegen, als zij de vrucht is van de vergeving van de zonde zie Jesaja 38:17. Juda en Israël hadden zo volkomen vergiffenis verlangd, toen zij uit Babel teruggebracht werden, dat gezegd wordt, "dat zij van de hand des Heeren dubbel ontvangen heeft voor alle haar zonden," Jesaja 40:2. Dit kan ook insluiten een algehele verbetering van hun hart en leven, zowel als een volkomen vergeving van hun zonden. Als iemand onder hen zoekt naar afgoden of afgodische gewoonten, zal er geen zijn, zij zullen niet gevonden worden, zij zullen zuiver, van schuim ontdaan zijn, en daaruit zal blijken, dat zij ook van schuld gezuiverd zijn, "want Ik zal ze degene vergeven, die Ik zal doen overblijven, Ik zal verzoenend voor hen zijn (dat is het woord) en dat moet zijn door Hem, die de grote verzoening is". Wier zonden God vergeeft, bewaart Hij voor iets zeer groots, want "die Hij gerechtvaardigd heeft, die heeft Hij ook verheerlijkt."

Jeremia 50:21-32

1. Hier worden de strijdkrachten gemonsterd en hun de opdracht gegeven Babel te verwoesten, en alles wordt gereed gemaakt voor een aanval op dat machtige koninkrijk: "Tegen het land Merathaim, het land van de Mardi, trek er tegen op en tegen de inwoners van Pekod," een land, dat vermeld wordt in Ezechiël 23:23, en dat Cyrus nam op zijn weg naar Babel. De troepen van Cyrus worden opgeroepen om naar Babel te gaan, vers 26 : Komt aan tegen haar van het uiterste. Laat allen tezamen komen, want er zal beide werk en buit genoeg voor hen allen zijn. De grote afstand van hun woonplaats moet geen beletsel voor hen zijn om deel te nemen aan het werk. Gij schutters vooral legert u tegen haar rondom, vers 29. Aldus heeft de Heere Zijn schatkamer opengedaan en de instrument en van Zijn gramschap voortgebracht, zoals grote vorsten uit hun magazijnen en voorraden, het nodige materiaal halen voor hun legers, wanneer zij een tocht ondernemen. Medië en Perzië zijn nu Gods arsenaal, vandaar neemt Hij de wapens van Zijn gramschap Cyrus en zijn grote aanvoerders en legers, die Hij gebruiken zal voor de verwoesting van Babel. Grote mannen zijn maar werktuigen, waarvan God Zich bedient, om Zijn doel te bereiken. Hij heeft allerlei werktuigen tot Zijn beschikking, Hij heeft arsenalen gereed, die geopend worden, als er reden toe is. "Dat is een werk des Heeren, des Heeren van de heirscharen." Als God werk te doen heeft, zal hij laten blijken dat Hij de Heere van de heirscharen is, en het zei Hem niet ontbreken aan werktuigen, om het ermee te verrichten.

2. Hun worden bevelen gegeven, wat zij doen moeten. In ‘t algemeen: Doe naar alles wat Ik u geboden heb, vers 21. Van Cyrus was gezegd, Jesaja 44:28 :Hij zal al Mijn welgevallen volbrengen, door zijn tocht tegen Babel. Verwoest en verban achter hen, wat ze eens verwoest hebben, moeten ze overdoen, of: ze moeten hun nakomelingschap, die na hen komt, vernietigen. Opent haar schuren, rooft haar schatten, en richt haar werptuigen tegen haar zelf. Vertreedt haar als korenhopen, en verbant ze.
Of, Werpt haar op tot hopen, Iaat al de rijkdom en praal van Babel tot puin- en tot vuilnishopen worden. Zie, hoe weinig zij bij God in tel zijn, de dingen, waaraan de mensen zoveel hechten, en waarop zij zich zo verheffen. Hun vorsten en aanzienlijken die vet en zwaarlijvig zijn, zullen door het zwaard vallen, niet als krijgslieden op het slagveld, dat wij het veld van eer noemen, maar als dieren door de hand des slachters, vers 27 :Doodt met het zwaard alle haar varren, al haar aanzienlijken, laat ze afgaan, verdwaasd en zinneloos, als een

os ter slachting. Wee over hen! hun lot is te droeviger, naarmate zij er minder begrip van hebben. Hun dag, om te vallen, is gekomen, de tijd, dat er met hen afgerekend moet worden, en zij worden het niet gewaar.

3. Het welslagen is verzekerd. Laat hen doen, wat God gebiedt, en zij zullen Zijn bedreigingen volbrengen. Er is een grote breuk, vers 22. Babel is geworden tot een ontzetting, vers 13 haar jongelingen zullen vallen op haar straten en alle haar krijgslieden, wier taak het was haar te verdedigen, zullen uitgeroeid worden te die dage, vers 30. De Heere is tegen haar, vers 31. Hij heeft haar een strik gesteld, vers 24, hij heeft deze onderneming tegen haar op touw gezet, opdat zij verrast zou worden als een vogel, die gevangen wordt in een strik. Cyrus zal zonder twijfel de overhand behouden, want hij strijdt onder God. God zal een. vuur aansteken in de steden van Babel, vers 32, en wie kan voor Hem bestaan, wanneer Hij toornig is of het vuur uitblussen, dat Hij aangestoken heeft?

4. De reden van deze strenge behandeling van Babel wordt opgegeven. Die in deze oorlog dienen, mogen, als zij willen, de gronden er voor vernemen en voldaan zijn over zijn rechtvaardigheid, en het past ook, dat zij het zijn, die tot zulk werk geroepen worden.
a. Babel is zeer lastig, kwelziek en onrechtvaardig geweest tegenover al zijn naburen, het is de hamer van de gehele aarde geweest, vers 23, het sloeg, versloeg, en sloeg in stukken, alle volken, die ver en die nabij zijn. Het heeft dat lang genoeg gedaan, het is nu tijd, dat het afgehouwen en verbroken wordt. Hij, die de God van de volken is, zal vroeger of later de gekrenkte rechten van de volken bevestigen tegen hen, die er onrechtmatig en gewelddadig inbreuk op maken. De God van de gehele aarde zal de hamer van de gehele aarde verbreken.

b. Babel heeft God zelf uitgedaagd: Gij hebt u in strijd gemengd tegen de Heere, vers 24, in rechten of op het slagveld, gij hebt u openlijk tegen Hem verzet, mededingers tegenover Hem gesteld, oproer tegen Hem verwekt, daarom zijt gij nu gevonden en gevangen, als in een strik. Die zich in strijd mengen tegen de Heere, zullen spoedig bevinden, dat zij niet tegen Hem opgewassen zijn.

c. Babel verwoestte Jeruzalem, de heilige stad, en het heilige huis aldaar, en moet daarvoor ter verantwoording geroepen worden. Dit is het manifest, dat in Sion bekend gemaakt wordt ten dage van Babels bezoeking, het is de wrake des Heeren onzes Gods, de wrake Zijns tempels, vers 28. Het verbranden van de tempel, en het wegvoeren van zijn vaten, waren artikelen in de beschuldiging tegen Babel, waarop groter nadruk wordt gelegd dan daarop, dat het "de hamer van de gehele aarde is, want Sion was de vreugde en roem van de gehele aarde." Het onrecht dat Gods kerk (Zijn tempel op deze wereld) aangedaan is, zal zeker gewroken worden, en geen wraak zal vreselijker en geduchter zijn, dan de "wraak van Zijn tempel." Babel is zeer hovaardig en onbeschaamd geweest, en daarom moet het vallen, want het is de ere Gods, allen hoogmoedige te zien en hem te vernederen, Job 40:6. "Zie, Ik wil aan u gij trotse, vers 31, en wederom, vers 32. Trots is het woord, zo trots als de trotse zelf. De trots van de harten van de mensen maakt God tot hun tegenstander en doet hen rijpen voor hun verderf, want God weerstaat de hovaardigen en zal ze vernederen. "De trotse zal aanstoten en vallen," zij zullen niet zozeer vallen doordat een ander ze neerwerpt als wel door hun eigen struikelen, want zij houden het hoofd zo hoog, dat zij niet voor hun voeten zien, om de weg te kiezen, en struikelblokken te vermijden, maar wandelen op goed geluk. Babels trots moet onvermijdelijk zijn ondergang zijn, want zij heeft trotselijk gehandeld tegen de Heere, tegen de Heilige Israëls, vers 29, heeft Hem gehoond, door Zijn volk te honen, hij heeft Hem tot zijn vijand gemaakt, en daarom, als hij gevallen is, zal er niemand zijn, die hem oprichte, vers 32. Wie zal oprichten, die God neerwerpt?

Jeremia 50:33-46
Wij hebben in deze verzen, I. Het lijden van Israël en zijn verlossing uit dat lijden. God neemt kennis van de slavernij van Zijn volk te Babel, zoals Hij gedaan had van hun slavernij in Egypte, Hij heeft het zeker gezien, en hun geschrei is tot Hem gekomen. De kinderen Israëls en de kinderen van Juda zijn tezamen verdrukt, vers 33. Bij de vereniging van de koninkrijken van Assyrië en van Chaldea, schijnen de overgeblevenen van de gevangenen van de tien stammen zich vermengd te hebben met die van de twee stammen, zodat zij tezamen verdrukt werden. Zij smeekten nederig om hun vrijheid, en dat was alles, zij konden geen enkele poging doen, om ze te herkrijgen, want allen, die ze gevangen hadden, hebben ze vastgehouden, en waren hun te sterk. Maar dit is hun troost in ellende, dat, hoewel zij zwak zijn, hun Verlosser sterk is, vers 34. (Wreker betekent het woord eigenlijk), Hij, die recht op hen heeft, en Zijn recht zal eisen, en Zijn eis kracht bijzetten. Hij is sterker dan hun vijanden, die hen vasthouden, alle macht, die tegen Hem is, kan Hij overweldigen, en Zijn volk kracht geven, hoewel het zeer zwak is. "Heere van de heirscharen is Zijn naam," en op zijn naam zal Hij antwoord geven, en het duidelijk maken, dat Hij is, wat Zijn volk Hem noemt, en voor hen datgene zal zijn, waarom zij zich op Hem verlaten. Het is de onuitsprekelijke troost van Gods volk, dat, hoewel zij "heirscharen tegen zich hebben, de Heere van de heirscharen voor hen is, Hij zal hun twist zeker twisten, Hij zal hem twisten met jaloersheid, krachtdadig Hij zal hem twisten en ten einde brengen, opdat Hij het land in ruste brenge, rust van alle hun vijanden rondom, aan het land van Zijn volk". Dit is toepasselijk op alle gelovigen, die klagen over de heerschappij van zonde en verdorvenheid, en van hun eigen onvastheid en menigerlei zwakheden. Zij moeten weten, dat "hun Verlosser sterk is," Hij is in staat te houden wat zij Hem toevertrouwen, en Hij zal hun twist zoeken. De zonde zal geen heerschappij over hen hebben, "Hij zal hen vrij maken, en zij zullen waarlijk vrij zijn, Hij zal hun ruste geven, die ruste, die er overblijft voor het volk Gods."

II. De zonde van Babel en zijn straf voor die zonde.
1. Die zonden, die hun hier ten laste gelegd worden, zijn afgoderij en vervolging. a. Zij verdrukten Gods volk, zij hielden hen vast en wilden hen niet laten gaan. Die lieten hun gevangenen niet los gaan naar huis toe, Jesaja 14:17. Dit was Gods twist met hen, als van ouds met Farao, het kwam hem duur te staan, en toch wilden zij niet gewaarschuwd zijn. De inwoners van. Babel moeten beroerd worden vers 34, omdat zij Gods volk beroerd hebben voor welks eer en rust Hij waakt, en daarom zal Hij "verdrukking vergelden dengenen, die u verdekken, en u, die verdekt wordt, verkwikking", 2 Thessalonicenzen 1:6, 7.
b. Zij deden God onrecht en beroofden Hem, daar zij anderen de eer gaven, die Hem alleen toekwam, want, vers 38, het is een land van gesnedene beelden. Alle delen van het land waren vervuld van alle afgoden, en zij waren erop verzot, zij hadden ze lief, en waren er dol op, zij ontzagen geen moeite en kosten voor hun verering, zij waren onvermoeid in eerbewijzen, en in dit alles waren zij ellendig verdwaasd en handelden als mensen zonder verstand, zij zetten hun afgoderij voort, zonder rede of verstand, als mensen die volslagen dol zijn. Het woord dat hier voor afgoden gebezigd wordt, beduidt verschrikkingen -Enim, de naam, die aan geduchte reuzen gegeven werd, omdat zij een schrikverwekkend uiterlijk gaven aan hun afgodsbeelden, om kinderen en gekken bang te maken. Hun afgoden waren vogelverschrikking, en toch waren zij er op verzot. "Babel was de moeder van de hoererijen," Openbaring 17:5. De grootste dwaasheid ter wereld is: van enig schepsel een god te maken, en zij, die trots zijn tegen de Heere, de ware God, worden met recht overgegeven aan de grote begoocheling, om verzot te zijn op afgoden, die niet helpen kunnen. Maar deze zotheid is goddeloosheid, waarom de zondaars zeker en met strengheid gestraft zullen worden.

2. De oordelen Gods, die om deze zonden over hen zullen komen, zullen hen verderven en het land verwoesten.
A. Al wat hen verdedigen en ondersteunen moest, zal door het zwaard afgesneden worden De Chaldeeën waren lang Gods zwaard geweest, waarmee Hij de zondige volken om hen heen gekastijd had: maar nu, daar zij even slecht zijn als een van hen, zal het zwaard over hen zijn, ja, over de inwoners van Babel, vers 35 het oorlogszwaard, en, daar het in Gods hand is, door Hem gezonden en gericht, is het het zwaard van de gerechtigheid. Het zal zijn,
a. Over haar vorsten, zij zullen er door vallen, en hun waardigheid, rijkdom en macht, zullen hen niet beveiligen.
b. Over haar wijzen, wijsgeren staatslieden, en geheime raadsleden, hun geleerdheid en handigheid zullen noch hen zelf beveiligen, noch het publiek ten nutte zijn.
c. Over hun waarzeggers en sterrenwichelaars hier leugenaars genoemd, vers 36, want hun voorspellingen van vrede en voorspoed waren bedrog het zwaard, dat over hen komt, zal hen stompzinnig maken, zodat zij zullen spreken als dwazen, en zullen zijn, als die hun verstand ten enenmale verloren hebben. God heeft een zwaard, dat de ziel bereiken kan, en het verstand treffen, en mensen ten prooi geven aan geestelijke kwalen.
d. Over haar helden. Een zwaard zal over hun geest zijn, als zij niet gedood worden, zullen zij toch versagen, en zullen geen helden meer zijn, want wat zullen hen hun handen baten, als het hart hun ontzinkt?
e. Over hun leger, vers 37, Het zwaard zal zijn over zijn paarden en over zijn wagenen, de invallers zullen zich meester maken van al hun krijgsvoorraad, zullen hun paarden en wagens voor zichzelf nemen of ze vernielen. De troepen uit andere volken die in hun dienst stonden, zullen geheel moedeloos worden: Over de gehele gemengden hoop, dat zij tot vrouwen worden, zo zwak en zo bevreesd.
f. Over hun schatkist: het zwaard zal zijn over haar schatten, die de zenuw van de oorlog zijn, dat zij geplunderd worden en door de vijand tegen hen gebruikt. Zie welk een algemene verwoesting het zwaard teweeg brengt, als het een opdracht heeft te volvoeren.

B. Het land zal verwoest worden vers 38 : Droogte zal zijn over haar wateren, het water, dat de stad beveiligt. Cyrus leidde de Eufraat af in zoveel kanalen, dat hij doorwaadbaar werd voor zijn legers zodat zij zonder moeite bij de muren van Babel konden komen, die naar men meende, door de rivier niet te naderen waren. Ook het water, dat het land vruchtbaar maakte, zal uitdrogen, zodat het zal verdorren, en niet meer bewoond zal worden door de kinderen van de mensen maar door de wilde dieren van de woestijnen, vers 39. Dit werd voorspeld van Babel, in Jesaja 13:19-22. Het zal worden als Sodom en Gomorra, vers 40. Hetzelfde wordt voorspeld van Edom, Hoofdstuk 49:18. Zoals de Chaldeeën Edom verwoest hadden, zo zal hun land ook verwoest worden.

C. De koning en het koninkrijk zullen in de uiterste verwarring en ontsteltenis gestort worden door de inval van de vijanden, vers 41-43. Al de uitdrukkingen, die hier gebruikt worden om de geduchte macht van de invallers te typeren, de schrik, die zij zouden inboezemen door hun slagorde, en de grote vrees, die daardoor, beide, op het hof en op het land vallen zou, hebben wij reeds ontmoet in Hoofdstuk 6:22-24, waar zij betrekking hebben op de inval van de Chaldeeën in het land van Juda. Daar wordt gezegd: De strijd is "tegen u, o dochter Sions!" en hier staat: "tegen u, o dochter van Babel!" om te kennen te geven, dat zij met hun eigen munt betaald zouden worden. God kan altijd dezulken vinden, die tot schrik en verwoesting zijn voor degenen, die anderen tot schrik en verwoesting zijn geweest, en zij, die wreedaardig gehandeld en geen genade getoond hebben, kunnen verwachten, wreedaardig behandeld te zullen worden en geen genade te zullen vinden. Er is maar een verschil tussen deze passages, daar wordt gezegd: "Wij hebben zijn gerucht gehoord, onze handen zijn slap geworden, hier

wordt gezegd: De koning van Babe heeft hunlieder gerucht gehoord, en zijn handen zijn slap geworden," wat betekent, dat die trotse en vermetele vorst, in de dagen van zijn ellende, even zwak en ontmoedigd zal zijn als de minste Israëlieten waren ten dage van hun ellende.

D. De verwoesting zal even groot zijn als hun schrik, want gelijk een leeuw zal de invaller opkomen, om te verscheuren en te doden, vers 44, en hij zal de woning boven hen verwoesten, vers 45, en die verwoesting zal zo verbazend zijn, dat alle volken rondom er verschrikt door zullen worden, vers 46. Deze drie verzen vinden wij reeds vroeger, Hoofdstuk 49:19-21, in de profetie van de verwoesting van Edom, die door de Chaldeeën vervuld werd, en hier worden zij herhaald, "mutatis mutandis- met de noodzakelijke wijzigingen," in de profetie van de verwoesting van Babel, die tegen de Chaldeeën vervuld zou worden, om te tonen, dat, al mag het lot, dat de Voorzienigheid ieder toebedeelt, een tijd lang ongelijk schijnen, de eindelijke vergelding de gelijkheid herstellen zal, "als gij het verwoesten zult volbracht hebben, zult gij verwoest worden," Jesaja 33:1, Openbaring 13:10.

HOOFDSTUK 51

1 Zo zegt de HEERE: Ziet, Ik zal een verdervenden wind opwekken tegen Babel, en tegen degenen, die daar wonen in het hart van degenen, die tegen Mij opstaan. 2 En Ik zal Babel wanners toeschikken, die haar wannen, en haar land uitledigen zullen; want zij zullen ten dage des kwaads van rondom tegen haar zijn. 3 De schutter spanne zijn boog tegen dien, die spant, en tegen dien, die zich verheft in zijn pantsier; en verschoont haar jongelingen niet, verbant al haar heir; 4 Dat de verslagenen liggen in het land der Chaldeeën, en de doorstokenen op haar straten. 5 Want Israël of Juda zal niet in weduwschap gelaten worden van zijn God, van de HEERE der heirscharen (hoewel hunlieder land vol van schuld is), van de Heilige Israëls. 6 Vliedt uit het midden van Babel, en redt, een iegelijk zijn ziel; wordt niet uitgeroeid in haar ongerechtigheid; want dit is de tijd der wraak des HEEREN, Die haar de verdienste betaalt. 7 Babel was een gouden beker in de hand des HEEREN, die de ganse aarde dronken maakte; de volken hebben van haar wijn gedronken, daarom zijn de volken dol geworden. 8 Schielijk is Babel gevallen en verbroken; huilt over haar, neemt balsem tot haar pijn, misschien zal zij genezen worden. 9 Wij hebben Babel gemeesterd, maar zij is niet genezen; verlaat haar dan, en laat ons een iegelijk in zijn land trekken; want haar oordeel reikt tot aan de hemel, en is verheven tot aan de bovenste wolken. 10 De HEERE heeft onze gerechtigheden hervoor gebracht; komt en laat ons te Sion het werk des HEEREN, onzes Gods, vertellen!
11 Zuivert de pijlen, rust de schilden volkomenlijk toe; de HEERE heeft de geest der koningen van Medie opgewekt; want Zijn voornemen is tegen Babel, dat Hij haar verderve; want dit is de wraak des HEEREN, de wraak Zijns tempels. 12 Verheft de banier op de muren van Babel, versterkt de wacht, stelt wachters, bereidt de lagen; want gelijk de HEERE heeft voorgenomen, alzo heeft Hij gedaan, wat Hij over de inwoners van Babel gesproken heeft. 13 Gij, die aan vele wateren woont, die machtig zijt van schatten! uw einde is gekomen, de maat uwer gierigheid. 14 De HEERE der heirscharen heeft gezworen bij Zijn ziel: Ofschoon Ik u met mensen als met kevers vervuld heb, nochtans zullen zij elkander een vreugdegeschrei over u toeroepen! 15 Die de aarde gemaakt heeft door Zijn kracht, Die de wereld bereid heeft door Zijn wijsheid, en de hemel uitgebreid door Zijn verstand; 16 Als Hij Zijn stem geeft, zo is er een gedruis van wateren in de hemel, en Hij doet de dampen opklimmen van het einde der aarde; Hij maakt de bliksemen met de regen, en doet de wind voortkomen uit Zijn schatkameren. 17 Een ieder mens is onvernuftig geworden, zodat hij geen wetenschap heeft; een ieder goudsmid is beschaamd van het gesneden beeld; want zijn gegoten beeld is leugen, en er is geen geest in hen. 18 Ijdelheid zijn zij, een werk van verleidingen; ten tijde van hun bezoeking zullen zij vergaan. 19 Jakobs deel is niet gelijk die; want Hij is de Formeerder van alles, en Israël is de roede Zijner erfenis; HEERE der heirscharen is Zijn Naam. 20 Gij zijt Mij een voorhamer, en krijgswapenen; en door u zal Ik volken in stukken slaan, en door u zal Ik koninkrijken verderven. 21 En door u zal Ik in stukken slaan het paard en zijn ruiter; en door u zal Ik in stukken slaan de wagen en zijn ruiter. 22 En door u zal Ik in stukken slaan de man en de vrouw; en door u zal Ik in stukken slaan de oude en de jonge; en door u zal Ik in stukken slaan de jongeling en de jonkvrouw. 23 En door u zal Ik in stukken

slaan de herder en zijn kudde; en door u zal Ik in stukken slaan de akkerman en zijn juk ossen; en door u zal Ik in stukken slaan landvoogden en overheden. 24 Maar Ik zal Babel en allen inwoneren van Chaldea vergelden al hun boosheid, die zij gedaan hebben aan Sion, voor ulieder ogen, spreekt de HEERE. 25 Ziet, Ik wil aan u, gij verdervende berg! spreekt de HEERE, gij, die de ganse aarde verderft, en Ik zal Mijn hand tegen u uitstrekken, en u van de steenrotsen afwentelen, en zal u stellen tot een berg des brands. 26 En zij zullen uit u geen steen nemen tot een hoek, ook geen steen tot fondamenten; want gij zult tot eeuwige woestheden zijn, spreekt de HEERE.
27 Verheft de banier in het land, blaast de bazuin onder de heidenen, heiligt de heidenen tegen haar, roept tegen haar bijeen de koninkrijken van Ararat, Minni en Askenaz; bestelt een krijgsoverste tegen haar, brengt paarden opwaarts, als ruige kevers! 28 Heiligt tegen haar de heidenen, de koningen van Medië, haar landvoogden en al haar overheden, ja, het ganse land harer heerschappij. 29 Dan zal het land beven en pijn lijden; want elk een van des HEEREN gedachten staat vast tegen Babel, om Babels land te stellen tot een verwoesting, dat er geen inwoner zij. 30 Babels helden hebben opgehouden te strijden, zij zijn gebleven in de vestingen, hun macht is bezweken, zij zijn tot wijven geworden; zij hebben hun woningen aangestoken, hun grendels zijn verbroken. 31 De loper zal de loper tegemoet lopen, en de kondschapper de kondschapper tegemoet, om de koning van Babel bekend te maken, dat zijn stad van het einde is ingenomen; 32 En dat de veren ingenomen, en de rietpoelen met vuur verbrand zijn; en dat de krijgslieden verbaasd zijn. 33 Want zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: De dochter van Babel is als een dorsvloer, het is tijd, dat men ze trede; nog een weinig, dan zal haar de tijd des oogstes overkomen. 34 Nebukadrezar, de koning van Babel, heeft mij opgegeten, hij heeft mij verpletterd, hij heeft mij gesteld als een ledig vat, hij heeft mij verslonden als een draak, hij heeft zijn balg gevuld van mijn lekkernijen; hij heeft mij verdreven. 35 Het geweld, dat mij en mijn vlees is aangedaan, zij op Babel! zegge de inwoneres van Sion; en mijn bloed zij op de inwoners van Chaldea! zegge Jeruzalem. 36 Daarom, zo zegt de HEERE: Ziet, Ik zal uw twist twisten, en uw wraak wreken; en Ik zal haar zee droog maken, en haar springader opdrogen. 37 En Babel zal worden tot steen hopen, een woning der draken, een ontzetting en aanfluiting, dat er geen inwoner zij. 38 Zij zullen tezamen brullen als jonge leeuwen, briesen als leeuwenwelpen. 39 Als zij verhit zijn, zal Ik hun drank opzetten, en zal hen dronken maken, opdat zij opspringen; maar zij zullen een eeuwigen slaap slapen, en niet opwaken, spreekt de HEERE. 40 Ik zal hen afvoeren als lammeren om te slachten, als rammen met bokken.
41 Hoe is Sesach zo veroverd, en de roem der ganse aarde ingenomen! Hoe is Babel geworden tot een ontzetting onder de heidenen! 42 Een zee is over Babel gerezen, door de veelheid harer golven is zij bedekt. 43 Haar steden zijn geworden tot verwoesting, een dor land en wildernis; een land, waarin niemand woont, en waar geen mensenkind doorgaat. 44 En Ik zal bezoeking doen over Bel te Babel, en Ik zal uit zijn muil uithalen, wat hij verslonden heeft; en de heidenen zullen niet meer tot hem toevloeien, want ook Babels muur is gevallen. 45 Gaat uit, Mijn volk, uit het midden van haar, en redt een iegelijk zijn ziel, vanwege de hittigheid van de toorn des HEEREN. 46 En opdat ulieder hart misschien niet week worde, en gij vreest van het gerucht, dat gehoord zal worden in het land; want er zal een gerucht komen in het ene jaar, en daarna een gerucht in het andere jaar; en er zal geweld zijn in het land, heer over heer. 47 Daarom ziet, de dagen komen, dat Ik bezoeking zal doen over de gesneden beelden van Babel; en haar ganse land zal beschaamd worden, en al haar verslagenen zullen in het midden van haar liggen. 48 En de hemel en de aarde, mitsgaders al wat daarin is, zullen juichen over Babel; want van het noorden zullen haar de verstoorders aankomen, spreekt de HEERE. 49 Gelijk Babel geweest is tot een val der verslagenen van Israël, alzo zullen te Babel de verslagenen des gansen lands vallen. 50 Gij ontkomenen van het zwaard, gaat weg, en blijft niet staan; gedenkt des HEEREN van verre, en laat Jeruzalem in ulieder hart opkomen. 51 Gij moogt zeggen: Wij zijn beschaamd geworden, want wij hebben versmaadheid gehoord, schaamroodheid heeft ons aangezicht bedekt; omdat uitlandsen over de heiligdommen van des HEEREN huis gekomen zijn; 52 Daarom ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik bezoeking doen zal over haar gesneden beelden; en de dodelijk verwonde zal kermen in haar ganse land. 53 Al klom Babel ten hemel op, en al maakte zij vast de hoogte harer sterkte, zo zullen haar toch verstoorders van Mij overkomen, spreekt de HEERE. 54 Er is een stem des gekrijts uit Babel, en een grote breuk uit het land der Chaldeeën. 55 Want de HEERE verstoort Babel, en zal de grootse stem uit haar doen vergaan; want hunlieder golven zullen bruisen als grote wateren; het geruis van hunlieder geluid zal zich verheffen. 56 Want de verstoorder komt over haar, over Babel, en haar helden zullen gevangen worden; hunlieder bogen zijn verbroken;

want de HEERE, de God der vergelding, zal hun zekerlijk betalen. 57 En Ik zal haar vorsten, en haar wijzen, haar landvoogden, en haar overheden, en haar helden dronken maken; en zij zullen een eeuwigen slaap slapen, en niet opwaken, spreekt de Koning, Wiens Naam is HEERE der heirscharen. 58 Zo zegt de HEERE der heirscharen: Die brede muur van Babel zal ten enenmale ontbloot worden, en haar hoge poorten zullen met vuur aangestoken worden; zodat de volken tevergeefs, en de natiën ten vure zullen gearbeid hebben, dat zij mat worden.
59 Het woord, dat de profeet Jeremia beval aan Seraja, de zoon van Nerija, de zoon van Machseja, als hij van Zedekia, de koning van Juda, naar Babel toog, in het vierde jaar zijner regering; en Seraja was een vreemdzaam vorst. 60 Jeremia nu schreef al het kwaad, dat over Babel komen zou, in een boek, te weten al deze woorden, die tegen Babel geschreven zijn. 61 En Jeremia zeide tot Seraja: Als gij te Babel komt, zo zult gij zien en lezen al deze woorden; 62 En gij zult zeggen: O HEERE, Gij hebt over deze plaats gesproken, dat Gij ze zult uitroeien, zodat er geen inwoner in zij, van de mens tot op het beest, maar dat zij worden zal tot eeuwige woestheden. 63 En het zal geschieden, als gij geeindigd zult hebben dit boek te lezen, dan zult gij een steen daaraan binden, en werpen het in het midden van de Frath; 64 En zult zeggen: Alzo zal Babel zinken, en niet weder opkomen, vanwege het kwaad, dat Ik over haar zal brengen, en zij zullen mat worden. Tot hiertoe zijn de woorden van Jeremia.

In dit hoofdstuk gaat de profeet voort met de voorzegging van Babylons val, waarvan ook andere profeten gesproken hebben. Hij beschrijft zeer breedvoerig en levendig de blik in de toekomst, die God hem had gegeven, ter bemoediging van de gelovige ballingen, wier bevrijding daarop rustte en daarvan het gevolg was. Hier is,

I. Het verhaal van Babylons ondergang met bijzonderheden, vermengd met de gronden van Gods twist met haar, wat haar val nog verzwaren zal en Israël tot bemoediging dienen, wijl het zoveel van de hand van Babel had te lijden gehad, vers 1-58.
II. Een afschrift van deze profetie wordt, ter veraanschouwelijking en bevestiging, in de rivier de Eufraat geworpen, vers 59-64.

Jeremia 51:1-58
De bijzonderheden van deze uitvoerige profetie zijn verspreid en ondereen gemengd, dezelfde dingen zijn zo dikwijls uitgesproken en herhaald, dat ze niet wel in delen kunnen gesplitst worden. Wij moeten trachten ze onder zekere rubrieken samen te brengen. Laat ons hier dan opmerken:

I. Een beschrijving van de grote pracht en macht, die Babylon had bezeten en het gebruik dat God in Zijn voorzienigheid daarvan had gemaakt, vers 7. Babylon was een gouden beker in de hand des Heeren, een rijk en roemvol koninkrijk, een gouden stad, Jesaja 14:4, een gouden hoofd, Daniel 2:38, vol allerlei goede dingen, als een beker vol wijn. Ja, het was geweest een gouden beker in des Heeren hand Hij had ze in bijzondere zin met zegeningen vervuld en begunstigd, Hij had de aarde dronken gemaakt met deze beker. Sommigen waren dronken geworden van haar vermaken en loszinnig geworden, anderen door haar schrik als dronken geworden en verwoest. In beide betekenissen wordt van het Nieuwtestamentisch Babylon gezegd, dat ze de koningen van de aarde heeft dronken gemaakt, Openbaring 17:2, 18:3. Babylon was ook Gods voorhamer geweest, dat was zij toen Jeremia profeteerde en zou ze waarschijnlijk nog enige tijd blijven, vers 20. Babylons legerscharen waren Gods krijgswapenen, werktuigen in Zijn hand, waarmee Hij volken en koninkrijken, wagens en ruiters, die de kracht des koninkrijks waren, in stukken zou slaan, vers 21, mannen en vrouwen, jongen en ouden waarmee het koninkrijk vervuld was, vers 22 de herder en zijn kudde, de akkerman en zijn juk ossen die het koninkrijk in stand hielden vers 23. Zulk een verwoesting hadden de Chaldeeën zelf onder andere volken aangericht, toen God ze gebruikte als werktuigen Zijns toorns om de natiën te kastijden, en nu moet Babylon zelf vallen. Zie, degenen, die een tijd alles voor zich uit hebben gedreven, zullen op hun beurt eindelijk hun

evenknie vinden, en ook hun dag zal komen, dat zij zullen vallen, de roede zal ten laatste zelf in ‘t vuur geworpen worden. Niemand mene dat wie een werktuig in Gods hand is geweest om over anderen zijn oordeel uit te voeren, daarom zelf ontkomen zal.

II. Een rechtvaardige klacht en beschuldiging wordt tegen Babylon ingebracht door Israëls God.
1. Zij wordt beschuldigd van ongeneeslijke goddeloosheid, vers 9, Wij hebben Babel overmeesterd, maar zij is niet genezen. Gods volk, als ballingen te midden van de Babyloniërs wonende heeft getracht, volgens de gegeven voorschriften, Jesaja 10:11, hen te overtuigen van de dwaasheid van hun afgoderij, maar tevergeefs. Zij bleven hun gegoten beelden desondanks getrouw, en daarom verlieten hen de meeste Israëlieten om naar hun eigen land te gaan, toen zij daartoe verlof bekwamen. Sommigen lezen hierin iets over de legerkrachten, die ze tot hun hulp gehuurd hadden. Dan verklaren deze, dat zij hun best gedaan hebben, Babel te redden, maar dat het niet heeft gebaat. Derhalve kunnen ze alle naar hun eigen landen terugkeren, want "haar oordeel reikt tot aan de hemel, en het is vergeefse moeite, dat te weerstaan of af te keren".

2. Zij wordt beschuldigd van ingekankerde haat tegen Israël. Andere volken waren door de Chaldeeën hard behandeld, maar alleen Israël beklaagt zich daarover bij God en roept vertrouwend Zijn hulp in, vers 34, 35. Nebukadnézar, de koning van Babel, heeft mij opgegeten, hij heeft mij verpletterd. Hij heeft nooit gemeend genoeg gedaan te hebben om te verderven. Hij heeft mij gesteld als een ledig vat, al wat waarde had weggesleurd, hij heeft mij verslonden als een draak of walvis, die kleine vis bij gehele scholen inzwelgt, hij heeft zijn buik gevuld van mijn lekkernijen, zijn schatten gevuld met mijn aangename dingen, hij heeft mij verdreven, verworpen als een vat, waarin niets heerlijks is overgebleven. Laat hij daarvoor nu ter verantwoording geroepen worden. "Sion en Jeruzalem zullen zeggen: Laat het geweld, mij mijn kinderen aangedaan, mijn kinderen, die mijn vlees en bloed zijn, en al het bloed mijns volks, dat ze als water vergoten hebben, op hen zijn, laat ze daarvoor boeten, laat het van hun handen geëist worden". Zie, het verderf zal zich niet laten wachten voor degenen die Gods volk hebben kwaad gedaan.

III. Op deze eis wordt door de rechtvaardige Rechter van hemel en aarde vonnis gewezen tegen Babylon. Hij zit in Zijn troonrecht richtende, gereed, klachten aan te horen, en antwoordt, vers 36, Ik zal uw twist twisten. Laat het Mij over, Ik zal op Mijn tijd oordelen en uw wraak wreken, en iedere droppel te Jeruzalem vergoten bloed zal vergolden worden. Israël er. Juda schijnen vergeten en veronachtzaamd te zijn, maar Gods oog rustte op hen, vers 5. Wel is waar was hun land vervuld met zonde tegen de Heilige Israëls. Ze waren een volk, dat God smaadheid aangedaan en Hem tot toorn verwekt had, Hem, een heilig God, hun God, hun Heilige. Daarom waren zij rechtvaardig in de handen van hun vijanden overgeleverd, en Hij kon ze met recht in hun handen gelaten hebben om ze geheel te doen omkomen. Maar God behandelt ze beter dan ze verdienen, en ondanks hun goddeloosheid en Zijn strengheid "heeft God Israël niet verlaten," niet verworpen. Ze blijven Zijn volk, en Hij blijft hunlieder God, de Heere van de heirscharen. God is nog hun God en wil zich betonen de God van de heirscharen, een machtig God. Zie, of schoon Gods volk Zijn wet verbroken en Zijn straf verdiend heeft, daaruit volgt nog niet, dat Hij Zijn verbond met hen heeft verbroken, Gods liefde en zorg voor hen zullen van hen niet wijken, Psalm 39:31-34.
De Chaldeërs meenden, dat ze nimmer ter verantwoording zouden geroepen worden over hetgeen zij tegen het Israël Gods hadden gedaan, maar dit is de tijd van de wraak des Heeren, vers 6. Wij kunnen niet verwachten, dat de wraak eerder komt dan op de bepaalde tijd, maar dan komt ze ook, Hij zal Babel vergelden, want de wrake Israëls is de wraak des Heeren, die

hun zaak tot de zijn maakt, het is de wraak Zijns tempels, vers 11, gelijk tevoren, Hoofdstuk 50:28. De Heere, de God van de vergelding, de God, Wien de wraak toekomt, zal haar zeker betalen, vers 56, zal haar haar kwaad bezoeken.
Hij zal Babel en alle inwoners van Chaldea vergelden al hun boosheid, die zij gedaan hebben aan Sion, vers 24. Hij zal het hun betaald zetten voor ulieder ogen. Zij zullen de voldoening smaken, dat hun twistzaak getwist wordt. Zij zullen niet alleen de oordelen beleven, die over Babylon komen maar zij zullen duidelijk zien, dat die de straf zijn voor het onrecht, dat Israël is aangedaan, iemand kan het zien en zeggen: Immers is er een God, die op de aarde richt, want gelijk Babylon de verslagenen van Israël heeft doen vallen, niet alleen verslagen heeft, die de wapenen droegen, maar allen zonder onderscheid, zelfs al het land (bijna allen werden gedood), zo zullen in Babylon vallen niet alleen de verslagenen van de stad, maar des gehele lands, vers 49. Cyrus zal hen met dezelfde maat meten, waarmee zij de Joden gemeten hebben, zodat iedere toeschouwer kan opmerken, hoe God hun vergeldt wat ze Zijn volk gedaan hebben maar Sions kinderen zullen er vooral in genieten, vers 10. De Heere heeft onze gerechtigheden te. voorschijn gebracht. Hij is te onze gunste verscheen tegen degenen, die ons onrecht hebben aangedaan, en ons dus gewroken. Hij heeft eveneens getoond, dat Hij zich met ons verzoend heeft, en dat wij in Zijn ogen thans een rechtvaardig volk zijn. Laat er dus tot Zijn lof van gesproken worden: Komt en laat ons in Sion het werk des Heeren onzes Gods vertellen, opdat ook anderen met ons Hem loven mogen.

IV. Een verklaring van de grootheid en soevereiniteit van de God, die Sions zaak richt en met deze trotse en machtige vijand afrekent, vers 14. De Heere van de heirscharen heeft gezworen bij Zijn ziel (omdat Hij bij geen meerdere te zweren had), dat Hij Babylon zal vervullen met een groot, ja ongelofelijk aantal van vijandelijke benden, met mensen als met kevers, met overstelpende massa's, die slechts elkaar een vreugdegeschrei zullen toeroepen Zo geducht zal die inval zijn, dat het alle inwoners de moed zal benemen en ze een gemakkelijke prooi maken. Maar wie en waar is hij, die zo'n machtig koninkrijk als Babel zal omverwerpen? De profeet vermeldt dat volgens de beschrijving, die hij vroeger van hem gegeven had, en spreekt van zijn overmacht en zegepraal over al zijn tegenstanders, Jeremia 10:12-16. Hij was bestemd om Babel te overtuigen van zijn afgoderij en Gods Israël te bevestigen in zijn geloof en dienst van God. Hier wordt dat herhaald om aan te tonen, dat God degenen door Zijn oordelen zal overtuigen die door Zijn Woord niet wilden leren, dat Hij de "God over alles is." Laat niemand twijfelen of hij, die God bestemd heeft om Babel te verwoesten, daartoe ook bekwaam is, want,
1. Hij is de God, die de wereld gemaakt heeft, vers 15, en Wien daarom niets te moeilijk valt, in Zijn naam is onze hulpe, en op Hem is onze hope gebouwd.

2. Hij beveelt alle schepselen, die Hij gemaakt heeft, vers 16, Zijn gebied is een zich steeds vernieuwende schepping. Hij heeft wind en golven tot Zijn beschikking. Als Hij een woord spreekt, dan is daar een gedruis van wateren in de hemelen (en is het geen wonder hoe ze daar hangen?) gevoed door de dampen die uit de aarde opstijgen (en is het niet mee een wonder, hoe ze van daar nederdalen?). Bliksemen en regen schijnen tegenstellingen evenals vuur en water, en toch gaan ze samen. De wind, die zeer willekeurig schijnt, zodat wij niet weten vanwaar hij komt noch waar hij heengaat, komt toch uit Zijn schatkameren voort.

3. De afgoden, die de vervulling van Zijn woord heten te beletten, zijn niet de ijdelheid, en hun aanbidden lieden zonder verstand, vers 17, 18. Afgoden zijn bedrog, zijn niets, een werk van verleidingen, wanneer zij bezocht worden (als hun macht op de proef gesteld wordt), dan vergaan ze, dat is: dan blijkt hun onmacht en nietigheid, en zij, die ze maken, zijn hun gelijk Maar bij de God Israëls zijn ze niet te vergelijken, vers 19. Jacobs deel is niet gelijk die, de

God, die dit spreekt en dit doen zal, is de roede van Zijn erfenis, Heere van de heirscharen is Zijn naam, daarom kan Hij doen al wat Hij wil. Er bestaat een innige verhouding tussen Hem en Zijn volk, want Hij is hun deel en zij zijn de Zijnen. Zij stellen hun vertrouwen in Hem als hun deel, en het is Zijn welbehagen, hen in Zijn bijzondere zorg en bescherming te nemen, als het lot van Zijn erfdeel. Daarom zal Hij het beste voor hen doen De herhaling van al deze dingen in dit hoofd stuk spreekt van derzelver belang en zekerheid en noopt ons er bijzonder aandacht aan te schenken. "God heeft eenmaal gesproken, wij hebben dat tweemaal gehoord, dat de sterkte Godes is," sterkte om de machtigste vijanden van Zijn kerk te verdelgen. Wanneer God dit eens spreekt en wij dit tweemaal horen, dan zijn wij niet te verontschuldigen, wanneer wij het in de wind slaan.

V. Een beschrijving van de werktuigen, die in deze dienst gebruikt worden. God heeft de geest van de koningen van Medië opgewekt, vers 11. Darius en Cyrus, die door Goddelijke leiding tegen Babel optrekken, want Gods voornemen is tegen Babel, dat Hij haar verderve. Zij voeren uit wat God heeft beraamd en bepaald, zij voeren Zijn voornemen uit en handelen naar Zijn raadslag. Zie, Gods raad zal bestaan, en daarnaar werden alle harten geleid. Zij, die God tegen Babel gebruikt, worden vergeleken, vers 1, met een verdervende wind, die of door zijn koude de vruchten van de aarde doet bevriezen, of door zijn hevigheid alles omverwerpt. Hij doet de wind voortkomen uit Zijn schatkameren en hier wordt gezegd, dat die opgewekt wordt tegen die te midden van de Chaldeeën wonen, lieden van andere natiën, die onder de Chaldeeën leven of met hen zich vermaagschapt hebben. De Chaldeeën staan tegen God op als ze voor afgoden neervallen, en God verwekt tegen hen verwoesters, want tegen Hem te twisten is een ijdel werk. Deze vijanden worden vergeleken met wanners, vers 2, die haar wannen en haar land uitledigen zullen haar verdrijven als kaf voor de wind. De Chaldeeën waren wanners geweest om Gods volk te wannen, Hoofdstuk 15:7, en het uit te ledigen, en nu zullen zij op gelijke manier gewend en uitgeledigd worden, verstrooid en verdaan.

VI. Een breedvoerige opdracht wordt gegeven om te verwoesten. De schutter spanne zijn boog tegen dien, die zich verheft in zijn pantser, tegen de boogschutters van de Chaldeeën, vers 3, en verschoont haar jongelingen niet, maar verbrande haar huis, want de Heere heeft voorgenomen en alzo heeft Hij gedaan wat Hij over de inwoners van Babel gesproken heeft, vers 12. Dit kan de instrumenten, die Hij gebruikt, bezielen door hun welslagen te verzekeren. De middelen, die zij gebruiken, zijn zulke als God heeft bepaald, en daarom zullen zij zeker voorspoedig zijn. Wat Hij heeft gesproken, zal gedaan worden, want Hij zelf zal het doen, laat dus alle nodige toebereidselen gemaakt worden. Hier worden zij toegeroepen, vers 27, 28. Verheft de banier in het land, om krijgers voor deze tocht te verzamelen, blaast de bazuin onder de heidenen om allen samen te roepen en te bezielen, laat de volken, waaruit Cyrus' leger wordt saamgesteld, hun manschappen oefenen, roept bijeen de koninkrijken van Marat, Minni en Askenaz, uit Armenië, beide uit Hoog- en Laag Armenië, en uit Ascanië, Frygië en Bithynië, dat zij hun aandeel soldaten leveren, laat de hoofdlieden worden aangesteld en hun ruiters aanrukken, laat paarden in groten getale opkomen gelijk de "kevers, springende en stampende in het dal. Laat hen het land verwoesten, gelijk de kevers doen", Joël 1:4, Iaat de koningen en oversten de volken toebereiden tegen Babylon, want de arbeid is gewichtig en er zijn vele handen nodig.

VII. De zwakheid van de Chaldeeën en hun overmacht, om het dreigende, verwoestende onheil het hoofd te bieden. Toen God hen gebruikte tegen andere volken, hadden ze kracht en moed genoeg om aanvallenderwijs te werk te gaan en volbrachten hun taak met bewonderenswaardige beslistheid, overwinnende en opdat ze overwonnen. Maar nu het hun beurt is, dat met hen afrekening gehouden worde, nu is al hun moed en macht weg, hun hart

bezwijkt, en geen van al hun krachtige mannen heeft handen om zelfs verdedigenderwijze te werk te gaan. Zij worden hier opgeroepen om zich voor de strijd te bereiden, maar het is slechts scherts en spot, vers 11. Zuivert de pijlen, die door niet-gebruiken roestig zijn geworden, rust de schilden volkomen toe, die in de lange vredestijd verspreid of weggeworpen zijn, vers 12, verheft de banier op de muren van Babel, op de torens dier muren, om allen op te roepen die van de moederstad hulp en steun verschuldigd zijn. Laat die nu komen, laat ze de wacht betrekken, zo sterk mogelijk, en de schildwachten op hun onderscheiden posten stellen en hinderlagen gereed maken voor de naderende vijand. Hieruit blijkt, dat zij zich veilig en zeker achtten en nodig hadden, dus wakker geroepen te worden (en dat was zo erg, dat, toen de stad ingenomen werd, de inwoners zich te midden van hun drinkgelagen bevonden), maar al hun voorzorg zou toch nutteloos blijken. Wie ook wil kan hen waarschuwen, maar zij zullen aan de oproeping toch geen gehoor geven, vers 29. Het gehele land zal beven en pijn lijden, een algemene ontsteltenis, zal er zijn, want zij zullen beide de onweerstaanbare arm en de gewisse raadslag en het besluit Gods tegen zich gewaar worden. Zij zullen zien, dat "God Babels land tot een verwoesting zal stellen", en daarin volbrengen wat Hij voornemens is te doen, en dan zullen Babels helden hebben opgehouden te strijden, vers 30. Als God hun kracht en moed heeft weggenomen, zodat zij in de vestingen gebleven zijn, zonder zelfs maar buiten te durven kijken, dan verliest hart en hand alle kracht, zij worden zo beschouwd als vrouwen, zodat de vijand, geen tegenstand ontmoetende, hun woningen aangestoken en hun grendels verbroken heeft.
Niet anders spreekt vers 56-58. Wanneer de verderver over Babylon komt, dan worden de dappere mannen, die haar zouden verdedigen, onmiddellijk gevangen genomen, hun krijgswapenen ontvallen hun, "elk van hun bogen is verbroken" en doet geen nut. Hun beleid is vergaan, zij roepen een oorlogsraad samen, maar hun vorsten en hoofdlieden, die vergaderd zijn om maatregelen te beramen voor ‘s lands veiligheid, worden dronken, zij zijn als die hun wanhoop met sterke drank trachten weg te spoelen, zij kunnen zich de toestand niet goed voorstellen. Zij waggelen en zijn onvast in hun beraadslagen en besluiten. Zij stoten tegen elkaar aan en, gelijk dronken lieden, krijgen zij onderling twist. Eindelijk "zullen zij een eeuwigen slaap slapen en niet opwaken" van hun wijn, de wijn van Gods toorn, want voor hen is die wijn bedwelmend en veroorzaakt een noodlottige slaperigheid. De brede muur van Babel zal ten enenmale ontbloot worden, vers 58. Toen de vijand middelen vond om de Eufraat af te leiden, die voor ontoegankelijk werd gehouden, meenden ze nog, dat de muren onneembaar bleven, de brede muren van Babel of, gelijk de kanttekening zegt: de muren van het brede Babylon. De omtrek van de stad binnen de muren was zevenenzeventig kilometer, sommigen beweren zesennegentig kilometer, dat is ongeveer zestig mijl, de muren waren tweehonderd voet hoog en vijftig voet breed. zo dat twee rijtuigen elkaar daarop gemakkelijk konden passeren. Sommigen zeggen dat er een drievoudige muur om de binnenstad en hetzelfde om de buitenstad gebouwd was, en dat de stenen van de muur, in lijm in plaats van in leem gelegd, Genesis 11-3 moeilijk van elkaar te breken waren, en toch zullen die "ten enenmale ontbloot, en haar hoge poorten met vuur aangestoken worden, en de mensen, gebruikt ter verdediging van de stad zullen tevergeefs ten vure gearbeid hebben." Zij zullen zich geheel vermoeien, maar zonder enigen baat.

VIII. Deze invallende scharen zullen Babylon verwoesten.
1. Het is een gewisse verwoesting het vonnis is onherroepelijk geveld, een goddelijke macht wordt tegen haar afgezonden, die onweerstaanbaar is, vers 8 : Babylon is schielijk gevallen en verbroken, valt zeker, valt zeker in verwoesting, zo zeker waren ze reeds gevallen en verwoest, ofschoon de stad, toen Jeremia dit profeteerde en nog veel jaren later, op de hoogte harer macht en grootheid stond. God verklaart God verschijnt tegen Babylon, vers 25 :Zie, ik wil aan u, en wie God wederstaat, kan het niet lang volhouden. Hij zal Zijn hand tegen haar

uitstrekken, een hand, welker gewicht geen sterveling kan dragen noch weerstaan. Het is Zijn voornemen, hetwelk staat uitgevoerd te worden, dat Babylon tot een verwoesting gesteld worde, vers 29.

2. Het is een rechtvaardige verwoesting. Babylon heeft er zichzelf geschikt voor gemaakt, en kan daarom dat lot niet ontgaan. Want, vers 25, Babylon is een verwoestende berg geweest, zeer hoog en verheven als een berg, en verwoestende de gehele aarde, gelijk stenen die, van hoge bergen afgewenteld, de aarde verderven. Maar nu zal ze zelf van de steenrotsen afgewenteld worden, die als de fundamenten waren waarop ze rustte. Ze zal met de grond gelijk gemaakt worden, alle pracht en macht ligt gebroken. Het is nu een brandende berg, gelijk de Etna en andere vulkanen, die vuur spuwen en allen rondom schrik aanjagen. Maar het is een verbrande berg, het zal ten laatste zichzelf verteerd hebben en een hoop as overlaten. Zo zal de wereld aan het einde van de tijd zijn. Weer in vers 33 :Babylon is als een dorsvloer, waarop Gods volk lang is gedorst, maar nu is de tijd gekomen, dat ze zelf zal gedorst worden en haar scharen binnen in haar. Haar vorsten en grote mannen, al haar inwoners zullen in hun eigen land geslagen worden, als op een dorsvloer. De dorsvloer is bereid. Babylon is door haar zonde tot een kampplaats geworden, gelijk koren in de oogst en rijp voor het verderf, Openbaring 14:15, Micha 4:12.

3. Het is een onvermijdelijke verwoesting. Babylon schijnt er wel tegen beschermd en bevestigd te zijn: Zij woont aan vele wateren vers 13, de ligging van haar land is zo, dat ze onneembaar schijnt. Ze is zo afgesloten en de opmars van een vijand door rivieren hoogst bezwaarlijk gemaakt. Hierop zinspeelt het Nieuwe Testament, als het zegt, dat "Babylon op vele wateren zit," dit is, over vele volken heerst, als het vroegere Babel, Openbaring 17:15. "Babylon is overvloeiende van schatten, en toch is haar einde gekomen, noch wateren noch rijkdom kunnen dit keren". Dit naderende einde zal zijn "de maat uwer begeerlijkheid, het zal aan uw inkomen paal en perk zetten, aan uw eerzucht en gierigheid een einde maken, die andere oneindig zouden worden". Door de verwoesting van Babel zei God tot haar trotse wateren: "Tot hiertoe zult gij komen en niet verder." Zie, wanneer de mens voor zijn begeerlijkheid door wijsheid en genade geen grenzen weet, dan zal God ze door Zijn oordelen een maat stellen. Babylon was zeer trots, in de zekerheid harer veiligheid en grootheid, maar zij zal bedrogen uitkomen, vers 53. Al klom Babel ten hemel op met haar muren en paleizen, en al zou zij (want wat hoog is, loopt gevaar te wankelen) de hoogte harer sterkte vastmaken het zal niet baten. God zal verdervers tegen haar zenden, die zullen haar sterkte breken en haar hoogten neerwerpen.

4. Het is een trapsgewijze verwoesting, die zij, als ze gewild hadden, konden voorzien en waarvoor zij gewaarschuwd waren, vers 46 want, daar zal een gerucht komen in het een jaar, dat Cyrus uitgebreide toebereidselen ten oorlog maakt, en daarna een gerucht in het andere jaar, dat hij het op Babylon heeft voorzien, en dat hij in die richting optrekt. Ze hadden dus, toen hij nog ver weg was, gezanten kunnen zenden en om vredesvoorwaarden vragen. Maar zij waren te trots, te zeker om dat te doen, en hun harten waren verhard ten verderve.

5. Toch zal de verwoesting nog onverwacht komen: Babel is schielijk gevallen, vers 8, de verwoesting is over haar gekomen, toen zij er niet aan dacht, en werd in weinig tijds volbracht, evenals die van het Nieuwtestamentische Babel, dat in een uur verwoest werd, Openbaring 10:17. De koning van Babel, die op de nadering van de vijand moest gelet hebben, was zelf zo ver van de plaats, waar de aanval geschiedde, dat het lang duurde eer hij de tijding ontving, dat de stad was genomen. De loper zal de loper tegemoet lopen en de boodschapper de boodschapper tegemoet, om de koning van Babel bekend te maken, dat zijn

stad van het einde is ingenomen, vers 31. Niets kan de voortgang van de belegeraars stuiten, en spoedig zouden ze aan het andere einde zijn. Zij moesten hem boodschappen, dat de veren ingenomen zijn, vers 32, de forten en blokhuizen aan de rivier, en dat de vijand, de rivier overgetrokken zijnde, het riet aan de oever verbrand had om de inwoners van de stad te verschrikken, zodat allen de moed verloren, de wapenen neerwierpen en zich op genade of ongenade overgaven. De boden komen als die van Job, de een de ander op de hielen, met deze berichten, telkens onmiddellijk door een volgend bevestigd, totdat eindelijk een getuige mededeelde, dat de stad genomen en de koning zelf in zijn paleis gedood was, Daniel 5:30. Het heiligschennende feest, dat zij vierden ten tijde van de inneming van de stad, dat zowel een bewijs van hun onbegrijpelijke zorgeloosheid als een groot voordeel voor de vijand was, schijnt hier bedoeld te zijn, vers 38, 39. Zij zullen tezamen brullen als jonge leeuwen, gelijk mannen doen in hun drinkgelagen, wanneer de wijn hun te machtig wordt. Zij noemen dat zingen, maar in Bijbeltaal en in die van nuchtere mensen heet dat briesen als van leeuwenwelpen. Waarschijnlijk drinken zij op Cyrus' nederlaag en die van zijn leger. God zegt: "als zij verhit zijn, zal Ik hun drank opzetten, hen verhitten, Jesaja 5:11, en hun hoofd bedwelmen". Ik zal hen hun deel geven. Zij hebben de beker laten rondgaan, nu "zal de beker van de rechterhand des Heeren zich tot u wenden," Hábakuk 2:15, 16 een beker des toorns, "die hen dronken maakt zodat ze opspringen, maar zij zullen een eeuwige slaap slapen". Laat ze zich zo vrolijk maken met die bittere beker als zij verkiezen maar ze zullen ervan inslapen om nimmermeer te ontwaken, vers 57, want in diezelfde nacht te midden van de zwelgpartij, werd Belsazar, de koning van de Chaldeeën, gedood.

6. Het zal een algemene verwoesting zijn. God zal dat werk geheel voltooien, want gelijk Hij "niet verlaat wat Zijn hand begon, zo voltooit Hij wat Hij eenmaal heeft vastgesteld". De verslagenen zullen vallen in grote menigten in het land van de Chaldeeën, de doorstokenen liggen in groten getale op hun straten, vers 4. Zij worden afgevoerd als lammeren om te slachten, vers 40, in zulk een aantal en zo gemakkelijk dat de vijand ze even licht doodt als een slager lammeren. De sterkte des vijands, wanneer hij invalt, wordt hier vergeleken met een overstroming, vers 42 : Een zee is over Babel gerezen, die, eenmaal buiten haar oevers getreden met geen mogelijkheid meer getemd wordt zodat ze door de veelheid harer golven bedekt is, overstelpt door een ontelbare legermacht. Hun steden zijn geworden tot verwoesting, een onbewoonde, onbebouwde woestenij, vers 43.

7. De verwoesting zal ook de goden van Babel bereiken, de beelden en afgoden, en hen met bijzondere kracht verbrijzelen. Ik zal bezoeking doen over de gesnedene beelden van Babel, en haar gehele land zal beschaamd worden, en de dodelijk verwonde zal kermen in haar gehele land. Ik zal bezoeking doen over haar gesnedene beelden, vers 47, 52. Alles moet vergaan, als hun goden vergaan, van welke zij bescherming wachten. Al zijn de vijanden zelf afgodendienaars, toch zullen zij de beelden en tempels van Babels goden vernielen als een teken van de ondergang van alle afgoden. Bel was de voornaamste afgod, die de Babyloniërs dienden, en daarom wordt die hier bij name genoemd als tot verwoesting gedoemd, vers 44 Ik zal bezoeking doen over Bel te Babel, de groten slokop, wie zoveel offeranden waren gebracht en zoveel buit gewijd, en tot wiens tempel zulke grote scharen toevloeiden. Hij zal teruggeven wat hij gretig heeft ingepalmd. God zal uit zijn tempel uitbrengen al de daarin opgelegde rijkdom, Job 20:15. Zijn altaren zullen omgeworpen worden, niemand zal hem meer aanzien, zo zal die afgod vallen, die als een muur voor Babylon gegolden had.

8. Het zal een uiterste verwoesting zijn. Neemt balsem voor haar pijn, misschien zal zij genezen worden, vers 8, 9. Zij is niet genezen, het is al vergeefse moeite geweest, wie niet door Gods Woord wordt genezen, wordt het evenmin door Zijn voorzienigheid. Babylon zal

worden tot steenhopen, vers 37, en om haar schande te voltooien, zelfs zal het puin van Babel tot niets meer gebruikt worden, zozeer zal het veracht en als ongeluk brengende beschouwd worden, vers 26. Zij zullen uit u geen steen nemen tot een hoeksteen, ook geen steen tot fundamenten. De mensen zullen niets meer met Babel te doen willen hebben, noch met iets dat met Babel in betrekking heeft gestaan. Of deze woorden zeggen, dat er niets in Babel zei gelaten worden, dat aanleiding of grond geeft om te hopen op een wederoprichting van het koninkrijk. Want, er volgt: "het zal tot eeuwige woestheden zijn." Hiëronymus zegt, dat in zijn tijd, hoewel de puinhopen van Babels muren nog te zien waren, de ruimte daartussen door wilde dieren werd bewoond.

IX. Een roepstem tot Gods volk om Babel te verlaten. Het zal hun wijsheid zijn, wanneer het verderf nadert, de stad te verlaten en naar het land te trekken, vers 6 : "Vliedt uit het midden van Babel en redt een ieder zijn ziel, zoekt een verborgen hoek, opdat gij met haar ongerechtigheid niet uitgeroeid wordt."
1. Wanneer Gods oordelen uitgestort worden, is het goed zich zo ver mogelijk uit de weg te maken, gelijk Israël deed, toen Korach en de zijnen zouden gestraft worden. Dit stemt overeen met wat Jezus tot Zijn discipelen zei ten aanzien van Jeruzalems verwoesting. "Zij, die in Judea zijn, dat zij vlieden op de bergen," Mattheüs 24:16. Laat ze uit het midden van Babel vlieden, opdat zij niet in haar ondergang, of althans in haar verschrikking delen, vers 45, 46. Opdat ulieder hart misschien niet week worde, en gij vreest van het gerucht, dat gehoord zal worden in het land. Of schoon God hun had gezegd, dat Cyrus hun verlosser zou zijn, en Babylons ondergang hun redding, toch was hun ook voorspeld dat zij "in haar vrede ook vrede zouden hebben," Hoofdstuk 29:7. Daarom zou de ontsteltenis van Babel ook hen verschrikken, en misschien zouden zij geloof en verstand genoeg hebben om die vrees te onderdrukken. Maar beter nog ware het, gelijk hier geraden wordt, de plaats van de verschrikking te ontlopen. Zie, degenen, die geen kracht genoeg bezitten om in de verzoeking standvastig te blijven, doen wijzer, zo ze de verzoeking ontvlieden.
Doch dit is niet alles: het is niet slechts wijzer, de stad te verlaten, wanneer haar ondergang nadert, het is ook hun plicht ineen te gaan, als het verderf uitgegoten wordt en zij in vrijheid worden gesteld, doordat de gevangenis ineenstort. Dit wordt hun geleerd, vers 50, 51:Gij, Israëlieten, ontkomenen van het zwaard van de Chaldeeën, uw verdrukkers, en van de Perzen, die hen ten onder brengen, nu het jaar uwer bevrijding gekomen is, gaat weg en blijft niet staan, haast u naar uw eigen land terug, hoe aangenaam het in uw ballingschap moge geworden zijn, want dit is het land uwer ruste niet, dat is Kanaän. Hij herinnert hun wat hen nopen moet weer te keren "Gedenkt aan de Heere van verre, aan Zijn tegenwoordigheid alhier, hoewel gij ver van uw geboortegrond zijt. Gedenkt Zijn tegenwoordigheid ten tijde uwer vaderen in de tempel, al zijt gij nu verre van zijn puin."
Zie, waar wij ook zijn, in de grootste diepte, op de verste afstand, wij mogen en moeten gedenken, dat de Heere onze God is, vooral in tijden van grote vreze en weinig hoop is het goed, de Heere te gedenken. "En laat Jeruzalem in ulieder hart opkomen. Al ligt het nu verwoest, hebt medelijden met zijn puin," Psalm 102:15. Al hebben weinigen van u het gezien, gelooft degenen, die het wel gezien hebben en "geweend, wanneer zij gedachten aan Sion." Denkt aan Jeruzalem, totdat gij het vast besluit vormt, zodra mogelijk daarheen weer te keren." Zie, wanneer de plaats van onze Godsverering uit het oog is, moet ze daarom niet uit het harte zijn, want het zal ons op onze reis door deze wereld van groot nut zijn, dikwijls aan het hemels Jeruzalem te denken.

2. Hij geeft acht op de ontmoediging van de terugkerende gevangenen, wanneer zij, vers 51, aan Jeruzalem denken en uitroepen: "Wij zijn beschaamd geworden, wij kunnen de gedachten niet verdragen, want wij hebben versmaadheid gehoord bij de vermelding van Jeruzalems

ellende, schaamroodheid heeft ons aangezicht bedekt, omdat uitlandsen over de heiligdommen van des Heeren huis gekomen zijn. Het is door vreemdelingen verontreinigd en verwoest, hoe kunnen wij er met blijdschap aan denken?" Daarop antwoordt Hij, vers 52, dat de God Israëls thans over de goden van Babylon zal triomferen, en zo die versmaadheid voor eeuwig zal wegnemen. Zie, het gelovig vooruitzicht op Jeruzalems herstel zal ons weerhouden van over haar verwoesting te treuren.

X. Hier vinden wij de verschillende gevoelens die Babels val zal wekken, dezelfde, die ook het Nieuwtestamentische Babel doet ontstaan Openbaring 18:9, 19.
1. Sommigen zullen de val van Babylon betreuren. Daar is een stem van gehuil uit Babel, een woest geklaag, vers 54, over die grote verwoesting, een stem van rouw, omdat de Heere de grote stem uit Babel doet vergaan de stem van de menigten, de grote stem van de vrolijkheid, die in Babylon placht gehoord te worden, vers 55. Ons wordt gemeld wat zij in hun klaagliederen zullen zeggen, vers 41 : "Hoe is Sesach zo veroverd, en hoe hebben wij ons met deze stad misrekend! Hoe is ze verrast en een ontzetting geworden onder de Heidenen, die eerst de roem van de gehele aarde was!" Zo vallen aan de algemene verachting ten prooi wie eerst algemeen geprezen en geroemd waren.

2. Anderen zullen zich in Babylons val verblijden, niet om de ellende van hun medeschepselen, maar om de openbaring van Gods rechtvaardig oordeel en de opening van een weg ter bevrijding van Gods ballingen. Om deze redenen zullen de hemel en de aarde mitsgaders al wat daarin is juichen over Babel, vers 48. De kerk daarboven en de kerk hierbeneden zullen God om Zijn rechtvaardigheid prijzen, en met dankbaarheid Zijn goedheid en verlossing roemen. Babylons val is Sions roem.

Jeremia 51:59-64
Lang hebben wij stilgestaan bij het oordeel over Babylon in dit en het vorige hoofdstuk. Hier vinden wij het besluit van de gehele zaak.
1. Een afschrift wordt gemaakt van deze profetie, maar het schijnt door Jeremia zelf want Baruch, zijn schrijver, wordt hier niet genoemd, vers 60 : Jeremia nu schreef al het kwaad dat over Babel komen zou, in een boek, te weten alle deze woorden, die tegen Babel geschreven zijn. Hij heeft die mededelingen ontvangen, opdat hij ze zou overbrengen aan allen die er belang bij hadden. Het is een groot voordeel zo voor de verbreiding als voor de bevestiging van Gods Woord, als het geschreven en er vele afschriften van gemaakt worden.

2. Het wordt naar Babel gezonden, aan de gevangenen aldaar, door de hand van Seraja, die daarheen trok in het gevolg van koning Zedekia of als zijn gezant, in het vierde jaar van zijn regering, vers 59. Hij toog van Zedekia (sommigen lezen: met Zedekia) naar Babel. De beschrijving van Seraja gegeven, noemt hem een vreedzaam vorst, een man van vrede en rust. Hij genoot eer en macht, zonder, zoals de meeste vorsten toen waren, driftig en eigenzinnig te zijn, een partij te vormen of zich aan het hoofd van malcontenten te plaatsen of dingen met geweld door te drijven. Hij had een kalme natuur, bedacht wat tot vrede kon dienen, trachtte een goede verstandhouding tussen de koning, zijn meester, en de koning van Babylon te bevorderen en de eerste terug te houden van rebellie. Hij was geen vervolger van Gods profeten, maar een gematigd man. Zedekia had met deze dienaar een goede keuze gedaan, om zijn gezant te Babel te wezen, en Jeremia kon hem veilig zijn boodschap toevertrouwen. Zie, het is de eer voor grote mannen, mannen des vredes te zijn, en het is de wijsheid van de vorsten, zulke mannen aan hun dienst te verbinden.

3. Van Seraja wordt begeerd, dat hij Jeremia's schrijven aan zijn landgenoten in ballingschap zal voorlezen: "Als gij te Babel komt, zo zult gij zien en lezen alle deze woorden, vers 61. Zult gij zien wat een prachtige slaaf het is, hoe groot en sterk, hoe rijk en hoe wel bevestigd, en dat zal u doen denken: Zeker, deze stad zal eeuwig bestaan, gelijk de discipelen meenden, toen zij de gebouwen des tempels beschouwden, Mattheüs 24:3. "Gij zult alle deze woorden lezen voor uzelf en uw bijzonderste vrienden, om hen in hun gevangenschap te bemoedigen, dat zij met het oog des geloofs het einde van deze dreigende machten mogen zien en zich en anderen daarmee troosten."

4. Hem wordt opgedragen, de goddelijke autoriteit en de ontwijfelbare zekerheid van hetgeen hij gelezen had plechtig uit te spreken, vers 62. Dan zult gij tot God opzien en zeggen: O Heere! Gij hebt over deze plaats gesproken, dat Gij ze zult uitroeien. Dit gelijkt op de betuiging des engels aangaande de verwoesting van het Nieuwtestamentische Babylon. "Deze zijn de waarachtige woorden Gods, Openbaring 19:9. Deze woorden zijn waarachtig en getrouw," Openbaring 21:5. Al heeft Seraja de bloei van Babylon gezien, ook bij het lezen van deze profetie moet hij de val van Babylon voorzien, en krachtens die voorspelling "Zijn woning vervloeken, al wortelde ze ook, Job 5:5. O Heere, Gij hebt over deze plaats gesproken, en ik geloof wat Gij gesproken hebt, gelijk Gij alle dingen weet, kunt Gij ook alle dingen doen". Gij hebt het oordeel over Babel geveld, en het zal uitgevoerd worden. "Gij hebt over deze plaats gesproken, dat Gij ze zult uitroeien," en daarom willen wij haar welvaart niet benijden noch haar macht vrezen. Als wij zien wat deze wereld is, al haar luister niets dan klatergoud, hoe vleiend ook haar aanbiedingen, Iaat ons dan in het boek des Heeren lezen, "dat haar gedaante voorbijgaat, en dat ze weldra zal uitgeroeid en voor eeuwig verwoest worden." Dan zullen wij leren, ze met een heilige verachting te beschouwen. Merk hier op: Wanneer wij Gods Woord lezen, dan voegt ons, dat wij Hem, Wiens Woord dat is, nederig geloven op Zijn woord, dat de waarheid is, en waarin rechtvaardigheid en goedheid ons tegemoet treden.

5. Jeremia moet vervolgens een steen aan het boek binden en het dan in het midden van de rivier Eufraat werpen, als een bevestigend teken van de dingen, daarin vervat, zeggende: "Alzo zal Babylon zinken en niet weer opkomen, want zij zullen mat worden, zij zullen geheel ten onder gaan, als lieden met een te zware last beladen de last namelijk van het kwaad, dat Ik over haar zal brengen, dat zij nimmer zal kunnen afschudden noch te boven komen", vers 53, 64.
In het teken was het een steen, die het boek deed zinken, hetwelk anders nog was blijven boven drijven. Maar in de betekende zaak was het veeleer het boek, dat de steen deed zinken, het was het goddelijk vonnis, over Babylon geveld en in deze profetie vermeld, dat de stad deed verzinken en even zwaar was als een steen.
De val van het Nieuwtestamentische Babylon wordt door iets dergelijks voorgesteld, maar toch iets grootsers, Openbaring 18:21. "Een sterke engel hief een steen op als een grote molensteen, en wierp die in de zee, zeggende: Aldus zal de grote stad Babylon met geweld geworpen worden en zal niet meer worden gevonden."
Wie zinkt onder het gewicht van Gods toorn en vloek, zinkt onherroepelijk.
De laatste woorden van dit hoofdstuk verzegelen het visioen en de profetie van dit boek: Tot hiertoe zijn de woorden van Jeremia. Niet, dat deze profetie tegen Babel de laatste van zijn profetieën was, maar deze wordt het laatst vermeld, omdat daarmee zijn voorzeggingen aangaande de heidenen voltooid zijn, hoofdstuk 46:1.
Het nog volgende, laatste hoofdstuk, is louter historie, en naar sommigen menen, er door een andere hand aan toegevoegd.

HOOFDSTUK 52

1 Zedekia was een en twintig jaren oud, als hij koning werd, en hij regeerde elf jaren te Jeruzalem; en de naam zijner moeder was Hamutal, een dochter van Jeremia, van Libna. 2 En hij deed, dat kwaad was in de ogen des HEEREN, naar alles, wat Jojakim gedaan had. 3 Want het geschiedde, om de toorn des HEEREN tegen Jeruzalem en Juda, totdat Hij hen van Zijn aangezicht weggeworpen had; en Zedekia rebelleerde tegen de koning van Babel. 4 En het geschiedde in het negende jaar zijner regering, in de tiende maand, op de tienden der maand, dat Nebukadrezar, de koning van Babel, kwam tegen Jeruzalem, hij en zijn ganse heir, en zij legerden zich tegen haar, en zij bouwden tegen haar sterkten rondom.

5 Alzo kwam de stad in belegering, tot in het elfde jaar van de koning Zedekia. 6 In de vierde maand, op de negenden der maand, als de honger in de stad sterk werd, en het volk des lands geen brood had; 7 Toen werd de stad doorgebroken, en al de krijgslieden vloden, en trokken uit des nachts, uit de stad, door de weg der poort tussen de twee muren, die aan des konings hof waren (de Chaldeeën nu waren tegen de stad rondom), en zij togen door de weg des vlakken velds. 8 Doch het heir der Chaldeeën jaagde de koning na, en zij achterhaalden Zedekia in de vlakke velden van Jericho; en al zijn heir werd van bij hem verstrooid. 9 Zij dan grepen de koning, en voerden hem opwaarts tot de koning van Babel naar Ribla, in het land van Hamath; die sprak oordelen tegen hem. 10 En de koning van Babel slachtte de zonen van Zedekia voor zijn ogen; en hij slachtte ook al de vorsten van Juda te Ribla. 11 En hij verblindde de ogen van Zedekia, en hij bond hem met twee koperen ketenen; alzo bracht hem de koning van Babel naar Babel, en stelde hem in het gevangenhuis, tot de dag zijns doods toe.

12 Daarna, in de vijfde maand, op de tienden der maand (dit jaar was het negentiende jaar van de koning Nebukadrezar, de koning van Babel), als Nebuzaradan, de overste der trawanten, die voor het aangezicht des konings van Babel stond, te Jeruzalem gekomen was; 13 Zo verbrandde hij het huis des HEEREN en het huis des konings; mitsgaders alle huizen van Jeruzalem en alle huizen der groten verbrandde hij met vuur. 14 En het ganse heir der Chaldeeën, dat met de overste der trawanten was, brak alle muren van Jeruzalem rondom af. 15 Van de armsten nu des volks en het overige des volks, die in de stad overgelaten waren, en de afvalligen, die tot de koning van Babel gevallen waren, en het overige der menigte, voerde Nebuzaradan, de overste der trawanten, gevankelijk weg. 16 Maar van de armsten des lands liet Nebuzaradan, de overste der trawanten, enigen over tot wijngaardeniers en tot akkerlieden.

17 Verder braken de Chaldeeën de koperen pilaren, die in het huis des HEEREN waren, en de stellingen, en de koperen zee, die in het huis des HEEREN was; en zij voerden al het koper daarvan naar Babel. 18 Ook namen zij de potten en de schoffelen, en de gaffelen, en de sprengbekkens, en de rookschalen, en al de koperen vaten, waar men de dienst mede deed. 19 En de overste der trawanten nam weg de schalen, en de wierookvaten, en de sprengbekkens, en de potten, en de kandelaars, en de rookschalen, en de kroezen; wat geheel goud, en wat geheel zilver was. 20 De twee pilaren, de ene zee, en de twaalf koperen runderen, die in de plaats der stellingen waren, die de koning Salomo voor het huis des HEEREN gemaakt had; het koper daarvan, te weten van al deze vaten, was zonder gewicht. 21 Aangaande de pilaren, achttien ellen was de hoogte eens pilaars, en een draad van twaalf ellen omving hem; en zijn dikte was vier vingeren, en hij was hol. 22 En het kapiteel daarop was koper, en de hoogte des enen kapiteels was vijf ellen, en een net, en granaatappelen op het kapiteel rondom, alles koper; en dezen gelijk had de andere pilaar, met granaatappelen. 23 En de granaatappelen waren zes en negentig, gezet naar de wind; alle granaatappelen waren honderd, over het net rondom.

24 Ook nam de overste der trawanten Seraja, de hoofdpriester, en Zefanja, de tweede priester, en de drie dorpelbewaarders. 25 En uit de stad nam hij een hoveling, die over de krijgslieden gesteld was, en zeven mannen uit degenen, die des konings aangezicht zagen, die in de stad gevonden werden, mitsgaders de oversten schrijver des heirs, die het volk des lands ten oorlog opschreef, en zestig mannen van het volk des lands, die in het midden der stad gevonden werden.

26 Als Nebuzaradan, de overste der trawanten, dezen genomen had, zo bracht hij hen tot de koning van Babel naar Ribla. 27 En de koning van Babel sloeg hen en doodde hen te Ribla, in het land van Hamath. Alzo werd Juda uit zijn land gevankelijk weggevoerd. 28 Dit is het volk, dat Nebukadrezar gevankelijk heeft weggevoerd; in het zevende jaar, drie duizend drie en twintig Joden; 29 In het achttiende jaar van Nebukadrezar, voerde hij gevankelijk weg achthonderd twee en dertig zielen uit Jeruzalem; 30 In het drie en twintigste jaar van Nebukadrezar voerde Nebuzaradan, de overste der

trawanten, gevankelijk weg van de Joden zevenhonderd vijf en veertig zielen. Alle zielen zijn vier duizend en zeshonderd.
31 Het geschiedde daarna, in het zeven en dertigste jaar der gevankelijke wegvoering van Jojachin, de koning van Juda, in de twaalfde maand, op de vijf en twintigsten der maand, dat Evilmerodach, de koning van Babel, in het eerste jaar zijns koninkrijks, het hoofd van Jojachin, de koning van Juda, verhief, en hem uit het gevangenhuis uitbracht. 32 En hij sprak vriendelijk met hem, en stelde zijn stoel boven de stoel der koningen, die bij hem te Babel waren. 33 En hij veranderde de klederen zijner gevangenis; en hij at gedurig brood voor zijn aangezicht, al de dagen zijns levens. 34 En aangaande zijn tering, een gedurige tering werd hem van de koning van Babel gegeven, elk dagelijks bestemde deel op zijn dag, tot op de dag zijns doods, al de dagen zijns levens.

De geschiedenis is de beste uitlegster, en daarom wordt ons hier, tot beter begrip van de profetieën van dit boek, dat betrekking heeft op de verwoesting van Jeruzalem en het koninkrijk Juda, een verhaal gedaan van die droeve gebeurtenis. Het is vrij wel gelijk aan dat van 2 Koningen 24, 25, ook in de vele bijzonderheden die wij tevoren in dat boek vonden, maar hier wordt de zaak herhaald en samengevoegd, om licht te geven in het boek van de Klaagliederen, dat nu volgt, en tot sleutel er van te dienen. De mededeling aan het slot, aangaande de verheffing van Jojachin uit zijn gevangenschap, die plaats vond na Jeremia's tijd, geeft kleur aan de veronderstelling, dat dit hoofdstuk niet geschreven is door Jeremia zelf, maar door een van God geïnspireerd man onder hen, die in gevangenschap waren, als een voortdurende herinnering voor hen, die, in Babel, Jeruzalem liever hadden dan de grootste blijdschap. In dit hoofdstuk hebben wij

I. De slechte regering van Zedekia, beide, ten opzichte van zijn zonden en van de straf, zeer slecht, vers 1-3.
II. De belegering en inneming van Jeruzalem door de Chaldeeën, vers 4-7.
III. De strenge behandeling die Zedekia en de vorsten ondervonden vers 8-11.
IV. De verwoesting van tempel en stad vers 11-14.
V. De gevangenschap van het volk, vers 15, 16, en het aantal van hen, die gevankelijk werden weggevoerd, vers 28-30.
VI. Het wegvoeren van het geroofde uit de tempel, vers 17-23.
VII. De slachting van de priesters en enkele andere aanzienlijken, in koelen bloede, vers 24-27.
VIII. De betere dagen, die Jojachin nog te beurt vielen op het laatst van zijn leven na de dood van Nebukadnézar, vers 31-34.

Jeremia 52:1-11
Het begin van dit verhaal valt niet vroeger dan het begin van de regering van Zedekia, hoewel er twee wegvoeringen voor die tijd zijn, de ene in het vierde jaar van Jojakim, de andere in het eerste van Jechonia, maar waarschijnlijk werd het opgesteld door een van hen, die met Zedekia weggevoerd waren, tot een vermaning voor hen, omdat zij gedacht hadden dat zij niet in gevangenschap zouden gaan na hun broederen, met welke hoop zij zich lang gevleid hadden. Wij hebben hier:
1. Gods rechtvaardig misnoegen tegen Juda en Jeruzalem, vanwege hun zonden, vers 3. Zijn toorn was zo hevig tegen hen ontstoken, dat Hij besloot hen van Zijn aangezicht weg te werpen, uit Zijn goedgunstige genadige tegenwoordigheid, zoals een vader, wanneer zijn toorn tegen een plichtvergeten zoon het toppunt heeft bereikt, hem beveelt uit zijn tegenwoordigheid te gaan. Hij verdreef hen uit dat goede land, dat zo rijk was aan tekenen van Zijn tegenwoordigheid en leiding en uit de heilige stad en tempel, die zo rijk waren aan tekenen van Zijn tegenwoordigheid, verbondsgenade en liefde. Die verbannen zijn van Gods geboden hebben reden om te klagen, dat zij in zekere mate uit Zijn tegenwoordigheid

weggeworpen zijn, toch wordt niemand uit Gods genadige tegenwoordigheid weggeworpen dan die door zijn zonde zich zelf eerst weggeworpen heeft. Deze vrucht van de zonde moeten zij daarom vóór alle andere dingen verbidden, zoals David deed Psalm 51:13 : "Verwerp mij niet van Uw aangezicht."

2. Zedekia's slecht gedrag en bestuur, dat God toeliet, in misnoegen tegen het volk, en waarvoor God hem strafte, in misnoegen tegen hem. Toen Zedekia de troon besteeg, was hij tot jaren des onderscheids gekomen, hij was een en twintig jaar oud, vers 1, hij behoorde niet tot de slechtste van de koningen (wij lezen nergens van zijn afgoderij), toch staat er van hem, dat hij deed wat kwaad was in de ogen des Heeren, want hij deed niet het goede dat hij had moeten doen. Maar de boze daad, die op bijzondere wijze zijn ondergang verhaastte, was, dat hij rebelleerde tegen de koning van Babel, wat beide, zonde en dwaasheid was en het verderf over zijn volk bracht, niet alleen naar verdienste, maar ook in werkelijkheid. God was grotelijks vergramd tegen hem om zijn trouweloze handelwijze tegen de koning van Babel, zoals wij vinden in Ezechiël 11:15, en omdat God vertoornd was tegen Juda en Jeruzalem, gaf hij hem over aan zijn eigen raad, om de dwaasheid te doen, die voor hem en zijn koninkrijk noodlottig bleek.

3. De bezetting van Jeruzalem, waarin de Chaldeeën ten laatste slaagden, na een beleg van achttien maanden. Zij legerden zich tegen haar en sloten haar in, in het negende jaar van Zedekia's regering, in de tiende maand, vers 4 en maakten zich van haar meester in de vierde maand op de negende van de maand, vers 6, in het elfde jaar van de koning Zedekia.
Ter herinnering aan deze twee opvolgende gebeurtenissen, die hun ondergang bewerkten, hielden zij een "vasten van de vierde maand, en een vasten van de tiende maand, Zacharia 8:19 :dat van de vijfde maand was ter herinnering aan het verbranden van de tempel, en dat van de zevende maand om de vermoording van Gedálja".
Wij kunnen ons gemakkelijk voorstellen, of liever wij kunnen ons niet voorstellen, welk een droeve tijd het was voor Jeruzalem, gedurende de anderhalf jaar, dat het belegerd werd, terwijl de toevoer van alle levensmiddelen afgesneden was en zij telkens gealarmeerd werden door aanvallen van de vijand, en daar zij hardnekkig besloten waren tot het laatste vol te houden, bleef er niets over dan een "verschrikkelijke verwachting des oordeels." Wat hen buiten staat stelde om het vol te houden, en hen toch niet kon bewegen de stad over te geven, was de honger in de stad vers 6, het volk des lands had geen brood, zo dat de soldaten hun dienst niet naar behoren konden waarnemen, maar volkomen onbruikbaar waren, en daarom was het ook geen wonder dat de stad doorgebroken werd, vers 7. In zo'n geval houden de muren het niet lang uit zonder mannen, zomin als mannen zonder muren, ook zullen beide een volk van geen nut zijn, zonder God en Zijn bescherming.

4. De roemloze terugtocht van de koning en zijn helden, Zij trokken des nachts uit de stad, en haastten zich, ik weet niet waarheen, en misschien wisten zij het zelf ook niet, maar de koning werd door zijn vervolgers achterhaald in de vlakke velden van Jericho, zijn lijfwacht werd uiteengejaagd, en zijn hele leger van bij hem verstrooid, vers 8. Zijn schrik was niet redeloos, want waar schuld is, zal in tijd van gevaar, ook vrees zijn: maar zijn vlucht was vergeefs, want aan Gods oordelen is geen ontkomen, "zij zullen over de zondaar komen en hem treffen, waarheen hij ook vliedt", Deuteronomium 28:15, en de oordelen, die hier in 't bijzonder volvoerd werden, worden genoemd als bedreiging in vers 52, 53 enz. van hetzelfde hoofdstuk.

5. Het droeve vonnis door de koning van Babel over Zedekia geveld, en onmiddellijk voltrokken. Hij behandelde hem als rebel, sprak oordelen tegen hem, vers 9. Niet zonder de grootste kwelling en spijt kan men er aan denken, dat een koning, een koning van Juda, een

koning uit het huis van David, als een misdadiger voor de rechterstoel van deze heidense koning terecht moest staan. Maar hij verootmoedigde zich niet voor het aangezicht van de profeet Jeremia, daarom verootmoedigde God hem. Volgens het vonnis, dat door de hooghartiger overwinnaar over hem geveld was, slachtte men de zonen van Zedekia voor zijn ogen, en alle de vorsten van Juda, vers l : daarna verblindde hij de ogen van Zedekia, en hij bond hem met ketenen, en voerde hem in triomf naar Babel, misschien bespotten zij hem, zoals zij Simson deden, toen zijn ogen uitgestoken waren, in ieder geval werd hij veroordeeld tot altijddurende gevangenschap, zodat hij het overige van zijn leven (ik kan niet zeggen van zijn dagen, want hij zag het licht niet meer) in duisternis en ellende sleet. Hij werd gevangen gehouden "tot de dag zijns doods toe," maar bij zijn begrafenis werd hem enige eer bewezen, Hoofdstuk 34:5.
Jeremia had hem vaak gezegd, wat het einde zou zijn, maar hij wilde zich niet laten waarschuwen, toen het nog tijd was, om alles te voorkomen.

Jeremia 52:12-23
Wij hebben hier een verhaal van de jammerlijke verwoesting, die, een maand nadat de stad genomen was, door het Chaldeeuwse leger aangericht werd, onder bevel van Nebuzaradan, die "overste van de trawanten," en in dit geval, bevelhebber van het leger was. In de Engelse kanttekening wordt hij genoemd het hoofd van de slachters of beulen, want soldaten zijn slechts slachters, en God gebruikt hen als uitvoerders van Zijn oordelen tegen een zondig volk. Nebuzaradan was het hoofd van deze soldaten, maar wij vrezen, dat hij bij het strafgericht niet het oog op God geslagen hield, maar, dat hij de koning van Babel en zijn eigen oogmerken diende, nu hij als hoofd van de slachters aldaar tot in de ingewanden van Jeruzalem doordrong.
1. Hij legde de tempel in de as, nadat hij eerst alles wat waarde had weggenomen had: "Hij verbrandde het huis des Heeren, dat heilige en schone huis, waarin hun vaders U loofden," Jesaja 64:11.
2. Hij verbrandde het koninkrijk paleis, waarschijnlijk het paleis, dat Salomo gebouwd had na de tempel, en dat sinds die steeds het huis des konings was.
3. Hij verbrandde alle huizen van Jeruzalem, dat is alle huizen van de aanzienlijken, of die in ‘t bijzonder, als er enige bleven staan, dan waren het alleen armelijke hutten voor de armen van het land.
4. Hij brak alle muren van Jeruzalem af, uit wraak, omdat zij zijn leger zo lang in de weg hadden gestaan. Zo werd zij van een versterkte stad, een puinhoop, Jesaja 25:2.
5. Hij voerde velen weg in gevangenschap, vers 15, hij voerde weg van de armsten des volks, dat is van het volk van de stad, voor de armsten des lands, dat is van het platteland, die hij overig liet tot wijngaardeniers en tot akkerlieden. Ook voerde hij weg het overige des volks, die in de stad overgelaten waren, die aan het zwaard en de honger ontkomen waren, en de afvalligen, voor zover hij het nodig voed, of liever voor zover God het nodig vond, want reeds had Hij sommigen voor de pestilentie, en anderen voor het zwaard, sommigen voor de honger, en weer anderen voor de gevangenis bestemd, Hoofdstuk 15:2. Maar,
6. Niets wordt hier uitvoeriger en in meer bijzonderheden verhaald dan het wegvoeren van de gereedschappen van de tempel. Al die van grote waarde waren, waren tevoren weggevoerd, wat geheel goud en wat geheel zilverwas, toch waren er nog overgebleven, en die werden nu weggevoerd, vers 19. Maar het meeste van wat uit de tempel geroofd werd, was van koper, dat het laatste werd weggevoerd, omdat, het de minste waarde had. Toen het goud weg was, volgde het koper spoedig, omdat het volk geen berouw had, naar de voorspelling van Jeremia, Hoofdstuk 27:19 enz. Toen de muren van de stad afgebroken waren, werden de pilaren van de tempel neergehaald, beide waren een teken, dat God, die de kracht en de steunpilaar beide van hun burgerlijk en geestelijk bestuur was, hen verlaten had. Geen muren kunnen beschermen,

geen pilaren staande houden, degenen, die door God verlaten worden. Deze pilaren dienden niet tot steun (want er rustte niets op) maar tot sieraad en symbool. Zij werden genoemd Jachin-Hij zal oprichten, en Boaz- In Hem is sterkte, zodat het afbreken van deze betekende, dat God Zijn huis niet langer wilde oprichten noch er de sterkte van zijn. Deze pilaren worden hier in alle bijzonderheden beschreven, vers 21-23. Zie ook 1 Koningen 7:15.
Het doel hiervan is, dat de verwoesting er van ons te meer treffen zal, na het verhaal van hun schoonheid en statigheid. Al de vaten, die tot het koperen altaar behoorden, werden weggevoerd, want de ongerechtigheid van Jeruzalem, evenals die van Eli's huis, kon niet verzoend worden door slachtoffer of spijsoffer, 1 Samuel 3:14. Gezegd wordt, vers 20, dat het koper van alle deze vaten zonder gewicht was, zo was het ook toen zij gemaakt werden 1 Koningen 7:47, het gewicht des kopers werd niet onderzocht, 2 Kronieken 4:18, en zo was het bij de plundering. Die grote buit maken, blijven niet staan, om te wegen, zoals kopers doen, want, hoeveel het ook weegt, het is toch hun eigendom.

Jeremia 52:24-30
Wij hebben hier een zeer treurig verhaal,
1. Van de slachting van sommige aanzienlijken in koelen bloede, te Ribla, tweeënzeventig in getal (naar het getal van de oudsten van Israël, Numeri 11:24, 25). Zij worden opgesomd in 2 Koningen 11:18, 19. Wij vinden daar: vijf uit de tempel, twee uit de stad, vijf van het hof, en zestig van het land. Het verhaal hier komt er mee overeen, op een uitzondering na, daar wordt gesproken van vijf en hier zijn het er zeven, die des "konings aangezicht zagen," wat Dr. Lightfoot aldus rijmt dat hij er zeven nam, maar twee er van weer losliet, namelijk Jeremia zelf en Ebed-Melech, zoals wij vroeger lazen, zodat er steeds vijf van hen ter dood gebracht werden, en het getal werd teruggebracht tot twee en zeventig, uit alle standen, want zij hadden het allen verdorven, het is waarschijnlijk, dat ten voorbeeld gesteld werden dezulken, die het meest hadden bijgedragen om tot rebellie tegen de koning van Babel aan te hitsen en ze te bevorderen. Seraja, de hoofdpriester wordt het eerst genoemd, zijn heilig ambt kon hem niet vrijwaren voor deze slag, hoe zou het ook, als hij zelf het door zonde ontheiligd had? Seraja, de vorst, was een vreedzaam vorst, Hoofdstuk 51:59 maar misschien was Seraja, de priester, het niet, maar onrustig en woelig waardoor hij zich bij de koning van Babel gehaat had gemaakt. De leiders van dit volk hadden hen doen dwalen, en nu worden zij op een bijzondere wijze tot gedenktekenen van de goddelijke rechtvaardigheid gemaakt.

2. Van de gevangenschap van de overigen. Kom en zie, hoe Juda gevankelijk uit zijn land werd weggevoerd, vers 27, en hoe ze het uitspuwde, zoals het de Kanaänieten had uitgespuwd, die voor hen gingen, wat God hen als zeker voorspeld had, in geval zij in hun voetstappen traden, en hun gruwelen navolgden Leviticus 18:28.
Nu is hier een verhaal van twee wegvoeringen, waarvan wij reeds vroeger een verhaal vonden, een in het zevende jaar van Nebukadnézar (dezelfde, die wordt opgegeven voor het achtste jaar, 2 Koningen 24:1, en een in zijn achttiende jaar, dezelfde, die opgegeven wordt, vers 12, voor zijn negentiende jaar. Maar de getallen hier zijn zeer klein, In vergelijking met wat wij vinden opgegeven voor de eerste 2 Koningen 24:14, 16, namelijk achttien duizend weggevoerden, terwijl hier gesproken wordt van drie duizend drie en twintig, klein zijn zij ook in vergelijking met een redelijke schatting van de laatste, want, als al het overige des volks weggevoerd werd, vers 15, dan zou men toch denken, dat het aantal meer bedroeg dan achthonderd twee en dertig zielen, daarom veronderstelt Dr. Lightfoot, in verband met de terdoodbrenging van de aanzienlijken te Ribla, dat allen, die hier worden opgegeven als weggevoerd, ter dood gebracht werden als rebellen.

3. Van een derde wegvoering, tevoren niet vermeld, die plaats vond in het drie en twintigste jaar van Nebukadnézar, vier jaar na de verwoesting van Jeruzalem, vers 30 :toen kwam Nebuzaradan, en voerde weg 745 Joden, het is waarschijnlijk, dat dit gedaan werd als wraak voor de vermoording van Gedálja, die een nieuwe rebellie was tegen de koning van Babel, en dat degenen, die toen gevangen werden genomen de medeplichtigen en handlangers van Israël waren geweest bij die moord, en daarom niet alleen weggevoerd, maar ook ter dood gebracht worden, evenwel is dit niet zeker. Als dit het gehele aantal gevangenen is (het waren er 4600, vers 30), dan zien wij, hoe zonderling sterk zij verminderd waren, en wij moeten ons verwonderen, dat zij naderhand weer zo talrijk werden, als werkelijk het geval was, want het scheen wel, dat, zoals eerst in Egypte, ook nu weer in Babel, de Heere hen vruchtbaar maakte in het land van hun beproeving, en hoe meer ze onderdrukt werden, des te meer vermenigvuldigden zij zich. En waarheid is het, dat dit volk dikwijls een wonder was beide van genade en van oordeel.

Jeremia 52:31-34
Deze passage, betreffende de verheffing, die koning Jojachin in zijn slavernij te beurt viel, vonden wij eveneens in 2 Koningen 25:27-30, alleen wordt daar de zeven en twintigste dag van de twaalfde maand genoemd en hier de vijf en twintigste, maar bij zulk soort dingen is een verschil van twee dagen van weinig betekenis. Waarschijnlijk werden de bevelen voor zijn loslating gegeven op de vijf en twintigste dag, maar werd hij niet voor de zeven en twintigste aan de koning voorgesteld. In dit verhaal valt op te merken

1. Dat nieuwe heren nieuwe wetten maken. Nebukadnézar had deze ongelukkige vorst lang gevangen gehouden, en zijn zoon, schoon de gevangene wel genegen, kon hem geen gunst, geen glimlach van zijn vader bezorgen, zoals Jonathan het David kon, maar, toen de oude, gemelijke man dood was, nam zijn zoon hem in bescherming en maakte hem tot zijn gunsteling. Het is een gewoon verschijnsel, dat kinderen ongedaan maken, wat hun ouders gedaan hebben, het zou goed zijn als het altijd een verbetering was, zoals in dit geval.

2. Dat de wereld, waarin wij leven een veranderlijke wereld is. Jojachin begon, met van een troon in een gevangenis te vallen, maar hier wordt hij weer verheven tot een stoel van aanzien, vers 32, zij het ook niet tot een troon van macht. Zoals vroeger zijn staatsieklederen In gevangenis klederen veranderd werden zo werden deze nu weer verwisseld voor staatsieklederen. Zo kakelbont is deze wereld, voorspoed en tegenspoed zijn tegenover elkaar geplaatst, opdat wij mogen leren "blij te zijn als niet blij zijnde, en te wenen, als niet wenende."

3. Dat, al is de macht van de beproeving zeer lang, wij toch niet moeten wanhopen, maar dat de dag tenslotte zal aanbreken. Jojachin was zeven en dertig jaar een gevangene, opgesloten in verachting, van zijn achttiende jaar af, en in die tijd, naar wij veronderstellen kunnen, zo gewend aan de gevangenschap dat hij het zoete van de vrijheid vergeten was, of liever, dat zij, na zo’n lange inkerkering, hem dubbel welkom was. Dit voorbeeld kan hen bemoedigen, wier beproevingen steeds verlengd worden, aan het slot zal het visioen vertroostende woorden spreken, en daarom, hebt zo lang geduld. "Dum spiro spero- Zolang er leven is, is er hoop. Non si male nunc, et olim sic erft- Al lijden wij nu, wij zullen niet altijd lijden."

4. Dat God maken kan, dat Zijn volk genade vindt in de ogen van hen, die hun onderdrukkers zijn, en op onverklaarbare wijze hun hart bewegen om medelijden met hen te hebben, Psalm 106:46 : "Dan deed Hij hen barmhartigheid vinden bij allen die hen als gevangenen hadden weggevoerd." Hij kan hen, die op ruwe toon gesproken hebben, er toe brengen, om met

vriendelijkheid te spreken, en hen, die Zijn volk opgegeten hebben, om het te voeden. Die in verdrukking zijn, zullen derhalve bevinden, dat het niet ijdel is, "dat men hope, en stil zij op het heil des Heeren." En daarom, onze tijden zijn in Gods hand, omdat de harten van allen met wie zij te doen hebben, het ook zijn.

5. En als wij nu in ‘t algemeen de profetie en de geschiedenis van dit boek met elkaar vergelijken, dan kunnen wij in ‘t algemeen leren,
a. Dat het niets nieuws is, dat kerken en personen, die hoogst eerbiedwekkend zijn, ontaarden en zeer bedorven worden.
b. Dat de ongerechtigheid ten verderve strekt van die haar herbergen, en, als men er geen berouw over heeft en ze niet verlaat, zal hun verderf het einde zijn.
c. Dat een uiterlijke belijdenis en uiterlijke voorrechten niet alleen geen verontschuldiging zijn voor de zonde, en niet vrijwaren voor de ondergang maar een zeer grote verzwaring van beide zullen zijn.
d. Dat geen van Gods woorden ter aarde zal vallen, maar de uitkomst ten volle zal beantwoorden aan de voorspelling, en het ongeloof van de mensen zal Gods bedreigingen, zomin als Zijn beloften te niet doen. De rechtvaardigheid en waarheid zijn hier in bloedige letters geschreven, ter overtuiging of ter verschrikking van allen, die Zijn bedreigingen bespotten. "Dwaalt niet, God laat zich niet bespotten."

LETTERLIJKE EN PRACTICALE VERKLARING VAN HET OUDE TESTAMENT

DE KLAAGLIEDEREN VAN

JEREMIA

DOOR

MATTHEW HENRY

OPNIEUW UIT HET ENGELS VERTAALD

VERMEERDERD MET EEN VOORREDE VAN

DR. H. BAVINCK

TWEEDE DRUK

UITGAVE VAN
J. H. KOK TE KAMPEN
1912

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2014

EEN VERKLARING MET PRAKTISCHE OPMERKINGEN

VAN DE KLAAGLIEDEREN VAN JEREMIA.

Sinds wat Salomo zegt, zeker waar is, hoewel in strijd met de algemene wereldse mening, dat het treuren beter is dan het lachen, en, dat het beter is te gaan in het klaaghuis dan te gaan in het huis des maaltijds, behoren wij tot het lezen en beschouwen van de treurige hoofdstukken van dit boek over te gaan, niet alleen bereidwillig, maar in de zekere verwachting er door gesticht te zullen worden; en om ons daartoe voor te bereiden, moeten wij ons schikken tot ene heilige droefheid en besluiten te wenen met de wenende profeet. Laat ons dan beschouwen:

I. de titel van dit boek; in het Hebreeuws heeft het er geen, maar wordt, zoals de boeken van Mozes, naar het eerste woord Eca-How genoemd; maar de Joodse uitleggers noemen het, zoals de Griekse ook doen, en wij na hen: Kinoth Klaagliederen. Zoals wij heilige oden hebben, of liederen der vreugde, zo hebben wij ook heilige elegieën of klaagliederen; zo veel verschillende manieren heeft de oneindige Wijsheid gebruikt om op ons te werken en ons hart te roeren, en zacht te maken en ontvankelijk voor indrukken van de goddelijke waarheid, gelijk zegelwas. Wij hebben u niet alleen op de fluit gespeeld, maar wij hebben u ook klaagliederen gezongen, Mattheüs 11:11.

II. de schrijver van dit boek; het was Jeremia, de profeet, die hier Jeremia de dichter is, en vates betekent beide; daarom is het gepast, dat dit boek aan het boek van zijn profetie is toegevoegd, en is het er een aanhangsel van. Wij vonden daar de voorspellingen in bijzonderheden van de verwoesting van Juda en Jeruzalem, en daarna de geschiedenis er van, om te tonen, hoe nauwkeurig de voorspellingen vervuld werden, ter bevestiging van ons geloof; nu vinden wij hier de uitingen van zijn smart ter gelegenheid er van, om te tonen dat hij volkomen oprecht was geweest in de betuigingen, die hij vaak gedaan had, dat hij niet verlangde naar de dag des onheils, maar dat integendeel het vooruitzicht er van hem met bitterheid vervulde. Toen hij deze rampen zag komen, wenste hij, dat zijn hoofd water ware en zijn oog ene springader van tranen; en toen zij gekomen waren, liet hij blijken, dat die wens geen geveinsdheid was, en, dat hij ver van onverschillig voor zijn land was, van welke misdaad zijn vijanden hem beschuldigden. Hoewel zijn land zeer onvriendelijk voor hem geweest was, en hoewel de ondergang ervan beide was, een bewijs, dat hij waarlijk een profeet was, en ene straf voor hen, omdat zij hem als een valse profeet vervolgd hadden, wat hem in verzoeking had kunnen brengen, om zich er in te verheugen, toch treurde hij er met smart over, en toonde hiermee een beter karakter dan Jona tegenover Ninevé.

III. de oorsprong van deze Klaagliederen; zij zijn ontstaan naar aanleiding van de verwoesting van Juda en Jeruzalem door de Chaldeeën en de daaruit gevolgde ontbinding van de Joodse staat, beide in burgerlijk en geestelijk opzicht. Sommige rabbi's menen, dat dit de klaagliederen zijn, die Jeremia schreef ter gelegenheid van de dood van Josia, die vermeld worden in 2 Kronieken 35:25. Maar, al is het waar, dat die gebeurtenis de deur opende voor alle volgende rampen, toch schijnen deze Klaagliederen geschreven te zijn in 't gezicht, en niet in 't vooruitzicht van deze rampen toen zij reeds gekomen waren, en niet, toen zij nog komen moesten; en er komt niets van Josia in voor, en niets tot zijn lof, zoals, buiten kijf, in de Klaagliederen over hem het geval was. Neen, het is de begrafenis van Jeruzalem, waar dit een elegie op is. Anderen menen, dat deze Klaagliederen vervat waren in de rol, die Baruch uit Jeremia's mond schreef, en die Jojakim verbrandde, dat er eerst alleen het eerste, tweede en vierde hoofdstuk in stonden, maar dat het derde en vijfde de vele dergelijke woorden

waren, die er later aan toegevoegd werden; maar voor deze onderstelling is geen grond; want er wordt uitdrukkelijk gezegd, dat die rol ene herhaling en overzicht was van de preken van de profeet, Jeremia 36:2.

IV. De samenstelling ervan; zij is niet alleen poëtisch, maar ook alfabetisch, zoals sommige van David's psalmen, behalve het vijfde hoofdstuk; ieder vers begint met ene andere letter van het Hebreeuwse alfabet, het eerste met aleph, het tweede met beth, enz., maar het derde hoofdstuk is een drievoudig alfabet; de eerste drie verzen beginnen met aleph, de volgende drie met beth, enz., wat een hulpmiddel was voor het onthouden (daar de bedoeling was, dat ze uit het hoofd geleerd zouden worden) en dat toen in de smaak viel als een sierlijke dichtvorm en daarom nu niet veracht moet worden. Men heeft de opmerking gemaakt, dat in het tweede, derde en vierde hoofdstuk de letter pe voor de air staat, terwijl zij er in 't Hebreeuws alfabet op volgt, als reden waarvan Dr. Lightfoot deze onderstelling ten beste geeft: dat de letter ain, die als getal zeventig betekent, door die verplaatsing in 't oog moest vallen, om hen te herinneren aan de zeventig jaren, aan het eind waarvan God hun gevangenis wenden zou.

V. Het nut er van: van groot nut waren zij ongetwijfeld voor de vrome Joden, in hun lieden, omdat zij in die geestelijke taal hun natuurlijke smart konden uitdrukken, waardoor zij ene levendige herinnering aan Sion onder zich konden bewaren, en hun kinderen, die in Babel geboren waren en het nooit gezien hadden, konden leren te wenen om goede redenen (want hier wordt hun geleerd te rouwen om hun zonde en tot God), en om hen aan te moediger te hopen, dat God tot hen terugkeren en hun genadig zijn zou; en ons zien zij van nut, om ons aan te doen met godzalige smart om de rampen van de kerk van God, zoals past aan hen, die er levende leden van zijn. en besloten om haar lot te delen.

HOOFDSTUK 1

1 Aleph. Hoe zit die stad zo eenzaam, die vol volks was, zij is als een weduwe geworden, zij, die groot was onder de heidenen, een vorstin onder de landschappen, is cijnsbaar geworden. 2 Beth. Zij weent steeds des nachts, en haar tranen lopen over haar kinnebakken; zij heeft geen trooster onder al haar liefhebbers; al haar vrienden hebben trouweloos met haar gehandeld, zij zijn haar tot vijanden geworden. 3 Gimel. Juda is in gevangenis gegaan vanwege de ellende, en vanwege de veelheid der dienstbaarheid; zij woont onder de heidenen, zij vindt geen rust; al haar vervolgers achterhalen ze tussen de engten. 4 Daleth. De wegen Sions treuren, omdat niemand op het feest komt; al haar poorten zijn woest, haar priesters zuchten: haar jonkvrouwen zijn bedroefd, en zij zelve is in bitterheid. 5 He. Haar tegenpartijders zijn ten hoofd geworden, haar vijanden zijn gerust; omdat haar de HEERE bedroefd heeft, vanwege de veelheid harer overtredingen; haar kinderkens gaan heen in de gevangenis voor het aangezicht des tegenpartijders. 6 Vau. En van de dochter Sions is al haar sieraad weggegaan; haar vorsten zijn als de herten, die geen weide vinden, en zij gaan krachteloos heen voor het aangezicht des vervolgers. 7 Zain. Jeruzalem is, in de dagen harer ellende en harer veelvuldige ballingschap, indachtig aan al haar gewenste dingen, die zij van oude dagen af gehad heeft; dewijl haar volk door de hand des tegenpartijders valt, en zij geen helper heeft; de tegenpartijders zien haar aan, zij spotten met haar rustdagen. 8 Cheth. Jeruzalem heeft zwaarlijk gezondigd, daarom is zij als een afgezonderde vrouw geworden; allen, die haar eerden, achten haar onwaard, dewijl zij haar naaktheid gezien hebben; zij zucht ook, en zij is achterwaarts gekeerd. 9 Teth. Haar onreinheid is in haar zomen, zij heeft niet gedacht aan haar uiterste, daarom is zij wonderbaarlijk omlaag gedaald; zij heeft geen trooster. HEERE, zie mijn ellende aan, want de vijand maakt zich groot. 10 Jod. De tegenpartijder heeft zijn hand aan al haar gewenste dingen uitgebreid; immers heeft zij aangezien, dat de heidenen in haar heiligdom gingen, waarvan Gij geboden had, dat zij in Uw gemeente niet komen zouden. 11 Caph. Al haar volk zucht, brood zoekende, zij hebben hun gewenste dingen voor spijs gegeven, om de ziel te verkwikken. Zie, HEERE, en aanschouw, dat ik onwaard geworden ben. 12 Lamed. Gaat het ulieden niet aan, gij allen, die over weg gaat? Schouwt het aan en ziet, of er een smart zij gelijk mijn smart, die mij aangedaan is, waarmede de HEERE mij bedroefd heeft ten dage der hittigheid Zijns toorns. 13 Mem. Van de hoogte heeft Hij een vuur in mijn beenderen gezonden, waarover Hij geheerst heeft; Hij heeft voor mijn voeten een net uitgebreid, Hij heeft mij achterwaarts doen keren, Hij heeft mij woest en ziek gemaakt de ganse dag. 14 Nun. Het juk mijner overtredingen is aangebonden door Zijn hand, zij zijn samengevlochten, zij zijn op mijn hals geklommen; Hij heeft mijn kracht doen vervallen; de HEERE heeft mij in hun handen gegeven, ik kan niet opstaan. 15 Samech. De Heere heeft al mijn sterken in het midden van mij vertreden; Hij heeft een bijeenkomst over mij uitgeroepen, om mijn jongelingen te verbreken; de Heere heeft de wijnpers der jonkvrouw, der dochter van Juda, aangetreden. 16 Ain. Om dezer dingen wille ween ik; mijn oog, mijn oog vliet af van water, omdat de trooster, die mijn ziel zou verkwikken, verre van mij is; mijn kinderen zijn verwoest, omdat de vijand de overhand heeft.

17 Pe. Sion breidt haar handen uit, daar is geen trooster voor haar; de HEERE heeft van Jakob geboden, dat die rondom hem zijn, zijn tegenpartijders zouden zijn; Jeruzalem is als een afgezonderde vrouw onder hen. 18 Tsade. De HEERE is rechtvaardig, want ik ben Zijn mond weerspannig geweest; hoort toch, alle gij volken, en ziet mijn smart; mijn jonkvrouwen en mijn jongelingen zijn in de gevangenis gegaan. 19 Koph. Ik riep tot mijn liefhebbers, maar zij hebben mij bedrogen; mijn priesters en mijn oudsten hebben in de stad de geest gegeven, als zij spijze voor zich zochten, opdat zij hun ziel mochten verkwikken. 20 Resch. Aanzie, HEERE, want mij is bange; mijn ingewand is beroerd, mijn hart heeft zich omgekeerd in het binnenste van mij, want ik ben zeer weerspannig geweest; van buiten heeft mij het zwaard van kinderen beroofd, van binnen is als de dood. 21 Schin. Zij horen, dat ik zucht, maar ik heb geen trooster; al mijn vijanden horen mijn kwaad; en zij zijn vrolijk, dat Gij het gedaan hebt; als Gij de dag zult voortgebracht hebben, dien Gij uitgeroepen hebt, zo zullen zij zijn, gelijk ik ben. 22 Thau. Laat al hun kwaad voor Uw aangezicht komen, en doe hun, gelijk als Gij mij gedaan hebt vanwege al mijn overtredingen; want mijn zuchtingen zijn vele, en mijn hart is mat.

Wij hebben hier het eerste alfabet van deze Klaagliederen, tweeëntwintig verzen, waarin de rampen van Jeruzalem bitter beweend worden, en haar tegenwoordige treurige toestand scherper uitkomt door de vergelijking met haar vroegere bloeiende toestand, door alle verzen

heen, wordt de zonde erkend en betreurd, als de eigenlijke oorzaak van al deze rampen, en er wordt een beroep gedaan op God, om recht tegen hun vijanden, en Hem wordt gesmeekt, om medelijden met hen te hebben. Het hoofdstuk is een geheel, en verschillende vermaningen zijn er door heen gevlochten, maar hier is:

I. Een beklag bij God over hun rampen, en de begeerte, dat Hij in genade op hen neer zal zien, vers 1-11.
II. Hetzelfde beklag bij hun vrienden, en de begeerte, dat zij hen met welwillendheid zullen aanzien, vers 12-17.
III. Een beroep op God en Zijn rechtvaardigheid te die aanzien, vers 18 -22, waarin Hij gerechtvaardigd wordt ten opzichte van hun beproevingen, en Hem nederig verzocht wordt Zich te rechtvaardigen door hun verlossing. Klaagliederen 1:1-11. Men zou haast zeggen, dat al wiens hart enigszins gestemd is om te wenen met de wenenden, nauwelijks in staat kan zijn, zijn tranen te weerhouden bij het lezen van deze verzen, zo aandoenlijk zijn deze Klaagliederen.

I. De jammer van Jeruzalem wordt hier beklaagd als zeer drukkend en door vele omstandigheden aanmerkelijk verzwaard. Laat ons deze jammer bezien.
1. Ten opzichte van hun burgerlijken staat.
a. De stad, die bevolkt was, is nu ontvolkt, vers 1. Er wordt van gesproken met verbazing. Wie zou gedacht hebben, dat het ooit hiertoe komen zou! Vragenderwijs -Wat is de oorzaak, dat het zover gekomen is? Of bij wijze van beklag -Helaas helaas! hoe zit die stad zo eenzaam, die vol volk was! Zij was vol van haar eigen volk, dat haar vervulde, en vol van lieden van andere volken, die in haar samenstroomden, met wie zij een voordelige handel en een aangenaam verkeer had, maar nu is haar eigen volk in gevangenschap gevoerd, en geen vreemdeling maakt haar meer het hof: "zij zit eenzaam". "De voornaamste plaatsen van de stad zijn niet meer als vroeger, plaatsen van samenkomst, waar de wijsheid luide riep," Spreuken 1:20, 21, en te recht worden zij niet meer bezocht, omdat het roepen van de wijsheid er niet meer gehoord wordt. Die sterk vermeerderd zijn, kan God spoedig verminderen. "Zij is als een weduwe geworden Haar koning, die haar man was, of had moeten zijn, is afgesneden, en weg, haar God is van haar weggegaan, en heeft haar een scheidbrief gegeven, zij is zonder kinderen, eenzaam en vol smart, als een weduwe. Laat geen familie, geen staat, noch Jeruzalem noch Babel zelf, zeker zijn, en zeggen: "Ik zal koningin zijn, en ik zal niet als weduwe zitten" Jesaja 47:8. Zie ook Openbaring 18:7.

b. Een stad die heerschappij had, is nu in onderwerping. "Zij was groot geweest onder de heidenen, zeer geliefd bij sommigen, zeer gevreesd bij anderen, in grote achting bij en gehoorzaamd door beide, sommigen brachten haar geschenken, en anderen betaalden haar schatting, zodat zij in werkelijkheid een vorstin onder de landschappen was, en iedere schoof voor de hare boog, zelfs de vorsten van het volk dongen naar haar gunst". Maar nu is alles veranderd, zij heeft niet alleen haar vrienden verloren en zit eenzaam, maar zij heeft ook haar vrijheid verloren en is cijnsbaar, geworden, eerst betaalde zij schatting aan Egypte en nu aan Babel. Zonde brengt een volk niet slechts tot vereenzaming maar tot slavernij.

c. De stad, die altijd vol vrolijkheid was, is nu droefgeestig geworden en in ieder opzicht vol van smart. Jeruzalem was een vrolijke stad geweest, waarheen de stammen opgingen, om zich te verblijden voor de Heere, zij was de "vreugde van de gehele aarde, maar nu weent zij steeds, haar gelach is veranderd in wening haar plechtige feesten zijn alle opgehouden, zij weent des nachts, zoals zij, die werkelijk treuren, in stilte treuren, in ‘t geheim, in eenzaamheid, des nachts, als anderen zich neervleien om te rusten, haar gedachten zijn enkel

bezig met haar jammer, en de smart beheerst haar". Wat het hoofd van de profeet was om haar, toen zij er geen acht op gaf, is haar hoofd nu, water, en "haar oog is een springader van tranen, zodat zij dag en nacht weent, haar tranen lopen voortdurend over haar wangen." Hoewel niets vlugger droogt dan een traan, zo ontlokt toch nieuwe smart nieuwe tranen, zodat haar wangen altijd nat zijn. Er is niets meer gewoons onder de zon, dan "de tranen van de verdrukten, Spreuken 4:2, die als de wolken wederkomen na de regen," Spreuken 12:2.

d. Die van de heidenen afgezonderd was, woont nu onder de heidenen, zij, die een bijzonder volk waren, zijn nu een vermengd volk, vers 3. Juda is in gevangenis gegaan, uit zijn eigen land naar het land van zijn vijanden, en daar blijft hij, en zal hij waarschijnlijk blijven, onder hen die vreemdelingen zijn van God en de verbonden van de belofte, bij wie hij geen rust vindt, geen voldoening voor zijn gemoed, en geen vaste woonplaats, maar wordt voortdurend verjaagd van de ene plaats naar de andere, naar de willekeur van de heerszuchtige tirannen, die hem overwonnen hebben. En wederom, vers 5 : Haar kinderen gaan heen in de gevangenis voor het aangezicht des tegenpartijders, die het zaad van het volgende geslacht hadden moeten zijn, zijn weggevoerd, zodat het land dat nu verlaten is, waarschijnlijk verlaten zei blijven en verloren gaan bij gebrek aan erfgenamen. Die onder hun eigen volk wonen, en nog wel een vrij volk, en in hun eigen land, zouden dankbaarder zijn voor de gunsten, die zij genieten, als zij maar aan de rampen dachten van hen, die naar vreemde landen verdreven zijn.

e. Die gewoon waren in hun oorlogen te overwinnen, zijn nu zelf overwonnen, en men juicht over haar: alle haar vervolgers achterhalen ze tussen de engten, vers 3, zij verkregen alle mogelijke voordelen op haar, zodat hun volk onvermijdelijk door de hand des tegenstanders valt, want er is geen weg ter ontkoming, vers 7, zij waren aan alle zijden ingesloten, en waarheen zij ook trachtten te vluchten, vonden zij de weg afgesneden. Als zij hun best deden om weg te komen, waren zij er niet toe in staat, maar werden achterhaald en overwonnen, zodat overal haar tegenpartijders ten hoofd en haar vijanden gerust zijn, vers 5, waarheen hun zwaard zich keert, zijn ze de sterksten. In zulke benauwdheid brengen de mensen zich door hun zonde. Als wij toestaan, dat wie onze grootste vijand en tegenstander is, heerschappij over ons voert, en ons ten hoofd is, zal naar recht aan onze andere vijanden toegelaten worden, heerschappij over ons te voeren.

f. Die zich als volk niet alleen onderscheiden, maar tot een zekere waardigheid verheven hadden, wie God ere aangedaan en hun naburen eer bewezen hadden, zijn nu tot verachting geworden, vers 8. Allen, die haar vroeger eerder, achten haar onwaard, die haar bondgenootschap zochten, hechten er nu geen waarde meer aan, die haar vleiden, toen zij rijk en voorspoedig was, veronachtzamen haar nu zij rampspoedig is, dewijl zij haar naaktheid gezien hebben. Door het overwicht van de vijanden over haar, bemerken zij haar zwakheid, en dat zij niet zo’n sterk volk is, als men dacht, dat zij was, en door de overmacht van Gods oordelen over haar, bemerken zij haar goddeloosheid, die nu aan het licht komt, en overal besproken wordt. Nu blijkt het, hoe zij zich door hun zonden verlaagd hebben. De vijand maakt zich groot tegen hen, vers 9, zij vertreden hen en juichen over hen, in hun ogen is zij omlaaggedaald, het achterste van de volken, hoewel zij eens het hoofd was. De zonde is een schandvlek van de natiën.

g. Die in een vruchtbaar land woonden, waren op het punt van om te komen, en velen van hen kwamen om, bij gebrek aan het noodzakelijkste voedsel, vers 11. Al haar volk zucht in wanhoop en moedeloosheid, zij zijn op het punt te bezwijken, er is geen geest meer in hen, en daarom zuchten zij, brood zoekende, want zij zoeken tevergeefs. Tenslotte kwam het zover

met hen, "dat het volk des lands geen brood had," Jeremia 52:6, en in hun gevangenschap hadden zij veel moeite om aan brood te komen, Hoofdstuk 5:6. Zij hebben hun gewenste dingen, hun juwelen, en schilderijen, en al het meubilair van pronkkamers, waarmee zij zich vermaakten, als zij er naar zagen, zij hebben die verkocht om er brood voor te kopen voor zich zelf en hun gezinnen, zij hebben er afstand van gedaan "voor spijze om de ziel te verkwikken, of (zoals in de kanttekening staat) om hun ziel weer tot hen te doen komen," wanneer zij op het punt waren te bezwijken. Zij verlangden geen andere hartsterking dan spijze. "Al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven, en voor brood, dat de staf des levens is". Die overvloed hebben van kostelijke dingen moeten daar niet trots op zijn, noch verzot, want er kan een tijd komen, dat zij blij zullen zijn, er noodzakelijke dingen voor te kunnen krijgen. En laat hen, die toereikend voedsel hebben, om hun ziel te verkwikken, daar tevreden mee zijn en dankbaar, al hebben zij geen kostelijke dingen.

2. Wij hebben hier het verhaal van de rampen van hun geestelijken staat, de vernietiging van hun heilige bezittingen, die veel meer te betreuren was dan die van hun tijdelijke bezittingen. a. Hun godsdienstige feesten werden niet meer waargenomen en bezocht, vers 4. De wegen Sions treuren, zij zien er droefgeestig uit, zij zijn begroeid met gras en onkruid. Het placht een aangename ontspanning te zijn, onophoudelijk mensen te zien gaan en komen langs de grote weg, die naar de tempel leidde, maar nu kunt gij er staan, zolang gij wilt, zonder iemand te zien, "omdat niemand op het feest komt, een voleindiging is met hen gemaakt door de verwoesting van hetgeen vroeger de stad van onze bijeenkomsten was", Jesaja 33:20. De heilige feesten waren verwaarloosd en ontheiligd, Jesaja 1:11, 12, en daarom is er nu met recht een eind aan gemaakt. Maar wanneer de wegen Sions aldus tot treuren gebracht zijn, kunnen de zonen Sions niet anders doen dan met hen treuren. Het is zeer smartelijk voor goede mensen om de godsdienstige bijeenkomsten te zien ophouden, als de gelovigen verstrooid worden, terwijl het hun, die ze gaarne zouden bijwonen, belet wordt. En, zoals "de wegen Sions treuren, zo zijn ook alle haar poorten geweest," waarin de getrouwe vereerders plachten samen te komen, want er is niemand meer. Eens was er een tijd, dat "de Heere de poorten Sions beminde boven alle woningen Jakobs," maar nu heeft Hij hen verlaten, en is getergd om Zich aan hen te onttrekken, en daarom kan het hun niet anders gaan, dan de tempel, toen Christus die verliet. "Ziet, uw huis wordt u woest gelaten," Mattheüs 23:38.

b. Hun gewijde personen waren totaal onmachtig om hun gewone diensten te verrichten, zij waren volkomen moedeloos. "Haar priesters zuchten, om de verwoesting van de tempel, hun liederen zijn in zuchten verkeerd, zij zuchten, want zij hebben niets te doen, en daarom kunnen zij niets krijgen, zij zuchten, als het volk, brood zoekende, omdat de Heere niet geofferd werd, want daarvan moesten zij leven". Het is tijd om te zuchten, als de priesters, de dienaars des Heeren, zuchten. "Ook haar jonkvrouwen, die gewoon waren met muziek en dans, hun plechtige feesten op te luisteren, zijn bedroefd, en zij zelf is in bitterheid. Men lette op haar diensten ten dage van Sions voorspoed," Psalm 68:25 :"In het midden gingen de trommelende maagden, en daarom wordt nu ook opgemerkt, dat zij er niet zijn. Haar jonkvrouwen zijn bedroefd en daarom is zij in bitterheid, dat wil zeggen, dat al de inwoners van Sion het zijn, wier karakter zo is, dat zij bedroefden zijn om van de bijeenkomst wille en, dat de schimping, die een last op haar is, dat ook op hen is," Zef. 3:18.

c. Hun godsdienstige plaatsen waren ontheiligd, vers 10. De heidenen gingen in haar heiligdom, in de tempel zelf, waarin geen Israëliet mocht binnentreden, met hoeveel eerbied en vroomheid ook, maar de priesters alleen. De vreemde, die daar bij komt, al was het om te aanbidden, zal gedood worden. Daar stromen de heidenen nu gauw naar binnen, niet om te aanbidden, maar om te plunderen. God had bevolen, "dat de heidenen in de gemeente niet

zouden komen, noch in het volk van de Joden ingelijfd worden", Deuteronomium 23:3, toch gingen zij nu in het heiligdom, zonder dat het hun belet werd. Niets is smartelijker voor hen, die waarlijk belangstellen in de ere Gods, en niets wordt door hen meer betreurd, dan de schending van Gods wet, en de verachting, waaraan de heilige dingen ten prooi zijn. In Psalm 74:3 wordt geklaagd, "dat de vijand alles in het heiligdom verdorven heeft".

d. Hun godsdienstige gereedschappen en alle kostelijke dingen, waarmee de tempel versierd en verfraaid was, en waarvan gebruik werd gemaakt in de dienst van God, waren een prooi voor de vijand, vers 10. De tegenpartijder heeft zijn hand aan alle haar gewenste dingen uitgebreid, heeft op alles de hand gelegd en voor zich zelf in bezit genomen. Wat deze gewenste dingen waren, kunnen wij lezen in Jesaja 64:11, waar aan de klacht over het verbranden van de tempel wordt toegevoegd: "Alle onze gewenste dingen zijn tot woestheid geworden," de ark en het altaar, en alle andere tekenen van Gods tegenwoordigheid onder hen, dat waren de dingen, die door hen boven alle andere dingen gewenst werden, en die waren nu in stukken gebroken en weggevoerd. Zo is van de dochter Sions al haar sieraad weggegaan, vers 6. De heilige sieraden waren het sieraad van de dochter Sions, toen de tempel, dat heilige en schone huis, verwoest was, was haar schoonheid weg, dat was het verbreken van de stok liefelijkheid, de wegneming van de tekenen en zegelen van het verbond. Zacharia 11:10. Hun rustdagen werden bespot, vers 7. De tegenstanders zien haar aan, zij spotten met haar rustdagen. Zij lachten hen uit, omdat zij een van de zeven dagen waarnamen als rustdag van hun wereldse bezigheden. Juvenalis, een heidens dichter, maakt de Joden van zijn tijd bespottelijk, omdat zij een zevende deel van hun tijd verloren laten gaan: "Cui septime quaeque fuit lix Ignava et vitae partem non attigit ullam." Een dag ten sabbat zich te kiezen is van de zeven een verliezen, terwijl toch de sabbat, als hij geheiligd wordt, zoals het behoort, beter besteed zal worden, dan al de andere dagen van de week. En terwijl de Joden beleden, dat zij het deden in gehoorzaamheid aan hun God en tot Zijn eer, vroegen hun tegenstanders hun: "Wat wint gij er bij? Welk voordeel hebt gij er van, dat gij Gods ordinantiën houdt, die u nu in uw ellende in de steek laat?" Het is een grote smart voor allen, die God liefhebben, te horen, dat Zijn ordinantiën bespot worden, en in ‘t bijzonder de sabbat. Sion noemt ze Zijn sabbatten, want de sabbat was gemaakt voor de mensen, het is Zijn instelling, maar het is haar voorrecht, en de oneer, de sabbat aangedaan, beschouwen alle zonen van Sion als hun aangedaan, en nemen ze, in overeenstemming daarmee, ter harte, ook zullen zij de sabbat of enige andere goddelijke ordinantie niet als minder eerbiedwaardig beschouwen, of minder waarderen, omdat hij bespot wordt.

e. Wat al deze smarten grotelijks verzwaarde, was, dat hun toestand op ‘t ogenblik juist het omgekeerde was van wat hij vroeger geweest was, vers 7. Nu, in de dagen van haar ellende en harer ballingschap, nu alles donker en somber is, is zij indachtig aan alle haar gewenste dingen, die zij van oude dagen af gehad heeft, en nu weet zij ze beter te waarderen dan vroeger, toen zij er het volle genot van had. God leert ons dikwijls de waarde van gunsten kennen door ze ons te doen missen, en tegenspoed is het zwaard te dragen voor hen, die er in vervallen zijn van het toppunt van voorspoed. Dit krenkte Davids hart toen hij verbannen was van Gods geboden, dat hij er aan gedacht, "hoe hij heenging onder de schare naar Gods huis," Psalm 42:5.

II. Hier wordt geklaagd over de zonden van Jeruzalem als de aanleidende oorzaak van al deze rampen, die zij uitgelokt hadden. Wie ook de werktuigen zijn, God is de auteur van al deze jammer, het is de Heere, die haar bedroefd heeft, vers 5, en Hij heeft het gedaan als een rechtvaardig Rechter, want zij heeft gezondigd.

1. Wat ‘t getal betreft, zijn haar zonden ontelbaar. Zijn haar smarten vele? Hare zonden zijn nog veel talrijker. "Het is, omdat haar zonden machtig vele zijn, dat de Heere haar bedroefd heeft". Zie Jeremia 30:14. Als een volk de overtredingen vermenigvuldigt, kunnen wij niet zeggen, zoals Job in zijn geval deed, dat God "hun wonden vermenigvuldigt zonder oorzaak", Job 9:17.

2. Wat de aard betreft, zijn zij uiterst snood, vers 8 : Jeruzalem heeft zwaarlijk gezondigd, heeft zonde gezondigd (staat er eigenlijk), heeft met volle bewustheid, opzettelijk gezondigd, heeft die zonde gezondigd, die boven alle andere zonden door de Heere gehaat wordt, de zonde van de afgoderij. De zonden van Jeruzalem, dat zulk een schone belijdenis heeft, en zulke schone voorrechten geniet zijn van alle zonden de ergste. Zij heeft zwaarlijk gezondigd, vers 8, en daarom, vers 9, is zij wonderbaarlijk omlaag gedaald. Erge zonden veroorzaken een wonderbaarlijk verderf, sommige werkers van de ongerechtigheid ontvangen een vreemde straf, Job 31:3. Er zijn zonden, die men duidelijk herkent aan de straf.
a. Zij hebben zelf met hardheid verdrukt en worden daarom zelf naar recht, verdrukt, vers 3 : Juda is in gevangenis gegaan, en dat vanwege de ellende, vanwege de veelheid van de dienstbaarheid, omdat de rijken onder hen de armen verdrukten en met hardheid deden dienen, en in ‘t bijzonder (zoals ‘t Chaldeeuws het omschrijft, omdat zij hun Hebreeuwse slaven verdrukten, wat hun verweten wordt in Jeremia 34:11. Onderdrukking was een van hun schreiende zonden, Jeremia 6:6, 7, en het is een zonde, die ten hemel schreit. Zij hebben zichzelf verlaagd en worden daarom naar recht verlaagd. Allen achten haar onwaard, vers 8, want haar onreinheid is in haar zomen, aan haar klederen is te zien, dat zij in het slijk van de zonde gewenteld heeft. Niemand ken onze eer bevlekken, als wij ze zelf niet bezoedelen.
b. Zij zijn zeer zeker geweest, en zijn daarom rechtvaardig verrast door deze ondergang, vers 9 : Zij heeft niet gedacht aan haar uiterste, zij nam de waarschuwing niet ter harte, die haar gegeven werd, om aan haar uiterste te denken, om te bedenken, wat het einde moest zijn van de goddelozen weg, die zij bewandelde, en daarom is zij wonderbaarlijk omlaag gedaald, opdat zij voelen zou, wat zij niet wilde vrezen, daarom zal de Heere haar plagen wonderlijk maken.

III. Hier wordt geklaagd over Jeruzalems vrienden, omdat zij vals en flauwhartig zijn, en zeer onvriendelijk. Zij hebben allen trouweloos met haar gehandeld, vers 2, zodat zij in werkelijkheid haast tot vijanden geworden zijn. Die haar bedriegen hebben haar evenveel kwelling veroorzaakt als haar verstoorders. De stok, die onder ons breekt, kan ons evenveel nadeel doen, als de stok, die ons slaat, Ezra 29:6, 7. Haar vorsten, die haar moesten beschermen, hebben geen moed genoeg, om de vijand het hoofd te bieden tot hun eigen bescherming, zij zijn als de herten, die bij het eerste alarm de vlucht nemen, zonder een poging te doen tot verdediging, ja, zij zijn als de herten, die verhongeren, omdat zij geen weide vinden en gaan daarom krachteloos heen voor het aangezicht des vervolgers, en omdat zij geen kracht hebben om te vluchten, worden zij spoedig ingehaald en vallen als een weerloze prooi de vijand in handen. Hare naburen zijn niet hulpvaardig, want,
1. Zij heeft geen helper, vers 7, zij konden niet of zij wilden niet, ja,
2. Zij heeft geen trooster, niemand, die medelijden met haar heeft, of een middel aangeeft om haar smarten te verlichten, vers 7, 9. Zoals Jobs vrienden zagen zij, dat het nergens toe diende, zo groot was haar jammer, en moeilijke vertroosters zijn allen in zulk een geval.

IV. Over dit alles wordt geklaagd bij Jeruzalems God en alles wordt opgedragen aan Zijn goedertierenheid en ontferming, vers 9 : "Heere zie mijn ellende aan, en neem er kennis van" en, vers 11 :"Zie, Heere en aanschouw, neem Uw maatregelen". De enige manier om onze last

rustig te dragen, is die eerst op God te werpen, en het Hem over te laten om met ons te doen, zoals Hem goeddunkt.

Klaagliederen 1:12-22
De klachten hier zijn, wat haar inhoud betreft dezelfde als die in het voorgaande deel van het hoofdstuk, maar in deze verzen erkent de profeet, in naam van de treurende kerk, meer in 't bijzonder de hand van God in deze rampen, en de rechtvaardigheid van Zijn hand.

I. De kerk maakt hier, in haar ellende, haar beproeving groot, en toch niet groter dan zij was, haar zuchten waren niet zwaarder dan haar slagen. Zij beroept zich op al haar aanschouwers: Aanschouw en ziet of er een smart is die mij werd aangedaan, vers 12. Dit kon misschien naar waarheid gezegd worden van Jeruzalems smarten, maar wij zijn al te geneigd het op ons toe te passen, als wij in moeite zijn, en meer dan redelijk is. Omdat onze eigen last ons het meest drukt, en wij ons zelf niet kunnen overreden, er ons mee te verzoenen, zijn wij gereed om uit te roepen: Zeker, nooit was er een smart, gelijk mijn smart, maar als al onze smart bij die van anderen werd gevoegd, en zij werd dan in gelijke delen verdeeld, dan zou ieder van ons zeggen: "Ik bid u, geef mij de mijn terug."

II. Zij ziet hier over de werktuigen heen naar de auteur van haar smarten, en erkent, dat zij alle door Hem besloten, bevolen en beschikt zijn: Het is de Heere, die mij bedroefd heeft en Hij heeft mij bedroefd, omdat Hij vertoornd is tegen mij, de grootheid van Zijn ongenoegen kan afgemeten worden naar de grootheid van mijn jammer, Hij heeft het gedaan, ten dage van de hittigheid Zijns toorns, vers 12. Beproevingen kunnen niet anders dan ons zeer smarten, als wij zien, dat zij het gevolg zijn van Gods gramschap: en dat doet de kerk hier:
1. Zij is als iemand, die de koorts heeft, en die koorts is van God gezonden: "Hij heeft een vuur in mijn beenderen gezonden, vers 13, een bovennatuurlijk vuur, "waarover Hij geheerst heeft, zodat hun gebeenten uitgebrand zijn als een haard," Psalm 102:4, verteerd door pijnen en verdord."
2. Zij is als iemand in een net: hoe meer zij zich inspant er uit te komen, des te meer raakt zij er in verward, en dit net is door God uitgezet. "Mijn vijanden zouden geen succes hebben gehad met hun listen, als God geen "net had uitgebreid voor mijn voeten."
3. Zij is als iemand in een woestijn, wiens weg vol hindernissen is, eenzaam, en vermoeiend. "Hij heeft mij achterwaarts doen keren, zodat ik niet voort gaan, Hij heeft mij woest gemaakt, zodat ik niets heb om mij te steunen, maar de gehele dag ziek ben."

4. Zij is als iemand onder een juk geen juk om te werken, maar om boete te doen, haar hals en voeten zijn bijeengebonden, vers 14 :Het juk van mijn overtredingen is saamgebonden door Zijn hand. Wij worden nooit verstrikt in een juk dan dat door onze eigen overtredingen gevormd wordt. "De zondaar zal met de banden van zijn zonde vastgehouden worden," Spreuken 5:22. Het juk van Christus' geboden is een zacht juk, Mattheüs 11:30, maar dat van onze overtredingen is hard. De Schrift zegt ons, dat God ons dit juk aanbiedt, als Hij ons schuldig vindt, en Hij brengt ons in die inwendige smarten en uitwendige moeilijkheden, die wij door onze zonden verdiend hebben. Wanneer het geweten, als Zijn afgevaardigde, ons overgeeft aan Zijn oordeel, dan is het juk aangebonden en door de hand van Zijn rechtvaardigheid samengevlochten, en niets dan de hand van Zijn vergevende genade zal het ontbinden.

5. Zij is als een, die in het stof ligt, en Hij is het, die alle wijze sterken vertreden heeft, en hun de kracht ontnomen om staande te blijver, en hen neergeveld door het een oordeel na het andere, en hen laten vertreden door hun trotse overwinnaars, vers 15. Ja, zij is als een in een

wijnpers, niet alleen getreden, maar gebroken, verbrijzeld als druiven in de wijnpers van Gods gramschap, en haar bloed is uitgeperst als wijn, en het is God, die de jonkvrouwe, de dochter van Juda getreden heeft.

6. Zij is in de hand van haar vijanden, en het is de Heere, die haar in hun handen gegeven heeft, vers 14. Hij heeft mijn kracht doen vervallen, zodat ik niet in staat ben hun het hoofd te bieden, ja, niet alleen niet in staat om tegen hen op te staan, maar niet in staat om van onder hen op te staan, en Hij heeft mij in hun handen gegeven, ja, vers 15, Hij heeft een bijeenkomst over mij uitgeroepen, om mijn jongelingen te verbreken, en het is een ijdele gedachte om zo'n bijeenkomst tegen te staan, en wederom, vers 17 : De Heere heeft van Jakob geboden, dat die rondom hen zijn, zijn tegenpartijders zouden zijn. "Hij, die zo vaak de verlossingen Jakobs geboden had", Psalm 44:5, gebiedt nu een aanval tegen Jakob, omdat Jakob de geboden van Zijn wet niet gehoorzaamd heeft.

III. Terecht vraagt zij om het medelijden en erbarmen van de aanschouwers van haar jammer, vers 12 :"Gaat het ulieden niet aan, gij allen die over de weg gaat? Kunt gij mij zien zonder iets te gevoelen? Wat, zijn uw harten van steen en uw ogen van marmer, dat gij mij geen enkele gedachte, of blik, of traan schenken kunt, als blijk van medegevoel? Zijt gij dan geen vlees en bloed? Hebt gij er dan geen belang bij, dat het huis van uw buurman in brand staat? Zo zijn er, die geen deel nemen in Sions rampen en smarten, zij bekommeren zich niet over de verbreking van Jozef. Hoe treffend roept zij hun medegevoel in! vers 18 : Hoort toch alle gij volkeren, ziet mijn smart, hoort mijn klachten, en ziet of ik er reden toe heb. Deze bede is gelijk aan die van Job, Hoofdstuk 19:21: "Ontfermt u mijner ontfermt u mijner, o gij mijn vrienden!" Een last drukt niet zo zwaar, als onze vrienden medelijden met ons hebben, en hun tranen mengen met de onze, want dat is een bewijs, dat wij niet veracht zijn, wat gewoonlijk in beproeving meer gevreesd wordt dan iets anders.

IV. Zij rechtvaardigt haar smart, hoe groot ook, om deze rampen, vers 16 : Terwille van deze dingen ween ik, des nachts ween ik, vers 2, als niemand mij ziet, mijn oog, mijn oog vliet af van water. Deze wereld is een tranendal voor Gods volk. Sions zonen zijn dikwijls Sions rouwdragers. Sion breidt haar handen uit, vers 17, wat hier eer een uiting van wanhoop dan van verlangen is, zij slaat haar handen uit, als een, die alles verloren geeft. Laat ons zien welke reden zij opgeeft voor deze hartstochtelijke smart.
1. Haar God heeft zich aan haar omtrokken, en Micha, die slechts goden van goud had, riep, toen zij hem ontstolen werden: "Wat heb ik nu meer? Wat is het dan, dal gij tot mij zegt: Wat is u? De kerk klaagt hier uitermate, want zegt zij: De Trooster, die mijn ziel zou verkwikken, is verre van mij." God is de Trooster, Hij placht het voor haar te zijn, Hij alleen kan werkelijk troost geven, Zijn woord is het, dat troostredenen spreekt, Zijn Geest is het, die ze tot ons spreekt. Zijn vertroostingen zijn versterkend, in staat om "de ziel te verkwikken," ze op te heffen, wanneer zij als verzonken is en wij daar machteloos bij staan, maar nu is Hij weggegaan in misnoegen, "Hij is verre van mij, en ziet mij van verre." Het is geen wonder, dat de zielen van de heiligen bezwijken, als God, die de enige Trooster is, die hen verkwikken kan, Zich op een afstand houdt.

2. Haar kinderen zijn van haar verwijderd, en niet in staat haar te helpen, om hen is het, dat zij weent, als Rachel om de hare, "omdat zij niet zijn, en daarom weigert zij getroost te worden. Hare kinderen zijn verwoest, omdat de vijand de overhand heeft tegen hen: Er is niemand van alle de kinderen, die haar zachtkens leidt," Jesaja 51:18, zij kunnen zichzelf niet helpen, en hoe zouden zij haar helpen? Beide, de jonkvrouwen en de jongelingen, die haar vreugde en haar hoop waren, zijn in de gevangenis gegaan, vers 18. "Van de Chaldeeën wordt gezegd, dat

zij de jongelingen noch de maagden verschoonden, noch het schone geslacht, noch de bloeitijd des levens", 2 Kronieken 36:17.

3. Haar vrienden lieten haar in de steek sommigen wilden haar geen verkwikking geven en anderen konden niet. Zij breidt haar handen uit, als om verkwikking te vragen, maar er is geen trooster voor haar, vers 17, niemand, die troosten kan, en niemand, die ‘t zou willen, zij riep tot haar liefhebbers, en noemde ze haar liefhebbers om hen te bewegen haar te helpen, maar zij hebben haar bedrogen, het bleek, dat zij waren als de beken in de zomer voor de dorstige wandelaar, Job 6:15. Wij worden gewoonlijk bedrogen en teleurgesteld door het schepsel, waarop wij ons hart stellen en waaraan wij onze verwachtingen ontlenen. Haar afgoden waren haar liefhebbers. Egypte en Assyrië waren haar vertrouwden. Maar zij bedrogen haar. Die haar het hof maakten, in haar voorspoed, schuwden haar en hield en zich vreemd van haar in haar tegenspoed. Gelukkig zijn zij, die God tot hun vriend hebben gemaakt, en Zijn liefde bewaren, want Hij zal hen niet bedriegen.

4. Zij, wier plicht het was haar te leiden waren buiten machte haar enige dienst te bewijzen. De priesters en de oudsten, die aan ‘t hoofd van de zaken hadden moeten staan, stierven van honger, vers 19, zij hebben de geest gegeven, als zij spijze voor zich zochten, zij gingen brood bedelen, om in het leven te blijven. Inderdaad de honger is zwaar in het land, als er geen brood is voor de wijze, als de priesters en de oudsten van honger sterven. De priesters en de oudsten moesten haar troosters zijn, maar hoe zouden zij anderen troosten, als zij zelf troosteloos waren? Zij horen, dat ik zucht, wat een oproep voor hen moest zijn om mij te hulp te komen, maar ik heb geen trooster. Gij hebt vriend en metgezel ver van mij gedaan.

5. Haar vijanden waren haar te sterk, en zij juichten over haar. Zij hadden de overhand, vers 16. Van buiten heeft mij het zwaard beroofd en doodt al wat het tegenkomt, en van binnen zijn alle levensmiddelen door de belegeraars afgesneden, zodat er is als de dood, dat is honger, die even erg is als pestilentie, of nog erger, van buiten het zwaard, uit de binnenkameren de verschrikking, Deuteronomium 32:25. En evenals de vijanden, die de werktuigen van het onheil waren, zeer wreed waren, zo weren het ook degenen, die toeschouwers waren, de Edomieten en de Ammonieten, die Israël een kwaad hart toedroegen: Zij horen mijn kwaad en zij zijn vrolijk, dat Gij het gedaan hebt vers 21, zij verblijden zich in het kwaad zelf, en zij verblijden zich dat het Gods werk is, zij verblijden zich, dat God en Zijn Israël het oneens geworden zijn, en dienten gevolge behandelen zij hen als vreemden. Jeruzalem is als een afgezonderde vrouw onder hen, die zij bang zijn om aan te raken en die zij schuwen, vers 17. Om al deze redenen kan het geen verwondering wekken, en ook kan zij niet berispt worden, dat haar zuchtingen vele zijn, om haar tegenwoordige smart en dat haar hart mat is, uit vrees voor wat nog komen zal.

V. Zij rechtvaardigt God in al wat over haar gebracht wordt, en erkent, dat zij deze strenge kastijding verdiend heeft om haar zonden. Het juk, dat zo zwaar drukt, en zo vast bindt, is het juk van haar overtredingen, vers 14. De boeien, waardoor wij gebonden zijn, zijn ons eigen werk, en het is onze eigen roede, waarmee wij geslagen worden. Wanneer de kerk hier gesproken had, alsof zij dacht, dat de Heere streng was, dan doet zij wel, haar fout te herstellen, ten minste zich te verklaren, door te erkennen, vers 18 : De Heere is rechtvaardig Hij doet ons geen onrecht, door ons zo te behandelen, ook kunnen wij Hem niet beschuldigen van onrechtvaardigheid daarin, hoe onrechtvaardig de mensen zijn, wij zijn zeker, dat de Heere rechtvaardig is, en Zijn rechtvaardigheid openbaar maakt, hoewel hun wetten met de zijn in tegenspraak zijn. Welke de moeilijkheden zijn, waarmee het God behaagt ons te beproeven, wij moeten erkennen, dat Hij daarin rechtvaardig is, zij begrijpen noch Hem noch

ons zelf, als wij het niet erkennen, 2 Kronieken 12:6. Zij erkent de gerechtigheid van Gods daden, door de ongerechtigheid van haar eigene te erkennen: Ik ben Zijn mond weerspannig geweest, vers 18, en wederom, vers 20 :Ik ben zeer weerspannig geweest. Wij kunnen geen kwaad genoeg van de zonde zeggen, en onze eigene zonde moeten wij altijd de ergste noemen, moeten die weerspannigheid, en opstand tegen God noemen, voor alle ware boetvaardigen is de zonde zeer smartelijk. Dat is het, wat zwaarder op haar drukt dan de beproevingen, waaronder zij gebukt gaat: Mijn ingewand is beroerd, het rommelt als de zee, wanneer zij beroerd is, Mijn hart heeft zich omgekeerd in het binnenste van mij, het is rusteloos, het is onderste boven gekeerd, want ik ben zeer weerspannig geweest. Smart over de zonde moet grote smart zijn en de ziel treffen.

VI. Zij beroept zich voor haar tegenwoordig lot, beide, op de genade en op de rechtvaardigheid van God.
1. Zij beroept zich op Gods genade wegens haar smarten, die haar tot een geschikt voorwerp van Zijn medelijden hadden gemaakt, vers 20 Aanzie, Heere, want ik ben bang, neem kennis van mijn lot, en neem zulke maatregelen tot mijn verlichting, als U goeddunkt. Het is een troost voor ons, dat de rampen, die onze geest neerdrukken, onbedekt zijn voor Gods oog.

2. Zij beroept zich op Gods rechtvaardigheid voor het onrecht, dat haar vijanden haar aangedaan hebben, vers 21, 22:Gij zult de dag voortbrengen, die Gij uitgeroepen hebt, de dag, die bepaald is in de raad van God en bekend gemaakt in de profetieën, als Zijn vijanden die wij nu vervolgen, zullen zijn gelijk ik ben, als de beker van de zwijmeling, die nu in mijn handen is gegeven, in hun handen zal gegeven worden.

3. Het kan ook als een gebed gelezen worden: "Moge de bepaalde dag komen" en verder: "Laat al hun kwaad voor Uw aangezicht komen, laat het gedacht, laat het vergolden worden: neem wraak op hen voor al het onrecht, dat zij mij gedaan hebben", Psalm 119:14, 15, verhaast de tijd, dat gij hun zult doen om hun overtredingen, gelijk als Gij mij gedaan hebt vanwege mijn overtredingen. Dit gebed heeft de betekenis van een protest tegen alle gedachten aan gemeenschap met hen en van een voorspelling van hun ondergang, en stemt in met wat God in Zijn woord er van gezegd had. Onze gebeden mogen en moeten overeenstemmen met Gods Woord, en wij moeten vragen om de dag, die God hier geroemd heeft, en om geen andere. En hoewel wij verplicht zijn onze vijanden liefderijk te vergeven, en voor hen te bidden, toch mogen wij in geloof bidden om de vervulling van wat God gesproken heeft tegen Zijn vijanden en die van Zijn kerk, die zich niet willen bekeren en Hem de ere geven.

HOOFDSTUK 2

1 Aleph. Hoe heeft de Heere de dochter Sions in Zijn toorn bewolkt? Hij heeft de heerlijkheid van Israël van de hemel op de aarde nedergeworpen; en Hij heeft aan de voetbank Zijner voeten niet gedacht in de dag Zijns toorns. 2 Beth. De Heere heeft al de woningen Jakobs verslonden, en heeft ze niet verschoond; Hij heeft de vastigheden der dochter van Juda afgebroken in Zijn verbolgenheid, Hij heeft gemaakt, dat zij de aarde raken; Hij heeft het koninkrijk en deszelfs vorsten ontheiligd. 3 Gimel. Hij heeft, in ontsteking des toorns, de gehelen hoorn Israëls afgehouwen; Hij heeft Zijn rechterhand achterwaarts getrokken, toen de vijand kwam, en Hij is tegen Jakob ontstoken als een vlammend vuur, dat rondom verteert. 4 Daleth. Hij heeft Zijn boog gespannen als een vijand; Hij heeft zich met Zijn rechterhand gesteld als een tegenpartijder, dat Hij doodde al de begeerlijke dingen der ogen; Hij heeft Zijn grimmigheid in de tent der dochter Sions uitgestort als een vuur. 5 He. De Heere is geworden als een vijand; Hij heeft Israël verslonden, Hij heeft al haar paleizen verslonden. Hij heeft deszelfs vastigheden verdorven; en Hij heeft bij de dochter van Juda het klagen en kermen vermenigvuldigd. 6 Vau. En Hij heeft Zijn hut met geweld afgerukt, als een hof, Hij heeft Zijn vergaderplaats verdorven; de HEERE heeft in Sion doen vergeten de hoogtijd en de sabbat, en Hij heeft in de gramschap Zijns toorns de koning en de priester smadelijk verworpen. 7 Zain. De Heere heeft Zijn altaar verstoten. Hij heeft Zijn heiligdom te niet gedaan, Hij heeft de muren harer paleizen in des vijands hand overgegeven; zij hebben in het huis des HEEREN een stem verheven als op de dag eens gezetten hoogtijds. 8 Cheth. De HEERE heeft gedacht te verderven de muur der dochter Sions; Hij heeft het richtsnoer daarover getogen, Hij heeft Zijn hand niet afgewend, dat Hij ze niet verslonde; en Hij heeft de voormuur en de muur tezamen treurig gemaakt, zij zijn verzwakt. 9 Teth. Haar poorten zijn in de aarde verzonken; Hij heeft haar grendelen verdorven en gebroken; haar koning en haar vorsten zijn onder de heidenen; er is geen wet; haar profeten vinden ook geen gezicht van de HEERE. 10 Jod. De oudsten der dochter Sions zitten op de aarde, zij zwijgen stil, zij werpen stof op hun hoofd, zij hebben zakken aangegord; de jonge dochters van Jeruzalem laten haar hoofd ter aarde hangen. 11 Caph. Mijn ogen zijn verteerd door tranen, mijn ingewand wordt beroerd; mijn lever is ter aarde uitgeschud, vanwege de breuk der dochter mijns volks; omdat het kind en de zuigeling op de straten der stad in onmacht zinken; 12 Lamed. Als zij tot hun moeders zeggen: Waar is koren en wijn, als zij op de straten der stad in onmacht zinken, als de verslagenen; als zich hun ziel uitschudt in de schoot van hun moeders. 13 Mem. Wat getuigen zal ik u brengen, wat zal ik bij u vergelijken, gij dochter Jeruzalems? Wat zal ik bij u vergelijken, dat ik u trooste, gij jonkvrouw, dochter Sions, want uw breuk is zo groot als de zee, wie kan u helen? 14 Nun. Uw profeten hebben u ijdelheid en ongerijmdheid gezien, en zij hebben u uw ongerechtigheid niet geopenbaard, om uw gevangenis af te wenden, maar zij hebben voor u gezien ijdele lasten en uitstotingen. 15 Samech. Allen, die over weg gaan, klappen met de handen over u, zij fluiten en schudden hun hoofd over de dochter Jeruzalems, zeggende: Is dit die stad, waar men van zeide, dat zij volkomen van schoonheid was, een vreugde der ganse aarde? 16 Pe. Al uw vijanden sperren hun mond op over u, zij fluiten en knersen met de tanden, zij zeggen: Wij hebben haar verslonden; dit is immers de dag, dien wij verwacht hebben, wij hebben hem gevonden, wij hebben hem gezien. 17 Ain. De HEERE heeft gedaan, wat Hij gedacht had, Hij heeft Zijn woord vervuld, dat Hij bevolen had van oude dagen; Hij heeft afgebroken en niet gespaard; en Hij heeft de vijand over u verblijd, Hij heeft de hoorn uwer tegenpartijders verhoogd. 18 Tsade. Hun hart schreeuwde tot de Heere: O gij muur der dochter Sions, laat dag en nacht tranen afvlieten als een beek; geef uzelve geen rust, uw oogappel houde niet op! 19 Koph. Maak u op, maak geschrei des nachts in het begin der nachtwaken, stort uw hart uit voor het aangezicht des Heeren als water; hef uw handen tot Hem op voor de ziel uwer kinderkens, die in onmacht gevallen zijn van honger, vooraan op alle straten. 20 Resch. Zie, HEERE, aanschouw toch, aan wien Gij alzo gedaan hebt; zullen dan de vrouwen haar vrucht eten, de kinderkens, die men op de handen draagt? Zullen dan de profeet en de priester in het heiligdom des HEEREN gedood worden? 21 Schin. De jongen en de ouden liggen op de aarde op de straten; mijn jonkvrouwen en mijn jongelingen zijn door het zwaard gevallen; Gij hebt ze in de dag Uws toorns gedood, Gij hebt ze geslacht en niet verschoond. 22 Thau. Gij hebt mijn verschrikkingen van rondom geroepen, als tot een dag eens gezetten hoogtijds; en er is niemand aan de dag des toorns des HEEREN ontkomen of overgebleven; die ik op de handen gedragen en opgetogen heb, die heeft mijn vijand omgebracht.

De tweede alfabetische elegie is in dezelfde treurige toon gezet als de eerste, en de inhoud is in hoofdzaak dezelfde, zij begint als de eerste, met Eca: "Hoe droevig is ons lot! helaas!"
I. Hier wordt kennis genomen van de toorn van Sions God als de oorzaak van haar rampen, vers 1-9.
II. Hier wordt kennis genomen van de smart van Sions kinderen, als het gevolg van haar rampen, vers 10-19.
III. Er wordt over geklaagd bij God en de zaak aan zijn goedgunstige overweging opgedragen, vers 20-22. De hand, die gewond heeft, moet ook helen.

Klaagliederen 2:1-9
Het is een zeer treurige voorstelling, die hier gegeven wordt van de toestand van Gods kerk, van Jakob en Israël, van Sion en Jeruzalem, maar de nadruk schijnt in deze verzen voortdurend gelegd te worden op de hand van God in deze rampen, waaronder zij zuchten. Het is niet zo zeer, dat die en die dingen gedaan zijn, maar, dat God ze gedaan heeft, die toornig blijkt te zijn tegen hen, Hij is het, die hen kastijdt, en hen kastijdt in toorn en verbolgenheid, Hij is hun vijand geworden, en strijdt tegen hen, en dat is gal en alsem in haar beproeving en haar ellende.

I. Er was eens een tijd, toen God Zich verheugde over Zijn kerk, en zich haar vriend betoonde, en voor haar optrad. Maar nu is Hij tegen haar misnoegd, Hij is vertoornd tegen haar en treedt tegen haar op en behandelt haar als een vijand. Dit wordt hier veelvuldig herhaald en bitter betreurd. Wat Hij gedaan heeft, heeft Hij in Zijn toorn gedaan, dat maakt de dag van heden tot een treurige dag voor ons, dat het de dag is Zijns toorns, vers I, en wederom, vers 2, het is in zijn verbolgenheid, en, vers 3, in ontsteking des toorns, dat Hij neergeworpen en afgehouwen heeft, en vers 6, in de gramschap Zijns toorns. Hun, die Gods gunst weten te waarderen, schijnt niets vreselijker dan Zijn toorn, een straf uit liefde is gemakkelijk te dragen, maar verwijten uit liefde slaan diepe wonden. Het is Gods toorn, die ontstoken is tegen Jakob als een vlammend vuur, vers 3, en het is een verterend vuur, het verteert rondom, het verteert al haar eer en al haar goed. Dat is de grimmigheid die Hij heeft uitgestort als een vuur, vers 4, ais het vuur en de zwavel, die op Sodom en Gomorra regenden, maar het was hun zonde, die het vuur aanstak. God is zo'n teder vader voor Zijn kinderen, dat wij verzekerd kunnen zijn, dat Hij nooit tegen hen vertoornd is dan wanneer zij Hem tergen, en Hem reden geven om toornig te zijn, en ook is Zijn toorn niet groter dan de oorzaak er van. Gods verbond met hen betekende dat "zo zij Zijn stem gehoorzaamden, Hij de vijand van hun vijanden zou zijn," Exodus 23:22, en dat was Hij ook geweest, zolang zij zich aan Hem hielden, maar nu is Hij hun vijand, ten minste Hij is als een vijand, vers 5. Hij heeft Zijn boog gespannen als een vijand, vers 4. Hij stond met Zijn rechterhand uitgestrekt tegen hen, en een getrokken zwaard er in als een vijand. In werkelijkheid is God geen vijand voor Zijn volk, neen, zelfs niet als Hij vertoornd is tegen hen, en hen in Zijn toorn kastijdt. Wij kunnen ernstig misnoegd zijn tegen onze dierbaarste vrienden en verwanten, tegen wie wij toch in de verste verte geen vijandschap gevoelen. Maar soms is Hij als een vijand voor hen, als al Zijn leidingen met hen naar allen schijn de strekking hebben tot hun verderf, als alle dingen tegen hen schijnen te zijn en niets voor hen. Maar gezegend zij God, Christus is onze Vrede, onze Vredemaker, die de vijandschap gedood heeft, en in Hem kunnen wij welgezind zijn jegens onze wederpartij, en het is wijs van ons, als wij het doen, sinds het tevergeefs is met Hem te twisten, en Hij ons voordelige vredesvoorwaarden aanbiedt.

II. Er was eens een tijd, toen Gods kerk schitterde in glans en luister, en grote invloed had op de volken, maar nu heeft de Heere de dochter Sions bewolkt, vers 1, met een donkere wolk, die verschrikkelijk is voor haar, en door welke zij Zijn aangezicht niet zien kan, een dikke

wolk (dat is eigenlijk de betekenis), een zwarte wolk, die al haar heerlijkheid verdonkert, en haar uitnemendheid verbergt, niet zo'n wolk als die, waaronder God hen door de woestijn leidde, of die, waarin God bezit nam van de tempel en die vervulde met Zijn heerlijkheid, neen, nu is die zijde van de wolk naar hen toegekeerd, die naar de Egyptenaars gekeerd was in de Rode Zee. "Hij heeft de heerlijkheid van Israël van de hemel op de aarde neergeworpen, hun vorsten", 2 Samuel 1:19, de waarneming van hun godsdienst, de heerlijkheid des heiligdoms, al, wat hen aanbeval in de genegenheid en achting van hun naburen, en hen beminnelijk maakte, wat hen tot de hemel toe verhoogd had, was nu verwelkt en verdwenen, omdat God het bewolkt had. Hij heeft de gehelen hoorn Israëls afgehouwen, vers 3, al zijn schoonheid en majesteit, Psalm 132:11, al zijn overvloed en volheid, en al zijn macht en gezag. Zij hadden in hun trots de hoorn tegen God verhoogd, en daarom heeft God die met recht afgehouwen. Hij maakte hen machtig om weerstand en tegenstand te bieden aan hun vijanden, Hij heeft Zijn rechterhand achterwaarts getrokken, zodat zij niet in staat waren, de slag, die zij gaven, te doen aankomen, noch de slag, die hun gegeven werd, af te weren. Wat kan hun rechterhand doen tegen de vijand, als God die achterwaarts trekt, of doet verdorren, als die van Jerobeam? Aldus werd de heerlijkheid van Israël neergeworpen, toen het volk, beroemd om zijn moed, niet in staat was stand te houden, noch de dienst naar behoren waar te nemen.

III. Er was eens een tijd, toen Jeruzalem en de steden van Juda sterk en wel verdedigd, de inwoners vertrouwen inboezemden en door de vijand als onneembaar met rust gelaten werden. Maar nu heeft de Heere ze in Zijn toorn verslonden, zij zijn verdwenen, de kastelen en grensvestingen zijn genomen, en de invallers ontmoeten geen tegenstand, de statige bouwwerken, die hun kracht en schoonheid waren, zijn neergehaald en verwoest.
1. De Heere heeft in Zijn toorn alle de woningen Jakobs verslonden, vers 2, beide de steden en de dorpen, zij zijn verbrand, of anderszins verstoord, zo geheel verwoest, dat zij verslonden schijnen te zijn, en er niets meer van teruggevonden wordt. Hij heeft verslonden en niet verschoond. Men zou gedacht hebben, dat het jammer was, dat zulke rijke huizen, zo goed gebouwd en zo goed gemeubeld, geheel verwoest werden, en dat er enige verschoning gebruikt had moeten worden met de arme inwoners, die aldus verdreven, en gedwongen werden om een woonplaats te zoeken, maar Gods gewone barmhartigheid scheen te ontbreken, Hij heeft Israël verslonden zoals een leeuw zijn prooi verslindt, vers 5.

2. Niet alleen de gewone huizen, maar zijn paleizen, alle haar paleizen, de woningen van de vorsten en aanzienlijken, vers 5, hoewel die zeer statig en rijk, sterk en wel bewaakt waren. Als Gods oordelen met een bepaalde opdracht komen, maken zij paleizen en hutten met de grond gelijk, en verslinden ze met evenveel gemak. Als paleizen bevlekt zijn door zonde, zoals de hun, dan moeten ze verwachten bezocht te zullen worden door een vloek, die ze zal verteren, met zijn houten en zijn stenen, Zacharia 5:4.

3. Hij heeft niet alleen hun woonplaatsen, maar ook hun vastigheden, hun kastelen, sterkten en versterkte steden verdorven. Deze heeft Hij afgebroken in Zijn verbolgenheid en gemaakt, dat zij de aarde raken, zullen zij Zijn oordelen ook in de weg staan, en hun voortgang belemmeren? Neen, zij moeten vallen als bladeren in de herfst, zij moeten tot op de fondamenten afgebroken, en met de grond gelijk gemaakt worden, vers 2. En wederom, veraf 5:Hij heeft zijn vastigheden verdorven, want hoe konden zij bestaan tegen God? "En zo heeft Hij bij de dochter van Juda het klagen en kermen vermenigvuldigd, want zij moesten wel in vreselijke ontsteltenis zijn, toen zij zagen, dat al wat hun verdediging uitmaakte weg was".
Dit wordt opnieuw gezegd, vers 6-9. En om de paleizen te verslinden, heeft Hij de muren harer paleizen in des vijands hand overgegeven, die ze beschermden, en als die afgebroken

zijn, is het met de paleizen zelf spoedig gedaan. De muren van de paleizen kunnen ze niet beschermen, tenzij God zelf er een muur van vuur om heen bouwt. Dat deed God in Zijn toorn, en toch heeft Hij het met overleg gedaan. Het is het gevolg van voorafgaand overleg, het is gedaan door wijze en onveranderlijke beschikkingen, want de Heere "heeft gedacht te verderven de muur van de dochter Sions," Hij bracht het Chaldeeuwse leger opzettelijk voor deze strafoefening. De verwoestingen, die God in Zijn kerk aanricht, zijn alle naar Zijn raad, "Hij zal volbrengen, wat over ons bescheiden is, ook hetgeen het meest onaangenaam voor ons is. Maar, als het zover is, heeft Hij het richtsnoer getogen, om nauwkeurig de maat vast te stellen, tot hiertoe zal de verwoesting gaan en verder niet, er zal niet meer afgesneden worden, dan wat er voor bestemd is.
Of, het richtsnoer van de woestheid wordt bedoeld", Jesaja 34:11, om alles gelijk te maken, want Hij zal Zijn werk voortzetten, Hij heeft Zijn hand niet afgewend, dat Hij ze niet verslonden, Zijn rechterhand, die Hij tegen Zijn volk uitstrekte als een vijand vers 4. Zover, als het doel reikt zal ook de uitvoering gaan, en Zijn hand zal Zijn raad volkomen uitvoeren, en niet afgewend worden. "Daarom heeft Hij de voormuur en de muur, waarover het volk zich verheugd had, en waarop zij zich misschien vrolijk gemaakt hadden, treurig gemaakt, en zij zijn verzwakt, de muur en de voormuur, of de borstwering er op, vielen tezamen, en werden aan elkanders troost overgelaten". Haar poorten zijn in een oogwenk verdwenen, zodat men denken zou, dat zij door hun eigen gewicht in de aarde verzoeken waren, en "Hij heeft haar grendelen verdorven en verbroken, die grendelen van Jeruzalems poorten, die Hij vroeger sterk gemaakt had", Psalm 147:13. Poorten en grendelen zullen ons niet helpen, als God Zijn bescherming aan ons onttrokken heeft.

IV. Er was eens een tijd, toen hun regering bloeide, hun vorsten in aanzien stonden, hun koninkrijk groot was onder de volken, en de weegschaal van de macht naar hun zijde overhelde, maar nu is alles anders: Hij heeft het koninkrijk en zijn vorsten ontheiligd, vers 2. Eerst hadden zij zich zelf ontheiligd door hun afgoderij, en daarna behandelde God hen als zodanig, Hij wierp hen op de mesthoop, de geschiktste plaats voor hen. Hij had hun heerlijkheid, die als heilig beschouwd werd, (wat wij majesteit noemen) overgegeven om vertreden en ontheiligd te worden, en het is geen wonder, dat de koning en de priester, wier persoon altijd als eerwaardig en onschendbaar beschouwd werd, door iedereen veracht worden, als God in de gramschap Zijns toorns, de koning en de priester smadelijk verworpen heeft, vers 6. Hij heeft hen verlaten, Hij oordeelt, dat zij niet langer de eer waard zijn van het verbond des priesterschaps en des koninkrijks, maar, dat zij beide verbeurd hebben, en dan wordt Zedekia, de koning, met verachting behandeld, en Seraja, de hoofdpriester, als een misdadiger ter dood gebracht. De kroon is hun van ‘t hoofd gevallen, want haar koning en haar vorsten zijn onder de heidenen, vers 9, zij worden gehoond en behandeld, niet als gewone mensen, maar als mensen van de laagste soort, zonder enige achting voor hun persoon. Het is rechtvaardig van God om door Zijn oordelen te verlagen, die zichzelf verlaagd hebben door hun zonde.

V. Er was eens een tijd, toen de geboden Gods onder hen bewaard werden, in volle kracht en zuiverheid, en dat zij die tekenen van Gods tegenwoordigheid onder hen hadden, maar nu waren ze van hen weggenomen, dat deel van Israëls heerlijkheid, dat inderdaad zijn grootste heerlijkheid was, was verdwenen.
1. De ark was de voetbank van God, onder het verzoendeksel, tussen de cherubim, dit was het heiligste van alle symbolen van Gods tegenwoordigheid (zie werd Zijn voetbank genoemd, 1 Kronieken 28:2- Psalm 99:5, 132:1, daar rustte de "schechina," de wolk, en met het oog daarop werd Israël dikwijls beschermd en gered, maar nu gedacht Hij Zijn voetbank niet meer. Het schijnt, dat Hij toegelaten had, dat de ark zelf in handen van de Chaldeeën gevallen

was. Daar God vertoornd was, wierp Hij ze weg, want zij zal niet langer Zijn voetenbank zijn, de aarde zal het zijn, zoals zij geweest was voordat de ark het was, Jesaja 66:1. Van hoe weinig waarde zijn de tekenen van Zijn tegenwoordigheid, wanneer die tegenwoordigheid zelf er niet meer is! Ook was het niet voor ‘t eerst, dat God Zijn ark in de gevangenis gaf, Psalm 78:61. God en Zijn koninkrijk kunnen bestaan zonder die voetbank.

2. Zij, die de dienst hadden verricht van de heilige dingen, de begeerlijke dingen van de ogen in de tent van de dochter Sions, vers 4, waren reiner dan de sneeuw, witter dan melk geweest, Hoofdstuk 4:7, niemand was begeerlijker in de ogen van alle goede mensen geweest, dan die de dienst van de tabernakel waarnamen. Maar nu zijn zij gedood en hun bloed is met hun offeranden vermengd. Zo is de priester met de koning veracht. Als zij, die begeerlijk waren voor het oog in Sions tabernakel gedood zijn dan moet daarin de hand van God erkend worden, "Hij heeft het gedaan, en het gehele huis Israëls moet deze brand, die de Heere aangestoken heeft, bewenen, als in het geval van Nadab en Abihu", Leviticus 10:6.

3. De tempel was Gods tabernakel (zoals de tabernakel, in zijn tijd, Zijn tempel genoemd werd) Psalm 27:4), en deze heeft Hij met geweld afgerukt, vers 6, de pinnen ervan heeft Hij uitgerukt en de touwen afgesneden, het zal niet langer een tabernakel zijn, veel minder de Zijne, Hij heeft hem uitgerekt, zoals de hovenier zijn hut of schat wegneemt, als hij klaar is en er niets meer te doen heeft, Hij rukt hem uit, even gemakkelijk, even vlug, en met even weinig spijt en weerzin alsof het maar "een hutje in de wijngaard of een nachthutje in de komhommerhof" was, Jesaja 1:8, en als "een hut, die de hoeder maakt," Job 27:18. Als de mensen Gods tabernakel ontheiligen, is het rechtvaardig van God die van hen weg te nemen. Met recht had God geweigerd hun "verbodsdagen te rieken," Amos 5:21, zij hadden Hem getergd. Zich aan hen te onttrekken, het was dus geen wonder, dat Hij Zijn vergaderplaats verdorven heeft, wat zouden zij met de plaats doen, als de dienst een gruwel geworden is? Hij heeft Zijn heiligdom te niet gedaan, het is door zonde verontreinigd, het ene dat Hij haat, en daarom haat Hij zelfs Zijn heiligdom, waarin Hij Zich verheugd had en dat "Hij Zijn ruste tot in eeuwigheid genoemd had," Psalm 132:14. Aldus had Hij gedaan aan Silo. Nu hebben de vijanden in het huis des Heeren een stem verheven van feestviering en van Godslastering, als de tempelliederen en muziek op de dag eens gezette hoogtijd, Psalm 74:4. Sommigen verstaan onder de vergaderplaatsen, vers 6, niet alleen de tempel, maar ook de synagogen, en de profetenscholen, die de vijand verbrand had, Psalm 74:8.

4. De hoogtijden en sabbatten waren zorgvuldig waargenomen, en het volk was er voortdurend aan herinnerd, maar nu heeft de Heere ze doen vergeten, niet alleen in het land, onder hen, die ver weg woonden, maar ook in Sion zelf, want er was niemand overgebleven om er aan te denken, en ook waren de plaatsen er niet meer, waar zij plachten waargenomen te worden. Nu Sion in puinhopen lag, werd er geen verschil gemaakt tussen de Sabbat en andere dagen, iedere dag was een dag van rouw, zodat alle hoogtijden vergeten waren. Het is rechtvaardig hen van de weldaad en de troost van de sabbatten te beroven, die ze niet naar eis gewaardeerd, en niet nauwgezet waargenomen hebben, maar ze hebben ontheiligd, wat een van de zonden was, waarvan de Joden dikwijls beschuldigd werden. Zij, die de dagen van de Zoon des mensen gezien hebben, en verzuimd, zullen begeren een dier dagen te zien, en het zal hun niet vergund worden, Lukas 17:22.

5. Het altaar, dat hun gaven geheiligd had, is nu verstoten, want God zal hun gaven niet meer aannemen, noch geëerd worden door hun offeranden, vers 7. Het altaar was de tafel des Heeren, maar God wil niet langer onder hen wonen, Hij wil hen niet onthalen, noch met hen aanzitten.

6. Zij waren gezegend geweest met profeten en leraars van de wet, maar er is geen wet meer, zij wordt niet meer gelezen door het volk, en niet meer uitgelegd door de schriftgeleerden, de tafelen van de wet zijn met de ark verdwenen, het boek van de wet is hun ontnomen, en het bezit er van is aan het volk verboden. Wat zouden zij met Bijbels doen, die zich niet verbeterd hebben, toen zij er hadden. Haar profeten vinden ook geen gezicht van de Heere, God antwoordt ze niet meer, noch door profeten, -noch door dromen, wat ook het droeve lot van Saul was, 1 Samuel 28:15. Zij hadden Gods profeten vervolgd, en de gezichten, die zij van de Heere ontvingen, veracht, en daarom is het rechtvaardig van God te zeggen, dat zij profeten, noch gezichten meer zullen hebben. Laat hen naar de profeten gaan, die hen gevleid en bedrogen hadden met gezichten naar hun eigen hart, want zij zullen er geen van God hebben, om hen te troosten, of hun te zeggen hoe lang nog. Die Gods profeten mishandelen, zullen verliezen, en rechtvaardig. Klaagliederen 2:10-22 Terecht worden dit klaagliederen genoemd, en aandoenlijke klaagliederen zijn het, de volmaakte uiting van smart, klachten en geween en anders niets, als de inhoud van Ezechiëls rol, Ezechiël 2:10.

I. Hier worden voorbeelden van klaagzangen gegeven, die naar het leven getekend zijn.
1. De rechters en overheden, die gewoon waren in plechtige kleding te verschijnen, hebben die ter zijde gelegd, of liever zij zijn er van beroofd, en hebben zich rouwgewaad aangedaan, vers 10, de oudsten zitten nu niet langer in de stoelen des gerichts, de stoelen van het huis Davids, maar zij zitten op de aarde, daar zij geen stoel hebben om in te rusten, of ten teken van smart, zoals Jobs vrienden "met hem op de aarde zaten", Job 2:13. Zij doen hun mond niet open in de poort, om hun mening te zeggen, zoals gewoonlijk, maar zij zwijgen stil, overweldigd door smart, en niet wetende, wat te zeggen. "Zij werpen stof op hun hoofd en hebben zakken aangegord, zoals in diepen rouw, zij hebben macht en rijkdom verloren, en dat was de oorzaak van hun smart"." Ploratur lachrymis anissa pecunia veris. - Oprecht zijn de tranen, die vergoten worden over verloren goed".

2. De jonge dochters, die gewoon waren zich zo rijk te kleden, en met "uitgestrekten hals te gaan, Jesaja 3:16, zijn nu vernederd: De jonge dochters van Jeruzalem laten haar hoofd ter aarde hangen, nu leren zij de smart kennen, zij allen, die ze scheen te tarten, en altijd vrolijk gestemd waren." 3. De profeet zelf geeft het voorbeeld aan de treurenden, vers 11. Zijn ogen zijn verteerd door tranen, hij heeft geweend, totdat hij niet meer kon, hij heeft zijn ogen bijna uitgeweend, zij zijn bijna blind van het wenen. Ook zijn de innerlijke bewegingen van zijn smart niet minder dan de uiterlijke. "Zijn ingewand wordt beroerd, zoals, toen hij deze rampen zag komen", Jeremia 4:19, 20, wat hem er nu van ontslaan moest, zo zou men denken, maar zelfs hij, voor wie zij geen verrassing waren voelde ze als een ondragelijke smart, in zo’n mate, dat zijn leven ter aarde is uitgeschud, hij had een gevoel, alsof hij tot water werd, al zijn ingewanden waren als gesmolten en opgelost, als in Psalm 22:14.

Jeremia zelf werd beter behandeld dan zijn buren, beter dan hij vroeger behandeld was door zijn eigen landslieden, ja, hun verderf was zijn verlossing, hun gevangenschap zijn bevrijding, hij werd begunstigd door dezelfde personen, die hen tot gevangenen maakten, en toch zinken zijn bijzondere belangen in ‘t niet bij zijn belangstelling in de algemene belangen, en beweent hij "de breuke van de dochter Zijns volks" met evenveel gevoel alsof hij zelf het meest te lijden had gehad van dat gemeenschappelijke onheil. De oordelen Gods over land en volk moeten door ons beweend worden, al ontkomen wij zelf er nagenoeg geheel aan.

II. Hier wordt aangespoord om te wenen: Hun hart schreeuwde tot de Heere, vers 18. Sommigen vrezen, dat het niet de kreet van oprecht berouw, maar van bitter beklag was, hun

hart was vervuld met smart, tot berstens toe, en zij gaven daaraan lucht in smartkreten en jammerklachten, waarbij zij gebruik maakten van Gods naam, toch willen wij liefderijk veronderstellen, dat velen van hen in oprechtheid tot God riepen, om barmhartigheid in hun ellende, en de profeet zegt hun daarmee voort te gaan: "O gij muur van de dochter Sions, 't zijn degenen, die op de muur staan, gij wachters op de muren," Jesaja 63:6, wanneer gij de vijand tegen de muur van rondom gelegerd ziet en dat hij er tegen optrekt, of "vanwege de muur, (die het onderwerp van de klachten is), vanwege de verbreking van de muur (hetgeen plaats vond een maand na de inneming van de stad), vanwege deze nieuwe ramp, moet de dochter Sions nog voortgaan te wenen". Dat was iets, waar Nehemia lang daarna ook over treurde, Nehemia 1:3, 4. "Laat dag en nacht tranen afvloeien als een beek, ween zonder ophouden, geef u geen rust van het wenen, uw oogappel houde niet op." Dit betekent 1. Dat de rampen zouden voortduren, en de oorzaken van de smart herhaaldelijk terugkomen en dat hun iedere dag en iedere nacht nieuwe reden gegeven zou worden om over zichzelf te wenen.

2. Dat zij geneigd zouden zijn om, trapsgewijze, ongevoelig en verdoofd te worden onder Gods hand, en behoefte te hebben om steeds zwaarder beproefd te worden, totdat hun trotse en harde harten volkomen vernederd en verzacht waren.

III. Hier wordt reden tot klachten gegeven, en de rampen, die beweend moeten worden, worden in 't bijzonder en treffend beschreven.
1. Zij sterven bij menigten van honger, een zeer smartelijk oordeel, en meelijwekkend is het lot van hen, die er onder vallen. God had hen enige tijd tevoren gekastijd door gebrek aan levensmiddelen, ontstaan door gebrek aan regen, Jeremia 14:1, en door die lagere trap van het oordeel waren zij niet tot berouw gebracht, en daarom bracht God het nu in volle kracht over hen, door een nauwe insluiting, want a. De kinderen stierven van honger in de armen van hun voeders, Het kindje en de zuigeling wier onschuld en hulpeloosheid hun recht geeft om het eerste geholpen te worden, zinken op de straten in onmacht, vers 11, als de verslagenen vers 12, daar er geen voedsel voor hen te vinden is, die verhongeren sterven even zeker als die doorstoken zijn. Zij liggen lange tijd tegen hun arme moeders te schreeuwen om brood voor hun voeding en wijn voor de dorst, want zij zijn in zulke weelde groot gebracht en hadden ze nu nodig zodat tenslotte hun ziel zich uitschudt in de schoot van hun moeders, en daar blazen zij de laatste adem uit. Dit wordt herhaald, vers 19 : zij zijn in onmacht gevallen van honger, vooraan op alle straten.
Toch is dit nog het ergste niet:
b. Sommige kleine kinderen werden door de hand van hun moeders gedood, om gegeten te worden. vers 20. Zulk een schaarste van levensmiddelen was er, dat de vrouwen haar vrucht aten, haar eigen kinderen, en wel zulke, die men op de handen draagt, zoals gedreigd was in Deuteronomium 28:53. Hetzelfde vond plaats bij het beleg van Samaria, 2 Koningen 6:29. Tot zo'n uiterste, ja, tot zo'n barbaarsheid werden zij gebracht door de honger. Laat ons, in onze overvloed, God danken, dat wij geschikt voedsel hebben, niet alleen voor ons zelf, maar ook voor onze kinderen.

2. Bij menigten vallen zij door het zwaard dat zowel de een als de ander verteert, vooral in de hand van zulke wrede vijanden als de Chaldeeën.
a. Zij spaarden niemand, ook niet de aanzienlijkste, zelfs de profeet en de priester, die, naar men menen zou, voor alle anderen, de bescherming des hemels en verering op aarde mochten verwachten, worden gedood, niet buiten op het slagveld, waar zij niet op hun plaats zijn, zoals Hofni en Pinehas, maar in het heiligdom des Heeren, de plaats van hun werkzaamheden en die zij hoopten, dat hun tot een schuilplaats zou zijn.

b. Zij ontzagen geen leeftijd, ook niet hen, die om hun tedere leeftijd en om hun bejaardheid niet in staat waren het zwaard te voeren, want zelfs zij zijn door het zwaard gevallen. De jeugd, die nog niet verplicht is de wapens te dragen, en de ouderdom, die van die plicht ontslagen is, liggen op de aarde op de straten, totdat een vriendelijke hand zich ontfermt en ze begraaft.
c. Zij ontzagen geen geslacht: "Mijn jongelingen en mijn jonkvrouwen zijn door het zwaard gevallen." Bij de meest barbaarse militaire executiën, waarvan wij ooit lazen, werden de maagden gespaard en buit gemaakt, Numeri 31:18, Richteren 5:30, maar hier werden de maagden even goed over de kling gejaagd als de jongelingen.
d. Dit was van de Heere, Hij liet toe, dat het zwaard van de Chaldeeën alles zonder onderscheid verteerde: Gij hebt ze in de dag Uws toorns gedood, want God is het, die kan doden en levend maken, en in het leven sparen, als het Hem behaagt. Maar wat volgt, klinkt zeer hard: Gij hebt ze geslacht en niet verschoond, want Zijn ziel werd verdrietig over de arbeid van Israël. De vijanden die hen zo wreed behandelden. Hij had ze beide, gemonsterd en last gegeven, vers 22 : Gij hebt, als tot een dag eens gezetter hoogtijds, mijn verschrikkingen van rondom geroepen, d.i. de Chaldeeën, die zo'n schrik voor mij zijn", Jeruzalem was nu even vol van vijanden, als ooit van feestgangers op een plechtige vierdag, zodat zij door hun getal overweldigd werden, en niemand ontkwam of overbleef, Jeruzalem was tot een slachthuis geworden.
De moeders worden tot in haar ziel gegriefd, als zij zien, dat haar kinderen, waarvoor zij zoveel zorg hebben gedragen, en zoveel smart geleden, zo onmenselijk behandeld, zo plotseling afgesneden worden, terwijl er zoveel tijd nodig is om ze groot te brengen: "Die ik op de handen gedragen en opgetogen heb, die heeft mijn vijand omgebracht," alsof zij voorden beul waren groot gebracht, als schapen voor de slachter, Hoséa 9:13. Sion, dat voor hen allen een moeder was, betreurde het, als zij zag, dat die in haar hoven waren opgegroeid, en onder het toezicht van de woorden Gods, ten slachtoffer vielen.

3. Hun valse profeten bedrogen hen, vers 14. Dat was iets, waarover Jeremia lang geleden reeds geklaagd had, en dat hij met grote smart had opgemerkt, Jeremia 14:13 :"Ach, Heere Heere, zie de profeten zeggen hun: Gij zult geen zwaard zien, en hier voegt hij het tussen zijn klaagliederen: Uw profeten hebben uw ijdelheid en ongerijmdheid gezien, zij beweerden voor u te zullen vragen, en dan aan u te zullen bekend maken, wat (Joas wil en eis was, de gezichten des Almachtigen te zullen zien, en dan Zijn woorden te zullen spreken, maar het was alles ijdelheid en dwaasheid, hun gezichten waren alle de vrucht van hun verbeelding, en als zij dachten, dat zij iets zagen, was het slechte een voortbrengsel van een verdwaasd verstand en een verhitte verbeelding, zoals bleek uit alles wat zij profeteerden, en dat ijdel en onbeschaamd was: ja, het is hoogst waarschijnlijk, dat zij zelf wel wisten, dat hun vermeende gezichten, bedrog waren, en geveinsd, en dat zij er gebruik van maakten, om een schonen schijn voor het volk te geven aan hun opzettelijk bedrog, om invloed op hen te krijgen". Het zijn uw profeten, niet Gods profeten, Hij heeft ze niet gezonden, ze waren ook geen profeten naar Zijn hart, maar het volk maakte ze tot profeten, zei hun, wat zij zeggen meesten, zodat zij profeten waren naar hun hart.
a. Profeten moeten het volk op zijn gebreken wijzen, en zijn zonden voorhouden, om hen tot berouw te brengen, en zo hun verderf te voorkomen, maar deze profeten wisten, dat zij daardoor de genegenheid en de bijdragen des volks verliezen zouden, en zij wisten ook, dat zij hun hoorders geen verwijten konden doen, zonder zich zelf meteen te berispen, en daardoor hebben zij uw ongerechtigheid niet geopenbaard, zij zagen ze zelf niet of, als zij het al deden, zagen zij er zo weinig kwaad en gevaar in, dat zij er hun niet mee lastig wilden vallen, hoewel dat een middel had kunnen worden, om hun ongerechtigheid weg te nemen en zo doende hun gevangenschap af te wenden.

b. Profeten behoren het volk te waarschuwen voor de oordelen Gods, die over hen komen zullen, maar deze profeten hebben hun ijdele lasten gezien, de boodschappen, die zij hun brachten, en die beweerden van God afkomstig te zijn, waren vals, en valselijk aan God toegeschreven en dat wisten zij, zodat zij, door hen in die vleselijke zekerheid te sussen, de oorzaak waren van die ballingschap, die zij hadden kunnen voorkomen, door de waarheid te zeggen.

4. Hun naburen lachten hen uit: "Allen die over de weg gaan, klappen met de handen over u". Jeruzalem had een grote rol gespeeld, een groten naam en grote macht gehad over de volken, zij was de afgunst en de schrik van allen om haar heen, en, toen de stad aldus vernederd was, juichten zij allen over haar val (zoals mensen in zo'n geval geneigd zijn te doen), zij floten en schudden het hoofd, daar het hun aangenaam was, te zien, hoezeer zij vervallen was van haar vroegere grootheid. "Is dit die stad, zeiden zij, waarvan men zei, dat zij volkomen van schoonheid was?" Psalm 50:2. Hoe is zij nu volkomen van wanstaltigheid! Waar is nu al haar schoonheid? Is dit de stad, "die een vreugde van de gehele aarde genoemd werd", Psalm 48:3, die meer dan enige andere plaats zich verheugde in de overvloedige gaven en genade van God, en waarin de hele aarde zich verblijdde? Waar is nu al haar vreugde en al haar heerlijkheid? Het is grote zonde om aldus te spotten met de ellende van anderen, en maakt de beproeving van de beproefden veel zwaarder.

5. Hun vijanden juichten over hen, vers 16. Die Jeruzalem en haar vrede kwalijk gezind waren geven nu lucht aan hun spijt en boosheid, die zij vroeger verbergden, nu sperren zij hun mond op, zij fluiten en knersen met de tanden in verachting en verontwaardiging, zij juichen over hun zegepraal op haar, en over de rijken buit, die zij behaald hebben door zich van haar meester te maken: Wij hebben ze verslonden, het is ons werk, en de winst is voor ons, het is nu alles ons eigendom. Jeruzalem zal nooit meer gevleid en gevreesd worden, zoals zij geweest is. Dit is immers de dag, die wij lang verwacht hebben, wij hebben hem gevonden, wij hebben hem gezien, ha, ha! zo wilden wij het hebben. De vijanden van de kerk zijn geneigd, als zij een schok ontvangt, te denken, dat het haar ondergang is, en er over te juichen, alsof het al zo is, maar zij zullen zich bedrogen vinden, want de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen.

6. In dit alles toonde God zelf Zich als hun vijand: "De Heere heeft gedaan wat Hij gedacht had." De verstoorders van Jeruzalem konden geen macht tegen haar hebben, indien hun die niet van boven gegeven ware. Zij zijn slechts het zwaard in Gods hand, Hij is het, die ze heeft geslacht en niet verschoond. In deze twist tussen Hem en ons, hebben wij niet de gewone bewijzen van Zijn erbarmen met ons ondervonden. "Hij heeft de vijand over u verblijd, zie Job 30:11, Hij heeft de hoorn uwer tegenpartijders verhoogd," Hij heeft hun reden gegeven om trots te zijn. Dat is werkelijk de ergste verzwaring van hun jammer, dat God hun vijand geworden is, en toch is het de krachtigste aansporing om er geduldig onder te zijn, wij moeten ons wel onderwerpen aan wat God doet, want,
a. Het is de uitvoering van Zijn plan: "De Heere heeft gedaan wat Hij gedacht had, het is volbracht met verstand en overleg, niet haastig, of na een plotseling besluit, het is het kwaad, dat Hij tegen hen geformeerd heeft", Jeremia 18:11, en wij kunnen verzekerd zijn, dat het nauwkeurig aan het doel beantwoordt, zoals het geformeerd is. Wat God tegen Zijn volk bedenkt, is voor hun nut bedoeld, en in 't eind zal men bevinden, dat het zo is.
b. Het is de vervulling van Zijn voorspellingen, het is de vervulling van de Schrift, "Hij heeft nu Zijn woord vervuld, dat Hij bevolen had van oude dagen." Toen Hij hun door Mozes Zijn wet gaf, zei Hij hun, welke oordelen zij zich zeker op de hals zouden halen, als zij die wet overtraden, en nu zij zich hadden schuldig gemaakt aan overtreding van die wet, had Hij het

gedreigde vonnis uitgevoerd, overeenkomstig Leviticus 26:16, enz, Deuteronomium 28:15. In al Gods leidingen met Zijn kerk, is het goed kennis te nemen van de vervulling van Zijn woord, want er is een nauwkeurige overeenstemming tussen de oordelen van Gods hand en de oordelen van Zijn mond, en wanneer zij vergeleken worden, zullen zij elkaar verklaren en ophelderen.

IV. Hier wordt troost gezocht en gegeven om de oorzaak van deze klachten weg te nemen.
1. Er wordt naar gezocht en gevraagd, vers 13. De profeet wenst passende en aannemelijke woorden te vinden voor dit geval, om haar die te zeggen: Wat zal ik bij u vergelijken, dat ik u trooste, gij jonkvrouw, dochter Sions? Wij behoren te pogen hen te troosten, wier rampen wij beklagen, en als onze hartstochten er de oorzaak van zijn, moet onze wijsheid ze zo goed mogelijk zien te herstellen, wij moeten er ons op toeleggen ons medelijden met onze beproefde vrienden om te zetten in vertroostingen. Nu worden hier de twee meest gewone middelen tot vertroosting, in geval van beproeving getoetst, maar als onbruikbaar ter zijde gelegd. Gewoonlijk trachten wij onze vrienden te troosten, door hun te zeggen,
a. Dat hun geval niets bijzonder en niet het eerste van die aard is, er zijn er velen, wier smart groter is en zwaarder op hen drukt dan de hun, maar in Jeruzalems geval gaat dit niet op: "Wat zal ik bij u vergelijken, dat ik u trooste?" Welke stad, welk land is er, welks lot met het uw te vergelijken is? Wat getuigen zal ik u brengen, om een voorbeeld te noemen, dat uw tegenwoordige rampzaliger toestand nabij komt? Helaas, er is er geen, er is geen smart gelijk de uwe, omdat er niemand is, wiens eer gelijk de uw was.

b. Wij zeggen hun, dat hun geval niet hopeloos is, maar gemakkelijk te genezen, maar ook dat kan hier, menselijkerwijs gesproken, niet waarschijnlijk worden genoemd, want "uw breuke is zo groot als de zee," als de breuk, die de zee soms in het land maakt, en zij kan niet gedicht worden, maar wordt al groter en groter. Gij zijt gewond, en wie kan u helen? Geen wijsheid of macht van mensen kan de verwoestingen van zo’n verbroken en vernietigden staat herstellen. Het is daarom doelloos een van deze gewone versterkende middelen toe te dienen, daarom,

2. Is de geneeswijze, die hier voorgeschreven wordt, dat zij tot God moet gaan, en haar zaak in een berouwvol gebed aan Hem opdragen, en met aandrang bidden en in ‘t gebed volharden: "Maak u op, verhef u uit het stof, uit uw moedeloosheid, maak geschrei des nachts waak in het gebed, kniel, als anderen slapen, en val God lastig, om barmhartigheid: in het begin van de nachtwaken, van elk van de vier nachtwaken laat uw ogen ze voorkomen", Psalm 119:148, stort dan uw hart uit voor het aangezicht des Heeren gelijk water, wees vrijmoedig en met uw beste hart in ‘t gebed, wees oprecht en ernstig in het gebed, open uw hart, leg uw zaak bloot voor de Heere, hef uw handen tot Hem op in heilig verlangen en verwachting, roep Hem aan voor de ziel uwer kinderen. Die arme schapen, wat hebben zij gedaan? 2 Samuel 24:17. Spreek tot Hem, spreek tot Hem deze woorden, vers 20 : Zie Heere, aanschouw toch aan wie gij alzo gedaan hebt, met wie Gij aldus gehandeld hebt. Zijn zij niet de Uwen, het zaad van Abraham, Uw vriend, en van Jakob, Uw uitverkorene? Heere, heb medelijden met en gedenk aan hun lot!" Gebed is een balsem voor ieder zeer, ook het pijnlijkste, een middel tegen iedere ziekte, ook de smartelijkste. En het doel van het gebed is niet om van de wijsheid en de wil van God iets voor te schrijven, maar om er ons aan te onderwerpen, onze zaak aan Hem op te dragen, en ze dan aan Hem over te laten. "Heere, zie en aanschouw, en Uw wil geschiede."

HOOFDSTUK 3

1 Aleph. Ik ben de man, die ellende gezien heeft door de roede Zijner verbolgenheid. 2 Aleph. Hij heeft mij geleid en gevoerd in de duisternis, en niet in het licht. 3 Aleph. Hij heeft Zich immers tegen mij gewend, Hij heeft Zijn hand de gansen dag veranderd. 4 Beth. Hij heeft mijn vlees en mijn huid oud gemaakt, Hij heeft mijn beenderen gebroken. 5 Beth. Hij heeft tegen mij gebouwd, en Hij heeft mij met galle en moeite omringd. 6 Beth. Hij heeft mij gezet in duistere plaatsen, als degenen, die over lang dood zijn. 7 Gimel. Hij heeft mij toegemuurd, dat ik er niet uit gaan kan; Hij heeft mijn koperen boeien verzwaard. 8 Gimel. Ook wanneer ik roep en schreeuw, sluit Hij de oren voor mijn gebed. 9 Gimel. Hij heeft mijn wegen toegemuurd met uitgehouwen stenen, Hij heeft mijn paden verkeerd. 10 Daleth. Hij is mij een loerende beer, een leeuw in verborgen plaatsen. 11 Daleth. Hij heeft mijn wegen afgewend; en Hij heeft mij in stukken gebroken; Hij heeft mij woest gemaakt. 12 Daleth. Hij heeft Zijn boog gespannen, en Hij heeft mij de pijl als ten doel gesteld. 13 He. Hij heeft Zijn pijlen in mijn nieren doen ingaan. 14 He. Ik ben al mijn volk tot belaching geworden, hun snarenspel de gansen dag. 15 He. Hij heeft mij met bitterheden verzadigd, Hij heeft mij met alsem dronken gemaakt. 16 Vau. Hij heeft mijn tanden met zandsteentjes verbrijzeld, Hij heeft mij in de as nedergedrukt. 17 Vau. En Gij hebt mijn ziel verre van de vrede verstoten, ik heb het goede vergeten. 18 Vau. Toen zeide ik: Mijn sterkte is vergaan, en mijn hoop van de HEERE. 19 Zain. Gedenk aan mijn ellende en aan mijn ballingschap, aan de alsem en galle. 20 Zain. Mijn ziel gedenkt er wel terdege aan, en zij bukt zich neder in mij.

21 Zain. Dit zal ik mij ter harte nemen, daarom zal ik hopen; 22 Cheth. Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, dat wij niet vernield zijn, dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben; 23 Cheth. Zij zijn allen morgen nieuw, Uw trouw is groot. 24 Cheth. De HEERE is mijn Deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen. 25 Teth. De HEERE is goed dengenen, die Hem verwachten, der ziele, die Hem zoekt. 26 Teth. Het is goed, dat men hope, en stille zij op het heil des HEEREN. 27 Teth. Het is goed voor een man, dat hij het juk in zijn jeugd draagt. 28 Jod. Hij zitte eenzaam, en zwijge stil, omdat Hij het hem opgelegd heeft. 29 Jod. Hij steke zijn mond in het stof, zeggende: Misschien is er verwachting. 30 Jod. Hij geve zijn wang dien, die hem slaat, hij worde zat van smaad. 31 Caph. Want de Heere zal niet verstoten in eeuwigheid. 32 Caph. Maar als Hij bedroefd heeft, zo zal Hij Zich ontfermen, naar de grootheid Zijner goedertierenheden. 33 Caph. Want Hij plaagt of bedroeft des mensen kinderen niet van harte.

34 Lamed. Dat men al de gevangenen der aarde onder Zijn voeten verbrijzelt; 35 Lamed. Dat men het recht eens mans buigt voor het aangezicht des Allerhoogsten; 36 Lamed. Dat men een mens verongelijkt in zijn twistzaak; zou het de Heere niet zien? 37 Mem. Wie zegt wat, hetwelk geschiedt, zo het de Heere niet beveelt? 38 Mem. Gaat niet uit de mond des Allerhoogsten het kwade en het goede? 39 Mem. Wat klaagt dan een levend mens? Een ieder klage vanwege zijn zonden. 40 Nun. Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken, en laat ons wederkeren tot de HEERE. 41 Nun. Laat ons onze harten opheffen, mitsgaders de handen, tot God in de hemel, zeggende: 42 Nun. Wij hebben overtreden, en wij zijn wederspannig geweest, daarom hebt Gij niet gespaard. 43 Samech. Gij hebt ons met toorn bedekt, en Gij hebt ons vervolgd; Gij hebt ons gedood. Gij hebt niet verschoond. 44 Samech. Gij hebt U met een wolk bedekt, zodat er geen gebed doorkwam. 45 Samech. Gij hebt ons tot een uitvaagsel en wegwerpsel gesteld, in het midden der volken. 46 Pe. Al onze vijanden hebben hun mond tegen ons opgesperd. 47 Pe. De vreze en de kuil zijn over ons gekomen, de verwoesting en de verbreking. 48 Pe. Met waterbeken loopt mijn oog neder, vanwege de breuk der dochter mijns volks. 49 Ain. Mijn oog vliet, en kan niet ophouden, omdat er geen rust is; 50 Ain. Totdat het de HEERE van de hemel aanschouwe, en het zie. 51 Ain. Mijn oog doet mijn ziel moeite aan, vanwege al de dochteren mijner stad. 52 Tsade. Die mijn vijanden zijn zonder oorzaak, hebben mij als een vogeltje dapperlijk gejaagd. 53 Tsade. Zij hebben mijn leven in een kuil uitgeroeid, en zij hebben een steen op mij geworpen. 54 Tsade. De wateren zwommen over mijn hoofd; ik zeide: Ik ben afgesneden! 55 Koph. HEERE! Ik heb Uw Naam aangeroepen uit de ondersten kuil. 56 Koph. Gij hebt mijn stem gehoord, verberg Uw oor niet voor mijn zuchten, voor mijn roepen. 57 Koph. Gij hebt U genaderd ten dage, als ik U aanriep; Gij hebt gezegd: Vrees niet! 58 Resch. HEERE! Gij hebt de twistzaken mijner ziel getwist, Gij hebt mijn leven verlost. 59 Resch. HEERE! Gij hebt gezien de verkeerdheid, die men mij aangedaan heeft, oordeel mijn rechtzaak. 60 Resch. Gij hebt al hun wraak gezien, al hun gedachten tegen mij. 61 Schin. HEERE! Gij hebt hun smaden gehoord, en al hun gedachten tegen mij; 62 Schin. De lippen dergenen, die tegen mij opstaan, en hun dichten tegen mij de gansen dag. 63 Schin.

Aanschouw hun zitten en opstaan; ik ben hun snarenspel. 64 Thau. HEERE! geef hun weder die vergelding, naar het werk van hun handen. 65 Thau. Geef hun een deksel des harten; Uw vloek zij over hen! 66 Thau. Vervolg ze met toorn, en verdelg ze van onder de hemel des HEEREN.

Het doel van dit hoofdstuk is hetzelfde als dat van de twee voorgaande hoofdstukken, maar de samenstelling is enigszins anders: die was in lange verzen deze in korte, een andere soort versmaat, daar was het alfabet enkelvoudig, hier drievoudig. Hier is

I. Ene droeve klacht over Gods misnoegen en de vruchten daarvan, vers 1-20.
II. Woorden van troost voor Gods volk, als zij in smart en ellende zijn, vers 21-36.
III. De voorgeschreven gedragslijn in deze staat van beproeving, vers 37-41.
IV. Een vernieuwde klacht, vers 42-54.
V. Moed gevat om op God te hopen, en op Zijn heil te blijven wachten, met een beroep op Zijn rechtvaardigheid tegen de vervolgers van de kerk vers 55-66.

Sommigen menen, dat dit alles gesproten is door de profeet zelf, toen hij gevangen gezet en vervolgd werd, maar de woorden schijnen eer te worden gelegd in de mond van de kerk die nu in gevangenschap en tot op zekere hoogte verwoest is, voor welke verwoesting de profeet een bijzondere belangstelling had. Maar de klachten hier zijn wat algemener dan die in het voorgaande hoofdstuk daar zij zowel op het lot van bijzondere personen passen, als op dat van het hele volk, en eer bedoeld zijn als persoonlijke mededeling dan in een plechtige bijeenkomst. Sommigen menen, dat Jeremia deze klachten uitstort, niet alleen als middelaar voor Israël maar als de type van Christus, die door sommigen voor Jeremia, de wenende profeet gehouden werd, omdat hij zo vaak in tranen was, Mattheüs 16:24, en vele van deze passages zijn op Hem toepasselijk. Klaagliederen 3:1-20 De titel van de honderdtweede psalm zou zeer gepast boven dit hoofdstuk geplaatst kunnen worden. "Een gebed des verdrukten, als hij overstelpt is, en zijn klacht uitstort voor het aangezicht des Heeren, want de uitstorting van deze klacht is vloeiend en vol gevoel."

Laat ons op de bijzonderheden letten. De profeet klaagt,
1. Dat God toornig is. Dat is beide, de oorzaak en de bitterheid van de beproeving, vers 1 : Ik ben de man, de merkwaardige man, die ellende gezien heeft, en ze diep gevoeld, door de roede van Zijn verbolgenheid. God is soms vertoornd tegen Zijn volk, toch moet men er niet over klagen, als over een roede, die kastijdt, het is voor hen de roede van Zijn verbolgenheid, een kastijding, die, hoe smartelijk ook voor ‘t ogenblik, in ‘t eind een weldaad voor hen zal zijn. Wij moeten verwachten, door deze roede ellende te zullen zien, en, als wij door die roede zwaarder dan gewoonlijk beproefd worden, moeten wij niet wrevelig zijn, want wij weten zeker dat de toorn rechtvaardig is, en de beproeving zacht en met goedheid gemengd.

2. Dat hij geen raad weet en volkomen in het duister verkeert. Duister staat voor grote moeilijkheid en verlegenheid voor gebrek, beide aan troost en leiding, dit was het geval met de klager, vers 2, Hij heeft mij, door Zijn leiding, en een onverklaarbare keten van gebeurtenissen, in de duisternis gevoerd, en niet in het licht, in de duisternis, die ik vreesde, en niet in het licht, waarop ik hoopte. En vers 6 : Hij heeft mij gezet in duistere plaatsen, donker als het graf, als degenen, die allang dood zijn, die geheel vergeten zijn, niemand weet wie of wat zij waren. Het Israël Gods, hoewel het kinderen des lichts zijn, wandelt soms in de duisternis.

3. Dat God tegen hem optreedt als een vijand, als een verklaard vijand. God was voor hem geweest, maar nu heeft Hij zich immers tegen mij gewend, vers 3, zover ik onderscheiden

kan, "Dewijl ik de gehele dag geplaagd ben, en mijn bestraffing is er alle morgens," Psalm 73:14. En als Gods hand voortdurend tegen ons gekeerd is, worden wij verzocht te denken, dat Zijn hart ook tegen ons gekeerd is. God had eens gezegd, Hoséa 5:14 :ik zal de huize van Juda zijn als een jonge leeuw, en nu heeft Hij Zijn woord gestand gedaan, vers 10 : Hij is mij een loerende beer, Hij verrast mij met Zijn oordelen, als een leeuw in verborgen plaatsen, zodat, waarheen ik ook ging, ik in voortdurende vrees was, besprongen te worden, en mij nergens veilig hield. Schieten de mensen op degenen, die hun vijanden zijn? Hij heeft Zijn boog gespannen, de boog, die verordend was tegen de vervolgers van de kerk, en die gespannen is tegen haar zonen, vers 12. Hij heeft mij de pijl als ten doel gesteld, waarop Hij mikt, en dat Hij zeker raken zal, en: Hij heeft Zijn pijlen in mijn nieren doen ingaan, en mij een dodelijke wond, een inwendige wond gegeven, vers 13. God heeft vele pijlen in Zijn koker, en zij gaan snel en dringen diep door.

4. Dat hij is als één, die, beide in ‘t lichaam en in ‘t gemoed, smartelijk beproefd is. De Joodse staat kan nu gevoegelijk vergeleken worden bij een man, die van ouderdom gerimpeld is, waartegen geen middel bestaat, vers 4 :Hij heeft mijn vlees en mijn huid oud gemaakt, zij zijn verwelkt en vergaan, en ik zie er uit als iemand, die op ‘t punt staat in ‘t graf te zinken, ja, Hij heeft mijn beenderen gebroken, en mij op die wijze belet, mij zelf te helpen, vers 15. Hij heeft mij met bitterheden verzadigd, de bittere ondervinding van deze rampen. God heeft toegang tot de geest, en kan die zo bitter maken, dat alle vreugde daardoor verbitterd wordt, zoals, wanneer de maag bedorven is, alles wat er inkomt, verzuurt: Hij heeft mij met alsem dronken gemaakt, zo dronken, door de prikkel van mijn beproevingen, dat ik niet weet, wat ik zeg, en wat ik doe. Hij heeft zandsteentjes in mijn brood gedaan, zodat mijn tanden er door verbrijzeld zijn , vers 16, en wat ik eet is smakelijk noch voedzaam. "Hij heeft mij met as bedekt, zoals zij, die treuren, doen, of (zoals sommigen lezen) Hij heeft mij met as gevoed. Ik eet as als brood," Psalm 102:10.

5. Dat hij niet in staat is een weg ter ontkoming of ter verlossing te zien, vers 5 :Hij heeft tegen mij gebouwd, zoals men sterkten bouwt tegen een belegerde stad. Waar een weg open was, is die nu afgesneden: Hij heeft mij met gal en moeite omringd, ik kwel en pijnig en vermoei mij, om een weg ter ontkoming te vinden, maar ik vind er geen, vers 7 :Hij heeft mij ommuurd, dat ik er niet uitgaan kan. Ik ben geboeid, en zoals sommige buitengewone misdadigers, dubbel geboeid, met ketenen beladen, zo heeft Hij mijn koperen boeien verzwaard. "Ook heeft Hij mijn wegen ommuurd met uitgehouwen stenen, niet alleen met doornen betuind, Hoséa 2:5, maar versperd met een stenen muur, die niet doorgebroken kan worden, zodat mijn paden verkeerd zijn," Ik ga heen en weer, naar rechts en naar links, ik tracht voorwaarts te gaan, maar word steeds achterwaarts gekeerd. Het is rechtvaardig van God, dat Hij die op de verkeerde paden van de zonde wandelen, waar zij Gods wetten overtreden, op de verkeerde paden van de beproeving doet wandelen, waar Hij hun plannen vertreedt en hun handelingen te niet doet. Zo, vers 11, heeft Hij dan ook mijn wegen afgewend, Hij heeft mijn overleg weggeblazen, mijn plannen bedorven, zodat ik gedwongen ben, voor mijn eigen verderf te bezwijken. "Hij heeft mij in stukken gebroken, Hij heeft mij verscheurd en is heengegaan, Hoséa 5:14, en heeft mij woest gemaakt, heeft mij beroofd van alle gemeenschap, en van allen troost, die ik mij zelf geven kan."

6. Dat God doof is voor zijn gebed, vers 8. Och wanneer ik roep en schreeuw, als iemand, die in ernst is, als iemand, die gehoord wil worden, sluit Hij toch de oren voor mijn gebed en wil het geen toegang geven tot Hem. Gods oor is gewoonlijk open voor de gebeden van Zijn volk, en de deur van Zijn genade voor hen, die er aan kloppen, maar nu zijn beide gesloten, zelfs voor een, die roept en schreeuwt. Zo schijnt God soms zelfs vertoornd te zijn tegen het gebed

Zijns volks, Psalm 80:4, en hun lot is inderdaad beklagenswaardig, wanneer hun niet alleen de weldaad van een antwoord, maar ook de troost van de aanneming geweigerd wordt.

7. Dat zijn naburen zijn ellende bespotten, vers 14 :Ik ben al mijn volk tot belaching geworden, alle goddelozen onder hen, die zich zelf en elkaar vrolijk maakten met de algemene oordelen en in ‘t bijzonder met de smarten van de profeet Jeremia. Ik ben hun lied, hun snarenspel, hun trommelslag, Job 17:6, ze maken liederen op mij, zoals Nero op de brand van Rome.

8. Dat hij op ‘t punt stond van te wanhopen aan verlossing en bevrijding: Gij hebt mijn vrede niet alleen weggenomen, maar hebt mijn ziel verre van de vrede verstoten, vers 17, zodat hij niet alleen uit het bereik, maar ook uit het gezicht is, Ik heb het goede vergeten, het is zo lang geleden, dat ik het had, en zo onwaarschijnlijk, dat ik het ooit terugkrijgen zal, dat ik de gedachte er aan opgegeven heb. Ik ben zo gewend aan smart en slavernij, dat ik niet weet, wat blijdschap en vrijheid is. Ik beschouw alles als verloren, Mijn sterkte is vergaan en mijn hope van de Heere, vers 18, ik kan niet langer op God als mijn steun rekenen, want Hij moedigt er mij niet toe aan, ook kon ik niet verwachten, dat Hij te mijnen behoeve optreden zal, om een einde aan mijn smart te maken, want het geval schijnt hopeloos, en zelfs mijn God onverbiddelijk. Zonder twijfel was het zwakheid van hem dit te zeggen, Psalm 77:11, want in de Heere is een eeuwige rotssteen en Hij is de nimmer falende hoop van Zijn volk, wat zij er ook van denken mogen.

9. Dat zijn smart terugkwam bij iedere herinnering aan zijn ellende en zijn overpeinzing was even droefgeestig als zijn vooruitzichten vers 19, 20. Trachtte hij, evenals Job, zijn klacht te vergeten? Job 9:27. Helaas, het was doelloos, hij herinnert zich, bij alle gelegenheden, de ellende, de ballingschap, de alsem en de gal. Met zoveel nadruk spreekt hij van zijn beproeving, want zo denkt hij er over, zo zwaar woog ze hem, als hij ze overdacht! Het was een beproeving, die de ellende zelf was. "Mijn beproeving en mijn overtreding (zo lezen sommigen) mijn ellende en de zonde, die ze over mij bracht, dat was de gal en alsem in zijn ellende en ballingschap". Het is de zonde, die de beker van de beproeving tot een bitteren beker maakt. Mijn ziel gedenkt er wel terdege aan. De gevangenen in Babel hadden al de ellende van het beleg steeds in de gedachte en de vlammen en puinhopen van Jeruzalem voor ogen, en "weenden, wanneer zij gedachten aan Sion, ja, zij konden Jeruzalem niet vergeten", Psalm 137:1-5. "Mijn ziel gedenkt er aan en bukt zich neer in mij," niet alleen door de gedachte aan mijn ellende, maar om de bitterheid van de zonde. Het past ons nederig van hart te zijn onder vernederende leidingen, en bij iedere herinnering aan onze beproevingen en ellende, ons opnieuw, berouwvol te verootmoedigen. Zo zullen wij beter worden door de straffen, die wij gehad hebben, en de straffen, die nog komen zouden, onnodig maken.

Klaagliederen 3:21-36

Hier beginnen de wolken zich te verstrooien en de lucht op te helderen, de klachten in het eerste deel van dit hoofdstuk waren zeer treurig, maar hier valt een andere toon te beluisteren, en de treurenden in Sion zien er iets vrolijker uit. Als de hoop er niet was, zou het hart breken. Om te voorkomen dat het hart geheel gebroken wordt, roept hij hier iets in zijn geheugen terug, dat reden geeft om te hopen, vers 21, dit slaat op ‘t geen volgt, en niet op wat vooropgaat. Ik doe in mijn hart terugkeren (zo staat in de kanttekening), wat wij in ons hart hebben gehad, en ter harte genomen, is soms alsof het totaal verloren en vergeten was, totdat God het door Zijn genade in ons hart doet terugkeren, opdat het voor ons gereed zal zijn, als wij het nodig hebben. Ik roep het in mijn geheugen terug, en word bewaard voor volkomen wanhoop. Laat ons zien, wat hij bedenkt.

I. Dat, zo slecht als het er voor staat, het aan Gods barmhartigheid te danken is, dat het er nog niet slechter mee gesteld is. Wij worden beproefd door de roede van Zijn verborgenheid, het zijn de goedertierenheden des Heeren, dat wij niet vernield zijn, vers 22. Als wij in ellende zijn, moeten wij ter bemoediging van ons geloof en hoop, opmerken, wat voor ons, zowel als wat tegen ons is. De zaken staan slecht, maar zij zouden nog slechter kunnen staan, en daarom is er hoop, dat zij beter zullen worden. Hier valt op te merken 1. Dat de stroom van de genade bemerkt wordt. De kerk van God is als de braambos van Mozes, brandende, en toch "niet verteerd," welke moeilijkheden zij ook doorworstelt, of nog te doorworstelen heeft, zij zal in de wereld blijven bestaan tot aan het einde van de tijd. Zij is vervolgd door de mensen, maar niet verlaten door God, en daarom, "al is zij neergeworpen, toch is zij niet verdorven," 2 Korinthe 4:9, "gekastijd, maar niet vernield, als het zilver in de smeltkroes gezuiverd, maar niet weggedaan als schuim."

2. Dat ook de bron van deze stroom wordt waargenomen: "Het zijn de goedertierenheden des Heeren". Hier wordt het meervoud gebruikt om de overvloed van deze verschillende goedertierenheden. "God is een onuitputtelijke bron van genade en de Vader van de barmhartigheden." Wij hebben het allen aan Gods sparende goedheid te danken, dat wij niet vernield zijn. Anderen, om ons heen, zijn vernield, en wij zijn in hetzelfde gevaar geweest, en toch zien wij niet vernield, wij zijn aan het graf, aan de hel ontrukt. Had Hij met ons gedaan naar onze zonden, wij zouden al lang geleden vernield zijn, maar God heeft met ons gedaan, naar zijn barmhartigheden, en het is onze plicht, dat tot Zijn lof te erkennen.

II. Dat zij ook in de diepte van hun beproeving nog de tederheid van het goddelijk medelijden en de waarheid van de goddelijke belofte ondervinden. Zij hadden herhaaldelijk geklaagd, dat God geen medelijden had, Hoofdstuk 2:17, 24, maar hier erkennen zij, dat zij ongelijk hebben en,
1. Dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben, in werkelijkheid hebben zij geen einde, zelfs niet wanneer Hij ze door toorn toegesloten schijnt te hebben. De rivieren van Zijn goedheid zijn altijd vol water, en nimmer drogen ze uit. Neen, zij zijn elke morgen nieuw, iedere morgen zien wij nieuwe voorbeelden van Gods goedertierenheid jegens ons: "Hij bezoekt er ons mee in elke morgenstond, Job 7:18, elke morgen geeft Hij Zijn recht in het licht," Zefanja 3:5. Als onze vertroostingen te kort schieten, Gods barmhartigheden niet.

2. Dat Zijn trouw groot is. Hoewel het verbond verbroken scheen te zijn, zij erkenden, dat het nog steeds van kracht was, en, al ligt Jeruzalem in puin, de waarheid des Heeren is in van de eeuwigheid. Welke harde dingen wij ook verdragen moeten, wij moeten nooit harde gedachten van God koesteren, maar steeds bereid zijn te erkennen, dat Hij, beide, vriendelijk en getrouw is.

III. Dat God het algenoegzame geluk is van Zijn volk, en dat altijd blijven zal, en dat zij Hem verkozen hebben, en zich op Hem verlaten om dat te zijn, vers 24. De Heere is mijn deel, zegt mijn ziel, dat is:
1. "Als ik al wat ik in de wereld had, verloren heb, vrijheid, levensonderhoud, en bijna het leven zelf, toch heb ik bij God niets verloren". Ons deel op aarde zal vergaan, maar God is ons deel in eeuwigheid.

2. "Zolang God mijn deel is, heb ik genoeg, ik heb zoveel als een voldoende tegenwicht vormt tegen al mijn ellende en al wat ik verloren heb." Waarvan wij ook beroofd worden ons deel is zeker.

3. "Dat is het, waarop ik mij verlaat en waar ik in berust. Daarom zal ik op Hem hopen. Op Hem wil ik vertrouwen en mij in Hem bemoedigen, als alle andere steun en bemoediging mij ontbreekt." Het is onze plicht om God tot het deel van onze ziel te maken, en dan van Hem als ons deel gebruik te maken en ons daarmee te troosten, te midden van onze weeklachten.

IV. Dat zij, die met God te doen hebben, zullen bevinden, dat het niet tevergeefs is op Hem te betrouwen, want,
1. Hij is goed voor hen, die dat doen, vers 25. Hij is goed voor iedereen, Zijn barmhartigheden zijn over alle Zijn werken, al het schepsel proeft Zijn goedheid. Maar in bijzondere mate is Hij goed dengenen, die Hem verwachten, van de ziel, die Hem zoekt. Zolang onze smart wordt verlengd, en onze verlossing uitgesteld, moeten wij geduldig op God wachten, dat Hij in genade tot ons terugkere. Terwijl wij Hem vetwachten door het geloof, moeten wij Hem zoeken in het gebed, onze ziel moet Hem zoeken, anders zoeken wij niet om te vinden. Ons zoeken zal ons helpen wachten. En hun, die zo wachten en zoeken, zal God genadig zijn, Hij zal hun weldadigheden wonderbaar maken.

2. Zij, die dat doen, zullen bevinden, dat het goed voor hen is, vers 26. Het is goed, dat men hope en stil zij op het heil des Heeren dat wil zeggen, het is onze plicht, en tegelijk onze onuitsprekelijke troost en voldoening om te hopen, dat het komen zal, al schijnen de moeilijkheden, die het in de weg liggen, onoverkomelijk, om stil te zijn, totdat het komt, al toeft het wat lang, en niet met God te twisten of onrustig te worden, maar in de goddelijke leiding te berusten. "Vader, Uw wil geschiede". Als wij dit bedenken, mogen wij hopen, dat het einde tenslotte goed zal zijn.

V. Dat beproevingen werkelijk goed voor ons zijn, en als wij ze weten te dragen, ons zeer veel goed zullen doen. Het is niet alleen goed te hopen en te wachten op het heil des Heeren, maar het is goed, terzelfder tijd onder de druk te zijn, vers 27 : het is goed voor een man, dat hij het juk in zijn jeugd draagt. Velen van de jongelingen waren in gevangenschap gevoerd. Om hen daarin geduldig te maken, zegt hij tot hen, dat het goed voor hen was, het juk van die gevangenschap te dragen, en zij zouden bevinden, dat het dat was, als zij zich maar wilden schikken in hun toestand, en hun best doen om aan Gods bedoeling, waarmee Hij dat zware juk op hen gelegd had, te beantwoorden. Het is zeer toepasselijk op het juk van Gods geboden. Het is goed voor jongelingen, dat juk in hun jeugd op te nemen, wij kunnen niet te vroeg beginnen met vroom te zijn. Het zal onze godsdienst te meer aannemelijk voor God maken en gemakkelijker voor ons zelf, als wij die waarnemen, terwijl wij nog jong zijn. Maar hier schijnt het juk van de beproeving bedoeld te zin. Velen hebben bevonden, dat het goed is het in hun jeugd te dragen het heeft nederig en ernstig gemaakt, en aan de wereld gespeend, die anders trots en onrustig zouden geweest zijn, als een kalf. dat aan het juk nog niet gewend is. Maar wanneer dragen wij het juk zo dat het werkelijk goed voor ons is, het in onze jeugd te dragen?

Hij antwoordt in de volgende woorden.
1. Wanneer wij rustig en stil zijn onder onze beproevingen, wanneer wij eenzaam zitten en stil zwijgen, niet met onze klachten van de een naar de ander lopen, waarmee wij onze rampen verzwaren, niet twisten met de leidingen van de Voorzienigheid met ons, maar ons in afzondering terugtrekken, opdat wij mogen toezien ten dage van tegenspoed, en eenzaam zitten opdat wij met God en in ons eigen hart spreken mogen, alle ontevreden, wantrouwende gedachten tot zwijgen brengen, en de hand op de mond leggen, zoals Aäron, die onder een zeer zware beproeving, zich stilhield. Wij moeten stil zijn, als die het juk niet eigenzinnig op

ons genomen hebben, maar ons geduldig onderwierpen, toen God het ons oplet. Wanneer zij, die in hun jeugd beproefd worden, zich naar hun beproeving schikken, hun nek onder het juk buigen en er zich op toeleggen aan Gods doel, waarmee Hij dat opgelegd heeft, te beantwoorden, dan zullen zij bevinden, dat het goed voor hen is het te dragen, want het geeft van zich de vreedzame vrucht van de gerechtigheid dengenen, die er door geoefend zijn.

2. Wanneer wij nederig en geduldig zijn onder onze beproeving. Hij zal vrucht plukken van zich juk, die zijn mond in het stof steekt, niet alleen de hand op de mond legt, ten teken van onderwerping in zijn beproeving aan de wil van God, maar die in het stof steekt, ten teken van smart en schaamte en verafschuwing van zichzelf, bij de herinnering aan zijn zonde, en als een, die volkomen terug en op de rechte weg gebracht is, en als degenen, die overwonnen zijn, gedwongen om het stof te lekken, Psalm 72:9. Aldus moeten wij ons zelf vernederen, dan is er misschien verwachting. Als er een of andere weg is om onder onze beproevingen, goede verwachting te verkrijgen en te verzekeren, dan is het deze weg, en toch moeten wij zeer bescheiden in onze verwachtingen zijn moeten het alleen als mogelijk beschouwen, als die weten, dat wij het ten enenmale onwaardig zijn. Die waarlijk vernederd zijn om hun zonden, zullen blijde zijn goede hoop te verkrijgen door Gods genade, op welke voorwaarden ook, al moeten zij hun mond in het stof steken, en die hoop willen hebben, moeten dat doen, en het aan de vrije genade toeschrijven als zij enige bemoediging ontvangen, die hun hart bewaren kan voor het wegzinken in het stof, als zij hun mond daarin steken.

3. Wanneer wij zacht en nederig zijn jegens hen, die de werktuigen tot onze ellende zijn, en als wij vergevensgezind zijn, vers 30. Hij zal van het juk profeteren, die "zijn wang geeft dien, die hem slaat, en hem liever de andere toekeert," Mattheüs 5:39, dan terug te slaan. Onze Heere Jezus heeft ons daarvan een voorbeeld nagelaten, want Hij gaf Zijn rug aan die Hem sloegen, Jesaja 50:6. Wie verachting en smaad kon dragen, en geen schelden voor schelden en geen bitterheid voor bitterheid vergeldt, die als hij zat van smaad is, die voor zich houdt en niet beantwoordt en zelfs niet terugwerpt op hen, die ze hem hebben aangedaan, maar ze uitstort voor de Heere, zoals degenen deden, "wier ziel veel te zat was van de verachting van de hovaardigen," Psalm 123:4, die zal bevinden, dat het goed is om het juk te dragen, en dat het zijn geestelijk welzijn bevorderen zal. In ‘t kort samengevat: "Indien de verdrukking lijdzaamheid werkt, dan werkt de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hope, en de hope beschaamt niet."

VI. Dat God genadiglijk tot Zijn volk zal terugkeren met de troost, waaraan zij behoefte hebben, naar de grootheid van Zijn goedertierenheid, vers 31, 32. Daarom is de lijder zo geduldig, en zo berouwvol, omdat hij gelooft, dat God genadig en barmhartig is, wat een krachtige beweegreden is, beide tot evangelisch berouw en christelijk geduld. Hiermee kunnen wij ons staande houden,
1. Dat, al zijn we neergeworpen, wij toch niet weggeworpen zijn, als de vader zijn zoon kastijdt, is dat geen onterving.

2. Al mag het een tijd lang schijnen, dat wij weggeworpen zijn, als de troost, die wij verlangen, er niet is, en het heil, dat wij begeren, ver af, toch zijn wij in werkelijkheid niet weggeworpen, niet in eeuwigheid verstoten, Hij zal niet altijd met ons twisten.

3. Dat, welke smart ons ook aankleeft, God ze voor ons bestemd heeft, en, dat Hij de hand er in heeft. Hij is het, die de smart veroorzaakt, en daarom mogen wij verzekerd zijn, dat ze uit goedheid en met wijsheid verordend is, en het is maar "voor een weinig tijds, en zo het nodig is, dat wij bedroefd worden", 1 Petrus 1:6.

4. Dat God goedertierenheden en vertroostingen bewaard heeft, ook voor die Hij zelf bedroefd heeft. Wij moeten er ver vandaan zijn, te denken, dat, hoewel God onze smart, veroorzaakt, de wereld ons helpen en verlossen zal. Neen, Dezelfde, die de smart veroorzaakt heeft, moet ook verlichting brengen, of wij gaan te gronde. "Una eademque manusrulnus opemque tulit-Dezelfde hand bracht de wonde toe en heelde ze." Hij heeft geslagen, Hij zal ons verbinden, Hoséa 6:1.

5. Dat, wanneer God terugkeert om genadiglijk met ons te handelen, het niet zal zijn naar onze verdienste, maar naar Zijn goedertierenheden, naar de grootheid van Zijn goedertierenheden zo onwaardig zijn wij, dat niets dan overvloedige genade ons helpen kan, en wat mogen wij daar niet van verwachten? En dat God onze smart veroorzaakt, behoort volstrekt geen ontmoediging te zijn voor die verwachtingen.

VII. Dat, als God smart veroorzaakt, dat met wijze en heilige bedoelingen is, en Hij heeft geen welgevallen aan onze rampen, vers 33. Wel is waar plaagt en bedroeft Hij des mensen kinderen, al hun smart en beproevingen zijn van Hem. Maar Hij doet het niet graag, niet van harte, zo staat er.
1. Hij bedroeft ons nooit, dan, als wij er reden toe geven. Hij deelt Zijn ongenade niet uit, zoals Zijn gunsten, "ex mero motu-louter naar welbehagen." Als Hij ons vriendelijkheid bewijst, is dat, omdat het Hem zo goeddunkt, maar als Hij bitterheid tegen ons schrijft, dan is dat beide, omdat wij ze verdienen en nodig hebben.

2. Hij kastijdt niet met genoegen. Hij heeft geen welgevallen in de dood des zondaars, of de onrust van de heiligen, maar kastijdt ze met zekeren weerzin. Hij komt van Zijn plaats om te kastijden, want Zijn plaats is, het verzoendeksel, Hij heeft geen welgevallen aan de ellende van een van Zijn schepselen, maar als het Zijn eigen volk betreft, is Hij er zover vandaan, dat Hij bedroefd is om hun beproevingen en Zijn ziel is smartelijk aangedaan door de ellende van Israël.

3. Hij behoudt Zijn vriendelijkheid voor Zijn volk ook wanneer Hij het beproeft. Als Hij de kinderen des mensen niet van harte plaagt, veel minder Zijn eigen kinderen. Hoe het zij, God is hun goed, Psalm 13:1, en door het geloof kunnen wij liefde in Zijn hart zien, ook als wij misnoegen op Zijn gelaat en de roede in Zijn hand zien.

VIII. Dat, al maakt Hij gebruik van mensen als Zijn hand, of liever als werktuigen in Zijn hand, tot kastijding van Zijn volk, het er toch ver af is, dat Hij met welgevallen de onrechtvaardigheid van hun handelingen zou zien en het onrecht, dat zij hun doen, vers 34-36. Al bereikt God Zijn eigen plannen door het geweld van de redeloze en goddeloze mensen daar volgt nog niet uit, dat Hij dat geweld goedkeurt, hoewel Zijn volk soms in de verzoeking is dat te denken, Habakuk 1:13 :Waarom zou Gij aanschouwen, die trouweloos handelen. Op tweeërlei wijs wordt het volk van God gekweld en verdrukt door zijn vijanden en de profeet verzekert ons hier, dat God geen van beide goedkeurt.
1. Als de mensen hen door wapengeweld benadelen, keurt God dat niet goed. Hij zelf verbrijzelt niet alle gevangenen van de aarde onder Zijn voeten, maar Hij let op het geschrei van de gevangenen, ook keurt Hij het niet goed, dat anderen het doen, ja, Hij is er zeer misnoegd over. Het is barbaars om die liggen te vertreden, en die gebonden zijn en zich niet verdedigen kunnen, te verbrijzelen.

2. Als de mensen hun kwaad doen, onder bescherming van de wet, en onder voorwendsel recht te spreken, -als zij het recht van de ellendige roven, zodat zij niet kunnen ontdekken, wat hun rechten zijn of ze niet verkrijgen kunnen, omdat zij buiten hun bereik zijn, -als zij een mens verongelijken in zijn twistzaak, en een onbillijke beslissing geven, of een onrechtvaardig vonnis vellen, dan moeten zij weten,
a. Dat God hen ziet. Zij staan voor het aangezicht des Allerhoogsten, vers 35. Wat zij doen, doen zij onder Zijn ogen en wekt Zijn gramschap op. Zij moeten wel weten, dat het zo is, en daarom trotseren zij Hem, als zij het doen. Hij is de Allerhoogste, Wiens gezag over hen zij verachten, door hun gezag over hun onderdanen te misbruiken, zonder te bedenken, "dat die hoger is dan de hoge, er acht op neemt," Prediker 5:8.
b. Dat God hun Zijn goedkeuring niet schenkt. Hier ligt meer in dan er uitgedrukt wordt. Het verkeren van het recht, en het verongelijken van de rechtvaardigen, zijn een grote belediging voor God, en, al maakt Hij er gebruik van om Zijn volk te kastijden, toch zal Hij vroeger of later afrekenen met hen, die het doen. Hoezeer God een tijd lang de boosdoeners voorspoedig laat zijn, en Zijn eigen doel er mee bereikt, toch keurt Hij daarom hun boosheden niet goed. Het zij verre, dat God ongerechtigheid zou doen, of hen, die ze doen, zou steunen.

Klaagliederen 3:37-41
Om recht te hebben op de vertroostingen, die de beproefden in de voorgaande verzen worden voorgehouden, en de zoetheid er van te mogen smaken, worden ons hier de plichten van de staat van de beproeving voorgeschreven, in uitoefening werker wij deze vertroostingen mogen verwachten.

I. Wij moeten de hand van God zien en erkennen, in alle rampen, die ons te eniger tijd overkomen, ‘t zij van persoonlijken of van algemenen aard, vers 37, 38. Dit wordt hier vastgelegd als een grote waarheid, die ons helpen zal onze geest tot rust te brengen onder onze beproevingen en ze aan ons heiligen.
1. Dat, welke iemands handelingen zijn, God het is, die ze beheerst: "Wie zegt wat, hetwelk geschiedt (die een plan maakt en het uitvoert) zo het de Heere niet beveelt?" Mensen kunnen niets doen dan maar de raad van God, en geen macht of voorspoed hebben dan wat hun van boven gegeven is. "Het hart des mensen overdenkt zijn weg, hij ontwerpt, en maakt plannen, hij zegt, dat hij dat en dat doen zal, Jakobus 4:13, maar de Heere bestuurt zijn gang heel anders dan hij van plan was, en waartoe hij zijn best deed en wat hij verwachtte, geschiedt niet, tenzij het is, wat Gods hand en raad tevoren verordineerd had", Spreuken 16:9, Jeremia 10:23. De Chaldeeën zeiden, dat zij Jeruzalem zouden verstoren, en het geschiedde, niet omdat zij het zeiden, maar omdat God het beval en hun last gaf het te doen. Mensen zijn slechts werktuigen, waarvan de grote God gebruik maakt, en die Hij hanteert, zoals Hem behaagt, bij het bestuur van deze lagere wereld, en zij kunnen geen enkel plan uitvoeren zonder Hem.

2. Dat, wat ons lot ook is, God het is, die het bestuurt: "Gaat niet uit de mond des Allerhoogsten het kwade en het goede?" Ja, zeker doet het, en in het oorspronkelijke is het nog nadrukkelijker uitgesproken: "Gaat niet dit kwade en dit goede uit de mond des Allerhoogsten?" Is het niet, wat Hij voor ons bestemd en beschikt heeft? Ja, zeker is het dat, en, om ons met onze beproevingen te verzoenen, welke die ook zijn, moet deze algemene waarheid zo in het bijzonder toegepast worden. Dezen troost ontvang ik van God, en zou ik dat kwade niet ontvangen? zo redeneert Job, Hoofdstuk 2:10. Zijn wij gezond of ziek, rijk of arm? Slagen wij in onze plannen, of worden wij er in gedwarsboomd? Alles is, zoals God het beveelt, eens ieders recht is van de Heere. De Heere heeft gegeven en de Heere heeft genomen, Hij vormt het licht en schept de duisternis, zoals Hij in de beginne deed. Alle

gebeurtenissen in de goddelijke leiding zijn het uitvloeisel van de goddelijke raad, wat er geschiedt, God bestuurt alles, en het werk van Zijn handen is een met de woorden van Zijn mond, Hij spreekt en het is er, zo gemakkelijk, zo volkomen worden Zijn doeleinden bereikt.

II. Wij moeten in geen enkele beproeving, die Hij ons te eniger tijd oplegt, met God twisten, vers 39 :Wat klaagt dan een levend mens? De profeet schijnt zichzelf hier te berispen, over de klacht, die hij in het eerste deel van het hoofdstuk geslaakt had, waarin hij God onvriendelijk en streng vond. Doe ik wel, toornig te zijn? Waarom ben ik zo wrevelig? Die in hun haast God bekeven hebben, moeten, als zij er over nadenken, zichzelf bekijven. Uit de leer van Gods souvereine en algemene leiding, die hij in de vorige verzen heeft beleden, trekt hij deze gevolgtrekking: Wat klaagt dan een levend mens? Wat God doet, daar moeten wij onze mond niet tegen openen, Psalm 39:9. Zij die aanmerking maken op hun lot, berispen Hem, die het bestuurt. De lijders in de gevangenschap moeten zich onderwerpen aan de wil van God in al hun lijden. Hoewel wij onze klachten voor God mogen uitstorten, moeten wij nooit een klacht inbrengen tegen God. Wat? Zal een levend mens klagen over de straf voor zijn zonde? De redenen hier opgegeven, zijn zeer klemmend.
1. Wij zijn mensen, laat ons hierin tonen, dat wij mensen zijn. Zal een mens klagen? Wij zijn mensen, en geen dieren, redelijke schepselen, die met overleg moeten handelen, die omhoog en vooruit moeten zien, en in beide richtingen kunnen wij overwegingen genoeg vinden om onze klachten tot zwijgen te brengen. Wij zijn mannen, en geen kinderen, die om alles, wat hun zeer doet, schreien. Wij zijn mensen en geen goden, onderdanen en geen heren, wij zijn niet ons eigen meester, en hebben ons zelf niet gemaakt, wij zijn gebonden, en moeten gehoorzamen en ons onderwerpen. Wij zijn mensen, en geen engelen, en daarom kunnen wij niet verwachten vrij van rampen te zullen zijn, zoals zij, wij zijn geen bewoners van die wereld, waar geen smart is, maar van deze, waar niets dan smart is. Wij zijn mensen en geen duivels, wij zijn niet in de betreurenswaardige, hulpeloze, hopeloze toestand, waarin zij zijn, maar hebben iets om ons zelf mee te troosten, dat zij niet hebben.

2. Wij zijn levende mensen. Door de goede hand van onze God, die over ons is zijn wij nog in leven, hoewel dagelijks stervende, en zal een levend mens klagen? Neen, hij heeft meer reden om dankbaar te zijn voor het leven, dan om te klagen over al de rampen en lasten des levens. Ons leven is broos en verbeurd, en toch leven wij, maar de levende, de levende die behoort te loven, en niet te klagen, Jesaja 38:19, zolang er leven is, is er hoop, en daarom, in plaats van te klagen, dat alles jammerlijk is, moeten wij ons bemoedigen met de hoop, dat het beter worden zal.

3. Wij zijn zondige mensen, en datgene, waarover wij klagen is de rechtvaardige straf voor onze zonden, ja, veel minder dan wij om onze ongerechtigheden verdienen. Wij hebben weinig reden om te klagen over onze smart, want die is ons eigen werk, wij hebben die aan ons zelf te wijten. Onze eigen goddeloosheid kastijdt ons, Spreuken 19:3. Wij hebben geen reden om met God te twisten want Hij is daar rechtvaardig in, Hij is de bestuurder van de wereld, en het is noodzakelijk dat Hij de eer van Zijn bestuur ophoudt door de ongehoorzamen te kastijden. Lijden wij om onze zonden? Laat ons dan niet klagen, want wij hebben ander werk te doen, in plaats van te morren, moeten wij berouw hebben, en, ten bewijze, dat God met ons verzoend is, moeten wij trachten ons met Zijn heilige wil te verenigen. Worden wij gestraft om onze zonden? Dan is het wijs van ons er onder te bukken, en de roede te kussen, want, als onze wandel in strijd is met Gods wil, zal Hij ons nog zeven maal meer straffen, want als Hij oordeelt, zal Hij overwinnen. Maar, als wij ons naar Hem voegen, zullen wij niet met de wereld veroordeeld worden, al worden wij van de Heere getuchtigd.

III. Wij moeten ons best doen om aan Gods bedoeling, waarmee Hij ons beproeft, te beantwoorden, en dat is om onze zonde voor ons te brengen, en ons zelf tot Hem, vers 40. Dat zijn de twee dingen, waartoe de beproevingen ons brengen moeten.
1. Een ernstige beschouwing van onszelf en een nadenken over het leven, dat wij achter de rug hebben. Laat ons onze wegen onderzoeken, wat zij geweest zijn, of ze recht en goed zijn geweest of niet, onderzoeken als naar een vermomd misdadiger, die vlucht en zichzelf verbergt, en dan onderzoeken of hij schuldig of onschuldig is. Laten wij ons geweten bij dat onderzoek gebruiken, en laat ons het verlof geven om met getrouwheid te handelen, om het onderzoek met nauwkeurigheid te leiden en met onpartijdigheid te voltooien. Laat ons onze wegen onderzoeken, opdat wij daarin ons zelf mogen beproeven, want wij moeten over onze staat oordelen, niet naar onze zwakke wensen, maar naar onze schreden, niet naar een schrede in ‘t bijzonder, maar naar onze wegen, het doel waar wij op mikken, de regels, die wij volgen, de stemming van ons leven ten opzichte van die doeleinden en regels. "Als wij beproefd worden, is het voegzaam onze wegen te doorzoeken", Hagg. 1:5, opdat wij berouw mogen hebben over wat verkeerd is en ons in de toekomst verbeteren, en aldus beantwoorden aan de bedoeling van de beproeving. In tijden van algemene rampen zijn wij geneigd na te denken over de wegen van anderen, en een blaam op hen te leggen, terwijl het onze taak is, onze wegen te onderzoeken. Wij hebben aan ons zelf werk genoeg, ieder van ons moet zeggen: "Wat heb ik gedaan? Wat is mijn aandeel aan de algemene brand?" opdat een ieder zich verbetere, waardoor wij allen verbeterd zullen zijn.

2. Een oprechte bekering tot God: "Laat ons wederkeren tot de Heere, tot Hem, die zich tegen ons gekeerd heeft, en van wie wij ons afgekeerd hebben, laat ons tot Hem wederkeren door berouw en verbetering, als tot onze eigenaar en vorst. Wij zijn bij Hem geweest, en het is niet wel met ons geweest, sinds wij Hem verlieten, laat ons daarom nu tot Hem wederkeren." Dit moet samengaan met wat wij eerst noemden en er het gevolg van zijn, daarom moeten wij onze wegen onderzoeken, opdat wij van het kwade, dat er in is, ons tot God mogen wenden. Dat was ook de manier van David, Psalm 119:59 "Ik heb mijn wegen bedacht, en heb mijn voeten gekeerd tot Uw getuigenissen."

IV. Wij moeten ons zelf, met onze beste neigingen en diensten aan God offeren, in het vuur van de toewijding, vers 41. Wanneer wij beproefd worden,
1. Moeten wij opzien tot God, als God in de hemel, oneindig ver boven ons, en, die een onbetwistbare heerschappij over ons heeft, want de hemel heerst, daarom moeten wij er niet mee twisten, maar ons er aan onderwerpen.
2. Wij moeten tot Hem bidden, in het geloof en de verwachting genade van Hem te zullen ontvangen, want dat ligt in: "de handen opheffen (een gebaar, dat bij het gebed gebruikt wordt en soms in dezelfde betekenis voorkomt, als in Psalm 141:2 : De opheffing mijner handen worde gesteld als het avondoffer):" het betekent, dat wij Hem om genade vragen en bereid zijn die genade te ontvangen.

3. Ons hart moet met het gebed meegaan. Wij moeten ons hart opheffen, mitsgaders de handen, zoals wij onze ziel met onze woorden uitstorten. Het is het hart, waarnaar God ziet, daarin en in elke andere dienst, want wat zal een offer baten, dat buiten het hart omgaat? Als de innerlijke gevoelens niet beantwoorden aan de uiterlijke vormen, doen wij niet anders dan God bespotten en ons zelf bedriegen. Bidden is de ziel opheffen tot God, Psalm 25:1, als tot onze Vader in de hemel, en de ziel die hoopt voor eeuwig bij God in de hemel te zullen zijn, zal op die wijze, door veelvuldige daden van toewijding, de weg daarheen leren en op die weg vorderingen maken.

Klaagliederen 3:42-54
Het is gemakkelijker, ons te bekijven wegens onze klachten dan ze na te laten. De profeet had erkend, dat een levend mens niet klagen moet, alsof hij zich berispte om zijn klachten in het eerste deel van dit hoofdstuk, en toch keren hier de wolken na de regen terug en de wonde bloedt opnieuw, want grote moeite kost het om een verontrusten geest weer tot kalmte te brengen.

I. Zij erkenden de rechtvaardigheid van de beproevingen, die God zendt, vers 42 : Wij hebben overtreden en wij zijn weerspannig geweest. Het past ons, als wij in ellende zijn, om God te rechtvaardigen, door onze zonden te erkennen, en het gewicht er van op ons zelf te leggen. Noem zonde een overtreding, noem ze een opstand, en gij zegt niets te veel. Dat is het resultaat van het onderzoek naar hun wegen, hoe verder zij het onderzoek uitstrekten, zoveel erger werd, wat zij vonden. Toch

II. Klagen zij over de beproevingen, die zij ondergaan, niet zonder zekere beschouwingen van God, die wij niet moeten navolgen, maar onder de ergste beproevingen moeten wij steeds hoog en vriendelijk van Hem denken, en spreken.
1. Zij klagen over Zijn ontevredenheid en de tekenen van Zijn misnoegen tegen hen. Zij hadden berouw over hun zonden gehad, en toch, vers 42, hebt Gij niet gespaard. Zij hadden niet de verzekering en de troost van de vergiffenis, de oordelen, door hun zonde over hen gebracht, waren niet afgewend, en daarom, dachten zij, konden zij niet zeggen, dat de zonde hun vergeven was, dat was een fout, maar een gewone fout bij Gods volk, als hun ziel neergeslagen is en onrustig in hen. Hun lot was werkelijk medelijden waard, toch klagen zij Gij hebt niet verschoond, vers 43. Hun vijanden vervolgden en doodden hen, maar dat was het ergste niet, zij waren slechts werktuigen in Gods hand: "Gij hebt ons vervolgd, Gij hebt ons gedood, hoewel wij verwachtten dat Gij ons zou beschermen en verlossen." Zij klagen, dat er een scheidsmuur is tussen God en hen, en,
a. Dit verhinderde, dat Gods gunsten tot hem kwamen. De weerkaatsing van de stralen van Gods vriendelijkheid jegens hen placht de heerlijkheid van Israël te zijn, maar nu "hebt Gij ons met toorn bedekt, zodat onze heerlijkheid bedekt en verdwenen is, nu is God tegen ons vertoornd, en wij blinken niet meer uit als dat luisterrijke volk, waarvoor men ons vroeger hield." Of "Gij hebt ons bedekt, als mensen, die begraven zijn, bedekt worden en vergeten."
b. Het verhinderde, dat hun gebeden opklommen tot God, vers 44. Gij hebt U met een wolk bedekt, niet als die lichte wolk, waarin Hij bezit nam van de tempel, die de vereerders in staat stelde Hem te naderen, maar evenals die, waarin Hij neerkwam op de berg Sinai, die het volk dwong van verre te staan. "Deze wolk is zo dik, dat ons gebed er in verloren schijnt te gaan, het kan er niet doorkomen, wij kunnen geen gehoor krijgen." De verlenging van de ellende is soms een verzoeking, zelfs voor bidders, om zich af te vragen, of God wel is wat zij altijd van Hem geloofd hebben, een God, die het gebed verhoort.

2. Zij klagen over de verachting van hun naburen, en de smaad en de schande, waaronder zij zuchtten, vers 45 :Gij hebt ons tot een uitvaagsel en wegwerpsel gesteld, dat op de mesthoop geworpen wordt. Hierop zinspeelt Paulus in zijn verhaal van het lijden van de apostelen 1 Korinthe 4:13 :"Wij zijn geworden als uitvaagsels van de wereld en aller afschrapsel." "Wij zijn de afval of het schuim, in het midden van de volkeren door iedereen vertreden, en als het laagste van de volkeren beschouwd, dat nergens toe deugt de om weggeworpen te worden, als zout, dat smakeloos geworden is". Al onze vijanden hebben hun mond tegen ons opgesperd, vers 46, als een brullende en verscheurende leeuw, of hebben de vrijheid genomen van ons te zeggen wat zij willen. Deze klachten vonden wij reeds eerder, Hoofdstuk 2:15, 16. Het is zeer

gewoon, dat lage en slechte karakters hen aanvallen, en neerwerpen, die van de hoogten van de eer in de diepte van de ellende zijn gevallen. Maar dit brachten zij over zichzelf door de zonde. "Als zij zich zelf niet verlaagd hadden, dan hadden hun vijanden het ook niet kunnen doen: maar daarom noemt men ze een verworpen zilver, omdat de Heere ze verworpen heeft, want zij hebben Hem verworpen."

3. Zij klagen over de betreurenswaardige verwoesting, die de vijanden onder hen aangericht hebben, vers 47. De vreze en de kuil zijn over ons gekomen. De vijanden hebben ons niet alleen door hun krijgsrumoer verschrikt, maar door hun taktiek overwonnen en door de hinderlagen, die ze ons gelegd hebben, verrast, en dan volgt slechts verwoesting en verbreking, de breuke van de dochter van mijn volk, vers 48, van alle de dochteren van mijn stad, vers 51. De vijanden vingen sommigen van hen, als een vogeltje in een strik, anderen hebben ze gejaagd, zoals een onschadelijke vogel door een roofvogel gejaagd wordt, vers 52 : Mijn vijanden hebben mij dapperlijk gejaagd als een vogeltje, dat van struik tot struik verjaagd wordt, gelijk Saul David achterna joeg, als een veldhoen. Zo rusteloos was de vijandschap van hun vervolgers en toch redeloos. Ze hebben het zonder oorzaak gedaan, zonder dat zij enigszins er toe getergd zijn. Hoewel God rechtvaardig was, waren zij onrechtvaardig. David klaagt dikwijls over die hem zonder oorzaak haten, en hetzelfde geldt van Christus en Zijn kerk, Johannes 15:25. Hun vijanden joegen hen na, totdat zij hen geheel overmocht hadden, vers 53 :Zij hebben mijn leven in een kuil uitgeroeid. Zij hebben hun gevangenen in nauwe en donkere gevangenissen opgesloten, waar zij als afgesneden zijn uit het land van de levenden, of de staat en het koninkrijk zijn verzonken en in puin gevallen, het leven en de geest zijn er uit verdwenen, en zij zijn als het ware in de kuil of het graf geworpen, en een steen is er op geworpen, zoals gebruikt werden om tegen de deur des grafs te wemelen Zij beschouwen het Joodse volk als dood en begraven, en verbeelden zich, dat er geen mogelijkheid van wederopstanding is. Aldus zag Ezechiël, in een visioen, een vallei vol doodsbeenderen. Hun verwoesting wordt vergeleken, niet alleen met het begraven van een dood man, maar met het zinken van een levend man onder water, die daar niet lang levend kan blijven vers 54. De wateren van de beproeving zwommen over mijn hoofd.
De zondvloed had de overhand en overstroomde hen. De Chaldeeuwse troepen overvielen hen als een stortvloed van de water, die zo hoog rezen, dat zij boven hun hoofd uitkwamen, zij konden niet waden, ze konden niet zwemmen en moesten daarom onvermijdelijk verdrinken. De ellende van Gods volk neemt soms zozeer de overhand, dat zij geen grond kunnen vinden voor hun geloof, noch het hoofd boven water houden, noch enigen troost meer verwachten.

4. Zij klagen over hun eigen buitengewone smart en vrees in dit opzicht.
a. De beproefde kerk zwemt in tranen, en de profeet voor haar vers 48, 49: Met waterbeken loopt mijn oog neer zo overvloedig waren hun tranen, het stromen kan niet ophouden, zo aanhoudend was hun geween, omdat er geen rust is, geen verlichting van hun ellende. De ziekte bleef steeds op het hoogtepunt, en dag na dag ging voorbij zonder beterschap. Er wordt aan toegevoegd, vers 51 : "Mijn oog doet mijn ziel moeite aan. Wat mijn oog ziet, hindert mijn ziel. Hoe meer ik zie op de verwoestingen van stad en land, des te meer smart gevoel ik. Waarheen ik mijn oog wend, zie ik dingen, die mijn smart vernieuwen, vanwege alle de dochteren mijner stad", al de naburige steden, die als ‘t ware de dochters waren van Jeruzalem de moederstad. Of: Mijn wenend oog doet mijn ziel moeite aan, de uiting van mijn smart, in plaats van die te verlichten, doet ze slechts toenemen, en bitterder worden.
Of: "Mijn oog doet mijn ziel smelten, ik heb al mijn moed weggeweend, niet alleen mijn oog is doorknaagd van verdriet, maar mijn ziel, want mijn leven is verteerd van droefenis, Psalm 37:10, 11 ". Grote en langdurige smart put de geestvermogens uit en doet niet alleen veel grauwe, maar ook veel blonde hoofden ten grave dalen. Ik ween, zegt de profeet, meer dan

alle de dochters van mijn stad (zo staat in de kanttekening), hij overtrof zelfs die van het zwakke geslacht in de uitingen van zijn smart. En het is voor iemand een vernedering, veel te wenen over de zonde van de zondaars en het lijden van de heiligen, onze Heere Jezus deed het ook, want, als Hij zelf kwam, en deze zelfde stad zag, weende Hij over haar, wat de dochteren van Jeruzalem niet deden.
b. Zij is overstelpt door vrees, heeft niet alleen smart over wat is, maar vreest nog erger, en geeft alles op, vers 54 :"Ik zei: Ik ben afgesneden, vernield, en zie geen hoop op herstel, ik ben als dood". Die neergeworpen zijn, zijn gewoonlijk in verzoeking te denken, dat zij weggeworpen zijn, Psalm 31:22, Jona 2:4.

5. Te midden van deze droeve klachten is hier een woord van troost, waaruit blijkt, dat hun lot niet ten enenmale zo slecht was, als zij het voorstellen, vers 50. Wij gaan voort aldus te wenen, totdat de Heere zie en aanschouwe van de hemel. Dit betekent,
a. Dat zij voldaan waren, dat Gods genadig op-hen-neerzien in hun ellende, al hun verwoestingen krachtdadig zou herstellen. "Als God, Wien de wolken nu een verberging zijn, alsof Hij niet lette op onze moeilijkheden, Job 22:14, Zijn aangezicht slechts wilde tonen, dan zou alles wel zijn, als Hij naar ons ziet, zo zullen wij verlost zijn, Psalm 80:19, Daniel 9:17. Treurig als hun lot is zal een gunstige blik van de hemel alles in orde brengen.
b. Dat zij hoop hadden, dat Hij tenslotte genadig op hen neer zou zien en hen verlossen, ja, zij nemen het als vaststaand aan, dat Hij het wil doen: "al duurt het lang, Hij zal toch niet altijd twisten, hoewel wij het verdiepen.
c. Dat, terwijl zij voortgingen te wenen, zij steeds bleven wachten, en geen hulp en steun wilden afwachten van iemand anders dan van Hem, niets zal hen troosten dan Zijn genadige terugkeer tot hen ook zal niets de tranen uit hun ogen wissen, "totdat Hij van de hemel aanschouwe. Hun oog, dat nu met waterbeken neerloopt, zal nog zijn op de Heere hun God totdat Hij hun genadig zij," Psalm 123:2.

Klaagliederen 3:55-66
Door dit hele hoofdstuk heen kunnen wij een strijd opmerken in de borst van de profeet, tussen verstand en geloof, tussen vrees en hoop, hij klaagt en troost daarna zich zelf, dan verliest hij de troost weer en begint opnieuw te klagen, als in Psalm 42. Maar, evenals daar, krijgt ook hier, het geloof het laatste woord en blijft overwinnaar, want in deze verzen besluit hij met enige vertroosting. Twee dingen zijn het, waarmee hij zich troost:

I. De ondervinding van Gods goedheid, zelfs in zijn beproeving. Dit kan betrekking hebben op de persoonlijke ervaring van de profeet, wanneer hij zich bemoedigt ten opzichte van de algemene jammer. Hij, die te rechter tijd afzonderlijke heiligen geholpen heeft, zal de kerk in ‘t algemeen ook niet in de steek laten. Of: het kan ook het overblijfsel van goede mensen zijn, dat nog onder de Joden was, en die bevonden hadden, dat het niet vergeefs was, op de Heere te wachten. In drieërlei opzicht hadden de profeet en zijn vrome vrienden bevonden, dat God goed voor hen was.

1. Hij had hun gebed gehoord, hoewel zij bijna gevreesd hadden, dat de wolk des toorns zo dik was, dat er geen gebed doorkwam, vers 44, toch komen zij bij nader overwegen, of tenminste na verdere ondervinding, tot andere gedachten, dat God namelijk niet tot hen gezegd had: Zoekt mij tevergeefs. Toen zij in de ondersten kuil waren, als afgezonderd onder de doden, hebben zij Gods naam aangeroepen, vers 55 :hun wezen belette hen niet te bidden. Al zijn wij in nog zo’n diepe kuil geworpen, toch kunnen wij daaruit een toegangsweg tot God vinden in de hoogste hemelen. "Uit de diepten roep ik tot U," Psalm 130:1, zoals Jona uit de buik van de walvis. En kon God hen horen uit de ondersten kuil, en wilde Hij? Ja, Hij deed

het: "Gij hebt mijn stem gehoord," en sommigen menen, dat de volgende woorden een vervolg zijn op deze dankbare erkenning: "Gij verborg Uw oor niet voor mijn zuchten, voor mijn roepen, en het oorspronkelijke is met die lezing niet in strijd. Wij lezen het als een verzoek om verder gehoor. Verberg Uw oor niet." Dat God onze stem gehoord heeft, als wij tot Hem riepen, zelfs uit de onderste kuil, is een bemoediging voor ons om te hopen, dat Hij niet te eniger tijd Zijn oor verbergen zal. Merk op. hoe hij het gebed zijn zuchten noemt, want in het gebed zuchten wij tot God, wij zuchten Hem achterna. Al zijn wij maar zwak in het gebed, en kunnen niet luide roepen, maar alleen spreken met onuitsprekelijke zuchten toch zal God ons niet aan ons lot overlaten, als wij oprecht zijn. Het gebed is de verzuchting van de nieuwe mens, die snakkend naar de lucht van de genade, bidt, en denkt als hij op adem gekomen is, het is beide een bewijs van de instandhouding van het geestelijk leven. Sommigen lezen: "als ik nabij de dood ben"." Toen ik de dood nabij was, en op ‘t punt de laatste adem uit te blazen, en dacht, dat ik sterven ging, toen naams gij kennis van mijn treurig lot."

2. Hij had hun vrees tot zwijgen en hun geest tot rust gebracht, vers 57 : "Gij zijt genaderd ten dage, als ik U aanriep, Gij verzekerde mij genadig van Uw tegenwoordigheid bij mij, en deed mij zien, dat Gij mij nabij waart, terwijl ik dacht, dat Gij op een afstand waart van mij." Als wij tot God naderen op de weg van de plicht, zullen wij door het geloof zien, dat Hij ons nadert op de weg van de genade. Maar dit was niet alles: "Gij hebt gezegd: Vrees niet." Het was de taal van Gods profeten, die tot hen zeiden, dat zij niet moesten vrezen, Jesaja 41:10, 13, 14, van Zijn leiding, die voorkwam de dingen, waarvoor zij bevreesd waren, en van Zijn genade, die hen tot rust bracht en gerust maakte, door de getuigenis van Zijn geest in hun geest, dat zij nog steeds Zijn volk waren, hoezeer in ellende, en daarom niet moesten vrezen.

3. Hij was reeds begonnen voor hen op te treden, vers 58 : "Heere, Gij hebt de twistzaak van mijn ziel getwist", dat is: zoals volgt, Gij hebt mijn leven verlost, hebt mij gered uit de handen van hen, die het weg wilden nemen, hebt het gered, toen het op ‘t punt was verslonden te worden, hebt het mij tot een buit gegeven." En dit is een bemoediging voor hen om te hopen, dat Hij ook verder voor hen optreden zou: "Gij hebt mijn ziel gered van de dood en zult daarom mijn voeten van aanstoot bewaren, Gij hebt de twistzaak van mijn ziel getwist en zult daarom ook mijn andere twistzaken twisten".

II. In de tweede plaats troost hij zich met een beroep op Gods rechtvaardigheid en op Zijn alwetendheid om het vonnis te kunnen vellen.
1. Hij beroept zich op Gods kennis van de feiten, hoe wrevelig en boosaardig zijn vijanden waren, vers 59 :"Heere, Gij hebt gezien de verkeerdheid, dat ik geen onrecht gedaan heb, maar veel van hun verkeerdheid geleden." Hij, die alle dingen weet.
a. Hun boosheid tegen hen, "Gij hebt al hun wraak gezien, hoe zij verlangen mij kwaad te doen, als ‘t ware bij wijze van vergelding voor een groot onrecht, dat ik hun gedaan had. Wij moeten tot onze schrik en tot onze lering, bedenken, dat God alle wraakzuchtige gedachten kent, die wij in ons hart tegen anderen koesteren, en daarom behoren wij die gedachten geen voet te geven of te onderhouden, en dat Hij alle wraakzuchtige gedachten kent, die anderen zonder oorzaak tegen ons in hun hart hebben, en daarom moeten wij niet bevreesd voor hen zijn, maar onze bescherming aan Hem overlaten."

b. De plannen en ontwerpen, die zij gemaakt hadden om hem kwaad te doen: Gij hebt al hun gedachten tegen mij gezien, vers 60, en wederom: "Gij hebt al hun gedachten tegen mij gehoord, vers 61, beide hun verlangen en hun plan om mij te doden, of het woorden of daden zijn, het is U bekend, ja, hoewel de resultaten er van te zien noch te horen zijn, toch worden

hun gedachten tegen mij de hele dag bemerkt en begrepen door Hem, voor Wien alle dingen naakt en geopend zijn." De geheimste plannen van de vijanden van de kerk zijn volkomen bekend aan de God van de kerk, voor Wien zij niets kunnen verbergen.

c. De verachting en de laster, waarmee zij hen overstelpten, alle minachtende woorden over hem, en alle smadende woorden tegen hem: Gij hebt hun smaden gehoord, vers 61, alle slechtheid, die zij mij ten laste leggen dingen, waarvan ik niets weet, alle middelen, waarvan zij gebruik maken om mij hatelijk en verachtelijk te maken, zelfs de lippen dergenen, die tegen mij opstaan, vers 62, de schimpen, de woorden, die zij gebruiken als zij van mij spreken, bij hun zitten en bij hun opstaan ‘s avonds, als zij zich neerleggen, en ‘s morgens, als zij opstaan, wanneer zij zich neerzetten met hun vrienden om te eten, en als zij opstaan, om te vertrekken, ben ik hun snarenspel, zij maken zichzelf en elkaar vrolijk met mijn ellende, zoals de Filistijnen met Simson. Jeruzalem was de trommel, waarop zij speelden. Misschien hadden zij een wijsje of toneelstuk, een opera of entre-acte, getiteld: "De verwoesting van Jeruzalem," dat, hoewel in de vorm van een treurspel, zeer onderhoudend was voor hen, die de heilige stad een kwaad hart toedroegen. God zal eenmaal de zondaars ter verantwoording roepen over alle harde woorden, die zij tegen Hem en Zijn volk gesproken hebben, Judas 15.2. Hij beroept zich op Gods oordeel ten opzichte van dit feit: "Gij hebt gezien de verkeerdheid, die men mij aangedaan heeft," er zijn geen getuigen nodig om het te bewijzen, zelfs geen aanklacht om de feiten te noemen, Gij ziet ze zoals ze zijn, en nu laat ik het aan U over.

Oordeel mijn rechtzaak, vers 59. Laat hen gevonnist worden,
(1). Zoals zij verdienen, vers 64 :Geef hun weer die vergelding naar het werk van hun handen. Doe aan hen, zoals zij aan ons gedaan hebben, laat Uw hand tegen hen zijn, zoals hun hand tegen ons geweest is. Zij hebben ons heel wat kwelling veroorzaakt. Geef hun nu zielesmart, vers 65, verwarring des harten, (zoals sommigen lezen), laat hen omringd zijn, aan alle zijden, door dreigend kwaad, zonder dat zij een uitweg kunnen ontdekken. Geef hun "neerslachtigheid des harten" (zo lezen anderen), laat hen tot wanhoop gedreven worden en zichzelf als verloren beschouwen. God kan het helderst denkende hoofd in verwarring brengen, en het moedigste hart verschrikken.
(2). Doe aan hen naar hun bedreigingen: Uw vloek zij over hen, dat is, laat Uw vloek over hen komen, alle euvelen die in Uw woord tegen de vijanden van Uw volk gedreigd worden, vers 65. Zij hebben ons met hun vervloekingen beladen, daar zij het vervloeken liefhadden, zo laat ze dan over hen komen, want Uw vloek zal hen waarlijk ellendig maken. De hunne was zonder oorzaak, en daarom zonder gevolg, hij zal niet komen, maar de Uw is rechtvaardig, en zal hen treffen. Die Gij vloekt zullen vervloekt zijn. Laat de vloek aan hen voltrokken worden, vers 66 : Vervolg hen met toorn, zoals zij ons met toorn vervolgen. Verdelg ze van onder de hemel des Heeren, laat hen geen voordeel hebben van het licht en de gunsten des hemels. Verdelg ze op zulk een wijze, dat allen, die het zien, zeggen mogen: Het is een verdelging van de Almachtige, "die in de hemel woont en lacht", Psalm 2:4, en erkennen mogen, "dat de Hemel heerst", Daniel 4:26. Wat gezegd werd van de afgoden, wordt hier gezegd van hun aanbidders (die ook hierin aan hen gelijk zullen zijn). "Zij zullen vergaan van onder deze hemel", Jeremia 10:11. Zij zullen niet alleen uitgesloten zijn van de zaligheid van de onzichtbare hemel, maar ook afgesneden van de zegeningen van deze zichtbare, die "de hemel is des heren," Psalm 115:16, om welke reden zij onwaardig zijn er door beschermd te worden, die tegen Hem weerspannig zijn.

HOOFDSTUK 4

1 Aleph. Hoe is het goud zo verdonkerd, het goede fijne goud zo veranderd! Hoe zijn de stenen des heiligdoms vooraan op alle straten verworpen! 2 Beth. De kostelijke kinderen Sions, tegen fijn goud geschat, hoe zijn zij nu gelijk gerekend aan de aarden flessen, het werk van de handen eens pottenbakkers! 3 Gimel. Zelfs laten de zeekalveren de borsten neder, zij zogen hun welpen; maar de dochter mijns volks is als een wrede geworden, gelijk de struisen in de woestijn. 4 Daleth. De tong van het zoogkind kleeft aan zijn gehemelte van dorst; de kinderkens eisen brood, er is niemand, die het hun mededeelt. 5 He. Die lekkernijen aten, versmachten nu op de straten; die in karmozijn opgetrokken zijn, omhelzen de drek. 6 Vau. En de ongerechtigheid der dochter mijns volks is groter dan de zonden van Sodom, dat als in een ogenblik omgekeerd werd, en geen handen hadden arbeid over haar. 7 Zain. Haar bijzondersten waren reiner dan de sneeuw, zij waren witter dan melk; zij waren roder van lichaam dan robijnen, gladder dan een saffier. 8 Cheth. Maar nu is hun gedaante verduisterd van zwartigheid, men kent hen niet op de straten; hun huid kleeft aan hun beenderen, zij is verdord, zij is geworden als een hout. 9 Teth. De verslagenen van het zwaard zijn gelukkiger dan de verslagenen van de honger; want die vlieten daarheen, als doorstoken zijnde, omdat er geen vruchten der velden zijn. 10 Jod. De handen der barmhartige vrouwen hebben haar kinderen gekookt; zij zijn haar tot spijze geworden in de verbreking der dochter mijns volks. 11 Caph. De HEERE heeft Zijn grimmigheid volbracht, Hij heeft de hittigheid Zijns toorns uitgestort; en Hij heeft te Sion een vuur aangestoken, hetwelk haar fondamenten verteerd heeft. 12 Lamed. De koningen der aarde zouden het niet geloofd hebben, noch al de inwoners der wereld, dat de tegenpartijder en vijand tot de poorten van Jeruzalem zou ingaan. 13 Mem. Het is vanwege de zonden harer profeten, en de misdaden harer priesteren, die in het midden van haar het bloed der rechtvaardigen vergoten hebben. 14 Nun. Zij zwierven als blinden op de straten, zij waren met bloed besmet, zodat men niet kon zien, of men raakte hun klederen aan. 15 Samech. Zij riepen tot hen: Wijkt, hier is een onreine, wijkt, wijkt, roert niet aan! Zekerlijk, zij zijn weggevlogen, ja, weggezworven; zij zeiden onder de heidenen: Zij zullen er niet langer wonen. 16 Pe. Des HEEREN aangezicht heeft ze verdeeld. Hij zal ze voortaan niet meer aanzien; zij hebben het aangezicht der priesteren niet geeerd, zij hebben de ouden geen genade bewezen. 17 Ain. Nog bezweken ons onze ogen, ziende naar onze ijdele hulp; wij gaapten met ons gapen op een volk, dat niet kon verlossen. 18 Tsade. Zij hebben onze gangen nagespeurd, dat wij op onze straten niet gaan konden; ons einde is genaderd, onze dagen zijn vervuld, ja, ons einde is gekomen. 19 Koph. Onze vervolgers zijn sneller geweest dan de arenden des hemels; zij hebben ons op de bergen hittiglijk vervolgd, in de woestijn hebben zij ons lagen gelegd. 20 Resch. De adem onzer neuzen, de gezalfde des HEEREN, is gevangen in hun groeven; van welken wij zeiden: Wij zullen onder zijn schaduw leven onder de heidenen! 21 Schin. Wees vrolijk, en verblijd u, gij dochter Edoms, die in het land Uz woont! doch de beker zal ook tot u komen, gij zult dronken worden, en ontbloot worden. 22 Thau. Uw ongerechtigheid heeft een einde, o gij dochter Sions! Hij zal u niet meer gevankelijk doen wegvoeren; maar uw ongerechtigheid, o gij dochter Edoms! zal Hij bezoeken; Hij zal uw zomen ontdekken.

Dit hoofdstuk is weer een enkelvoudig alfabet van klaagliederen over de verwoesting van Jeruzalem, als dat in de eerste twee hoofdstukken.

I. De profeet klaagt hier over het onrecht tegen en de onwaardige behandeling van hen, wie eertijds achting betoond werd, vers 1, 2.
II. Hij klaagt over de akelige gevolgen van de honger, waartoe zij door het beleg gebracht waren, vers 3-10.
III. Hij klaagt over de inneming en plundering van Jeruzalem en zijn ontzettende verwoesting, vers 11, 12.
IV. Hij erkent, dat de zonden van hun leiders de oorzaak waren van al hun rampen, vers 13-16.
V. Hij geeft de hoop op, omdat alles tot volkomen verwoesting gedoemd is, want hun vijanden waren overal te sterk, vers 17-20.
VI. Hij voorspelt de verwoesting van de Edomieten, die juichten over Jeruzalems val, vers 21.

VII. Hij voorspelt de eindelijken terugkeer van Sion uit de gevangenschap, vers 22.

Klaagliederen 4:1-12
De elegie in dit hoofdstuk begint met een klacht over de droeve en treurige veranderingen, die de oordelen Gods in Jeruzalem bewerkt hadden. De stad, die vroeger van goud, van het fijnste goud, zo rijk en prachtig, volkomen van schoonheid, en de vreugde van de gehele aarde was, is dof geworden, is veranderd, heeft haar luister verloren, heeft haar waarde verloren, is niet meer wat het geweest is, zij is schuim geworden. Helaas, welk een verandering is hier!

I. De tempel, die de heerlijkheid van Jeruzalem en zijn bescherming was, lag in puinhopen. Hij is in de hand des vijands gegeven. En sommigen menen, dat het goud, waarvan gesproken wordt, vers 1, het goud van de tempel was, het gesloten goud, waarmee het huis van binnen bekleed was, 1 Koningen 6:21, toen de tempel verbrand werd, werd het goud er van berookt en bezoedeld, alsof het geen waarde had. Het werd bij de rommel geworpen, het was veranderd, voor dagelijks gebruik bestemd, en niemand hechtte er meer aan. De stenen des heiligdoms, die eigenaardig bewerkt waren, werden door de Chaldeeën neergeworpen, toen zij het afbraken, of werden door de kracht van het vuur van hun plaats geworpen, en verworpen, en rondgestrooid vooraan op alle straten, zij lagen zonder onderscheid, met de andere puinhopen vermengd. Als de God des heiligdoms door zonde getergd was Zich terug te trekken, dan is het geen wonder, dat de stenen des heiligdoms aldus ontheiligd werden.

II. De vorsten en priesters, die in bijzondere zin kinderen Sions waren, werden vertreden en mishandeld, vers 2. Beide, het huis van God en het huis van David, waren in Sion. De kinderen van beide deze huizen waren in dit opzicht kostelijk, dat zij erfgenamen waren van deze beide verbonden, dat des priesterschaps en dat des koninkrijks. Zij waren tegen fijn goud geschat. Maar nu zijn zij gelijk gerekend aan de aarden flessen, zij zijn gebroken als aarden flessen, weggeworpen als een vat, waaraan men genen lust heeft. Zij zijn arm geworden, in gevangenschap gevoerd en daardoor min en verachtelijk geworden, en iedereen vertreedt hen en lacht over hen. De verachting van Gods volk moet voor ons een oorzaak tot klachte zijn.

III. Kleine kinderen stierven bij gebrek aan brood en water, vers 3, 4. De moeders, die zelf niet te eten hadden, hadden ook geen melk voor de zuigelingen aan haar borst, zodat zij, hoewel hun hart werkelijk medelijden had, naar de uiterlijke schijn hardvochtig waren, als de struisvogel in de woestijn, die haar eieren in de aarde laat, Job 39:16, 17, daar zij geen voedsel voor haar kinderen hadden, waren zij wel gedwongen hen zonder te laten, en haar best te doen ze te vergeten, omdat het pijnlijk voor haar was aan hen te denken, terwijl zij niets voor hen hadden, hierin stonden zij achter bij de zeehonden, of zeemonsters, of walvissen, of zeekalveren, want die laten de borsten neer, en zogen haar welpen, wat de dochter mijns volks niet doet. Kinderen kunnen niet voor zichzelf zorgen, zoals volwassenen, en daarom was het te pijnlijker om aan te zien, hoe de tong van het zoogkind aan zijn gehemelte kleeft van dorst, omdat er geen droppel water was om het te bevochtigen, en kleine kinderen, die nauwelijks spreken konden, brood te horen eisen van hun ouders, die ze niets konden geven, en het ook niet konden krijgen van een van hun vrienden. Zo treurig als zij dit alles vinden, zo dankbaar behoren wij te zijn voor de overvloed, waarin wij ons verheugen kunnen, en het voldoende voedsel, dat wij voor ons zelf en onze kinderen, en die van ons huis hebben.

IV. Personen van aanzien waren tot de bedelstaf gebracht, vers 5. Die van goede geboorte en wel opgevoed waren, en aan het beste gewoon, beide van voedsel en kleding, die lekkernijen aten, die alles hadden, wat fijn en lekker is (zij noemen dat: goed eten, maar alleen zij eten goed, die ter ere Gods eten) en iedere dag vrolijk en prachtig leefden, zij waren niet alleen met

karmozijn bekleed, maar zij waren er ook in groot gebracht en hadden nooit kennis gemaakt met wat gemeen of alledaags was. Zij waren groot gebracht op karmozijn, zo staat er, hun beenbekleding, en de tapijten, waarop zij liepen, waren karmozijn, toch versmachten zij op de straten, van alles beroofd, zij hebben geen dak boven hun hoofd, geen bed om op te slapen, geen klederen om aan te trekken, geen vuur om hen te verwarmen. Zij omhelzen de drek, zij waren al blij, als zij daarin konden liggen om te rusten, en wroeten er misschien in om iets eetbaars te vinden, zoals de verloren zoon, die zijn buik begeerde te vullen met de draf van de zwijnen. Die in de grootste pracht en overvloed leven, weten niet hoe benauwd zij het nog kunnen krijgen voordat zij sterven, zoals soms "de nooddruftige uit de drek verhoogd wordt", Psalm 113:7, zo zijn er voorbeelden van rijken, die tot de drek afgedaald zijn. "Die verzadigd waren, hebben zich verhuurd om brood," 1 Samuel 2:5. Daarom is het wijs van hen, die overvloed hebben zich niet al te zeer te verwennen, want dan zullen de tegenspoeden dubbel zwaar zijn, als zij komen, Deuteronomium 28:56.

V. Personen, uitnemend om hun waardigheid ja, misschien om hun heiligheid, deelden met anderen in het algemene onheil, vers 7, 8. Haar bijzondersten waren volkomen veranderd. Sommigen verstaan dit als van degenen, die eer ontvingen, de jonge edelen, die zeer rein, en net, en welgekleed waren, gewassen en geparfumeerd, maar ik zie niet in, waarom wij het niet zouden toepassen op die gewijden onder hen, die zich de Heere afzonderden door de gelofte eens Nazireërs, Numeri 6:2. Dat er onder hen waren, zelfs in de meest ontaarde tijden blijkt uit Amos 2:11 :"Ik heb sommigen uit uw jongelingen tot Nazireeërs verwekt." Hoewel deze Nazireërs hun haar niet mochten scheren, toch waren zij, vanwege hun sober dieet, hun veelvuldige wassingen en in ‘t bijzonder om het vermaak, waarmee zij zich aan God wijdden en met Hem spraken, wat hun aangezichten deed schijnen als dat van Mozes, reiner dan sneeuw en witter dan melk, daar zij geen wijn noch sterken drank dronken, hadden zij een gezonder uiterlijk en vrolijker gelaat dan hen, die zich dagelijks onthaalden op druivebloed, zoals Daniël en zijn makkers van het gezaaide en water. Het kan ook de grote achting en verering betekenen, die het volk voor hen had, hoewel zij misschien voor het oog "geen gedaante noch heerlijkheid" hadden, maar, daar zij de Heere afgezonderd waren, werden zij geschat alsof zij "roder dan robijnen en gladder dan een saffier waren. Maar nu is hun gedaante verduisterd, verdorven", zoals in Jesaja 52:14 van Christus gezegd wordt, "zij is verduisterd van zwartigheid," zij zien er ellendig uit, ten dele van de honger, ten dele door smart en radeloosheid. "Men kent ze niet op de straten," die hen achtten, letten nu niet meer op hen, en die hun vertrouwde kennissen waren, kennen hen nu ternauwernood meer, zozeer was hun uiterlijk veranderd, door de ellende, die door de lange duur van het beleg veroorzaakt werd. Hun huid kleeft aan hun beenderen, daar het vlees verteerd en vergaan is, zij is verdord, zij is geworden als een stuk hout, zo droog en hard als een stok. Het is iets betreurenswaardig, dat ook zij, die Gode afgezonderd zijn, toch bij de komst van de oordelen, dikwijls meegesleept worden met de anderen in het algemene onheil.

VI. Jeruzalem kwam langzaam omlaag, en had een lange doodsstrijd, want de honger bracht meer tot haar verwoesting bij dan enig ander oordeel. In dit opzicht was de verwoesting van Jeruzalem groter dan die van Sodom, vers 6, want dat was als in een ogenblik omgekeerd, een enkele regen van vuur en zwavel deed het verdwijnen, "geen handen hadden daarover arbeid, het had geen lang beleg te verduren, zoals Jeruzalem het viel onmiddellijk in de hand des Heeren, die met een slag doodt, en viel niet in de hand van mensen, die, daar zij zwak zijn, lang werk hebben met hun strafgerichten", Richteren 8:21. Jeruzalem ligt vele maanden lang op de pijnbank, in pijn en ellende, en sterft als ‘t ware bij stukjes en beetjes, zodat zij voelt, dat zij sterft. En, als de ongerechtigheid van Jeruzalem zwaarder is dan die van Sodom, dan is het geen wonder, dat de straf het evenzeer is. Sodom bezat nooit de genademiddelen, die

Jeruzalem had, de woorden van God en Zijn profeten, en daarom zal het oordeel van Jeruzalem onverdragelijker zijn dan dat van Sodom, Mattheüs 11:23, 24.

Hoe vreselijk de honger was, blijkt uit de twee volgende voorbeelden:
1. De pijnlijke dood, die er door veroorzaakt werd, vers 9, velen werden gedood door de honger, stierven de hongerdood, daar hun voorraden uitgeput en de publieke voorraadschuren zo goed als uitgeput waren, zodat zij daaruit niet geholpen kunnen worden. Zij waren als doorstoken, omdat er geen vruchten van de velden waren, zij, die verhongerden, waren even zeker van hun dood, als die doorstoken en gedood waren, alleen was hun lot vreselijker. "De verslagenen van het zwaard zijn spoedig van pijn verlost, in een ogenblik dalen zij in het graf," Job 21:13. Zij hebben niet het ongeluk te zien, hoe de dood hen nadert en voelen het nauwelijks als de slag gegeven wordt, een korte doodsstrijd en alles is afgelopen. En als wij gereed zijn voor de andere wereld, behoeven wij zo'n korten overgang niet te vrezen, hoe vlugger hoe beter. Maar die van honger sterven, vergaan van de pijn, de honger vernietigt hun geestkracht en doodt hen trapsgewijze, hij knaagt aan hun moed en is een altijddurende kwelling, hij is een even grote marteling voor de geest als voor het lichaam. "Het zijn banden tot de dood," Psalm 13:4.

2. De barbaarse moorden, waartoe hij aanleiding gaf, vers 10. De handen van de barmhartige vrouwen hebben haar kinderen eerst gedood en dan gekookt. Deze klacht komt reeds vroeger voor, Hoofdstuk 2:20, en het was grotelijks te betreuren, dat iemand zo goddeloos kon zijn, om dat te doen en dat zij tot zo'n uiterste gebracht werden, dat zij er toe verleid werden. Maar met dit schrikkelijk gevolg van langdurige belegeringen was in 't algemeen gedreigd in Leviticus 26:29 en Deuteronomium 28:53, en in 't bijzonder tegen Jeruzalem gedurende het beleg van de Chaldeeën, Jeremia 19:9, Ezechiël 5:10. Het geval was treurig genoeg, dat zij niets hadden om hun kinderen mee te voeden, vers 4, maar nog veel erger was het, dat zij het over hun hart konden krijgen zichzelf met hun kinderen te voeden. Ik weet niet of ik het een voorbeeld van de macht van de noodzakelijkheid moet noemen, of van de macht van de ongerechtigheid, maar evenals de heidense afgodendienaars rechtvaardig werden "overgegeven tot onterende bewegingen," Romeinen 1:26, zo werden deze Joodse afgodendienaars, en de vrouwen in 't bijzonder, die koeken hadden gemaakt voor Melecheth des hemels, en het haar kinderen geleerd hadden, beroofd van haar natuurlijke liefde, en dat jegens hun eigen kinderen. Dat zij aldus werden overgegeven om haar eigen natuur schande aan te doen, was een rechtvaardig oordeel over haar, om de schande, die zij God hadden aangedaan.

VII. Jeruzalem daalt volkomen en wonderbaarlijk omlaag.
1. De verwoesting van Jeruzalem is een volkomen verwoesting, vers 11. De Heere heeft Zijn grimmigheid volbracht, Hij heeft het werk niet ten halve gedaan, Hij heeft alles uitgevoerd, wat Hij in Zijn toorn tegen Jeruzalem Zich voorgenomen had, en heeft geen enkel deel van het vonnis onuitgevoerd gelaten. Hij heeft de fiolen van Zijn grimmigheid uitgestort, Hij heeft ze tot de bodem geleegd, zelfs het grondsop. Hij heeft te Sion een vuur aangestoken, dat niet alleen de huizen verteerd en ze met de grond gelijk gemaakt heeft, maar, wat andere vuren niet doen, het heeft ook haar fundamenten verteerd, alsof er niet meer op gebouwd mocht worden.

2. Het was een wonderbare verwoesting, vers 12. Het was een verrassing voor de koningen van de aarde, die bekend zijn met en zich op de hoogte houden van de toestand van hun naburen, ja, dat was het voor alle inwoners van de wereld, die Jeruzalem kenden, of er ooit

van gehoord of gelezen hadden, zij zouden het niet geloofd hebben, dat de tegenpartij en vijand ooit tot de poorten van Jeruzalem zouden ingaan, want,
a. Zij wisten, dat Jeruzalem krachtig versterkt was, niet alleen door muren en bolwerken, maar door het aantal en de kracht van zijn inwoners, de sterkte van Sion werd voor onneembaar gehouden.
b. Zij wisten, dat het de stad des groten konings was, waar de Heere van de gehele aarde op een meer bijzondere wijze Zijn woning had, het was de heilige stad, en daarom dachten zij, dat zij zozeer onder goddelijke bescherming stond, dat het vergeefse moeite zou zijn voor de vijand, de aanval te wagen.
c. Zij wisten, dat menige aanval er op mislukt was, getuige die van Sanherib. Daarom waren zij verbaasd, toen zij hoorden, dat de Chaldeeën ze oververmeesterd hadden, en besloten dat het zeker rechtstreeks de hand van God was, die Jeruzalem aan hen had overgegeven, het was op Zijn last, dat de vijand doorbrak en de poorten van Jeruzalem binnenkwam.

Klaagliederen 4:13-20
Hier hebben wij,
I. De zonden, die hun ten laste gelegd werden, en waarom God dit verderf over hen bracht en die dienden om God daarin te rechtvaardigen vers 13, 14, Het is vanwege de zonden van haar profeten en de misdaden van haar priesters. Niet, dat het volk onschuldig was neen, "zij hadden het gaarne alzo," Jeremia 5:31, en het was om hun te behagen, dat de profeten en priesters het deden, maar de schuld wordt voornamelijk aan hen gegeven, die hen beter hadden moeten onderwijzen, hen berispen en vermanen, en hen waarschuwen voor de afloop van dat alles, van de hand van die wachters, die hen niet gewaarschuwd hebben, zal hun bloed geëist worden. Niets rijpt een volk sneller voor zijn ondergang, en niets maakt de maat spoediger vol, dan de zonden van hun priesters en profeten. De zonde, die hun in ‘t bijzonder verweten wordt, is vervolging, de valse profeten en bedorven priesters verenigden hun macht en invloed om in het midden van haar het bloed van de rechtvaardigen te vergieten, het bloed van Gods profeten en van dier aanhangers. Zij vergoten niet alleen het bloed van hun onschuldige kinderen, die zij aan Moloch opofferden, maar het bloed van de rechtvaardigen onder hen, die zij opofferden aan die meer wrede afgod van de vijandschap tegen de waarheid en de waren godsdienst. Dat was de zonde, die de Heere niet wilde vergeven, 2 Koningen 24:4, en, die de laatste verwoesting over Jeruzalem bracht, Jakobus 5:6 :Gij hebt veroordeeld, gij hebt gedood de rechtvaardige. En de priesters en de profeten waren de aanvoerders bij de vervolging, zoals in Christus’ tijd de overpriesters en de schriftgeleerden de mannen waren, die het volk tegen Hem aanhitsten, dat anders bij het hosanna gebleven zou zijn. Dezen nu waren het, die als blinden op de straten zwierven. Zij dwaalden af van de paden van het recht, zij waren blind voor alles wat goed is, maar hun oog was vlug, als er kwaad te doen was. God zegt van bedorven rechters: "zij weten niet en verstaan niet, zij wandelen in duisternis," Psalm 82:5, en Christus zegt van de bedorven leraars: "Zij zijn blinde leidslieden van de blinden", Mattheüs 15:14 "Zij waren zo met bloed besmet, onschuldig bloed, het bloed van de heiligen, dat men hun klederen niet kon aanraken", zij maakten zich gehaat bij iedereen, zodat goede mensen even bang waren hen aan te raken als een lijk, wat een vormelijke verontreiniging was, of de bloedige klederen van een verslagene aan te raken wat tere gemoederen niet gaarne doen. Er is niets, wat profeten en priesters zozeer doet verafschuwen als een geest van vervolging.

II. Het getuigenis van hun naburen, dat tegen hen afgelegd wordt, beide om hen van zonde te overtuigen, en om de billijkheid van Gods handelingen met hen aan te tonen. Sommigen, die zeer onbeschaamd in de zonde geworden zijn, beroemen zich, dat het hun onverschillig is wat de mensen zeggen, maar God wilde, dat de Joden door middel van de profeet zouden

vernemen, wat de mensen van hen zeiden en welke mening de omstanders van hen hadden, vers 15, 16, wat zij van hen zeiden, ja riepen, vooral tot de bedorven priesters en profeten, onder de heidenen.
1. Zij verweten hen hun vermeende reinheid, terwijl zij in allerlei wezenlijke ongerechtigheid leefden. Zij riepen tot hen: "Wijkt, hier is een onreine." Gij waart zo rein, dat gij geen heiden wilde aanraken, maar riep: "Houd u tot uzelf, en genaak tot mij niet, want ik ben heiliger dan gij," Jesaja 65:5. Zo wilden de vervolgers van Christus niet in het rechthuis gaan, opdat zij niet verontreinigd zouden worden. Maar kunt gij nu verhinderen, dat de heidenen u aanraken, nu God u in hun handen overgegeven heeft? Op uw vlucht en omzwervingen kunt ge hen verzoeken op een afstand te blijven en u niet aan te raken, omdat zij onrein zijn. Maar tevergeefs, deze slangen zullen zich zo niet laten betoveren of bezweren, neen, "zij zullen het aangezicht van de priesters niet eren, en de ouden geen genade bewijzen, de eerwaardigste personen zullen verachtelijk bij hen zijn".

2. Zij wierpen hen hun zonden voor de voeten en Gods toorn tegen hen om hun zonden, en de afschuwelijke gevolgen van die toorn. Zij riepen tot hem: Wijkt, hier is een onreine. Zij riepen allen schande over hen, en konden gemakkelijk voorzien, dat God het niet lang verdragen zou, dat zo’n uittergend volk in zo’n goed land blijven zou. Zij wisten, dat hun inzettingen en rechten rechtvaardig waren, en verwachtten, dat "zij een wijs en verstandig volk zouden zijn", Deuteronomium 4:6. Maar, toen zij zagen, dat zij dat niet waren, riepen zij: Wijkt, wijkt, zij voorzagen spoedig het vonnis, dat het land hen uitspuwen zou zoals het hun voorgangers had gedaan, en toen zij Jakob verstrooid zagen vluchten en rondzwerven, zeiden zij hun dat. Zij zeiden: "Nu heeft des Heeren aangezicht ze verdeeld heeft ze in alle landen verstrooid, omdat zij het aangezicht van de priesters niet geëerd hebben, van de vrome priesters, die onder hen waren, zoals Zacharia, de zoon van Jojada, Jeremia en anderen, ook hebben zij de ouden niet ontzien, maar hen en hun gezag veracht, als zij zich onder hen begaven om hun goddelozen wandel tegen te gaan". Zelfs de heidenen voorzagen, dat dit hun verderf zou zijn.

3. Zij juichten, dat de ramp onherstelbaar was. Toen zij hen uit hun land zagen verdrijven, zeiden zij: "Zij zullen er niet langer wonen, zij hebben het voor goed verlaten, zij zullen niet terugkomen, want God zal ze voortaan niet meer aanzien, en hoe zullen ze zich zelf helpen?" Hierin vergisten zij zich. God had hen niet verworpen om dit alles. Toch wordt hier te verstaan gegeven, dat allen om hem heen opmerkten, dat zij zo uitdagend jegens God waren, dat er geen reden was om iets anders te verwachten, dan dat zij geheel verlaten zouden worden.

III. De wanhoop, waartoe zij door deze rampen gebracht waren. Nu wij gehoord hebben, wat er onder de heidenen over hen gezegd werd, moeten wij ook eens horen wat zij van zichzelf zeggen, vers 17 :Nog bezweken ons onze ogen, ziende, dat ons geval hopeloos was ons einde is genaderd, vers 18, het einde, beide van kerk en staat, beide zijn op de rand van hun ondergang, ja ons einde is gekomen, wij zijn vernietigd, er is eind gekomen aan al onze voorspoed, de dagen van ons geluk zijn vervuld, zij zijn geteld en voorbij. Zo stemde hun vrees met de hoop van hun vijanden samen, dat de Heere ze voortaan niet meer zou aanzien. Want,
1. De schuilplaatsen, waarheen zij vluchtten, stelden hen teleur. Zij zagen uit naar hulp van deze en gene machtige bondgenoot, maar te vergeefs, de hulp bleek ijdel te zijn. De hulptroepen, die zij verwachtten, kwamen niet, of ten minste hadden zij niet het verwachte succes, en hun ogen bezweken met uit te zien naar hetgeen nooit komen zou, vers 17, Zij wachtten met wachten, zij wachtten lang, met groten ernst en ongeduld, op een volk, dat bijstand beloofde, maar niet kwam, en hun verwachtingen verijdelde. Zij konden niet

verlossen, zij waren te zwak om tegen het Chaldeeuwse leger te strijden en trokken daarom terug. Hulp van schepselen is ijdele hulp, Psalm 60:13, en wij zien er naar uit, totdat onze ogen bezwijken, de moed ons ontzinkt, en ontvangen ze toch niet.

2. De vervolgers, voor wie zij vloden, achterhaalden en overwonnen hen vers 18 :Zij hebben onze gangen nagespeurd, dat wij op onze straten niet gaan konden. Toen de Chaldeeën de stad belegerden, richtten zij zulke hoge sterkten op, dat zij over de wallen heen op degenen, die in de straten waren, konden schieten. Zij vervolgden hen met hun pijlen van plaats tot plaats. Toen de stad doorgebroken werd en alle krijgslieden vloden, waren hun vervolgers sneller dan de arenden des hemels als zij hun prooi willen grijpen, vers 19. Zij waren niet te ontkomen, zij vervolgden hen op de bergen, en als zij dachten, dat zij van hen af waren, vielen zij in handen van hen, die hun in de woestijn lagen hadden gelegd om hun de terugtocht af te snijden, en achterblijvers op te pikken. Ja, de koning zelf, al mag men veronderstellen, dat hij al de voordelen had, die eis van de omstandigheden waren, om zijn vlucht te begunstigen, kon toch niet ontkomen, want de goddelijke wraak vervolgde hem, en dan is "de adem van onze neuzen de gezalfde des Heeren, gevangen in hun groeven." Sommigen denken hierbij aan Josia, die sneuvelde in de slag tegen de Egyptisch koning, maar wij denken eer aan Zedekia, die de laatste koning uit het huis van David was die door de Chaldeeën vervolgd en in de vlakte van Jericho gegrepen werd, Jeremia 39:5. "Hij was de gezalfde des Heeren", erfgenaam van de familie, die God voor de regering bestemd had. De Joodse staat had veel vertrouwen in hem: Zij zeiden: "Wij zullen onder zijn schaduw leven onder de heidenen". Zij vleiden zich met de hoop, dat het overblijfsel, dat bij Jechonia's gevangenschap achtergelaten was, onder bescherming van de regering, opnieuw nederwaarts wortel schieten en opwaarts vruchten dragen zou. Zij dachten, dat, al waren zij zo verzwakt, dat zij er niet aan konden denken, over de heidenen te regeren, zoals zij gedaan hadden, zij toch wel onder hen zouden blijven wonen zonder gehoond en aan stukken gescheurd te worden. Zo geneigd is alles wat zinkt, zich aan iedere strohalm vast te klampen niet alleen, maar te denken, dat het hun helpen zal. Jeruzalem stierf aan de tering, een bedrieglijke ziekte. Zelfs toen zij op het punt was de laatste adem uit te blazen, vond zij nog hoopgevende symptomen, en grondde daarop de verwachting, dat zij herstellen zou, maar wat kwam er van?
De schaduw, waaronder zij dachten te zullen wonen, bleek te zijn als de wonderboom van Jona, die in een nacht verdorde. De gezalfde des Heeren is gevangen in hun groeven, alsof hij slechts een roofdier was, zo weinig ontzagen zij een persoon, die voor heilig en onschendbaar gehouden werd. Als wij enig schepsel tot de adem van onze neuzen maken, en ons vleien met de hoop daardoor te zullen leven, is het rechtvaardig van God die adem te doen ophouden en ons te beroven van het leven, dat wij er van verwachten, want God wil de eer hebben, "alleen ons leven en de lengte van onze dagen te zijn."

Klaagliederen 4:21-22
Davids klaagpsalmen besluiten gewoonlijk met een of ander woord van troost, dat als het leven uit de dood en als licht schijnende uit de duisternis is, zo ook het klaaglied in dit hoofdstuk. Het volk van God is nu in grote ellende, hun aanzien jammerlijk, hun vooruitzichten zijn verschrikkelijk, en hun slechtgezinde naburen, de Edomieten, juichen over hen en doen al wat zij kunnen om hun verstoorders tegen hen te verbitteren. Zo groot was hun geweld tegen hun broeder Jakob, Obadja: 10 en hun wrevel tegen Jeruzalem, waarvan zij riepen: "Ontbloot het, ontbloot het", Psalm 137:7. Nu wordt hier voorspeld, tot bemoediging van Gods volk I. Dat er een einde zal komen aan Sions ellende, vers 22 :De straf van uw ongerechtigheid is vervuld, o gij dochter Sions! niet de straf, die zij verdient, maar die welke God bestemd en besloten heeft uit te voeren, en die nodig was voor Gods doel, de verheerlijking van Gods rechtvaardigheid en de wegneming van hun zonde. De

gevangenschap, die de straf is van uw ongerechtigheid, is vervuld, Jesaja 40:2, en "Hij zal u niet meer gevankelijk doen wegvoeren, of: Hij zal u niet langer in gevangenschap houden," Hij zal uw gevangenis wenden en een heerlijke verlossing voor u werken. De ellende van Gods volk zal niet langer duren dan nodig is om haar werk te doen, waarvoor zij gezonden was.

II. Dat er een eind zal komen aan Edoms gejuich. Ironisch wordt hier gezegd: "Wees vrolijk en verblijd u, gij dochter Edoms," ga voort over Sion in haar ellende te juichen, totdat gij de maat van uw ongerechtigheid hebt vol gemaakt. Doe dat, verblijd u in uw tijdelijke vrijstelling van het gemeenschappelijk lot uwer naburen. Dit is iets dergelijks als wat Salomo zegt tot de jongeling in zijn ongebonden vrolijkheid, Prediker 11:9 :"Verblijdt u, o jongeling, in uw jeugd," verblijd u, als gij kunt, terwijl God komt om met u af te rekenen, wat niet lang duren zal. De beker van de zwijmeling, waarvan het nu Jeruzalems beurt is een range teug te nemen, "zal ook tot u komen," hij zal rond gaan tot het uw beurt is te drinken. Dat is een goede reden om niet te juichen over die in ellende zijn, want wij zelf zijn ook in het lichaam, en wij weten niet hoe spoedig hun lot het onze zal worden. Maar die een welbehagen hebben in de rampen van Gods kerk moeten er op rekenen, dat hun als helpers en aanhitsers hetzelfde vonnis zal treffen, als hun, die het werktuig van die rampen zijn geweest.
De vernietiging van de Edomieten werd door deze profeet voorspeld, Jeremia 49:7, enz., en het volk van God, moet in ‘t uitzicht daarop, moed vatten, ondanks hun tegenwoordige ruwheid en onbeschaamdheid.

1. Het zal een schandelijke vernietiging zijn: "De beker, die tot u komen zal, zal u dronken maken" (en dat is op zich zelf al schande genoeg, "gij zult dronken worden, geheel verdwaasd, en ten einde raad, gij zult wankelen in al uw overleggingen en struikelen bij al uw ondernemingen en dan zult gij ontbloot worden, evenals Noach, toen hij dronken was, en u zelf aan verachting prijs geven." Die Gods volk bespotten, zullen naar recht overgegeven worden, om te een of andere tijd dat te doen, waardoor zij zelf bespottelijk worden.

2. Het zal een rechtvaardige vernietiging zijn. God zal daarmee uw ongerechtigheid bezoeken en uw zonden ontdekken, Hij zal ze straffen, en om Zichzelf daarin te rechtvaardigen, en te doen blijken dat Hij gegronde reden had om aldus tegen hen op te treden. Ja, de straf van de zonde zal zo nauwkeurig aan de zonde beantwoorden, dat zij die klaarlijk zal ontdekken. Soms straft God de ongerechtigheid zo, dat, wie ‘t wil, de zonde gemakkelijk kan te weten komen uit de straf. Maar, vroeger of later zal de zonde bezocht en ontdekt worden, en al het verborgene werk van de duisternis aan het licht gebracht.

HOOFDSTUK 5

1 Gedenk, HEERE, wat ons geschied is, aanschouw het, en zie onzen smaad aan. 2 Ons erfdeel is tot de vreemdelingen gewend, onze huizen tot de uitlanders. 3 Wij zijn wezen zonder vader, onze moeders zijn als de weduwen. 4 Ons water moeten wij voor geld drinken; ons hout komt ons op prijs te staan. 5 Wij lijden vervolging op onze halzen; zijn wij moede, men laat ons geen rust. 6 Wij hebben de Egyptenaar de hand gegeven, en de Assyrier, om met brood verzadigd te worden. 7 Onze vaders hebben gezondigd, en zijn niet meer, en wij dragen hun ongerechtigheden. 8 Knechten heersen over ons; er is niemand, die ons uit hun hand rukke. 9 Wij moeten ons brood met gevaar onzes levens halen, vanwege het zwaard der woestijn. 10 Onze huid is zwart geworden gelijk een oven, vanwege de geweldigen storm des hongers. 11 Zij hebben de vrouwen te Sion verkracht, en de jonge dochters in de steden van Juda. 12 De vorsten zijn door hunlieder hand opgehangen; de aangezichten der ouden zijn niet geeerd geweest. 13 Zij hebben de jongelingen weggenomen, om te malen, en de jongens struikelen onder het hout. 14 De ouden houden op van de poort, de jongelingen van hun snarenspel. 15 De vreugde onzes harten houdt op, onze rei is in treurigheid veranderd. 16 De kroon onzes hoofds is afgevallen; o wee nu onzer, dat wij zo gezondigd hebben! 17 Daarom is ons hart mat, om deze dingen zijn onze ogen duister geworden. 18 Om des bergs Sions wil, die verwoest is, waar de vossen op lopen. 19 Gij, o HEERE, zit in eeuwigheid, Uw troon is van geslacht tot geslacht. 20 Waarom zou Gij ons steeds vergeten? Waarom zou Gij ons zo langen tijd verlaten? 21 HEERE, bekeer ons tot U, zo zullen wij bekeerd zijn; vernieuw onze dagen als van ouds. 22 Want zou Gij ons ganselijk verwerpen? Zou Gij zozeer tegen ons verbolgen zijn?

Hoewel dit hoofdstuk hetzelfde aantal verzen heeft als het eerste, tweede en vierde hoofdstuk, is het niet alphabetisch, zoals die, maar de inhoud is dezelfde als die van al de voorgaande lyrische gedichten. Wij hebben hierin,

I. Een voorstelling van de tegenwoordige rampspoed van Gods volk in de gevangenschap, vers 1-16.

II. Een betuiging van hun droefenis over Gods heiligdom, als wat nader aan hun hart lag de een van hun andere en wereldse belangen, vers 17, 18.

III. Een nederig verzoek en ernstige smeking tot God, om de terugkeer van Zijn genade, vers 19-22, want die treuren en niet bidden, zondigen in hun treuren. Sommige oude vertalingen noemen dit hoofdstuk: "Het gebed van Jeremia".

Klaagliederen 5:1-16

"Is iemand onder u in lijden, dat hij bidde," en dat hij in ‘t gebed zijn klacht uitstorte voor God, en zijn bezwaren aan Hem bekend make. Dat doet hier Gods Volk, overstelpt van smart, geven zij er lucht aan voor de voetbank van de troon van de genade, en geven zich zelf daardoor verlichting. Zij klagen niet over de rampen, die zij vrezen, maar over de ellende, die zij lijden. Gedenk, Heere, wat ons geschied is, vers 1. Waarmee van ouds tegen ons gedreigd werd, en wat al lang in aantocht was, is ons ten laatste geschied, en wij zijn op ‘t punt eronder te bezwijken. Gedenk, het verleden, aanschouw en zie het tegenwoordige, en laat niet gering zijn voor Uw aangezicht al de moeite, die ons getroffen heeft, alsof het de moeite niet waard was er kennis van te nemen, Nehemia 9:32. Gelijk het een grote troost is voor ons, zo moet ‘t ook voldoende zijn, in onze moeite, dat God ziet en aanschouwt en gedenkt al wat ons geschied is, en in onze gebeden, behoeven wij ons geval alleen maar op te dragen aan Zijn genade, gunst en goedertierenheid. Het woord, waarin voor hen alles begrepen is, is smaad: Aanschouw en zie onze smaad aan. De moeite, die hen getroffen had, was, om hun vroegere overvloeden waardigheid, een grotere smaad voor hen dan het voor enig ander volk zou geweest zijn, vooral in aanmerking genomen hun betrekking tot en afhankelijkheid van God en Zijn vroeger optreden voor hen, en daarom klagen zij hierover te recht, omdat die smaad een smet wierp op de naam en de eer van die God, die hen als Zijn volk geëigend had: "Wat zult Gij dan Uw grote naam doen?"

I. Zij erkennen de smaadheid van de zonde, die zij dragen, de smaadheid van hun jeugd (waarom Efraïm zich beklaagt, Jeremia 31:19) de kindsheid voor hun volk. Dit valt te midden van hun klachten, vers 7, maar kan zeer wel aan het begin geplaatst worden: "Onze vaders hebben gezondigd en zijn niet meer: zij zijn dood en verdwenen, maar wij dragen hun ongerechtigheden." Dit is hier geen wrevelige klacht, noch een betichting van God wegens onrechtvaardigheid, zoals in Jesaja 31:29, en Ezechiël 18:2 :"De vaders hebben onrijpe druiven gegeten en van de kinderen tanden zijn stomp geworden," en daarom zijn de wegen des Heeren niet billijk. Maar het is een onboetvaardige belijdenis van de zonden van hun voorvaderen, waarin zij zelf gebleven waren, en waarom zij nu naar recht meesten lijden, de oordelen Gods, die over hen gebracht waren, waren zo groot, dat het scheen, alsof God dat deed met het oog op de zonden van hun voorvaderen (omdat die niet opmerkelijk gestraft waren in deze wereld) zowel als op hun eigene zonden, en zo werd God gerechtvaardigd, beide in Zijn toegevendheid jegens hun vaders (Hij vergeldt de ongerechtigheid van de vaderen in de schoot van hun kinderen) en in Zijn gestrengheid met hen zelf, aan wie Hij die ongerechtigheid bezocht, Mattheüs 23:35, 36.
Aldus,
1. Onderwerpen zij zich aan de goddelijke rechtvaardigheid: "Heere, Gij zijt rechtvaardig in al wat Gij over ons gebracht hebt, want wij zijn het zaad van boosdoeners, kinderen des toorns, en erfgenamen van de vloek, wij zijn zondig, en zijn het van nature." De zonde, die God in aanmerking neemt bij de straf, moeten wij in aanmerking. nemen bij ons berouw, en wij moeten acht geven op alles wat ons helpen kan om God te rechtvaardigen in de straf, die Hij ons oplegt.

2. Zij beroepen zich op het goddelijk mededogen: "Heere, onze vaders hebben gezondigd en wij lijden rechtvaardig om hun zonden maar zij zijn niet meer, zij werden weggenomen voordat het kwaad gekomen was: zij leefden niet lang genoeg om deze rampen te zien en er in te delen, die over ons gekomen zijn, en wij zijn bestemd om hun ongerechtigheden te dragen. Hoewel God hierin rechtvaardig is, toch moet erkend worden, dat ons lot droevig en Zijn medelijden waardig is". Als wij boetvaardig en geduldig zijn onder wat wij lijden om de zonden van onze vaderen, dan mogen wij verwachten, dat Hij, die ons straft, erbarming zal hebben, en spoedig in genade tot ons terugkeren.

II. Zij geven verschillende bijzonderheden aan van de smaad van hun ongeluk, die zij te dragen hebben, en die alle tot hun schande bijdragen.
1. Zij zijn verdreven uit het bezit van dat goede land, dat God hun gaf, en hun vijanden hebben het in bezit genomen, vers 2. Kanaän was hun erfenis het was het hun door de belofte. God had het gegeven aan hen en aan hun zaad, en zij bezaten het als een schenking van de kroon, Psalm 136:21, 22, maar nu is het aan vreemden toegevallen, die er geen recht op hebben, bezitten het, "die vervreemd zijn van het burgerschap Israëls en vreemdelingen van de verbonden van de belofte," zij wonen in de huizen, die wij gebouwd hebben, en dat is onze smaad. Het is de zaligheid van allen, die behoren tot Gods geestelijk Israël, dat het hemelse Kanaän een erfenis is, waar zij niet uitgezet kunnen worden, die nooit aan vreemden toevallen kan.

2. Hun staat en volk zijn in een toestand gekomen, gelijk aan die van weduwen en wezen, vers 3 :Wij zijn wezen zonder vader (dat is hulpeloos), wij hebben niemand om ons te beschermen, om in onze behoeften te voorzien, om voor ons te zorgen. Onze koning, die de vader des lands is, is afgesneden, ja, God, onze Vader, schijnt ons verlaten en weggeworpen te hebben, onze moeders, onze steden, die als vruchtbare moeders in Israël waren, zijn nu als de weduwen, zijn als vrouwen, wier mannen dood zijn, beroofd van troost, en blootgesteld aan onrecht en

geweld, en dat is onze smart, want wij, die een naam hadden, worden nu met verachting aangezien.

3. Zij hebben de grootste moeite om in de levensbehoeften van zichzelf en hun gezinnen te voorzien, terwijl zij eens in overvloed leefden en van alles ruimschoots genoeg hadden. Water placht kosteloos te zijn, en men kon er gemakkelijk aankomen, maar nu, vers 4 : Ons water moeten wij voor geld drinken, en het spreekwoord is niet langer waar, "Usus communis aquarum-Water is voor algemeen gebruik". Zo hard werden zij door hun onderdrukkers behandeld, dat zij nog geen dronk fris water konden krijgen zonder het voor geld of arbeid te kopen. Vroeger hadden zij de brandstof voor het halen, maar nu komt ons ons hout op prijs te staan, en iedere bos moeten wij duur betalen. Nu werden zij gestraft omdat zij hun kinderen gebracht hadden om hout te verzamelen voor een vuur "om koeken op te bakken voor Melecheth des hemels," Jeremia 7:18. Zij waren volkomen vogelvrij verklaard, het gebruik van vuur en water was hun ontzegd, naar de formule: "Interdico tibi aqua et igni- Ik verbied u het gebruik van vuur en water." Maar wat moeten zij voor hun brood doen? Inderdaad, het was even moeilijk daar aan te komen als aan iets anders, want,

a. Sommigen van hen verkochten hun vrijheid er voor, vers 6 : Wij hebben de Egyptenaar de hand gegeven en de Assyriër, hebben ons zo duur mogelijk aan hen verkocht, om hen te dienen, om met brood verzadigd te worden. Wij waren blijd ons te schikken in het laagste werk, op de hardste voorwaarden, om een zorgelijk bestaan te hebben, wij hebben ons als vazallen aan hen onderworpen, hebben alles aan hen afgestaan, zoals de Egyptenaars aan Farao in de jaren van hongersnood, om iets te hebben, waar wij zelf en onze gezinnen van konden leven. De naburige volken plachten met Juda te handelen in tarwe, Ezechiël 27:17, want het was een vruchtbaar land, maar nu verteert het zijn inwoners en zij zijn tevreden, als zij de Egyptenaars en Assyriërs kunnen dienen.
b. Anderen waagden er hun leven voor, vers 9:Wij moeten ons brood met gevaar onzes levens halen. Toen zij door de belegering opgesloten waren, en alle toevoer van levensmiddelen was afgesneden, deden zij uitvallen of slopen uit de stad, om enige voorraad op te doen, waarbij zij gevaar diepen in handen van de belegeraars te vallen, en over de kling gejaagd te worden, vanwege het zwaard van de woestijn, of van de vlakte (want dat is de eigenlijke betekenis), daar de belegeraars overal in de vlakte om de stad heen, gelegerd waren. Laat ons hieruit aanleiding nemen om God te danken voor de overvloed, die wij genieten, dat wij ons brood zo gemakkelijk krijgen, nauwelijks in het zweet onzes aangezichts, veel minder met gevaar onzes levens, en voor de vrede, die wij genieten, dat wij uit kunnen gaan, en niet alleen van de noodzakelijke voortbrengselen, maar ook van de genoegens van het land kunnen genieten, zonder enige vrees voor het zwaard van de woestijn.

4. Die een vrij volk waren, zijn tot slavernij gebracht, en die hun eigen meester waren, gaan onder het juk, en deze smaad is zo groot als enige smaad maar zijn kan, vers 5 : Wij lijden vervolging door het smartelijke en ondragelijke juk op onze halzen (het ijzeren juk, dat op hun hals zou gelegd worden, naar de voorspelling van de profeet, Jeremia 28:14), wij worden behandeld als dieren onder het juk, die hun eigenaars geheel dienen, en onder bevel van de drijvers staan. Wat de slavernij verzwaarde, was a. Dat hun arbeid onverpoosd was, als die van Israël in Egypte, toen zij een vaste dagtaak hadden, ja, meer dan zij op een dag doen konden: Zijn wij moe, men laat ons geen rust, geen verlof en geen tijd om te rusten. De jukossen worden des nachts zonder juk gelaten en kunnen rusten, dat kunnen zij ook, door een bijzondere regeling van de wet op de sabbatdag, maar de arme gevangenen in Babel, die gedwongen werden te werken voor hun onderhoud, hun liet men geen rust, geen nachtrust en geen sabbatsrust, zij werden geheel uitgeput door de onophoudelijke inspanning.

b. Dat hun meesters ondraaglijk waren vers 8 : Knechten heersen over ons, en niets is kwellender dan een knecht, als hij regeert, Spreuken 30:22. Het waren niet alleen de aanzienlijken van de Chaldeeën, die hen bevolen, maar zelfs de minste van de knechten mishandelden hen naar welgevallen, en juichten over hen, en zij moesten hen gehoorzamen ook. De vloek van Kanaän was nu het vonnis van Juda geworden. Een knecht van de knechten zij hij. Zij wilden niet geregeerd worden door hun God, en door Zijn knechten, de profeten, wier heerschappij zacht en goedertieren was, en daarom werden zij rechtvaardig met hardheid geregeerd door hun vijanden en hun knechten.

c. Dat zij geen weg zagen om aan de ellende te ontkomen: "Er is niemand, die ons uit hun hand rukke," niet alleen niemand, om ons uit de gevangenschap te verlossen, maar zelfs niemand om de onbeschaamdheid van de knechten, die ons mishandelen en vertreden, te bedwingen en in toom te houden, wat eigenlijk hun meesters moesten doen, omdat het aanmatiging was van hun gezag, maar het scheen wel, dat zij het door de vingers zagen, en aanmoedigden, en, alsof zij de bestraffing van de heren niet waard waren, werden zij overgegeven aan de dienaren, om door hen gesmaad te worden. Wel mochten zij bidden: "Heere, aanschouw en zie onze smaad aan."

5. Die gewoon waren onthaald te worden laat men nu verhongeren, vers 10 : Onze huid is zwart geworden, gelijk een oven, gedroogd en verschrompeld, vanwege de geweldige stem des hongers, want, hoewel de honger anders trapsgewijze over een volk komt, thans komt hij met geweld, en velt alles voor zich neer, en er is geen weerstand aan te bieden, en ook dat is hun schande, daarvandaan lezen wij van "de smaadheid des hongers," die zij in gevangenschap onder de heidenen ontvingen, Ezechiël 36:30.

6. Alle rangen en standen, zelfs zij, wier persoon en ambt het onschendbaarst waren, werden mishandeld en onteerd.
a. De vrouwen werden verkracht, zelfs de vrouwen te Sion, die heiligen berg, vers 11. Over het doen van zulke gruwelijke goddeloosheden, wordt hier te recht en droevig geklaagd.
b. De aanzienlijken werden niet alleen ter dood gebracht, maar op onterende wijze ter dood gebracht. Vorsten zijn opgehangen, alsof het slaven waren, door de hand van de Chaldeeën, vers 12, die er een eer in stelden deze barbaarse straf met eigen hand te voltrekken. Sommigen zijn van mening, dat de lijken van de vorsten, nadat zij met het zwaard gedood waren, opgehangen werden, zoals de lijken van Sauls zonen, tot hun schande en als het ware om de schuld van het volk te verzoenen.
c. Geen eerbied werd getoond voor overheden en allen, die gezag uitoefenen: "De aangezichten van de ouden, ouden in leeftijd, ouden in het ambt, zijn niet geëerd geweest." Hierom zal in ‘t bijzonder de Chaldeeën, op zekere dag, gedacht worden, Jesaja 47:6:Over de oude maaktet gij uw juk zeer zwaar.
d. De teerheid van de jeugd werd evenmin in aanmerking genomen als de ernst van de ouderdom, vers 13 :Zij hebben de jongelingen weggenomen om te malen aan de handmolens, ja misschien aan de rosmolens. De jongelingen hebben het maalkoren gebracht (zo lezen sommigen), hebben de molen of de molenstenen gebracht (lezen anderen). Zij belaadden hen alsof het lastdieren waren, en braken hun rug, terwijl zij nog jong waren en maakten de rest van hun leven te ellendiger. Ja, zij lieten de jongens het hout naar huis brengen voor brandstof, en leiden hun zulke lasten op, dat zij er onder struikelden, zo onmenselijk waren deze wrede onderdrukkers!

7. Een eind werd gemaakt aan al hun blijdschap, op hun vrolijkheid werd de domper gezet, vers 14. De jongelingen, die tot vrolijkheid geneigd waren, houden op van hun snarenspel,

hebben hun harpen aan de wilgen gehangen. Inderdaad ouden lieden past het, op te houden van het snarenspel, wanneer alle de zangeressen neergebogen zijn, is het tijd om het zonder hooghartige minachting te laten rusten, maar het getuigt van grote rampen over een volk, als hun jongelingen gedwongen worden er mee op te houden. Zo was het met het hele volk, vers 15 :De vreugde onzes harten houdt op, zij wisten niet meer wat vreugde was, sinds de vijand als een stroom over hen kwam, sinds de afgrond riep tot de afgrond, en de ene golf over de andere rolde, zodat zij geheel overstelpt waren. Onze rei is in treurigheid veranderd, in plaats van op te springen van vreugde, zoals vroeger, vallen wij neer van smart en staan niet meer op. Dit kan in ‘t bijzonder betrekking hebben op de vreugde van hun plechtige feesten, en de beurtzangen daarbij in gebruik, Richteren 21:21, wat niet alleen een geoorloofde, maar ook een heilige vrolijkheid was, deze was veranderd in treurigheid, die op hun feesten verdubbeld werd, ter herinnering aan hun vroegere vrolijkheid.

8. Er was een eind aan al hun heerlijkheid.
a. De openbare rechtspraak was hun heerlijkheid, maar die had opgehouden. De ouden houden op van de poort, vers 14, de stroom van het recht, die als een rivier placht te vloeien, is nu verstopt: de gerechtshoven, die met zoveel plechtigheid zitting hielden, zijn opgeheven, want de rechters zijn gedood, of gevankelijk weggevoerd.
b. De koninklijke waardigheid was hun heerlijkheid, maar ook die was verdwenen: "De kroon is van ons hoofd afgevallen," niet alleen de koning zelf is te schande geworden, maar de kroon ook, hij heeft geen opvolger, de tekenen van de koninklijke waardigheid zijn weg. Aardse kronen zijn onderhevig aan verwelken en vallen, maar geprezen zij God, "er is een onverwelkelijke kroon van de heerlijkheid die nimmer valt, en een onbewegelijk koninkrijk". Bij deze klacht, maar met het oog op alle voorgaande klachten, doen zij de berouwvolle bekentenis: "O wee nu onzer, dat wij zo gezondigd hebben.
Helaas! ons lot is zeer te betreuren, en het is geheel onze eigen schuld, wij zijn vernietigd, en wat nog erger is, vernietigd door onze eigen handen. God is rechtvaardig, want wij hebben gezondigd. Al onze jammer hebben wij te danken aan onze eigene zonde en dwaasheid. "Als de kroon van ons hoofd is afgevallen, als wij onze uitnemendheid verliezen en minderwaardig worden, dan hebben wij dat aan ons zelf te wijten, wij hebben door onze ongerechtigheid onze kroon ontheiligd en onze eer in het stof doen wonen."

Klaagliederen 5:17-22
I. Het volk van God spreekt het hier uit, hoe diep het is getroffen door de puinhopen van de tempel, meer dan door een van hun andere rampen, de belangen van Gods huis lagen hun nader aan ‘t hart dan hun eigen, vers 17, 18. Daarom is ons hart flauw, en bezwijkt onder het gewicht van zijn eigen zwaarte, om deze dingen zijn onze ogen duister, en ons gezicht is weg, zoals gewoonlijk in een aanval van flauwte. Het is om des bergs Sions wil, die verwoest is, dat is de heilige bergen de tempel op die berg gebouwd. Om andere verwoestingen jammeren onze harten en wenen onze ogen, maar hierin is ons hart bezwijmd en zijn onze ogen duister. Niets drukt zo zwaar op de geest van goede mensen als hetgeen met de ondergang van de godsdienst dreigt of zijn invloed verzwakt, en het is een troost, als wij ons bij God beroepen kunnen, dat dat ons meer treft dan een wereldse beproeving van ons zelf. Het volk heeft de berg Sions verontreinigd door zijn zonden, en daarom heeft God die naar recht woest gemaakt, in zo’n mate dat de vossen er lopen, zo vrij en zo geregeld alsof zij in de bossen lopen. Inderdaad het is treurig als "de berg Sions een prooi van de vossen wordt," Psalm 63:11, maar de zonde is er schuld aan, dat het zover gekomen is, Ezechiël 1-3:4.

II. Zij troosten zich met de leer van Gods oneindigheid, en de eeuwigheid van Zijn heerschappij, vers 19 : Gij, o Heere, zit in eeuwigheid. Dit is hun geleerd in die psalm, die tot

titel heeft: "Een gebed des verdrukten," Psalm 102:28. Als alle wereldse troostgronden van ons weggenomen zijn, en de moed ons ontzinkt, dan kunnen wij ons zelf bemoedigen met het geloof,
1. Aan Gods onsterfelijkheid: "Gij zit in eeuwigheid." Wat de wereld doet schudden, verstoort Hem niet, die ze gemaakt heeft, wat er ook op aarde verandert, in de Eeuwige is geen verandering, God is steeds Dezelfde, en "zit in eeuwigheid," oneindig wijs en heilig, rechtvaardig en goed, bij Hem is "geen verandering noch schaduw van omkering."

2. Aan de nimmer afgebroken voortzetting van Zijn heerschappij: "Uw troon is van geslacht tot geslacht," de troon van de genade en de troon van de heerschappij, zijn alle onveranderlijk, onbewegelijk, en dit is een troost voor ons, als de kroon van ons hoofd afgevallen is. Als de tronen van vorsten, die onze beschermers moesten zijn in het stof gevallen zijn, en er in begraven, dan blijft Gods toorn toch bestaan, Hij blijft de wereld regeren, en regeert ze ten behoeve van de kerk. De Heere regeert, regeert in eeuwigheid, ja, Uw God, o Sion!

III. Zij spreken nederig met God over hun tegenwoordige vernedering en de ontevredenheid van de hemel over hen, vers 20 : Waarom zou Gij ons steeds vergeten, alsof wij geheel uit Uw gedachte verwijderd waren? Waarom zou Gij ons zo lange tijd verlaten, alsof wij geheel beroofd waren van de tekenen van Uw tegenwoordigheid? Waarom stelt Gij onze verlossing uit, alsof Gij ons volkomen verlaten had? Gij zijt dezelfde en, hoewel de troon van Uw heiligdom verbrijzeld is, is Uw troon in de hemelen ongeschokt. Maar wilt Gij voor ons niet Dezelfde zijn? Niet alsof zij dachten dat God hen vergeten en verlaten had, veel minder nog dat zij vreesden, dat Hij hen voor altijd vergeten en verlaten had, maar aldus geven zij hun waardering te kennen van Zijn gunst en tegenwoordigheid, en vinden, dat hun beroving van de bewijzen en de troost daarvan reeds lang duren. Het laatste vers is een voortzetting hiervan: Want zou gij ons ganselijk verwerpen? Zou Gij zozeer tegen ons verbolgen zijn, dat Gij ons niet alleen Uw vriendelijk aanschijn niet toont en ons niet in genade gedenkt, maar tegen ons ontstoken zijt, en ons de blijken van Uw toorn geeft, ons niet alleen niet nabij zijt, maar ons uit Uw tegenwoordigheid werpt en ons verbiedt U te naderen? Hoe is dat te rijmen met Uw goedheid en getrouwigheid en de vastigheid van Uw verbond? Of: "Maar Gij hebt ons verworpen," Gij hebt ons reden gegeven om te vrezen dat het zo is, hoe lang, Heere, zullen wij in deze verzoeking zijn? Al mogen wij niet met God twisten, toch mogen wij bij Hem pleiten, en al mogen wij niet tot het besluit komen, dat Hij ons verworpen heeft, toch mogen wij met de profeet, Jeremia 12:nederig met Hem Zijn oordelen bespreken, in ‘t bijzonder de voortzetting van de verwoesting Zijns heiligdoms.

IV. Zij roepen God ernstig aan om genade en barmhartigheid: Heere, verwerp ons niet ganselijk, maar bekeer ons tot U, vernieuw onze dagen vers 21.
Hoewel dit niet de laatste woorden zijn, herhalen de rabbijnen dit gebed, omdat zij wensten, dat die bedroevende woorden, vers 22, niet het slot zouden vormen van dit boek, opdat de zon niet onderga echter een wolk, en daarom maken zij dit tot de laatste woorden van het hoofdstuk. Hier bidden zij:
1. Van bekerende genade, ten einde hen toe te bereiden en bekwaam te maken voor Zijn barmhartigheid: "Heere, bekeer ons tot U!" Zij hadden geklaagd, dat God hen verlaten en vergeten had, en nu bidden zij niet: "Keer Gij tot ons terug, maar bekeer ons tot u," wat de erkenning insluit, dat zij zelf de oorzaak van de verwijdering waren. God verlaat niemand, die niet eerst Hem verlaat, en Hij blijft niet langer van verre staan, dan wij van Hem verwijderd blijven, indien Hij hen dus tot Zich bekeert op de weg van plicht, dan zal Hij zonder twijfel spoedig tot hen terugkeren op de weg van de genade. Dit stemt overeen met het herhaalde gebed in Psalm 80:4, 8, 20: "Breng ons weer en laat Uw aanschijn lichten."

Bekeer ons van onze afgoden tot U door een oprecht berouw en oprechte verbetering, "zo zullen zij bekeerd zijn."
Verder ligt er in opgesloten een erkenning van hun eigen zwakte en onbekwaamheid om zich zelf te bekeren. Er is in onze natuur een gretigheid om ons van God af te keren maar geen neiging om tot Hem terug te keren voordat Zijn genade in ons werkt beide "het willen en het volbrengen." Zo noodzakelijk is die genade, dat wij naar waarheid zeggen kunnen: "Bekeer ons of wij zullen niet bekeerd zijn," maar zullen eindeloos dwalen, en zo machtig en krachtdadig is die genade, dat wij met evenveel waarheid zeggen kunnen: "Bekeer ons en wij zullen bekeerd zijn, want het is een dag van heirkracht, een dag van de Almachtige wanneer Gods volk zeer gewillig zal zijn, Psalm 110:3.

2. Om herstellende genade: *"Bekeer ons tot U*. En daarna: *Vernieuw onze dagen als vanouds."* Breng ons in dezelfde gelukkige toestand waarin onze vaders lang geleden waren en waarin zij lang gebleven zijn, en "laat het met ons zijn, zoals het was in het eerste, als in de beginne" Jesaja 1:26.
Als God door Zijn genade ons hart vernieuwt, dan zal Hij door Zijn gunst "onze dagen vernieuwen, zodat onze jeugd vernieuwt als eens arends," Psalm 103:5. "Die zich bekeren, en hun eerste werken doen, zullen zich verblijden, en hun eerste vertroostingen herkrijgen". Gods barmhartigheden jegens Zijn volk "zijn van eeuwigheid geweest," Psalm 25:6, en daarom mogen zij hopen, zelfs dan, wanneer Hij hen verlaten en vergeten schijnt te hebben, dat de genade, die van eeuwigheid was in eeuwigheid zal zijn.